4 V
182

ACADEMIA REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA"

CENTRUL DE LINGVISTICĂ, ISTORIE LITERARĂ ŞI FOLCLOR

IAŞI

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI

MOLDOVA ŞI BUCOVINA

I

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

BUCUREŞTI

1987

BIBL. CENTR. UNIV.
„M. EMINESCU" IAŞI
HV-182
805.90(498.3)

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ACADEMIA REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA“

CENTRUL DE LINGVISTICĂ, ISTORIE LITERARĂ ŞI FOLCLOR

IAŞI

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI

MOLDOVA ȘI BUCOVINA

I

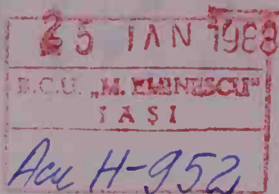
DE

VASILE ARVINTE, STELIAN DUMISTRĂCEL, ION A. FLOREA,
ION NUŢĂ, ADRIAN TURCULEŢ

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
BUCUREŞTI
1987

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

25 IAN 1988
B.C.U. „M. EMINESCU"
IAȘI
Acc H-952

Cartografi : *geograf principal* EUGENIA ACHIȚEI
cartograf principal ARETA MACOVEI

Redactor : DOINA POPESCU
Tehnoredactor : ELENA SPIRU

Bun de tipar 25 IV 1987. Format 4/61×86. Coli tipar 80.
C.Z. pentru biblioteci mari 459.087.9 (0.84.4).
C.Z. pentru biblioteci mici 459.0 (084).

Tiparul executat sub cd. 254
la Întreprinderea poligrafică Iași
str. 7 Noiembrie nr. 49

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
79 717 București, Calea Victoriei nr. 125

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CUPRINS

	Pag.
Prefață	V
Lista localităților anchetate	IX
Indice alfabetic al cuvintelor-titlu	X
Indice tematic al hărților interpretative	XI
Transcrierea fonetică	XII
Atlase lingvistice romanice. Abrevieri	XIV
Indicele termenilor din hărți și din materialul necartografiat	XV

I. HĂRȚI INTRODUCTIVE

A. Moldova și Bucovina. Harta fizică și administrativă	2
B. Secolele al XIV-lea — al XVI-lea. Date istorice	4
C. „Țara de Sus” și „Țara de Jos”	4
D. Centre culturale pînă în secolul al XVIII-lea	5
E. Situația proprietății răzeșești (secolul al XVIII-lea — începutul secolului al XX-lea)	6
F. Ponderea așezărilor răzeșești	7
G. Densitatea populației	9
H. Numele oficial al localităților anchetate	10
I. Zonele anchetate de autorii Atlasului	11
J. Numele popular al localităților anchetate	12

II. HĂRȚI LINGVISTICE

Nr. crt.	Nr. hărții	Nr. întrebării	Titlul	Pag.
1	1	7	Numele colectiv al locuitorilor din localitățile anchetate „nom collectif des habitants des localités étudiées”	16
2	I		Sufixe colective. 1. Sufixe patrionimice (secundare); 2. Sufixe socionimice (primare)	17
3	2	9	Numele colectiv al locuitorilor din regiunea anchetată „nom collectif des habitants de la région étudiée”	18

A. CORPUL OMENESC *(părțile corpului, boli, însușiri fizice și morale)*
LE CORPS HUMAIN *(parties du corps, maladies, particularités physiques et morales)*

Nr. crt.	Nr. hărții	Nr. întrebării	Titlul	Pag.
4	3	59	Creștetul capului „haut de la tête”	20
5	II		Termeni pentru „creștetul capului”	21
6	4	60	Creieri „cervelles”	22
7	III		Sunetul *é* în silaba inițială a cuvîntului «creier»	23
8	5	61	Țeastă „crâne”	24
9	6	62	Cucui „bosse (au front)”	26
10	IV		1. Termeni pentru „cucui”; 2. Sunetul *-u* (final) în «cucui» («ghiont»)	27
11	7	64	Fir (de păr) „cheveu”	28
12	V		Palatalizarea lui *f* în «fir»	29
13	8	66	Pieptene „peigne”	30
14	VI		1. Palatalizarea lui *p-* (inițial) în «pieptene»; 2. Sinonimele lui «pieptene»	31
15	9	70	Brunet „(homme) brun”	32
16	VII		Termeni pentru „brunet”	33
17	10	71	Brunetă „(femme) brune”	34
18	VIII		Termeni pentru „brunetă”	35
19	11	72	Blond „(homme) blond”	36
20	IX		Termeni pentru „blond”	37
21	12	73	Blondă „(femme) blonde”	38
22	X		Termeni pentru „blondă”	39
23	13	80	Încărunțește „il grisonne”	40
24	XI		Forme și construcții cu valoare incoativă pentru „a încărunți”	41
25	14	81	Cărunt „grisonnant”	42
26	XII		Termeni pentru „cărunt”	43
27	15	87	Păduche „pou”	44
28	XIII		1. Trecerea lui *ă* protonic la *a* în «păduche»; 2. Sunetul *ḱ* în «păduche»	45
29	16	91	Mătreață „les pellicules”	46
30	XIV		Termeni pentru „mătreață”	47
31	17	92	Chel „chauve”	48
32	18	117	Orb „aveugle”	50
33	XV		1. Termeni pentru „orb”; 2. Diferențe stilistice, semantice și de frecvență ale termenilor «orb» și «chior» (formulate de informatori)	51
34	19	119	Chior „borgne”	52
35	XVI		Sunetul *ḱ* în «chior»	53
36	20	120	Chioară „borgne”	54
37	21	121	Sașiu „louche”	56
38	22	122	Sașie „louche”	58
39	23	124	Pupilă „pupille (de l'œil)”	60
40	XVII		Termeni pentru „pupilă”	61
41	24	126	(Mă uit) cu coada ochiului „(je regarde) du coin de l'œil”	62
42	XVIII		Articolul în (coada, sprînceana, geana etc.) *ochiului*	63
43	25	127	Urdori „chassies”	64
44	XIX		Termeni pentru „urdori”	65
45	26	128	Pleoapă „paupière”	66
46	XX		Termeni pentru „pleoapă”	67
47	27	129	Urcior (la ochi) „orgelet”	68
48	XXI		Forme de plural ale subst. *ulcior*	69
49	28	130	Geană „cil”	70
50	XXII		Sunetul *é* în poziție *e* în *gene*	71
51	29	131	Sprînceană „sourcil”	72
52	XXIII		Formele *sprînceană — sprinceană*	73
53	30	132	Lacrimi „larmes”	74
54	XXIV		Palatalizarea lui *m* în *lacrimi*	75
55	31	144	Asurzesc „je deviens sourd”	76
56	XXV		Răspîndirea formelor *asurzesc, surzesc*	77
57	32	146	Obraz „joue”	78
58	XXVI		Pluralul substantivului «obraz»	79
59	33	147	Buca obrazului „joue”	80
60	34	148	Umărul obrazului „pommette”	82
61	XXVII		1. Reflexele lui *ă* în forma nearticulată *umăr*; 2. Reflexul *u* al lui *ă* în forma articulată *umărul* (obrazului)	83
62	35	149	(Om) palid „(homme) pâle”	84
63	36	151	Pistrui „taches de rousseur”	86
64	37	152	Zbîrcituri (pe obraz) „rides”	88
65	XXVIII		Termeni pentru „zbîrcituri (pe obraz)”	89
66	38	154	Nară „narine”	90
67	XXIX		Răspîndirea formelor de singular *nară, nare*	91
68	39	155	(Îi) curge (nasul) „(le nez lui) coule”	92
69	40	161	Vomez „je vomis”	94
70	41	162	Mustață „moustache”	96
71	XXX		Răspîndirea formelor *mustață, musteață*	97
72	42	166	Omușor „luette”	98
73	43	171	Peltic „qui zézaie”	100
74	XXXI		Termeni pentru „peltic”	101
75	44	208	Rigli „je rôte”	102
76	XXXII		Răspîndirea cuvintelor «a rigli», «a girli»	103
77	45	209	Strănut „j'éternue”	104
78	XXXIII		Variante de la «a strănuta»	105
79	46	218	Slab[1] „maigre”	106
80	47	220	Slab[2] „faible”	108
81	XXXIV		Termeni pentru „slab, fără putere”	109
82	48	221	Mic „(homme) de petite taille”	110
83	XXXV		Termeni pentru „mic (de statură)”	111
84	49	230	Șoptesc „je chuchote”	112
85	XXXVI		Principalii termeni pentru „a șopti”	113
86	50	236	Limbă „langue”	114
87	XXXVII		Palatalizarea lui *b* în *limbi*	115
88	51	237	Vîrful limbii „bout de la langue”	116
89	XXXVIII		Sunetul final în «vîrf»	117
90	52	239	Dinte „dent”	118
91	XXXIX		Sunetele *d* și *t* în *dinte*; *dinți*	119
92	53	240	Măsea „molaire”	120
93	XL		Sunetul final în *măsea*	121
94	54	246	Strungăreață (la dinți) „écartement entre les incisives”	122
95	55	250	Gingie „gencive”	124
96	XLI		Accentul în «gingie»	125
97	56	256	Zăbale (la gură) „boutons à la commissure des lèvres”	126
98	57	259	Bărbie[2] „double menton”	128
99	XLII		Termeni pentru „bărbie[2]”	129
100	58	262	Bărbier „barbier”	130
101	XLIII		Finala în «frizer», «bărbier»	131
102	59	267	Fluier (din degete) „je siffle (avec les doigts)”	132
103	XLIV		Termeni pentru „fluier (din degete)”	133
104	60	269	Grumaz „cou”	134
105	61	271	Amigdale „amygdales”	136
106	62	272	Mărul lui Adam „la pomme d'Adam”	138
107	63	273	Esofag „gosier”	140
108	XLV		Termeni pentru „esofag”	141
109	64	276	Aluniță „grain de beauté”	142
110	XLVI		Termeni pentru „aluniță”	143
111	65	277	Neg „verrue”	144
112	XLVII		1. Variantele cuvîntului «negel»; 2. Propagarea nazalității în *ningel*	145
113	66	284	Os „os”	146
114	XLVIII		Răspîndirea termenilor «ciolan» și «os»	147
115	67	291	Plămîni „poumons”	148
116	68	292	Tuberculoză „tuberculose”	150
117	69	293	Tuberculos „tuberculeux”	152
118	XLIX		Termeni pentru „tuberculos”	153
119	70	294	Tuberculoasă „tuberculeuse”	154
120	L		Termeni pentru „tuberculoasă”	155
121	71	295	Astmă „asthme”	156
122	LI		Principalii termeni pentru „astmă”	157
123	72	297	Junghi „point de côté”	158
124	LII		Sunetul *-u* (final) în «junghi» («cui»)	159
125	73	308	Șira spinării „l'épine dorsale”	160
126	LIII		Termeni pentru „șira spinării”	161
127	74	311	Stomac „estomac”	162
128	LIV		1. Sunetul final în «stomac»; 2. Desinențele de plural ale substantivului «stomac»	163
129	75	312	Pîntece „ventre”	164
130	LV		Principalii termeni pentru „pîntece”	165
131	76	316	Vintre „bas-ventre”	166
132	77	321	Ficat „foie”	168

SOMMAIRE

	Pag.
Préface	V
Liste des localités étudiées	IX
Index des titres	X
Index des cartes interprétatives	XI
Transcription phonétique	XII
Atlas linguistiques romans. Abréviations	XIV
Index des termes compris dans les cartes et dans le matériau linguistique non-cartographié	XV

CARTES INTRODUCTIVES

Moldavie et Bucovine. Carte physique et administrative	2
Du XIVe au XVIe siècle. Données historiques	4
Haute et Basse-Moldavie	4
Foyers de culture jusqu'au XVIIIe siècle	5
Situation des propriétés des paysans libres (du XVIIIe au début du XXe siècle)	6
Proportion des paysans libres sur le nombre total de la population rurale	7
Densité de la population	9
Noms officiels des localités étudiées	10
Zones étudiées par les auteurs de l'Atlas	11
Noms populaires des localités étudiées	12

CARTES LINGUISTIQUES

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Nr. crt.	Nr. hărţii	Nr. întrebării	Titlul	Pag.
133	LVI		Termeni pentru „ficat”	169
134	78	322	Rinichi „rein”	170
135	LVII		Răspîndirea termenilor «rărunchi», «rinichi»; diferenţe semantice, stilistice şi de frecvenţă (formulate de informatori)	171
136	79	323	Mînă „bras”	172
137	LVIII		Pluralul substantivului «mînă»	173
138	80	324	Mi-am scrintit o mînă „je me suis luxé un bras”	174
139	LIX		Răspîndirea formelor *scrintit, sclintit*	175
140	81	327	Ciung „manchot”	176
141	82	360	Să mă doară „à avoir mal”	178
142	LX		Conjunctivul prezent de la «a durea»	179
143	83	363	Deget „doigt”	180
144	LXI		Sincoparea lui *e* (*i*) posttonic în *degete*; *deget*	181
145	84	366	Unghie „ongle”	182
146	LXII		Sunetul *ǵ* în «unghie»	183
147	85	377	Picior „jambe”	184
148	LXIII		Palatalizarea lui *p* în «picior»	185
149	86	388	Genunchi „genou”	186
150	LXIV		1. Sunetul *ǵ*- în «genunchi»; 2. Variante fără propagarea lui *n* în «genunchi»; 3. Sunetul -*u* (final) în «genunchi»	187
151	87	389	Rotulă (la genunchi) «rotule»	188
152	LXV		Termeni pentru „rotulă (la genunchi)”	189
153	88	394	Fluierul piciorului „tibia”	190
154	LXVI		Termeni pentru „fluierul piciorului”	191
155	89	399	Gleznă „cheville”	192
156	LXVII		1. Termeni pentru „gleznă”; 2. Încadrarea morfologică a substantivului «gleznă»; 3. Diftongarea lui *é* în «gleznă»	193
157	90	400	Ouăle picioarelor „les chevilles”	194
158	LXVIII		Termeni pentru „ouăle picioarelor”	195
159	91	420	Visez „je rève”	196
160	LXIX		Palatalizarea lui *v* în «a visa»	197
161	92	425	Bolnav „malade”	198
162	LXX		1. Accentul în «bolnav»; 2. Diftongarea lui *o* în «bolnav»; 3. Anticiparea elementului nazal în «bolnav»	199
163	93	427	Bolnăvicios „maladif”	200
164	LXXI		Palatalizarea lui *v* în «bolnăvicios»	201
165	94	431	Injecţie „piqûre”	202
166	LXXII		Velarizarea lui *e* şi *i* precedaţi de *j* şi *ţ* în *injecţie*	203
167	95	435	Medicamente „médicaments”	204
168	96	437	Farmacie „pharmacie”	206
169	97	440	Febră „fièvre”	208
170	98	442	Gutural „rhume de cerveau”	210
171	99	445	Diaree „diarrhée”	212
172	100	446	Hernie „hernie”	214
173	LXXIII		Raporturile dintre termenul popular «vătămătură» şi cel literar «hernie», sesizate de informatori	215
174	101	447	Peritoneu „péritoine”	216
175	102	451	Furuncul „furoncle”	218
176	103	453	Uimă „abcès sous l'aisselle, enflure”	220
177	104	456	Schilod „estropié”	222
178	105	457	Schiloadă „estropiée”	224
179	LXXIV		Termeni pentru „schiloadă”	225
180	106	461	Epilepsie „épilepsie”	226
181	107	463	Nebun „fou”	228

* * *

Nr. crt.	Nr. hărţii	Nr. întrebării	Titlul	Pag.
182	LXXV		Sunetul *ć* în «sprînceană», «cercel», «stîngace» (sg. şi pl.), «brici», «cerul (gurii)», «încet»	230
183	LXXVI		Sunetul *ć* în *ulcior*	230
184	LXXVII		Sunetul *ǵ* în «geană», «gingie», «negel», «sînge», «gem»	231
185	LXXVIII		Sunetul iniţial în «junghi»	231
186	LXXIX		Sunetul *ḑ* în «buză», «buzat», «buzată»	232
187	LXXX		Consoana finală în *flămînzi, surzi*	232
188	LXXXI		Palatalizarea lui *f* în «fir», «fiere», «ficat»	233
189	LXXXII		Palatalizarea lui *v* în *visez, bolnavi, bolnăvicios*	233
190	LXXXIII		Palatalizarea lui *m* în «mic», «mică», *mi* (-am scrintit), «lumină», *lacrimi, pălmi,* (podul) *pălmii, inimi*	234
191	LXXXIV		Formele depalatalizate *nic, nică, ni*(-am scrintit), *lunină, lacrini, inini, pălni*	234
192	LXXXV		Trecerea lui *ă* protonic la *a* în «bătaie», «vărsat», «vătămat»	235
193	LXXXVI		Trecerea lui *ă* protonic la *a* în «cărunt», «flămînd», «păduche», «strănut», «bărbie», «sănătos», «gălăgie»	235
194	LXXXVII		Sunetul *é* în poziţie *e* în «ureche», «deget» şi în *dese, crețe, fețe*	236
195	LXXXVIII		Epenteza lui *i* în «păduichios», «păduichioasă», «păduiche», «oichi», «oichelari», *deist* 'deget', «ureiche», «stîngaici», «stîngaice» şi în *miini*	236
196	LXXXIX		Sunetul -*u* (final) în «nas», «des», «păduchios», «ochi», «genunchi», «cucui», «călcîi», «cui», «obraz», *visez,* «junghi», «pistrui», «mai»	237
197	XC		Sunetul -*u* (final) în «mut», «deget», «surd», «flămînd», «cap», «alb», «creţ», «picior», «cercel», «nebun», «stomac», «bolnav»	237
198	XCI		Pluralul substantivelor «barbă», «talpă», «inimă»	238
199	XCII		Pluralul substantivelor «ţîţă», «buză», «faţă»	238

III. MATERIAL LINGVISTIC NECARTOGRAFIAT

MATÉRIAU LINGUISTIQUE NON-CARTOGRAPHIÉ

Nr. crt.	Nr. planşei	Nr. întrebării	Titlul	Pag.
1	1	58	cap „tête”	240
2	1	63	păr „cheveux”	240
3	1	65	subţire „mince”	240
4	1	74	(păr) des „épais”	240
5	1	75	deasă „épaisse”	240
6	2	76	(păr) creţ „(cheveux) frisés”	241
7	2	77	creaţă „frisée”	241
8	3	78	(păr) alb „(cheveux) blancs”	242
9	3	79	(barbă) albă „blanche”	242
10	3	86	purice „puce”	242
11	4	88	lindini „lentes”	243
12	4	89	păduchios „pouilleux”	243
13	4	90	păduchioasă „pouilleuse”	243
14	5	93	minte „intelligence, jugeotte”	244
15	5	94	frunte „front”	244
16	5	95	încreţesc (fruntea) „je plisse (le front)”	244
17	6	96	tîmplă „tempe”	245
18	6	97	ochi „œil”	245
19	6	98	(ochi) negri „(yeux) noirs”	245
20	6	99	(ochi) albaştri „(yeux) bleus”	245
21	6	100	(ochi) căprui „(yeux) marron”	245
22	7	114	ochelari „lunettes”	246
23	7	118	oarbă „aveugle”	246
24	7	123	albul ochiului „le blanc de l'œil”	246
25	8	125	albeaţă „taie (de l'œil)”	247
26	8	136	ureche „oreille”	247
27	8	137	cercei „boucles d'oreille”	247
28	9	142	surd „sourd”	248
29	9	143	surdă „sourde”	248
30	9	145	faţă „visage, binette, frimousse”	248
31	10	150	coşuri (pe obraz) „boutons (au visage)”	249
32	10	153	nas „nez”	249
33	10	156	batistă „mouchoir”	249
34	11	163	falcă „mâchoire”	250
35	11	164	gură „bouche”	250
36	11	165	cerul gurii „voûte du palais, le palais”	250
37	11	169	(vorbesc) tare „(je parle) haut”	250
38	11	170	(vorbesc) încet „(je parle) bas”	250
39	12	216	gras „gras”	251
40	12	217	grasă „grasse”	251
41	12	219	slabă „maigre”	251
42	13	222	mică „(femme) de petite taille”	252
43	13	228	gălăgie „tapage”	252
44	14	232	răguşit „enroué”	253
45	14	233	mut „muet”	253
46	14	234	mută „muette”	253
47	14	241	colţ (de măsea) „chicot”	253
48	15	251	ştirb „édenté”	254
49	15	252	ştirbă „édentée”	254
50	15	253	buză „lèvre”	254
51	16	254	buzat „lippu”	255
52	16	255	buzată „lippue”	255
53	16	257	barbă „barbe”	255
54	16	258	bărbie[1] „menton”	255
55	17	263	brici „rasoir”	256
56	17	264	arcer „aiguisoir”	256
57	18	265	spîn „imberbe, glabre”	257
58	18	266	fluier (cu buzele un cîntec) „je siffle”	257
59	18	268	gît „cou”	257
60	18	270	guşă „goitre”	257
61	19	274	ceafă „nuque”	258
62	19	275	piele „peau”	258
63	20	278	rîie „gale”	259
64	20	283	muşchi (la mînă) „muscle”	259
65	20	285	măduvă „moelle”	259
66	20	286	carne „chair”	259
67	20	287	sînge „sang”	259
68	21	288	vine „veines”	260
69	21	289	piept „poitrine”	260
70	21	290	furca pieptului „sternum”	260
71	22	296	coaste „côtes”	261
72	22	298	inimă „cœur”	261
73	22	300	bătaie de inimă „battement de cœur”	261
74	23	301	ţîţă „sein”	262
75	23	302	spate „dos”	262
76	23	303	omoplat „omoplate”	262
77	24	304	şale „reins”	263
78	24	305	sudoare „sueur”	263
79	24	309	cocoaşă „bosse”	263
80	25	310	cocoşat „bossu”	264
81	25	313	maţe „intestins”	264
82	25	314	constipat „constipé”	264
83	26	315	buric „nombril”	265
84	26	317	flămînd „affamé”	265
85	27	318	flămîndă „affamée”	266
86	27	320	fiere „fiel”	266
87	27	325	stîngaci „gaucher”	266
88	28	326	stîngace „gauchère”	267
89	28	328	ciungă „manchote”	267
90	28	329	subsuoară „aisselle”	267
91	29	330	cot (la mînă) „coude”	268
92	29	331	umăr „épaule”	268
93	30	332	pumn „poing”	269
94	30	333	palmă „paume”	269
95	30	334	podul palmei „le plat de la main”	269
96	31	367	mănuşi „gants”	270
97	31	375	neted „lisse”	270
98	31	379	şold „hanche”	270
99	32	380	şchiop „boiteux”	271
100	32	383	pedestru „pédestre”	271
101	32	384	pedeastră „pédestre”	271
102	32	385	(merg) repede „(je marche) vite”	271
103	33	386	(merg) încet „(je marche) lentement”	272
104	33	387	pas „pas”	272
105	33	395	pulpa piciorului „mollet”	272
106	34	396	coapsă „cuisse”	273
107	35	397	talpă „plante du pied”	274
108	35	398	călcîi „talon”	274
109	35	426	bolnavă „malade”	274
110	36	428	bolnăvicioasă „maladive”	275
111	36	429	medic „médecin”	275
112	37	430	vaccin „vaccin”	276
113	37	432	spital „hôpital”	276
114	37	433	dispensar „dispensaire”	276
115	38	434	operaţie „opération, intervention chirurgicale”	277
116	38	436	reţetă „ordonnance (d'un médecin)”	277
117	39	438	farmacist „pharmacien, apothicaire”	278
118	39	439	pastile „dragées, comprimés”	278
119	40	443	vărsat „variole”	279
120	40	444	tifos „typhus”	279
121	41	448	vătămat „hernieux”	280
122	41	449	varice „varices”	280
123	41	450	turbare „rage”	280
124	42	452	puroi „pus”	281
125	42	454	sănătos „bien portant”	281
126	42	455	sănătoasă „bien portante”	281
127	43	458	reumatism „rhumatisme”	282
128	43	459	gem „je gémis”	282
129	43	460	ameţeală „vertige”	282

PREFAȚĂ

Noul Atlas lingvistic al României. Moldova și Bucovina (NALR-Mold. Bucov.) *face parte integrantă din seria noilor atlase lingvistice românești, din care au apărut pînă în prezent* NALR. Oltenia, *vol. I—III, București, 1967—1974, întocmit, sub conducerea lui Boris Cazacu, de Teofil Teaha, Ion Ionică și Valeriu Rusu, vol. IV, București, 1980, vol. V, București, 1984, de Teofil Teaha, Ion Ionică și Valeriu Rusu;* ALRR. Maramureș, *vol. I—III, București, 1969—1973, de Petru Neiescu, Grigore Rusu, Ionel Stan;* NALR. Banat, *vol. I, București, 1980, sub conducerea lui Petru Neiescu, de Eugen Beltechi, Ioan Faiciuc, Nicolae Mocanu.*

NALR-Mold. Bucov. *are ca obiect de studiu graiurile vorbite pe teritoriul cuprins între Carpații Orientali, la vest, limita dintre provinciile istorice Moldova și Țara Românească, la sud, și frontiera de stat dintre Republica Socialistă România și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, la nord și la est.*

Materialul dialectal a fost înregistrat cu ajutorul Chestionarului Noului Atlas lingvistic român *(întocmit, sub conducerea lui E. Petrovici și B. Cazacu, de T. Teaha, V. Rusu, I. Ionică, P. Neiescu, Gr. Rusu, I. Stan și publicat în „Fonetică și dialectologie", V, București, 1963, p. 157—271), utilizat de autorii tuturor atlaselor menționate sau în curs de elaborare, fapt care asigură posibilitatea comparării răspunsurilor înregistrate în toate provinciile. Volumul de față conține, în hărți și în materialul necartografiat (MN), răspunsurile la întrebările din primul capitol al chestionarului general,* Corpul omenesc (părțile corpului, boli, insușiri fizice și morale), *de la întrebarea nr. 58 pînă la nr. 463, exceptîndu-se cele mai multe din răspunsurile relative la flexiunea verbală, care vor constitui obiectul de studiu al ultimului volum. Pe baza răspunsurilor primite la întrebările 1—57,* Chestionarul introductiv, *completate cu alte informații, a fost alcătuit volumul introductiv* Date despre localități și informatori (NALR-Mold. Bucov. Date), *care se publică concomitent cu volumul I. Cu 210 puncte anchetate,* NALR-Mold. Bucov. *are o rețea de peste 4 ori mai deasă decît rețeaua ALR I (cu 48 de puncte) și de 21 de ori mai deasă decît rețeaua ALR II (cu 10 puncte). Toate localitățile studiate de Sever Pop și Emil Petrovici au fost incluse în rețeaua atlasului nostru. Acestora li s-au adăugat și 48 de puncte din ancheta lui Gustav Weigand (WLAD); corespondența dintre punctele* NALR-Mold. Bucov. *și cele ale atlaselor mai vechi poate fi văzută în* Lista localităților anchetate. *Celelalte localități, pînă la 210, sînt cercetate acum pentru prima dată. În marea lor majoritate, au fost alese localități rurale vechi, unele dintre ele izolate, cu graiuri în care să se reflecte cît mai fidel particularitățile lingvistice ale fiecărei zone. Nu au fost însă lăsate deoparte nici unele orășele (Solca, Săveni, Negrești). Unele sate anchetate au devenit, după stabilirea rețelei, părți componente ale unor orașe (Argestru—Vatra Dornei, Humulești—Tîrgu Neamț, Văsiești—Moinești, Berești-Sat—Berești). Punctul 532, Ciurchi, cartier al municipiului Iași, a fost preluat din rețeaua ALR I.*

În alegerea localităților, s-a urmărit o distribuție uniformă a punctelor de anchetă pe întregul teritoriu studiat. În zona muntoasă, cu o densitate mai mică a așezărilor, rețeaua este în mod firesc mai rară. Pleclnd de la faptul cunoscut din cercetările anterioare că Bucovina și zonele învecinate prezintă un mozaic de graiuri extrem de interesant, s-a fixat aici o rețea mai deasă. La fel s-a procedat și pentru sudul Moldovei, cu scopul de a putea fi urmărite interferențele cu graiurile de tip muntenesc. Din preocuparea de a reflecta cît mai exact realitățile lingvistice ale provinciilor studiate, a rezultat includerea în rețea și a unor așezări întemeiate în urma unor mișcări demografice din trecut. Astfel, apar localități cu graiuri de tip ardelenesc mai ales în Bucovina și în zona montană și submontană, dar și în Podișul Central Moldovenesc (pct. 610, Muntenii de Sus), sau așezări cu graiuri de tip muntenesc în sudul Moldovei (de exemplu, pct. 669, Soveja). Amănunte despre asemenea localități au fost prezentate în volumul introductiv.

PRÉFACE

Le Nouvel Atlas linguistique de la Roumanie. La Moldavie et la Bucovine (NALR-Mold. Bucov.) *fait partie de la série des nouveaux atlas roumains dont on a déjà mis au jour* NALR. Oltenia, *vol. I—III, București, 1967—1974, élaboré, sous la direction de Boris Cazacu, par Teofil Teaha, Ion Ionică et Valeriu Rusu, vol. IV, București, 1980, vol. V, București, 1984, par Teofil Teaha, Ion Ionică et Valeriu Rusu;* ALRR. Maramureș, *vol. I—III, București, 1969—1973, par Petru Neiescu, Grigore Rusu, Ionel Stan;* NALR. Banat, *vol. I, București, 1980, sous la direction de Petru Neiescu, par Eugen Beltechi, Ioan Faiciuc, Nicolae Mocanu.*

Le NALR-Mold. Bucov. *prend pour objet d'étude des parlers du territoire compris entre les Carpates Orientales, à l'Ouest, la limite des provinces historiques de Moldavie et de Valachie, au Sud, et la frontière d'État séparant la République Socialiste de Roumanie et l'Union des Républiques Socialistes Soviétiques, au Nord et à l'Est.*

Les matériaux dialectaux ont été enregistrés à l'aide du Questionnaire du Nouvel Atlas linguistique roumain, *(élaboré, sous la direction d'E. Petrovici et B. Cazacu, par T. Teaha, V. Rusu, I. Ionică, P. Neiescu, Gr. Rusu, I. Stan et paru dans «Fonetică și dialectologie», V, București, 1963, p. 157—271), utilisé par les auteurs de tous les atlas mentionnés ou à paraître, ce qui permet de comparer les réponses enregistrées dans toutes les provinces. Le présent volume comprend, dans les cartes et dans les matériaux non-cartographiés (MN), les réponses aux questions du premier chapitre du questionnaire général,* Le Corps humain (parties du corps, maladies, particularités physiques et morales), *à partir de la question n° 58 jusqu'à la question n° 463, excepté la plupart des réponses relatives à la flexion verbale, qui vont former l'objet d'étude du dernier volume. Les réponses obtenues aux questions 1 — 57,* Le questionnaire introductif, *auxquelles se sont ajoutés d'autres renseignements, nous ont servi à l'élaboration du volume introductif intitulé* Renseignements sur les localités et sur les informateurs (NALR-Mold. Bucov. Date), *qui paraît en même temps que le tome I. Enquêtant sur 210 points,* le NALR-Mold. Bucov. *dispose d'un réseau plus de 4 fois plus dense que celui de l'ALR I (48 points) et de 21 fois plus dense que celui de l'ALR II (10 points). Les localités étudiées par Sever Pop et Emil Petrovici ont été toutes incluses dans le réseau du présent atlas. On y a ajouté aussi 48 points de l'enquête de Gustav Weigand (WLAD); la correspondance des points du* NALR-Mold. Bucov. *et des atlas plus anciens peut être trouvée dans la* Liste des localités étudiées. *Toutes les autres localités, jusqu'à 210, ont été, pour la première fois, étudiées par nous. On s'est arrêté, pour la plupart, sur des localités rurales anciennes, certaines d'entre elles isolées, dont les parlers reflètent le plus fidèlement les particularités linguistiques de chaque zone, sans toutefois ignorer certaines localités urbaines (Solca, Săveni, Negrești). Certains villages en sont venus à faire partie, après l'établissement du réseau, de localités urbaines (Argestru—Vatra Dornei, Humulești—Tîrgu Neamț, Văsiești—Moinești, Berești-Sat—Berești). Le point 532, Ciurchi, quartier de la ville de Jassy, a été pris au réseau de l'ALR I.*

Le choix des localités a obéi à la nécessité d'une distribution uniforme des points de l'enquête sur tout le territoire étudié. La région de montagne ayant une plus faible densité d'agglomérations, le réseau y est forcément plus lâche. Les recherches antérieures nous ayant renseignés sur le fait que la Bucovine et les régions limitrophes forment une mosaïque de parlers particulièrement intéressante, on a prévu ici un réseau plus dense. On en a fait autant pour le sud de la Moldavie, dans le but de faciliter la mise en lumière de l'interférence des parlers du type moldave et valaque. L'idée de refléter le plus exactement possible les réalités linguistiques des provinces étudiées nous a conduit à inclure aussi dans le réseau des habitats résultant de mouvements démographiques anciens. On a repéré ainsi des localités caractérisées par des parlers du type transylvain surtout en Bucovine et dans la région des montagnes et la région subcarpatique, mais aussi dans le Plateau Central Moldave (point 610, Muntenii de Sus), aussi bien que des villages aux parlers du type valaque au sud de la Moldavie (par exemple, point 669, Soveja). Des détails sur des localités de ce genre ont été présentés dans le volume introductif (NALR-Mold. Bucov. Date).

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Teritoriul Moldovei și Bucovinei a fost împărțit în cinci zone. Bucovina și părțile învecinate dinspre sud și est (pînă la Siret) au fost anchetate de lector dr. Adrian Turculeț (41 de puncte); partea de nord-est a Moldovei, dintre Siret și Prut, pînă în zona Iașului, de cercetător științific principal dr. Ion Nuță (45 de puncte); zona cuprinzînd bazinele rîurilor Bistrița și Trotuș, aproximativ pînă la linia Siretului, de cercetător științific dr. Ion A. Florea (48 de puncte); zona dinspre est, pînă la Prut, cuprinzînd sudul județului Iași și cea mai mare parte a județului Vaslui, a fost anchetată de prof. univ. dr. Vasile Arvinte (28 de puncte); partea de sud a Moldovei, de cercetător științific principal dr. Stelian Dumistrăcel (48 de puncte). Pentru repartizarea exactă a zonelor, vezi harta introductivă I. Cei cinci anchetatori sînt în același timp și autorii atlasului. La numeroase anchete cu chestionarul și pentru înregistrarea de texte au participat cercetător științific Doina Hreapcă, filolog principal Ion Horia Bîrleanu și filolog principal Cecilia Zoler, iar la cîteva anchete, prof. dr. doc. Gavril Istrate, prof. dr. Ștefan Giosu, cercetător științific principal dr. Dragoș Moldovanu, cercetător științific dr. Zamfira Mihail și cercetător științific dr. Ioan Oprea.

Anchetele definitive au început în septembrie 1967 și s-au încheiat în aprilie 1974. Unele au fost făcute în mai multe etape, fie pentru terminarea chestionarului general (în punctele 531, 535, 538, 540, 547, 548, 610, 619, 622, 624), fie pentru înregistrarea răspunsurilor la unele chestionare speciale. În pct. 468, 484, 493 și, parțial, 555, s-a repetat ancheta (chestionarul general) cu un al doilea informator, iar în pct. 464, cu același informator. Anchetele cu unele chestionare speciale au avut loc și cu prilejul înregistrărilor de texte, făcute ulterior. În 18 anchete, Adrian Turculeț a înregistrat răspunsurile pe bandă magnetică; transcrierea a fost făcută, în general, la puțin timp după înregistrare. Anchetele definitive au fost precedate de un număr de aproximativ 25 de anchete de probă, dintre care 13 în localități din rețeaua atlasului. În aceste anchete preliminare s-au urmărit atît unificarea metodei de cercetare (alegerea subiecților, modalitățile de chestionare și de transcriere fonetică, însușirea metodei de adunare a textelor dialectale etc.), cît și definitivarea pe teren a rețelei de puncte.

În 20 de localități au fost efectuate anchete suplimentare, în care s-au făcut verificări și completări ale răspunsurilor primite anterior, în vederea definitivării redactării sau pentru a preciza unele fenomene specifice localității și zonei anchetate.

Cu toată preocuparea permanentă de a asigura unitatea metodei de anchetă și a transcrierii fonetice, există totuși unele diferențe, la diverse nivele, între materialele adunate de cei cinci anchetatori. Ele se referă la notarea unor diftongi sau a afonizării sunetelor finale, la atenția specială acordată răspîndirii, sinonimiei și semantismului unor termeni, și, în sfîrșit, la notarea reacției informatorilor și a contextului mai larg în care apar răspunsurile. Totodată, dat fiind faptul că anchetele au durat o perioadă destul de îndelungată, pot fi observate și unele diferențe, de felul celor menționate, chiar în cadrul materialului adunat de același anchetator. Este de la sine înțeles că răspunderea științifică asupra veridicității fenomenelor înregistrate și a interpretării lor în redactare revine fiecărui anchetator și autor al atlasului.

Date suplimentare privind elaborarea NALR-Mold. Bucov. sînt prezentate în articolele semnate de Vasile Arvinte și de Stelian Dumistrăcel[1].

[1] Vasile Arvinte, Atlasul lingvistic al Moldovei și Bucovinei, în „Anuar de lingvistică și istorie literară", Iași, tomul XXI (1970), p. 5–13; Stelian Dumistrăcel, Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova și Bucovina. Probleme ale elaborării. I, în „Limba română", XXV (1976), nr. 5, p. 547–558; II, în „Anuar de lingvistică și istorie literară", Iași, tomul XXV (1976), p. 55–64. O parte din materialul lingvistic rezultat din anchetele pentru acest atlas a fost utilizată pînă în prezent într-o serie de studii monografice și articole publicate: Vasile Arvinte, Contribuții onomasiologice: finaț, fineață și termeni înrudiți, în „Anuar de lingvistică și istorie literară", Iași, tomul XXV (1976), p. 5–14; idem, Român, românesc, România. Studiu filologic, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1983; Elena Comșulea, Ragilă. Contribuții etimologice și lexicale, în „Cercetări de lingvistică", Cluj-Napoca, XXVII (1982), nr. 2, p. 134–139; Stelian Dumistrăcel, Phonétismes perceptibles et nonperceptibles pour l'informateur et les résultats de l'enquête dialectale, comunicare prezentată la Colocviul de dialectologie franco-român, Aix-en-Provence, 12–13 aprilie 1974, varianta românească publicată în „Studii și cercetări lingvistice", XXXIII (1982), nr. 5, p. 375–386; idem, Termes pour les formes de relief. Le rôle de la variable géographique, în „Revue de linguistique romane", t. 42 (1978), nos 167–168, p. 293–306; idem, Influența limbii literare asupra graiurilor dacoromâne. Fonetica neologismului, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1978; idem, Limbă literară și dialect în mediul școlar, comunicare prezentată la sesiunea „Limbă și dialect", Băile Herculane, 29 iunie – 1 iulie 1979, publicată în „Limba română", XXX (1981), nr. 3, p. 261–279; idem, Lexic românesc. Cuvinte, metafore, expresii, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980; Ion A. Florea, Nume de agent și de ocupație în terminologia fierăriei, în „Anuar de lingvistică și istorie literară", Iași, tomul XXIII (1972), p. 41–75; idem, Terminologia fierăriei în mediul rural din Moldova și Bucovina. Glosar, Iași, Centrul de multiplicare al Universității „Al. I. Cuza", 1981; idem, Terminologia fierăriei în mediul rural din Moldova și Bucovina (teză de doctorat, susținută în iunie 1982); Doina Hreapcă, Anchetele pentru culegerea textelor dialectale. Aspecte metodologice, în „Limba română", XXIV (1975), nr. 2, p. 137–144; idem, Derivate cu sufixul -aș(ă) în graiurile din sudul Moldovei, în „Anuar de lingvistică și istorie literară", Iași, tomul XXV (1976), p. 121–132; Zamfira Mihail, Terminologia portului popular românesc în perspectivă etnolingvistică comparată sud-est europeană, București, Editura Academiei R. S. România, 1978; Ion Nuță, Denumiri pentru soiuri de struguri în Moldova, în „Anuar de lingvistică și istorie literară", Iași, tomul XXII (1971), p. 49–91; idem, Denumiri pentru soiuri de struguri în Moldova. Împrumuturile, în „Anuar de lingvistică și istorie literară", Iași, tomul XXIV (1973), p. 35–61; idem, Denumiri pentru noțiunea de „vin rău" în limba română, în „Anuar de lingvistică și istorie literară", Iași, tomul XXVI (1977–1978), p. 141–164; idem, Terminologia viticolă în limba română. Denumiri pentru soiuri de struguri (teză de doctorat, susținută în octombrie 1978); idem, Vechimea și răspîndirea formelor

Le territoire de la Moldavie et de la Bucovine a été divisé en 5 zones. Adrian Turculeț a enquêté sur la Bucovine et les contrées avoisinantes vers le Sud et vers l'Est, jusqu'au Siret (41 points); Ion Nuță a enquêté sur la partie nord-est de la Moldavie, entre le Siret et le Prut jusque vers les environs de Jassy (45 points); Ion A. Florea sur la région s'étendant sur les bassins des rivières de Bistrița et de Trotuș, à peu près jusqu'à la ligne du Siret (48 points); Vasile Arvinte a enquêté sur la zone située à l'Est, jusqu'au Prut, comprenant le sud du district de Jassy et la plus grande partie du district de Vaslui (28 points). L'enquêteur sur le sud de la Moldavie est Stelian Dumistrăcel (48 points). Pour la répartition exacte des régions, voir la carte introductive I. Les cinq enquêteurs sont en même temps les auteurs de l'atlas. Doina Hreapcă, Ion Horia Bîrleanu et Cecilia Zoler ont participé à de nombreuses enquêtes, effectuées à l'aide du questionnaire ou à certains enregistrements de textes; Gavril Istrate, Ștefan Giosu, Zamfira Mihail et Ioan Oprea ont participé également à quelques enquêtes.

Les enquêtes définitives ont commencé au mois de septembre 1967 et ont pris fin au mois d'avril 1974. Certaines d'entre elles se sont effectuées en plusieurs étapes, soit pour achever le questionnaire général (points 531, 535, 538, 540, 547, 548, 610, 619, 622, 624), soit pour enregistrer les réponses à des questionnaires spéciaux. Aux points 468, 484, 483 et, partiellement, 555, on a répété l'enquête (questionnaire général) à l'aide d'un second informateur; pour le point 464, on a eu recours au même informateur. Des enquêtes utilisant des questionnaires spéciaux ont été faites aussi lors de l'enregistrement de textes effectué ultérieurement. Dans 18 enquêtes, Adrian Turculeț a enregistré les réponses sur bande magnétique; la transcription a suivi peu de temps après l'enregistrement. Les enquêtes définitives ont été précédées d'à peu près 25 enquêtes préliminaires, dont 13 sur des localités du réseau de l'atlas. Ces enquêtes ont eu pour but tant l'unification de la méthode de recherche (choix des sujets, modalités de questionnement, transcription phonétique, apprentissage de la méthode servant à recueillir les textes dialectaux etc.) que la mise au point, sur les lieux, du réseau des points.

Dans 20 localités on a effectué des enquêtes supplémentaires destinées à vérifier et à compléter les réponses antérieures et visant la rédaction définitive ou l'étude approfondie de certains phénomènes spécifiques des localités et de la zone sur laquelle on a enquêté.

Cependant, malgré l'effort constant pour assurer l'unité de la méthode d'enquête et de transcription phonétique, il y a certaines différences, aux divers niveaux, entre les matériaux recueillis par les cinq enquêteurs. Elles concernent: la notation de certaines diphtongues ou bien de l'assourdissement des sons finals, l'attention spéciale accordée à la diffusion, à la synonymie et à la sémantique de certains termes et, enfin, la notation de la réaction des informateurs et du contexte plus large où se situent les réponses. Qui plus est, les enquêtes se poursuivant sur une durée assez considérable, des différences comme celles qu'on vient de relever peuvent être saisies dans des matériaux recueillis par le même enquêteur. Il va de soi que la responsabilité scientifique de la véridicité des phénomènes enregistrés et de leur interprétation dans la rédaction revient à chaque enquêteur et auteur de l'atlas. Des données supplémentaires concernant l'élaboration du NALR-Mold. Bucov. sont présentées dans les articles signés par Vasile Arvinte et Stelian Dumistrăcel[1].

[1] Vasile Arvinte, Atlasul lingvistic al Moldovei și Bucovinei, dans «Anuar de lingvistică și istorie literară», Iași, tome XXI (1970), p. 5–13; Stelian Dumistrăcel, Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova și Bucovina. Probleme ale elaborării, I, dans «Limba română», XXV (1976), n° 5, p. 547–558; II, dans «Anuar de lingvistică și istorie literară», Iași, tome XXV (1976), p. 55–64. Une partie du matériau linguistique résultant des enquêtes effectuées pour cet atlas a été utilisée jusqu'à présent dans une série d'études monographiques et d'articles: Vasile Arvinte, Contribuții onomasiologice: finaț, fineață și termeni înrudiți, dans «Anuar de lingvistică și istorie literară», Iași, tome XXV (1976), p. 5–14; idem, Român, românesc, România. Studiu filologic, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1983; Elena Comșulea, Ragilă. Contribuții etimologice și lexicale, dans «Cercetări de lingvistică», Cluj-Napoca, XXVII (1982), n° 12, p. 134–139; Stelian Dumistrăcel, Phonétismes perceptibles et non-perceptibles pour l'informateur et les résultats de l'enquête dialectale, communication présentée au Colloque de dialectologie franco-roumain, Aix-en-Provence, 12–13 avril 1974, la version roumaine publiée dans «Studii și cercetări lingvistice», XXXIII (1982), n° 5, p. 375–386; idem, Termes pour les formes de relief. Le rôle de la variable géographique, dans «Revue de linguistique romane», t. 42 (1978), nos 167–168, p. 293–306; idem, Influența limbii literare asupra graiurilor dacoromâne. Fonetica neologismului, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1978; Limbă literară și dialect în mediul școlar, communication présentée à la session «Limbă și dialect», Băile Herculane, 29 juin – 1 juillet 1979, publiée dans «Limba română», XXX (1981), n° 3, p. 261–279; idem, Lexic românesc. Cuvinte, metafore, expresii, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980; Ion A. Florea, Nume de agent și de ocupație în terminologia fierăriei, dans «Anuar de lingvistică și istorie literară», Iași, tome XXIII (1972), p. 41–75; idem, Terminologia fierăriei în mediul rural din Moldova și Bucovina. Glosar, Iași, Centrul de multiplicare al Universității «Al. I. Cuza», 1981; idem, Terminologia fierăriei în mediul rural din Moldova și Bucovina (thèse de doctorat, soutenue en juin 1982); Doina Hreapcă, Anchetele pentru culegerea textelor dialectale. Aspecte metodologice, dans «Limba română», XXIV (1975), n° 2, p. 137–144; idem, Derivate cu sufixul -aș(ă) în graiurile din sudul Moldovei, dans «Anuar de lingvistică și istorie literară», Iași, tome XXV (1976), p. 121–132; Zamfira Mihail, Terminologia portului popular românesc în perspectivă etnolingvistică comparată sud-est europeană, București, Editura Academiei R.S. România, 1978; Ion Nuță, Denumiri pentru soiuri de struguri în Moldova, dans «Anuar de lingvistică și istorie literară», Iași, tome XXII (1971), p. 49–91; idem, Denumiri pentru soiuri de struguri în Moldova. Împrumuturile, dans «Anuar de lingvistică și istorie literară», Iași, tome XXIV (1973), p. 35–61; idem, Denumiri pentru noțiunea de „vin rău" în limba română, dans «Anuar de lingvistică și istorie literară», Iași, tome XXVI (1977–1978), p. 141–164; idem, Terminologia viticolă în limba română. Denumiri pentru soiuri de struguri (thèse de doctorat, soutenue en octobre 1978); idem, Vechimea și răspîndirea formelor de mai mult ca perfect perifrastic, communication présentée au premier Symposium national de dialectologie roumaine, Cluj-Napoca, 1980, publiée dans Materiale și cercetări dialectale, II, Cluj-Napoca, 1983, p. 164–178; idem, De la nume proprii la nume comune în terminologia viticolă, dans «Limba română», XXX (1981), n° 3, p. 201–210; idem, Supranume colective din nord-estul Moldovei, dans Studii de onomastică, II, Cluj-Napoca, 1981, p. 117–125; Sabina Teiuș, Coordonarea în vorbirea populară românească, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980; Adrian Turculeț, Metafonia vocalelor prin anticiparea

Volumul de față are următoarea structură :

I. Hărți introductive, *cuprinzînd mai ales date geografice, istorice, demografice și culturale despre Moldova și Bucovina, care au ca scop să ofere o imagine generală asupra teritoriului anchetat și să faciliteze interpretarea unor fenomene din punct de vedere etnolingvistic și sociolingvistic. Sursele folosite pentru întocmirea acestor hărți sînt menționate în fiecare caz în parte, cu excepția hărților D,* Centre culturale pînă în secolul al XVIII-lea[2], *și G,* Densitatea populației[3].

II. Hărți lingvistice, *care sînt de două feluri :*

a) *hărțile mari, numerotate de la 1 la 107, în care sînt reproduse răspunsurile în transcriere fonetică. Sub I sînt date întrebarea, modul în care a fost pusă și corespondențele cu atlasele românești și romanice. Notele de sub II conțin, de obicei, completări și comentarii ale informatorilor sau continuarea unor răspunsuri de pe hartă. Sub III sînt notate, de regulă, observații si comentarii ale autorilor și se fac trimiteri la alte hărți sau la materialul necartografiat, pentru fapte care au contingență ;*

b) *hărțile mici, interpretative și sintetice, numerotate de la I la XCII. Primele 74 de hărți sînt date paralel cu hărțile mari în colțul din stînga jos, reflectînd, de regulă, unele fenomene fonetice, morfologice, lexicale, semantice etc. selectate din materialul de pe harta mare. În unele cazuri au fost reprezentate și fenomene de pe alte hărți sau din materialul necartografiat. Celelalte 18 hărți mici sînt grupate la sfîrșit. Cele mai multe prezintă sintetic fapte de fonetică și morfologie extrase din hărțile mari sau din materialul necartografiat. Hărțile mici semnalează unele fenomene specifice graiurilor studiate sau reprezintă o primă interpretare a faptelor înregistrate.*

III. Materialul necartografiat *(MN). Sub această formă au fost redate răspunsurile la 129 de întrebări, dispuse pe 43 de planșe. Au intrat aici răspunsurile care prezintă o relativă uniformitate din punct de vedere lexical, uneori și fonetic ; a fost luat în considerație și numărul redus de completări și comentarii pe marginea acestor răspunsuri. În felul acesta punem la dispoziția cercetătorilor materialul lexical obținut pe baza întrebărilor din capitolul întîi al* Chestionarului NALR, *exceptînd 171 de întrebări relative la formele verbale. Ca și la hărțile mari, sub I se dau întrebarea și modul în care a fost pusă. Tot aici este consemnată și cea mai mare parte din corespondențele cu atlasele românești și romanice ; completări la corespondențe se găsesc pe planșa 44. Sub II sînt date răspunsurile (însoțite de note) grupate pe tipuri lexicale, după frecvența fonetismului în cadrul fiecărui tip și în ordinea crescîndă a punctelor. Sub III sînt consemnate, în cazuri mai rare, comentarii și explicații ale anchetatorilor.*

Pentru a înlesni consultarea rapidă a materialului lexical cuprins în volum, a fost alcătuit Indicele termenilor din hărți și din materialul necartografiat, *în care sînt incluse, în formă literarizată (foarte rar și în transcriere fonetică), toate cuvintele, cu excepția pronumelor personale și a instrumentelor gramaticale. La fișarea materialului pentru Indice au contribuit și Ion Horia Bîrleanu și Cecilia Zoler. Un indice lexical și un indice al principalelor fenomene lingvistice din întregul atlas vor fi prezentate în ultimul volum.*

Concomitent, se vor publica volume de texte dialectale și un glosar care va cuprinde cuvinte din textele publicate sau rămase în arhivă.

Scrierea hărților și a planșelor cu material necartografiat, o muncă deosebit de dificilă, a fost efectuată la Centrul de Lingvistică, Istorie Literară și Folclor al Universității „Al. I. Cuza" din Iași, de geograf principal Eugenia Achiței (hărțile B–J, 1–90, I–XXVI, XXVIII–XXXIX, XLI–LIV, LVI–LX, LXII–LXVIII, LXXIII–XCII ; planșele 1–21, 44) și de cartograf principal Arela Macovei (hărțile 91–107, XXVII, XL, LV, LXI, LXIX–LXXII ; planșele 22–43). Harta fizică a Moldovei și Bucovinei a fost execu-

---

de mai mult ca perfect perifrastic, comunicare prezentată la primul Simpozion național de dialectologie română, Cluj-Napoca, 1980, publicată în *Materiale și cercetări dialectale*, II, Cluj-Napoca, 1983, p. 164–178 ; idem, *De la nume proprii la nume comune în terminologia viticolă*, în „Limba română", XXX (1981), nr. 3, p. 201–210 ; idem, *Supranume colective din nord-estul Moldovei*, în *Studii de onomastică*, II, Cluj-Napoca, 1981, p. 117–125 ; Sabina Teiuș, *Coordonarea în vorbirea populară românească*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980 ; Adrian Turculeț, *Metafonia vocalelor prin anticiparea unui sunet palatal în graiurile moldovenești de nord-vest*, în „Analele științifice ale Universității «Al. I. Cuza» din Iași" (serie nouă), Secțiunea III, c. lingvistica-literatură, tomul XXI (1975), p. 9–18 ; idem, *Structura dialectală a graiurilor românești din Bucovina*, în „Anuar de lingvistică și istorie literară", Iași, tomul XXVI (1977–1978), p. 97–120 ; idem, *Graiul din zona Cîmpulungului Moldovenesc. Fonetica* (teză de doctorat, susținută în decembrie 1978) ; idem, *Un fenomen fonetic dialectal : e protonic>ę*, ęa (i̯a), comunicare prezentată la primul Simpozion național de dialectologie română, Cluj-Napoca, 1980 ; Magdalena Vulpe, *Subordonarea în frază în dacoromâna vorbită*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980.

[2] După Ioan Bianu, Nerva Hodoș, *Bibliografia românească veche. 1508–1830*, tomul II, *1716–1808*, București, 1910 ; Damian P. Bogdan, *Paleografie româno-slavă*, București, 1978 ; Mihai Bordeianu, Petru Vladcovschi, *Învățămîntul românesc în date*, Iași, 1979 ; Constantin C. Giurescu, *Tîrguri sau orașe și cetăți moldovene din secolul al X-lea pînă la mijlocul secolului al XVI-lea*, București, 1967 ; N. Iorga, *Istoria literaturii religioase a românilor pînă la 1688*, București, 1904 ; idem, *Istoria bisericii românești și a vieții religioase a românilor*, vol. 1, 2, Vălenii de Munte, 1908 ; ediția a II-a, vol. 1, 2, București, 1929–1932 ; idem, *Istoria învățămîntului românesc*, București, 1928 ; Nicolae Stoicescu, *Repertoriul bibliografic al localităților și monumentelor medievale din Moldova*, București, 1974.

[3] După Victor Sficlea, Vasile Băican, *Harta densității populației R. S. România la 15 martie 1966*, în „Analele științifice ale Universității «Al. I. Cuza» din Iași" (serie nouă), Secțiunea II, c. Geografie, tomul XV (1969), p. 69.

Le présent volume comporte la structure suivante :

I. Cartes introductives, *comprenant surtout des données géographiques, historiques, démographiques et culturelles sur la Moldavie et la Bucovine, données qui ont pour but d'offrir une image générale du territoire étudié et de faciliter l'interprétation de certains phénomènes au point de vue ethnolinguistique et sociolinguistique. Les sources utilisées pour dresser ces cartes sont mentionnées chaque fois, à l'exception des cartes D.* Centres culturels jusqu'au XVIIIe siècle[2] *et G.* Densité de la population[3].

II. Cartes linguistiques, *qui sont de deux genres :*

a) *les grandes cartes, numérotées de 1 à 107, où les réponses sont reproduites en transcription phonétique. Sous I on donne la question, la manière dont on l'a posée et les correspondances avec les atlas roumains et romans. Les notes sous II complètent et commentent d'habitude les réponses des informateurs ou bien complètent certaines réponses plus amples qui n'ont pas trouvé de place sur la carte. Sous III on note, en général, des observations et des commentaires faits par les auteurs et on renvoie à d'autres cartes ou au matériau non cartographié, pour des faits en corrélation :*

b) *les petites cartes, interprétatives et synthétiques, numérotées de I à XCII. Les 74 premières cartes sont données parallèlement aux grandes cartes dans le coin de gauche en bas et reflètent d'habitude certains phénomènes phonétiques, morphologiques, lexicaux, sémantiques etc., sélectionnés parmi les matériaux figurant sur la grande carte. Dans certains cas, on a représenté aussi des phénomènes mentionnés dans d'autres cartes ou bien dans les matériaux non cartographiés. Les 18 autres petites cartes sont groupées à la fin. Elles présentent pour la plupart de manière synthétique des faits phonétiques et morphologiques tirés des grandes cartes ou du matériau non-cartographié. Les petites cartes signalent certains phénomènes spécifiques des parlers étudiés ou bien représentent une première interprétation scientifique des faits enregistrés.*

III. Matériau non-cartographié *(MN). On a rendu sous cette forme les réponses à 129 questions, disposées sur 43 planches. On rassemble ici les réponses présentant une relative uniformité au point de vue lexical, parfois même phonétique : on a pris en considération aussi le nombre restreint de précisions et commentaires en marge de ces réponses. De cette façon nous mettons à la disposition des chercheurs le matériau lexical obtenu à l'aide des questions du premier chapitre du* Questionnaire NALR, *excepté un nombre de 171 questions relatives aux formes verbales. Tout comme dans le cas des grandes cartes, sous I on mentionne la question et la manière dont on l'a posée. On trouve encore ici la plupart des correspondances avec les atlas roumains et romans. Le lecteur peut trouver des renseignements supplémentaires sur les correspondances sur la planche 44. Sous II on donne les réponses (complétées de notes) groupées selon des types lexicaux, selon la fréquence du phonétisme dans le cadre de chaque type et par ordre croissant des points. Sous III on retient, dans des cas plutôt rares, des commentaires et des explications des auteurs.*

*Pour faciliter la consultation rapide du matériau lexical compris dans ce volume, on a dressé l'*Index des termes contenus par les cartes et dans le matériau non-cartographié, *où l'on a inclus, sous une forme littérarisée (très rarement aussi en transcription phonétique), tous les mots, à l'exception des pronoms personnels et des outils grammaticaux. À l'extraction du matériau de cet Index ont contribué également Ion Horia Bîrleanu et Cecilia Zoler. Un index lexical et un index des principaux phénomènes linguistiques de tout l'atlas seront présentés dans le dernier volume.*

Nous signalons également la parution concomitante de volumes de textes dialectaux et d'un glossaire qui comprendra des mots des textes publiés ou restés en archives.

La tâche, particulièrement difficile, d'écrire les réponses sur les cartes et sur les planches à matériau non-cartographié a été effectuée au Centre de Linguistique, d'Histoire Littéraire et de Folklore près l'Université «Al. I. Cuza» de Jassy, par le géographe principal Eugenia Achiței (cartes B–J, 1–90, I–XXVI, XXVIII–XXXIX, XLI–LIV, LVI–LX, LXII–LXVIII, LXXIII–XCII : planches 1–21, 44) et par le cartographe principal Arela Macovei (cartes 91–107, XXVII, XL, LV, LXI, LXIX–LXXII : planches 22–43). La carte physique de la Moldavie et de la Bucovine a été exécutée à l'Institut de Géographie de l'Université de Bucarest, par dr. Gh. Niculescu, chercheur scientifique principal. La base des grandes cartes linguistiques et des

---

unui sunet palatal în graiurile moldovenești de nord-vest, dans «Analele științifice ale Universității „Al. I. Cuza" din Iași» (serie nouă), Secțiunea III, c. Lingvistică-literatură, tome XXI (1975), p. 9–18 ; idem, *Structura dialectală a graiurilor românești din Bucovina*, dans «Anuar de lingvistică și istorie literară», Iași, tome XXVI (1977–1978), p. 97–120 ; idem, *Graiul din zona Cîmpulungului Moldovenesc. Fonetica* (thèse de doctorat, soutenue en décembre 1978) ; idem, *Un fenomen fonetic dialectal : e protonic> ę*, ęa (i̯a), communication présentée au premier Symposium national de dialectologie roumaine, Cluj-Napoca, 1980 ; Magdalena Vulpe, *Subordonarea în frază în dacoromâna vorbită*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980.

[2] D'après Ioan Bianu, Nerva Hodoș, *Bibliografia românească veche. 1508–1830*, tome II, *1716–1808*, București, 1910 ; Damian P. Bogdan, *Paleografie româno-slavă*, București, 1978 ; Mihai Bordeianu, Petru Vladcovschi, *Învățămîntul românesc în date*, Iași, 1979 ; Constantin C. Giurescu, *Tîrguri sau orașe și cetăți moldovene din secolul al X-lea pînă la mijlocul secolului al XVI-lea*, București, 1967 ; N. Iorga, *Istoria literaturii religioase a românilor pînă la 1688*, București, 1904 ; idem, *Istoria bisericii românești și a vieții religioase a românilor*, vol. 1, 2, Vălenii de Munte, 1908 ; 2e édition, vol. 1, 2, București, 1929–1932 ; idem, *Istoria învățămîntului românesc*, București, 1928 ; Nicolae Stoicescu, *Repertoriul bibliografic al localităților și monumentelor medievale din Moldova*, București, 1974.

[3] Apud Victor Sficlea, Vasile Băican, *Harta densității populației R. S. România la 15 martie 1966*, dans «Analele științifice ale Universității „Al. I. Cuza" din Iași» (serie nouă), Secțiunea II, c. Geografie, tome XV (1969), p. 69.

tată la Institutul de Geografie al Universității din București, de dr. Gh. Niculescu, cercetător științific principal. Baza hărților lingvistice mari și a hărților interpretative din colțul din stînga jos al hărților mari a fost întocmită de Iuliu Ovidiu Sîngeorzan, cartograf la Institutul de Lingvistică și Istorie Literară din Cluj-Napoca.

În elaborarea lucrării, am avut ca model permanent Atlasul lingvistic român, *realizat de Sextil Pușcariu, Sever Pop și Emil Petrovici. Am consultat, de asemenea, o parte din atlasele lingvistice romanice și am folosit experiența atlaselor lingvistice românești, din seria* NALR. *Cu autorii acestora din urmă am avut schimburi de păreri utile pentru redactarea prezentului volum.*

Este pentru noi o plăcută îndatorire de a exprima cele mai alese mulțumiri Editurii Academiei Republicii Socialiste România pentru publicarea în condiții tehnice foarte bune a prezentului volum. Aceleași calde mulțumiri le adresăm Prezidiului Academiei Republicii Socialiste România, Filialei din Iași a Academiei Republicii Socialiste România, Ministerului Educației și Învățămîntului și Universității „Al. I. Cuza" din Iași pentru largul sprijin moral și material acordat în realizarea acestei lucrări.

În dificila muncă de adunare a materialului, am fost ajutați de organele locale ale puterii de stat, județene și comunale, și de numeroase cadre didactice din localitățile studiate; tuturor le mulțumim și cu acest prilej.

Lucrarea de față a putut fi realizată, în primul rînd, prin colaborarea plină de dăruire și izvorîtă dintr-un profund sentiment patriotic a sutelor de țărani care ne-au transmis bogăția inestimabilă a graiului popular. Către ei se îndreaptă sentimentele noastre de dragoste și profundă gratitudine.

AUTORII

cartes interprétatives du coin gauche au bas des grandes cartes a été réalisée par Iuliu Ovidiu Sîngeorzan, cartographe de l'Institut de Linguistique et d'Histoire Littéraire de Cluj-Napoca.

Dans la réalisation de cet ouvrage on a constamment eu pour modèle Atlasul lingvistic român *par Sextil Pușcariu, Sever Pop et Emil Petrovici. On a également consulté certains atlas linguistiques romans et mis à profit l'expérience des nouveaux atlas linguistiques roumains* (NALR). *Avec les auteurs de ces derniers on a eu des échanges d'opinions utiles pour la rédaction du présent volume.*

Il nous est particulièrement agréable d'exprimer nos plus vifs remerciements aux Éditions de l'Académie de la République Socialiste de Roumanie pour la publication dans de très bonnes conditions techniques du présent ouvrage. Notre gratitude va aussi au Présidium de l'Académie de la République Socialiste de Roumanie, à la Filiale de Jassy de l'Académie de la République Socialiste de Roumanie, au Ministère de l'Éducation et de l'Enseignement et à l'Université «Al. I. Cuza» de Jassy pour l'appui moral et matériel substantiel accordé à la réalisation de cet ouvrage.

Dans le travail difficile de rassemblement des matériaux, on a bénéficié de l'appui des autorités départementales et communales, de même que de l'aide accordée par de nombreux enseignants des localités étudiées; qu'ils en soient tous remerciés ici une fois de plus.

Si le présent ouvrage a pu être mené à bonne fin, on le doit à la collaboration pleine de dévouement et découlant d'un profond sentiment patriotique des centaines de paysans qui nous ont transmis la richesse inestimable du parler populaire. C'est à eux que nous témoignons le meilleur de nos sentiments d'amour et de gratitude.

LES AUTEURS

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

LISTA LOCALITĂȚILOR ANCHETATE

(cu corespondențele dintre NALR-Mold. Bucov., ALR I, ALR II și WLAD)

Nr. crt.	Localitatea	Comuna (orașul)	Județul	Numărul cartografic din NALR-Mold. Bucov.	ALR	WLAD
1	Prăleni	Poiana Stampei	Suceava	461		
2	Coșna	Dorna Candrenilor	„	462	I 213	
3	Cirlibaba	Cirlibaba	„	463	I 363	663
4	Izvoarele Sucevei	Izvoarele Sucevei	„	464	I 364	
5	Brodina	Brodina	„	465	II 366	
6	Straja	Straja	„	466	I 388	664
7	Argel	Moldovița	„	467		
8	Deluț	Fundu Moldovei	„	468		
9	Ciocănesti	Iacobeni	„	469	II 365	
10	Argestru	Vatra Dornei	„	470		
11	Șaru Dornei	Saru Dornei	„	471		
12	Catrinari	Panaci	„	472	I 214	
13	Pojorita	Pejorita	„	473	I 370	654
14	Vatra Moldoviței	Vatra Moldoviței	„	474	I 375	652
15	Sucevița	Sucevița	„	475		667
16	Vicovii de Jos	Vicovu de Jos	„	476		
17	Frătăuții Vechi	Frătăuții Vechi	„	477		673
18	Marginea	Marginea	„	478	II 386	668
19	Volovăt	Volovăț	„	479	I 385	
20	Solca	Solca	„	480		
21	Vama	Vama	„	481		653
22	Crucea	Crucea	„	482		
23	Ostra	Ostra	„	483		
24	Doroteia	Frasin	„	484		
25	Mănăstirea Humorului	Mănăstirea Humorului	„	485		650
26	Cajvana	Cajvana	„	486		670
27	Grănicești	Grănicești	„	487		672
28	Grămești	Grămești	„	488		679
29	Dersca	Dersca	Botoșani	489		
30	Ilișești	Ciprian Porumbescu	Suceava	490		648
31	Capu Codrului	Păltinoasa	„	491	I 378	649
32	Găinești	Slatina	„	492		
33	Horodniceni	Horodniceni	„	493		
34	Șcheia	Șcheia	„	494	I 381	647
35	Pătrăuți	Pătrăuți	„	495		
36	Zvoriștea	Zvoriștea	„	496	I 387	680
37	Ibănești	Ibănești	Botoșani	497	I 394	
38	Oreftiana	Suharău	„	408		637 (Suharău)
39	Broscăuți	Broscăuți	„	499		
40	Leorda	Leorda	„	500		
41	Dumbrăveni	Dumbrăveni	Suceava	501		635
42	Bosanci	Besanci	„	502		645
43	Chilișeni	Udești	„	503		646 (Udești)
44	Corni	Corni	Botoșani	504	I 418	504
45	Ipotești	Mihai Eminescu	„	505		
46	Nicșeni	Nicșeni	„	506	I 412	
47	Vorniceni	Vorniceni	„	507		639
48	Mileanca	Mileanca	„	508		
49	Concești	Concești	„	509		
50	Păltiniș	Păltiniș	„	510	I 402	
51	Rădăuți-Prut	Rădăuți-Prut	„	511		
52	Coțușca	Coțușca	„	512		641
53	Ungureni	Ungureni	„	513		
54	Răchiți	Răchiți	„	514		
55	Cristești	Cristești	„	515	II 414	
56	Gorbănești	Gorbănești	„	516		
57	Săveni	Săveni	„	517		642
58	Liveni	Manoleasa	„	518		
59	Hănești	Hănești	„	519		
60	Sulița	Sulița	„	520		
61	Flăminzi	Flăminzi	„	521		
62	Trușești	Trușești	„	522		
63	Movila Ruptă	Ripiceni	„	523	I 424	
64	Ștefănești-Sat	Ștefănești	„	524		
65	Todireni	Todireni	„	525	I 420	
66	Santa Mare	Santa Mare	„	526		
67	Andrieșeni	Andrieșeni	Iași	527		
68	Trifești	Trifești	„	528	I 518	
69	Vlădeni	Vlădeni	„	529		
70	Larga Jijia	Movileni	„	530	II 520	
71	Luceni	Victoria	„	531		
72	Ciurchi	Iași	„	532	I 516	
73	Comarna	Comarna	„	533		
74	Ciurea	Ciurea	„	534		
75	Grozești	Grozești	„	535		
76	Coropceni	Ciurlești	„	536	II 514	
77	Borosești	Scinteia	„	537		
78	Voinești	Voinești	„	538		
79	Dumești	Dumești	„	539		
80	Erbiceni	Erbiceni	„	540		

Nr. crt.	Localitatea	Comuna (orașul)	Județul	Numărul cartografic din NALR-Mold. Bucov.	ALR	WLAD
81	Belcești	Belcești	Iași	541		
82	Plugari	Plugari	„	542		
83	Poiana Mărului	Ceplenița	„	543	I 540	
84	Băiceni	Cucuteni	„	544		
85	Ion Neculce	Tirgu Frumos	„	545		535 (Tirgu Frumos)
86	Mădîrjac	Mădîrjac	„	546	I 522	
87	Mironeasa	Mironeasa	„	547		
88	Tansa	Tansa	„	548		
89	Gidinți	Sagna	Neamț	549		
90	Mircești	Mircești	Iași	550	II 537	
91	Cozmești	Stolniceni-Prăjescu	„	551	I 538	634 (Stolniceni)
92	Sirețel	Sirețel	„	552		
93	Tudora	Tudora	Botoșani	553		
94	Preutești	Preutești	Suceava	554		526
95	Tătăruși	Tătăruși	Iași	555	I 542	
96	Moțca	Moțca	„	556		
97	Mirosloveşti	Mirosloveşti	„	557		
98	Ruginoasa	Dulcești	Neamț	558		
99	Dochia	Girov	„	559		
100	Hlăpești	Dragomirești	„	560		
101	Humulești	Tirgu Neamț	„	561	I 550	
102	Brusturi	Brusturi-Drăgănești	„	562		
103	Săcuța	Boroaia	Suceava	563		
104	Baia	Baia	„	564	I 552	
105	Poiana Mărului	Mălini	„	565		525 (Mălini)
106	Bălțătești	Bălțătești	Neamț	566		
107	Gircina	Gircina	„	567	I 558	
108	Vaduri	Viișoara	„	568		
109	Cracăul Negru	Crăcăoani	„	569		518 (Crăcăoani)
110	Pipirig	Pipirig	„	570	II 551	516
111	Tarcău	Tarcău	„	571		
112	Ceahlău	Ceahlău	„	572	I 556	
113	Poiana Largului	Poiana Teiului	„	573		
114	Farcașa	Farcașa	„	574		
115	Lungeni	Broșteni	Suceava	575	I 554	515 (Broșteni)
116	Poiana	Grințieș	Neamț	576		
117	Bicaz-Chei	Bicaz-Chei	„	577		
118	Huisurez	Dămuc	„	578		
119	Palanca	Palanca	Bacău	579		
120	Goioasa	Agăș	„	580		
121	Bolătău	Zemeș	„	581		
122	Tazlău	Tazlău	Neamț	582	I 532	
123	Luminiș	Piatra Șoimului	„	583		
124	Podoleni	Podoleni	„	584		
125	Văsiești	Moinești	Bacău	585	I 582	
126	Dofteana	Dofteana	„	586		494
127	Scorțeni	Scorțeni	„	587		
128	Blăgești	Blăgești	„	588		
129	Miron Costin	Trifești	Neamț	589	I 536	
130	Bălușești	Icușești	„	590		
131	Șerbești	Săucești	Bacău	591	I 530	
132	Măgura	Măgura	„	592	II 531	
133	Livezi	Livezi	„	593		
134	Gura Văii	Gura Văii	„	594	I 588	
135	Gloseni	Tamași	„	595		
136	Odobești	Secuieni	„	596		
137	Tulești	Dragomirești	Vaslui	597		
138	Dumești	Dumești	„	598	I 526 (Dumeștii Vechi)	
139	Negrești	Negrești	„	599		
140	Pungești	Pungești	„	600		
141	Mărăști	Filipeni	Bacău	601	I 528	
142	Petrești	Pincești	„	602		
143	Orbeni	Orbeni	„	603		
144	Godineștii de Jos	Vultureni	„	604		
145	Buda	Răchitoasa	„	605		553
146	Ivănești	Ivănești	Vaslui	606		
147	Cănțălărești	Ștefan cel Mare	„	607		542
148	Dănești	Dănești	„	608	I 512	
149	Miclești	Miclești	„	609		
150	Muntenii de Sus	Tanacu	„	610		
151	Corodești	Ghergheşti	„	611		
152	Puiești	Puiești	„	612		
153	Burdusaci	Răchitoasa	Bacău	613		
154	Blaga	Dealu Morii	„	614		
155	Muncelu	Glăvănești	„	615	I 590	

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Nr. crt.	Localitatea	Comuna (oraşul)	Judeţul	Numărul cartografic din NALR-Mold. Bucov.	ALR	WLAD
156	Băcani	Băcani	Vaslui	616		
157	Bogdăneşti	Bogdăneşti	"	617		
158	Lipovăţ	Lipovăţ	"	618	I 510	
159	Olteneşti	Olteneşti	"	619		
160	Tătărăni	Tătărăni	"	620		
161	Ghermăneşti	Drinceni	"	621		
162	Stănileşti	Stănileşti	"	622		626
163	Grumezoaia	Dimitrie Cantemir	"	623	I 508	
164	Vutcani	Vutcani	"	624		
165	Stolşeşti	Banca	"	625	I 618	
166	Vetrişoaia	Vetrişoaia	"	626		
167	Fălciu	Fălciu	"	627		623
168	Epureni	Epureni	"	628		
169	Fruntişeni	Griviţa	"	629		
170	Bereşti-Sat	Bereşti	Galaţi	630		618
171	Cîrja	Murgeni	Vaslui	631		622
172	Suceveni	Suceveni	Galaţi	632		
173	Oancea	Oancea	"	633		620
174	Vîrlezi	Vîrlezi	"	634		
175	Fîrţăneşti	Fîrţăneşti	"	635		619
176	Cuca	Cuca	"	636		
177	Frumuşiţa	Frumuşiţa	"	637		
178	Odaia Manolache	Vînători	"	638		
179	Braniştea	Braniştea	"	639	I 704	
180	Piscu	Piscu	"	640		577
181	Pechea	Pechea	"	641		
182	Costache Negri	Costache Negri	"	642		
183	Cudalbi	Cudalbi	"	643		
184	Corod	Corod	"	644		
185	Adam	Drăguşeni	"	645	I 614	

Nr. crt.	Localitatea	Comuna (oraşul)	Judeţul	Numărul cartografic din NALR-Mold. Bucov.	ALR	WLAD
186	Belceşti	Iveşti	Vaslui	646		550 (Iveşti)
187	Priponeşti	Priponeşti	Galaţi	647		
188	Tălpigi	Ghidigeni	"	648		
189	Matca	Matca	"	649		
190	Lieşti	Lieşti	"	650	I 610	
191	Cîmpineanca (Floreşti)	Cîmpineanca	Vrancea	651		
192	Umbrăreşti	Umbrăreşti	Galaţi	652		
193	Mirceştii Vechi	Vînători	Vrancea	653		
194	Furcenii Vechi	Cosmeşti	Galaţi	654	II 605	
195	Ionăşeşti	Nicoreşti	"	655	I 600	
196	Homocea	Homocea	Vrancea	656		
197	Borşani	Coţofăneşti	Bacău	657		501 (Coţofăneşti)
198	Păuneşti	Păuneşti	Vrancea	658		
199	Străoane	Străoane	"	659		559
200	Boloteşti	Boloteşti	"	660	I 596	
201	Mera	Mera	"	661		
202	Vidra	Vidra	"	662		
203	Pralea	Căiuţi	Bacău	663		
204	Caşin	Caşin	"	664		
205	Rotileştii Mari	Cîmpuri	Vrancea	665	I 592	560 (Cîmpuri)
206	Negrileşti	Bîrseşti	"	666		562
207	Nistoreşti	Nistoreşti	"	667	I 594	
208	Nereju	Nereju	"	668		480
209	Soveja	Soveja	"	669		561
210	Hîrja	Oituz	Bacău	670	I 584	

INDICE ALFABETIC AL CUVINTELOR-TITLU

din hărţi şi din materialul necartografiat

Titlul	*Nr. hărţii sau al planşei*	*Pag.*
(păr) alb „(cheveux) blancs"	pl. 3	242
(ochi) albaştri „(yeux) bleus"	pl. 6	245
(barbă) albă „blanche"	pl. 3	242
albeaţă „taie (de l'œil)"	pl. 8	247
albul ochiului „le blanc de l'œil"	pl. 7	246
aluniţă „grain de beauté"	h. 64	142
ameţeală „vertige"	pl. 43	282
amigdale „amygdales"	h. 61	136
arcer „aiguisoir"	pl. 17	256
astmă „asthme"	h. 71	156
asurzesc „je deviens sourd"	h. 31	76
barbă „barbe"	pl. 16	255
batistă „mouchoir"	pl. 10	249
bărbie[1] „menton"	pl. 16	255
bărbie[2] „double menton"	h. 57	128
bărbier „barbier"	h. 58	130
bătaie de inimă „battement de cœur"	pl. 22	261
blond „(homme) blond"	h. 11	36
blondă „(femme) blonde"	h. 12	38
bolnav „malade"	h. 92	198
bolnavă „malade"	pl. 35	274
bolnăvicioasă „maladive"	pl. 36	275
bolnăvicios „maladif"	h. 93	200
brici „rasoir"	pl. 17	256
brunet „(homme) brun"	h. 9	32
brunetă „(femme) brune"	h. 10	34
buca obrazului „joue"	h. 33	80
buric „nombril"	pl. 26	265
buzat „lippu"	pl. 16	255
buzată „lippue"	pl. 16	255
buză „lèvre"	pl. 15	254
cap „tête"	pl. 1	240
carne „chair"	pl. 20	259
călcîi „talon"	pl. 35	274
(ochi) căprui „(yeux) marron"	pl. 6	245
cărunt „grisonnant"	h. 14	42
ceafă „nuque"	pl. 19	258
cercei „boucles d'oreille"	pl. 8	247
cerul gurii „voûte du palais, le palais"	pl. 11	250
chel „chauve"	h. 17	48
chioară „borgne"	h. 20	54
chior „borgne"	h. 19	52
ciung „manchot"	h. 81	176
ciungă „manchote"	pl. 28	267
(mă uit cu) coada ochiului „(je regarde) du coin de l'œil"	h. 24	62
coapsă „cuisse"	pl. 34	276
coaste „côtes"	pl. 22	261
cocoaşă „bosse"	pl. 24	263
cocoşat „bossu"	pl. 25	264
colţ (de măsea) „chicot"	pl. 14	253
constipat „constipé"	pl. 25	264
coşuri (pe obraz) „boutons (au visage)"	pl. 10	249
cot (la mînă) „coude"	pl. 29	268
creaţă „frisée"	pl. 2	241
creieri „cervelles"	h. 4	22
creştetul capului „haut de la tête"	h. 3	20
(păr) creţ „(cheveux) frisés"	pl. 2	241
cucui „bosse au front"	h. 6	26
(îi) curge (nasul) „(le nez lui) coule"	h. 39	92
deasă „épaisse"	pl. 1	240
deget „doigt"	h. 83	180
(păr) des „épais"	pl. 1	240
diaree „diarrhée"	h. 99	212
dinte „dent"	h. 52	118
dispensar „dispensaire"	pl. 37	276
(să mă) doară „à avoir mal"	h. 82	178
epilepsie „épilepsie"	h. 106	226
esofag „gosier"	h. 63	140
falcă „mâchoire"	pl. 11	250
farmacie „pharmacie"	h. 96	206
farmacist „pharmacien, apothicaire"	pl. 39	278
faţă „visage, binette, frimousse"	pl. 9	248
febră „fièvre"	h. 97	208
ficat „foie"	h. 77	168
fiere „fiel"	pl. 27	266
fir (de păr) „cheveu"	h. 7	28
flămînd „affamé"	pl. 26	265
flămîndă „affamée"	pl. 27	266
fluier (cu buzele un cîntec) „je siffle"	pl. 18	257
fluier (din degete) „je siffle (avec les doigts)"	h. 59	132
fluierul piciorului „tibia"	h. 88	190
frunte „front"	pl. 5	244
furca pieptului „sternum"	pl. 21	260
furuncul „furoncle"	h. 102	218
gălăgie „tapage"	pl. 13	252
geană „cil"	h. 28	70
gem „je gémis"	pl. 43	282
genunchi „genou"	h. 86	186
gingie „gencive"	h. 55	124
gît „cou"	pl. 18	257
gleznă „cheville"	h. 89	192
gras „gras"	pl. 12	251
grasă „grasse"	pl. 12	251
grumaz „cou"	h. 60	134
gură „bouche"	pl. 11	250
guşă „goitre"	pl. 18	257
guturai „rhume de cerveau"	h. 98	210
hernie „hernie"	h. 100	214

Titlul	Nr. hărții sau al planșei	Pag.
inimă „cœur"	pl. 22	261
injecție „piqûre"	h. 94	202
încărunțește „il grisonne"	h. 13	40
(vorbesc) încet „(je parle) bas"	pl. 11	250
(merg) încet „(je marche) lentement"	pl. 33	272
încrețesc (fruntea) „je plisse (le front)"	pl. 5	244
junghi „point de côté"	h. 72	158
lacrimi „larmes"	h. 30	74
limbă „langue"	h. 50	114
lindini „lentes"	pl. 4	243
mațe „intestins"	pl. 25	264
măduvă „moelle"	pl. 20	259
mănuși „gants"	pl. 31	270
mărul lui Adam „la pomme d'Adam"	h. 62	138
măsea „molaire"	h. 53	120
mătreață „les pellicules"	h. 16	46
medic „médecin"	pl. 36	275
medicamente „médicaments"	h. 95	204
mic „(homme) de petite taille"	h. 48	110
mică „(femme) de petite taille"	pl. 13	252
minte „intelligence, jugeotte"	pl. 5	244
mînă „bras"	h. 79	172
mustață „moustache"	h. 41	96
mușchi (la mînă) „muscle"	pl. 20	259
mut „muet"	pl. 14	253
mută „muette"	pl. 14	253
nară „narine"	h. 38	90
nas „nez"	pl. 10	249
nebun „fou"	h. 107	228
neg „verrue"	h. 65	144
(ochi) negri „(yeux) noirs"	pl. 6	245
neted „lisse"	pl. 31	270
oarbă „aveugle"	pl. 7	246
obraz „joue"	h. 32	78
ochelari „lunettes"	pl. 7	246
ochi „œil"	pl. 6	245
omoplat „omoplate"	pl. 23	262
omușor „luette"	h. 42	98
operație „opération, intervention chirurgicale"	pl. 38	277
orb „aveugle"	h. 18	50
os „os"	h. 66	146
ouăle picioarelor „les chevilles"	h. 90	194
(om) palid „(homme) pâle"	h. 35	84
palmă „paume"	pl. 30	269
pas „pas"	pl. 33	272
pastile „dragées, comprimés"	pl. 39	278
păduche „pou"	h. 15	44
păduchioasă „pouilleuse"	pl. 4	243
păduchios „pouilleux"	pl. 4	243
păr „cheveux"	pl. 1	240
pedeastră „pédestre"	pl. 32	271
pedestru „pédestre"	pl. 32	271
peltic „qui zézaie"	h. 43	100
peritoneu „péritoine"	h. 101	216
picior „jambe"	h. 85	184
piele „peau"	pl. 19	258
piept „poitrine"	pl. 21	260
pieptene „peigne"	h. 8	30
pistrui „taches de rousseur"	h. 36	86
pîntece „ventre"	h. 75	164
plămîni „poumons"	h. 67	148
pleoapă „paupière"	h. 26	66
podul palmei „le plat de la main"	pl. 30	269
pulpa piciorului „mollet"	pl. 33	272
pumn „poing"	pl. 30	269
pupilă „pupille (de l'œil)"	h. 23	60
purice „puce"	pl. 3	242
puroi „pus"	pl. 42	281
răgușit „enroué"	pl. 14	253
(merg) repede „(je marche) vite"	pl. 32	271
rețetă „ordonnance (d'un médecin)"	pl. 38	277
reumatism „rhumatisme"	pl. 43	282
rinichi „rein"	h. 78	170
rîgîi „je rôte"	h. 44	102
rîie „gale"	pl. 20	259
rotulă (la genunchi) „rotule"	h. 87	188
sașie „louche"	h. 22	58
sașiu „louche"	h. 21	56
sănătoasă „bien portante"	pl. 42	281
sănătos „bien portant"	pl. 42	281
schiloadă „estropiée"	h. 105	224
schilod „estropié"	h. 104	222
(mi-am) scrîntit o mînă „je me suis luxé un bras"	h. 80	174
sînge „sang"	pl. 20	259
slab „maigre"	h. 46	106
slab (fără putere) „faible"	h. 47	108
slabă „maigre"	pl. 12	251
spate „dos"	pl. 23	262
spital „hôpital"	pl. 37	276
spîn „imberbe, glabre"	pl. 18	257
sprînceană „sourcil"	h. 29	72
stîngace „gauchère"	pl. 28	267
stîngaci „gaucher"	pl. 27	266
stomac „estomac"	h. 74	162
strănut „j'éternue"	h. 45	104
strungăreață (la dinți) „écartement entre les incisives"	h. 54	122
subsuoară „aisselle"	pl. 28	267
subțire „mince"	pl. 1	240
sudoare „sueur"	pl. 24	263
surd „sourd"	pl. 9	248
surdă „sourde"	pl. 9	248
șale „reins"	pl. 24	263
șchiop „boiteux"	pl. 32	271
șira spinării „l'épine dorsale"	h. 73	160
șold „hanche"	pl. 31	270
șoptesc „je chuchote"	h. 49	112
știrb „édenté"	pl. 15	254
știrbă „édentée"	pl. 15	254
talpă „plante du pied"	pl. 35	274
(vorbesc) tare „(je parle) haut"	pl. 11	250
tifos „typhus"	pl. 40	279
tîmplă „tempe"	pl. 6	245
tuberculoasă „tuberculeuse"	h. 70	154
tuberculos „tuberculeux"	h. 69	152
tuberculoză „tuberculose"	h. 68	150
turbare „rage"	pl. 41	280
țeastă „crâne"	h. 5	24
țîță „sein"	pl. 23	262
uimă „abcès sous l'aisselle, enflure"	h. 103	220
umăr „épaule"	pl. 29	268
umărul obrazului „pommette"	h. 34	82
unghie „ongle"	h. 84	182
urcior (la ochi) „orgelet"	h. 27	68
urdori „chassies"	h. 25	64
ureche „oreille"	pl. 8	247
vaccin „vaccin"	pl. 37	276
varice „varices"	pl. 41	280
vărsat „variole"	pl. 40	279
vătămat „hernieux"	pl. 41	280
vine „veines"	pl. 21	260
vintre „bas-ventre"	h. 76	166
visez „je rêve"	h. 91	196
vîrful limbii „bout de la langue"	h. 51	116
vomez „je vomis"	h. 40	94
zăbale (la gură) „boutons à la commissure des lèvres"	h. 56	126
zbîrcituri (pe obraz) „rides"	h. 37	88

INDICE TEMATIC AL HĂRȚILOR INTERPRETATIVE

A. FONETICĂ

Titlul hărții	Numărul hărții	Pag.
Accentul în «bolnav»	LXX	199
Accentul în «gingie»	XLI	125
Răspîndirea formelor *asurzesc, surzesc*	XXV	77
Răspîndirea formelor *mustață, musteață*	XXX	97
Trecerea lui *ă* protonic la *a* în «păduche»	XIII	45
Trecerea lui *ă* protonic la *a* în «bătaie», «vărsat», «vătămat»	LXXXV	235
Trecerea lui *ă* protonic la *a* în «cărunt», «flămînd», «păduche», «strănut», «bărbie», «sănătos», «gălăgie»	LXXXVI	235
Reflexele lui *ă* în forma nearticulată *umăr*	XXVII	83
Formele *sprînceană-sprînceană*	XXIII	73
Reflexul *u* al lui *ă* în forma articulată *umărul* (obrazului)	XXVII	83
Sunetul *é* în poziție *e* în *gene*	XXII	71
Sunetul *é* în poziție *e* în «ureche», «deget» și în *dese, crețe, fețe*	LXXXVII	236
Sunetul *é* în silaba inițială a cuvîntului «creier»	III	23
Sincoparea lui *e* (*i*) posttonic în *degele*; *deget*	LXI	181
Diftongarea lui *é* în «gleznă»	LXVII	193
Velarizarea lui *e* precedat de *j* în *injecție*	LXXII	203
Variantele cuvîntului «negel» *(negel-nigel, ningel)*	XLVII	145
Velarizarea lui *i* precedat de *ț* în *injecție*	LXXII	203
Epenteza lui *i* în «păduichios», «păduichioasă», «păduiche», «oichi», «oichelari», *deist* 'deget', «ureiche», «stîngaici», «stîngaice» și în *mîini*	LXXXVIII	236
Finala în «frizer», «bărbier»	XLIII	131

Titlul hărții	Numărul hărții	Pag.
Diftongarea lui *o* în «bolnav»	LXX	199
Sunetul *-u* (final) în «cucui» («ghiont»)	IV	27
Sunetul *-u* (final) în «genunchi»	LXIV	187
Sunetul *-u* (final) în «junghi» («cui»)	LII	159
Sunetul *-u* (final) în «nas», «des», «păduchios», «ochi», «genunchi», «cucui», «călcîi», «cui», «obraz», *visez*, «junghi», «pistrui», «mai»	LXXXIX	237
Sunetul *-u* (final) în «mut», «deget», «surd», «flămînd», «cap», «alb», «creț», «picior», «cercel», «nebun», «stomac», «bolnav»	XC	237
Sunetul final în «măsea»	XL	121
Variante de la «a strănuta»	XXXIII	105
Răspîndirea cuvintelor «a rigii», «a gîrii»	XXXII	103
Palatalizarea lui *p-* (inițial) în «pieptene»	VI	31
Palatalizarea lui *p* în «picior»	LXIII	185
Palatalizarea lui *b* în *limbi*	XXXVII	115
Palatalizarea lui *m* în *lacrimi*	XXIV	75
Palatalizarea lui *m* în «mic», «mică», *mi*(-am scrintit), «lumină», *lacrimi, pălmi,* (podul) *pălmii, inimi*	LXXXIII	234
Formele depalatalizate *nic, nică, ni*(-am scrintit), *lunină, lacrini, inini, pălni*	LXXXIV	234
Palatalizarea lui *f* în «fir»	V	29
Palatalizarea lui *f* în «fir», «fiere», «ficat»	LXXXI	233
Sunetul final în «vîrf»	XXXVIII	117
Palatalizarea lui *v* în «bolnăvicios»	LXXI	201
Palatalizarea lui *v* în «a visa»	LXIX	197
Palatalizarea lui *v* în *uisez, bolnavi, bolnăvicios*	LXXXII	233
Sunetele *d* și *t* în *dinte*; *dinți*	XXXIX	119
Anticiparea elementului nazal în «bolnav»	LXX	199
Propagarea nazalității în *ningel*	XLVII	145
Variante fără propagarea lui *n* în «genunchi»	LXIV	187
Răspîndirea formelor *scrintit, sclintit*	LIX	175
Consoana finală în *flămînzi, surzi*	LXXX	232
Sunetul *ḑ* în «buză», «buzat», «buzată»	LXXIX	232
Sunetul *ĉ* în «sprînceană», «cercel», «stîngace» (sg. și pl.), «brici», «cerul (gurii)», «încet»	LXXV	230
Sunetul *ĉ* în *ulcior*	LXXVI	230
Sunetul *ĝ* în «geană», «gingie», «negel», «sînge», «gem»	LXXVII	231
Sunetul inițial în «junghi»	LXXVIII	231
Sunetul *ḱ* în «chior»	XVI	53
Sunetul *ḱ* în «păduche»	XIII	45
Sunetul *ǵ* în «unghie»	LXII	183
Sunetul *ǵ-* în «genunchi»	LXIV	187
Sunetul final în «stomac»	LIV	163

B. MORFOLOGIE, FORMAREA CUVINTELOR

Titlul hărții	Numărul hărții	Pag.
Articolul în (coada, sprînceana, geana etc.) *ochiului*	XVIII	63
Încadrarea morfologică a substantivului «gleznă»	LXVII	193
Răspîndirea formelor de singular *nară, nare*	XXIX	91
Desinențele de plural ale substantivului «stomac»	LIV	163
Pluralul substantivelor «barbă», «talpă», «inimă»	XCI	238
Pluralul substantivelor «țîță», «buză», «fată»	XCII	238
Pluralul substantivului «mînă»	LVIII	173
Pluralul substantivului «obraz»	XXVI	79
Forme de plural ale subst. *ulcior*	XXI	69
Conjunctivul prezent de la «a durea»	LX	179
Forme și construcții cu valoare incoativă pentru „a încărunți"	XI	41
Sufixe colective (patrionimice și socionimice)	I	17

C. LEXIC

Titlul hărții	Numărul hărții	Pag.
Termeni pentru „aluniță"	XLVI	143
Principalii termeni pentru „astmă"	LI	157
Termeni pentru „bărbie"	XLII	129
Termeni pentru „blond"	IX	37
Termeni pentru „blondă"	X	39
Termeni pentru „brunet"	VII	33
Termeni pentru „brunetă"	VIII	35
Termeni pentru „cărunt"	XII	43
Termeni pentru „creștetul capului"	II	21
Termeni pentru „cucui"	IV	27
Termeni pentru „esofag"	XLV	141
Termeni pentru „ficat"	LVI	169
Termeni pentru „a fluiera (din degete)"	XLIV	133
Termeni pentru „fluierul piciorului"	LXVI	191
Termeni pentru „gleznă"	LXVII	193
Termeni pentru „mătreață"	XIV	47
Termeni pentru „mic (de statură)"	XXXV	111
Termeni pentru „orb"	XV	51
Răspîndirea termenilor «os», «ciolan»	XLVIII	147
Termeni pentru „ouăle picioarelor"	LXVIII	195
Termeni pentru „peltic"	XXXI	101
Sinonimele lui «pieptene»	VI	31
Principalii termeni pentru „pîntece"	LV	165
Termeni pentru „pleoapă"	XX	67
Termeni pentru „pupilă"	XVII	61
Termeni pentru „rotulă (la genunchi)"	LXV	189
Termeni pentru „schiloadă"	LXXIV	225
Termeni pentru „slab (fără putere)"	XXXIV	109
Termeni pentru „șira spinării"	LIII	161
Principalii termeni pentru „a șopti"	XXXVI	113
Termeni pentru „tuberculoasă"	L	155
Termeni pentru „tuberculos"	XLIX	153
Termeni pentru „urdori"	XIX	65
Termeni pentru „zbîrcituri (pe obraz)"	XXVIII	89
Diferențe stilistice, semantice și de frecvență ale termenilor «orb» și «chior» (formulate de informatori)	XV	51
Răspîndirea termenilor «rărunchi», «rinichi»; diferențe semantice, stilistice și de frecvență (formulate de informatori)	LVII	171
Raporturile dintre termenul popular «vătămătură» și cel literar «hernie», sesizate de informatori	LXXIII	215

TRANSCRIEREA FONETICĂ

Dăm mai jos, în ordine alfabetică, lista semnelor întrebuințate în transcrierea fonetică. Sistemul de notare folosit are la bază sistemul *Atlasului lingvistic român*, cu unele modificări. După semnul egalității arătăm corespondentul cel mai apropiat al semnelor noastre în sistemul de transcriere al Asociației Fonetice Internaționale (ASSOCIATION PHONÉTIQUE INTERNATIONALE), publicat de D. JONES în LAUTZEICHEN UND IHRE ANWENDUNG IN VERSCHIEDENEN SPRACHGEBIETEN (Berlin, 1928, p. 18–27).

a (ə mijlociu) în *cap* = între *a* și *ɑ*.
ǻ (cea mai deschisă vocală din seria posterioară rotunjită : *u, o, o̜, ǻ*) în istrorom. *cǻp* = *ɒ*.
ǻ̜ (ə posterior labializat) în băn. *cǻ̜p* = *ɑ*.
ä (cea mai deschisă vocală din seria anterioară : *i, e, e̜, ä*) în bucov. *päle* 'piele' = *æ*.
ȧ (ə anterior) în munt. *ste̜ȧ* 'stea' = *a*.
ă (vocală cu deschidere mijlocie din seria posterioară nerotunjită : *î, â, ă*) în *păr* = *ə*.
ă̜ (ă deschis) în mold. *bă̜rbát* = *ɐ*.
â (vocală între *ă* și *î*, mai aproape de *î*) în mold. *cásâ* = între *ə* și *ɨ*.
b (oclusivă bilabială sonoră) în *bun* = *b*.
c (oclusivă velară surdă) în *corb*, semn întrebuințat înaintea vocalelor *a, ă, â, î, o, u* înaintea consoanelor sau la sfîrșitul cuvintelor = *k*.
ĉ (africată alveolo-palatală surdă al cărei element fricativ este *ŝ*) în munt. *ĉáră* 'ceară' = între *tɕ* și *tʃ*.
ĉ̂ (africată alveolo-palatală surdă cu nuanță mai palatală) în trans. *ĉur* 'ciur' = între *tɕ* și *tʃ*, dar mai aproape de *tɕ*.
ć (africată alveolo-palatală surdă al cărei element fricativ este *ś*, corespunzînd sonorei *ǵ*) în băn. *fráćĕ* 'frate' = *tɕ*.
č (africată alveolo-palatală surdă al cărei element fricativ este *ș*) în maram. *čăr* 'cer' = *tʃ*.
d (oclusivă dentală sonoră) în *dar* = *d*.
ď (oclusivă dentală sonoră puțin palatalizată) în mold. *úndĕ* 'unde' = între *d* și *ɖ*.
d' (oclusivă palatală sonoră) în trans. *d'in* 'din' = *ɖ* aproape de *ɟ*.
ḑ (africată dentală sonoră) în mold. *ḑîc* 'zic' = *dz*.
đ (africată alveolo-palatală sonoră al cărei element fricativ este *ź*, corespunzînd surdei *ć*) în băn. *đes* 'des' = *dʑ*.
e (vocală anterioară cu deschidere mijlocie) în *vezi* = *e*.
e̜ (*e* deschis) în trans. *vé̜de* = *ɛ*.
e̜̜ (*e* și mai deschis) în bucov. *vé̜̜de* 'vede' = între *ɛ* și *æ*.
ẹ (*e* închis) în mold. *védẹ* = *e* (mai închis).
ĕ (vocală centrală cu deschidere mijlocie, între *ă* și *e*) în băn. *fásĕ* 'face' = între *e* și *ə*.
ĕ̜ (*e* deschis, între *ă̜* și *e̜*) în trans. *așĕ̜* 'așa' = între *ɛ* și *ɐ*.
f (fricativă labio-dentală surdă) în *fîn* = *f*.
g (oclusivă velară sonoră) în *gol* = *g*.
ĝ (africată alveolo-palatală sonoră al cărei element fricativ este *ẑ*) în munt. *ĝer* 'ger' = între *dʑ* și *dʒ*.
ĝ̂ (africată alveolo-palatală cu nuanță mai palatală) în bucov. *ĝes* 'des' = între *dʑ* și *dʒ*, dar mai aproape de *dʒ*.
ǧ (africată alveolo-palatală sonoră al cărei element fricativ este *j*) în maram. *ǧăr* 'ger' = *dʒ*.
g̑ (oclusivă velară sonoră puțin palatalizată) în munt. *g̑emuít* 'ghemuit' = între *g* și *ɟ*.
ǵ (oclusivă palatală sonoră) în *ǵem* 'ghem' = *ɟ*.
γ (fricativă velară sonoră, corespunzînd surdei *χ*) în istrorom. *γúră*

'gură' = g.
h (fricativă laringală surdă) în haină 'haină' = h.
h (fricativă laringală sonoră) în trans. hohot 'hohot' = ɦ.
h́ (fricativă palatală surdă, corespunzînd sonorei y) în mold. h́ir 'fir' = ç.
χ (fricativă velară surdă, corespunzînd sonorei ɣ) în munt. χaină 'haină' = x.
i (vocală anterioară cu deschidere minimă) în fir = i.
i (i deschis) în mold. mări 'mare' = ɪ.
î (vocala cea mai închisă din seria posterioară nerotunjită; î, â, ă) în cînd = ɨ.
î (vocală centrală închisă între î și i) în trans. rîu 'rîu' = între i și ɨ.
j (fricativă palato-alveolară sonoră) în jar 'jar' = ʒ.
j' (j muiat) în munt. jug 'jug' = între ʒ și ʑ.
k (oclusivă velară surdă, identică cu c. Semnul se întrebuințează numai înaintea lui e și i) în băn. kip 'chip' = k.
ḱ (oclusivă velară surdă puțin palatalizată) în munt. ḱip 'chip' = între k și ķ.
ḱ (oclusivă palatală surdă) în mold. ḱišor 'picior' = ķ.
l (laterală alveolară) în pălărie 'pălărie' = l.
l' (l puțin palatalizat) în trans. iel'e 'ele' = ļ.
l' (laterală palatală) în arom. hil'u 'fiu' = ʎ.
ł (laterală velară) în maram. cał 'cal' = ɫ.
m (nazală bilabială) în masă = m.
m (nazală labio-dentală, urmată de f, v) în împvăț 'învăț' = ɱ.
n (nazală dentală) în mînă = n.
ń (nazală dentală puțin palatalizată) în mold. pîń 'pîine' = ņ.
ń (nazală palatală) în mold. ńel 'miel' = ɲ.
n (nazală cu ocluziune incompletă) în înșir 'înșir'.
n (nazală slăbită, urmată de consoană) în munte.
ŋ (nazală velară, urmată de c(k), g) în încă = ŋ.
o (vocală posterioară rotunjită, cu deschidere mijlocie) în pot = o.
o (o deschis) în trans. moră 'moară' = ɔ.
o (o închis) în mold. dihor.
p (oclusivă bilabială surdă) în par = p.
r (vibrantă apicală alveolară) în rar = r.
r̄ (r cu mai multe vibrații) în trans. r̄îu 'rîu'.
ρ (r uvular) în arom. (la fărșeroți) guρă 'gură' = R.
ŕ (r puțin palatalizat) în băn. mîncăŕe 'mîncare' = între r și ŗ.
ŕ (r muiat) în trans. învățătoŕ 'învățător' = ŗ.

ʳ (r bilabial) în interjecția tpʳ cu care se opresc caii.
s (fricativă dentală surdă) în soră = s.
ś (fricativă alveolo-palatală surdă muiată) în băn. faśe 'face' = ɕ.
ŝ (fricativă alveolo-palatală surdă, aproape identică cu ś, dar mai puțin muiată) în mold. faŝi 'face' = ɕ.
š (fricativă palato-alveolară surdă) în așa = ʃ.
š' (š muiat) în munt. așa 'așa' = între ʃ și ɕ.
t (oclusivă dentală surdă) în tată = t.
t́ (oclusivă dentală surdă puțin palatalizată) în mold. munt́e = între t și ţ.
t́ (oclusivă palatală surdă) în trans. frat́e = ţ aproape de c.
ț (africată dentală surdă) în țin = ts.
u (vocala cea mai închisă din seria posterioară rotunjită) în bun = u.
v (fricativă labio-dentală sonoră) în vară = v.
w (fricativă bilabială sonoră) în ucrain. (la huțuli) wodá 'apă' = w.
z (fricativă dentală sonoră) în zac = z.
ź (fricativă alveolo-palatală sonoră muiată) în băn. źană 'geană' = ʑ.
ẑ (fricativă alveolo-palatală sonoră, aproape identică cu ź, dar mai puțin muiată) în mold. ẑană 'geană' = ʑ.
y (fricativă palatală sonoră, corespunzînd surdei h́) în trans. yerme 'vierme' = j (fricativ).

SEMNE DIACRITICE

~ (deasupra vocalelor) nazalitate: õ = õ.
∽ (deasupra vocalelor) seminazalitate: õ.
ˌ (sub vocale sau consoane sonore) asurzire: i, r = i̥, r̥.
ꜜ (sub vocale sau consoane sonore) sonoritate redusă: ă.
. (sub vocale) închidere: ẹ = e.
.. (sub vocale) închidere mai mare: ẹ.
ɕ (sub vocale) deschidere: ę = ɛ.
ɕɕ (sub vocale) deschidere mai mare: ǫ = ɔ.
ᵛ (deasupra unei consoane sau după consoană) palatalizare ușoară: ň, jᵛ.
ˈ (deasupra unei consoane sau după consoană) palatalizare tranzitivă (muiere): ń, j'.
ˇ (deasupra consoanelor c și g): č africată surdă, între ĉ și č; ǧ africată sonoră, între ĝ și ǧ.
ʔ (înaintea vocalelor) oclusivă glotală (coup de glotte): ʔe = ʔe.
ᶜ (după oclusive, arată o explozie mai puternică) în olt. patᶜ 'pat'.

ₒ (sub consoane) consoană silabică: n = n̩.
ˆ (sub vocale) arată că vocala constituie elementul consonantic al unui diftong: u (în dau) = ŭ.
⁀ (deasupra vocalelor) arată că două vocale formează un diftong cu elemente egale, în trans. toate.
ˊ (deasupra unei vocale) accent principal: véde = ˈvede.
ʺ (deasupra unei vocale) accent mai puternic, mai ales în fraze: nű vrẹau.
ˋ (deasupra unei vocale) accent secundar: sănătáte = ˌsanaˈtate.
‾ (deasupra unei vocale, lichide sau fricative) lungime: ō, r̄, s̄.
˘ (deasupra unei vocale) scurtime: ŭ.
ꜜ (sub o nazală) arată că articulația nazalei nu e completă, ci analoagă constrictivei următoare: împvăț = ɨɱˈvəts.
e, ă, ə, u, o etc. arată nuanțe vocalice intermediare.
s, z, d, t, t etc. arată nuanțe consonantice intermediare.
ⁱ, ᵘ, ᶦ, ᵃ, ʰ etc. (la umărul literei precedente) arată sunete slab perceptibile.
(i), (u), (i) etc. arată sunete și mai slab perceptibile.
(i), (u), (i) etc. arată sunete extrem de slab perceptibile.

ALTE SEMNE

- Se întrebuințează ca în ortografia oficială: n-a văzút, să-mvețe.
– Înlocuiește silabele dinaintea accentului cuvîntului, reproduse în forma anterioară: tîrnăcop; -coápe.
~ Înlocuiește unul sau mai multe cuvinte precedente.
— Sub litere sau sub cuvinte, arată că anchetatorul a auzit bine sunetele sau cuvintele subliniate, deși acestea par neobișnuite.
— În NOTE sînt subliniate cuvintele transcrise fonetic din texte literarizate ale inf. sau incluse în comentariile anchetatorilor. În hărțile interpretative sînt subliniate sunete și forme.
〰 Arată că anchetatorul n-a auzit clar sunetele astfel subliniate.
‿ Leagă două sau mai multe cuvinte care formează un grup fonetic, marcînd o modificare de fonetică sintactică: saj‿î‿sus 'sai în sus'.
... Puse în urma sau înaintea unui răspuns, arată că el nu este complet. Completarea este, de obicei, dată în NOTE.
– Pusă în locul unui răspuns, arată că în punctul respectiv n-a fost pusă întrebarea.
? Pus în locul unui răspuns, arată că informatorul n-a știut să răspundă; dacă urmează totuși un răspuns, acesta a fost dat după ezitare.
Pus în locul unui răspuns, arată că informatorul a declarat că nu există termenul întrebat.
∞ Pus în locul sau înaintea unui răspuns, arată că obiectul sau obiceiul întrebat nu există în localitate.
+ Pusă după un răspuns, trimite la NOTE, de obicei sub II și numai în cazuri rare sub III.
, Separă variante (lexicale, fonetice, gramaticale).
; Separă forme gramaticale diferite ale aceluiași cuvînt: singularul de plural, persoana I de a II-a etc. În NOTE are și valoarea ortografică obișnuită.
„" Între aceste ghilimele sînt reproduse explicațiile sau completările date de informatori, de obicei netranscrise fonetic și literarizate. În hărțile interpretative aceste ghilimele marchează concepte.
' ' Între aceste ghilimele se dă sensul sau, mai rar, forma literarizată.
« » Aceste ghilimele indică faptul că autorii au în vedere forma tip a lexemelor.
[ ] Între aceste paranteze se dau completările sau observațiile anchetatorilor. Sub titlul hărții, cifrele puse între aceste paranteze reprezintă numărul întrebării din chestionar.
[K] Pus înaintea unui răspuns, arată că informatorul s-a corectat.
[ɛ] Arată că informatorul a ezitat înainte de a da răspunsul.
[σ] Pus înaintea unui răspuns, arată că termenul a fost sugerat de anchetator.
[Q] Pus înaintea unui răspuns, arată că anchetatorul a revenit asupra întrebării.
[?] Pus după un răspuns, arată că anchetatorul se îndoiește de exactitatea răspunsului înregistrat.
[!] Pus după răspuns, arată că întrebarea sau răspunsul l-a făcut pe informator sau pe cei de față să rîdă.
[*] Pus înaintea unui răspuns, arată că răspunsul a fost dat de un informator ocazional.
[**] Arată un al doilea informator ocazional.
[I][II] Arată numărul informatorului.

ÎN NOTE:

Sub I este reprodusă întrebarea și se arată felul cum a fost pusă.
În al doilea paragraf sînt date corespondențele cu atlasele lingvistice românești și romanice.
Sub II sînt date explicații sau completări ale răspunsurilor de pe hartă. În MN sînt înregistrate răspunsurile.
Sub III sînt date observațiile sau completările anchetatorilor.

BCU CENTRALĂ UNIVERSITY LIBRARY

ABREVIERI

[a.]	forma articulată
[acuz.]	acuzativ
[adj.]	adjectiv
[adv.]	adverb
[AL]	formă rostită repede (allegro)
arom.	aromân
[B]	aşa zic bătrînii
băn.	bănăţean
bucov.	bucovinean
[col.]	colectiv
[cond.]	condiţional
[conj.]	conjunctiv
[D]	întrebare directă
[dat.]	dativ
[f.], fem.	feminin
[F]	aşa zic femeile
[gen.]	genitiv
[ger.]	gerunziu
h.	harta
(IMIT.)	întrebare însoţită de imitaţie
[imper.]	imperativ
[imperf.]	imperfect
[ind.]	indicativ
(INDIC.)	întrebare (completată) prin indicarea obiectului
[inf.]	infinitiv
inf., inform.	informator, informatoare
inf. pr.	informator principal
istrorom.	istroromân
[L]	formă rostită rar (lento)
[m.]	masculin
maram.	maramureşean
[m.m.c.perf.]	mai mult ca perfect
MN	material necartografiat
mold.	moldovenesc
munt.	muntenesc
[n.]	neutru
[na.]	nearticulat
n. pers.	nume de persoană
n. top., top.	toponim
olt.	oltenesc
[part.]	participiu
[perf.]	perfect
[perf. c.]	perfect compus
[perf. s.]	perfect simplu
pl., Pl.	planşă cuprinzînd material necartografiat
[pl.]	plural
[pla.]	plural articulat
[plf.]	plural feminin
[plm.]	plural masculin
[plna.]	plural nearticulat
[plt.]	plurale tantum
[prez.]	prezent
[R]	formă recentă
[s.], subst.	substantiv
[sg.]	singular
[sga.]	singular articulat
[sgf.]	singular feminin
[sgm.]	singular masculin
[sgna.]	singular nearticulat
[sgt.]	singulare tantum
[T]	aşa zic tinerii
trans.	transilvănean
ucrain.	ucrainean
[V]	formă veche
var.	variantă
[vb.]	verb
[viit.]	viitor
[voc.]	vocativ
[1], [2], [3]	persoana I, a II-a, a III-a singular
[4], [5], [6]	persoana I, a II-a, a III-a plural
(1), (2), (3)	într-o înşiruire, înlocuiesc termenii notaţi în această ordine (în materialul necartografiat sau în notele la hărţi).

ATLASE LINGVISTICE ROMANICE. ABREVIERI

AIS	= K. Jaberg und J. Jud, *Sprach- und Sachatlas Italiens und der Südschweiz*, I–VIII, Zofingen, 1928–1940.
ALA	= A. Griera, *Atlas lingüístic d'Andorra*, Andorra, 1960.
ALAls	= Ernest Beyer et Raymond Matzen, *Atlas linguistique et ethnographique de l'Alsace*, I, Paris, 1969.
ALC	= A. Griera, *Atlas lingüístic de Catalunya*, I–V, Barcelona, 1923–1939; VI–VIII, 1962–1964.
ALCo	= G. Bottiglioni, *Atlante linguistico-etnografico italiano della Corsica*, I–X, Pisa, 1933–1942.
ALEA	= Manuel Alvar con la colaboración de A. Llorente y G. Salvador, *Atlas lingüístico y etnográfico de Andalucía*, V, Granada, 1972.
ALF	= J. Gilliéron et E. Edmont, *Atlas linguistique de la France*, 1–35, Paris, 1902–1910.
ALG	= J. Séguy et collab., *Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne*, I, Toulouse, 1954; II–IV, Paris, 1956–1966.
ALL	= P. Gardette et collab., *Atlas linguistique et ethnographique du Lyonnais*, I–III, Lyon, 1950–1956.
ALM	= *Atlasul lingvistic moldovenesc*, I, partea I, *Fonetica*, de Rubin Udler; partea a II-a, *Fonetica*, de Rubin Udler, *Morfologia*, de Vasile Melnic, Chişinău, 1968; II, partea I, *Lexicul*, de Victor Komarniţki, Chişinău, 1971; partea a II-a, *Lexicul*, de Vasile Melnic şi Vasile Pavel, Chişinău, 1973.
ALMC	= P. Nauton, *Atlas linguistique et ethnographique du Massif Central*, I–III, Paris, 1957–1961.
ALPI	= *Atlas lingüístico de la Peninsula Ibérica*, I, *Fonetica*, 1, Madrid, 1962.
ALPO	= Henri Guiter, *Atlas linguistique des Pyrénées Orientales*, Paris, 1966.
ALR I	= S. Pop, *Atlasul lingvistic român, partea I*, I, Cluj, 1938; II, Sibiu–Leipzig, 1942.
ALR II	= E. Petrovici, *Atlasul lingvistic român, partea a II-a*, I, Sibiu–Leipzig, 1940.
ALR II s.n.	= E. Petrovici, *Atlasul lingvistic român, serie nouă*, redactor principal: I. Pătruţ, I–VII, [Bucureşti], 1956–1972.
ALRM I	= S. Pop, *Micul Atlas lingvistic român, partea I*, I, Cluj, 1938; II, Sibiu–Leipzig, 1942.
ALRM II	= E. Petrovici, *Micul Atlas lingvistic român, partea a II-a*, I, Sibiu–Leipzig, 1940.
ALRM II s.n.	= E. Petrovici, *Micul Atlas lingvistic român, partea a II-a, serie nouă*, redactor principal: I. Pătruţ, I–III, 1956–1967.
ALS	= B. Terracini e T. Franceschi, *Saggio di un Atlante linguistico della Sardegna in base ai rilievi di Ugo Pellis*, I, Torino, 1964.
ALW	= J. Haust et collab., *Atlas linguistique de la Wallonie*, Liège, I, 1953; III, 1955.
NALR. Bn.	= *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Banat*, I, sub conducerea lui Petru Neiescu, de Eugen Beltechi, Ioan Faiciuc, Nicolae Mocanu, Bucureşti, 1980.
NALR. Mar.	= *Atlasul lingvistic român, pe regiuni. Maramureş*, de Petru Neiescu, Grigore Rusu, Ionel Stan, I, Bucureşti, 1969.
NALR. Olt.	= *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Oltenia*, I, întocmit, sub conducerea lui Boris Cazacu, de Teofil Teaha, Ion Ionică şi Valeriu Rusu, I, Bucureşti, 1967.
WLAD	= G. Weigand, *Linguistischer Atlas des dacorumänischen Sprachgebietes*, Leipzig, 1909.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

INDICELE TERMENILOR DIN HĂRȚI ȘI DIN MATERIALUL NECARTOGRAFIAT*

A

abate (a ~) 27/662
abatere : ~ de inimă Pl. 23/300
abătător 54/468
abia : de- ~ Pl. 12/216
abraș Pl. 27/325
absolut 81/485
acasă 95/482
acăța (a ~) 63/617
aceala v. *acel*
aceea 1/461 ; 23/482, 484 ; 36/482 ; 54/474 ; 76/483 ; 106/554 ; Pl. 24/305
aceeași 66/493
acel 1/501 ; 7/526 ; 54/484 ; Pl. 4/88 ; Pl. 6/99 ; Pl. 8/123 ; *aceala* 18/484 ; *acela* 6/465 ; 15/468, 474 ; 46/484 ; Pl. 4/89 ; Pl. 5/93 ; Pl. 40/444
acela v. *acel*
același 78/488
acesta 6/465
acólo 42/509, 631 ; 97/600 ; 103/483 ; Pl. 6/96 ; Pl. 29/329 ; *acoló* Pl. 23/303
acoló v. *acólo*
acu 3/511 ; 15/548, 554, 600 ; 25/509 ; 40/554 ; 49/530 ; 55/611, 617 ; 61/608, 631 ; 68/610 ; 75/600 ; 78/617 ; 96/555 ; Pl. 4/89 ; Pl. 31/367
acuma 1/485 ; 11/483 ; Pl. 24/305 ; Pl. 38/436
acușa v. *acuși*
acuși 99/636 ; *acușa* 77/649
Adam 60/643 ; 62 ; Pl. 23/301
adet 93/615
adinită 103/542
adînc Pl. 20/287
admă v. *astmă*
admidalite (pl.) v. amigdală
admigdalită v. amigdală
aduce (a ~) Pl. 24/309
adus : ~ de spate Pl. 25/309 ; *~ de spinare* Pl. 25/310
aer 42/633
aexpidie v. *epilepsie*
afară : (a) ieși ~ 76/567, 591
afta (a ~) Pl. 43/459
afurisit 76/600
agale Pl. 33/386
agdamilită v. amigdală
ager : ~ la minte Pl. 5/93
agheazmă 106/526
ai ! Pl. 41/450
aiasta 29/503 ; Pl. 24/305
aicea v. *aici*
aici 3/500 ; 28/555 ; 42/501 ; 64/488 ; 89/534 ; Pl. 1/58 ; Pl. 6/96 ; Pl. 28/329 ; *aicea* 40/465; 60/482 ; 96/482
ajmă v. astmă
almă v. astmă
aista 4/600 ; 43/498 ; 58/522 ; 65/565 ; 87/637 ; 106/565 ; Pl. 27/325 ; Pl. 32/383
aiuratic 107/653
aiurit 107/571
aiuritic 107/485
ajunge (a ~) 5/620 ; 74/600 ; Pl. 32/385
alai Pl. 13/228 ; *halai* Pl. 13/228
alarmă v. *larmă*
alb 11 ; 13/501, 523, 583 ; 14 ; 23/594 ; 35/469, 474, 658 ; 67 ; 68/497, 500 ; 77 ; Pl. 3/78 ; Pl. 7/123 ; Pl. 8/123 ; *~ la față* 35/463, 464, 467, 623 ; *~ul de la ochi* Pl. 7/123 ; *~ul la ochi* Pl. 7/123 ; *~ul ochiului* Pl. 7/123 ; *acel ~* Pl. 8/123 ; *cel ~* Pl. 8/123
albastir v. *albastru*
albastru 11/499, 530 ; Pl. 6/99 ; *albastir* Pl. 6/99 ; *albastu* Pl. 6/99
albastu v. *albastru*
albază v. *albeață*
albă 11/505, 518 ; 12 ; 67 ; 77/480, 488 ; Pl. 3/79 ; Pl. 4/88 ; Pl. 7/123
albăstriu Pl. 6/99
albeață Pl. 8/125 ; *albeața ochiului* Pl. 7/123 ; *albază* Pl. 8/125
albeneață v. *albineață*
albeneț v. *albineț*
albi (a «se» ~) 13 ; 35/604 ; Pl. 1/78 ; *(a) ~ la cap* 13/636 ; *(a) începe (a) ~* 13/643 ; *(a) începe să albească* 13/641
albicios Pl. 3/78
albineață 12 ; *albineața ochiului* Pl. 8/123 ; *albeneață* 12/471
albineț 11 ; Pl. 3/78 ; *albeneț* 11/471
albitură : ~ la ochi Pl. 7/123
albîi Pl. 3/78
alboi Pl. 3/78
album v. *albuș*
albuș Pl. 7/123 ; *~ la ochi* Pl. 7/123 ; *~ul de ochi* Pl. 7/123 ; *~ul ochiului* Pl. 7/123 ; *albumul ochiului* Pl. 8/123
alcer v. *arcer*
alceva 42/605 ; *alcevá* 103/483
alcevá v. *alceva*
alcolist Pl. 19/275
aleasă Pl. 9/145
alene Pl. 33/386
ales 7/477 ; Pl. 10/150 ; *mai ~* 54/523 ; 56/523 ; 73/530
alfel v. *altfel*
alicnătură v. *alicnitură*
alicneală 72/644
alicni (a ~) 72/644
alicnitură 72/629 ; *alicnătură* 72/634 ; *alignitură* 72/631
alignitură v. *alicnitură*
alimenta (a se ~) 46/501
alta 87/500
altă 5/505, 509 ; 60/593
altfel 5/529 ; *alfel* Pl. 6/97
altoi Pl. 37/430 ; *hultoi* Pl. 37/430
altoi (a ~) Pl. 37/430 ; *altui (a ~)* Pl. 37/430 ; *hultui (a ~)* Pl. 37/430 ; *ultui (a ~)* Pl. 37/430
altoit Pl. 37/430 ; *hultuit* Pl. 37/430 ; *oltuit* Pl. 37/430 ; *ultuit* Pl. 37/430
altui (a ~) v. *altoi*
altul 6/483 ; 13/523 ; 19/523 ; 40/483 ; 54/468 ; 65/500 ; 83/524 ; Pl. 16/255 ; Pl. 20/278
alună 64
alunel 64/614, 618
alunică 27/496 ; 36 ; 64 ; *anulică* 64/522
aluniță 64
amară Pl. 27/320
amărît 35/468 ; 46 ; 47/577
amărîtă Pl. 12/219
amegdalită v. amigdală
amenic v. *anemic*
amestecat Pl. 6/100
amețeală 106 ; Pl. 43/460 ; *~ de cap* Pl. 43/460 ; *amițé* Pl. 43/460 ; *amițeală* Pl. 43/460
ameți (a «se» ~) 107/483 ; Pl. 43/460 ; *(a «se») ~ de cap* Pl. 43/460 ; *(a «se») ~ în cap* Pl. 43/460
amețit 107/590
amețitură Pl. 43/460
amidalite (pl.) v. amigdală
amidoperin Pl. 40/439
amigală v. amigdală
amigdală : *admidalite* (pl.) 61/482 ; *admigdalită* 61/482 ; *agdamilită* 61/510 ; *amegdalită* 61 ; *amidalite* (pl.) 61/663 ; *amigală* 61/509, 553, 571 ; *amigdalidă* 61 ; *amigdalină* 61/499 ; *amigdalită* 61 ; *ămigdală* 61/518 ; *magdalită* 61/537 ; *magdilită* 61/484 ; *medilită* 61/508 ; *megdalină* 61/650 ; *megdalită* 61/472, 525, 567, 600, 601 ; *micdalită* 61/546 ; *micgalită* 61/522 ; *midalită* 61/468, 498 ; *migdală* 61/493, 494, 523, 545 ; *migdalidă* 61 ; *migdalină* 61/542, 555, 586, 669 ; *migdalintă* 61/544 ; *migdalită* 61
amigdalidă v. amigdală
amigdalină v. amigdală
amigdalită v. amigdală
aminti (a-și ~) 42/637 ; 76/467
amițé v. *amețeală*
amițeală v. *amețeală*
amîndoi 18/504, 600 ; Pl. 7/118
amîndouă 32/461 ; 80/600 ; Pl. 4/90 ; Pl. 20/278
amorți (a ~) Pl. 14/232
amorțit 104/461 ; Pl. 14/232
amorțită Pl. 14/232
amu 3/497 ; 7/553 ; 11/521 ; 13/484 ; 14/488, 551 ; 15/499, 585 ; 16/513, 543 ; 21/525 ; 28/522 ; 32/484 ; 37/484, 520 ; 40/501, 530 ; 61/484 ; 64/549 ; 65/469 ; 74/564 ; 77/498, 523 ; 78/530 ; 81/480 ; 87/534 ; 91/565 ; 98/526 ; 99/555 ; 100/483, 565 ; 106/565, 566 ; Pl. 2/76, 77 ; Pl. 4/89 ; Pl. 5/95 ; Pl. 7/100 ; Pl. 13/228 ; Pl. 15/251 ; Pl. 18/266 ; Pl. 22/300 ; Pl. 24/305 ; Pl. 25/313 ; Pl. 26/315 ; Pl. 31/367 ; Pl. 38/433 ; Pl. 42/452
amu-ia 93/480
an 14/512, 543 ; 40/484
anáftin Pl. 3/86
analcid 15/615
anchilozat 104 ; *închilozat* 104
anchilozată 105 ; *închilozată* 105
andrea : andreaua mînii Pl. 24/303
anemic 35/474, 655 ; 47/616, 670 ; *amenic* Pl. 22/300
anemie 106/559
anghină 61/660
animal 67/544 ; 77/544 ; 78/528
antibraț 79/635
antinevralgic v. *antinevralgic*
antinevralgic Pl. 40/439 ; *antinevraj* Pl. 40/439 ; *alinevragic* Pl. 39/439
antonomie 71/595
anulică v. *alunică*
apă 30/521 ; 56/499, 504, 668 ; 76/482 ; 106/551 ; Pl. 1/58 ; Pl. 20/278 ; Pl. 24/305 ; *~ tare* 65/621
apărătuș v. *părătuș*
apăriș v. *părătuș*
apăruș v. *părătuș*
apedemie v. *epidemie*
apedepsie v. *pedepsie*
apendicită : *apenticită* 100/658 ; Pl. 38/434 ; *apintișită* 77/625
apenticită v. apendicită
apintișită v. apendicită
apînticărie v. *pînticărie*
apînticeală 99/464
apotecă 96/474
aprinde (a se ~) 68/519
aprindere 71/519, 520 ; *~ de plămîi* 68/490 ; *~ de plămîni* 68/462 ; *~ la plămîie* 68/484

---

* Indicele cuprinde, în formă literarizată, cuvintele (cu excepția așa-numitelor instrumente gramaticale) din hărțile mari, din notele acestora și din materialul necartografiat. În titlu, cuvintele flexionare au fost date la formele de bază (substantivele la nominativ singular, adjectivele la masculin și feminin singular, verbele la infinitiv), indiferent de formele sub care apar. Cînd nu s-au înregistrat sau nu au putut fi precizate formele de bază, cuvintele au fost date în forma obținută în anchetă, cu indicațiile gramaticale respective.

Prima cifră de după cuvîntul-titlu indică numărul hărții, iar cele de după bara oblică trimit la punctele cartografice. Cînd cuvîntul a fost înregistrat pe o hartă în mai mult de cinci puncte, s-a indicat numai numărul hărții. Pentru cuvintele din materialul necartografiat se indică numărul planșei, urmat, după bara oblică, de numărul întrebării din *Chestionarul NALR*.

Dacă s-au înregistrat alături de forma literară și variante dialectale, indicațiile referitoare la numărul hărții și al planșei s-au dat pentru toate formele la cuvîntul-titlu literar, variantele dialectale apărînd și la locul lor alfabetic cu trimiteri la cuvîntul-titlu. În cazul în care a fost înregistrată o singură formă dialectală, ea a fost tratată drept cuvînt-titlu. Cînd au fost înregistrate numai variante dialectale, ele au fost grupate sub corespondentul lor literar, tipărit cu caractere drepte (de exemplu, amigdală).

Accentul este indicat la unele forme dialectale mai rare și atunci cînd poziția sa diferă de uzul obișnuit. Au fost semnalate și unele variante fonetice neobișnuite în graiurile cercetate (de exemplu, *oichi*). În mod excepțional, s-a păstrat transcrierea fonetică a unor sunete (de exemplu, *mńiyel*).

aprins : ~ la obraz 97/518 ; ~ la plămîi 71/560 ; (a fi) ~ 71 ; 97/499, 528, 595, 660
ápu 77/501
apuca (a ~) 60/650, 662 ; Pl. 40/444 ; (a-l) ~ boala cea rea 106/624 ; (a-l) ~ greața 40/542 ; (a-l) ~ năduşelile Pl. 24/303 ; (a-l) ~ o neputință 106/488 ; (a-l) ~ o slăbie Pl. 43/460 ; (a-l) ~ sudorile Pl. 24/305 ; (a-l) ~ troahna 98/541 ; (a-l) ~ trohneala 98/549 ; (a-l) ~ turba Pl. 41/450 ; (a-l) ~ un gutunari 98/520 ; (a-l) ~ vărsăturile 40/543 ; (a-l) ~ vătămarea Pl. 41/448
arănta (a ~) Pl. 11/169
arător 83/509
arbur v. arm
arcea v. arcer
arcel v. arcer
arcer Pl. 17/264 ; alcer Pl. 17/264 ; arcea Pl. 17/264 ; arcel Pl. 17/264 ; arceră Pl. 17/264 ; arcere Pl. 17/264 ; arcier Pl. 17/264 ; arcieră Pl. 17/264 ; aricer Pl. 17/264 ; arşier Pl. 17/264 ; halcer Pl. 17/264 ; harcer Pl. 17/264
arceră v. arcer
arcere v. arcer
arcier v. arcer
arcieră v. arcer
arde (a ~) 60/649 ; 97 ; (a) ~ la față 97/662 ; (a-i) ~ fața 97/662 ; (a-l) ~ jigul 44/485
ardelean 1/578
aricer v. arcer
arici 65/471, 667
arici v. varice
ariie v. riie
arm Pl. 34/396 ; ~ul de picior Pl. 34/396 ; ~ul de sus Pl. 34/396 ; ~ul piciorului Pl. 34/396 ; arbur Pl. 34/396 ; arburul piciorului Pl. 32/379 ; Pl. 34/396 ; arma piciorului Pl. 34/396 ; armor Pl. 34/396 ; armorul piciorului Pl. 34/396 ; armure Pl. 34/396
armată Pl. 32/383
armă v. arm
armor v. arm
armure v. arm
arnie v. hernie
ars 56/498, 527
arsă 27/511, 542 ; 56/544, 546
arsură 56 ; 97 ; arsuri (pl.) 97
arşier v. arcer
arşiță 71/580 ; 97 ; arşîță 97/553 ; arşță 97/620 ; aşiță 97 ; aşță 97/599
arşîță v. arşiță
arşță v. arşiță
arteră Pl. 21/288
arunca (a ~) : (a-şi) ~ ochii 24/599
ascuns 49/511 ; pe ~ 24/591
ascuțit Pl. 17/263, 264
asemăna (a se ~) 54/577
asmă v. astmă
asperină v. aspirină
aspirină Pl. 39/439 ; asperină Pl. 40/439
aspru Pl. 1/74
asta 5/488 ; 11/483 ; 17/523, 526 ; 28/466, 555 ; 33/506 ; 40/484, 496 ; 46/483 ; 60/488, 582 ; 62/482 ; 67/467 ; 73/480 ; 76/468, 493 ; 87/648 ; 96/490 ; 106/465 ; Pl. 7/123 ; Pl. 36/428 ; Pl. 38/433 ; Pl. 41/444
astîmpăra (a se ~) 76/600
astmă : admă 71/498 ; ajmă 71/489, 510 ; aimă 71/504 ; asmă 71 ; asmă la plămîie 71/484 ; atsmă 71/529 ; azimă 71/530, 549, 600, 664 ; azmă 68/491 ; 71 ; hasmă 71/537, 592 ; hazmă 71/476
astragan Pl. 2/77
astupa (a se ~) Pl. 26/314
astupat 19/523, 526
asudoare v. sudoare
asurzi (a ~) 31 ; (a) începe (a) ~ 31 ; (a) prinde (a) ~ 31/565
aşa 1/565, 577 ; 3/501, 554 ; 5/523 ; 9/490 ; 11/488 ; 12/499 ; 14/482, 488 ; 21/553 ; 23/527 ; 24/463, 482 ; 29/591 ; 31/568 ; 34/501 ; 36/617 ; 39/485 ; 59/549 ; 76/468, 474, 488, 501 ; 78/522 ; 93/493, 615 ; 97/488 ; 98/480, 493 ; 101/539 ; 106/480 ; Pl. 9/145 ; Pl. 18/270 ; Pl. 36/428 ; aşă 25/463 ; 33/463 ; 34/483 ; 36/488 ; 37/461, 463 ; 87/505 ; 100/484 ; Pl. 2/77 ; Pl. 5/95 ; Pl. 11/169 ; Pl. 12/216 ; Pl. 26/304 ; şa 26/476 ; 91/565
aşă v. aşa
aşeza (a ~) 60/632
aşezătură Pl. 31/375
aşiță v. arşiță
aşță v. arşiță
atac 68 ; 71 ; atăc 68/567, 635
ataca (a ~) 68/522
atacare 68/500, 518, 519, 544 ; 71/544
atacat 68 ; 69 ; ~ la plămîi 68/468 ; 69/492 ; (a fi) ~ 69/540, 548, 555, 620 ; (a-i fi) atacați plămînii 69/522 ; atăcat 68/577 ; 69 ; atăcat la plămîi 69/628 ; atăcat la plămîni 68/632
atacată 70 ; atăcată 70
atăc v. atac
atăcat v. atacat
atăcată v. atacată
atinevragic v. antinevralgic
atinge (a ~) 67/467
atins : (a fi) ~ 68/665
atîta 46/484
atsmă v. astmă
atuncea v. atunci
atunci 91/503 ; 100/548 ; 106/549 ; atuncea Pl. 33/385
ață 41/525 ; Pl. 1/58
aur 106/592
auzi (a ~) 17/545 ; 23/527 ; 31 ; 59/520 ; 60/552 ; 76/467, 557 ; Pl. 9/142 ; Pl. 32/383 ; Pl. 33/386 ; Pl. 34/396
ax 107/631
azi 83/517
azimă v. astmă
azmă v. astmă

Ă

ăla 23/633
ăleu ! 40/501
ămăplat v. omoplat
ămigdală v. amigdală
ămşor v. omuşor
ăndulat v. ondulat
ăntusicat v. intoxicat
ăsta 60/587 ; 62/555

B

babă 27/507 ; 72/620 ; 76/522 ; 95/482 ; 100/549, 668
băbiță 76/494 ; băbiț (pl.) 61/478
bahluieni (pl.) 1/541
baieră : baierile inimii 101/605
bajocură 16/545
balabustă Pl. 12/217
balamuc Pl. 13/228
balamut 43/662
balamutit 107/475
balciz 21/542
balciză 22/542
bálcoş 11/615, 645 ; bálcuş 11/581
bálcoşă 12/615, 645 ; bálcuşă 21/581
bálcuş v. balcoş
bálcuşă v. balcoşă
baltă 1/626
balț 101/462, 468
ban Pl. 30/333
barbă 57/467, 621 ; Pl. 1/75 ; Pl. 3/79 ; Pl. 11/163 ; Pl. 16/257 ; Pl. 18/265 ; barba de desupt Pl. 17/258
bariz 101/493
basma Pl. 10/156 ; ~ de mînă Pl. 10/156
başoaldă Pl. 12/217
bate (a ~) 30/541 ; Pl. 11/164 ; Pl. 19/275 ; (a) ~ din palme Pl. 30/333 ; (a) ~ la negru Pl. 6/100 ; (a-i) ~ vîntul (în gură) Pl. 15/251 ; (a-l) ~ bruma 14/508 ; (a-l) ~ omătul 14/521 ; (a-l) ~ soarta 19/520 ; (a se) ~ cu pumnul în piept Pl. 12/289 ; (a i se) ~ dracii la gură 43/513, 521 ; (a i se) ~ inima Pl. 22/300
batis v. batistă
batistă Pl. 10/156 ; ~ de vornic Pl. 10/156 ; batis Pl. 10/156
băiat 15/501 ; 106/577, 585 ; Pl. 8/137
bălai 11
bălaie 12
bălan 9/555 ; 11
bălană 12
bălancă 12/556
băläniță 12/568
bălău 11/645
băltari (pl.) 1/529
băltăreți (pl.) 1/631, 635
bălteni (pl.) 1/529, 530, 624
bărbat 54/471, 527 ; 62/527, 549, 551 ; 75/539 ; Pl. 18/265 ; Pl. 41/449
bărbățel 42/467
bărbie 33/664 ; 57 ; Pl. 16/258
bărbier 58
bărbieri (a «se» ~) 58/552 ; Pl. 2/75
băsmăluță Pl. 10/156
băşcăleală 9/490
bătaie 106/514, 541, 542 ; ~ de inimă Pl. 22/300
bătrîn 15/468 ; 67/507 ; 76/480, 595 ; 98/493 ; Pl. 3/78 ; Pl. 33/387
bătrîneşte 95/461 ; pe ~ Pl. 7/100
bătut : ~ de Domnul 104/542 ; ~ de soartă 47/541
băț 6/668
băutură 40/493
bea (a ~) 56/499, 504, 506, 668
beat Pl. 43/460 ; ~ de bolnăveală Pl. 43/460
becisnic 47/590 ; bicisnic 47 ; 93/495, 656, 660, 662 ; Pl. 41/448 ; biciznic 93/603
beiteag v. beteag
beitege (pl.) v. beteagă
beldeseală v. bindiseală
belegată v. beregată
beli (a ~) : (a) ~ hulpea 40/668
berbeteag 93/618
berbeteagă Pl. 36/428
berculoasă v. tuberculoasă
berculos v. tuberculos
berculoză v. tuberculoză
beregată 42/643, 651 ; 60/582, 646, 659 ; 62 ; 63 ; beregata gîtului 63/659, 661 ; belegată 60/640 ; 62/640 ; 63/641 ; deregată 62/482 ; perigadă 42/524
bereguş 42/620, 630 ; 62/594 ; ~ul gîtului 42/644 ; 62/644
berhométi (pl.) 1/489
beşică 6/484 ; 56/465 ; 101/514 ; ~ ră 27/535 ; 102/550, 605, 616, 627 ; 103/558 ; ~ rea 102/548 ; beşica cea neagră 102/484, 555 ; beşica cea ră 102/555 ; 103/607 ; beşica de pişat Pl. 27/320 ; beşica udului Pl. 27/320
beştereagă v. beştereg
beştereg 42/652 ; 60/652 ; 63/652 ; beştereagă 42/646
beştereguş 42/634
beteac v. beteag
beteag 47/514, 534, 542, 642 ; 81/635 ; 92 ; 93 ; 104 ; Pl. 35/426 ; Pl. 41/448 ; ~ de un ochi 19/599, 619 ; beiteag 93/468, 555 ; beteac 92/463
beteagă 105 ; Pl. 36/426, 428 ; ~ de un ochi 20/619 ; beitege (pl.) 36/426
betegoasă Pl. 36/428
betegos 93
beteji (a se ~) 93/518
betejit 92/518 ; Pl. 41/448
bețíe 45/534
bețiv 62/551
bezăr 101
bezărău 101 ; bezăreu 101/607, 608 ; bezereu 101/618 ; brezărău 101/478
bezăreu v. bezărău
bezăric 101/624
bezereu v. bezărău
biblie 62/492
bicisnic v. becisnic
bicisnică Pl. 36/428
biciznic v. becisnic
biholiță Pl. 12/217
bilă 5/538, 548, 599 ; 107/505 ; bila capului 5/623
bindiseală Pl. 43/460 ; beldeseală Pl. 43/460
bindisi (a ~) Pl. 43/460
bine 4/545 ; 30/541 ; 31/577 ; Pl. 5/93 ; Pl. 12/216 ; Pl. 14/234 ; Pl. 17/263
binocla (a se ~) Pl. 7/114
binoclu Pl. 7/114 ; ~l chiorului Pl. 7/114
bicălat v. bucălat
bîcniță v. bîhniță
bîgniță v. bîhniță
bîhniță 98/586, 652 ; bîcniță 98/593 ; bîgniță 98/664
bilă 12/627
bîlbîit 43/600, 651, 664
bîrdan v. burdan
bîrdănos v. burdănos
bîrdihan 74/509, 512, 560 ; Pl. 12/216
bîrdihănos v. burduhănos
bîrdihoasă v. burduhoasă
bîrdihos v. burduhos
bîrdizan v. burduzan
bîrduhoasă v. burduhoasă
bîrtă v. burtă
blazgoni (pl.) 76/486
blestem 72/519 ; 76/552, 635
blestema (a ~) 72/543 ; 76/552, 590
bliond v. blond
bliondă v. blondă
bliondină 12/601
blînd 15/662
bloandă v. blondă

blond 9/555, 665; 11; 12/615; bliond 11/601, 616, 636, 646; blont 11; bront 10/541
blondă 10/665; 12; bliondă 12/601, 616, 636, 646; bloandă 12/465, 501; blontă 12; blundă 12/468; brondă 12/541
blont v. blond
blontă v. blondă
blundă v. blondă
boabă Pl. 39/439; boabe (pl.) Pl. 5/93
boaghe 5/600, 620; Pl. 6/96
boală 17/530; 19/514; 25/517; 47/508; 61/485; 76; 92/518; 93/499, 513, 529; 106/645; Pl. 8/125; Pl. 35/426; ~ de atac 68/618; ~ de dînsele Pl. 43/458; ~ de inimă Pl. 22/300; ~ de plămîi 68; ~ de plămîn 68/501, 526, 557; ~ de plămîni 68; ~ de turbat Pl. 41/450; ~ de turbă Pl. 41/450; ~ lumească 106; ~ necurată 106/527; ~ numească 106/627; ~ plomunară 68/485; ~ plumnară 68/485; ~ ră 106; ~ rea 106/468, 657; boala a rea 106/664; boala băieților 106/577, 585; boala cea ră 106; boala cea rea 106; boala copiilor 106; boala copilului 106/514, 553; boala de plămîne 68/602; boala lumii 106/518; boala ra 106/663; boala rea 106/465
boalfă v. bolfă
boálnav v. bolnav
boalnáv v. bolnav
boálnavă v. bolnavă
boálnăv v. bolnav
boalnăvicioasă v. bolnăvicioasă
boánlav v. bolnav
boanláv v. bolnav
boanlávă v. bolnavă
bob 30/476
bobiță Pl. 40/439
bocovinean v. bucovinean
bof v. buft
boft v. buft
boierește: pe ~ 83/636
bojbăi (a ~) 49/485
bojoagă v. bojoc
bojoc 67/498, 553; bojoagă 67/586; bojog 67; 68/522; 69/544; bojog alb 67/542, 581
bojog v. bojoc
bolăvicioasă v. bolnăvicioasă
bold 90/571, 574
boldan 90
boldoasă Pl. 12/217
boldolan 90/570
boléhniță 98/632
bolfat 33/467, 477, 494
bolfă 6; 33; Pl. 19/270; boalfă 6/486; boalfa obrazului 33/502, 557; bulfă 6/534
bolfos 33; poreclă: Bolfosu Pl. 19/270
Bolfosu v. bolfos
bolind 107
bolnaf v. bolnav
bolnau v. bolnav
bólnav v. bolnav
bolnav 77/496, 501, 555; 92; 99/594; ~ de piept 68/541; ~ de plămîi 68/461; 69/490; ~ de plămîie 69/461; ~ de plomănie 68/547; ~ de turbă, ~ de turbăciune Pl. 41/450; ~ de vintre 76/535, 562; boálnav 77/485; 92; boalnáv 47/571; boálnăv 92; boánlav 92/602; boanláv 92/580; bolnaf 92/467; bolnau 92/464, 465; 93/467; bólnav 92; 99/521; Pl. 35/426; bólnav de plămîi 69/466, 485; bólnav de vătămătură Pl. 41/448; bólnăv 92; bólnuv 92/475; bónlav 92; bonlav 92; 93/658; 101/626; Pl. 41/448
bolnavă Pl. 35/426; ~ de plămîi 70/461; boálnavă Pl. 35/426; boanlávă Pl. 35/426; bólnavă Pl. 35/426; bólnavă de plămîi 70/466; bólnuvă Pl. 35/426; bónlavă Pl. 35/426; bonlavă Pl. 35/426, 428
bolnăivicioasă v. bolnăvicioasă
bólnăv v. bolnav
bolnăvăcioasă v. bolnăvicioasă
bolnăvăcios v. bolnăvicios
bolnăveală Pl. 43/460
bolnăvi (a se ~) v. îmbolnăvi
bolnăvicioasă Pl. 36/428; boalnăvicioasă Pl. 36/428; bolăvicioasă Pl. 36/428; bolnăivicioasă Pl. 36/428; bolnăvăcioasă Pl. 36/428; bonlăvicioasă Pl. 36/428
bolnăvicios 93; bolnăvăcios 93/469; bolnăvigios 93/547; bolnivicios 93/484; bonlăvicios 93; bonlnăvicios 47/642
bolnăvigios v. bolnăvicios
bolnăvioasă Pl. 36/428; bonlăvioasă Pl. 36/428
bolnăvios 93
bolnăvoasă Pl. 36/428
bolnăvos 93
bolnivicios v. bolnăvicios
bólnuv v. bolnav
bólnuvă v. bolnavă
bombeu 87/508
bombiță: bombița din fundul gîtului 42/538
bomboană Pl. 40/439; bumboană Pl. 40/439
bónlav v. bolnav
bonlav v. bolnav
bónlavă v. bolnavă
bonlavă v. bolnavă
bonlăvicioasă v. bolnăvicioasă
bonlăvicios v. bolnăvicios
bonlăvioasă v. bolnăvioasă
bonlnăvicios v. bolnăvicios
bont 89/627; 90; ~ul gleznei 90/649; ~ul obrazului 34/633; ~ul piciorului 90/631, 649
bontorog 90/630
bordan v. burdan
borfăi (a ~) 99/530, 605, 652
bori (a «se» ~) 40; buri (a ~) 40/488
boril 40/465, 496
Borș-cu-Pere (poreclă) 53/531
bortă: borta cheii 27/509, 519; borta de pe cap Pl. 19/274; borta de pe nas 38/518; borta la nas 38/467; borțile de la nas 38/468; borțile nasului 38/475, 534, 554
borteli (a se ~) 68/526
borțoasă 75/600; Pl. 12/217
borțos Pl. 12/216
boscorogi (a ~) 103/548
bosimflat 33/475
bostan 5
boș 100/482, 529, 548, 559; 101/573, 614; Pl. 41/448
boșolcă Pl. 19/270
boșorît Pl. 41/448; boșorit 100/523
boșorit v. boșorît
boșorog 100/659; Pl. 41/448; boștiorog 104/650; boștorog Pl. 41/448
boșorogi (a se ~) 100/524, 638; Pl. 41/448
boșorogos Pl. 41/448
boștiorog v. boșorog
boștorog v. boșorog
bot Pl. 11/164
botoasă Pl. 16/255
botoșăneni (pl.) 1/500, 505, 514
bou 57/524
braț 79/537, 660; Pl. 34/396; ~ul piciorului Pl. 34/396
brățară: brățara piciorului Pl. 34/396
bre! 15/670
brehănoasă Pl. 12/217
brenet v. brunet
brenetă v. brunetă
brezărău v. bezărău
brici Pl. 17/263, 264
brîncă: dar-ar brînca în tine! 76/576
brînză: ~ la gură 56/518
broască 27/632; 103/597, 625; Pl. 18/270; Pl. 20/283
brondă v. blondă
bronet v. brunet
bronetă v. brunetă
bronețică v. brunețică
bronit v. brunet
bronită v. brunetă
bront v. blond
broscari (pl.) 1/626
brumă 14/508
brumăriu 14/483
brun 9/610, 629, 655
brună 10/629, 655
brunăt v. brunet
brunătă v. brunetă
bruneată v. brunetă
brunet 9; brenet 9/529; bronet 9; bronit 9/534; brunăt 9/528; brunit 9/565
brunetă 10; brenetă 10/529; bronetă 10; bronită 10/534; brunătă 10/528; bruneată 10/494
brunețică 10/645; bronețică 10/660
brunit v. brunet
brusnac 33/620
bubă 27/662; 82/468; 102/531; Pl. 10/150; Pl. 42/452; ~ ră 103/483; buba cea neagră 102/620; 103/611; buba cea ră 102/620; buba mînzului 56/467; buba neagră 102/612; buba rea 27/615; bube dulci 56/475, 485; Pl. 40/443; bumba mînzului 62/461
buboi 102; Pl. 19/270; Pl. 42/452; ~ chior 102/501, 548, 612, 621; ~ orb 102/478, 625
bucală Pl. 40/439
bucată 101/516; Pl. 14/241; ~ de măsea Pl. 15/241
bucă 33; Pl. 32/379; Pl. 34/396; ~ la obraz 33/555; buca curului 33/652; Pl. 32/379; buca obrazului 33; buca piciorului Pl. 34/396; buci a obrazului 33/464
bucălat 33/620, 629, 643; bicălat 33/643
buci (plt.): a avea ~ în cap 4/608
bucluc Pl. 13/228
bucos 33/669
bucovinean 1; bocovinean 1; 60/482
bucovinește 1/461
bucsoios 33/668
buduhală 98/533
bufnat 33/461, 462, 484; Pl. 12/216
buft 74/557, 564, 598, 600; bof 74/476; boft 74/502, 556; 101/555; Pl. 12/216; Pl. 25/313
buftac Pl. 12/216
buftat 33/482
buftit 33/477
buged 35/530
buhab v. puhav
bulan Pl. 34/396
bulenă v. bulină
bulfă v. bolfă
bulină 95/625; Pl. 39/439; bulenă Pl. 40/439
bumb 102/464; Pl. 40/439; ~ de cap Pl. 40/439; ~ de durere de cap Pl. 40/439; bumbi în urechi Pl. 9/137
bumbă v. bubă
bumbișor Pl. 40/439
bumboană v. bomboană
bumburuză: bumburuza ochiului 23/553
bumbușor Pl. 40/439
bun 4/523; Pl. 5/93; Pl. 24/305; ~ de-a lumii 54/493; ~ de cap Pl. 5/93; ~ de muscă 54/526; a nu fi ~ de nimic 93/508
bună Pl. 5/93; Pl. 14/234; ~ de muscă 54/523, 553
burboană 6/621; Pl. 10/150; burboane (pl.) 36/642
burbonele (pl.) v. burbunică
burbunică Pl. 40/443; burbonele (pl.) Pl. 10/150
burdan 74/628; 75/620, 628, 649; bîrdan 74/528, 594, 628, 633; 75; bordan 74/667
burdă 75/515; Pl. 41/450
burdănos Pl. 12/216; bîrdănos 75/606
burduhănos Pl. 12/216; bîrdihănos Pl. 12/216
burduhoasă Pl. 12/217; bîrdihoasă Pl. 12/217; bîrduhoasă Pl. 12/217
burduhos 75/606; Pl. 12/216; bîrdihos Pl. 12/216
burduv 74/530
burduzac 74/606, 611
burduzan 74/491, 597, 606; 101/537; bîrdîzan 75/462
burete 36; bureți (pl.) 64/490
burețoasă 36/484
burețos 36; burezos 36/494
burezos v. burețos
buric Pl. 26/315; ~ la degete Pl. 26/315; ~ul degetului Pl. 26/315; ~ul pămîntului Pl. 26/315
burî (a ~) v. bori
burtă 60/636, 670; 74; 75; 99/652; 101/482, 497; bîrtă 74/646; 75/539, 583, 600; Pl. 20/278
burtănoasă Pl. 12/217
burtănos Pl. 12/216
buruiană Pl. 43/458
busnát 33/474
bustát 33/482
buștiuhană Pl. 12/216
but Pl. 34/396
buturai v. guturai
buturaie v. guturai
buzat Pl. 16/254
buzată Pl. 16/255
buză 59/512; Pl. 15/253; Pl. 18/266; poreclă: Buze-Late Pl. 16/254
buzălaucă Pl. 16/255
buzălău Pl. 16/254; poreclă: Buzălău Pl. 16/254
Buzălău v. buzălău
Buzălos (poreclă) Pl. 16/254
Buze-Late v. buză
buzilă Pl. 16/254; poreclă: Buzilă Pl. 16/254
Buzilă v. buzilă
buzoasă Pl. 16/255
buzos Pl. 16/254

C

cachiu Pl. 7/100
cafea Pl. 6/100
cafeniu Pl. 6/100
cainiu v. craniu
cal 11/469; 52/522; 56; Pl. 1/58
cale: pe ~ bucală Pl. 40/439
calic 81; 104/464, 467, 474, 484; Pl. 32/380;

~ de-a mînă 81/462; ~ de-o mînă 81; ~ de-un picior 81/479
calică 105/464, 474; Pl. 28/328; ~ de mînă Pl. 28/328; ~ de-o mînă Pl. 28/328
calici (a se ~) 81/462, 496
calicit 81/483
cană 56/506
cancer 71/494
cap 3; 4/608, 609; 5; 6/499; 13/501, 509, 636; 8; 14/488, 513, 534, 541, 565; 16; 17; 56/621; 97/482; 103/597; 106/468; 107; Pl. 1/63; Pl. 3/78; Pl. 5/93; Pl. 6/96; Pl. 10/150; Pl. 19/274; Pl. 40/439; Pl. 43/460; ~ele de oameni Pl. 1/58; ~ele de vite Pl. 1/58; ~ul fălcii Pl. 11/163; ~ul pieptului Pl. 21/290; dinapoia ~ului Pl. 19/274
capac 26/516, 577; 87/590, 597; ~ la genunchi 87/485; ~ul capului 5/479; ~ul de la jănunț 87/463; ~ul genunchiului 87; ~ul ghenunchiului 87/483; ~ul ginuchiului 87/464; ~ul la genunchi 87/538, 611; ~ul ochiului 26/494, 516, 518
capăt Pl. 1/58; ~ul osiei Pl. 1/58; ~ul pieptului Pl. 21/290; capete de ață Pl. 1/58; capete de lemn Pl. 1/58; capete de ogor Pl. 1/58
capșug Pl. 27/320
carboavă Pl. 10/153
careva 64/276
carne Pl. 20/286; Pl. 35/426
carte 5/518; 25/485; 26/610; 29/591; 40/555; 42/506; 62/534; 63/610; 77/539; Pl. 5/93; Pl. 17/258; Pl. 18/266; Pl. 20/278; Pl. 32/383, 384
casă 3/637; ~ de dispensar Pl. 38/433
castaniu 14/501; Pl. 7/100
caș: ~ la gură 56/508, 627
catigorie 48/537
căca (a ~) 59/567
căcare 99/490, 540, 564, 581, 652
călca (a ~) 61/617, 640; 80/529; Pl. 31/379
călcăi v. călcîi
călcău v. călcîi
călcîi Pl. 35/398; ~ul mînii Pl. 31/334; ~ul palmei Pl. 31/334; ~ul piciorului Pl. 35/398; călcăi Pl. 35/398; călcăi de mînă Pl. 31/334; călcăiul mînii Pl. 31/334; călcău Pl. 35/398
căldură 97/517, 582; Pl. 24/305; Pl. 43/460; călduri (pl.) 97; a avea călduri 97/523, 549, 569, 600, 621
călțunaș 101/597
cămașă Pl. 11/164; cămașa care ține mațele 101/484; cămașa de la mațe 101/468, 481; cămașa de pe burtă 101/482; cămașa de pe mațe 101/474; cămașa mațelor 101/468, 493, 551
căpăcică 87/504
căpățînă 5/535, 558, 606, 609, 620
căpos Pl. 1/58
căprii 11/600; Pl. 6/100
căpriu Pl. 6/100
căprîi Pl. 6/100
căprui Pl. 6/100
căpută Pl. 35/397
cărbunari (pl.) 1/659
cărbune: ~ -turbă Pl. 41/450
cărțulie 101/597
cărunc v. cărunt
cărunt 13; 14; Pl. 3/78; cărunc 14/654; crunt 14/599; Pl. 3/78
cărunta (a «se» ~) v. încărunți
căruntă Pl. 3/79
cărunți (a «se» ~) v. încărunți
căruntit v. încăruntit
căruță 56/509
căsăpit Pl. 38/434
căscat: ~ de gură Pl. 11/164
cătilinaș Pl. 33/386
cătinel Pl. 33/386; încătinel Pl. 33/386
cățea Pl. 102/498, 607; 103
cățel 42/558; ~ul mic 42/658
căzut 47/614
cea v. ceea
ceacir 19; 21; 24/597, 605; Pl. 8/23; cecir de un ochi 19/488
ceacîră 20/481, 494, 579, 606, 614; 22; cecîră de ochi 20/488
ceacîri (a se ~) 21/505
ceafă 3/494; 60/497; Pl. 19/274; după-~ 60/639; Pl. 19/274
ceala v. cela
ceaptă v. ceață
ceară 35/494, 538, 578, 635, 641
ceas Pl. 22/298; ~ rău 106/469, 484, 616, 655, 660; ~ul cel rău 106/484, 632, 637
ceață Pl. 8/125; Pl. 43/460; ceapță Pl. 8/125
ceava v. ceva
cec v. cep
cecir v. ceacir
cecîră v. ceacîră
ceea 46/485; Pl. 20/285; Pl. 23/303; cea Pl. 17/264
cel 27/552; 46/501; 77/522, 549; 83/509; Pl. 8/123; Pl. 10/150; Pl. 14/233
cela 36/658; 42/501, 633, 644; 44/513; Pl. 25/313; Pl. 35/426; ceala 63/493
celăntă 20/555
centru: ~ sanitar Pl. 38/433; ~l ochiului 23/662
cenușă 56/512, 514; 65/509
cenușie Pl. 5/93
cep Pl. 14/241; cec Pl. 14/241
cepari (pl., poreclă) 1/660
cepeleac v. cepeleag
cepeleag 43; cepeleac 43/526; ciopeleag 43/635, 650; ciupeleag 43/654; șăpeleag 43/510; șepeleag 43
cepeleagă 43/656, 658
cepelegi (a «se» ~) 43/498, 511, 519; șăpelegi (a ~) 43/517
cepeli (a ~) 43/478, 524; ciupili (a ~) 43/466, 479; șepeli (a ~) 43/463, 464, 474, 485
cepelit 43; ~ la vorbă 43/570; ciupilit 43/477, 573; șărpelit 43/491; șepelit 43; șupilit 43/493
cer Pl. 6/99; ~ul gurii 43/506; Pl. 11/165
cerbică v. cerbice
cerbice 57; 60/548; Pl. 19/274; cerbicea gîtului Pl. 19/274; cerbică Pl. 19/274
cercănele (pl.) 28/639
cercel Pl. 8/137
cerceluș Pl. 8/137
cere v. fiere
cere (a ~) Pl. 27/320
cernit 14/604
ceti (a ~) 106/519
cețoși (a se ~): (a se) ~ ochiul 19/541
ceva 40/496; 60/530, 552; 64/485; 76/474, 478, 493, 530; Pl. 1/58; Pl. 29/331; ceava 101/539; Pl. 11/164
chef 45/511, 544, 626
chéheș 71/463
cheie 27/509, 519
chel 17; chil 17/474, 535
chelb 17; chelm 17/613, 617
chelbáș 17/506
chelbe 17
chelbi (a ~) Pl. 1/74
chelbos 7/497; 17
chelie 17/539
cheliu 17/606
chelm v. chelb
chema (a se ~) 36/518, 545; 61/483; 74/509; 75/489; schema (a se ~) 5/488
chĕrcheșă v. chiorcoșă
chestie Pl. 7/123
chil v. chel
chilamáie Pl. 13/228
chilav v. schilav
chilavă v. schilavă
chilog v. schilog
chilug 17/530, 535, 537, 627
chioară 20; Pl. 7/118; ~ de amîndoi ochii Pl. 7/118; ~ de un ochi 20; Pl. 7/118; ~ de un singur ochi 20/507, 539, 549; ~ numa de un ochi 20/515; chioare de cîte un oichi 20/482; chioare de doi oichi 20/484; chioare de un oichi 20/480
chior 18; 19; 102/501, 548, 612, 621; Pl. 6/97; Pl. 7/114; ~ de amîndoi ochii 18/504, 600; ~ de-un ochi 18/538; ~ de un oichi 19/464, 480, 482, 483, 496
chiore 21/461
chiorchiojat 21/602, 646, 656, 660, 663
chiorchiojată 22/602, 656, 660, 663
chiorchioși (a se ~) 21/506
chiórciș v. chiorcoș
chiórcișă v. chiorcoșă
chiórcoș 21/577; chiórciș 21/506
chiorcoșă: chĕrcheșă 22/549; chiórcișă 22/506; chiórcușă 22/577
chiórcușă v. chiorcoșă
chiordiș 24/600
chiorî (a ~) 19/514, 520, 541; Pl. 8/125
chioriș 21/498, 660; 24; chioruș 24/604
chiorpan 21/662
chioruș v. chioriș
chirol 64/501
chisoi 48/660
chișcă Pl. 25/313; chișca groasă Pl. 25/313
chișiță 89/500, 504, 505
cicălău v. ciocălău
cicéu 15/615
cicoare Pl. 6/99
cighir 101/495, 597, 598, 619
cinci 83/552
cineva 59/487, 636; 69/529
cioampă Pl. 28/328; ciumpă Pl. 28/328; ciumpă de-o mînă Pl. 28/328
cioancă v. ciungă
cioangă v. ciungă
cioantă v. ciuntă
cioată Pl. 14/241; ~ de măsea Pl. 15/241
cioban 59/549
ciobănesc 59/548
cioc 6/506, 509, 518; Pl. 17/258
ciocălău: cicălău Pl. 20/278; ciucălău Pl. 20/278
ciolac 81/628, 631, 669; ciulac 81/624
ciolacă Pl. 28/328; ciulacă Pl. 28/328
ciolan 5/524, 549, 560, 613; 46/489, 521, 542; 62/501; 66; Pl. 12/219; Pl. 20/285; Pl. 22/296; Pl. 24/303; ~ al pieptului Pl. 21/290; ~ moale 66/544; Pl. 20/285; ~ul capului 5/519, 560; ~ul de la barbă Pl. 17/258; ~ul gîtiței 62/469; ~ul gîtlejului 62/496; ~ul pieptului Pl. 21/290; poreclă: Ciolan-Gol 66/513
Ciolan-Gol v. ciolan
Ciolănică (poreclă) 66/508
ciolănos 66/571; poreclă: Ciolănosu 66/551
Ciolănosu v. ciolănos
ciomp 81/596; ciump 81/560, 591; ciump de-o mînă 81/599
cionc v. ciung
ciong v. ciung
ciont v. ciunt
ciopeleag v. cepeleag
ciot 62; Pl. 14/241; Pl. 31/375; ~ de măsea Pl. 14/241; ~ la gît 62/522; ~ul de la gît 62/540, 556; ~ul de la grumaz 62/466; ~ul gîtului 62/478, 479, 487, 499, 508; ~ul lui Adam 62; ~ul măselei Pl. 14/241
ciotircă 48/560
circă Pl. 38/433
circumscripție Pl. 38/433
ciripac 102/494
ciucălău v. ciocălău
ciucit v. sucit
ciucită v. sucită
ciudă 41/544; Pl. 5/95
ciulac v. ciolac
ciulacă v. ciolacă
ciumi (a ~) 45/461
ciump v. ciomp
ciumpeă v. cioampă
ciumpi Pl. 14/241
ciunc v. ciung
ciuncă v. ciungă
ciung 81; 104/479, 641; ~ de mînă 81/664; ~ de-o mînă 81; cionc 81; ciong 81/570; ciunc 81; ciunc de-o mînă 81/617; șonc 81/471
ciungă 105/479, 641; Pl. 28/328; ~ de mînă Pl. 28/328; ~ de-o mînă Pl. 28/328; cioancă Pl. 28/328; cioangă Pl. 28/328; ciuncă Pl. 28/328; șoancă Pl. 28/328
ciunt 81; ~ de-o mînă 81; ciont 66/461; 81; ciont de-o mînă 81/491; poreclă și nume propriu: Ciuntu 81/525, 534, 551; șont 81/471, 472, 492; șont de-o mînă 81/484; șunt de-o mînă 81/493
ciuntaș 81/464
ciuntă Pl. 28/328; ~ de-o mînă Pl. 28/328; cioantă Pl. 28/328; șoantă Pl. 28/328; șoantă de-o mînă Pl. 28/328; șuntă Pl. 28/328; șuntă de-o mînă Pl. 28/328
Ciuntilă (poreclă) 81/541
Ciuntu v. ciunt
ciupeleag v. cepeleag
ciupili (a ~) v. cepeli
ciupilit v. cepelit
ciupit: ~ de vărsat Pl. 40/443
ciurlic 22/491
ciurliu 21/491
ciut 81/547; ~ de-o mînă 81/623, 625
ciută Pl. 28/328
civiliza (a se ~) Pl. 40/444
civilizat 40/496; 75/594
cîi 90/668; ~ul de la gleznă 90/668; ~ul gleznei 90/668
cîine Pl. 11/165; Pl. 41/450; cîne 40/493, 555; 52/544; Pl. 26/317
cîmpeni (pl.) 1/542, 653
cîmpineni (pl.) 1/521
cîne v. cîine
cînepiu Pl. 7/100
cînta (a ~) 6/465
cîrav 93
cîravă Pl. 36/428

cirăvi (a ~) 93/557, 598
circeiat Pl. 2/76
circel Pl. 41/449
circiolat Pl. 2/76
cirligat 46/462
cirligeni (pl.) 1/539, 545
cirpă Pl. 10/156
cirștiță 89/486
cirtiță 102/621 ; 103/537, 585 ; Pl. 41/449 ; scirtiță 103/612
cirtiţoi 102/568
cirță Pl. 10/156
cirțibuș 42/462, 470, 472
ciș 81 ; 104 ; ~ de-o mină 81 ; poreclă : Cișu 81/551
cișă 104/649 ; 105 ; Pl. 28/328 ; ~ de-o mină Pl. 28/328
Cișu v. ciș
cite 14/488 ; 19 ; 20
citeodată 76/488
clampă Pl. 17/258
clapă 26 ; 28/547 ; 42/500 ; 87/642 ; clapa din fundul gurii 42/599 ; clapa genunchiului 87/642, 650 ; clapa gurii 42/530 ; clapa ochiului 26 ; clapa oichiului 26/501 ; clape a oichiului 26/496 ; clape la ochi 26/574, 615 ; clăpaca ochiului 26/656 ; cleapă 26/466, 545, 646, 647 ; cleioapă 26/621, 654 ; cleoapă 26 ; cleoapa ochiului 26/475 ; cleoapă 26/539 ; cleoapa ochiului 26/527 ; clipă 26/668; 28/668 ; cliupă 26/509 ; cloapă 26/463, 506, 570, 647 ; cloapa ochiului 26/586 ; cf. pleoapă
clămbit 47/596
clăpacă v. clapă
cleapă v. clapă
cleioapă v. clapă
clempuș : ~ul gîtului 42/601 ; climpuș 42/648
cleoapă v. clapă
cleoapă v. clapă
climpuș v. clempuș
clipă v. clapă
cliupă v. clapă
cloampă Pl. 15/252
cloapă v. clapă
clopoțel 42/514
closcă 25/543
coace (a «se» ~) 102/509 ; Pl. 42/452
coadă 27/542, 611, 620 ; 56 ; ~ la gură 56/657 ; cu coada ochiului 24 ; în coada ochiului 24/608 ; pe sub coada ochiului 24/602
coajă 16/498, 500, 530
coapsă 5/658 ; 87/480, 555 ; Pl. 24/303 ; Pl. 31/379 ; Pl. 34/396 ; coapsa minii Pl. 24/303 ; coapsa minilor Pl. 34/396 ; coapsa pieptului Pl. 21/290 ; coapță Pl. 34/396
coaptă 70/552, 568, 590 ; Pl. 36/428
coapță v. coapsă
coasă Pl. 17/264
coastă 72 ; Pl. 22/296
coașcă : ~ de cap 5/643 ; coașca capului 5/643
cobe 45/499
coboasă Pl. 36/426
cobos 92/516
coc 6/477
cocoașă Pl. 24/309 ; cucoașă Pl. 25/309 ; cucoș Pl. 25/309
cocoș 6 ; cucoș 46/468
cocoșa (a se ~) Pl. 24/309
cocoșat Pl. 25/310 ; cucoșat Pl. 25/310 ; încocoșat Pl. 25/310
cocui v. cucui
codreni (pl.) 1/534
coi 100/600 ; 101/591
cojani (pl.) 1/632, 644, 650, 653, 659
coji (a se ~) 16/516
colb 16/463
colnicit 104/490
colnicită 105/490
colo Pl. 29/330
coloană : coloana vertebrală 73/626
coloare v. culoare
colte v. colț
colț Pl. 14/241 ; ~ de măsea Pl. 14/241 ; colte Pl. 15/241
colțar 8/651, 667
colțat Pl. 15/251
complect v. complet
complet 31/484 ; complect 14/483 ; Pl. 3/78
confat Pl. 2/76
confor Pl. 2/76
constipa (a se ~) : constupa (a se ~) Pl. 26/314 ; costupa (a se ~) Pl. 26/314 ; înconstupa (a se ~) Pl. 26/314
constipat Pl. 26/314 ; constipat Pl. 26/314 ; construpat Pl. 26/314 ; constupat Pl. 26/314 ; costipat Pl. 26/314 ; costupat Pl. 26/314 ; înconstupat Pl. 26/314
constipațe v. constipație
constipație Pl. 26/314 ; constipațe Pl. 26/314 ; constupacție Pl. 26/314
constipat v. constipat
construpat v. constipat
constupa (a se ~) v. constipa
constupacție v. constipație
constupat v. constipat
consult Pl. 37/430
conștință Pl. 5/93
copil 3/497, 511, 550 ; 6/525 ; 36/488 ; 48/525 ; 56/523 ; 76/562, 591, 602 ; 80/529 ; 99/539, 623 ; 106 ; Pl. 8/137 ; Pl. 26/315 ; Pl. 37/430 ; Pl. 37/433 ; Pl. 40/443
copt 69/552, 568, 590 ; 93/565 ; 102/528
coptură Pl. 42/452 ; ~ la piept 68/552 ; cuptură Pl. 42/452
Corbea (poreclă) 9/667
corduneni (pl.) 1/494
cori 97/554, 563 ; Pl. 40/443 ; ~ negru Pl. 40/443
corn 6/482, 508 ; 8/637
coroană 55/627 ; coroana vertibală 73/616 ; coroana verticală 73/641
corp Pl. 23/302
corșág 98/486, 492
costeliv 46/560
costelivă Pl. 12/219
costipat v. constipat
costupa (a se ~) v. constipa
costupat v. constipat
coș 27/637 ; 101/575 ; Pl. 10/150 ; Pl. 25/313 ; ~ul pieptului Pl. 21/290 ; coșă Pl. 10/150
coșar Pl. 10/150
coșă v. coș
coșăros v. coșuros
coșoros v. coșuros
coșuleni (pl.) 1/515
coșuros Pl. 10/150 ; coșăros Pl. 10/150 ; coșoros Pl. 10/150
cot Pl. 29/330 ; Pl. 30/333 ; ~ de pînză Pl. 29/330 ; ~ul minii Pl. 29/330
cotonoagă 105/465, 488, 489, 555 ; Pl. 28/328
cotonoc v. cotonog
cotonog 81/530 ; 104/488, 555, 589, 608 ; Pl. 32/380 ; ~ de-o mină 81/554 ; ~ de-un picior 81/554 ; cotonoc 104/465
crac Pl. 14/241
craniu 5/475, 511 ; cainiu 5/532
cranț 66/544 ; ~ul pieptului Pl. 21/290
crăcăcit 104/659
crăpa (a ~) 32/508
crăpăcios 65/516, 520, 611
creastă : creasta capului 3/511
creață 37/612, 668 ; Pl. 2/77 ; Pl. 5/95
crede (a ~) 23/527 ; 61/480 ; 77/663
crei v. creier
creier 4 ; ~ul mare 4/637, 657 ; creir 4 ; creirul mare 4/582, 659 ; creirul mic 4/555, 582, 653, 659 ; creir 34/461, 496 ; creire 4/663 ; creire 4/465 ; crer 4/465, 486, 490, 633 ; crere 4/614 ; creiul mare 4/555 ; crier 4 ; crierii dindălăi 4/615 ; criere 4/601 ; criil 4/464 ; criir 4 ; Pl. 1/58 ; Pl. 43/460 ; criirul mare 4 ; criirul mic 4 ; criirul mijlociu 4/543 ; criir 4/468, 496, 532 ; criire 4/584 ; crir 4/468, 484, 488
creir v. creier
creir v. creier
creire v. creier
creire v. creier
crer v. creier
crere v. creier
crestit v. creștet
creșt v. creștet
crește (a ~) Pl. 10/153
crești v. creștet
creștet 3 ; ~ de cap 3/499 ; ~ul capului 3 ; crestitul capului 3/511, 530 ; cresterul capului 3/512, 524, 544, 603 ; creștiuri (pl.) 3/627, 650 ; creștul capului 3/521, 627 ; criștul capului 3/553
creștiuri (pl.) v. creștet
creț 37 ; Pl. 2/76, 77 ; 5/95
crețătură v. încrețitură
creți (a ~) v. încreți
crețitură v. încrețitură
crier v. creier
criere v. creier
criil v. creier
criir v. creier
criir v. creier
criire v. creier
crintă Pl. 25/309
crir v. creier
crișt v. creștet
criză Pl. 43/460
crocodil 30/529
cruce Pl. 24/304 ; ~ de aur 106/597 ; crucea pieptului Pl. 21/290 ; crucea șalelor Pl. 24/304 ; în cruci Pl. 24/304
cruceni (pl.) 1/482
cruciș 21/586, 594, 654, 661 ; încruciș 21/482
crucișat v. încrucișat
crucișată v. încrucișată
cruicișat v. încrucișat
crunt v. cărunt
crunta (a ~) v. încărunți
crușeală 19/552
cucoașă v. cocoașă
cucoș v. cocoașă
cucoș v. cocoș
cucoșat v. cocoșat
cucui 6 ; cocui 6/529
cufureală 99/555, 577, 647, 652, 659
cufuri (a ~) 99/555
cui : ~ în coastă 72/645 ; ~ sub coastă 72/653 ; a avea un ~ 72/650
cuiche v. cute
culoare 21/511 ; 28/541 ; Pl. 6/100 ; coloare Pl 6/100
cuminte Pl. 5/93
cumpăra (a ~) 95/516, 543 ; 96/517
cumva 81/485 ; 107/485
cunună : cununa capului 3/555 ; cununa dinților 55/648, 656
cupă 87/472, 473, 486 ; cupa gheanunchiului 87/468 ; cupa piciorului 87/468
cuptor Pl. 11/164
cuptură v. coptură
cur 33/652 ; 76/612 ; Pl. 32/379 ; ~ de găină 36/488, 617 ; ~ul găinii 36/484
curat Pl. 42/454
curcă 36/501
cure (a ~) 30/475 ; 39/470, 477, 490, 495 ; Pl. 21/288 ; Pl. 24/305 ; (a) ~ mucii 39 ; (a) ~ nasul 39
curea Pl. 17/264
curechi Pl. 8/136
curge (a ~) 30/535, 624 ; 39 ; 98/499, 511 ; 102/529 ; Pl. 20/287 ; Pl. 24/305 ; Pl. 42/452 ; (a) ~ gîrlă 39/508 ; (a) ~ gutunari 39/530 ; (a) ~ guturaiul 39/643 ; (a) ~ mucii 39 ; (a) ~ nasul 39 ; (a) ~ ochii 25/463
curmătură 65/640
curmeziș 24/481, 565
curvar 54/499, 667
custură Pl. 17/263
cutare 11/484
cută 37 ; 103/524 ; Pl. 5/95 ; cute 37/480, 491
cute v. cută
cute 103 ; Pl. 17/264 ; ~ de ascuțit briciul Pl. 18/264 ; cutea briciului Pl. 17/264 ; cuiche Pl. 17/264
cutie 5/517
cutunar v. guturai
cuvînt 32/522 ; 96/490 ; 101/485

D

da (a «se» ~) 6/646 ; 13/583 ; 27/542 ; 47/637 ; 65/509 ; 72/519 ; 98/488, 548, 619 ; 99 ; Pl. 9/145 ; Pl. 10/153 ; Pl. 20/278 ; Pl. 29/330 ; Pl. 30/333 ; Pl. 31/334 ; Pl. 39/439 ; (a) ~ apă la șoareci 30/521 ; (a) ~ barba jos Pl. 16/257 ; (a) ~ boala peste cineva 93/513 ; (a) ~ din sine 44/519, 553 ; (a) ~ fuga Pl. 32/385 ; (a) ~ inima peste cineva 99/594, 640, 670 ; (a) ~ injecție 94/462, 463, 466, 468, 484 ; (a) ~ în gălbenare 35/529 ; (a) ~ la bilă 5/548 ; (a) ~ la boaghe 5/600 ; Pl. 6/96 ; (a) ~ la gard 40/519 ; (a) ~ la moacă 5/548, 606 ; (a) ~ părul în spice 14/542 ; (a) ~ vintrea în el 76/482, 637 ; (a) ~ vintrea peste dînsul 76/537 ; (a-i) ~ dungi 37/498 ; (a-i) ~ mustața 41/542 ; da-o-ar vinterea ! 76/496 ; da-o-ar vintrea în tine ! 76/600 ; dar-ar brînca în tine ! 76/576 ; dar-ar vintrea în tine ! 76/576 ; dare-ar turba ! Pl. 41/450 ; dare-ar turba în el ! Pl. 41/450
dambla 106/533
damblagi (a ~) 47/508
Damblagilă (poreclă) 47/530
damblagit 47/530, 663 ; 104 ; dimblăgit 104/616
damblagită 105 ; dimblăgită 105/494, 616
damblagiu 104/494, 622
dascăl Pl. 5/93
dămol v. domol
deasă 16/518 ; Pl. 1/75

deasupra 54/508, 549; Pl. 34/396; ~ *ochiului* 26/560
debecist v. *tebecist*
debecistă v. *tebecistă*
débil v. *debil*
debil 47; 70/645; 93/631, 645, 664; *débil* 47/638; *dibil* 93/641
debilă Pl. 36/428
deborda (*a* ~) 40/617, 645, 658; *deburda* (*a* ~) 40/493; *devorda* (*a* ~) 40/507; *dibolda* (*a* ~) 40/534; *diborda* (*a* ~) 40; *divorda* (*a* ~) 40/523.
deburda (*a* ~) v. *deborda*
decit v. *deget*
dedesupt 50/508; *disupt* Pl. 17/258
deduce (*a se* ~) 56/668
definitiv 14/482
degeaba 39/519; Pl. 1/58
deget 59; 83; Pl. 26/315; *decit* 83/504; *degit* 83; *deigit* 83/488, 493; *deist* 83/530; *dejit* 83/463, 474; *dejt* 59/566, 595, 613; 83/580, 601, 613, 645; *dejt'* 83/585, 586; *deșt* 59; 83; *dește* 83/578, 579; *deșt'* 83
degit v. *deget*
deigit v. *deget*
deist v. *deget*
dejit v. *deget*
dejt v. *deget*
dejt v. *deget*
delecat v. *delicat*
deleni (pl.) 1/521
delicat 18/566; 40/530; 46/657; Pl. 9/145; *delecat* Pl. 40/443; *dilicat* 40/587; *pe delicate* 58/625
deloc 17/530; Pl. 18/270
dement 107/635, 642, 643
demon 76/600
demult 7/639; 14/518; 18/566; 75/461; 76/557; 96/496; 98/482, 549; 100/483; Pl. 33/387; Pl. 35/426; Pl. 37/432; Pl. 40/444
deregată v. *beregată*
des 76/567, 591; Pl. 1/74
deschis 19/523; Pl. 6/99
descînta (*a* ~) 27/507, 511; 61/478
despărți (*a* ~) 42/633
despărțit 54/506
despensar v. *dispensar*
despinsar v. *dispensar*
despinzar v. *dispensar*
deșălat Pl. 25/310
deșert 72/635
deșt v. *deget*
dește v. *deget*
deștept Pl. 5/93, 94
deșteptăciune Pl. 5/93
deșt v. *deget*
detetéu 15/619
deveni (*a* ~) 31/637
devorda (*a* ~) v. *deborda*
dezgropa (*a* ~) 5/506, 529, 552
dezgropat 5/516, 523
dezinterie v. *dizenterie*
dezînterie v. *dizenterie*
dezultat 107/560
dezumfla (*a se* ~) 6/542
dezveli (*a se* ~) 80/474, 495
diaree 76/461, 481, 522, 565, 585; 99/515; *diarie* 99; *diárie* 99/521; *diarîie* 99/465, 493, 658; *diărie* 99/484, 499; *difárie* 99/523, 529; *difarie* 99/524; *diharee* 99/545; *dihárie* 99/526, 553; *diharie* 99; *diirie* 99/511
diari (*a* ~) 99/547, 618
diárie v. *diaree*
diarie v. *diaree*
diarîie v. *diaree*
diărie v. *diaree*
dibetistă v. *tebecistă*
dibicist v. *tebecist*
dibil v. *debil*
dibitist v. *tebecist*
dibolda (*a* ~) v. *deborda*
diborda (*a* ~) v. *deborda*
difárie v. *diaree*
difarie v. *diaree*
diferit 95/482
diferită 21/511
dihanat 47/663
dihanie Pl. 12/216
diharee v. *diaree*
dihárie v. *diaree*
diharie v. *diaree*
diirie v. *diaree*
dilicat v. *delicat*
dinapoi Pl. 34/396; *dinapoia* Pl. 19/274
dinapoia v. *dinapoi*
dinte 52; 54; 55/648, 656; Pl. 15/251; poreclă: *Dinte-de-Cal* 52/522
Dinte-de-Cal v. *dinte*
dintură Pl. 11/164
Dințilă (poreclă) 52/498
Dințosu (poreclă) 52/517, 553
dinuntru 60/582
disînderie v. *dizenterie*
dispensar Pl. 37/433; ~ *uman* Pl. 37/433; *despensar* Pl. 37/433; *despinsar* Pl. 38/433; *dezpinzar* Pl. 37/433; *dispenzar* Pl. 38/433; *dispesar* Pl. 38/433; *dispiensar* Pl. 38/433; *dispiințar* Pl. 38/433; *dispințar* Pl. 38/433; *dișpinsar* Pl. 38/433
dispenzar v. *dispensar*
dispesar v. *dispensar*
dispiensar v. *dispensar*
dispiințar v. *dispensar*
dispințar v. *dispensar*
disupt v. *dedesupt*
dișpinsar v. *dispensar*
divorda (*a* ~) v. *deborda*
dizanterie v. *dizenterie*
dizenterie 76/474; 99/620, 629, 637, 645, 669; *dezinterie* 99/667; *dezînterie* 99/604, 608; *disînderie* 99/461; *dizanterie* 99/548, 554, 633, 660; *dizintărie* 99/462; *dizinterie* 99/485, 564, 610; *dizintarie* 99/586; *dizintirie* 99/568; *izanterie* 99/501, 598; *izinterie* 99/636; *zanterie* 99/530, 627; *zănterie* 99/611; *zenterie* 99/484, 592, 659; *zintearie* 99/644; *zinterie* 99/497, 587
dizintărie v. *dizenterie*
dizinterie v. *dizenterie*
dizintarie v. *dizenterie*
dizintirie v. *dizenterie*
dîmblăgit v. *damblagit*
dîmblăgită v. *damblagită*
dîmburos Pl. 31/375
dîndălăi (pl.) 4/615
dînsa Pl. 5/95; Pl. 43/458
dînsul 18/550; 40/565; 76/537; 93/488
doagă: *fără o* ~ 107/531; *într-o* ~ 107/590
doașcă Pl. 14/241
doctă v. *doctor*
doctor 71/509; 74/525; 77/631; 78/522; 99/610; 100/650; Pl. 21/290; Pl. 26/315; Pl. 36/429; Pl. 39/438; ~-*farmacist* Pl. 39/438; *doctór* Pl. 36/429; *doctă* Pl. 36/429; *doctur* Pl. 23/303; Pl. 36/429; Pl. 37/430; Pl. 39/438; *doftă* Pl. 36/429; *doftor* 87/513, 534, 549; Pl. 26/315; Pl. 36/429; Pl. 39/438; *doftur* 97/600; Pl. 36/429; Pl. 37/430
doctór v. *doctor*
doctoral 106/617; Pl. 7/123
doctoreasă Pl. 36/429; *doftoreasă* Pl. 36/429
doctorie 95; 100/619; *docturie* 95/509, 518, 553; *doftorie* 95
doctoriță Pl. 36/429; *doftoriță* Pl. 36/429
doctur v. *doctor*
docturie v. *doctorie*
doftă v. *doctor*
doftor v. *doctor*
doftoreasă v. *doctoreasă*
doftorie v. *doctorie*
doftoriță v. *doctoriță*
doftur v. *doctor*
doi 6/530; 7/467, 485; 8/485, 537, 547, 667; 13/506, 510, 525, 530, 544; 14; 20/482; 31/568; 34/631, 648, 660; 36/537; 74/467; 77/496; 80/529; 93/482; 107/482; Pl. 6/97; Pl. 10/145, 153; Pl. 26/317; Pl. 29/330; Pl. 30/331, 332
dolát v. *ondulat*
domn 62/468, 546, 559, 601; 104/542; Pl. 3/86; Pl. 20/287
domol Pl. 33/386; *dămol* Pl. 33/386
dóplică 71/602
dormi (*a* ~) 25/530; (*a*) ~ *vîntriceasca* 76/568
dornean 1/461, 462, 471, 482
dorohoieni (pl.) 1/499
dos 33/555; ~*ul capului* 3/468; Pl. 19/274; ~*ul gîtului* Pl. 19/274; ~*ul palmei* Pl. 31/334; ~*uri de cap* Pl. 19/274
două 6/634; 7/493; 8; 10/464; 15/546; 23/483; 25/537, 538, 597; 27/484, 555; 32/463, 467; 34/537, 626; 37/501; 38/464; 57/467, 635; 59/608; 60/467; 64/487, 493, 494, 496, 555; 74/467; 75/537, 597, 600, 606; 77/467; 78/526; 84/501; 89; 103/585; Pl. 1/58, 75; Pl. 3/79; Pl. 6/100; Pl. 7/114; Pl. 8/136; Pl. 10/145; Pl. 22/298; Pl. 24/305; Pl. 29/331; Pl. 30/332; Pl. 32/379; Pl. 34/395; Pl. 38/434
drac 21/510; 43/513, 521; 61/482; 72/511; 76/501, 600; 100/482; 101/482; 106/616; Pl. 18/265; Pl. 27/325; Pl. 35/397; *a* ~*ului* Pl. 27/320
dragă 54/597
dragoste Pl. 10/150
drăguță 54/597
dreală Pl. 8/137
dreaptă Pl. 24/303; Pl. 31/375; *în dreapta* 24/551
drebe (pl.): ~*le gîtului* 60/558
drept Pl. 24/304; Pl. 31/375
drotat Pl. 2/76
drug: ~*ul spinării* 73/611
drugărie 96/495
drum Pl. 29/330
duce (*a «se»* ~) 15/585; 58/470; 73/501; 96/517; 97/600; 106/519; Pl. 33/385; Pl. 36/429; Pl. 38/434; *ducă-se pe pustii!* 106; *ducă-se pe pustiu!* 106/644, 660; *du-te-n vîntre!* 76/473
duh: ~ *necurat* 106/614; ~ *rău* 106/660
dulce 56/475, 485; Pl. 40/443
dumbrăveni (pl.) 1/501
Dumnezeu 21/510; Pl. 18/265; Pl. 24/309
dungă 37/498, 503, 627; *dunga pieptului* Pl. 21/290; *dunga spinării* 73/596
durea (*a* ~) 60/534, 636; 67/496; 72/488; 74/482, 504, 508, 516, 621; 75; 76; 77/523; 79/547, 548, 600; 82; 83/548; Pl. 21/289; Pl. 23/302; Pl. 24/304; Pl. 26/317; Pl. 31/379; Pl. 34/396; (*a-l*) ~ *în călcîi* Pl. 35/398
durere 72/467; Pl. 40/439; ~ *de inimă* Pl. 23/300

E

efosag v. *esofag*
egzantematic v. exantematic
egzantimatic v. exantematic
elegant 40/632
epedemie v. *epidemie*
epedepsie v. *pedepsie*
epedepxie v. *pedepsie*
epelepsie v. *epilepsie*
eperlepsie v. *epilepsie*
epidemie 106/531, 629, 661; *apedemie* 106/566; *epedemie* 106/550, 573, 578; *epidie* 106/524; *ipedimie* 106/527; *ipidemie* 106/567; *pedimie* 106/584; cf. *epilepsie*; *pedepsie*
epidepsie v. *pedepsie*
epidie v. *epidemie*
epilăpsie v. *epilepsie*
epilepsie 106; *aexpidie* 106/510; *epelepsie* 106/474, 542, 585, 621; *eperlepsie* 106/517; *epilăpsie* 106/604; *epilexie* 106/662; *epilipsie* 106/565; *ipilepsie* 106/532; *pelepsie* 106/519; *pepepție* 106/482; *tepsie* 106/669; cf. *epidemie*; *pedepsie*
epileptic 106/611; *epiliptic* 106/591
epilexie v. *epilepsie*
epilipsie v. *epilepsie*
epiliptic v. *epileptic*
ernee v. *hernie*
ernei v. *hernie*
ernie v. *hernie*
esfag v. *esofag*
esofag 63; *efosag* 63/510; *esfag* 63/514; *esufac* 63/509; *iosofag* 63/606, 665; *isofac* 63/528, 539, 551; *isofag* 63/532, 653, 662; *isufac* 63/523
esta v. *ista*
esufac v. *esofag*
exantematic: *egzantematic* Pl. 41/444; *egzantimatic* Pl. 40/444; *ezantematic* Pl. 40/444; *iezantimatic* Pl. 40/444; *inzantimatic* Pl. 40/444; *ixantimatic* Pl. 40/444; *izantimatic* Pl. 40/444; *zantimatic* Pl. 40/444
ezantematic v. exantematic

F

face (*a «se»* ~) 6; 7/497; 13/516; 15/518, 543, 551, 587; 16; 17/513, 516, 530, 541; 25/517, 530, 542; 27/509, 519, 520, 523; 28/522; 36/512; 37/491, 542, 553; 44/513; 56/499, 504, 506, 518, 523; 61/608; 64/467, 549; 65/500, 520, 551; 76/486; 80/506, 529; 91/503; 94; 95/482; 98/598; 101/598; 103/552, 585; 104/667; 106/514, 542, 543; Pl. 2/77; Pl. 4/88; Pl. 5/93, 95; Pl. 10/150; Pl. 13/228; Pl. 28/329; Pl. 31/367; Pl. 32/383;

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Pl. 37/430 ; Pl. 40/444 ; Pl. 41/449, 450 ; Pl. 42/452 ; (a) ~ chef 45/511, 626 ; (a) ~ urît 106/504, 526 ; (a se) ~ cu crețuri 37/519 ; (a i se) ~ negru înaintea ochilor Pl. 43/460 ; (a i se) ~ rău Pl. 43/460
falcă 32/482 ; 33 ; ~ de obraz 33/525, 537 ; falca de jos Pl. 11/163 ; Pl. 17/258 ; falca măselei Pl. 11/163 ; falca obrazului 33/528, 612, 618, 621 ; Pl. 11/163
falce Pl. 11/163
fald Pl. 2/76
fale v. foale
famelios Pl. 24/305
familie 10/625 ; 18/625 ; 37/625 ; Pl. 7/100
fapt : de ~ 3/485
faring 83/637
farmacie 96 ; farmaicie 96/496
farmacis v. farmacist
farmacist Pl. 39/438 ; farmacis Pl. 39/438
farmacistă Pl. 39/438 ; farmacistră Pl. 39/438
farmacistră v. farmacistă
farmaicie v. farmacie
farmautic 96/491
fată 28/512 ; 32/476 ; Pl. 16/255
față 11 ; 12/497, 507, 617 ; 32/464, 476, 484, 495 ; 33/476 ; 34/482 ; 35 ; 36 ; 37/486, 543, 553, 609, 647 ; 64/501 ; 97/554, 598, 662 ; Pl. 6/98 ; Pl. 9/145 ; ~ de 54/468 ; a nu avea ~ Pl. 9/145 ; din ~ 60/587 ; fața obrazului 33/472, 664 ; Pl. 9/145 ; fața palmei Pl. 30/333
făguriță : făgurița capului Pl. 6/96
făină 21/532 ; 22/537
fălcăniță Pl. 19/270
fălcar Pl. 11/163 ; 17/258
fălcărniță Pl. 11/163
fălcea Pl. 11/163
fălcică Pl. 11/163
fălcieni (pl.) 1/624
fălcos 33 ; Pl. 11/163
făninioară Pl. 40/439
fâța (a ~) 103/643
febră 97 ; ~ tifoidă Pl. 40/444 ; fibră 97/489 ; fierbă 97/509 ; frebă 97/553
fedeu : ~ul la genunchi 87/554
fel 16/509 ; 25/463 ; 28/512 ; 42/517 ; 44/620 ; 56/482 ; 61/555 ; 76/474, 482, 522, 602 ; 83/552 ; 90/617 ; 95/482 ; 101/539 ; 106/661 ; Pl. 1/58 ; Pl. 4/88 ; Pl. 8/125 ; Pl. 34/396 ; Pl. 42/452 ; Pl. 43/460
felcer Pl. 36/429
femeie 5/478 ; 12/483 ; 22/496 ; 28/522 ; 36/484, 525 ; 48/512 ; 50/509 ; 54/523, 527, 553 ; 62/505, 528, 541, 543 ; 72/543 ; 75/513, 519 ; 76/483, 488, 530, 552 ; 80/529 ; 95/482 ; Pl. 2/77 ; Pl. 14/232, 234 ; Pl. 18/270 ; Pl. 27/318 ; Pl. 28/326 ; Pl. 32/384 ; Pl. 36/428
femeietic Pl. 18/265
ferbințeală v. fierbințeală
fere v. fiere
feri (a ~) : ferească Dumnezeu ! Pl. 18/265
fermelie v. infirmerie
fest 80/495
fiară v. fiere
fibră v. febră
ficat 67/555 ; 77 ; Pl. 27/320 ; ~ alb 67/545 ; ~ negru 77/521, 522, 545
fierărie 71/609
fierbă v. febră
fierbinte 27/611 ; 51/549 ; Pl. 41/450
fierbinteală v. fierbințeală
fierbințeală 97 ; fierbințeli (pl.) 97 ; ferbințeală 97 ; fierbinteală 97 ; fierbinteli (pl.) 97/496, 501 ; înfierbințeli (pl.) 97/488
fiere 77/555 ; Pl. 27/320 ; cere 77/555 ; fere Pl. 27/320 ; fiară Pl. 27/320 ; fiiere Pl. 27/320
fiică 7/648
fiiere v. fiere
fin Pl. 1/65
fiolă 95/547
fir 7 ; 13/523 ; 14/507, 598 ; 27/639, 644 ; 28/626 ; 47/640 ; Pl. 1/63 ; ~ de păr 7 ; 14/488
firáv 47/649, 652
fire : a nu fi în firile toate 107/646
fix 107/488, 573
fîjcîi (a ~) v. fîșcîi
fîjgîi (a ~) v. fîșcîi
fîlfîi (a se ~) 43/504
fîlfîit 43/553, 634, 636, 651
fîrong v. furuncul
fîscăi (a ~) v. fîșcîi
fîșcîi (a ~) 59 ; fîjcîi (a ~) 59/551 ; fîjgîi (a ~) 59/544 ; fîscăi (a ~) 59/469, 486, 503 ; flîșcîi (a ~) 59/494
flăcău Pl. 10/150
flămînd Pl. 26/317 ; flămînt Pl. 26/317
flămîndă Pl. 27/318
flămîngioasă Pl. 27/318
flămînt v. flămînd
fleac 95/484
flecmon 102/515
flintic 42/577
flîșcîi (a ~) v. fîșcîi
fluier 88 ; ~ de picior 88 ; ~ la picior 88/477, 487 ; ~ul de la picior 88/466, 641 ; ~ul genunchiului 88/605 ; ~ul gîtului 62/635 ; ~ul pciorului 88 ; ~ul piciorului 88 ; fluiurul piciorului 88/530
fluiera (a ~) 43/511 ; 59/625, 635, 647 ; Pl. 18/266 ; (a) ~ din degete 59/604 ; (a) ~ din dește 59/579, 647, 651 ; fluira (a ~) 59/659 ; (a) fluira din degete 59/616 ; (a) fluira din dește 59/663 ; (a) fluira în dește 59/651, 662 ; sfluiera (a ~) Pl. 18/266
fluierat Pl. 18/266
fluira (a ~) v. fluiera
flúiur v. fluier
fluture 31/493
foaie 101/597
foaie v. foale
foale 75/461—463 ; 101/480 ; fale 74/489 ; foaie 71 ; foi 67 ; 68/519 ; 71 ; Pl. 23/300
foame 47/663 ; 60/636 ; Pl. 26/317
foc 27/542 ; 56/544 ; 76/568, 569 ; 97
fofăină 98/536, 619
foi v. foale
foma (a ~) v. voma
fomenta (a ~) v. vomita
fometa (a ~) v. vomita
fomida (a ~) v. vomita
fomita (a ~) v. vomita
fórchină 39/597 ; 98/597 ; forchină 98/605, 616
forchină v. fórchină
fort 58/470
forunc v. furuncul
fractura (a ~) 80/641, 655 ; Pl. 22/296
frate 107/645
frebă v. febră
freca (a «se» ~) 56/498, 512, 514, 544, 546 ; Pl. 20/278
frică Pl. 14/232
frig Pl. 5/95 ; Pl. 14/232
frige (a ~) : (a-i) ~ o ghioagă la boaghe Pl. 6/96
friguri : a-l lua cu ~ 97/508
friza (a ~) 58/520, 552
frizer 58
frîu 56/498, 527
frumoasă 32/476 ; 54/597
frumos 40/461 ; 54/484 ; 64/489, 523, 527
frunc v. furuncul
fruncur v. furuncul
frung v. furuncul
frunte Pl. 5/94, 95 ; fruntea la barbă Pl. 17/258 ; fruntea pieptului Pl. 21/290
frunză 101/597
fudul Pl. 10/153 ; Pl. 21/289 ; ~ de urechi Pl. 9/142
fudulă : ~ de urechi Pl. 9/143
fudulie : de ~ Pl. 18/270
fugă Pl. 32/385 ; fuga Pl. 33/385
fugi (a ~) Pl. 32/385
fulgerături (plt.) 36/641
fumita (a ~) v. vomita
fund 17/526 ; 42/538, 567, 578, 599 ; Pl. 11/164 ; Pl. 34/396 ; ~ul gurii Pl. 11/165
funicel 102/577 ; funigel 102/484, 564, 642, 653 ; furnigel Pl. 42/452 ; cf. furișel
funigel v. funicel
funingănă 27/507
fura (a ~) 24/617, 622, 624, 638 ; 40/519 ; Pl. 7/100
furcă : furca bărbii Pl. 17/258 ; furca pieptului Pl. 21/290 ; furci a pieptului Pl. 21/290 ; furci de piept Pl. 21/290
furculiță : cu mustața-n ~ 41/521 ; furculița pieptului Pl. 21/290
furcuță Pl. 21/290
furiș 24/464, 467, 652 ; pe ~ 24/488, 495, 501, 554 ; pe-a ~ 24/466
furișel 102/494 ; cf. funicel
furnicular 102/636
furnigel v. funicel
furuglu v. furuncul
furumb v. furuncul
furumbul v. furuncul
furunc v. furuncul
furuncul : fîrong 102/567 ; forunc 102/486 ; frunc 102/670 ; fruncur 102/635 ; frung 102/556 ; furuglu 102/638 ; furumb 102/555 ; furumbul 102/513 ; furunc 102 ; furung 102 ; porunc 102/659
furung v. furuncul
fustă Pl. 34/396

G

galben 11/500, 504, 513, 542 ; 12/504, 513 ; 35 ; 36/498 ; Pl. 7/100 ; Pl. 42/452 ; ~ la față 35
gambă : gamba piciorului 88/655
garafă 27/489
gard 40/519
gaură : găuri de nas 38/463
gavernă 68/654
găină 18/530 ; 25/543 ; 36/484, 488, 617 ; 77/498, 550 ; Pl. 20/285
gălăgie 31/546 ; Pl. 13/228 ; halíge Pl. 13/228 ; hălăgie Pl. 13/228
gălbegios v. gălbejos
gălbegit v. gălbejit
gălbejit 35/477, 560 ; gălbegit 35/490, 491, 532, 551, 554
gălbejos 35/668 ; gălbegios 35 ; gălbezos 93/668
gălbenare 35/529
gălbeni (a se ~) v. îngălbeni
gălbezoáză 93/668
gălbezos v. gălbejos
gălbiiciós 35/496
gălbui Pl. 7/100
găoacă v. găoace
găoace Pl. 15/241 ; găoacea capului 5/503 ; găoacă 5/512 ; găoagea capului 5/488, 502
găoage v. găoace
găsi (a «se» ~) 5/523 ; 95/466 ; (a-l) ~ o amețeală Pl. 43/460
geană 24/639, 654, 666 ; 26 ; 28 ; 29 ; Pl. 8/123 ; geana din jos 26/639 ; geana din sus 26/639 ; geana ochiului 26/647 ; pe sub gene 24
geanunche v. genunchi
geanunchi v. genunchi
geme (a ~) Pl. 43/459
gemene : de ~ 80/529
genoasă 28/551
genos 28/489, 516
genuchi v. genunchi
genuichi v. genunchi
genuinchi v. genunchi
genunche v. genunchi
genunchi 46/468 ; 86 ; 87 ; 88/605 ; 89/664 ; Pl. 34/396 ; geanunche 86/468, 481, 487 ; geanunchi 86 ; 87 ; genuchi 86/514, 525, 547, 622, 658 ; 87/622, 658, 669 ; genuichi 87/465 ; genuinchi 86/501 ; genunche 86 ; gheanunche 86/481 ; ghenuche 86/669 ; ghenunche 86/474 ; ghenunchi 86/474, 483, 181 ; 87/474, 475, 481, 483, 493 ; ginuchi 86/464 ; ginunchi 86/467 ; 87/467 ; jenunche 86/463 ; 87/463
gel-begel 1/617
gheabă v. gheb
gheabos v. ghebos
gheanunche v. genunchi
gheb Pl. 24/309 ; gheabă Pl. 24/309 ; ghebă Pl. 25/309 ; ghib Pl. 24/309 ; ghibă Pl. 25/309
ghebă v. gheb
gheboasă Pl. 25/310
ghebos Pl. 25/310 ; gheabos Pl. 25/310 ; ghibos Pl. 25/309, 310
ghenuche v. genunchi
ghenunche v. genunchi
ghenunchi v. genunchi
ghib v. gheb
ghibă v. gheb
ghibos v. ghebos
ghilaie 12/644
ghilan 11/639 ; Pl. 12/216
ghilană 12/639
ghilău 11/644 ; 12/644
ghind Pl. 41/449
ghindă 6/486 ; 103/630
ghíndură 103/629
ghínzură 103/598
ghioace (pl.) : ~ la picioare Pl. 41/449
ghioagă 6/486, 646 ; Pl. 6/96
ghioalfă 6/466 ; Pl. 41/449
ghiogănaie 6/486
ghiont 6/637
ghitară Pl. 23/303
ghițitoare v. înghițitoare
gingaș 93/606, 611 ; gingáș 10/660
gingáș v. gingaș
gínge v. gingie
gingeá v. gingie
gingéie v. gingie

gingie v. gingie
gingie 55; ginge 55/464, 467, 650, 658, 659; gingeá 55/599; gingéie 55; gingéia de jos 55/665; gingéia de sus 55/665; gingie 55; gingin 55/502; gingină 55; gingină 55/524, 530, 553; gingine 55/469, 475, 480, 577, 578
gingin v. gingie
gingină v. gingie
gingină v. gingie
gingine v. gingie
ginuchi v. genunchi
ginunchi v. genunchi
gidlej v. gillej
gîfîi (a ~) Pl. 43/459; gîfui (a ~) 71/645; Pl. 43/459
gîfui (a ~) v. gîfîi
gîjiit Pl. 14/232
gîjiită Pl. 14/232
gilc v. gilcă
gilcă 61; Pl. 19/270; gilca gîțului 42/522, 552; gîlc 61/480, 500; gilce 61; gîlci 61/468, 475, 577, 578
gilce v. gilcă
gilci v. gilcă
gilgară 61/608
gilmă 61/653; 103/571, 666; Pl. 19/270; Pl. 41/449
gilmos Pl. 19/270
giltan v. gitlan
giltej v. gitlej
gîndi (a ~) 4/500, 509, 511, 545
gingáv 43/641
gingiit 43/631, 669, 670
gîrbiță 62/667
girbov Pl. 25/310
girbovit Pl. 25/310
girîi (a ~) 44
girîială 44/620, 633, 638
girlă 39/508
girlej v. gitlej
girl v. gît
giscă 33/660
gișlez v. gitlej
gișter v. guşter
gișterealță 63/548, 597, 608, 612; gișteret 42/643; giștirealță 60/568; 62/528, 530, 538, 649; 63; giștireața gitului 63/546; giștireț 63/599
gișterează 63/619, 647; gișterez 62/658; 63/658; giștirează 62/584; 63/584; giștirez 42/629; 60/658
gișterey 60/654; 63/654
gișteret v. gișterealță
gișterez v. gișterează
giștirealță v. gișterealță
giștirează v. gișterează
giștiret v. gișterealță
giștirez v. gișterează
gîștiță 63/547
gît 27/552; 42; 44/662; 57/579; 60; 61/529; 62; 63; Pl. 18/268; Pl. 19/274; ~ul piciorului 89/658; girt 62/501
gitereazã 62/624, 627; 63/616, 624, 626, 627; gitireazã 62/628; 63/628
gitireazã v. gitereazã
gitisă v. gitiță
gitiță 42/505; 60/488; 62/468, 469, 488, 506, 623; 63; gitisă 60/482; gitliță 62/463
gitlan 62/483, 484; 63/463, 466, 483, 597; Pl. 18/268; giltan 62/470; 63/476
gitlej 42; 60/633, 656; 62; 63; ~ul gitului 63/524; gidlej 42/649, 664; 60/664; 62/490, 494, 663; 63/664; giltej 42/469; 62/486; 63/462; girlej 62/577, 579, 660; 63; gișlezul gitului 62/615; 63/615
gitliță v. gitiță
glagonie v. glagorie
glagorie Pl. 5/93; glagonie Pl. 5/93
glandă 61/467, 555, 566, 602, 662
gleaznă v. gleznă
glejdă v. gleznă
glesnă v. gleznă
glesne v. gleznă
glezină v. gleznă
gleznă 89; 90; glezna piciorului 89/515, 537, 548, 623, 659; gleaznă 89; 90/535; glejdă 89/557; glesnă 89/578, 611, 651, 670; glesnea piciorului 89/612; glezînă 89/547; glezne 89
glezne v. gleznă
globulă Pl. 7/123
gnoi 25/464
goală 5/611, 658, 662; Pl. 35/397
gogi (a ~) 93/488, 616, 618; Pl. 36/428; Pl. 43/459
gogoașă 6/473; gugoașă Pl. 25/309
gol 27/663
golunar v. guturai
grabă Pl. 32/385
grabnic Pl. 33/385
grai Pl. 14/233, 234
gras 33/463, 480, 488, 566, 591; 44/543; 46/468; 57/501; Pl. 12/216
grasă Pl. 12/217
grăbi (a «se» ~) Pl. 32/385
grăbit Pl. 33/385
grăi (a ~) Pl. 14/232, 233; (a) ~ cepelit 43/508; (a) ~ în cerul gurii 43/506; (a) ~ în șoapte 49/468, 501; (a) ~ în șoptă 49/462, 524; (a) ~ taman Pl. 11/169
grăsan Pl. 12/216
grăsană Pl. 12/217
grăsoaică Pl. 12/217
grea 36/525
greabăn Pl. 25/309; grebăn 73/501; Pl. 24/309; Pl. 25/309; grebănul spinării 73/500, 599; grebinul spinării 73/599; gribán 73/550; gribăn 73/586; gribănul spinării 73/506, 530, 580, 593; grimbănul spinării 73/504
greață 40/542; Pl. 43/460
greauă v. screauă
grebăn v. greabăn
grebănos Pl. 25/309; gribănos Pl. 25/310
grebin v. greabăn
greblar 8
greblă: ~ de cap 8/546; grebla capului 8/497; grebla părului 8/542
greblă v. grîpă
greda (a ~) 97/600
greu Pl. 2/75; Pl. 27/325
gribăn v. greabăn
grîbăn v. greabăn
gribănos v. grebănos
grijă 16/489; Pl. 8/123
grimbăn v. greabăn
grind: ~ul spinării 73/508, 511, 518, 525
gripat 98/661
grîpă 97/480, 497, 501; 98; greblă 98/610
groapă Pl. 24/309
groasă 41/596; Pl. 12/217; Pl. 25/313
gromaz v. grumaz
gros 32/512; Pl. 1/65; Pl. 25/313, 314
grozav Pl. 9/145
grumaj v. grumaz
grumas v. grumaz
grumaț v. grumaz
grumaz 60; 61/485; 62/466, 468, 564, 659, 666; 63/527, 669; Pl. 18/268; Pl. 19/274; ~ de oală 60/482; ~ul de la gît 60/608; ~ul gitului 60; Pl. 18/268; gromaz 60/480; grumaj 60/617; grumas Pl. 18/268; grumaț 42/468; 60/464, 465; 18/268; grumeaz 60/625; gurmaz 42/653; 60; 62/642, 643, 653, 656; 63/656; 75/670; gurmazul gitului 42/614; 60/624, 642
grumeaz v. grumaz
gubav 92/668; 93/572, 587; gubáv 47/664; 93/669
gubáv v. gubav
gubavă Pl. 36/428; gubávă Pl. 36/428
gubávă v. gubavă
gugoașă v. gogoașă
gură 42; 43/506, 513, 521; 56/508, 518, 627, 657; Pl. 11/164, 165; Pl. 13/228; Pl. 15/251; gura cămășii Pl. 11/164; gura cuptorului Pl. 11/164; gura sobei Pl. 11/164
Gurilă (poreclă) Pl. 11/164
gurmaz v. grumaz
gușat 57/650; Pl. 18/270; poreclă: Gușălu Pl. 18/270
gușată Pl. 18/270; poreclă: Gușăla lui Vasile Pl. 18/270
gușă 57; Pl. 18/270
Gușăla v. gușată
Gușălu v. gușat
gușter 42/487, 524, 542; 63/596; ~ul gitului 42/526; gișter 42/503, 607; 60/623; 61/563; 62; 63/548, 558, 605, 607, 611; gișterul gîtului 62/629
guștirit Pl. 14/232
gutnari v. guturai
gútniță 98/537
gutunar v. guturai
gutunare v. guturai
gutunari v. guturai
gutunoaie v. guturai
guturai 39/571, 643, 648; 98; bulurai 98/464; buluraie 98/464; cutunar 98/555; golunar 98/488; gutnari 98/519; gutunar 39/611; 98; gutunare 98/476, 483, 604; gutunari 39; gutunoaie 98/588, 650, 653; guturaie 98/643; guturoaie 98/586, 644, 670
guturaie v. guturai
guturoaie v. guturai

H

habar: ~ de grijă! Pl. 8/123
haină 60/632
halăge v. gălăgie
halai v. alai
halcer v. arcer
hanche 22/638, 649; hoanche 22/611, 625
hanchi 21/638, 649; honchi 21/611
hap 40/439
harap 9/568
harcer v. arcer
hárcheșă 22/603
hárchiș 21/603; hérches 21/549
harnie v. hernie
hasmă v. astmă
haz Pl. 13/228
hazmă v. astmă
hăisa v. hoisa
hăitioan v. hition
hăitioană v. hitioană
hălăgie v. gălăgie
hălăói Pl. 12/216
hălechit: ~ de foame Pl. 26/317
hălit v. hólotă
hămesit 47/615; hămisit 47/550
hămisit v. hămesit
hărmălaie Pl. 13/228
hărnie v. hernie
heition v. hition
hérche 22/596, 601, 658
hérches v. hárchiș
herchi 21/596, 601, 658
herinie v. hernie
hérleș 104/462
hérlișă 105/462
hernei v. hernie
hernie 100; arnie 100/478; ernee 100/480, 486; ernei 100/469, 478, 485, 490; ernie 100; 101/582, 667; harnie 100/553; hărnie 100/516; herinie 100/546; hernei 100/469; hiernie 100/513; Pl. 41/448; hirinie 100/528; hirnee 100/526, 539; hirnie 100/519; iernie 100/571; Pl. 38/434; Pl. 41/448; irinie 100/501, 504; irnee 100/474; irnie 100/511
heteoan v. hition
hélică 68/462
hibă 102/483; Pl. 32/380
hidea: ~ Ghiță! 44/513
hiernie v. hernie
hirinie v. hernie
hirnee v. hernie
hirnie v. hernie
hitioan v. hition
hitioană Pl. 12/219; hăitioană 46/555; Pl. 12/219; hitoană Pl. 12/219; hîitioană 46/485; Pl. 12/219; vitioană 46/478, 482, 483, 493, 554; Pl. 12/219
hitioancă Pl. 12/219
hition 46/480, 483, 496; hăitioan 46/496; heition 46/496; heteoan 46/555; hitioan 46/476, 477, 479; Pl. 12/219; hîitioan 46/465, 485; vetioan 46/465; vitioan 46; vitioián 46/463; vition 46/493
hitoană v. hitioană
hîă v. hîră
hîit Pl. 41/448
hîitioan v. hition
hîitioană v. hitioană
hîră 16; hîă 16/488
hîrgălăș Pl. 13/228
hoaisă 22/579 581, 585, 586
hoanche v. hanche
hoarchie 22/604
hoarța: de-a ~ 24/481
hodorog Pl. 13/228
hodorogi (a se ~) 68/500
hois 21/579 581, 585, 586
hoisa 21/500; hăisa 21/508
hojma 99/597
holcă Pl. 13/228
holci (a ~) Pl. 13/228
holeră 99/601, 637; Pl. 41/444
holircă 40/476
hólotă Pl. 13/228; hălit Pl. 13/228
honchi v. hanchi
horchi 21/604
horțiș 24
hotiș 24/469

hrapăn v. rapăn
hui (a se ~): (a se ~) la cap 107/405
huiet Pl. 13/228; huit Pl. 13/228; hult Pl. 13/228
huimă v. uimă
huit v. huiet
hult v. huiet
huldori v. urdori
hulpe 24/645; 40/530, 668
hultoană Pl. 37/430
hultoi v. altoi
hultui (a ~) v. altoi
hultuială Pl. 37/430
hultuit v. altoit
hultuitoare Pl. 37/430
hultuitură Pl. 37/430
huțănește 103/467

I

iad Pl. 35/397
iagonie 47/637
iarbă Pl. 24/305; ~ -mare Pl. 20/278
iasta 61/555
icni (a ~) 44/653; Pl. 43/459; igni (a ~) 44/657; Pl. 43/459
icră Pl. 34/395; ~ de la picior Pl. 34/395
icter Pl. 40/444; ~ negru Pl. 40/444
iele (pl.) Pl. 43/458
iepure Pl. 8/136; Pl. 31/379
iernie v. hernie
ieși (a ~) 1/485; 13/501; 15/615; 36/488; 49/530; 98/543; 100/600; 103/643; Pl. 10/150; Pl. 38/433; Pl. 40/443; Pl. 41/449; Pl. 42/452; (a) ~ afară 76/567, 591; (a) ~ mucii 39/553, 560; (a) nu ~ cu grosul Pl. 25/314; (a-i) ~ mestecenii 13/572, 574; (a-și) ~ din minți 107/498; iși (a ~) 40/490; (a) iși mustața 41/512
iezantimatic v. exantematic
iezăreni (pl.) 1/520
iga! 40/483; 46/482
igni (a ~) v. icni
ii (pl.) 103/485
ijecție v. injecție
imperetuș v. părătuș
inaculare Pl. 37/430
inalar 83/509
indistin v. intestin
inel Pl. 2/76
inelat Pl. 2/76
inelată Pl. 3/77
infecție Pl. 42/452
infermelie v. infirmerie
infilm v. infirm
infilmă v. infirmă
infirm 81/565, 658; 104/496, 629; infilm 81/471, 635; 104/576, 605
infirmă 105/496; Pl. 28/328; infilmă 105/576; Pl. 28/328
infirmerie: fermelie Pl. 37/433; infermelie Pl. 38/433
injecție 61/608; 94; 95/547; ijecție 94; Pl. 41/450; inzecse 94/476; înjecție 94
inimă 74/482, 504, 508, 516; 77/650; 99; 101/605; Pl. 7/100; Pl. 22/300; Pl. 40/443; a nu avea ~ Pl. 22/298
inoculat 94/661
intestic v. intestin
intestin 101/472; Pl. 25/313; indistin Pl. 25/313; intestic Pl. 25/313; intextin Pl. 25/313; itestin Pl. 25/313; întestin Pl. 25/313; testile (pl.) Pl. 25/313; testine (pl.) 74/564; 101/530, 564
intextin v. intestin
intoxicat Pl. 26/314; întusicat Pl. 26/314; întoxicat Pl. 26/314
intra (a ~) 71/491
invalid 81; ~ de-o mînă 81/480, 555, 631; invalit 81/468; învălit 81/570
invalidă Pl. 28/328; învalită Pl. 28/328; învalidă Pl. 28/328
invalit v. invalid
inzantimatic v. exantematic
inzecse v. injecție
iosofag v. esofag
ipedimie v. epidemie
ipidemie v. epidemie
ipidepsie v. pedepsie
ipilepsie v. epilepsie
irinie v. hernie
iris 23/546
iritic 76/576
irnee v. hernie
irnie v. hernie
isofac v. esofag
isofag v. esofag
ista 28/635; 34/482; 62/468, 541; 101/485; esta 34/463
isufac v. esofag
iși (a ~) v. ieși
ișpital v. spital
itestin v. intestin
iubitoare 54/597
iubitor 54/468
iujmă v. uimă
iute 93/470; Pl. 33/385; Pl. 36/428
izantimatic v. exantematic
izanterie v. dizenterie
izantimatic v. exantematic
izbi (a se ~) 6/534
izinterie v. dizenterie
izvorî (a ~) 39/665

Î

îmbăghițat 68/620
îmbăta (a se ~) 40/555; (a se) ~ de cap Pl. 43/460
îmbătăciune 106; ~ de cap 106/468; Pl. 43/460
îmbătrîni (a ~) 13/542, 635; Pl. 3/78; Pl. 25/310
îmbilfa (a se ~) 33/468
îmbîrligat Pl. 2/76
îmbîrligată Pl. 3/77
îmbla (a ~) v. umbla
îmbojorat 97/598
îmbolnăvi (a se ~): bolnăvi (a se ~) 93/470; Pl. 36/428; înbolnăvi (a se ~) 93/636
îmbreță 101/462, 476
îmfla (a se ~) v. umfla
îmflat v. umflat
împărătiș v. părătuș
împărătuș v. părătuș
imperetuș v. părătuș
împestrițat 14/484
împiedicată 43/539
împrăștiat 21/534, 553
împrejur 103/548
îmvalită v. invalidă
înainte 3/509; 15/554; 25/509; 40/554; 62/509; 66/515, 565; 72/620; Pl. 29/330; Pl. 33/387; Pl. 43/460; ~ de vreme Pl. 37/433; ~ vreme Pl. 30/333; nainte 32/484; 91/565; năinte 1/485; Pl. 18/264; Pl. 27/320
înapoiat 7/615
înălbi (a «se» ~) 13; 35/487; Pl. 3/79; (a) prinde (a) ~ 13/473, 501, 598, înnălbi (a «se» ~) 13/565, 651, 668; (a) începe să înnălbească 13/467
înălbit 14/538, 630
înăuntru 76/530; Pl. 34/396
înbolnăvi (a se ~) v. îmbolnăvi
încăiera (a ~): (a) ~ inima Pl. 40/443
încălată Pl. 12/217
încălecat 57/468; Pl. 12/216
încărunta (a ~) v. încărunți
încăruna (a ~) v. încărunți
încărunți (a «se» ~) 13; 14/464, 484; (a) începe a ~ 13/591, 592, 624; (a) prinde a ~ 13/476, 602; (a) începe să încărunțească 13/471, 667; (a) prinde a se ~ 13/555; (a) începe să se încărunțească 13/623; cărunta (a «se» ~) 13/587, 648; (a) începe să cărunteze 13/641; cărunți (a «se» ~) 13; (a) începe a cărunți 13/568, 585, 605; (a) prinde a cărunți 13/526, 552; (a) începe să cărunțească 13/556; crunta (a ~) 13/637; (a) începe a crunta 13/599; încărunta (a ~) 13/484, 567, 584, 655; (a) prinde să încărunteze 13/496; încăruna (a ~) 13/497, 514, 522, 540, 617; încăruzi (a ~) 13/464; încrunta (a ~) 13/479, 599
încărunțit 14/562; cărunțit 14/464, 605, 621
încăruzi (a ~) v. încărunți
încătinel v. cătinel
începătură 9/544
începe (a ~) 4/542; 31/657, 666; (a) ~ a albi 13/643; (a) ~ a asurzi 31; (a) ~ a cărunți 13/568, 585, 605; (a) ~ a crunta 13/599; (a) ~ a fi lai 14/481; (a) ~ a încărunți 13/591, 592, 624; (a) ~ a inlăi 13/475; (a) ~ a inlăia 13/484; 14/502; (a) ~ a inspica 13/572; (a) ~ a suri 13/639; (a) ~ a surzi 31/589; (a) ~ a(-i) da părul alb 13/583; (a) ~ să albească 13/641; (a) ~ să asurzească 31/467, 478, 502; (a) ~ să cărunteze 13/641; (a) ~ să cărunțească 13/556; (a) ~ să încărunțească 13/471, 667; (a) ~ să inlăieze 13/484; (a) ~ să innălbească, 13/467; (a) ~ să însurească 13/623, 629, 642, 662; (a) ~ să surzească 31; (a) ~ să-i deie musteața 41/542; (a) ~ să se încărunțească 13/623; (a) ~ să se zbîrcească 37/662
încerca (a ~) 51/549
încet 49; Pl. 11/170; Pl. 33/386; ~ul 49; Pl. 33/386, cu ~ul Pl. 11/170; Pl. 33/386; pe ~ul Pl. 11/170
încetinel Pl. 33/386
încetișor Pl. 33/386; ~ul Pl. 12/170; pe ~ul Pl. 33/386
încetuț Pl. 33/386
închegat Pl. 42/452
încheietură 87/473; 89, 90/665; Pl. 34/396; încheietura de la picior 89/556; încheietura piciorului 89/610, 620, 622; 90/617; încheitură 89; 103/552; încheitura de la oușoare 89/600; încheitura genunchiului 89/664; încheitura labii 89/664; 90/664; încheitura piciorului 89/664; închejtură 89/635; închietură 89/490; inchiitură 89; inchiitură de la ou 89/476; inchiitură de picior 89/488; inchiitura piciorului 89; inchiitura piciorului de jos 89/483; inchijtură 89/467, 468
încheitură v. încheietură
închejtură v. încheietură
închide (a se ~) Pl. 26/314
închietură v. încheietură
închiitură v. încheietură
închijtură v. încheietură
închilozat v. anchilozat
închilozată v. anchilozată
închiorchioșat v. închiorcoșat
închiorchioșată v. închiorcoșată
închiorcoșat 21/539, 544, 568; închiorchioșat 21/567; întorchijat 21/624
închiorcoșată 22/509, 539, 544, 568; închiorchioșată 22/567; întorchijată 22/624
închircit 48/609
închis 9/667; Pl. 6/99
încîrjoiat Pl. 2/76
încîrligat Pl. 15/241
încocoșat v. cocoșat
încolo 1/482
înconstupa (a se ~) v. constipa
înconstupat v. constipat
încorlențat Pl. 2/76
încrețătură v. încrețitură
încreți (a «se» ~) 37/537; Pl. 5/95; creți (a ~) Pl. 5/95
încrețit 37/468
încrețită 37/465, 488; Pl. 5/95
încrețitură 37; crețătură 37/632, 642; crețitură 37; încrețătură 37/480, 642, 657, 665
încruciș v. cruciș
încrucișat 21; crucișat 21/463, 541, 643, 670; cruicișat 21/467; încrucizat 21/464; încrușat 21/480, 485, 555, 628; încrușișat 21; încrușușat 21/476; încucișat 21/525
încrucișată 22; crucișată 22; încrucizată 22/464; încrușată 22/480, 488, 555, 627, 628; încrușișată 22; încrușușată 22/476
încrucizat v. încrucișat
încrucizată v. încrucișată
încrunta (a ~) v. încărunți
încrunta (a ~) Pl. 5/95
încruntat Pl. 20/287
încrușat v. încrucișat
încrușată v. încrucișată
încrușișat v. încrucișat
încrușișată v. încrucișată
încrușușat v. încrucișat
încrușușată v. încrucișată
încucișat v. încrucișat
încuia (a se ~) Pl. 25/314
încuiat Pl. 25/314; ~ cu udul Pl. 25/314; a-i fi încuiate mațele Pl. 25/314
încurca (a ~) 38/489
încurcat 43/664; Pl. 2/76
îndărăpt 24/492
îndesat Pl. 11/169
îndoi (a ~) 82/626
îndolat v. ondulat
îndulat v. ondulat
înfierbințeli (pl.) v. fierbințeală
înflori (a ~): (a) prinde a ~ 13/494
înfometa (a ~) v. vomita
înfomita (a ~) v. vomita
înfunda (a se ~) 31/554
înfundat Pl. 26/314
îngăduit Pl. 33/386
îngălbeni (a se ~) 35/482, 492, 564, 578, 604; gălbeni (a se ~) 35/462
îngheboșa (a se ~) Pl. 24/309; îngheboși (a «se» ~) Pl. 24/309; Pl. 25/310

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

tnghebosi (a «se» ~) v. tnghebosa
tnghițătoare v. inghițitoare
tnghițător v. inghițitoare
tnghiți (a ~) 42/509
tnghițiguș 62/594
tnghițitoare 42 ; 62/515, 548, 665 ; 63 ; ghițitoare 63/520, 543 ; inghițătoare 42/509, 583 ; 62/552, 645 ; inghițătoarea gîtului 42/659 ; tnghițător 42/645 ; inghițitor 42/501, 550
tnghițitor v. inghițitoare
tnghițituș 42/569
tngrăsa (a se ~) Pl. 12/216
tngruzi (a ~) Pl. 5/95
tnjecție v. injecție
tnlăi (a ~) 13 ; (a) începe a ~ 13/475 ; (a) prinde a ~ 13/478, 495 ; 14/488 ; inlăia (a ~) 14/484, 502, 565 ; Pl. 3/78 ; (a) începe a inlăia 13/484 ; 14/502 ; (a) începe să inlăieze 13/481
inlăia (a ~) v. inlăi
innădușeală 71 ; ~ de piept 71/618
innăduși (a «se» ~) 68/483 ; 71
innălbi (a «se» ~) v. inălbi
innebuni (a ~) 107/480
inrotată Pl. 3/77
insa : dintr- ~ Pl. 5/95
insemna (a ~) 25/485 ; 76/474, 488 ; 98/555 ; 107/485 ; Pl. 37/430
insemnat 54/538 ; 104/627, 645 ; Pl. 27/325 ; Pl. 28/326
insemnată 105/645
inspica (a ~) 13/494, 502 ; (a) începe a ~ 13/572 ; spica (a ~) 13/660 ; spicui (a ~) 13/660
inspicat 13/577 ; 14/490, 502, 513, 577
insprincenat v. sprincenat
instrimbat 104/479
instrimbată 105/479
insul : dintr- ~ 76/480
insura (a ~) v. insuri
insura (a se ~) Pl. 10/150
insureși (a ~) v. insuri
insuri (a ~) 13 ; 14/488, 506, 626 ; (a) prinde a ~ 14/619 ; (a) începe să insurească 13/623, 629, 642, 662 ; insura (a ~) 13/493 ; insureși (a ~) 13/536 ; suri (a ~) 13/498, 553 ; 14/553 ; (a) începe a suri 13/639
insurit 14/524, 535, 538, 628, 638 ; surit 14/549
inspănchiat 21/499 ; 22/499
intăi v. intii
intestin v. intestin
intins Pl. 31/375
intii Pl. 5/93 ; intăi 74/554
intimpla (a se ~) Pl. 8/125
intolat v. ondulat
intorchijat v. inchiorcoșat
intorchijată v. inchiorcoșată
intoxicat v. intoxicat
intreagă 14/551
intuneca (a se ~) : (a se) ~ inaintea ochilor Pl. 43/460
ințelege (a se ~) 81/485
ințelepciune Pl. 5/93
ințelept Pl. 5/93
ințepa (a ~) 72/512
ințepeni (a ~) 104/516
ințepenit 104/603, 651
invaccina (a ~) v. vaccina
invalidă v. invalidă
invălit v. invalid
invălurit Pl. 2/76
invățat Pl. 5/93
inveli (a ~) 101/597
invisa (a ~) v. visa
invirti (a se ~) : (a se) ~ totul cu tine Pl. 43/460
invoaltă Pl. 3/77
involt Pl. 2/76

J

jabă Pl. 42/450
jandar v. jandarm
jandarm Pl. 32/383 ; ~ pedestru Pl. 32/383 ; jandar Pl. 32/383
jarvă Pl. 42/450
jăg v. jig
jăgăraie v. jigăraie
jbanghi 21/648
jenunche v. genunchi
jidan 36/612
jig : jăg 44/662 ; jîg 44/485, 554, 628, 630, 647 ; (a-i) fi jîg 44/645
jigăraie 44/630, 640, 641, 642 ; Pl. 42/450 ; a avea ~ 44/639 ; jăgăraie 44/642 ; jugăraie Pl. 42/450
jijieni (pl.) 1/513, 522, 525, 527
jîg v. jig
jimăt Pl. 13/228
joasă Pl. 13/222
jolnă Pl. 19/270
jolnos Pl. 19/270
jos 1/577 ; 16/552 ; 26/639 ; 48 ; 55/665 ; 60/497 ; 75/489 ; 76/612, 668 ; 89/483 ; 107/483 ; Pl. 6/96 ; Pl. 10/153 ; Pl. 11/163 ; Pl. 16/257 ; Pl. 17/258 ; Pl. 32/384 ; Pl. 34/395 ; Pl. 41/448 ; ~ de statură 48/623 ; pe ~ Pl. 32/383
josnic 40/593
juca (a «se» ~) Pl. 30/333
judeca (a ~) 4/600 ; Pl. 5/93
judecat : ~ la minte Pl. 5/93
judecată Pl. 5/93
jugăraie v. jigăraie
jumate 107/660
junghi 72 ; poreclă : Junghiu 72/487
Junghiu v. junghi
jupi (a ~) : (a) ~ hulpea 40/530

L

labă 89/664 ; 90/664 ; Pl. 30/333 ; Pl. 35/397 ; laba minii 81/537
lacátă 87/548
lacrămă v. lacrimă
lacremă v. lacrimă
lacrimă 30 : Pl. 24/305 ; lacrămă 30 ; lacremă 30/465
lai 14 ; Pl. 3/78 ; (a) începe a fi ~ 14/481 ; lăi Pl. 3/78 ; lău 11/521, 553 ; 14 ; Pl. 3/78
laie 12/521 ; Pl. 3/78, 79 ; lauă 12/553
lamă Pl. 17/263
larici v. varice
larmă Pl. 13/228 ; alarmă Pl. 13/228
larvă Pl. 4/88
lat Pl. 23/303 ; ~ul capului 3/556
lată 1/627 ; Pl. 5/94 ; Pl. 16/254
lauă v. laie
lăcrăma (a ~) 30/516
lăi v. lai
lăsa (a «se» ~) 100 ; Pl. 19/275 ; Pl. 41/448 ; (a se) ~ cu chef 45/544 ; (a se) ~ în vintre 76/663
leac 95 ; 106/532, 549 ; Pl. 24/305
leapă Pl. 30/333
lega (a ~) 72/620
lemn 27/542 ; 56/544 ; Pl. 1/58
lengoare v. lingoare
lento Pl. 33/386
leșie 16/552 ; Pl. 20/278 ; ~ de cicălăi Pl. 20/278 ; ~ de ciucălău Pl. 20/278 ; ~ de popușoi Pl. 20/278
leșinat 47/550
leucóș 104/471
leucóșă 105/471
ligare v. lingoare
lighean 101/535
lighioaie 76/638
Limba v. limbă
limbaj 100/668 ; Pl. 20/278
limbă 43 ; 50 ; 51 ; limba mică 42/593 ; cu limba lată 1/627 ; poreclă : Limba 50/509
limbos 43/667 ; poreclă : Limbosu 50/517
Limbosu v. limbos
limbric Pl. 40/439.
limbucă : limbuca cea mică 42/463
limburușă 42/528
limburuță 42/539
limbușoară 42/658
limbut 43/668
limbuță 42/539 ; limbuța din fundul gurii 42/578
limpidi v. lindină
lin Pl. 31/375 ; Pl. 33/386
lindenă v. lindină
lindină Pl. 4/88 ; limpidi Pl. 4/88 ; lindenă Pl. 4/88 ; lintă Pl. 4/88 ; lintină Pl. 4/88
lindinoasă Pl. 4/90
lindinos Pl. 4/88, 89
lindiruș : ~ul gîtului 42/530
lingare v. lingoare
lingoare 99/615 ; Pl. 40/444 ; lengoare Pl. 41/444 ; ligare Pl. 40/444 ; lingare Pl. 40/444 ; lugoare Pl. 40/444 ; lungoare Pl. 40/444
lingurаș 74/621
lingură 27/511, 542, 611, 620 ; 42/528 ; 56/544, 546 ; lingura pieptului Pl. 21/290
lingurică Pl. 21/290
lingurice 76/611
linguriță Pl. 21/290 ; lingurița pieptului Pl. 21/290
lingurușă 42/528
liniștit Pl. 33/386
lintă v. lindină
lintină v. lindină
lină Pl. 2/77 ; Pl. 31/367
loc : pe ~ 6/552
lopată : lopata minii Pl. 24/303
lovi (a se ~) 3/640, 658 ; 6/660 ; 23/633 ; 76/662 ; 90/631 ; Pl. 6/96 ; Pl. 8/125 ; Pl. 32/379
lovitură 106/615
lua (a «se» ~) 6/668 ; 9/490 ; 15/600 ; 61/608 ; 106/541 ; (a) ~ cu friguri 97/508
luat : ~ de iele Pl. 43/458 ; ~ de vîntul rău Pl. 43/458
lucios Pl. 31/375
luciu Pl. 31/375
lucra (a ~) 76/547 ; 107/480
lucru Pl. 5/93 ; Pl. 29/331 ; ~l cel rău 106/469, 633, 665 ; ~l rău 106/603
lugoare v. lingoare
lume 38/489 ; 54/493, 597 ; 106/518
lumească 106 ; numească 106/627
luminat Pl. 5/93
lumină 21/504 ; 23 ; lumina ochiului 23 ; Pl. 7/123 ; Pl. 8/125 ; lumina oichilor Pl. 7/123, lumina oichiului 23/483, 496, 501 ; lumini a ochilor 23/462, 476, 492, 564, 610 ; lumini a ochiului 23/477, 483, 496, 554 ; lumini a oichilui 23/496 ; lumini de ochi 23/486, 503, 656
luminiță 23 ; luminița ochiului 23
luminuță 23/597 ; luminuța ochiului 23/598
luminare 35/501
lunatic 106/503
lună 17/497, 509, 527 ; luna ochiului 23/518
lung 78/516
lungă 28/516, 551
lungoare v. lingoare
lup Pl. 14/232 ; Pl. 26/317 ; Pl. 34/396

M

macră 103/479 ; Pl. 20/283 ; macra de sus de genunchi Pl. 34/396 macra piciorului Pl. 34/395, 396
magazie 3/637
magdalită v. amigdală
magdilită v. amigdală
mai 67/537 ; 77 ; 101/597, 619 ; ~ alb 67 ; 77/515 ; ~ negru 77 ; ~ul cel alb 67/493 ; ~ul cel negru 77/493, 581, 590 ; maiele cele albe 67/598
máieră 67/505 ; ~ albă 67/489, 507, 508, 511, 518 ; máiră neagră 77 ; máiură albă 67/512, 517 ; máiură neagră 77/512, 517
máiră v. maieră
máiură v. maieră
malacă Pl. 12/217
maladie Pl. 41/444
mamă Pl. 6/100
mamelă 62/505 ; manelă Pl. 23/301
mandúlă 61/461, 462, 577
manechir Pl. 12/216
manelă v. mamelă
mare 4 ; 29/504, 542, 546, 551 ; 30/529 ; 33/632, 643 ; 41/553 ; 52/498, 517 ; 57/549 ; 62/514, 527, 528 ; 64/476, 490 ; 83/509 ; 97/606, 632, 645 ; 102/498 ; Pl. 1/58 ; Pl. 5/94, 95 ; Pl. 10/153 ; Pl. 11/163, 164 ; Pl. 13/228 ; Pl. 18/268 ; Pl. 20/278 ; Pl. 25/313 ; Pl. 31/379 ; Pl. 32/385 ; Pl. 34/396 ; Pl. 41/448
margină Pl. 15/241
masă Pl. 31/375 ; masa pieptului Pl. 21/290
mașinuță 74/494
matere v. materie
material Pl. 42/452
materie : ~ cenușie Pl. 5/93 ; matere Pl. 42/452
matihală Pl. 12/216
matriculi (pl.) v. mătrice
maț 40/549 ; 63/650 ; 67/600 ; 76/591 ; 101 ; Pl. 26/314 ; ~ suptire Pl. 25/313 ; ~ul gîtului 63/600 ; ~ul gros Pl. 25/313 ; ~ul intestin Pl. 25/313 ; ~ul mare Pl. 25/313
maxilar Pl. 11/163 ; ~ul de jos Pl. 17/258
măciulări (a se ~) 80/462
mădilcă v. modilcă
măduhă v. măduvă
mădúhă v. măduvă
măduă v. măduvă
măduvă Pl. 20/285 ; ~ de ciolan Pl. 20/285 ; măduva ciolanului Pl. 20/285 ; măduva osului Pl. 20/285 ; măduhă Pl. 20/285 ; mădúhă Pl. 20/285 ; măduа ciolanului Pl. 20/285

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

măi ! 17/623 ; Pl. 12/216 ; Pl. 20/278
măitreață v. mătreață
măligă v. mămăligă
mămăligă 7/526, 545 ; măligă Pl. 41/450
mănă v. mînă
mănăstire 91/503
mănunțică v. mărunțică
mănușă Pl. 31/367 ; mînușă Pl. 31/367
măr 61 536 ; 62/482, 586, 610 ; ~ul Domnului 62/468, 546, 559, 601 ; ~ul lui Adam 62 ; Pl. 23/301
mărge (a ~) v. merge
mărgea : mărgeaua ochiului 23/637 ; mărgică 23/594 ; mărgica ochiului 23/594, 658, 667
mărgică v. mărgea
mărînțăl v. mărunțel
mărînțică v. mărunțică
mărunt 48/555, 595, 639, 641
măruntă Pl. 13/222
mărunțel 48 ; mărînțăl 48/510, 650 ; minînțăl 48/507, 539, 545
mărunțică : mănunțică Pl. 13/222 ; mărînțică Pl. 13/222 ; minînțică Pl. 13/222
Măsailă (poreclă) 53/499, 520
Măsală (poreclă) 53/498
Măsălosu (poreclă) 53/509, 553
măsea 53 ; Pl. 11/163 ; Pl. 14/241 ; măseaua de minte 53/606 ; măseauă 53/468 ; măselă 53/496
măseauă v. măsea
măselar 55/656, 662 ; Pl. 11/163
măselariță Pl. 11/163
măselă v. măsea
măsura (a «se» ~) Pl. 29/330 ; Pl. 30/333 ; Pl. 32/383 ; Pl. 33/387
măsurat Pl. 30/333 ; Pl. 33/387
măsură Pl. 33/387
mătireață v. mătreață
mătrață v. mătreață
mătreață 16 ; 41/508 ; măitreață 16/501 ; mătireață 16/570 ; mătrață 16/552 ; mătrează 16/480 ; mătureață 16/566, 576 ; metreață 16/484 ; mintreață 16/515 ; mitreață 16/509 ; mutreață 16/510, 513, 553
mătrează v. mătreață
mătreos 16/514
mătrice Pl. 41/449 ; matriculi (pl.) Pl. 41/449 ; metrice Pl. 41/449
mătureață v. mătreață
măzărată 64/665
medecament v. medicament
medețin 95/461, 485 ; medețină 95/461 ; melițînuri (pl.) 95/479, 502
medețină v. medețin
medic Pl. 22/300 ; Pl. 34/396 ; Pl. 36/429
medical 99/615
medicament 95 ; medecament 95/515 ; medicamentă 95/477 ; medigament 95/464
medicamentă v. medicament
medicinal 102/660
medicină 67/467 ; 94/661 ; 102/629 659
medigament v. medicament
medilită v. amigdală
megdalină v. amigdală
megdalită v. amigdală
melc 87/637 ; ~ul genunchiului 87/637
melițînuri (pl.) v. medețin
meljuc v. mijloc
memorie Pl. 5/93 ; memoriu Pl. 5/93
memoriu v. memorie
menancolic 107/473
mere (a ~) v. merge
mereu 39/656 ; Pl. 31/375
merge (a ~) 74/628 ; 76/480 ; Pl. 12/216 ; Pl. 29/330 ; Pl. 32/383, 385 ; Pl. 33/386 ; (a) ~ crăcăcit 104/659 ; (a) ~ fuga Pl. 32/385 ; mărge (a ~) Pl. 33/385 ; mere (a ~) Pl. 32/380, 383 ; Pl. 33/385
merișor 87/623, 624, 625, 626, 647 ; 90/624, 625, 626, 633 ; ~ul de la genunchi 87/631 ; ~ul gleznei 90/633
mesteacăn 13/572, 574
metid v. neted
metreață v. mătreață
metrice v. mătrice
mic 4 ; 5/509 ; 42/658 ; 48 ; 83/509 ; 106/554, 565 ; ~ de statură 48 ; ~ la stat 48/516, 549
mică 42/463 ; 64/469 ; 101/597 ; Pl. 13/222 ; ~ de statură Pl. 13/222 ; ~ la stat Pl. 13/222
micdalită v. amigdală
micgalită v. amigdală
micușoară Pl. 13/222
midalită v. amigdală
miel 74/483
mierău v. mieriu
miercuri 46/650
mieriu : mierău Pl. 6/99 ; mierîu Pl. 6/99
mierîu v. mieriu
migdală v. amigdală
migdalidă v. amigdală
migdalină v. amigdală
migdalință v. amigdală
migdalită v. amigdală
mijloc Pl. 24/304 ; 42/452 ; ~ul spinării Pl. 24/304 ; meljuc Pl. 24/304 ; mijlóc Pl. 7/123 ; Pl. 24/304 ; de mijlóc 48/554 ; mijucul spinării 73/467
mijlóc v. mijloc
mijlocaș 48/520
mijlociu 4/543 ; 48/468, 537, 632 ; 83/509
mijuc v. mijloc
milă Pl. 24/305
milițian Pl. 24/305
miloagă 105/542, 596, 601, 670
milog 104
mincinos 54/463 ; minciunos 32/543
minciunos v. mincinos
minte 4/496, 499, 502, 523, 552 ; 14/551 ; 53/606 ; 107 ; Pl. 1/58 ; Pl. 5/93, 94 ; a nu fi în toate mințile 107/658
mintios Pl. 5/93
mintiucă Pl. 5/93
minune 104/588, 648 ; 105/588
mioc 18/660
mișca (a «se» ~) 18/525 ; 87/500, 506 ; 89/516 ; Pl. 5/95 ; Pl. 7/118
mișel 47/650
mititel 5/498 ; 40/633 ; 48 ; 106/541 ; Pl. 3/86 ; mițițăl 48
mititeluc 48/482
mititică 48/512 ; Pl. 13/222 ; mițițică Pl. 13/222
mititicuță Pl. 13/222
mînă 36/482 ; 59/498, 508 ; 60/554 ; 65/521, 551 ; 79 ; 80 ; 81 ; 89/542 ; 94/509 ; 103/492 ; 104/516, 522, 543, 571, 649 ; Pl. 10/156 ; Pl. 20/283 ; Pl. 23/303 ; Pl. 28/328 ; Pl. 29/329 ; Pl. 31/334, 379 ; Pl. 34/396 ; Pl. 37/430 ; fără o ~ Pl. 28/328 ; sub ~ Pl. 29/329 ; mîini (pl.) 79 ; mănă 79/461, 501 ; sup mănă Pl. 29/329
mînca (a «se» ~) 40/519 ; 44/543 ; 46/650 ; 61/668 ; 72/543, 546 ; Pl. 12/216 ; Pl. 20/285 ; (a) ~ vînt 43/553 ; mînca-te-ar dracu ! 76/501 ; mînca-te-ar puricii ! Pl. 3/86 ; mînca-te-ar turba ! Pl. 41/450 ; mînca-te-ar viermii ! 76/501 ; mînca-te-ar vintrea ! 76 ; mînca-te-ar vintrea ! 76 ; mînca-te-ar vintrele ! 76/622
mîncare 51/549 ; 63/520
mînecă Pl. 10/156
minînțăl v. mărunțel
minînțică v. mărunțică
mintreață v. mătreață
mînușă v. mănușă
mînz 56/467 ; 62/461
mitreață v. mătreață
miță 48/544
mițițăl v. mititel
mițițică v. mititică
mlădii 47/491
mnigel v. nigel
mnijăl v. nigel
moacă 5
moale 3/500, 513 ; 47/585 ; 66/544 ; Pl. 20/285 ; Pl. 31/375 ; Pl. 33/386 ; ~ de cap 3/520 ; ~le capului 3 ; moalea capului 3/477, 507, 615 ; molea capului 3/521 ; moliile capului 3/512, 537, 598, 618
moarte 47/637
mocani (pl.) 1
mocănesc 59/640
mocni (a ~) Pl. 40/443
modilcă 103/494 ; mădîlcă Pl. 25/309
moineștean 1/585
molcitură 6/548 ; motcitură 6/548
mold v. mont
moldovean 1 ; moldoveni cu limba lată 1/627 ; moldoveni din partea Tutovei 1/611 ; mulduveni (pl.) 1/577
moldovenește : pe ~ Pl. 18/266
mole v. moale
molii (pl.) v. moale
mont 34/527 ; Pl. 31/334 ; ~ul bărbii Pl. 17/258 ; ~ul la mînă Pl. 31/334 ; ~ul mîinii Pl. 31/334 ; ~ul obrazului 34/500, 501, 527, 531, 583 ; mold 34/489 ; munt 34/509, 517 ; Pl. 31/334 ; muntul la mînă Pl. 31/334 ; muntul mînii Pl. 31/334 ; muntul obrazului 34 ; muntul palmei Pl. 31/334
mort 5 ; ~ de foame Pl. 26/317
mosor 87/572
moșică 76/486
moșneag Pl. 33/386
motcitură v. molcitură
moț : ~ul gîtului 42/641
Mucea (poreclă) 39/519, 521
muci (pl.) 39 ; 98/511, 631 ; prut de ~ 39/498
Mucilă (poreclă) 39/539
mucireață 39/546
mucos 39/507, 511, 512, 516, 542 ; 98/554 ; poreclă : Mucosu 39/539
Mucosu v. mucos
mulduveni (pl.) v. moldovean
mult 3/511 ; 6/525 ; 7/466, 483, 497 ; 9/554 ; 11/500 ; 14/525 ; 16/543 ; 17/496 ; 18/500 ; 23/527 ; 25/517, 530, 542 ; 36/525 ; 37/520, 606 ; 39/530 ; 54/549 ; 60/493 ; 66/525, 528 ; 77/496 ; 96/496 ; Pl. 6/100 ; Pl. 14/232 ; Pl. 15/251 ; Pl. 19/275 ; Pl. 20/287 ; Pl. 24/305 ; Pl. 32/383 ; Pl. 39/439 ; Pl. 40/444
multă 4/523 ; 16/489 ; 29/627 ; 64/467 ; 65/516 ; Pl. 5/93, 94 ; Pl. 24/305 ; Pl. 29/330
muncă Pl. 24/305
munt v. mont
munte 1/568, 664 ; 74/489
muntean 1
murdar 40/496
murdărie 25/465 ; Pl. 42/452
mury 9/625
murgă 10/625
muri (a ~) 106/532 ; Pl. 6/96
musai Pl. 6/97
muscă 54/523, 526, 547, 553
mustață 41 ; musteață 41 ; mușteață 41/580, 585, 586
Mustăcilă (poreclă) 41/544
mustăcios 41/553
musteață v. mustață
mușca (a ~) Pl. 41/450
mușchi 94/539 ; 101/497 ; Pl. 20/283 ; Pl. 32/379 ; Pl. 34/395, 396 ; ~ de picior Pl. 34/396 ; ~ la mînă Pl. 20/283 ; ~ la picior Pl. 34/396 ; ~ul de sus Pl. 34/396 ; ~ul mînii Pl. 20/283 ; ~ul piciorului Pl. 32/379 ; Pl. 34/395, 396 ; ~ul șoldului Pl. 34/396 ; mușchii mîinii Pl. 20/283 ; mușchii obrazului 33/535 ; mușchii spinării Pl. 24/304
mușteață v. mustață
muștră Pl. 32/383
mut Pl. 14/233
mută Pl. 14/234
mutălău Pl. 14/233
mutreață v. mătreață
mutuzan Pl. 14/233

N

na ! 62/488 : 75/488
nainte v. înainte
nant 48/537
nară 38 ; nare 38 ; nare de nas 38/644, 656 ; narea nasului 38/647, 661
nare v. nară
nas 38 ; 39 ; 98/499 ; Pl. 10/153, 156 ; cu ~ul pe sus Pl. 10/153
naștere 18/506 ; 104/645 ; Pl. 7/118
năcăjit v. necăjit
năduf 71 ; Pl. 23/300 , ~ în piept 71/665 ; năduh 71 ; năduv 71
năduh v. năduf
nădușeală 68/464, 479, 514 ; 71 ; Pl. 24/305 ; nădușeli (pl.) 71/595
năduși (a se ~) 71/469, 524 ; Pl. 24/305
năduv v. năduf
năframă Pl. 10/156
năfrămiță Pl. 10/156
năinte v. înainte
nălucire 104/469
năpîrcă 61/644
năroc v. noroc
năros Pl. 10/153
năsădi (a se ~) 6/524
născare 18/500, 521 ; 21/553 ; 104 ; 105/637, 660 ; Pl. 7/118
năsos Pl. 10/153
năuci (a se ~) : (a se) ~ de cap Pl. 43/460
năzui (a ~) 103/485
neagră 10 ; 28/522 ; 77 ; 102/484, 612, 620 ; 103/611 ; pată ~ 64/665 ; pele negre 64/641
neamț Pl. 27/325
nebun 107 ; Pl. 10/150 ; ~ la cap 107/664
necaz Pl. 9/142
necăjit 15/600 ; năcăjit 46/485, 501

necurat 106/514
necurată 106/527
necuratul 68/522 ; 106/549
neg 64/653, 668 ; 65
negel 42/616 ; 65 ; ~ *crăpăcios* 65/611 ; *mnigel* 65/485 ; *mnijăl* 65/463 ; *nengel* 65/556 ; *nigel* 64/485 ; 65 ; *niger* 65/464 ; *ningel* 65
negricioasă 10 ; *nicricioasă* 10/467
negricios 9 ; Pl. 6/98
negriu 9/469
negroaică 10/568
negru 9 ; 11/554 ; 13/523 ; 14/507, 525 ; 77 ; Pl. 6/98, 100 ; Pl. 11/165 ; Pl. 40/443, 444 ; Pl. 43/460 ; ~*l ochiului* 23/662
negruță 10/493
neliniște Pl. 13/228
nemernică 105/560
nemțean 1/558, 561, 566, 569
nemțesc 96/490
nemțește 98/483
nengel v. *negel*
nenormal 107/470
neobrăzat 32/534
neputincios 47 ; Pl. 41/448 ; *niputincios* 47
neputință 106
nervos 107/468
nespălare 16/499, 500, 527, 542
nespălat 16/507
neted Pl. 31/375 ; *metid* Pl. 31/375 ; *netit* Pl. 31/375
netedă Pl. 31/375
netezi (a ~) 8/488
netit v. *neted*
nevastă Pl. 14/234
nevinovat 15/662
nevleag 47/497, 505
nevolnic 107/524
nica v. *nimica*
nicricioasă v. *negricioasă*
nicureț Pl. 41/449
nigel v. *negel*
niger v. *negel*
nimeni 107/480 ; Pl. 4/89
nimica : *a nu fi bun de* ~ 93/508 ; *de* ~ 47/570 ; *nimică* 107/480 ; *nica* Pl. 42/454
nimică v. *nimica*
ninge (a ~) 13/667
ningel v. *negel*
nins . ~ *de ani* 14/512
nioagă 103/576
nipriceput 47/617
niputincios v. *neputincios*
noadă : *noada curului* 76/612
nod 62 ; 90/580, 641, 657 ; ~ *în gît* 62/652 ; ~*ul beregății* 62/632 ; ~*ul de la gît* 62/540 ; ~*ul de la gîtlan* 62/484 ; ~*ul de la grumaz* 62/468 ; ~*ul de la înghițitoare* 62/665 ; ~*ul din gît* 62/668 ; ~*ul gîdlejului* 62/490 ; ~*ul gîrlejului* 62/577 ; ~*ul gîrtului* 62/501 ; ~*ul gîșterului* 62/605, 607 ; ~*ul gîterezei* 62/627 ; ~*ul gîtiței* 62/468 ; ~*ul gîtului* 62 ; ~*ul grumazului* 62/564 ; ~*ul gurmazului* 62/656 ; ~*ul la gît* 62/503 ; ~*ul lui Adam* 60/643 ; 62 ; ~*ul piciorului* 90/670 ; *noduri* (pl.) 90/580, 641, 657
normal Pl. 33/386
noroc 45/498, 499, 508, 511, 551 ; 54 ; Pl. 24/309 ; *năroc* 54/624
norocos 54/527
nou 11/483 ; 75/554 ; 106/646 ; Pl. 20/278
nouă 103/643
numa v. *numai*
numai 14/482 ; 29/522 ; Pl. 10/150 ; Pl. 41/448 ; *numa* 5/519 ; 19/515 ; 20/515 ; 38/489 ; 46/521, 542, 616 ; 56/576 ; 61/486 ; 62/549 ; 64/523 ; 65/551 ; 66/493 ; 67/467 ; 74/483 ; 75/513 ; 77/498 ; 78/543 ; 106/565 ; 107/480 ; Pl. 1/58 ; Pl. 13/228 ; Pl. 20/278 ; Pl. 22/296 ; Pl. 24/304 ; Pl. 33/386
număr v. *umăr*
număra (a ~) 46/489 ; 65/500 ; Pl. 22/296
nume 41/534 ; 66/521 ; 81/534 ; Pl. 8/136 ; Pl. 41/448
numească v. *lumească*
numi (a «se» ~) 5/505 ; 15/554 ; 21/593
nuntă Pl. 8/137 ; Pl. 26/315

O

oacheș 9 ; Pl. 6/98
oacheșă 10 ; Pl. 6/98
oaie 12/521 ; 16/543 ; 54 ; Pl. 1/58 ; Pl. 2/77 ; Pl. 19/275
oală 5/510, 538, 599 ; 17/538 ; 60/482
oarbă 20/462, 629, 648 ; Pl. 7/118 ; ~ *de-un ochi* 20/461, 463, 474
obidă 104/601 ; 105/601
obiect Pl. 33/387
obirnic 104/484
obirnică 105/484
obișnui (a ~) 14/565
oblu Pl. 31/375
oboroc Pl. 11/164
obraz 32 ; 33 ; 34 ; 35/490, 521 ; 36 ; 37/542, 547 ; 65/521 ; 97/518 ; Pl. 9/145 ; Pl. 10/150, 153 ; Pl 11/163 ; ~*ul fălcii* 33/561 ; *a nu avea* ~ 32/543 ; *fără* ~ 32/522, 534 ; *ombraz* 32/467 ; *ubraj* 32/602 ; *ubraț* 32/463 ; *ubraz* 32/468, 542 ; 33/463
obrinti (a se ~) Pl. 42/452
ocărît 81/485
ochealari (pl.) v. *ochelari*
ochelar v. *ochelari*
ochelari Pl. 7/114 ; ~ *de vedere* Pl. 7/114 ; *ochelar* (sg.) Pl. 7/114 ; *ochealari* Pl. 7/114 ; *oichelari* Pl. 7/114 ; *uchilar* (sg.) Pl. 7/114 ; *uchilari* Pl. 7/114
ocheșică 10/669
ochi 11/499, 530 ; 12/499 ; 18/504, 529, 538, 551, 600 ; 19 ; 20 ; 21 ; 22/537, 565, 664 ; 23 ; 24 ; 25 ; 26 ; 27/500, 610, 624, 661, 662 ; 28 ; 29/624 ; 30/516, 608 ; 34/463, 466 ; 98/468, 598 ; Pl. 6/97-100 ; Pl. 7/118, 123 ; Pl. 8/125 ; Pl. 9/145 ; Pl. 43/460 : ~*ul alb* Pl. 7/123 ; *cu un* ~ *la slănină și cu unul la făină* 21/532 ; *oichi* 19/464, 480, 482, 483, 496 ; 20/480, 482 ; 23/483, 496, 501 ; 25/493 ; 26/496, 501 ; 28/496 ; Pl. 6/97, 99 ; Pl. 7/123
odată 15/587
odori (pl.) v. *urdori*
ofelit 35/499
oftîcat 69/634, 641, 652, 661, 668 ; 71/650 ; *oftigat* 69/597, 610 ; 71/598, 612
oftîcată 70/634, 641 652, 661, 668 ; *oftigată* 70/597, 610
oftică 68 ; 71/464, 516, 522 ; *a avea* ~ *pe cineva* 69/529 ; *oftîcă* 68 ; 71/465, 476, 520 ; *oftigă* 68 ; 71/505, 512, 540 ; *a avea oftigă pe cineva* 69/513, 571 ; *oftigă* 68 ; 71
oftîcă v. *oftică*
ofticoasă 70 ; *oftigoasă* 70
ofticos 69 ; *oftigos* 68/482 ; 69
oftigat v. *ofticat*
oftigată v. *ofticată*
oftigă v. *oftică*
oftigă v. *oftică*
oftigit 69/570 ; 71/554
oftigită 70/570
oftigoasă v. *ofticoasă*
oftigos v. *ofticos*
ogeag 38/530
ogîrjit 46/597 ; 93/571 ; *ogrijit* 46/597
ogîrjită Pl. 12/21
ogor Pl. 1/58
ogrijit v. *ogîrjit*
oichelari (pl.) v. *ochelari*
oichi v. *ochi*
olcior v. *ulcior*
oldori (pl.) v. *urdori*
oldoros v. *urduros*
oldura (a ~) 25/509
oleacă 13/653 ; 107/488
oloagă 105 ; ~ *de-o mînă* Pl. 28/328
oloc v. *olog*
olog 81/530 ; 104 ; Pl. 32/382 ; ~ *de mînă* 81/516, 520 ; ~ *de mîni și picioare* 104/522 ; ~ *de-o mînă* 81/520 ; ~ *la mînuri* 104/543 ; *oloc* 81/463 ; 104/463, 468 ; Pl. 32/383
ologit 81/553
oltean Pl. 24/309
oltuit v. *altoit*
om 4/484 ; 5/463, 464, 478, 503, 653 ; 9/469, 554 ; 11/498 ; 13/488 ; 14/484, 551 ; 15/600 ; 17/508, 515 ; 18/554, 624 ; 19/518 ; 21/593 ; 25 ; 28/489, 516 ; 29/499 ; 32/522 ; 33/463, 484, 501 ; 35/538 ; 36 ; 37/512, 602 ; 41/534 ; 42/529 ; 43/517, 519 ; 45/511 ; 46/485, 545, 657 ; 48/501, 541, 544, 597, 600 ; 54 ; 56/547, 593, 623 ; 62/465 ; 64/488, 523, 527 ; 66/515, 521, 571 ; 71/519 ; 73/506 ; 74/554 ; 76/557 ; 77/523 ; 78/543, 544, 603 ; 81 ; 93/493 ; 99/593, 597, 608, 618 ; 100/484 ; 104 ; 106/516, 549 ; 107/474, 612 ; Pl. 1/58 ; Pl. 3/78, 86 ; Pl. 4/88 ; Pl. 6/98 ; Pl. 8/136 ; Pl. 9/145 ; Pl. 10/153 ; Pl. 11/163-165 ; Pl. 14/232 ; Pl. 16/254 ; Pl. 18/265, 270 ; Pl. 19/275 ; Pl. 22/298 ; Pl. 23/302 ; Pl. 24/309 ; Pl. 25/310, 313 ; Pl. 26/317 ; Pl. 27/320, 325 ; Pl. 28/326 ; Pl. 31/379 ; Pl. 32/383 ; Pl. 35/426 ; Pl. 37/430 ; Pl. 41/448, 450 ; Pl. 43/458 ; ~ *atacat* 69/622 ; ~*ul dracului* Pl. 27/325 ; [oameni] *de la baltă* 1/626 ; [oameni] *de la munte* 1/568 ; [oameni] *de la podgorie* 1/658 ; [oameni] *de pe Șomuz* 1/554 ; [oameni] *despre Galați* 1/642 ; [oameni] *din partea Galațiului* 1/639 ; [oameni] *din partea muntelui* 1/664
omăt 14/521
ombraz v. *obraz*
omidă : ~ *de om* 104/667
omoplast v. omoplat
omoplat : *ămăplat* Pl. 23/303 ; *omoplast* Pl. 24/303 ; *omoplaz* Pl. 24/303 ; *omplat* Pl. 24/303 ; *onoplat* Pl. 24/303 ; *oplat* Pl. 24/303 ; *umoplat* Pl. 24/303 ; *umoplată* Pl. 24/303
omoplaz v. omoplat
omorî (a ~) 68/497
omplat v. omoplat
omuleț 42/551, 571, 660 ; ~ *de gît* 42/506
omușor 42 ; *ămșor* 42/510
onanie 104/591 ; 105/591
ondilat v. *ondulat*
ondolat v. *ondulat*
ondulat Pl. 2/76 ; *ăndulat* Pl. 2/76 ; *dolat* Pl. 2/76 ; *îndolat* Pl. 2/76 ; *îndulat* Pl. 2/76 ; *întolat* Pl. 2/76 ; *ondilat* Pl. 2/76 ; *ondolat* Pl. 2/76 ; *undulat* Pl. 2/76, 77
onoplat v. omoplat
opera (a ~) Pl. 18/270 ; Pl. 38/434 ; *upera (a ~)* Pl. 38/434
operațe v. *operație*
operație Pl. 38/434 ; *operațe* Pl. 38/434 ; *uperațe* Pl. 38/434 ; *upirație* Pl. 38/434
oplat v. omoplat
opri (a se ~) 62/610
orb 18 ; 19 ; 102/478, 625 ; ~ *de un ochi* 19 ; ~*ul găinii* 18/530 ; *orp* 18/463, 464, 467
orban 102/667
orcine Pl. 7/120
ordori (pl.) v. *urdori*
orp v. *orb*
orz 15/537 ; 27/639, 644
os 5/467, 515, 595 ; 34/463, 482 ; 46/509 ; 66 ; 90/665 ; Pl. 20/285 ; Pl. 21/290 ; Pl. 34/396 ; ~*ul capului* 5/517, 537, 577 ; ~*ul de la gleznă* 90/638 ; ~*ul de la obraz* 34/641 ; ~*ul de la umăr* Pl. 24/303 ; ~*ul fălcii* Pl. 11/163 ; ~*ul genunchiului* 87/622 ; ~*ul obrazului* 34/483 ; ~*ul piciorului* 88/622, 629, 670 ; ~*ul pieptului* Pl. 21/290 ; ~*ul spinării* 73/628, 633, 636, 641 ; ~*ul umărului* Pl. 24/303 ; *us* 66/500, 519
osie Pl. 1/58
Osilă (poreclă) 66/517
osînză Pl. 12/216, 217 ; *oșînză* 101/600
oșînză v. *osînză*
ou 34/467 ; 36/488 ; 87 ; 89/468, 476 ; 90 ; Pl 4/88 ; Pl. 7/123 ; Pl. 42/454 ; ~ *la picior* 90/476 ; ~*l de la genunchi* 87/484, 578, 640 ; ~*l de la gît* 62/565, 578 ; ~*l de la glezne* 90/475 ; ~*l de la picior* 90/462, 468, 482 ; ~*l geanunchiului* 87/479, 487, 488, 570 ; ~*l genuichiului* 87/465 ; ~*l genunchiului* 87 ; ~*l gheanunchiului* 87/481 ; ~*l ghenunchiului* 87/475 ; ~*l ginunchil[ui]* 87/467 ; ~*l gîtului* 62/664 ; ~*l gleznei* 90/650 ; ~*l la gleznă* 90/653 ; ~*l la obraz* 34/467 ; ~*l lui Adam* 62/475, 578 ; ~*l piciorului* 87/473, 477, 484, 552 ; 90 ; *ouă a piciorului* [lui] 90/555 ; *ouă a piciorului* 90/474, 491 ; *ouă de la glezne* 90/495 ; *ouă de picior* 90/468, 488 ; *ouă la gleznă* 90/653 ; *ouă la picior* 90/588 ; *ouăle de la gleznă* 90/604 ; *ouăle de la picior* 90/466, 468 ; *ouăle la picior* 90/486, 558 ; *ouăle picioarelor* 90/581 ; *ouăle piciorului* 90
oușor 42/657 ; 87 ; 89/600 ; 90 ; ~ *la picior* 90/596 ; ~*ul de la genunchi* 87/639, 641 ; ~*ul genunchiului* 87/614, 644, 652 ; ~*ul piciorului* 90/524, 525, 534, 540, 658 ; *oușoare de la gleznă* 90/535 ; *oușoare la picior* 90/614
ouț 90/597

P

pagubă Pl. 18/266
pal 35/581
palic v. *palid*
palid 35 ; ~ *la față* 35/648 ; *palid* 35 ; *palid la față* 35/624 ; *palic* 35/489 ; *palin* 35/520 ; *paliș* 35/512 ; *palit* 35
palid v. *palid*
palidă Pl. 36/428

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

palin v. palid
paliș v. palid
palit v. palid
palmă Pl. 30/333, 334; de-a palma Pl. 30/333
palpita (a ~) Pl. 22/300
palpitație Pl. 22/300
păltic v. peltic
panchiuș 21/669
panchiușă 22/669
papă 25/485, 578
paralizat 104; 107/616, 661
paralizată 105
paralizie 104/629; 106/655, 661
paratifos Pl. 40/444
pară 53/534
parcă 35/645; 36/612; 43/551; 46/650; Pl. 2/76; Pl. 43/460
parte 3/500, 513; 5/506, 509; 21/526; 24; 32; 33/518, 564; 60/582, 593; 61/486; 75/489; 87/500; Pl. 16/255; Pl. 30/333; Pl. 34/396; partea slabă a capului Pl. 6/96; din partea 1/611, 639, 664
pas Pl. 33/386, 387; la ~ Pl. 33/386; paș Pl. 33/387
pasăre 77/526; Pl. 27/320
pasteá v. pastilă
pastelă v. pastilă
pastică v. pastilă
pastilă 61/608; Pl. 39/439; pasteá 95/547, 609; Pl. 39/439; Pl. 40/439; pastelă 95/598; Pl. 39/439; Pl. 40/439; pastele (pl.) 95/516; 96/517; pastică 95/499, 508, 598, 608; Pl. 39/439; pastile (pl.) 95/607, 626, 662; pestelă Pl. 40/439
paș v. pas
pat Pl. 30/334
pată 36/668; 64; Pl. 8/125; ~ neagră 64/665; pete negre 64/660
patic v. pitic
Patica v. pitică
patimă 106
patru 21/499
paznic Pl. 24/305
păcat 47/500
păcătos 47; 93/607
păcură Pl. 6/98
păcuriu Pl. 6/98
păducel Pl. 20/278
păduche 8/637; 15; Pl. 4/88, 89, 90; Pl. 40/444; păduiche 15/467, 501; păduichi (pl.) 15/465
păduchioasă Pl. 4/90; păduichioasă Pl. 4/90
păduchios Pl. 4/89; păduichios Pl. 4/89
păduiche v. păduche
păduichioasă v. păduchioasă
păduichios v. păduchios
pădurăreni (pl.) 1/552
pădure 76/568
pădureni (pl.) 1/504, 546, 552
păinjeni (a se ~): (a se) ~ ochii Pl. 43/460
pălăgit: ~ la față 35/517
păli (a *se* ~) 5/620; 27/611, 620; 34/483; 55/496; 76/548; 80/467, 482; 83/548; Pl. 6/96; Pl. 10/153; Pl. 43/460; (a) ~ la boaghe 5/620; păli-te-ar vintrea! 76/592
păligi (a ~): (a) ~ la față 35/541
pălit 35/627, 644, 648; ~ la față 35/525
pălmaci Pl. 30/333
pălmaș Pl. 30/333
păltic v. peltic
pămînt Pl. 24/309; Pl. 26/315; Pl. 32/383; Pl. 33/387; Pl. 43/458
păpușoi 41/504; popusoi Pl. 20/278
păr 7; 8/542; 11/500, 504, 513, 542; 12/504, 513, 644; 13/501, 583, 608, 653, 667; 14/488, 542; 17/530; 28; 41/525; 56/621; Pl. 1/63, 74; Pl. 2/76, 77; Pl. 3/78; ~ de la geana ochiului 28/615; ~ de la geană 28/663; ~ rău 28/648; ~ sec 102/484; ~ vărgat 14/497; ~ul de la geana oichiului 28/496; ~ul de la pleoapă 28/632, 665; perii de la gene 28/490; perii ochiului 28/658; în doi peri 13/506, 510, 525, 530, 544; 14; 31/568; 93/482
părătuș 42/507, 522, 541, 613, 625; ~ul gîtului 42/511, 617, 622; apărătuș 42; apărătușul gîtului 42/612; apărișul gurii 42/498; apărușul gurii 42/527; imperetuș 42/584; imperetușul gîtului 42/559; imperetușul gurii 42/584; împărătișul gîtului 42/535; împărătuș 42; 62/505, 545; împărătușul gîtului 42; 62/488, 526; imperetușul gîtului 42/606; peletiș 42/666; perătușul gîtului 42/554; peretuș 42/631, 667, 668; peretușul gîtului 42/537, 661; piritus 42/592; spălătușul gîtului 42/621; spărătuș 42/621; speritus 42/478; șpieritus 42/474; spiriduș 42/549; spiridușul gîtului 42/619; spiritus 42; spiritușul gîtului 42/549, 582, 599; șpirtul gîtului 42/547
părea (a ~) 82; Pl. 34/396
păsărele (pl.): a avea ~ (în cap) 107/509, 539
păstra (a se ~) Pl. 26/315
păstragă 36/610
păstrare 78/516, 526
păstrăgoasă 36/610
păstrăgos 36/610
păstrăguș 36/544, 545, 549
păstrăv 36/555; păstruv 36/565; păstruv pe față 36/665
păstruv v. păstrăv
pătat Pl. 40/443
pătimaș 105/516
pătrat Pl. 12/216
pcior v. picior
pecete 36/617
pecingin v. pecingine
pecingină v. pecingine
pecingine 36/645; pecingin 36/484; pecingină Pl. 8/125
pedeastră v. pedestră
pededit: ~ la față 35/620
pedepsie 106; apedepsie 106/555, 557, 564, 581; epedepsie 106; epedepxie 106/515; epidepsie 106; ipidepsie 106/544, 590; cf. epidemie, epilepsie
pedestraș Pl. 32/383
pedestră Pl. 32/383, 384; pedeastră Pl. 32/384
pedestru Pl. 32/383
pedimie v. epidemie
pele v. piele
pelepsie v. epilepsie
peletiș v. părătuș
pélgaș 17/515
peliță v. pieliță
pelivan Pl. 92/454
péltic v. peltic
peltic 43; ~ de limbă 43/623; péltic 43/560, 611, 615, 617; páltic 43/616; păltic 43/519; piltic 43/518; pilltig 43/541; tilipic 43/618; tilpic 43/618
pelulă v. pilulă
pegapă v. pleoapă
pepepție v. epilepsie
pept v. piept
peptăn v. pieptene
pepten v. pieptene
peptene v. pieptene
perătuș v. părătuș
percică 7/523; Pl. 1/63
perdea: ~ pe ochi Pl. 8/125
perdut v. pierdut
pereche: ~ de ochelari Pl. 7/114
perete 21/530
peretuș v. părătuș
perfora (a se ~) 68/539
peri (a ~) v. pieri
periciucă 7/497
periculoasă 76/468
perie Pl. 1/74
perigadă v. beregată
perișor: perișori (pl.) 28/635, 636, 642, 657; ~ii la geană 28/657
perit v. pierit
peritoneu 101/517; peritoniu 101/611
peritoniu v. peritoneu
perjă 6/498
perpelit 46/597
perpelită Pl. 12/219
pestelă v. pastilă
pestret v. pestriț
péstreț v. pestriț
péstreță v. pestriță
péstriț v. pestriț
pestriț 14/461; 36; 64/565; péstriț 36; péstriț la față 36/464, 492; pestret 36/624; péstreț 36/611, 614; prestét pe față 36/624; présteți (pl.) 36/624
pestriță 36/482; péstreță 36/658
pestrițătură 36/504, 509, 512
pestrițele (plt.) 36/629
pestrițiu 36/541
pestrui v. pistrui
pește: ~le mînii 103/492; Pl. 26/283
piaptăn v. pieptene
piapten v. pieptene
piatră Pl. 17/264; ~ de ascuțit Pl. 18/264; ~ de ascuțit briciul Pl. 18/264; ~ de brici Pl. 17/264
pic Pl. 23/300; picuri (pl.) Pl. 23/300
pica (a ~) 16/552; 17/509, 518; 51/633; 76/551; 100/529; 107/483; Pl. 6/96; (a-i) ~ gutunariu, mucireața 39/546; (a-i) ~ o doagă 107/515
picătură 30/541; picături (pl.) 95/618
picături (pl.) v. picătură
pichirneață 48/509, 529; Pl. 13/222
pichițăt 36/518
pici 48/597
picior 81/462; 85; 87; 88; 89; 90; 93/598; 94/509; 98/538; 103/536; 104/516, 522, 543, 571; 105/488, 608; Pl. 14/232; Pl. 20/283; Pl. 32/379; Pl. 33/395; Pl. 34/396; Pl. 35/397, 398; Pl. 41/449; piicioare (pl.) 104/488; pcior 85
picura (a ~): (a) ~ din nas 39/610
picuș Pl. 40/439
piedică 43/509
pielcică Pl. 19/275
piele 6/524; 11; 12/504, 505, 509, 516, 518; 33/491; 37/537, 626, 667; 46/509; 66/499; 101/490, 501, 516, 543, 545; Pl. 5/95; Pl. 12/219; Pl. 19/275; Pl. 28/329; Pl. 31/367; ~ ră Pl. 19/275; pielea gîtului 57/579; pielea ochiului 26/603; pele 33/583; Pl. 19/275
pieliță 101; pielița care ține mațele 101/483; pielița de la mațe 101/487; pielița de pe mațe 101/463, 475, 494; pielița pîncilui 101/555; peliță 101; pelița de pe intestine 101/472; pelița la mațe 101/477; pelița mațelor 101/477, 479, 503, 598, 604; pelița mațului 101/520
piept 68/541, 552; 71/468, 618, 665; 72/635; Pl. 21/289, 290; pept Pl. 21/289, 290; Pl. 23/301
pieptăn v. pieptene
pieptăne v. pieptene
piepten v. pieptene
pieptene 8; peptăn 8/532; pepten 8/471; peptene 8/472, 630, 641; piaptăn 8/463; piapten 8/461; pieptăn 8/467, 471; pieptăne 8/483, 496; piepten 8
pierde (a ~) 35/474; Pl. 19/275
pierdut: ~ la față 35/583; perdut la față 35/538, 548
pieri (a ~) 15/670; peri (a ~) Pl. 14/234
pierit: cel ~ 36/555; Pl. 40/443; perit 47/590; cel perit Pl. 40/443
pietrean 1/567
pieziș 24/470, 486
pigulă v. pilulă
piicioare (pl.) v. picior
piltic v. peltic
pilltig v. peltic
pilulă Pl. 40/439; pelulă Pl. 40/439; pigulă Pl. 40/439
pinticar v. pîntecare
piramidon Pl. 40/439; piriton 101/528
piriton v. piramidon
piritus v. părătuș
pironeu 88/660
pistrel 36/612
pistrit 36/612
pistriu 36/573
pistrug v. pistrui
pistrui 36; 64/565; pestrui 36/476; pistrug 36/488; pistruie 36; pistruț 36/633; pistruții (pl.) 36/643
pistruiat 36
pistruie v. pistrui
pistruț v. pistrui
pistruții (pl.) v. pistrui
pișat Pl. 27/320
pitic 48/604, 633; patic 48/499, 528; poreclă: Piticu 48/546
pitică Pl. 13/222; poreclă: Patica 48/512
Piticu v. pitic
pînce v. pîntece
pîncele v. pîntece
pinoi v. puroi
pînsele v. pîntece
pîntce v. pîntece
pîntecar v. pîntecare
pîntecare 99; pînticar 99/464; pîntecar 76/475, 479; 99
pîntecăraie 99
pîntecăreală 99/522, 541, 550; pîntirăreală 99/525
pîntecări (a ~) 76/515; 99/496, 501, 547
pîntecărie 76/554; 99; apînticărie 99/468
pîntece 74; 75; 76/557; 99/603, 605; Pl. 20/278; Pl. 41/448; pînce 74/554, 569; 75; 101/548, 555; pîncele 75/468, 484, 507; pînsele 103/468; pîntce 75/501, 548, 555, 609; pîntic 75/480
pîntecos 75/606
pîntic v. pîntece
pîntirăreală v. pîntecăreală
pînză 19/529; Pl. 29/330; Pl. 30/333
piroi v. puroi

pîrsni (a ~) 45/482; (a) pîsni 45/469
pîsni (a ~) v. pîrsni
placă 87/528, 620, 627, 632; Pl. 18/264; placa genunchiului 87/596, 600, 620; placa mînii Pl. 24/303; placa ochiului 26/476; placa pieptului Pl. 21/290; placa spatelui Pl. 24/303
plapă v. pleoapă
plapumă: plapuma ochiului 26/583, 641; cf. pleoapă
platcă Pl. 24/303
plăcea (a ~) 54/474; 62/514
plăcintă 101/617
plăcinţuţă 101/597
plămîi v. plămîn
plămîie v. plămîn
plămîn 67; 68/501, 526, 557, 654; 77/488, 663, 670; ~ alb 67; 68/497, 500; 77/501; ~ negru 77; ~ul cel negru 77/493, 496; plămîi 67; 77/468; plămîi alb 67; 77/524; plămîi negru 77; plămîiul cel negru 77/493; plămîi (pl.) 68; 69; 70/461, 464, 466; 71/485, 560; 101/597; plămîii cei albi 67/522; a avea cu plămîii 68/463; plămîie 67; 77/480; plămîie albă 77/488; plămîie neagră 77/488; plămîia cea neagră 77/488; plămîie (pl.) 68/484; 69/461; 71/484; plămîie negre 77/523; plămîile cele negre 77/479, 480, 487, 495; plămînă 67/462, 483; plămînd 77/501; plămîne 67/632; plămîne (pl.) 68/482, 602; plămîni alb 67/507; plămîni negru 77/507, 523; plămîu 67/478; plomîi 67/627, 631; plomîn 67
plăminară v. pulmonară
plămînă v. plămîn
plămînd v. plămîn
plămîne v. plămîn
plămîni v. plămîn
plămînie v. pneumonie
plămînioasă 70/621
plămînios 69/621
plămînist 69/595
plămînistă 70/595
plămîu v. plămîn
plăpînd 47/648; 93/500, 650, 655, 669, 670
plăpîndă Pl. 36/428
pleahnă 71/524
pleapă v. pleoapă
pleașcă: pleașca capului 3/648
pleașug v. pleșuv
pleavă 16/667
plehoapă v. pleoapă
plemonar v. pulmonar
plemonie v. pneumonie
pleoapă 26; 28/665; pleoapa ochiului 26; pleoapă 26; pleoapa ochiului 26/664; peoapă 26/610; plapă 26/504, 555; plapa ochiului 26/555; pleapă 26/497, 598; plehoapă 26/652; ploapă 26; 28/632; ploapa ochiului 26/611, 624; ploapă 26/650; ploapa ochiului 26/612; pluhoapă 26/667; cf. clapă
pleomînie v. pneumonie
pleomonie v. pneumonie
plesnă 56/636, 650; plesne 60/480
plesne v. plesnă
plesni (a ~) 32/545; Pl. 27/320
pleș 17; pliieș (pl.) 17/555
pleșcat 17/496, 508, 518
pleșitură 16/512; 17/514, 516, 518, 544
pleșuc v. pleșuv
pleșuf v. pleșuv
pleșug v. pleșuv
pleșuh v. pleșuv
pleșuici (pl.) v. pleșuv
pleșuigi (pl.) v. pleșuv
pleșură 17/513
pleșuv 17; pleașug 17/479; pleșuc 17/463, 467, 577; pleșuf 17/549; pleșug 17; pleșuh 17/515; pleșuici (pl.) 17/467; pleșuigi (pl.) 17/493; preșug 17/504
pleumînie v. pneumonie
pleumonie v. pneumonie
pleură 101/485
plevită 101/496
plictisitor Pl. 20/278
pliieș (pl.) v. pleș
plin 33/463; Pl. 4/89; Pl. 24/305
plină 41/508; Pl. 4/90
plisc: ~ul barbei Pl. 17/258
pliurd 31/484, 568; Pl. 9/142
pliurdă Pl. 9/143
pliurzi (a ~) 31/471, 482, 573
plînge (a ~) 30/511; Pl. 8/137
plîntă v. tîmplă
ploapă v. pleoapă
plodoasă Pl. 12/217
plomănie v. pneumonie
plomîi v. plămîn
plomîn v. plămîn
plomînie v. pneumonie
plomonie v. pneumonie
plomunară v. pulmonară
ploapă v. pleoapă
plug Pl. 35/398
plugari (pl.) 1/542
pluhoapă v. pleoapă
plumnară v. pulmonară
pneumonie: plămînie 68; 69/621; 70/621; plemonie 68/555; pleomînie 68/471, 559; pleomonie 68/638; pleumînie 68/617; pleumonie 68/555; plomănie 68/547; plomînie 68/614, 616, 624; plomonie 68; 72/493
poamă 62/462
poarcă Pl. 12/217
poate 62/534; 76/467
pochistrat 36/668
pocit 104/642; poțcit 104/640
pocită 105/642; poțcită 105/640
pocris v. pocriș
pocriș 87/501, 504, 509; pocris 87/550
pod Pl. 30/334; ~ de palmă Pl. 30/334; ~ul mînii Pl. 30/334; ~ul palmei Pl. 30/334; potul palmei Pl. 30/334
podgoreni (pl.) 1/651, 655, 658, 660
podgorie 1/658
pohăială v. puhoială
pohăiele (pl.) v. puhoială
pojar 16/529, 539, 557, 656, 665; Pl. 40/443
pojarniță 97/554
pojgheală Pl. 8/125
pójghiță 16/518; 101/525, 563, 582, 645; pójiță 101; pújiță 101/466
pójiță v. pojghiță
politețe Pl. 40/444
polizor Pl. 18/264
pomăt: ~ul obrazului 34/534
pompă: pompa sîngelui Pl. 22/298
poncis 24/469
pont 72/635, 639
pop: ~ul gîtului 42/544
popă 92/529; 106/519; Pl. 5/93; Pl. 24/305
popăzac 42/633
popic 42/529, 602; 48/660; ~ul gîtului 42/529
popilă v. pupilă
popindoc 48/652
popușoi v. păpușoi
porc 40/483, 555; 73/482; 77/550; 78/603; 101/548, 619; Pl. 1/58; Pl. 12/216, 219
Porcosu (poreclă) 66/551
poreclă 17/498, 505, 506; 37/509; 47/530; 48/512; 53/498; 66/508, 517; Pl. 1/58; Pl. 8/136; Pl. 9/142; Pl. 11/163, 164; poriclă 81/525
porecli (a «se» ~) 37/539; 39/521; 48/564; 50/509; 53/520, 553; Pl. 10/150, 153; Pl. 14/233; Pl. 16/254; Pl. 41/448
poriclă v. poreclă
pórumb 9/624
porumbă 10/624
porunc v. furuncul
posomori (a ~) Pl. 5/95
pot v. pod
potcit v. pocit
potcită v. pocită
poticar Pl. 39/438
potică 96; Pl. 23/300
potrivi (a ~) Pl. 9/142
potrivit 36/555; 48/554; Pl. 33/386
praf 16/485; Pl. 40/439; prav Pl. 40/439
prag 75/632, 635, 638, 641; 76/635, 644, 650; 80/529
prapor v. prapur
prapur 101; prapor 101/490, 670; prapură 101/571; prapure 100/517; 101/525, 641
prapură v. prapur
prapure v. prapur
prav v. praf
prăpădit 35/621
prea Pl. 19/274, 275
prestél v. pestriț
présteți (pl.) v. pestriț
preșug v. pleșuv
price: de ~ 81/485
pricepe (a ~) Pl. 5/93
pricepere Pl. 5/93
primăvară Pl. 20/275
prinde (a ~) 14/488, 626; 18/529, 551; 31/522; 60/501; 63/537; 71/526; 72/511; (a) ~ albeață Pl. 8/125; (a) ~ fluturi 31/493; (a-l) ~ o sudoare (sudorile) Pl. 24/305; (a) ~ a asurzi 31/565; (a) ~ a cărunți 13/526, 552; (a) ~ a face cute 37/491; (a) ~ a înălbi 13/473, 501, 598; (a) ~ a încărunți 13/476, 602; (a) ~ a înăi 13/478, 495; 14/488; (a) ~ a înflori 13/494; (a) ~ a însuri 14/626; (a) ~ a surzi 31/480, 599, 602; (a) ~ a se încărunți 13/555; (a) ~ să încărunțeze 13/496; (a) ~ să surzească 31/512
prinsă 43/543, 551; Pl. 27/320
pripi (a ~): (a-și) ~ mîna 80/579, 637
prohab 101/594
propriu-zis 81/485
prost 107/467, 480; Pl. 1/58
prostan 107/485
prostesc 25/485
proșcat Pl. 6/100
próșniță 15/643
proveni (a ~) 71/485
prut v. muci
prutari (pl.) 1/510, 523
pruteni (pl.) 1
puchéă v. puchină
pucheamă v. puchină
pucheană v. puchină
puchene (pl.) v. puchină
pucheni (pl.) v. puchină
pucheței v. puchiței
puchi 25/511, 515, 525; 36/604; puchi (pl.) 25; ~ la ochi 25/506, 522; puchiuri (pl.) 25/505
puchin v. puchină
puchină 25; puchini (pl.) 25; púchini (pl.) 25; puchéă 25/665; pucheamă 25/549; pucheană 25; 98/598; puchene (pl.) 25/509, 529, 542, 546; pucheni (pl.) 25/489, 541, 545; puchin 25; púchine 25/603; puchine 25/532; puchini 25/620
púchine v. puchină
puchine v. puchină
púchini (pl.) v. puchină
puchini (pl.) v. puchină
puchini v. puchină
puchinos 25
puchios 25
puchistrat 36/654
puchistrel 36/579, 584, 654, 657
puchițel 36; pucheței 36/658
puchiuri (pl.) v. puchi
pucioasă Pl. 20/278
pucios 47/627
puhav 47/557; buhab Pl. 12/216
puhăială v. puhoială
puhoială 101/533, 535; Pl. 43/460; pohăială 25/463; pohăiele (pl.) 25/575; puhăială 25/463; 100/509; 101; Pl. 8/125
pui 25/543; 36/469; 77/549; Pl. 4/88; ~ pestriți 36/469
pújiță v. pojghiță
pulmonar 68/662; plemonar 69/555
pulmonară: plăminară 68/667; plomunară 68/485, 667; plumnară 68/485
pulpan Pl. 34/396
pulpană Pl. 34/396
pulpă Pl. 20/283; Pl. 32/379; Pl. 33/395; Pl. 34/396; ~ de picior Pl. 33/395; ~ la picior Pl. 20/283; Pl. 33/395; pulpa bratului Pl. 34/396; pulpa de sus Pl. 34/396; pulpa de sus a piciorului Pl. 34/396; pulpa deasupra genunchiului Pl. 34/396; pulpa dinapoi Pl. 34/396; pulpa mare Pl. 34/396; pulpa mînii Pl. 20/283; pulpa piciorului Pl. 33/395; Pl. 34/396; pulpa piciorului de jos Pl. 33/395; pulpa piciorului de sus Pl. 34/396
pum v. pumn
pumn Pl. 21/289; Pl. 27/325; Pl. 30/332; pum Pl. 30/332
pumpilă v. pupilă
punct: 23/633; ~ farmautic 96/491; ~ sanitar Pl. 38/433; ~ sănetar Pl. 38/433; ~ul ochiului 23/519
pune (a «se» ~) 19/529, 552; 36/488; 56/465; 60/554; 97/564; 100/532, 549; 101/597; Pl. 7/114; Pl. 8/125, 136; Pl. 24/303, 304; Pl. 29/331; Pl. 37/430; (a) ~ injecție 94/467, 468
pungă 101/660
punoi v. puroi
pupat Pl. 16/254
pupilă 23/470, 532, 551, 640; popilă 23/524, 665; pumpilă 23/530, 545
purice Pl. 3/86
puricos Pl. 3/86
purja (a ~) 40/571
purnoi v. puroi
puroi 25/465, 467; ~ galben Pl. 42/452; pinoi

Pl. 42/452 ; pîroi Pl. 42/452 ; punoi 102/527 ; Pl. 10/150 ; Pl. 42/452 ; purnoi Pl. 42/452
purta (a ~) Pl. 8/137
pustie 106
pustiu 106
pustrúchi 36/615
pușcă 99/546
putea (a ~) 3/544 ; 4/509 ; 18/551 ; 33/664 ; 68/483 ; 71/524 ; 107/647 ; Pl. 1/65 ; Pl. 14/233 ; Pl. 22/300
putere 47 ; fără puteri 47/516, 552, 612, 624 ; Pl. 27/325
puțin Pl. 14/233 ; Pl. 35/426

R

ra v. rea
rade (a «se» ~) 58/539 ; Pl. 17/263
radicală Pl. 20/285
rámatic v. reumatic
ramatic v. reumatic
ramatis v. reumatism
ramatism v. reumatism
ramatismă v. reumatism
ramatist v. reumatism
ramatiț v. reumatism
ramatiz v. reumatism
ramatizm v. reumatism
ramatizmă v. reumatism
rapala (a ~) Pl. 38/434
rapăn 16/509, 516, 520 ; Pl. 20/278 ; hrapăn Pl. 20/278
rar 17/523, 554, 563 ; 25/509 ; 54/464 ; 60/626, 650 ; Pl. 1/74 ; ~ la barbă Pl. 18/265
ră v. rea
răbde v. repede
răceală 98/542, 543, 555, 642, 665 ; Pl. 39/439 ; Pl. 43/458
răci (a «se» ~) 39/463 ; 98/462 ; Pl. 14/232
răcit 39/549 ; 98/499, 526, 548, 554 ; Pl. 14/232
răciucit Pl. 2/76
rădăcină Pl. 14/241 ; ~ de măsea Pl. 14/241 ; rădăcina măselei Pl. 14/241
răgăi (a ~) v. rîgîi
răgîi (a ~) v. rîgîi
răgușăt v. răgușit
răgușătă v. răgușită
răgușit Pl. 14/232 ; răgușăt Pl. 14/232 ; regușit Pl. 14/232 ; rogoșit Pl. 14/232
răgușită Pl. 14/232, 233 ; răgușătă Pl. 14/232
rămatism v. reumatism
rămatismă v. reumatism
rămatizmă v. reumatism
rămășiță : ~ de măsea Pl. 14/241
rămătism v. reumatism
rămîne (a ~) 35/465, 479 ; 46/617 ; 66/499 ; 81/476 ; Pl. 15/251 ; Pl. 16/255 ; Pl. 37/430 ; rămînea (a ~) 31/656 ; Pl. 22/296
rămînea (a ~) v. rămîne
răniche v. rinichi
rănichi v. rinichi
rănuchi v. rărunchi
rănuichi v. rărunchi
răpănoasă Pl. 19/275
răpciugă 98/557
rărinchi v. rinichi
răruchi v. rărunchi
rărunche v. rărunchi
rărunchi 78 ; rănuchi 78/669 ; rănuichi 78/554 ; răruchi 78/516 ; rărunche 78 ; rărunț 78/563
rărunț v. rărunchi
răspăr Pl. 31/375
răspiritor v. respirator
răspuns Pl. 24/305
răsufla (a ~) 71/524
răsuna (a ~) 59/544
răteazmă v. reumatism
rătulă v. rotulă
rătund : ~ul piciorului 87/509
rătundă v. rotundă
rău 6/525 ; 19/518 ; 28/648 ; 82/565 ; 99/567 ; 106 ; Pl. 11/165 ; Pl. 18/265 ; Pl. 22/298 ; Pl. 27/320 ; Pl. 40/444 ; Pl. 41/449 ; Pl. 43/458, 460 ; ~ la inimă Pl. 22/298 ; ~l copiilor Pl. 40/443 ; a avea ~ 106/641
răumatism v. reumatism
răutate 102/529 ; Pl. 42/452
război 81/635 ; Pl. 40/444
răzeși (pl.) 1/649
răzghios Pl. 11/163
rea 102/548 ; 106 ; ra 106/663 ; ră 27/535 ; 46/554 ; 54/527 ; 102 ; 103/483, 558, 607 ; 106 ; Pl. 19/275 ; ră de muscă 54/547
reaumatism v. reumatism
rebedea v. repede
rece Pl. 20/278
recipisă : rețepistă Pl. 39/436 ; rețipișă Pl. 39/436
regat 1/636
regățean 1
regușit v. răgușit
rematis v. reumatism
rematism v. reumatism
rematismă v. reumatism
rematist v. reumatism
rematiz v. reumatism
rematizm v. reumatism
rematizmă v. reumatism
renic v. rinichi
renichi v. rinichi
reomatism v. reumatism
reomatizm v. reumatism
reomatizmă v. reumatism
reparaiță v. reparație
reparațe v. reparație
reparație Pl. 38/434 ; reparaiță Pl. 38/434 ; reparațe Pl. 38/434
repde v. repede
repe v. repede
repede 99/546 ; Pl. 1/65 ; Pl. 32/385 ; repedea Pl. 33/385 ; răbde Pl. 33/385 ; rebedea Pl. 33/385 ; repde Pl. 33/385 ; repe Pl. 33/385
repedea v. repede
respira (a ~) 42/545 ; 67/519
respirator 67/512 ; răspiritor 42/545
rețepistă v. recipisă
rețeptă v. rețetă
rețetă Pl. 38/436 ; rețeptă Pl. 39/436 ; rițeptă Pl. 39/436 ; rițetă Pl. 39/436
rețipișă v. recipisă
reumatic Pl. 43/458 ; reu̯matic Pl. 43/458 ; ramatic Pl. 43/458 ; ramatic Pl. 43/458 ; ri̯omatic Pl. 43/458 ; romatic Pl. 43/458
reu̯matic v. reumatic
reumatism Pl. 43/458 ; ramatis Pl. 43/458 ; ramatism Pl. 43/458 ; ramatismă Pl. 43/458 ; ramatist Pl. 43/458 ; ramatiț Pl. 43/458 ; ramatiz Pl. 43/458 ; ramatizm Pl. 43/458 ; ramatizmă Pl. 43/458 ; rămatism Pl. 43/458 ; rămatismă Pl. 43/458 ; rămatizmă Pl. 43/458 ; rămătism Pl. 43/458 ; răteazmă Pl. 43/458 ; răumatism Pl. 43/458 ; reaumatism Pl. 43/458 ; rematis Pl. 43/458 ; rematism Pl. 43/458 ; rematismă Pl. 43/458 ; rematist Pl. 43/458 ; rematiz Pl. 43/458 ; rematizm Pl. 43/458 ; rematizmă Pl. 43/458 ; reo̯matism Pl. 43/458 ; reomatizm Pl. 43/458 ; reomatizmă Pl. 43/458 ; reu̯matism Pl. 43/458 ; re̯umatism Pl. 43/458 ; reumatismă Pl. 43/458 ; reu̯matismă Pl. 43/458 ; reumatizm Pl. 43/458 ; reu̯matizm Pl. 43/458 ; re̯umatizm Pl. 43/458 ; reumatizmă Pl. 43/458 ; reu̯matizmă Pl. 43/458 ; ri̯omatic Pl. 43/458 ; ri̯omatis Pl. 43/458 ; ri̯omatism Pl. 43/458 ; ri̯omatismă Pl. 43/458 ; ri̯omatizm Pl. 43/458 ; rîmatism Pl. 43/458 ; romantismă Pl. 43/458 ; romatism Pl. 43/458 ; romatismă Pl. 43/458 ; romatist Pl. 43/458 ; romatiz Pl. 43/458 ; romatizgă Pl. 43/458 ; romatizm Pl. 43/458 ; romatizmă Pl. 43/458 ; rumatis Pl. 43/458 ; rumatism Pl. 43/458 ; rumatizm Pl. 43/458
reu̯matism v. reumatism
re̯umatism v. reumatism
reumatismă v. reumatism
reu̯matismă v. reumatism
reumatizm v. reumatism
reu̯matizm v. reumatism
re̯umatizm v. reumatism
reumatizmă v. reumatism
reu̯matizmă v. reumatism
reúmă Pl. 43/458
reveni (a ~) 93/480
rid 37/625, 647 ; Pl. 5/95 ; rig 37/541 ; riz 37/606, 624 ; rîd 37/520
ridica (a ~) Pl. 29/331
ridicătură 3/498, 505 ; Pl. 26/315
rig v. rid
rinichi 78 ; Pl. 24/304 ; răniche 78/467 ; rănichi 78 ; rărinchi 78/580 ; renic 78/464 ; renichi 78/615, 628, 641, 663 ; rîinichi 78/496 ; rinic 78/468, 555
ri̯omatic v. reumatic
ri̯omatic v. reumatism
ri̯omatis v. reumatism
ri̯omatism v. reumatism
ri̯omatismă v. reumatism
ri̯omatizm v. reumatism
rițeptă v. rețetă
rițetă v. rețetă
riz v. rid
rîcîi (a ~) v. rîgîi
rîd v. rid
rîde (a ~) 18/550 ; 21/553
rîgăi (a ~) v. rîgîi
rîgîi (a ~) 44 ; răgăi (a ~) 44/486, 529 ; răgîi (a ~) 44/465, 493, 501, 517 ; rîcîi (a ~) 44/619 ; rîgăi (a ~) 44/463, 469, 471, 486
rîgîială 44/634, 638
rîie Pl. 20/278 ; arîie Pl. 20/278
rîinichi v. rinichi
rîișoară Pl. 20/278
rîmatism v. reumatism
rînd 37/575, 611, 629 ; 57/635 ; Pl. 24/305 ; pe de-a ~ul 17/643
rinic v. rinichi
rînză 74/461-463, 483 ; Pl. 26/317
rîs Pl. 13/228 ; în ~ 3/506, 508
rîșniță 74/494 ; rîșnița omului 74/554
roată 87 ; roata de la genunchi 87/610, 634 ; roata genunchiului 87 ; roata piciorului 87/547
roci (pl.) v. rofii
rófii (pl.) 17/597 ; roci (pl.) Pl. 40/443 ; róhii (pl.) Pl. 40/443 ; róhini (pl.) Pl. 41/444
rogoșit v. răgușit
róhii (pl.) v. rofii
róhini (pl.) v. rofii
romantismă v. reumatism
romașcani (pl.) 1/549
romatic v. reumatic
romatism v. reumatism
romatismă v. reumatism
romatist v. reumatism
romatiz v. reumatism
romatizgă v. reumatism
romatizm v. reumatism
romatizmă v. reumatism
román 1 ; 11/549 ; ~ get-beget 1/617
românește Pl. 20/278
roș Pl. 11/165
roșă v. roșie
roșcov 11/497
roșcovan 11
roșcovană 12
roșcovă 12/497
roșeață 97/630
roșie 11/520 ; Pl. 10/150 ; roșă 19/529 ; 36/668
róșîi 35/466
rotelie : rotelia genunchiului 87/633, 649
rotilă 87 ; rotila genunchiului 87/493 ; rotila piciorului 87/476
rotiță 87/486, 585, 599, 648 ; rotița de la genunche 87/490 ; rotița genunchiului 87/502 ; rotița ghenunchiului 87/475 ; rotița piciorului 87/480, 579
rotulă 5/484 ; 87 ; rotula capului 5/484 ; rotula genunchiului 87 ; rotula piciorului 87/484, 515 ; rătulă 87/530 ; rotură 87/492, 497, 514
rotundă 87/523 ; rătunda genunchiului 87/526
rotură v. rotulă
rozetă 87/545
ruga (a se ~) 14/482
rugină 56/509
rujă 102/467, 484 ; Pl. 40/443
ruletă 87/471
rumatis v. reumatism
rumatism v. reumatism
rumatizm v. reumatism
rupe (a «se» ~) 100/509, 517 ; 101/507, 540 ; Pl. 1/65 ; Pl. 34/396
ruptoare : ~ de mijloc Pl. 24/304
rușine 32/508, 545

S

sac 73/501
salvare Pl. 36/429
sanitar Pl. 36/429 ; Pl. 38/433 ; sănetar Pl. 38/433 ; sănitar Pl. 38/433
sarcină Pl. 41/449
sat 98/619 ; Pl. 16/255 ; Pl. 18/270
săgeta (a ~) 72/508
sămîncioară Pl. 40/439
sămînță : ~ ră 46/554
sănătoasă Pl. 42/455
sănătos 40/465 ; 44/499 ; 46/545 ; ~ tare Pl. 42/454 ; ~ tun Pl. 42/454
sănetar v. sanitar
sănitar v. sanitar
sărac 81/485
sărată Pl. 24/305
sări (a ~) Pl. 3/86 ; Pl. 15/251 ; (a-și) ~ din minți 107/571
sărit : ~ de pe ax 107/631 ; ~ de pe fix 107/488, 573 ; ~ din minte 107/557, 566 ; ~ din minți 107/513, 600, 602
săruta (a ~) Pl. 16/255

sărutat Pl. 16/254
scabă v. scabie
scabe v. scabie
scabie Pl. 20/278; scabă Pl. 20/278; scabe Pl. 20/278
scafă 5/479; 87/492; scafa genunchiului 87/491
scamă 16/468, 470, 651, 662
scandal Pl. 13/228
scarangie Pl. 36/428
scarangiu 93/626
scarlatină Pl. 41/444
scaun: a nu avea ~ Pl. 26/314
scăfîrlie 3; 5; 87; ~ de cap 5/485; scăfîrlia capului 3/491; 5/468, 474, 494, 623; scăfîrlia de la ghenunche 87/474; scăfîrlia geanunchiului 87/478; scăfîrlia genunchiului 87/462, 470
scărpina (a se ~) Pl. 20/278
schelălăi (a ~) 30/541
schelet: ~ul capului 5/485, 532; schelete 46/617, 631; schilet 46/484, 503
schelete v. schelet
schema (a se ~) v. chema
schilav 104/571; chilav 104/558; șchilav 104/594
schilavă 105/571; chilavă 105/558; șchilavă 105/594
schilet v. schelet
schiloadă 105; schiloată 105; schilodă 105/578
schiloagă 105
schiloată v. schiloadă
schiloc v. schilog
schilod 104; schilopt 104/485; schilot 104; șchilot 104/524
schilodă v. schiloadă
schilodi (a ~) 104/571
schilog 104; schiloigi (pl.) 104/496, 555; chilog 104/482; schiloc 81/463
schilogit 104/624; schiloigiți (pl.) 104/488; schilojit 104/488
schilogită 105/488, 624
schiloigi (pl.) v. schilog
schiloigiți (pl.) v. schilogit
schilojit v. schilogit
schilopt v. schilod
schilot v. schilod
schilozat 104/480, 658
schilozată 105/658
schimba (a se ~) Pl. 43/458
schimbată 66/493
schiop v. șchiop
sciatică Pl. 43/458
scinti (a ~) v. scrînti
scirlionțat Pl. 2/76
scirlionțată Pl. 3/77
scirtiță v. cirtiță
sclentită v. scrîntită
sclinti (a se ~) v. scrînti
sclintită v. scrîntită
sclintitură 80/506
sclinti (a se ~) v. scrînti
sclintit v. scrîntit
scoate (a ~) 18/529, 551
screauă: screaua spinării 73/512, 518, 522, 523; greaua spinării 73/504; scriua spinării 73/526
scrinti (a se ~) v. scrînti
scrintit v. scrîntit
scris 38/489; 99/490; a avea ~ 54/530
scriuă v. screauă
scrînti (a «se» ~) 80; scînti (a ~) 80/650, 656; sclinti (a «se» ~) 80; 89/508, 534; sclinti (a «se» ~) 80; scrinti (a «se» ~) 80
scrîntit: sclintit la cap 107/528, 542; scrintit la cap 107/660
scrîntită: sclentită 80/463; sclintită 80/523
scrof v. scrofulă
scrofă v. scrofulă
scrofulă: scrof 61/471; scrofă 61/499; scrofule Pl. 19/270; scrofuri (pl.) Pl. 19/270; scropuri (pl.) 102/557; șcrofuri (pl.) 61/601
scrofule v. scrofulă
scrofuri (pl.) v. scrofulă
scropuri (pl.) v. scrofulă
scund 48/477, 551, 592
scundă Pl. 13/222
scurt 48; ~ de statură 48/665
scurtă 103; Pl. 13/222; Pl. 34/396; Pl. 42/452
scurtișor 48/616
scurtuț 48/537, 620
scurtuță Pl. 13/222
seacă 104/571; 105/470, 483, 545; Pl. 12/219; ~ de-o mînă Pl. 28/328
sealbăd v. searbăd
sealbăt v. searbăd
seamă 6/483; 76/480
searbăd 35; sealbăd la față 35/611; sealbăt 35/514, 524; searbăt 35; searbăt la față 35/511, 598; searpăd 35/452; șărbăd 35/622
searbăt v. searbăd
searpăd v. searbăd
sec 81/470, 555; 102/484; 104/470, 483, 571, 575; Pl. 1/58; ~ de-o mînă 81/554, 563, 565; ~ul piciorului Pl. 35/397
secătură 65/616
secera (a ~) Pl. 27/325
secerat Pl. 24/304
semăna (a ~) 83/524
semincie 10/600
seminciu 9/600; Pl. 7/100
semn 64; Pl. 11/169; Pl. 37/430; semnele dragostei Pl. 10/150
semnal 59/640
senin Pl. 6/99
serbegi (a se ~) 35/521
seringă 94/520, 659
sfîntă Pl. 20/278
sfîrc 66/625
silicoză 68/482
siluetă Pl. 12/219
sineală Pl. 6/99
singur 6/542; 7/468; 19/507, 539, 549; 20/507, 539, 549; 64/549; 78/544
siniliu Pl. 6/99
siniu Pl. 6/99
sireteni (pl.) 1/504, 551, 553
sîmbure: ~le lui Adam 62/492
sînge 11/508; 35/474; 99/611; Pl. 20/287; Pl. 21/288; Pl. 22/298; Pl. 42/452; ~ rău Pl. 41/449; ~le Domnului Pl. 20/287
sîsîit 43/548, 555, 618
slab 35; 46; 47; 93/495; Pl. 6/96; Pl. 14/232; Pl. 22/296; Pl. 35/426; ~ de plămîi 69/464; ~ din putere 47/467; ~ din puteri 47/495; ~ la cap 107/467; slap 46/463, 467, 471, 487; 47/463, 464, 469; zlab 46/585, 665, 667; 47/665, 666; zlab de putere 47/666
slabă Pl. 12/219; ~ de plămîi 70/464
slăbăn 46/517
slap v. slab
slăbăciune Pl. 43/460
slăbănoacă v. slăbănoagă
slăbănoagă Pl. 12/219; Pl. 36/428; slăbănoacă Pl. 36/428
slăbănoc v. slăbănog
slăbănog 35/524; 46; 47; 93/478, 493, 494; slăbănoc 93/476
slăbătură Pl. 12/219
slăbi (a «se» ~) 35/492, 494; 47/669; Pl. 43/460
slăbie 35/492; Pl. 43/460
slăbit 35/464; 47
slăbuț 35/467; zlăbuț 47/579
slănină 21/532; 22/537
slobozi (a se ~) 100/462
slut 81/464; 104/503
slută Pl. 28/328
smead 9/620, 622; 35/535
smeadă 10/620, 622
smintit 107/463, 571, 572, 620; zmintit 107/472, 575
smoc Pl. 1/63
smochină 25/661
smolidă v. smolită
smolit 9; 11/469
smolită 10; smolidă 10/617; zmolită 10/547, 597, 598, 624
smulge (a ~) 28/512
soartă 19/520; 47/541
sobă Pl. 11/164
soi Pl. 5/93
solid Pl. 12/216
solidă Pl. 12/217
solz 17/599
somn 25/542
sonat 107/544, 545, 571
soră Pl. 20/278
spadă v. spată
spaimă 106/542, 543
spanchi v. șpanchi
sparge (a «se» ~) 5/600; 6/542; 27/500; 102/509, 528; Pl. 42/152
spată Pl. 23/302, 303; Pl. 32/379; Pl. 34/396; spata mînii Pl. 23/303; spata piciorului Pl. 32/379; spata umărului Pl. 23/303; spadă Pl. 23/303
spate 60/492; 73/484, 501, 503; Pl. 23/302; Pl. 24/303, 304; Pl. 25/309; Pl. 34/396
spăla (a se ~) 16/552; 25/624; 27/523; Pl. 9/145
spălăcit 12/615
spălătuș v. părăluș
spărătuș v. părăluș
spărlit Pl. 2/76
spărtură 54/465
spălar Pl. 24/303
speriat 21/504
sperituș v. părăluș
spelează Pl. 24/303
spic 14/542
spica (a ~) v. înspica
spicui (a ~) v. înspeca
spierituș v. părăluș
spinare 73; Pl. 10/150; Pl. 23/302; Pl. 24/303; Pl. 24/304; Pl. 25/310; sfinare 73/490
spiriduș v. părăluș
spirituș v. părăluș
spirt 42/547
spital 77/634; 87/505; Pl. 37/432, 433; ișpital Pl. 37/432; spitar Pl. 37/432; șpital Pl. 34/396; Pl. 37/432; șpitar Pl. 37/432
spitar v. spital
spițar v. spițer
spițer Pl. 39/438; spițar Pl. 39/438; șpițer Pl. 39/438; spițier Pl. 39/438
spițer v. spițerie
spițerie 96; spițer 96/508; șpițerie 96
spin Pl. 18/265; spinc Pl. 18/265
spinal Pl. 18/265
spinatic Pl. 18/265
spinc v. spin
spinog Pl. 18/265
spor: a avea ~ Pl. 16/254
sprinceană v. sprînceană
sprincenat v. sprîncenat
sprîncenoasă 29/551
sprincică 29/530
sprînceană 24/656; 28/466, 468, 473, 483, 503; 29; sprinceană 28; 29; a vinde pe sprinceană 29/529; sprîncene 28/464; 29/464; springea 29/467; springeauă 29/467
sprîncenat 29/542; însprîncenat 29/504; sprincenat 29/499
sprîncene v. sprînceană
sprîncenos 29/546
springea v. sprînceană
springeauă v. sprînceană
spune (a «se» ~) 1/577; 3/509, 511, 544, 554; 4/488; 5/509, 518, 519, 598; 6/483; 9/554; 11/498, 521, 530; 15/488; 16/488; 18/554; 23/527; 25/517, 520, 521; 32/484; 33/520; 36/474, 549, 663; 40/484, 554; 45/506; 46/483; 54/488; 56/488; 57/524; 60/545, 587; 61/484; 62/465; 66/528, 565; 72/488; 73/522; 74/508, 520; 75/488, 600; 76/480, 565, 595; 77/484, 523, 550; 78/528, 530, 543; 83/517; 87/513; 91/565; 98/480, 482, 483, 549; 99/512; 100/483, 565; 103/549; 106/480, 554; Pl. 4/88; Pl. 9/145; Pl. 10/150; Pl. 11/163, 165; Pl. 17/264; Pl. 19/275; Pl. 20/278; Pl. 23/303; Pl. 24/305, 309; Pl. 27/320; Pl. 30/333; Pl. 35/426; Pl. 37/432; Pl. 38/436; Pl. 40/443
spurcat Pl. 27/320
spuzeală 56/659, 666
spuzit 56/639
spuzitură 56/585, 590, 593, 595, 631
sta (a ~) 77/624; Pl. 24/309; Pl. 31/379; (a) ~ de-a vintrișul 76/569; (a) ~ în genunchi 86/480
stat 48/516, 549; Pl. 13/222
statură 48; Pl. 13/222
staționar Pl. 38/433
stărnuta (a ~) v. strănuta
sterp: ~ la gură Pl. 15/251
stil: pe ~ nou 75/554
stinghie 76/474, 493, 495; 103/606, 617
stîlci (a ~) 80/468, 555, 564
stîlp 42/517
stînă 54/577
stîngă Pl. 28/326
stîngace Pl. 28/326; stîngaice Pl. 28/326
stîngaci Pl. 27/325; Pl. 28/326; stîngaici Pl. 27/325
stîngaice v. stîngace
stîngaici v. stîngaci
stîngaș Pl. 27/325
stîngașă Pl. 28/326
stîngă Pl. 27/325; Pl. 28/326; în stînga 24/551
stîrni (a «se» ~) 100/610; Pl. 41/448
stoarce (a ~) Pl. 42/452
stog 41/546
stomac 63/653; 74; 75/488; stomag 67/650; 74; 75/464; 99/582; Pl. 21/289; stomah 74
stomag v. stomac
stomah v. stomac
stors 102/529

strajnică 76/585
strămuta (a ~) v. strănuta
strănuta (a ~) 45; 98/610; stărnuta (a ~) 45; strămuta (a ~) 45; stremuta (a ~) 45/557, 618; strenuta (a ~) 45/598; strunuta (a ~) 39/530
străpunde (a ~) 72/476
stremuta v. strănuta
strenuta v. strănuta
streşină 39/510
strica (a «se» ~) 80/641, 653; 99/582, 603; Pl. 5/93; (a se) ~ bojogii 69/544; (a se) ~ de cap 107/479
stricat 107; ~ de cap 107/475, 502; ~ de minte 107/461, 468, 493, 556; ~ din minte 107/496, 550; ~ la cap 107/501; ~ la minte 107/578
striga (a ~) Pl. 9/142
strîmb 27/552; 104/462, 467, 468, 469, 478
strîmba (a ~) 106/554
strîmbă 105/467, 468
strîncina (a «se» ~) v. zdruncina
strînciuna (a ~) v. zdruncina
strînge (a «se» ~) 66/461; Pl. 5/95
strînsoare 106/545
strohnit v. trohnit
stropi (a ~) 106/526, 551
struguraş: ~ pe plămîn 68/654
strună 102/467
strună v. strungă
struncă v. strungă
strungaci 54/498, 509, 518
strungar 54/530
strungă 54; ~ între dinţi 54/474, 477, 482, 494; ~ la dinţi 54/600; strună 54; struncă 54/464, 467
strunuta (a ~) v. strănuta
stuhari (pl.) 1/530
sfinare v. spinare
subarbă 57/468, 485; Pl. 17/258
subsioară v. subsuoară
subsoară v. subsuoară
subsuoară Pl. 28/329; subsioară Pl. 28/329; subsoară Pl. 29/329; suoară Pl. 28/329; supsioară Pl. 28/329; supsuoară Pl. 28/329; supţioară Pl. 29/329; supţioră Pl. 28/329; supţuoară Pl. 28/329; susuoară Pl. 28/329; şuşuoară Pl. 29/329
subţire Pl. 1/65; supţire Pl. 1/65; Pl. 25/313; Pl. 28/329
subţirel Pl. 1/65; supţirel Pl. 1/65
sucevean 1/496, 502
suci (a se ~) 80/569
sucit 104/468, 469, 484; Pl. 2/76; ciucit 80/665; 104/626, 660; Pl. 2/76
sucită 105/468; ciucită 105/626
sudoare Pl. 24/305; ~ de paznic Pl. 24/305; asudoare Pl. 24/305
sudui (a ~) 76/483
suferend v. suferind
suferendă Pl. 36/428
suferi (a ~) Pl. 41/448; Pl. 42/454
suferind 93/571; suferend 93/659; suferint 93/578
suferint v. suferind
suferitor 93/482
sufla (a ~) 68/483; (a-i) ~ vîntul în gură Pl. 15/251
suflet 42/532; Pl. 9/145; Pl. 33/385
suflic 42/573
sugel 102/484
suoară v. subsuoară
supsioară v. subsuoară
supsuoară v. subsuoară
supţioară v. subsuoară
supţioră v. subsuoară
supţire v. subţire
supţirel v. subţirel
supţuoară v. subsuoară
sur 13/516, 530, 627; 14; Pl. 3/78
sură Pl. 3/79
surd 31/488, 637, 644, 655; 59/520; Pl. 9/142
surda (a ~) v. surzi
surdă Pl. 9/143; Pl. 14/234
surdălău Pl. 9/142
Surdilă (poreclă) Pl. 9/142
surdoi Pl. 9/142
surduc 81/496
suri (a ~) v. însuri
surit v. însurit
suriu 14
surpa (a se ~) 100/664
surpat Pl. 41/448
surpătură 100/594, 622
surzi (a ~) 31; (a) începe a ~ 31; (a) prinde a ~ 31/480, 512, 599, 602; surda (a ~) 31/611
sus 17/526; 26/639, 665; 55/665; 60/630; Pl. 10/153; Pl. 34/396
susuoară v. subsuoară
sută 40/484

Ş

şa v. aşa
şacşie 22/606
şacşiu 21/606
şagă Pl. 12/216
şală v. şale
şale 60/545; Pl. 24/304; şală Pl. 24/304
şanţ 37/542
şaten 9/600, 615
şatenă 10/600
şăpeleag v. cepeleag
şăpelegi (a ~) v. cepelegi
şărbăd v. searbăd
şărpelit v. cepelit
şchilav v. schilav
şchilavă v. schilavă
şchilot v. schilod
şchiofîrnog Pl. 32/380
şchiop Pl. 32/380; schiop Pl. 32/380
şcoală 38/489; Pl. 1/58
şcrofuri (pl.) v. scrofulă
şef Pl. 1/58
şepeleag v. cepeleag
şepeli (a ~) v. cepeli
şepelit v. cepelit
şerveţel Pl. 10/156
şes Pl. 31/375
şezut Pl. 32/379
şfluiera (a ~) v. fluiera
şip Pl. 14/241; Pl. 15/241; Pl. 18/268
şir 73/668; ~ul pieptului Pl. 21/290; ~ul spinării 73; Pl. 23/302
şiră: şira spinării 73; Pl. 23/302; şirea spinării Pl. 23/302
şire v. şiră
şmecher 24/526
şmecheri (a se ~) 24/510
şnuptihel Pl. 11/156
şoancă v. ciungă
şoantă v. ciuntă
şoapete (pl.) v. şoaptă
şoaptă 49; Pl. 12/170; în ~ 49; Pl. 12/170; şoapete (pl.) 49/468; în şopete (pl.) 49/565; şopt Pl. 12/170; şoptă Pl. 12/170; în şoptă 49; în şopte (pl.) 49/625
şoarece 30/521
şobîl: în ~ 49/482
şofîrnoc v. şovîrnog
şold Pl. 31/379; Pl. 34/396; ~ul piciorului Pl. 32/379; şolt Pl. 32/379
şoldi (a se ~) Pl. 25/310
Şoldiţă (poreclă) Pl. 31/379
şoldit Pl. 25/310; Pl. 31/379; Pl. 32/380
şoldon Pl. 31/379
şoldos Pl. 12/216; Pl. 31/379; poreclă: Şoldosu Pl. 31/379
Şoldosu v. şoldos
şolduros Pl. 31/379
şolt v. şold
şonc v. ciung
şont v. ciunt
şontoroagă 105/537
şontorog 81/555; 104/537, 543; Pl. 32/380
şopete (pl.) v. şoaptă
şopiti (a ~) v. şopoti
şopoti (a ~) 49; şopiti (a ~) 49/513; şoputi (a ~) 49/465
şopt v. şoaptă
şopta (a ~) v. şopti
şoptă v. şoaptă
şopti (a ~) 49; şopta (a ~) 49/467
şoputi (a ~) v. şopoti
şoricel Pl. 41/449
şoşoi (a ~) 49
şoşoială: în ~ 49/656
şoşoit: pe şoşoite 49/476
şoşoti (a ~) 49; şuşoti (a ~) 49/573
şovîrnog Pl. 32/380; şofîrnoc 104/501
şpanche 20/516, 597, 601, 606, 655; 22; ~ de ochi 22/565; ~ de-un ochi 22/664; şpanchie 22
şpanchi 19; 21; ~ de un ochi 21/610, 622, 632, 664; şpanchi 19/567; 21/547, 618, 624
şpanchie v. şpanche
şpanchiu 21/661
şpănchioasă 22/525
şpănchios 21/525
şpirt v. părăluş
şpirţărist v. şpiţărist
şpirţăristă Pl. 39/438
şpirţient Pl. 39/438
şpital v. spital
şpitar v. spital
şpiţărist Pl. 39/438; şpirţărist Pl. 39/438
şpiţer v. spiţer
şpiţerie v. spiţerie
şpiţier v. spiţer
şterc: ~ pe ochi Pl. 8/125
şterge (a ~) Pl. 10/156
şti (a ~) 15/501; 36/663; 42/645; 62/501; 71/595; 76/461, 474, 483, 488, 552; 90/645; 100/482; 101/482; 103/467; Pl. 1/58; Pl. 10/150; Pl. 21/290; Pl. 34/396; Pl. 36/428; Pl. 43/458
ştiinţă Pl. 5/93
ştirb Pl. 15/251
ştirbat Pl. 15/251
ştirbă Pl. 15/252
şubiţ v. şubred
şubiţă v. şubredă
şubred 93/493, 559, 589, 653; şubiţ 93/669; şubrid 47/688; şubrit 93/668
şubredă Pl. 36/428; şubiţă Pl. 36/428
şubrid v. şubred
şubrit v. şubred
şugubăţ 93/665
şugubeaţă Pl. 36/428
şuhă 98/479
şuhărie 98/462, 471, 482, 577
şuhărime 98/461
şui 107/493, 499, 524, 545
şuier 59/548
şuiera (a ~) 59; Pl. 18/266; (a) ~ a pagubă Pl. 18/288; (a) ~ din buze Pl. 18/266; (a) ~ din degete 59; (a) ~ din două degete 59/608; (a) ~ în degete 59/567, 581, 594, 603, 665; (a) ~ pe degete 59/535; (a-i) ~ vîntul în gură Pl. 15/251; şuira (a ~) 59; (a) şuira cu degetele 59; (a) şuira cu mîna 59/498; (a) şuira din buză 59/512; (a) şuira din degete 59; (a) şuira în degete 59/476, 500, 582
şuierată Pl. 18/266
şuietură 54/632
şuira (a ~) v. şuiera
şunt v. ciunt
şuntă v. ciuntă
şupilit v. cepelit
şură Pl. 11/164
şuşoti (a ~) v. şoşoti
şuşuoară v. subsuoară

T

tabletă Pl. 40/439
talger: ~ul piciorului 87/494
talpă Pl. 35/397; talpa iadului Pl. 35/397; talpa labei Pl. 35/397; talpa piciorului Pl. 35/397
taman Pl. 11/169
tare 9/470, 555; 14/484; 48/529; 59/514; 60/582; 65/621; 96/496; 106/504; Pl. 11/169; Pl. 24/304; Pl. 33/385; Pl. 42/454; tarea Pl. 11/169
tarea v. tare
tată 73/522
tavă 101/597
tăhui v. tehui
tăhui (a ~): (a) ~ de cap 107/483
tăhuială: ~ de cap Pl. 43/460
tăia (a «se» ~) 60/565; 65/509; 66/624; 101/597; Pl. 20/287; Pl. 26/315
tăiat Pl. 38/434
tărăboi Pl. 13/228
tărcat Pl. 11/165
tăriţă 16/482, 497; ~ de cap 16/545
tărtăcuţă 5/621
tăt v. tot
tătarcă 102/484; 103/473, 606
tătă v. toată
tătărcuţă 103/477
teafăr 93/490; Pl. 42/454; teafur Pl. 42/454
teafără Pl. 43/455; teafură Pl. 43/455
teafur v. teafăr
teafură v. teafără
teahui v. tehui
teastă v. ţeastă
tebece 68; ~ pulmonar 68/662; tebeceu 68; tebiceu 68/510; tibice 68/545; tibiceu 68/487, 551; tibiciu 68/520; tubeceu 68/498
tebeceu v. tebece
tebecist 47/649; 68; 69; debecist 69/642, 644; dibicist 69/478; dibitist 69/478; tebicist

BCU IAŞI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

69/510, 552 ; tibecist 69/489, 555 ; tibicist 69 ; tubecist 69/498
tebecistă 70 ; debecistă 70/642, 644 ; dibetistă 70/478 ; tebicestă 70/551 ; tebicistă 70/510, 552 ; tibecistă 70/484, 489, 555 ; tibicistă 70/520, 542, 545 ; tubecistă 70/498
tebicestă v. tebecistă
tebiceu v. tebece
tebicist v. tebecist
tebicistă v. tebecistă
teciune Pl. 6/98
teciuniu Pl. 6/98
tecuceni (pl.) 1/654
tehui 107/476, 496 ; ~ de cap 107/480, 490, 503 ; tăhui 107 ; tăhui de cap 107/468, 482, 483, 563 ; teahui 107/474, 488
tehuiatic 107/475
teme (a se ~) Pl. 3/86
temparatură v. temperatură
tempăratur v. temperatură
tempăratură v. temperatură
temperametru 97/564
temperatură 97 ; 98/555 ; temparatură 97/487, 494, 547 ; tempăratur 97/467 ; tempăratură 97/495 ; tempiratură 97/554, 555 ; timparatură 97/484 ; timpăratură Pl. 26/314 ; timperatură 97 ; timperitură 97/520 ; timpiratură 97/478, 541, 603, 604 ; timperitură 97/485
tempiratură v. temperatură
templă v. tîmplă
tensiune 97/653 ; (a) avea ~ Pl. 22/300 ; tențiune Pl. 23/300
tențiune v. tensiune
tepsie v. epilepsie
termen 99/615
testile (pl.) v. intestin
testine (pl.) v. intestin
tibecist v. tebecist
tibecistă v. tebecistă
tibgă v. tigvă
tibia 88/660
tibice v. tebece
tibiceu v. tebece
tibicist v. tebecist
tibicistă v. tebecistă
tibiciu v. tebece
ticăit 43/578 ; 47/665
ticăloasă Pl. 36/428
ticălos 47 ; 93/465
tidvă v. tigvă
tif v. tifos
tifă v. tifos
tifdă v. tigvă
tifoidă Pl. 40/444
tifos Pl. 40/444 ; ~ egzantematic Pl. 41/444 ; ~ ezantematic Pl. 40/444 ; ~ iezantimatic Pl. 40/444 ; ~ inzantimatic Pl. 40/444 ; ~ ixantimatic Pl. 40/444 ; ~ izantimatic Pl. 40/444 ; ~ negru Pl. 40/444 ; ~ paratifos Pl. 40/444 ; ~ zantimatic Pl. 40/444 ; tif Pl. 40/444 ; tifă Pl. 40/444 ; tifus 15/543 ; Pl. 40/444 ; tifus egzantimatic Pl. 40/444 ; tifus zantimatic Pl. 40/444
tifus v. tifos
tigvă 5/483, 543, 572 ; tigva capului 3/496 ; 5/496 ; tibgă 5/652 ; tidvă 3 ; 5 ; tidvă de cap 5/482, 554 ; tidva capului 3 ; 5 ; Pl. 19/274 ; tifdă de cap 5/538 ; tioacă 5/601—603, 656 ; tioagă 5 ; tioaga capului 5/623 ; tioaglă 5/616, 646 ; titvă 5/484, 489 ; tiugă 5/597, 606 ; tiuga capului 5/606 ; tivă 5/547, 569 ; tiva capului 5/580 ; tivdă 3/633, 663 ; 5 ; tivdă de cap 5/525, 606 ; tivda capului 5 ; tivgă 5/651 ; tivlă 5/496 ; tivla capului 5/468, 476, 486, 547
tilipíc v. peltic
tilpic v. peltic
timburi (pl.) v. timp
timid 93/660
timidă Pl. 36/428
timp 25/517 ; Pl. 20/278 ; Pl. 40/444 ; pe timburi 15/482
timparatură v. temperatură
timpăratură v. temperatură
timperatură v. temperatură
timperitură v. temperatură
timpiratură v. temperatură
tină 16/474, 548, 583, 584
tindă 80/529
tintură 65/610
tioacă v. tigvă
tioagă v. tigvă
tioaglă v. tigvă
tipoltă 5/558
titvă v. tigvă
tiugă v. tigvă
tivă v. tigvă
tivdă v. tigvă
tivgă v. tigvă
tivlă v. tigvă
tiberculoză v. tuberculoză
tîmpan v. tîmplă
tîmpană v. tîmplă
tîmperitură v. temperatură
tîmplă 3/485 ; Pl. 6/96 ; tîmpla obrazului 33/524 ; plînta capului Pl. 6/96 ; templă Pl. 6/96 ; tîmpan 5/597 ; tîmpană Pl. 6/96
tînăr 9/632, 637 ; 42/510 ; 77/498 ; Pl. 7/100 ; Pl. 10/150
tîrgari (pl.) 1/514
tîrgăi (pl.) 1/499
toartă 56/504, 506
toată 44/645 ; 46/485 ; 65/616 ; 107/646, 658 ; Pl. 20/278 ; tătă 38/489 ; Pl. 6/100 ; Pl. 20/278 ; Pl. 37/430
toberculoasă v. tuberculoasă
toberculos v. tuberculos
tocilă Pl. 18/264
torbeculoasă v. tuberculoasă
torbeculos v. tuberculos
torbeculoză v. tuberculoză
torbiculoasă v. tuberculoasă
torbiculos v. tuberculos
tórbiculosă v. tuberculoză
tot 1/461 ; 12/499, 505 ; 17/518 ; 19/468, 523, 554 ; 21/655 ; 27/637 ; 28/555 ; 32/490 ; 33/510, 515, 542 ; 36/482, 520, 542 ; 47/490, 492, 623 ; 57/485, 514, 522, 599 ; 59 ; 60/464 ; 61/631 ; 64/490, 501 ; 66/493 ; 70/475 ; 71/485 ; 75/525 ; 78/488, 528 ; 93/485 ; 98/493, 555 ; 101/537 ; 106/532, 565 ; 107/602 ; Pl. 16/255 ; Pl. 17/258 ; Pl. 27/325 ; Pl. 32/384 ; Pl. 33/385 ; Pl. 34/396 ; Pl. 37/432 ; cu ~ul 46/485 ; Pl. 3/79 ; tăt 25/509, 517 ; 31/484, 505 ; 36/439 ; 40/519, 565 ; 46/483, 484 ; 60/513 ; 71/491 ; 83/552 ; 97/484 ; 104/504, 511 ; Pl. 5/93 ; Pl. 20/278 ; Pl. 24/305 ; Pl. 36/429 ; Pl. 43/460 ; de tăt Pl. 3/78
trage (a «se» ~) 35/570 ; Pl. 24/309 ; Pl. 30/332, 333 ; (a) ~ cu coada ochiului 24 ; (a) ~ cu ochiul 24/487, 536 ; (a-l) ~ pămîntul Pl. 24/309
tralala : ~ la cap 107/508 ; a fi ~ 107/551
transpira (a ~) Pl. 24/305 ; tranzbira (a ~) Pl. 24/305
transpirațe v. transpirație
transpirație Pl. 24/305 ; transpirațe Pl. 24/305
tranzbira (a ~) v. transpira
trăi (a ~) 45/506 ; 78/544
treapăd 99 ; treapădă 99/493, 551, 552, 561, 612 ; treapăt 99/617, 664 ; treapătă 99/504
treapădă v. treapăd
treapăt v. treapăd
treapătă v. treapăd
trebui (a ~) 21/553 ; 27/520 ; 46/501 ; 63/465 ; 71/595 ; 76/554 ; 97/600 ; 106/526 ; Pl. 1/58 ; Pl. 6/97 ; Pl. 10/150 ; Pl. 22/300
trece (a «se» ~) 1/482 ; 27/489, 511, 542 ; 56/527, 621 ; 65/509 ; 76/482 ; 80/529 ; 100/549 ; 106/551 ; Pl. 3/78 ; Pl. 20/278 ; Pl. 43/458 ; (a) ~ necuratul prin om 106/549 ; (a) ~ prin el 99/508, 530, 546, 667 ; (a) ~ printr-însul vintere 76/515 ; (a-i) ~ 56 ; 106/549, 551 ; (a-l) ~ căldurile Pl. 24/305 ; (a-l) ~ repede 99/546 ; (a-l) ~ sudorile Pl. 24/305 ; (a-l) ~ transpirația Pl. 24/305 ; (a-l) ~ verde 76/562
trecut 13/545 ; ~ de ani 14/543 ; ~ la față 35/492
trei 48/537 ; Pl. 1/58
tremura (a ~) 97/532
trepăda (a ~) 99 ; trepăta (a ~) 99/539
trepăta (a ~) v. trepăda
trin Pl. 32/385
trîntitură 103/473
troagnă v. troahnă
troahină v. troahnă
troahnă 98 ; troagnă 98/514, 610 ; troahină 98/533, 547, 619 ; troană 39/639, 643 ; 98 ; trohnă 98/475, 478, 526, 645
troană v. troahnă
trócniță v. trohniță
trohnă v. troahnă
trohnări (a ~) 39/576
trohnărie 98/572, 576, 584
trohneală 98/549
trohni (a ~) 98/623
trohnit 92/529 ; 93/499, 529 ; 98/546 ; strohnit 39/571
tróhniță 98 ; trócniță 98/641 ; tróniță 98/579, 657
Trompetistu (poreclă) Pl. 16/254
troniță v. trohniță
trubeculoasă v. tuberculoasă
trubeculos v. tuberculos
trubeculoză v. tuberculoză
trudă : truda morții 47/637
trup Pl. 23/302
trupă Pl. 32/383
tubeceu v. tebece
tubecist v. tebecist
tubecistă v. tebecistă
tuberculoasă 70 ; berculoasă 70/649 ; toberculoasă 70/526 ; torbeculoasă 70/512 ; torbiculoasă 70/519 ; trubeculoasă 70/507 ; tuberculoață 70/463 ; tuberculoază 70/465, 488, 516 ; tuberculoză 70/493, 629 ; tubirculioasă 70/482 ; tubirculoasă 70 ; tubirculoază 70/608 ; tuperculoasă 70/644 ; turbeculoasă 70 ; turbeculoază 70/485, 505, 631, 651 ; turbiculoasă 70/484 ; turpeculoasă 70/476
tuberculoasă v. tuberculoză
tuberculoață v. tuberculoasă
tuberculoază v. tuberculoasă
tuberculoază v. tuberculoză
tuberculos 68/537, 565, 583, 597, 647 ; 69 ; berculos 69/649 ; toberculos 69/526 ; torbeculos 69/512 ; torbiculos 69/519 ; trubeculos 69/507 ; tuberculoz 69 ; tubirculos 68/482 ; 69 ; tubirculoți (pl.) 68/463 ; tubirculoz 69/608 ; tuperculos 69/644 ; turbeculos 69/548, 563, 586, 631 ; turbiculos 68/484 ; 69/468, 484 ; turpeculoz 69/476, 516 ; turpiculos 68/547
tuberculosă v. tuberculoză
tuberculoz v. tuberculos
tuberculoz v. tuberculoză
tuberculoză v. tuberculoasă
tuberculoză 68 ; ~ plăminară 68/667 ; berculoză 68/478 ; tiberculoză 68/576 ; torbeculoză 68/512 ; torbiculosă 68/519 ; trubeculoză 68/515 ; tuberculoasă 68/468, 544, 597, 640 ; tuberculoază 68/465, 555 ; tuberculosă 68 ; tuberculoz 68/635 ; tuberculozie 68/570 ; tubirculosă 68 ; tubirculoză 68/497, 553 ; turbeculosă 68/548 ; turbeculoză 68/515, 563, 632, 651 ; turbeculoză plomunară 68/667 ; turbiculoză 68/469 ; turpeculoză 68/476
tuberculozie v. tuberculoză
tubirculioasă v. tuberculoasă
tubirculoasă v. tuberculoasă
tubirculoază v. tuberculoasă
tubirculos v. tuberculos
tubirculosă v. tuberculoză
tubirculoți (pl.) v. tuberculos
tubirculoz v. tuberculos
tubirculoză v. tuberculoză
tuciurie 10/583, 617, 620, 621, 623
tuciuriu 9/583, 617, 621
tulbura (a se ~) Pl. 43/460
tulbure Pl. 6/100
tulpănaș Pl. 11/156
tulpănel Pl. 10/156
tun Pl. 42/454, 455
tunde (a ~) 58/522, 539
tuperculoasă v. tuberculoasă
tuperculos v. tuberculos
turba (a ~) Pl. 41/450
turbáie Pl. 42/450
turbare Pl. 41/450
turbat Pl. 41/450 ; Turbatu (nume propriu) Pl. 41/450
Turbatu v. turbat
turbă Pl. 41/450
turbăciune Pl. 41/450
turbeală Pl. 41/450
turbeculoasă v. tuberculoasă
turbeculoază v. tuberculoasă
turbeculos v. tuberculos
turbeculosă v. tuberculoză
turbeculoză v. tuberculoză
turbiculoasă v. tuberculoasă
turbiculos v. tuberculos
turbiculoză v. tuberculoză
tureni (pl.) 1/527, 528
túriță 16/523
turpeculoasă v. tuberculoasă
turpeculoz v. tuberculos
turpeculoză v. tuberculoză
turpiculos v. tuberculos
tuse 72/543, 546
tutovean 1/617

Ț

țala ! 22/508
țară 66/532 ; 74/520
țăcăluș 42/468

ţăcănit 107/571 ; ~ la bilă 107/505
ţăran 1/485, 492, 555, 628 ; 39/485 ; 99/485
ţărănească Pl. 20/285
ţărăneşte Pl. 42/452 ; pe ~ 83/636
ţărnă 103/612
ţeapăn 104
ţeapănă 105
ţeastă 5 ; ţeasta capului 3/631 ; 5/600 ; ţeasta capului 5/624 ; ţestă 3/632
ţepuşă Pl. 31/379
ţesătură Pl. 29/330
ţese (a ~) Pl. 23/303
ţest 5/487
ţestă v. ţeastă
ţicnit 107
ţidulă Pl. 39/436
ţigan 9 ; 15/600 ; Pl. 4/89 ; Pl. 6/98 ; începătură de ~ 9/544
ţigană 10/504, 524, 543 ; ţinană 10/526
ţigancă 10
ţigăncuş 9/615
ţigăncuşă 10/493, 627
ţigănos 9/661
ţinană v. ţigană
ţine (a ~) 101/483, 484 ; (a) ~ numai o gură Pl. 13/228 ; (a) ~ pe cineva la piept Pl. 21/289 ; (a) ~ siluetă Pl. 12/219 ; (a) ~ tot un suflet Pl. 33/385
ţinere : ~ de minte Pl. 5/93
ţipa (a ~) Pl. 11/169
ţilimbricul 42/484
ţimburic v. ţumburuc
ţimburuc v. ţumburuc
ţimpric v. ţumburuc
ţirloi v. ţurloi
Ţitan (poreclă) Pl. 18/270
ţiţă 62/505 ; Pl. 23/301 ; ţiţa căţelei 102/498, 607 ; 103 ; ţiţe de căţea 103/597
ţiţină 102/600 ; 103/547 ; Pl. 42/452
Ţoape (pl., poreclă) 1/644
ţumburuc 42/597, 644, 647 ; ~ul din fundul gîtului 42/567 ; ţimburic 42/499 ; ţimburuc 42/555, 597 ; ţimpric 42/523
ţurloi 88 ; ~ul piciorului 88/667 ; ţirloi 88 : ţirloiul piciorului 88/661 ; ţurlui 88 ; ţurluiul piciorului 88/612, 638, 664
ţurlui v. ţurloi

U

uăi ! Pl. 12/216
ubraj v. obraz
ubraz v. obraz
uchilar v. ochelari
ud Pl. 26/314 ; Pl. 27/350
udimă v. uimă
udmă v. uimă
udori (pl.) v. urdori
udumă v. uimă
ughiumă v. uimă
uimă 61/663 ; 102/484, 583 ; 103 ; Pl. 19/270 ; Pl. 42/452 ; huimă 103/578, 664, 669 ; iujmă 103/476 ; udimă 103/548 ; udmă 102/615, 639 ; 103 ; Pl. 19/270 ; Pl. 28/329 ; udumă 103/502 ; ughiumă 103/514 ; uldmă 103/547 ; ulmă 103/545 ; ulmă 102/615 ; Pl. 19/270 ; vuimă 103/464, 465, 467
uita (a «se» ~) 21 ; 22/499 ; 24 ; 27/489, 509, 519, 520 ; 33/468 ; 64/488 ; 73/482 ; Pl. 11/164 ; (a se) ~ chioriş 24/488, 496, 548, 555 ; (a se) ~ cu coada ochiului 24 ; (a se) ~ cu geana ochiului 24/639, 654, 666 ; (a se) ~ cu sprînceana ochiului 24/656 ; (a se) ~ cu un ochi la făină şi cu unul la slănină 22/537 ; (a se) ~ hăisa 21/508 ; (a se) ~ hoisa 21/500 ; (a se) ~ horţiş 24/461, 482 ; (a se) ~ împrăştiat 21/534, 553 ; (a se) ~ încrucişată 22/593 ; (a se) ~ în patru 21/449 ; (a se) ~ în părţi 21/526 ; (a se) ~ într-o parte 24/462, 545 ; (a se) ~ peste mînă 24/468 ; (a se) ~ şpanchi 19/543 ; (a se) ~ şpanchiu 21/661
uite ! Pl. 29/330
ulcică 56/504 ; 100/532, 549
ulcior 27 ; olcior 27/468, 495, 572 ; ullcior 27/465 ; ulticior 27/565 ; vălcer 27/464
uldmă v. uimă
uldoare v. urdori
uldori (pl.) v. urdori
úlduri (pl.) v. urdori
ulduros v. urduros
ulmă v. uimă
ullcior v. ulcior
ulticior v. ulcior
ultoare v. urdori
ultui (a ~) v. altoi
ultuit v. altoit
uman Pl. 38/433
umăr 24/468 ; 34 ; Pl. 24/303 ; Pl. 29/331 ; ~ a obrazului 34 ; ~ la obraz 34 ; ~ul obrazului 34 ; ~ul palmei Pl. 31/334 ; ~ul piciorului Pl. 32/379 ; umeri a obrajilor 34/462, 656 ; umeri de obraz 34 ; umerii spinării Pl. 24/303 ; sub ~ Pl. 29/329 ; numărul obrazului 34/464 ; umbăr Pl. 29/331 ; umirul obrazului 34/661 ; umur 34/522 ; Pl. 29/331 ; umurul obrazului 34 ; umurul palmei Pl. 31/334
umbăr v. umăr
umbla (a ~) Pl. 35/379 ; îmbla (a ~) Pl. 35/426
umfla (a se ~) 6/465, 499, 552 ; 77/555 ; 80/467, 494 ; 100/548 ; Pl. 12/216 ; îmfla (a se ~) 27/500
umflat Pl. 12/216 ; îmflat 33 ; Pl. 12/216
umir v. umăr
umoplat v. omoplat
umoplată v. omoplat
umur v. umăr
una 38/464 ; 56/576 ; Pl. 19/275
undoare v. urdori
undori (pl.) v. urdori
undulat v. ondulat
unduri (a ~) : (a-i) ~ ochii 25/500
unge (a «se» ~) 56/509 ; Pl. 20/278 ; Pl. 43/458
unghe v. unghie
unghie 84 ; unghe 84
ungurean 1/577, 579
unitate Pl. 32/383
unt : ~ul-pămîntului Pl. 43/458
unul 16/523 ; 19/523 ; 21/510, 532 ; 22/537 ; 42/549; 48/529 ; 53/553 ; 63/631 ; 78/544 ; 83/524 ; 101/638 ; Pl. 6/96 ; Pl. 9/145 ; Pl. 20/278 ; Pl. 27/325 ; Pl. 29/330 ; Pl. 41/449
upera (a ~) v. opera
uperaţe v. operaţie
upiraţie v. operaţie
urdă v. urdori
urdori (pl.) 25 ; huldori 25/558 ; odori 25/523 ; oldori 25 ; ordori 25/495, 510 ; uldoare (sg.) 25/511, 515 ; uldori 25 ; úlduri 25/504, 546 ; ultoare (sg.) 25/499 ; undoare (sg.) 25/519 ; undori 25/500, 520 ; urdă la ochi 25/553
urduros 25/668 ; oldoros 25/517, 518 ; ulduros 25/508, 523, 528
ureche 14/465 ; 31/554 ; 49/637, 639 ; Pl. 6/96 ; Pl. 8/136 ; Pl. 9/142, 143
Urecheatul (poreclă) Pl. 8/136
Urechilă (poreclă) Pl. 8/136
urechioi Pl. 8/136
urion Pl. 8/270
urît 15/474 ; 25/485 ; 44/499 ; 106/509, 526 ; Pl. 39/438
urmă 24/463 ; 40/484 ; 106/532 ; în ~ 17/530 ; la ~ 92/529 ; pe ~ 31/505 ; 40/554 ; 92/529
urs Pl. 12/216
urzit 35/645
us v. os
uscat 46/474, 475, 479, 554
uscată Pl. 13/219
uscăcioasă Pl. 13/219
uşor 107/472 ; ~ de cap Pl. 5/93 ; ~ la cap Pl. 5/93 ; ~ la minte Pl. 5/93
utmă v. uimă

V

vaccenă v. vaccin
vaccin Pl. 37/430 ; vaccenă Pl. 37/430 ; vaccină Pl. 37/430 ; vacşină Pl. 37/430
vaccina (a ~) Pl. 37/430 ; învaccina (a ~) Pl. 37/430
vaccinare Pl. 37/430
vaccinat Pl. 37/430
vaccină v. vaccin
vacşină v. vaccin
vai ! Pl. 4/89
val Pl. 2/76, 77 ; Pl. 5/95
valice v. varice
var 35/604
varice Pl. 41/449 ; arici Pl. 41/449 ; larici Pl. 41/449 ; valice Pl. 41/449 ; varicer Pl. 41/449 ; velici Pl. 41/449
varicer v. varice
varicocel 101/546 ; Pl. 41/449 ; voricel 101/553
văita (a se ~) Pl. 43/459
vălătuc Pl. 2/76
văleu ! 90/645
vărgat 14/497
vărsa (a «se» ~) 40 ; vărza (a ~) 49/543 ; văsa (a ~) 40/554 ; vrăsa (a ~) 40/554
vărsat 36/482 ; 40/496 ; Pl. 37/430 ; Pl. 40/443 ; ~ de vînt Pl. 40/443
vărsătură 40/543
vărza (a ~) v. vărsa
văsa (a ~) v. vărsa
vătăma (a se ~) 100 ; Pl. 41/448
vătămare Pl. 41/448
vătămat 100 ; Pl. 41/448
vătămătură 100 ; 101/644, 662 ; Pl. 41/448
vătămăturos Pl. 41/448
văz : ~ul ochiului 23/661
vechi 40/465 ; 66/471 ; 77/461 ; după ~ 91/578
vedea (a «se» ~) 5 ; 18/482 ; 19/523, 631 ; 21/595, 654 ; 24/639 ; 33/555 ; 76/554 ; 77/663 ; 87/504 ; 98/468 ; Pl. 4/88 ; Pl. 7/114 ; Pl. 14/232 ; Pl. 31/379 ; Pl. 36/429
vedere 23/467, 524, 601, 633 ; Pl. 7/114 ; vederea ochiului 23/524, 532, 659 ; 24/530
velici v. varice
venă Pl. 21/288
veni (a ~) 20/555 ; 33/555 ; 34/483 ; 56/576 ; 68/483 ; 87/504 ; 92/529 ; 98/483 ; Pl. 32/383; Pl. 33/385 ; (a) ~ jigăraie 44/630, 640 ; (a-i) ~ girtială 44/620 ; (a-i) ~ jăg 44/662 ; (a-i) ~ jăgăraie 44/642 ; (a-i) ~ jigăraie 44/641 ; (a-i) ~ jig 44/630, 647 ; (a-i) ~ să vomite 40/668
venin 76/493 ; Pl. 27/320 ; Pl. 43/460
verde 76/562 ; Pl. 6/99, 100
vertebrală 73/626 ; vertibală 73/616
vertibală v. vertebrală
verticală 73/641
veşted 35/611
vetioan v. hition
vetrice 76/641
viaţă Pl. 37/430
vie 7/639
vieri (pl.) 1/543, 544
vierme 76/501
viine (pl.) v. vînă
vin 5/600 ; 62/514 ; Pl. 20/287
vinde (a ~) 29/529
vineri 46/650
vinovat 15/662
vintere v. vintre
vintire v. vintre
vintîre v. vintre
vintră v. vintre
vintre 76 ; 99/462, 492, 565, 578, 594 ; a avea o ~ 76/491 ; a avea ~ 76/537, 641 ; între ~ 76/654 ; vintere 76 ; vintire 99 ; vintîre 76/482 ; 99/482 ; vintră 76/468
vintriceasca 76/568
vintricel 76 ; vintriceli (pl.) 76/583
vintriş : de-a ~ul 76/569
viperă Pl. 6/99
visa (a ~) 91 ; învisa (a ~) 91
vită 8/637 ; 46/483, 485, 493 ; 54/515 ; 57/439 ; 66/515, 525, 528 ; 67/498, 543 ; 73/504, 506, 530 ; 74/509, 512 ; 77/498, 499, 512, 513 ; 78/530, 668 ; Pl. 1/58, 65
viticultori (pl.) 1/658
vitioan v. hition
vitioană v. hitioană
vitioian v. hition
vition v. hition
viţ v. viţă
viţă 7/473 ; 65/516 ; viţ 7/544
vînă Pl. 20/285 ; Pl. 21/288 ; Pl. 41/449 ; vîna piciorului Pl. 34/396 ; viine (pl.) Pl. 21/288
vînăt 6/553
vînt 43/553 ; Pl. 15/251 ; Pl. 40/443 ; ~ rău Pl. 43/458
vîr v. vîrf
vîrcă 37/531
vîrf : ~ul bărbii Pl. 17/258 ; ~ul capului 3 ; ~ul limbii 51 ; ~ul pieptului Pl. 21/290 ; vîru de cap 3/484, 510 ; vîrv 3/544, 562, 593, 601 ; 42/528 ; 43/577 ; vîrv de limbă 51/488 ; vîrvul bărbii Pl. 17/258 ; vîrvul capului 3 ; vîrvul de la limbă 51/601 ; vîrvul de limbă 51/488 ; vîrvul la limbă 51/494, 496
vîrstă v. vristă
vîrtej : ~ul capului 3/541
vîrtos Pl. 3/86
vîrv v. vîrf
vlagă 47
vlăguit 47/521, 583, 584, 595
vodă Pl. 3/86
voie : de ~ Pl. 33/386 ; din ~ Pl. 33/386 ; în ~ Pl. 33/386 ; la ~ Pl. 33/386
voinic 33/463 ; Pl. 12/216 ; vonic Pl. 12/216
volt : în ~uri Pl. 2/76 ; Pl. 3/77
voltat Pl. 2/76

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

voma (a ~) 40/462, 470, 534 ; *foma (a ~)* 40/545, 609
vometa (a ~) v. *vomita*
vomita (a ~) 40 ; *fomenta (a ~)* 40/637 ; *fometa (a ~)* 40 ; *fomida (a ~)* 40/540 ; *fomita (a ~)* 40 ; *fumita (a ~)* 40/597 ; *vometa (a ~)* 40/660
vonic v. *voinic*
vonicar Pl. 12/216
vonicoi Pl. 12/216
vorbă 7/639; 40/484; 43/570; 66/493; Pl. 20/285
vorbăreț Pl. 11/164
vorbi (a ~) 43/524, 664 ; 49 ; Pl. 11/169 ; Pl. 14/233 ; *(a) ~ cu încetul* 49/597 ; *(a) ~ în șoaptă* 49 ; *(a) ~ în șoptă* 49 ; *(a) ~ în vîrvul limbii* 43/577 ; *(a) ~ pe ascuns* 49/511
voricel v. *varicocel*
vornic Pl. 10/156
vrăjitor Pl. 36/429
vrănceni (pl.) v. *vrîncean*
vrăsa (a ~) v. *vărsa*
vrea (a ~) 9/480 ; 82/464, 541 ; Pl. 14/233
vreasdzică 28/554
vreme Pl. 30/333 ; Pl. 37/433 ; Pl. 43/458 ; *cu vremea* 13/586
vrîncean 1/666, 668 ; *vrănceni* (pl.) 1/662
vrîstă 37/629 ; *vîrstă* 37/461 ; *vrîstră* 37/612
vrîstră v. *vrîstă*
vuimă v. *uimă*
vúlcer v. *ulcior*

Z

zanterie v. *dizenterie*
zantimatic v. exantematic
zarbă v. *zarvă*
zarvă Pl. 13/228 ; *zarbă* Pl. 13/228
zăbá v. *zăbală*
zăbală 56 ; *zăbá* 56/488, 498, 504 ; *zăbă* 56/461, 470, 490, 494 ; *zăbeá* 56 ; *zăbrală* 56/646 ; *zîmbele* (pl.) 56/465 ; *zobală* 56/465, 515
zăbă v. *zăbală*
zăbălos 56
zăbăluță 56/658
zăbeá v. *zăbală*
zăbrală v. *zăbală*
zăcea (a ~) 69/621 ; 76/621 ; 98/538, 610 ; 99/647 ; *(a) ~ de atac* 68/622
zănterie v. *dizenterie*
zăpăcit 107
zărghit 107/471, 493, 503, 554, 585
zbate (a se ~) : *(se) ~ inima* Pl. 22/300
zbărci (a se ~) v. *zbîrci*
zbărcitură v. *zbîrcitură*
zbiera (a ~) Pl. 11/169
Zbîrcea (poreclă) 37/509
zbîrceală 37/543, 582, 588
zbîrci 37 ; *zgîrci* 37/643
zbîrci (a se ~) 37 ; *zbărci (a se ~)* 37/468 ; *zgîrci (a se ~)* : *(a se) zgîrci pe față* 37/647
Zbîrcioagă (poreclă) 37/508, 539
zbîrcit 37
zbîrcită 37/502, 586, 626
zbîrcitură 37 ; *~ de om* 37/512 ; *zbărcitură* 37/482, 495, 510, 515, 554 ; *zgîrcitură* 37/576, 578, 643
zborșit 24/484 ; Pl. 2/76
zdravăn Pl. 42/454
zdravănă Pl. 43/455
zdrîncina (a ~) v. *zdruncina*
zdrîncinată 80/503
żdrobi (a ~) 80/463
zdruncina (a «se» ~) 80/495, 560, 565 ; *strîncina (a «se» ~)* 80/476, 487, 502 ; *strînciuna (a ~)* 80/478 ; *zdrîncina (a «se» ~)* 80
zenterie v. *dizenterie*
zgîrci v. *zbîrci*
zgîrci (a «se» ~) v. *zbîrci*
zgîrcit 104/547
zgîrcită 105/547
zgîrcitură v. *zbîrcitură*
zgoarvă 5/643
zgomăt v. *zgomot*
zgomot Pl. 13/228 ; *zgomăt* Pl. 13/228
zi 44/645 ; Pl. 20/278
zice (a «se» ~) 1/565 ; 3/497, 501, 506, 508 ; 5/498 ; 7/553 ; 8/501 ; 14/488, 496, 501 ; 16/493, 513, 523, 543, 545 ; 17/521 ; 18/530 ; 21/493, 525 ; 25/509, 543 ; 28/555 ; 30/529 ; 32/484 ; 33/506, 664 ; 34/501 ; 36/488, 542 ; 37/520 ; 39/483, 485 ; 40/483, 496, 501, 530, 554 ; 41/544 ; 42 ; 44/513 ; 45/498, 499, 508, 511, 551 ; 47/492 ; 54/498, 509, 523 ; 56/489, 615 ; 58/474 ; 59/501 ; 60/482, 488, 493, 626 ; 61/631 ; 62/492, 501, 509, 631 ; 63/610 ; 66/515, 517, 532 ; 67/498, 507, 543 ; 68/610 ; 71/509 ; 73/504, 506, 530 ; 74/525 ; 75/513 ; 76/482, 486, 488, 522 ; 77/498, 512, 526, 611, 617 ; 78/522, 617 ; 87/505, 534 ; 90/654 ; 91/565 ; 98/493, 526 ; 99/485, 610 ; Pl. 2/76 ; Pl. 5/94, 95 ; Pl. 6/99 ; Pl. 7/100 ; Pl. 8/136 ; Pl. 9/142 ; Pl. 13/228 ; Pl. 14/232, 241 ; Pl. 15/251 ; Pl. 19/274 ; Pl. 20/287 ; Pl. 21/289 ; Pl. 22/300 ; Pl. 23/301 ; Pl. 24/305 ; Pl. 25/313 ; Pl. 31/379 ; Pl. 33/385, 387 ; Pl. 34/396 ; Pl. 35/397, 426 ; Pl. 37/430 ; Pl. 40/444 ; Pl. 41/449 ; Pl. 42/452
zintearie v. *dizenterie*
zîmbele (pl.) v. *zăbală*
zîmbră 56/481, 483
zinterie v. *dizenterie*
zlab v. *slab*
zlăbuț v. *slăbuț*
zmintit v. *smintit*
zmolită v. *smolită*
zobală v. *zăbală*
zugruma (a ~) 60/597, 600
zuriu v. *zurliu*
zurliu 107/562, 565, 583, 646 ; *zuriu* 107/581 ; *zurlui* 107/555, 646
zurlui v. *zurliu*
zurzuliu 107/583

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY

I

HĂRȚI INTRODUCTIVE

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

A
MOLDOVA ȘI BUCOVINA
HARTA FIZICĂ ȘI ADMINISTRATIVĂ
INSTITUTUL DE GEOGRAFIE
U.
R.
S.
Darabani
Dorohoi
Săveni
BOTOȘANI
Siret
Rădăuți
SUCEAVA
Gura Humorului
Cîmpulung Moldovenesc
Vatra Dornei
Fălticeni
Hîrlău
Pașcani
Tîrgu Neamț
Tîrgu Frumos
IAȘI
Nicolina
Strunga
ROMAN
PIATRA-NEAMȚ
Prut
Siret
Moldova

Orașe cu > 100 000 locuitori
Orașe cu 50000-100000 locuitori
Orașe cu 25000-50000 locuitori
Orașe cu < 25000 locuitori
VASLUI Oraș reședință de județ (municipiu)
Comune
Localități anchetate
Localități balneare și climaterice
Mănăstiri

Căi ferate
Șosele
Frontiera de stat
Limite de județ

Rîuri
Lacuri
Pasuri
Chei, defilee

2000 1500 1000 700 500 300 200 100 m

0 10 20 30 40 km

S.

BACĂU
VASLUI
BÎRLAD
GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ
TECUCI
FOCȘANI
GALAȚI
Huși
Buhuși
Moinești
Comănești
Tîrgu Ocna
Slănic-Moldova
Adjud
Panciu
Mărășești
Odobești
Tîrgu Bujor
DUNĂREA
Prut
Siret
Bîrlad

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

B

SECOLELE al XIV-lea–al XVI-lea
DATE ISTORICE

- Orașe reședință domnească
- Orașe și tîrguri
- Localități
- Cetăți
- Bătălii

Prelucrare după Atlas istoric, București, 1971, harta 54.

Notă: Harta reprezintă numai teritoriul anchetat pentru NALR – Mold. Bucov.

C

„ȚARA DE SUS" ȘI „ȚARA DE JOS"

- - - Limita aproximativă între cele două părți

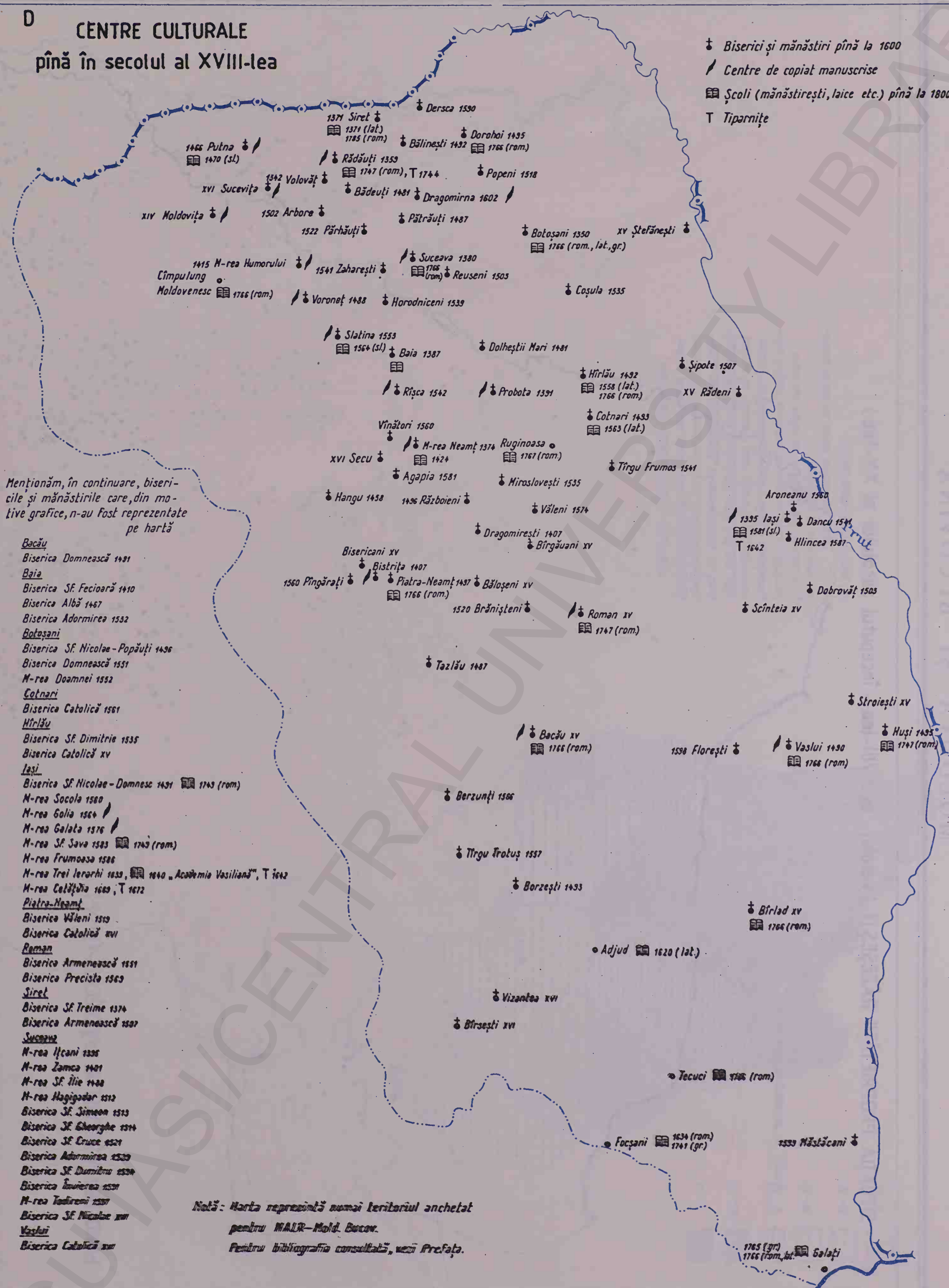
Cîrligătura = ținuturi

- Orașe și tîrguri
- Cetăți (ruine de ~)

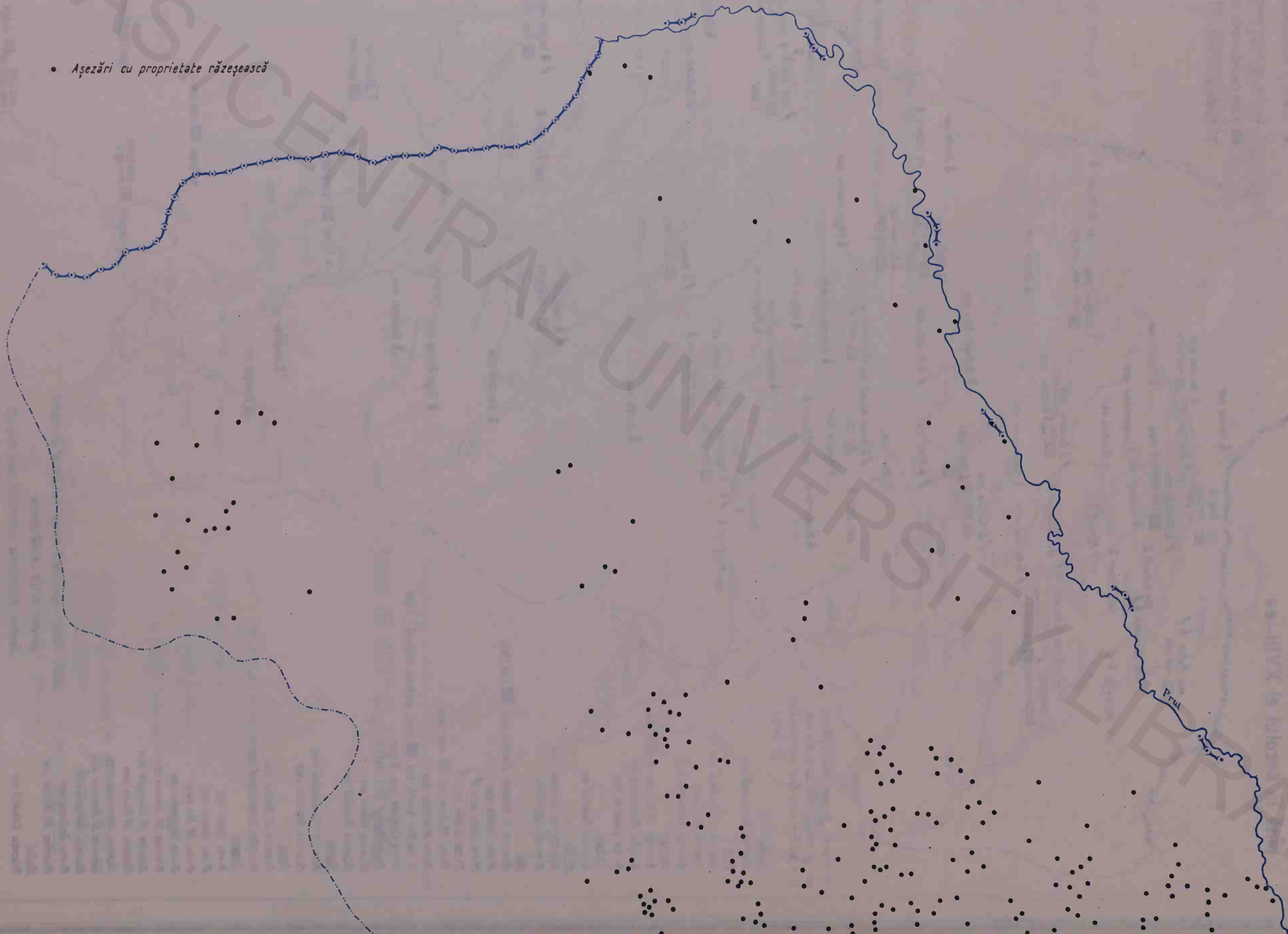
După informații prelucrate din Dimitrie Cantemir, Descriptio Moldaviae (1714; cf. Descrierea Moldovei, București, 1973, p. 73-91) și Atlas istoric, București, 1971, harta 54.

Notă: Harta reprezintă numai teritoriul anchetat pentru NALR – Mold. Bucov.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

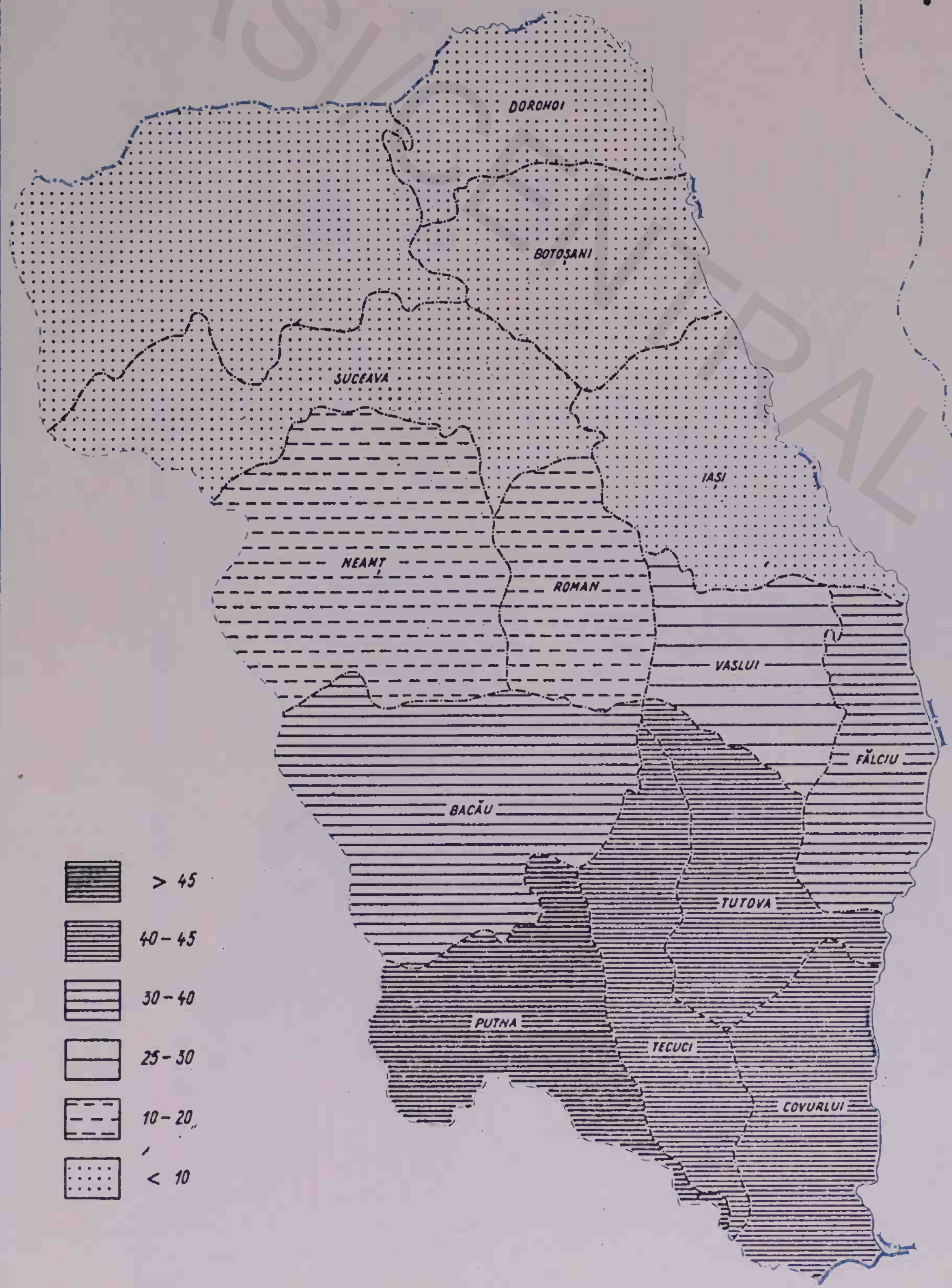
BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

F

PONDEREA AȘEZĂRILOR RĂZEȘEȘTI (în %)

Notă: Harta a fost întocmită după P. Poni, Statistica răzeșilor, București, 1921 (după recensămîntul din 1912), iar pentru teritoriul Bucovinei, după Dr. Daniel Werenka, Topographie der Bukowina zur Zeit ihrer Erwerbung durch Oesterreich (1774 -1785), Czernowitz, 1895. Precizăm că au fost considerate așezări răzeșești localitățile în care lucrările citate semnalează prezența acestei categorii sociale, indiferent de numărul mai mare sau mai mic al răzeșilor.

Harta reprezintă numai teritoriul anchetat pentru NALR-Mold. Bucov.

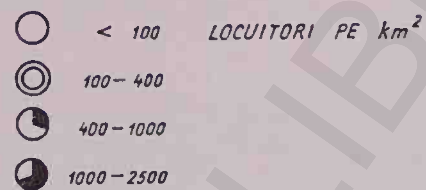
BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

G

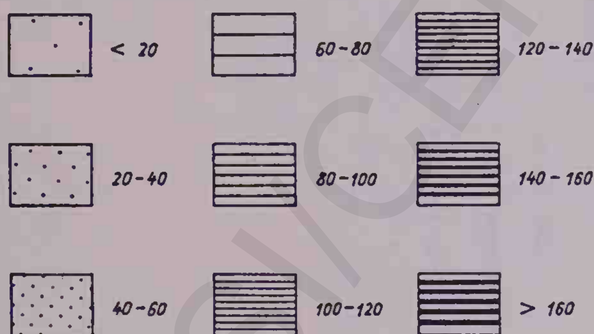
DENSITATEA POPULAȚIEI la 15 martie 1966

Scara

Suceava
Botoșani
Iași
Piatra Neamț
Bacău
Vaslui
Bîrlad
Focșani
Galați

——— izodază (izodensă)
—60— izodaza densității medii

După Victor Sficlea și Vasile Băican, vezi Prefața, nota 3.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

H NUMELE OFICIAL AL LOCALITĂȚILOR ANCHETATE

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

587 Scorțeni · Măgura · Mărăști, Filipeni · 618 Lipovăț · 619 Oltenești

580 Goioasa, Agăș · Buda, Răchitoasa 605 · 611 Corodești, Gherghești · Grumezoaia, D. Cantemir 623

585 Văsiești,+ Moinești · Gioseni, Tamași · Godineștii de Jos, Vultureni 604 · 617 Bogdănești · 624 Vutcani

593 Livezi · 612 Puiești · Vetrișoaia 626

586 Dofteana · Petrești, Pîncești · 613 Burdusaci, Răchitoasa

Gura Văii 594 · 603 Orbeni · Blaga, Dealu Morii 614 · 616 Băcani · 625 Stoișești, Banca

615 Muncelu, Glăvănești · Fălciu 627

670 Hîrja, Oituz · 664 Cașin · BÎRLAD · 628 Epureni

657 Borșani, Coțofănești · 645 · 629 Fruntișeni, Grivița

656 Homocea · Belcești, Ivești

663 Pralea, Căiuți · Cîrja, Murgeni 631

Rotileștii Mari, Cîmpuri 665 · 647 Priponești · 630 Berești

658 Păunești

669 Soveja · 645 Adam, Drăgușeni 632

666 Negrilești, Bîrsești · 648 · Tălpigi, Ghidigeni

659 Străoane · Suceveni

662 Vidra · 655 Ionășești, Nicorești · Oancea 633

644 Corod · 634 Vîrlezi

667 Nistorești · 660 Bolotești · 649 Matca

654 Furcenii Vechi, Cosmești

Nereju 668 · 661 Mera · Fîrțănești 635

653 Mirceștii Vechi, Vînători · 643 Cudalbi

Florești, Cîmpineanca 651 · FOCȘANI · 652 Umbrărești · 636 Cuca

642 Costache Negri · Frumușița 637

650 Liești

641 Pechea

Odaia Manolache, Vînători 638

640 Piscu

639 Braniștea

GALAȚI · DUNĂREA

Prut

Zonele anchetate de autorii

Atlasului

- Zonă anchetată de A. Turculeț
- Zonă anchetată de I. Nuță
- Zonă anchetată de I. Florea
- Zonă anchetată de V. Arvinte
- Zonă anchetată de St. Dumistrăcel

470: În prezent, localitate componentă a orașului Vatra Dornei.
523: Localitatea a fost dezafectată datorită construirii sistemului hidro-energetic Stînca-Costești.
532: Fost cartier al orașului Iași.
554: "în arhivili nuăstri [scrie] Preotești".
561: Fost sat, localitate componentă a orașului Tîrgu Neamț.
585: Fostă localitate, contopită cu orașul Moinești.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

J NUMELE POPULAR AL LOCALITĂȚILOR ANCHETATE

II.453: [Se spune și:] cîrlibáva.
466: "Înainte de război se spunea strája la un fel de autoimpunere: bóiru și strája."
467: [Inform. pronunță și:] arzél, arzét, argét, arziu, argíu.
474: [Localnicii spun, de obicei:] vátra.
475: [Cei din Marginea spun:] șuvița.
482: [Se spune și:] la crúși sau cruș.
485: "Mă duc la mînăstiri".
493: [L] horodnișeni.

494: "oficial, skeia".
502: [Inform. remarcă] cu ć.
547: [Se spune și:] nironeasa.
555: [Întrebîndu-l de unde este, inform. a spus:] ióu-z din tătaruș.
599: îi uoraș.
627: [Și:] fălșu.
638: zodáia manoláki.
642: ... zis mijina. [În acte mai vechi de la primărie am găsit scris "Costachi Negria"]

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II

HĂRȚI LINGVISTICE

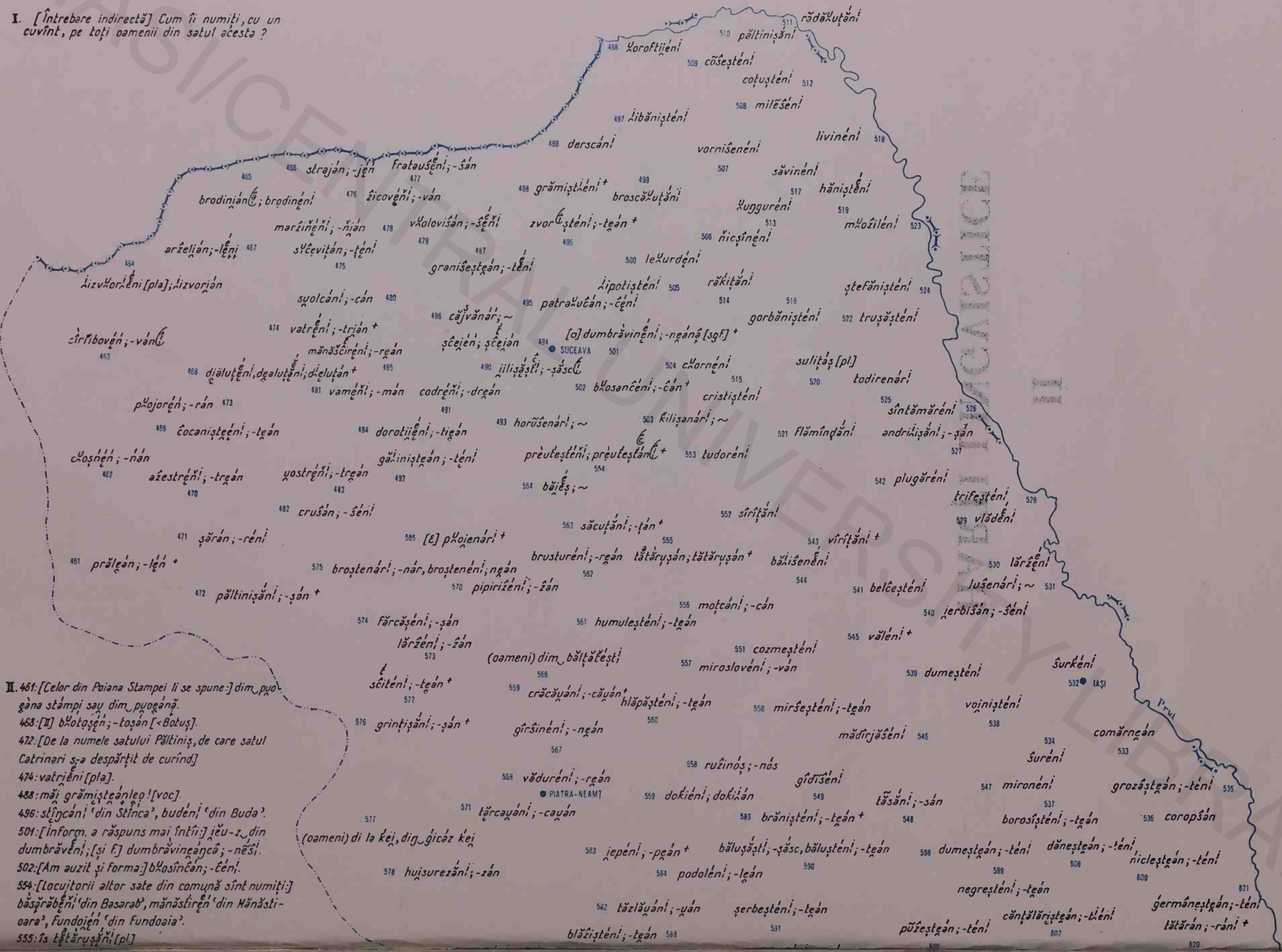
BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

HARTA 1

NUMELE COLECTIV AL LOCUITORILOR DIN LOCALITĂȚILE ANCHETATE *„nom collectif des habitants des localités étudiées"*

[7]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi numiți, cu un cuvînt, pe toți oamenii din satul acesta?

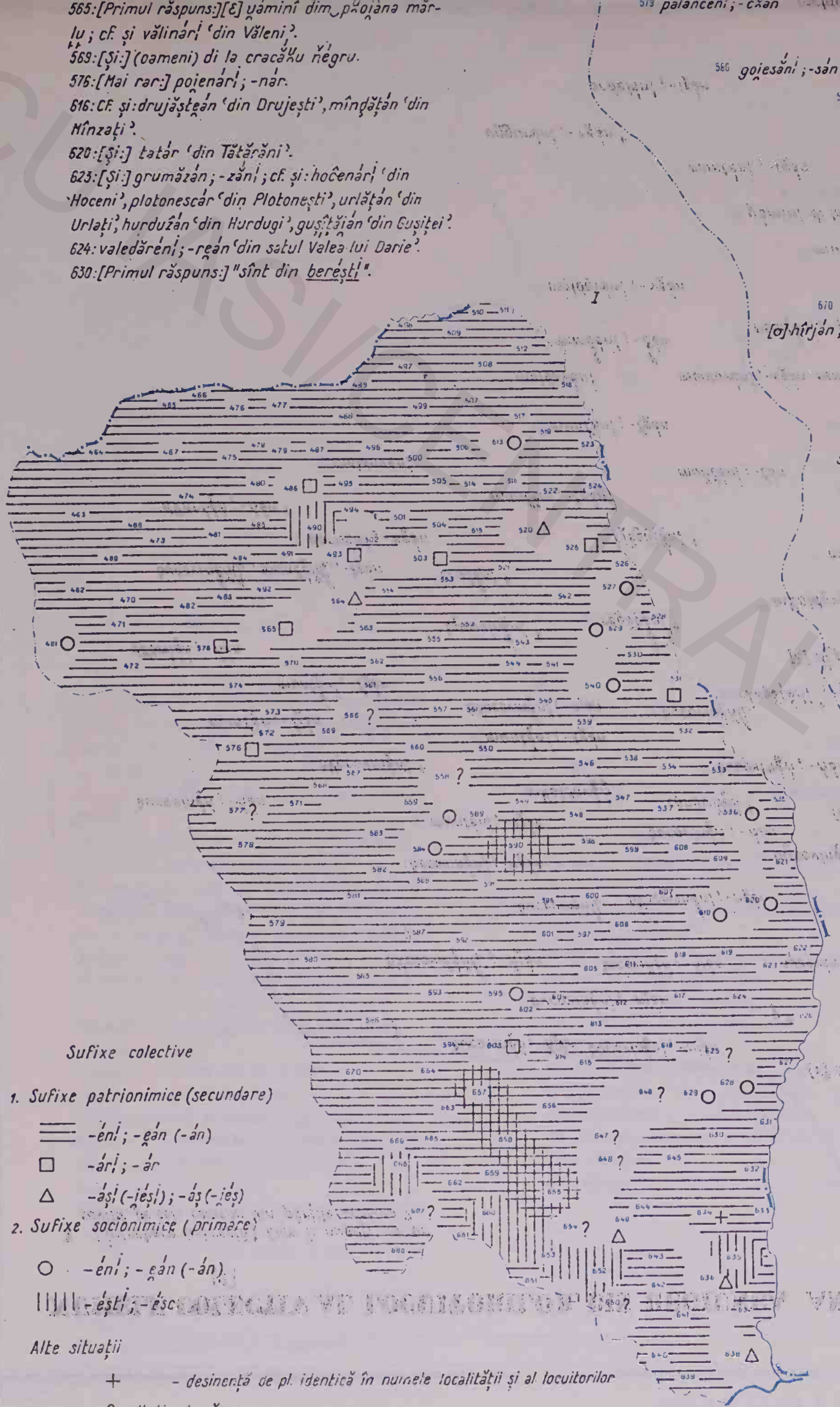

II. 461: [Celor din Poiana Stampei li se spune:] dim‿pųogàna stámpį sau dim‿pųogáną̆.
468: [II] bŭotoșén; -toșán [< Botuș].
472: [De la numele satului Păltiniș, de care satul Catrinari s-a despărțit de curînd]
474: vatriéni [pla].
488: măį grămișteánleo! [voc].
496: stîncánį 'din Stînca', budénį 'din Buda'.
501: [Inform. a răspuns mai întîi:] ĭéu-z‿din dumbrăvénį; [și f.] dumbrăvineáncâ; -nĕșį.
502: [Am auzit și forma:] bŭosîncán; -cénį.
554: [Locuitorii altor sate din comună sînt numiți:] băsărăbénį 'din Basarab', mănăstirén 'din Mănăstioara', fundoién 'din Fundoaia'.
555: îs tătărușénį [pl.]

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

565:[Primul răspuns:][Ɛ] uamini dim̮ pọ̆ọ̆i̯ana mărlu; cf. şi vălinár'i 'din Văleni'.
569:[Şi:] (oameni) di la cracăŭu ńegru.
576:[Mai rar:] pojenár'i; -nár.
616:Cf. şi: drujăşṭẹ̆án 'din Drujeşti', mîndăṭán 'din Mînzaţi'.
620:[Şi:] ṭatár 'din Tătărăni'.
623:[Şi:] grumăzán; -zăn'i; cf. şi: hoĉenár'i 'din Hoceni', plotonescár 'din Plotoneşti', urlăṭán 'din Urlaţi', hurdužán 'din Hurdugi', gusîṭăján 'din Guşitei'.
624: valedărén'i; -rẹ̆án 'din satul Valea lui Darie'.
630:[Primul răspuns:] "sînt din berésṭ'i".

573 palanĉén'i; -ĉán
587
BACĂU
592 măgurén'i; -rẹ̆án
586 gojesán'i; -sán
585 văsĺ'esṭén'i; -ṭẹ̆án
vălerán'i; -rán + 593
žoséni, žosănén'i; -nẹ̆án
595
budén'i; -dẹ̆án 605
601
godinesṭén'i; -ṭẹ̆án
604
602
596 doftenén'i, doftén'i; -ṭján
petreṣṭén'i; -ṭẹ̆án
rîpén'i; -pẹ̆án + 594
Korbănár'i; -nár
603
blăžén'i; -žán
614
664 căṣunén'i, [K] căṣinén'i +
670
[a] hîrján; -ján'i
657 borṣănén'i +
663 [a] prălén'i [pla] +
656 homoṣán +
665 [a] cîmpurẹ̆án +
658
păuneṣṭén'i, păunéṣṭ'i +
skovejấn 669
666 negîrlésc; -lésṭ'i
659 străunén'i; -nján
Vidrẹ̆án + 662
bolotésc; -tésṭ'i +
655
[Ɛ] ionăṣăṣṭén'i, ionăṣáṣṭ'i
660
667
nerején'i [pla] +
661 merján; -rén'i
668
lipoviṣán; -ṣén'i
618
611 corodeṣṭẹ̆án; -ṭén'i
bogdăneṣṭén'i; -ṭẹ̆án
617
612 pujeṣṭẹ̆án; -ṭén'i
613 burdusăṣén'i; -ṣán
băcănẹ̆án [sg] + 616
615 mŭṣelén'i; -lẹ̆án
BÎRLAD
646
ŭnu dim̮ belṣéṣṭ'i
ŭ̮unu di la priponéṣṭ'i +
647
adămén'i; -mẹ̆án
645
648
om din ṭălkíž
corudén'i; -dẹ̆án +
644
649
654 ?
mătcáṣ, mătcáṣ'i [F]
cudălgén'i; -gán
643
...hîrṣésc +
653
Xumbrăresc [sg]; -réṣṭ'i
652
Floriṣṭén'i +
651
FOCŞANI
642
mĭjĭnén'i +
650
ŭnu dĭ̮ sat di la noĭ
641 pekén'i; -kán
640 kiscán'i; -cán
639 ṣărbeṣṭén'i; -ṭẹ̆án +
GALAŢI
DUNĂREA
goitineṣṭẹ̆án
622
619
dĭ
-grumezán; -zán'i +
623
624 vitcănẹ̆án; -nén'i +
vetriṣán'i; -ṣán 626
ŭ̮ uom dĭ̮ sat
625
fălṣijén'i; -ṣijấn 627
628 jepurjấn [sg]
629 fruntiṣén'i; -ṣán
cîrján'i; -ján 631
630 [D] bereṣṭẹ̆án +
yorbén'i + 632
yonĉén'i; -ĉán
633
634
vîrlezán'i; -zán +
Fîrṭănéscŭ + 635
636 cucáṣ; ~
frumuṣán [sg]
637
[Ɛ] yodăjéṣ [sg]
638

634:[II] vîrléz [sg].
635:[Se pare că termenul a fost creat ad-hoc]
639:[După numele popular, ṣărbéṣṭ'i]; cf. şi: troienáṣ 'din Traianu', alisăndrén'i [de la alisăndrîja = Vasile Alecsandri], ipidenṭán'i 'din ipidénṭa' [= Independenţa]
644:[Inform. cunoaşte numele mătcáṣ pentru locuitorii din Matca; v. pct. 649]
647:[Forma priponescán, dată după ce a fost discutat termenul corodján, este dubioasă]
653: m-am găsît [în oraş] c-un...; măĭ mirĉésculi, ~ hîrṣésculi [voc].
656:[Primul răspuns:] "un om din homóĉa, [K] homóṣa".
657: Cf. şi: coṭofăneṣṭ'i; -nésc 'din Coţofăneşti', bîlcán'i 'din Bîlca'.
658:[a] păuneṣṭján [sg].
660: Cf. şi: ivănĉésc 'din Ivănceşti', purĉeléṣṭ'i 'din Purceleşti' [veche denumire a localităţii Putna, jud. Vrancea].

662:... di la yidra.
663: Cf. şi: blidărén'i [pla] 'din Blidari', popenár'i [pla] 'din Popeni', căjuṭén'i [pla] 'din Căiuţi'.
664:[Prima formă este cunoscută şi în localităţile învecinate]
665:[Sugerată prin sovején]; [D] rotileṣṭján [?].
668:[Formă notată în vorbire; primul răspuns:] ṣinevá̮ din̮ neréj.
III. S-a notat mai întîi forma de [pl.] sau de [sg.], în ordinea în care au fost obţinute. Numele locuitorilor este format de la vechiul nume al satului în pct.: 543 (vîrît), 545 (vălén'i), 572 (sĕít), 583 (jăpa), 589 (brăniṣṭén'i), 593 (vălea̮ ră), 594 (rîpĭ, rîk), 632 (yárba), 642 (mĭjîna), 651 (Floréṣṭ'i).
Cf. şi h. H, J.

HARTA 2

NUMELE COLECTIV AL LOCUITORILOR DIN REGIUNEA ANCHETATĂ *„nom collectif des habitants de la région étudiée"*
[3]

I. *[Întrebare indirectă] Cum îi numiţi, cu un cuvînt, pe toţi oamenii din părţile acestea?*

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 461: [și:] bucovineni; -nean; bucovinean sau muoldovean, [o] tot cam așeea. "Vorbim bucovinești. Se cunoaște, după vorbă, că-s bucovinean".
468: [X] munteni; -tean.
482: pa [-după] și treș [de satul Chiril] încolu-s dᵘorneni.
483: îi tăt cuprindi [pe toți locuitorii de] pînă la Xrăniți. [În Ostra sînt și] ucraineni.
485: cum am fos mai năiinti, bucovineni; acuma, [numele] di bucovineni ᵘo cam iișit. "Cîmpulungenii ne zic țărani, [dar] noi ne ținem tot munćeni".
488: "bᵘocᵘovineni ne ziceau rᵉegățeni".
489: [De la Berhometele, unitate administrativă în fostul județ Dorohoi.]
492: "Ne zic bocovineni, cei de la cîmp, țărani [ne zic] munteni".
493: [Le ziceau] "cei din Bucovina".
494: [Le ziceau] "cei din Regat".
496: [Bucovinenii le ziceau] riegățăni.
501: [De la numele satului, Dumbrăveni] "Ne ziceau așii di la sușava [care sînt] bᵘocovineni".
502: [Și:] sućevᵉeni; -vean.
515: [De la Coșula, unitate administrativă în fostul județ Dorohoi sau Botoșani.]
527: [De la Turia, unitate administrativă în fostul județ Iași]
528: [De la Turia, unitate administrativă în fostul județ Iași.]
534: [De la Codru, unitate administrativă în fostul județ Iași.]
539: [De la Cîrligătura, unitate administrativă în fostul județ Iași.]
545: [De la Cîrligătura, unitate administrativă în fostul județ Iași.]
549: [De la numele fostului județ Roman.]
554: [De pe] valea șᵘomuzului.
565: așa ni ďișe bᵘocovineni.
577: mulduveni di zos ni spun așa.
608: [Și:] romîni; -mîn.
611: din partea tutovii.
617: [Și:] moldoveni; -vean, tutoveni; -vean.
621: [Basarabenii le ziceau] regățăni.
624: [Locuitorii din jurul localității sînt] bălteni [sau] fălșiieni.
626: [broscari li se spune la cei din broscoșăști (-Lunca Banului)]
632: [Sînt cei din jur; ei sînt mocani.]
634: "De la Galați încoace".
635: [Cei din localitățile Măstăcani, Frumușița, șigița, Stoicani, Foltești]
637: [Cei din Tulucești, Tătarca, Șivița, Ijdileni, Tămăoani, Stoicani]
640: [Se referă la faptul că dincolo de Siret sînt "munteni".]
644: [Le zic cei de la munte, cărora localnicii le zic tuapi.]
650: [Le zic cei de la munte.]
653: [Primul nume le este dat de cei de la Odobești, Jariștea și mai "din sus"; al doilea nume le este dat de cei de la Focșani, Cîmpineanca.]
659: [Sînt cei din Străoane; cărbunari sînt cei din Ciolănești, Păunești, Fitionești.]
660: [Celor din Purcelești (azi Putna) li se zice ćepari.]
661: [Localitatea se află pe Milcov; cei de peste rîu (chiar o parte din Mera se află peste Milcov) sînt munteni.]
662: [Își zic ei înșiși mocani, fără nuanță peiorativă.]
665: "De la Varnița în sus".
667: [Le zic cei din jos de Vidra.]
670: [De la Grozești pînă la Brețcu.]

III. Răspunsurile reflectă interpretările diferite pe care le-au dat inform. acestei întrebări.

Vezi și h. 1.

HARTA 3

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

CREȘTETUL CAPULUI „haut de la tête"

[59]

I. [Întrebare indirectă] Cum numiți partea cea mai de sus a capului? (INDIC.)

ALR I 3; ALEA 1188; NALR: Olt. I 2; Mar. I 5; Bn. I 4.

498 vîrfu capulu +
511 criasta capulu, creștitu ~, muălili ~ +
510 creștitu capulu, vîrv di cap
509 vîrvu capulu; vîrvurili ~
512 creștitu capulu, mălilili ~
508 țidva capulu, creștitu ~ +
497 creștitu capulu, [V] muălili ~ +
489 creștitu capulu, [V] muălili ~
518 creștitu capulu sau muălili ~
466 vîrvu capului
477 ?țidva capuli; țidvi +
499 țidva capulu +
507 creștitu capulu [V] muălia ~
517 vîrfu capulu, [V] muălili ~
465 vîrvu capului
476 vîrvu capului; [AL] capuli
488 vîrvu capulu
519 țivda capulu +
513 creștitu capulu +
523 creștitu capulu, vîrvu ~, [V] muălili ~
478 scafîrlița [ə]; -ii
479 vîrvu capulu
496 vîrvu capului +
506 creștitu capulu, [V] muălili ~ +
467 vîrvu capului
464 vîrvu cap"lui
475 vîrvu capului
487 vîrvu capulu; vîrvuri
500 creștitu capulu +
524 creștiru capulu, [K] creștitu ~, [V] muălili ~
505 vîrvu capulu +
514 creștitu capulu
480 vîrvu capului
495 scafîrlii; -lii
516 muălili capulu, creștitu ~
486 vîrvu capului
522 vîrvu capulu, muălili ~
474 țidva [ə], țidvi
494 șăfă, [E], [K] vîrvu capului
SUCEAVA
501 țidva capului, [K] [AL] vîrvu capulu +
463 scafîrliță [ə]; scafîrlii
468 vîrvu capului +
485 scafîrliță [ə]… + [K] vîrvu capulie
490 vîrvu capului
504 creștitu capulu, [V] muălili ~
515 țidvă; țidvi
520 creștitu capulu, muăli di cap
481 scafîrlii; scafîrlii
473 vîrvu capului
484 vîrvu capului; vîrvuri +
502 [AL] vîrvu capulu, [L] vîrvu capului
503 țidva capului; țidve, țidvi
525 creștitu capulu, vîrvu ~
526 vîrvu capulu
469 vîrvu capuli
484 țidva capului; țidvi +
493 în_î, [E] muălile capulu +
521 creștitu capulu sau creștu ~, [V] mălia ~
553 creștitu capulu sau criștu ~
527 creștitu capulu
554 vîrfu capului +
462 vîrvu capului
483 țigvă; țigvi, [K] + am vîrvu capului
492 vîrvu capulu
564 vîrvu capulu
542 țidva capulu; țidvili ~, creștitu ~; creștitili ~
528 creștitu capulu
470 vîrvu capului; vîrvuri
482 țidva capulu; țidvi
563 țidva capului; țidvi
552 creștit, creștitu capulu
529 creștitu capulu, vîrvu ~
471 criestitu capului
565 vîrvu capulu
555 vîrvu capulu, [L] vîrvu capului
543 criștitu capulu, vîrvu ~
530 creștitu capulu, muălili ~
461 vîrvu capului
575 creștitu capului
562 [II] cununa capului; cunun a capului
544 creștitu capulu, creștitu ~
531 creștetu capului
570 vîrfu capului
vîrv
541 creștitu capulu, vîrteju ~
472 vîrvu capulu
565 [E] latu capulu
540 creștitu capulu
574 vîrfu capulu
vîrfu capulu; vîrfuri
545 creștitu capulu
551 creștitu capulu
vîrfu capulu
creștitu capulu; creștitili ~
539
556 vîrvu capulu
557 vîrvu capului
vîrvu capulu
572
vîrvu capului
532 IAȘI țivda capulu
vîrfu capulu, muălili ~ +
creștitu capului
538
576 vîrvu capulu
țidvă; țidvi
țivda capulu, creștitu ~
534
țidva sau muălili capulu; țidvi
546
țivda capulu, creștitu ~, vîrvu ~
533 creștetu capului
559 vîrvu capulu
creștitu capulu +
547
566 vîrvu capului
vîrfu capului, [K] vîrvu
571
PIATRA-NEAMȚ
creștitu capulu
549 țivda capulu +
537 creștitu capului; creștili +
535
589 creștit
548 creștitu capului +
536
vîrvu capulu, [D] creștit
577 vîrfu capulu
mălilili capulu
594
creștitu capulu
608
583 vîrvu capulu
550 vîrvu capulu +
599 creștitu capului
609 creștetu capului
578 creștitu capului
584 vîrvu capului
621
[O] creștetu capului
582 vîrvu capulu
vîrfu capulu
591
creștitu capului
creștitu capulu
600
607
creștit capului
620
vîrvu capulu
588
vîrvu capulu; vîrvuri
vîrvu capului

II. 468: [I] vîrvu capuli, dósu ~.
477: [*] muălia cap li. [A revenit, spunînd că acest termen denumește partea din față a cutiei craniene, care se osifică mai tîrziu la copii.]
483: [S-a corectat după întrebarea 61.]
484: [I] vîrvu capului; vîrvuri di caph.
485: [pl.] scăfîrlii; da ie-i tîmplă di fapt. [S-a corectat după întrebarea 61.]
491: [A răspuns mai întîi] scafîrlia capului; scăfîrlii. [S-a corectat după întrebarea 61.]

Termeni pentru „creștetul capului"
creștet
vîrf
moale
scăfîrlie
creastă
vîrtej
latul capului
pleașcă
tidvă
țeastă
ceafă
cunună
dosul capului
BÎRLAD
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA
493: "Cînd copilul este mic, acolo e moale"; [B] vîrvu cápulu.
496: [A răspuns mai întîi:] tigva cápîlu; tidve-a cápîtu. [S-a corectat după întrebarea 61.]
497: amú sî zîsi la copkii.
498: îi Ko rîdicătúrâ a cápulu.
499: [R] créștit di cap, [V] muálili cápulu.
500: aîs îi pártia muáli, muálili cápulu.
501: io așá-i ḑic, [L] vîrvu cápuluị.
505: îi Ko rîdicătúrâ a cápulu.
506: în rîs îi zîsi scăfîrlíi [!].
508: în rîs îi zîsi șî scăfîrlíii; -líi.
509: sî spune înekinti muálili cápulu.
511: acú sî spúni mai mult la copkii.
513: pártia muáli a cápulu.
519: [R] crístitu cápulu, [V] muálili cápulu.
537: mólițiili cápuluị "la copil, unde-i moale la cap".
544: îi ca um vîrv; îi poț spúni șî vîrvu cápulu.
547: créștiți [pl.].
548: [Și] muálili cápuluị.
549: tívdili cápulu [pl.], créștitu cápulu.
550: la copkii (2).
554: așá-i spúni.
590: vîrvuri di cap [pl. spontan].
617: créștiți [pl.].
618: sau vîrvu cápulu.
625: [Pronunțat emfatic]
627: créștiuri [pl.], [ọ] ~.
631: [E] créștiti [pl.].
633: [Arată locul cu mîna]
637: [D] créștit: créștetu unii cási, unii magazii.
640: m-am loyít în créșt'tu cápuluị.
648: [ọ] créștitu cápuluị.
658: m-am logít în ~.
III. În unele puncte a fost cerută și s-a notat și forma de plural; uneori aceasta a apărut spontan (de ex. pct. 590 și 650).

HARTA 4

CREIERI, sg. „cervelles"

[60]

I. [Întrebare indirectă] Ce se află înăuntru, în cap, cu care omul gîndește?
ALR I 13; ALRM I 17; AIS 94; ALA 423; ALAls 53; ALEA 1190;
NALR: Olt. I 3; Mar. I 6; Bn. I 7.

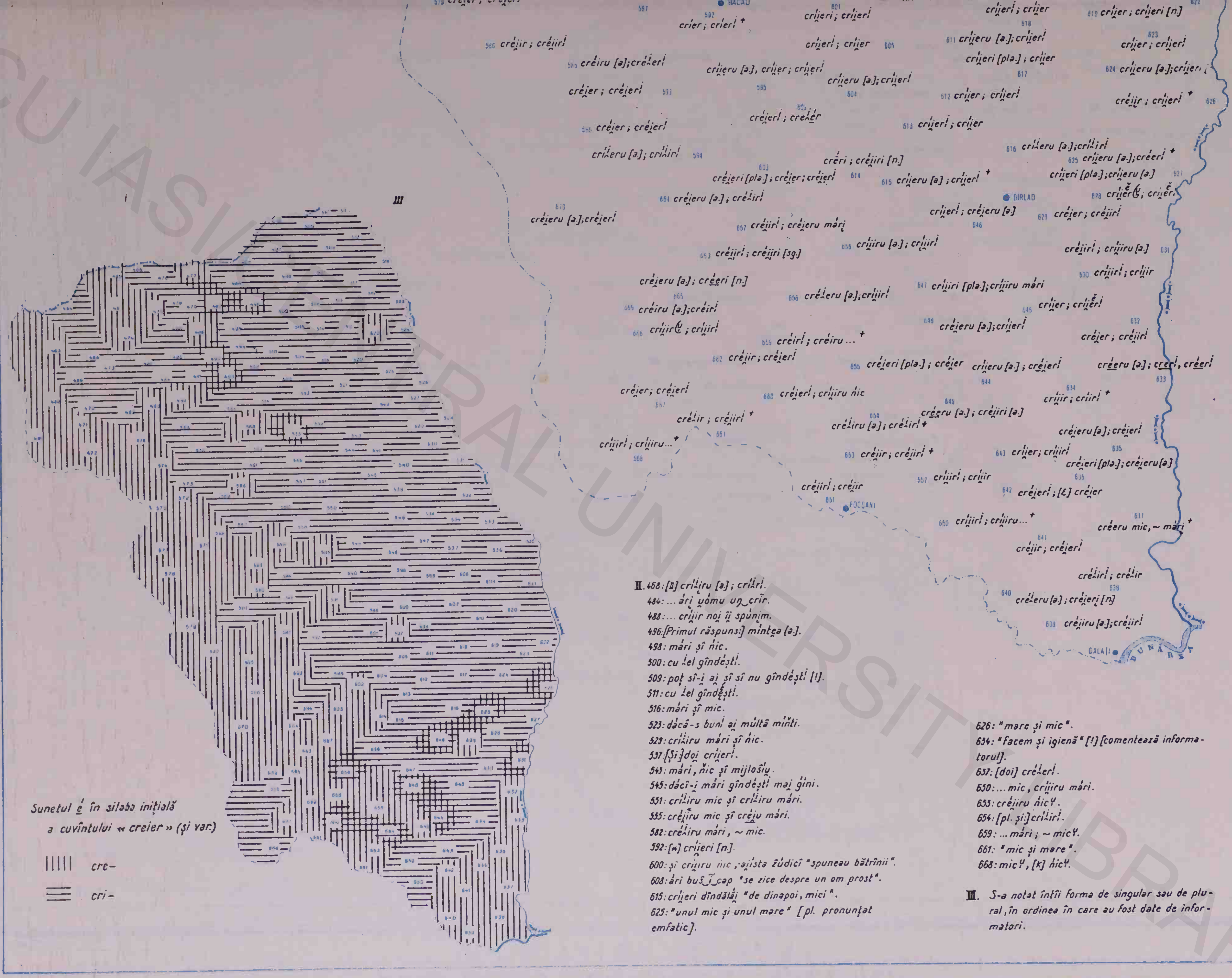
SUCEAVA

PIATRA-NEAMȚ

IAȘI

Prut

II. 468: [I] criᶻiru [ə]; criᶻri.
484: ... ări ŭomu un crir.
488: ... criịir noi îi spunim.
496: [Primul răspuns:] minṭea [ə].
498: mări și ńic.
500: cu ᶻel gîndéștⁱ.
509: poṭ sî-i ai și sî nu gîndéștⁱ [!].
511: cu ᶻel gîndéștⁱ.
516: mări și mic.
523: dăcă-s bunⁱ ai múltă miⁿṭi.
529: criᶻiru mări și ńic.
537: [Și] doi criịerⁱ.
543: mări, ńic și mijlośịu.
545: dăcî-i mări gîndéștⁱ mai ĝini.
551: criᶻiru mic și criᶻiru mări.
555: creịiru mic și creịu mări.
582: creᶻiru mări, ~ mic.
592: [ʌ] criịeri [n].
600: și criịiru ńic, ajista žudicî "spuneau bătrînii".
608: ări buš ĭ cap "se zice despre un om prost".
615: criịeri dîndălăį "de dinapoi, mici".
625: "unul mic și unul mare" [pl. pronunțat emfatic].

626: "mare și mic".
634: "facem și igienă" [!] [comentează informatorul].
637: [doi] creᶻerⁱ.
650: ... mic, criịiru mări.
653: creịiru ńicᵞ.
654: [pl. și:] criᶻirⁱ.
659: ... mări; ~ micᵞ.
661: "mic și mare".
668: micᵞ, [ʞ] ńicᵞ.

III. S-a notat întîi forma de singular sau de plural, în ordinea în care au fost date de informatori.

HARTA 5

ȚEASTĂ , „craniu” „*crâne*”

[61]

I *[Întrebare indirectă] Cum numiți partea aceasta tare (INDIC) a capului, fără piele și carne?*

ALR I 7; ALAR 34;
NALR Olt 14, Mar 14, Bn 16.

404 ?
461 ťidva căpului, ťidvi
462 ťidva căpului, ťidve
463 scăfîrlițe di om mort, -lii
465 ťidva? ťidvă, ťidvîe
466 ťidva [a], ťidvi
467 [ẹ] ăsu, uăsuri
468 scăfîrlii; -lii
470 ?[o] ťidvă, ťidvi
471 ťidvă, ťidve
472 ťidvă, ťidve
473 scăfîrlii; -lii
474 scăfîrlița căpului, scăfîrlii
475 craniu; craniuri
476 ťidva căpului, [»] ťidva [a], ťidvi
477 ťidvă, ťidvi, [»] ~
478 [ẹ] on cap di om
479 capacu capului
480 scăfîrliie, scăfîrlii
481 ťidvă, ťidvi
482 uo ťidvă di cap, ťidvi
483 astă-i ťigvă, ťigvi
484 ? asta-i rotula, rotula căpului; ťidva căpului, ťidvi
485 [ẹ] o scăfîrlii dîe cap, scăfîrlii
486 [o] scăfîrliie, -lii
487 țăst, țăsturi
488 găuăže căpulu, găuăž
489 titvă; titvi
490 scăfîrliie; scăfîrlii
491 scăfîrlii; -lii
492 ťidvă, ťidvi
493 ťidva căpului, ťidvi; ťidva căpului, ťidvuri dîe cap
494 SUCEAVA
495 scăfîrlii; -lii; scăfîrlița căpului
496 ťigva căpului, ťivli
497 ťidvă, ťidvi
498 ťidvă, ťidvi
499 ťidvă, ťidvi
500 ťidvă, ťidvi
501 ťidva căpului, ťidvi
502 găuăga căpului, găuăg
503 găuăša căpului, găuăš
504 ťidvă; ťidvi
505 ťidvă; ťidvi
506 ťidva căpulu, ťidvă; ťidvi
507 ťidvă, ťidvi
508 ťidvă, ťidvi
509 ťidvă, ťidvi
510 ťidvă; ťidvi, uăšă; uăši
511 craniu, ťidva căpulu
512 găuăcă, găuăcș, ťidvă; ťidvi
513 ťidva căpulu, ťidvili ~
514 ťidva, ťidvi
515 uos; uăsă [o] #
516 ťidva căpulu, ťidvili ~
517 ťidvă; ťidvi, uosu căpulu
518 ťidvă; ťidvi
519 ťidvă; ťidvi
520 țăstă; țăsti
521 ťidva căpulu, ťidvă; ťidvi
522 tivda căpulu, tivdă; tivdi
523 tivda căpulu, tivdili ~
524 țăstă sau šolan
525 tivda căpulu, tivdili ~
526 tivda căpulu, tivdili ~
527 tivdă; tivdi
528 tivda căpulu, tivdă; tivdi
529 tivdă; tivdi
530 tivda căpulu, tivdă; tivdi
531 tivda căpului; tivdi
532 IAȘI; skiletu căpulu
533 tivdă; tivdi
534 tivdă; tivdi
535 tivda căpului; tivdi
536 tivdi; tivdi
537 tivda căpului; tivdi
538 tivda căpului; tivdi
539 tivda căpulu, tivdă; tivdi
540 tivdă; tivdi
541 tivdă, tivdi
542 tivda căpulu, tivdă; tivdi
543 ťigvă; ťigvi
544 tivdă; tivdi
545 tivdă; tivdi
546 tivdă; tivdi
547 tivdă; tivdi
548 tivda căpului, tivdi
549 šolan; šolani
550 tivda căpulu, tivdi, tivdi
551 ťidva căpulu, ťidvă, ťidvi
552 tivdă, tivdi
553 ťidva căpulu, ťidvili ~
554 ťidva căpulu, ťidvi
555 ťidva căpulu, ťidvi
556 ťidva căpului, tivdi
557 uosu căpulu, uăsi
558 căpățini, -țîni
559 tivdi, tivdi
560 šolanu căpulu, šolan; šolani
561 ťidvă, ťidvi
562 ťidvi, ťidvi
563 ťidva căpului, ťidvi
564 ťidva căpulu, ťidvi
565 ťigvă, ťidvi
566 tivda căpului, tivdi
567 ?
568 ťidva căpului, ťidvi
569 ťiva [a], ťivi, ťivi
570 ťidva căpului, ťidvi
571 ťidvi, ťidvi
572 ťidva căpulu, ťidvi
573 ťidva căpulu, ťidve
575 ťidvă, ťidvi
576 ťidvă, ťidvi
577 uosu căpulu
578 scăfîrliie, -lii
579 ťidvă, [ǩ] ťigvă, ťigve
580 tivdi, tivdi
582 ťidvi, ťidvi
583 ťidva căpulu, ťidvi
584 tivdi, tivdi
588 ťidvi, ťidvi
589 tivdă, tivdi
590 tivda căpulu, tivdi
591 tivdi, tivdi
598 tivda căpulu, tivdi
599 tivda căpului; tivdi
600 țăsta căpului; țăsturi [?]
607 tivdi; tivdi
608 tivda căpului; tivdi
609 tivda căpului; tivdi
620 tivdi, tivda căpului; tivdi, [»] tivz
621 tivda căpului; tivdi

Prut
PIATRA-NEAMȚ

II. 463: 'craniu'.
464: cápu̯ la ŭ̯ u̯òrn m'u̯órt 'craniu'
468: [ε] t́ivla cápulu̯i; t́ivli.
470: [Inform. și-a amintit, la întrebarea 389, că de fapt se zice] scăfirlí̯i; -lí̯i
475: [o] t́idvă; t́idvi.
477: càb di mórt 'craniu'
478: .. uorí di himéu̯
479: [Primul răspuns a fost] scáfâ; scáfi 'craniu'.
482: [Înseamnă de fapt craniu]
484: [o] titvă; titve.
485: [ε] sk'ilétu cápulu̯i, cṇ càb dĭ m'u̯órt.
486: 'partea de deasupra' [Inform. a răspuns inițial] t́ivla cápulu̯i; t́ivle 'craniu'
488: ásta să skámă.
493: în Oiténi̯a sî zîsî [așa] la bostánu mititél.
503: uṇ cab gĭ u̯om mórt 'craniu'.
505: în álti părț îi numită țástă; țăstı
506: sî védi cînd dizgróp' mórtu.
507: li veḑ la mort
509: în álti părț sî spúni t́idvă la ŭ̯ bostán hic.
511: [pl] crán.. t́idvili cápulu.
515: la dizgropátu mórtu̯lui̯ sî vădă.
517: la mort sî védi ca u̯o cutíi̯
518: la cárti.. spun țástă, țăstı
519: șoláne cápulu, șolánili ~; la u̯ŭ mort îi spúni núma t́idvă
523: sî găsăști la dizgropat, la mort, așá nu sî védi.
524: [pl] țăstı, șoláni
525: tivdă di cap; tivdi ~; tivda cápulu; tivdili ~.
52?: cînd dizgróp' mórtu veḑ tivda, altfel nu
532: t́ivdă; t́ivdi, țástă; țăsti, [*] cáiniu̯; cáini.
535: căpățînî; -țînı, ti̯u̯ágî; ti̯u̯áži "se spune în rîs".
537: "În rîs": bostán, moácă.
538: [Și:] bílî, moácă, u̯ălă, scăfîrlí̯i.
545: la morț sî védı
546: sî védı la morț
548: dă-i̯ la mu̯ácă, [o] scăfîrlí̯e, dă-i̯ la bílă.
549: t́ivdă; t́ivdi, cînd îi la mort.
552: cîn dizgróp' mórtu sî védi
558: [B] t́ipotî, t́ipoți
566: [*] tidvî; tidvi
597: [D] scăfîrlí̯i; -lí̯i, bostán [!]
598: "Pe la Suhuleț [com Iansa], îi spúni ti̯oágî"
599: [În glumă] u̯ălî, bílî, bostán.
600: u̯o țăstî; țăstı, i̯-o spart țásta cápulu, [B] la boáği, bog, 'țeastă, cap', dă-i̯ la bu̯áği, tivdî; tivdi 'bostan gol pe dinăuntru, semințele sînt prinse pe pereți, se folosea altădată la ținut sarea sau chiar vinul', u̯o tivdî di zin [Nu există sensul 'țeastă' al cuvîntului tivdă]
605: căpățînî, -țînı [!], tiúgă, tiúga cápului, tiuĭ, dă-i̯ la moácă; moáși, scăfîrlí̯i, -lí̯i, bostán, -táni.
608: "În rîs": bostán, -táni
609: [D] [!] ti̯oágî, ti̯oáži, [și] căpățînî, -țînı
611: "În rîs": bostán; -táni.
612: [Și] scăfîrlí̯i, -lí̯i, [o] tivda cápulu.
617: [Și] scăfîrlí̯i; -lí̯i
620: tivdî 'un fel de bostan cu gît lung'; căpățînî 'țeastă'; ti̯oágî; ti̯oáži 'id.'; [și] bo̯ági, ~, l-o ažŭs, l-o pălit la ~ 'la țeastă', scăfîrlí̯e 'țeastă'.
621: "În rîs" bostán, moácâ, tărtăcúțî.
623: tivdî; tivdi "În rîs": la moácî, bostán, scăfîrlí̯a cápului, bila cápului.
624: [o] tivdă, tivdi.
643: [*] tivdă, [**] cuáșca cápului; cóști dı cap, zguárvâ [sg.]
658: [V. și] cuápsa képtului 'furca pieptului' [v. MN. pl. 21/290].

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 6

CUCUI, pl. *„bosse (au front)"*

[62]

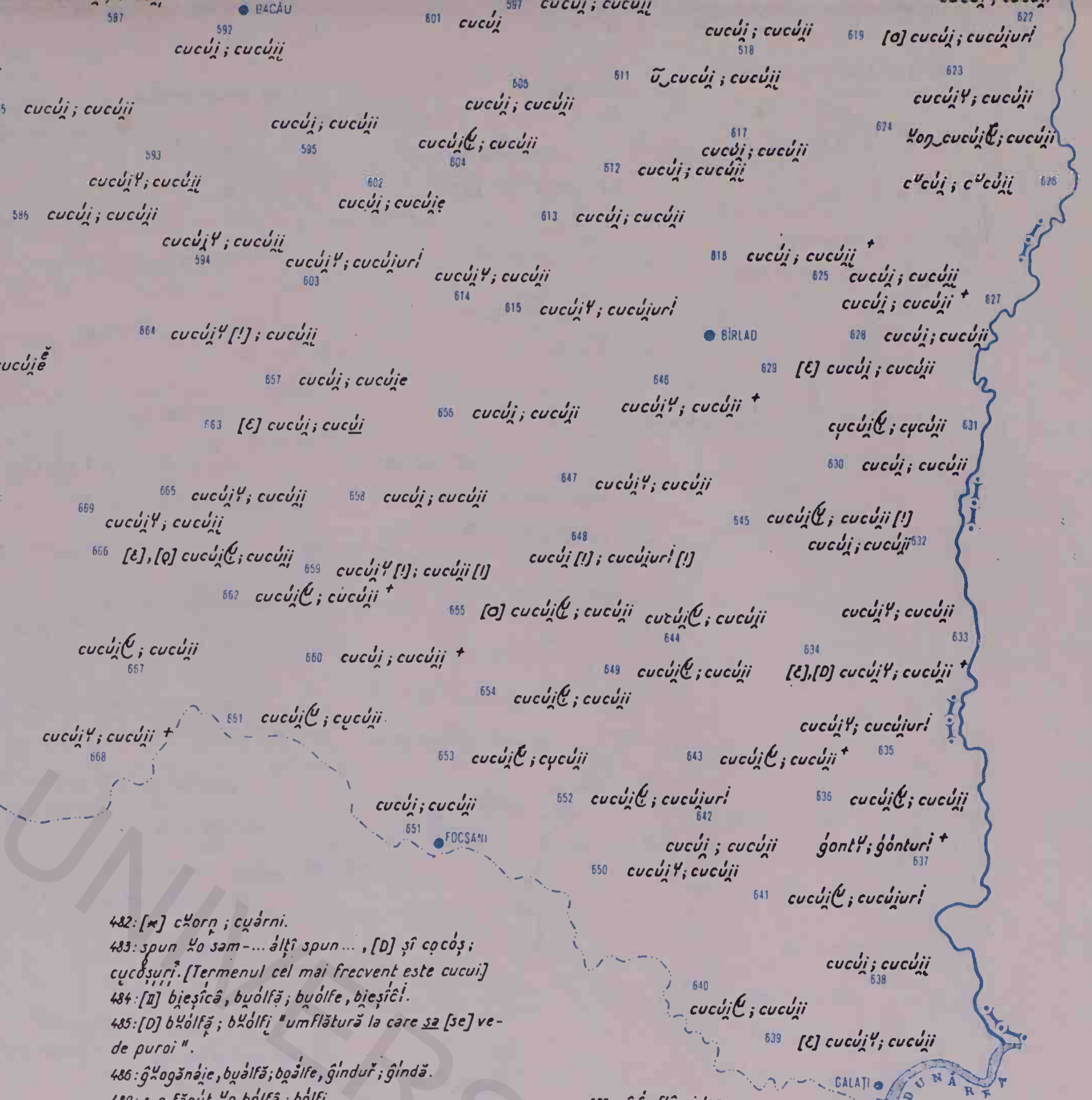
I. *[Întrebare indirectă] Cum îi ziceți la umflătura care ți se face cînd te lovești tare la cap?*

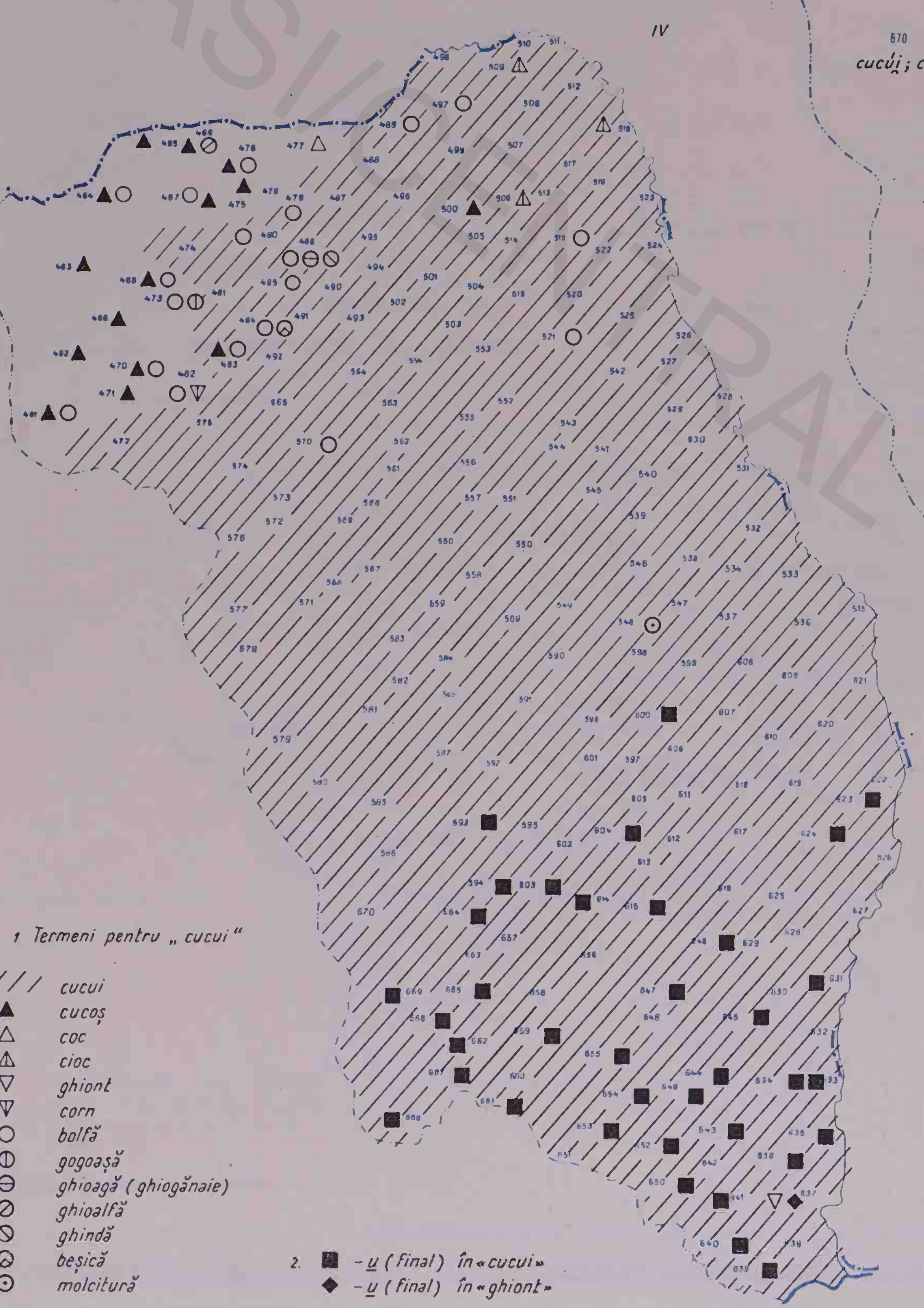
ALR I 6; ALRM I 12;
NALR: Olt. I 5; Mar. I 8; Bn. I 5.

II. 461: [D] și bụólfă; bụólfe.
465: [Primul răspuns a fost:] mi s-a̋-ṃflătć; [inform. comentează al doilea răspuns:] ụor așt ụor așela îi cîntă.
466: [D] cucóș; ~.
468: [D] bólfă, bólfi „cînd se face un buboi copt".
476: [Mai ales la copii].
479: [D] bụólfă; bụólfi „umflătură mai mare".
480: [D] bụólfă; bụólfi „umflătură într-un loc, fără rană".

BCU IAȘI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

482: [*] cuorn ; cuárni.
483: spun uo sam-... álți spun ... , [D] și cocóș ; cucóșuri. [Termenul cel mai frecvent este cucui]
484: [II] bieșîcâ, buólfă ; buólfe, bieșîci.
485: [D] buólfă ; buólfi "umflătură la care sa [se] vede puroi".
486: ĝuogănaie, buálfă ; boálfe, ĝinduř ; ĝindă.
489: s-o făcút uo bólfâ ; bólfi.
497: [V] buólfâ ; bolfi.
498: îi ca cucóșu di pérjâ.
499: sî îmflâ cápu.
500: ți sî fáŝi cucóș ; ~ [pl.].
506: [V] ŝoc ; ŝócuri.
508: îi ca un cuorn.
509: s-o făcút u ŝoc ; ŝócuri.
516: [V] bólfâ ; bólfi.
518: sau ŝoc ; ŝócuri.
521: ți sî fáŝi bólfâ.
524: ți sî năsădéști kélia.
525: li fac mai mult copkíii răi [!].
530: și cucúi ; doi cucúi.
534: sî fáŝi ca uo búlfâ ; búlfi.
542: sî disúmflâ sîngur, nu sî spárŝi.
548: [D] cucúi ; cucúii. [La Suhuleț (un sat vecin) se spune] motĉitúrâ ; -túri 'cucui, umflătură la cap'.
552: sî îmflâ pi loc.
553: sî fáŝi vînăt.
555: [Inform. a rîs de faptul că întreb și despre cucui] [D] buólfâ ; buólfi "o bortă undeva"; [II] cucúi ; cucúii.
570: bólfâ ; bólfi.
616: [Inform. este mirată de întrebările referitoare la astfel de termeni.]
621: burboánâ ; burboáni 'umflătură pe față, pe mîini, din mușcătură de țînțari'.
627: [În vorbire am notat:] cucúi [sg.].
634: [Inform. comentează pl.:] s-o izgít di dóuâ uori.
637: [D] cucúi ; cucúiuri.
643: [*] cucúiuri [pl.].
646: i-a dat cu ĝiuága.
660: [m-am] loyít.
662: [K] cucúie [pl.].
668: dípi [după] cîti bèț-am luát.

III. Vezi h. LXXXIX.

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI

MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 6

CUCUI, pl. *„bosse (au front)“*

[62]

I. *[Întrebare indirectă] Cum îi ziceți la umflătura care ți se face cînd te lovești tare la cap?*

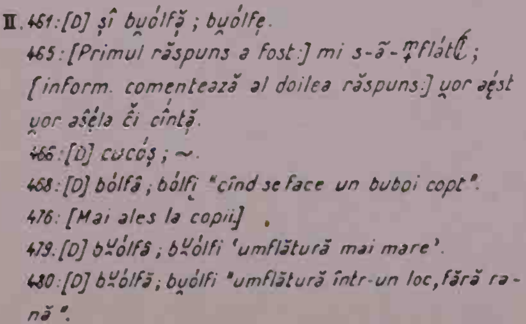
ALR I 6; ALRM I 12;
NALR: Olt. I 5; Mar. I 8; Bn. I 5.

SUCEAVA

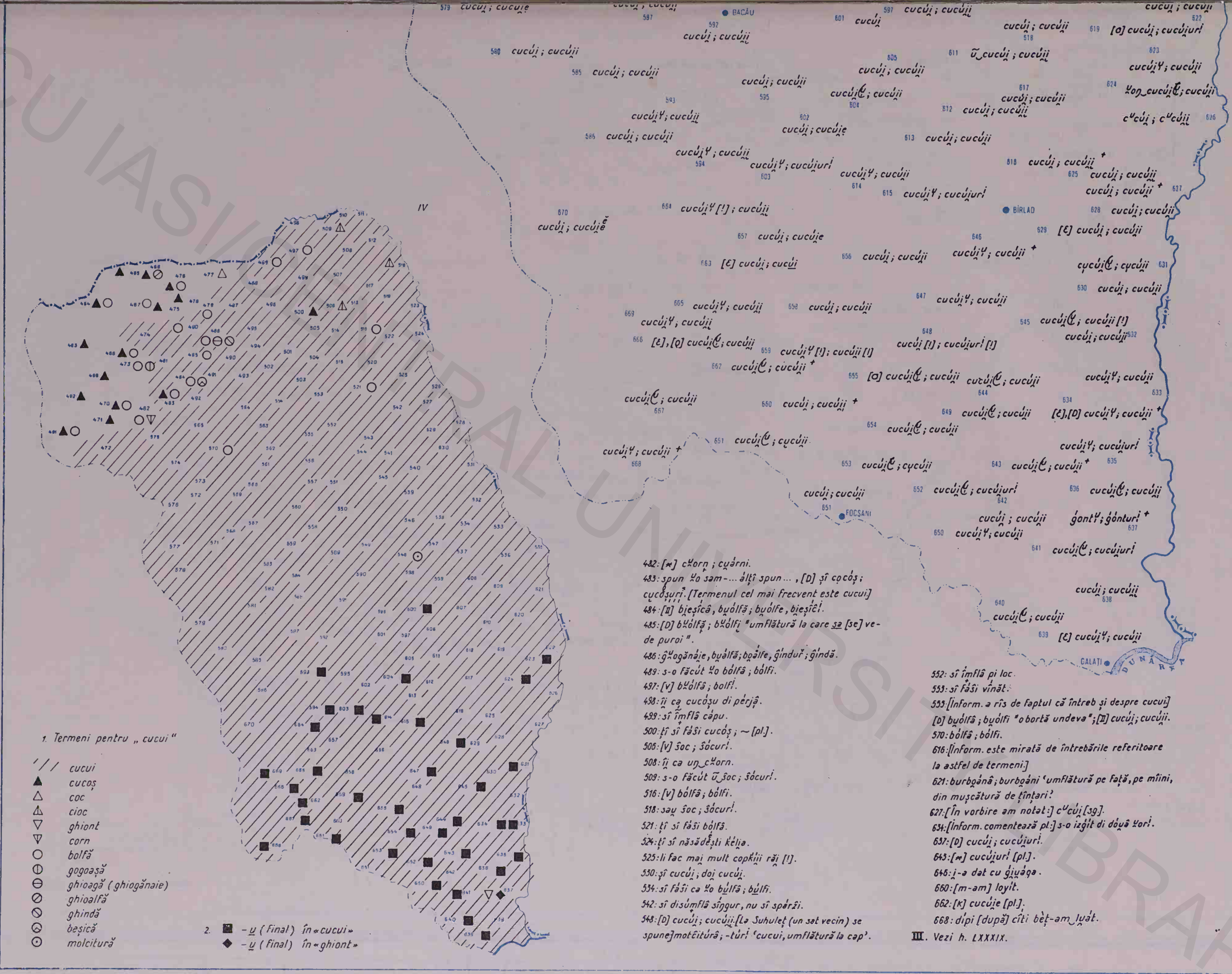
PIATRA-NEAMȚ

IAȘI

Prut

II. 461: [O] și bu̯ólfă; bu̯ólfe.
465: [Primul răspuns a fost:] mi s-ă-mflát; [inform. comentează al doilea răspuns:] u̯or așă̦st u̯or așă̦la îi cîntă.
466: [O] cucóș; ~.
468: [O] bólfă; bólfi „cînd se face un buboi copt“.
476: [Mai ales la copii]
479. [O] bu̯ólfă; bu̯ólfi ‘umflătură mai mare’.
480: [O] bu̯ólfă; bu̯ólfi „umflătură într-un loc, fără rană“.

1. Termeni pentru „cucui"
/// cucui
▲ cucoș
△ coc
cioc
▽ ghiont
corn
○ bolfă
gogoașă
ghioagă (ghiogănaie)
ghioalfă
ghindă
beșică
molcitură
2. ■ -u (final) în «cucui»
◆ -u (final) în «ghiont»
IV
BACĂU
BÎRLAD
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA
482: [*] cᵘorn ; cuarni.
483: spun ᵘo sam- ... alți spun ... , [D] și cocoș ; cucoșuri. [Termenul cel mai frecvent este cucui]
484: [I] bieșică, buolfă ; buolfe, bieșici.
485: [D] bᵘolfă ; bᵘolfi "umflătură la care sa [se] vede puroi".
486: gᵘogănaie, bualfă ; boalfe, gînduri ; gîndă.
489: s-o făcut ᵘo bolfă ; bolfi.
497: [V] bᵘolfă ; bolfi.
498: îi ca cucoșu di perjă.
499: să îmflă capu.
500: îi să fă(ș)i cucoș ; ~ [pl.].
506: [V] șoc ; șocuri.
508: îi ca un cᵘorn.
509: s-o făcut ũ șoc ; șocuri.
516: [V] bolfă ; bolfi.
518: sau șoc ; șocuri.
521: îi să fă(ș)i bolfă.
524: îi să năsădești kelia.
525: li fac mai mult copkiii răi [!].
530: și cucui ; doi cucui.
534: să fă(ș)i ca ᵘo bulfă ; bulfi.
542: să disumflă singur, nu să sparji.
548: [D] cucui ; cucuii. [La Suhuleț (un sat vecin) se spune] motcitură ; -turi 'cucui, umflătură la cap'.
552: să îmflă pi loc.
553: să fă(ș)i vînăt.
555: [Inform. a rîs de faptul că întreb și despre cucui] [D] buolfă ; buolfi "o bortă undeva"; [I] cucui ; cucuii.
570: bolfă ; bolfi.
616: [Inform. este mirată de întrebările referitoare la astfel de termeni]
621: burboană ; burboani 'umflătură pe față, pe mîini, din mușcătură de țîntari'
627: [În vorbire am notat:] cᵘcui [sg].
634: [Inform. comentează pl.:] s-o izgît di două ᵘori.
637: [D] cucui ; cucuiuri.
643: [*] cucuiuri [pl.].
646: i-a dat cu giuaga.
660: [m-am] lovit.
662: [K] cucuie [pl.].
668: dipi [după] cîti beț-am luat.
III. Vezi h. LXXXIX.

HARTA

FIR (de păr), pl. „cheveu"
[04]
I. [Întrebare indirectă] (INDIC.)
ALR II s.n. 96, ALAls 34, cf. 35, 36;
NALR. Olt. I MN pl. 1, Mar I 11, Bn I 8
SUCEAVA
PIATRA-NEAMŢ
IAŞI
Prut

Palatalizarea lui f în « fir »

- ŝ
- ḱ (hatched)
- ś
- ś / ŝ
- ś' / ś / ŝ
- ś / ḱ
- ḱ
- △ s-a înregistrat […]
- – nu s-a înregistrat cuvîntul

BACĂU · BÎRLAD · FOCŞANI · GALAŢI · DUNĂREA

II. 466 maị mult păr ; śirị dĭ păr.
471 [B] un̦ ŝir, ŝirị
473: "Mai multe fire formează ᵘo yịṭâ".
488: um̦ păr ᵉ, ᵘom̦ fir.
493: dọuâ śirị di păr; [II] um̦ păr, ũ ŝir, ŝirẹ.
497. mai múlti śiri fac ᵘo periŝúcâ, periŝúŝ, mai aiès la kelbọ̀ṣ.
523 [V] perŝicâ; perŝiŝ.
526: ịị ṣî ŝel di mămăligâ [= cir]
530: ũ ŝir di păr; ŝiri ~.
544: ģiṭ; ģịṭuri di păr ʻo şuviţă de părʼ.
545: ŝir di păr, nu di măligạ; [v. nota la 526].
553: amú cu "f" sî zîŝi.
555: [II] um̦ fir di păr, [K] ũ ŝir di păr; ŝirị.
615: "Unii zic kirᶜ, cei mai înapoịẹṭ".
625: [Pl. pronunţat emfatic]
632: [Inform. se interesează cum scriu ḫ.]
639: vórba di dimúlt. [Recunoaşte că acasă zice ḫir, yịịị ʻvieʼ, ḫịịị ʻmieʼ.]
643: [×] fir, [O] ḫirᶜ; firi, ḫiri.
647: [Q] ḫiri.
648: [V. şi] ḫică ʻfiicăʼ.
670: [R] fir; firĕ.

III. Vezi şi h. LXXXI.

PIEPTENE, pl. „*pelgne*"

[66]

I [Întrebare indirectă] Dimineața cînd te scoli și ți-e părul zburlit, cu ce dai prin el ca să-l netezești (are dinți, uneori e făcut din os...)? (INDIC.)
ALPO 409; cf. ALR II s.n. 433; cf. ALRM II s.n. 283;
NALR: Olt. I 6; Mar. I 9; Bn. I 10.

Fig. 1

Fig. 2

SUCEAVA

IAȘI

PIATRA NEAMȚ

Prut

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

587 képtini ; képțini
592 képtini ; ~[n], képțini
597 cu képtinili [ə] ; képtini
601 képtini ; képtini
618 cu képtinili ; képtini
619 képtini ; képtini
622
566 képtini , képțini
605 képtini ; képtini
611 greblár ; -lări +
623 cu képtini ; képtini
565 képtini ; képtini
képtinli [ə], képtini ; képtini
617 képtini ; képtini
624 képtini ; képtini
593 képtini , képțini
595
604 képtini ; képtini
612 cu képtinili ; képtini
626 képtini ; képtini
602 képtini ; képteni
613 képtinli [ə] ; képtini
595 képtini ; képțini
594 képtini ; képtini
603 képtini ; képtini
614 képtini ; ~ [n]
616 képtini ; képtini
625 képtini ; képtini
627 képtini ; képtini
615 képtini , greblár ; -lări
BÎRLAD
628 képtini ; képtini
664 képtini ; képtini
670 pieptene , [K] képtene ; +
VI
657 pep... [K] képtini ; képtini
646 greblári ; -lări
629 képtin ; képtini [n]
663 képtini ; képtini
656 [B] képtini ; ~ [n] +
631 képtini ; képtini
630 péptini , [K] képtini ; képtini
665 képtini ; ~ [n]
658 képtini ; kép...[ț]țini
647 képtini ; képtini
669 képtini ; képtini
645 képtini ; képtini
666 képtini ; képțini
pieptini , [K] képtin ; képtini
648
632 greblár ; -lări , képtini ; [ț] képtini
659 greblári ; -lări +
662 [R] greblár ; -lări +
655 péptini ; péptini [n] +
képtini ; képtini
képtinili [ə] ; képțini
644
633
667 képtini ; képtini [n] +
660 greblár ; -lări +
649 képtini ; ~ [n] +
634 képtini ; képteni
654 greblár ; -lări +
651 képtini ; képțini
668 greblári ; -lări +
képtini ; képțini
653 [ț] greblár ; -lări +
643 képtini ; képtini +
635
coltár + ; coltári
651 FOCȘANI
652 képtini ; képtini
636 képtini ; ~ [n]
642 képtini ; képtini
637 greblári ; -lări +
650 képtini ; képtini
641 péptini , [K] képtini ; képtini
640 képtini ; képțini
638 képtini ; képtini
639 képtini ; képtini
GALAȚI
DUNĂREA

1. Palatalizarea lui p- în « pieptene »

- k
- □ $\acute{k}$
- ⊟ $p\acute{k}$
- ○ h
- ĉ
- △ ĉ
- ⊿ ĉ
- ⊞ ť
- k ť
- ▲ ĉ ľ
- ▭ depalatalizare (pe-)
- – nu s-a înregistrat cuvîntul

2. Sinonimele lui « pieptene »

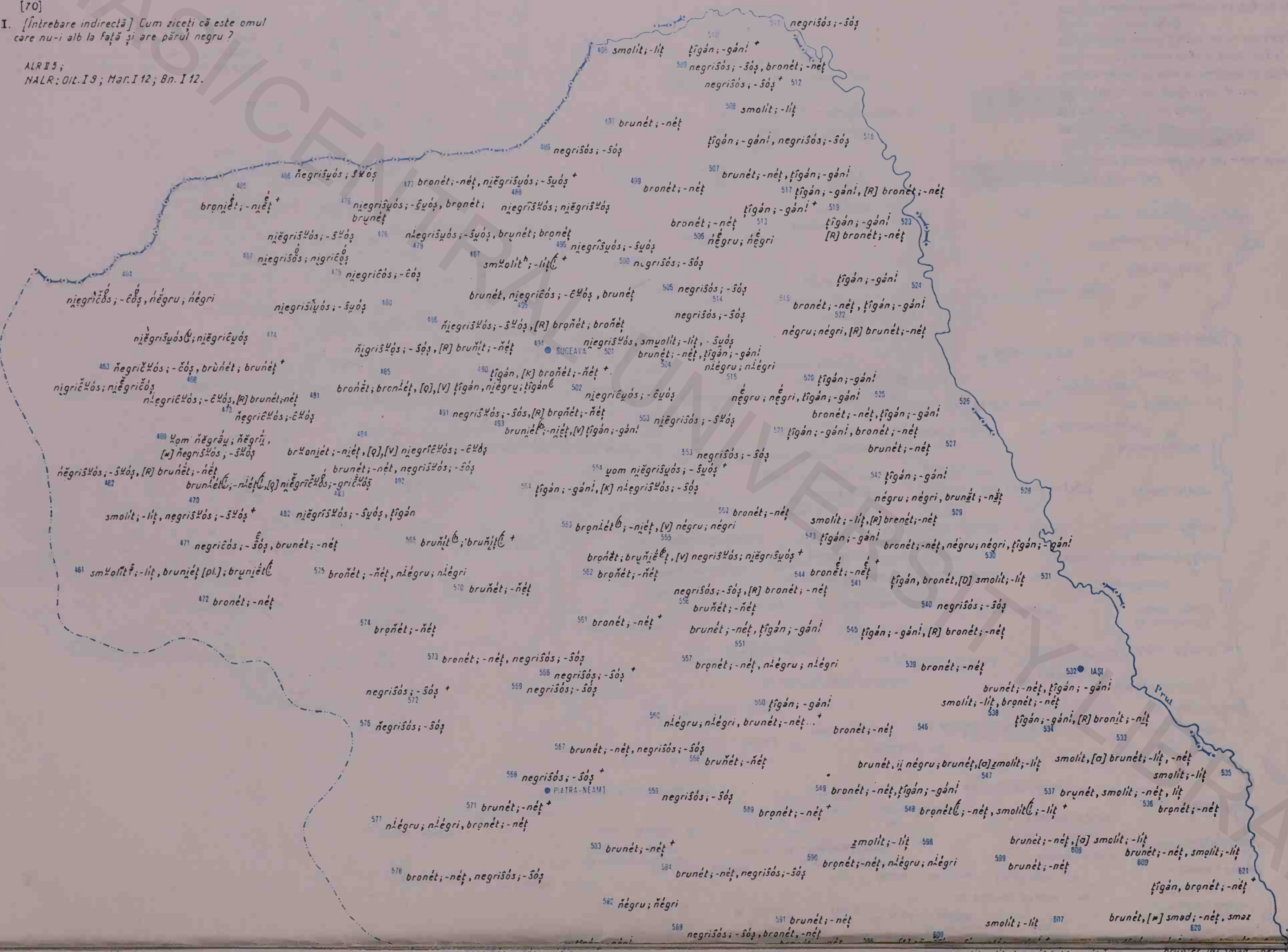
- ● greblar
- ♦ coltar

II. 461: cu pậpținų , [K] ĉẹpținų.
483: pẹpținįẹ...
485: cu ĉẹpĉinli [ə].
488: cu kẹpținle șî-ăl nietiedîm.
496: cu pẹptīli , [K] cu kẹptīli ; képteni [n].
497: grébla cápulu [!].
501: jeu nu măi gîc pieptini , jeu...
542: grébla părului [!].
546: greblă di cap [!].
555: ĉẹptinile [ə].
566: [*] képțini [pl.].
591: képtinli [ə].
611: "Cel făcut de țigani din corn de bou se cheamă képtin ; képtini" (fig. 1).
631: [V] képtini ; képtini "cel ce se folosea la pădúk";
"[era] din corn di vită" (fig. 1).
643: [*] képtini [n].
649: [*] képtini [pl.].
651: [Răspuns obținut după ce a fost arătat obiectul.] (fig. 2). S-a dat și: piéptini ; piéptîni.
653: [Q] [V] képtini ; képțini.
654: képtini ; képțini , [K] képtini.
655: [K] [doi] péptini . [Și:] greblár ; greblári.
656: [Este cel lat, de corn de vită] (fig. 1), [R] greblári ; -lări 'cel lung, cu o singură parte' (fig. 2).
659: (fig. 2). [D] képtini ; képțini 'cel cu două părți, folosit după lăut' (fig. 1).
660: "Cel cumpărat de la cooperativă" (fig. 2); képtini "[este] făcut de țigani din corn de bou" (fig. 1).
662: (fig. 2); [V] képtini ; képtini , [*] képțini.
667: [Q] doi képtini , [R] colțári ; colțári.
668: képtini "mai lat" (fig. 1).
670: képtini [pl.].

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 9

II. 463: țîgán ; -gán [peiorativ].
465: [ǫ] nigričuós ; nᶦegričuǫș.
468: [Ⅱ][Și:] brunét ; brunéț.
470: țîgán ; -gáň, dácâ-i nᶦégru tári, [R] brunét ; -néț.
471: [*] smǫlit ; -líț.
487: nᶦegrišuós ; -šuóș.
490: țîgán ňégru, cînd vrę sâ-l jęii așé, îm bășcăliálă.
510: negrišós ; -šóș.
512: [R] bronét ; -néț.
519: [R] bronét ; -néț.
544: îsepătúrâ di țîgán.

VII

Termeni pentru „brunet"

- negricios
- brunet, brun
- negru, negriu
- smolit
- țigan, țigăncuș, țigănos
- oacheș
- tuciuriu
- smead
- murg
- porumb
- săminciu
- harap
- șaten
- blond

548: țîgán, -gáni.
554: [ǫ] îi spúňi și brunét, da mai mult ňiegrišuós.
555: [E] bᶦlond ; bᶦlõz "nici baián, nici ňégru tári",
[K] ňégru ; ňégri.
560: [se zice] "mai rar, de fudulie" (2)
561: negrišós ; -šóș.
565: [ǫ] ňiegrišuós ; -šuóș, ňégru, țîgán
566: [R] brǫnét ; -néț.
568: țîgán [!] ; -gáni, haráp ; -rák, [R] brǫnét ; -néț
571: negrišós ; -šóș, țîgán ; -gáni [peiorativ].
572: [R] brǫnét ; -néț.
579: brunét ; -néț [peiorativ, pentru țigani].
583: tuširiu ; -rii.
585: nᶦégru ; nᶦégri.
589: negrišós ; -šóș.
597: négru, négri.
600: [D] brǫnét, negrišós, [o] smolit ; -néț, -šóș, -líț.
604: nᶦégru ; nᶦégri.
606: [o] smolit ; -líț.

616: [ǫ], [B] negrišuós.
617: "În rîs i se spune unuia și tušuriu ; tuširii."
621: tuširiu ; -rii, [D] smolit ; -líț.
624: [o] zmolitᵘ, negrišós, [R] bronét ; zmolíț, -šóș, -néț.
625: [ǫ], [B] murg ; murẑ [așa zice mama inform.].
632: [Primul răspuns a fost:] tînăr.
634: [ǫ] négru.
637. [Primul răspuns a fost:] tînîr.
639: [ǫ], [V] negrišós ; -šóș.
653: [ǫ] brǫnéț [!] [pl.].
661: mai țîgănós.
664: [*], [V] uákiș ; ~.
665: [Și:] blõz [pl.].
666: négri, brunéț [pl.].
667: [Poreclă: Córbea.]
669: uákiș.

HARTA 10

BRUNETĂ, pl. „(femme) brune“

[71]

I [Întrebare indirectă] Dar dacă e femeie? (Vezi întrebarea la harta precedentă)
NALR Olt I 10, Mar I 13; Bn. I 13.

SUCEAVA

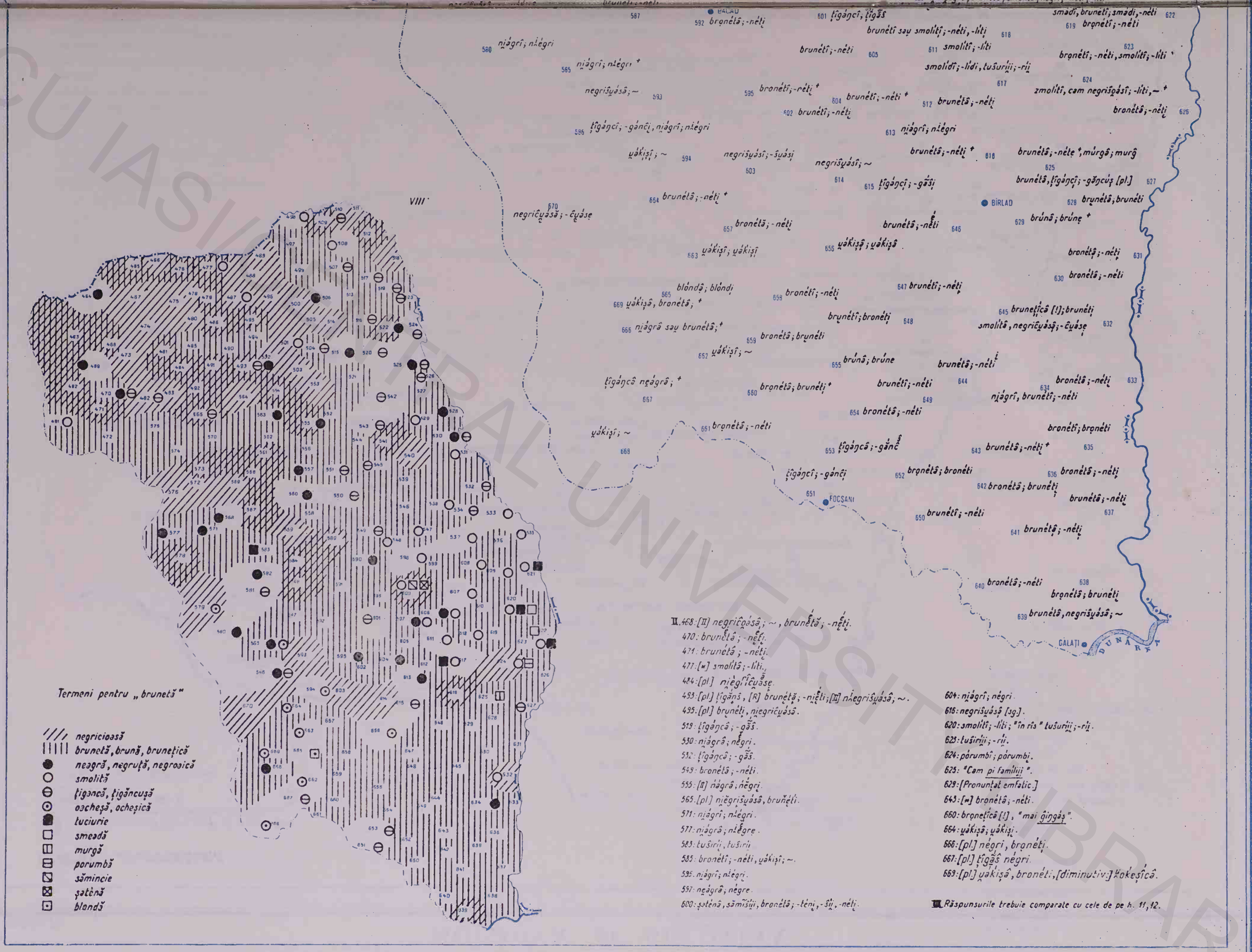
PIATRA-NEAMȚ

IAȘI

Prut

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Termeni pentru „brunetă"
negricioasă
brunetă, brună, brunetică
neagră, negruță, negroaică
smolită
țigancă, țigăncușă
oacheșă, ochesică
tuciurie
smeadă
murgă
porumbă
sămincie
șatenă
blondă
BÎRLAD
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA
VIII
II. 468: [II] negricioasă; ~, brunetă; -neți.
470: brunetă; -neți.
471: brunetă; -neți.
477: [*] smolită; -liti.
484: [pl.] niegricioase.
493: [pl.] țigănș, [R] brunetă; -neți; [II] niegrișoasă, ~.
495: [pl.] bruneți, niegricioasă.
519: țigancă; -găș.
530: niagră; negri.
532: țigancă; -găș.
549: bronetă; -neti.
555: [II] niagră; negri.
565: [pl.] niegrișoasă, bruneți.
571: niagri; niegri.
577: niagră; niegre.
583: tușiriii, tușirii.
585: bronetă; -neti, uakiși; ~.
595: niagri; niegri.
597: neagră; negre.
600: șatenă, săminșii, bronetă; -teni, -șii, -neti.
604: niagri; negri.
616: negrișoasă [sg.].
620: smolită; -liti; "în rîs" tușuriii; -rii.
623: tușiriii; -rii.
624: porumbi; porumbi.
625: "Cam pi familii".
629: [Pronunțat emfatic.]
643: [*] bronetă; -neti.
660: bronețică [!], "mai gingaș".
664: uakișă; uakiși.
666: [pl.] negri, broneți.
667: [pl.] țigăș negri.
669: [pl.] uakișă, bronetă, [diminutiv:] ¥okeșică.
III. Răspunsurile trebuie comparate cu cele de pe h. 11, 12.

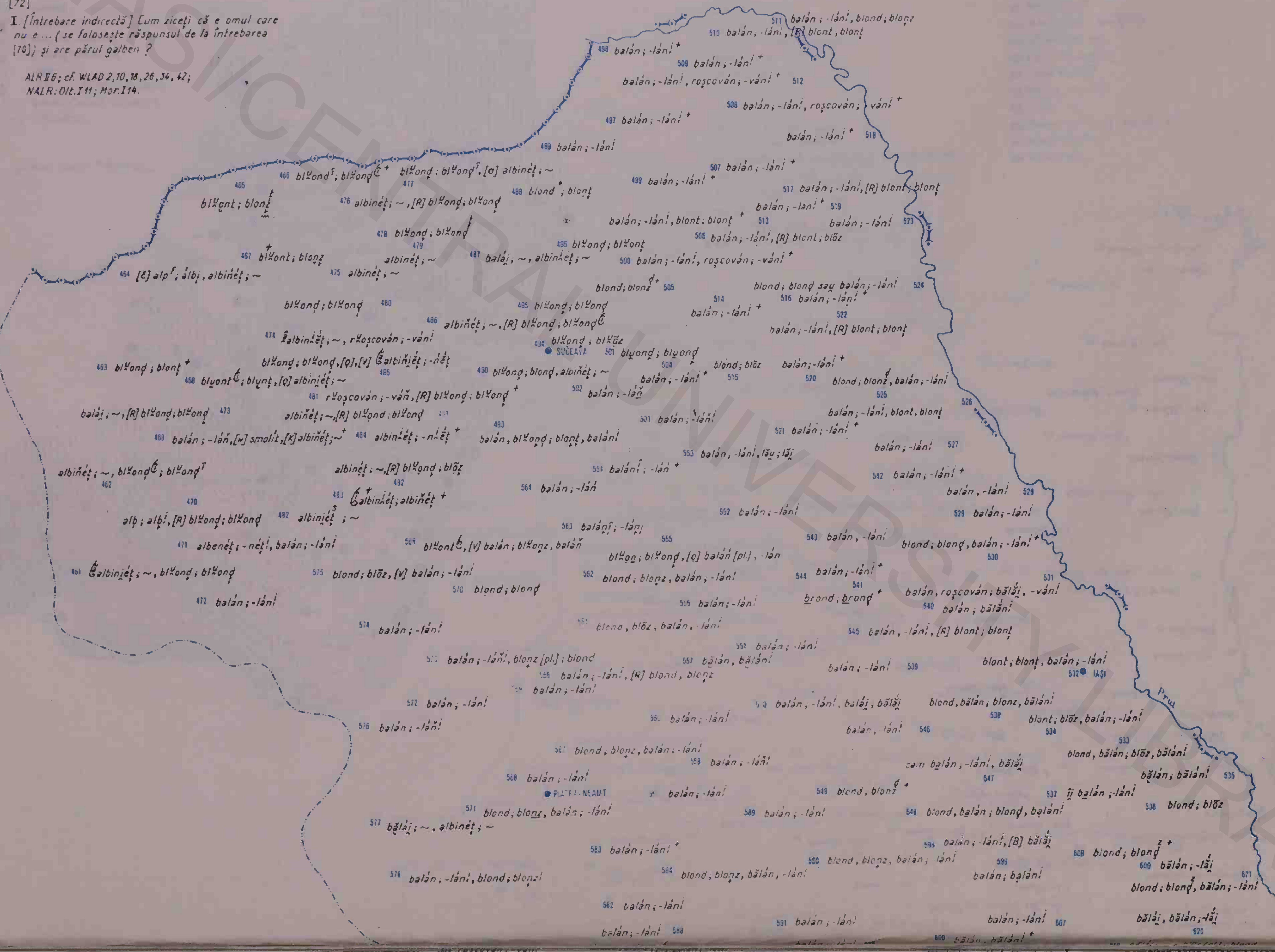
HARTA 11

BLOND, pl. „(*homme*) *blond*"

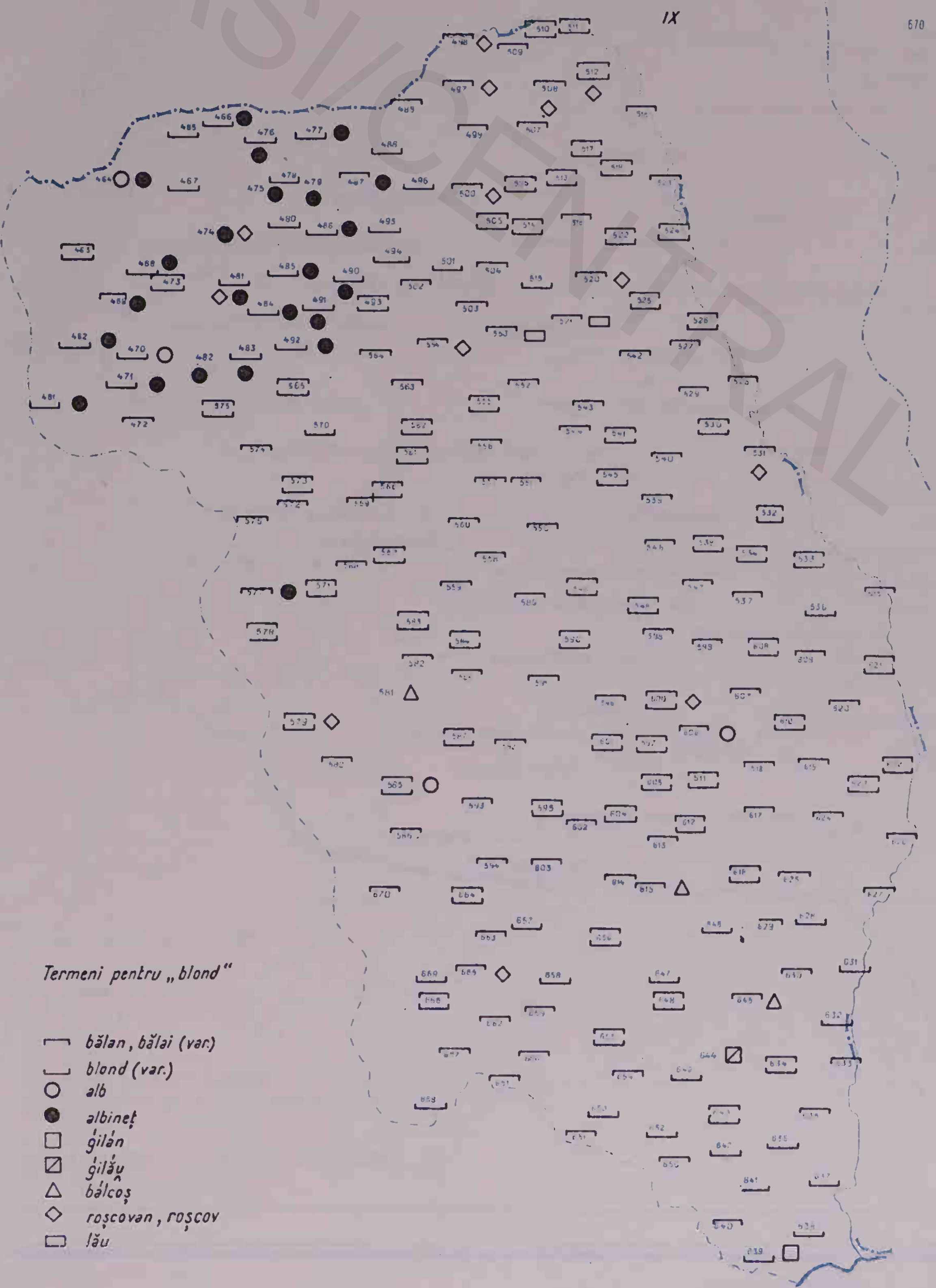
[72]

I. [Întrebare indirectă] Cum ziceți că e omul care nu e ... (se folosește răspunsul de la întrebarea [70]) și are părul galben ?

ALR II 6; cf. WLAD 2, 10, 18, 26, 34, 42; NALR: Olt. I 11; Mar. I 14.

II. 463: ca um balán 'alb, albicios'.
466: albinĕț la fáță.
469: "ca un cal balán se zice cînd e prę balán".
481: albinéț; ~.
483: bloon da ásta-i noụ, acúma.
484: [II] blond; blond.
488: ... așă.
497: îs roșcovi la fáță.
498: ii spuị uómuluí și roșcovan; -vánʼ.
499: ári șî uok albáștri.
500: păru mai mult galbîn [dacă este roșcovan].

504: alb la kéli și cu păru galbîn.
505: balán; -lánʼ, ári kélịa álbă.
507: ii alb la fáță.
508: "cu sfĭli-n fáță omul este roșcovan".
509: ii alb la kéli.
512: blont; blonț, balái; ~.
513: ári păru galbîn.
514: [R] blont; blonț.
516: alb la kéli.
518: ári kélịa álbă.
519: [R] blont; blonț.
520: dácî-i cu fáța róșă ii roșcován; -vánʼ.
521: amú lău ii spui; lăi.
530: dácî-i cu uóki albáștri ii spuị balán.
541: ii și balán; -lánʼ.
542: ii cu păru galbîn.
544: ii alb la kéli.
549: balán; -lánʼ sau román [!].
554: ruoșcován cári-i întri, [E] négru și balán.
579: blond; blōz, bălán; -lánʼ.

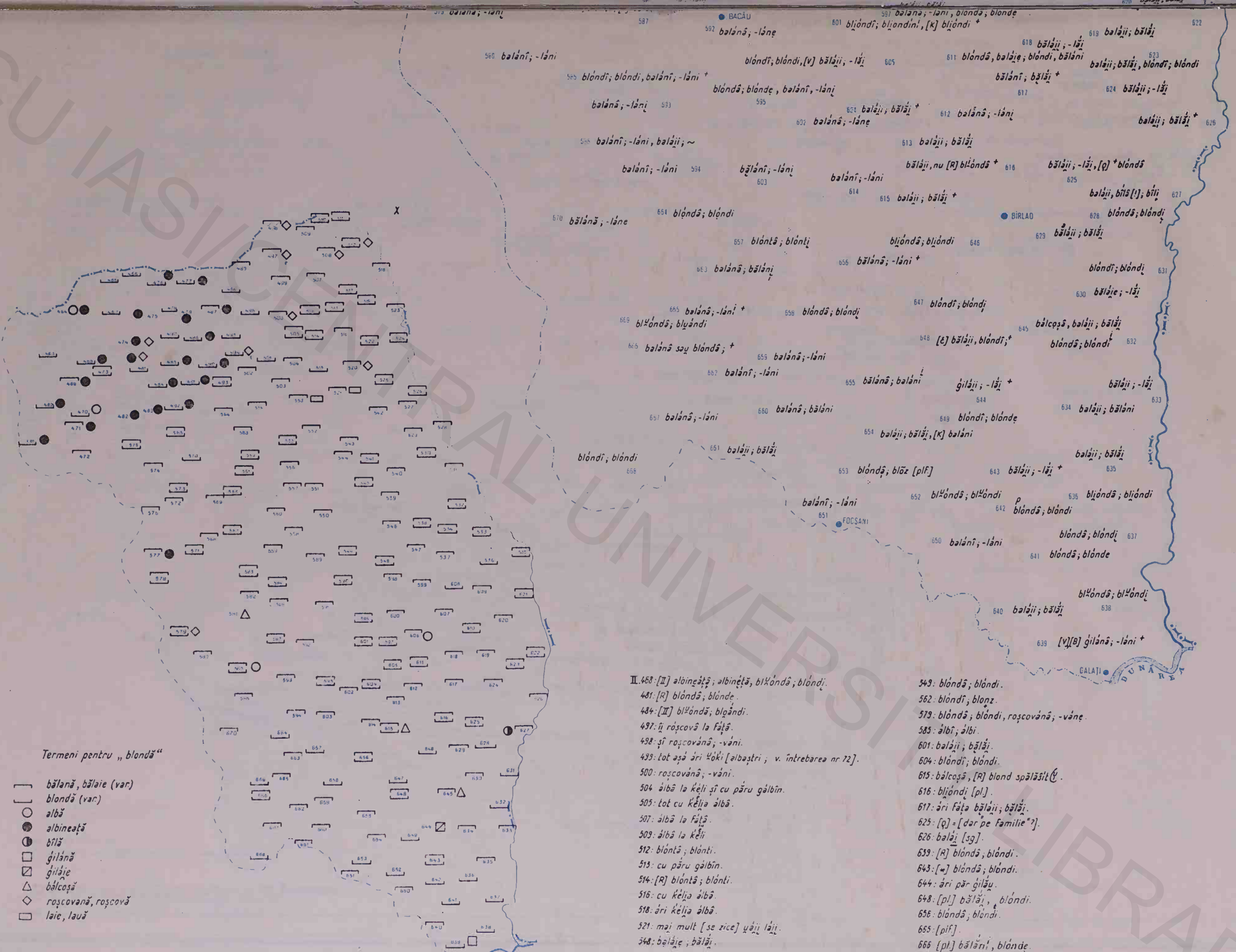
583: blond; blonz.
585: alb; alg.
600: [R] blond; blōz [și] "roșcován; -vánʼ la fáță, cu părul negru și ochi căprii".
601: [O] balán; -lánʼ.
604: balán; -lánʼ.
606: [K] bălăi, alb; alg.
608: balán; -lánʼ "mai galben la păr".
615: bălánʼ, bâlcoș 'albineț'.
616: bălán; -lánʼ.
626: bălăi [pl.].
634: blond.
643: [*] blond; blondʼ.
644: 'alb'.
655: [O] balán; -lánʼ.
656: blond; blond.
664: [V] bălán; -lánʼ.

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI

MOLDOVA ȘI BUCOVINA

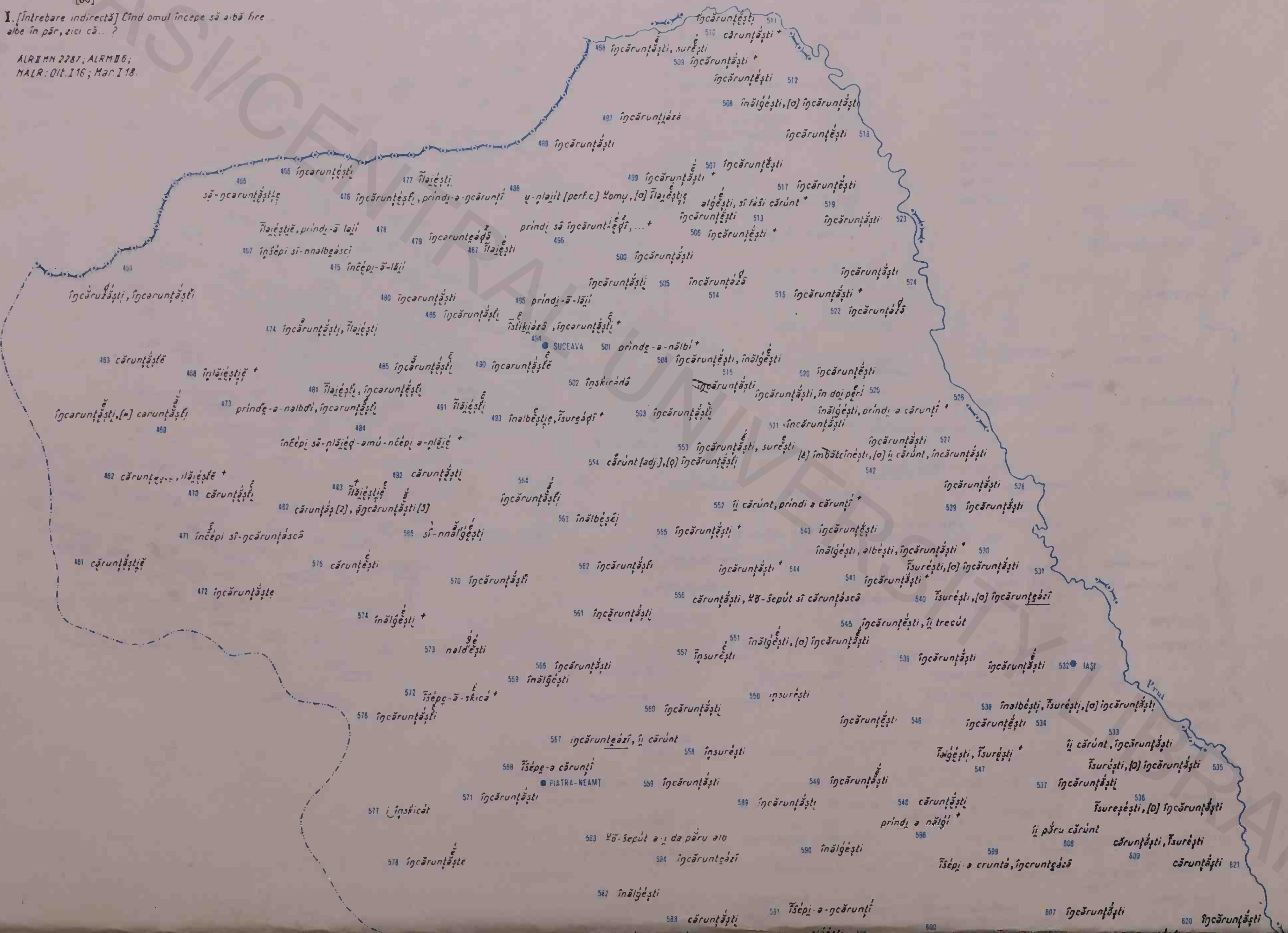
HARTA 12

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

HARTA 13

ÎNCĂRUNȚEȘTE (ind prez. 3) „il grisonne"

[80]

I. [Întrebare indirectă] Cînd omul începe să aibă fire albe în păr, zici că... ?

ALR II MN 2287; ALRM II 6;
NALR: Olt. I 16; Mar. I 18.

Forme și construcții cu valoare incoativă pentru „a încărunți"

I (în)cărunțește [(în)albește, (în)surește, înlăiește]
(în)cărunț(ț)ează (var.) [(în)spichează (var.), însurează]
spicuie
se încărunțește [(în)albește, căruntează, face cărunt]

II △ începe să încărunțească [(în)albească, însurească, înlăieze]
△ începe să se încărunțească [facă cărunt]
△ începe a (în)cărunți [înlăi(a), înspica, crunta]

○ prinde să încărunteze [înalbească]
⊕ prinde a (în)cărunți [înalbi, înlăi, înflori]
⊕ prinde a se încărunți

III □ a început să (în)cărunțească [(în)albească, cărunteze]
⊞ a început a încărunți [albi, suri, -i de părul alb]

◇ a (în)cărunțit [albit, însurit, înlăit, încăruntat]
◇ s-a cărunțit

— alt tip de răspuns

XI

II. 462: [Al doilea termen a fost dat după întrebarea 81]
463: [II] încărunțăști.
484: [II] încărunțeađă, [o] îlăiești.
493: [II] încărunțăști.
494: prinĝ-a-nflori.
496: sî-albeașcă.
499: sau surești.
501: [E] iesî păr alb pin cap ...
506: îi în doi peri.
509: surești la cap.
510: îi în doi peri.
516: sî făsi sur.
519: încărunțești.
523: ũ șir alb, altu négru.
526: [D] încărunțăști.
530: îi sur, în doi peri.
544: în doi peri.
547: [D] "Nu se spune încărunțește".
552: [o] încărunțăști.
555: [II] cărunțăști, prindi-a să-ncărunți.
572: îi ies mestéșini.
574: îi ies mistéșini.
586: [E] cu vremea.
598: [R], [D] încărunțăști.
605: îsép a cărunți.
623: ... sî sî ncărunțăscî, încărunțăști.
624: încărunțăști.
627: [Primul răspuns a fost] cărunt, sur.
634: a însurit.
641: ... să albeascâ.
642: [perii din cap].
643: [×] [a început] să-nălbeascâ.
646: [D] încărunțăști.
655: ... Ȣoliâcă păru.
658: [În vorbire] Ȣă-surit.
664: [Nu dă forma de prezent.]
667: a-nceput să-ncărunțăscă, a nîs în păr.
670: [începe] să-ncărunțeâscă.

II. În pct. 455, 555, 565, 581, 587 verbele sînt la diateza reflexivă

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

CĂRUNT, pl. *„grisonnant"*

[81]

I. [Întrebare indirectă] Cum ziceți că e părul omului care începe să aibă fire albe prin el ?

ALR I 65; ALR 24; ALRM I 98; NALR: Olt. I 17; Mar I 19.

511 cărunt, -runt
510 cărunt; -runt
496 cărunt; -runt, [V] sur; suri
509 cărunt, -runt, sur; suri
512 cărunt, -runt +
508 cărunt; -runt +
497 cărunt; -runt +
518 cărunt, -runt
489 cărunt; -runt
507 cărunt; -runt +
466 carunt, -runt
465 [ẹ] carunt; -runt +
477 lău, cărunt, cărunt, lăi
476 cărunt, -runt
499 cărunt; -runt, sur; suri
488 [ẹ] însurești, [ọ] sur la cap… +
517 cărunt; -runt
519 cărunt, -runt
513 cărunt; -runt +
523 cărunt; -runt
478 caruntᴮ; -runt
479 carunt, -runt
487 lău, cărunt, lăi, carunt
506 cărunt; -runt +
496 cărunt; -runt +
500 cărunt; -runt
467 ? +
475 lău; lăi
464 încarunțești, caruntit, carumtit, carunt; -runt
480 cărunt; cărunt
495 în doi perᴮ
505 cărunt; -runt +
514 sur; suri, cărunt; -runt
516 cărunt; -runt, sur; suri
524 cărunt; -runt +
486 în d'oi per +
522 cărunt; -runt, sur; suri
474 lăi; ~
494 carunt, -runt
SUCEAVA
501 castaniu, [ọ] suriu; surii +
cărunt; -runt, sur; suri
463 cărunt ᴮ; -runt, [O] ĭi lăi; ~
468 lăi; lăi +
485 sur sau cărunt; cărunt sau suri
490 cărunt, -runt, ĭsticat; -cat
504
502 …înskicat… +
515 cărunt; -runt
520 cărunt; -runt
525 cărunt; -runt
481 [o] carunt; runt +
473 carunt; -runt
491 lăi; ~
526 cărunt; -runt
493 sur; suri +
503 în doi peri
469 carunt; -runt
484 împiestrițat; împiestrițat +
571 cărunt; -runt +
527 cărunt; -runt
553 cărunt; -runt, sur; suri +
554 cărunt; cărunt, [o] lăi; ~ +
462 cărunt; -runt, lăi; ~
492 cărunt; -runt
542 cărunt; -runt +
470 cărunt; -runt ᴮ
483 …în doi peri +
564 cărunt; -runt
528 cărunt; -runt
529 cărunt; -runt
482 …ĭi suriu, așă; suri… +
552 cărunt; -runt
563 căruntᴮ; -runt
471 cărunt; -runt
565 sur; suri… +
555 cărunt; -runt
543 cărunt; -runt +
530 sur; suri, cărunt; -runt
461 piestriț, [K] carunt; cărunt, [O] lăi; lăi
575 cărunt; -runt
562 încăruntit; -tit +
544 cărunt; -runt
531 sur; suri
541 cărunt; -runt, [V] sur; suri +
570 cărunt; -runt
472 cărunt; -runt
556 cărunt; -runt
540 sur; suri, [o] cărunt; -runt
574 carunt; -runt
561 cărunt; -runt
545 cărunt; -runt
551 cărunt; -runt +
573 cărunt; -runt
557 suriu; -rii
539 cărunt; -runt
532 IAȘI cărunt; -runtᴮ
566 cărunt; -runt
569 cărunt; -runt
572 cărunt; -runt
550 sur; suri
576 cărunt; -runt
560 cărunt; -runt
538 cărunt; -runt, ĭsurit; -rit, înalbit
546 cărunt; -runt
534 cărunt; -runt +
567 cărunt; -runt
533 cărunt; -runt
558 cărunt; -runt
568 cărunt; -runt
PIATRA-NEAMȚ
547 sur; suri
535 ĭsurit; -rit
571 cărunt; -runt +
559 cărunt; -runt
549 cărunt; -runt +
537 cărunt; -runt
577 înskicat; -cat
589 cărunt; -runt
548 cărunt; -runt
536 cărunt; -runt
583 cărunt; -runt, sur; suri
598 ări ĭirt albi
608 cărunt; -runt
578 cărunt; -runt
584 cărunt; -runt
590 cărunt, -runt +
599 ĭi crunt; crunt
609 sur; suri
621 căruntit; -tit
582 cărunt; -runt
591 sur; suri
607 cărunt; -runt
620 cărunt; -runt +
588 suriu; -rii, cărunt; -runt
585 cărunt; -runt
600 cărunt; -runt
Prut

II. 465: …[ẹ] pe lângă Kurkek, [O] tău „poate spun și n-am știut ce-i asta".
467: [O] [Nu se zice « cărunt ».]
468: [K] sur; suri.
481: încep-a hi lai.
482: ma rog… [O] lăi, numa dacă-i difinitivu [alb]; lăi.
483: ar fi ca um brumăriuᴮ, [O] cărunt, cin ĭi cărunt ckompliect, lăi; cărunt…
484: [O], [R] cărunt, lăi; ka-ncăruntit cutări uăm, tare-o-ncăruntit.
486: „Se zice și la suman".
488: …suriu; surii, [O] să zîși și cărunt; cărunt: ai prins a ckorin [ẹ] ẹi-i carund la cap de-amu, cari prinde-a-lai, așă citi-om fir di păr.

Termeni pentru „cărunt"

═ cărunt (cărunc, crunt)	⦀ sur
△ (în) căruntit	○ suriu
	⊖ (în) surit

XII

BACĂU

BÎRLAD

FOCȘANI

GALAȚI

DUNĂREA

580 sur; suri
585 cărunt; -runț
586 cărunt; -runț
587 cărunt; -runț
592 sur; suri
593 căruntČ; -runț
594 cărunt; -runț
595 sur; suri
601 cărunt; -runț
602 cărunt; -runț
603 surᵞ; suri căruntᵞ; -runț
604 cărunt; -runț*
605 căruntit, cărunt; -runț
611 în doi peri, [D] cărunt; -runț
612 cărunt; -runț
613 cărunt; -runț
614 căruntᵞ; -runț
615 căruntᵞ; -runț
617 îi căruntᵞ; -runț
618 cărunt; -runț
619 lău, [D] cărunt; lăi, cărunt
623 îi sur, [O] cărunt; suri, cărunt
624 cărunt; -runț
625 sur; suri
626 surČ*
627 sur; suri
628 însurit; -riț
629 sur; suri
630 înalgit, [D] sur; suri
631 cărunt; -runțČ*
632 surČ; suri
633 cărunt; -runț sur; suri
635 surᵞ; suri
636 sur, alb
637 căruntČ; -runț
638 însurit; -riț
639 sur; suri
640 căruntᵞ; -runț
641 cărunt, alb
642 sur; suri
643 [D] cărunt; -runț
644 surᵞ; suri
645 surČ; suri, alg
646 cărunt; -runț
647 [Q] cărunt; -runț
648 cărunt; -runț
649 sur*
650 surᵞ; suri
651 cărunt; -runțČ
652 cărunt; -runț
653 alb, [O] cărunt; -runț
654 alb, [*] cărunçᵞ
655 cărunt; -runț
656 sur; suri
657 [C], [Q], [D] cărunt; -runț
657 cărunt; -runți
658 surᵞ; suri
659 sur; suri*
660 sur; suri
661 cărunt; -runț
662 surČ; suri
663 sur
664 căruntČ; -runți
665 cărunt; -runț
666 căruntᵞ; -runți
669 cărunt; -runți
670 cărunt; -runți
598 sur

□ lău (lai, lăi)
◫ în doi peri
⊟ înspicat
◇ alb
⊕ înălbit
▭ pestriț
▤ împestrițat
◫ brumăriu
◩ cernit
▣ nici alb, nici negru
◨ un fir alb și unul negru
⋯ ninș de ani
– nu s-a răspuns (sau alt tip de răspuns)

493: [Ⅱ] cărunt; -runț. [Inform. principal:] cărunt 'alb'.
496: [D] mai să zîși și lău, "cînd e alb tare"; lăi.
497: ări păru vargăt.
501: [D] și măi zîși și cărunț.
502: încèpi-ă-laiè, îlaiădă... "Cînd trece de jumătate alb este lăi".
505: îi lău; lăi, în doi peri.
506: ŭă-surit.
507: ŭ șir alb și ŭunu negru.
508: l-o bătut bruma [!].
512: îi nis di ani.
513: îi îskicàt la cap.
521: l-o bătut ŭomătu.
524: însurit; -riț.
525: niș alb, niș negru; mai mult sur, în doi peri.
534: îi sur la cap.
541: îi suriu la cap.
542: îi dă skiși păru.
543: trecut di ani.
549: [V] surit; -riț.
551: amú [cînd este cărunt] ŭomu-i cu minția-ntrjagă.
553: l-o surit ani.
554: "Se zice mai rar la cări-i în doi pjeri".
562: cărunt; -runț.
565: [B] măi yobișnuieș lăi; ŭă-lăiè pi cap, [D] cărunt.
571: sur; suri "mai spre alb".
590: în doi peri; "întîi în doi peri și apoi, mai alb, cărunt".
604: șernit; -niț.
620: în doi peri.
626: o-nsurit.
631: [Pronunțat emfatic]
649: o prins ă-suri.
659: [O] cărunt; -runț.
III. În unele cazuri, răspunsul se referă la omul care a încărunțit (nu la păr); v. h. 13. Vezi și h. LXXXVI.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

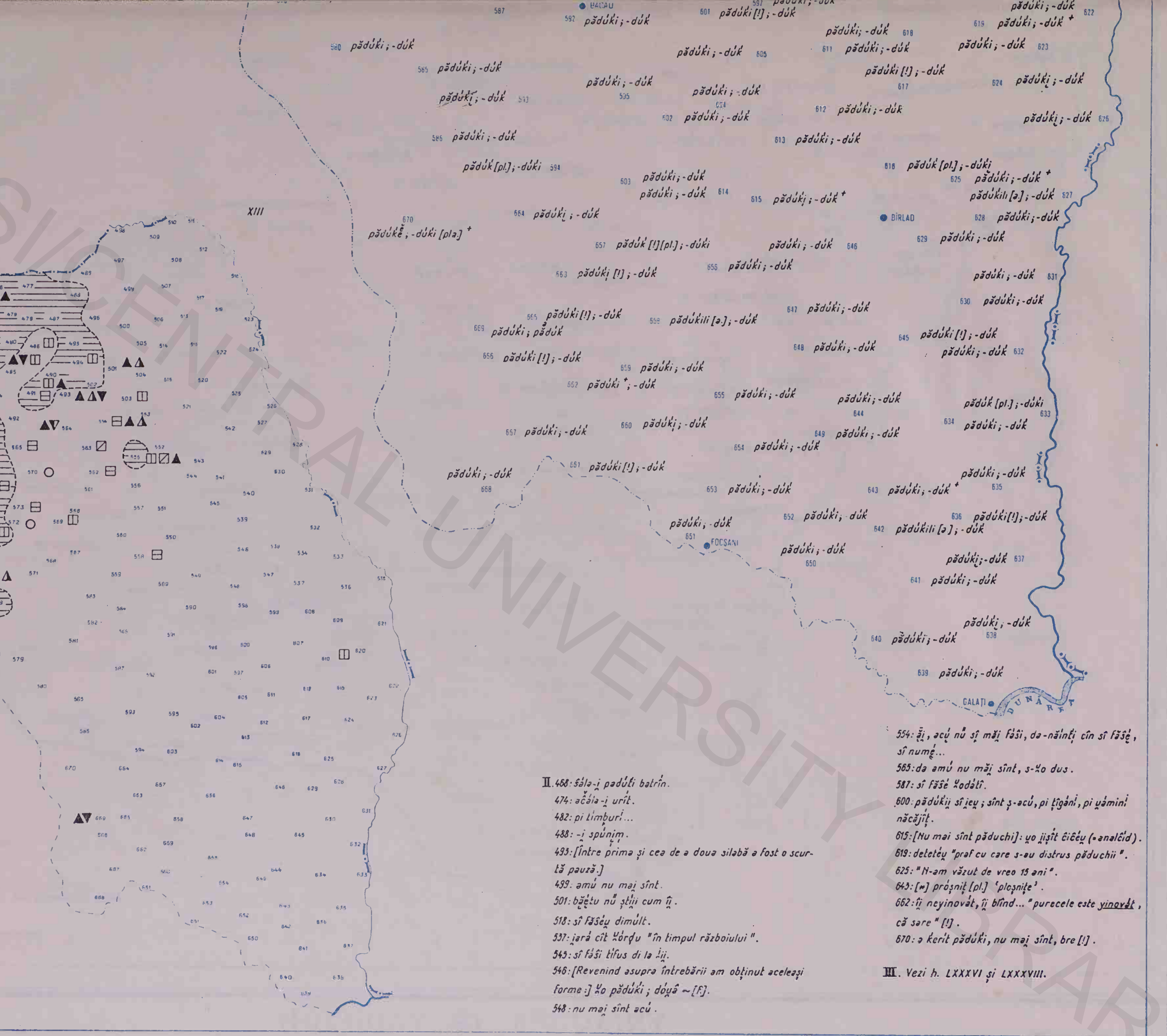
PĂDUCHE, pl. „*pou*"
[27]

I [întrebare indirectă] Cum îi spuneți la acela mai alb care se face în cap sau pe rufe, cînd omul nu se spală mult timp?

AIS 145; ALMC 360; ALA 1032; ALPO 442; NALR. Olt. I 19; Mar. I 22; Sn. I 18.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

1. ă : ạ în « păduche »
nereprezentat : ạ
ạ paralel cu alte sunete
aria lui ạ
2. ḱ în « păduche »
nereprezentat : ḱ
ḱ paralel cu alte sunete
XIII
BACĂU
BÎRLAD
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA
II. 468: śála-i̯ padúḱi batrî́n.
474: ačáia-i̯ urît.
482: pi Limburi…
488: -i̯ spúnim.
493: [Între prima și cea de a doua silabă a fost o scurtă pauză.]
499: amú nu mai̯ sînt.
501: băi̯etu nu̯ știi cum ĭ̯.
518: sî făśéu̯ dimúlt.
537: ierá cît hórdu "în timpul războiului".
545: sî făśi tifus di la i̯ii.
546: [Revenind asupra întrebării am obținut aceleași forme:] ho păduḱi; dóuă ~ [f].
548: nu mai̯ sînt acú.
554: ăĭ̯, acú nu̯ sî mai̯ făśi, da-năinți cîn sî făśé, sî numé…
565: da amú nu mai̯ sînt, s-ho dus.
587: sî făśé hodátî.
600: păduḱi̯ sî ieu̯; sînt ș-acú, pi țigani, pi u̯amini năcăjiț.
615: [Nu mai sînt păduchi]: u̯o ieșît ćićéu̯ (= analćíd).
619: deletéu̯ "praf cu care s-au distrus păduchii".
625: "N-am văzut de vreo 15 ani".
643: [*] proșniț [pl.] 'plosnițe'.
662: ĭ̯ neyinovát, ĭ̯ blînd… "purecele este yinovát, că sare" [!].
670: a ḱerit păduḱi, nu mai̯ sînt, bre [!].
III. Vezi h. LXXXVI și LXXXVIII.

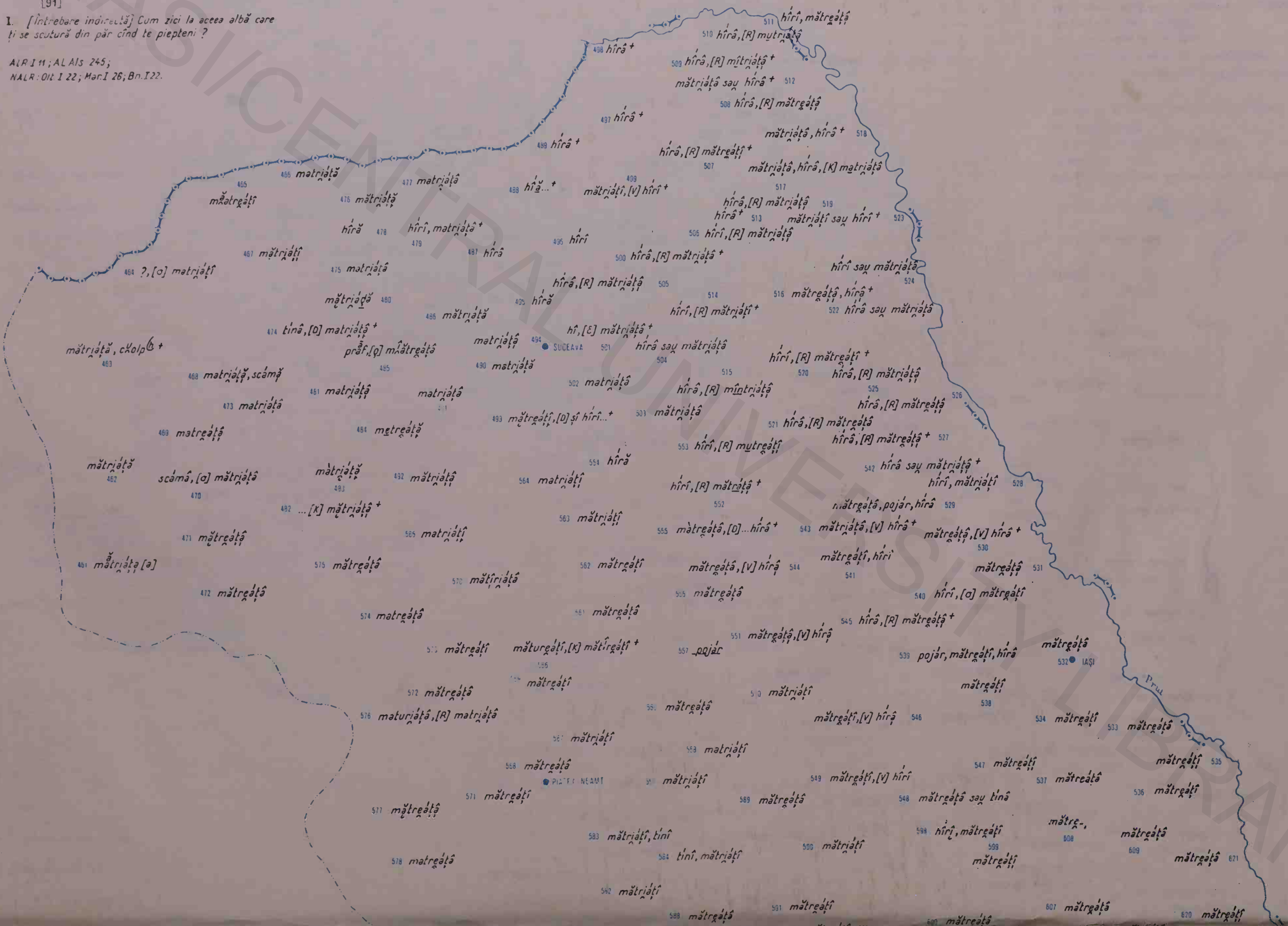
HARTA 16

MĂTREAȚĂ *„pellicules"*

[91]

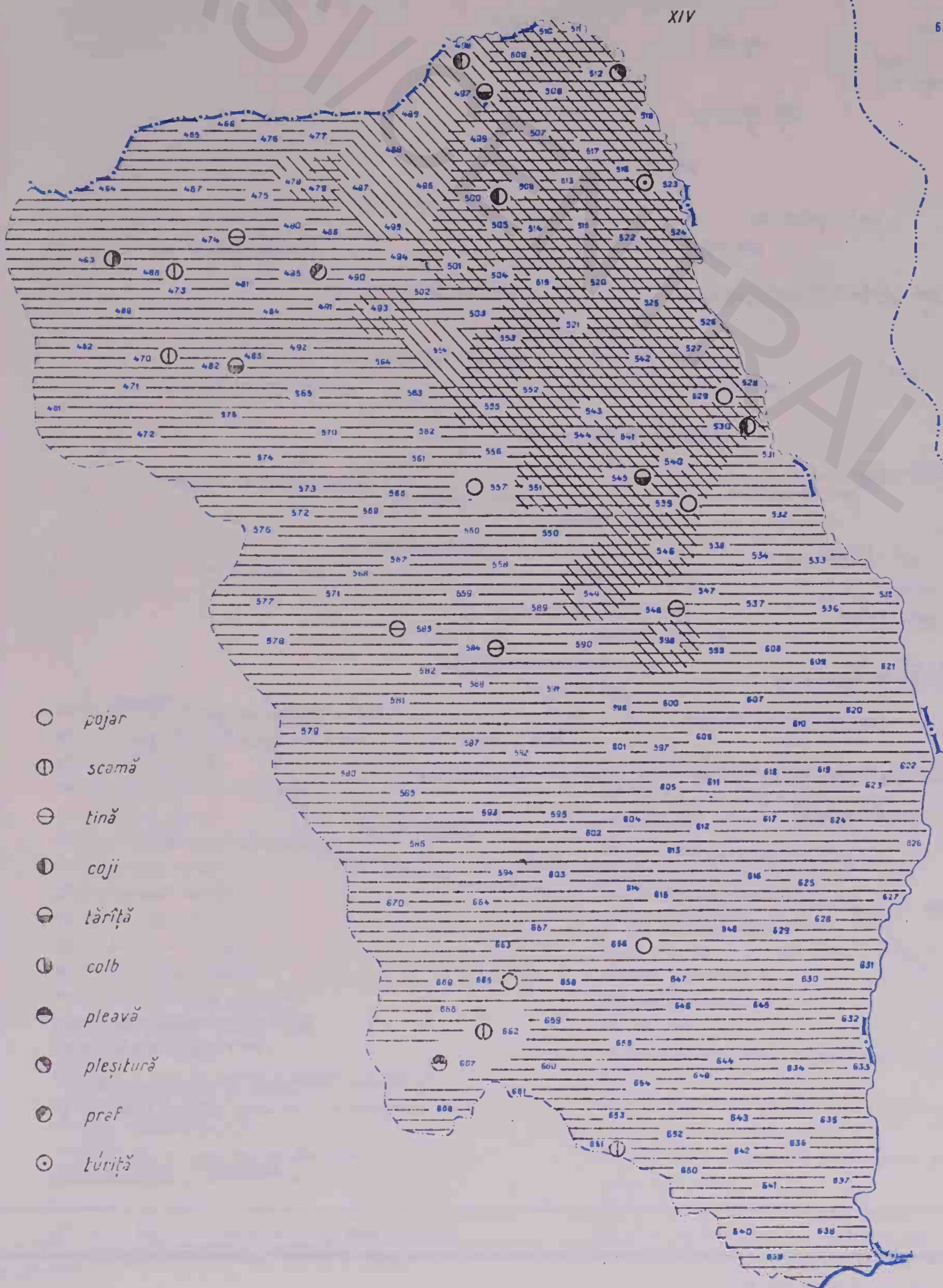
I. [Întrebare indirectă] Cum zici la aceea albă care ți se scutură din păr cînd te piepteni?

ALR I 11; AL Als 245;
NALR: Olt. I 22; Mar. I 26; Bn. I 22.

BCU IAȘI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

XIV

II. 453: "Mai zic unii".
474: "Se zice și matriață".
475: [Mai frecvent] hîră.
482: niști [ɛ] tăriță di... a...
488: ...la noi să spune.
489: sî fășî di mulți grij.
493: ...șî mai zîșî.
497: ꭓo făcut capu tăriță.
498: ari cꭓoj pi cap.
499: sî fășî di nispalări.
500: sî fac cꭓoj di nispalări.
501: hîrî, măitriață.
507: ꭓo fac nispalăți.
509: îi un fel di rápîn pi cap.
512: [V] pleșitură.
513: amu-i zîșî mutriață.
514: iești mătreṭos; -ṭoș.
516: ꭓi sî cojăști capu di rapîn.
518: dacî-i dꭓasă îi ca ꭓo pojgiță.
520: ai rapîn pi cap.
523: ꭓuni mai zîc țuriță.
527: sî fășî di nispalări.
530: îi sî fac coj pi cap.
542: sî fășî di nispalări [!].
543: amu sî dîșî mai mult la ꭓoj, hîră.
545: în bajocură îi zîș tăriță di cap [!].
552: dacă ti speli cu leșii, kică ʒos.
555: "Se mai zice și..."; [ɪ] mătreață.
566: [Se spune mătîreațî și vegetației de pe baltă]
634: [Răspunsul e pe ton ușor interogativ]
656: [D] mătreață.

III. Întrebarea a fost însoțită, adesea, de gestul de a scutura părul cu mîna.

HARTA 17

CHEL, pl. „chauve"

[92]

1. [Întrebare indirectă] Cum zici că e omul care n-are păr pe cap, mai ales în față?

ALR I 12; ALRM I 16; ALA 318;
NALR: Olt. I 23; Mar. I 17; Bn. I 23.

kelbós; -bóș

kel; keli + kelbós; -bóș, [V] pleșúg; -șúz

kel; keli, pleșúv; -șúvi +

kelb; kelbi, pleșúg; -șúz

pleșúv; -șúvi +

kel; keli +

kelbós; -bóș +

kelbós; -bóș

pliešúg; -șúz

kel, pliešúg; pliešúz, keli

kel; keli, kelbós; -bóș

kelbós; -bóș, [R] kel; keli

kelbós; -bóș

pliešúg; pliešúz

pliešúg; -șúg

kelbuós; kelbuós

kelb; kelbi, pleșúg; -șúz +

kelbós; -bóș

kiel, [V] pliešúg; -șúz, kiel

kel; keli, pliešúg; -șúz

kelb, kielbuós; kelbuós +

kel; kei, kelbós; -bóș, [R] pleș; ~ +

pliešúc; pliešúc

kelb; kelbi

kelb; kelbi +

pliešúg, kiel; pliešúz, keli

kelbós; -bóș

kelbuós; ~ [?]

pliešúg; -șúz

kel; kelbuós, [O] pliešúg; pliešúg

kel; keli, kelbuós; -buóș +

kelb; kelbi, kelbós; -bóș,

pliešúg, kiel; pleșúz, kieli

pleșúg; -șúz +

pleș; ~

pliešúg; -șúz

kel sau kelb; kelbi, kei

kil; kil, [O] pliešúg; -șúg

pleșúg; -șúz

kelbuós; kielbuós

pliešúv; pliešúz

● SUCEAVA

preșúg; -șúz, kelbós; -bóș

pliešúc; -șúg

pliešúg; pliešúc +

pliešúg; -șúz

pleș; ~ [R] kelbós; -bóș

plieșúv; -șúvi

pleșúh; -șúh, [V] pélgaș; ~ +

kelbós; -bóș

pleșúv; -șúvi

pleșúv; -șúvi +

pleșúg; -șúg, [a][R] kiel; keli

pleșúv; -șúvi

pleșúg; -șúz

kelbuós, kel; kielbuós, kei +

čelbuós; -buóș

kel; keli, kelbós; -bóș +

kelb; kelbi +

kiel; keli, [O] pliešúg; pliešúg

kelbós; -bóș

pleșúg; -șúz, kel; kei, [K] keli

kielbuós; -buóș, [O] pliešúg... +

pliešúv; pliešúz

pliešúg; -șúz

pleșúv; -șúvi

kelb; kelbi

pleșúv, kel; -șúvi, keli

pliešúg; pliešúz

pliešúg; -șúz

kelbós; -bóș

[E] kelbuós; kielbuós +

kel; keli, [V] pleș; ~

kel; keli, [B] čel; čeli

kielb; kielbi, [O] pliešúg; -șúz

plieș; pliieș

kel; kei, kelbós; -bóș

kelb în cap; kelbi ~, pleș; ~ +

pliešúv; pliešúvi

pleșúv; -șúvi, [R] kel; keli

kelbós; -bóș

kelbós; -bóș +

kelbós; -bóș

kelbós, kel, -bóș, keli

kel; keli

pleșúv; -șúvi

kelbós; -bóș

kelbós, kel; -bóș, keli

čel; čeli

kelbós; -bóș +

kel; keli, kelbós; -bóș +

kelbós; -bóș

čel; čeli

kelbós; -bóș

kel; keli +

kel; keli, kelbós; -bóș

kelbós; -bóș

čel; čeli

pleș; ~

kel; keli, kelbós; -bóș

kelbós; -bóș, pleș; ~

kel; keli, kelbós; -bóș +

pleș; ~

kelbós; -bóș, pleșúv; -șúvi

kel; keli

kelbós; -bóș

kelbós; -bóș

čelbós; -bóș

kelb, kelbós; -bóș

ñ kil, cap kilúg, kelbós; -bóș, kili +

pleș; ~, kel; keli

● PIATRA-NEAMȚ

kelbós; -bóș +

kelbós; -bóș +

pleș; ~, [D] kelbós; -bóș +

kel; keli, kelbós; -bóș

kelbós; -bóș

kel; keli +

kelbós; -bóș

pleșúg; -șúvi

kelbós; -bóș

kelb, kelbós; kelbi

kelbós; -bóș

kelbós; -bóș

ñ pleș sau kelbós; ~, -bóș

pleșúv; -șúvi

kelb; kelbi

ñ pleș; ~ +

kel; keli +

pleș; ~

kelbuós; -bóș

kelbós; -bóș

kelbós, kel; -bóș, keli +

kel; keli

kelbós; -bóș +

Prut

BACĂU
BÎRLAD
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA

580 kelb; kelbi
585 kelb, kelbi
587 kelbos; -bọș
592 kelbós, -bọș
597 kelbọș; -bọș +
601 kel; keli, kelb; kelbi
593 kelbós, -bọș
595 kelb, kelbi
596 pleș, ~
594 kelbós, -bọș
603 kel, keli +
kelbós; -bọș
614
670 kelbós, kelbọș
604 kel; keli +
605 kel, keli, pleș, ~
602 pleș; ~
604 kel; keli +
611 kelbós, -bọș, [R] pleș; ~
612 kelbós; -bọș
613 kelm; kelmi
615 kelu, keli
616 kelbós; -bọș
617 kelm; keli
618 pleș; ~ +
619 kelbós; -bọș
620 kelbós; -bọș +
622
623 kel; keli +
624 kelbós; -bọș +
626 pleș; ~
625 kelbós; -bọș
kilúg în cap; -lúz
627
628 kel; keli
629 kel, kelbós; -bọș
645 kelbós, pleș; - bọș, pleș
631 pleș; ~
657 kelbós, -bọși
656 kelbós; -bọș
663 kel, keli
665 kelbós, -bọș
665 kel; kei, [K] keli
666 kelbós; -bọș
658 kel, keli
653 kelbós; -bọș
652 kelb... [E] kel; kelbọș
641 kel, kelbós; kelbọș
630 kelb; kelbi
645 pleș; ~
648 pleș; ~
kel; keli
632
655 kel, keli
ări kelbi, [Q] kelbós; -bọș
644
kel; keli
633
650 kelbós; -bọș
634 kelbós; -bọș
649 kelbós [!] +; -bọș
654 kelb, kelbi
657 kel; keli
659 kel sau kelbós, -bọș
kelu, pleșúv; keli, pleșúv
666
653 kel, kel
643 kelbós +; -bọș
kel; [E] keli
635
652 kelb; kelbọș
636 kel; keli
642 kel; keli
kel, keli
651
kel; kelbọș
650 kelu; kei [!]
641 pleșúv; -șúvi
640 kel +; kei în cap
639 kel; [E] kei
639 kel; kei

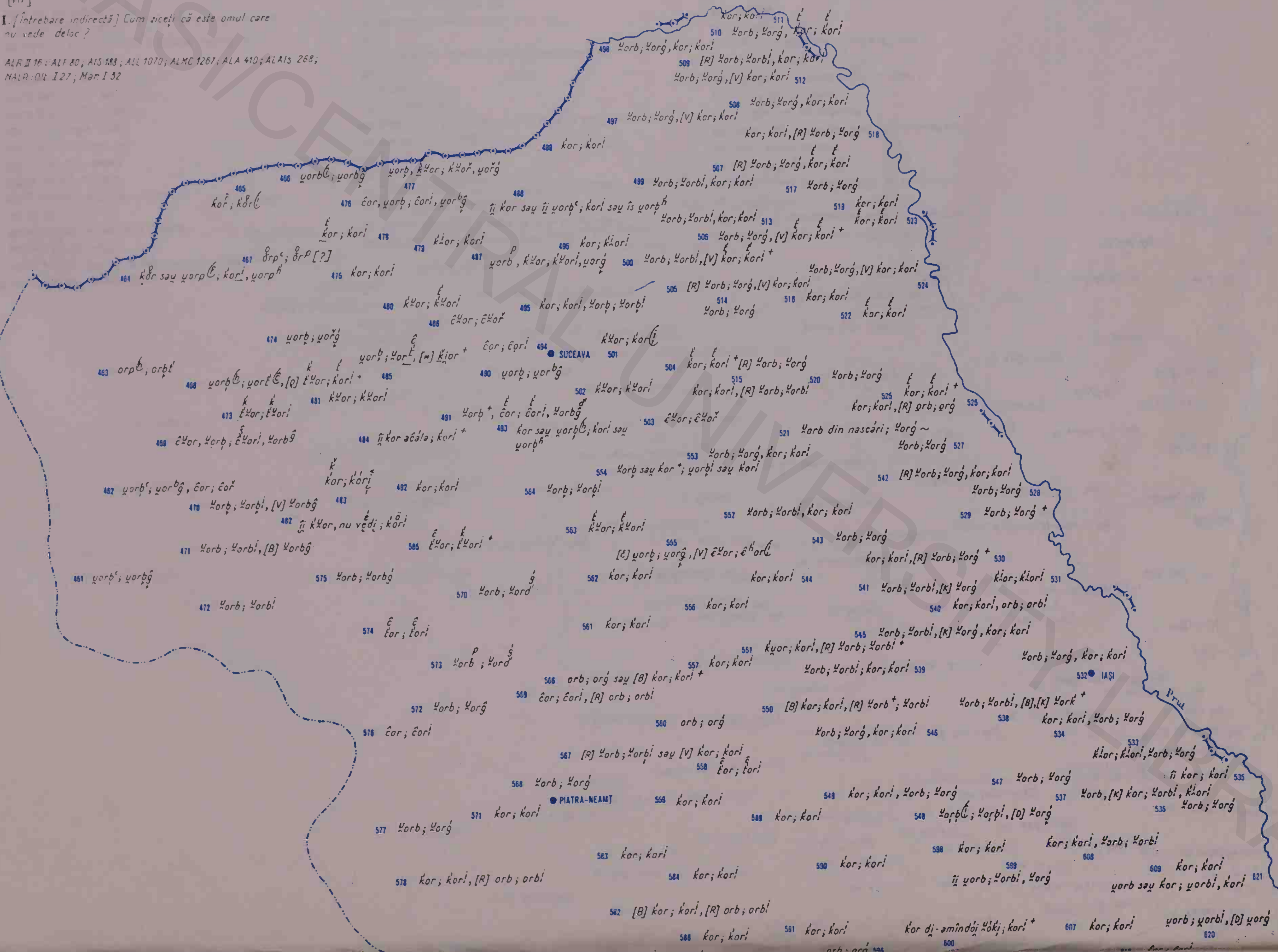
II.468: [II] kel; keli, pleșúg; pleșúĝ.
493: [σ] pliẹșúg 'fără păr la colțurile frunții', pliẹș; pliẹșúiẑ; [II] kel; kel.
496: [σ] pliășcát, da mai mult kelbuós.
497: ări lúnî-ŋ cap [!].
498: îi poréclâ: kéluleị!, kelbósuleị! [voc.].
505: la noi îi și poréclâ.
506: îi și poreclâ: kelbáș.
508: omu-i pleșcát; -cáț.
509: i-o kicát lúna-ŋ cap.
513: îi și fáși pléșurâ; pléșuri.
514: ai pleșîtúrâ-ŋ cap; pleșîtúri.
515: omu ări pélgaș; ~ 'chelie'.
516: fáși pleșîtúrâ; -túri.
518: dácâ i-o kicát tăt [părul] îi pleșcát; pleșcáț și i sî fáși pleșîtúrâ; -túri.
521: îi zîș kelbósuleị! [voc.].
523: ásta [pleș] pi la noi mai rar [se spune].
525: stă cu fúndu-ŋ sus [!].
527: ări lúnâ-ŋ cap.
530: î urma unii boli ti faŝ kelbós; -bọș; "boala se cheamă kélbi"; [*] cînd n-ări păr diloc îi kilúg la cap; kilúẑ ~.

535: "Pe timpuri cădea părul din cauza kelbii."
537: "Care a avut kélbi, o boală de piele la cap, rămîne omul fără păr ca kilúgu".
538: "îi cu cápu uálî; este și o boală de piele la kelbọș".
539: [Omul] ări keliịi; keliị
544: [Omul] fáși pleșîtúrâ.
545: am auzît și pleșúg; -șúẑ.
548: kelbós; -bọș "n-are păr deloc", kelbi 'o boală după care cade părul'.
549: pleșúf; pleșúfi.
554: măi rárî.
559: kel; keli [om căruia] "îi lipsește părul numai din față".
551: pleș; pleși "care are totuși puțin păr".
563: și: pleșúv; -șúvi, mai rar.
597: róșii "un fel de bube roșii pe cap, se coc și se sparg, cade părul".
599: kelbós; -bọș "ari un fel de solẑ pi cap".
600: kélbi, ări kélbi 'o boală de piele pe cap'.
603: pleș, ~ [omul care are un început de chelie în frunte].

604: kelbós; -bọș.
606: keliu, -lii "cînd cineva are numai un petec de păr lipsă pe cap".
618: kelbós "n-are păr deloc", kélbi "un fel de solzi pe cap, o boală".
620: kélbi "o boală de păr".
621. kelbós; -bọș "nu are păr deloc, are și bube pe cap".
622: kel "cînd mai are puțin păr".
623: măi kelbósule! [voc.].
624: kélbi "un fel de boală de păr la femei".
640: "Cum sînt eu".
643: pi di-a rîndu 'complet'; [*] kel; keli.
649: "Ca mine".
661: "În carte".
664: kelbós [se zice celui căruia îi lipsește părul de pe o parte a capului, din cauza unei boli].

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

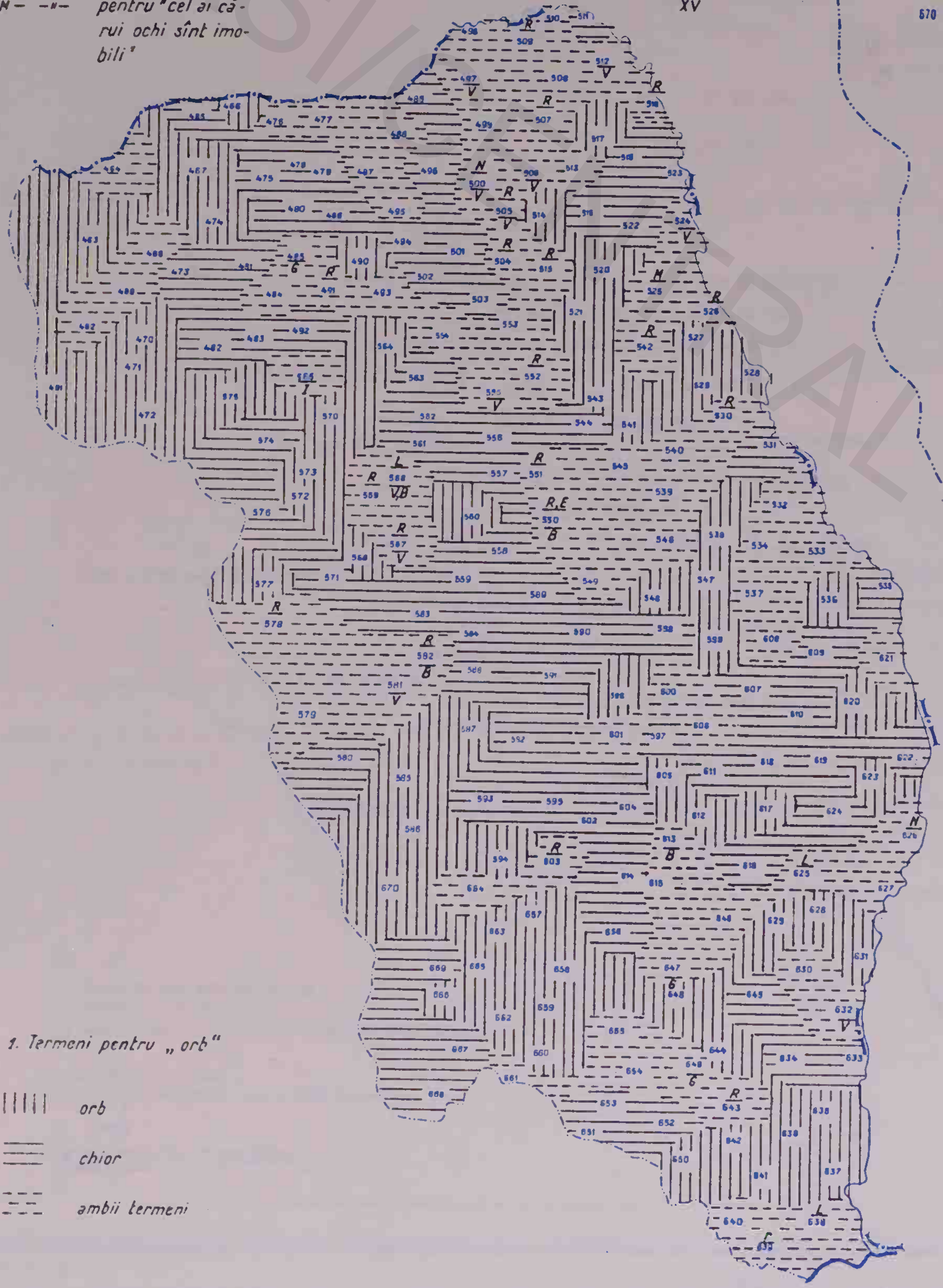
HARTA 18

termenilor « orb » și « chior » (Formulate de informatori)

« orb »		« chior »	
R –	termen recent	V –	termen vechi
L – –„–	literar ("din carte", "pe familie", "mai delicat")	B – –„–	folosit de bătrîni
E – –„–	cu valoare eufemistică	I – –„–	injurios
Γ – –„–	rar	G – –„–	greșit ca nume pentru "orb"
N – –„–	pentru "cel ce nu vede din naștere"		
M – –„–	pentru "cel ai cărui ochi sînt imobili"		

XV

1. Termeni pentru „orb"

||||| orb

☰ chior

┅ ambii termeni

II. 468: [II] u̯orb; u̯orbi, u̯org.
484: [II] k'u̯or; k'u̯ori, u̯orbi; u̯org.
485: [Inform. principal nu este de acord:] "ĉu̯or este cel care-i cu un ochi".
491: "E mai nou".
500: șii mai mult îs u̯orbi din nascări.
504: di amîndoi u̯oki.
506: kori din naștiri.
525: dacă nu-i nișcă [ochii] îi u̯orb; u̯org.
529: prindi u̯orbu, scu̯ati-i u̯oki.
530: sî zîși și u̯orbu găini.
538: kor di-ō u̯ok "care nu vede cu un ochi".
550: [Eufemism] sî nu rîdî di dîsu.
551: prindi u̯orbu, scu̯ati-i u̯oki dacă poț [!].
554: îi măi spuni u̯amini.
565: sau u̯orb; u̯orb. "Mai tare se supără dacă-i zici chior decît orb".
566: orb îi mai dilicat, kor îi mai di mult.
600: [Și:] u̯orb; u̯org.
625: pi familiii.
626: [ǫ] [= din naștere] u̯orb; u̯org.
638: "Din carte: u̯orb; u̯orb, [K] u̯org"
640: [pl.] k'u̯ori, u̯orbi.
646: [pl.] kori, u̯org.
647: [Și:] u̯orbi. [Corectarea s-a făcut după întrebarea 119.]
649: [După întrebarea 119:] "ar trebui [să zică] u̯orb".
655: [pl.] u̯orbi, kori.
660: sau mioc [!].
639: "Rar".

III. Vezi și h. 19.

CHIOR, pl. „borgne“

[119]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi ziceți omului care nu vede decît cu un ochi?

ALR I 67; ALRM I 100; ALF 1468; AIS 188*; ALL 1069; ALMC 1267; ALWS; ALA 250; ALAIS 270; NALR: Olt. I 28, Mar I 36, Bn. I 30

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

XVI

Sunetul *k'* în « chior »
(pe baza h. 18 și 19)

- ≡ k' (ǩ)
- ○ ḱ / k'
- ⦶ k' / ḱ
- ⊖ ḱ
- □ ĉ (ĉ̂)
- ⊞ ĉ
- △ ĉ́ / ĉ
- ⚠ ĉ / ḱ
- — alt termen

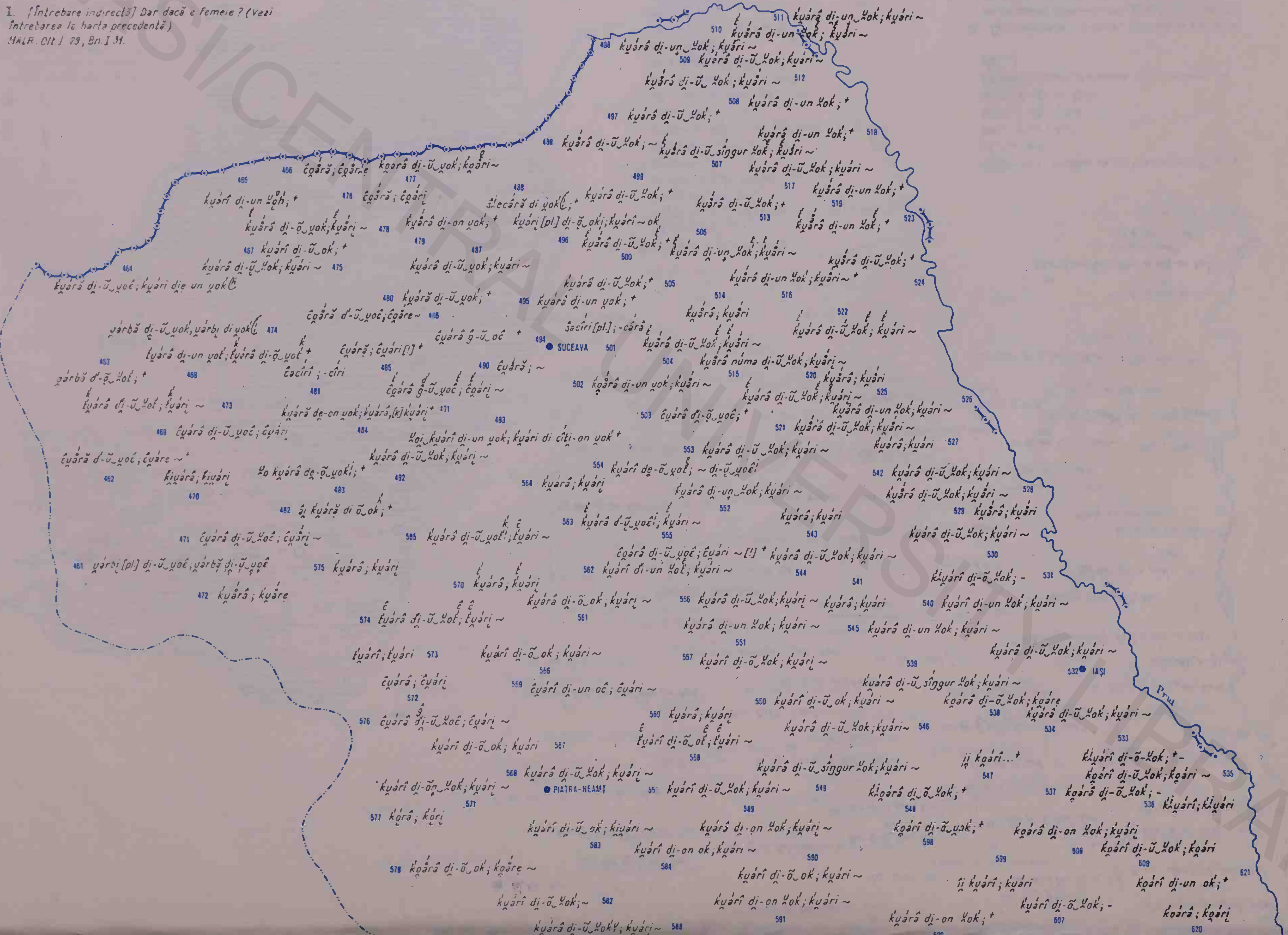
II. 462: yorb d'-ũ‿yoĉ; ʰorbĝ ~
468: dȩ-ũ‿yoḱ.
471: [B] ĉor di-ũ‿ʰoĉ; ĉori.
485: [*] ĉor di-ũ‿yoĉ́
514: dintr-o buălâ korắștí.
518: cári-s yámini răi.
520: i-o bătút suárta ș-u korît.
523: ʰúni ay ʰóku astupát, ắlțî diskis șî tot nu văd.
526: ări ʰóku astupát.
529: sî púni ʰo pînzâ róșâ pi ʰok
541: s-o șețoșît ʰóku ș-o korît.
543: ti ʰuițț șpaŋk dácâ ʰeștí kor.
548: di cîți-on‿ʰoḱ.
552: s-o pus ʰo crușálâ pi ʰoḱ.
554: di-ũ‿yoḱ.
598: cîti di-õ‿ʰoḱ.
599: [o] kor; kori.
615: [= cîte de-un ochi].
621: di cîți-un‿oḱ.
625: .. ~ di-ũ‿yoḱ.
633: ... di cîți-un yoḱ.

641: [Se zice] "în bătaie de joc"; [eufemistic:] "nu vede c-un ochi."
648: .. șî kor; kori.
653: ... di cîți-ũ‿ʰoḱ.
667: [K] di cîți-un ʰokʸ.
670: [Inform. insistă că e nevoie să se precizeze: ... de <u>cîte</u> ...]

III. Ca o completare ulterioară, referitoare la ambele forme, au apărut determinantele: <u>di-ũ‿ʰoḱ</u> (pct. 489, 497, 499, 505, 509, 512, 513, 517, 521, 528, 532, 534, 542, 546, 656); <u>di-un‿ʰoḱ</u> (pct. 508, 545); <u>di-ũ‿ʰoḱ</u> (500); <u>di-un‿ʰoḱ</u> (506); <u>di-un‿ʰoḱ</u> (510); <u>di un ʰoḱ</u> (555); <u>di-ũ‿sîngur ʰoḱ</u> (539, 549); <u>di-ũ‿sîngur ʰoḱ</u> (507); <u>núma di-ũ‿ʰoḱ</u> (515).

Să se compare cu h. 18.

HARTA 20

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 462: ụárbâ.
463: ǫárbe cîťĕ ďĕ ũ‿oť.
465: kụári dị cîťi-un ọ̌hị.
467: kụárî dị-ũ‿ôk.
468: [II] ťǫárâ dị-ũ‿ụok; ~.
479: kụári cîťi dị-on ụok.
480: kụári dị-õ‿ŏk.
482: kụári di doị ụoị, [K] di cîțị-õ‿ụoị.
483: kǫári de-õ‿oki.
484: dẹ ũ‿ụok; [II] kụáră dị-on ụok; kụáre ~.
485: [Inform. a rîs de omonimia cuvîntului cu ĉụáră 'pasăre'].
488: ŝecîre di ụok.
493: [II] kụárâ dị-ũ‿ụok; kụárị ~.
494: ŝacîrî; -cîrị.
495: kụári dị-õ‿ụok
497. kụári ~.
499: kụári ~.
500: kụări ~.
503: ĉụári ď-õ‿ụoĉ.
505: kụárị ~.
508: kụári ~.
513: kụări ~.
516: spáŋki; ~.
518: kụári ~.
519: kụărị ~.
523: kụări ~.
524: kụări ~.
533: kǫárâ.
547: ... dị-ŭ‿ok; kǫári.
548. kǫári di cîțị-on‿ok.
555: vinị cu ĉụára ŝelántâ; [II] ĉụárâ d-ũ‿ụoĉ; ĉori di cit-ũ‿ụoĉ.
598: kǫári.
600: kǫári cîti dị-õ‿ok.
610: ĉụárị.
611: kǫárâ dị-õ‿ok.
619: beťéẑi.
621: kǫári ~.
622: kụárị ~.
623: kǫári.
624: kǫári.
626: kụári dị ũ‿ụok.
630: kụári.
633: kụári di cîțị-ũ‿ụok.
636: kụári di cîțị-ũ‿ụok.
638: kụárị ~.
639: kụári dị cîțị-ũ‿ụok.
643: kụári ~.
644: kụárî.
650: kụári dị cîti ũ‿ok.
657: kụáre d-un ok.
665: [Determinantul a urmat după o pauză]
667: kụári di cîțị-un ok.

III. V. MN pl. 7/118.

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

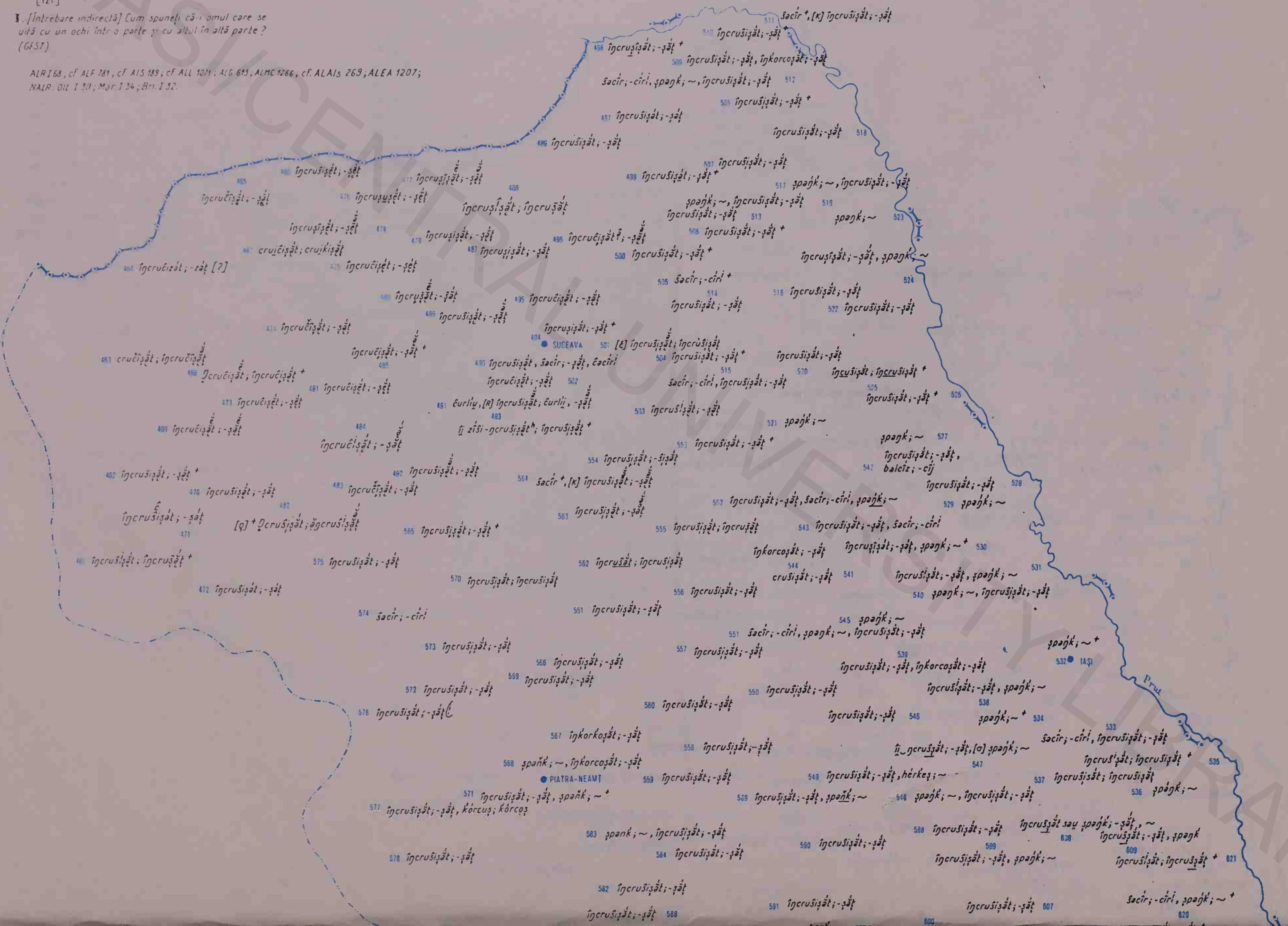
HARTA 21

SAȘIU, pl. *„louche"*

[121]

I. *[Întrebare indirectă] Cum spuneți că-i omul care se uită cu un ochi într-o parte și cu altul în altă parte? (GEST)*

ALR I 63; cf. ALF 781; cf. AIS 189; cf. ALL 1071; ALG 613, ALMC 1266; cf. ALAls 269; ALEA 1207; NALR: Olt. I 30; Mar. I 34; Bn. I 32.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

579 hoịș; hoịș
580 hoịș; hoịș
585 hoịș; hoịș
586 hoịș; hoịș, cručịș; ~
587 îŋcrușịșăt; -șăț
591 să u̯ịtă-ŋcrușịșăt +
592 îŋcrușịșăt; -șăț
594 îŋcrușịșăt; îŋcrușịșăt, șpaŋkᵘ; șpaŋk
595 vẹdi cručịș, ịi șpaŋk; ~
597 ịi șacîr; -cîrʲ, îŋcrușịșăt; -șăț
601 îŋcrușịșăt; -șăț, herk; ~
602 korkojăt; -jăț
603 hărkiș; ~
604 șacîr; -cîrʲ, ho̯rk; ~
605 îŋcručịșăt; -șăț
611 îŋcrușịșăt; -șăț, hoŋk; ~
612 îŋcrușịșăt; -șăț
613 îŋcrușịșăt; -șăț
614 îŋcrușịșătᵘ; -șăț
615 șpaŋkᵘ, îŋcrușșăt; îŋcrușʲșăț
616 îŋcrușịșăt; -șăț
617 șacîr; -cîrʲ [!] +
618 îŋcrușșăt; -șăț +
619 șpaŋk; ~
622
623 șacîr; -cîrʲ, îŋcrușịșăt; -șăț +
624 întorkijăt; -jăț +
625 îŋcrușịșăt; -șăț
626 șpaŋk; ~
627 îŋcrușịșăt; îŋcrușșăt
628 îŋcrușșăt; -șăț
629 șacîr; -cîrʲ [!]
630 îŋcrușịșăt; îŋcrușʲșăt
631 îŋcrușʲșăt; -șăț
632 îŋcručịșăt; -șăț +
633 îŋcrușịșăt; -șăț
634 șacîr; -cîrʲ
635 îŋcrușịșăt; -șăț
636 îŋcručịșăt, -șăț, [o] șpaŋk
637 [L] îŋcručịșăt; -șăț
638 îŋcručịșăt; îŋcručʲșăt, ʰaŋk [!]; ʰank
639 îŋcručịșăt; -șăț, șpaŋkᵘ; șpaŋk
640 îŋcrușịșăt, șpaŋk; -șăț, șpaŋk
641 îŋcručịșăt; -șăț
642 îŋcručịșăt; -șăț
643 îŋcrușịșăt; -șăț +
644 șacîr; -cîrʲ, îŋcrușịșăt
645 îŋcrușịșăt; -șăț
646 șpaŋk, șpaŋk, kᵘorkᵘojăt; -jăț
647 șacîr; -cîrʲ
648 îŋcrușịșăt; -șăț, jbaŋgᵘ [!]; jbaŋg
649 haŋkᵘ; haŋk, [⁎] șpaŋkᵘ
650 [L] îŋcručịșăt; -șăț
651 îŋcručịșăt; -șăț
652 îŋcručịșăt; -șăț
653 ĉacîrᵘ; -cîrʲ
654 vẹdị cručịș, [o] șpaŋk; ~
655 îŋcrușịșăt; [ε] tot + șpaŋk [pl.]
656 korkojăt; -jăț
657 șpaŋk; ~
658 herkᵘ [sg.]; herk; [o] herkᵘ
659 îŋcrușșăt; -șăț
660 sî u̯ịtă korîș, korkojăt; -jăț
661 ? +
662 șacîr; -cîrʲ, korpăn; korpănʲ
663 korkojăt; -jăț
664 șpaŋkᵘ d-un ᵘokᵘ +; șpaŋk, ĉacîr; -cîrʲ
665 [ε] sî u̯ịtă îŋcručịșăt +
666 șacîr; -cîrʲ
667 șpaŋkᵘ; șpaŋk
668 șpaŋkᵘ; șpaŋk
669 paŋkúș; -kúșʲ
670 cručịșăt; -șățʲ +

BACĂU
BÎRLAD
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA

II.461: ĉᵘorcʲ; ĉᵘorŝ "care se uită cam rău".
462: ĉacîr; -cîrʲ [se zice la caii care au unul sau ambii ochi albi și văd mai prost].
468: [II] îŋcručịșẹt; -șẹț.
482: [Se uită] îŋcrușịș.
485: [⁎] îŋcrușșăt.
493: [D] șacîr; -cîrʲ "mai puțin încrucișat"; [II] îŋcrușịșăt; -șăț.
494: [⁎] șacîr [Inform. princ. nu știe dacă acest cuvînt înseamnă 'sașiu' sau 'chior'.]
498: sî u̯ịtă korîș.
499: sî u̯ịtă-n patru, îŋșpăŋkét.
500: sî u̯ịtă hoịsa.
504: spărịᵗăt di luńină [!].
505: sî șacîreșțʲ.
506: sî korkoșășți, ịi korcîș; ~.
508: sî ᵘu̯ịtă hăịsa.
510: c-un ᵘok la dumnezău și cu ᵘúnu la drácu [!].
511: ári ᵘóki di diferiti culórʲ, șacîrʲ.
525: amú-ị zîŝi șpăŋkós; -kóș.
526: sî u̯ịtî-n părț.
530: sî ᵘu̯ịtă pi păręț [!].
532: cu-n ᵘok la slănină și cu ᵘúnu la făᵗină [!].
534: sî u̯ịtă împrăștiịet.
535: șacîr; -cîrʲ 'om care are un ochi mai mic'.
553: sî u̯ịtă-mprășțiᵗet; ịi așá din nascári; nu trébi sî rîd di ᵗel.
564: "Vede cu un ochi mai rău decît cu celălalt".
565: șî: șpaŋțʲ; ~.
571: [Se uită numai cu un ochi lateral.]
593: ᵘómu nu-l mai numím.
610: șpanĉ di-o ᵘoĉ; ~, șacîr di-o ᵘoĉ.
617: [o] îŋcrușșăt; -șăț.
618: șpaŋk; ~ "se uită cu un ochi în lături".
620: [o] îŋcrușșăt; -șăț.
621: [o] șpaŋk; ~ "vede numai înainte".
623: [D] șpaŋk; ~.
624: [ε], [o] șpaŋkᵢᵘ; șpaŋk, îŋcrușịșăt; -șăț.
632: [Și:] șpaŋk di-un u̯ok.
643: [⁎] sâ u̯ịtâ îŋcručịșăt, cručịșăt.
655: [Inform. a dat pl. de la sinonimul primului cuvînt, apoi a dat formele:] [K] îŋcrușịșăt; -șăț.
661: sâ ᵘu̯ịtâ șpaŋkiu, cručîș.
664: [Situația inform.; pentru tipul sintagmei, vezi h. 19.]
655: îŋcručịșătulʲ! [voc.].
670: [În vorbire a apărut și:] șpaŋk.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

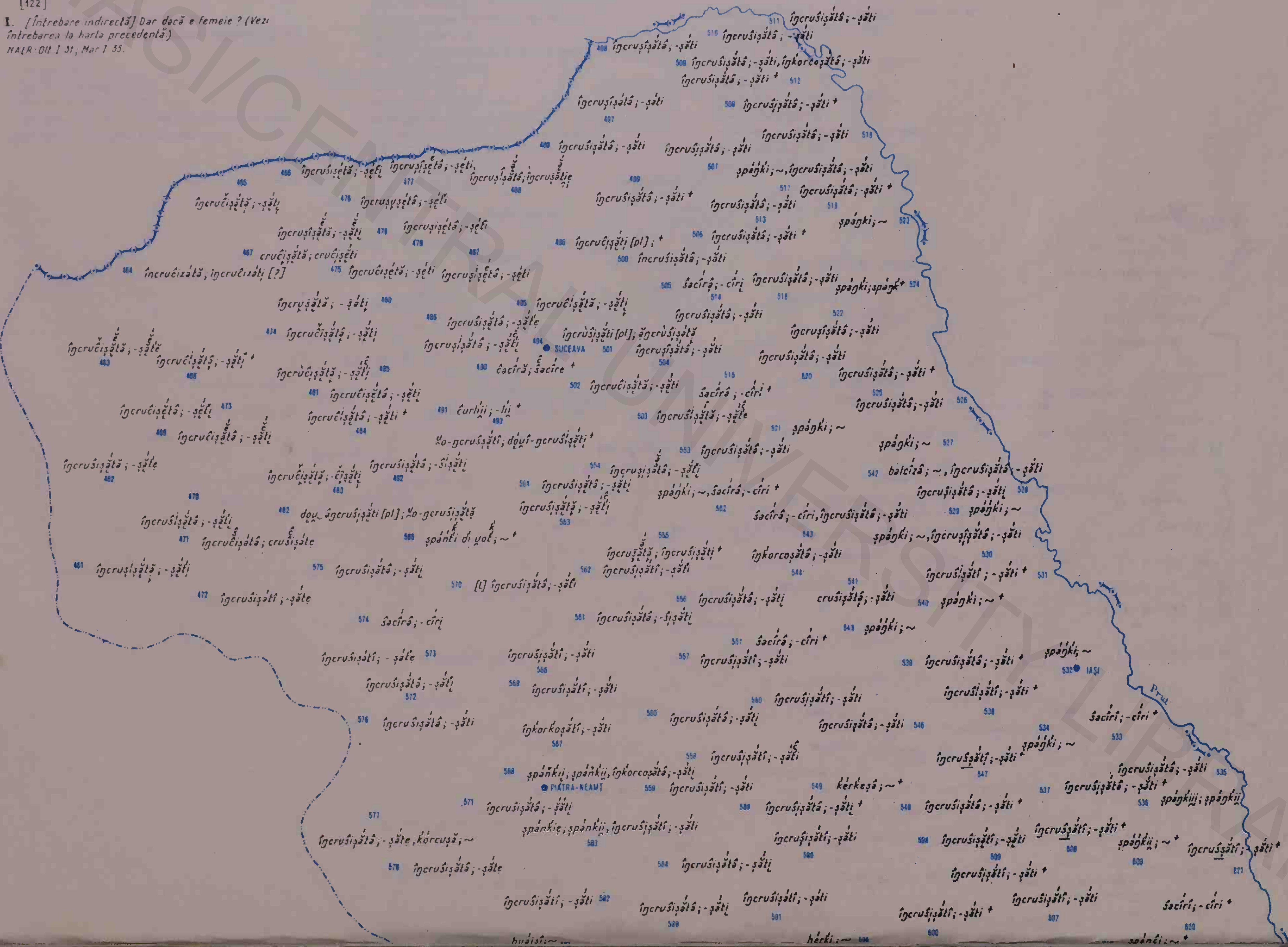
NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

SAȘIE, pl. „*louche*"

[122]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e femeie? (Vezi întrebarea la harta precedentă.)

NALR: Olt I 31, Mar I 55.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 468: [I] încrucișetă; -seți.
484: [II] încrucișată; -sați.
490: încrușișată; -sațe.
491: încrușișată; -sați.
493: Șacîri; -cîri; [II] încrușișată; -sați.
496: Xo fimeii-ncrucișată.
499: sî vită înspăngket.
506: îi korcîși; ~.
508: sî vită tala [!].
512: spángki; ~, Șacîră; -cîri.
515: încrușișată; -sați.
519: spángki; ~.
524: încrușișată; -sați.
525: [R] spăngkuasă; ~.
531: spángki; ~.
533: încrușișătî; -sați.
537: sî vitî cu Xok la făjinî șî cu unu la slăninî.
538: spángki; ~.
539: înkorcoșată; -sați.
540: încrușișată; -sați.
547: spángki; ~.
548: spángki; ~.
549: încrușișată; -sați.
551: spángki; ~, încrușișată; -sați.
552: încrușișată; -sați
555: [II] încrușișată; -sați.
565: încrușișați [pl.]; încrușișată.
589: spángki; ~.
597: încrușișatî; -sați.
599: spángki; ~.
600: spángki; ~.

604: huárkiii; huárkii.
606: încrușișatî; -sati.
608: spángki; ~.
609: încrușșatî; -sati.
610: încrușișată; -șișăci.
611: încrușișatî; -sati.
613: [AL] crușișatî.
615: [Inform., surprinzînd verificarea reciprocă a anchetatorilor privind transcrierea primei forme, a fost atentă la pronunțarea pl.]
617: încrușșatî; -sati.
620: spángki; ~, încrușșatî; -sati.
621: spángki; ~.
623: încrușișată; -sati, spángki; spăs.
624: întorkijatî; -jați, încrușișatî; -sati.
625: huangki.
639: spangki; spángki.
640: încrucișată; -sati.
643: [*] încrucișată; -sati.
662: încrucișată; -sate.
664: [pl.] spángke ~.
667: spángki [pl.].

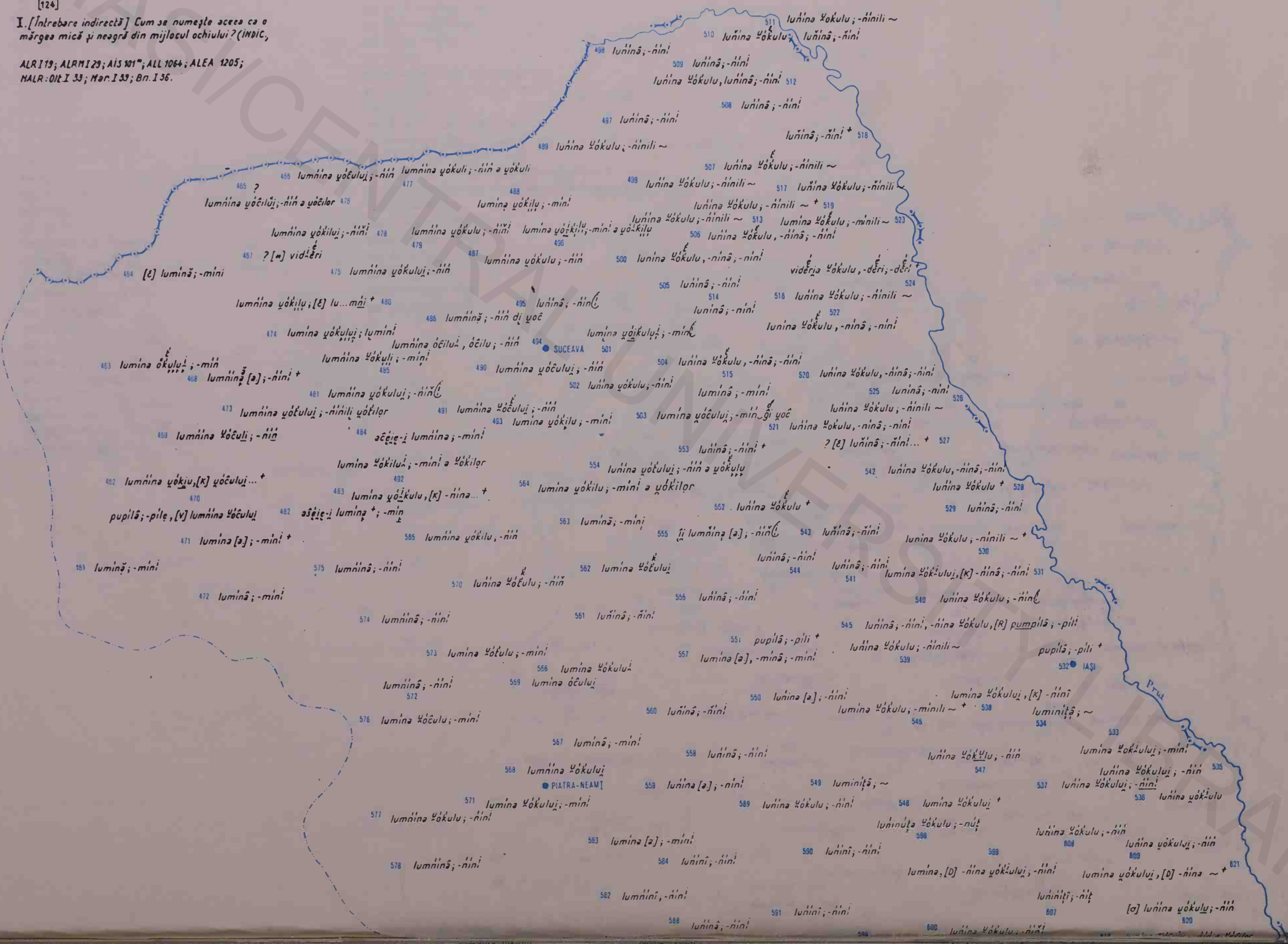
HARTA 23

PUPILĂ, pl. *„pupille (de l'oeil)"*

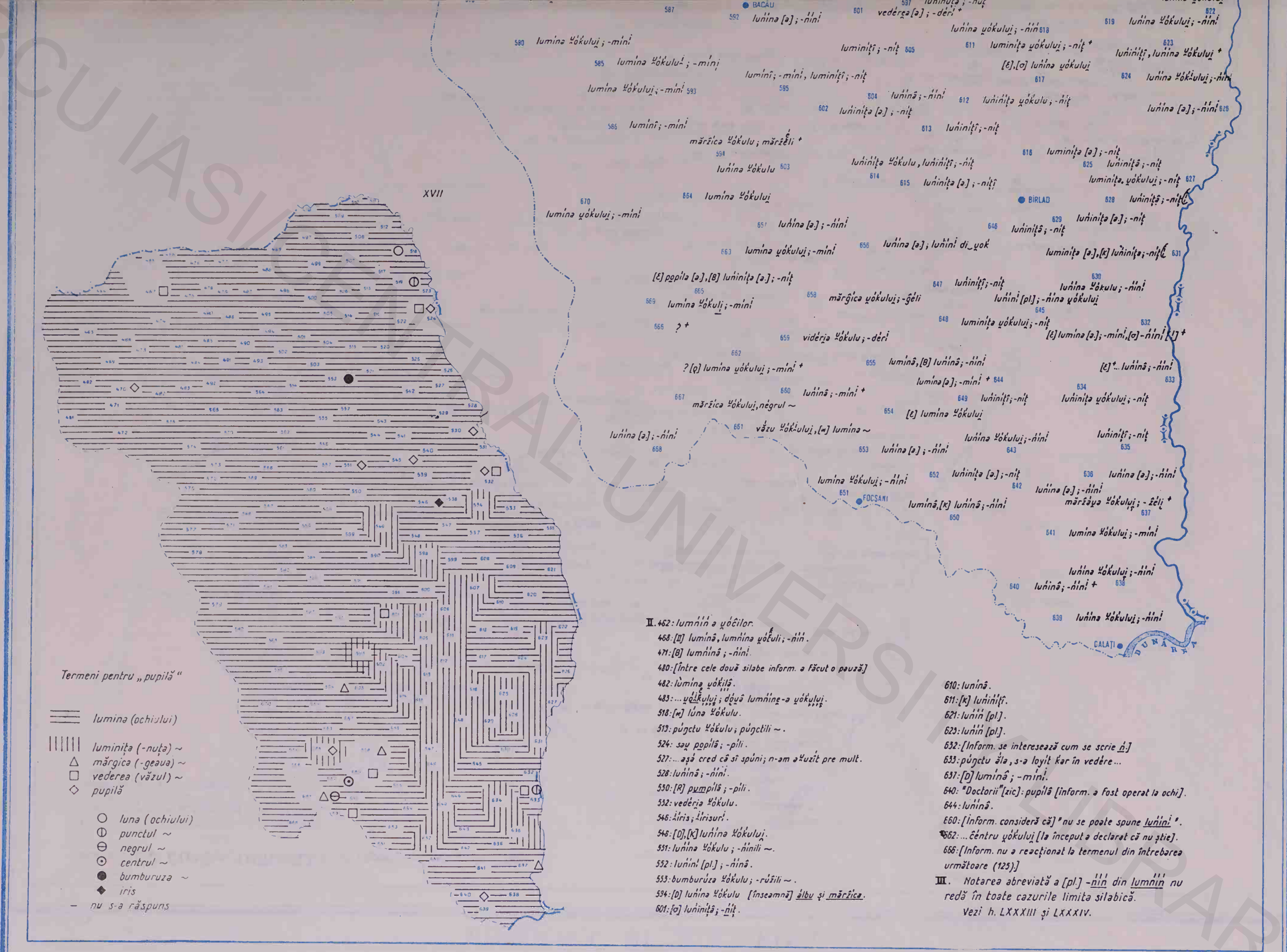
[124]

I. [Ĩntrebare indirectă] Cum se numește aceea ca o mărgea mică și neagră din mijlocul ochiului? (INDIC,

ALR I 19; ALRM I 29; AIS 101*; ALL 1064; ALEA 1205; HALR: Olt I 33; Mar. I 33; Bn. I 36.

XVII

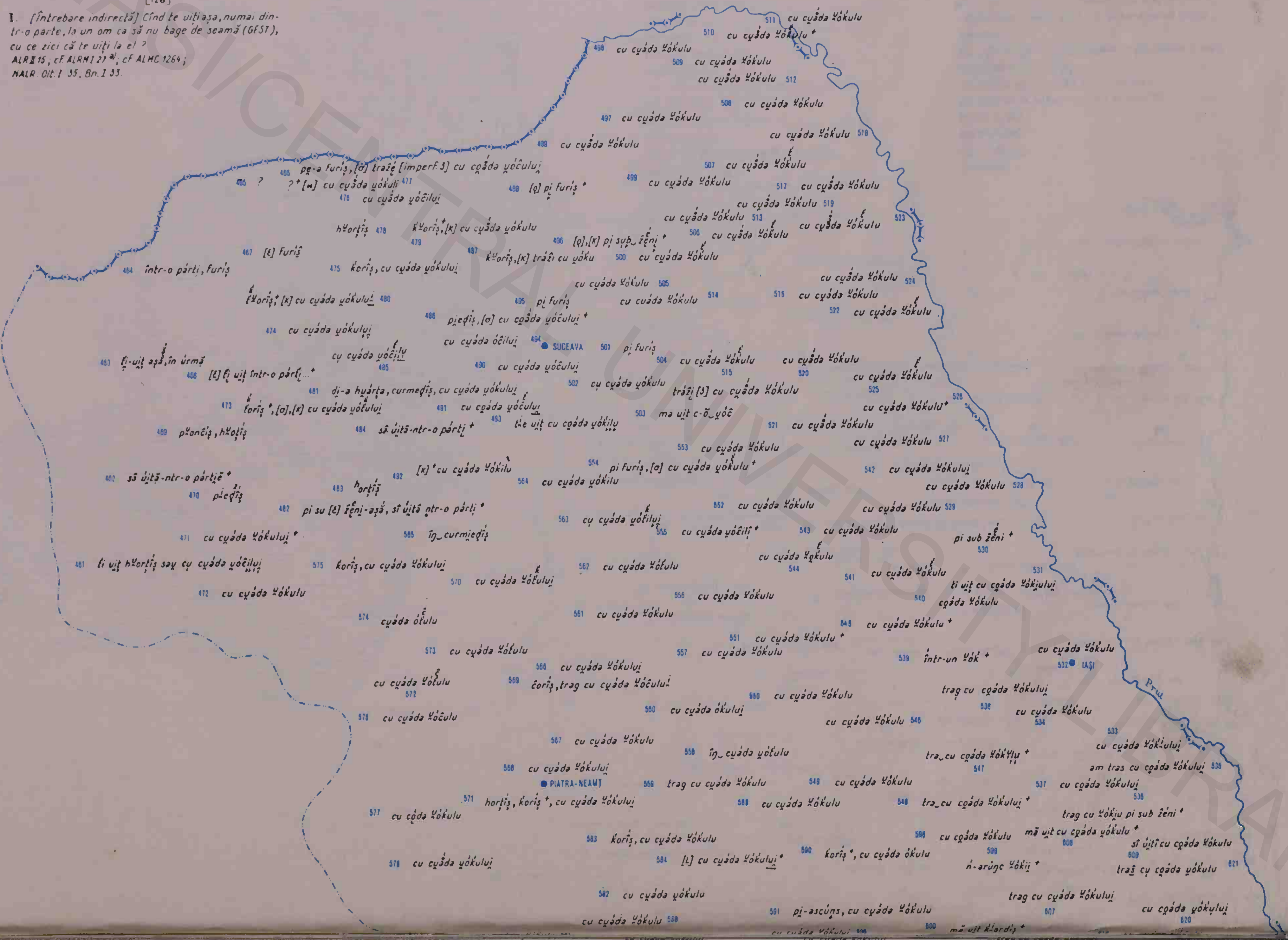
II. 462: lumńin a ŭočilor.
468: [D] luminâ, lumńina ŭokuli; -ńin.
471: [B] lumńinâ; -ńini.
480: [între cele două silabe inform. a făcut o pauză]
482: lumina ŭokilâ.
483: ... ŭokuluį; două lumńine-a ŭokuluį.
518: [α] luna ŭokulu.
519: puǵctu ŭokulu; puǵctili ~.
524: saų popilâ; -pili.
527: ... așă cred că și spuni; n-am auzit pre mult.
528: luńinâ; -ńini.
530: [R] pumpilâ; -pili.
532: vedẹrịa ŭokulu.
546: ĭiris; ĭirisuri.
548: [D], [K] luńina ŭokuluį.
551: luńina ŭokulu; -ńinili ~.
552: luńini [pl.]; -ńinâ.
553: bumburúza ŭokulu; -rúzili ~.
594: [D] luńina ŭokulu [înseamnă] albu și măržica.
601: [o] luńinițâ; -niț.
610: luninâ.
611: [K] luńiniți.
621: luńin [pl.].
623: luńin [pl.].
632: [Inform. se interesează cum se scrie ń.]
633: puǵctu ăla, s-a loyit kar în vedẹre ...
637: [D] luminâ; -mini.
640: "Doctorii" [zic]: pupilâ [inform. a fost operat la ochi].
644: luńinâ.
660: [Inform. consideră că] "nu se poate spune luńini".
662: ... céntru ŭokuluį [la început a declarat că nu știe].
666: [Inform. nu a reacționat la termenul din întrebarea următoare (125)]

III. Notarea abreviată a [pl.] -ńin din lumńin nu redă în toate cazurile limita silabică.
Vezi h. LXXXIII și LXXXIV.

(mă uit) CU COADA OCHIULUI „(je regarde) du coin de l'œil"

[126]

I. [Întrebare indirectă] Cînd te uiți așa, numai dintr-o parte, la un om ca să nu bage de seamă (GESI), cu ce zici că te uiți la el ?
ALR II 15, cf ALRM I 27 ^{a}/, cf ALMC 1264;
NALR Olt I 35, Bn. I 33.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 462: [×] cu cuáda yóčului.
468: sau pisti yumăr; [II] cu coáda yóčuli.
471: [B] cu cuáda ẖóčului.
473: „cam mînios, urît".
477: [Inform. principal a răspuns:] ma ẖuit kẖoriș [apoi a revenit, spunînd că înseamnă] „mă uit mînios, pe sub sprîncene".
479: „Cînd se uită cu ciudă".
480: „Cînd se uită urît, mînios".
482: să uită hẖortiș ẖor sau urît, „cînd se uită mînios".
484: [II] hẖortiș, [se uită] zborșit „cînd e mînios".

XVIII

Articolul în
(coada, sprînceana, geana etc.) ochiului

▤ – lu
▥ – lui
○ – li (-lĭ)
× s-au înregistrat alte răspunsuri

486: „Cînd te uiți cam încruntat".
488: ti uit kẖoriș la dânsă, „cînd ai ceva dușmănie".
492: mă uit îndărăpt.
496: ti uit kẖoriș, „cînd te uiți mînios, urît".
510: ti șmekerești [!].
526: ti uit di șmékir.
530: cu vidérja ẖókulu.
536: [o] cu cuáda ẖókiulu.
539: cu cuáda ẖókulu.
545: ti ẖuit într-o pàrti.
547: ma uit cu coáda ẖókulu.
548: mă uit kẖoriș.
551: sî uită-n dreápta, sî uită-n stînga.
554: kẖoriș, „dacă te uiți urît la el".
555: [II] să uită čẖoriș, trăzi cu cuáda yóčului.
571: [Și cu înțeles de 'supărat']
574: [o], [Al] cu cuáda ẖókulu.
590: „și supărat".
597: mă uit cu coáda ẖókiului.
599: [o] trag cu coáda ẖókului.
600: tra_cu coáda ẖókulu.
608: în_coáda yókulu.
617: mă furî cu coáda yókului.
624: ăl fur cu coáda ẖókiului.
626: ... pi sub_ ğeni.
629: [Primul răspuns:] pi sub ğeni.

638: ... să nu vază iel.
639: [La început a răspuns:] koriș, [o] cu ğâna yókului c-o ğână, pi-o ğână.
645: ... ca hulpea [!].
666: pi sub ğână.

III. Răspunsurile de tipul „pieziș", „furiș", „hortiș" etc. se pot datora faptului că inform. au fost influențați de prima parte a întrebării. Răspunsurile de tipul cuáda ẖókului (v. pct. 640 etc.) pot fi determinate de faptul că, uneori, întrebarea a fost însoțită de indicarea cu degetul a locului respectiv.

HARTA 25

URDORI „chassies"

[127]

I. [Întrebare indirectă] Dimineața, cînd se trezește omul, dacă nu se spală, ce are cîteodată la ochi? (INDIC)
ALR I 15; ALRM I 24; ALF 1783; cf. ALL 1066; ALMC 1258; ALA 886, cf. 910; ALAls 45; ALEA 1202, cf. 1203; NALR Olt. I 36; Mar. I 44.

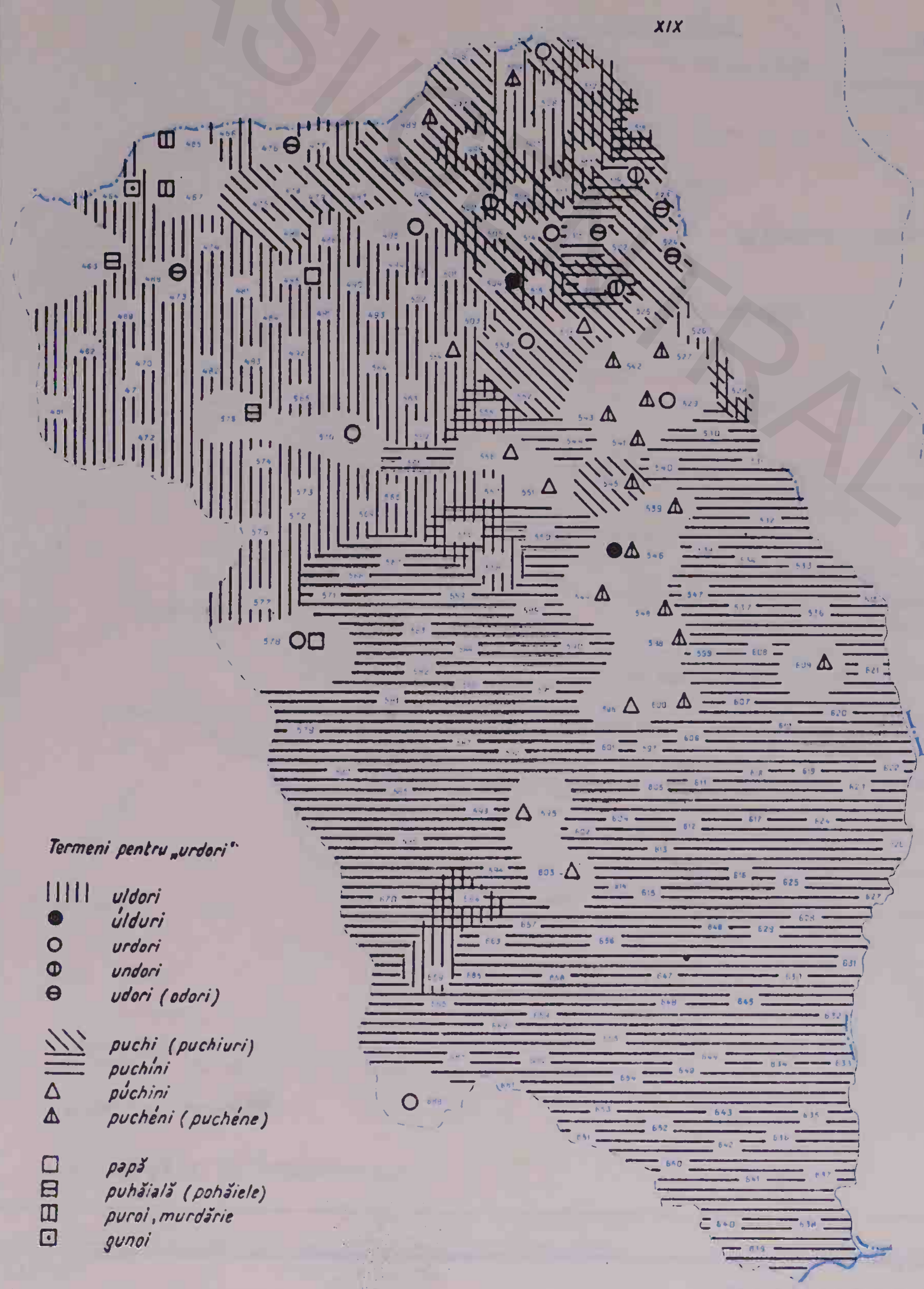
511 puk; ~ [sg.], uldóri; -duări
498 puk +
510 puk, ordóri
509 pukéni +
512 puk, ʁuldóri
506 ʁuldóri +
497 puk
518 puk, pukíni, ʁoldóri +
489 pukḙni
507 ʁoldóri
466 uldóri
477 ʁoldór, uldór
488 puḙč
499 puk, ʁultóri; -tuări
517 puk +
puk sau pukíni +
465 murdariḙ, [ĭ] puróį
475 udóri
513 ʁuldóri, puk
519 ʁodóri, [R] puk +
523
478 puk
479 puk
487 puk
496 puk
506 puk la ʁok, uldóri
467 om_puróį
464 niști gnoį, [o] uldóri
475 puk
500 puk, [V] ʁundóri +
505 uldóri, [R] pukuri +
puk sau udóri
524
514 puk +
516 ʁudóri, [R] pukină [sg.]; -kini
480 puk
495 ʁordóri
486 uldóri
522 puk la ʁok
474 ʁoldóri
463 um_fel di ... [ĭ] pu... +
485 uldóri, [m] păpă +
uldóri
494 SUCEAVA
501 ʁoldóri
504 puk, [V] ʁulduri
puk sau pukíni; pukíană +
468 udóri +
490 uldóri
515 puk; ~, [V] uldóri; -duări
520
481 uldóri
502 uldóri
525 puk; ~ [sg.] ʁoldóri
526
473 uldóri
491 uldóri [!]
493 ʁuldóri pi la ʁoki
503 ʁoldóri, ʁoldór
469 uldóri
484 ʁuldʁóri
521 puk sau pukíni +
553 puk, ʁurdóri +
pukéni; -kănă
527
554 pukíni, [o] și ʁoldóri
542 pukéni +
462 ʁuldór
492 uldóri
564 uldóri
puk, [V] ʁuldóri +
528
470 uldóri
483 uldórįḙ
482 uldóri-ări
552 puk
pukéni, urdóri
529
563 uldóri
555 uldóri, [R], [ĭ] pukinḙ +
543 pukéni; -kănă +
471 ʁoldóri
565 uldór, uldóri la yoḙ
pukíni; pukin +
530
461 uldór
575 pohăiḙli
562 uldóri
pukíni
544
541 pukḙni
pukíni
531
472 uldóri
570 urdóri
556 pukíni [plt.]
540 pukíni
574 uldóri
561 pukíni
545 pukéni, puk
551 pukíni
573 uldóri
557 uldóri
539 pukéni; -kănă
pukíni; -kini [sgm.]
532 IAȘI
566 uldóri
569 uldóri
572 oldóri
550 pukíni
560 pukíni, uldóri
pukḙni, [V] ʁulduri
546
538 ʁo pukíni; doi pukíni
534 pukíni
533 pukíni; -kini
576 uldóri
567 pukíni
558 huldóri
568 pukíni
547 pukíni; -kin
pukíni
535
PIATRA-NEAMȚ
559 pukíni
549 pukéni; -kămă +
537 ʁo pukíni; doi pukíni
571 pukíni
589 pukíni
548 pukéni; -kḙnă
536 pukíni
577 uldóri
pukíni; -kin
583 pukíni
596 pukḙni; -kăni
pukéni; -kăni
578 păpă, urdóri
584 pukíni
590 pukíni
599 pukíni
598
603
pukíni; -kin
621
582 pukíni
pukíni; -kin
597
pukíni; ~, pukíni [sgm.] +
620
588 pukíni
591 pukíni
pukíni [plt.]
595
600 pukéni; -kḙnă +

Prut

II. 463: [*][Soția inform.:] curğ óķi; pụọẋ̦ặĭálă "cînd ai ca o pîclă pe ochi, nu vezi".
468: [B] uldóri.
485: uldóri înseamnă maị din cărți și pụ̆ọ̆s sau păpă... [ε], [*] maị proștésc, maị urît.
498: ieștĭ pukós; -kóș.
500: îț ụundurésc ụ̆óki.
505: ụómu-i pukós; -kóș.
508: ụómu-i ụulduróș; -róș.

XIX

509: zîș că ụóki ụoldurịáză; înainti și maị zîsĕ ụoldóri; acú rar di tăt [se zice].
514: urdóri [cînd are albeață și-i curg ochii].
517: dácă faș mult tăt tîmpu, îț ụo buáĭă și li spui ụoldóri, și ụómu-i ụoldoróș; -róș.
518: ụoldoróș; -róș; îi ụom cu ụoldóri.
519: [V] undóri; -duári.
520: sî maị spunĕ ụundóri.
521: îi spui pukinós [omului].
523: ụómu îi pukós sau ulduróș; pukóș, ulduróș.
528: ụómu-i ụulduróș; -róș.
530: dorni mult și sî fac pukíni.
542: sî fac di somn mult [!].
543: sî dîși și la púịi di găină di la clóșcă.
549: ieștĭ pukóș; -kóș.

553: ári úrdă la ụok [!].
555: [B] uldóri.
600: îi pukinós; -nóș.
620: pukinós; -nóș 'cu pukíni la ochi'.
624: ụăị pukinósule, nu te-i spălát!
627: [Om] pukinós [!].
628: [Inform. nu a putut formula sg.]
648: [plm.]
651: pukinósuli! [voc.].
661: [Puchinile]... cît smokínili.
668: urdurósuli! [voc.].

III. Cea de a doua formă, de [sg.], respectiv de [pl.], a fost uneori cerută de anchetatori, iar alteori a fost dată spontan de informatori, datorită tehnicii de lucru a anchetei.

PLEOAPĂ, pl „*paupière*“

[128]

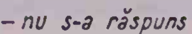
I. [Întrebare indirectă] (INDIC)

ALR I 17; ALF 1658; AIS 102; ALMC 1259; ALA 1008; ALAIS 44; ALEA 1200;
NALR: Olt I 37; Mar. I 40; Bn I 37.

511 pliuapă; pliuapi
510 clapă, clăpi
458 pliuapă; pliuapi
509 cliupă; cliuapi
512 clapă; clapi
508 clapă; clapi
497 pliapă; pliapi
518 pliuapă; pliuapi +
489 clapă; clapi
507 pleuapă; pluapi
466 clapa, [K] clioapa [a]; clioape
477 zănă; zeni
clapa uokilu; clape
499 clapă; clăpi
517 pliuapă; pliuapi
465 pliuapă; pliuapi
476 placa uocilui; plăs, clape; clapă +
488
clapa uokulu, clapă; clapi
519
clapă; clăpi 513
506 cluapă; cluapi
clapă; clăpi 523
cliuapă; cliuapi 478 clapa uokulu; clapi
479
clapa uokilu; clape-a uokilu
495
500 pliuapă; pliuapi
467 ?
487 zănă; zeni
464 ?, clapă; clapi
475 cluapa uokului; cluopi
505 pliuapi [pl]; pliuapă +
clapă; clăpi 524
514
516 clapă; clăpi +
480 pliuapă; pleoapi
485 pliuapă; pliuapi
cleuapă; cleuapi
486 plioapă; plioape
522 pliuapă; pliuapi
474 gănă; geni
capacu ocilui, [K] zănă; zeni +
cloapă; cloape, ploapă; ploape
494 SUCEAVA
501 clapa uokului; clapi
plioapă; pleoape
463
504 clapă; clăpi, [R] plapă; plăpi
468 gănă; geni, [K] + clapă; clăpi
485
490 zănă; zeni
515
520 clapă; clăpi
481 pleoapă; pleoape
502 ? + [K] gănă; geni
pluapă; pluapi
pleuapă; pleuapi 525
473 gănă; geni, [K] clapa uokului; clapi
491 pleoapă; pleoapi
clapa uokulu; clăpili ~
526
493 pleoapă; ploapi
503 pleoapă; pleoape
469 gănă; geni +, [K] ploapă; ploapi
484 clapa [a]; clapi
521 clapă; clapi, clapa uokulu
pleuapa uokulu + 527
553 clapă; clapi
554 pliuapili uokulu; pluapi; pliuapi
542 pliuapă; pliuapi
462 pluapă; pluape
492 pleoapă; ploapi +
564 cluapa uokilu; cluapi
pluapă; pluapi 528
470 pleoapă; pleoapi
483 [K] clapa [a]; clape
482 clioapă; cleoapi
552 pluapă; pluapi
529 pleuapă
563 zănă; zeni, [K] + pliuapi; pliuapă
471 cliuapă; cliuape
565 cliuapă; cluapi
555
543 clapă; clăpi
clapa uokulu, clapă; clăpi
530
461 zăna [a]; zeni
575 pliuapi [pl]; pliuapă
zănă [a]; zeni sau plapile uokilu; pleoapă +
cliuapă; cliuapi +
562 plioapi; plioapi
544
plepa uokului; pleoapi 531
570 cluapă; cluapi, clapi [pl]; clapă
clapa uokulu, clapă; clăpi
541
472 pliuapă; pliuape
556 clapa uokulu; clapi
540 pleuapă; pleuapi
574 pliuapă; pliuapi +
561 clapă; clapi
545 cliapă; clept [R] pliuapă; pliuapi
551 pliuapa uokulu; pliuapili ~
573 pluapi; pluape
557 clapi; clăpi
clapă; clapi
539 cleuapă; cleuapi
566 clapa uokului; clapi
532 IAȘI
569 pluapi; pluapi
572 pliuapă; pliuape
550 pliuapi; pliuapi
pleuapă; pleuapi
538
Prut
576 pliuapă; pliuapi
560 diasupra uokului
cliuapă; cliuapi
534
546
567 pluapili [pla]; pluapi
558 clapi; clapi
clapa uokulu, clapă; clăpi
533
pleoapă; pleoapi
568 cliuapă; cliuapi
547 clapa uokulu; +
pleoapă; pleoapi
535
PIATRA-NEAMȚ
559 pluapi; pluapi +
549 clapă; clapi
537 pleuapă; pleuape
571 pliuapi; pliuapi
589 pliuapă; pliuapi
548 pleoapa uokului; pleoapi
536
pleoapă; pleoapi
577
capac; capacuri
598 clapi; clapi, [R] pliapi
pleoapa uokului; pleoapi
608
pleoapă; pleoape
583 plapuma okulu; plapumi
590 pluapi [pl]; pluapi
599
609
578 pluape [pl]; pluapă
584 clapi; clapi
cleoapă; cleoapi
621
clapa uokului; clapi +
582 clapa uokulu; clăpi
pliuapa uokului; pliuapi
591 pliuapi; pliuape
607
pleoapi; pleoapi
620
588
clapa uokulu, clapă; clapi
600 pleoapă; pleoapi
clapi; clapi 581
clapi; clapi 596
610 ? +
BACĂU

XX

Termeni pentru „pleoapă"

- pleoapă (horizontal hatching)
- ○ plehoapă (pluhuapă)
- ⦶ plapumă
- clapă (vertical hatching)
- ◇ clăpacă
- ⟠ placă
- △ geană
- ▽ capac

– nu s-a răspuns

II. 468: [K] după întrebarea [131]; [II] ploápâ; ploápi.
469: 'pleoapa împreună cu geana'.
476: șî șa, șî șa [= și așa, și așa].
492: [Am auzit pe un om din sat spunînd] clápâ.
494: 'pleoapa cu tot cu geană'.
502: [Inform. principal susține că nu i se zice în nici un fel.]
505: clápâ di ŭok; clápi ~.
516: îi ca un capác; capácu ŭókulu; capáŝili ~.
518: [V] capácu ŭókulu; capáŝili ~.
527: [K] cleŭápa ŭókulu, cleŭápâ; cleŭápi.
544: [R] pliŭápâ; pliŭápi.
555: "Ori îi zici plápâ, ori ẑánâ".

559: [*] pleŭápi [pl.]; pleŭápî.
563: [K] după întrebarea [130].
574: [pl.] clăpi la ŭok.
603: [E] clápa ŭókulu; clápe.
610: [D] peŭápâ [?], în cárce "îi zice așa".
611: [o] clápâ; clápi.
621: [Și:] cleioápâ.
623: [pl.] pleoápi.
636: [E] clăpi [pl.], [*] pleoápa [a.].
643: [**] clápa [a.].
647: [Prima dată inform. a răspuns] ẑána ŭókuluĭ; ẑéni; [o] ~.
650: [*] ploŭápî; ploŭápi.
666: [Termenul a fost dat după întrebarea [130]. Prima dată inform. a răspuns:] ẑánâ; ẑéni; [o] ~.

URCIOR (la ochi), pl. „*orgelet*"

[129]

I. *[Întrebare indirectă] Cum îi spuneți la buba aceea mică, roșie, care se face pe pleoapa ochiului?*
ALR I 16; ALRM I 25; ALF 1648; AIS 195; ALL 1065; ALG 606; ALMC 1564; ALAls 247; ALEA 1204; HALR: Olt. I 38; Mar. I 45; Bn. I 40.

SUCEAVA

IAȘI

PIATRA-NEAMȚ

Prut

XXI

II. 489: ti uiț într-o garăfă și-ț trési.
496: [Primul răspuns:] alunică, nu alunică...
500: nu si spárži, ci si îmflă ƙoki.
507: ti discîntă bábili cu funingină.
509: si fac cînd ti ƙuiț pi bórta ƙeii.
511: ti discîntă cu lingura ársă ca să-ț triácă.
519: s-o făcut ci ț-ai uitát pi bórta keii [!].
520: ț-ai uitát úndi nu trébi și s-o făcut [!].
523: dácă nu ti spelí, faš ulcyári.
542: dai cu cuáda linguri di lemn ársî-m foc și trési.
552: ñ ƙulćor și šel cu gîtu strîmb [!] [= de băut apă].
599: [0] ƙulšor.

611: [Se vindecă:] ši pălești cu coada lingurii ƙerbinti.
615: [Pronunțat și:] ră.
620: [*] ši pălești cu coada linguri.
632: bruásca [a.], [buba care] "nu scoate cap".
637: [Întrebat cum se numesc bubele mici care ies pe obraz (întrebarea 150), a răspuns:] tot cXoș.
639: "îl întepa cu ƙir di yorz ca să dea înapoi".
641: [Probabil a vrut să dea cuvîntul «nigel».]
643: [*] ulšor; ulšuári.
644: [Ca să dispară] "se împunge cu un ƙir di yorz".
662: i-a abătút o búbî la yok...
663: ... guáli [!] [Joc de cuvinte bazat pe omonimie.]

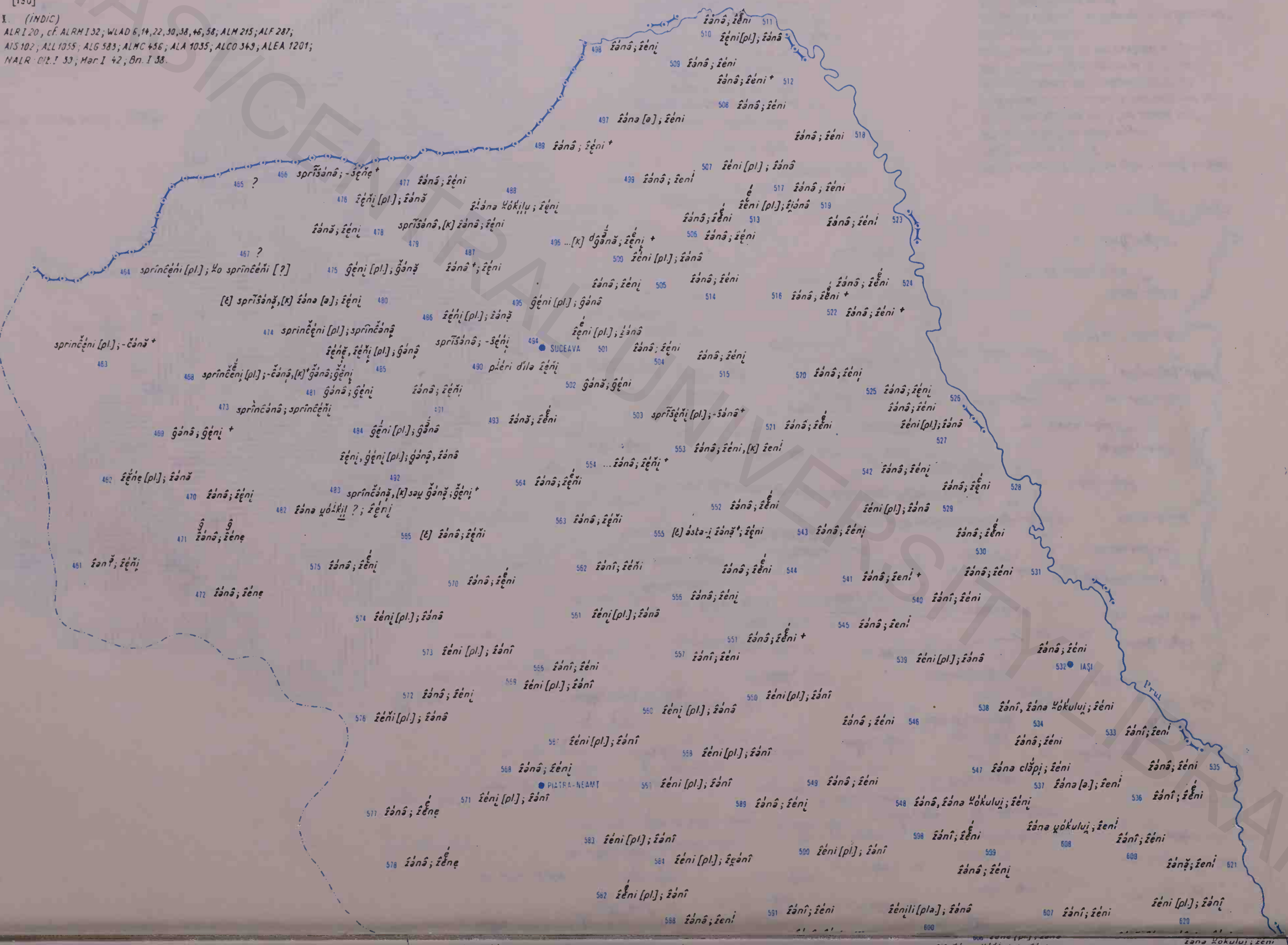
III. Vezi h. LXXVI.

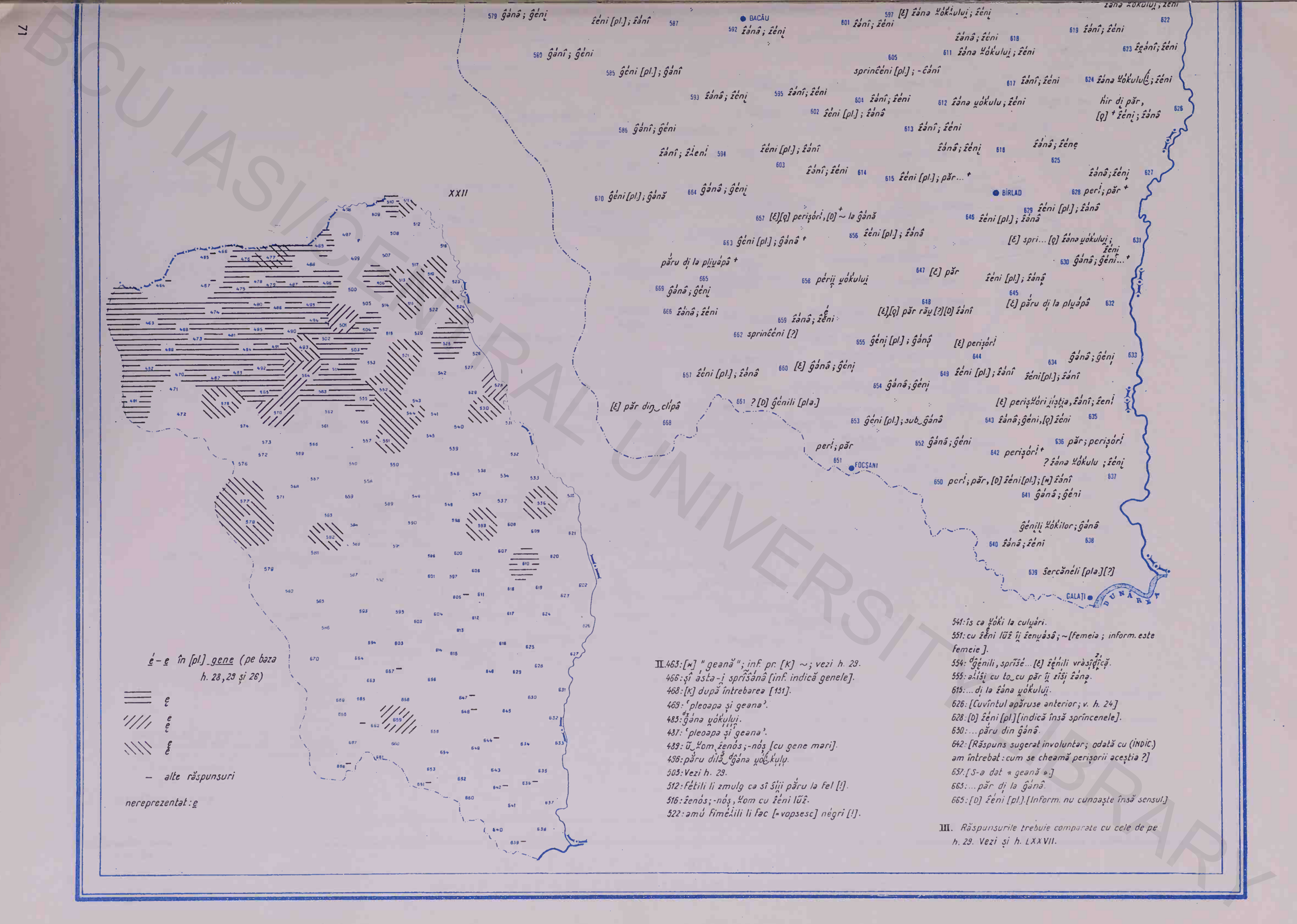
HARTA 28

GEANĂ, pl. „cil."

[130]

I. (INDIC)
ALR I 20, cf. ALRM I 32; WLAD 6, 14, 22, 30, 38, 46, 58; ALM 215; ALF 287;
AIS 102; ALL 1055; ALG 583; ALMC 456; ALA 1035; ALCO 343; ALEA 1201;
NALR Olt. I 33; Mar. I 42; Bn. I 38.

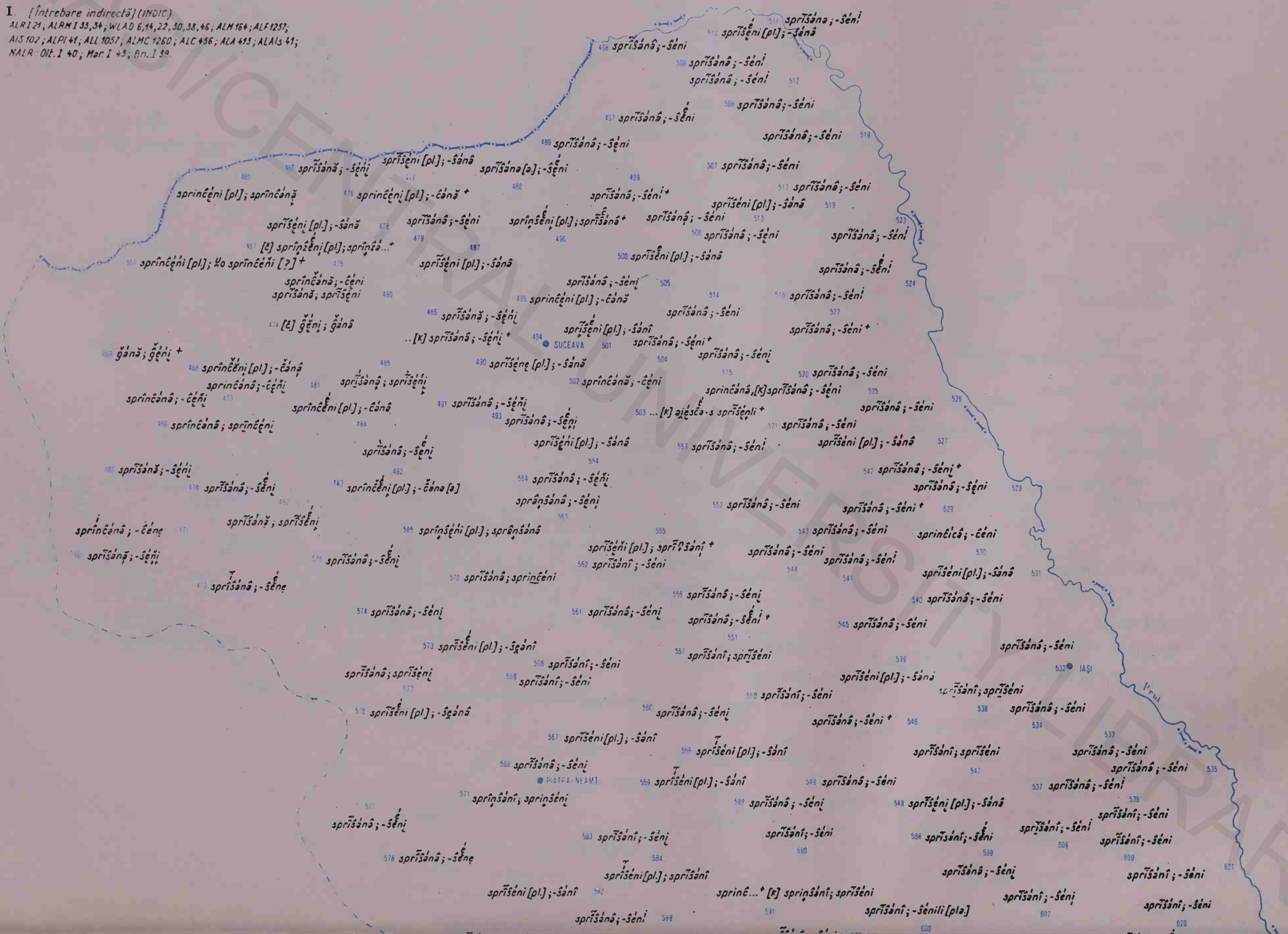

XXII
BACĂU
BÎRLAD
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA
é – e în [pl.] gene (pe baza h. 28, 29 și 26)
e
e
e
– alte răspunsuri
nereprezentat: e
II. 463: [*] "geană"; inf. pr. [K] ~; vezi h. 29.
466: și asta-i sprîșană [inf. indică genele].
468: [K] după întrebarea [131].
469: ‘pleoapa și geana’.
483: gana yokului.
487: ‘pleoapa și geana’.
489: ŭ yom zenos; -nos [cu gene mari].
496: păru dila gana yokulu.
503: Vezi h. 29.
512: Fetili li zmulg ca si șiii păru la fel [!].
516: zenos; -nos, yom cu zeni lŭz.
522: amu fimeiili li fac [= vopsesc] negri [!].
541: îs ca yoki la culyari.
551: cu zeni lŭz îi zenyasă; ~ [femeia; inform. este femeie].
554: genili, sprișe... [ɛ] zenili vrasîdîcă.
555: așișî cu to cu păr îi zîși zana.
615: ... di la zana yokului.
626: [Cuvîntul apăruse anterior; v. h. 24]
628: [D] zeni [pl.] [indică însă sprîncenele].
630: ... păru din gană.
642: [Răspuns sugerat involuntar; odată cu (INDIC.) am întrebat: cum se cheamă perișorii aceștia?]
657: [S-a dat « geană ».]
663: ... păr di la gană.
665: [D] zeni [pl.] [Inform. nu cunoaște însă sensul.]
III. Răspunsurile trebuie comparate cu cele de pe h. 29. Vezi și h. LXXVII.

SPRÎNCEANĂ, pl. „*sourcil*"

[131]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC)
ALR I 21; ALRM I 33,34; WLAD 6,14,22,30,38,46; ALM 164; ALF 1257;
AIS 102; ALPI 41; ALL 1057; ALMC 1260; ALC 456; ALA 413; ALAIs 41;
NALR: Olt. I 40; Mar. I 43; Bn. I 39.

Formele sprînceană - sprinceană (și pl.) și derivatele lor

││││	i în sprinceană (sprincică)
□	i în sprincenos, -oasă, sprincenat
≡	î în sprînceană
△	î în sprîncenos, (în)sprîncenat
○	î, î, i
–	alt răspuns

XXIII

579 sprîncănă; -ceni
586 sprincănî; -ceni
585 sprincăna [ə]; -ceni
593 sprîšănă; -šeni
596 sprincĕni [pl.]; -cănî
594 sprinšănî; -šeni
587 sprinšeni [pl.]; -šănî
592 sprîšeni [pl.]; -šănă
BACĂU
601 sprîšănî; -šeni
605 tot sprinšeni [pl.]; -šănî
595 sprinšănî; -šeni
604 sprîšănî; -šeni
602 sprîšănă; -šeni
603 sprîšănî; sprîšeni
614 sprîšănî; -šeni
606 sprîšănă; -šeni
597 sprîšănă; -šeni
618 sprîšănî; -šeni
611 sprîšănî; -šeni
617 sprîšănî; -šeni
612 sprîšănî; -šeni
613 sprîšănî; -šeni
616 sprîšănă; -šeni
615 sprišăna [ə]; sprîšeni
619 sprîšănî; sprîšeni
623 sprîšănî; -šeni
624 sprîšăna kokului; -šeni
622 sprîšănă; -šeni
626 sprîšeni [pl.]; -šănă
625 sprîšănă; -šeni
621 sprîšeni [pl.]+; -šănă
610 sprînceni [pl.]+; -cănă
654 sprînceni [pl.]; -cănă
657 sprincănă; -cene
646 sprîšănă; sprinšeni
BÎRLAD
628 sprîšeni [pl.]; -šănă+
629 sprîšănă; -šeni
663 sprincănă; -ceni
656 sprinĝănă; -ceni
647 sprîšănî; -šeni
631 sprîšănî; -šeni
630 sprinšănă; -šeni
665 sprîšeni [pl.]; -šănă
658 ĝănă, [ə] ~; ĝeni
645 sprîšeni [pl.]; -šănă
632 ĝeni [pl.], [ə] ~; ĝănă
666 sprinceni; -cănă
668 sprincănă; -ceni
648 sprîšănî; sprîšeni
659 sprîšeni [pl.]; -šănă
662 sprinceni [pl.]; -cănî
655 sprîšănă; sprinceni
644 [L] sprincănă; sprîšeni+
633 sprinceni [pl.]; sprincănă
667 sprîšănă; -šeni
660 sprincănă; -ceni
664 sprincănă; -ceni
634 sprîšănî; sprîšeni
649 sprincănî+, sprîšănî; -šeni
643 sprîšănă; -šeni+
635 sprîšănă; -šeni
661 sprincănă; -ceni
669 sprîšănî; sprinceni, [K] sprîšeni
653 sprincănă; -ceni
651 sprinceni [pl.]; sprincănî
FOCȘANI
652 sprincănă; sprinceni
650 sprîšănî; sprîšeni
642 sprincănă; -ceni
636 sprincănă; -ceni
637 sprincănă; -ceni
641 sprincănă; -ceni
640 sprîšănă; -šeni
638 sprincănă; -ceni
639 [L] sprinšănă; -šeni
GALAȚI
DUNĂREA

II. 463: V. h. 28.
464: V. h. 28; [inform. a zis că se spune la fel].
467: sprînzăuă; -zăli [?].
476: [×] sprîšeni [pl.].
494: ĝănă; ĝeni... [Inform. nu știe exact care sînt genele și care sprîncenele]
496: [Și:] sprînceni [pl.].
499: omu-i sprîšenat; -nat.
503: ĝeni; ĝănă...
504: îsprîšenat; -nat, cu sprîšeni mari.
522: numa ĝeni și sprîšeni [spui despre omul frumos].
529: vină pi sprîšănă.
542: dăci-s mari lești sprîšenat; -nat.
546: cînd îs mari lești sprîšenos; -nos.
551: li ai mari, lești sprîšenuasă; ~.
555: [Și:] sprinšeni [pl.].
591: așa-i ca la cărti.
627: [Inform. citează un vers dintr-un cîntec cunoscut] "Mîndra mea, sprîšeni mulți".
628: [Inform. și-a dat seama că a răspuns greșit la întrebarea 130 (vezi)]
643: [×] ĝăna la kok [?].
644: [Inform. se arată mirat că i se pun astfel de întrebări]
649: [Pronunțat emfatic.]
670: "În jos (spre cîmpie) [se pronunță] sprinšeni".

III. Să se compare cu răspunsurile de pe h. 28.
Vezi și h. LXXV.

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI

MOLDOVA ȘI BUCOVINA

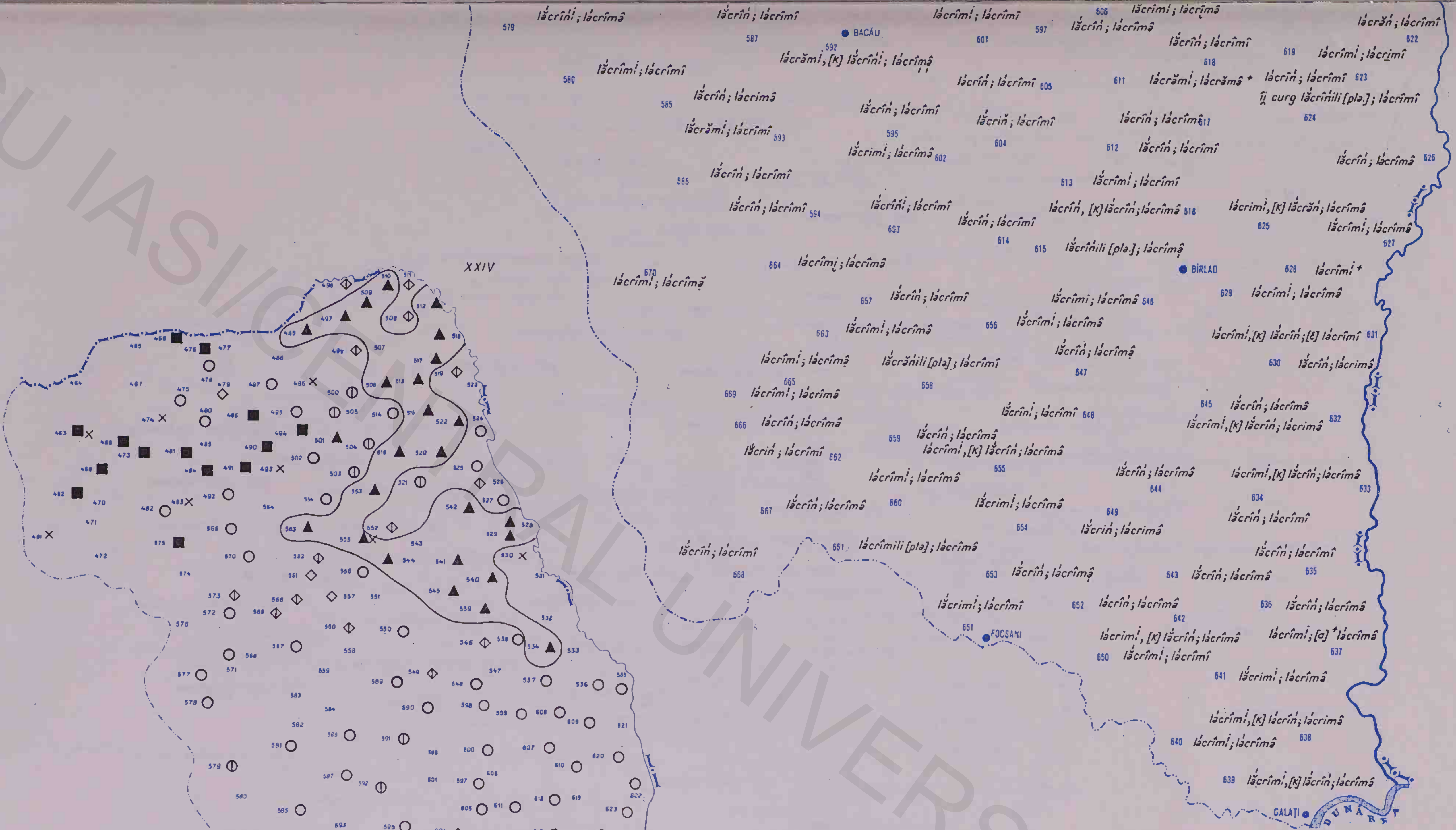
LACRIMI, sg. *„larmes"*

[132]

I. *[Întrebare indirectă] Ce-i curg copilului din ochi cînd îl bați ?*

Cf. ALR I 74; ALRM I 30, 31; ALM 135; AIS 731; NALR: Olt. I 41; Mar. I 41.

II. 463: [Şi:] lăcrimi.
468: [II] lăcrimń; lăcrîmă.
475: îi cúră lăcriníli.
476: lăcrămă; lăcrimń ca bóbgi.
484: [II] lăcrîmń; lăcrîmă, [K] lăcrîmń [pl.].
511: şî ʒel plîži.
516: îi lăcrămázâ ochii.
521: dă ápă la şuáriş [!].
529: cînd îs mari, [lacrimile] sî zîši cî-s di crocodil.
541: skelăláii [copilul] dácă nu-l baţ gini.
555: [II] lăcrîmi, lăcrîmi [pl.].
611: lăcrîníli [pla.].
628: [×] [B] lăcrîń; lăcrîmă.
637: [Pentru sg. primul răspuns a fost:] picătúră.

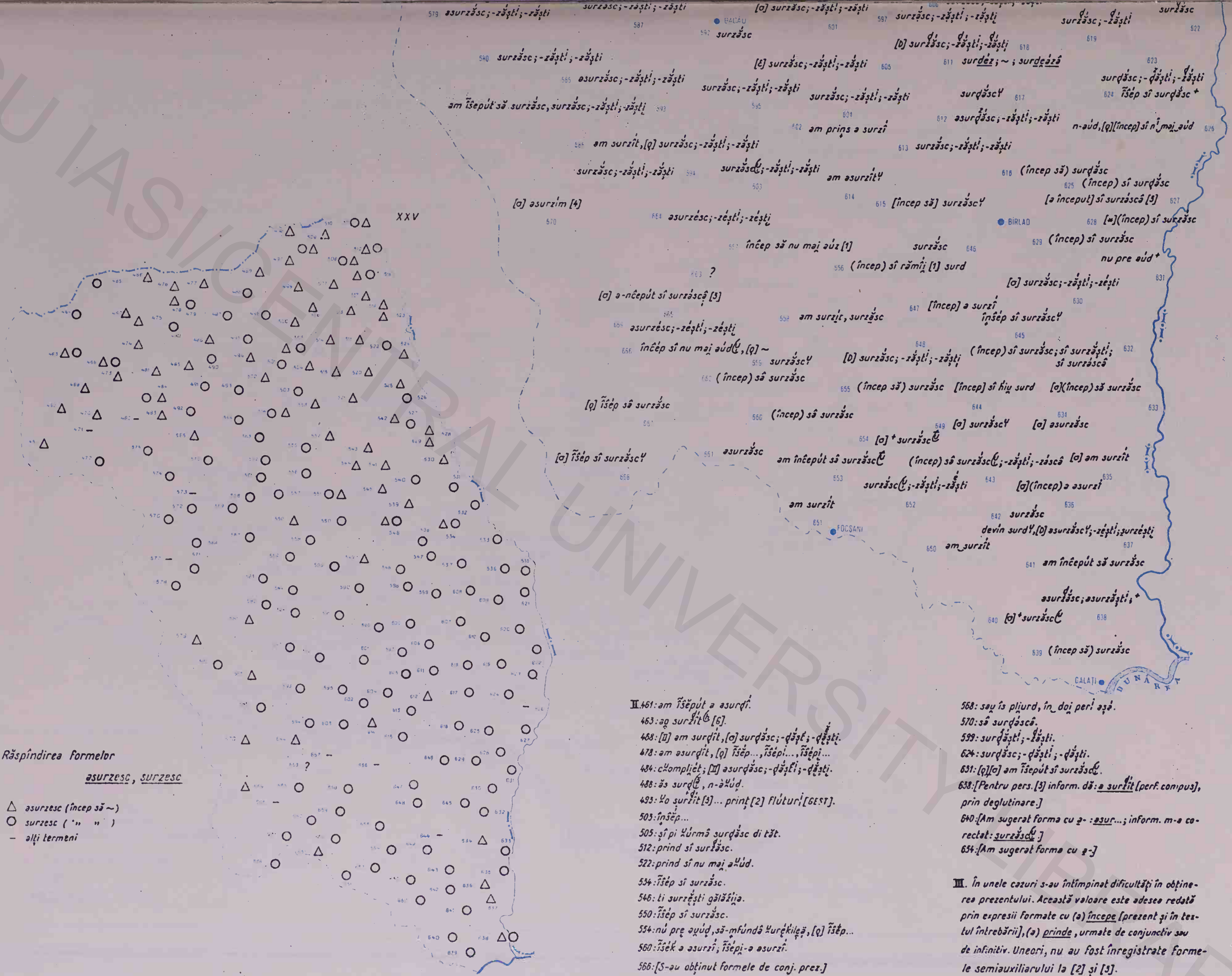
III. Vezi h. LXXXIII şi LXXXIV.

ASURZESC (ind. prez. 1-3) *„je deviens sourd"*

[144]

1. *[Întrebare indirectă] Cînd încep să nu mai aud bine zic că ...?*
Cf AIS 1619;
NALR: Olt. I 45.

XXV
BACĂU
BÎRLAD
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA
Răspîndirea formelor
asurzesc, surzesc
△ asurzesc (încep să ~)
○ surzesc (" ")
– alți termeni
II. 461: am îsěpút a asurdí.
463: ag surzít [6].
468: [II] am surdít, [o] surdăsc; -dăşti; -dăşti.
478: am asurdít, [o] îsěp..., îsépi..., îsépi...
484: cxomplĭét; [II] asurdăsc; -dăştí; -dăşti.
488: ăs surdĭ, n-aŭd.
493: Ŭo surzít [3]... print [2] flúturi [GEST].
503: înşěp...
505: şí pi urmă surdăsc di tăt.
512: prind sî surzăsc.
522: prind sî nu mai aŭd.
534: îsěp sî surzăsc.
546: ti surzěşti gălăţiia.
550: îsěp sî surzăsc.
554: nú pre auúd, să-mfúndă urěkilea, [o] îsěp...
560: îsék a asurzí; îsépi-a asurzí.
566: [S-au obținut formele de conj. prez.]
568: sau îs pliurd, în doi peri așă.
570: să surdăscă.
599: surdăşti; -zăşti.
624: surdăsc; -dăştí; -dăşti.
631: [o][o] am îsěpút sî surzăsc.
638: [Pentru pers. [3] inform. dă: a surzít (perf. compus), prin deglutinare.]
640: [Am sugerat forma cu a- : asur...; inform. m-a corectat: surzăsc.]
654: [Am sugerat forma cu a-]
III. În unele cazuri s-au întîmpinat dificultăți în obținerea prezentului. Această valoare este adesea redată prin expresii formate cu (a) începe [prezent și în textul întrebării], (a) prinde, urmate de conjunctiv sau de infinitiv. Uneori, nu au fost înregistrate formele semiauxiliarului la [2] și [3].

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI

MOLDOVA ŞI BUCOVINA

OBRAZ, pl. „joue“

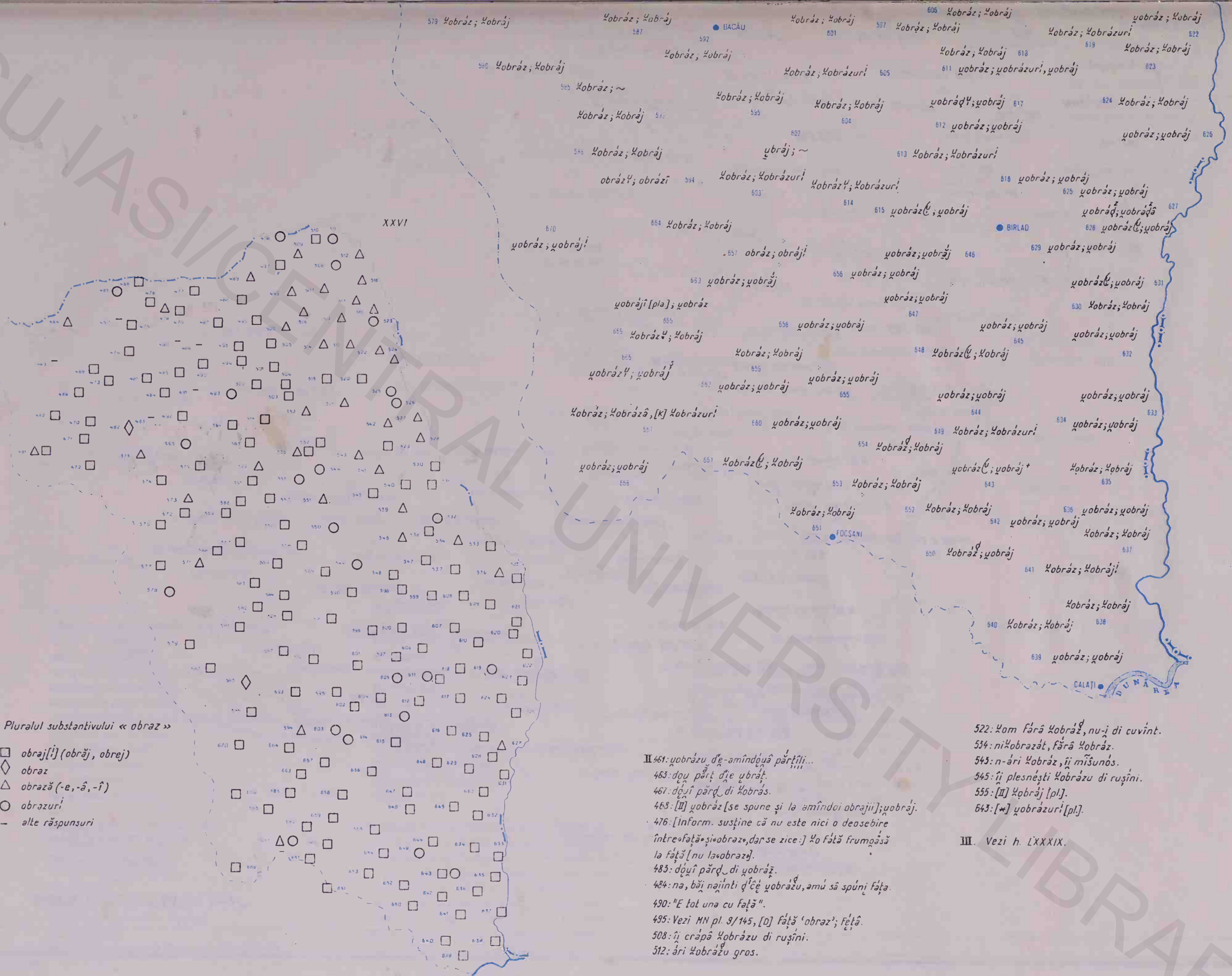
[146]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC)

Cf. ALR I 23; ALF 724; AIS 113; ALL 1058; ALG 588; ALMC 1277; ALA 826; ALPO 298; ALAls 92; NALR: Olt. I 46; Mar. I 51.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II 461: u̯obrázu d̯e-amîndou̯ă părţîli...
463: dou̯ părţ d̯e u̯braţ.
467: dóu̯î părd̯ di hobrás.
468: [II] u̯obráz [se spune şi la amîndoi obrajii]; u̯obráj.
476: [Inform. susţine că nu este nici o deosebire între «faţă» şi «obraz», dar se zice:] ho faţă frumoásă la faţă [nu la «obraz»].
483: dóu̯î părd̯ di u̯obráz.
484: na, băĭ najinti d̯ĉe u̯obrázu, amú să spúni̯ faţa.
490: "E tot una cu faţă".
495: Vezi MN pl. 9/145, [D] faţă ‛obraz'; feţă.
508: îĭ crápă hobrázu di ruşini.
512: ări hobrázu gros.

522: hom fără hobráz, nu-i di cuvînt.
534: nihobrazát, fără hobráz.
543: n-ári hobráz, îĭ mĭşunós.
545: îĭ plesneşti hobrázu di ruşini.
555: [II] hobráj [pl.].
643: [*] u̯obrázuri [pl.].

III. Vezi h. LXXXIX.

HARTA 33

BUCA OBRAZULUI „joue"

[147]

[Întrebare indirectă] (INDIC.)

ALR I 23; cf. ALPO 298; ALEA 1216; NALR. Olt. I MN pl 2; Mar. I 32, Bn. I 46.

II. 462: [0] bᵘolfós [adj.].
463: i-on om gras, voĭnic...
464: buĉ a brázîlui [?].
468: [1] s-ɣo-mbîlfát.
473: buolfós [adj.] "cînd e gras tare".
475: [înseamnă şi] "mînios".
476: buolfᵘós [adj.] la fáță.
477: [x] bᵘolfát [adj.], buólfə̂ ; bᵘólfi "se zice la orice umflătură care nu coace".
481: "la oamenii graşi".
487: buólfə̂ 'umflătură'.
494: bolfát [adj.].
502: buolfᵘós ; -fᵘós [adj.].
506: búcə̂ la noi nu sî zîŝi la ásta.
515: [x] ị̆ tot ɣobráz ; ɣobráj.
518: ɣobráz ; ɣobrázə̂, [0] # .
520: nu sî spúni la noi búcə̂.
528: fálca ɣobrázulu ; fə̆lšili ~.
550: la bolfós.
555: viez cî buŝ mai vin şi la dᵘos.
591: dácî-i gras ị̆ bolfós ; -fós [adj.].
616: fə̆lcós [adj.].
620: "Unul care-i gras în fălci e brusnác ; -náŝ sau bucălát ; -lát [!]".
623: [pl.] buŝ, fə̆lŝ.
628: [x] fə̆lcós [adj.].
629: bucalát [adj.].
643: [0] fə̆lšili marĭ, bucalát, [x] bîcalát [adj.].
644: fə̆lcós [adj.].
652: ... ca búca cúrului.
656: [x] fálcə̂ ; fə̆lĉ [mai jos].
657: fə̆lcós [adj.].
660: fə̆lĉ di gîscă [!] [se zice cînd cineva e slab].
664: bărĝiĭ nu poțĭ să-i ziĉí.
668: bucsoĭósᵞ, fə̆lcós [adj.].
669: [om] bucós.

III. Întrucît frecvent inform. nu a putut răspunde imediat la această întrebare, necunoscînd un termen specializat (cf. falcă, obraz), unul dintre anchetatori (AT) a adăugat: "partea obrazului la oamenii graşi iese în afară, se umflă", iar indicația altuia (SD), prinzînd cu mîna partea cărnoasă a obrazului (v. şi relatarea lui S. Pop, în ALR I, h. 23), a sugerat involuntar şi nuanța de "gras". Aşa se explică, în parte, apariția frecventă a adj. umflat, bolfos, fălcos etc. şi chiar a subst. falcă 'partea inferioară a obrazului'. Diversitatea răspunsurilor se datoreşte imprecíziei întrebării (indicație). Adjectivele de tipul «umflat», «bolfos», «fălcos» au apărut ca urmare a indicației prin prinderea părții cărnoase a obrazului (vezi şi ALR I, h. 23) sau a unor completări de tipul "cum îi spui la partea obrazului care la oamenii graşi este umflată?". Vezi h. 32 şi MN pl. 11 / 163.

UMĂRUL OBRAZULUI, pl. „pommette"

[148]

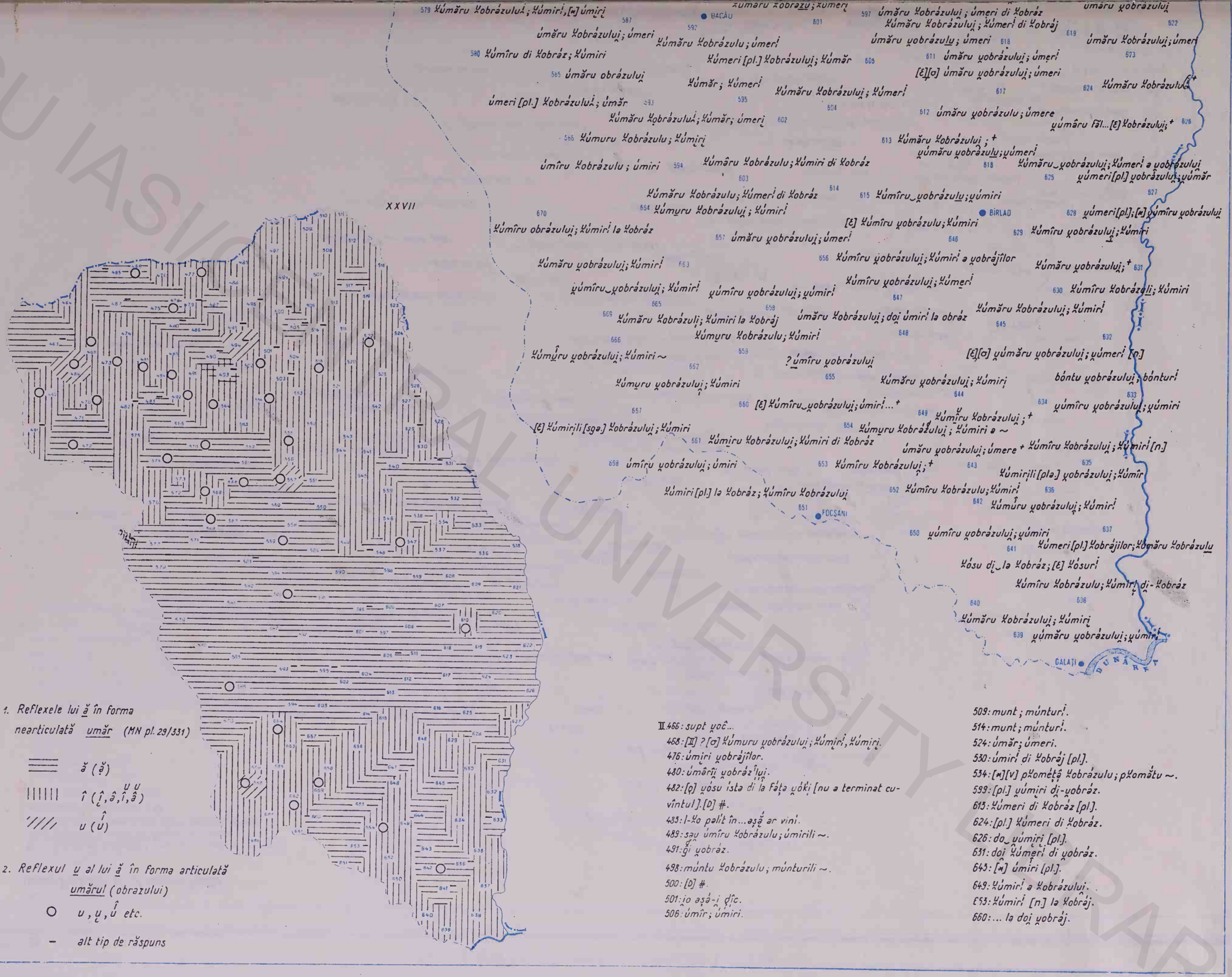
I. [Întrebare indirectă] (INDIC)

ALR I 24, ALEA 1218;
NALR. Olt. I 47, Mar. I 53, Bn. I 47

511 úmîru ꭓobrázulu; úmirili ~
510 múntu ꭓobrázulu, munt; múnturi
498 ꭓúmîru ꭓobrázulu; ꭓúmirili ~+
509 ꭓúmîru ꭓobrázulu; ꭓúmirili ~+
512 ꭓúmîru ꭓobrázulu; ꭓúmirili ~
508 úmîru ꭓobrázulu; úmirili ~
497 ꭓúmîru ꭓobrázulu; ꭓúmirili ~
516 ꭓúmîru ꭓobrázulu; ꭓúmirili ~
489 mold; móldurí +
ꭓúmîru ꭓobrázulu; ꭓúmirili ~
507 ꭓúmîru ꭓobrázulu; ꭓúmirili ~
496 … [ǝ] úmuru yobrázului; ꭓúmeri +
477 ꭓúmuru uobrázuli; ꭓúmiri-a ~
486 ?
439
517 ꭓúmîru ꭓobrázulu; ꭓúmirili ~, munt; múnturi
476 ꭓúmăru yobrázului; ꭓúmiri di yobráj +
488 [ɛ] ꭓúmăru yobrázălu; ꭓúmire
ꭓúmîru ꭓobrázulu; ꭓúmirili ~
518 ꭓúmîru ꭓobrázulu; ꭓúmirili ~
ꭓúmuru yobrázului; ꭓúmiri 478
múntu yobrázălu; múnturi
513
523
495
506 úmîru ꭓobrázulu; úmirili ~+
úmîru ꭓobrázulu; úmirili ~
487 you, yóyu la ꭓobráz; ꭓóyi
479 ?
487
485 [ɛ] númăre obrázulii [?]
475
ꭓúmăru yobrázulu; ꭓúmiri la yobráz
500 múntu ꭓobrázulu; mónturili ~+
úmăru ꭓobrázulu; úmeri ~+
ꭓúmăru ꭓobrázului; ꭓúmeri
505 ? [ɛ] ꭓobráz; ꭓobráj
480 úmiri [pl.]+; úmăr
495 ?
514
515 ꭓúmîru ꭓobrázulu; ꭓúmirili ~
524
ꭓúmăru ꭓobrázului; ꭓúmiri di yobráz, la ~
474
486 ꭓumăru yobrázului; ꭓúmere di ꭓobráz
múntu ꭓobrázulu +
522 ꭓúmuru ꭓobrázulu, ꭓúmur; ꭓúmiri
móntu yobrázulu +; mónturi
ósu ęsta supt oč
483
úmiri [pl.] obrázului; úmir a obrázului
494
ꭓúmăru yobrázulie; ꭓúmiri yobrázălu
SUCEAVA
501 ꭓúmîru ꭓobrázulu, ꭓúmîr; ꭓúmiri
504 ꭓúmuru ꭓobrázulu; ꭓúmirili ~
485
498 ꭓúmăru yobrázului; ꭓúmeri +
490 ꭓúmăr la yobráz; ꭓúmeri la yobráj
520 ꭓúmîru ꭓobrázulu; ꭓúmirili ~
515
481 úmuru ꭓobrázului; úmiri la ꭓobráz
502 ꭓúmuru yobrázulu; -
ꭓúmîru ꭓobrázulu; ꭓúmirili ~
525
526 úmîru ꭓobrázulu; úmirili ~
473 úmuru ꭓobrázului; úmiri
491 úmăru yobrázului; úmiri +
493
503 múntu yobrázului; múnturi
469 úmuru ꭓobrázului; úmiri
484
521 ꭓúmîru ꭓobrázulu; ꭓúmirili ~
ꭓúmiri [pl.] yobrázălu; ꭓúmîr
ꭓúmîru yobrázului; ꭓúmiri di ꭓobráz
527 móntu ꭓobrázulu, mont; mónturi
ꭓúmuru yobrázului; ꭓúmiri a ꭓobrájilor
úmuru ꭓobrázului; úmiri la obráj
553 úmîru ꭓobrázulu; úmirili ~
554 ꭓúmuru yobrázu; úmiri yobráj
482
úmuru obrázului; úmiri-a ꭓobrázului
492
542 ꭓúmîru ubrázulu; ꭓúmirili ~
478
564 úmuru ꭓobrázulu; úmiri ~
483 … yósu [ɛ] yobrázului …+
ꭓúmiri ꭓobrájilor [pl.]; ꭓúmîru ꭓobrázulu
528 úmîru ꭓobrázulu; úmirili ~
482 [ɛ] la yósu di la fáti +
ꭓúmiri [pl.] yobréjilor; ꭓúmăru yobrázului
552
múntu ꭓobrázulu; múnturili ~ 529
563
471 ꭓúmăru ꭓobrázului; ꭓúmeri
565 ꭓúmăru yobrázălu; ꭓúmiri
555
543 ꭓúmîru ꭓobrázulu; ꭓúmirili ~
461 ?
ꭓúmăru yobrázălu; yúmire-a yobrázălu
úmîru ꭓobrázulu; úmiri ~
530 úmîru ꭓobrázulu; úmiri ~+
575 úmîru ꭓobrázului, úmîr; úmiri
562 ꭓúmîru obrázulu; ꭓúmiri
544
531 móntu ꭓobrázului; múnturi
472 ꭓúmuru ꭓobrázulu; úmeri
570 úmuru ꭓobrázulu; úmiri
541 úmîru ꭓobrázulu; úmirili ~
556 úmîru ꭓobrázulu; úmiri di ꭓobráz
540 úmăru ꭓobrázulu
574 úmuru [ǝ]; úmiri
561 úmîru obrázulu; úmiri
545 ꭓúmîru ꭓobrázulu
551 úmîru ꭓobrázulu; úmirili ~
573 ꭓúmîru ꭓobrázulu; ꭓúmiri
úmîru ꭓobrázulu
557 ꭓúmuru ꭓobrázului; ꭓúmiri
566 úmuru ꭓobrázului; úmiri
539
532 IAŞI
úmăru ꭓobrázulu; úmiri
569 úmuru ꭓobrázulu; úmiri
ꭓúmăru ꭓobrázulu; ꭓúmeri
ꭓúmîru ꭓobrázulu; ꭓúmirili ~
572
550
ꭓúmăru ꭓobrázulu
576 ꭓúmăru ꭓobrázulu; ꭓúmeri di ꭓobráz
560 úmăru obrázului; úmiri
538 ꭓúmîru ꭓobrázulu; ꭓúmirili ~+
úmîru ꭓobrázulu; úmirili ~
546
534
Prut
[ɛ] úmîru ꭓobrázulu; úmiri la ꭓobráz 567
úmîru ꭓobrázulu; úmeri
558
úmuru ꭓobrázulu; úmiri
533
ꭓúmăru ꭓobrázului; ꭓúmeri
568 úmuru ꭓobrázului; úmiri
úmîru ꭓobrázulu; úmirili ~
547
ꭓúmăru ꭓobrázului; ꭓúmeri di ꭓobráj
535
úmăru obrázului
PIATRA-NEAMŢ
559
549
537 ꭓúmăru ꭓobrázului; dóyi ꭓúmeri
571
úmeri [pl.] ꭓobrázulu; úmuru [ǝ]
589
548 [0] ?
536
577 úmăru ꭓobrázu; úmiri
úmăru ꭓobrázulu; úmeri
úmăru yobrázulu; úmeri la ꭓobráz
úmăru yobrázulu
úmăru ꭓobrázului
598
583 móntu ꭓobrázulu; mónturi
606
590 úmăru ꭓobrázulu; úmeri
599
úmăru yobrázulu; úmeri di-obráz
578 [ɛ] ꭓúmăru ꭓobrázului; ꭓúmere la ꭓobráz
584
608
yúmăru yobrázulu +
621
úmăru ꭓobrázulu; úmeri di ꭓobráz
úmăru yobrázului
ꭓúmăru yobrázulu; ꭓúmiri
582
móntu, [k] ꭓúmăru ꭓobrázulu; úmeri
úmăru ꭓobrázului
591
úmăru ꭓobrázului; úmeri
607
úmăru yobrázului; úmeri di-obráz
úmuru ꭓobrázulu; úmeri 588
600
620
ꭓúmăru ꭓobrázulu; ꭓúmeri 581
ꭓúmeri [pl.] ꭓobrájilor; ꭓúmăr 596
610 ꭓúmuru ꭓobrázulu; ꭓúmiri ꭓobrájilor

BCU IAŞI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

XXVII
BACĂU
BÎRLAD
FOCŞANI
GALAŢI
DUNĂREA
1. Reflexele lui ă în forma nearticulată umăr (MN pl. 29/331)
ă (ă)
î (î, â, î, â)
u (u)
2. Reflexul u al lui ă în forma articulată umărul (obrazului)
u, u, u etc.
alt tip de răspuns
II 466: supt yoĉ...
468: [II] ? [σ] χúmuru yobrázuluį; χúmiri, χúmiri.
476: úmiri yobrăjilor.
480: úmărįį yobrázluį.
482: [σ] yósu ísta di la fáța yóki [nu a terminat cuvîntul]. [D] #.
485: l-χo palit în... așă ar vini.
489: sau úmîru χobrázulu; úmirili ~.
491: ğı yobráz.
498: múntu χobrázulu; múnturili ~.
500: [D] #.
501: io așă-i ğic.
506: úmîr; úmiri.
509: munt; múnturi.
514: munt; múnturi.
524: úmăr; úmeri.
530: úmiri di χobráj [pl.].
534: [*][V] pχomę́ță χobrázulu; pχomátu ~.
599: [pl.] yúmiri di-yobráz.
615: χúmeri di χobráz [pl.].
624: [pl.] χúmeri di χobráz.
626: do yúmiri [pl.].
631: doį χúmeri di yobráz.
645: [*] úmiri [pl.].
649: χúmiri a χobrázuluį.
653: χúmiri [n.] la χobráj.
660: ... la doį yobráj.

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

(om) PALID, pl. *„(homme) pâle"*

[149]

I. *[Întrebare indirectă] Cum zici că este un om cînd, după o boală, i-a pierit tot sîngele din obraz?*
ALR II MN 6939; ALRM II 84; AIS 1617; ALMC 1577, cf. 1562; NALR: Olt. I 48; Mar. I 56; Bn. I 45.*

gălbîn; gălbini, sărbîd; sărbez
palid; paliz
gălbin; gălbini
gălbiẑós; -ẑóș, [D] palid; palij
sărbăd; sărbez
gălbîn; gălbenᵢ +
ĭi gălbin; gălbini
gălbin; gălbini
gălbîn; gălbini
palid; paliz +
sălbăd la fáță; sălbed +
ĭi gălbin, alb la fáți +
palid; paliz
gălbîn și palid; paliz
s-o îngălğinit +
sărbăt; sărbeț
• ĭi palid la fáți +
gălbîn; gălbini, palid; paliz
palid; paliz, sărbîd; sărbîz
gălbin; gălbini
gălbîn; gălğini
gălbîn; gălbini
gălbin; gălbini +
palid; paliz
gălbiẑósᵞ; -ẑóș
palid; palid
gălbîn; gălğini
gălbîn, gălbiẑós; -ẑóș +
sărbîd; sărbid +
slab, [Q] pălit; pălit +
gălbîn la fáță; gălbini
gălbîn; gălğini
gălben; gălbeni
slab, [Q] gălbîn; gălbeni
gălbîn; gălbini
[E] gălbîn; gălbini
gălbiğós; -ğóș
gălbin
gălbîn; gălbini
gălbîn; gălbini
gălbîn; gălbini
gălbin
alb; albi
palid la fáți, gălbîn; pălit [pl.]
slab +
palid; pălizi
gălbîn; gălbini
gălbîn; gălbini
palid; paliz
palidᶜ, palid; palid
anémic, [Q] gălbîn; gălbini
palid, gălbin; gălbini
gălbîn; gălbenᶜ
gălbîn; gălbini +
gălbîn la fáță; gălbini
palid; paliz
gălbin; gălbini
palid; palid
gălbîn; gălbini +
gălbin; gălbini
gălbîn +; gălbini
slab, [Q] gălbiğós; -ğóș
gălbîn; gălbini +
gălbin; gălbini
gălbîn; gălbini
slab
gălbîn; gălbini
gălbîn; gălbini
gălben; gălbeni
[E] gălbîn... +
gălben, [K] gălbîn; gălbini
gălbiẑᵞós; -ẑᵞóș
gălbîn; gălbini
SIPLAC
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA

II. 461: la fáță.
462: ťe-i gălbinít la fáță.
466: nu-i róșii.
468: [II] pălid; pălid.
474: anemic di sînẑi, ... ᵘo piărdúˬ sîjili.
476: [*] pálid; pálid. [Inform. principal] paliz [pl.].
479: o ramás...
482: s-ᵘo-ŋgălbinit la fáță...
487: s-õ-algít...
490: [*] gălbaẑít; -ẑít.
491: [Termen mai vechi]
492: ᵘo slăğít, trecút la fáță.
494: o slabít, ... ca ği sára.
496: [Înainte de ultima silabă, inform. a făcut o pauză]
498: sărbîd; sărbiz, palid; paliz.
499: palid [K] palid; paliz.
501: ... ca lumînărea.
505: [R] paliz [pl.]; palid.
511: ĭi sărbît la fáță; sărbit.
515: gălbîn; gălbini.
517: ĭi pălăẑít la fáță.
519: pălit; pălid, sărbîd; sărbit.
521: s-o sărbiẑít la ᵘobráz.
525: pălít la fáță.
529: dă-ŋ galbanári [omul palid].
532: pálid; páliz, sărbîd; sărbiz.
533: gălbăẑós; -ẑóș.
538: ᵘom perdút la fáți, [D] palid; paliz.
539: pálid; páliz.
541: ᵘo paliẑít la fáță.
546: sărbîd; sărbîz.
548: perdút la fáță.
562: sărbîd; sărbiz, palid; paliz.
564: s-ᵘo-ŋgălbinit... [știe de palid dintr-un cîntec].
571: sărbîd; sărbîzᶜ.
583: pierdút la fáți; pierdút.
592: sărbăd; sărbed, palid; palid.
600: [pl.] gălbini, sărbiz.
603: sărbîd; sărbid.
604: pálid; páliz, s-ᵘo algít ca váru.
605: pălit, pălit.
606: pálid; páliz.
609: ĭi palid, gălbini; paliz.
611: veșted; veșted.
613: pălit; pălit.
615: sărbiz [pl.].
620: pededít la fáți; pededit.
621: ĭi slab, prăpădít.
623: [D] palid; palid, gălbini [pl.].
624: [pl.] paliz; gălbîn la fáți.
627: [Inform. atrage atenția să nu se confunde cu pălit "lovit"]
635: ... ca ŝára.
641: ... cum ĭi ĉára.
643: [*] slab; slabi.
644: [*] pălitᵞ.
645: párcí-iˬᵘurzítᶜ.
668: gălbejós.

PISTRUI, sg. *„taches de rousseur"*

[151]

I. *[Întrebare indirectă] Cum le spuneți la petele acelea mărunte care ies mai ales pe pielea unor oameni roșcați (mai ales pe obraz)?*
ALR I 26; AIS 198; ALL 1059; ALMC 1248; ALAIs 240; ALEA 1178; NALR: Olt. I 50; Mar I 55; Bn. I 50.

511 kistrúį; kistrúįi [F.] +
510 kistrúį; ~
498 kistrúį, kistrúįi [F.] +
509 kistrúį; ~ [n.] +
kistrúį; kistrúįi [F.] + 512
508 kistrúį; ~ [n.]
497 kistrúį; ~ +
kistrúį; kistrúįi [F.] + 518
489 ḱistrúį; ~
501 kistrúį; kistrúįi [F.]
495 ?
455 aluńéli; -nícă
?[*] aluńéli; -nícă + 477
488 cur di găĭnă +
499 kistrúį; kistrúįi [F.]
517 kistrúį; ~ [n.]
476 aluńéli; -nícă
kistrúį; kistrúįi [F.] 519
kistrúį; kistrúįi [F.] + 513
ḱistrúį; ~ 523
aluńéli; -nícă 478
aluńéli; -nícă, [o] kistrúį; ~ 479
496 aluńéli; ∗o aluníci
506 kistrúį; ~
467 ?
487 aluńéli; -nícă
500 kistrúį; ~
464 ḱistriț la fáță; pkistriț
475 aluńéli; -nícă
ḱistrúį; ~ 505
kistrúį; ~ 514
kistrúį; ~ + 524
516 kistrúį; ~ [n.] +
pistrúį, aluńéli +; -nícă 480
486 burĭéț [plt.] +
495 aluńéli; -nícă
522
kistrúį; kistrúįi [F.] +
474 pĭéstriț, ḱistrúį [plt.] +
burĭéț; -réći + 494
ȩaluńéli; alunícă
SUCEAVA 491
463 buréț; -réți +
burĭéț [plt.] + 485
490 buréț; -réțe
504 ḱistrúį; ḱistrúįi [F.] + 515
520 pestriț; ~, [R] kistrúį; ~ +
488 pĭestriț [plt.] +
481 Pkistrúį; ~
502 aluńéli; -nícă +
kistrúį; ~ +
kistrúį; ~ + 525
pîstrúį; ~ 473
401 buréț; -réći
493 pistrúį; kistrúį +
503 aluńéli; -nícă +
kistrúį; ~ 526
521 kistrúį; ~
469 pui pestriț; pui [o] pîstrúį; ~ +
484 burĭéț [plt.] +
553 kistrúį; kistrúįi [F.]
kistrúį; ~ 527
? pĭestriț la fáță 482
554 ḱistrúį; ~ +
542 kistrúį; ~ +
kistrúįi; kistrúį [n.] 528
462 burĭéț; -rĭéțe +
483 cu ụobrázu pĭestriț +
564 kistrúį; ~
470 ? pestriț [adj.] +
482 ... [o] pĭestriț [adj.] ... +
ćistrúįi, burĭéț; [E] -rĭéți + 563
552 aluńéli; -nícă + kistrúį; ~, kistrúįi; ~ [F.] 529
555
543 kistrúį; ~
471 pistriț; ~, [B] pîstrúį; ~
565 ḱistrúį; ~ +
ŝel pĭerít [I], [o], [K] burĭéț +
kistrúį; kistrúįi [F.] + 544
kistrúį; ~ + 530
461 burĭéț; [E] -rĭéți
575 kistrúį; ~
570 ḱistrúį
562 ćistrúį; ~, buréț; ~ +
541 ḱistrúįi; ḱistrúį [n.] +
531
kistrúį; ~
472 pistrúį; ~
556 kistrúį; ~
540 kistrúį; ~
574 pîstrúį; ~
561 kistrúį; ~
545 kistrúį; ~ +
573 ćistrúį; ćistrúį
551 kistrúį; ~
557 kistrúį; ~
566 kistrúį; ~
539 kistrúį; ~
kistrúį; ~
532 IAȘI
ḱistrúį; ḱistrúįi [n.] 572
565 ćistrúį; ~
550 kistrúį; ~
576 pestrúį; ~
560 kistrúį; ~
538 kistrúį; ~
534 kistrúį; ~
533 kistrúį; ~
546 kistrúįi; kistrúį [n.]
567 [o] kistrúį; ~
558 ćistrúį; ~
Prut
547 [o] kistrúį; ~
kistrúį; ~ + 535
568 kistrúį; ~
PIATRA-NEAMȚ
kistrúį; ~
549 kistrúįi; kistrúį [n.] +
537 u kistrúį; doį ~
536 kistrúį; ~
571 kistrúį; ~
589 kistrúį; ~
548 kistrúį; ~
577 pistriț; ~
kistrúį; ~ + 608
kistrúį; ~ + 609
583 kistrúį; ~
598 kistrúį; ~ 599
590 kistrúį; ~
578 ?
584 pukistrắį; -trắi
kistrúį; -rúį
kistrúį; ~ + 621
582 pukițắį; -țắi
591 kistrúį; ~
607 [o] kistrúį; ~
kistrúį; ~ 620

II. 462: burʼeṭʼos [adj.].
463: burʼeṭʼos [adj.].
468: [II] pestriṭ; ~, pestriṭ [adj.].
469: [×] pcistrúi, îi tă‿pestriṭ pi uobráz, [D] burḙṭi, "cînd e o pată mai mare, ca un zbîrciog".
470: [D] pcistrúii [se zice la o vită care are pete multe].
474: ... cum li mai spúni.
477: [Confirmat de inform. principal şi verificat ulterior cu alţi doi oameni din sat]
480: [Se foloseşte mai mult.]
482: varsát di-eŝ [ɛ]... ; fáṭa lui âi piestríṭî uor sau pi mîn. [D] pkistrúi, tuot într-aŝḙ. [Am insistat, spunîndu-i că fac copiii care strică cuiburi de rîndunică.]
483: [D] buréṭ [= nişte pecingini pe mînă, ca nişte nigei mari].
484: Fiméii burieṭuásâ, cùru‿găiini [!] "nişte pete mai mari, ca um‿piecíngîn, care se trec."
485: burʼeṭʼos [adj.].
486: bureṭʼos; -ṭʼoṣ [adj.].
488: [o] kistrúg [nu se zice]; curî di găiină li zíŝi la noi [!]; ḑíŝi câ mai îiésâ şi pi la cuopii... dácâ pui uouâ di gaiinâ pi lă uobráz aşă...
493: [D] buréṭ [se mai zice şi ~].
494: îi burezós [adj.].
497: uómu-i kistrúiĕt; -truiĕṭ.
498: [V] buréṭ gálbini.
502: [Se crede că, dacă pun mîna pe cuiburi de rîndunele, copiii fac alunele]
503: îs pʼiestríṭ [adj.].
504: ári pestriṭătúri pi uobráz.
509: ári pestriṭătúri pi uobráz, ca cúrca.
511: uómu-i kistruiĕt; -truiĕṭ.
512: faŝ pestriṭătúri pi uobráz.
513: uómu-i kistruiĕt; -truiĕṭ.
515: ũ‿uom kistrúi; ~.
516: şî uómu-i cam kistruiĕt; -truiĕṭ.
518: uómu sî kámâ pikiṭăt; -ṭăṭ.
520: şî uómu-i tot pestríṭ; ~.
522: uómu îi kistruiĕt; -truiĕṭ.
524: uómu-i pestríṭ pi uobráz.
525: au mai múlti kistrúi fiméiili gréli.
530: ári pukíṭăi; -ṭăl.
535: uómu-i kistrúi.
541: îi pestriṭíu la fáṭâ; pestriṭíi.
542: uómulu-i zíŝi tot kistrúi; ~.
544: uómu-i păstrăgúş; ~.
545: uómu sî kámâ păstrăgúş; ~.
549: uómulu-i spui păstrăgúş; ~.
552: şî uómu îi kistrúi; ~. [Petele nu se numesc kistrúi. Aşa este numit omul care are astfel de pete.]
554: [o] piĕstrís [adj.] "care are din naştere pete pe obraz".
555: ŝĕl pierít [= nişte bubuliţe care dispar, se ascund, te mănîncă puotrizít]; [II] bureṭós [adj.], ca păstrâvi 'bureţi mari, de cioată, albi şi cu pete'.

562: uom bureṭós.
563: "Are mai mulţi".
565: îi kistrúi ca burḙṭili ŝal păstruv.
597: alunéli; -nicâ.
608: kistruiét 'cu pistrui pe faţă'.
609: uómu-i kistruiét.
610: îi păstrăguós, îi păstrăguásâ 'are pistrui'.
611: [Omul] îi péstreṭ 'are pete pe faţă'.
612: îi kistrít pi fáṭî párcî-i jîdán.
615: péstriṭ [adj.].
617: cur di găinî [!], peŝéṭ, aşá, pi fáṭî 'o pecingine'.
619: uom kistruiét.
621: uómu-i kistruiét.
624: [K] îi péstret, ári [ɛ] présteṭ pi fáṭî.
627: pistríṭ [adj.].
629: [Ambele forme sînt de pl.]
633: [Primul răspuns a fost:] pistrúṭ; ~. [Inform. s-a corectat, după întrebarea 152]
641: "Apar primăvara, se curăţă".
642: [Prima dată inform. n-a înţeles întrebarea]
643: [×] kistruṭîi [pl.].
645: "Se cojesc".
650: [Om] kistruiét; -truiéṭ.

654: [Omul este] pukistrát.
656: [Au] a lui dăniián; pukíṭăl [adj.].
658: péstriṭu ŝála... ; péstreṭa [adj.].
663: nu ştiu cum sî spui...
668: péti róşî.
670: [D] "În jos [se spune] kistrúi".

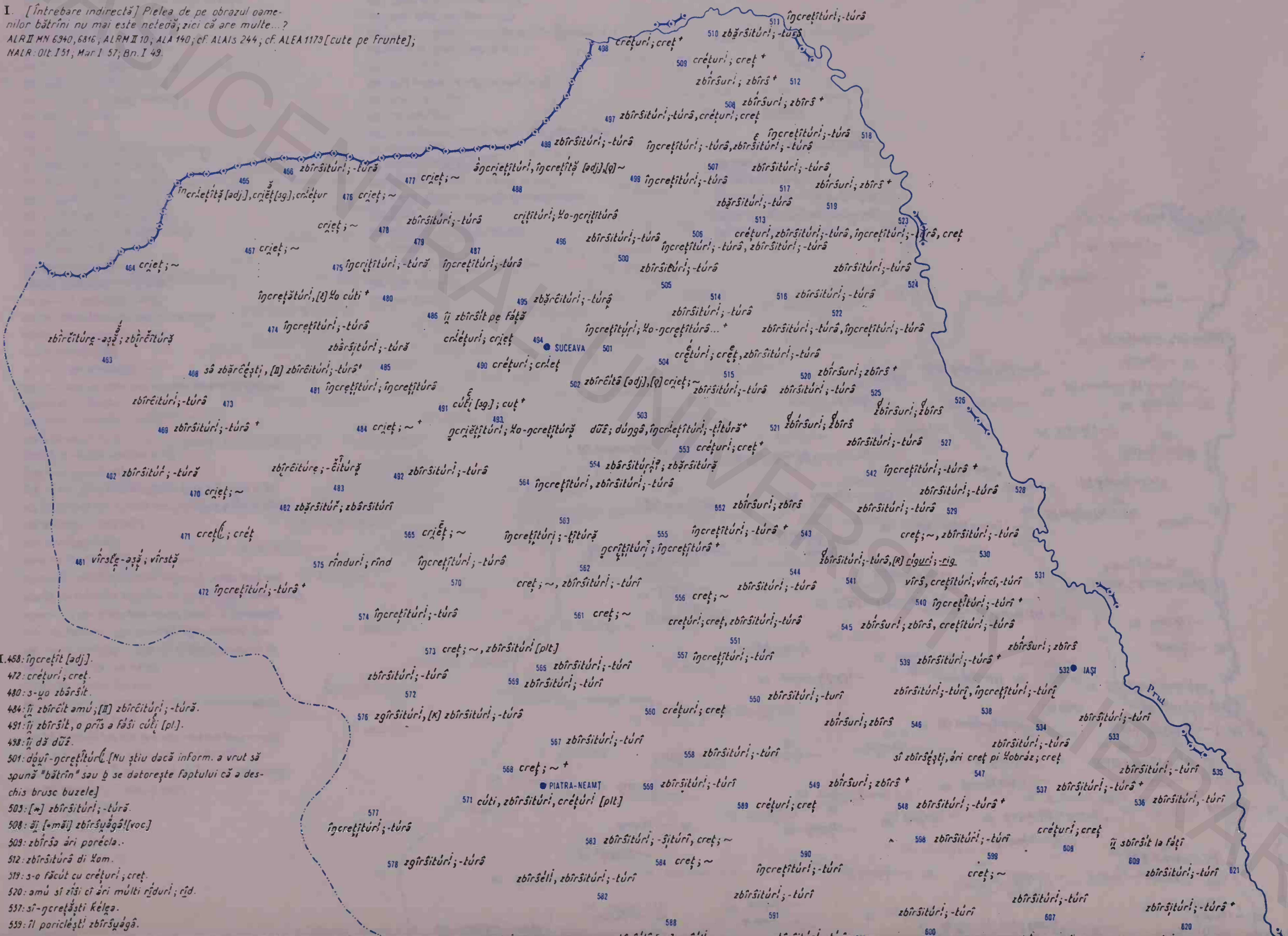
III. Vezi h. LXXXIX.

HARTA 37

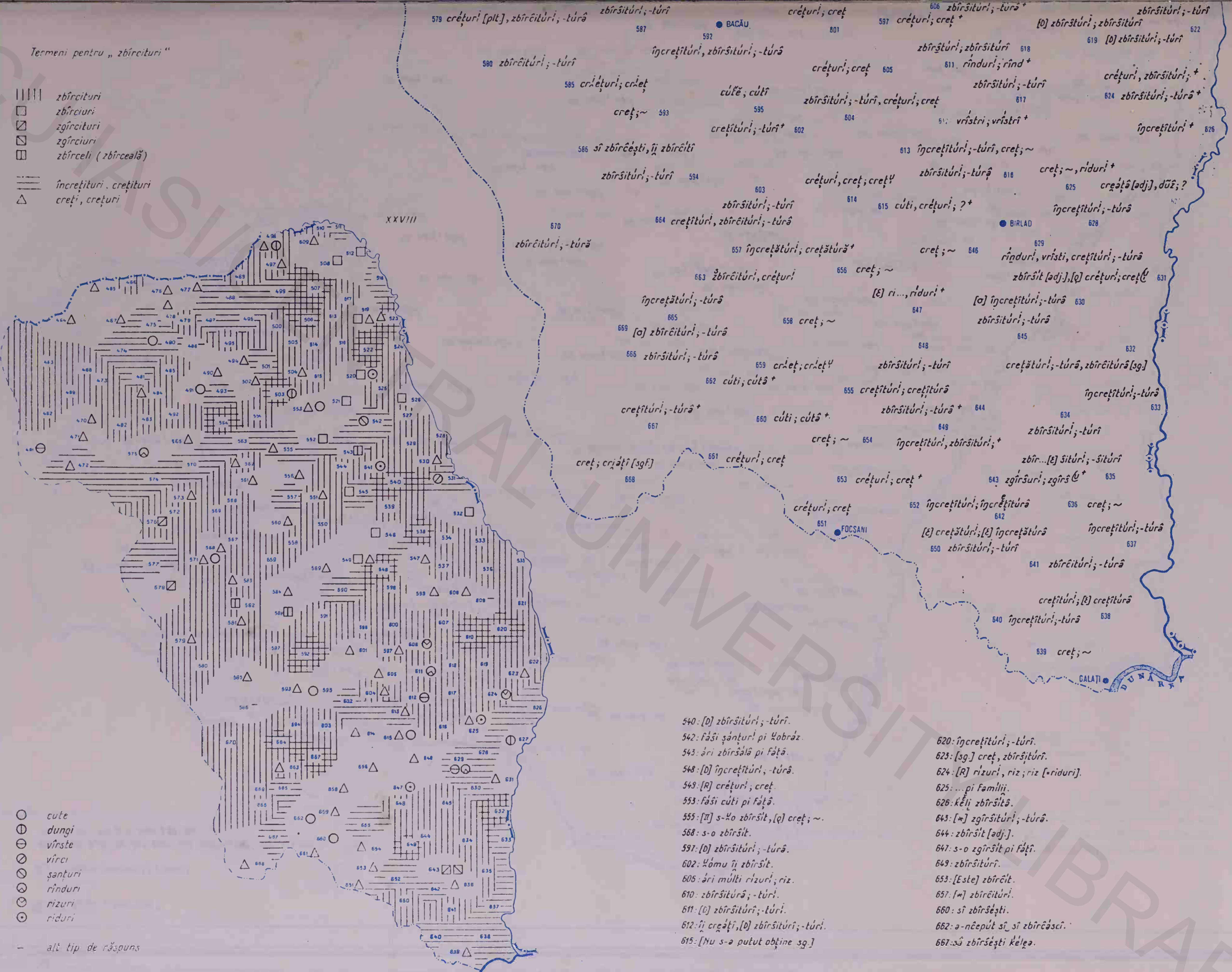
ZBÎRCITURI (pe obraz), sg. „rides"

[152]

I. [Întrebare indirectă] Pielea de pe obrazul oamenilor bătrîni nu mai este netedă; zici că are multe...?
ALR II MN 6940, 6816; ALRM II 10; ALA 140; cf. ALAIs 244; cf. ALEA 1179 [cute pe frunte]; NALR: Olt. I 51; Mar I 57; Bn. I 49.

II. 458: ĭncrețít [adj.].
472: crẹ́țurí, creț.
480: s-uo zbârșít.
484: îi zbîrĉit amú; [II] zbîrĉitúri; -túră.
491: îi zbîrșít, o prĩs a fáși cúți [pl.].
498: îi dă dũz.
501: dọuî-ncrețîtúri. [Nu știu dacă inform. a vrut să spună "bătrîn" sau b se datorește faptului că a deschis brusc buzele]
503: [*] zbîrșitúri; -túră.
508: ăi [=măi] zbîrșuágâ! [voc.]
509: zbîrșa ári porécla.
512: zbîrșitúră di om.
519: s-o făcút cu crẹ́țuri; creț.
520: amú sí zîși cî ári múlti rîduri; rîd.
537: sî-ncrețắști kélẹa.
539: îl poricléștí zbîrșuágâ.

Termeni pentru „zbîrcituri"
zbîrcituri
zbîrciuri
zgîrcituri
zgîrciuri
zbîrceli (zbîrceală)
încrețituri, crețituri
creți, crețuri
cute
dungi
vîrste
vîrci
șanțuri
rînduri
rizuri
riduri
alt tip de răspuns
XXVIII
BACĂU
BÎRLAD
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA
540: [D] zbîrșituri; -turi.
542: fășî șanțuri pi obraz.
543: ari zbîrșală pi fațâ.
548: [D] încrețituri, -tură.
549: [R] crețuri; creț.
553: fășî cuti pi fațâ.
555: [Π] s-o zbîrșit, [g] creț; ~.
568: s-o zbîrșit.
597: [D] zbîrșituri; -tură.
602: omu îi zbîrșit.
605: ari multi rizuri; riz.
610: zbîrșitură; -turi.
611: [C] zbîrșituri; -turi.
612: îi crețâți, [D] zbîrșituri; -turi.
615: [Nu s-a putut obține sg.]
620: încrețituri; -turi.
623: [sg.] creț, zbîrșituri.
624: [R] rizuri, riz; riz [=riduri].
625: ...pi familii.
626: keli zbîrșită.
643: [*] zgîrșituri; -tură.
644: zbîrșit [adj.].
647: s-o zgîrșit pi fațî.
649: zbîrșituri.
653: [Este] zbîrcit.
657: [*] zbîrcituri.
660: sî zbîrșești.
662: a-nceput sî sî zbîrcască.
667: să zbîrșești kelea.

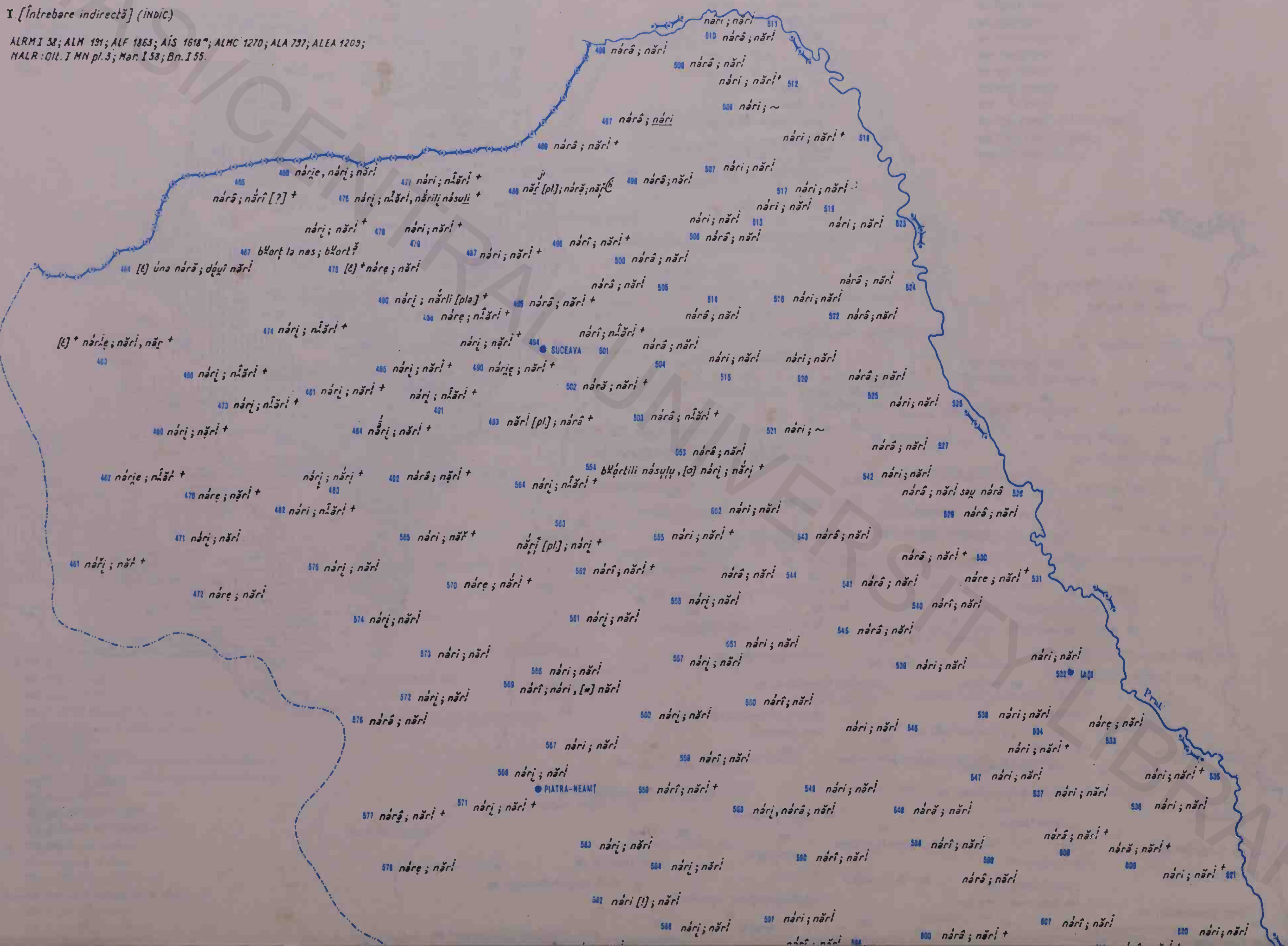
NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 38

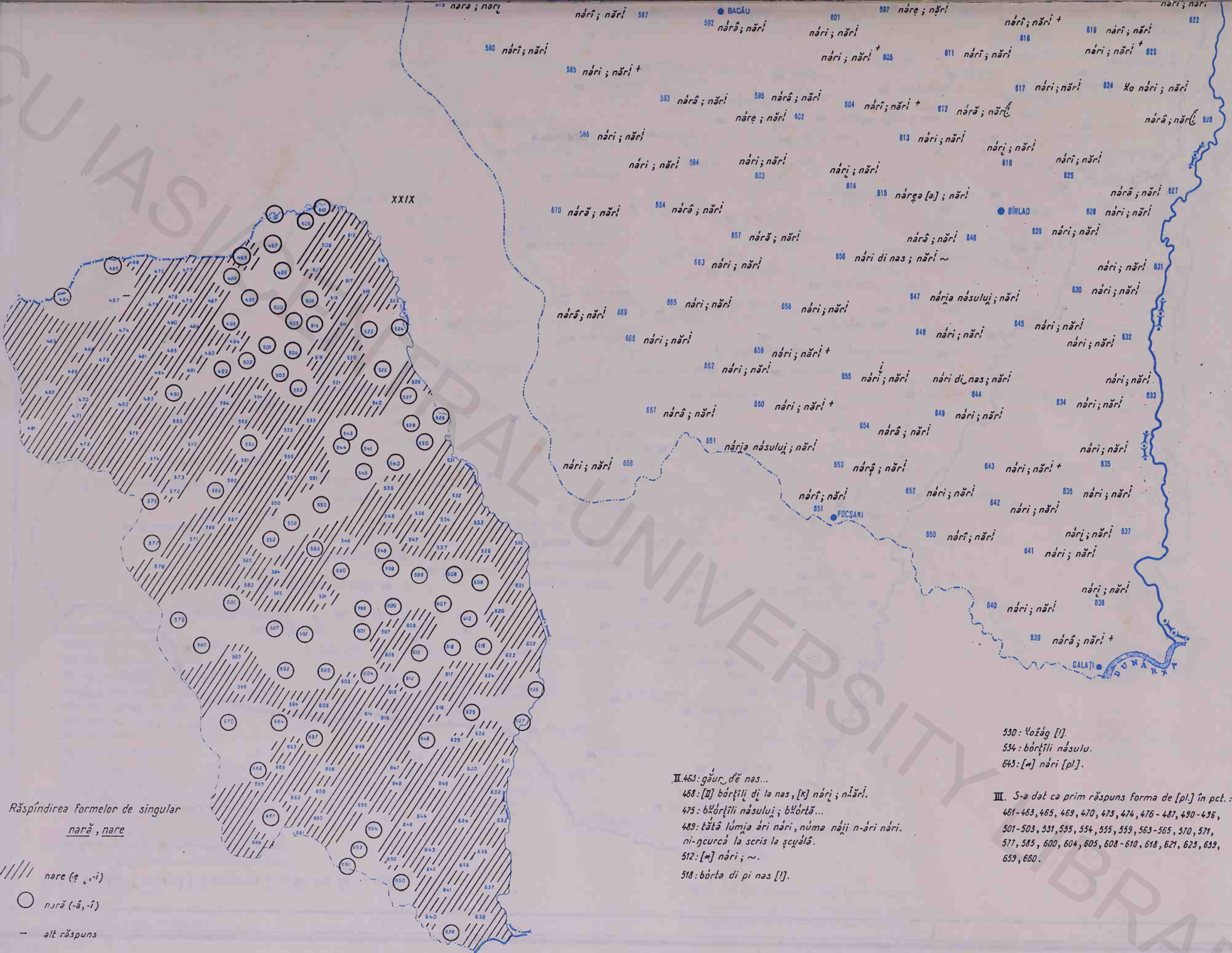
NARĂ, pl. „*narine*"
[154]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC)

ALRM I 38; ALM 191; ALF 1863; AIS 1618*; ALMC 1270; ALA 797; ALEA 1209;
NALR: Olt. I MN pl. 3; Mar. I 58; Bn. I 55.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

XXIX
BACĂU
BÎRLAD
FOCŞANI
GALAŢI
DUNĂREA
Răspîndirea formelor de singular
nară, nare
//// nare (-ę, -i)
○ nară (-â, -î)
– alt răspuns
II. 463: gắur dĕ nas...
468: [II] bórțîli di la nas, [K] nári; nắri.
475: bŭórțîli násului; bŭórtă...
489: tắtă lúmia ări nári, núma nắii n-ări nári. ni-ncurcá la scris la școálă.
512: [*] nári; ~.
518: bórta di pi nas [!].
530: ŭozắg [!].
534: bórțîli násulu.
643: [*] nári [pl.].
III. S-a dat ca prim răspuns forma de [pl.] în pct.: 461-463, 465, 469, 470, 473, 474, 476-487, 490-496, 501-503, 531, 535, 554, 555, 559, 563-565, 570, 571, 577, 585, 600, 604, 605, 608-610, 618, 621, 623, 639, 659, 660.

HARTA 39

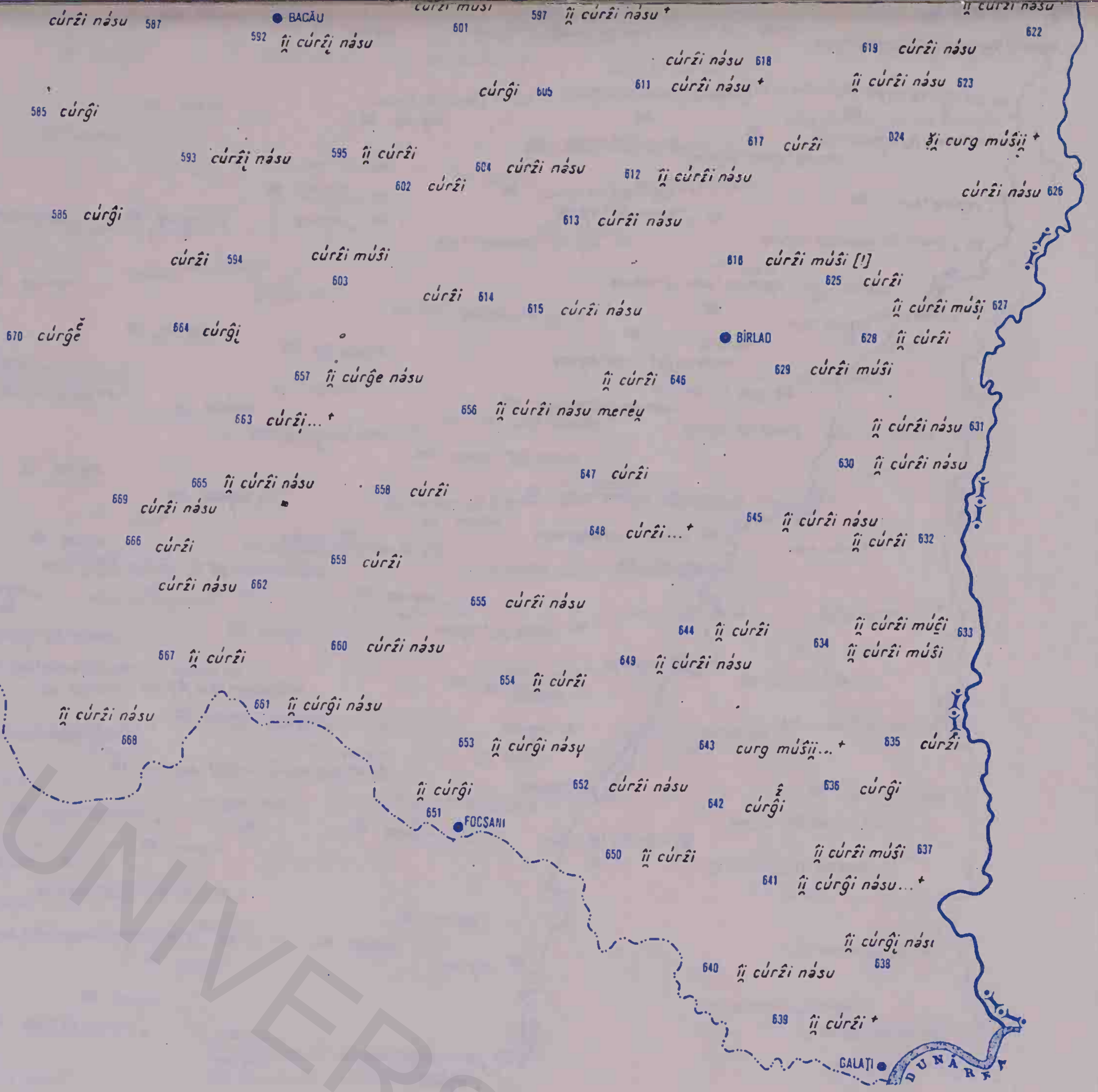
(ii) CURGE (nasul) (ind. prez. 3) „(le nez lui) coule"

[155]

1. [Întrebare indirectă] Cînd un om e răcit, ce zici că-i face nasul? (GLST)

Cf. ALR II s.n. 828, 829, 1931; ALRM II s.n. 649, 1438; NALR. Olt. 152, Mar. 159; Bn. I 52.

II. 463: s-o răčit.
468: [II] în͜ cur múči, ĭi cúră múči.
479: "Se zice mai mult așa".
483: noĭ [= eu] d'šén͜ cúrẑi múči.
484: [II] ĭi curg múči, ĭi cur.
485: ...întri țaráni așa zîši.
494: [Mai des se zice "curge"]
495: [Mai rar]
498: prut di muš curg [!].
507: ĭi mucós; -cóș.
508: ĭi cúrẑi gîrlă násu.
510: dĭ͜ streșînă [!].
511: ári muš, ĭi mucós; -cóș.
512: ĭi mucós [!].
516: ári muš, ĭi mucós; -cóș.
519: îț cúrẑi și dizába [nu numai dacă ești răcit], cî ieșți múša.
521: îl poricléști múša.
530: strunútă pre mult.
539: mušílă, ăĭ mucósule! [voc.].

542: ĭi mucós; -cóș.
546: îț kicâ muširĭața, gutunáriu.
549: cînd ieșț răšít.
553: iesâ muš.
557: în͜ curg múši.
560: iesâ múši.
565: "Se mai zice, dar mai mult ĭi curg múši".
571: [B] strohnít, ári guturáĭ, gutunári.
597: ári fórkină sau gutunári.
600: ĭi curg múši.
610: ĭi cur͜ múši.
611: ári gutunár.
620: ári gutunári.
621: cúrẑi múši.
622: ĭi curg múšiĭ.
624: ăĭ cúrẑi násu.
639: ...ári truánâ.

641: ĭi cúrĝi múči.
643: cúrẑi guturáiu, [are] truánâ.
648: ári guturáĭ.
663: jizvoráșți.

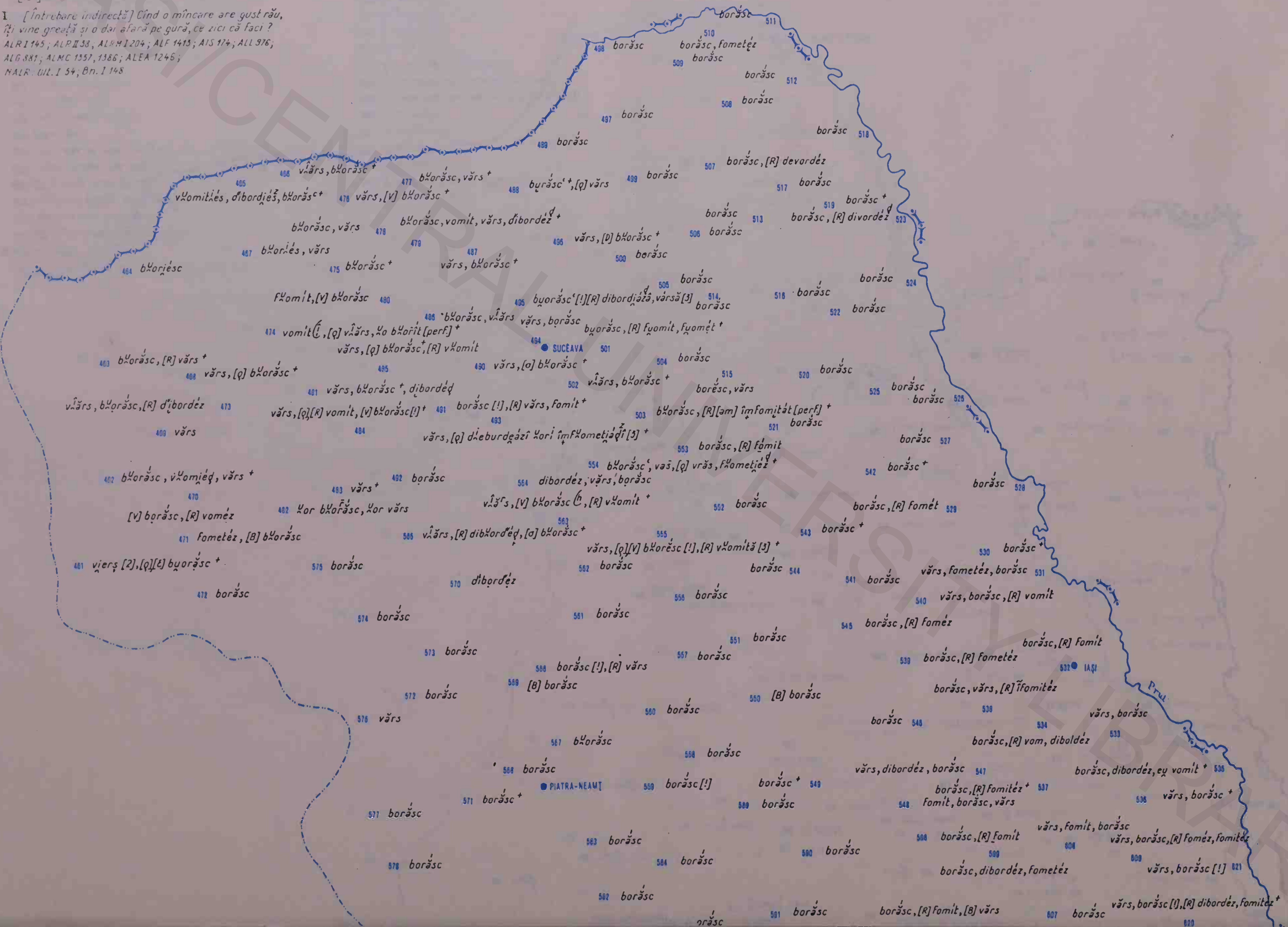
III. În zona anchetată de AT, cînd nu s-a obținut indirect forma cúră, s-a întrebat [D]; unde nu apare, înseamnă că inform. a declarat că nu se folosește.

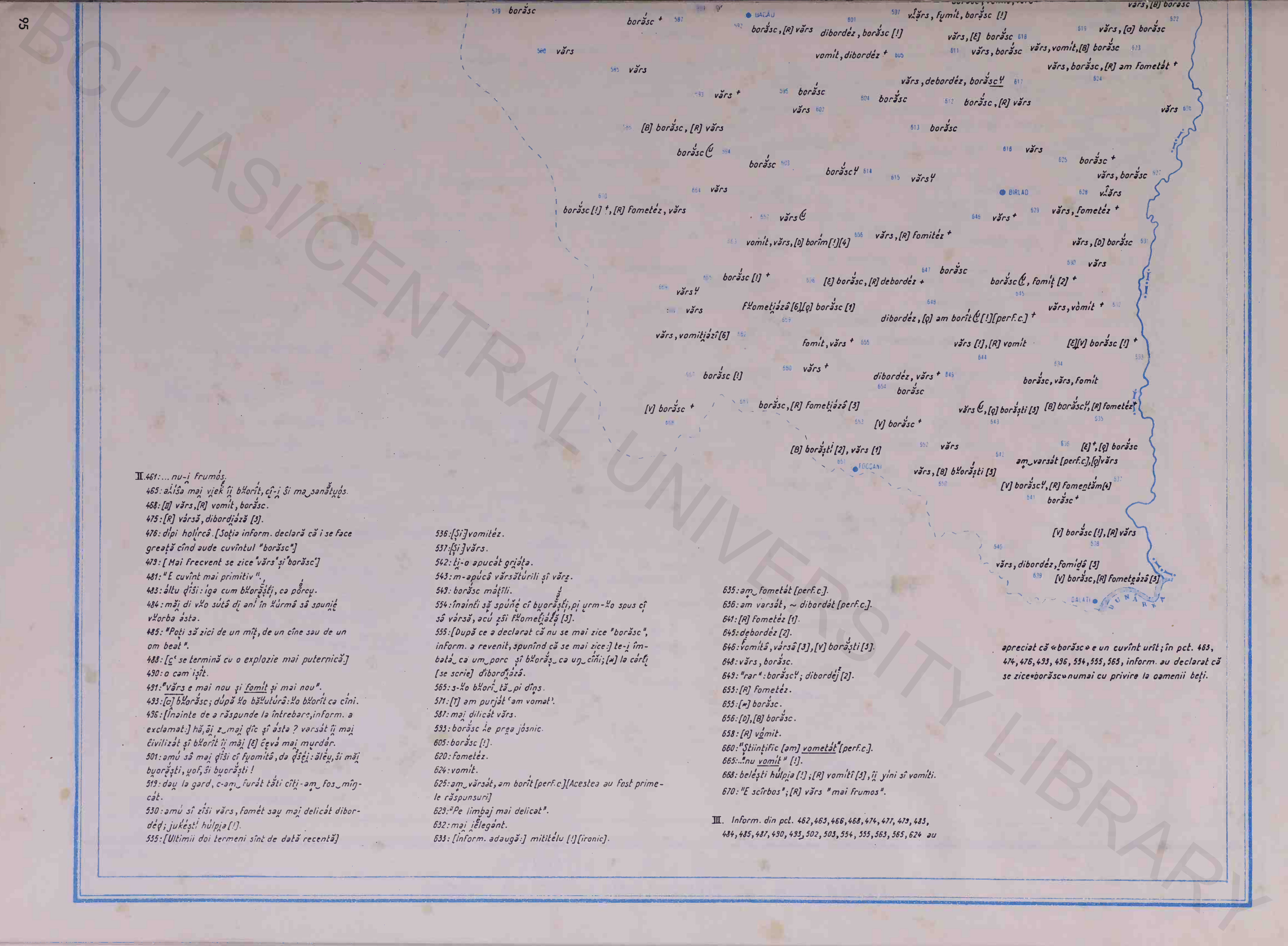
NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

VOMEZ (ind prez. 1) „*je vomis*“

[161]

I [Întrebare indirectă] Cînd o mîncare are gust rău, îți vine greață și o dai afară pe gură, ce zici că faci?
ALR I 145; ALP II 38; ALRM I 204; ALF 1413; AIS 174; ALL 976; ALG 881; ALMC 1357, 1386; ALEA 1246; NALR Olt. I 54, Bn. I 148

II. 461: ... nu-i frumós.
465: aḷiśa mai viek îi bĭorít, cî-i şi ma sanắtuós.
468: [H] vărs, [R] vomít, borắsc.
475: [R] vắrsă, dibordịázắ [3].
476: dîpi holírcă. [Soţia inform. declară că i se face greaţă cînd aude cuvîntul "borăsc".]
479: [Mai frecvent se zice "vărs" şi "borăsc".]
481: "E cuvînt mai primitiv".
483: áltu ḑîśi: iga cum bĭorắşti, ca pórcu.
484: măi di vĭo sútă di ani în ĭúrmă să spuniẹ vĭorba ásta.
485: "Poţi să zici de un mîţ, de un cîne sau de un om beat".
488: [C' se termină cu o explozie mai puternică.]
490: o cam iśít.
491: "Vărs e mai nou şi fomít şi mai nou".
493: [Q] bĭorắsc; dúpă ĭo băĭutúră: ĭo bĭorít ca cîni.
496: [Înainte de a răspunde la întrebare, inform. a exclamat:] hă, ăi z mai ḑic şi ásta? varsắt îi mai civilizắt şi bĭorít îi măi [E] cẹvá mai murdắr.
501: amú să mai ḑîśi cî fuomítă, da ḑîśẹ: ăléu, şi măi buorắşti, uof, şi buorắşti!
519: dau la gard, c-am furắt tắti cîţi-am fos mîncắt.
530: amú sî zîśi vărs, fomét sau mai delicắt dibordéḑ; jukéşti húlpia [!].
535: [Ultimii doi termeni sînt de dată recentă.]
536: [Şi] vomitéz.
537: [Şi] vărs.
542: ţi-o apucắt griáţa.
543: m-apúcă vărsătúrili şi vărz.
549: borắsc máţîli.
554: înainti să spúnẹ cî buorắşti, pi urm-ĭo spus cî să vársă, acú zşi fĭometịáză [3].
555: [După ce a declarat că nu se mai zice "borăsc", inform. a revenit, spunînd că se mai zice:] te-i îmbată ca um porc şi bĭorắş ca un cîni; [×] la cărţi [se scrie] dibordịázắ.
565: s-ĭo bĭorí tắ pi dîns.
571: [T] am purjắt 'am vomat'.
587: mai dilicắt vărs.
593: borắsc ĭe prea jósnic.
605: borắsc [!].
620: fometéz.
624: vomít.
625: am vărsắt, am borít [perf.c.] [Acestea au fost primele răspunsuri.]
629: "Pe limbaj mai delicat".
632: mai iĕlegánt.
633: [Inform. adaugă:] mititélu [!] [ironic].
635: am fometắt [perf.c.].
636: am varsắt, ~ dibordắt [perf.c.].
641: [R] fometéz [1].
645: debordéz [2].
646: vomítă, vársă [3], [V] borắşti [3].
648: vărs, borắsc.
649: "rar": borắsc; dibordéḑ [2].
653: [R] fometéz.
655: [×] borắsc.
656: [D], [B] borắsc.
658: [R] vọmít.
660: "Ştiinţific [am] vometắt" [perf.c.].
665: ..."nu vomít" [!].
668: beléşti húlpia [!]; [R] vomítî [3], îi yini sî vomíti.
670: "E scîrbos"; [R] vărs "mai frumos".

III. Inform. din pct. 462, 463, 466, 468, 474, 477, 479, 483, 484, 485, 487, 490, 493, 502, 503, 554, 555, 563, 565, 624 au apreciat că «borăsc» e un cuvînt urît; în pct. 463, 474, 476, 493, 496, 554, 555, 565, inform. au declarat că se zice «borăsc» numai cu privire la oamenii beţi.

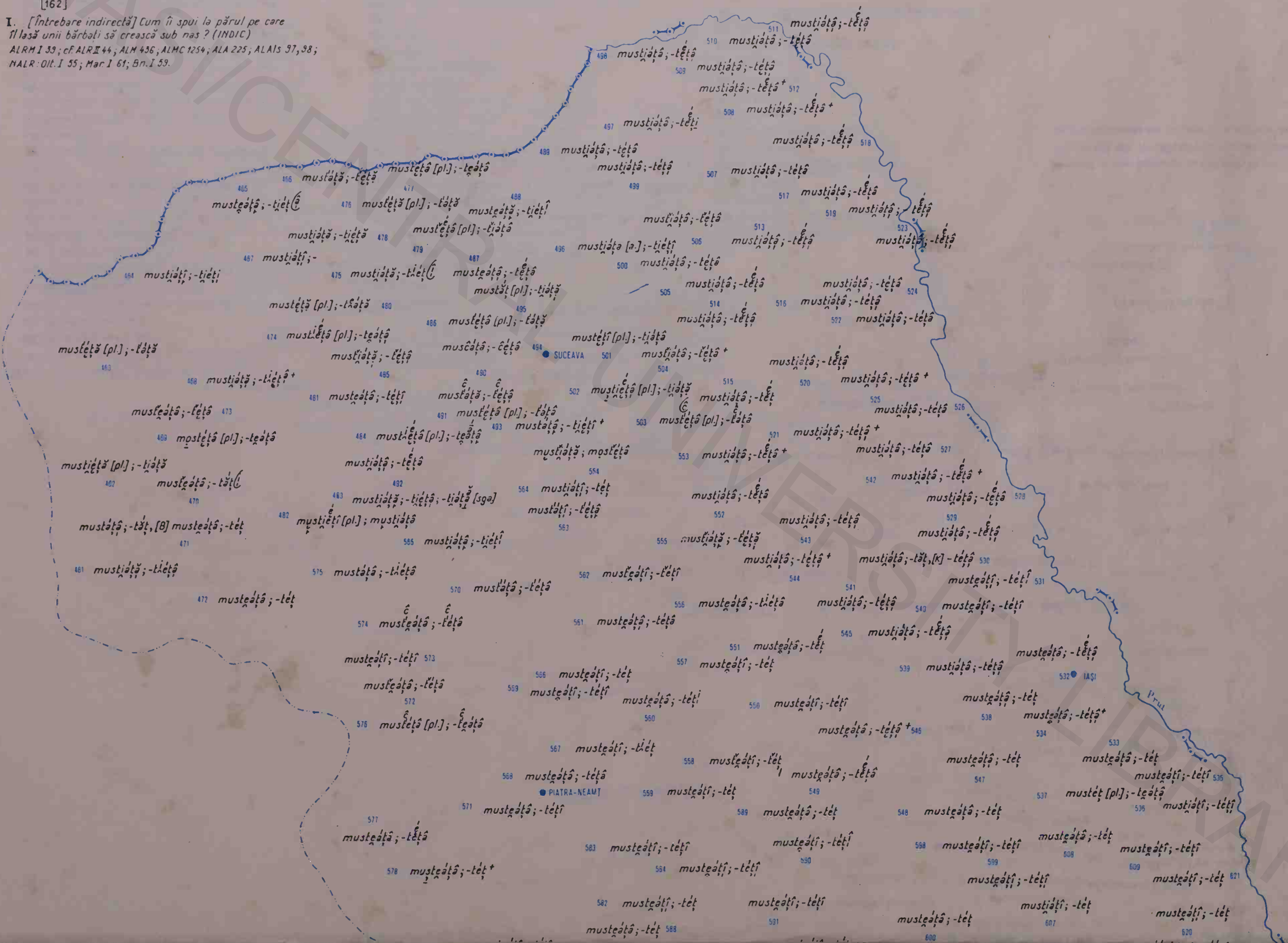
HARTA 41

MUSTAȚĂ, pl. „*moustache*"

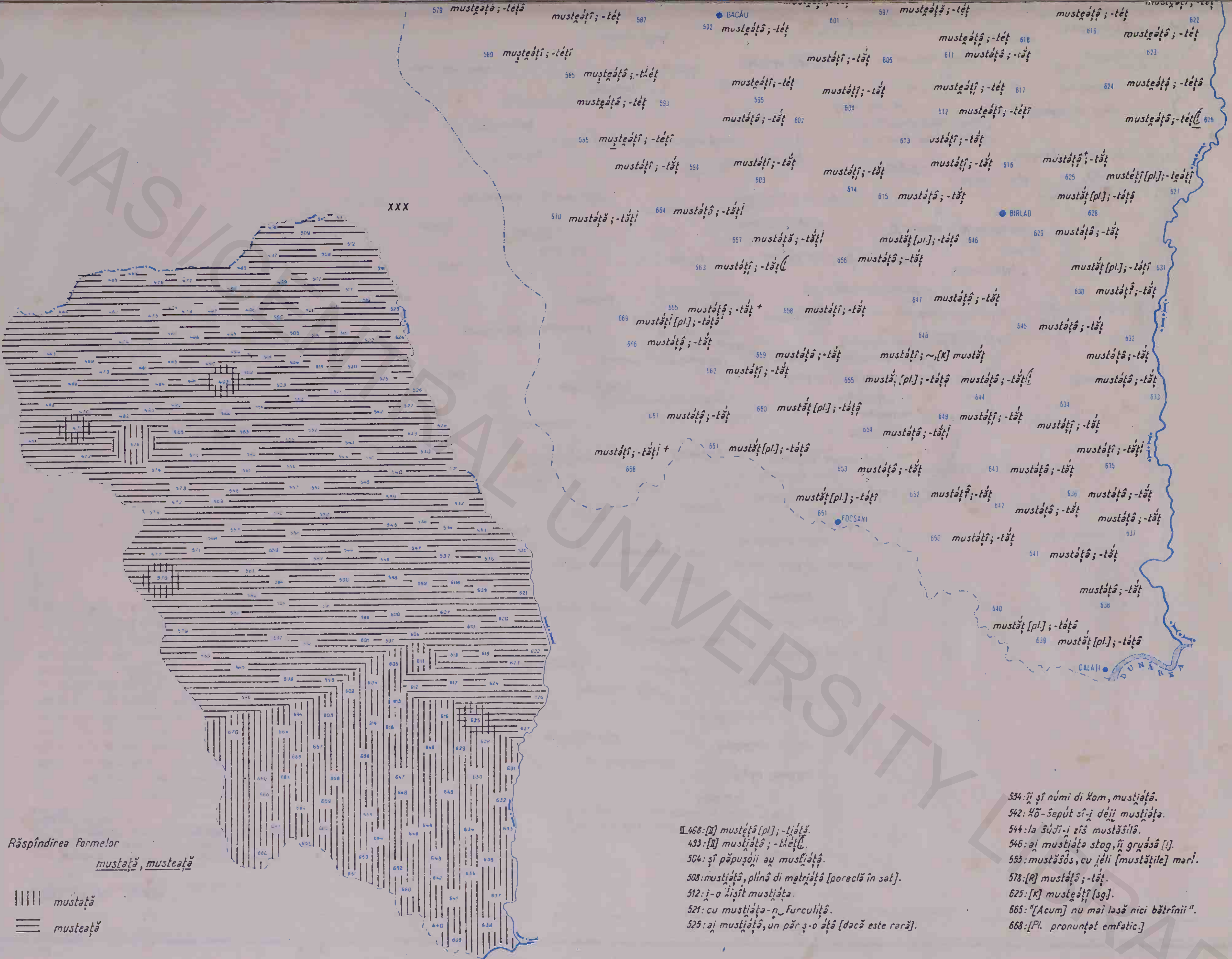
[162]

I. *[Întrebare indirectă] Cum îi spui la părul pe care îl lasă unii bărbați să crească sub nas? (INDIC)*

ALRM I 39; cf. ALR II 44; ALM 436; ALMC 1254; ALA 225; ALAIs 97, 98; NALR: Olt. I 55; Mar. I 61; Bn. I 59.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

XXX
BACĂU
BÎRLAD
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA
Răspîndirea formelor
mustață, musteață
mustață
musteață
II.468: [II] mustẹțî [pl.]; -țiạță.
493: [II] mustịạță; -țiẹțî.
504: șî păpușọii au mustịạță.
508: mustịạță, plină di mạtrịạță [poreclă în sat].
512: i-o ȟisît mustịạța.
521: cu mustịạța-n furculiță.
525: ai mustịạță, un păr ș-o ață [dacă este rară].
534: îi șî numi di ȟom, mustịạță.
542: ȟă-ncepút sî-i deịi mustịạța.
544: la șúdi-i zîcî mustăcilă.
546: ai mustịạța stog, îi groasă [!].
553: mustăcos, cu ieli [mustățile] mari.
578: [R] mustạțî; -țăț.
625: [K] musteạțî [sg.].
665: "[Acum] nu mai lasă nici bătrînii".
668: [Pl. pronunțat emfatic.]

HARTA 42

OMUŞOR „luette"

[166]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi ziceţi la acela mic şi roşu din fundul cerului gurii ? (INDIC.)
ALR I 33; ALR II MN 6323; ALRM I 48; AIS 111; ALMC 1296; ALA 833; ALEA 1225;
NALR: Olt. I 56; Mar. I 62.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 463: [*] limbúca čă mnícă.
468: din͜ grumáţ; [II] ţacalúş.
484: [II] ţîlimbricúţ, împărătúş.
498: [V] apărişu gúri.
499: [V] ţîmburíc; -ricuri.
501: [*] mpărătúşu gîtúlu-ajîs.
506: la cárti-i zîsi ӽomuléţ di gît.
509: pi-acólo-ngíţ, îi îngîţătuári.
510: tiniri mai zîc ămşóru [a].
517: îi um͜ fel di stîlp a gîtulu [!].
528: îi ca ӽo lingurúşă ori limburúşă. [Întrebat ce înseamnă limburuşă, răspunde:] îi ca vîrvu linguri [?].
529: uámini-i mai zîc şî popíc, popícu gîtulu; popíşi.
530: [*] împărătúşu [a.].
532: îi súfletu.
545: cu ӽel răspírí.
547: [Şi:] spirt.
548: împărătúşuri [pl.].
549: úni-i zîc spiridúşu. [K] spiritúşu gîtulu, spiritúş; -túşuri.
551: [V] spiritúş.
554: [K] împărătúşu gîtului.

555: [II] spiritúş.
565: împărătúşu gîtulu.
595: [Pl. obţinut spontan.]
597: [**] spiritúş; -túşă.
598: împărătúşî [pl.].
599: clápa di͜ fúndu gúrii.
605: ... álşeva n-ári cum sî-i zîcî.
606: [*] [În Valea Mare se spune] imperetúşu gîtului; -túşuri.
616: [Este] "ca un nežél".
620: împărătúşî, beregúşî.
621: spălătúşî [pl.], [K] spărătúş; -túşî, [*] omuşór.
631: ... acólo. [Răspunsul este evaziv]
633: dispárti ajiru.
637: cum sâ-i zîcŭ? nu-ń amintéscŭ.
639: [Mai tîrziu a dat:] yomuşóru [a.].

644: ţumburúcu şâla?
645: nu ştiu cum sî-i zîcŭ.
650: [Inform. declară că nu l-a văzut]
651: [Al doilea termen a fost dat mai întîi de soţia inform.]
666: ... sau pelețís; peletíşî.

HARTA 43

PELTIC, pl. *„qui zézaie"*

[571]

I. [Întrebare indirectă] Cum ziceți că este omul care vorbește în vîrful limbii? (IMIT)

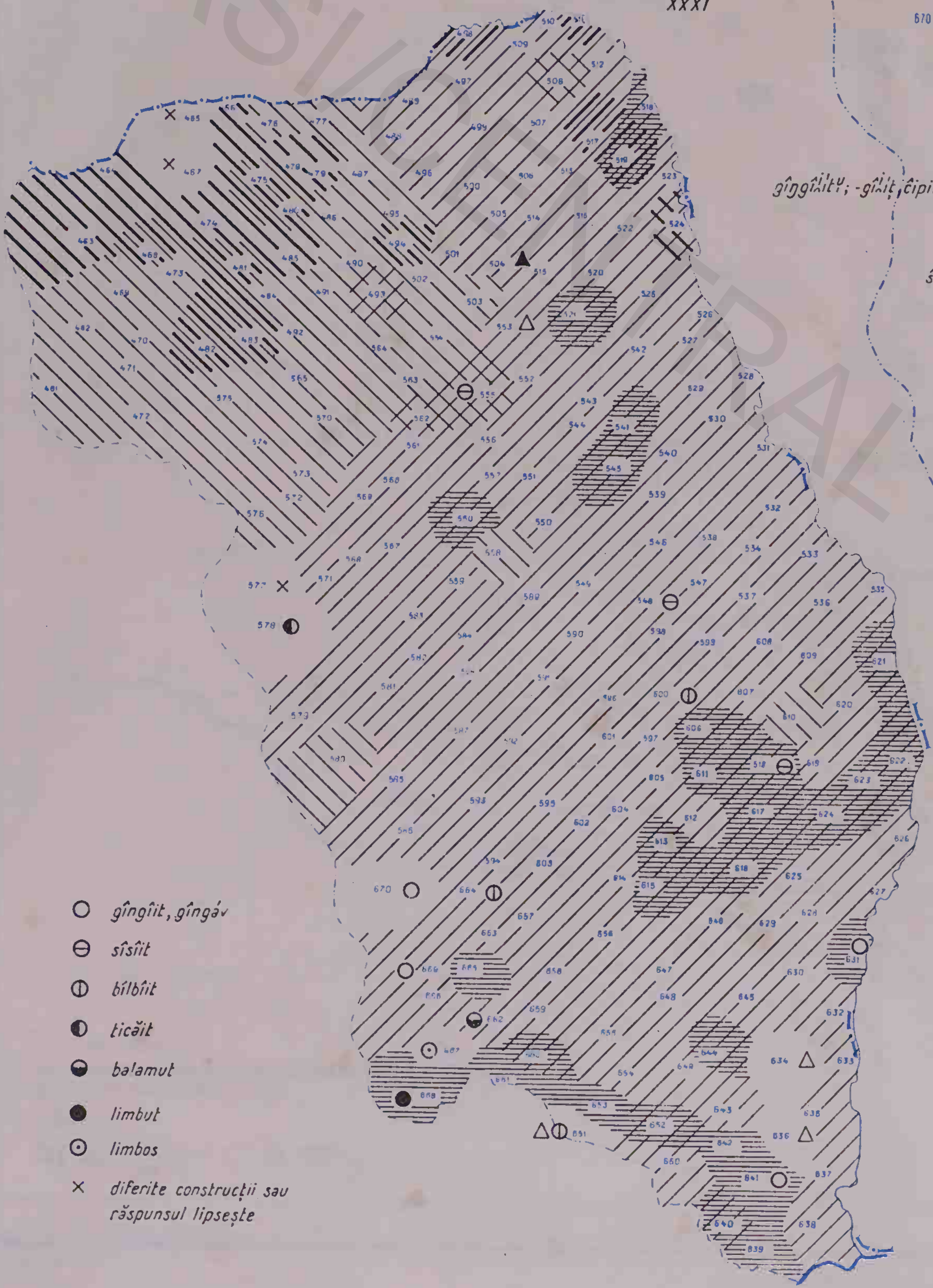
ALR II 33; ALF 1458; AIS 134*; ALL 1084*; ALG 616; cf. ALMC 1287, NALR. Olt. I 57; Mar. I 63; Bn I 57.

(și verbele corespunzătoare înregistrate incidental)

- ╲╲ șipilit, șăpelit, čepelit etc.
- ╲╲ (bold) (a) șăpeli, șipili, čepeli etc.
- ╱╱ șepeleag, șepeleag, čepeleag etc.
- ╱╱ (bold) (a) șipiligi, șăpelegi
- ≡ peltic, pėltic etc.
- △ fîlfîit
- ▲ a (se) fîlfîi

XXXI

- ○ gîngîit, gîngav
- ⊖ sîsîit
- ⦶ bîlbîit
- ◐ ticăit
- ◒ balamut
- ● limbut
- ⊙ limbos
- × diferite construcții sau răspunsul lipsește

BACĂU · BÎRLAD · FOCȘANI · GALAȚI · DUNĂREA

II. 493: [II] șăpilit; -lit.
498: ačista șipiližești.
504: sî fîlfîiești [!].
506: grăiești̯ șeriu guri.
508: grăiești šepelit.
509: ári kėdică la limbă.
511: flužîră, sî șipiližești.
513: ži sî bat drăși la gură [!].
517: ḱomu șăpelezești.
518: [R] piltic; [*] piltiš.
519: [R] păltic; păltiš, ḱomu šepiliżești.
521: ži sî bat drăși la gură [!].
524: cînd vorġești, șipilești [!].
539: ári limba-gkedicátă.
541: [R] piltig; piltiž.
543: ári limba prîsă [!].
548: sîsîit; -sîit.
551: pârcă ári limba prîsă.
553: mînîncă vînt [!].
555: [II] sîsîit, šepelit, šepelit, sîsîit.
562: šepelit; -lit.
600: "Mai sînt și bîlbîit; -bîit."
606: [R] peltic; -tiš.
613: [B] šepeleag; -lėž.
618: [*] sîsîit; -sîit.
623: šepelėž, peltiš [pl].
624: peltiš, šepelez [pl].
656: [F] šepeleagă; -lėzi.
658: [F] šepeliagî.
664: sau bîlbîit, cînd vorġești-gcurcát.

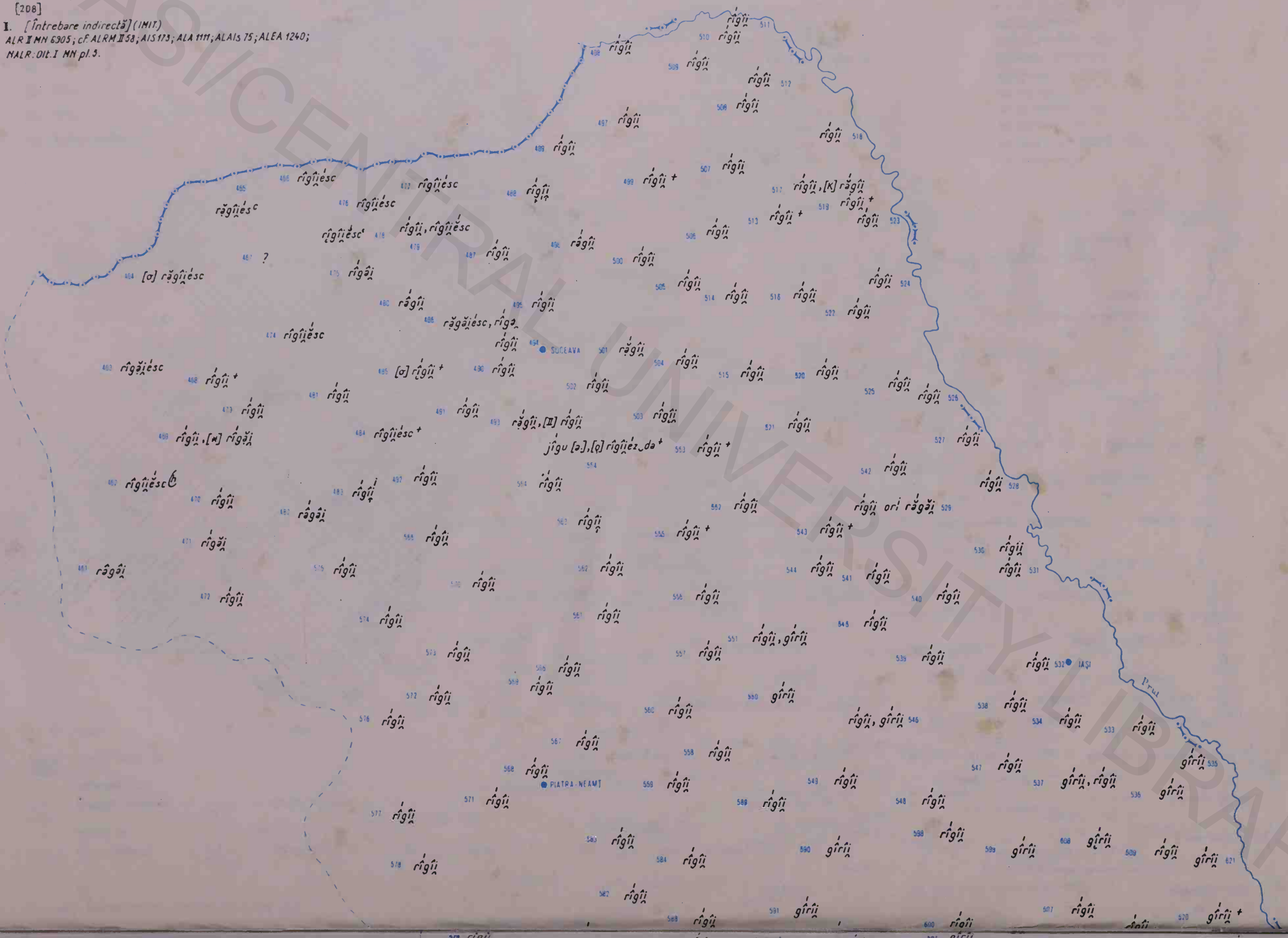
III. S-au înregistrat forme de pers. a III-a indicativ prezent ale verbului în pct. 463, 464, 466, 474, 478, 479, 485 și, paralel cu substantivul, în pct. 468: čepelėști, [I] șipilești; 475: șipilești; 480: šupilești; 481: șăpilėști; 482: șăpielești; 483: șăpielėștiį; 434: supilești.

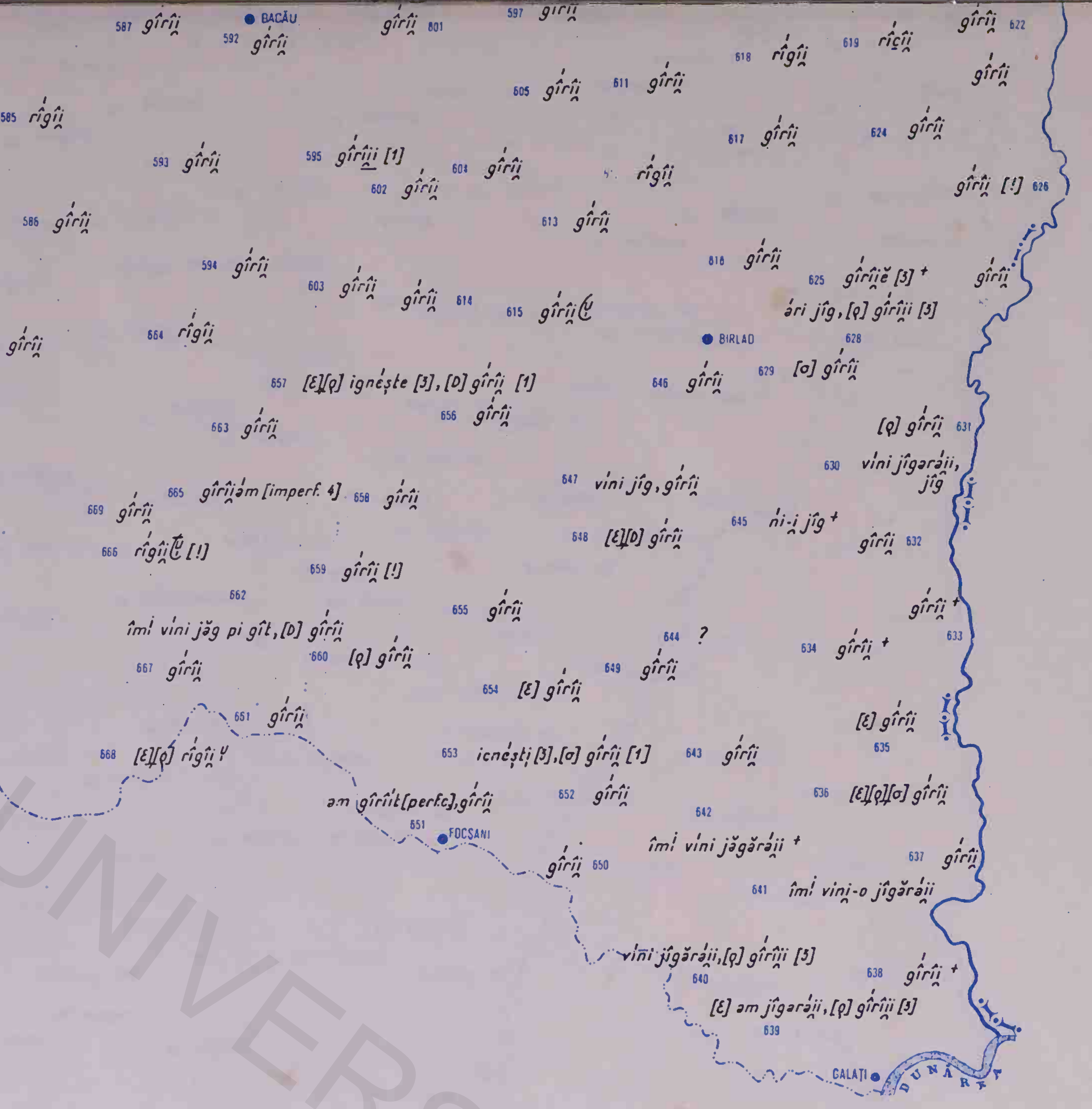
HARTA 44

RÎGÎI (ind. prez. 1) „*je rôte*“

[208]

I. [*Întrebare indirectă*] (*IMIT.*)
ALR II MN 6905; cf. ALRM II 58; AIS 173; ALA 1111; ALAls 75; ALEA 1240; NALR. Olt. I MN pl. 5.

Răspîndirea cuvintelor
« a rîgîi » și « a gîrîi »

||||| rîgîi (rîcîi), rîgîiesc
═ gîrîi
— alt răspuns
? nu s-a răspuns

II.468: [II] rîgîi, rîgîiésc.
484: [II] rîgîi.
485: [Primul răspuns:] ți árdi jígu 'te ustură gîtul'.
499: îi urît, da-i sănătós.
513: hidia, gîtă, îi zîș șiluța cari fáși [!] [rîgîie].
519: dă din tini [!].
543: cînd mînîș gras.
553: dă din tini.
554: jîg "cînd ți se știrește gîtul și trebuie să-l cureți".
555: [II] rîgîiéșt [2].
620: îi vini-ă fel di gîrîiálî.
625: [Pronunțat emfatic]
633: gîrîiálă [s.].
634: Ho rîgîiálă [s.].
638: gîrîiálă [înseamnă] rîgîiálă [s.].
642: "Cînd mănînci gras".
645: ...tuată ziua; [D] gîrîi" și de sătul și de flămînd".

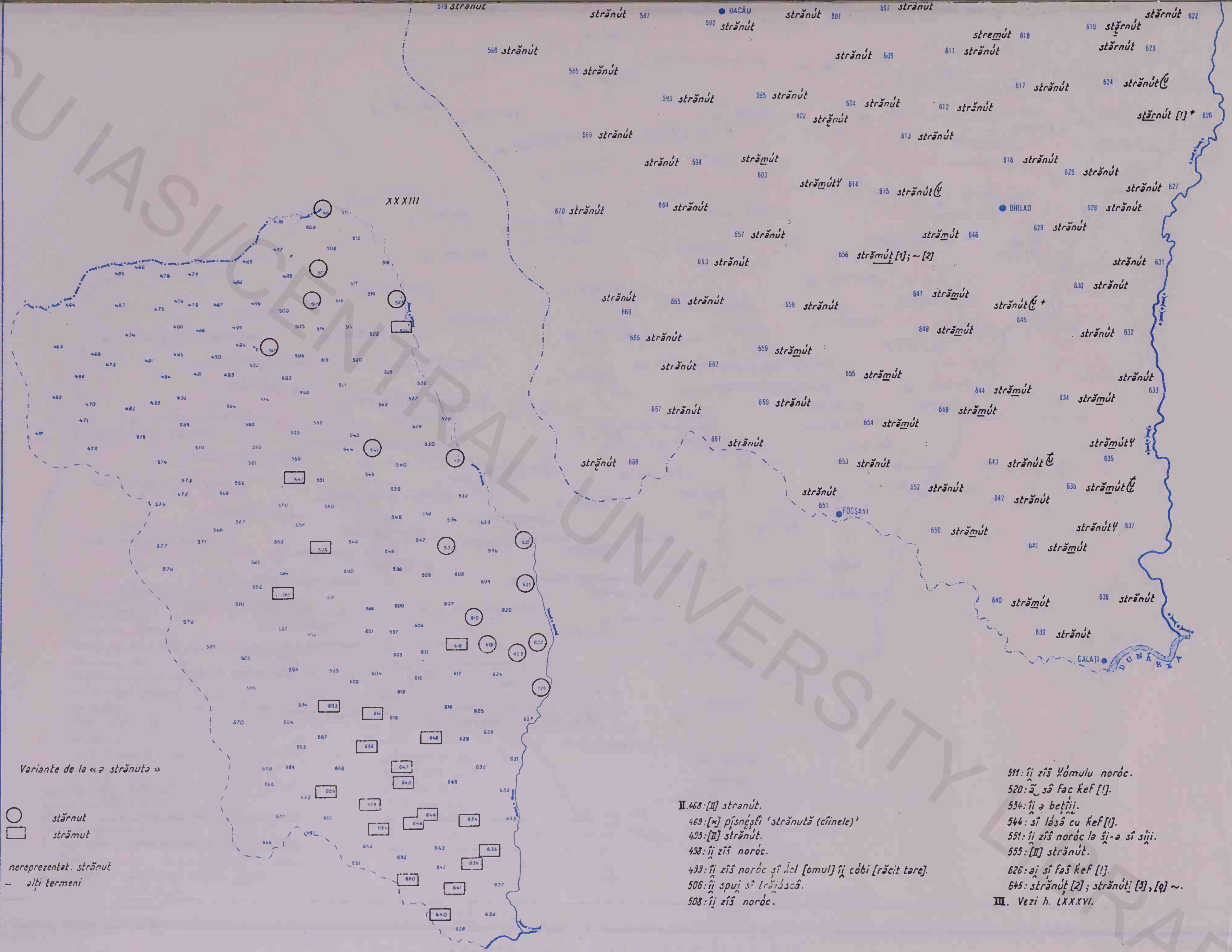
HARTA 45

STRĂNUT (ind. prez. 1) „ *j'éternue* "

[209]

I. [*Întrebare indirectă*] (IMIT)
ALR I 78; ALR II 21; ALRM I 117; ALM 422; ALF 492; AIS 176; ALL 1038, ALG 612; ALMC 1582; ALAIS 62; ALEA 1212; NALR: Olt. I 59; Mar. I 61; Bn. I 54.

XXXIII
BACĂU
BÎRLAD
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA
Variante de la « a strănuta »
stărnut
strămut
nereprezentat: strănut
– alți termeni
II. 468: [II] stranút.
469: [✕] pișnești 'strănută (cîinele)'
493: [II] strănút.
498: îi zîs noróc.
499: îi zîs noróc și ăcl [omul] îi cóbi [răcit tare].
506: îi spui să trăiáscă.
508: îi zîs noróc.
511: îi zîs Domnulu noróc.
520: ă să fac kef [!].
534: îi a beții.
544: sî lásă cu kef [!].
551: îi zîs noróc la și-a sî siii.
555: [II] strănút.
626: ai sî faș kef [!].
645: strănút [2]; strănúti [3], [9] ~.
III. Vezi h. LXXXVI.

HARTA 46

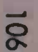
SLAB[1], pl. „maigre"

[218]

I. [Întrebare indirectă] Un om care nu e gras (căruia i se văd oasele), cum zici că e?
ALR I 62; ALR II MN 2267; ALR M I 36; ALR M II 141; WLAD 64; ALF 793; AIS 185; ALMC 1541; ALAls 27; HALR: Olt. I MN pl 3; Mar. I 68.

SUCEAVA
IAȘI
PIATRA-NEAMȚ
Prut

498 slab; slag
510 slab; slag
511 slab; slag
509 slab; slag +
512 slab; slag
508 slab; slag
497 slab; slag
518 slab; slag
489 slab; slag +
507 slab; slag
466 slab; slabi, [K] slabg
477 slab; slag, hitiyan; -tiyani
499 slab; slag
517 slab; slabi +
465 slab sau Xitiyan; slab sau ɣetiXoni
476 hitiXon; Xitioni
488 slabănXog; -nXoz +
519 slab; slag
513 slab; slag
523 slab; slabi
478 slab; slabg +
479 slab; uscat; slag, -cat +
496 slab; slabi +
506 slab; slag
467 slap; slaph
487
500 slab; slag
464 uscat; -cat, slabg [pl.]; slab +
475
slaph; slag, hitiyan; -tiyani
505 slab; slag
524 slab; slag
slaph; slapi
480 slab; slak, [Q] hitiXon; XitiXoni +
495 slabanXog; -nXoz, slab, slag
514 slab; slag
516 slab; slag
522 slab; slag
486 slab; slabg
474 uscat, amarit; -cat, -rit
slaph; slapt, hitiyan; hitoyen +
463
485 yom slab; slabg +
slab; slabg
494 SUCEAVA
501 slabănXoz [pl.] +
504 slab; slag
520 slab; slag
525 slab; slag
468 amarit; amărit +
490 slab; slabg +
515
502 slab; slag
481 slab, amarit; -rit, slabg
491 slab; slabg
473 amarit, žitiyan; -rit, -tiyan
493 slab; slag +
slab; slag
526 slab; slag
503 slabi; slag +
521 slab; slag +
469 amarit, slab; -rit, slabg
484 slab +; slabg, [D] amărit; -rit
527 slab; slag
553 slab; slag
462 slăbănog; -noz, slab; slabg... +
470 vitiyan, žitiyan; žitiyani... +
554 slab; slag, uscat; -cat +
542 slab; slag +
492 slab; slabg
483 slab; slabg, [o] amărit; amărit +
564 slab; slag
528 slab; slag
482 slab; slabk +
552 slab; slag, slăbănog; -noz
529 slab; slag
563 slab; slabi
471 slap; slapi, [B] slabg
565 slab; slabg +
555 slab; slabi +
543 slab; slag
530 slab; slag
461 slab; slabg, žitiyan [pl.]; -tiyan
575 slab; slabg
562 slab; slabi
544 slab; slag
541 slab; slag
531 slab; slag
472 slab; slabi
570 slab; slag
556 slab; slabi, slag
540 slab; slag
574 slab; slabg
561 slab; slag
545 slab; slabi +
551 slab; slag
573 slab; slad
557 slab; slag
539 slab; slag
532 IAȘI slab; slabi
566 slab; slag
559 slab; slag
572 slab; slad
550 slab; slag
538 slab; slabi, [K] slag
534 slab; slag
576 slab; slad
560 slab; slag, costeliv; -livi
546 slab; slag
533 slab; slag
567 slab; slag
558 slab; slabi
568 slab; slag
547 ii slab; slag
537 slab; slag
535 slab; slag
589 slab; slabi, [K] slag
549 slab; slag
571 slab; slag
589 slab; slag
548 slab; slag
536 slab; slag
577 slab; slabg
583 slab; slag
598 ii slab; slag
599
608 ii slab; slag
609 slab; slabi, [K] slag
578 slab; slabg
584 slab; slabi, slăbănog; -noz
590 slab; slag +
slab; slabi, [K] slag
621 slab; slag
582 slab; slabi
591 slab; slag
slab; slabi, [K] slag
607 slab; slag
ii slab; slabi, [K] slag
620
588 slab; slag
600

579 slab; slag
slab; slabí 587
● BACĂU
592 slab; slabí, slag
601
597 slab, perpelit; slag, -lit +
slab; slag 622
580 slab; slabí
slab; slag 605
slab; slabí, [K] slag 618
611 slab; slag
619 slab; slag
slab; slag 623
585 zlab; zlag
slab; slabí, [K] slag + 617
024 slab; slabí, [K] slag
592 slabᵘ; slag
595 slab; slag
slab; slag 602
604 slab; slag
612 slab; slag
slab; slag 626
586 slab; slabí, [B] slag
613 slab; slabí
slab; slag 594
slabᵘ; slag
603
slab; slag 616
625 slab; slag
slabᵘ; slag 614
615 slab; slabí, [K] slag
slab; slabí 627
● BÎRLAD
670 slab; slabí
664 slab; slabí
628 slab; slabí +
657 slab⁺; slag
slab; slabí, [K] slag 646
629 slab; slag +
656 slab; slag
663 slab; slabí
slab; slabí, [K] slag + 631
slab; slabí
669
665 zlab; zlag
658 slab; slag
647 slab; slabí
630 slab; slag
645 slab; slag
slab; slag 632
666 slab; slabí +
648 slab; slag
659 slab; slag
662 slab; slabí
655 slab; slabí
slab; slabí, slag
633
644 slab; slag
634
667 zlab; zlag
660 slab; slabí, [K] slag
649 slab; slabí
slab; slag
slab; slabí 654
slabᵘ; slag
668
661 slab; slabí
slab; slabí
653 slab; slabí, [o] slag
643 slab; slabí, [K] slag
635
slab; slabí
651 ● FOCȘANI
652 slab; slabí
642 slab; slag
636 slab; slag
650 slab; slag +
slab; slabí 637
641 slab; slabí
slab; slag
638
640 slab; slabí
639 slab; slabí, [o] slag
GALAȚI ●
DUNĂREA

II. 462: amărît; -rîț, žiťiuån; -ťiuån, cîrligátul'ę!
[voc. peiorativ].
463: amărît; -rîț.
468: [II] slab; slabd', [ironic] gras ca cucoșu la dănúnť.
470: ... slab; slabí.
473: [Se zice mai ales la vite]
475: [σ] hiťiuån; χiťiuån(i).
478: [σ] hitiuån; -tiuånă [f.] "se zice mai ales la vite".
479: [σ] hîťiuån; -ťiuåní.
480: [D] amărît "cînd e slab și necăjit."
482: [σ] žitiuánă [f.] "se zice la vite", [D] ìga și amărît, și slab; [pl.] amărîț.
483: [σ] žitiuón, ápu-i di tăt, hitiuón ásta la ýiti să spúni: ýitiuánă; žitiuánie.
484: vai, acâla-i skiliet, atîta-i di slab di-i skiliet tăt; [II] slab, amărît; -rîț, slabĝ.
485: [D] i-amărît și slab; amărîț și slabĝ; "amărît [înseamnă și] cu tótu năcăjît cu tuáťi șęli". [D] hîițiuán [se spune] la žîčę; [vacă] hîițiuánă; -tiuánĕ.
488: mă̑i, slabănógulę, mă̑i!
489: îi númerí șolánili.
490: [D] χiťiuánĕ [se zice] "la animale".
493: [σ] žitiuón îi la vită; žitiuánă; -tiuáni.
496: [σ] hîtiuón, heitiuón, hăitiuán; hăitiuání "nici gras, nici slab" [se zice la porc, vite și la om].
501: [sg.] a fost dat la [voc.]: mă, slăbănógulę, mă̑i!, [D] amărît, năcăjît, n-ári șal și-i trębi, n-ári și s-alimęntá [deci nu 'slab'].
503: ... ca stilétu.
509: îi kélia și uásîli.
517: [*] slábîn; slábiní.
521: núma șolánili.
542: îi núma șoláni.
545: mai sănătóș îs uámini slaǵ.
554: [D] amărît "dacă știi c-o trăit rău; dac-o trăit bine [înseamnă că este] sămînță ră, [D] žiťiuánă; -ťiuáni "se zice la animale, la vacă, cînd nu e nici slabă, nici grasă".
555: [σ] hăițiuánă "se zice la vită, dar și la om": hețeuán; χiťiuán.
565: [D] amărît; -rîț.
590: "Aici nu se mai potrivește" [adică sg. are o formă diferită de pl.].
597: ᵘogrijît; -jîț. [*] "La Rădeni [un sat vecin] ogîrjît; -jîț".
617: uo ramás núma skelétili.
628: [*][B] slaǵ.
629: [Pronunțat emfatic]
631: ... skeléti..
650: párcî mînîncî ńercuria și viniria.
657: če om delicát, slab!
666: [Inform. adaugă:] slaǵ, slabí...

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

HARTA 47

SLAB², pl. „faible"

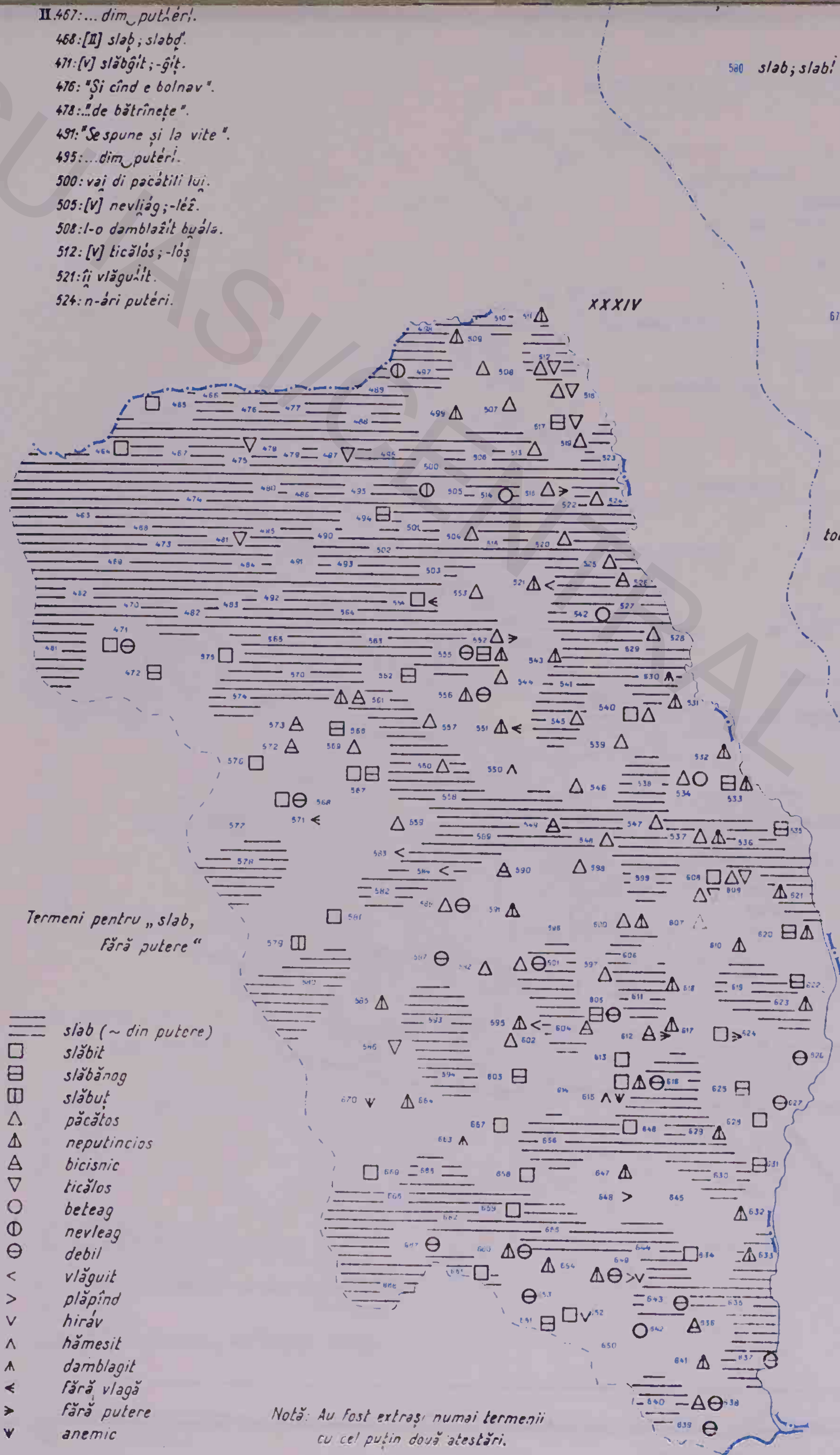
[220]

1. [Întrebare indirectă] Cum îi spuneți unui om care n-are putere să facă un lucru?
ALR I 63; ALR II MN 2272; ALRM II 142; cf. 143; AIS 186'''; cf. ALHC 1577; ALAls 28;
NALR: Olt. I 62; Mar. I 69; Br. I 60.

II. 467: ... dim puteri.
468: [II] slab; slabd.
471: [V] slăbgit; -git.
476: "Şi cînd e bolnav".
478: ...de bătrînețe".
491: "Se spune şi la vite".
495: ...dim puteri.
500: vai di păcătili lui.
505: [V] nevliag; -léš.
508: l-o damblažit boala.
512: [V] ticălos; -loş
521: îi vlăguit.
524: n-ári puteri.

XXXIV

530: damblažilă îi poreclă.
537: [o] păcătos; -toş, [o] îi slab; slag.
540: slăbit; -bit.
541: îi băiut di svartă.
549: bišisnic; -šisniš.
550: hămisit; -sit.
551. fără vlágă.
553. ăi păcătosule! [voc.]
555. [II] niputīšos, debil; slăbănož, debili.
561. bišisnic, šisniš
571: fără vlágî
595: vlăguit; -guiț, neputīšos; -šoş.
597: n-ári niš o vlágă.
601: păcătos; -toş.
604: bišisnic; -šisniš.
608: păcătos, ticălos; -toş, -loş.
616: ... slab, niputīšos.
625: n-ári puteri, îi neputīšos; niputīšos.
627: "Nu vrea să facă treabă"(2) [Sensul ar fi 'leneş']
637: [*] [în] agonija morții, [V] îi dat în truda morții.
638: debil; debili.
646: [Pentru pl. a dat] slabi.
649: [q] niputīšos, [*] plăpînd, hirav.
652: slăbit; -biț.
659: [Pentru pl. a dat] slabi.
660: niputīšos; -šoş.
661: [V. şi pct. 646, 659.]
663: dihanăt di fuami [!].

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 48

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 468: [II] mic, mńic; mńič.
477: [*] scund.
484: [II] mńic; mńič.
498: mîțițăl; -țăį.
512: patica i-o poreclă di fimę̂i mititică.
516: ńic la stat.
519: mărunțăl; -țăį.
520: mijlocaș; ~ 'om de statură mijlocie'.
525: mîțițălu di copkil.
528: îį patic; patiš.
529: la noi îį ĥunu pikirniață, mititél țari [!].
530: ... di statură.
537: scurtúț; ~, žos; žos; sînt triį catigoriį: nanț, ńijlošiį și scurț saų žos.
539: mînînțăl; -țăį.
541: îį ĥom žos; žos.
544: mîță di ĥom [!].
546: îl poriclęști piticu.
549: îį mic la stat.
550: mititél; -tęį.
554: [ǫ] mitítél; mitítęį.
555: [II] mărúnt, mitítél; mitítęį, mărunț.
535: mărúnt; -rúnț, scurt; scurț.
597: ū pič di ĥom mititél; -tęį.
604: [R] pitic; pitiš.
615: ... maį mititél.
616: [Pentru pl. a dat scurț.]
623: ńic; ńiš.
628: [*] scurtų.
634: [Inform. a înțeles 'excesiv de mic'.]
652: pĥopîndocų; -dĥoš, mititęį.
660: pokíc; pokíš, kisój; ~ [de la (a) kisá].
665: ... di statúrą.

III. Vezi h. LXXXIII, LXXXIV.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI

MOLDOVA ȘI BUCOVINA

ȘOPTESC (ind. prez. 1) „*je chuchote*"

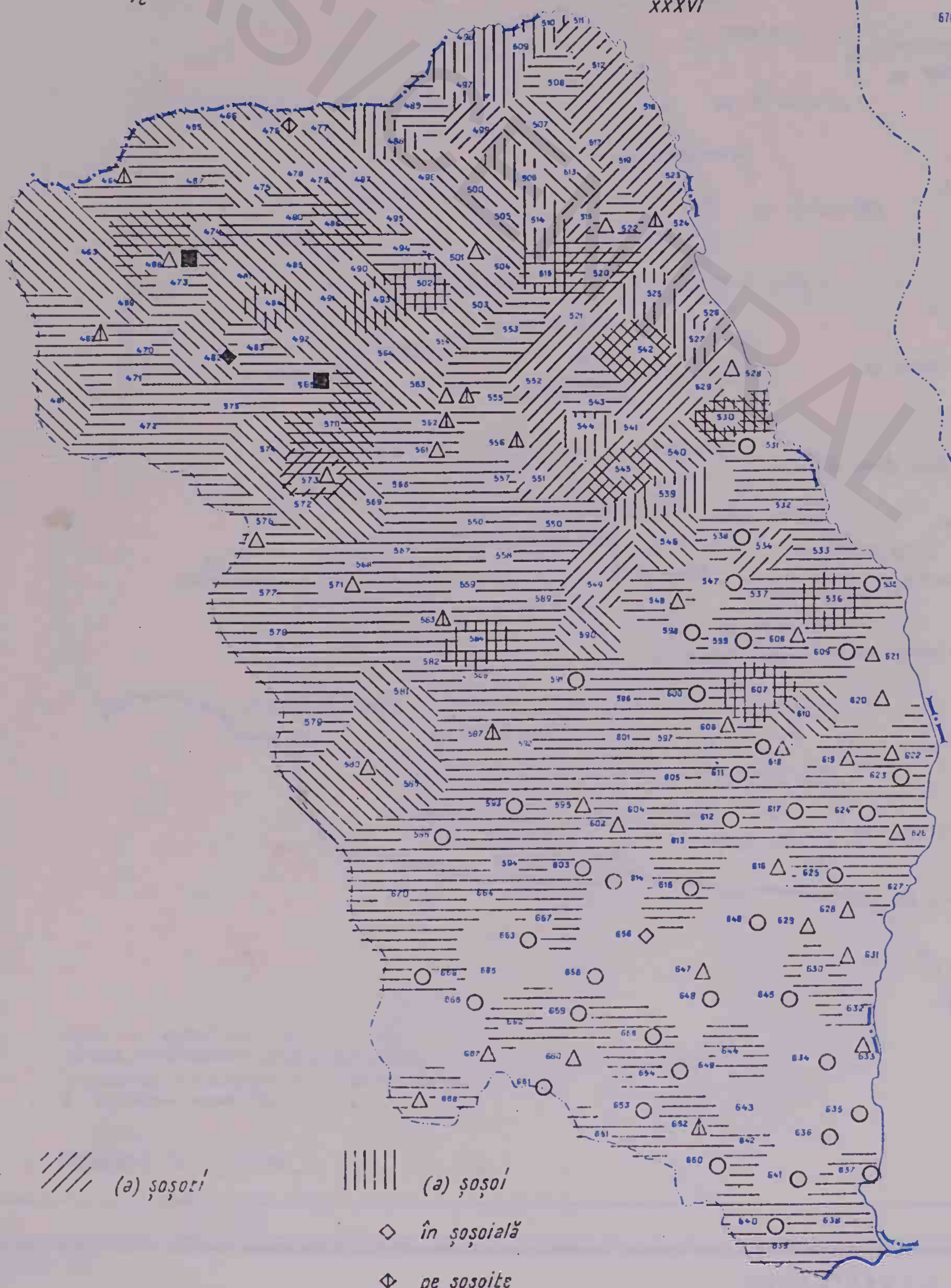
[230]

I. *[Întrebare indirectă] Cînd vorbesc așa (IMIT.), ce zici că fac?*

ALR II MN 6880; ALRM II 39; NALR: Olt. I 66; Bn. I 61.

Principalii termeni pentru „a șopti" și elementele adverbiale corespunzătoare din locuțiunile verbale formate cu « a vorbi », « a grăi »

II. 468: vorbésc ĩ șoáptâ, șoptésc, [o] șopotésc.
484: [I] șopotiésc.
493: [II] șopotésc.
501: grăiésc în șuápti.
511: vorgéști pi ascús.
530: acú șopotésc, [k] șoptésc.
531: șoptésc.
537: vorgésc ĩšétu, [x] șoptésc.
555: vorbésc ĩ șuáptâ; [II] șoptésc, vorbésc ĩ șóptâ.
573: șușotésc.
591: vorgésc în șópti, șoptésc.
608: [o] șoptésc.
611: șoptésc.
615: [Vorbești în] șóptâ.
623: [D] șoptésc, vorgésc ĩšétu.
637: [o] ĩi șoptésc la urékí.
639 ... la uréki [imperat.].
653: [Eventual] șoptâ.
655: ... am șoptít [perf.c].
668: [ǫ] a șoptít [3][perf.c].

III. În pct. în care s-au notat răspunsuri de tipul «în șoaptă», se subînțelege verbul (a) vorbi, de obicei la pers. 1 ind. prez., din textul întrebării.

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 50

LIMBĂ, pl. „*langue*"

[236]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC)
ALR II MN 6908; cf. ALRM II 60, 61, 62; ALM 251; ALF 750; AIS 106;
ALL 1085*; ALMC 1281; ALW 53; ALPO 305; cf. ALR II s.n. 242, 258, 1050; cf. ALRM II s.n. 162, 169, 845;
NALR: Olt. I MN pl. 4; Mar. I 76.

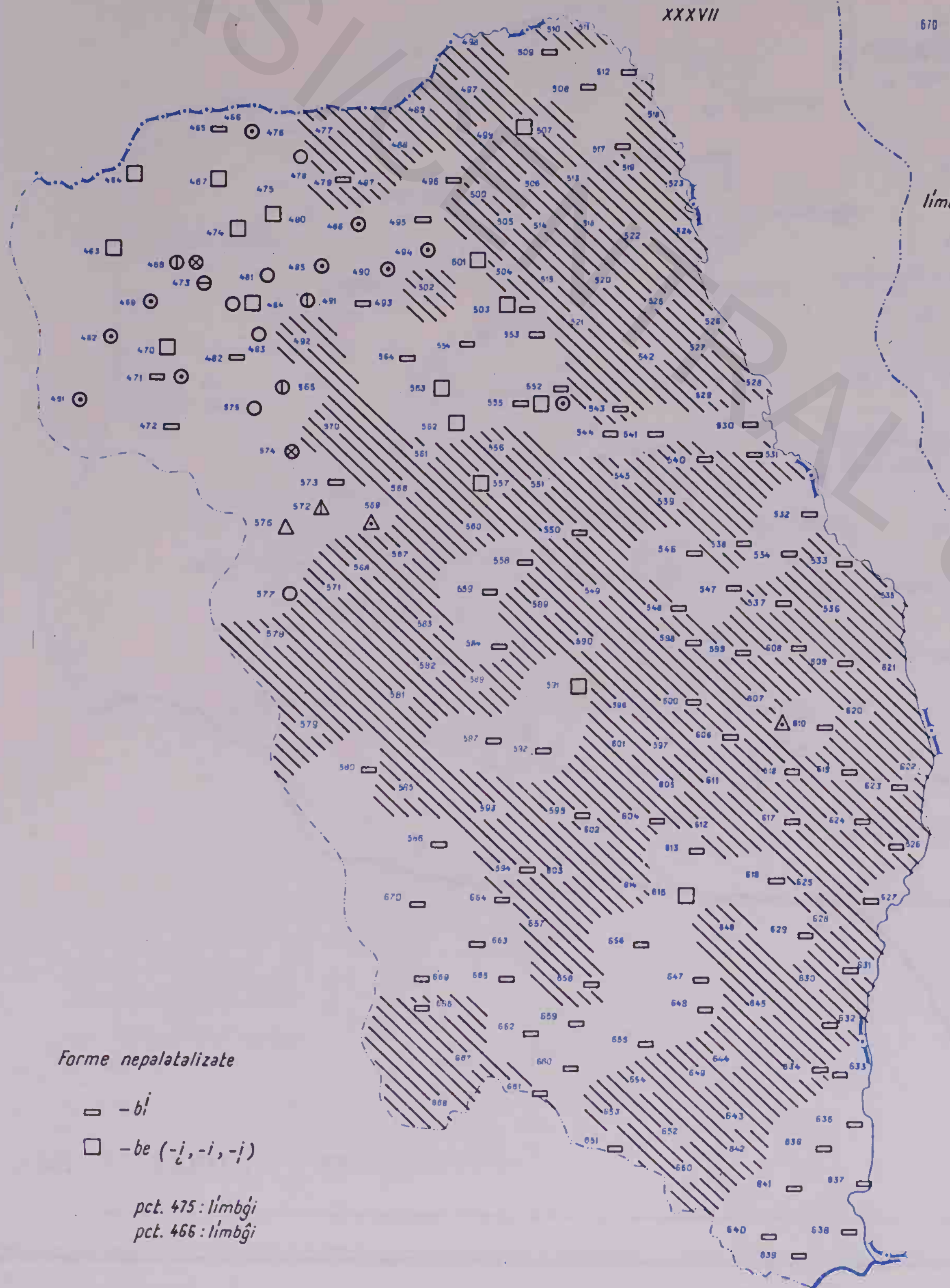

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Palatalizarea lui b în [pl.] limbi

- ⧅ -ǵ (ǵ)
- △ - ď
- ◬ - ď̂
- ◬ - ĝ
- ○ - bǵ
- ⦶ - bǵ (-bď)
- ⊖ - bď
- ⊗ - bď̂ (-bť)
- ⊙ - bĝ

XXXVII

Forme nepalatalizate

- ▭ - bi
- □ - be (-i̯, -i, -i̯)

pct. 475 : límbǵi
pct. 466 : límbĝi

II.484: [II] límbă ; limbǵ.
509: límba, ii-o poriclești pi-o fiméii [pentru că vorbește mult].
517: limbósu [poreclă].
555: [II] límbă ; límbi, [K] limbǵ.
590: "Dar omul nu are două limbi"
615: [Pl. bisilabic.]
629: [Pronunțat emfatic.]

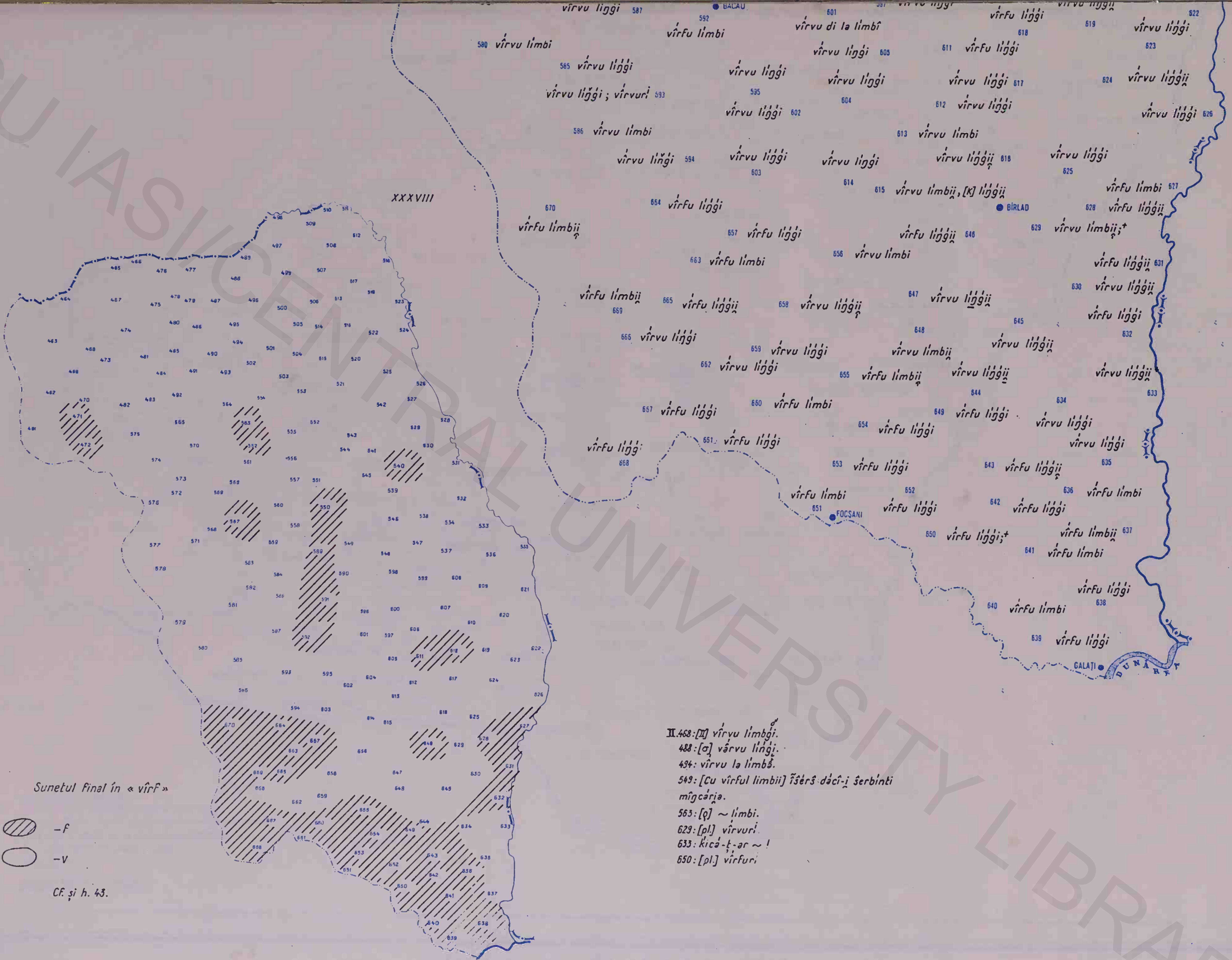
HARTA 51

VÎRFUL LIMBII (gen.) „*bout de la langue*"
[237]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC.)

ALRM I 47;
NALR: Olt. I MN pl. 4; Ban. I 56.

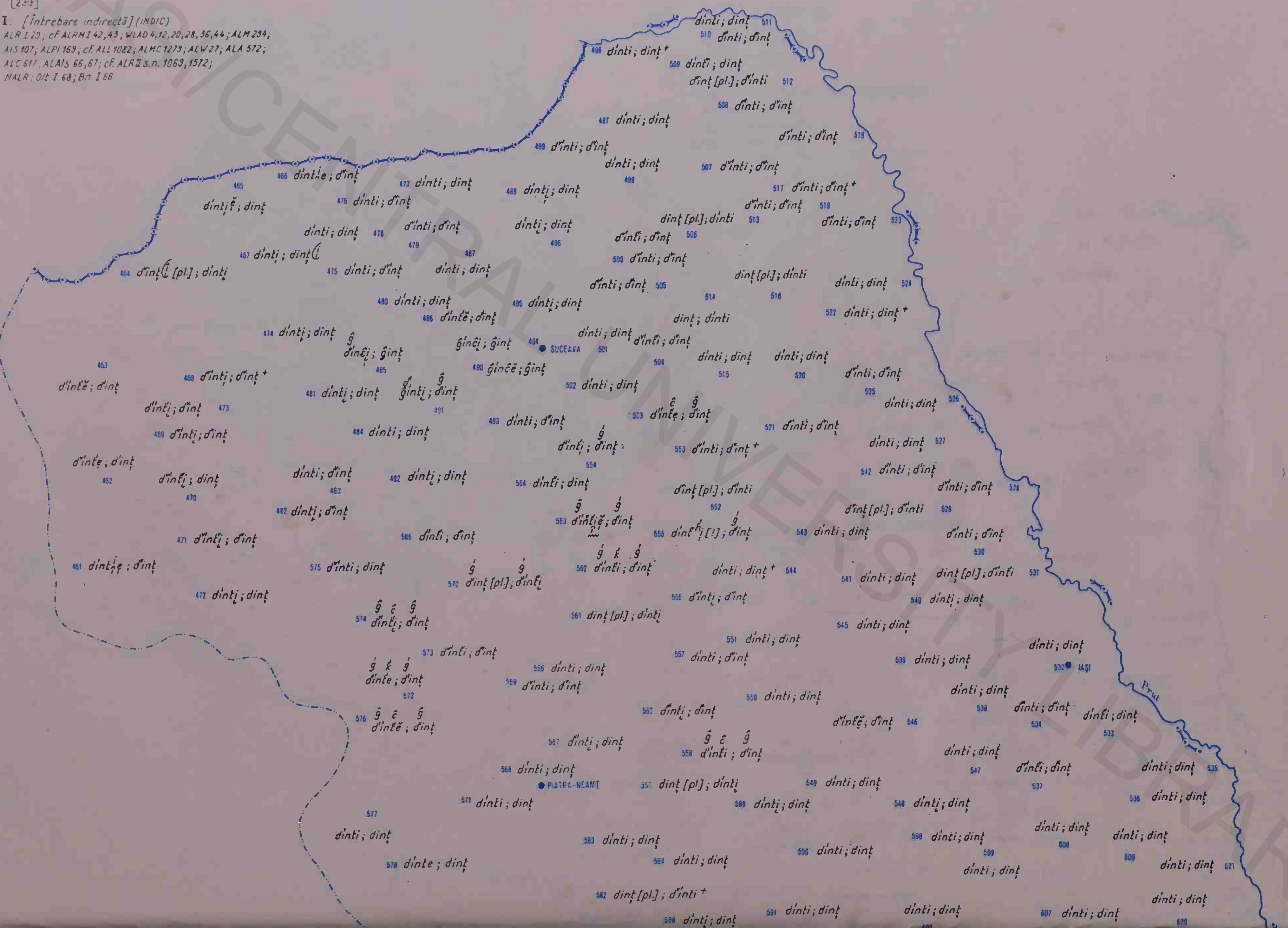

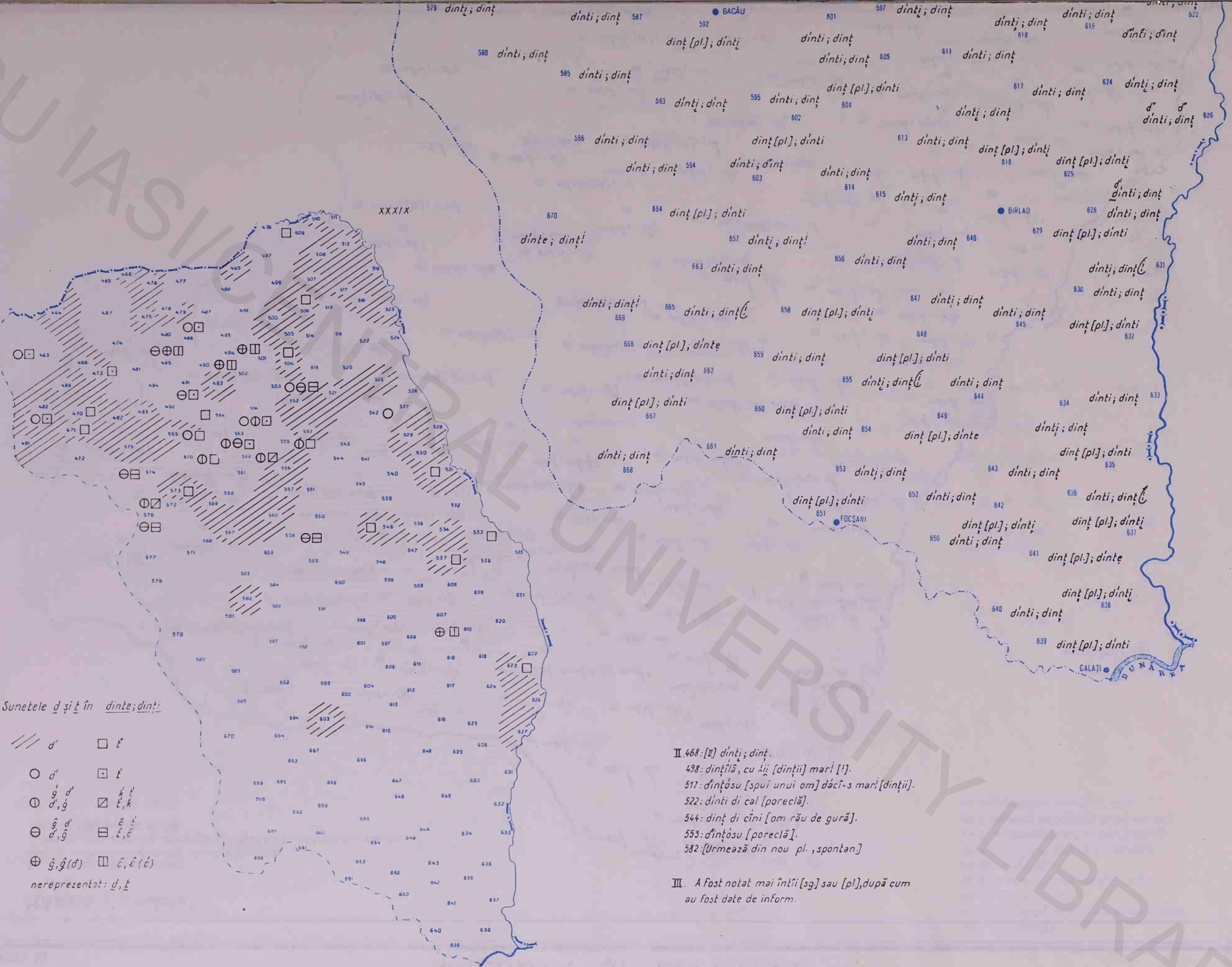

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 52

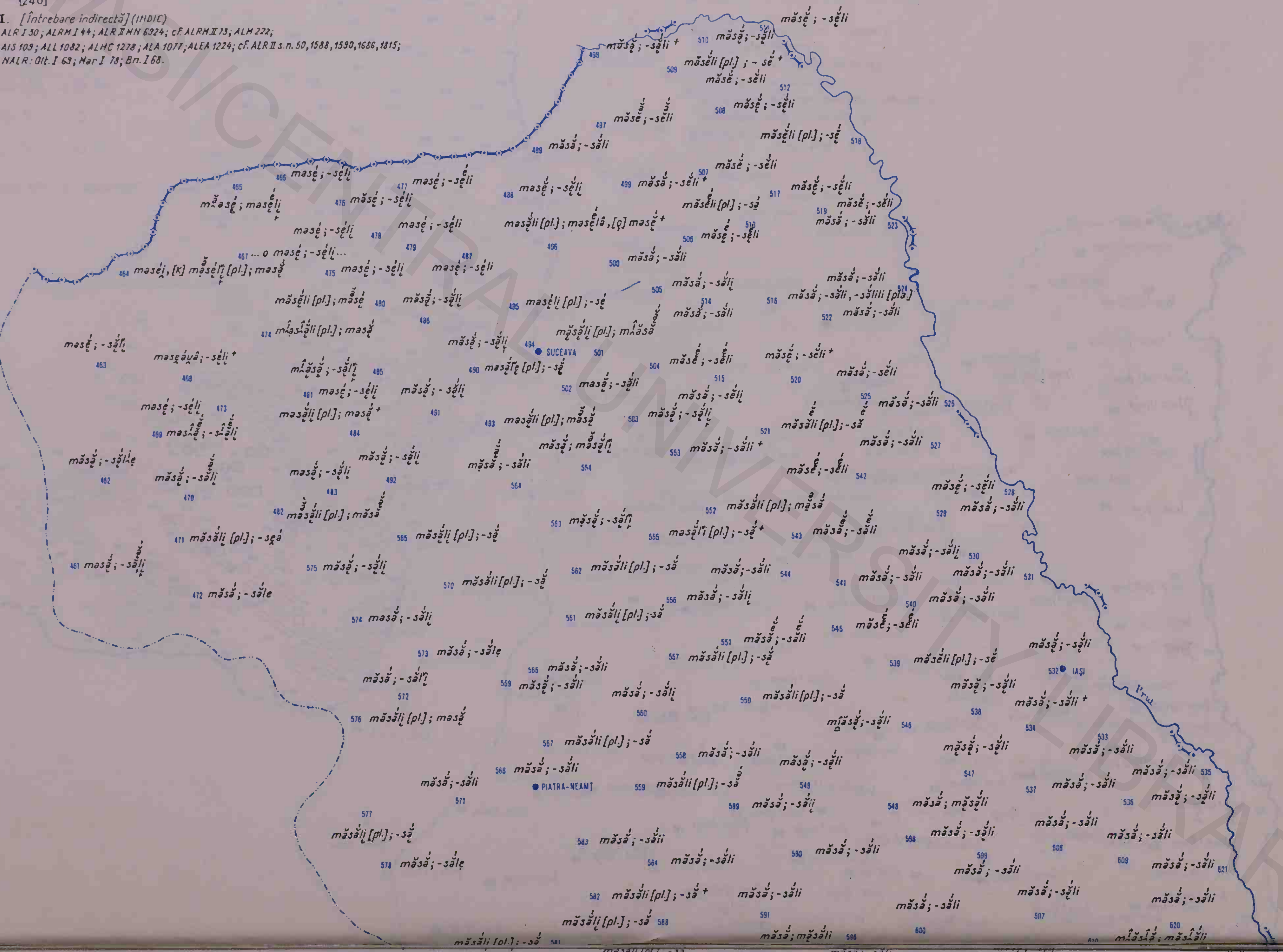
XXXIX
BACĂU
BÎRLAD
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA
Sunetele d și ț în dinte; dinți
nereprezentat: d, ț
II. 468: [II] dinți; dinț.
498: dințîlă, cu ăii [dinții] mari [!].
517: dințósu [spui unui om] dăcî-s mari [dinții].
522: dinți di cal [poreclă].
544: dinț di cîni [om rău de gură].
553: dințósu [poreclă].
582: [Urmează din nou pl., spontan.]
III. A fost notat mai întîi [sg] sau [pl], după cum au fost date de inform.

HARTA 53

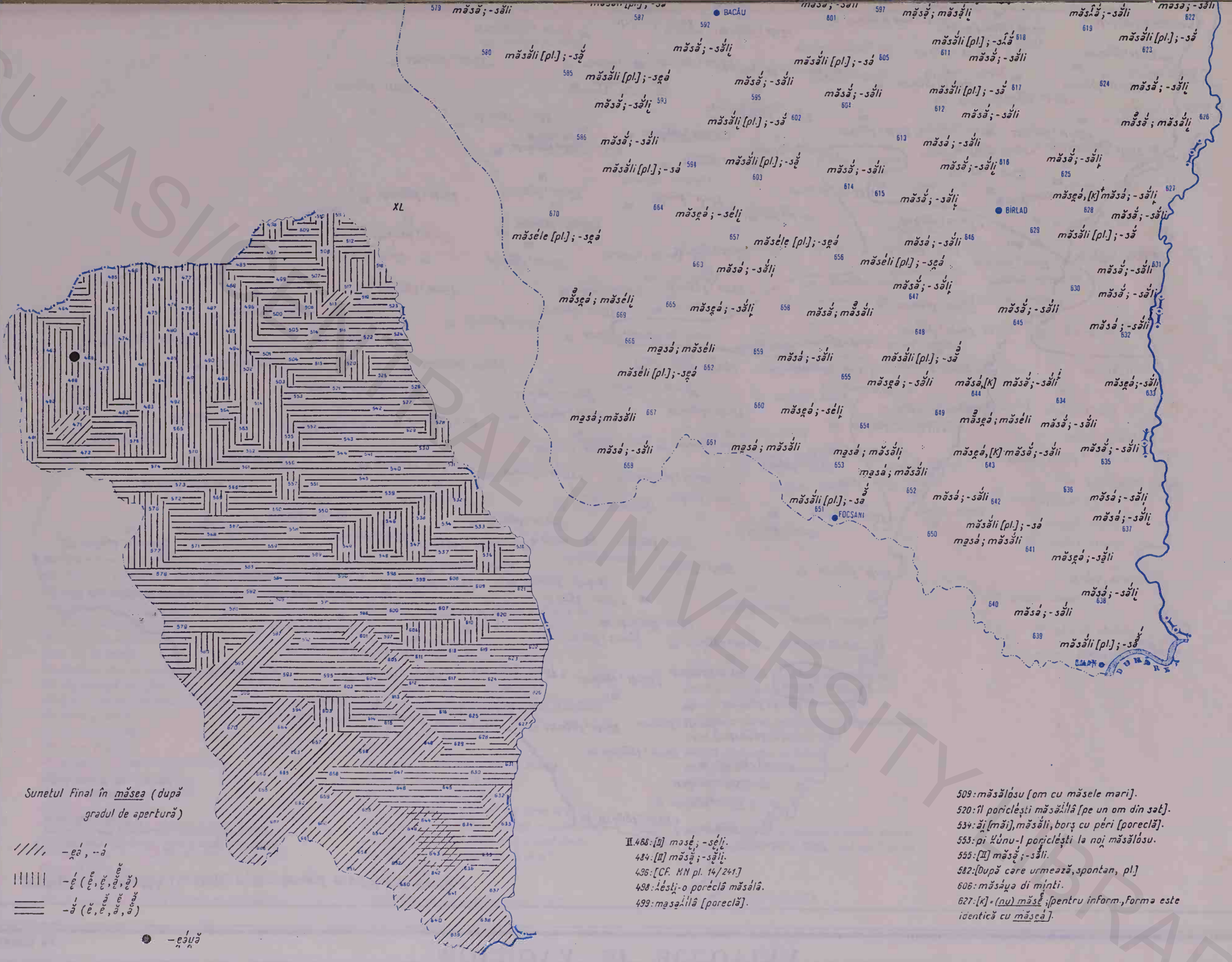
MĂSEA, pl. „*molaire*"

[240]

I. *[Întrebare indirectă] (INDIC)*
ALR I 30; ALRM I 44; ALR II MN 6924; cf. ALRM II 73; ALM 222;
AIS 109; ALL 1082; ALMC 1278; ALA 1077; ALEA 1224; cf. ALR II s.n. 50, 1588, 1590, 1686, 1815;
NALR: Olt. I 69; Mar I 78; Bn. I 68.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

XL
BACĂU
BÎRLAD
FOCŞANI
DUNĂREA
Sunetul Final în măsea (după gradul de apertură)
-ea, --a
-é (e, ĕ, ă, ă)
-ă (ĕ, ĕ, ă, ă)
-eauă
II.468: [II] masé; -séli.
484: [II] măsă; -săli.
496: [Cf. MN pl. 14/241.]
498: ésti-o poréclă măsală.
499: masalilă [poreclă].
509: măsălósu [om cu măsele mari].
520: îl poriclésti măsălilă [pe un om din sat].
534: ăi [măi], măsăli, borş cu péri [poreclă].
553: pi únu-l poriclésti la noi măsălósu.
555: [II] măsă; -săli.
582: [După care urmează, spontan, pl.]
606: măsáua di minti.
627: [K] = (nu) măsé; [pentru inform., forma este identică cu măsea].

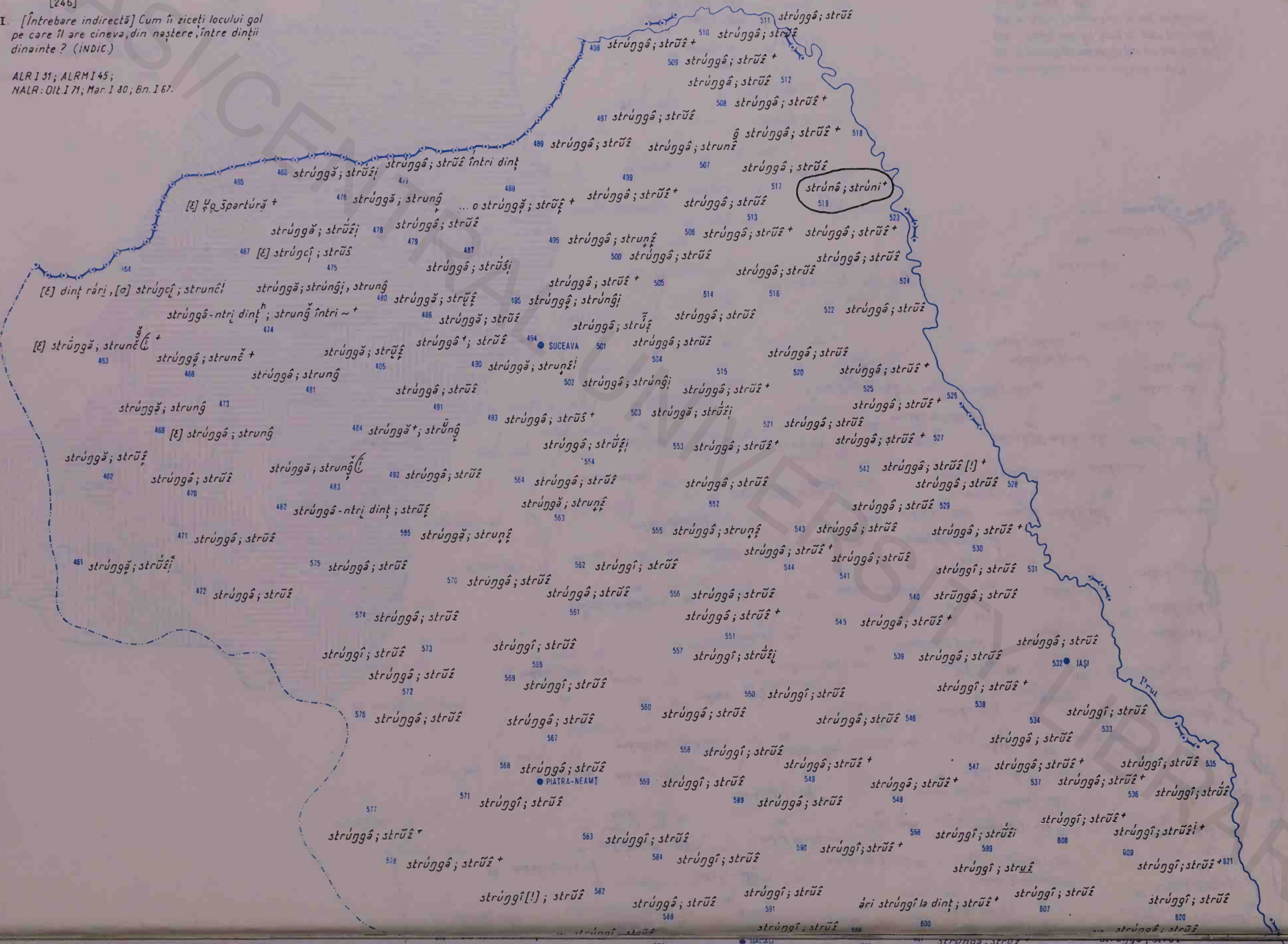
HARTA 54

STRUNGĂREAȚĂ (la dinți), pl. „*écartement entre les incisives*"

[246]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi ziceți locului gol pe care îl are cineva, din naștere, între dinții dinainte? (INDIC.)

ALR I 31; ALRM I 45;
NALR: Olt. I 71; Mar. I 80; Bn. I 67.

II. 463: [Oamenii care au strungă] îs mincinoș.
465: [Între s și p, inform. a făcut o scurtă pauză]
468: dácă ári strúngâ, îi mai abatătóri fáță di áltu, mai jubitóri di... ; [II] strúngâ ; strung.
474: la aćéi cári-i plac barbáți.
484: îs frumoș aćiiç cu strúngâ.
488: la noi să spúne- ..
493: [Oamenii care au strungă] âz buni de-a lúmi.
494: ári strúngâ-ntri ģinț.
498: îi zîś omului strungáś ; ~.
499: omu-i curvári ; ~.
505: ári noróc la oi.
506: îs dinț dispărțîț.
508: strúnga-i și diasúpra și didisúpt.
509: omulu-i zîś strungáś ; ~.
515: [Omul este] cu noróc la ziti.
518: omu îi strungáś ; ~.
519: [Inform. dă același răspuns și după ce s-a repetat întrebarea]
523: mai alés la fiméi, si zíśi cî-s búni di múscâ [!].
525: ai noróc la oi.
526: ești bun di múscâ [!].
527: fiméili răli și barbáță norocóș au strúngâ [!].

530: omu-i strungári ; ~ , ári scris sî áibâ oi.
537: "Cel care are strungă are noroc la oi".
538: îi om însămnát.
542: ai noróc la oi.
544: ai noróc la oi.
545: ári noróc la oi śíni ári strúngâ.
547: "Dacă o femeie are strúngî, îi cam ră di múscî".
548: "Cine are strungă are noroc la oi".
549: îi mai mult diasúpra.
551: ai noróc la oi.
553: fiméili cu strúngâ-s búni di múscâ.
577: ca la stînâ, că s-asámânâ.
578: omu ári noróc la oi.
590: "Un bărbat cu strungă are noroc la oi".
597: [Despre femei, dacă au strungă, se spune că-s] drăgúțî, frumoásâ, îs iubitoári, li-i drágî lúmea.
600: "Cine are strungă are noroc la oi".
606: ári noróc la oi.
608: "Are noroc la oi".
609: [B] "Cine are strúngî are noroc la oi".

621: "Are noroc la oi cel care are strúngâ".
623: "Cel care are strungă are noroc la oi".
624: ári nároc la oi.
640: [Inform. folosit pentru terminologia oieritului, a dat același răspuns.]
643: [Pl. pronunțat emfatic.]
657: "Care are două, sînt curvari".
664: "Sus și jos".
667: [Omul] îi curvár.

III. Unii inform. care au răspuns «strună» fac abstracție de omonimul cuvîntului, fapt verificat în pct. 654.

tipul « strună »

HARTA 55

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI

MOLDOVA ȘI BUCOVINA

GINGIE, pl. *„gencive"*

[250]

I. *[Întrebare indirectă] (INDIC)*
ALR I 32; ALRM I 46; ALM 556; ALF 655; AIS 110; ALHC 1280;
ALA 838; ALAis 68;
HALR: Olt. I 72; Mar. I 13; Bn. I 70.

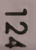
SUCEAVA

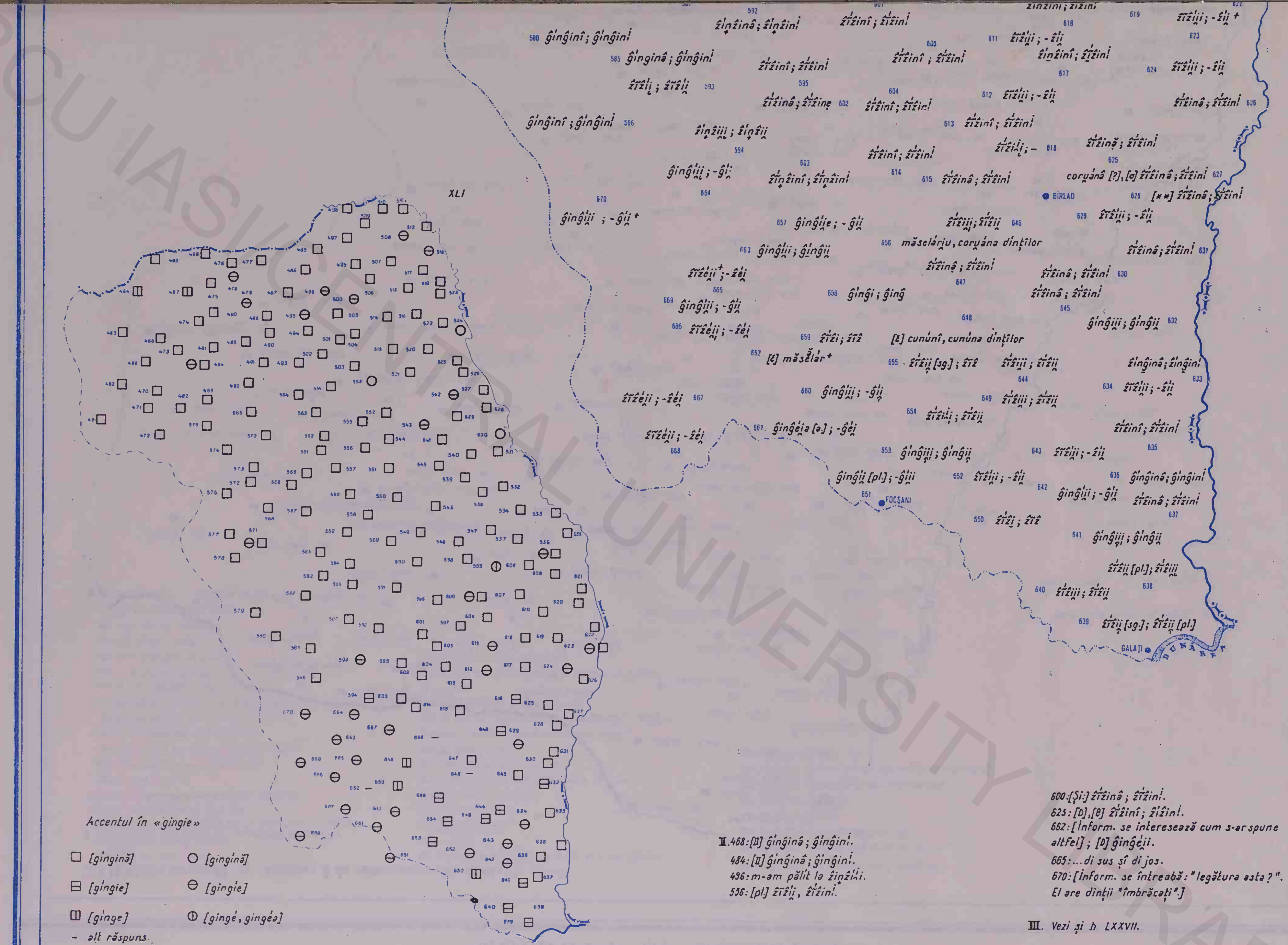
IAȘI

PIATRA-NEAMȚ

Prut

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

XLI
BÎRLAD
FOCŞANI
GALAŢI
DUNĂREA
Accentul în «gingie»
[gíngină]
[gingínă]
[gíngie]
[gingíe]
[gínge]
[gingé, gingéa]
- alt răspuns
II. 468: [II] ĝîngînă ; ĝîngîni.
484: [II] ĝîngînă ; ĝîngîni.
496: m-am pălit la zînzîi.
556: [pl] zîzîi, zîzini.
600: [Şi:] zîzînă ; zîzini.
623: [D], [E] zîzînî ; zîzini.
662: [Inform. se interesează cum s-ar spune altfel] ; [D] ĝîngeji.
665: ...di sus şi di jos.
670: [Inform. se întreabă: "legătura asta?". El are dinţii "îmbrăcaţi".]
III. Vezi şi h. LXXVII.

HARTA 56

ZĂBALE (la gură), sg. *„boutons à la commissure des lèvres"*

[256]

I [Întrebare indirectă] Cum le spuneți la bubulițele albicioase care ies la rîte un om în colțul gurii? (INDIC)

ALR I 21, ALA 951,
NALR Olt I 15, Mar I 83; Bn. I 74.

SUCEAVA
IAȘI
PIATRA-NEAMȚ
Prut

BCU IAȘI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

587 zabáli ; - bálî
580 zabáli ; - bálî
592 zăbáli ; -bálâ
585 spuzîtúrî [sg.] ; ? +
593 spuzîtúrâ +
595 spuzîtúrî, zabáli ; -bálî +
602 zăbáli ; -bálâ
605 zăbáli ; -bálî
604 zăbáli ; -bálî
586 zabáli ; -bálî
613 zăbáli ; -bálî
594 zabáli ; zăbálî
603 zăbáli ; -bálî
614 zabáli ; -bálî
670 cuádi ; cuádă
664 cuádi ; cuádâ +
618 žabáli ; zăbálî
611 ďăbáli ; zăbálî
617 zabálî [sg.] ; - bálî
612 zabáli ; -bálî
616 zăbáli ; -bálâ
615 zăbáli + ; -bálâ
619 ...
622 zabáli ; zăbálî +
623 zăbáli ; -bálâ
624
626 žăbáli ; zabálâ
625 zăbáli ; -bálâ +
627 caș la gúrâ [!]
628 zăbáli [!] ; - bálâ
BÎRLAD
629 žăbáli ; -bálâ
657 cozî la gúră ; cuádă
646
663 ďabáli ; ďăbálâ
656 zăbáli ; -bá
zâ... [ɛ] zăbráli ; -brálâ
631 spuzîtúrî, [ʞ] zăbáli ; - bálî
665 [ɛ][ǫ] zăbáli ; -bálâ
647 zăbáli ; -bálâ
630 zăbáli ; - bálâ
669 cuádi ; cuádâ
658 zăbălúțâ [sg.] ; -lúț
645 zăbáli ; -bálâ
666 spuzálâ, [ǫ] ~
659 spuzálâ +
648 zăbáli ; -bắ [!]
632 zăbáli ; -bálâ
662 zabáli ; -bálî
655 zabáli ; -bálâ
644 zabáli ; -bálâ
633 zăbáli ; -bálâ
667 zăbáli ; -bálâ
660 zabáli ; ? +
649 zăbáli ; zabálâ
634 zăbáli ; - bálî
654 zabáli ; -bá
668 zăbáli ; -bálî +
661 zabáli ; -bá
635 zabáli ; zăbálî
653 zabáli ; -bálâ
643 zăbáli ; -bálâ
652 zabáli ; -bá +
642 zăbáli ; -bálâ
636 plésni ; plésnâ
651 FOCȘANI
650 [ɛ] plésni [pl.]
[ɛ][ǫ] zăbáli ; -bá
637 zăbáli ; -bálâ
641 zăbáli ; -bálâ
640 zăbáli ; -bálâ
638 [ʞ] cᵘoz ; cuádâ
639 [omul este] spuzît [ǫ] + zăbáli ; -bá
GALAȚI
DUNĂREA

II. 465: nu ďᵘobéli, ~ cári púni la cai.
468: [II] arsúrâ, zabéli ; -bálâ.
482: om fiel de-arsúrî...
484: [II] zăbéli ; -bálă.
485: [Am adăugat: ca la cai]
488: ... la noi sâ spúnie.
489: îț zíși zăbălós ; - lóș.
493: [II] zăbéli ; zabálâ ; "se lărgește gura"
498: ti freș cu fríu ars di la cal și-ț tréși.
499: sî fáși dácâ bei ápâ dúpă cal.
504: sî fac dácâ bei ápâ pi la tuárta ᵘulșéli.
506: sî fac dácâ bei pi la tuárta căni.
508: ári caș la gúrâ.
509: ti ᵘúž cu ruzínâ di la cărúțâ și-ț trec.
512: ti freș cu șenúșâ și-ț trec.
514: li freș cu șenúșâ și-ț trec.
518: ᵘo făcút brînză la gúrâ.
519: și la cal sînt žabáli.
523: li fac mai alés copkíii.

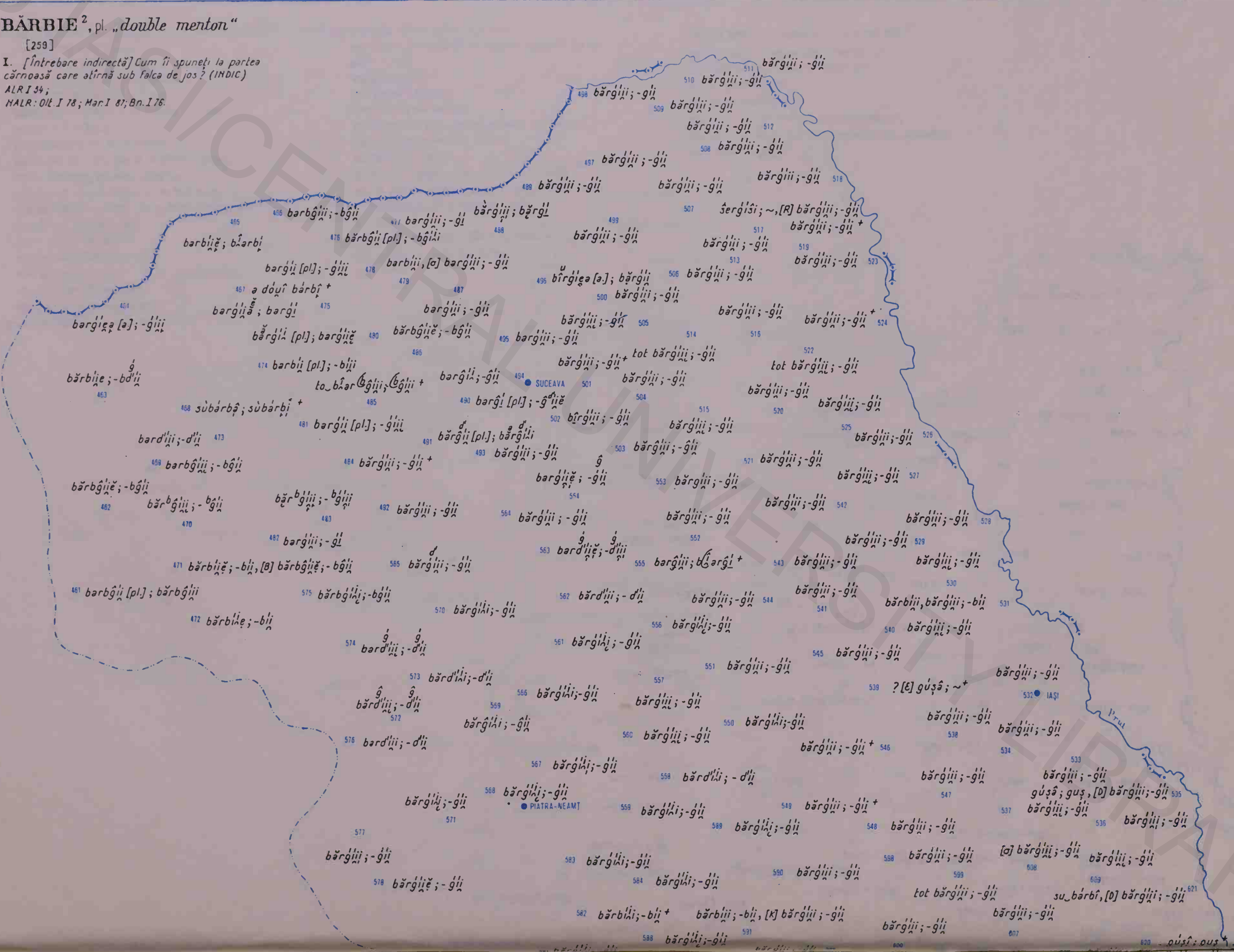
527: sî tréși cu fríu ars di cal.
544: li freș cu cuáda línguri di lemn ársî-n fᵘoc, și-ț trec.
545: șel cári li ári îi zăbălós ; -lóș.
546: ᵘo freș cu linguára ársâ și tréși.
547: ómu-i zăbălós "cînd are mereu zabáli".
555: [II] zăbéli ; zăbé.
576: núma ᵘúna ar viní la cal.
585: [Inform. a încercat să formeze pl., dar a declarat că nu există]
593: ᵘómu-i zăbălós.
595: [și] zăbéli [pl.].
615: ... sî zíși.
621: sî trec [la bărbați] cu zăbálili di la cai, [la femei] cu cuáda di păr din cap.

623: ᵘómu-i zăbălós ; -lóș.
625: [Inform. se miră că i se pun astfel de întrebări]
639: [Inform. înțelesese greșit întrebarea]
651: [Omul este] zăbălós.
659: [D] žabáli ; -bálâ.
660: [Inform. nu a putut formula sg.]
664: [D] zăbálâ ; "cînd bei apă după cal faci ~".
668: [Se] didúși c-a băút ápî dípi [= după] cai.

BĂRBIE ², pl. *„double menton"*

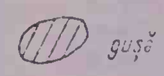
[259]

I. *[Întrebare indirectă] Cum îi spuneți la partea cărnoasă care atîrnă sub falca de jos? (INDIC)*
ALR I 34;
HALR: Olt. I 78; Mar. I 81; Bn. I 76.

XLII

Termeni pentru „bărbie²"

gușă

II. 467: ári doŭî bárbi.
468: [II] bardí̯i ; -dí̯ ; îngalát [adj.] 'gras'.
484: [II] băr^bg̑í̯ [pl.] ; -^bg̑íe.
485: ... subárbă.
501: í̯i gras.
519: [V] șergíși ; -gíș.
524: la bărgíi̯a boŭlului î̯i spui̯ șergíși ; ~.
539: la ẑíti șergíși.
546: [V] șergíși ; ~.
549: [*] șergíși ; ~, dácî-i̯ mári ai̯ gúșă ; guș.
555: [II] bărĝíi̯i ; -ĝí̯.
582: [K] bărgíi ; -gí̯.
620: bărgíi̯i ; -gí̯.
624: [D] bărgíi̯i ; -gí̯.
628: [Inform. princ. reia acest termen:] bărgíi̯i ; -gí̯.
634: [Și:] gúșî ; gúșî.
635: [Apoi:] guș [pl.], doŭă rînduri di guș.
645: "La oamenii grași".
646: [D] bărgíi̯i, [K] gúșă, bărgí̯ [pl.].
650: [Omul este] gușát [!].
651: [D] bărgíi̯i ; -gí̯ ; "Se zice rar" (2).

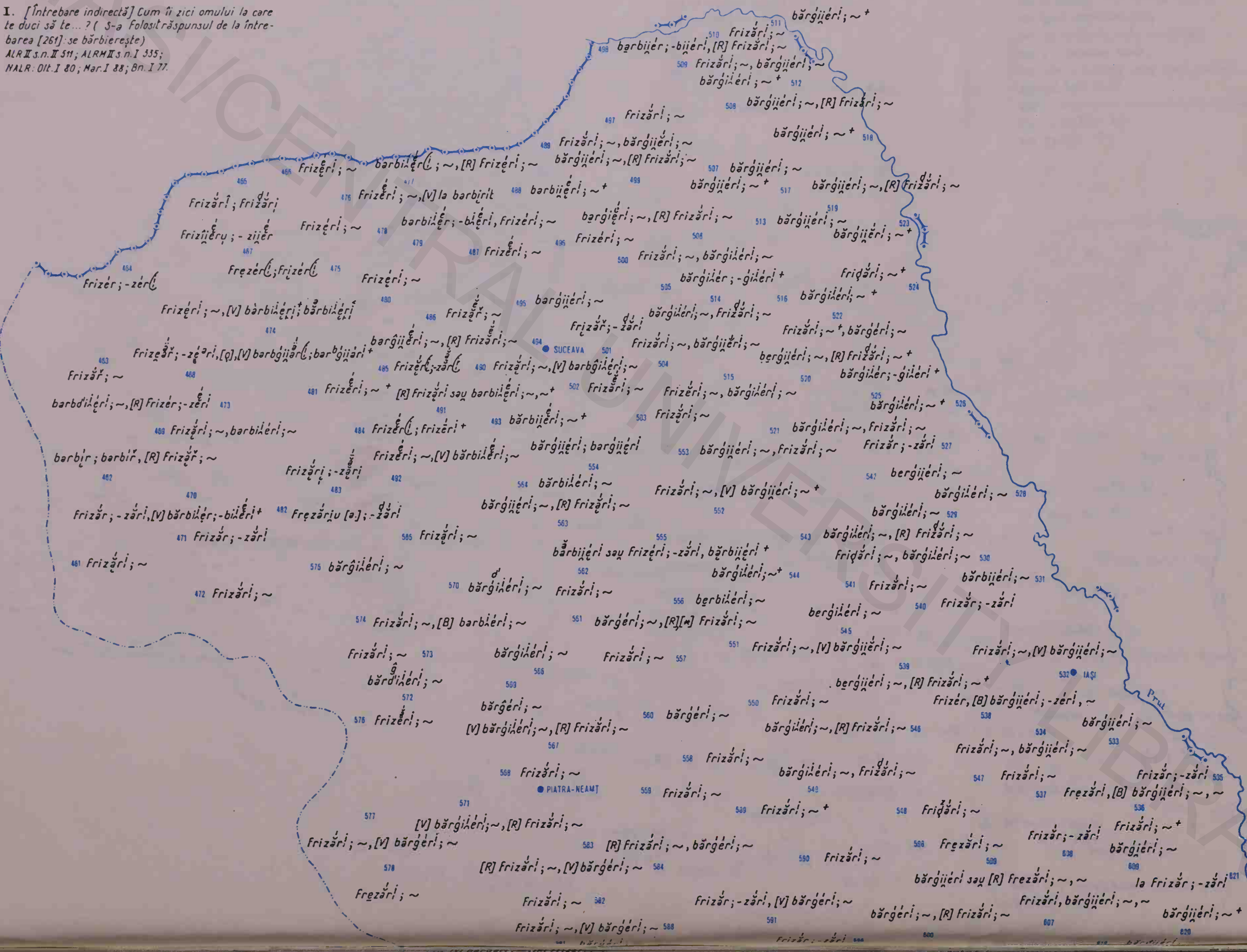
III. "Tot", care precedă unele răspunsuri, marchează corelația făcută de inform. cu răspunsul la întrebarea [258]: MN pl. 16/258.
Pentru «gușă» v. MN pl. 18/270.

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

BĂRBIER, pl. „*barbier*"

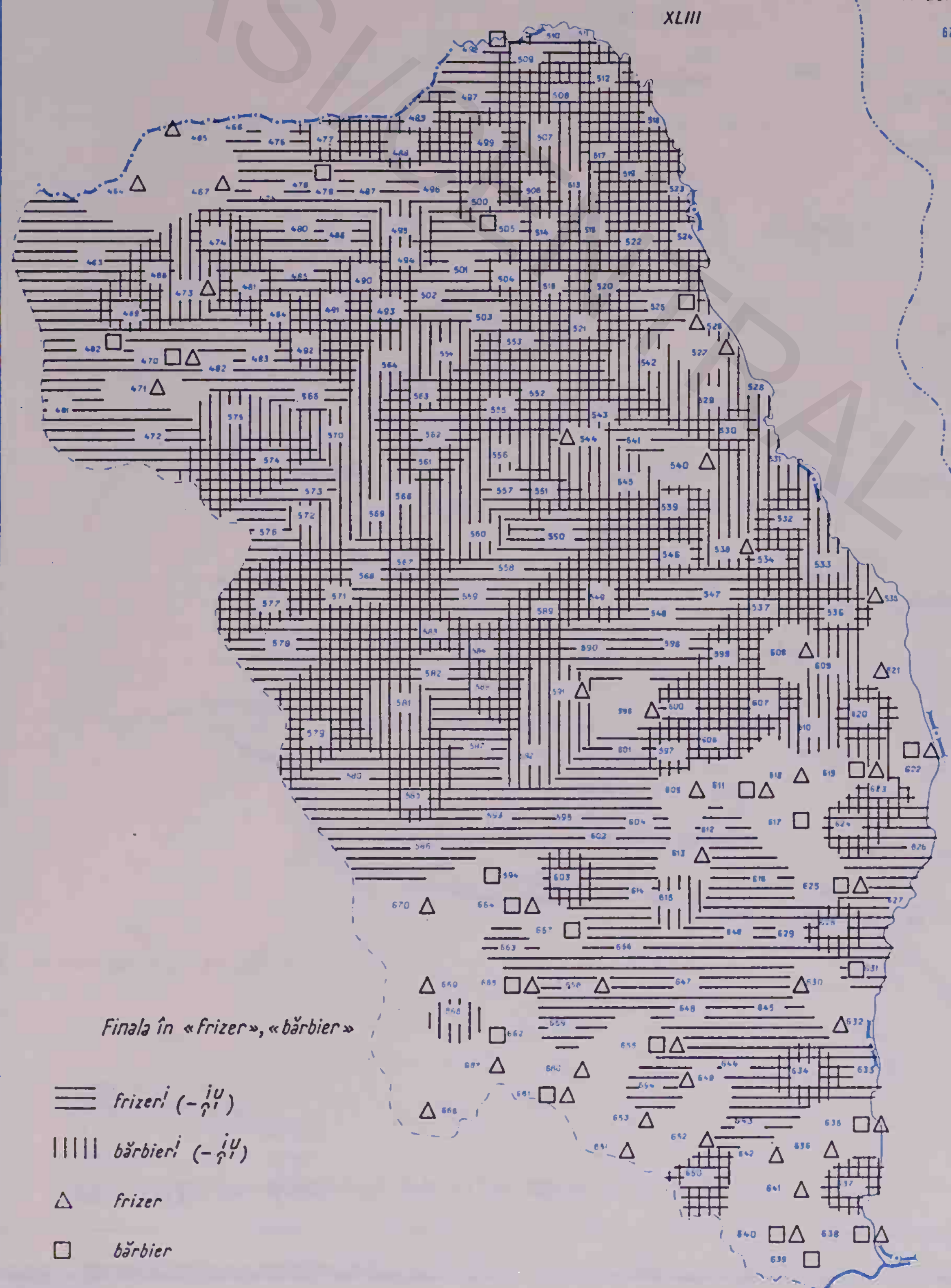
[262]

I. *[Întrebare indirectă] Cum îi zici omului la care te duci să te ... ? (S-a folosit răspunsul de la întrebarea [261]: se bărbierește)*
ALR II s.n. II 511; ALRM II s.n. I 335;
NALR: Olt. I 80; Mar. I 88; Bn. I 77.

BCU IAȘI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

XLIII

II.468: [Π] Frizeri; ~.
470: mă dușem fort 'des' la Frizeri.
474: [Γ] i dițe.
481: bargiṷeri; ~.
484: [Π] Freziṷeri; ~, [K] Frizieri, berbiṷeri; ~.
488: Frizer; -zeri.
491: "înainte nu avea nume".
493: [Π] Frizări; ~.
505: [R] Frizări; ~.
511: [R] Frizări; ~.
512: Frizări; ~.
516: [R] Frizări; ~.
517: Frizări; ~.
518: [R] Frizări; ~.
520: ti Frizază 'te tunde'.
522: aista [frizerul] tundi.
523: [R] Frizări; ~.
524: bărgiṷeri; ~.
525: [R] Frizări; ~.
526: [R] Fridăr; -dări.
536: [B] bărgiieri; ~.
539: bergiieriu rădi și Frizăriu tundi.
544: [R] Frizăr; -zări.
552: și Frizăză, și bărgerești.

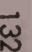
555: [Π] bărbieri; ~.
589: [B] bărgieri; ~.
615: [V] = "din urmă".
619: [R] Frizăr; -zări.
620: [R] Frizări; ~.
622: [R] Frizăr; -zări.
623: [E] Frizări.
624: [B] bărgiieri; ~.
625: pi delicați.
628: [*][V] bărgiieri.
634: mă-c [= mă duc] la ~.
635: [V] bărgiier; -giieri.
638: [R] Frizăr; -zări.
661: bărgiier; -giieri [V].
664: [R] Frizer; Frizeri.
665: Frezăr; -zări.

HARTA 59

FLUIER (din degete)(ind. prez. 1.) „*je siffle (avec les doigts)*"

[267]

1. [Întrebare indirectă] (GEST)
ALRM II 35; cf. ALEA 1458;
NALR: Olt. I 81; Mar. I 91; Bn. I 81

XLIV

587 · BACĂU · 592 · 601 șuier · 597 șuier din dez'ți · 619 tot șuier, din dezți · 622

580 tot Fluier

585 șuier

593 șuier din deșți

565 șuier

594 șuier în deșți

670 șuier

595 tot șuier, din dejti

602 șuier din dezîti

603 șuier în deșți

664 șuir în deșți

657 șuiir

663 Fluir din deșți

665 șuieri [2] în deșți

669 șuiir

666 șuir[?], din dești

662 Fluiir în dești +

667 șuiir în dești

658 șuiir din dești

605 șuier

604 Fluier din deziti

614 șuier din dezti

615 șuiir din deziti

618 șuier din dezti

611 șuier din dești

617 șuier din deziti

612 șuier

613 șuier din dejti

616 Fluiir, șuiir, din deziti

625 Fluier

623 șuier

624 șuier

626 șuiir din deșți

627 șuier

628 șuier din deșiti +

BÎRLAD

629 șuier

646 șuiir +

656 șuiir din deziti

631 șuier din dești

630 șuiir

647 Fluier, ~ din dești

658 șuiir

645 șuier, ~ din dești

632 șuier

648 șuiir din dești

659 Fluir

655 șuiir din dești

633 șuier

644 șuier

634 șuier

660 șuiir în dești

649 șuiir din dești

654

651 șuiir în dești

șuiir din deziti

635 Fluier, [K] șuier, din deziti

653 șuiir în dești

643 șuier

Fluir în dești

651 FOCȘANI

652 șuir din dești

642

636 șuiir (pi cineva)

șuiiră [3] din dești

șuiri [3] din dești

650

637 șuir

641 șuier din dești

640 șuiir +

638 șuiir

639 șuiir

GALAȚI

DUNĂREA

Termeni pentru „Fluier (din degete)"

Fîșcîi

Flișcîi

nereprezentat: Fluier, șuier

II. 469: [*] Fîșcăi.
478: din deziti.
498: sau cu mîna.
501: tko șuiiră și zîși.
506: ... da din deziti.
520: Fîșcîi și auudă surdu [!].
544: Fîjgîi ca și răsuni.
548: "Fără deșți, numai din dinți și limbă, se cheamă șuier șobănesc."

549: Șobeni șuiră așă.
551: [*] Fîjcîi, [K] Fîșcîi.
628: [B] deșți.
640: [Este] semnăl mocănesc.
646: [Și:] șuier.
662: [Dă și sg.]: dez't.

III. Adesea, după verb a urmat o pauză, după care s-a adăugat precizarea [din degete]. V. și MN pl. 18/266, pentru « Fluier » și h. 83, pentru « deget ».

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

HARTA 60

GRUMAZ, pl. „cou"

[269]

I. [Întrebare directă] Ziceți « grumaz »? La ce spuneți?

ALR I 36; ALRM I 53; AIS 119; ALL 1090; ALAIs 93; ALEA 1228; NALR. Olt. I 82.

511 grumáz; -mázuri+
510 grumáz; -mázuri+
498 grumáz; -mázuri+
509 grumáz; -mázuri+
512 grumáz; -máză+
508 grumáz; -máză+
497 grumáz; -mázi+
499 grumáz; -máză+
518 grumáz; -mázuri+
507 grumáz; -máză+
488 grumázu [ə]; -mázi+
499 [V] grumáz; -mázuri+
517 grumáz; -mázuri+
519 grumád; -mádă
523 grumád; -mádă+
465 grumád da, gît sau grumát+
476 – +
477 – +
466 – +
478 [o] grumád; -mádă+
grumád; -mádă+
513 grumáz; -mázuri+
506 grumáz; -máză+
grumád; [ɛ] grumád, [k] doui grumádi+
479 grumád; -mádă+
467
487 grumád; -máduri, -máză+
496
500 grumáz; -máză+
grumád; -mádă+
524
475 – +
464 ... grumát; -mádir+
grumáz; grumádă+
480
grumáz; -máză+
505
grumáz; -máză+
514
516
495 grumád; -mádă+
486 – +
474 – +
grumáz; -máză+
522 grumáz; -máză+
gurmádu [ə]; -mádă+
494 – + SUCEAVA
501 grumáz; -mázuri+
grumáz; -máză+
463 – +
468 – +
485 – +
490 – +
504
502 # +
515 grumáz; -máj+
520 grumád; -mádă+
525
473 – +
481 – +
491 – +
493 grumáz+
503 grumád; -máduri+
grumád; -máduri+ 526
521 grumád; -mádă+
469 – +
484 – +
grumád; -máduri+
553 grumáz; -máză+
grumáz; -máză+ 527
grumáz; -mázuri+
554
542 grumáz; -máză+
462 – +
470 – +
483 – +
492
564 grumáz; -mázi+
grumáz; -máj+
grumáz; -mázuri+ 528
482 grumáz; -mádi+
552
grumáz; -máză+ 529
471 [B] grumáz; -máză+
565 grumáz; -mádi+
563 [o] grumáz; -mádi+
555 – +
543 grumád; -mádă+ grumád; -máduri+
grumáz; -mázuri+
461 [o] grumád; -mádă
575 [V] grumáz; -máză+
570 grumád; -mádă+
562
grumáz; -máză+ 544
grumád; -máduri+
530
grumáz+ 531
472 grumáz; -máză+
556 grumád; -máduri+
541
540 grumáz; -máj+
574 grumáz; -mázuri+
561 grumáz; -máză+
grumáz; -mázuri+
545 grumáz; -máză+
grumáz; -mázuri+ 573
551
557 # +
grumáz; -mázuri+ 539
grumáz; -máză+
532 IAȘI
grumáz; -máză+
566 # +
569 # +
572
grumáz; -mázuri+
550 # +
gurmáz+
538
grumáz; -máză+
576 # +
560
grumáz; -máză+ 546
534
533
567 gurmáz+
558 grumáz; -mázi, [*] gurmáz+
gurmáz+
grumáz; -mázuri+
568 grumáz sau gîștiregáță+
547
grumáz; -mázuri+ 535
PIATRA-NEAMȚ
559 grumáz; -mázi+.
549 grumáz; -mázuri+
537 grumázu gîtului+
571 [V] grumáz; -máză+
589 grumáz; -mázuri+
548 gurmáz; -mázuri+
536 # +
577
gurmáz; -mázuri+
583 grumáz; -mázi+
598 grumáz; -mázi+ grumázu di la gît, gurmáz; +
608
590 grumáz+
599
609 grumáz+
578 grumáz; -mázuri+
584 grumáz; -mázi+
grumáz; -máză+
621
gurmáz; -mázi+
582 grumáz sau beregátî+
grumáz, [K] gurmáz; -mázuri+
grumáz; -mázi+
591 grumáz; -máză+
607
grumáz; -máză+ 588
600 # +
620

II. 461: [Uchiul ca sinonim la întrebarea 268 «gît»]
464: grumaz tot și gît.
468: [B] grumaď [zic bătrînii pentru "gît"].
478: [Se zice] "chiar mai tare" [decît «gît»].
479: "Se zice la gît, la măržine [= Marginea] numai așa".
480: [Biciul e format din ~ și plesni; grumaďu e împletit în două]
482: une-i gîtișa așíșa [apoi revine, zicînd că înseamnă 'gît']; am bucovinean ďișe grumaď di uáĺt.
488: la grumaz și ziși la gîtița asta [indică beregata].
492: [gît] cam' pi la spați cumva.
493: si ďiși și ~ da mai mul pi la Bucovina, la noi nu pre.
495: "Spuneau moșnegii".
497: mai jos di șăfă.
501: ăl prind di gurmaz.
513: [Se zice] la tăt gîtu.
515: grumazu gîtulu.
530: șavă pi la gît.
534: mă duári grumazu di fuámi.
540: "Tot la gît se spune".
545: si spúni la șăli.
547: [Zic țiganii din două sate vecine, Brustureț și Lingurari]
548: [Se aude rar, înseamnă tot 'gît'; la boi: șergiși; ~]
552: ...am akuzît... pi la gît șavă.
554: i-o pus mîna-n grumaď.
558: drebili gîtulu.
565: "Se zicea [tot la gît]: i-an tăiě grumaďu."
582: pártia asta țári dinuntru.
593: ĭ altă parti [se spune].
597: ăl zugrumă.
599: 'beregata gîtului, nodul lui Adam'.
600: [vb.] zugrumă 'a strînge prea tare cu funia de coarne [un animal]'.
606: [Nu știe ce înseamnă; l-a auzit la bătrîni; presupune că ar fi 'mijlocul corpului']
608: [pl.] gurmază. [Se folosește rar]
615: [Termen apărut incidental la întrebarea 268]
623: gișteru [ă].
625: [Pronunțat și] grumazu [ă].
626: si ďiși, da rar.
627: grumazu gîtului.
630: [Indică] di la grumaz în sus [= de la mijloc în sus].
632: așază haina la grumaz.
633: [Înseamnă] gitleju.
636: mă duári la gurmaz, la burtă, cînd ni-i fuámi [arată la stomac].
637: grumazu gîtului.
639: dipi [= după] șăfă, la grumaz.
641: "Gîtul cu totul; este [cuvîntul] în biblie".
643: nodu lu Adam.
646: [ç pentru sens] beregătă.
648: "Nu se spune aici gurmaz".
649: mă árdi la grumaz.
650: [Se zice] rar: nu-l apucă di grumaz.
652: beșteregu, care intră mîncarea prin el".
655: "La ceafă, la gît".
656: "gîtlejul, de sub barbă în jos".
658: [Înseamnă] gîștirezu.
659: [Și:] beregată.
662: l-a apucat di grumaz [rar].
663: [Se zice rar]
664: "Beregata, prin care trece mîncarea la stomac, gîdlăj".
668: [Se zice rar]
670: "De la piept în jos; acum burtă; [V] gurmaz" [?].

III. Sensurile care urmează trebuie coroborate cu notele de sub II; explicațiile inform. au fost uneori nesigure sau confuze.

a) 'gît': 461, 464, 465, 468, 471, 478, 479, 487, 489, 493, 498, 500, 504-506, 510, 513, 517, 518, 520, 522, 524, 528, 529, 531, 533-541, 544, 546, 548, 549, 553, 555, 556, 559, 560, 562, 563, 570, 573-575, 578, 589, 605, 608, 611, 620, 632, 641, 650; cf. și 561, 567. Termenul a apărut ca răspuns la întrebarea [268] în următoarele pct.: 462, 463, 466, 469, 470, 473-477, 481, 483-486, 490, 491, 494, unde întrebarea nu a mai fost pusă (v. MN pl. 18/268).

b) 'partea din față a gîtului': 472, 482, 496, 507, 508, 515, 519, 523, 526, 532, 551, 563, 564, 571, 579, 583, 584, 586, 596-599, 601, 602, 617, 623, 631, 637, 654; '~ cu mărul lui Adam': 542, 635; '~, gîtlejul': 581, 603; '~, gîtiță': 509, 521; '~, sub bărbie': 638; 'partea gîtului de sub barbă': 656; '~ de sub mărul lui Adam': 616, 626; 'partea de jos a gîtului': 516; 'beregată': 488, 501, 547, 554, 561, 557, 568, 572, 582, 585, 587, 588, 595, 614, 625, 646, 669; 'gîtiță': 512, 525, 527; 'mărul lui Adam': 631, 633, 640, 642, 643, 651, 653, 658, 659, 663, 666, 668; 'esofag': 607, 627, 649; cf. 652, 664; "ceva pe la gît": 530; 'partea dinăuntru a gîtului': 514; 'mușchii jugulari': 639, 647; 'carotida': 665; "drebele gîtului": 558.

c) 'ceafă (partea gîtului mai jos de ceafă)': 467, 497, 499, 543, 577, 604, 615, 629; cf. 655; 'partea din spate a gîtului': 492, 591, 622, 624; 'partea de după cap': 533, 621; 'partea dintre umeri și cap': 535; "după gît": 511; 'partea de la gîtul boilor pe care stă jugul': 503.

d) 'mijlocul corpului': 606, 619, 630; 'burtă, stomac': 534, 636, 670; 'șale': 545.

e) 'parte a biciului': 480.

Sensul este necunoscut: 537, 552, 590, 606, 609, 634, 655; aceeași situație în pct. în care cuvîntul este necunoscut: 502, 536, 550, 557, 566, 569, 576, 579, 613, 592-594, 600, 603, 610, 612, 618, 628, 644, 648, 657, 660.
Nu a fost notat sensul: 495, 645, 662.
Vezi și MN pl. 18/268.

AMIGDALE, sg „amygdales"

[271]

I. [Întrebare indirectă] Cum le ziceți la cele două umflături din gît care, dacă răcești, te dor și cîteodată trebuie să te duci la doctor să ți le scoată?
ALR II MN 6950; ALRM II 88; cf. ALEA 1227;
NALR: Olt. I 84; Mar. I 95; Bn. I 86.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 461: [Q][V] gîlŝ; gîlcâ. [Inform. nu este sigur dacă se zicea astfel la amigdalită] [D] şi mandúli; -dúlă "le zicea demult tari".
462: [B] mandúlĕ; -dúlă.
463: [R] migdalítĕ; -lită.
468: [II] gîlĉ; un gîlĉ, [R][E] amigdaliti; -lită.
471: [B] scrófuri; scrof.
477: [*] gîlŝ; gîlcâ.
478: [V] gîlŝ; gîlcă; îl discînt di băbgit [cînd se umflă la gît; nu ştie precis ce boală este].
479: [R] megdalită [sg.]; -líti.
480: [R] migdaliti; -lită, créd că.
482: [R][E] cum dracu! àdmidaliti; àdmigdalită.
483: iéli migdaliti şi kámâ; migdalită.
484: amú spun amigdalide, amigdalide; -lidă; [II] magdiliti; -lită, [V] gîlĉi; gîlcă.
485: [V] boálă di grumaz.
486: gîlŝ núma d-ko parti.
488: [R][E] àmiegdalitie.
490: [R] amigdalitĕ; -lită.
491: [R] amigdalici; -lită.
492: [V] gîlŝ; gîlŝi.
493: [Q][V] gîlŝ; gîlcă; [II] migdáli; -dálâ, amigdaliti; -litâ.
495: [Inform. a răspuns mai întîi:] gîlĉ; gîlcă [apoi s-a corectat, spunînd că gîlcile nu sînt în gură, ci în gît].
496: [Q][R][E] mlegdalida [sga.]; -lidi, "eu ştiu de gîlŝ".
499: [R] amigdalini; -linâ.
501: [R] migdalidi; -lită.
502: [R] amigdaliti; -lită.
503: [V] gîlŝ; gîlcă.
505: [R] amegdaliti; -lită.
515: [R] migdalidi; -lidâ.
519: [R] amigdalidi; -lidâ.
537: acú li zîşi migdaliti; -litâ, magdaliti; -litâ.
539: [V] gîlŝ; gîlcâ, ai méri-n gît.
546: [R] micdaliti; -litâ.
551: [R] amigdalidi; -lidâ.
553: [R] amigali; -gálâ.
554: [R] amegdăliti; amigdălită.
555: [Q] gîlŝ; gîlcâ; [II] gîlŝ; gîlcâ, [R] migdaline; ?
563: [V] gîştirĉ.
569: [B] gîlŝ; gîlcî.
577: [R] mandúli; -dúlă.
600: [R] megdaliti; -litâ.
601: [E] scrófuri.
602: [E] sau glándi.
606: [B] gîlĉ [!]; gîlcî.
608: [R] amigdaliti; -litî. [Înainte] făŝé gîlgári, acú iei pastéli, faŝ ĭjécţii.
611: [R] amigdaliti; -litî.
613: [Sg. obţinut spontan.]
615: [Este tentată să dea mereu termenul «udmă»]
617: li călcí 'bagă degetul pe gît şi le apasă'.
631: acú li zîşi-amigdaliti.
633: [Anterior, în vorbire, a apărut gîlŝ.]
640: "Bunica o călcá cu degetul" [în interior].
642: [R] migdaliti.
644: gîlcâ, năpîrcâ [Fiindcă au formă alungită].
647: gîlŝ; gîlcî.
648: [*] amigdalida [a.] [numele bolii].
650: megdalinî "zic doctorii" [numele bolii].
660: [Inform. crede că doctorii zic: angínâ]
664: [R] amigdaliti; -lită.
665: [R] amigdalitili [pla.]. [Inform. are trei copii operaţi de amigdale.]
668: mîncá-ti-ar gîlŝili şi ti mînŝi.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

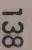
HARTA 62

MĂRUL LUI ADAM „la pomme d'Adam"

[272]

I. [întrebare indirectă] (INDIC)
ALR I 37; AIS 120; ALL 1088; ALG 595; ALMC 1297; ALA 973; ALEA 1230;
NALR: Olt. I 85; Mar. I 96; Bn. I 84.

511 șotu gîtulu, [D] #
510 gîtléj, [D] șotu, [K] măru lu adám
498 șot, măru lu adám
509 șotu lu adám +
șot; șoturi, măru lu adám 512
508 măru lu adám, [V] șotu gîtulu
497 nod, măru lu adám
nódu lu adám 518
499 șot; șoturi
măru lu adám
507 nod; nóduri, șot; șoturi, măru lu adám
517 nódu gîtulu, măru lu adám
466 șotu...+; șoturi
șotu lu- adam 477
[ɛ] gîtiță, na +
488
489 șotu gîtulu, măru lu adám
465 ómul sau cum și spuni ?
476 șotu [ə]
șot; șoturi, măru lu adám 513
519 șotu gîtulu, [D] # 523
șotu gîtuluį 478
șotu gîtulu 479
496 șxolánu gîtléjilu +
506 [ɛ] gîtiță; gîtiț
467 ?
487 șxotu gîtulu
500 nódu lu adám
gîtléj, nódu gîtulu
464 ?
uóu luį adám, [K] măru ~ 475
împărătúș; -túșă + 505
nódu gîtulu, măru lu adám 524
nódu lu- adám...+ 480
495 măru lu adám
514
516
gîtléj; -tléjă 486
nod; nóduri, măru lu adám + 522
gîtléju [ə]; gîtléjă 474
[ɛ]...nódu gîtulu...+
nódu lu adám, șotu la gît
nódu gîtuli
gîdléj; gîdléjă
494 SUCEAVA
501 nódu gîtulu, măru lu adám
nódu gîtulu, măru lu adám
463 gîtiță
485
504
490 nódu gîdléjuluį
515
520 măru lu adám, nódu gîtulu
468 nódu iésta di la grumáț +
502 nxódu gîtulu
șotu gîtulu +
481 măru lu adám, nódu gîtuluį
525
gîtléj; -tléjă 473
491 nódu gîtuluį
503 nódu la gît
526 împărătúșu gîtulu, măru lu adám
483
521 măru lu adám
469 șxolánu gîtiți
484 gîtléj +
[ɛ] nódu gîtulu, gîtléj; -tléjî +
nódu gîtuį? +
553 măru lu adám +
527 șotu gîtulu, șotu lu adám [!] +
puámă
berigátă +; -gáti
554
462
[ɛ] gîtlán; -tláni
492
măru lu adám, șotu ~ [!] șot; șoturi 542
șot, gîștiriáță, măru lu adám + 528
483
564 nxódu grumázulu
470 gîtlán
șotu gîtuluį
552 îngiți̯tăuári, măru lu adám
529 măru lu adám
482 dierigáta ásta, măru +
563
471 măru luį adám
565 șxot +
555
543 nod, măru lu adám + gîștiriáță; -réță +
ásta-i șxotu gîtulu +
măru lu adám
530
461 búmba, [K] búba mânduluį
575 măru lu adám
562 șotu gîtulu sau șotu lu adám
544
nódu lu adám +
541
nódu gîtuluį 531
576 nódu lu adám
472 nódu gîtulu
556 gîtléju [ə], șotu di la gît
540 șotu di la gît, nódu ~; +
574 șot
nódu gîtulu 561
548 împărătúș, măru lu adám
551 nódu lu adám +
gîtléj, nódu lu adám, măru ~
573 nódu gîtulu
557 nxod
nódu gîtulu, măru lu adám 539
566 gîtléj, nódu gîtuluį
532 IAȘI
nódu lu adám
572
569 șotu gîtulu
nódu lu adám, [ə] gîștireáță
gîșter; nódu lu adám 550
Prut
570 nódu gîtulu
540 nódu lu adám
538 nódu gîtulu, [D] # +
măru dómnulu, [D] # 546
534
533
567 nódu lu adám
558 nódu gîtulu
nódu gîtulu
nódu lu adám
568 măru lu adám
șot, măru lu adám +
547
nódu luį adám 535
PIATRA NEAMȚ
559 măru dómnulu
549
gîșteru sau îngițîtoárea; +
537 nódu gîtulu; nóduri +
571 nódu lu adám
545 nódu gîtulu
548
536 nódu gîtulu
577
nódu gîtulu
nódu gîrléjuluį
598
nódu lu adám +
582 gîștiru [ə]
560 gîșter
608
gîșțer; gîștiri
599
609
578 uóuu de la gît, uóuu luį adám
584 gîștirgází
nódu gîtulu; nóduri
nod; nóduri + 621
582 gîștir
nódu gîșterulu
gîștiru [ə]; gîșteri +
591 nxod
607
nódu sau măru lu adám
măru lu adám 589
600
620

II. 466: dî la grumáz.
468: [II] nódu gîtiți, [B] mắru dómnuluį.
480: gîtléj, nódu gâtuluį.
482: [*] mắru lu - adám.
484: [II] nódu dî la gîtlán.
488: [ǫ] împarătúșu gîtulu.
492: "Unii îi zic dipi bibliį: símbur'li lu adám".
493: [II] ǩótu lu adám.
496: ǩolánu gîtulu.
501: ǩolánu ista...nódu gîrtuluį, nu ș cum dicî.
505: [D] mắru lu adám; mérili lu adám [sînt] mamélii, țîțîli la fiméį.
509: înainti sî zîșî numa șot; șóturi.
514: dácî-į máriįț plâșî zînu.
515: îngițîtóri [pl.]; -țóri, [D] ‡.
527: la barbáț îį mári.
528: Fimeîili n-au șot mari.
530: [R] mắru lu adám.
534: puáti la cárti [i se zice așa].
537: [Nu știe de "mărul lui Adam"]
540: [pl.] șóturi, nóduri.
541: Fimeîili n-au șotu ista.
543: nódu lu adám, nu-į la fiméį.
548: [pl.] gîșteri, îngițîtóri.
549: au numa barbáțâ.
551: [R] mắru lu adám, noį [femeile] n-avém; au barbáțâ bețîz [!].
553: beregátâ; -gáț.
554: [Sunetul final a fost pronunțat cu coardele vocale în poziția lui h și cu gura deschisă aproximativ în poziția lui ə.]
555: [II] șótu gîtuluį, nódu ~.
565: [V] uóuu dî la gît.
594: „La fel se spune și la omușor".
597: [N-a auzit de "nodul (mărul) lui Adam".]
600: [Îi zice și] mắru lu adám: "i-a rămas mărul în gît" [lui Adam].
604: mắru lu adám.
608: beregátâ; -gáț.
610: șótu lu adám; "cînd l-a amăgit Eva, cînd era în rai".
621: "Lui Adam, mărul i s-a oprit în gît; de asta au bărbații nódu-n gît".
623: gîtiți; gîtițî, [D] beregáțî; -gáț.
628: [*] gîtirjázî, [**] beregátî.
631: [!] únii mai zîsî mắru lu-adám.
632: nódu lu adám [!].
643: nódu lu adám.
645: îngițâtuári.
649: [*] gîștirgázî.
650: "Femeile n-au. Noi am rămas de la Adam, c-am înghițit mărul cela."
651: [Vezi răspunsul la întrebarea 259, h. 60.]
652: nódu ... gît.
656: [Inform. știe legenda cu Adam și Eva.]
667: gîtléj; gîtléjuri.
670: "Femeile nu-l au".

III. Din obișnuință, adesea a fost cerută și forma de [pl.]. Să se compare cu h. 60, 63.

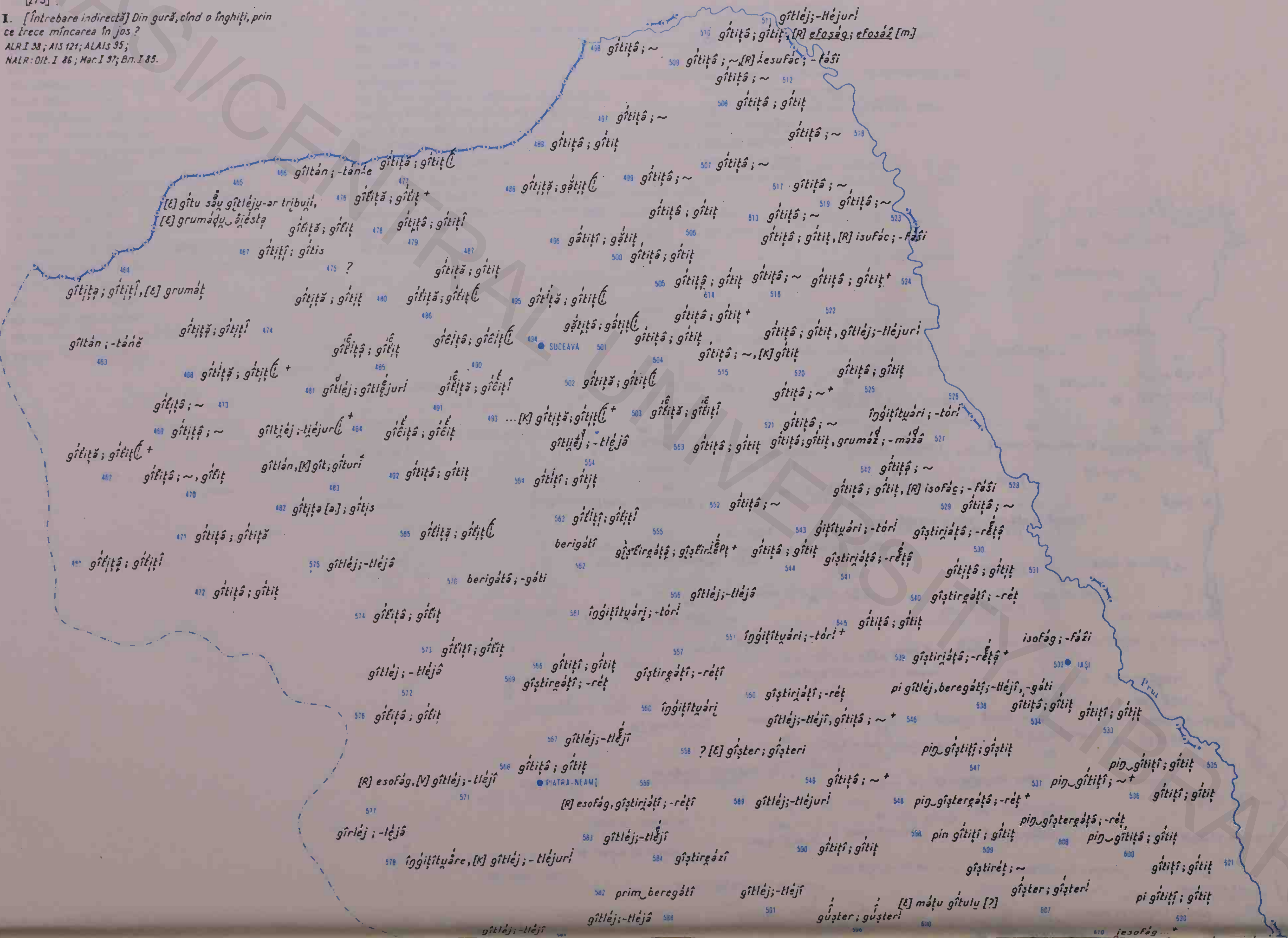
HARTA 63

ESOFAG, pl. *„gosier"*

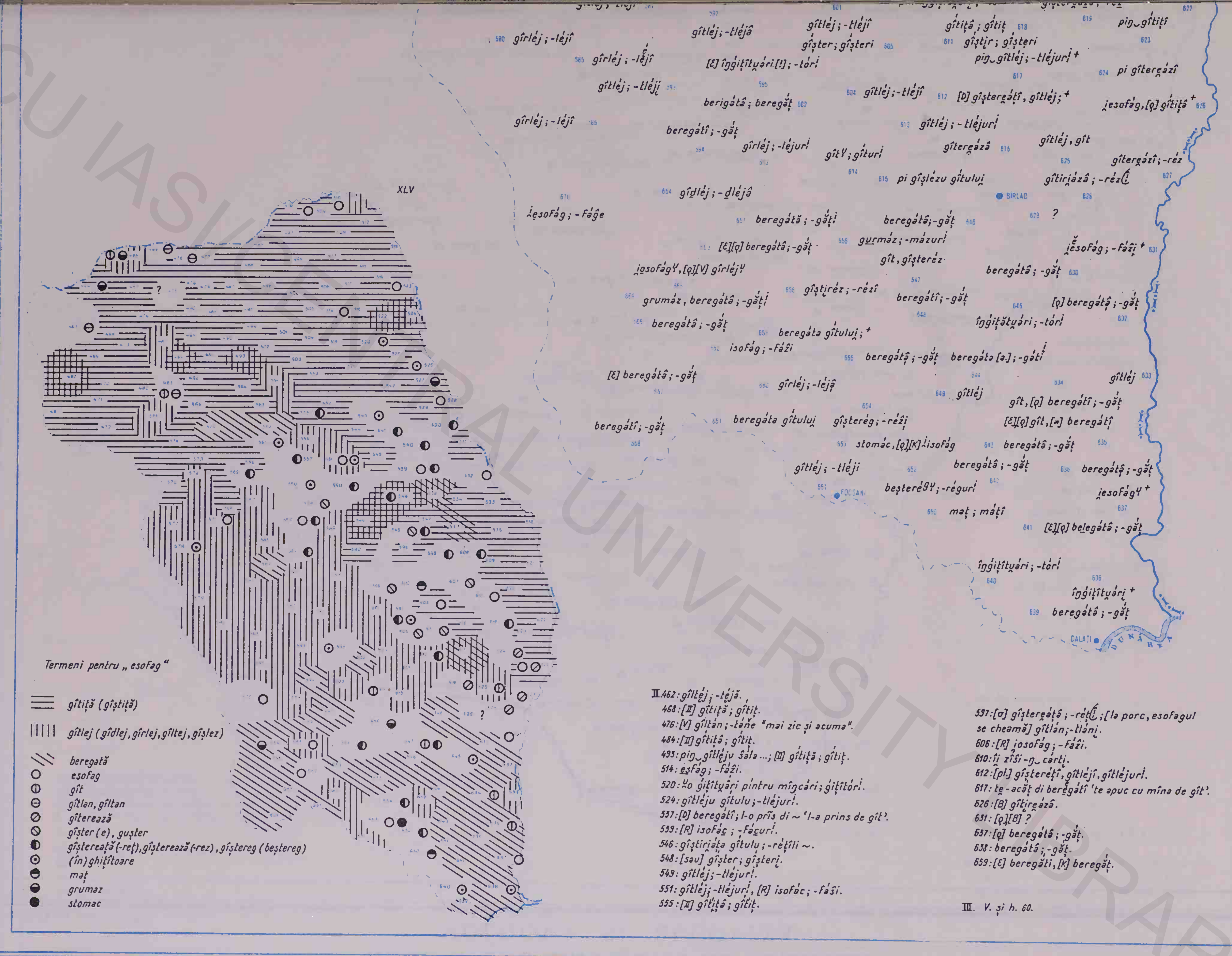
[273]

I. *[Întrebare indirectă] Din gură, cînd o înghiți, prin ce trece mîncarea în jos?*

ALR I 38; AIS 121; ALAIS 35;
NALR: Olt. I 86; Mar. I 97; Bn. I 85.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

XLV
Termeni pentru „esofag"
gîtiță (gîștiță)
gîtlej (gîdlej, gîrlej, gîltej, gîșlez)
beregată
esofag
gît
gîtlan, gîltan
gîterează
gîșter (e), guster
gîștereață (-reț), gîșterează (-rez), gîștereg (beștereg)
(în) ghițîtoare
maț
grumaz
stomac
BÎRLAD
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA
II. 462: gîtlej; -tejă.
468: [II] gîtiță; gîtiț.
476: [V] gîltan; -tane "mai zic și acuma".
484: [II] gîtiță; gîtiț.
493: pin gîtleju sala ...; [II] gîtiță; gîtiț.
514: esfag; -făzi.
520: Vo gîțitwari pintru mîncari; gițitori.
524: gîtleju gîtulu; -tlejuri.
537: [D] beregati; l-o prîs di ~ 'l-a prins de gît'.
539: [R] isofăc; -făcuri.
546: gîștiriața gîtulu; -rețîli ~.
548: [sau] gîșter; gîșteri.
549: gîtlej; -tlejuri.
551: gîtlej; -tlejuri, [R] isofac; -făsi.
555: [II] gîtiță; gîtiț.
597: [o] gîștereață; -reț; [la porc, esofagul se cheamă] gîtlan; -tlani.
606: [R] iosofag; -făzi.
610: îi zîsi -n carti.
612: [pl.] gîștereți, gîtleji, gîtlejuri.
617: te-acăț di beregati 'te apuc cu mîna de gît'.
626: [B] gîtireaza.
631: [o][B] ?
637: [o] beregată; -găț.
638: beregată; -găț.
659: [E] beregăti, [K] beregăț.
III. V. și h. 60.

HARTA 64

ALUNIȚĂ, pl. „grain de beauté"

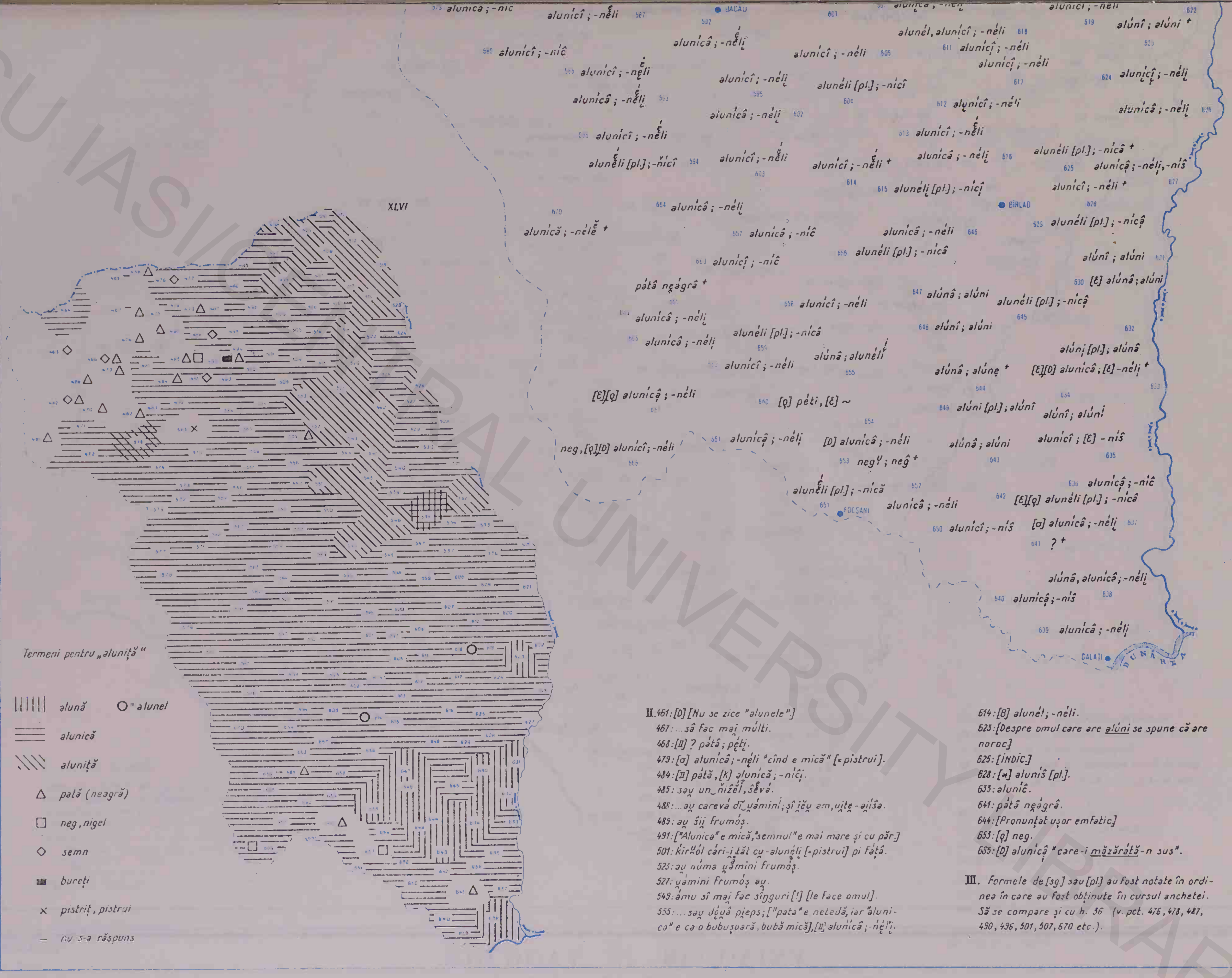
[276]

I. [Întrebare indirectă] Cum ziceți la acela negru, pe care îl au unii oameni, din naștere, pe obraz ?
ALR II MN 6945; ALRM II 55; ALAls 14; NALR: Ol. I 88; Mar I 58; Bn. I 51.

498 alunițâ ; ~
511 alunițâ ; ~
510 alunéli [pl.] ; -nicâ
509 alunițâ ; -néli
512 alunițâ ; ~ și alunéli
508 alunițâ ; ~
497 alunéli [pl.] ; -nicâ
489 alunéli [pl.] ; -nicâ + alunéli [pl.] ; -nicâ +
516 alunițâ ; -néli
465 ?
466 pâtă ; pẹți
477 alunicâ ; -néli
488 alunéle [pl.] + ; ko alunicâ
507 alunițâ ; ~
499 alunițâ ; ~
517 alunițâ ; ~
519 alunițâ ; ~
476 aluñică mări ; -ñéli mari, sămn ; sẹmni +
alunicâ ; -néli + 478
479 [ɛ] ko pâtâ ; pẹți +
496 alunicâ ; dọu_alunéli +
513 alunéli [pl.] ; -nicâ
506 alunéli [pl.] ; -nicâ
523 alunițâ ; -néli +
467 ? +
[ɛ] pâtă ; pẹți 475
487 alunicâ ; dọu_alunéli +
495 alunicâ ; -néli
500 alunéli [pl.] ; -nicâ
505 alunicâ ; -néli
524 alunéli [pl.] ; -nicâ
464 ?[o] alunicâ, aliñic [?]
480 pâtă ; pẹți
514 alunéli [pl.] ; -nicâ
518 alunițâ ; ~
522 anulicâ ; -léli
486 aluñicâ ; -néli, sămn ; sẹmne
474 pâtă ; pẹți
494 SUCEAVA alunicâ ; dọu_alunéli
501 alunicâ ; alunéli +
504 alunéli [pl.] ; -nicâ
520 alunițâ ; ~
463 [ɛ] sẹmni [pl.] ; sămn +
468 sămn ; sẹmne
485 [ɛ] ko pâtâ ; pẹțe +
490 to_bureț, sîm_pẹți di bureț mari +
502 ko_alunicâ ; alunéli
515 alunicâ ; -niș
525 alunicâ ; -néli
526 alunițâ ; ~
481 alunicâ ; -néli
473 pâtâ, pẹți [D] #
491 alunicâ ; -ñéli, sămn ; sẹmni +
493
503 aluñicâ ; -ñéli
521 alunițâ ; ~
527 alunéli [pl.] ; -nicâ +
469 ? ko pâtâ mnicâ, [D] #
484 alunicâ ? ; -néli +
[ɛ] alunicâ ; dọu-alunéli
553 alunițâ ; -niț
542 alunițâ ; -néli
462 sămn, pâtâ ; sẹmne, pẹțe
alunicâ ; -niș
483 alunicâ ; alunéli
492
554 alunéli [pl.] ; o_alunicâ
564
aluñicâ ; -néli
alunițâ ; ~, alunéli
552
alunicâ ; -niș 528
470 pâtâ ; pẹțe
482 pâtă ; pẹți
aluñicâ ; -néle
563
alunéli [pl.] ; -nicâ 529
471 alunicâ ; -néli
565 pistriț, ťistruț
543 alunițâ ; -néli
alunicâ ; -néli
555 pâtâ sau aluñicâ ; dọu-aluñéli... + alunicâ ; -néli
530
461 pẹți [pl.] ; pâtă +
575 alunițâ ; ~, [V] alunicâ ; -niș
562 aluñici ; -ñéli
544
541 alunițâ ; ~
alunici ; -néli 531
570 aluñicâ ; -néli
472 alunéle [pl.] ; -nicâ
556 alunicâ, -néli
540 alunici ; -néli
574 alunicâ ; -niș
561 alunéli [pl.] ; -nicâ
545 alunițâ ; ~
551 alunițâ ; -niț
573 alunéli [pl.] ; -nici
557 alunéli [pl.] ; -nicâ
539 alunéli [pl.] ; -nicâ
alunițâ ; ~
566 alunici ; -néli
532 IAȘI
alunicâ ; -néli
569 alunici ; -niș
alúni, alunici ; -niș
572
550 alunéli [pl.] ; -nici
538
alunéli [pl.] ; -nicâ
560 alunicâ ; -néli
alunițâ ; ~ 546
534
576 aluñicâ ; -ñéli
533
567 alunéli [pl.] ; -nici
558 alunici ; -néli
alunici ; -néli
alunici ; -niș
alunițâ ; ~ +
547
alunici ; -néli 535
568 alunéli [pl.] ; -nicâ
PIATRA-NEAMȚ
559 alunéli [pl.] ; -nici
549
alunicâ ; -niș
537 alunéli [pl.] ; -nicâ
536 alunici ; -néli
571 alunéli [pl.] ; -nici
589 alunicâ ; -néli
548
alunicâ ; -niș, -néli
577
alunicâ ; -néli
583 alunici ; -néli
598
alunicâ ; -néli
608
alunéli [pl.] ; -nicâ
609
590
599
584 alunéli [pl.] ; -nici
alunici ; -niș
alunici ; -néli
alunici ; -néli 621
578 alunicâ ; -néle
alunici ; -néli 582
alunicâ ; -néli
588
alunici ; -néli
591
alunicâ ; -néli
600
alunici ; -néli
607
alunici ; -néli
620

Prut

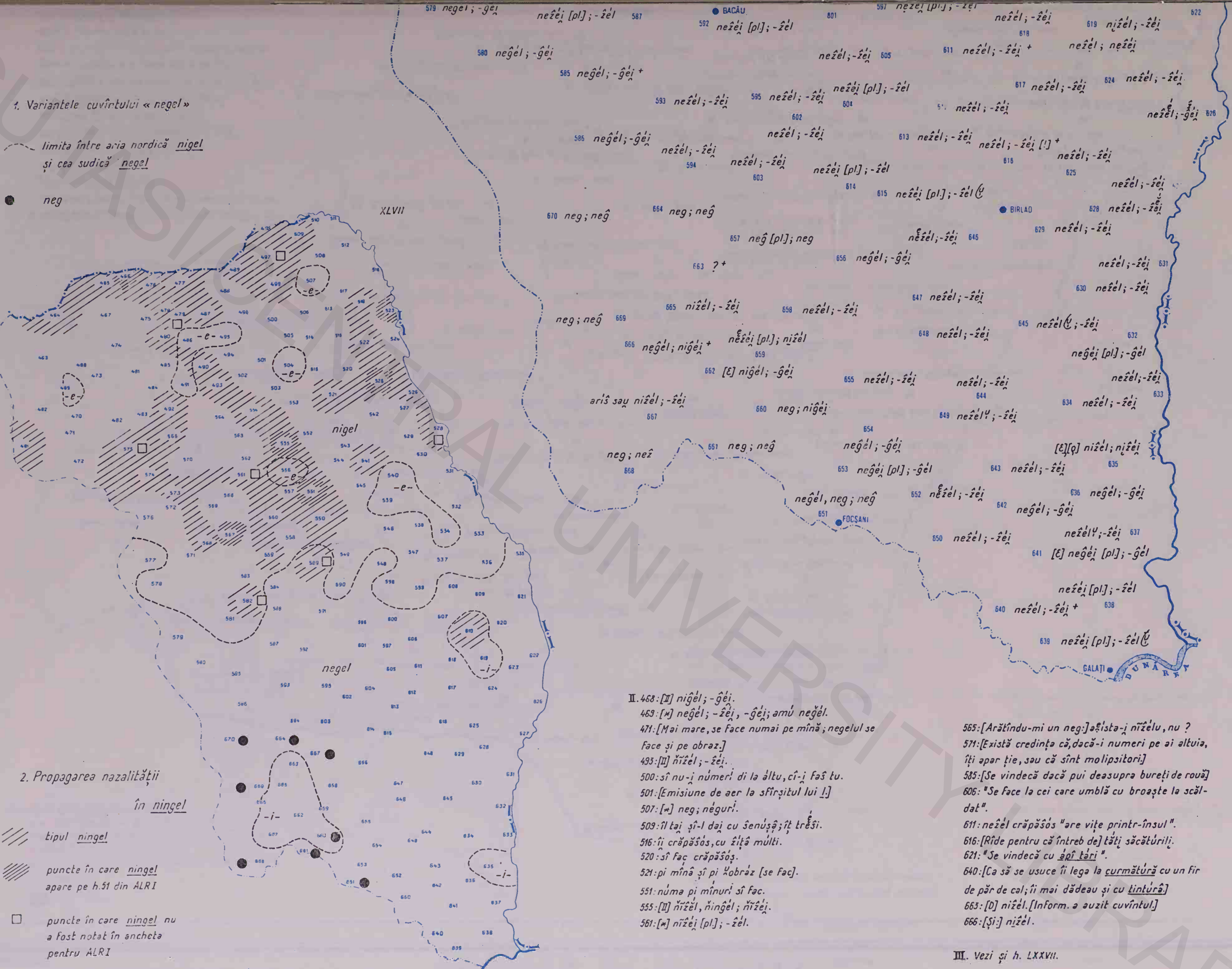
II. 461: [D] [Nu se zice "alunele".]
467: ...să fac mai mulți.
468: [II] ? pătă; pęți.
479: [o] alunícă; -nęli "cînd e mică" [= pistrui].
484: [II] pătă, [K] alunícă; -nícį.
485: sau un nižél, šévă.
488: ...au careva di uămini; și ięu am uite-aișa.
489: au šii frumoș.
491: ["Alunica" e mică, "semnul" e mai mare și cu păr.]
501: Kirkol cări-i tăt cu-alunęlį [= pistrui] pi fáță.
525: au núma uămini frumoș.
527: uămini frumoș au.
549: ămu și mai fac singuri [!] [le face omul].
555: ...sau dóuă pieps; ["pata" e netedă, iar "alunica" e ca o bubușoară, bubă mică], [II] alunícă; -nęlį.

614: [B] alunél; -néli.
623: [Despre omul care are alúni se spune că are noroc.]
625: [INDIC.]
628: [*] aluniš [pl.].
633: alunić.
641: pătă nęágră.
644: [Pronunțat ușor emfatic.]
653: [o] neg.
655: [D] alunícą "care-i măzărátă-n sus".

III. Formele de [sg.] sau [pl.] au fost notate în ordinea în care au fost obținute în cursul anchetei. Să se compare și cu h. 36 (v. pct. 476, 478, 487, 490, 496, 501, 507, 670 etc.).

NEG, pl. *„verrue"*
[271]
I. *[Întrebare indirectă] Cum îi ziceți la bubulița aceea mică și tare, care se face mai ales pe mînă și care, dacă o tai, crește din nou cum a fost (la unii se face pe față sau pe nas)?*
ALR I 51; ALRM I 71, cf. 78, 79; AIS 196; ALL 1032; ALAls 248; NALR: Olt. I MN pl. 5; Mar I 99; Bn. I 87.
SUCEAVA
IAȘI
PIATRA-NEAMȚ
Prut

II. 468: [II] nigêl; -ĝêi̯.
469: [*] negêl; -žêi̯, -ĝêi̯; amú negêl.
471: [Mai mare, se face numai pe mînă; negelul se face și pe obraz.]
493: [II] ñižél; -žêi̯.
500: sî nu-i̯ númerí di la ăltu, cî-i̯ faŝ tu.
501: [Emisiune de aer la sfîrșitul lui l.]
507: [*] neg; néguri.
509: îl tai̯ șî-l dai̯ cu ŝenúșă; îț treŝi.
516: îi̯ crăpăŝós, cu žîță múlti.
520: sî fac crăpăŝóș.
521: pi mînă șî pi kobráz [se fac].
551: núma pi mînuri sî fac.
555: [II] ñižél, ñingêl; ñižêi̯.
561: [*] nižêi̯ [pl.]; -žél.
565: [Arătîndu-mi un neg:] aŝista-i̯ nižélu, nu ?
571: [Există credința că, dacă-i numeri pe ai altuia, îți apar ție, sau că sînt molipsitori.]
585: [Se vindecă dacă pui deasupra bureți de rouă.]
606: "Se face la cei care umblă cu broaște la scăldat".
611: nežél crăpăŝós "are vițe printr-însul".
616: [Rîde pentru că întreb de] țâți săcăturili.
621: "Se vindecă cu ăpî țări".
640: [Ca să se usuce îi lega la curmătúră cu un fir de păr de cal; îi mai dădeau și cu țintúră.]
663: [D] nižél. [Inform. a auzit cuvîntul.]
666: [Și:] nižél.

III. Vezi și h. LXXVII.

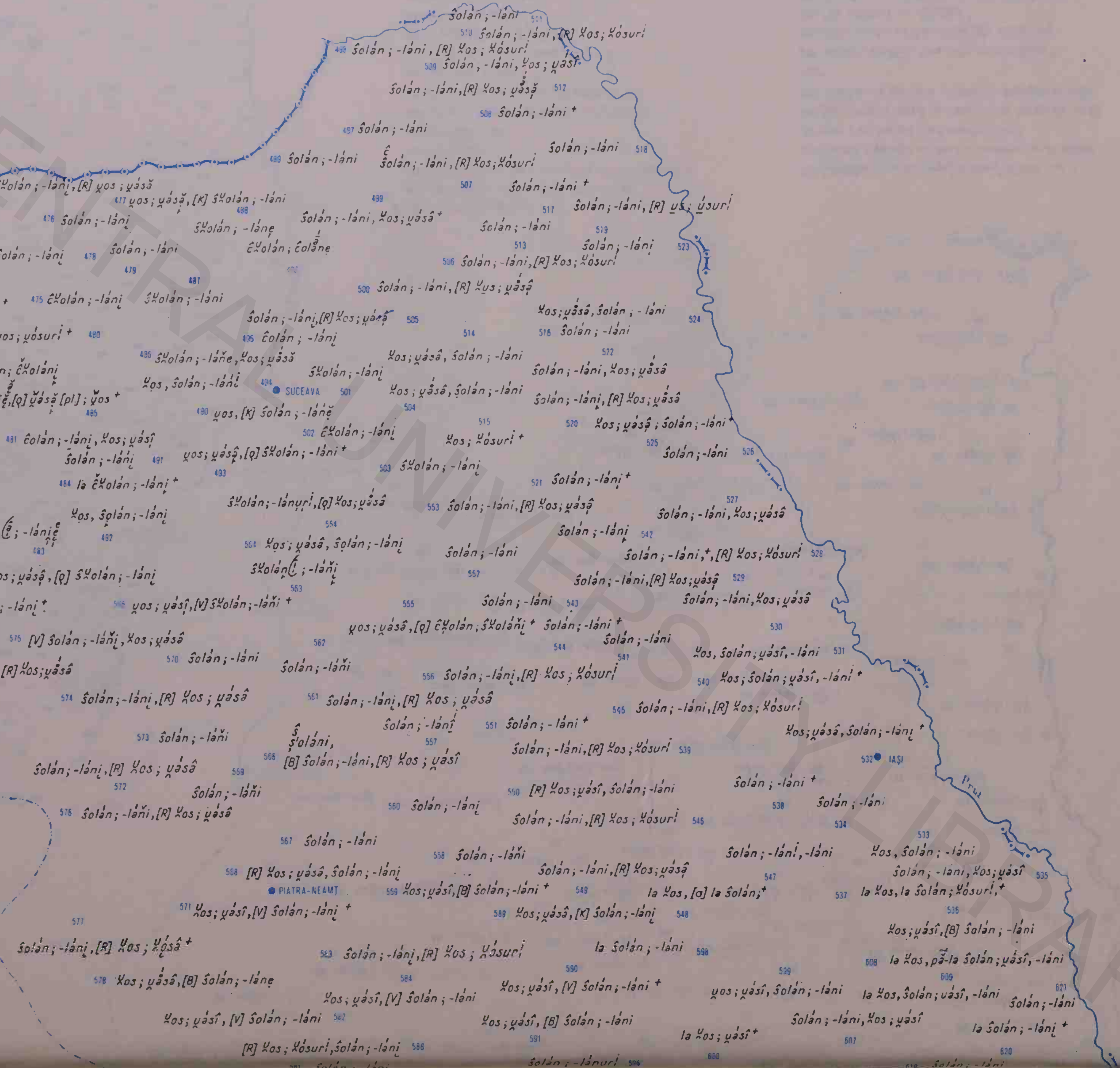
NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

OS, pl. „*os*"

[284]

I. *[Întrebare indirectă] Dacă te tai adînc cu cuțitul la deget, ajungi pînă la ...?*

ALRM I 5; ALM 354; ALF 953, AIS 90; ALL 1113; ALG 955, 956; ALMC 1303; cf. ALR I s.n. 326; cf. ALRM II s.n. 208; NALR: Olt. I M.N pl 5; Mar. I 102.

II. *461: [D] ŝᵘont; ŝṷánti̯ [se zice la un os gol, fără carne, de vită sau de găină; se zice, peiorativ, la degete:] strînzît ŝṷántili̯.*

465: ĉᵘolani̯ [plF].

468: [II] ṷos; ṷásâ, [B] ĉolán; -láni̯.

471: "Mai spun și acum oamenii mai̯ vek'".

480: "Cam ŝᵘolán se obișnuiește".

484: [II] ĉᵘolán; ĉᵘolánie̯, [R] ṷos; ṷásă.

485: [ŝᵘolán e mai frecvent; am notat prin ṷ̌ un zgomot fricativ mai puternic al lui ṷ.]

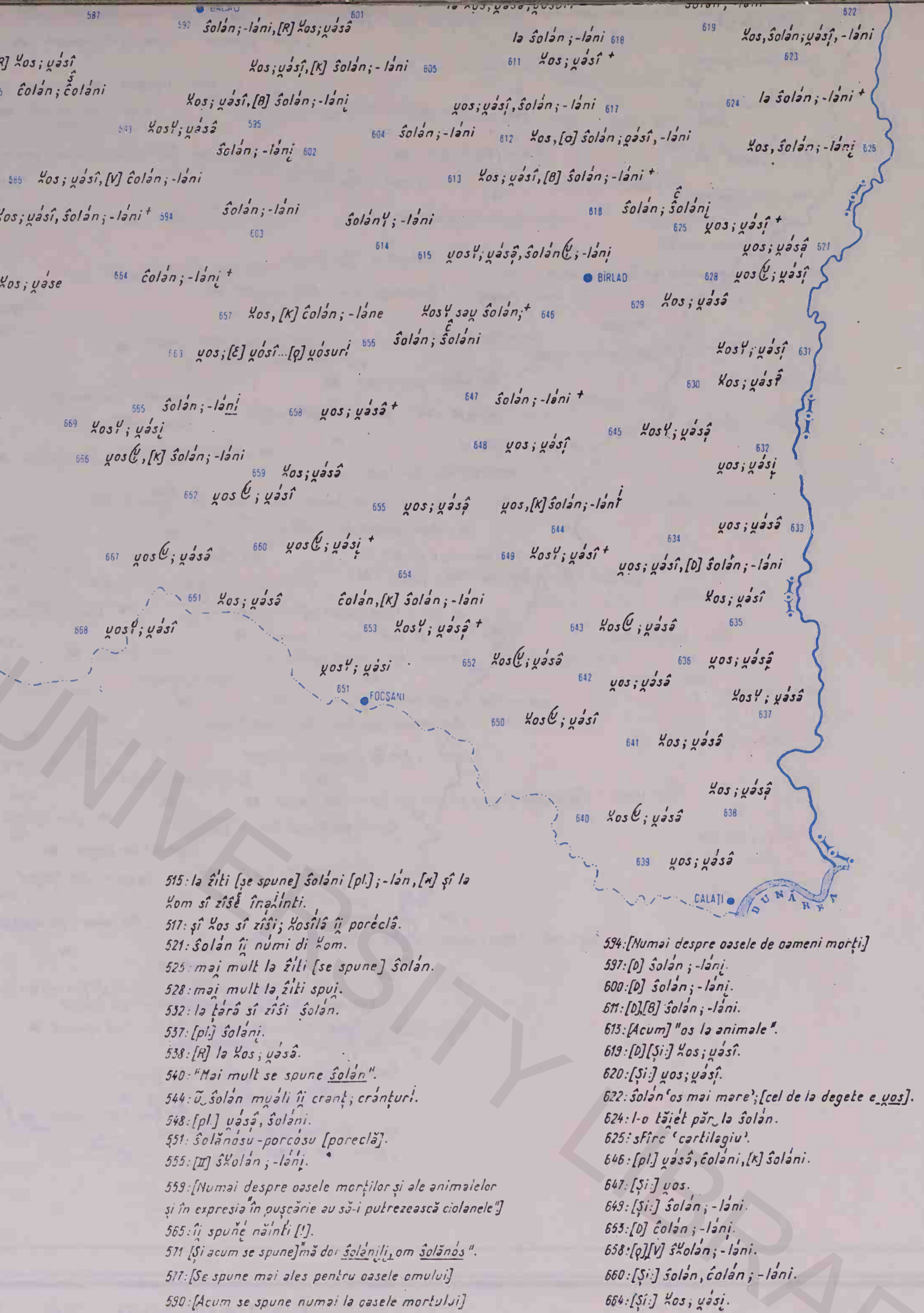
493: îi̯ tot așḙeaș; dicît núma-i̯ skimbátî vᵘórba.

499: i̯-o ramás kélia și ŝolánili.

508: ŝolănicâ îi̯ poriclâ.

513: ŝolán gol [poreclă].

XLVIII
Răspîndirea termenilor « ciolan » și « os »
ciolan
os
nereprezentat: ambii termeni

BÎRLAD
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA
515: la zîti [se spune] šoláni [pl.]; -lán, [K] și la hom sî zîšî înalînti.
517: și hos sî zîši; hosîlă îi poreclă.
521: šolán îi numi di hom.
525: mai mult la zîti [se spune] šolán.
528: mai mult la zîti spui.
532: la țară sî zîši šolán.
537: [pl.] šoláni.
538: [R] la hos; uásă.
540: "Mai mult se spune šolán".
544: u šolán mușali îi cranț; crănțuri.
548: [pl.] uásă, šoláni.
551: šolănósu-porcósu [poreclă].
555: [II] šolán; -láni.
559: [Numai despre oasele morților și ale animalelor și în expresia "în pușcărie au să-i putrezească ciolanele"]
565: îi spuni nainti [!].
571: [Și acum se spune] "mă doi šolănili, om šolănós".
577: [Se spune mai ales pentru oasele omului]
590: [Acum se spune numai la oasele mortului]
594: [Numai despre oasele de oameni morți]
597: [D] šolán; -láni.
600: [D] šolán; -láni.
611: [D],[B] čolán; -láni.
613: [Acum] "os la animale".
619: [D] [Și:] hos; uásî.
620: [Și:] uos; uásî.
622: šolán 'os mai mare'; [cel de la degete e uos].
624: l-o tăiet păr la šolán.
625: sfîrc 'cartilagiu'.
646: [pl.] uásă, čoláni, [K] šoláni.
647: [Și:] uos.
649: [Și:] šolán; -láni.
653: [D] čolán; -láni.
658: [Q][V] šolán; -láni.
660: [Și:] šolán, čolán; -láni.
664: [Și:] hos; uásî.

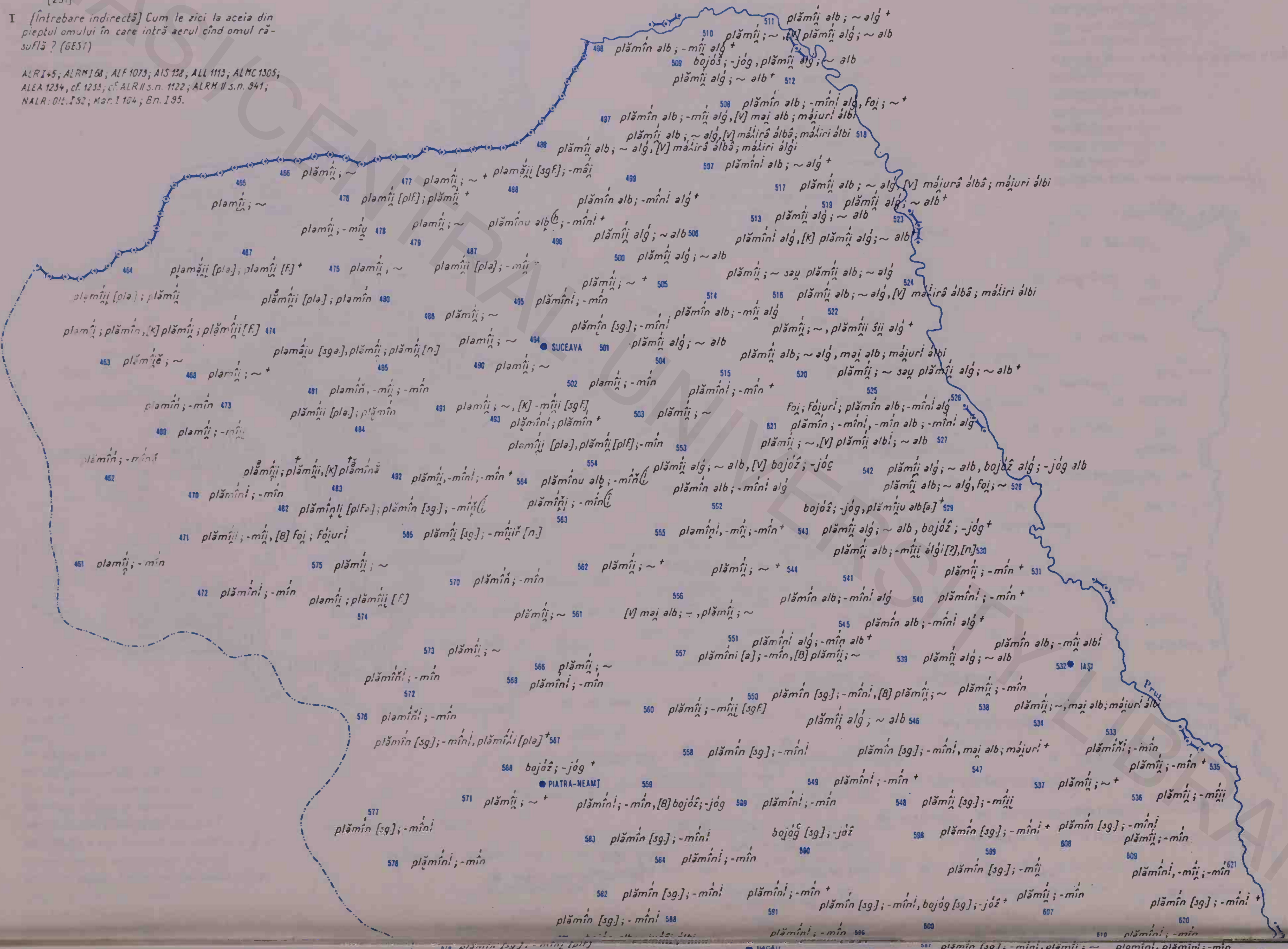
HARTA 67

PLĂMÎNI, sg. *„poumons"*

[291]

I [Întrebare indirectă] Cum le zici la aceia din pieptul omului în care intră aerul cînd omul răsuflă ? (GEST)

ALR I+5; ALRM I 68; ALF 1073; AIS 138; ALL 1113; ALMC 1305; ALEA 1234, cf. 1233; cf. ALR II s.n. 1122; ALRM II s.n. 941; NALR: Olt. I 52; Mar. I 104; Bn. I 95.

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 467: atinzi la miedicini asta numa.
468: [II] plamîn [sg.]; -mîi, plamîii [sgf.]; -mîni.
476: [După întrebarea 321:] plămîi albĝ; ~ alb.
477: [După întrebarea 321:] plamîi alb; ~ albi [n.], bojog; -juăzi "se zice la vite".
487: sau ~ plamîii.
492: bojoĝ; -jog.
493: [II] plămîi; ~, "la animale: maiu şal alb".
496: ma dor plămîii.
498: [V] mai alb; ~ alg; la ziti zîs bojoz; -joc.
499: bojoz; -jog.
505: [V] maiirâ; maiiri.
507: bătrîni zîseu şi maiirâ albâ; maiiri albi.
508: [V] maiirâ albâ; maiiri albi.
511: [V] maiirâ albâ; maiiri albi.
512: [R] respiratori; ~, [V] maiurâ albâ; maiuri albi.
515: [B] mai alb; ~ alg.
519: Foi; Foiuri; cu ăii răspiri.
522: plămîi alb; ~ alg, Foi; ~, bojoz; -jog.
523: plămîili algi [?].
525: bojog [sg.]; -joz.
529: plămîi alb; ~ alg.
531: [Şi:] bojog [sg.]; -joz [mai ales la animale].
535: [La animale:] bojoz; -jog.
537: [La porc:] maiurli albi; mai.
540: [B] bojoz; -jog.
543: bojoz zîs şi la ziti.
544: la animali îi mai alb; maiuri albi.

545: [R] Ficat alb; Ficat alg, [V] mai alb; maii albi.
547: [Şi:] Foi; Foiiri.
549: bojoz; -jog.
551: maiuri albi; mai alb.
555: [II] plămîn [sg.]; -mîn; "la animale, Ficaţi [sînt] maiurile, plămînii".
562: [R] plămîn [sg.]; -mîni.
567: bojuăzi; -jog.
568: [R] plămîn [sg.]; -mîni.
571: [R] plămîn [sg.]; -mîni.
585: [V] bojogi [pla.]; -jog.
586: [V] bojuăgi; bojuăgi;
587: [B] plămîie [pl.]; -mîi.
591: [B] plămîi; -mîii [n.].
594: bojuăzi [se spune la plămîni şi Ficat împreună].
598: [La porc:] maiili şeli albi.
600: maiu alb [este] întrî maţi; [în evreieşte se spune] vasî leibîr 'mai alb'. [Au fost mai mulţi negustori evrei în localitate]
601: [B] bojog [sg.]; -joz [acum se spune numai la plămînii oilor].

604: [V] bojog [sg.]; -joz [acum se spune numai la plămînii animalelor].
606: [o] bojoz; -jog [!], [B].
614: [x] plămîi; ~.
620: [La animale şi la om şi:] bojog [sg.] [!]; -joz.
626: [plF.]
641: [Inform. are un plămîn operat]
660: [sg.] plămîn, bojog.
664: plămîni; -mîn.
665: [plF.]: (două) plămîni.

III. V. şi h. 68, 77.

HARTA 68

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

tuberculoză, [V] ɣoftigă
BACĂU
ari plămînii +
tuberculozî, [B] atác
plămînii
ĭi atacát, boáli di-atác
ĭi atacát, ĭi tuberculos
plămînii
plămînii
ĭi atacát, [D] ɣofticî +
plămînii
plămînii
tebeșeu, tuberculozî
pleumînii, [R] tuberculozî
ari plomînii
tuberculoză, [V] ɣoftigă
buála de plămîni
ĭi atacát
tuberculoză +
buálî di plămîni, tuberculozî
tuberculozî
ɣoftigî
plămînii, atác
plomînii
[E] plomînii, atác +
tuberculoză, plămînii, tebeĉé
tebeĉeu, tuberculoză, atác
[V] atác, [R] tebeșeu
ɣofticâ
atác
BÎRLAD
[q] + atác
tuberculoză
plămînii
[B] atác, tuberculoză, tebeĉeu
plămînii
tebecist, [q] ~ +
[*] plomonii +
i-atins, [q] tuberculoza [a.]
[q] buálâ di plămîni +
plomonii
atác
atác +
tuberculoză
[q] +, [E] turbiculoză
atác +
tebeĉeu, [q][V] atác
tuberculozî
[E][D] tuberculozî +
tebeĉeu, [V] atác
atác, turbeculoz +
turbeculoză plomunáră +
[R] tebeĉé, [V] atác +
? +
ɣofticâ, [*] atác
ɣofticî, [R] tuberculozî
ɣofticî +
tuberculoză, atác
gavérnâ, strugurăș pi plămîn
[V] atác, [R] tuberculoz +
tebeĉeu, atác
atác
turbeculozî +
ɣofticâ
[q] ? +
atác
FOLCIU
atác
tuberculoză
[E][q] atác, ɣofticâ
[V] atác, tuberculuásâ + [E] plomonii
[E][q] plomonii
GALAȚI
DUNĂREA

II. 461: [o] ɣofticâ "se spunea mai demult, dar nu știu precis la ce"; [D] [nu se spunea « heticâ »].
463: [o] ofticâ.
466: [După întrebarea 293:] ɣofticâ.
468: [II] atacát la plamîi, ɣofticâ.
478: [V] ɣoftigâ.
479: [Se zice și la] nadușálâ.
482: [o] tubirculɣós; [după întrebarea 294:] [D] ɣoftigɣós, ári ɣoftigâ.
483: [V] ɣoftigâ, ɣoftiga-l înnădușă, nu puté suflá.
484: [II] turbiculɣós, ɣoftigâ.
485: buálâ plomunárâ, plumnárâ.
490: [o] ɣoftigâ "la care se uscă plămîii".
491: [R] tuberculós, ťebeșíst, ázmâ.
497: îț ɣomuárâ plămînu alb.
500: s-o hodorožít plămîii alg.
501: ťebeșíst.
519: ți s-o apríns fóiu.
522: i-o atacát nicurátu bojóži.
526: s-o bortilít plămînu.
533: [Și:] ɣóftigî.
537: [Omul] îi tuberculós; plomonii "nu-i boală molipsitoare".
539: ți s-o perforát plămîii.
541: îi bólnav di ḱept.
547: îi bolnáv di plomănii.
549: [R] tuberculósâ.
550: boálî di plămîi.
554: [o] tubierculuásî.
555: [o] ɣofticâ; [după întrebarea 294:] turbeculózâ; [II] pleumonii, tuberculuázâ.
562: ɣoftigî, [este] atacát.
563: [După întrebarea 293:] [V] ɣoftigâ.
565: [V] atacát(!); -cáț.
576: [q] tîberculózâ.
582: atác.
584: tuberculózî, plămînie.
597: îi tuberculós; -lóș, [B] ɣóftigâ. "Boala se cheamă tuberculoásâ".
610: acú-i zîși tuberculózâ.
611: [R] tebeșé.
616: tebeĉéu.
620: [Și:] ɣóftigî; [omul] îi îmbăgițát [e bolnav de diferite boli interne].
622: zâși di atác, atacát.
631: [Inform. principal a dat apoi același răspuns.]
635: [Al doilea termen reprezintă tot numele bolii.]
651: [Este] atacát.
656: [Termenul reprezintă numele bolii și a fost repetat de inform. și după ce a răspuns la întrebarea 293 "tuberculos".]
660: tuberculózâ.
662: tebeĉé pulmonár.
657: ~ plămînárâ.

III. În multe cazuri inform. au dat mai întîi (sau numai) adj. corespunzător (nu au fost notate pe h.: 632: atăcát la plămîni; 642: atăcát; 647: tebeĉíst, [q] tuberculós); aceeași este situația în pct. 626, 628, 645, 666, 668, pentru care vezi h. 69. Inform. din pct. 642 și 644 nu au putut formula numele bolii. Nu ne-am putut da seama dacă cel de al doilea termen din pct. 633 și 640 reprezintă numele bolii sau al bolnavului.

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

TUBERCULOS, pl. „*tuberculeux*"

[293]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici că este omul care are boala asta? [tuberculoză]

NALR: Olt. I 94; Mar. I 106; Bn. I 98.

SUCEAVA

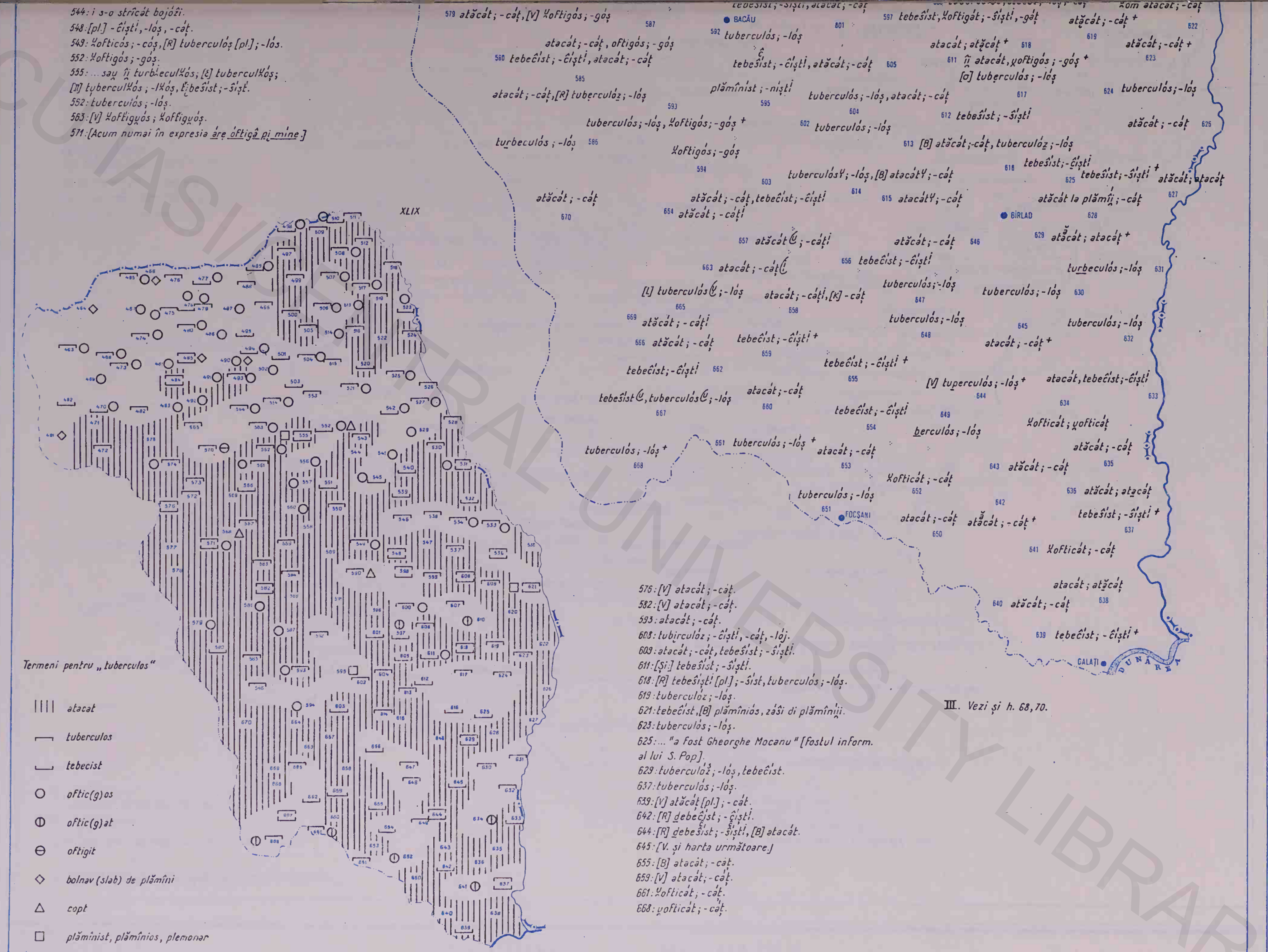
PIATRA-NEAMȚ

IAȘI

Prut

II. 466: [Primul răspuns:] bŭolnâv dĭ plamîĭ; bŭolnâvĭ ~.
484: [II] turbiculŭós; -lŭóș, țibicist; -cĭștĭ.
485: buălnâv ḑĭ plamîĭ, sau...
490: bŭolnav ḑĕ plamîĭ; -návĭ.
491: [Vezi și răspunsul de pe h. 68.]
492: ... la plămîĭ.
493: [II] tuberculŭóz; -lŭóș, atacát; -cáț.
513: ări ŭoftigă pi mini.
522: i-s atacat plămîĭ.
529: am ŭofticî pi șineva [am necaz].
531: [pl.] atacát, ŭoftigóș, tuberculóș, tebeșiștĭ.
536: tuberculós; -lóș.

544: i s-o stricat bojoži.
548: [pl.] -čišti, -loș, -cat.
549: ꭓofticos; -coș, [R] tuberculos [pl.]; -los.
552: ꭓoftigos; -goș.
555: ... sau și turbiculꭓos; [ĕ] tuberculꭓos;
[Ĭ] tuberculꭓos; -Ꭓoș, ťibeșist; -șișt.
562: tuberculos; -loș.
563: [V] ꭓoftiguos; ꭓoftiguos.
571: [Acum numai în expresia are oftigă pi mine.]
XLIX
BACĂU
BÎRLAD
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA
576: [V] atacat; -cat.
582: [V] atacat; -cat.
593: atacat; -cat.
608: tubirculoz; -čišti, -cat, -loj.
609: atacat; -cat, tebeșist; -șiști.
611: [Și:] tebeșist; -șiști.
618: [R] tebeșišti [pl.]; -șist, tuberculos; -loș.
619: tuberculoz; -loș.
621: tebečist, [B] plăminios, zăși di plămînii.
623: tuberculos; -loș.
625: ... "a fost Gheorghe Mocanu" [fostul inform. al lui S. Pop].
629: tuberculoz; -loș, tebečist.
637: tuberculos; -loș.
639: [V] atăcat [pl.]; -cat.
642: [R] debečist; -čišti.
644: [R] debeșist; -șišti, [B] atacat.
645: [V. și harta următoare.]
655: [B] atacat; -cat.
659: [V] atacat; -cat.
661: ꭓofticat; -cat.
668: yofticat; -cat.
III. Vezi și h. 68, 70.
Termeni pentru „tuberculos"
atacat
tuberculos
tebecist
oftic(g)os
oftic(g)at
oftigit
bolnav (slab) de plămîni
copt
plăminist, plămînios, plemonar

TUBERCULOASĂ, pl. „*tuberculeuse*"

[294]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e femeie ? (Vezi h. 69.)

NALR: Olt. I 95; Mar. I 107; Bn. I 99.

II. 466: bᵘolnávi ~, yofticoásă; ~.
468: yofticuásă; -cuási; [II] yofticoásă; ~.
475: [R] tuberculuásă; -luásă, tot.
477: yofticuásă; ~.
478: [V] ᵡoftiguásă; ~.
479: yofticuásă; ~.
480: yoftiguásă; -guásă.
484: [II] turbiculoásă; ~, tibecístă; -císte.
485: tubierculoázâ; ~.
493: yoftiguásă; -guási; [II] atacátă; -cáti, tuberculᵘozâ; ~.
505: tuberculuázâ; ~.
519: atacátă; -cáti.
537: atacátă; -cáti.
539: [R] tebesístă; -sísti.

540: atacátî; -cáti.
548: atăcátâ; -cáti, turbeculoásâ; ~.
549: ꭓofticuásâ; ~, [R] tuberculuásâ; ~.
552: cuáptâ; cuápti, tebisístâ; -sísti.
554: yoftiguásâ; ~.
555: [Ⅱ] tuberculuásâ; -luásâ, tibesísti [pl.].
561: [*] oftiguásâ; ~.
562: tuberculuásî; ~, tebesístî; -sísti.
563: [V] yoftiguásâ; -guásî.
564: [V] ꭓoftiguásâ; ~.
571: tebecístî; -síste, atacátî; -cáti.

579 atăcátâ; -câti, [V] ꭓoftiguásâ; ~
580 tebecístî; -císti, atacátî; -cáti
585 atacátî; -cáti, [R] tuberculuásî; ~
tuberculuásâ; ~, ꭓoftiguásâ; ~, atacátâ; -cáti
tuberculuásâ; ~
tebecístî; -sísti, atacátî; -cáti
plămînistî; -nísti
tuberculuásâ; ~
turbeculuásî; ~
ꭓoftiguásî; -guási
tuberculuásî; ~, [B] atacátî; -cáti
tebecístî; -císti, atăcátî; -cáti
atăcátâ; -cáti
atăcátă; atacáte
atăcátă; atacáte
atacátâ; -cáti
[L] tuberculuásâ; ~
atacátî; -cáti
atăcátâ; -cáti
atăcátâ; -cáti
atacátâ; -cáti +
tebecístî; -císti
turbeculuásâ; -luásâ
atacátâ; -cáti
turbeculuásî; -luási +
ꭓofticátâ; -cáti +
atacátâ; -cáti
atacátâ; -cáti
tebecístâ; -císti
tuberculuásî; -luázî [pl.]
tuberculuásî; ~
tebecístâ; -císti
berculuásî; ~
ꭓofticátâ; -cáti
turbeculuázâ; -luázi
atacátî; -cáti
601 atacátî; -cáti, tebesístî; -sísti
597 tebesístâ; -sísti +
atacátî; ~ +
611 tebecístî; -císte +
tuberculuásî; ~ +
tuberculoásî; ~ 617
612 tebesístî; -sísti
613 [B] atăcátî; -cáti +
tebecístâ; -císti 618
615 atacátâ; -cáti
BIRLAD
atăcátâ; -cáti
tuberculuásî; ~
tuperculuásâ; ~ +
atăcátâ; -cáti
debecístâ; -císti
tuberculoásî; ~ 619
atăcátî; -câti + 623
624 tuberculoásâ; ~
tuberculuásâ; ~ 626
tebesístâ; -sísti 625
atăcátâ; atacáti 627
628 atacátâ; -cáti
629 tuberculozâ; ~ +
turbeculuázâ + 631
tuberculuásâ; 630
tuberculuásâ; -luási 632
atăcátâ; -cáti +
tebecístâ; -císti 633
yofticátî; -cáti
atăcátî; -cáti 635
atăcátâ; -cáti
tuberculuásâ; ~ + 637
641 yofticátâ; -cáti
atăcátâ; -cáti
640 atăcátâ; -cáti
639 tebecístâ; -císti
BACĂU
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA

Termeni pentru „tuberculoasă"

- (vertical lines) atacată
- (open bracket) tuberculoasă
- (closing bracket) tebecistă
- ○ oftic(g)oasă
- ⦶ oftic(g)ată
- ⊖ oftigită
- ◇ bolnavă (slabă) de plămîni
- △ coaptă
- □ plămînistă, plămînioasă

576: [V] atacátâ; -cáti.
582: [V] atacátî; -cáti.
597: ꭓoftigátâ; -gáti.
598: tebecístî; -císti.
599: tuberculoásî; ~.
604: atacátî; -cáti.
606: atacátâ; -cáti.
608: atacátî; -cáti, tebesístî; -sísti.
609: tuberculoásî; ~.
611: ꭓoftigoásî; ~.
613: tuberculuásî; ~.
618: tebesístî; -sísti, tuberculoásî; ~.
620: îi yoftigoásî; ~.
621: îi plămîniuásî; ~.
623: tuberculoásî; ~.
629: tebecístâ; -císti.
631: [K] ... sî [finala cuvîntului], tuberculuásî.
637: tebesístâ; -sísti.
644: debecístâ; -císti.
645: [R] debil[illegible], tebesíst [m.].
659: tebecístâ; -císti.
661: tuberculuásâ; ~.
668: yofticátî; -cáti.

III. V. h. 68, 69.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

HARTA 71

ASTMĂ „asthme"
[295]
I [întrebare indirectă] Ce boală are omul care suflă greu și se îneacă?
ALR I 114; ALRM I 159; cf. ALMC 1591;
NALR: Olt. I 96; Bn. I 95.
SUCEAVA
IAȘI
PIATRA-NEAMȚ
Prut

579 năduṣală
587 năduṣᵉálî
592 năduṣálâ, hásmâ
BACĂU
601
597 [D][ɛ] înăduṣálâ
înăduṣálî în kept 618
[σ] ásmâ 619
622
ári năduṣálî 623
580 árṣiṭî
585 ázmî, năduṣálî
[ɛ] năduṣắlî + 595
înnăduṣálî 605
611 năduṣálă [?]
sî-năduṣắṣti, năduṣálî 617
624 înăduṣálî
593 ári fuáii
604 năduṣálî
612 îi uoftigát
? [D] + 626
602 dóplicâ
586 înnăduṣálî
613 năduṣálî
năduv 594
năduv, [R] ázmî 603
ázmâ 616
? [el] sî-nnắduṣâ 625
năduṣálâ 627
năduv 614
615 năduvᵠ
[el] sî-nnắduṣî + 628
LI
670 năduf
664 năduf +
BÎRLAD
657 năduf
646 ? +
629 [ɛ][σ] năduṣálâ
656 [ϱ] + fuáii
663 năduf
[*] năduh + 631
[B] năduf, ~ în piept
[el] sî-nnắduṣî, [ϱ] năduf + 647
630 năduh
665
658 năduf
[el] gîfuii + 645
năduf 669
648 năduv
[ϱ] năduf 632
666 nădufᵠ
659 nădufᵠ
662 năduf
655 năduf
fuáii sau năduf + 644
năduh 633
634
667 năduf
660 năduf
649 îi aprins, fuáii
fuáii, năduh
654 năduf
661 năduf
năduh 635
668 năduf
653 năduf
643 năduf
652 năduf
636 năduf
năduf 651
FOCŞANI
642 năduf
650 ? +
năduf 637
641 năduf
640 nădufᵠ
638 năduf
639 năduf
GALAŢI
DUNĂREA

Principalii termeni pentru „astmă"

(în) năduṣală

năduf (năduv, năduh)

foi (foaie)

II. 468: [II] sâ-nnắduṣî-m piept, înnaduṣálâ.
469: sâ năduṣî; [*] ári-nnaduṣálă.
482: ári înnăduṣálâ.
484: ári înnăduṣálă, ári uoftigă, ásmâ; [II] uoftigă, [σ][R] ásmă.
485: to di la plămíi províni ṣî uoftiga.
491: tăt întrá-n uoftigâ [adică bolile de piept: tuberculoza, astma].
493: [II] năduṣálâ.
494: [Mai întîi, a răspuns:] cắṣir, ofcígâ.
509: dóctoru-i zîŝi ázmâ.
519: ṣî ĥómu-i aprîs, sî-năduṣắṣti.
524: ti năduṣắṣti ṣî nu pot răsuflá.
526: ti-nnắduṣ, ti prindi năduṣála.
595: trébui sî ṣtiu ṣî antonomíia [anatomia].
609: [face] ca foiu di la ŝerăríii.
628: [σ] năduʰ.
631: [Inform. reia răspunsul:] ~.
644: [R] hásmâ.
645: [la cai:] foi.
646: [la cai:] foi.
647: [la cai:] fuáii.
650: uofticát; -cát.
656: [Am insistat: Dar la cai?]
664: [Inform. pretinde că [B] zic ázimâ]

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

HARTA 72

ĴUNGHI, pl. „point de côté"

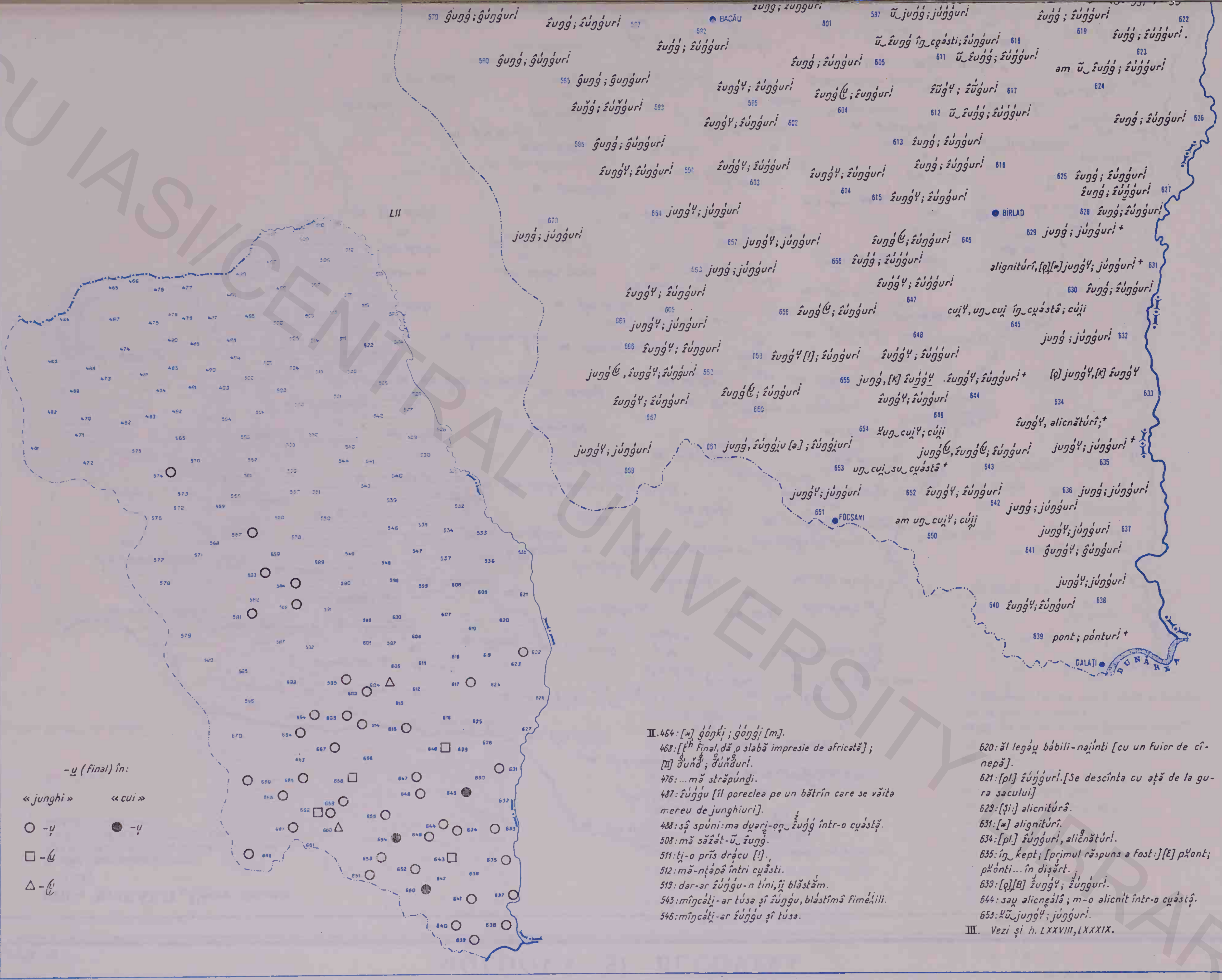
[297]

I. [Întrebare indirectă] Dacă ești răcit, cînd te doare, te ține și parcă te înțeapă mereu între coaste, ce zici că ai?

ALR II 32;

NALR: Olt. I MN pl. 6; Mar. I 109; Bn. I 103.

II. 464: [*] ǵoŋḱi ; ǵoŋǵi [m].
468: [ᵗʰ final dă o slabă impresie de africată] ; [II] ǯunǯ ; ǯunǯuri.
476: ...mă străpungi.
487: ẑúŋǵu [îl poreclea pe un bătrîn care se văita mereu de junghiuri].
488: sə̨ spuni: ma du̯ari-on ẑúŋǵ într-o cu̯ástə̨.
508: mă săẑát-ŭ ẑunǵ.
511: ti-o prĭs dracu [!].
512: mă-ntə̨pă întri cu̯ăsti.
519: dar-ar ẑúŋǵu-n tini, ţi blăstăm.
543: mîncăți-ar túsa şi ẑúŋǵu, blăstîmă fimeĭli.
546: mîncăţi-ar ẑúŋǵu şi túsa.
620: ăl legáu̯ bábili-naĭnti [cu un fuior de cînepă].
621: [pl.] ẑúŋǵuri. [Se descînta cu aţă de la gura sacului]
629: [şi:] alicnitúrâ.
631: [*] alignitúrî.
634: [pl.] ẑúŋǵuri, alicnătúri.
635: în kept; [primul răspuns a fost:] [E] pu̯ont; pu̯ónti... în dişărt.
639: [ǫ] [B] ẑuŋǵu̯ ; ẑúŋǵuri.
644: sau̯ alicneálâ ; m-o alicnít într-o cu̯ástə̨.
653: ŭŭ junǵu̯ ; júŋǵuri.
III. Vezi şi h. LXXVIII, LXXXIX.

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

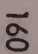
ȘIRA SPINĂRII „*l'épine dorsale*"

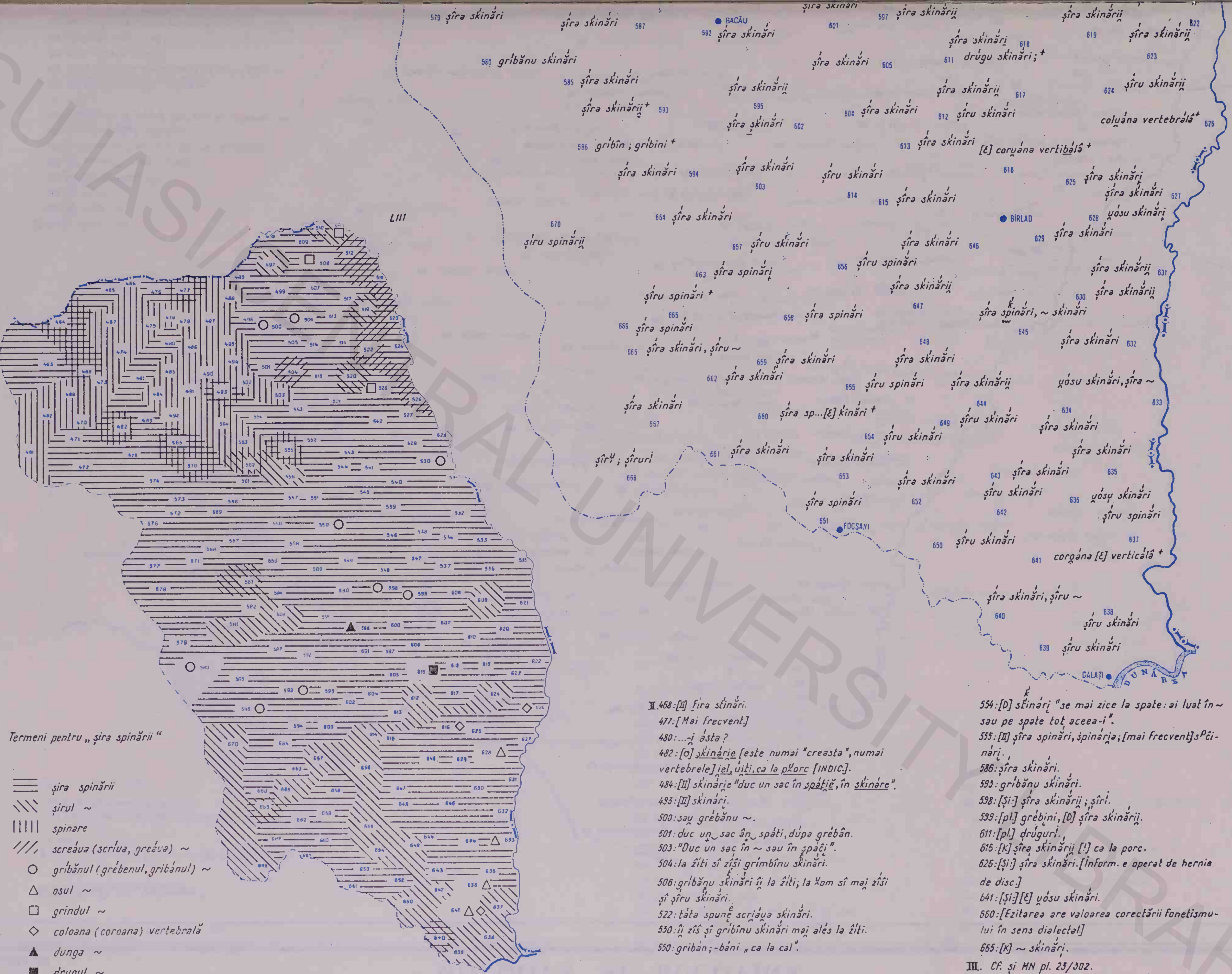
[308]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC.)
ALR I 40; ALRM I 57; ALF 437; AIS 132; ALG 602; ALMC 1300;
ALA 719; ALC 763; ALAIS 100, 101; ALEA 1249;
NALR: Olt. I MN pl. 5; Bn. I 105.

- 461 spčinărie̯
- 462 spčinăre
- 463 șira spinări, spčinări
- 464 skinări, șira skinări
- 465 șira spinărie̯
- 466 spčinare̯a [ə]
- 467 skinăre, mijucu̯ skinări
- 468 stinări +
- 469 spčinari̯a [ə]
- 470 spinări, [V] spčinări
- 471 șira spinări
- 472 șira spinări
- 473 stinări
- 474 skinări̯ă [ə]
- 475 skinări̯a [ə]
- 476 șira spinări
- 477 skinări +, șira skinări
- 478 skinări̯a [ə]
- 479 skinări
- 480 șira skinări +
- 481 șira skinări
- 482 șira skinări̯e +
- 483 șir̯a skinări
- 484 skinări̯a [ə] +
- 485 stinăre
- 486 spčinărie̯
- 487 skinări
- 488 skinăre̯ă [ə]
- 489 șira skinări
- 490 stinăre; stinări
- 491 scinări
- 492 skinări
- 493 șira skinări, skinări +
- 494 scinări
- 495 skinări
- 496 șira skinări
- 497 șiru skinări
- 498 șira skinări
- 499 șira skinări
- 500 șira skinări +
- 501 șira skinări +
- 502 skinări
- 503 scinărie̯ +
- 504 șira skinări sau̯ gri̯au̯a ~ +
- 505 șira skinări
- 506 șira skinări +
- 507 șira skinări
- 508 șira skinări, [V] grindu ~
- 509 șira skinări; șira skinări, [V] scri̯au̯a ~
- 510 șira skinări sau̯ șiru ~
- 511 șiru skinări sau̯ grindu ~
- 512 șira skinări, [V] scri̯au̯a ~
- 513 șira skinări +
- 514 șira skinări
- 515 șira skinări
- 516 șira skinări
- 517 șira skinări
- 518 șira skinări, [V] scri̯au̯a ~
- 519 șira skinări, [*] șiru ~
- 520 șira skinări, [*] șiru ~; șira skinări sau̯ grindu ~
- 521 șira skinări
- 522 șira skinări +
- 523 șira skinări, [V] scri̯au̯a ~
- 524 șira skinări
- 525 șira skinări sau̯ scri̯u̯a ~
- 527 șira skinări
- 528 șira skinări
- 529 șira skinări
- 530 șira skinări +
- 531 șira skinării
- 532 IAȘI șira skinări
- 533 șira skinării
- 534 șira skinări
- 535 șira skinării
- 536 șira skinării
- 537 șira skinării
- 538 șira skinării
- 539 șira skinări
- 540 șira skinări
- 541 șira skinări
- 542 șira skinări
- 543 șira skinări
- 544 șira skinări
- 545 șira skinări
- 546 șira skinări
- 547 șira skinări
- 548 șira skinării
- 549 șira skinări
- 550 șira skinări +
- 551 șira skinări
- 552 șira skinări
- 553 șira skinări
- 554 skinări̯a [ə]
- 555 șira scinări +
- 556 șiru skinări
- 557 șira skinări
- 558 șira stinări
- 559 șira skinări
- 560 șira skinări
- 561 șira skinări
- 562 stinări, șiru stinări
- 563 stinărie̯
- 564 skinări̯a [ə]
- 565 șira stinări, stinări̯a [ə]
- 566 șira scinări; șira skinări, șira ~
- 567 șira skinări
- 568 șira skinări
- 570 stinări, șira stinări
- 571 șira skinări
- 572 șira stinări
- 573 șira stinări
- 574 șira stinări
- 575 șira skinări
- 576 șira stinări
- 577 șira skinări
- 578 șira skinări
- 581 șiru skinări
- 582 șira skinări
- 583 șira skinări, șiru ~
- 584 șira skinări
- 586 dugga skinări, șira ~
- 588 șira skinări
- 589 șira skinări
- 590 șira skinări
- 591 șira skinări
- 598 grebănu skinări; grebini +
- 599 grebinu skinării; +
- 600 șira skinări
- 607 șira skinări
- 608 șira skinări
- 609 șiru skinării
- 620 șira scinări
- 621 șira skinării

SUCEAVA
PIATRA-NEAMȚ
Prut

II. 468: [II] fira stinări.
477: [Mai frecvent]
480: ...-i ásta?
482: [σ] skinárie [este numai "creasta", numai vertebrele] iel, uiti, ca la pᵘorc [INDIC].
484: [II] skinárie "duc un sac în spátie, în skináre".
493: [II] skinări.
500: sau grébănu ~.
501: duc un sac ân spáti, dúpa grébân.
503: "Duc un sac în ~ sau în spăci".
504: la zíti sî zîși grímbînu skinări.
506: gribănu skinări îi la zíti; la ᵘom sî mai zîși și șîru skinări.
522: táta spune scriáua skinări.
530: îi zîs și gríbînu skinări mai alés la zíti.
550: gribán; -báni „ca la cal".
554: [D] stinări "se mai zice la spate: ai luat în ~ sau pe spate tot aceea-i".
555: [II] șîra spinări, spinária; [mai frecvent] sᵖcinári.
586: șîra skinări.
593: gribănu skinări.
598: [Și:] șîra skinării; șîri.
599: [pl.] grébini, [D] șîra skinării.
611: [pl.] drúguri.
616: [K] șîra skinării [!] ca la porc.
626: [Și:] șîra skinări. [Inform. e operat de hernie de disc.]
641: [Și:] [E] uósu skinări.
660: [Ezitarea are valoarea corectării fonetismului în sens dialectal]
665: [K] ~ skinări.
III. Cf. și MN pl. 23/302.

STOMAC, pl. „estomac"

[311]

I. [Întrebare indirectă] În ce ajunge mîncarea îndată după ce o înghiți?

ALR II 64; ALRM I 67, ALF 486; ALMC 1307, ALA 743; ALAls 109; NALR: Olt. I 102; Mar. I 113; Bn. I 112.

498 stomág; -máguri
509 stomág; -máguri +
stomág; -máži, [K] -máguri + 512
510 stomág; -máguri
511 stomág; -máguri
508 stomág; -máguri +
497 stomág; -máguri
489 stomáh; -máhuri + stomác; -mácuri
stomág; -máži 518
466 stᵘomág; -máži stᵘomág; -máguri stᵘomác; -mácuri
477
465
507 stomác; -mácuri
499 stomág; -máži
517 stomág; -máži, -máguri
în stᵘomág; –
476 stomág; -mági, [K] -máguri + 488
stomág; -máguri 519
stomág; -máže 478 stomág; -máguri stomác^h; -máči
513 stomág; -máguri 523
506 stomáh; -máhuri
467 stomác; dóuî stᵘomáši + 479 487 stomác^h; – 496
464 stumác^h; stomágur 475 stomác; -mácuri +
500 stomág; -máguri
stomác; -mácuri 505
stomág; -máguri 524
514 516 stomág; -máži +
stomág; -máguri 490
495 stomác; -máči
stᵘomág; [E] -máguri, -máže 486
stomág; -máguri 522 stomág; -máguri
stᵘomág; stomágur 474
stomác^h; -mácuri
stomác; -máji + stᵘomág; -mági + 463 468
stᵘomác; -máže 485
stomág; -máguri + 494 SUCEAVA 501 stomág; -máguri + 504
stomág; -máguri +
490 stomág; -máguri
pîntiši; ~ +
481 stomág; -máguri stomá^h; -máguri + 491
502 stᵘomác^h; -mácuri + 515 stomác; -máši 520
525 stomág; -máži 526
stomág; -máguri 473
stᵘomág; -mági 484
493 stomác^h; -máguri 503 stᵘomác; -mácuri
469 stomác; -máguri
521 stomág; -máguri
...întăi în stᵘomág; -máguri + 553 stomág; -máguri stomág; -máguri 527
554
stomác; -máše + 462
stomác; -mácuri 470 stᵘomág; -máguri + 483 stomág; -máguri 492
564 stomág; -máguri +
542 stomág; -máguri
stomáh; -máhuri + 528
stᵘomág; stomácuri 563
552 stomág; -máži stomág; -máguri 529
471 stomág; -máže
482 stᵘomág; -máži, [E] -máguri +
565 stᵘomác; -máguri
555 stᵘomág; -máguri + 543 stomág; -máži
burdúv; -dúvuri + 530
461 stᵘmác; -mácuri +
575 stomág; -máži
562 stomág; -mácuri
stomág; -máguri 544
570 stomáh; -máhuri
541 búrtă; búrti, stomág; -máguri 531 stomág; -máguri
472 stomág; -máguri
556 boft; bófturi, [R] stomág; -máguri
540 stomág; -máguri
574 stomág; -máguri
561 pîntiši
stomág; -máguri + 551
545 stomág; -máguri
573 stomác; -mácuri
557 îm pîntiši, buft; búfturi
stomág; -máži
566 stomág; -máguri
539 stomág; -máguri
532 IAȘI
stomág; -máži 572
559 stomág; -máguri, [V] pînči
550 stomág; -máguri
î stomác; -mácuri
576 stomág; -máguri
560
stomác; -mácuri 567
stomág; -máži, [B] bîrdihán; -háni
stomág; -máguri 546
538 stomág; -máguri 534
558 stomág; -máguri
stomá; -máhuri 547
533 stomá^h; -máhuri
î stomáh; -máhuri 535
568 pîntiši, [R] stomág; -máguri
PIATRA-NEAMȚ
559 stomác; -mácuri
549 stomág; -máguri
537 îm pînt'ši, [R] î stomáh; +
571 pîntiši, [R] stomág; -máguri
589 pîntiši
548 î stomág; -máguri
536 stomág; -máguri
577 stomác; -máguri
583 stomág; -máguri
stomág; -máguri 590
598 î stomág; -máguri +
î stomág; -máguri 608
î stomág; -máguri 609
599
578 stomág; -máguri, [B] pîntiše
584 stomág; -máži
stomác; stomáyi, [K] -máži
stomá; -máhuri + 621
582 stomág; -máguri
stomág; -máži 591
stomág; -máži 607
azúži-m buft; búfturi + 600
stomáh; -máhuri 620
stomág; -máguri 588
Prut

II 461: [V] rîndă; rînd.
462: [B] rîndă; ~.
463: [V] rîndă.
467: [K] doi stomáš [?].
468: [Π] stomá^h, -mág; -mági.
475: [Inform. susține că e tot una cu] pîntiči.
476: [la vite:] bᵘof; bᵘófuri.
482: ma duari la inimă ᵘori sau la stᵘomág [de foame].
483: [D] rîndă la mnéii, núma ~.
489: pisti munt [în Transilvania] sî spúni fáli; ~.
491: [V] burduzán; -záni.
494: [Inform. susține că, înainte de a ajunge în stomac, mîncarea trece printr-o mașinuță, rîjniță.

1. Sunetul final în « stomac »

≡ – c

||||| – h

nereprezentat: – g

2. Desinențele de [pl.]

○ – e

⊖ – e și – uri

nereprezentat: – uri

× nu apare « stomac » sau lipsește forma de plural

LIV

BACĂU

BÎRLAD

FOCȘANI

GALAȚI

DUNĂREA

502: [V] bu̯oft; bu̯ofturi.
504: mă du̯ări inima sau burta sau stomagu.
508: cînd ti du̯ări, spui ci mă du̯ări la inimă.
509: la zîti sî kamă bîrdîhan; -hani.
512: la zîti îi bîrdîhan; -hani.
516: mă du̯ări la inimă.
520: la noi la țară sî spuni burtă; burț.
525: doctori-i zîc stomah; -mași.
528: [V] bîrdan; -dani.
530: stomag; -măguri.
537: [pl.] stomahuri.
551: [V] burtă; burti, [K] burț.
554: îm pîși... [ǫ] rîșnița u̯omulu.
555: [II] stomag; [ε] -măzi.
564: [V] buft; bufturi, [R] testini kar di-amu.
597: burduzan; două burduzăni ['stomac la animale': la bou, porc etc.].

598: [B] buft.
600: [R] stomag; -măguri.
606: [la porc:] burduzac; -zăși; [la vite:] burduzan; -zăni.
611: [pl.] stomăguri, burduzăși.
621: mă du̯ări la linguraș 'mă doare stomacul'.
625: [ε] stomac "dar ar fi nou".
628: [B] burdan; bîrdănuri... ar mărzi.
633: [Și:] bîrdan.
638: [×] stomag.
667: [Am indicat stomacul]

III. Vezi și h. XC.

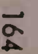
NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

PÎNTECE „*ventre*"

[312]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici, la om, la partea asta, de la piept pînă la picioare? (INDIC)
ALR I 42; ALR II MN 2211, 2212; ALRM II 121, 122; ALM 420; AIS 128; ALA 1208; ALAIS 105; ALEA 1259; cf. ALR II s.n. 136; NALR - Olt. I 103; Bn. I 113.

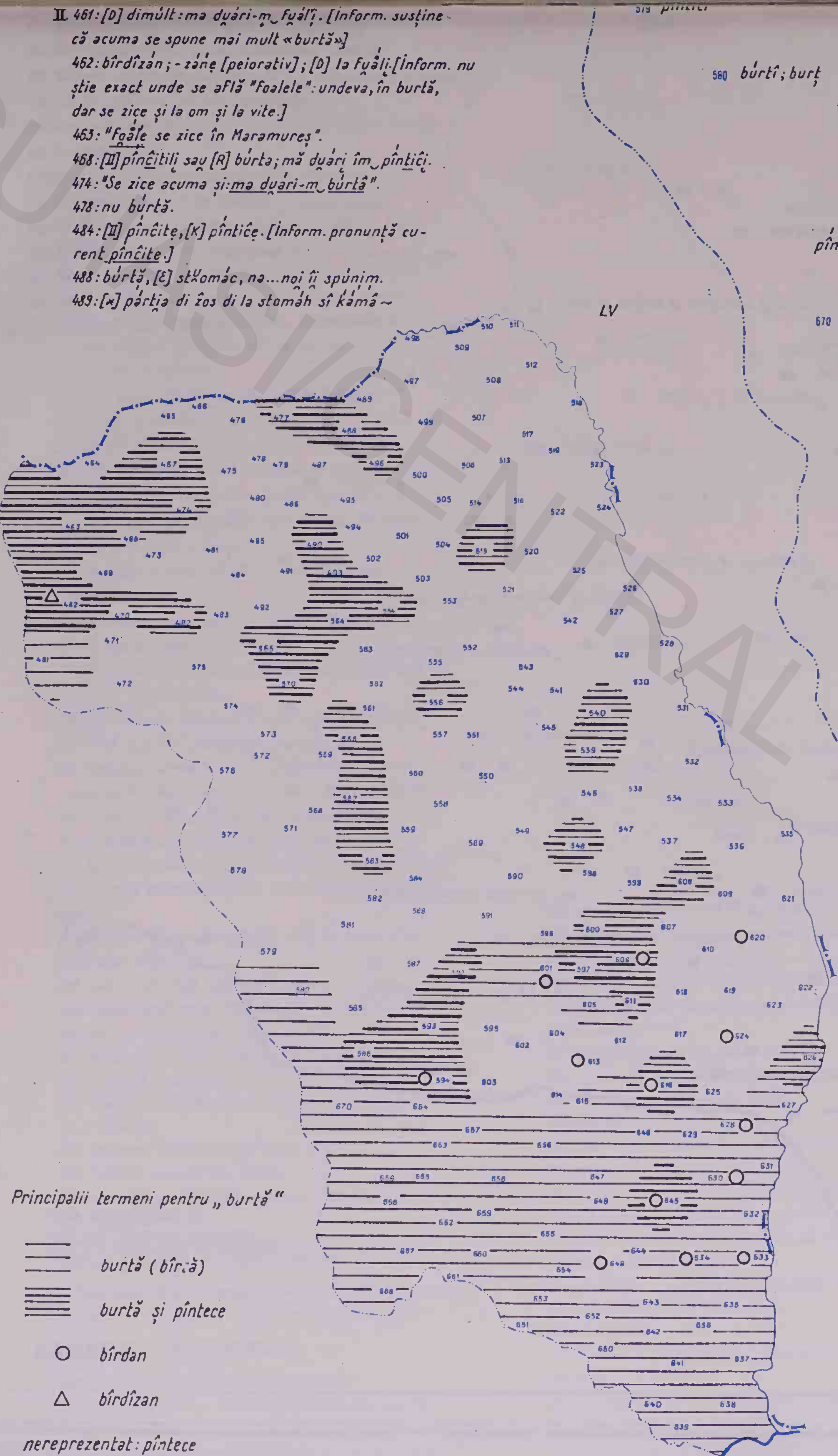
498 pîntiși
510 pîntiși
509 pîntiși
512 pîntiși
508 pîntiși
497 pîntiși
518 pîntiși
489 pîntiși +
507 pînști
499 pîntiși
488 … [K] pînčį +
517 pîntiși
477 pîntiși, [R] burtă
466 pîntiși
465 pîntișę
476 pîntiși
478 pîntișį +
479 pîntiși
467 burtă, [o] pîntičį
464 stŭomăgu, [o] pîntișį
475 pîntiči
487 pînči, [L] pîntiși
496 pîntiș̦ili [ə] +
506 pîntiși
500 pîntiși
505 pîntișį
513 pîntiși +
480 pântic
486 pînčě
495 pînčʼti
474 burtă, pîntiči +
494 pînčʼșį
SUCEAVA
501 pântșį
453 pîntičă, [R] burtă +
468 burtă, [K] pînști +
485 pîničișę
490 burtă, pîntișę +
504 pîntiși
473 pîntičį
481 pîntičį
491 pîntișį
502 pîntičę
469 pîntișį
484 pîntičili [ə] +
493 burtă șor pîntiși +
503 pîntișį
462 pîntișę, [R] burtă +
470 pîntișį, [R] burtă
483 pîntișį
492 pîntʼșį
482 pîntiș̦ili, burtę [ə]
554 pîtșį sau burtă +
564 pîntʼși, [R] burtă
471 pîntičį
461 pînčę, [R] burtă +
472 pîntiși
575 pîntiși
585 burtă, [o] pîntișį, pînčį +
563 pântișę
570 pîntișį, [R] burtă +
562 pîntiși
574 pîntișį
561 pîtișį
573 pîntiși
566 pîntișį, [R] burtî
572 pîntișį
559 pînči
576 pîntiși
567 [V] pîntiși, [R] burtî
568 pîntiși
PIATRA-NEAMȚ
571 pîntiși
577 pîntișę
578 pîntișę
IAȘI
Prut

II 461: [D] dimúlt: ma duári-m̮ fuálĭ. [Inform. susţine că acuma se spune mai mult «burtă»]
462: bîrdîzán; - zánẹ [peiorativ]; [D] la fuálị. [Inform. nu ştie exact unde se află "Foalele": undeva, în burtă, dar se zice şi la om şi la vite.]
463: "Foále se zice în Maramureş".
468: [II] pínčitilị sau [R] búrta; mă duári îm̮ pínțiči.
474: "Se zice acuma şi: ma duári-m̮ búrtă".
478: nu búrtă.
484: [II] pínčitẹ, [K] píntičẹ. [Inform. pronunţă curent pínčitẹ.]
488: búrtă, [E] stŏomác, na... noi îi spúnim.
489: [*] párțịa di žos di la stomăh şî kámă ~

490: [Termenul obişnuit e ultimul.]
493: "În sat [se zice] mai mult píntiși"; [II] píntiși.
496: "Se mai zice: îl duárị búrta".
513: núma la fiméị i şî zîši ~.
519: pi fiméị li dor píntiśili.
539: la barbát [se spune] bîrtă, la fiméị píntiši.
540: [R] búrtî.
548: búrtâ; búrti [se spune în ultimul timp sub influenţa limbii de cultură].
554: búrtâ-i pi sîil nou.
555: [II] píntișị, píntși.
565: [Inform. susţine că acum se zice mai mult búrtă]
570: mâ duári búrta.
594: [R] búrtî; búrti, maị śivilizát [este] píntiši.
597: [Şi:] búrtâ; búrți, burț "în ultima vreme".
600: acú-ị spúni bîrtî; bîrț; [despre femei] borțoásă; ~.
606: [R] búrtâ, [D] bîrdán; -dáni 'burtă mare', bîrdănós; -nóș, burduhós; -hóș, pínticós; -cóș 'om cu burtă mare'.
608: [Şi:] búrtî; búrti.
611: [pl.] píntiși, burț.
616: [Şi:] bîrdán; -dánị.
624: píntiși; ~.
625: [A dat şi:] prag 'vintre'.
630: [Şi:] bîrdán; -dáni.
632: prag 'osul de deasupra organului sexual'.
634: [pl.] bîrdáni, burț.
638: prag 'osul de deasupra organului sexual'.
641: "Mă duári-n prágu"; [şi:] búrtâ [indică deasupra taliei].
645: [Este] "boiereşte".
670: [Pentru inform. e sinonim cu gurmáz; v. h. 60]

Principalii termeni pentru „burtă"

- burtă (bîrtă)
- burtă şi pîntece
- ○ bîrdan
- △ bîrdîzan

nereprezentat: pîntece

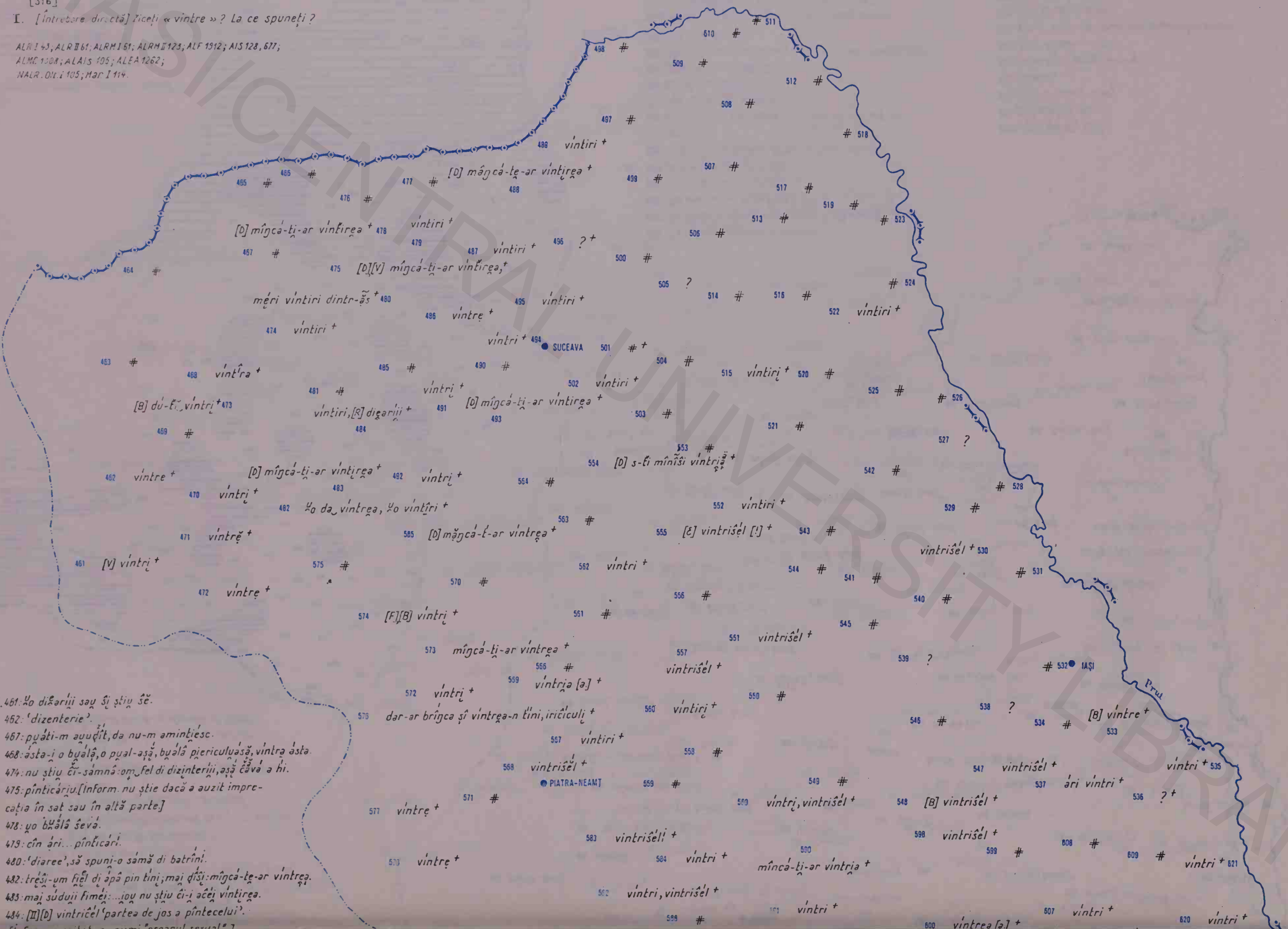
HARTA 76

VINTRE *„bas-ventre“*

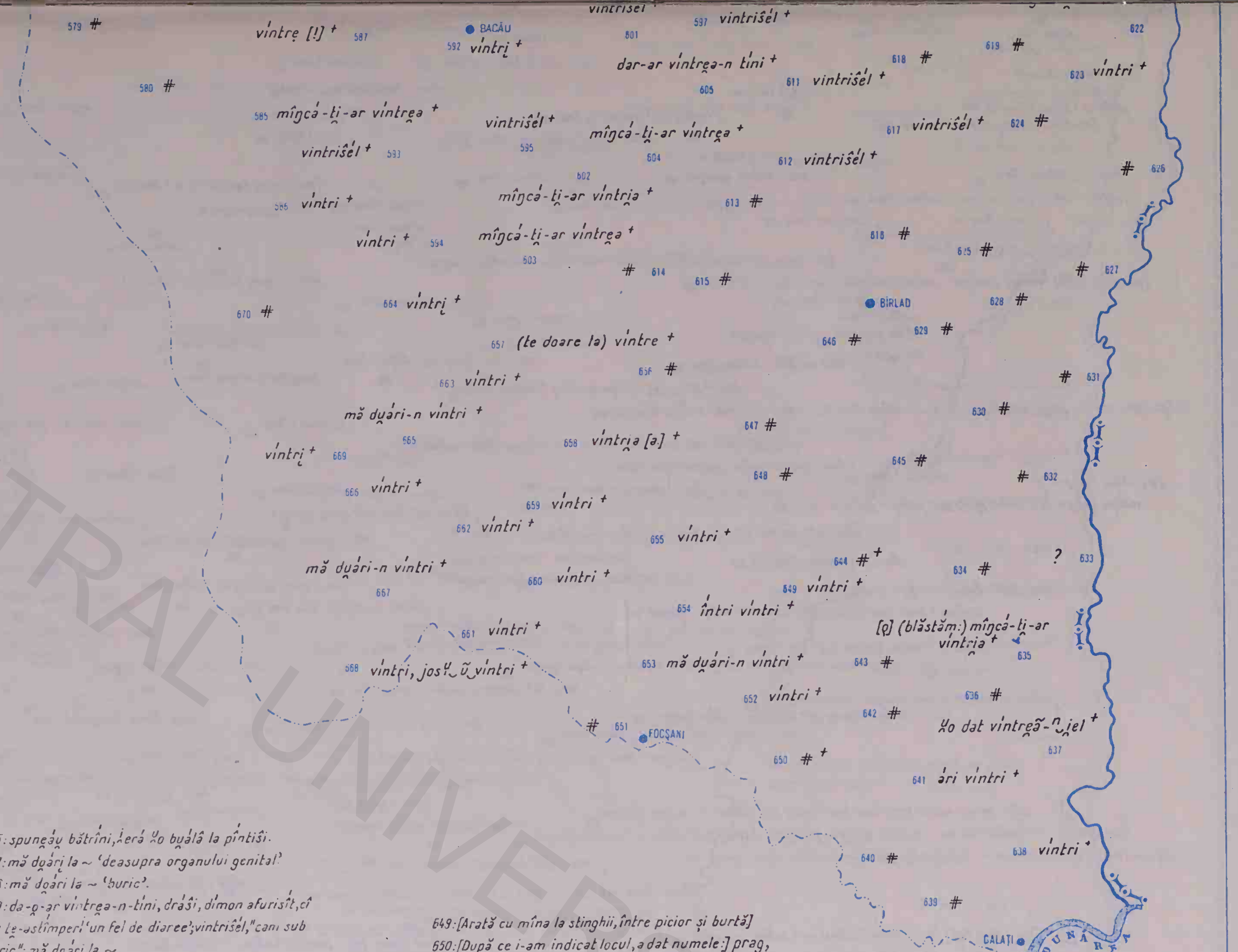
[316]

I. *[întrebare directă] Ziceți « vintre »? La ce spuneți?*

ALR I 43; ALR II 61; ALRM I 61; ALRM II 123; ALF 1912; AIS 128, 677; ALMC 1304; ALAIS 105; ALEA 1262; NALR. Olt. I 105; Mar I 114.

II. 461: Yo dizarii sau și știu șe.
462: ‛dizenterie’.
467: puati-m auuzit, da nu-m amintiesc.
468: asta-i o buală, o pual-asa, buală pieriuluasă, vintra asta.
474: nu știu ci-samnă: om fel di dizinterii, așa ceva a hi.
475: pinticariu [Inform. nu știe dacă a auzit impre-cația în sat sau în altă parte.]
478: yo buală ceva.
479: cîn ari... pinticari.
480: ‛diaree’, să spuni-o samă di batrîni.
482: trești-um fiel di apă pin tini; mai dîși: mînca-te-ar vintrea.
483: mai suduii fimei: ...iou nu știu ci-i acei vintirea.
484: [II][D] vintricel ‛partea de jos a pîntecelui’.

486: 'dizenterie', [D] mîncá-ț-ar vîntrea! dícă mŭoşíca 'bunica' cîn fắşem blazgón 'pozne, obrăznicii'.
488: maj zîc fimẹịlẹ aşă, cîtẹodátă... iọụ nu-s şi-nsámnă.
489: ŭo buálă [nu ştie ce fel de boală].
491: am o víntri: "mă doare în pîntece, am tăieturi în maţe şi diaree".
492: 'diaree', [D] [Se zice] mîncá-tẹ-ar vîntrea!
493: ásta-i ŭă [E] víenin 'ceva'.
494: "Este răcit la stomac şi iese afară numai apă"; [boala se mai numeşte şi băşîţă].
496: [Este o boală la copii, nu ştie exact ce boală; zic mai mult femeile:] da-o-ar vint'rea, da o-ar vintria.
501: [Spunîndu-i imprecaţia, inform. a spus:] mîncá-ţi-ar ŝerni, mîncá-ţi-ar dracu! zîşi, da aşá nu.
502: 'diaree, dizenterie'.
515: treşi pintr-îsu víntri cînd pînticăreşti.
522: mîncá-te-ar vintiria; ŭ fel di diarịị, zîşeu bábili.
530: ŝavă înăŭntru la fimẹị.
535: "Era o boală de maţe": îi bolnav di víntri.
536: víntrişel 'partea de jos a burţii, lîngă picioare'.
537: ŭo da vintrea pişti dîsu 'are diaree', [D] vintrişél 'partea de jos a burţii'.
547: ti dọári la vintrişél cîn ţi-o lucrát [despre o femeie].
548: m-o pălít, mă dọári la vintrişél 'stomacul'.
551: ŭo buálă; i-o kicát vintrişélu.
552: mîncá-ţi-ar vintiria, îi blăstăm; blăstîmă fimẹili, da nu ştiu şi-i ásta.
554: [Zic femeile bătrîne:] si vẹdĭ c-ŭo fost ŭo buálă; trẹbă s şi fost pînticărịị.
555: 'organul sexual feminin'. [II] [Inform. nu ştie exact dacă e beşica udului sau locul acesteia] "Cînd nu te poţi urina, zici că te doare la vintrişél".
557: pi la ŭom pi la pîntíşi, am auzî maj demúlt.
562: bolnáv di víntri [se zice] la copĭlu cári-l treşi vẹrdi.
565: "Eu ştiu ce-nsamnă; mi se pare că la diearịị îi spunẹ víntri".
567: [F] mîncá-ţi-ar vintirea şi ti mîşî [se zicea] cînd ieşei d'es afárî.
568: 'părţile din faţă, sexul bărbatului sau femeii'; vintrişască [adv.]: dorm vintrişască la foc la pădúri 'în poziţie culcată pe o parte, pe o coastă'.
569: mîncá-ţi-ar vintria; stau la for di-a vintrişu.
573: "O boală, la pîntece".
577: 'scaun lichid şi dureros, boala respectivă': mîncá-ţi-ar vintrea.
578: 'diaree', "trece prin el" [prin om].
582: 'părţile sexuale ale femeii'.
583: 'sub stomac, deasupra organelor sexuale'.
584: 'dizenterie'.
585: ŭo buálí, o diarịị străjnică.
586: dar-ar vintrẹa, ŭo buálí.
587: dar-ar vintrẹa-n tíni, "o pîntecăraie rea".
589: [*] mă duári su vintrişél, "în partea de jos a pîntecelui".
590: ca cum ţi-ar blastemá.
591: ŭo buálí la máţî; iesî copkílu des afárî.
592: pălí-te-ar vintrea 'o boală grea de stomac, diaree, dizenterie'.
593: 'partea inferioară a pîntecelui, între stinghiile picioarelor'.
594: dar-ar vintrẹa 'diaree'.
595: spuneáu bătrînii, kerá ŭo buálă la pîntíşi.
597: mă duári la ~ 'deasupra organului genital'.
598: mă doári la ~ 'buric'.
600: da-o-ar vintrea-n tíni, dráşi, dîmon afurisît, cî nu te-astîmperi! 'un fel de diaree'; vintrişél, "cam sub buric"; mă doári la ~.
601: 'părţile laterale ale abdomenului'.
602: um fel di buálă di pîntíşi la copkịị.
603: "Blestem, să-l apuce diareea".
605: [Un blestem]
606: [Mama inform. zicea:] mîncá-te-ar vintrea şi ti mînîşi.
610: mîncá-c-ar vintrea 'o boală'.
611: mă doári la ~ [sau] la lingurişi 'în dreptul stomacului'.
612: mă doare jos la ~, la noada curului.
617: [Sens neprecis:] 'stinghii, partea de deasupra organului genital la femeie'.
620: [Ca vorbă de ocară se spune:] vintria! "E ceva rău".
621: zăsi di víntri 'diaree la copii'.
622: şi ti mînîşi.
623: [Numai în expr.:] mîncá-ţi-ar vintrea şi ti mînîşi.
635: prag; prăguri.
638: [Nu cunoaşte sensul; se întreabă:] nu-i o ligịuáịị?
641: "O boală, la stomac"; vetrica.
644: [După ce i-am indicat sensul, dă:] prag; práguri: mă duári-n prag.
649: [Arată cu mîna la stinghii, între picior şi burtă]
650: [După ce i-am indicat locul, a dat numele:] prag, mă duári-n prag.
652: "Încheieturile, sub burtă".
653: "De la burtă în jos".
654: 'părţile dintre burtă şi picioare'.
655: 'partea de jos, de deasupra organului sexual'.
657: 'în părţile laterale ale burţii'.
658: "Locul de la încheietură, de sub burtă, între picioare".
659: "Încheietura dintre burtă şi picioare".
660: "Locul de sub maţe, la stînga şi la dreapta".
661: "Jos, între picioare, la stinghia piciorului".
662: "S-a lovit la ~" [= la organele sexuale].
663: sî lásî-n víntri [indică încheieturile, între burtă şi picioare]
664: mă duári la víntri 'partea de jos, de la încheietura picioarelor, de sub burtă'.
665: "La burtă".
666: [Arată porţiunea de la încheietura picioarelor, de lîngă burtă]
667: 'sub burtă, deasupra organelor sexuale'.
668: 'locul de deasupra organelor sexuale'.
669: 'deasupra organului sexual'.

III. a) Inform. nu cunosc sensul cuvintelor date: 477, 563, 574, 576, 586, 589, 604, 605, 606, 610, 620, 622, 623.
b) Sensul 'diaree' este cunoscut şi în pct.: 470, 471, 472, 487, 495, 533, 560, 572, 607, 637.
c) Indicînd, mai întîi, locul de contact dintre picior şi pîntece, s-a răspuns: 474: stink' [pl]; [E] stingă [sg m], ŭo stingă [sg f], 493: stink' [pl]; [E] sting, [K] stink', 495: sting; ~.

FICAT, pl. *„foie"*

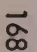
[321]

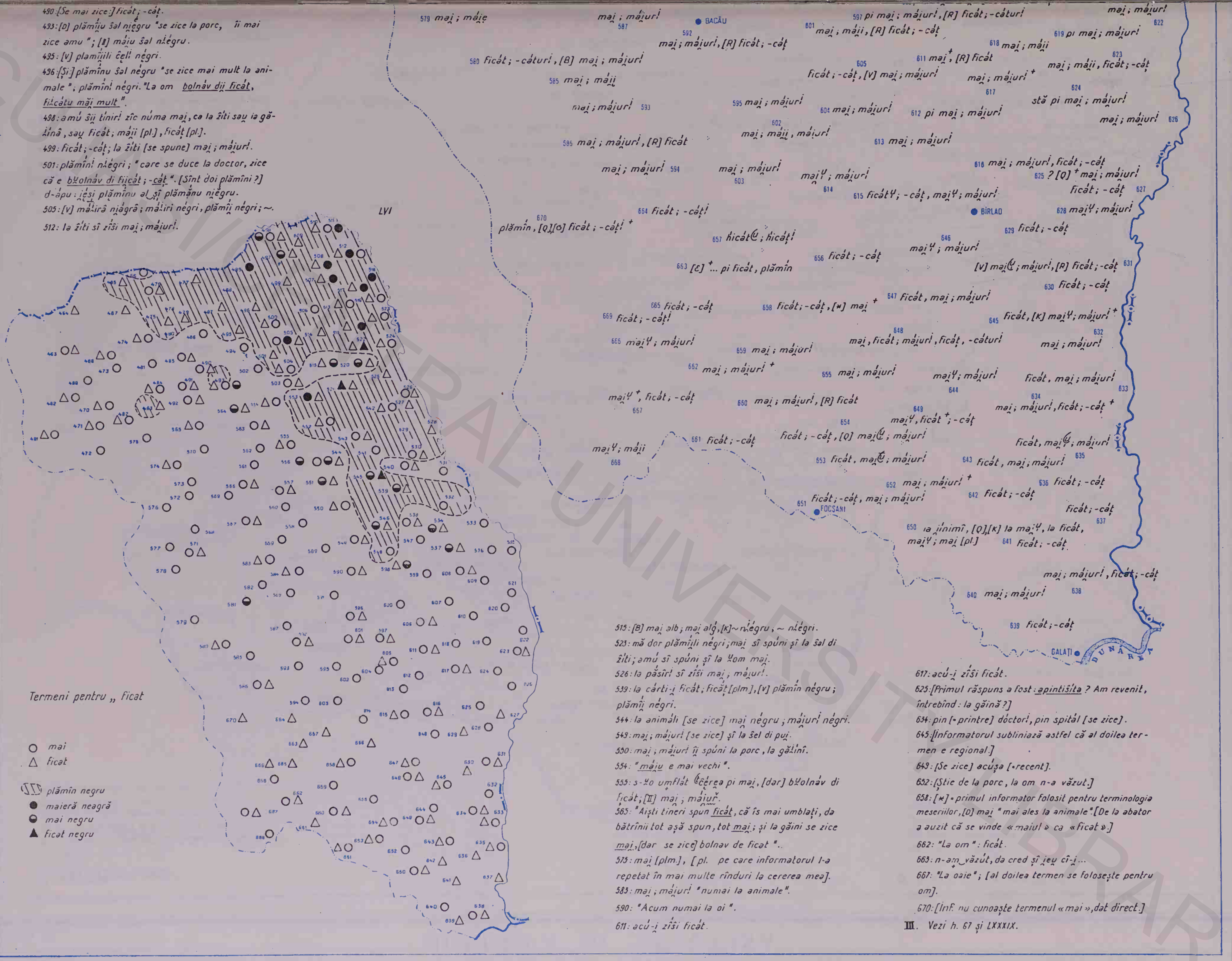
I. [Întrebare indirectă] Aici, înăuntru (GEST), pe care stă prinsă fierea?

ALR I 46; ALRM I 69; ALM 738; ALF 585; AIS 139; ALL 1109; ALA 774; ALEA 1255; cf. ALR II s.n. 1123; ALRM II s.n. 342; NALR: Olt. I 108; Bn. 194.

511 plămîi̯ négru; ~ négri, ficát; -cát, mai̯; mắi̯uri, [V] mắi̯irâ ni̯ágrâ; mắi̯iri négri
510 plămîi̯ négri; ~
498 plămîn négru; plămîi̯ négri, [V] mai̯ négru; mai̯ négri +
509 plămîi̯ négru; ~ négri, [R] ficát; -cát
512 plămîi̯ négru; ~ négri, ficát; -cát, [V] mắi̯urâ ni̯ágrâ; mắi̯uri négri +
508 plămîn négru; plămîni̯ négri, [R] ficát; -cát, [V] mắi̯irâ ni̯ágrâ; mắi̯iri négri
497 plămîn négru; plămîi̯ négri, [V] mai̯ négru; mắi̯uri négri, [R] ficát [pl.]; -cát
489 plămîi̯ négru; ~ négri, [V] mắi̯irâ ni̯ágrâ; mắi̯iri négri
518 plămîi̯ négri [pl.]; ~ [V] mắi̯irâ ni̯ágrâ; mắi̯iri négri
486 mai̯; mắi̯uri
477 plamîi̯ négru, [R] ficát; -câturi +
507 plămîni̯ négru; ~ négri, ficát; -cát, [V] mắi̯irâ ni̯ágrâ; mắi̯iri négri
499 plămîn négru; plămîni̯ négri +
465 ficát; -cát [plm], ficáti̯ [plf.] +
476 mai̯; mắi̯i, [R] ficát; -cát +
488 di plamân, [K] di plamắi̯e +
517 plămîi̯ négru; ~ négri, ficát; -cát, [V] mắi̯uri négri [pl.]; mắi̯urâ ni̯ágrâ
519 plămîi̯ négru; ~ négri, ficát; -cát, mai̯; mắi̯uri
plămîi̯ négru; ~ négri, [R] ficát; -cát, mai̯; mắi̯uri
513
523 plămîni̯ négru; ~ négri, ficát; -cát, [R] mai̯; mắi̯uri +
plamîi̯u négru; plamîi̯ négri 478
ficát; -câturi sau doi̯ ficát +
496
506 plămîi̯ négru; ~ négri, mai̯; mắi̯i
457 ficát; dóuî ficáti̯
479 ficát; -cát, plamîili șéli négri
487 ficát, [K] plamîili șéli négri +
500 plămîi̯ négru; ~ négri, [R] ficát; -cát, [×] mai̯; mắi̯i
454 ficát; -cát
475 plamîi̯ négru; ~ négri
ficát; -cát, plamîili șélia négri... + 480
505 mai̯; mắi̯uri, [R] ficát [pl]; -cát +
524 ficát; -cát, mai̯; mắi̯uri, plămîi̯ alb [pl.]; ~ alb, [K] plămîi̯ négru; ~ négri
495 ficát; -cát +
514
plămîn négru; plămîi̯ négri,
[R] ficát; -cát
516 plămîi̯ négru; ~ négri, [R] ficát; -cát, [V] mắi̯irâ ni̯ágrâ; mắi̯iri négri
522 plămîi̯ négru; ~ négri, [R] ficát; -cát sau ficát négru; ficát négri
486 mai̯; mắi̯ur
mai̯; mắi̯uri
474 ficát, [K] mai̯; mắi̯ĕ
mai̯; mắi̯ir, buălnav di ficát
494 SUCEAVA
501 la plămîn, [E] la plămînu négru; ... +
463 mai̯; mắi̯ĕ, [R] ficát
468
485
490 mai̯; mắi̯ur +
504 plămîi̯ négru; ~ négri, ficát; -cát, mai̯; mắi̯uri
515
520 mai̯ négru; mắi̯i négri, ficát; -cát
dị plamîi̯, [K] di ficát, [K]... mai̯; mắi̯i +
461 mai̯; mắi̯i
473 mai̯; mắi̯e
mai̯, [R] ficát, mắi̯i, ficát
491
502 mai̯; mắi̯i
ficát; -cát +
525 plămîi̯ négru; ~ négri, [R] ficát; -cát
526 ficát; -cát, plămîn négru; plămîni̯ négri +
469 mai̯; mắi̯i
484
ficát, [K] +... mai̯; mắi̯uri, ficáti, ficáturi
493 ficát; -cát, [V] mai̯; mắi̯uri +
503 mai̯, ficát; mắi̯ur, ficáturi, [K] ficát
521 plămîn négru; plămîni̯ négri, ficát négru; ficát négri, ficát; -cát
527 ficát; -cát, [V] plămîi̯ négru; ~ négri
mai̯, [R] ficát; mắi̯uri, ficáti; -câturi, -cát
553 plămîi̯ négru; ~ négri, [V] mắi̯irâ ni̯ágrâ; mắi̯iri négri, [R] ficát; -cát
462 [R] ficát; -cát, mai̯; mắi̯ĕ +
554 ficát sau mai̯; ficáturi, mắi̯ur +
542 plămîi̯ négru; ~ négri, [R] ficát; -cát, mai̯; mắi̯uri
483 pi plă... [K] pi ficát; -cát +
492
564 mai̯ négru; mắi̯i, [R] ficát; -cát
528 plămîi̯ négru; ~ négri, [R] ficát; -cát
470
ficát, [V] mai̯; mắi̯uri, ficáturi
482 ficát; -cát, [Q] mai̯; mắi̯ir
552 plămîn négru; plămîni̯ négri, [R] ficát; -cát, mai̯; mắi̯uri
529 plămîi̯ négru; ~ négri
563
mai̯; mắi̯uri, [R] ficát; -câturi
471 ficát; -cát, [B] mai̯; mắi̯uri
565 ficát; -cát, [Q] mai̯; mắi̯uri +
555
543 plămîi̯ négru; ~ négri, mai̯; mắi̯uri, [R] ficát; -cát
ficát; ficát, [V] mai̯; [E] mắi̯i +
530 mai̯; mắi̯i și mắi̯uri, [R] ficát; -cát, [V] plămîi̯ négru; plămîi̯ négri [n.]
481 ficát sau mai̯; ficáturi, [E] -cáti, mắi̯i +
575 mai̯; ~ +
562 mai̯; mắi̯uri
544 mai̯; mắi̯uri, ficát; -cát +
531 mai̯; mắi̯uri
541 mai̯; mắi̯i, plămîn négru, plămîni̯ négri
472 mai̯; mắi̯uri
570 mai̯; mắi̯i
556 mai̯ négru; mắi̯i négri
540 mai̯, [R] ficát
574 ficát; -cát, [V] mai̯; mắi̯uri
561 mai̯; mắi̯uri
545 plămîn négru; plămîni̯ négri, [V] mai̯ négru; mắi̯uri négri, [R] ficát négru; -cát négri
551 mai̯ négru; mắi̯uri négri, [R] ficát; -cát
573 mai̯; mắi̯uri
mai̯; mắi̯uri, [R] ficát
566
557
mai̯; mắi̯e, [R] ficát; [E] -cáti
539 mai̯ négru; mắi̯uri négri +
532 IAȘI
559 mai̯; mắi̯uri
plămîn négru; plămîni̯ négri, mai̯; mắi̯uri
572 mai̯; mắi̯e
550 ficát; -câturi +
560 mai̯; mắi̯uri
538 mai̯, ficát
576 mai̯; mắi̯uri
546
[V] mai̯; mắi̯i, [R] ficát; -cáti
567
plămîi̯ négru; ~ négri, mai̯ négru; mắi̯uri négri, [R] ficát; -cát
534 mai̯ négru; mắi̯uri négri, [R] ficát; -cát
533 mai̯; mắi̯uri
Prut
mai̯; mắi̯uri
568
558
mai̯; mắi̯uri
547 mai̯; mắi̯uri +
pi mai̯; mắi̯uri
535
PIATRA-NEAMȚ
559 mai̯; mắi̯i
549 mai̯; mắi̯uri, ficát; -cát +
537 mắi̯u négru; mắi̯uri, [R] ficát; -câturi
571 [V] mai̯; mắi̯uri, [R] ficát; -cát, -câturi
577 mai̯; mắi̯e
589 mai̯; mắi̯uri
548 plămîn négru, mai̯; plămîi̯ négri, mắi̯uri
536 mai̯; mắi̯u
583 ficát; -cát +
ficát; mắi̯u șal négru; ficát, mắi̯i
598
590 mai̯ +; mắi̯uri, [R] ficát; ?
608 pi mai̯; mắi̯uri, [R] ficát; -cát
609 pi mai̯; mắi̯e, mắi̯uri
578 mai̯; mắi̯e
584
ficát; -cát, [B] mai̯; mắi̯i
599
pi mai̯; mắi̯uri
621
pi mai̯; mắi̯uri
582 mai̯; mắi̯uri
591 mai̯; mắi̯i
588 mai̯; mắi̯uri
600 mai̯; mắi̯i
607 mai̯; mắi̯uri
mai̯; mắi̯uri
620

II. 461: vḷeč: mai̯.
462: [Inform. afirmă că în sat se zice mai mult ficát]
465: sau și [V] plamîi̯ négru.
468: sau di... [Q] [nu se zice «plămîi négru»]; [II] mai̯, [R] ficát.
476: [B] plămîi̯ négru; ~ négri.
477: plamîi̯ négri [plf.].
480: ... plamîi̯ă [sgf] și albi 'plămîni'.
483: [V] plăminu négru; plămîni̯ négri.
484: noi̯ spurém...; [II] mai̯; mắi̯uri.
487: plamîi̯ négru.
488: de-aséi̯ ni̯ágrâ; plamắi̯i albâ și plămắi̯i ni̯ágrâ 'plămîn' și 'ficát'.

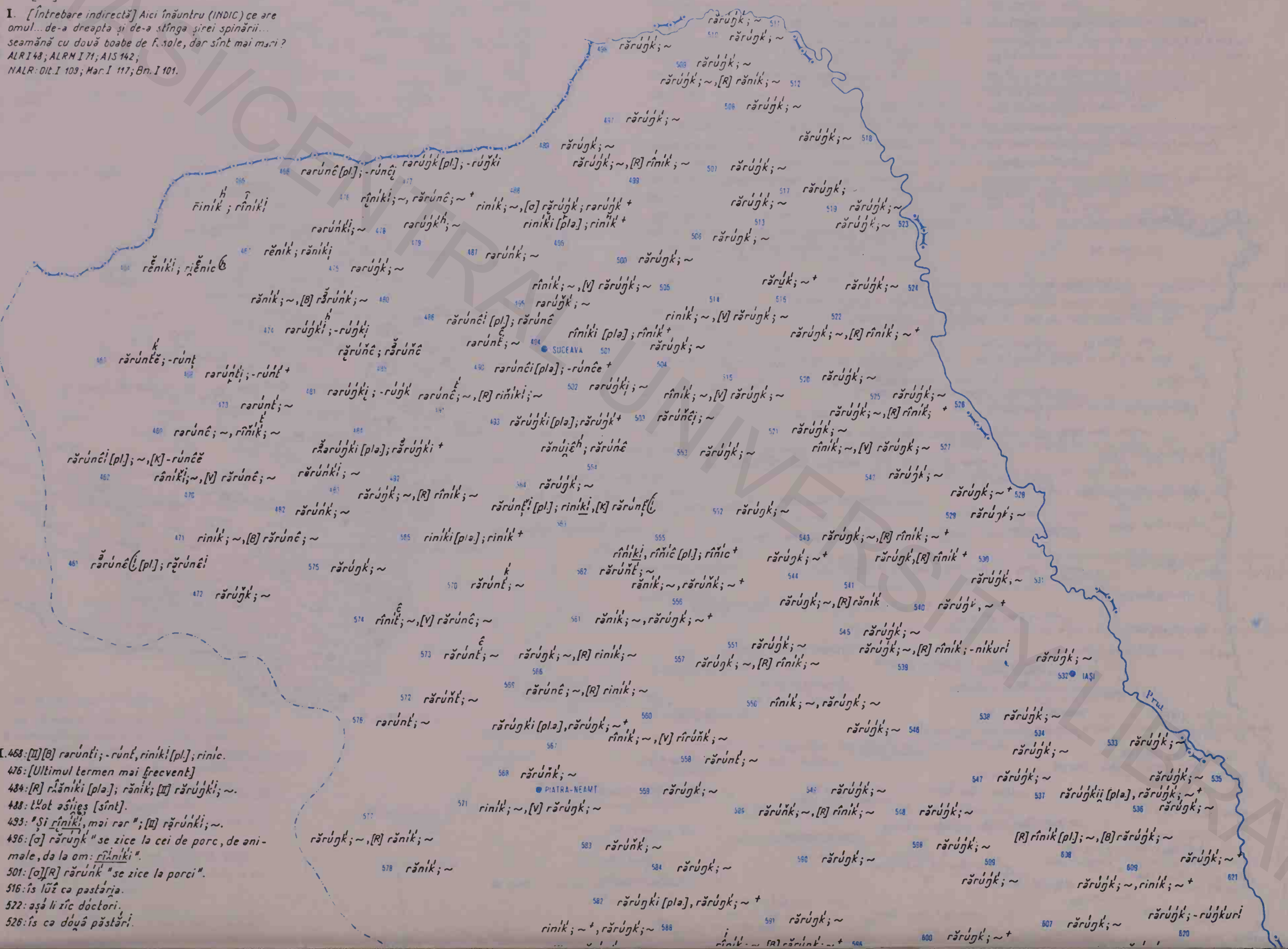

490: [Se mai zice:] ficát; -căt.
493: [O] plămîiu šal niegru "se zice la porc, îi mai zice amu"; [I] măiu šal nîegru.
495: [V] plamîiili čeli négri.
496: [Și:] plămînu šal négru "se zice mai mult la animale"; plămînî négri. "La om bolnav dij ficát, ficátu măi mult".
498: amú šii tinirî zic núma mai, ca la žiti sau la găină, sau ficát; măii [pl.], ficăț [pl.].
499: ficát; -căț; la žiti [se spune] mai; măiurî.
501: plămînî nîegri; "care se duce la doctor, zice că e bîolnav di fiicát; -căț". [Sînt doi plămîni?] d-ápu: iêși plămînu al și plămănu niegru.
505: [V] măîirâ niagră; măîiri négri, plămîi négri; ~.
512: la žiti sî zîsi mai; măiurî.
LVI
BACĂU
BÎRLAD
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA
Termeni pentru „ficat"
mai
ficat
plămîn negru
maieră neagră
mai negru
ficat negru
515: [B] mai alb; mai alg, [K] ~ nîegru, ~ nîegri.
523: mă dor plămîiili négri; mai sî spúni și la šal di žiti; amú sî spúni și la om mai.
526: la păsîrî sî zîsi mai, măiurî.
539: la cárti-i ficát; ficăț [plm], [V] plămîn négru; plămîi négri.
544: la animălí [se zice] mai négru; măiurî négri.
549: mai; măiurî [se zice] și la šel di pui.
550: mai; măiurî îi spúni la porc, la găînî.
554: "măiu e mai vechi".
555: s-o umflát cěrea pi mai, [dar] bîolnav di ficát; [I] mai; măiur.
565: "Aiști tineri spun ficát, că îs mai umblați, da bătrînii tot așă spun, tot mai; și la găini se zice mai, [dar se zice] bolnav de ficat".
575: mai [plm.], [pl. pe care informatorul l-a repetat în mai multe rînduri la cererea mea].
583: mai; măiurî "numai la animale".
590: "Acum numai la oi".
611: acú-i zîsi ficát.
617: acú-i zîsi ficát.
625: [Primul răspuns a fost: apintișita? Am revenit, întrebînd: la găină?]
634: pin [= printre] doctorî, pin spitál [se zice].
645: [Informatorul subliniază astfel că al doilea termen e regional.]
649: [Se zice] acúșa [= recent].
652: [Știe de la porc, la om n-a văzut.]
658: [*] = primul informator folosit pentru terminologia meseriilor, [O] mai "mai ales la animale". [De la abator a auzit că se vinde «maiul» ca «ficat».]
662: "La om": ficát.
663: n-am văzút, da cred și ieu cî-i...
667: "La oaie"; [al doilea termen se folosește pentru om].
670: [Inf. nu cunoaște termenul «mai», dat direct.]
III. Vezi h. 67 și LXXXIX.

RINICHI, pl. „rein"

[322]

I. [Întrebare indirectă] Aici înăuntru (INDIC) ce are omul... de-a dreapta și de-a stînga șirei spinării... seamănă cu două boabe de fasole, dar sînt mai mari?
ALR I 48; ALRM I 71; AIS 142;
NALR: Olt. I 109; Mar. I 117; Bn. I 101.

II. 468: [II][B] rarúnți; -rúnť, riniki [pl.]; rinic.
476: [Ultimul termen mai frecvent]
484: [R] rắniki [pla]; răniḱ; [II] rărúgḱi; ~.
488: Iolot așiieș [sînt].
493: „Și riniḱi, mai rar"; [II] rărúnḱi; ~.
496: [ɑ] rărúgḱ „se zice la cei de porc, de animale, da la om: rîniki".
501: [ɑ][R] rărúnḱ „se zice la porci".
516: îs lũĭ ca pastaria.
572: așă li zîc doctori.
526: îs ca două păstări.

Răspîndirea termenilor «rărunchi» și «rinichi»; diferențe semantice, stilistice și de frecvență (formulate de informatori)

LVII

- ⁼⁼ rărunchi
- A formă utilizată pentru a denumi organele animalelor
- B formă utilizată de bătrîni
- V formă veche
- F formă frecventă
- R formă recentă
- (sigla se află deasupra cifrei)

- /// rinichi
- R formă recentă
- O formă utilizată pentru a denumi organele omului
- r formă utilizată rar
- M termen medical
- (sigla se află dedesuptul cifrei)

579 rărúŋk'; ~
587 rărúŋk'; ~
597 rărúŋk'; ~ [R] rănik'; ~, rărúŋk'; ~
601
597 rărúŋk'; ~ +
618 rărúŋk'; ~ +
619 rărúŋk'; ~
622
580 rărịŋk'; ~
505 rănik'; ~, [*] rărúŋk'; ~
611 rărúŋk'; ~ +
623 rărúŋk'; ~
585 rănik'; ~
rănik'; ~, rărúŋk'; ~ +
617 rărúŋk'; ~ +
624 rărúŋk'; ~
593 rărúŋk'; ~
595
602 rărúŋk'; ~
604 rărúŋk'; ~
612 rărúŋk'; -rúŋkuri +
626 rărúŋk'; ~
596 rărúŋk'; ~, [R] rînik'; ~
613 rărúŋk'; ~, [R] rinik'; ~
594 rărúŋki [plə], rărúŋkʸ; -rúŋk +
603 rinik'; ~ +
rărúŋk'; ~
614
616 rărúŋk'; ~
625 rinik' [pl.]; rînik
627 rinik'; ~
615 [ɛ] rịnik' [pl.]; renikʸ +
670 rîniki, [K] riniki [plə]; rinik
664 răniki, rîniki [plə]; rînik
rărúŋk'; ~, rînik'; ~
BÎRLAD
628 renik' [pl.]; ~
657 rinik' [pl.]; -nik'
629 rinik'; ~
645
663 renik'; ~
656 rărúŋki [plə]; -rúŋk' +
[ɛ] rinikịi [plə]; -nikʸ + 631
630 rînik'; ~
rănik' [pl.]; -nikʸ
565
rînikịi [plə]; -nik
658
647 rînik' [pl.]; ~
660 rănuki [plə]; rănukʸ +
648 rinik'; ~
645 rînik' [pl.]; -nik'
rărúŋk' [pl.]; ~ 632
566
654 rînik' [pl.]; -nikʸ
rărúŋk' [pl.]; -rúŋk'
562 rînik'; ~
655 rinik'; ~
rărúŋk' [pl.]; -rúŋkʸ
rinik'; ~ 633
644
634 rănik'; ~
rărúŋk' [pl.]; -rúŋkʸ
567
560 rînik' [pl.]; -nik'
649 rinik'; ~
654 rinik' [pl.]; -nik'
rînik' [pl.]; -nik' +
rinik' [pl.]; -nikʸ +
668
551 rinik' [pl.]; rîniki
553 rinik' [pl.]; -nikʸ
643
rinik'; ~
635
rărúŋk' [pl.]; -rúŋk' +
636
[ɛ][o] + rîniki [plə]; -nik
651 FOCȘANI
652 rînik'; ~
642 rănik'; ~
rînik' [pl.]; -nikʸ
637
650 rinik'; ~
641 renik'; ~
rịnik' [pl.]; -nikị
638
640 rînik'; ~
639 [ɛ][o] rîniki [plə]; -nik +
RACĂU
GALAȚI
DUNĂREA

528: șî la animăli tot rărúŋk' spuị.
530: amú spuị rărúŋk' la ẑîti.
537: [R] rînik'î [plə]; -nik'.
540: [R] rinik'.
543: numa la ᵘom spuị rînik'.
544: trăiești ᵘomu șî cu ᵘunu sîŋgur.
555: [o][V] rarúňê; r'ărúňê(; [II] rărúnĉ. [Inform. consideră că rinichii] "intră tot la ficați".
556: ..."la porc".
561: ..."la porc".
567: [R] rinik'; ~.
588: ..."la om; la porc se spune rărúŋk', nu rinik'".
595: ..."la porc".
596: ..."la purcel".
597: [R] rînik', [ɛ] rîniŝ; [acesta] "nu-i cuvînt vechi".
600: rănik'; ~ "se spune cam de prin 1920; au venit oameni din război cu vorba asta".
603: la ᵘom; la porc [se numește] rîrúŋk'; ~.
606: [R] rînik'; ~.
609: [rărúŋk' se spune la animale, iar rinik' la om]
611: [R] rinik'; ~.
612: [R] rinik'; ~.
615: [V] rărúŋkʸ [sg.].
617: acú-i ẑîŝi rînik'; ~.
618: [R] rănik'; ~.
621: [R] rinik'; ~.
622: [R] rinik'; ~.
636: ..."la porc; la om": rînik'; ~.
643: [D] rărúŋk' [formă dată de fiica inform., profesoară].
651: [Am desenat forma unui rinichi]
668: ...la yîti: rărúŋk'.

III. În multe cazuri în care [sg.] este identic cu [pl.], prima formă poate fi [pl.]; v. situațiile în care acest fapt a fost notat (mai ales cu [plə]: 484, 490, 537, 565, 582, 594, 631, 639, 651, 656, 669 etc.).

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

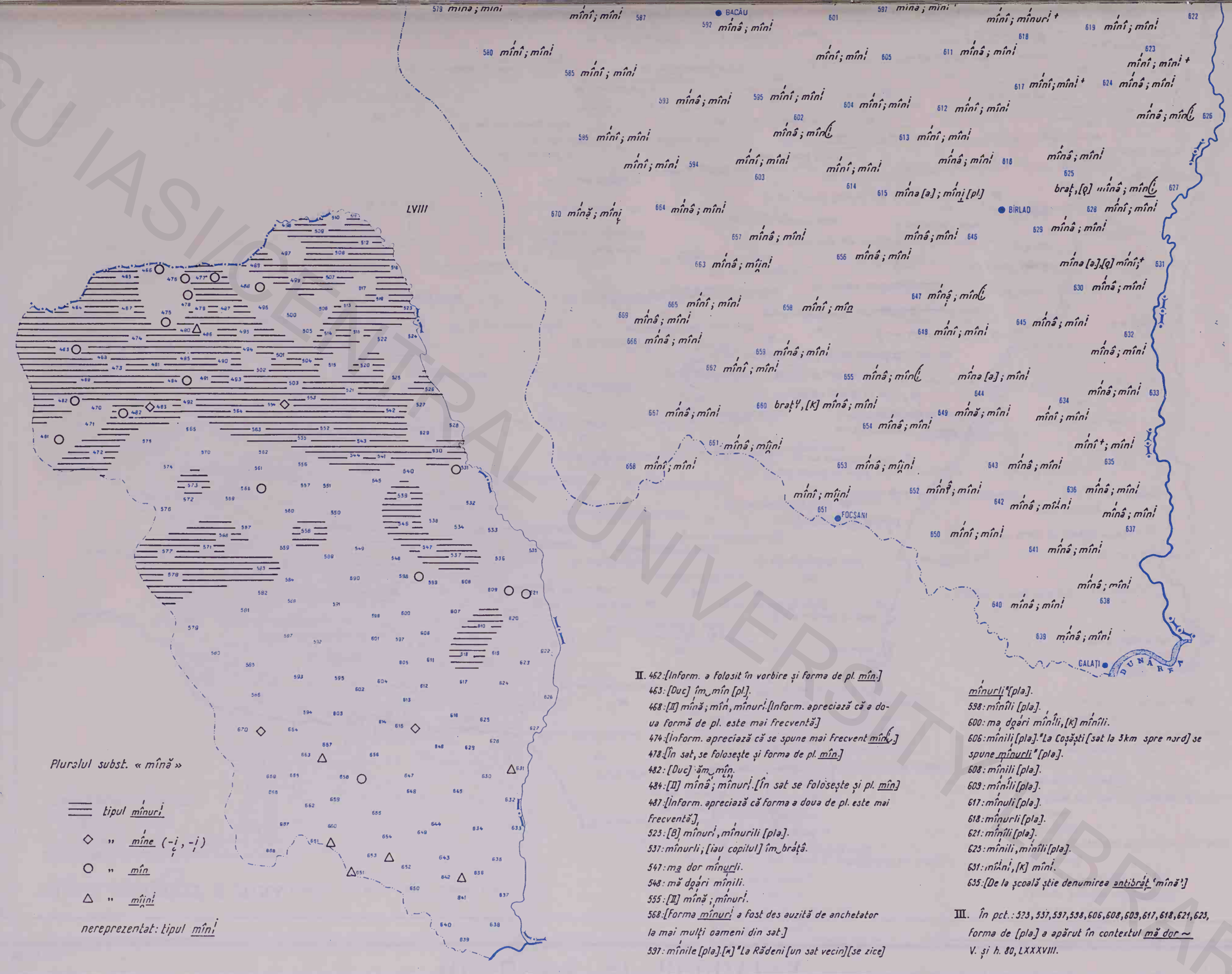
MÎNĂ, pl. *„bras"*

[323]

I. *[Întrebare indirectă] (INDIC. de la umăr la degete.)*
ALR I 49; cf. ALR II 48; MN 6960; ALRM I 74; ALM 75; ALF 171, 796; AIS 144, 145, 148-151; ALPI 27; ALL 1043, 1094; cf. ALMC 1323, 1324; cf. ALCO 307; ALPO 336; ALAIs 134, 135, cf. 136, 138; cf. ALR II s.n. 472;
NALR: Olt. I MN pl. 7.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 462: [Inform. a folosit în vorbire și forma de pl. mîn.]
463: [Duc] îm‿mîn [pl.].
468: [II] mînă; mîn, mînuri. [Inform. apreciază că a doua formă de pl. este mai frecventă.]
474: [Inform. apreciază că se spune mai frecvent mîn.]
478: [În sat, se folosește și forma de pl. mîn.]
482: [Duc] ăm‿mîn.
484: [II] mînâ; mînuri. [În sat se folosește și pl. mîn.]
487: [Inform. apreciază că forma a doua de pl. este mai frecventă.]
523: [B] mînuri, mînurili [pla.].
537: mînurli; [iau copilul] îm‿brâțâ.
547: ma dor mînurli.
548: mă doari mînili.
555: [II] mînă; mînuri.
568: [Forma mînuri a fost des auzită de anchetator la mai mulți oameni din sat.]
597: mînile [pla.]. [x] "La Rădeni [un sat vecin] [se zice] mînurli" [pla.].
598: mînîli [pla.].
600: ma doari mînîli, [K] mînîli.
606: mînili [pla.]. "La Coșăști [sat la 3km spre nord] se spune mînurli" [pla.].
608: mînili [pla.].
609: mînîli [pla.].
617: mînuli [pla.].
618: mînurli [pla.].
621: mînîli [pla.].
623: mînili, mînîli [pla.].
631: mîni, [K] mîni.
635: [De la școală știe denumirea antibrâț 'mînă'.]

III. În pct.: 523, 537, 597, 598, 606, 608, 609, 617, 618, 621, 623, forma de [pla.] a apărut în contextul mă dor ~
V. și h. 80, LXXXVIII.

HARTA 80

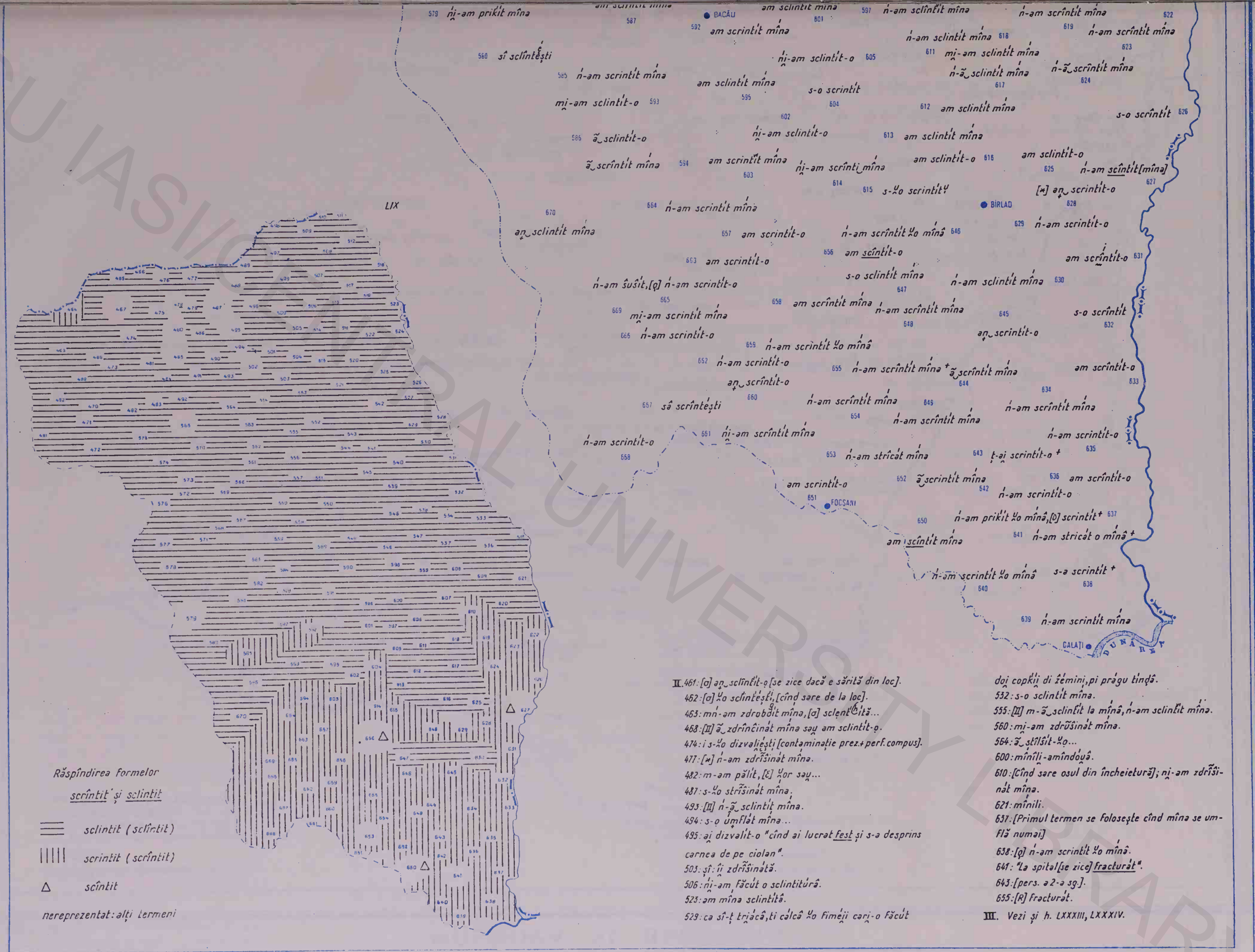
MI-AM SCRÎNTIT O MÎNĂ (perf. c. 1) „je me suis luxé un bras"

[324]

I. [Întrebare indirectă] Cînd cazi pe mînă și osul nu se rupe, dar ți se umflă încheietura și te doare, ce zici că ai pățit?
ALRM I 206;
NALR: Olt. I 110; Mar. I 118; Br. I 118.

511 n̑i-am sclintit u̯o mînă
510 n̑i-am sclintit u̯o mînă
498 n̑i-am sclintit u̯o mînă
509 n̑i-am sclintit u̯o mînă
512 n̑i-am sclintit u̯o mînă
497 s-o sclintit mîna
508 n̑i-am sclintit u̯o mînă
518 n̑i-am sclintit u̯o mînă
499 am sclintit u̯o mînă
507 n̑i-am sclintit u̯o mînă
n̑i-am sclintit u̯o mînă
466 s-u̯o sclintit mîna
477 n̑i-am sclintit mîna
488 n-an zdrănșinat u̯o mînă
489 n̑i-am sclintit u̯o mînă
517 n̑i-am sclintit u̯o mînă
519 n̑i-am sclintit u̯o mînă
465 scl'intit
475 am sclintit-o, ă strîșinat-o
513
478 ă strîșunat-o
ni s-u̯o sclintit mîna
496 s-u̯o sclintit
506 n̑i-am sclintit u̯o mînă +
523 n̑i-am sclintit u̯o mînă +
479
487
500 n̑i-am sclintit u̯o mînă
467 ? m-u̯o palit, [o] s-u̯o-flat
464 scrintit
n-am sclintit mîna
476
ăi strîșinat-o +
n̑i-am sclintit u̯o mînă
524
505 n̑i-am sclintit u̯o mînă
n̑i-am sclintit u̯o mînă
514
516
480 n-am zdrîșinat mîna
495 n̑i-am zdrunĉinat-o +
486 s-u̯o sclintit
n̑i-am sclintit u̯o mînă
522
474 ...n-am sclintit mîna +
s-u̯o sclinti mâna
n̑i-am sclintit u̯o mînă
...n-am sclintit mîna +
...[o] n-ă sclintit mîna +
494 SUCEAVA
501 n̑i-am sclintit u̯o mînă
463
ne-an stîlcit-u +
504 n̑i-am sclintit u̯o mînă
468
ăi zdrănzinat-u
485
490 n-am sclinĉit mîna
515
520 n̑i-am sclintit u̯o mînă
481 ă sclintit mîna
n-am sclintit mîna
502 n-am strînĉinat u̯o mînă
n̑i-am sclintit u̯o mînă
525
n̑i-am sclintit u̯o mînă
526
mn-am sclintit mîna
473
491
493 ne-ă sclinti mîna +
503 n̑i-ă sclinĉit mîna +
521 n̑i-am sclintit u̯o mînă
n̑i-am sclintit u̯o mînă
527
469 mn-am sclinti mîna
484
ă sclintit-o, ă sclintit-o
s-o sclintit
553 n̑i-am sclintit u̯o mînă
sâ măsulărești +
554
542 n̑i-am sclintit u̯o mînă
462 n-am sclintit-o
n-an sclintit mîna
492 m-ă sclintit
564 ...[k] ă sclintit-o, s-u̯o sclintit +
n̑i-am sclintit u̯o mînă
n̑i-am sclintit u̯o mînă
528
470
483
552
n̑i-am sclintit u̯o mînă +
529
482 ... sclintit mîna +
563 s-u̯o sclintit
555 me-an stîlsit mîna +
543 n̑i-am sclintit u̯o mînă
471 am sclintit-o
565 t și zdrușină
n̑i-am sclintit u̯o mînă
n̑i-am sclintit u̯o mînă
530
461 n-am zdrînșinat-o +
575 mi-am sclintit mîna
562 u̯o sclintesc
am sclintit mîna
544
n̑i-am sclintit u̯o mînă
531
570 n̑i-am sclintit mîna
541
472 mi-am sclintit mîna
556
n̑i-am sclintit mîna
540 n-ă sclintit mîna
574 an sclintit mîna
561 an sclintit mîna
n̑i-am sclintit u̯o mînă
545 n̑i-am sclintit u̯o mînă
551
n̑i-am sclintit u̯o mînă +
573 n̑i-ă sclintit-o
557 n̑i-am sclintit mîna
539
532 IAȘI
566 n̑i-am sclintit mîna
n̑i-am sclintit u̯o mînă
sclintesc mîna
569 s-o sușit mîna, s-o sclintit
n-am sclintit mîna
572
550 n̑i-an sclintit mîna
538 n̑i-am sclintit u̯o mînă
Prut
576 s-o sclintit
mi-am sclintit mîna +
560
n̑i-am sclintit u̯o mînă
546
534
533
567 n̑i-am sclintit-o
558 ă sclintit mîna
n-ă sclintit u̯o mînă
n-am sclintit mîna
n̑i-am sclintit u̯o mînă
547
n-am sclintit mîna
535
568 ă sclintit-o
PIATRA-NEAMȚ
559 ă sclintit mîna
549
n-am sclintit u̯o mînă
537 n-am sclinti mîna
571 mi-am sclintit mîna
589 ă sclintit mîna
548
536
577
n-ă sclintit mîna
n-ă sclintit mîna
mi s-o sclintit mîna
598
n-am sclintit u̯o mînî
583 am sclintit-o
an sclintit-o
606
n-am sclintit mîna
590
599
609
578 n̑i-am sclintit u̯o mînă
584 n̑i-ă sclinti mîna
n-am sclintit mîna
621
n-ă sclintit u̯o mînî +
582 [o] s-u̯o sclintit
s-u̯o sclintit
n̑i-ă sclintit mîna
591
n-am sclintit mîna, +
607
ă sclintit mîna
am sclintit mîna
588
620

BCU IAȘI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 461: [o] an sclîntit-o [se zice dacă e sărită din loc].
462: [o] o sclintești, [cînd sare de la loc].
463: mn-am zdrobit mîna, [o] sclențită...
468: [II] ă zdrîncinat mîna sau am sclintit-o.
474: i s-o dizvaliești [contaminație prez.+perf. compus].
477: [*] n-am zdrîșinat mîna.
482: m-am pălit, [ɛ] or sau...
487: s-o strîșinat mîna.
493: [II] n-ă sclintit mîna.
494: s-o umflat mîna...
495: ai dizvalit-o "cînd ai lucrat fest și s-a desprins carnea de pe ciolan".
503: șî: îi zdrîșinată.
506: ni-am făcut o sclintitură.
523: am mîna sclintită.
529: ca sî-ț triacă, ti calcă o fimeii cari-o făcut doi copkii di zemini, pi pragu tindă.
532: s-o sclintit mîna.
555: [II] m-ă sclintit la mînă, n-am sclintit mîna.
560: mi-am zdrușinat mîna.
564: ă ștîlșit-o...
600: mînîli-amîndouă.
610: [Cînd sare osul din încheietură]; ni-am zdrîși-nat mîna.
621: mînili.
637: [Primul termen se folosește cînd mîna se um-flă numai]
638: [o] n-am scrintit o mînă.
641: "La spital [se zice] fracturat".
643: [pers. a 2-a sg.].
655: [R] fracturat.

III. Vezi și h. LXXXIII, LXXXIV.

HARTA 81

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BACĂU
BÎRLAD
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA

579 ĉuŋg; ĉuŋg
587 cîș; ~, șuŋg; șũẑ
580 cîș; ~
585 ĉuŋg; ĉuŋĝ
586 ĉoŋc; ĉonĉ
592 cîș; ~
593 cîș; ~
594 șuŋgᵘ; șuŋẑ
595 cîș; ~
597 îi șuŋg sau cîș; șũẑ sau ~
601 cîș; ~
602 cîș; ~
603 cîș; ~
604 cîș; ~
605 șont; șonț, [K] șunt; șunț
611 șuŋg; șũẑ
612 [σ] șuŋg; șũẑ
613 șunt; șunț
614 șulăcᵘ; -lăș
615 șuŋgᵘ; [ε] șũẑ +
617 cîș; ~, șuŋgᵘ; șũẑ +
618 îi cîș, cîș di-o mînî +
618 cîș; ~, cîșᵘ
619 șuŋg; șũẑ
622 îi șut di-o mînî; șuț +
624 șuŋg; șũẑ
625 șut di-o mînâ; șuț
626 cîș; ~
627 cîș; ~
628 șolăcᵘ; -lăș
629 cîș; ~
630 șuŋgᵘ; șũẑ
631 [ǫ] șolăcᵘ, calic di-o mînî [!]; șolăș
632 [ε] cîșᵘ; cîș + / [ε] ĉuŋg; ĉuŋĝ
633 ĉuŋg; ĉuŋĝ
634 șunt; șunț
635 [ε] imfilm; îfilmi +
636 ĉuŋgᵘ; ĉuŋĝ
637 șuŋgᵘ; șũẑ
638 ĉuŋg di-o mînâ; șũẑ
639 șuŋgᵘ; șũẑ
640 șuŋgᵘ; șũẑ
641 ĉuŋgᵘ; ĉuŋĝ
642 ĉuŋg; ĉuŋĝ
643 șuŋgᵘ; șũẑ
644 șuŋgᵘ; șũẑ
645 [ε] cîșᵘ; cîș +
646 cîș, șuŋgᵘ; cîș, șũẑ
647 cîșᵘ; cîș
648 cîș, șuŋgᵘ; șũẑ, cîș
649 [ε] șunt, ~ di-o mînî; șunț
650 șuŋgᵘ; șũẑ
651 ĉuŋgᵘ +; ĉuŋĝ
652 imvalid, șuŋgᵘ; șũẑ +
653 ĉuŋg; ĉuŋĝ
654 îvalid, șuŋgᵘ; șũẑ
655 ĉuŋg; ĉũẑ
656 șuŋgᵘ; șũẑ
657 cîș; cîși
658 invalid, infirm; invalizi +
659 șuŋg di-o mînâ; șũẑ
660 ĉuŋg, [ǫ] ĉuŋcᵘ; ĉunĉ
661 îvalid, [ε] ĉuŋg; ĉuŋĝ
662 ĉuŋgᵘ; ĉuŋĝ
663 șuŋg di-o mînâ; șũẑ
664 ĉuŋg dă mînă; ĉuŋĝ
665 [ε][ǫ][D] șuŋgᵘ; șũẑ
666 șuŋgᵘ; șũẑ
667 șuŋgᵘ; șũẑ
668 șuŋgᵘ; șũẑ
669 ĉᵘolăcᵘ; ĉᵘolăĉ
670 ĉuŋg, ~ de-o mînă; ĉuŋĝ

II. 462: calîș [pl.], m-am calîșit la um picor sau la o mînă; [×] calig d-a mînă.
463: [Inform. a răspuns mai întîi:] stîlᵘóc, olóc; ᵘolóc 'fără picioare'.
464: ĉunt; ĉuntáș.
468: [ǫ] calic; -lic; [II] ĉunt; ĉunț.
470: săc 'cu o mînă paralizată'.
471: [B] șoŋc; șonș.
476: [o] ᵘo ramás calic [se zice cînd nu are un picior].
479: calig di-o mînâ sî di-om pișór; "și la săraci se zice calîș".
480: amú: n-ari-o mînă sau iimvalid di-o mînă; iimvaliz.
483: [D] calic "care n-are nimic", calicit "fără o mînă, beteag".
484: [II] ĉunt; ĉunț.
485: [D] calic: sa-nțalézi cî-i s-o uom sarác, absolú di prîsi, îi [ε] propiu-zîs uocărît curvá, "[dar] și la [omul] fără o mînă, tot îi spune ~".
495: [II] șunt; șunț.
496: [D] calic "cînd n-ai ce-ți trebuie, n-ai surdúc, n-ai ce mînca"; s-ᵘo calîșit 's-a lovit undeva, s-a accidentat'.
505: șoŋc 'cînd mai are o bucată din mînă'; șoși.
516: îi ᵘológ di mînâ; ᵘolóẑ.
520: ᵘológ di-o mînâ; ᵘolóẑ.
525: îi o poriclâ șúntu.
530: [R] șᵘont; șᵘonț.
534: la noi îi sî númi di ᵘom șúntu.
537: [pl.] șunț; [cînd îi lipsește] laba mînii [atunci este] cîș; ~; [dacă îi lipsește mîna de la umăr, e] șunt di-o mînî.
538: cîș di-o mînî 'cînd n-are laba mîinii'.
539: [V] cîș; ~.
540: imvalid.
541: [m] ăi șuntilâ [!].
548: [D] șuŋg; șũẑ.
551: șúntu sau cîșu.
553: șuŋg sau ᵘolozît.
554: [Se zice și:] cᵘotonóg di-um pișór. [Inform. a pronunțat și:] ᵘom for-o mînâ, [D] săg di-o mînâ 'cu o mînă paralizată'; săẑ di mînă.
555: sau săc; săẑ de-o mînâ; [II] săc di-o mînâ [are mîna, dar e subțire, strîmbă], [K] ᵘom făr-ᵘo mînâ, imvalid; -liz. [Pe un om fără o mînă îl poreclește] șontoróg, șuŋc, săc.
563: [ǫ] n-ari-o mînă, [D] săg di-o mînâ; săș [cînd nu poate purta o mînă], șunt [cînd n-are mîinile amîndouă sau picioarele; apoi revine:] "se zice și": șunᵈ d-ᵘo mînâ; șunḍ d-ᵘo mînâ.
565: [ǫ] săc di-o mînâ; săẑ di-o mînâ.
607: [D] șuŋg "cînd mai are un capăt" [de mînă].
608: cîș di-o mînî; cîș.
615: [Și:] invalidᵘ.
617: șuŋc di-o mînî.
618: [pl.] cîș. [Și:] șuŋg; șũẑ [cînd nu are mîna de la cot sau nu are laba mîinii].
620: cîș; ~ [cu mîna anchilozată].
621: [pl.] șunț, [D] cîș 'cu mîna sucită', [σ] șunt di-o mînî.
623: [D] șuŋg; șũẑ.
631: [Primul răspuns a fost:] iinvalid di-o mînî.
635: [ǫ][V] betiagᵘ; di la răzbóiᵘ: îvalid.
645: cîj di-o mînâ.
651: [Este cazul inform. din această localitate.]
652: imvaliz [din război].
658: infirmi [pl.].

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

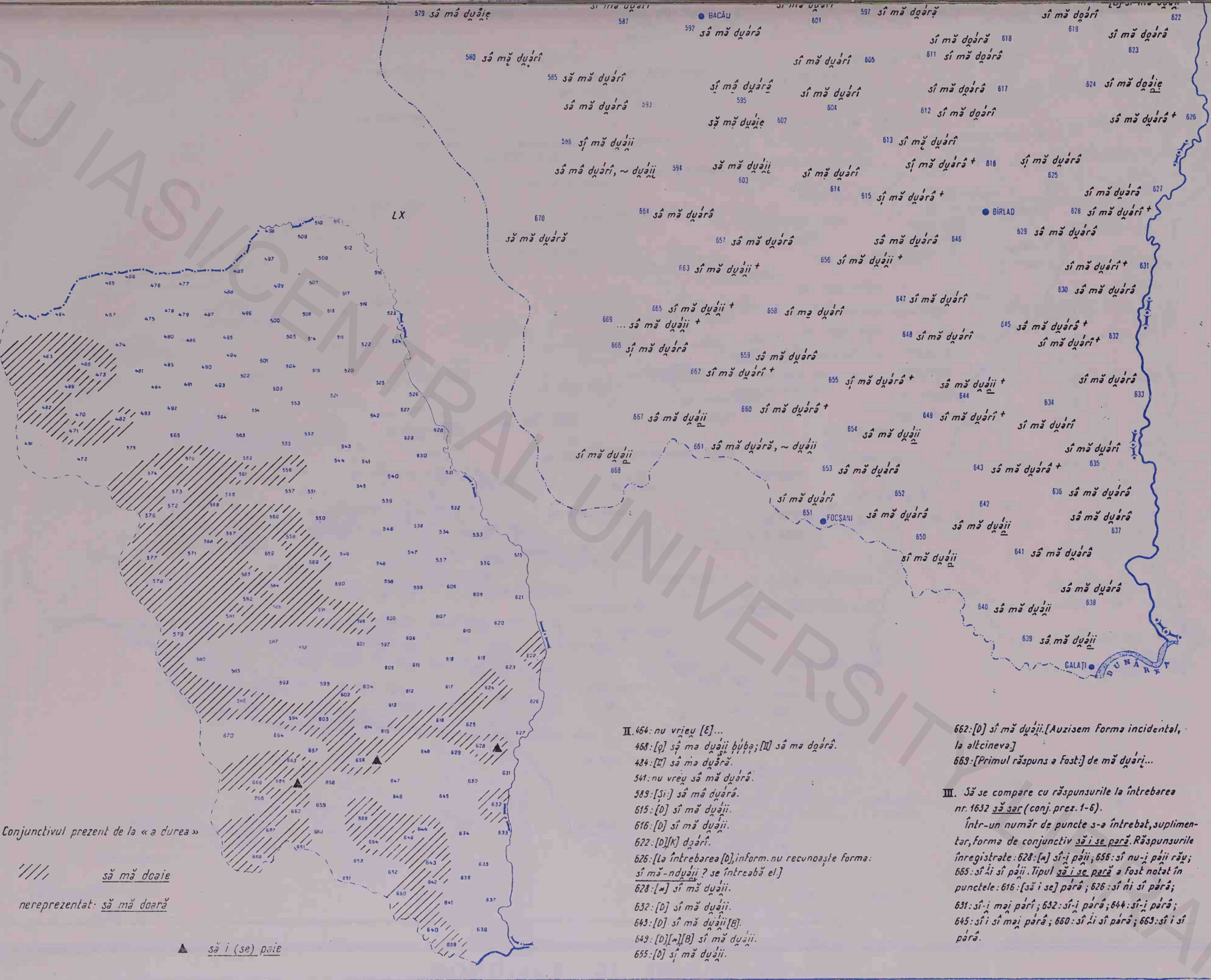
SĂ MĂ DOARĂ (conj. prez. 1) „*que j'aie mal*"
[360]

I. [*Întrebare indirectă*]

ALR I 139; ALRM I 198; ALM 513; ALR II s.n. 2054; ALRM II s.n. 1595; NALR: Mar. I 119.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 464: nu vrieu [E]...
468: [o] să ma duaii búba; [II] să ma doárâ.
484: [I] sâ ma duără.
541: nu vreu sâ mă duárâ.
589: [Și:] sâ mâ duárâ.
615: [D] sî mă duáii.
616: [D] sî mă duaii.
622: [D][K] doárî.
626: [La întrebarea [D], inform. nu recunoaște forma: sî mă-nduáii ? se întreabă el.]
628: [×] sî mă duaii.
632: [D] sî mă duáii.
643: [D] sî mă duaii [B].
649: [D][×][B] sî mă duaii.
655: [D] sî mă duáii.
662: [D] sî mă duáii. [Auzisem forma incidental, la altcineva.]
669: [Primul răspuns a fost:] de mă duári...

III. Să se compare cu răspunsurile la întrebarea nr. 1632 să sar (conj. prez. 1-6).

Într-un număr de puncte s-a întrebat, suplimentar, forma de conjunctiv să i se pară. Răspunsurile înregistrate: 628: [×] sî-i páii; 656: sî nu-i paii rău; 665: sî li sî páii. Tipul să i se pară a fost notat în punctele: 616: [să i se] párâ; 626: sî ni sî párâ; 631: sî-i mai párî; 632: sî-i párâ; 644: sî-i párâ; 645: sî i sî mai párâ; 660: sî li sî párâ; 663: sî i sî párâ.

HARTA 83

DEGET, pl. *„doigt"*

[363]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC)

ALR I 50, cf. ALRM I 75, 76; WLAD 50; ALM 406; ALF 416; AIS 153; ALPi 63; ALL 1095; ALMC 1329; ALA 607; ALC 651; ALPO 193; cf. ALEA 1270–1273; cf. ALR II s.n. 800, 1604; NALR Ol. I 112, Mar. I 128; Bn. I 124.

511 dẹ́zit; dẹ́ziti
510 dẹ́zit; dẹ́ziti
498 dẹ́zit; dẹ́ziti
509 dẹ́zit; dẹ́ziti +
512 dẹ́zit; dẹ́ziti
508 dẹ́zit; dẹ́ziti
497 dẹ́zit; dẹ́ziti
518 dẹ́zit; dẹ́ziti
489 dẹ́zit; dẹ́ziti
507 dẹ́gịt; dẹ́gịti
466 dịẹ́zit; dịẹ́ziti
465 dịẹ́gịt; dịẹ́zịtịe
477 dịẹ́zit; dịẹ́ziti
476 dẹ́zịt; dẹ́zịti
488 dịẹ́zịtẹ; dịẹ́zịtịe
496 dẹ́zit; dẹ́ziti
517 dẹ́zit; dịẹ́ziti
513 dẹ́zit; dẹ́ziti
519 dẹ́zit; dẹ́ziti
523
478 dịẹ́zit; dịẹ́zịti
479 dẹ́zịt; dẹ́zịti
495 dịẹ́gịt; dẹ́zịti +
506
500 dẹ́zit; dẹ́ziti
467 dịẹ́gịt; dẹ́gịti
464 dịẹ́zịt; dịẹ́zịti
475 dẹ́gịt; dẹ́gịti
487 dẹ́zịt; dẹ́zịti
505 dẹ́zit; dẹ́ziti
516 dẹ́zit; dẹ́ziti
524 dẹ́zit; dẹ́ziti +
480 dẹ́zịt; dẹ́zịti
495 dẹ́gịt; dẹ́gịti
514 dẹ́zit; dẹ́ziti
522 dẹ́zit; dẹ́ziti
486 dẹ́zịt; dẹ́zịte
474 dịẹ́zịt; dịẹ́zịte +
501 dịẹ́zịt; dịẹ́zịti +
463 dẹjịt; dẹjịtẹ
468 dịẹ́știu [ə]; dịẹ́ști +
485 ĝẹ́zit; dẹ́zịtẹ
494 ĝẹ́zịt; ĝẹ́zịti
504 dẹ́șit; dẹ́șiti
515 dẹ́zit; dẹ́zịti
520 dẹ́zit; dẹ́ziti
dẹ́zit; dẹ́zịti
490 ĝẹ́zịt; dẹ́zịčẹ
481 dẹ́gịt; dẹ́gịti
dẹ́zịt; ĝẹ́zịči
502 dịẹșt; dịẹști
525 dẹ́zit; dẹ́ziti
526
473 dẹ́gịt, dẹ́șt; dẹ́gịti, dẹ́ști
491
493 dẹ́zịt; dẹ́zịti +
503 ĝẹ́zịt; ĝẹ́zịčẹ
521 dẹ́zit; dẹ́zit
469 dẹ́zịt; dẹ́zịti
484 dịẹ́gịtu [ə]; dịẹ́gịti +
dẹ́zịt; dẹ́zịti
553 dẹ́zit; dẹ́ziti
527 dẹ́zit; dẹ́ziti
554
542 dẹ́zit; dẹ́ziti
452 dẹ́zịt; dẹ́zịte
483 dịẹ́gịt; dịẹ́gịti
492 dẹ́zịt; dẹ́zịti
564 dẹ́zịt; dẹ́zịti
528 dẹ́zịt; dẹ́ziti
470 dẹ́zịt; dẹ́zịte
482 dịẹ́zịt; dịẹ́zịti
552 dẹ́zit; dẹ́ziti +
529 dẹ́zit; dẹ́ziti
563 dẹ́zịt; dẹ́zịti
555 dịẹ́gịt; dịẹ́zịti +
543 dẹ́zit; dẹ́ziti
dẹ́ịst; dẹ́ịsti
471 dẹ́zit; dẹ́zite
565 dẹ́zịt; dẹ́zịti
544 dẹ́zit; dẹ́ziti
530
461 dịẹ́zịt; dẹ́zịtẹ
575 dẹ́zit; dẹ́zịti
562 ĝẹ́zit; ĝẹ́zịti
541 dẹ́zit; dẹ́ziti
531 dẹ́zit; dẹ́ziti
570 dẹ́zit; dẹ́zịti
540 dẹ́zit; dẹ́ziti
472 dẹ́zit; dẹ́zite
556 dịẹ́zịt; dịẹ́zịti
574 dẹ́zit; dẹ́zịti
561 dẹ́zit; dẹ́zịti
545 dẹ́zit; dẹ́ziti
551 dẹ́zit; dẹ́ziti
573 dẹ́zit; dẹ́ziti
557 dẹ́zịt; dẹ́zịti
539 dẹ́zit; dẹ́ziti
dẹ́zit; dẹ́ziti
532 IAȘI
566 dẹ́zit; dẹ́ziti
572 ĝẹ́zit; ĝẹ́ziti
569 dẹ́zit; dẹ́ziti
550 dẹ́zit, [k] dịẹ́zit; dịẹ́sti
538 dẹ́zit; dẹ́zịti
576 ĝẹ́zit; ĝẹ́ziti +
560 dẹ́zit; dẹ́zịti
546 dẹ́zit; dẹ́ziti
534 dẹ́zit; dẹ́ziti
533 dẹ́zit; dẹ́ziti
567 dịẹ́zt; dịẹ́zti
558 dẹ́zit; dẹ́zịti
568 dẹ́zit; dẹ́ziti
571 dẹ́zit; dẹ́zịti
PIATRA-NEAMȚ
559 dẹ́zit; dẹ́ziti
549 dẹ́zit; dẹ́ziti
547 dẹșt; dẹști
537 dẹ́zit; dẹ́zịti
535 dẹ́zit; dẹ́ziti
536 dẹ́zit; dẹ́zịti
577 dẹști; dẹ́ști
589 dẹ́zit; dẹ́zịti
548 dẹșt; dẹști +
608 dẹ́zịt; dẹ́ziti
583 dẹ́zit; dẹ́ziti
598 dẹ́zit; dẹ́ziti +
599
609 dẹ́zit; dẹ́ziti
590 dẹ́zẹt; dẹ́zẹti
578 dẹ́ștẹ; ~
584 dẹ́zit; dẹ́ziti
dẹ́zit; dẹ́ziti
621 dẹ́zit; dẹ́ziti
582 dẹ́zit; dẹ́ziti
591 dẹ́zẹt; dẹ́ziti
dẹ́zit; dẹ́ziti
600
607 dẹ́zit; dẹ́ziti
620 dẹ́zit; dẹ́zịti
588 dẹ́zit; dẹ́zịti

SUCEAVA
Prut

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

LXI

II. 468: [II] déĝit ; déĝiti, [v] dest ; désti.
474: "Se mai zice și diésti".
484: [D] dⁱésti [pl.]; dⁱest; [II] diéĝit, diest; diéĝite; diésti. [Inform. susține că la sg. e mai frecvent diest, iar la pl. diéĝite]
493: [II] dⁱéẑit ; dⁱéẑiti.
496: "Se zice și: un dⁱest ; désti".
501: [AL] diest ; dⁱésti.
509: ŝal mári, ńicu, arătóru, ńijloŝîu, ĵinalárịu.
524: nu sámînâ únu cu áltu.
548: m-ă‿păli‿la désti, mă dor déstili.
552: ai ŝîŝ și nu-s tắti la feli.
555: [II] déẑit ; déẑiti.
576: [AL] déẑt ; déẑti.
598: [AL] deŝt ; déŝti.
602: [Am auzit des și:] déẑiti.
613: [AL] dejt ; déjti.
628: [B] désti.
637: Faríng ; faríẑi 'falangă'.
638: "Mai ajustat".
639: [Am întrebat: "Cum se zice în sat?"]
647: [Inform. este atent la pronunție]
658: [Mă întreabă: "țărănește?"]
662: [D] désti [Formă auzită anterior].
664: [Primul răspuns a fost: déĝet ; déĝete]

III. Vezi și h. LXXXVII, LXXXVIII, XC.

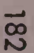
UNGHIE, pl. „ongle“

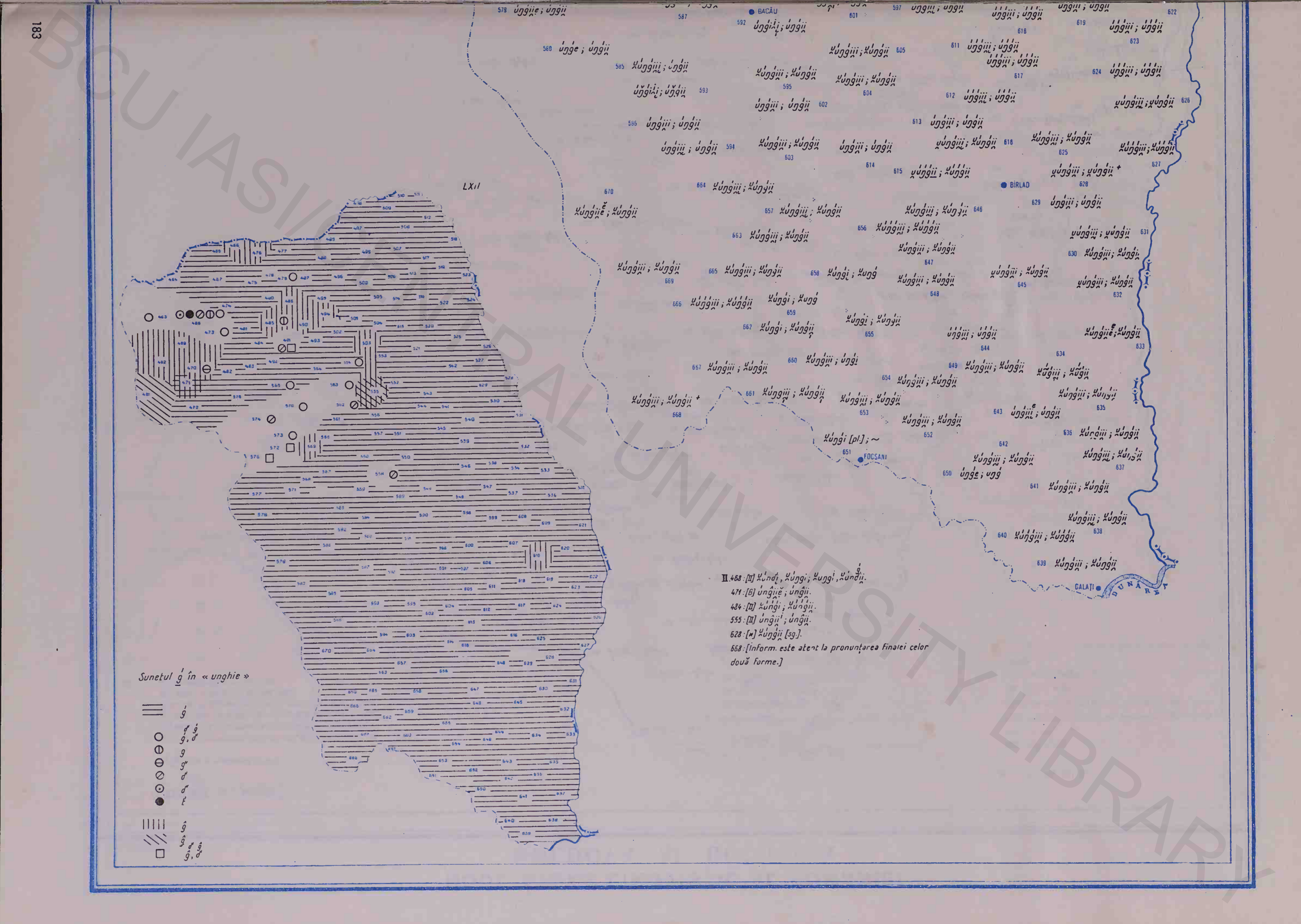
[366]

L [Întrebare indirectă] (INDIC)

ALR I 52; ALFH I 80; ALM 384; ALF 942; AIS 157; 1059, 1131; ALL 338, 1097; ALG 868; ALMC 1332; ALA 1203, 1204; cf. ALR II s.n. 1637; NALR: Olt. I MN pl. 8; Mar. I 130; Bn. I 126.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

HARTA 85

PICIOR, pl. „*jambe*"

[377]

I [Întrebare indirectă] (INDIC)

ALR I 55; ALR II MN 2223; cf. ALRM I 84, 85; ALRM II 129, cf. 130, 131; WLAD 7, 15, 23, 31, 33, 47; ALM 236; ALF 1012; cf. AIS 163; ALL 1099, 1104; ALMC 1321; ALS 23; cf. ALW 52, 73; ALPO 422; ALAIS 176, cf. 182, 189, 132; cf. ALEA 1295–1297; cf. ALR II s.n. 363, 1465; ALRM II s.n. 40, 245, 1195; NALR: Olt. I MN pl. 8; Mar. I 131.

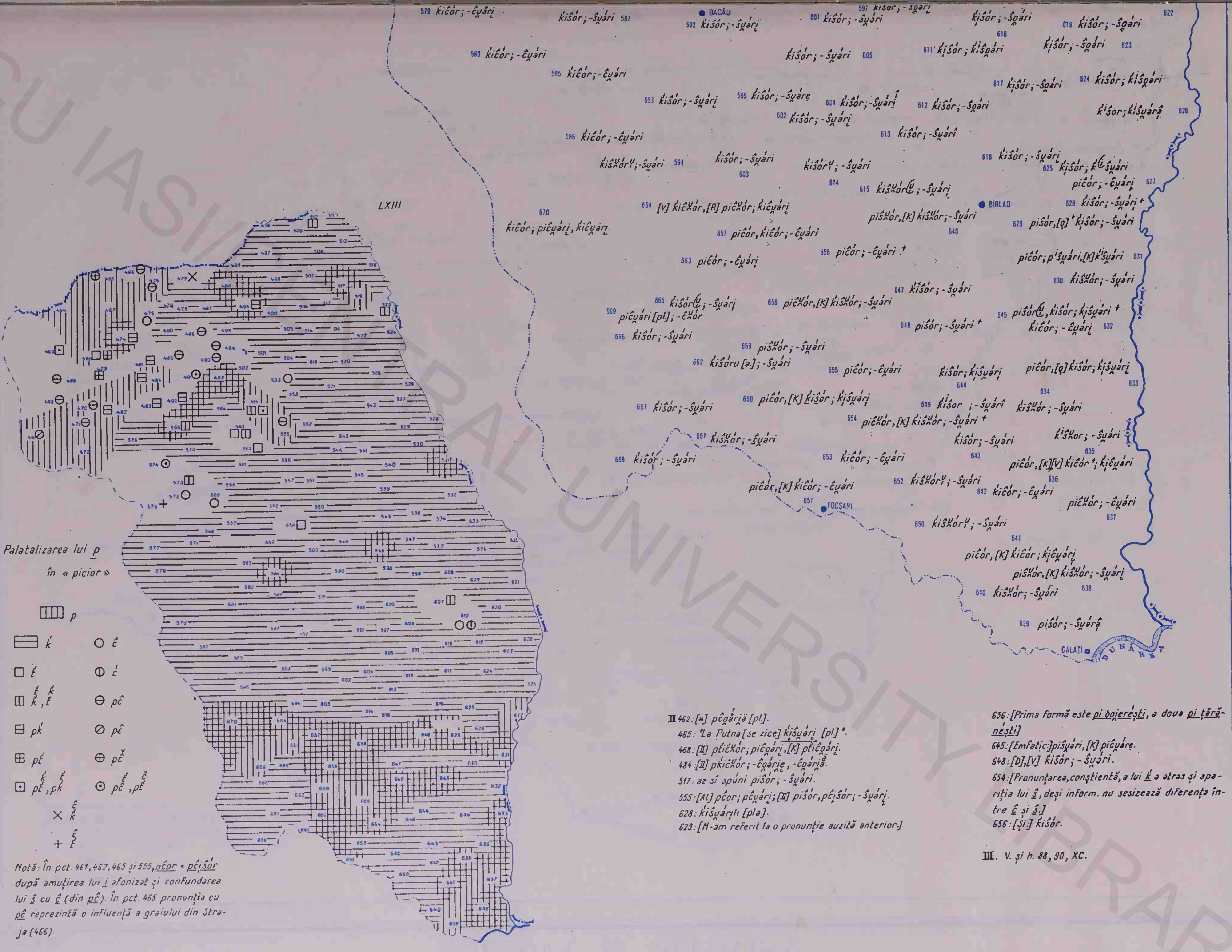
SUCEAVA

PIATRA-NEAMȚ

IAȘI

Prut

Notă: În pct. 461, 462, 465 și 555, pĉor < pĉișór după amuțirea lui i afonizat și confundarea lui ŝ cu ĉ (din pĉ). În pct. 465 pronunția cu pĉ reprezintă o influență a graiului din Straja (466).

II 462: [x] pĉoăriă [pl].
465: "La Putna [se zice] kišuári [pl]".
468: [II] ptićuór; pićoári, [K] ptićoári.
484: [II] pkićuór; -ĉoárie, -ĉoáriă.
517: az sî spúni pišór; -ŝuári.
555: [AL] pĉor; pĉuári; [II] pišór, pĉișór; -ŝuári.
628: kišuárili [pla].
629: [M-am referit la o pronunție auzită anterior.]
636: [Prima formă este pi bojerești, a doua pi țărănești]
645: [Emfatic:] pišuári, [K] pićuáre.
648: [D], [V] kišór; -ŝuári.
654: [Pronunțarea, conștientă, a lui k a atras și apariția lui ŝ, deși inform. nu sesizează diferența între ĉ și ŝ.]
656: [Și:] kišór.

III. V. și h. 88, 90, XC.

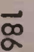
NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

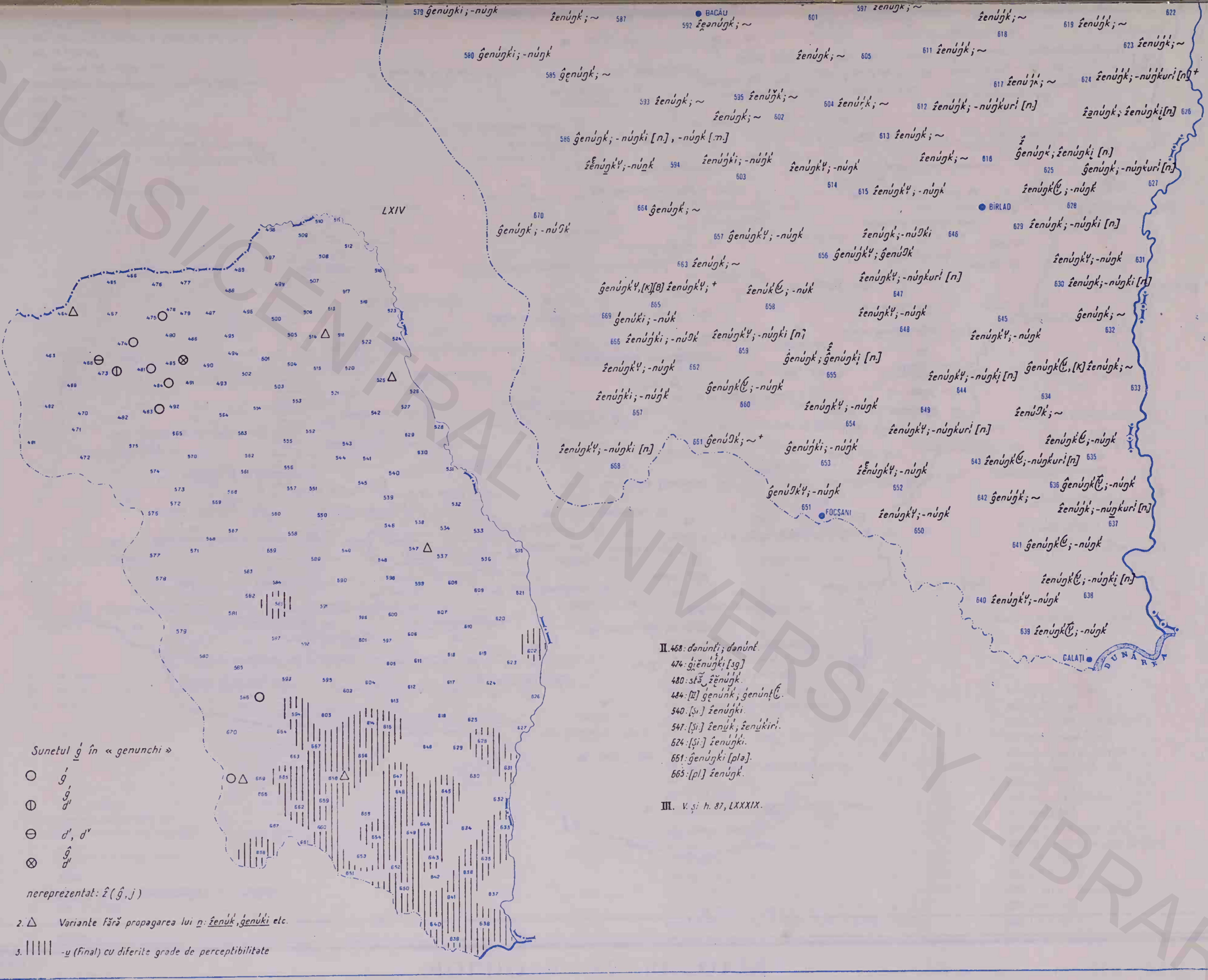
GENUNCHI, pl. *„genou"*

[388]

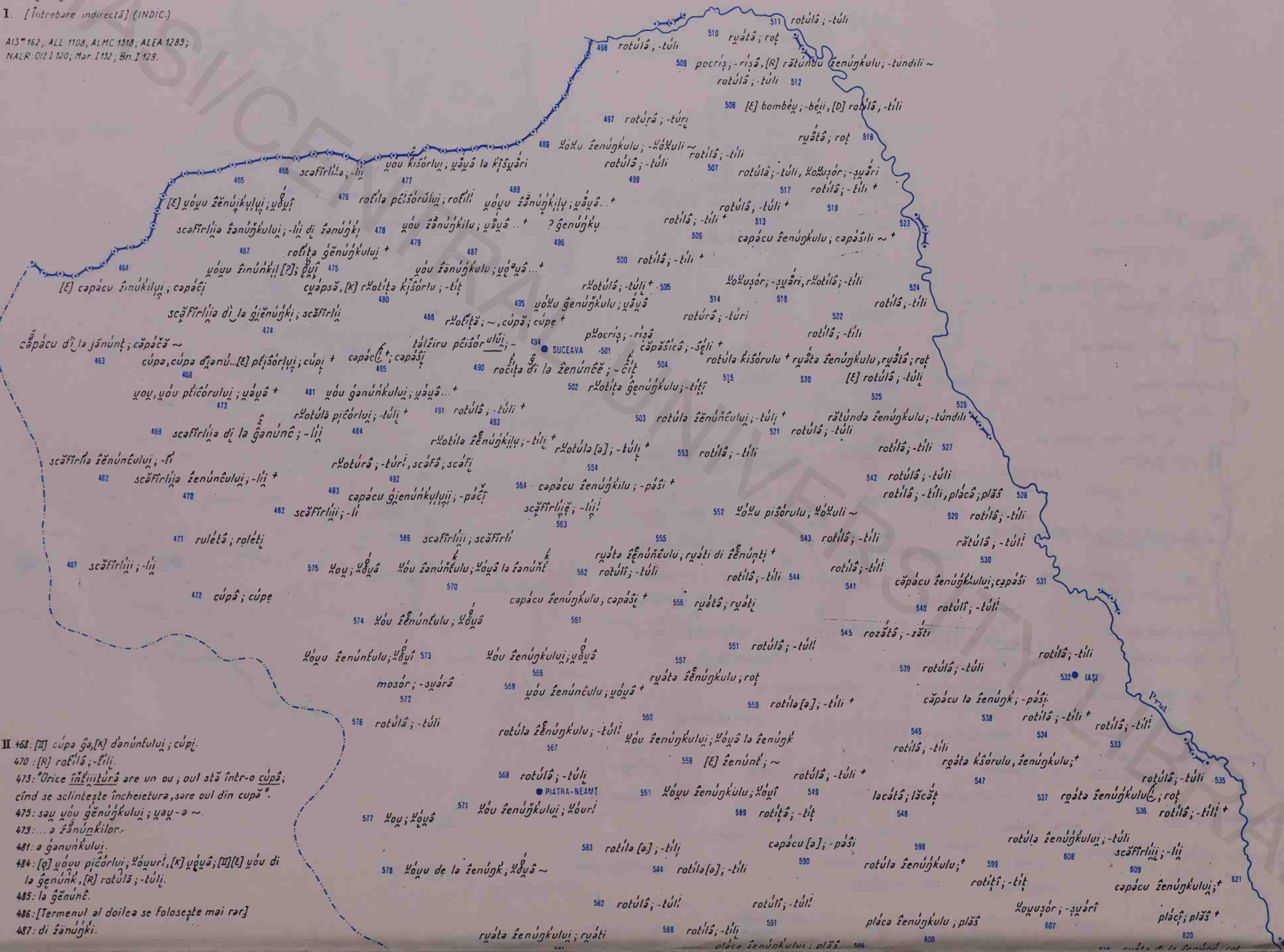
I. [Întrebare indirectă] (INDIC)
ALR I 57; cf. ALRM I 86, 87, 88; WLAD 6, 14, 27, 30, 38, 46; LF 53; ALM 380;
ALF 638; AIS 162; ALI 1107; ALMC 1318; ALW 46; ALA 839; ALPO 268; ALAIs 172;
NALR: Olt. I MN pl. 9; Bn. I 128.

511 ẑenúnḱ; -núnḱi [n]
510 ẑenúnǵ; -núnḱurí [n]
498 ẑenúnḱ; ~
509 ẑenúnǵ; -núnǵ [n]
ẑenúnǵi; ~ [F] 512
508 ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
497 ẑenúnǵ; -núnǵurí [n]
ẑenúnǵ; ~ 518
489 ẑenúnǵ; ~
ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
507 ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
466 ẑănúnĉ; ẑanúnĉi [n]
477 ẑănúnǵi; ~
ẑenúnǵ; ẑănúnǵi [n]
499
517 ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
465 ẑenúnĉ, ĝenúnḱ
476 ẑenúnĉ; ĝenúnĉ
488
ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
519
ĝinúnĉ; -núnḱ
ẑanúnǵ; ~ 478
ẑănúnǵ; ~
ĝenúnǵ; ẑenúnǵi [n]
513 ẑenúnǵ; -núnǵi [n] 523
467
479
487
456
506 ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
464
ĝenúnǵ; -núnǵĕ [n] 475
ẑanúnǵi; ẑanúnǵ
500 ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
ĝinúḱ; ẑinúḱ [n]
ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
ẑenúnǵ; ~ 505
524
ẑenúnǵ; ẑenúnǵkurí [n] + 480
495 ĝenúnǵ; ~
514
516
486
ẑenúnǵ; ~
522 ẑenúnǵ; ~
474 ĝiĕnúnǵku [ə]; ĝiĕnúnǵki [n] +
ĝenúnĉ; ĝenúnĉĕ [n], ĝenúnĉ
ẑenúnǵ; ẑenúnḱi [n]
jĕnúnĉĕ; jănúnĉ
ẑenúnĉ; ẑenúnț
494 SUCEAVA
501
ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
463
dẑenúnțiji [ə]; dẑănúnțe [n] +
ĝenúnĉ; ĝenúnĉi [n]
504
468
485
490 ẑenúnĉĕ; -núnț
515 ẑenúnǵ; ~ 520
ẑenúnǵ; -núnḱi [n]
ĝanúnḱ; -núnḱ
481
ẑenúnț; ẑenúnĉi, -núnĉurí [n]
502 ĝenúnǵ; ~
525
ĝenúnț; ĝenúnț 473
ẑenúnǵ; -núnǵi [n] 526
491
453 ẑenúnǵ; ~
503 ẑẑenúnĉi; ẑẑenúnț
460 ĝanúnĉ; ~
484
521 ẑenúnǵi; ~ [F]
ĝenúnǵ, ĝenúnǵ, [p] ĝenúnǵkurí [n] +
553 ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
ẑenúnǵ; -núnǵi [n] 527
554 ẑenúnĉ; -núnǵi [n]
462 ẑenúnĉĕ; -núnĉ
492 ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
564 ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
542 ẑenúnǵi; ~ [F]
470 ẑenúnĉi; -núnĉ
483 ĝenúnḱ; ĝienúnḱ
ẑenúnǵ; -núnǵi [n] 528
482 ẑieẑănúnǵku [ə]; ẑănúnǵkurí [n]
552 ẑenúnǵi; ~ [F]
529 ẑenúnǵ; ~
563 ẑenúnĉ; -núnĉi [n]
471 ẑenúnǵ; ~
565 ẑănúnĉi; ẑenúnĉi
555 ẑenúnĉ; ~
543 ẑenúnǵ; ~
ẑenúnǵ; -núnǵurí [n]
ẑenúnǵ; ~ 530
461 ẑenúnĉi; -núnĉ
575 ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
562 ẑenúnț; ~
544
541 ẑenúnǵ; ~
ẑenúnț; ~ 531
570 ẑanúnți; ẑenúnț
472 ẑenúnĉe; -núnĉ [sg]
556 ẑenúnǵ; -núnǵiji [n]
540 ẑenúnǵ; ~ +
574 ẑenúnț; -núnți [n]
561 ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
545 ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
551 ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
573 ẑenúnț; -núnțurí [n]
557 ẑenúnǵ; ~
ẑenúnț; ~
539 ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
532 IAȘI
566 ẑenúnǵ; ~
ẑenúnț; -núnți [n]
569 ẑenúnĉ; ~
572
550 ẑenúnǵ; ~
ẑenúnǵ; ~
560 ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
538
ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
576 ẑenúnț; ~
ẑenúnǵ; -núnǵi [n] 546
534
Prut
567 ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
558 ẑenúnț; ~
533
ẑenúnǵ; -n'ǵkiri [n] +
ẑenúnǵ; -núnǵkurí [n]
ẑenúnǵ; -núnǵi [n] 535
547
568 ẑenúnḱ; ~
PIATRA-NEAMȚ
559 ẑenúnǵ; ~
549 ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
537
571 ẑenúnḱ, ~
589 ẑenúnḱ; ~
548 ẑenúnǵ; ~
ŭ ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
536 ẑenúnǵ; ~
577 ẑenúnǵe; -núnǵ
ẑenúnǵ; ~
583 ẑenúnǵ; ~
598 ẑenúnǵ; ~
608
ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
590 ẑenúnǵ; ~
599 ẑenúnǵ; ~
609
578 ẑenúnǵ; ~
584 ẑenúnǵ; ~
ẑenúnǵ; ~ 621
582 ẑenúnǵ; ~
591 ẑenúnḱ; ~
607 ẑenúnǵ; ~
ẑenúnǵ; -núnǵi [n]
ẑenúnǵkʸ; -núnǵ 588
600 ẑenúnǵ; ~
620

LXIV
BACĂU
BÎRLAD
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA
Sunetul ǵ în « genunchi »
nereprezentat: ẑ (ĝ, j)
2. △ Variante fără propagarea lui n: ẑenúk, ĝenúki etc.
3. ||||| -y (final) cu diferite grade de perceptibilitate
II. 468: dənúnťi; dənúnť.
474: ĝiẑenúŋki [sg]
480: stă ẑenúŋk.
484: [II] ĝenúnk; ĝenúnť.
540: [Si.] ẑenúŋki.
547: [Si.] ẑenúk, ẑenúkiri.
624: [Si.] ẑenúŋki.
651: ĝenúŋki [pla].
665: [pl] ẑenúŋk.
III. V. și h. 87, LXXXIX.

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

ROTULĂ (la genunchi) pl. „*rotule*"

[389]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC.)

AIS⁻ 162, ALL 1108, ALMC 1318; ALEA 1289; NALR Olt I 120; Mar. I 132; Bn. I 129.

II. 468: [II] cúpa ĝa, [K] danúntului; cúpi.
470: [R] rotilâ; -tili.
473: "Orice încheietură are un ou; oul stă într-o cúpâ; cînd se sclintește încheietura, sare oul din cupă".
475: sau uóu gĕnúŋkului; uau-a ~.
479: ... a žănúnkilor.
481: a ganunkului.
484: [Q] uóuu picórlui; uóuuri, [K] uǫuâ; [II][E] uóu di la ĝenúnk, [R] rotulă; -túli.
485: la ĝĕnúnĉ.
486: [Termenul al doilea se folosește mai rar]
487: di žănúŋki.

LXV

Termeni pentru „rotulă"

- roată, rotilă, rotiță, rotilie
- rotulă (rotură, rătulă)
- rătundă
- rozetă
- ruletă
- mosor
- lacăt

- ou, oușor
- merișor
- melc

- cupă
- scafă
- scăfîrlie
- talger

- capac, căpăcică
- pocriș
- fedeu
- placă
- clapă

- genunchi
- osul genunchiului
- coapsă
- bombeu

579 rotița kicorului; rotiț
580 ruatî; roț
585 rotițî, rotilî; -tili
Xou ženuŋkului 593
586 ruata ĝenuŋkului; ruati
ruata žĕnuŋkulu; ruati 594
670 ruata ĝenuŋkului; ruate
ruata ženuŋkului; ruati 663
ruata [ə]; ruati 665
ruata ĝenukuli; rXoț 669
666 ruata ženuŋkului; ruatili ženuŋkilor
667 ruata ženuŋkului; roț
Xou, [K] ruata ženuŋkului 668
BACĂU
587
592 rotilâ; -tili
Xoxușoru [ə]; -șuari 595
rotilî; -tili 603
664 [Ɛ] ruata ĝenuŋkului; ruați
657 ruata ĝenuŋkului; roți
ruata ženukului 658
ruata ženuŋkulu; ruati 659
ruata ženuŋkului; ruati 662
[Ɛ] you pi..., [K] ženuŋkului; Xouâ 654
661 ruata ĝenuŋkului; rXoț
Xou; Xoui 653
you [ə]; youi 651
FOCȘANI
[Ɛ] clapa ženuŋkului; clăk 650
601 ruata ženuŋkului
ruata ženuŋkului; ruati 605
604 ruata ženuŋkului; ruati
602 rotula [ə]; -tuli
Xouyușoru ženuŋkului; -șuari 614
615 rotula [ə]; -tuli
656 ruata ĝenuŋkului; roț
youșor; -șuari 646
merișor [ə]; -șuari 647
648 ?+
rotila [ə]; -tili 655
650 Xou, rotulâ; Xouâ, rotuli
597 capac; capasi
rotula ženuŋkulu;+ 618
611 rotuli, [B] capacu la ženuŋk;+
youu ženuŋkului;+ 617
612 capacu ženuŋkului;+
613 ruati; roț Xoușor; Xoxușuari 616
rotuli; -tuli 622
619 merișor; -șuari 623
merișor; merișuari 624
merișor; -șuarî 626
625 merișoru [ə]; -șuari
[Ɛ] placâ ? 627
BÎRLAD
628 [Ɛ] youșor; -șuari
629 Xoușoru [ə]; -șuari
rotila [ə]; -tili+ 631
630 Xou, [K] ruata ženuŋkului;+
rotulâ; -tuli+ 645
[Ɛ] placa [ə], [ç] ~ 632
[Ɛ] youșoru ženuŋkului; -șuari 644
rotelija ženuŋkului;+ 633
634 ruata di la ženuŋk; rXoț+ 649
rotilija ženuŋkului; rotili
ruata ženuŋkului; rXoț 643
you ženuŋkului; Xouri 635
Xoușoru žĕnuŋkulu; -șuari 652
ruata ĝenuŋkului; ruati 636
642 clapâ, [ç] clapa ĝenuŋkului; clapi
[Ɛ] melcu aista + 637
641 Xoușoru de la ĝenuŋk; -șuari
Xou di la ženuŋk; Xouâ 640
[Ɛ] Xoxu ženuŋkulu;+ 638
Xoușoru di la ženuŋk; -șuari 639
GALAȚI
DUNĂREA

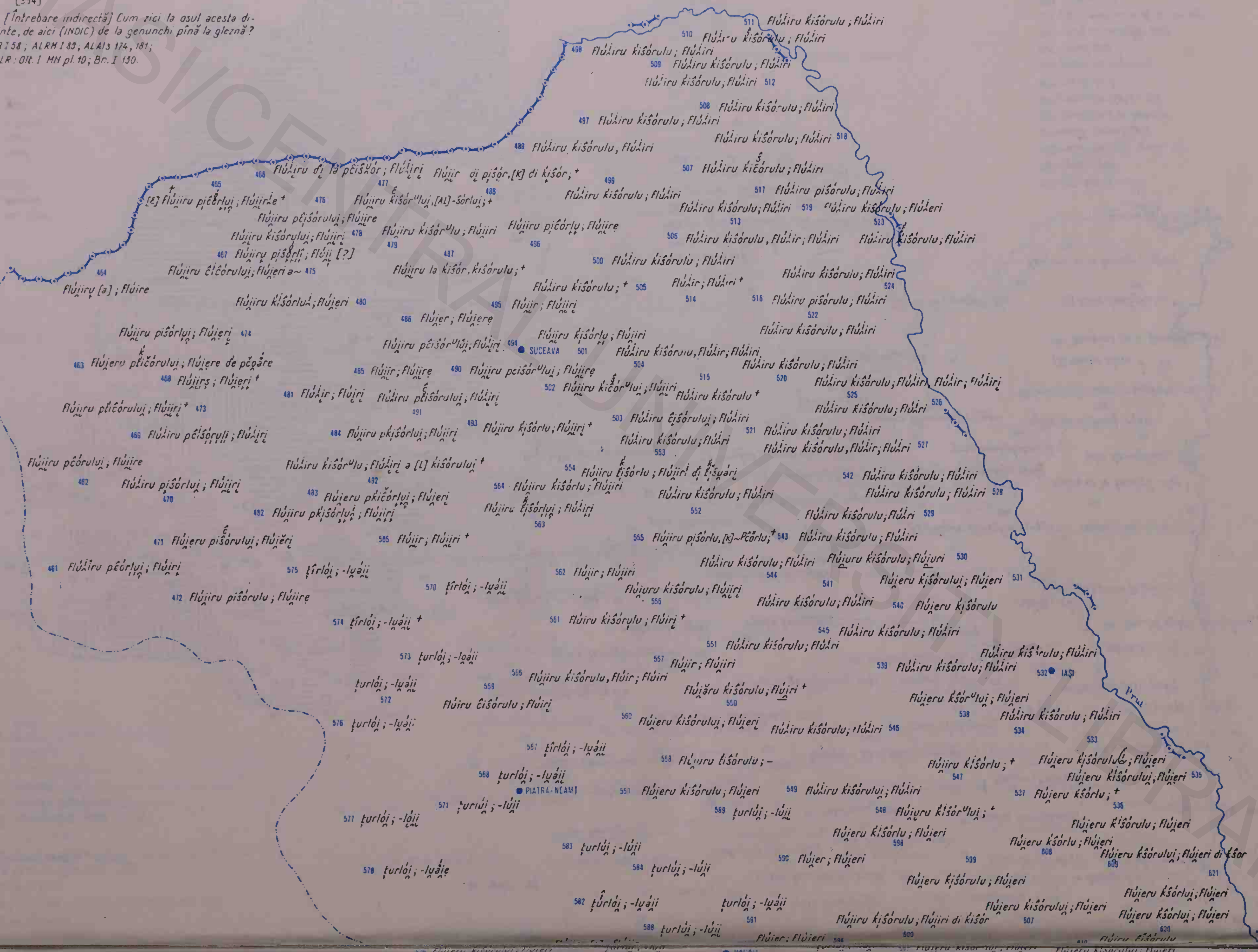
488: di žănuŋkę.
491: [V] scafa žĕnunkului; scafi.
493: [V] ĝenuŋki, ženuŋk; [II] rXotilă; -tili.
500: sî nișcâ într-o parti și-n alta.
503: [V] ruata žĕnunčului; rXoț.
504: ca pocrișu, nu videț cum vini ?
505: la spital sî zîși așă.
506: sî nișcâ.
513: doftori spun.
515: rotulâ; -tuli.
519: XoXușor; -șuari.
523: îi rătundâ.
534: amu sî zîși, la doftor.
536: capacu ženuŋkului.
547: roț [pl.].
549: la doftor.
550: [*] pocrișu [ə].
554: [V] fedeuu la žĕnunč; fiedeii la ~.
555: ... sau cuapsa ?; cuapsî. [Apoi, inform. revine, menținînd termenul roată]; [II] ruata ženunčului; ruati.
561: [R] rotulâ; -tuli.
564: [R] rXotilâ; -tili.
569: ruatî; ruati.
598: rotuli [pl.], [B] roatâ; roț.
611: rotuli, capași [pl.].
612: capași [pl.] di ženuŋk.
617: youyușoari [pl.]; -șor.
618: rotuli [pl.].
620: placa ženuŋkului.
621: capaș [pl.].
630: rXoț di ženuŋki [pl.].
631: [Și:] merișoru di la ženuŋk.
633: rotelii [pl.].
634: [Și:] rotulî.
637: ... melcu ženuŋkului.
638: youâ [pl.].
645: [V] ruatâ.
648: ... rotița asta ?

HARTA 88

FLUIERUL PICIORULUI, pl. „*tibia*"

[394]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici la osul acesta dinainte, de aici (INDIC) de la genunchi pînă la gleznă?
ALR I 58; ALRM I 89; ALAIS 174, 181;
NALR: Olt. I MN pl. 10; Br. I 130.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

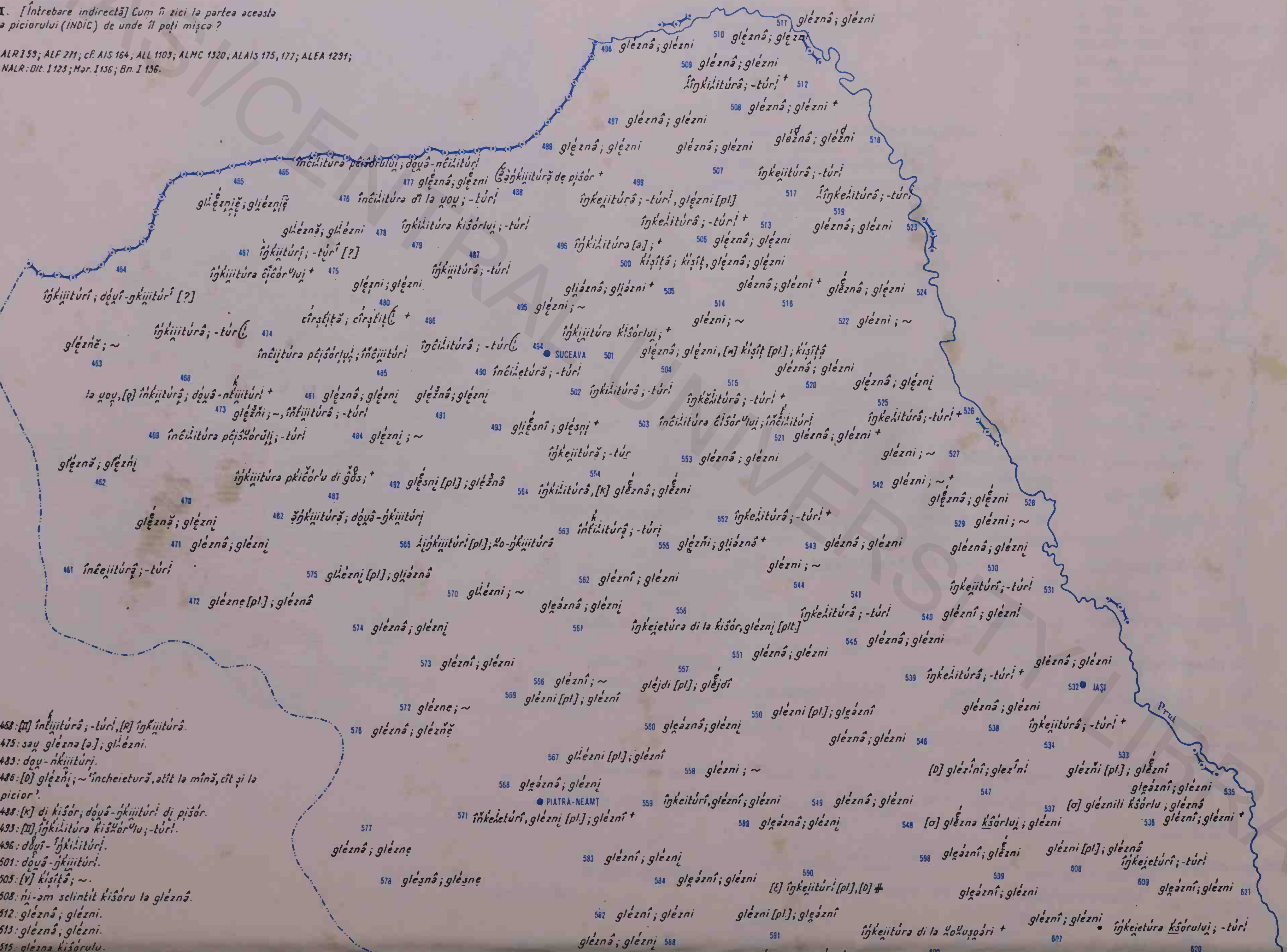
NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

GLEZNĂ, pl. „*cheville*“

[399]

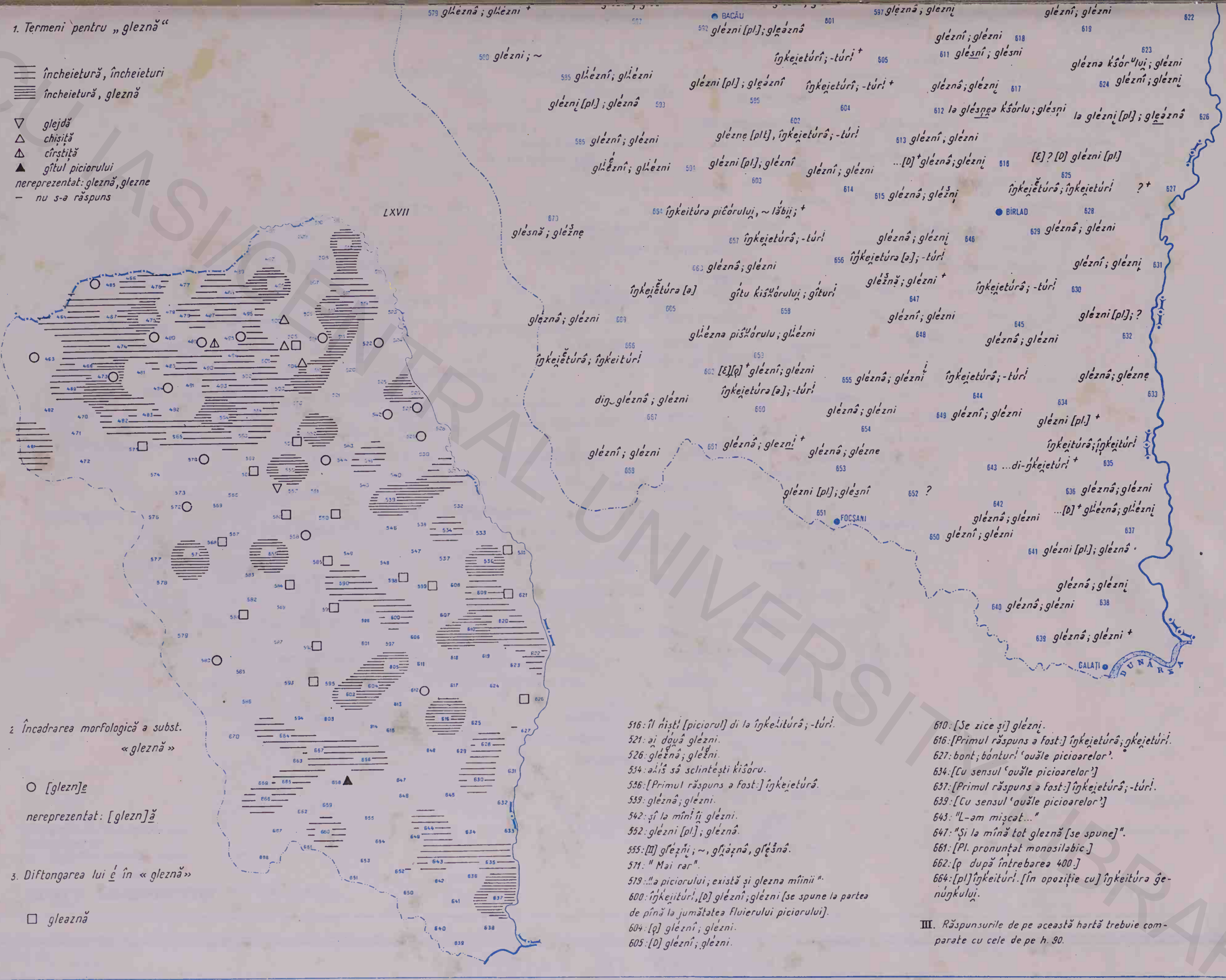
I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la partea aceasta a piciorului (INDIC) de unde îl poți mișca?

ALR I 59; ALF 271; cf. AIS 164; ALL 1103; ALMC 1320; ALAIS 175, 177; ALEA 1291; NALR: Olt. I 123; Mar. I 136; Bn. I 136.

II. 468: [Π] înțiiitură; -turi, [R] îṅkiiitură.
475: sau glezna [a]; gl'ezni.
483: două-ṅkiiituri.
486: [D] glezni; ~ 'încheietură, atît la mînă, cît și la picior'.
488: [K] di kișor; două-ṅkiiituri di pișor.
493: [Π] îṅkiłitura kișor^ulu; -turi.
496: două-îṅkiłituri.
501: două-ṅkiiituri.
505: [V] kișiță; ~.
508: ni-am sclintit kișoru la gleznă.
512: gleznă; glezni.
513: gleznă; glezni.
515: glezna kișorulu...

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

516: îl ńiști [piciorul] di la îŋkeĭitúrâ; -túri.
521: ai̯ dóuâ glézni.
526: gléznâ; glézni.
534: aíś sâ sclintéști kiśóru.
536: [Primul răspuns a fost:] îŋkei̯etúrâ.
539: gléznâ; glézni.
542: șî la mîni îi̯ glézni.
552: glézni [pl.]; gléznâ.
555: [Ⅲ] gĺézńi̯; ~, gĺi̯áznâ, gĺéšnâ.
571: "Mai rar".
579: "...a piciorului; există și glezna mîinii".
600: îŋkei̯itúri, [D] gléznî; glézni [se spune la partea de pînă la jumătatea fluierului piciorului].
604: [ọ] gléznî; glézni.
605: [D] gléznî; glézni.
610: [Se zice și] glézni̯.
616: [Primul răspuns a fost:] îŋkei̯etúrâ; ŋkei̯etúri.
627: bont; bónturi 'ouăle picioarelor'.
634: [Cu sensul 'ouăle picioarelor']
637: [Primul răspuns a fost:] îŋkei̯etúrâ; -túri.
639: [Cu sensul 'ouăle picioarelor']
643: "L-am mișcat..."
647: "Și la mînă tot gleznă [se spune]".
661: [Pl. pronunțat monosilabic.]
662: [ọ după întrebarea 400.]
664: [pl] îŋkeitúri. [În opoziție cu] îŋkeitúra ĝenúŋkului̯.

Ⅲ. Răspunsurile de pe această hartă trebuie comparate cu cele de pe h. 90.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

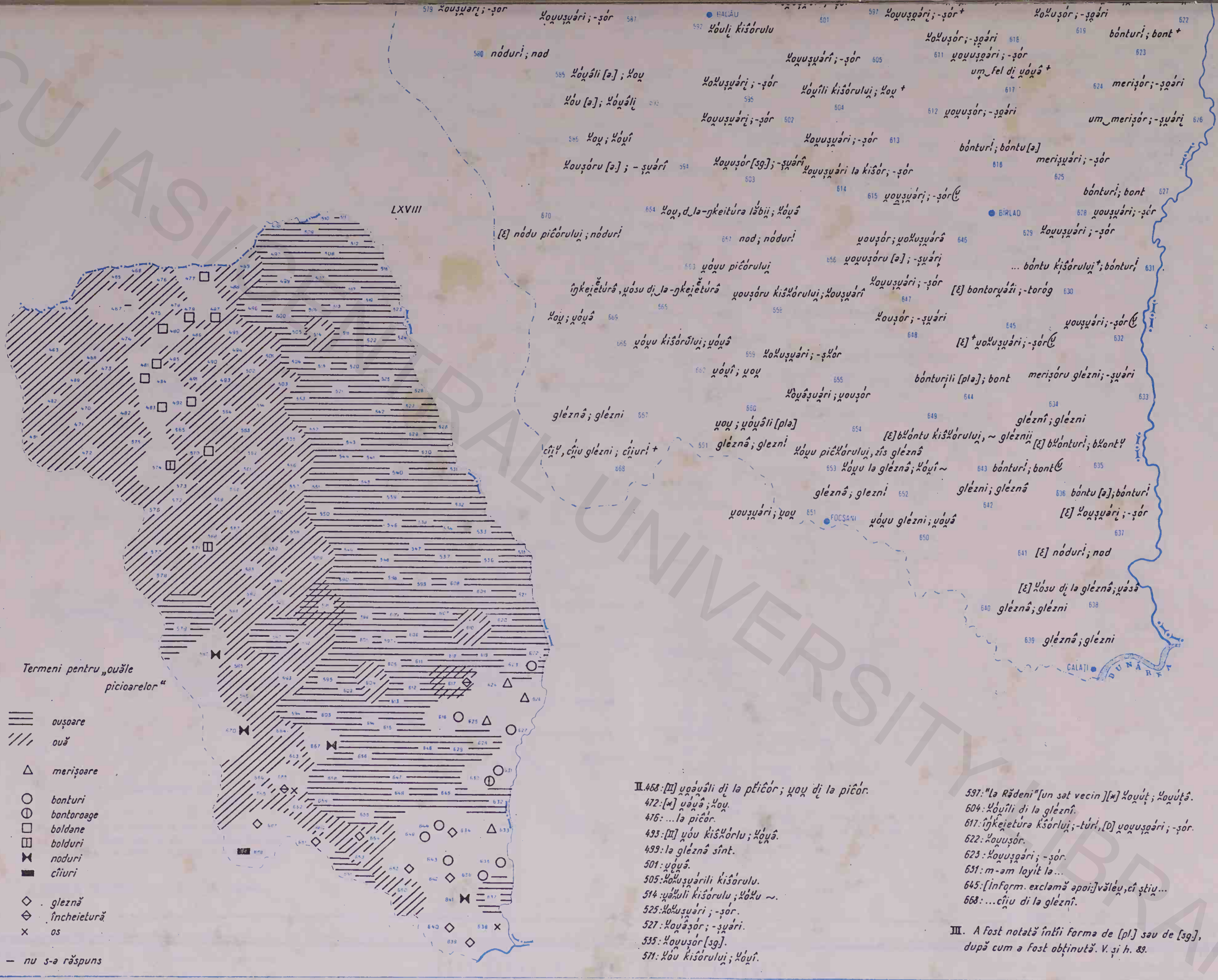
NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

OUĂLE PICIOARELOR, sg. „*les chevilles*"

[400]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC)
ALR II 76; AIS 164;
NALR. Olt. I 124; Mar. I 137; Bn. I 137.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

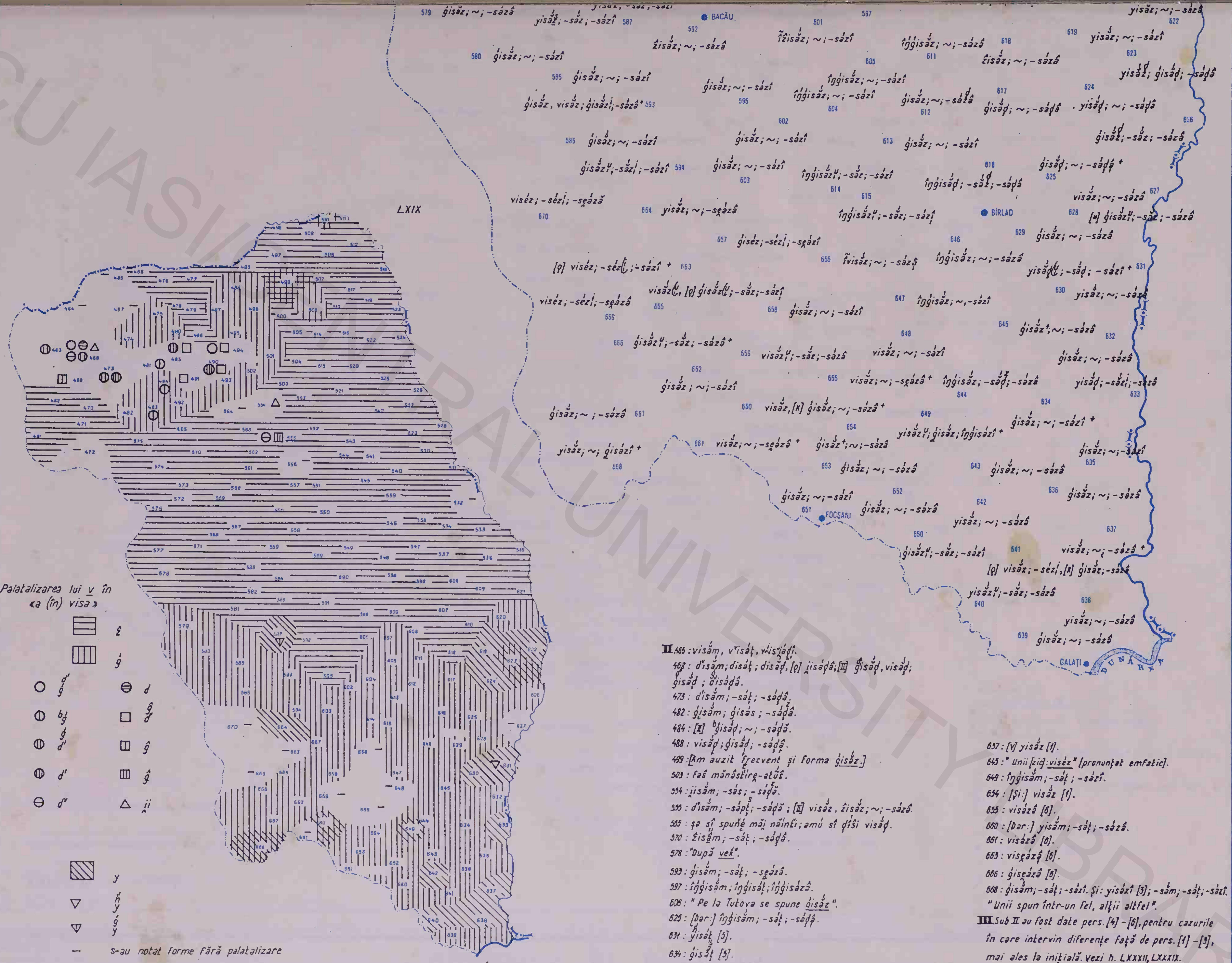
HARTA 91

VISEZ (ind. prez. 1—3) *„je rêve“*

[420]

I. *[Întrebare indirectă] Cînd dormi și ți se pare că mergi cu trenul sau că ești în tîrg sau la cîmp, ori că te certi cu cineva, ce zici că faci ?*

ALR I 73; ALRM I 107, 108, 109; ALAIs 348.

LXIX
BACĂU
BÎRLAD
FOCŞANI
GALAŢI
DUNĂREA
Palatalizarea lui v în «a (în) visa»
ź
ǵ
ģ
d
ĝ
ĝ
ĝ
ii
y
s-au notat forme fără palatalizare
II. 465: visắm, v'isắţ, v'isắdi.
468: d'isắm; disắţ; disắḑ, [ǫ] jisắḑă; [II] ĝisắḑ, visắḑ; ĝisắḑ; d'isắḑă.
473: d'isắm; -săţ; -săḑă.
482: ĝisắm; ĝisăs; -săḑă.
484: [I] ĝisắḑ; ~; -săḑă.
488: visắḑ; ĝisắḑ; -săḑă.
489: [Am auzit frecvent şi forma ĝisắz.]
503: faś mănăstire-atúś.
554: jisắm; -săs; -săḑă.
555: d'isắm; -săpţ; -săḑă; [II] visắz, źisắz; ~; -săză.
565: şa si spune măi nainti; amu si ḑîsi visắḑ.
570: źisắm; -săţ; -săḑă.
578: "După vek".
593: ĝisắm; -săţ; -sgăză.
597: îŋĝisắm; îŋĝisắţ; îŋĝisắză.
606: "Pe la Tutova se spune ĝisắz".
625: [Dar:] îŋĝisắm; -săţ; -săḑă.
631: yisắţ [5].
634: ĝisắţ [5].
637: [V] yisắz [1].
645: "Unii [zic]: visắz" [pronunţat emfatic].
649: îŋĝisắm; -săţ; -săzî.
654: [Şi:] visắz [1].
655: visắză [6].
660: [Dar:] yisắm; -săţ; -săză.
661: visắză [6].
663: visęăză [6].
666: ĝisęăză [6].
668: ĝisắm; -săţ; -săzî. Şi: yisắzî [3]; -săm; -săţ; -săzî. "Unii spun într-un fel, alţii altfel".
III. Sub II au fost date pers. [4]-[6], pentru cazurile în care intervin diferenţe faţă de pers. [1]-[3], mai ales la iniţială. Vezi h. LXXXII, LXXXIX.

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ŞI BUCOVINA

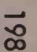
BOLNAV, pl. „*malade*“
[425]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici că e omul pe care îl doare ceva şi zace în pat?

ALR I 133; ALRM I 190, 191; ALM 400; ALF 803; AIS 701; ALL 1034; ALMC 1975; ALA 918; NALR: Olt. I MN, pl. 10; Mar. I 143.

SUCEAVA
PIATRA-NEAMŢ
IAŞI
Prut

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

LXX

BACĂU

BÎRLAD

FOCŞANI

GALAŢI

DUNĂREA

1. Accentul în «bolnav»

tipul bólnav

tipurile bólnav şi bolnáv

nereprezentat bolnáv

2. Diftongarea lui o în «bolnav»

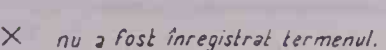
ó : oá

o neaccentuat : oa

3. Anticiparea elementului nazal în «bolnava»

bõlav (bonlav)

bolⁿlav ; bõlnavi

nu a fost înregistrat termenul.

II. 468 : [II] bŭólnâv, bŭolnáv; bŭólnâẑ.

469 : [*] bŭolnáv, bŭólnâv; [E] bŭólnâẑ.

482 : [*] betiág; bieteẑ.

484 : â pronunţat pe un ton ridicat; [II] bŭolnáv; -náyi,
[ϱ] boálnâv; boálnây.

487 : [K] bŭólnâẑ.

490 : [σ] buálnâv; buálnâẑ.

493 : [II] bŭólnáv; bŭólnáẑ.

495 : [σ] buólnav; bŭólnayi.

496 : buálnâyi.

502 : buálnâv; buálnây, bŭolnáv; -náy.

504 : betiág; -téẑ.

518 : îi betejít; betejíţ di buálă.

519 : [V] betiág; -téẑ.

521 : [*] bónlav, bónlaẑ.

529 : pi úrmă îi trohnít; trohníţ 'bolnav tare' şî la
úrmă víni pópa.

548 : [D], [K] bõlaẑ; bõlav.

550 : [*] bietiág; -téẑ 'imobilizat la pat'.

551 : [*] bólnav; bólnaẑ.

555 : [V] bieiťág; -téẑ [termen obţinut după întreb. 428];
[II] bŭólnav; bŭólnaẑ.

563 : [σ] bŭálnày; buálnâẑ [termen obţinut după întrebarea 426].

575 : [V] beteág; -téẑ.

590 : [Pl. a fost obţinut spontan.]

602 : [*] buálnav; bólnàg.

606 : [Şi:] bolnáẑ.

651 : [Sunetul final asurzit; cf. 644.]

658 : [Anterior, în vorbire:] bõlávi [pl.].

668 : [După întrebarea 864:] gubáv; -báy.

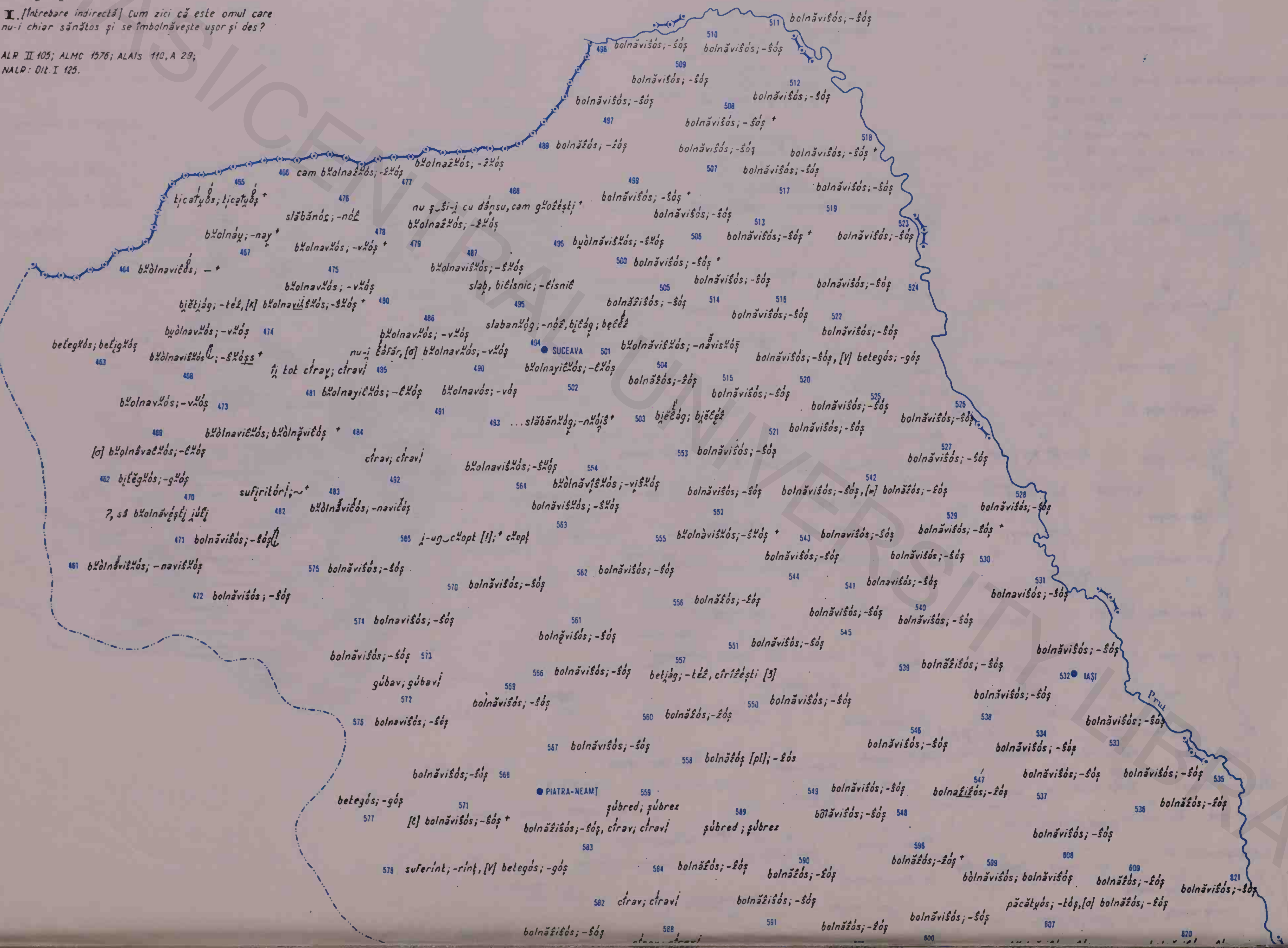
III. Vezi h. LXXXII, XC.

BOLNĂVICIOS, pl. „*maladif*"

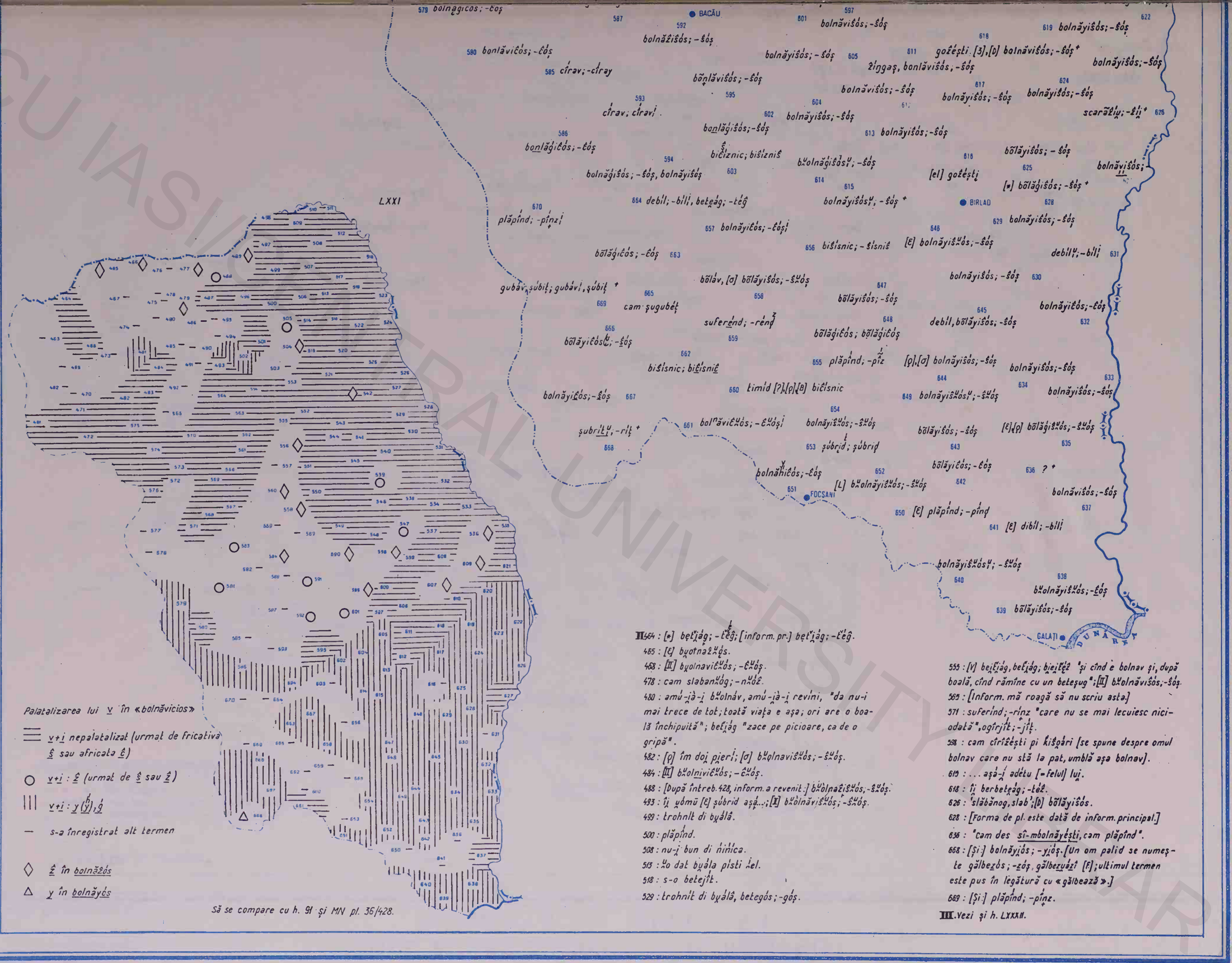
[427]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici că este omul care nu-i chiar sănătos și se îmbolnăvește ușor și des?

ALR II 105; ALMC 1576; ALAIS 110, A 29; NALR: Olt. I 125.

BCU IAȘI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 464 : [*] bęťiág; -ťęĝ; [inform. pr.] bęťiág; -ťęĝ.

465 : [ε] buotnaẑuós.

468 : [II] buolnavicuós; -ĉuóş.

478 : cam slabanuóg; -nuóẑ.

480 : amú-ià-i buolnáv, amú-ià-i revíni, "da nu-i mai trece de tot; toată viaţa e aşa; ori are o boală închipuită"; beťiág "zace pe picioare, ca de o gripă".

482 : [ρ] îm doi pierí; [σ] buolnavişuós; -ŝuóş.

484 : [II] buolnivicuós; -ĉuóş.

488 : [După întreb. 428, inform. a revenit:] buolnaẑişuós, -ŝuóş.

493 : îi uómŭ [ε] şúbrid aşá...; [I] buolnăvişuós; -ŝuóş.

499 : trohnít di buálâ.

500 : plăpînd.

508 : nu-i bun di ninica.

513 : uo dat buála pisti iel.

518 : s-o betejít.

529 : trohnít di buálâ, betegós; -góş.

555 : [V] beiťiág, beťiág; bieiťęẑ "şi cînd e bolnav şi, după boală, cînd rămîne cu un beteşug"; [II] buolnăvişós; -şóş.

565 : [Inform. mă roagă să nu scriu asta.]

571 : suferínd; -rínz "care nu se mai lecuiesc niciodată", ogîrjít; -jíţ.

598 : cam cîrîẑéşti pi kişoári [se spune despre omul bolnav care nu stă la pat, umblă aşa bolnav].

619 : ... aşá-i adétu [= felul] lui.

618 : îi berbetęág; -téẑ.

626 : 'slăbănog, slab'; [D] bŏlăyişós.

628 : [Forma de pl. este dată de inform. principal.]

636 : "cam des sî-mbolnăyéşti, cam plăpînd".

668 : [Şi:] bolnăyiós; -yióş. [Un om palid se numeşte gălbezós; -zóş, gălbezuázî [F]; ultimul termen este pus în legătură cu «gălbează».]

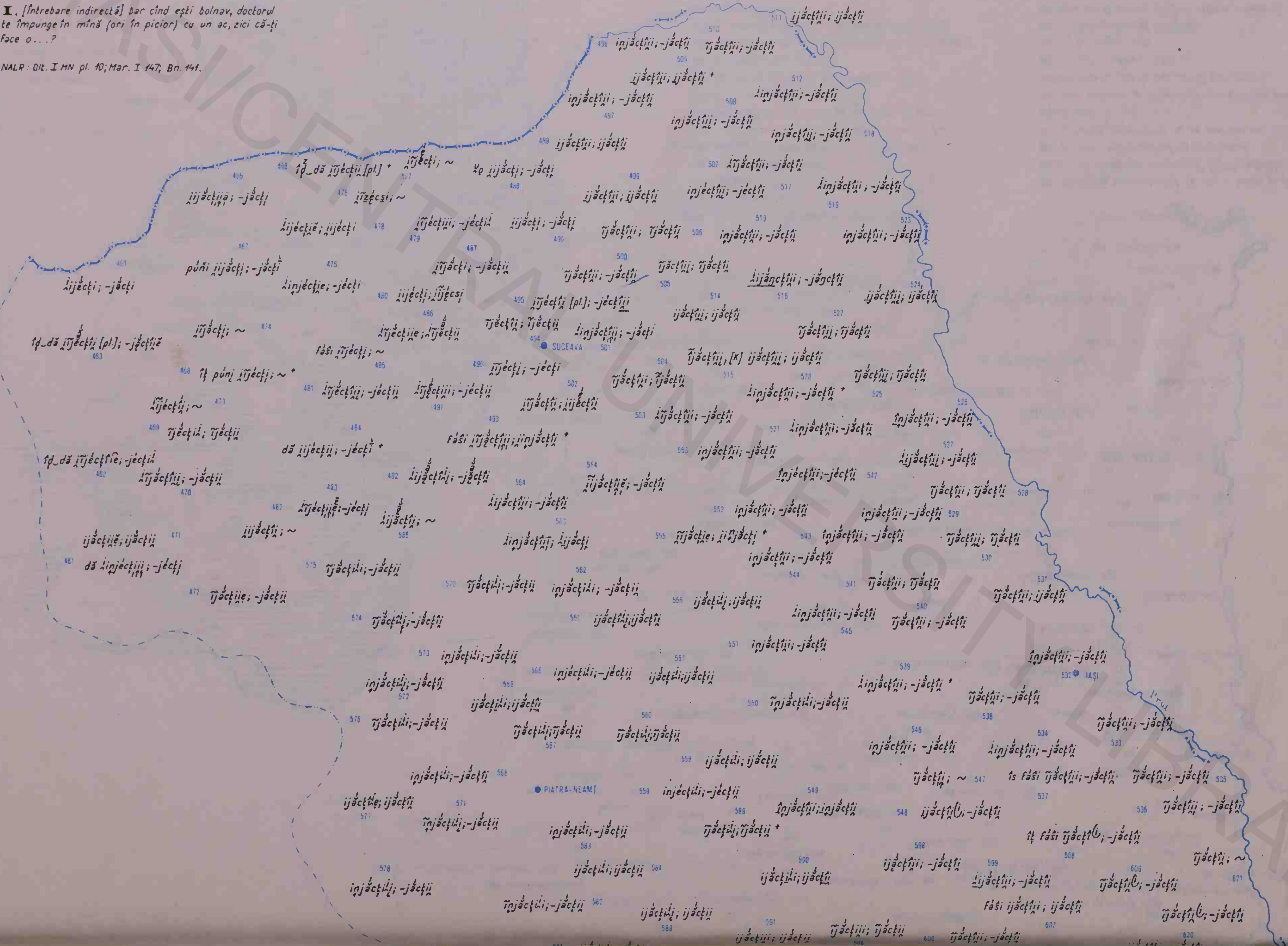
669 : [Şi:] plăpînd; -pînz.

III. Vezi şi h. LXXXII.

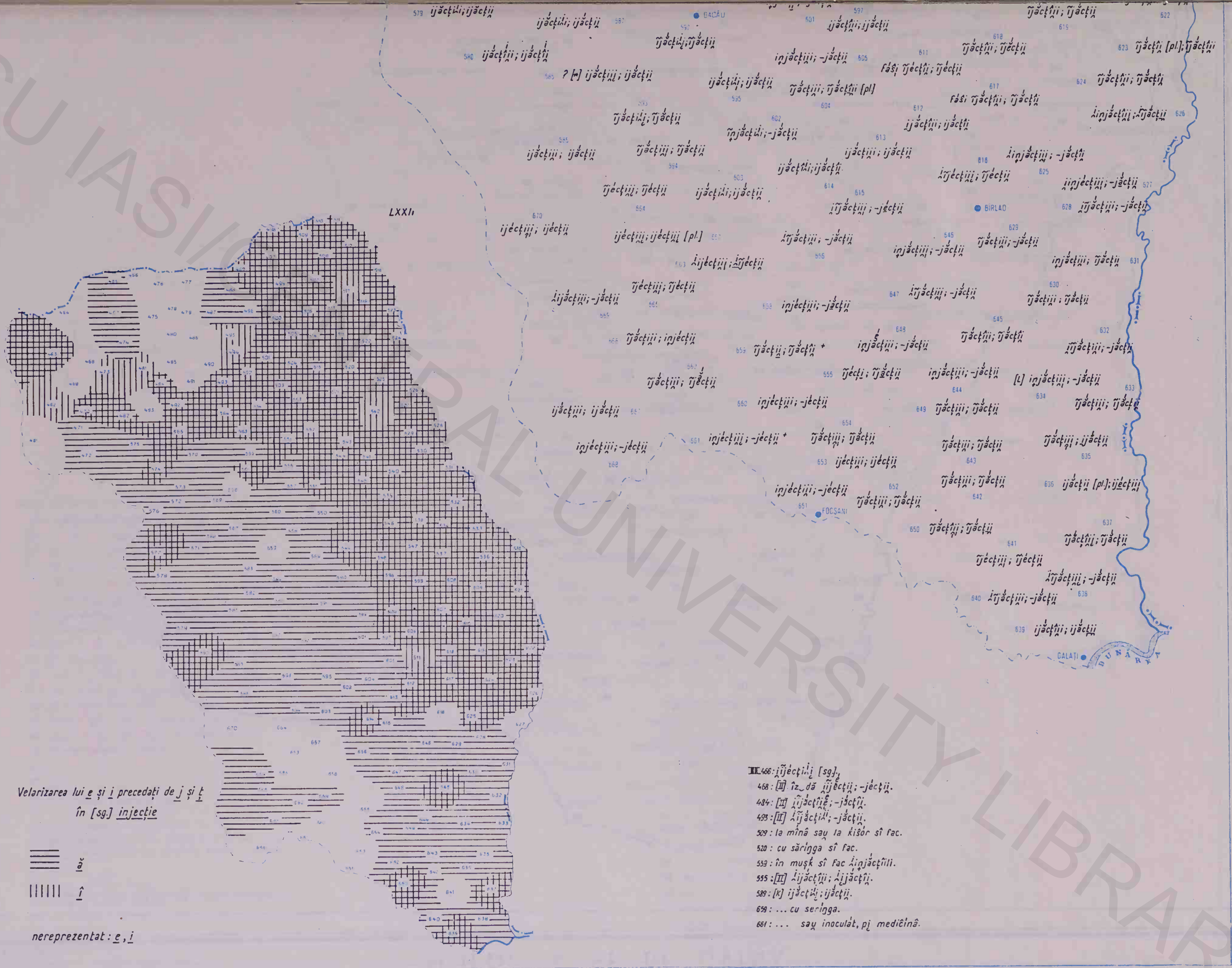
INJECȚIE, pl. *„piqûre"*
[431]

I. *[întrebare indirectă] Dar cînd eşti bolnav, doctorul te împunge în mînă (ori în picior) cu un ac, zici că-ţi face o . . . ?*

NALR: Olt. I MN pl. 10; Mar. I 147; Bn. 141.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 466: i̯ĩjéctịi̯ [sg.],
468: [II] îz‿dă i̯ĩjĕcții̯; -jécții̯.
484: [II] i̯ĩjắcțîi̯ẹ; -jắcții̯.
493: [II] ^ĩjắcții̯; -jắcții̯.
509: la mînâ sau̯ la kišór sî fac.
520: cu săringa sî fac.
553: în mușk sî fac ^i̯njắcțîili.
555: [II] ^ijắcțîii; ^i̯jắcțîi̯.
589: [K] ijắcțịi̯; ijắcții̯.
658: ... cu seringa.
661: ... sau̯ inoculát, pi̯ medicînâ.

HARTA 95

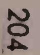
MEDICAMENTE, sg. „*médicaments*“

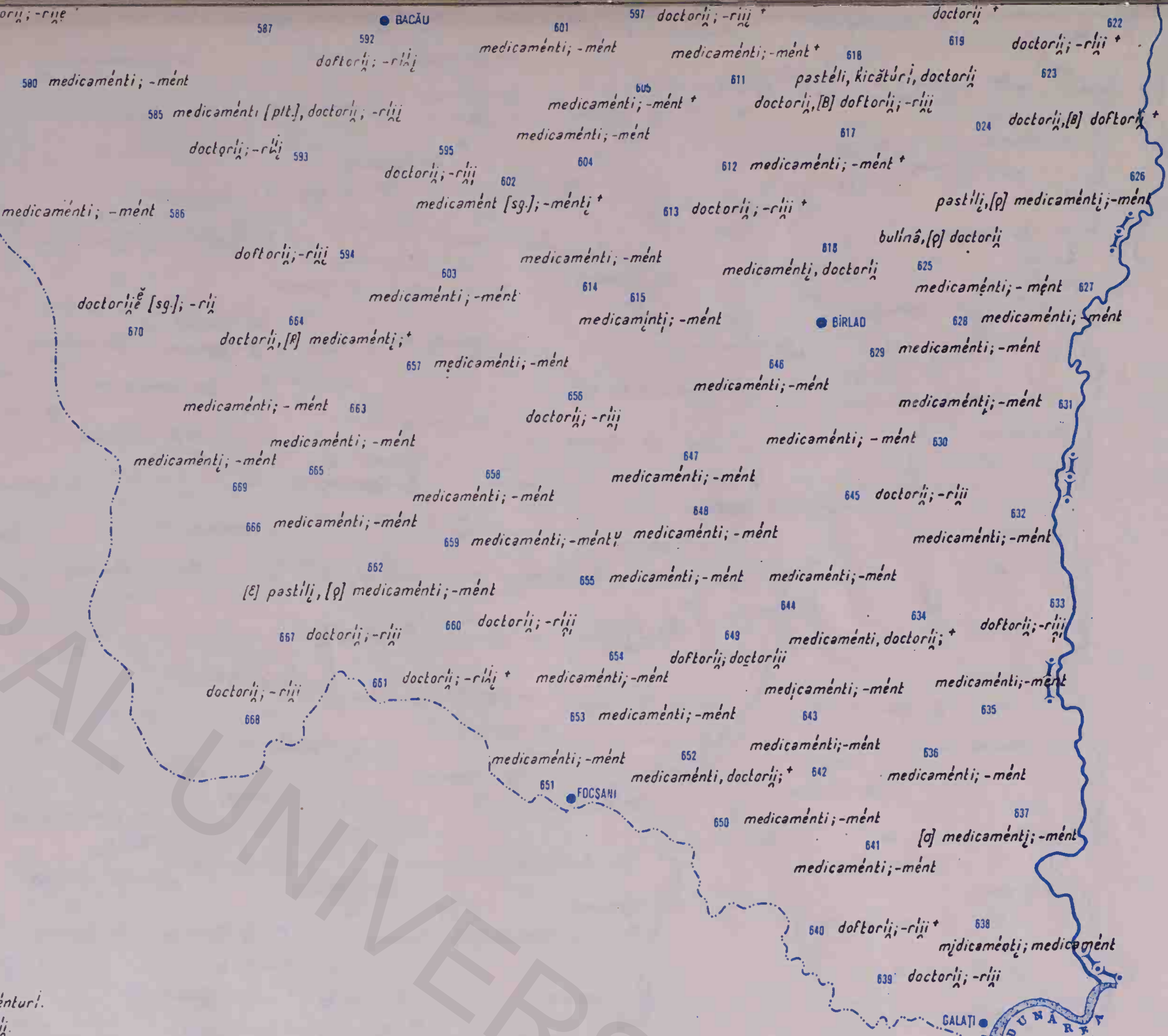
[435]

I. [Întrebare indirectă] Cînd ești bolnav, ce trebuie să iei ca să te faci bine? Te duci și le cumperi cu o hîrtie pe care ți-o dă doctorul.

ALR I 109; ALRM I 148; ALM 783; NALR: Olt. I 129; Mar. I 150; Bn. I 142.

511 doftorii; -rii
510 doftorii; -rii
498 doftorii; -rii
509 docturi; -rii
512 doftorii; -rii
497 doftorii; -rii
508 doftorii; -rii, [V] pasteli; -tică
518 docturi; -rii
499 doftorii; -rii
507 doftorii; -rii
477 doctorii; -rii +
466 medicamenți; -ment +
midicamente; medicament
medicamenți; -ment
465 medicamente; -ment
489 pasteli; -tică
517
476 doctorii; ? + [R] medicamenți; -ment
488 dzoctorii, liacuri; doctorii
doftorii; -rii 513
519 doforii; -rii
523
medicamente; -ment, l'eac; l'eacur 478
479 506 doftorii; -rii
doftorii; -rii
467 487 496
464 miedicamenți; midicament
475 medicamenți; -ment + medicamenți; -ment +
500 doctorii; -rii
miedicamenți; -gament
l'iacur; l'iac
medicamenți; -ment + 505
doctorii; -rii +
524
miedicamenți; miedicament + 480
liacuri; liac +
495 liacuri; liac +
514 516
doftorii; -rii
486
doftorii; -rii
522
474 medicamenți; -cament +
liacuri; -liac +
miedicamenți; -ment
doftorii; -rii
463 miedigamenți; -cament +
miegicamienți; miedicament +
494 SUCEAVA 501
504 midicamenți; -ment
medicamente, l'acur; l'iac
468 dzoftorii; -rii, liacuri, liac
485
490 medicamenți; -ment +
515
520 doctorii; -rii
medicamenți; -ment + 473
481 l'iacuri, l'iac, [P] medicamenți; -ment
502 miedicamenți; -ment +
medecamenți; -ment +
525
491
503 miedicamenți; -ment
doftorii; -rii
526
469 liacuri; liac
leacuri; liac + 484
493 medicamenți; -mint +
521 doftorii; -rii
doftorii; -rii
l'acur; l'ac, [R] miedicamente; -ment
doctorii; -rii, [V] liacuri; liac
doctorii; -rii
553 docturi; -rii
527
462 [V] liacuri; liac, medicament; -mente
doctorii; -rii 554
medicamenti; -ment +
492
564
542
470 483
doftorii; -rii
doftorii; -rii
doftorii; -rii 528
482 l'iacurie; l'iac +
miedicamenți; -
552
doctorii; -rii + 529
medicamenți; -ment +
miedicamenți; -ment +
563
471
585 dzoftorii [I]; -rii
555
543 doftorii; -rii +
medicamenți; -ment
461 miedicamenți; -ment +
miedicamente; medicament +
530
575 doftorii; -rii
doftorii; -rii
562
doftorii; -rii 544
472 medicamente; -ment
570
doctorii; -rii
541 doctorii; -rii
531
556 medicamenți; -ment
medicamenți; -ment +
540
574 doctorii; -rii
561
doftorii; -rii
doctorii; -rii
545
medicamenți; -ment +
573 doctorii; -rii +
551 doftorii; -rii +
557
doctorii; -rii
doctorii; -rii +
566 doctorii; -rii
medicamenți; -ment
539 doftorii; -rii
532 IAȘI
569
572
doctorii; -rii
doftorii; -rii
550 doctorii; -rii +
576 medicamenți; [E] -ment
560 doftorii; -rii
538
546
[B] doftorii, [R] doctorii +
534
567 doftorii; -rii
doftorii; -rii
doctorii; -rii
533
558 medicamenți; -ment
doctorii; -rii 568
547 pasteli; paste, ṭăcții +
535
PIATRA-NEAMȚ
559 doftorii; -rii
549 doctorii; -rii
537
doctorii; medicamente +
571 medicamenți; -ment +
577
589 doctorii; -rii +
548
doctorii; [R] medicamenți +
536
[B] doftorii; -rii +
medicamenți; -ment
medicamenți; -ment +
pasteli; -tici, ṭăcții +
doctorii [sg.]; -rii
583
doftorii; -rii
598
608
pasteli; paste +
578 medicamente; -ment +
584 medicamenți; -ment
590
pastili; pastici +
599
609
medicamenți; -ment, doctorii; -rii +
621
medicamenți; -ment + 582
medicamenți; -ment
doctorii; -rii
doctorii; -rii
pasteli, [o] doctorii; -rii
[B] doftorii [sg.]; -rii
588 591
607
Prut

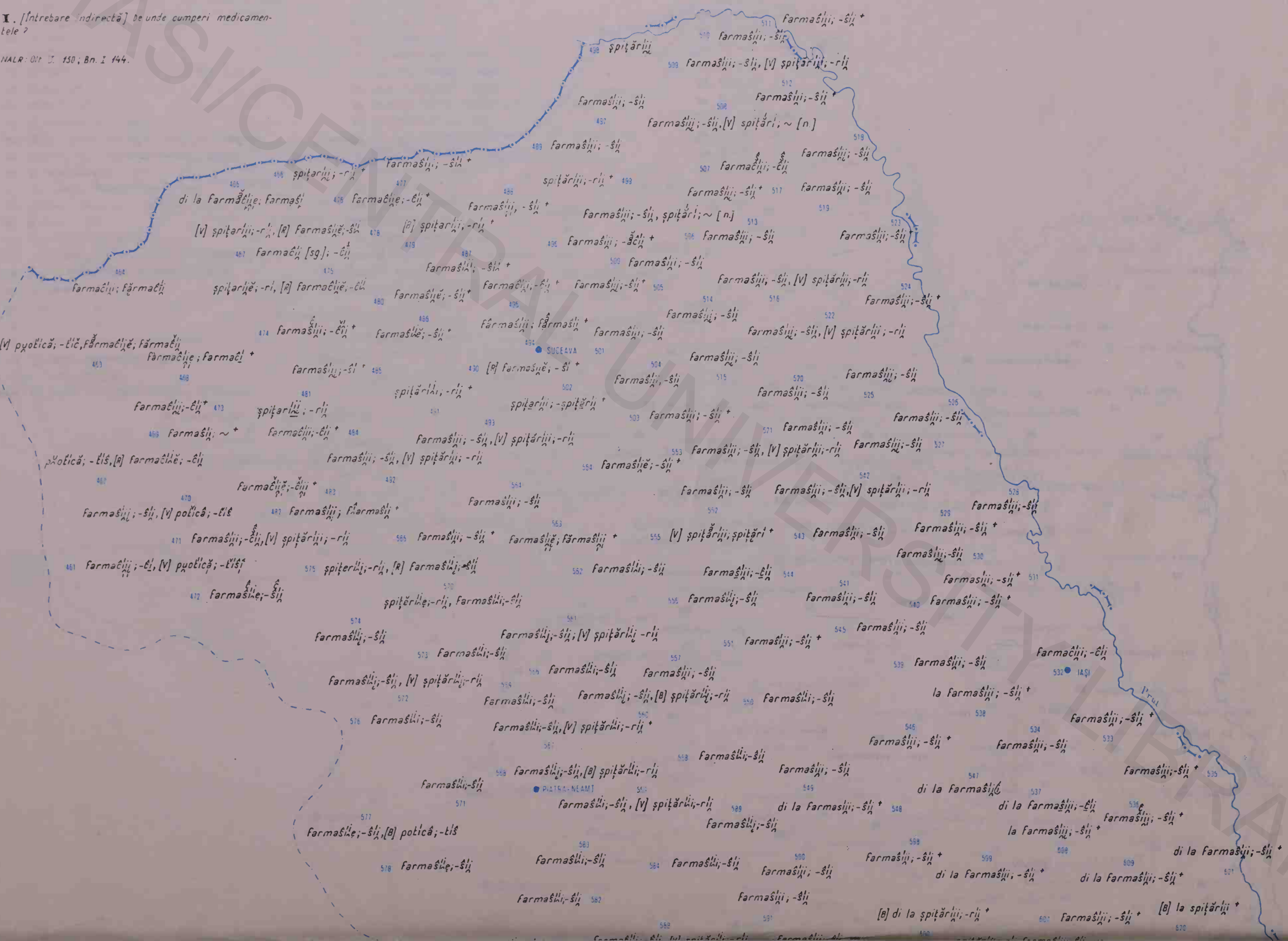
II.461 : [V] liácuri; liac, [o] miedetínuri; [ɛ] miedetín, -tînă [este] bătrînești.
466 : [V] liácuri; mn-am gasît liácu.
468 : [o] doctorii [pl]; [II], [B] liácuri; liac.
471 : [B] liácuri; liac.
473 : liácuri; liac, dofturii; doftorii.
474 : [V] doctorii, leácuri.
476 : [Inform. susține că nu se poate forma sg.]
477 : medicaménti; -méntă [sgf.], [V] liácur; liac.
479 : liácuri; liac, [V], [B] mielitînuri.
480 : [B] liácuri; liac.
482 : dieferiti fieluri di ..., [o] liácuri [sînt acelea] și li fac fimeiili pe-acási, bábili; liac.
483 : [R] miedicaménti; -mént.
484 : fleácuri [I] ..., [R] miedicaménti; -mient.
485 : [o], [V] leácuri; liac, [o], [V] miedetinîri; medetín
486 : [R] medicaménte; -mént.
487 : doctorii; -riii.
490 : liácuri; liac.
493 : dîoctorii; -riii.
494 : [R] midicaménti, midicamént.
495 : [R] medicamént, -ménti.
502 : [B] militînuri [plt.].
505 : doftorii; -riii.
515 : doftorii; -riii.
516 : în cúmpăr niști pastéli.
527 : doftorii; -riii.
529 : [R] medicaménti; -mént.
531 : doftorii; -riii.
533 : medicaménti, -mént, doftoriii [sg.].
535 : [B] doftorii.
537 : [B] doftorii.
543 : cúmpăr medicaménturi.
547 : fiuóli, [D] doctorii.
548 : [D], [B], [I] doftoriii; -rii.
550 : [B] doftorii; -riii.
551 : medicaménti; -mént.
555 : [o], [V] dîoftoriii; -rii; [II] doctorii; doctoriii.
561 : [B] doftorii; -riii.
563 : [V] dîoftorii; dòftoriie.
571 : doctorii; -rii, [V] doftorii; -riii, leácuri; leác.
572 : medicamént [sg]; -ménti.
573 : [R] medicaménti; -mént.
577 : [R] medicaménti; -mént.
578 : [B] leácuri [plt.].
579 : [V] doftorii; -riie.
581 : [V] leac [sg.]; leácuri.
582 : doctorii; -riii.
589 : [V] doftorii; -riii.
597 : [B], [o] doftorii; -riii.
598 : [B] pastéli; pastéli.
599 : [B] doftorii.
602 : doctorii; -riii.
605 : doctorii; -riii.
606 : doctorii; -riii.
608 : [D] medicaménti.
609 : [B] doftorii; -riii.
611 : [B] doctorii; -riii.
612 : doctorii; -riii.
613 : [V] doftorii; -riii.
619 : [R] medicaménti; -mént.
620 : [R] doctorii.
623 : [B], [o] doftorii.
624 : [R] medicaménti.
634 : medicamént, doctoriii [sg].
640 : medicaménti; -mént.
652 : medicamént, doctoriii [sg].
661 : [B] doftorii; -riii.
664 : doctoriii, medicamént [sg.].

HARTA 96

FARMACIE, pl. „pharmacie"
[437]

I. [Întrebare indirectă] De unde cumperi medicamentele?

NALR: Olt. V. 150; Bn. I 144.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

587
592 farmaśii;-śii, [V] spițărĭii;-rii
590 farmačii;-čii
585 spițărĭii;-rii, farmačii;-čii
593 farmaśii;-śii, [V] spițărĭii;-rii
586 farmačii;-čii
594 spițărĭii;-rii
584 farmačii;-čii
610 farmačie;-čii
595 farmaśii;-śii
603 farmaśii;-śii
601 di la farmaśii;-śii
605 farmaśii;-śii
604 farmaśii;-śii
602 farmaśii;-śii
614 farmaśii;-śii
613 farmaśii;-śii
615 farmaśii [sg.];-śii
612 di la farmaśii;-śii
611 farmaśii;-śii +
618 di la farmaśii;-śii
617 di la farmaśii;-śii +
616 farmaśii;-śii
619 di la farmaśii;-śii +
622
623 di la farmaśii;-śii +
624 di la farmaśii;-śii +
626 farmaśii;-śii
625 farmaśii;-śii
627 farmaśii;-śii
BÎRLAD
628 farmaśii;-śii
629 farmaśii;-śii
646 farmaśii;-śii
656 farmaśii;-śii
657 farmačii;-čii
663 farmačii;-čii
631 farmačii [sg.];-čii
630 farmaśii;-śii
647 farmaśii;-śii
658 farmaśii;-śii
665 farmačii;-čii
669 farmačii;-čii
645 farmaśii;-śii
649 farmačii;-čii
632 farmačii;-čii
665 farmaśii;-śii
659 farmaśii;-śii
662 farmačii;-čii
655 farmačii;-śii
644 farmaśii;-čii
633 farmačii;-čii
660 farmačii;-čii +
634 farmaśii;-śii
667 farmaśii;-śii
654 farmačii;-čii
648 farmaśii;-śii +
661 farmačii;-čii +
668 farmaśii;-śii
635 farmačii;-čii
653 farmačii;-čii
643 farmačii;-čii
636 farmačii;-čii
651 farmačii;-čii
FOCŞANI
652 farmaśii;-čii
642 farmačii;-čii
637 farmaśii;-śii
650 farmaśii;-śii
641 farmačii;-čii
638 farmaśii;-śii
640 farmaśii;-śii
639 farmaśii;-śii
GALAŢI
DUNĂREA

II 456: [R] farmaśii;-čii.
468: [V] spițarii; spițări; [II] farmačii;-čii.
469: [*],[V] puotică; puotic.
473: [V] spițarii;-rii.
474: [Q],[V] apotécă; apuotéc.
476: [O],[V],[B] spițăriie;-rii.
477: [B] spițarii;-ri.
479: [T] farmaśii;-śii.
480: [B] spițarie;-ri.
482: [O] spițării, spițării; spițării la Buocovina, da nu aiiśa la noi.
483: [V] spițării; spițării.
484: [V] spițării;-ri.
485: [V] spițării;-ri.
486: [V] spițăriie;-rii.
487: [V],[L] spițarii;-rii.
488: [O],[V] spițării; spițari.
490: [V] spițariie; ásta-i cuvînt nemțăsc.
491: [R] farmaśii;-śii, punct farmaútic.
494: [V] spițarii;-rii.
495: drugării;-rii.
496: [O] la spițării, dimult tári, mai mult farmaśii [se zice].
499: [R] farmaśii;-śii.
502: [R] farmačii;-čii.
503: [V] spițării;-rii.
505: [V] spițării;-rii
511: [V] spițării;-rii.
512: [V] spițării;-rii.
517: [V] mă duc la spițării [spițării] si cúmpăr pastéli.
523: [V] spițării;-rii.
524: [V] spițării;-rii.
529: [V] spițării;-rii.
531: [B] spițerii;-rii.
533: [B] spițării;-rii.
535: [B] spițării.
536: [B] spițării.
538: [O],[B] spițării;-rii.
540: [B] spițării;-rii.
546: [V] spițării;-rii.
548: [O],[B] spițării;-rii.
551: [V] spițării;-rii.
554: [V] spițării;-rii.
555: acú: farmaśiie;-śi.
563: [V] spițarii [pl.];-țăriie.
565: [O],[V] spițării;-rii.
567: "Te și trata acolo".
581: [V] spițării;-rii.
587: [B] spițării;-rii.
598: [B] spițării;-rii.
599: [B] spițării;-rii.
600: [R] farmaśii;-śii.
606: [B] spițării;-rii.
607: [V],[O] spițării;-rii.
608: [B] spițării;-rii.
609: [B] spițării;-rii.
611: [B],[O] spițării;-rii.
617: [B] spițării;-rii.
619: [B],[O] spițării.
620: [R] farmaśii;-śii.
621: [B],[O] la spițării;-rii.
622: [B] spițării;-rii.
623: [B],[O] spițării;-rii.
624: [B],[O] spițării;-rii.
628: [V] spițării;-rii.
649: [V],[B] spițării [sg.].
660: [B] spițării;-rii.
661: [V] spițerii;-rii.

FEBRĂ *„fievre"*
[440]

I. [Întrebare indirectă] Cînd cineva e bolnav rău, îi arde tot trupul și-i roșu la față, ce zici că are?

ALR I 110; ALRM I 148; ALF 565; AIS 697; ALL 1035; ALG 878; ALMC 1587; ALCo 665; ALM 781; ALAIs 216; NALR: Olt. I 133; Mar. I 152; Bn. I 146.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BACĂU

579 arșiță
587
592 șerbințâlâ
601 árșíțî, [AL] á̂rșíțî, temperatúrî
607 ári temperatúrî, [ϱ] ári árșíțî
619 árșíțî
622
586 temperatúrî
585 ári temperatúrî
593 herbințâlâ
595 i̯-aprins
606 árșíțî
611 árșíțî, temperatúrî
618 temperatúrî
623 ári herbințẹálî
624 temperatúrî +
604 timpiratúrî, căldúrî
617 ári herbințâlî; -țâlî
612 ári șerbințâli +
625 temperatúrâ, [ϱ] áșíțî
596 temperatúrî
602 árșíțî
613 temperatúrî, [B] árșíțî
597 árdi, ári árșíțî
594
603 timpiratúrî, árșíțî
609 temperatúrî
616 temperatúrâ, [B] árșíțâ
626 árșíțî, temperatúrâ
627 temperatúrâ
610 temperatúră
614
664 herbințẹálâ, [R] temperatúrâ
615 temperatúră, [ϱ] árșíțî
BÎRLAD
628 [××××], [B] árșíțâ +
629 [σ], [B] hi̯erbințâlî, árșíțâ +
657 temperatúrî, [ϱ], [V] căldúrî
656 temperatúrâ, [ϱ], [B] árșíțâ
646 temperatúrâ +
631 temperatúrî +
663 [E] hi̯erbințâlî
647 temperatúrî +
[E], [σ], [B] áșíțî, temperatúrâ
630 roșạțâ, [σ] hi̯erbințâlî +
666 temperatúrâ +
665
658 árșíțî
645 árșíțâ +
643 áșíțâ
659 temperatúrâ
648 temperatúrî, căldúrî
632 temperatúrâ +
662 temperatúrî +
655 temperatúrâ +
644 hi̯erbințâlî
i̯-aprins, [ϱ] temperatúrâ +
660
634 árșíțî, temperatúrî
633
661 temperatúrâ +
649 căldúrî, [×] hi̯erbințâlî
temperatúrâ, [ϱ], [B] arsúrî
654 hi̯erbințâlâ
667 temperatúrî +
651 temperatúrâ
668
653 teηsiúni, [ϱ], [K] árșíțâ
temperatúrâ, árdi ca fócu +
635 temperatúrâ +
636 árșíțî, árdi ca fócu +
árșíțî
652 temperatúrâ, [ϱ] herbințâlâ
642 temperatúrâ, [ϱ], [V] áșíțâ
FOCȘANI
650 temperatúrî, [ϱ], [V] árșíțî
637 temperatúrâ, [D] hi̯erbințâlî
641 temperatúrâ, [ϱ], [B] árșíțâ
640 hi̯erbințâlî
638 [L] temperatúrâ +
639 temperatúrâ, [ϱ], [B] árșíțâ
GALAȚI
DUNĂREA

II. 461 : [V] arsúrî; -súrâ.
468 : [II] árdi, timperatúrâ.
477 : [B] árdi, șărbințálâ, [×] șerbințâlî.
480 : ári gripă... [B] arsúră, árdi [3].
484 : [II] șerbințâlî, [R] timparatúrâ.
493 : [II] árșíță, timperatúrâ.
496 : [V] hierbintélî.
499 : îi̯ aprís.
501 : [V] șerbintélî.
508 : îl i̯e cu frigurî.
518 : îi̯ aprins la obráz.
523 : ári căldúrî.
528 : îi̯ aprins ca fócu.
530 : [R] timperatúrâ.
531 : [B] șerbințẹálî.
532 : trémurâ di timperatúrâ.
533 : [R] temperatúrî.
537 : ári șerbințálî.
540 : [D] fébrî.
547 : căldúrî.
548 : [D] șerbințálî; -țâlî.
549 : [V] árșițâ, [R] timperatúrâ, ári căldúrî.
550 : árdi ca fócu.
553 : [V] arșíțâ.
554 : [V], [E] pi̯ojárníțî sau îi̯ ardi̯é [imperf. 3] fáța.
555 : [II] șerbințálâ, timperatúrâ.
562 : șerbințálî
564 : îi̯ púni temperamétru.
581 : árdi ca fócu.
598 : [B] árdi, îi̯ îmbojorát la fáțî.
600 : trébi dus la dóftur; acólo îl greoçázâ și îi ia temperatura cu termometrul.
606 : [B] áșíțî mári.

612 : "Doctorul spune că are temperatúrî".
620 : [B] ári nerbintéli, ári árșțî.
624 : herbinteálâ.
628 : [Și:] temperatúrâ.
629 : [Și:] temperatúrâ.
630 : [După cel. de-al doilea răspuns, inform. recunoaște că primul nu este bun.]
631 : [ϱ], [B] căldúrî.
632 : [ϱ], [B] hi̯erbințálâ, árșíțî mári.
633 : [R] temperatúrî.
635 : [ϱ], [B] căldúrî.
638 : [ϱ] arsúrî.
643 : [Apoi:] árșíțî.
645 : [Apoi, în vorbire:] áșíțî mári.
646 : [ϱ], [V] áșíțâ, hi̯erbințâlî.
647 : [ϱ], [B] árșíțî.
655 : [ϱ], [B] hi̯erbințâlî.
650 : [ϱ] árșíțî.
652 : [ϱ], [B] árdi la fáțâ, áre hi̯erbințâlî.
667 : [ϱ], [B] hi̯erbințálâ.
668 : [V] căldúrî, [el] árdi.
669 : [D] herbințálâ, [B] árdi [3].

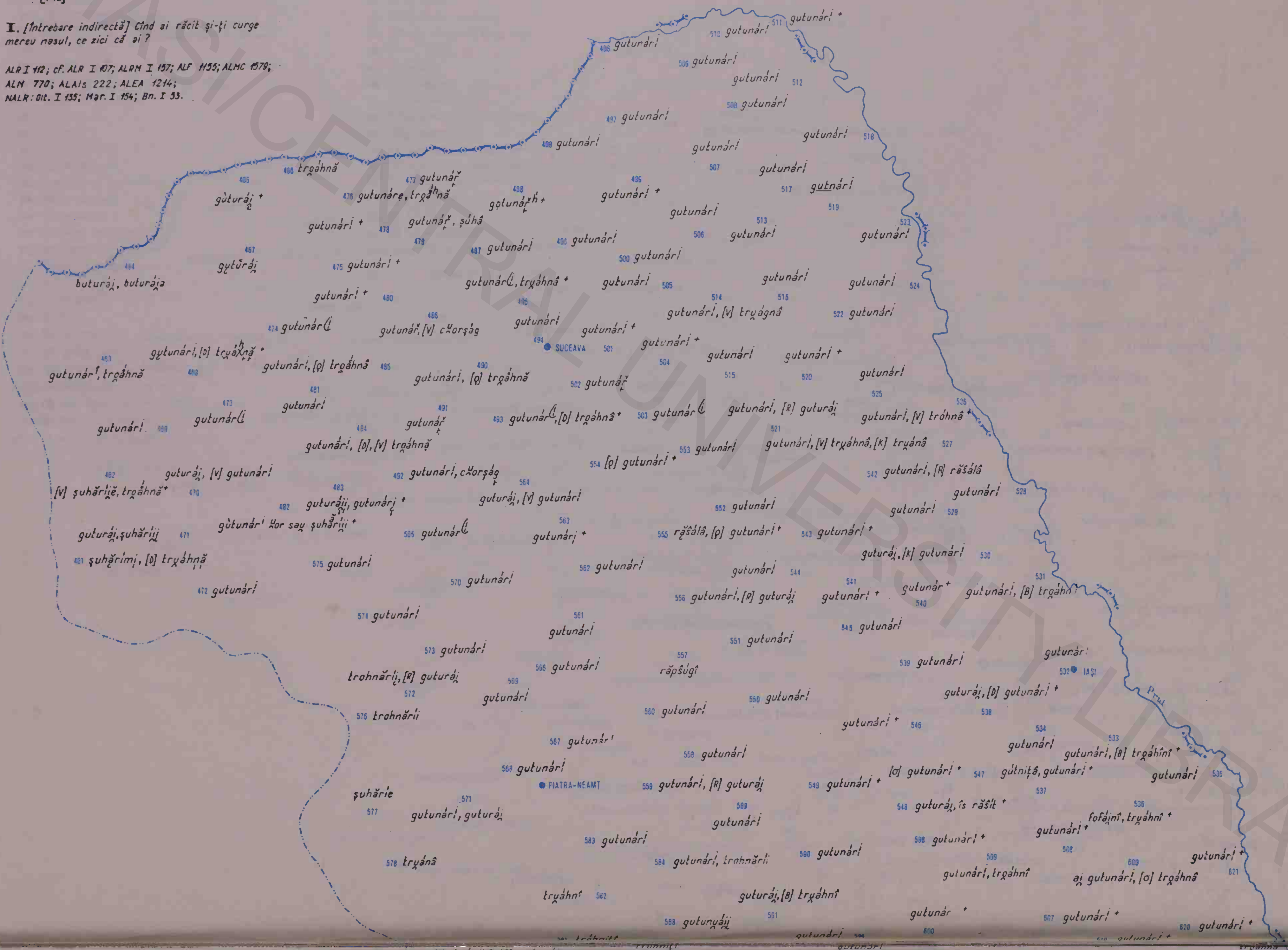
III. În unele cazuri s-a răspuns printr-un verb la pers. [3].

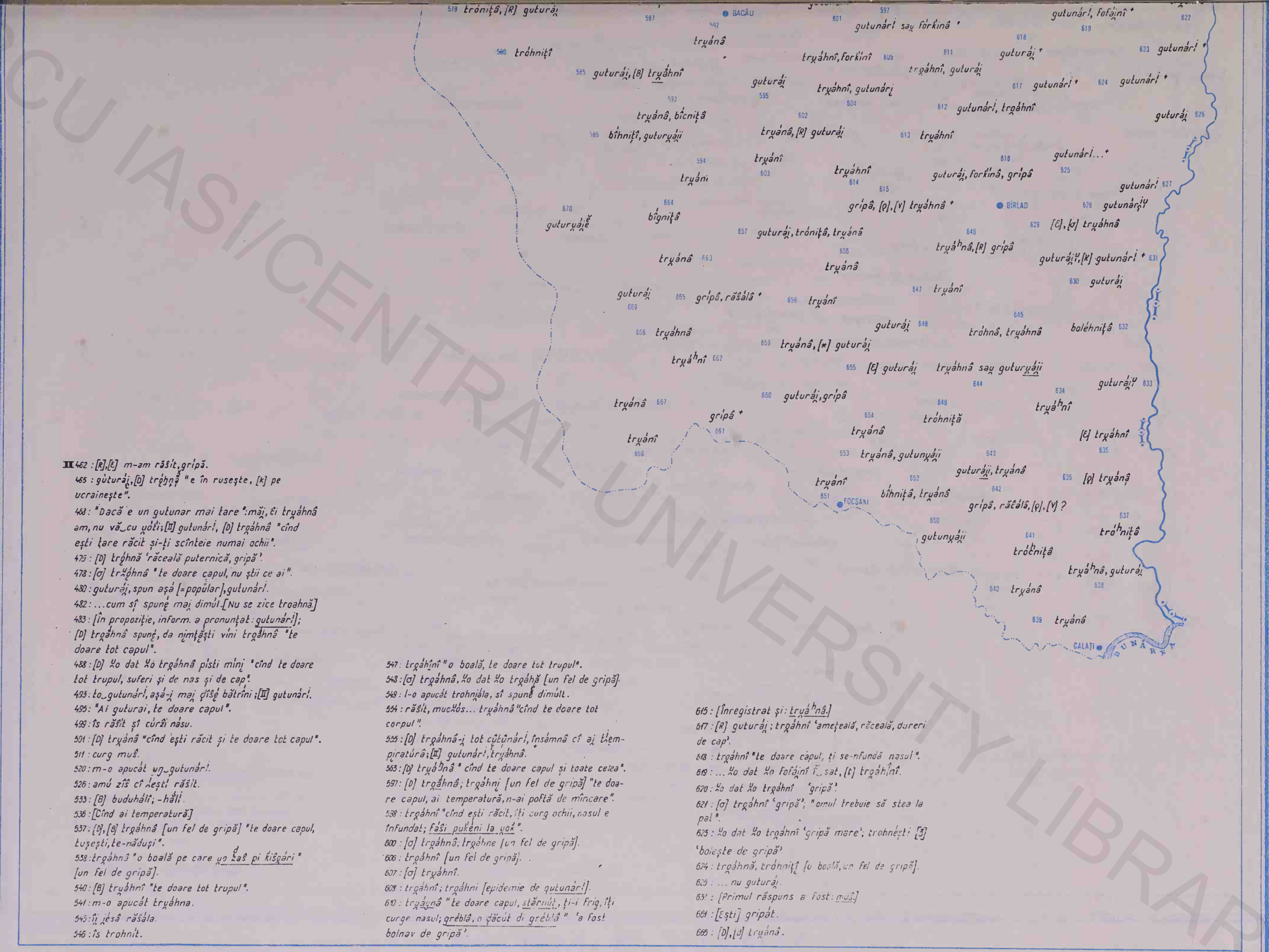
HARTA 98

GUTURAI „*rhume de cerveau*"
[442]

I. [Întrebare indirectă] Cînd ai răcit și-ți curge mereu nasul, ce zici că ai?

ALR I 112; cf. ALR I 107; ALRM I 137; ALF 1155; ALMC 1579; ALM 770; ALAIs 222; ALEA 1214; NALR: Olt. I 135; Mar. I 154; Bn. I 33.

II 462: [R],[ɛ] m-am răsít, gripă.
465: guturáį, [D] trǫ́hnâ "e în rusește, [K] pe ucrainește".
468: "Dacă e un gutunar mai tare": măį, ĉi tryáhnâ am, nu vă‿cu yóți; [II] gutunárí, [D] trǫáhnâ "cînd ești ṭare răcit și-ți scînteie numai ochii".
475: [D] trǫhnă 'răceală puternică, gripă'.
478: [σ] trǫ́hnâ "te doare capul, nu știi ce ai".
480: guturáį, spun așá [=populár], gutunárí.
482: ...cum sî spunę maį dimúl. [Nu se zice troahnă]
483: [În propoziție, inform. a pronunțat: gutunárí]; [D] trǫáhnâ spunę, da nįmțăști víni trǫáhnâ "te doare tot capul".
488: [D] ŭo dat ŭo trǫáhnâ písti minį "cînd te doare tot trupul, suferi și de nas și de cap".
493: to‿gutunárí, așá-į maį ḑîșę bătrîni; [II] gutunárí.
495: "Ai guturai, te doare capul".
499: îs răsít șî cúrĭi násu.
501: [D] tryánâ "cînd ești răcit și te doare tot capul".
511: curg muŝ.
520: m-o apucát uŋ‿gutunárí.
526: amú zîŝ cî ḷești răsít.
533: [B] buduhálî; -hălí.
536: [Cînd ai temperatură]
537: [D], [B] trǫáhnâ [un fel de gripă] "te doare capul, tușești, te-năduși".
538: trǫáhnâ "o boală pe care uo ẑaŝ pi kiŝgári" [un fel de gripă].
540: [B] tryáhnî "te doare tot trupul".
541: m-o apucát tryáhna.
545: îį iésâ răsála.
546: îs trohnít.

547: trǫáhįnî "o boală, te doare tot trupul".
548: [σ] trǫáhnâ, ŭo dat ŭo trǫáhă [un fel de gripă].
549: l-o apucát trohnįála, sî spunę dimúlt.
554: răsít, mucŭós... tryáhnâ "cînd te doare tot corpul".
555: [D] trǫáhnâ-į tot cụtụnárí, însámnâ cî aį ṭẹmpiratúrâ; [II] gutunárí, tryáhnâ.
563: [D] tryáhnâ "cînd te doare capul și toate celea".
591: [D] trǫáhnâ; trǫáhnį [un fel de gripă] "te doare capul, ai temperatură, n-ai poftă de mîncare".
598: trǫáhnî "cînd ești răcit, îți curg ochii, nasul e înfundat; fáŝi puḱéni la uoḱ".
600: [σ] trǫáhnâ; trǫáhne [un fel de gripă].
606: trǫáhnî [un fel de gripă].
607: [σ] tryáhnî.
608: trǫáhnî; trǫáhni [epidemie de gutunárí].
610: tryáγnâ "te doare capul, stărnúț, ți-i frig, îți curge nasul; gréblâ, o ḑăcút di gréblâ" 'a fost bolnav de gripă'.

615: [Înregistrat și: tryáhnâ.]
617: [R] guturáį; trǫáhnî 'amețeală, răceală, dureri de cap'.
618: trǫáhnî "te doare capul, ți se-nfundă nasul".
619: ...ŭo dat ŭo fofáįnî î‿sat, [ɛ] trǫáhînî.
620: ŭo dat ŭo trǫáhnî 'gripă'.
621: [σ] trǫáhnî 'gripă'; "omul trebuie să stea la pat".
623: ŭo dat ŭo trǫáhnî 'gripă mare'; trohnéști [3] 'boleşte de gripă'.
624: trǫáhnă, tróhnițį [o boală, un fel de gripă].
625: ... nu guturáį.
631: [Primul răspuns a fost: muŝ.]
661: [Ești] gripát.
665: [D], [B] tryánâ.

HARTA 99

DIAREE „diarrhée"

[445]

X. [Întrebare indirectă] De ce boală zici că suferă omul cînd îl doare burta (foalele etc.) și trebuie să "iasă afară" mereu?

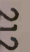
ALR I 174; ALRM I 174; ALF 383; AIS 677; ALL 392; ALMC 1310; ALM 774; ALEA 1309; NALR: Olt. 156; Mar. I 157; Bn. I 115.

SUCEAVA

IAȘI

PIATRA NEAMȚ

Prut

579 diarije,[V] pînticare
560 diarîi
565 diarîi
587 diarîi, zenterîi,[V] pînticarî
593 treapădă Xomu
596 diarîi,treapîd
601 diarîi, holeri
597
605 diarîi +
604 pînticarăii +
607 pînticarî
611 dijarîi sau zănterîi +
617 pînticarăii [!],[R] diarîi +
612 diarîi, o treapădî; trepedî
613 diarîi, pînticărîi
618 diarîi, pînticărîi +
619 dijarîi, pînticărîi
622
623 dijarîi,pînticărăii +
624 dijarîi
626 diarîi +
566 diarîi, dizînterîi
594 diarîi,[V] bolnav di inimî +
603 dîarîi +
614 treapîd
615 yo dat lingyarga pisti jel, diarîi +
616 diarîi
625 diarîi
627 diarîi,zanterîi
628 diarîi +
BÎRLAD
654 diarîia [a],[V] treaptu [a] +
670 îi dă îinima [!]
657 diarîi
646 diarîi
629 dizinterîi +
631 diarîi
656 diarîi
663 diarîi
630 diarîi
665 diarîi,[ϱ],[B] jinimă +
658 diarîi [!],jinimî
647 diarîi +
645 diarîi, dizenterîi
659 diarîi, dizenterîi
648 diarîi
632 diarîi
668 [B] jinimă +
653 diarîi, zenterîi,trapîd +
644 diarîi +
633 diarîi, dizanterîi
662 diarîi
655 diarîi
667 diarîi +
660 diarîi +
654 diarîi
649 diarîi
634 diarîi +
661 [L] diarîi sau îinima[a]
643 diarîi,pînticărăii [!]
635 [E] diarîi
669 diarîi
663 diarîi
652 diarîi, cîcari +
642 diarîi
636 [ϱ] (a dat) în treapîd +
651 diarîi
FOCŞANI
650 diarîi
637 diarîi, [R] dizenterîi +
641 diarîi
640 a dat îinima peste jel +
638 diarîi +
639 [E] diarîi
GALAŢI
DUNĂREA

II. 462 : [V] pînticărije, vintre.
468 : [II] diarîi, [V] pînticarîi
478 : [σ] "Se zicea şi vintiri".
484 : [I] diărije, pînticărîi; zinterîi "cînd iese afară cu sînge".
485 : şă la noi zîzi pîncicărîi, întri [E] ţarăn.
490 : nu-i ge scris.
492 : [Se zice] "mai ales la copii şi mai rar".
493 : [II] diarîi, [V] treapădă, pînticărîi.
496 : pînticărăeşti [ind. prez. 3].
501 : [imperf. 3].
502 : vintiri 'dizenterie'.
508 : treşi pin_el.
512 : spui că triapîdă [!].
521 : bolnav di inimă.
530 : treşi prin el, îl borfîi [!].
531 : pînticărîi.
539 : şî copkilu triapîtî.
540 : ari-o cîcari, [σ] pînticărîi.
546 : treşi răpidi, treşi pi_el puşcă.
547 : pînticăreşti, diareşti "iese mereu afară", [D] treapîdi.
550 : [B] pînticărialî.
551 : [Este numele bolii.]
552 : [Vezi nota precedentă]
555 : [II] cufure [imperf. 3], cufureală, [R] diarije.
560 : [B] vintiri.
582 : s-o strică_la stomag.
594 : o dat inima pisti el, [V] vintri [peiorativ].

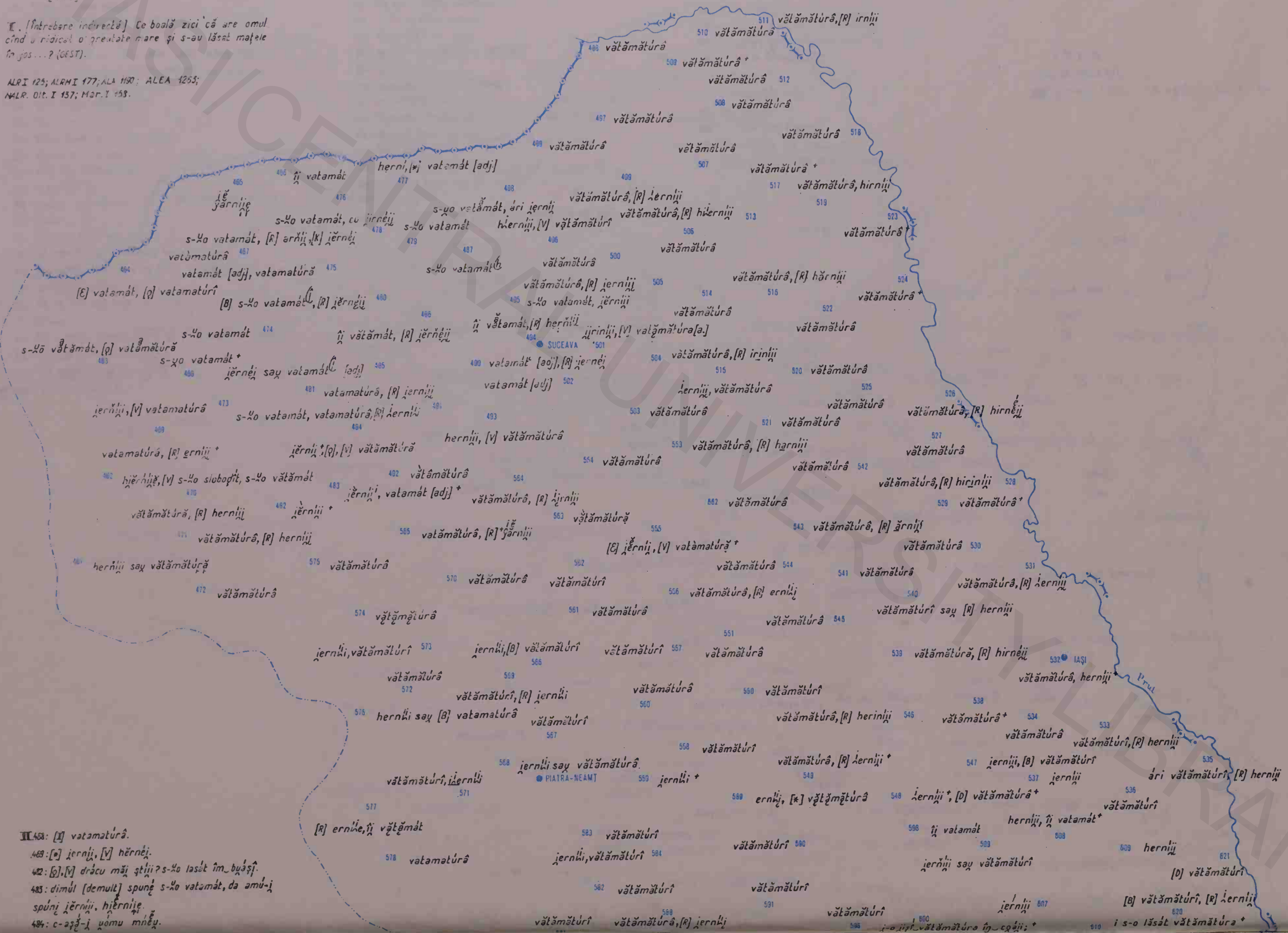
597 : [B] treapăd, Xomu treapădă "merge mereu, hojma afară".
598 : izantirîi [cînd iese cu sînge].
603 : s-Xo stricat la pîntişi.
604 : [R] dezînterîi.
605 : borfăii prin pîntişi.
606 : pînticărîi; treapădî [se duce repede afară], yo da_treapădu pisti jel.
608 : pînticărîi, Xomu treapădî.
609 : [D] treapăd.
610 : diarije, dizîncerîi zîc doctorîi.
611 : zănteria-i cu sîzi.
615 : ...pi termini medicali.
617 : [D] ari treapăt, treapădă [3].
618 : omu diareşti "se duce des afară".
620 : [B] pînticărîi; treapîdî [3] [iese repede afară].
623 : copkilul treapădî.
626 : [ϱ], [B] treapîdă [3].
628 : [D], [*] jinimă.

629 : [ϱ]?[Inform. nu ştie cum ziceau bătrînii]
634 : [ϱ] triapîdî [3].
636 : ... acuş [•R] izinterîi.
637 : [*] holeră.
638 : treapîdă [3].
640 : triapîdă [3].
644 : ... dă şî-n_zintiarîi.
647 : [ϱ], [σ], [*] dăşi di_jinimî, cufurialî.
652 : îl bXorfîi la burtă, [σ] cufureală.
659 : [D] cufurială.
660 : dă-n dizanterîi.
664 : [*] îinima [a].
665 : dezinterîi "[zic] doctorii".
666 : [R] diarîi.
667 : [Primul răspuns a fost:] trepid [2], treşi pin tini.

III. În unele cazuri s-a răspuns printr-un verb la pers. [3].
V. şi h. 76.

NOUL ATLAS LINGVISTIC AL ROMÂNIEI
MOLDOVA ŞI BUCOVINA

HARTA 100

HERNIE „*hernie*"

[4?6]

I. [Întrebare indirectă]. Ce boală zici că are omul cînd a ridicat o greutate mare şi s-au lăsat maţele în jos . . . ? (GEST).

ALRI 125; ALRM I 177; ALA 1190; ALEA 1255; NALR. Olt. I 137; Mar. I 158.

II. 458: [I] vatamatúră.

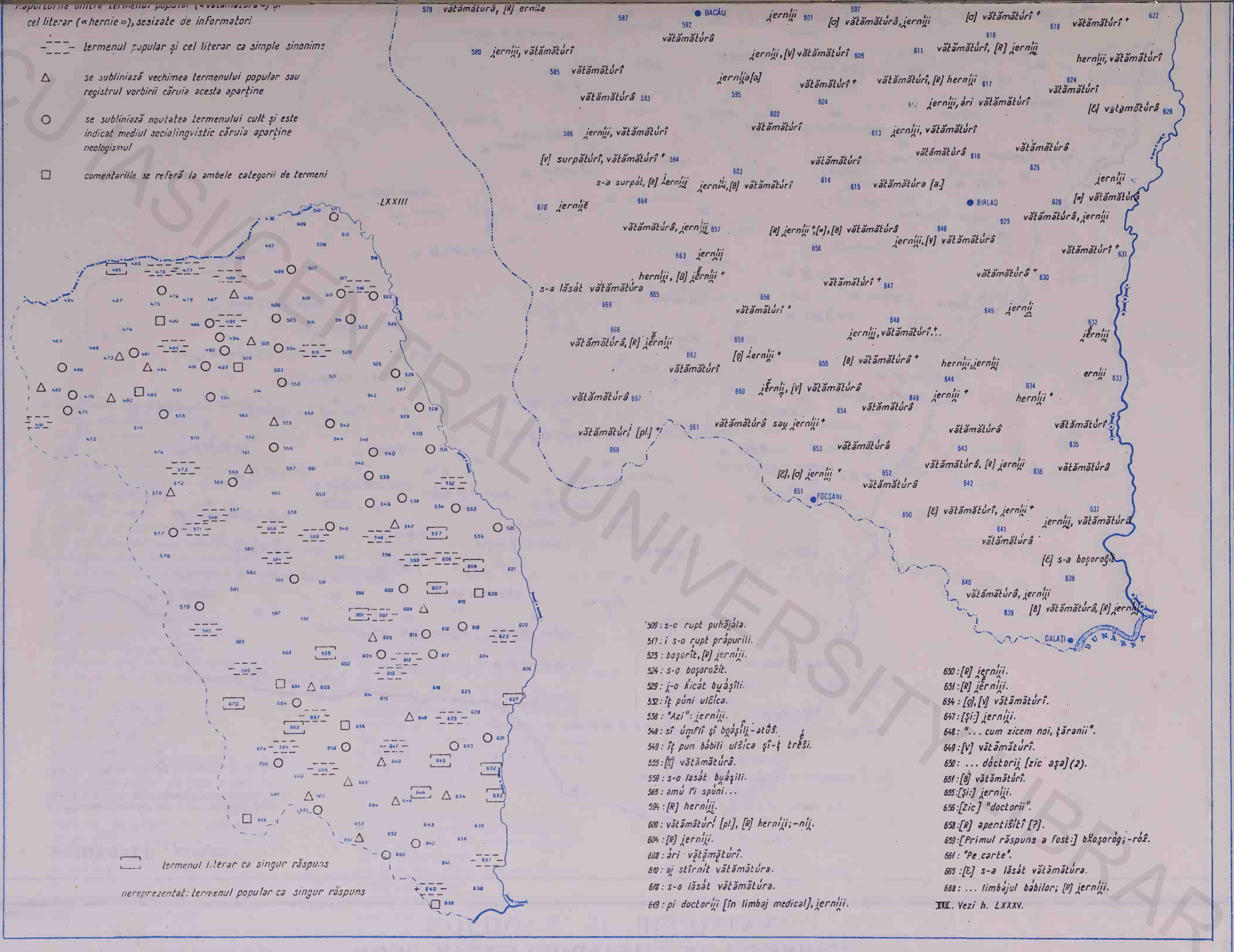
469: [•] jernii, [V] hérnei.

482: [Ç], [V] drácu măi ştíi? s-ŭo lasát îm bŭaşî.

483: dimúl [demult] spun s-ŭo vatamát, da amú-i spúni jĕrnii, hiĕrniie.

484: c-aşă-i ŭomu mnĕu.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Raporturile dintre termenul popular («vătămătura») şi
cel literar («hernie»), sesizate de informatori
termenul popular şi cel literar ca simple sinonime
se subliniază vechimea termenului popular sau registrul vorbirii căruia acesta aparţine
se subliniază noutatea termenului cult şi este indicat mediul sociolingvistic căruia aparţine neologismul
comentariile se referă la ambele categorii de termeni
LXXIII
termenul literar ca singur răspuns
nereprezentat: termenul popular ca singur răspuns
BACĂU
BIRLAD
FOCŞANI
GALAŢI
DUNĂREA
509: s-o rupt puhăjala.
517: i s-o rupt prápurili.
523: boşorît, [R] jernịị.
524: s-o boşorožít.
529: ị-o kicát buáşîli.
532: îţ púni ulĉíca.
538: "Azi": jernịị.
548: sî úmflî şî boáşîlị-atûš.
549: îţ pun bábili ulŝíca şî-ţ treŝi.
555: [Ţ] vătămătúrâ.
559: s-o lasát buáşili.
565: amú l'i spúni...
594: [R] hernịị.
600: vătămătúrî [pl.], [R] hernịị; -nịị.
604: [R] jernịị.
608: ári vățămățurî.
610: aị stîrnít vătămătúra.
618: s-o lăsát vătămătúra.
619: pi doctorịị [în limbaj medical], jernịị.
630: [R] jernịị.
631: [R] jernịị.
634: [O], [V] vătămătúrî.
647: [Şi:] jernịị.
648: "... cum zicem noi, ţăranii".
649: [V] vătămătúrî.
650: ... dóctorịị [zic aşa] (2).
651: [B] vătămătúrî.
655: [Şi:] jernịị.
656: [Zic] "doctorii".
658: [R] apentiŝítî [?].
659: [Primul răspuns a fost:] bŭoşorόg; -róẑ.
661: "Pe carte".
665: [Ɛ] s-a lăsát vătămătura.
668: ... limbájul bábilor; [R] jernịị.
III. Vezi h. LXXXV.

HARTA 101

PERITONEU „péritoine"

[447]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la pielița aceea care se rupe, de se lasă mațele în jos?

NALR: Olt. I 138; Mar. I 159; Bn. I 150.

511 ?
510 ?, [D] #
498 ?
509 pélįță, [*] puhăįálă
512 ?
508 ?
497 mușk di pi búrtă
?, [D] # 518
499 kęlįță
501 ? +
485 ?
486 pújįța [a.]
477 pęlįța mátįlor +
488 [ɛ] pįélįța [a.]
495 ?
517 peritonéų, [V] prápur
476 ? +
516 ?
pįélįța [a.] + 478
pélįța mátįlor 479
[ɛ] plęgįța mátįlor + 496
513 ?
506 kęlįță, [V] puhăįálă
? 523
467 ?
487
500 kęlįță
464 [ɛ] pįélįța [a.]
475
pįélįța di la máță
505 ?
? 524
[ɛ] pįélįța di pi máță +
480 fuáli +
495 ? +
514
515 ? +
camįéșa di pi máțî 474
486
?, prápur +
pįélįța și pi máță
[ɛ] beșícă
522 pújįță
494 ● SUCEAVA 501
pújįță
463
pįélįță, căméșa [ɛ] mátįlor +
pįélįță + 465
490
[ɛ] kélįa mátįlor 504
515 ?
520 pélįța mátulu
pįélįța di pe máță
466
481 camęșa di la máțî
pįéglįa dį pe máță +
502 ?
pįélįța mátįlor, la máțî
525
473 [ɛ] pélįța [a.]
491 ?
503
?, [*], [B] pújgįță di prápuri
?, [D] # 526
493 ? +
521 ?, [D] #
469 [ɛ] pélįța [a.]
484 pįélįța [a.] +
[ɛ] pįélįța, căméșa mátįlor
554 ?, [*] vorișél, maț
527 ?
514
puhăįálă 542
462 ?, îmbręjă +
470 ?
[ɛ] pįélįța cárį țîni mátįlį 483
492 ?
564 puójįța testínilor
puhăįálă, [R] piritón 528
552 ?
529 [ɛ] maț, [D] #
482 [ɛ] + cămįéșa di pi búrtă
puójójįță 563
543 kéli
471 prápuru [a.]
565 prápur
555
pįélįța pînčįlu, puójįța pînčįlu +
pújįță
530 testíni
481 ?
575 cóșu [a.]
562
544
531
541 ?, [ɛ] îi maț
prápur +
570 ?
pújįțî
472 pélįța di pi intestine
558 prápuru [a.]
540 puhăįálă +
574 ?
561 ?
549 [ɛ] kéli
551 prápur
573 [ɛ] buáșî [pl.]
557 ?
539 ? +
566 ?
532 ● IAȘI
569
prápuri +
prápur
572 prápur
?
538
550 ?
560 ?
576 pújįța mátįlor
546
534 ?, [D] #
533
varicoșél
567 prápuru [a.]
[o] prápur; prápuri +
puhoįálî, [o] prápur
548 pújįțî
547
568 prápur
535
● PIATRA-NEAMȚ
559 ?
549 ?
[ɛ] prápur; prápuri +
puhoįálă +
537
536
571 prápură
586 prápur
548
puhăįálă +
puhăįálî
577 pújįță
598
583 ?
608 ? +
590
pélįța mátįlor +
599
609 ? +
prápur + 621
578 ?
584 pújįțî
[ɛ] băzăréų
prápur +
pújgįța di la įernîlį 582
prápuru [a.]
585
591 cuáįi [?]
prápuru di pi máțî; prápuri +
607 bezăréų, prápur
620
Prut

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BACĂU · BÎRLAD · FOCȘANI · GALAȚI · DUNĂREA

587 prápur · 592 prápur · 601 prápur · 597 [σ] prápur, [σ] bezăråy̯ + · prápur, bezắr + 619 · ? 622

586 prápur · bå̯iirilı ̯ı́inimi 605 · 611 [σ] bezăråy̯; -råi̯i̯ + · [σ] prápur; prápuri + 618 · 623 [ɛ] prápur +

585 prápur · prápur 595 · pélița mắțîlor 604 · 617 prápur; prápuri + · 624 [σ] prápur, bezăric +

593 prápur · prápur + 612 · 602 prápuru [a] · 613 pǫ́jîțî · ? + 626

565 ? · [v] prohábᵘ, prápuru [a] 594 · 603 prápur · bᵘoșᵘ; bu̯áșî 614 · 615 [ɛ] pᵘǫjîța mắțîlor · 616 prápuru [a] · 625 ? · ? 627

670 prápor · 664 puhă̯iálă · 657 prápur · 658 prápuru [a] · 646 [ɛ] pǫ́jîțâ · 629 ? · 628 [*] prápur

663 ? · prápuru [a] 659 · 665 prápurᵘ · 656 prápur · 647 ? · [ɛ] pǫ́jîțâ 645 · prápurîᵘ + 631 · 630 prápur

666 prápur · 655 ? · 648 pélițî · ? 632

662 [ɛ] vătămắtúrî, [ρ] * prápuru [a] · 655 prápurᵘ · vătămắtúrâ, [ρ] prápuru [a] 644 · 634 · prápur 633

?, [ɛ] jerni̯i̯, [ρ] ? 667 · 660 púngâ · 649 prápur · [ɛ] prápur

prápuru [a] 668 · 661 ? · 654 prápur · prápur 636

658 prápuru [a] · 643 prápuru [a] · [ɛ] pélițî 651 · 652 prápur · 642 prápur · 635 bezắru, prápuru [

650 pélița... + · prápur 637 · 641 [ɛ] prápuri̯i̯ [a]

640 prápuru [a] · 638 ? + · 639 prápur

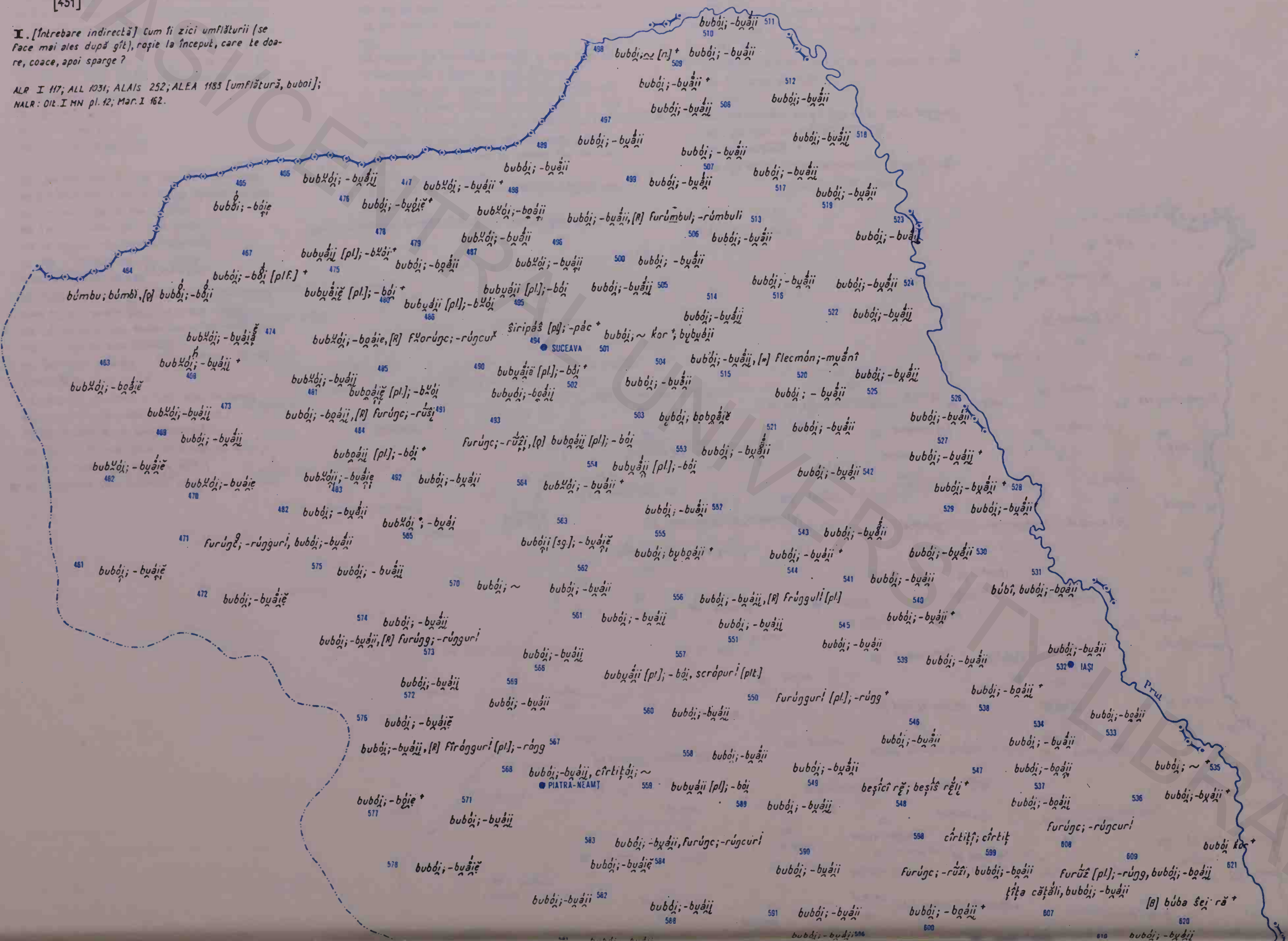
II. 462: 'grăsimea care învelește intestinele'. [La «peritoneul animalelor» se zice bal̦ț.]
468: [D] balț 'grăsime care se prinde pe mațe'; [II], [ɛ] camâșa di la mâțî, [B] balț.
475: "La așa ceva trebuie și medicină".
476: îmbrέjâ "se spune la porc, vițel; se poate spune și la om".
477: [*] pélița la mâțâ.
478: "La vite se zice brizaråy̯".
480: "Și la porc; cînd despici porcul [se zice]: Fii atent, să nu-i atingi fu̯ál'li, să-i iese mațele".
482: drắcu știy̯ cum. [În cắmi̯eșa, după prima silabă, o pauză foarte scurtă.]
484: [II] ? camâșa cári țîni mắțîli.
485: în_cuvîntu ista [literar] pli̯έ̯vurâ.
486: [Nu știe sigur dacă e peritoneul]
490: [La porc, vițel, se zice:] prápor u.
493: [La porc, vițel:] barîzu [a]; [II] cămeșa mắțîlor.
495: "La porc sau la vițel, este un prápur alb, î zice čigír".
496: [La vite:] prápuru [a].
507: i s-o rupt ᵘo kélițâ.
516: ᵘo bucá_di kéli.
531: [La animale:] bezăråy̯.
535: [Pereții care susțin intestinele se numesc] li̯gắn, prápur; prápuri 'peritoneu la porc'; bezắru "grăsime de pe lîngă bășica udului la porc, nu se mănîncă".
537: [La porc] tot puhắ̯iálâ; [σ] bezăråy̯ [este pielița de pe mațe]; "prápuru învelește burduzắnu" 'stomacul la porc'.
538: bezăråy̯ [se spune la animale].
539: ũ_fel di maț, așá șavá.
540: i s-o rupt puhắ̯iálâ.
547: [La porc] [σ] bezăråy̯; -råi̯i̯.
548: [D] bezăråy̯ îi̯ pîncili la porc [e bun de făcut sarmale].
555: [*] [La animale, se zice:] prápur; [II], [ɛ] bᵘórtu [?].
557: "La porc și la miel se cheamă tot așa"; cu bezăråy̯u [se face] șigiri sau plăsintúț [-túțâ], din plămîni și mai 'ficat'. "[Plăcinta de porc se face așa:] tăi̯em prápuru în_cắrțuli̯ míș ca cum ar și frúnza di călțunáș [sau fǫ́aia di călțunáș], înmvălim și li púnim la távâ" [; tâvắli].
558: prápur [la porc]; [B] bezăråy̯, sî fắsi șigír cu ǐel.
559: [La porc și:] bezăråy̯.
600: [σ] bezăråy̯; -råi̯i̯ [la porc] 'grăsimea de pe intestine'; ᵘosîza "este grăsimea de pe marginea pîntecelui, la porc".
606: [D] bezăråy̯ "grăsime de pe mațe, la porc, din ea se face săpun".
608: [La porc se numește] bezărέy̯; -réi̯i̯; [și:] prápur; prápuri.
609: [La porc:] prápur; prápuri; [și:] bezăråy̯; -råi̯i̯.
611: [R] peritonlu.
612: "La porc se spune și băzăråy̯".
617: [La animale:] bezắri; [din el se face] plăsíntí di șigiri.
618: [ɛ] bezerέy̯; -réuri.
619: bezắru pórculu̯i; [din el, se fac plăcinte cu mai 'ficat' tocat, șigir].
621: "La om și la porc [se numește] la fel".
623: [La porc și] bezắri.
624: "Și la porc" [se numește tot așa].
626: ... [Este] bŏľáv.
631: [Ar putea fi și o formă articulată]
638: "A fost unii̯a [= unii] la noi".
650: ... dintr-ĭnsu.
662: [Am revenit: i s-a rupt...?]

HARTA 102

FURUNCUL, pl. *„furoncle"*
[451]

I. [întrebare indirectă] Cum îi zici umflăturii (se face mai ales după gît), roșie la început, care te doare, coace, apoi sparge?

ALR I 117; ALL 1031; ALAIs 252; ALEA 1183 [umflătură, buboi]; NALR: Olt. I MN pl. 12; Mar. I 162.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BACĂU

592 bubuáii [pl]; -bói

601 bubói; -buáie

618 bubói; -boáii

619 bubói; -boáii

623 bubói; -boáii +

580 bubói; -buáii

605 bubói; -buáii, [*] beşíci ră

611 bubói sau furúng: +

617 bubói; -boáii

624 um bubói; -boáii

585 úimâ; úimi

595 bubói; -buáii

604 bubói; -buáii +

593 bubói; -buáii

612 bubói; -boáii +

626 [E],[o] bubói; -buáii

602 bubói; -buáii

586 bubói; -buáii

613 bubói; -buáii

618 beşícâ râ; -şíś răli

594 bubói; -buáii

603 bubói; -buáie

614 bubói; -buáii

625 bubói vorb; -buáii

615 uúdmâ, uúlmâ +

627 beşícî ră, furúng beşíś

BÎRLAD

664 bubói; -buáii +

628 bubói; -buáii +

670 bubói, frunc; -buáiě

646 bubói; -buáii

629 bubói; -buáii, furúnc... +

657 bubuáii [pl]; -bói

656 bubói; -buáii

631 bubói; -buái

663 bubói, furúnc; bubuáii, furúnčuri

630 bubói; -buáii

669 bubói; -buáii

665 bubói; -buáii

658 bubói; -buáii

647 bubói; -buáii

645 bubói; -buáii +

632 bubói; -buáii

666 bubói; -buáiě

648 bubói; -buáii

659 bubói; -buáii +

662 bubói; -buáii

655 bubói; -buáii

644 bubói; -buáii

634 bubói; -buáii

633 bubói; -buáii

667 bubói ori vorbán; bubuáii, vorbáni

660 Furúnc +, bubói; -buáii

649 [E] bubói; -buáii

668 bubói; -buáii

661 furúnc sau bubói +

654 bubuáii [pl]; -bói

643 bubuáii [pl]; -bói +

635 bubói; -buáii

653 bubói; -buáii +

652 bubói; -buáii

636 bubuáii [pl]; -bói

651 bubói; -buáii

FOCŞANI

642 funiğél; -ğéi +

650 bubuáii [pl]; -bói

641 bubuáii [pl]; -bói

637 bubuáii [pl]; -bói

638 [B] bubuáii [pl]; -bói +

640 bubói; -buáii

639 uúdmâ +, [o], [R] bubuáii [pl]; -bói

GALAŢI

DUNĂREA

II. 467: rújă "bubă mare şi periculoasă", strúnâ; strúni 'sugel'.

468: [II] bubói; -boáii, [R] furúng; -rúnguri.

475: [R] furúncuri; furúnc.

476: [Dacă e parte femeiască, se fac mai multe] bubuoiě; " dácă-i iel, se face numai unul".

477: [R] furúnguri; -rúng.

478: bubvói vorb "care se face înăuntru şi e mai rău".

484: [Diferite feluri de buboaie:] bieşíca čei niágră, úimâ "se face pe la urechi, pe mînuri, pe corp", suğél, păr săc [la deget], rújă, tatárcă [bubă mare]; [II] funiğél; -ğéi [tot un fel de buboi].

490: [R] furúncuri; -rúnc.

494: furişál; -şái "buboi care se face pe vine, la mînă, la gît şi fură [= strînge] vinele".

498: šal mári îi ţíţa căţáli.

501: [Întrebată care e kor, inform. a răspuns că aşa se zice.]

509: cînd cuáši-l spárź.

527: ári punói bubóiu.

528: îl sparź cînd îi copt.

529: cúrźi răvutáti la stors.

535: [R] furúnc; -rúncuri.

536: [Şi:] furúnguri; -rúng.

538: [R] furúnc; -rúncuri.

540: [R] furúnc; -rúše.

544: ári-n vel răvutáti.

548: [Şi:] bubói kior; -boáii kioári, [σ] furúng; -rúnguri.

550: bubuáii [pl]; -bói, [V] beşící ră; beşíś răli.

555: [R] furúmb; -rúmburi "un buboi mare"; [II] beşîca šei ră [se face numai în gură].

564: funiźél; -źéi [coace sub piele şi sparge greu; se face operaţie].

565: şî furúnc; -rúncuri.

577: funišéi; -šél "mai mulţi şi mai mărunţi"

597: [σ] furúng; -rúmuri şi frúnguri.

600: ári ţiţínî.

604: [R] furúnc; -rúncuri.

606: [Sau] furúng; -rúnguri.

611: [pl.] buboáii, furúnguri.

612: [Sînt de mai mai multe feluri:] bubói kor. búbî neágrî [aceasta se vindecă prin descîntec].

615: [o] bubóiu; -buáii.

620: [Şi:] búba šei neágrî, [R] furúnc; -rúşi.

621: [Cînd e mai mare şi n-are cap, se cheamă] cîrtiţî.

623: [Şi] furúnc; -rúźi

628: [R] furúng.

629: pi medišínâ.

635: [R] frúncur; frúncuri.

636: furnículi [pl]; furniculár.

638: [R] furúglu; -rúgli.

639: [Se face] "la copiii mici, după gît".

642: "...dacă-i vînăt"; [dacă este roşu] bubói; -buáii.

643: [R] furúnguri [pl.].

645: [R] furúnguli [pl.].

653: ... sau funiğél; -ğéi.

659: pvorúnc, "în medičínâ".

660: [Termen] medičinál.

661: [pl.] furúnguri, bubuáii.

664: [R] fo... [E] furúnc.

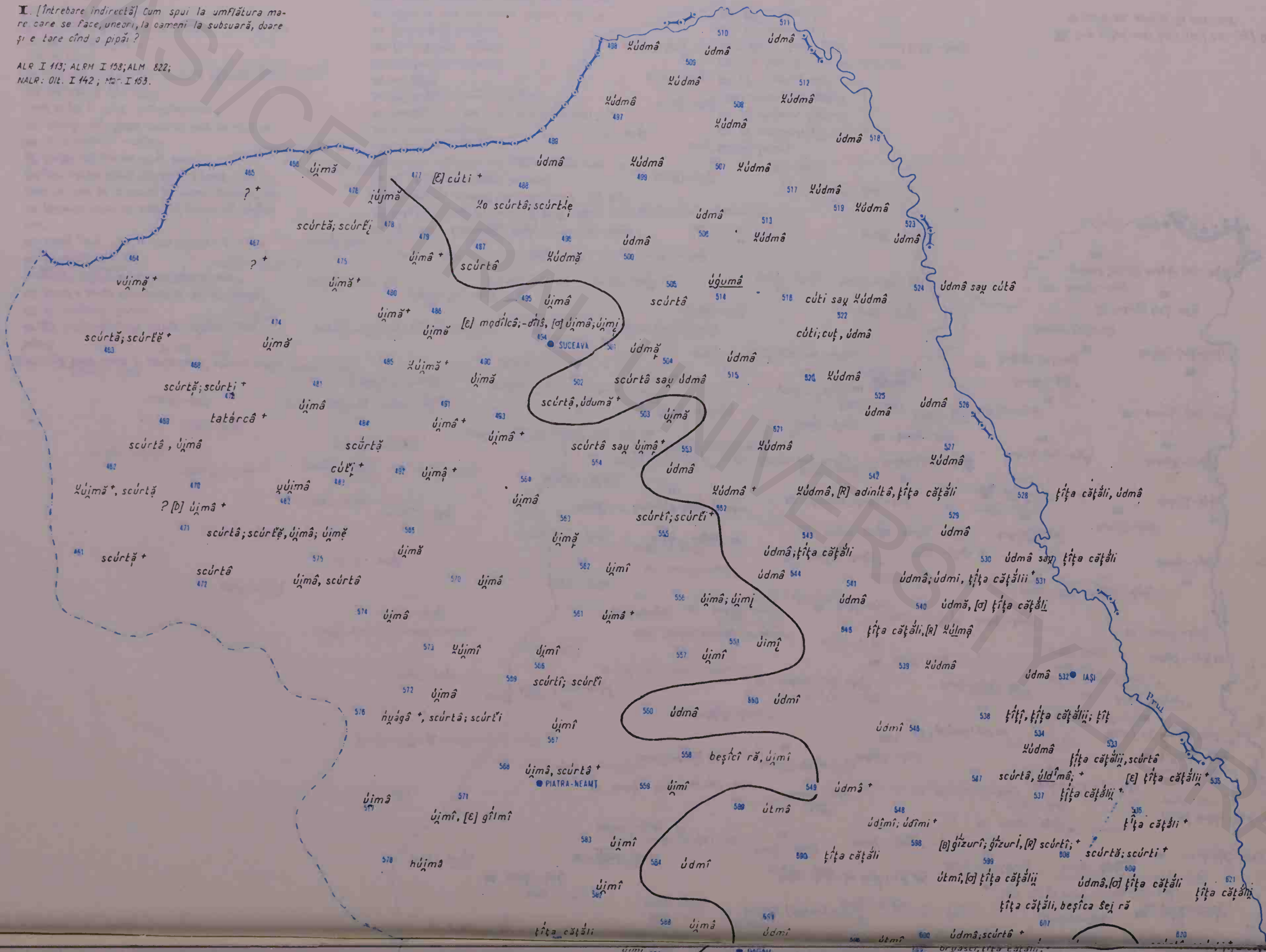
III. S-a notat mai întîi [pl.] sau [sg.] în ordinea în care au apărut în anchetă.

UIMĂ „abcès sous l'aisselle, enflure"

[453]

I. [Întrebare indirectă] Cum spui la umflătura mare care se face, uneori, la oameni la subsuară, doare și e tare cînd o pipăi?

ALR I 113; ALRM I 158; ALM 822; NALR: Olt. I 142; Mar. I 153.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

II. 461: [Se face] "și la mînă și la picior".
462: [Și la încheietura de sus a piciorului] "coace".
463: [σ] ụ̆imă "umflătură care se face subsuoară, coace și se sparge".
464: vụ̆imă [este primul răspuns].
465: [*] vụ̆imă.
467: huțaniẹ́șťi șťịu: vụ̆imă.
468: [Se face] "și la picior, lîngă pĭșịti"; [D] ụ̆imă; ụ̆imi, ụ̆iumi "umflătură dureroasă și mare; se poate face în orice loc"; [II] ụ̆imă.
470: [Se face la încheietura de sus a piciorului]
473: [D] ụ̆imă "se face la picior; i se mai zice și trînťitură".
477: [*] scúrtă, cúti, tatarcúță; [cúti se zice la umflătura de la încheietura de sus a piciorului].
479: "Se face și după cap, pe la mîini, picioare, pe la mácră".
480: "La picior se face scúrtă".
483: [D] ụ̆imă ịẹ́sti ăltčẹ̆vă: "[este] tot o bùbă_rẹ̆" [se face mai mult la copii, "pe moale" 'șezut'].
485: nazuịẹ́șť – acól-la ịịĭ [încheietura de sus a piciorului] și súsuṷără.
491: scúrtă "umflătură care se face din muncă grea și nu coace, dispare singură de la o vreme; se face și la picior".
492: [Se face] și pim_péșťịlị mîni 'antebraț'.
493: scúrtĭ [se face] "la picior".
502: údumă [se zice] "cînd coace și trebuie spartă; e mai periculoasă".
531: țîța căţălịị "se umflă și se sparge".
535: [Altădată, ca să se vindece, se punea lapte de cățea.]
536: údmĭ [se cheamă] la ḱišór.
537: "Se face și cîrtițî" 'o bubă mare cu mai multe bube mai mici în jur'.
547: scúrti, úldmi [pl.]; țîța cățălịị "are țîțînă, se face tot subsuoară, e un buboi mare, urît și dureros".
548: "O descîntă babele cu cúțea, boscorođéști împrežúru ịịĭ"; [σ] țîța_cățălịị.
549: sî mai spunẹ́ și ụ̆imă; ụ̆imi.
552: sî făși și la îηkeitúrĭ.
554: scúrtă "se spune numai la umflătura de la picior".

555: "Se face și la picior"; [D] ụ̆imă "e tot una cu scurtă, e cuvînt mai vechi"; [II] ụ̆imă.
561: [Se face] "dacă mănînci de frupt".
568: [(2) este la fel; se face însă la stinghia piciorului].
576: [Se face pe cap, în general.]
579: [Uima] "face și buboi mare".
585: nu sî faĉ_cîti dóṷă [adică nu are plural].
597: bruạ́șțe, țîț di cățắ [pl.]; [D] údmă; údmį [se face după cap, e mare cît o prună].
598: scúrti [pl.]; țîța cățălịị [Furuncul subsuoară].
600: [Dacă se sparge se cheamă] țîța cățălịị.
604: [Se face] "la stinghie", cúti 'buboi pe picior'.
606: [Se cheamă și] tatárcă; tătắrș; la stiηgịi [se cheamă] údmă; údmį.
608: țîța cățắli "se face tot subsuoară".
610: ụ̆imă 'umflătură la stinghii, de mers mult'; [se cheamă și] scúrtă.
611: ... sau búba șẹị neágrî; údmi, țîț, bubí [pl].
612: "Se descîntă cu țărnă de la nouă mușuroaie de scîrtițî".
617: țîța cățălịị [e un buboi care sparge]; údmă "poți avea și la stiηgịi".

619: údmĭ "la stinghia piciorului; se descîntă și trece, se vindecă".
620: [D] țîța cățălịị "o bubă pe la gît, pe față".
634: țîța cățălịị [numele altei boli].
638: [D] ṷúdmă [se face] "la cap, la gît".
643: fắtă, ịes pĭ_la nóṷă [!].
644: "Subsuoară sau la stinghia piciorului".
647: ṷúdmĭ; ṷúdmi "mai mare".
656: [Inform. afirmă că așa zic bătrînii.]
666: sau scúrtă; o gîlmă.
667: "Și la stinghia piciorului".
669: "Subsuoară și la stinghia piciorului".

III. Limita dintre ariile variantelor uimă și udmă.

HARTA 104

SCHILOD, pl. *„estropié"*

[456]

I. *[Întrebare indirectă] Cum zici că este omul care are mîinile sau picioarele înțepenite ori strîmbe din naștere ?*

ALR II 115; ALF 191*, 1453; ALG 614, 615, ALAIs 272, 273; NALR. Olt. I 143; Mar. I 170; Bn. I 122.

511 skilód; -lóz
510 skilót; -lóț, [R] skilóg; -lóẑ
498 skilóg; -lóẑ
509 skilóg; -lóẑ
512 skilóg; -lóẑ, aŋkilozát; -zăț
508 skilóg; -lóz
497 skilóg; -lóẑ
518 skilóg; -lóẑ
489 skilóg; -lóẑ
507 skilóg; -lóz
466 skilot; -lot
465 cotonóc; cutonóș
477 îŋkilozát; -zăț +
488 cotonóg; -nóẑ +
499 skilóg; -lóẑ
517 skilód; -lóz
476 skilót; -skilót
519 skilóg; -lóẑ
478 strîmb, yológ; yolóẑ
479 șugĭ, șuẑi, [Ș] îstrîmbát; -băț
513 skilóg; -lóẑ, [R] aŋkilozát; -zăț
523 skilóg; -lóẑ
467 strîmb; strîmbi +
496 imfirm; imfirmi +
506 skilóg; -lóẑ
464 calic; -iĭș
475 skilóg; -lóẑi
487 skilóg; -lóẑ
500 skilóg; -lóẑ
505 skilóg; -lóẑ
524 skilót; -lóț
480 skilozát; skilóẑ
495 skilód; -lód
514 țápin; țápini
516 skilóg; -lóẑ +
486 ?
paralizát; -zăț +
522 țápin; țápini +
474 yom calic; -ĭiĉ +
494 SUCEAVA
501 șofirnóc; [K] damblaẑít; -ẑîț
463 olóc; olóĉ +
yolóc; yolóș +
skilóp; -lóț
colnișít; -șîț
yológ; -lóg
skilóg; -lóẑ
468
485
490
504
520 skilóg; -lóẑ
481 yológ; -lóg
skilóg; -lóẑ
502
îŋkilozát; -zăț +
515 skilód; -lóz
525
473 skilóg; -lóg
491
526 skilóg; -lóẑ
469 strîmb, sucít, skilót; -lóț +
484 skilót; -lóț +
493 aŋkilozát; îŋkilozáț +
503 yom slut, încilozát; -zăț
521 skilóg; -lóẑ, aŋkilozát; -zăț
527 skilód; -lóẑ
553 beťiág; -ťéẑ, skilóg; -lóẑ
strîmb; strîmbĭ, hiĕrliș; ~
462
470 îŋkilozát; -zăț, țapăn; -țapini +
492 paralizát; -zăț +
554 [E] yom paralizát; -zăț +
542 hilóg; -lóẑ +
564 yológ; -lóẑ
483
528 beťág; -ťéẑ
482 paralizát, [V] săc; săĉi
529 skilód; -lóz
552 skilóg; -lóẑ
[E] kilúg; skilóẑ
583 îŋkilozát; -zăț
471 leucóș; ~
585 skilót; -lóț +
555 cotonóg; -nóẑ, skilóg; scilóiẑ +
543 skilóg; -lóẑ +
530 yológ; -lóẑ
461 [E] amortít sau îŋkilozát; -zăț
575 săc; săŝ
skilód; -lóz 562
544 skilóg; -lóẑ
541 skilóg; -lód
531 yológ; beťág, yolóẑ, beťéẑ
472 paralizát; -zăț, [B] [E] skilót; -lóț
570 skilód; -lód
556 beťiág; -ťéẑ
[E] skilóg; -lóẑ 540
574 țápin; țápini
561 țápin; țápini, [R] paralizát; -zăț
545 skilóg; -lóz
551 skilód; -lóz
573 skilód; -lóț
557 [R] îŋkilozát; -zăț, țápin; țápeni
539 skilóg; -lóẑ
aŋkilozát; -zăț
532 IAȘI
566 skilóg; -lóẑ
569 skilóg; -lóẑ
skilód; -lóz 572
550 aŋkelozát; -aŋkilozáț, skilóg; -lóẑ
skilóg; -lóẑ
538
576 [E] infílm; -fílmi
560 [!] paralizát; -zăț, skilód; -lóz
546 îŋkilozát; -zăț
534 skilóg; -lóẑ
yológ; -lóẑ
533
[E] paralizát; -zăț 567
558 ťilav, ťilavi
skilód; -lóẑ
547 îi zgîrșít yari yológ; +
yológ; -lóẑ 535
568 skilód; -lóz
PIATRA-NEAMȚ
559 skilód; -lóz
549 skilóg dĭ_nascári; -lóẑ +
537 yom beťág, skilóg; -lóẑ +
536 [Ș] skilód; -lóz
paralizát; -zăț
577
571 skílav; skílavi, skilód, l-o skilodít +
529 skilód; -lóz, cotonóg; -nóẑ
548
yológ; -lóẑ +
608
563 [E] țápin; țápini
598 i-aŋkilozát; -zăț +
skilód dĭ_născári; -lóz +
578 skilód; -lóz
584 îŋkilozát; -zăț
590 [E] paralizát; -zăț
599 skilóg; skilóẑ
609
621 îi paralizát, [Ș] skilód; -lóz
skilóg; -lóẑ 582
588 ninúni; -núni
591 yonáni; -náni
607 yológ; -lóẑ
620 yológ; yolóẑ
600 skilóg; -lóẑ
[illegible]

Prut

beteág; -téẑ
ankilozát; -zát, beteág; +
beteág; -téẑ +
damblažít; -žít
skilóg; -lóẑ; inFilm; -Filmi
skilóg; -lóẑ, ᵘológ; -lóẑ +
țápîn; țápini
ᵘológ; olóĝ
ᵘológ; -lóẑ
skilód; -lod, [σ] ᵘológ; -lóẑ +
[σ] skiložít; -žíț
skilóg; -lóẑ
ᵘom skilóg; -lóẑ
[ɛ] šušít; -šíț
țápîn; țápini
ᵘológ; -lóĝ +
înkilozát; -zát
ankilozát; -zát, beteág; -téẑ
șkilav; șkilay
damblažít; -žíț, înțăpenít
dîmblăžít; -žíț
ńilóg, înșamnát... +
cîș ᵘ; cîș
ankilozát; -zát
skilóg; -lóĝ
skilógᵘ; -lóẑ
skilóg; -lóẑ
[ɛ] ńilóg; milóĝ
inFirm +
skilóg; -lóĝ... +
damblaĝít; -ĝíț
skilóg; -lóẑ
cîș; ~
[ɛ] ankilozát ?
damblažít; -žíț
ski... [ɛ] skilozát; skilóz
[*] dămblăžít; -žíț
skilógᵘ; -lóẑ +
înkilozát; -zát!
[ɛ], [ρ] skilógᵘ +; -lóẑ
ankilozát; akilozát +
înkilozát; -zát
[ɛ] crăcăšít [I], mérži ~ +
[ɛ] înșămnát, ~ din_nășțiri +
[ɛ], [ρ] damblažít, ~ din_născári
ankilozát, paralizát
ńilóg, ᵘológ; +
ankilozát, paralizát; -zát
[σ] skilód; -lód +
šušít, [ρ] din_născári, [ρ] cîș
cîș; ~ +
skilód; -lóz
ᵘológ; -lóĝ
înkilozát; -zát
înkilozát; -zát
sc... [ɛ] damblaĝít; -ĝíț
[ɛ] yológᵘ; -lóẑ
[ɛ] skilóg; -lóẑ
pᵘočít, [σ] skilᵘóg; -lᵘóẑ
înțepenít; -níț!
cîș; ~
[ɛ], [ρ] počít; -číț
dămblăžítᵘ; -žíț
boștioróg; -róẑ +
čung; čunĝ
[ɛ] potšít; -šíț
[ɛ] skilóg; -lóĝ
skilógᵘ; -lóẑ

II 467: [D] calʹic; -lʹiĉ "poate să fie drept, dar nu are mîini, picoare".
468: [II] strîmb; strîmbd', sučít; -číț, stilóg; -lóĝ "cam lovit în timpul războiului".
469: [*] ᵘo naluĉiri, skilᵘóg; -lᵘóz.
470: săc; săŝ 'cu toate membrele sau numai cu mîinile ori picioarele paralizate.'
477: [*] skilᵘóg; -lᵘóẑ.
484: [II] sučít, yom calic, [σ] yobĝirnic; -ĝirniĉ 'cu picioare strîmbe'.
488: [σ] skilᵘojít dį kišyárie; skilᵘožíț.
492: [V] înkilozát; -zát, skilóg; -lóẑ.
493: [II] ? [σ] skilᵘóg; -lᵘóẑ "care nu se poate purta".
494: dîmblažíy; -žíț.
496: [ρ], [V] skilᵘóg; -lᵘoiŝ.
501: "Se zice la care-i șchiop".
504: îi înkilozát tăt.
511: tăt îi skilód.
516: i-o-nțăpinít mînurili și kišyárili.
522: ᵘológ di mîni și kišyári.
537: [Și] șontoróg; -róẑ.
542: bătút di dómnu din nascári.
543: șontoróg la kišyári și ᵘológ la mînuri.
547: [pl.] zgîršíț, ᵘolóẑ.
548: [Precizarea di_nascári a făcut-o inform. pentru că el însuși este schilod, în urma unui accident.]
554: [σ] stilᵘóg; stilyóẑ.
555: [II] ᵘológ; olóẑ.
565: yolᵘóg; yolóẑ.
571: ări-o mînî săcî, kišór săc.
586: "...de picioare".
587: "Avem noi unul".
593: [σ] beteág; -téẑ, ológ; -lóẑ.
608: "Nu poate merge deloc"; cotonóg; -nóẑ "este șchiop de un picior".
609: [Se spune și] ᵘológ.
610: scilóg 'fără picioare sau fără mîini'.
611: cîș; ~ "fără o mînă, fără un picior".
617: ᵘológ [se spune numai pentru cel care are picioarele înțepenite].
618: betéẑ [pl.], skilót; -lóț.
623: skilóg; -lóẑ "cînd n-are mîini sau picioare".
627: [Și:] beteág; -téẑ.
629: [ɛ] paralizîii ?; [σ] skilóẑ [pl.]; -lóg.
630: [Și:] ᵘolóẑ [pl.].
632: yológ; -lóẑ "cînd nu poate să meargă".
644: [pl.] ńilóẑ, ᵘolóẑ.
645: înșămnáț [pl.].
648: ...o ńinúni.
649: [Primul răspuns a fost:] cu mîna cîșî.
650: [Și:] damblažít.
657: ...dîn născáre.
659: [D] skilᵘóg; -lᵘóẑ "dacă a căzut de undeva".
667: [Primul răspuns a fost:] [ɛ] ᵘo ᵘońídâ di ᵘom, l-a făcút ᵘo ᵘońídâ.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

HARTA 105

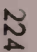
SCHILOADĂ, pl. „*estropiée*"
[457]

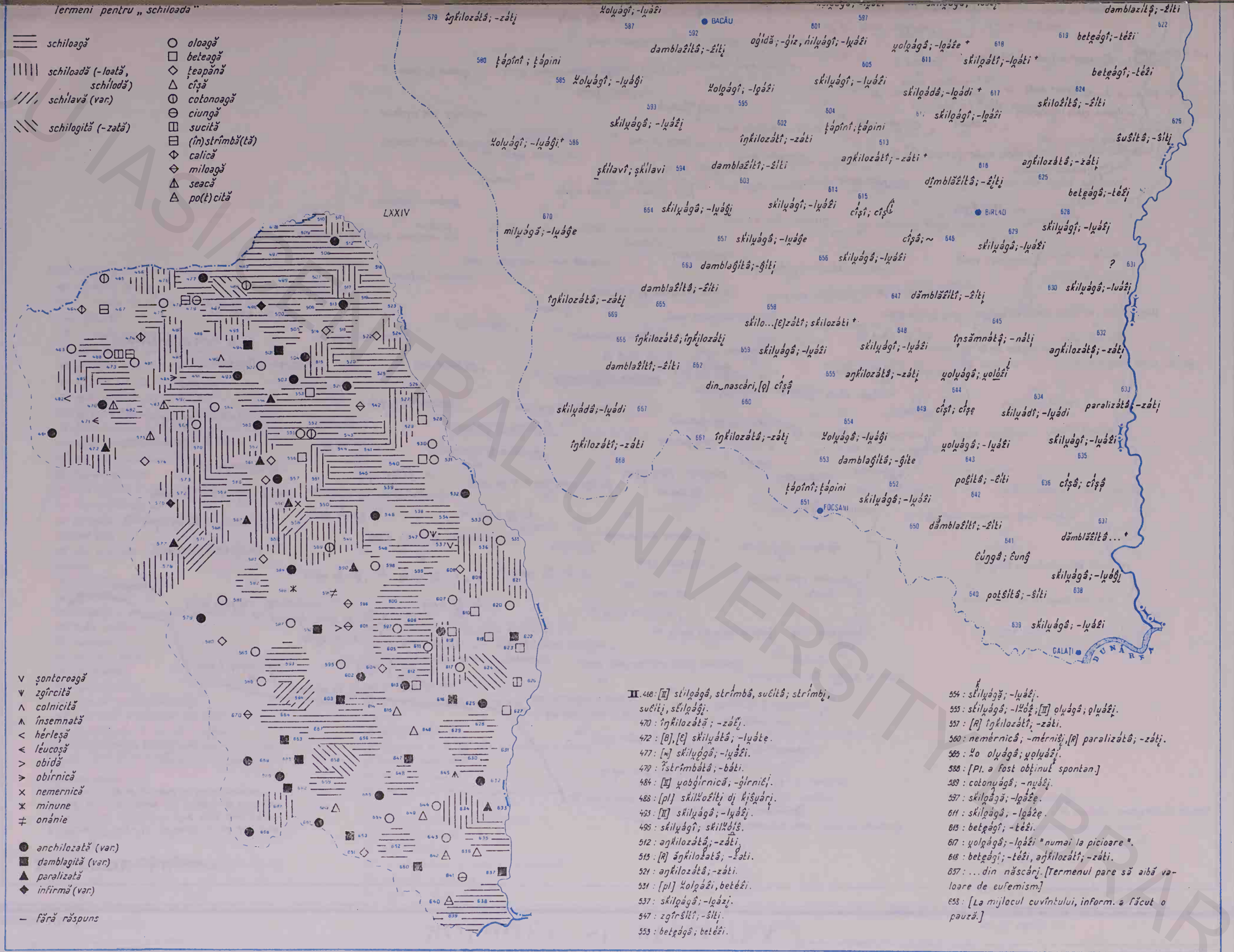
I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e femeie? (Vezi întrebarea la h. precedentă.)

NALR: Olt. I 144; Mar. I 171; Bn. I 123.

511 skilu̯ádă; -lu̯ádi
510 skilu̯ágă; -lu̯áẑi
498 skilu̯ágă; -lu̯áẑi
509 skilu̯ágă; -lu̯áẑi
512 skilu̯ágă; -lu̯áẑi +
497 skilu̯ágă; -lu̯áẑi
508 skilu̯ágă; -lu̯ádi
518 skilu̯ágă; -lu̯ádi
489 skilu̯ágă; -lu̯áẑi
507 skilu̯ágă; -lu̯ádi; skilu̯ádă; -lu̯ádi
466 skiloátă; skiloáte
477 ĭŋkilozátă; -záti +
465 cĭtunu̯ágă; cotonu̯áẑi
476 skiloátă; -loáẑi
488 cotongágă; -ngáẑe +
499 skilu̯ágă; -lu̯áẑi
517 skilu̯ágă; -lu̯áẑi +
519 skilu̯ágă; -lu̯áẑi
yolu̯ágă; yolu̯áẑi
478 šúngă, šúẑi +
479
496 impírmă; impírmi +
513
506 skilu̯ágă; -lu̯áẑi
523 skilu̯ágă; -lu̯áẑi
467
487
464 calica; calíci
strímbă; strímbi
475 skilu̯ágă; -lu̯áĝi
skilu̯ágă; -lu̯áẑe
500 skilu̯ágă; -lu̯áẑi
skilu̯ágă; -lu̯áẑi
505
516 skilu̯ágă; -lu̯áẑi
524 skilu̯átă; -lu̯áti
skilu̯ádă; -lu̯áde
480
495 skilu̯ádă; -lu̯ádi
514 ţápînă; ţápini
522 ţápînă; ţápini
486 –
474 calică; calíci
skilu̯átă; -lu̯áce
dímblaẑítă; -ẑíci
494 SUCEAVA
501 damblaẑítă; -ẑíti
504 skilu̯ádă; -lu̯áẑi
463 yolu̯ágă; yolu̯áẑi +
468
485
490 colnisítă; colnisíce
502 ĭŋkilozátă; -záti
515
520 skilu̯ágă; -lu̯áẑi
yloágă; oloáĝă
481 yolu̯ágă; -lu̯áĝi
stiloágă; -loáẑi
skilu̯ágă; -lu̯áẑi
525
473 skilu̯ágă; -lu̯áĝi
skilu̯átă; -lu̯átie +
491
yolu̯ágă; yolu̯áĝi
583 înĉilozátă; -záce
526 skilu̯ágă; -lu̯ádi
469 skilu̯átă; -lu̯áti
484
493
aŋkilozátă; ĭŋkilozáti +
571 skilu̯ágă; -lu̯ádi +
527 skilu̯ádă; -lu̯ádi
paralizátă; -záti +
553 skilu̯ágă; -lu̯áẑi +
554
482 hérfișă; ~
skilu̯ágă; -lu̯áẑi
470 sácă; săš +
483 sácă; săci
492
564 yolu̯ágă; -lu̯áẑi
skilu̯ágă; -lu̯áẑi
542 nilu̯ágă; -lu̯áẑi
beţágă; -ţéẑi
528
552
skilu̯ádă; -lu̯ádi
529
482
563
471 lécucoșă; ~
stilu̯áẑi [pl]; -lu̯áĝi
skilu̯átă; skilu̯áti +
565
ĭŋkilozátă; -záti
555 cotongágă; -ngáẑi +
543 skilu̯ágă; -lu̯áẑi
yolu̯ágă; -lu̯áẑi
530
skilu̯ágă; -lu̯áẑi
544
461 ĭŋkilozátă; -záti
575 sácă; săš
570 skilu̯ádă; -lu̯ádi
562 skilu̯ádi; -lu̯ádi
541 [E] skilu̯ágî; -lu̯áẑi
531 yolu̯ágî, beţágî
472 [R] paralizátă; -záte +
556 beţágă; -ţéẑi
skilu̯ágă; -lu̯áẑi
540
574 ţápînă; ţápini
561 ţápînă; ţápini, [R] paralizátă; -záti
545 skilu̯ágî; -lu̯áẑi
551 skilu̯ádă; -lu̯ádi
aŋkilozátă; -záti
573 skilu̯átî; -lu̯áte
557
539 skilu̯ágî; -lu̯áẑi
532 IAȘI
566 skilu̯ágî; -lu̯áẑi
ţápînî; ţápeni +
Prut
skilu̯ádă; -lu̯ádi
569
550 skilu̯ágî; -lu̯ázi
skiloágă; -loáẑi
572
skilu̯ágî; -lu̯áẑi
538
576 infílmă; -fílmi
560 skilu̯ádă; -lu̯ádi +
ĭŋkilozátă; -záti
546
yagî; -loáẑi
paralizátî; -záti
534
533
567
skilu̯ágă; -lu̯áẑi
558 ţílavî; ţílavi
skilu̯ádă; -lu̯ádi
yolgágî; -lgázi +
547
șontorogágă, -rgáẑi +
535
skilu̯ádă; -lu̯ádi
568
PIATRA-NEAMȚ
559
549
537
yolgágî; -lgáẑi
571
skilu̯ádî; -lu̯ádi
589 skilu̯ádă; -lu̯ádi +
548 skilogágă; -logáẑe
536
577
skílavă; skílave
skilu̯ádî; -lu̯ádi
paralizátă; -záti
paralizátî; -záti
598
ĭi ţápînî di kĭoári, ţápini
583
608
578 skílodă; skílode
[E] ţápînî; ţápine
584 ĭŋkilozátî; -záti
590
yolgágă; yolgáẑi
599
609
621
skilogágî; -lgáẑi
skilogádă; -lgádi
skiloádî
skilu̯ágî; -lu̯áẑi
582
yonánii; -nánii
591
skilogágă; -lgáẑi
607 yolu̯ágî; -lu̯áẑi
620 yolgágă; -lgáẑi
588
600
586
610 beţágă; -ţéẑi

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Termeni pentru „schiloada"
LXXIV
schiloagă
schiloadă (-loată, schilodă)
schilavă (var.)
schilogită (-zată)
oloagă
beteagă
țeapănă
cîșă
cotonoagă
ciungă
sucită
(în)strîmbă(tă)
calică
miloagă
seacă
po(t)cită
șontoroagă
zgîrcită
colnicită
însemnată
herleșă
léucoșă
obidă
obirnică
nemernică
minune
onánie
anchilozată (var.)
damblagită (var.)
paralizată
infirmă (var.)
– fără răspuns
BACĂU
BÎRLAD
FOCȘANI
GALAȚI
DUNĂREA
II. 468: [Π] stilọágă, strîmbă, sučită; strîmbį, sučįtį, stilọáği.
470: îŋkilozátă; -záțį.
472: [B],[E] skilụátă; -lụáte.
477: [*] skilụọgă; -lụáži.
479: îstrîmbátă; -báti.
484: [Π] ụobîrnică; -gîrnićį.
488: [pl] skilożîțį dį kișụárį.
493: [Π] skilụágă; -lụážį.
495: skilụágî; skilžóįš.
512: aŋkilozátă; -záti.
513: [R] ăŋkilozată; -țăti.
521: aŋkilozátă; -záti.
531: [pl] ẋolọáži, betéži.
537: skilọágă; -lọážį.
547: zgîrșîlî; -șîtį.
553: betẹágă; betéži.
554: skilụágă; -lụážį.
555: skilụágă; -lụăž; [Π] olụágă; olụážį.
557: [R] îŋkilozátî; -záti.
560: nemérnică; -mérnișį, [R] paralizátă; -zátį.
565: ẋo olụágă; ụolụážį.
588: [Pl. a fost obținut spontan.]
589: cotonụágă; -nụážį.
597: skilọágă; -lọáže.
611: skilọágă; -lọáže.
613: betẹágî; -téži.
617: ụolọágă; -lọáži "numai la picioare".
618: betẹágî; -téži, aŋkilozátî; -záti.
637: ...din náscárį. [Termenul pare să aibă valoare de eufemism]
653: [La mijlocul cuvîntului, inform. a făcut o pauză.]

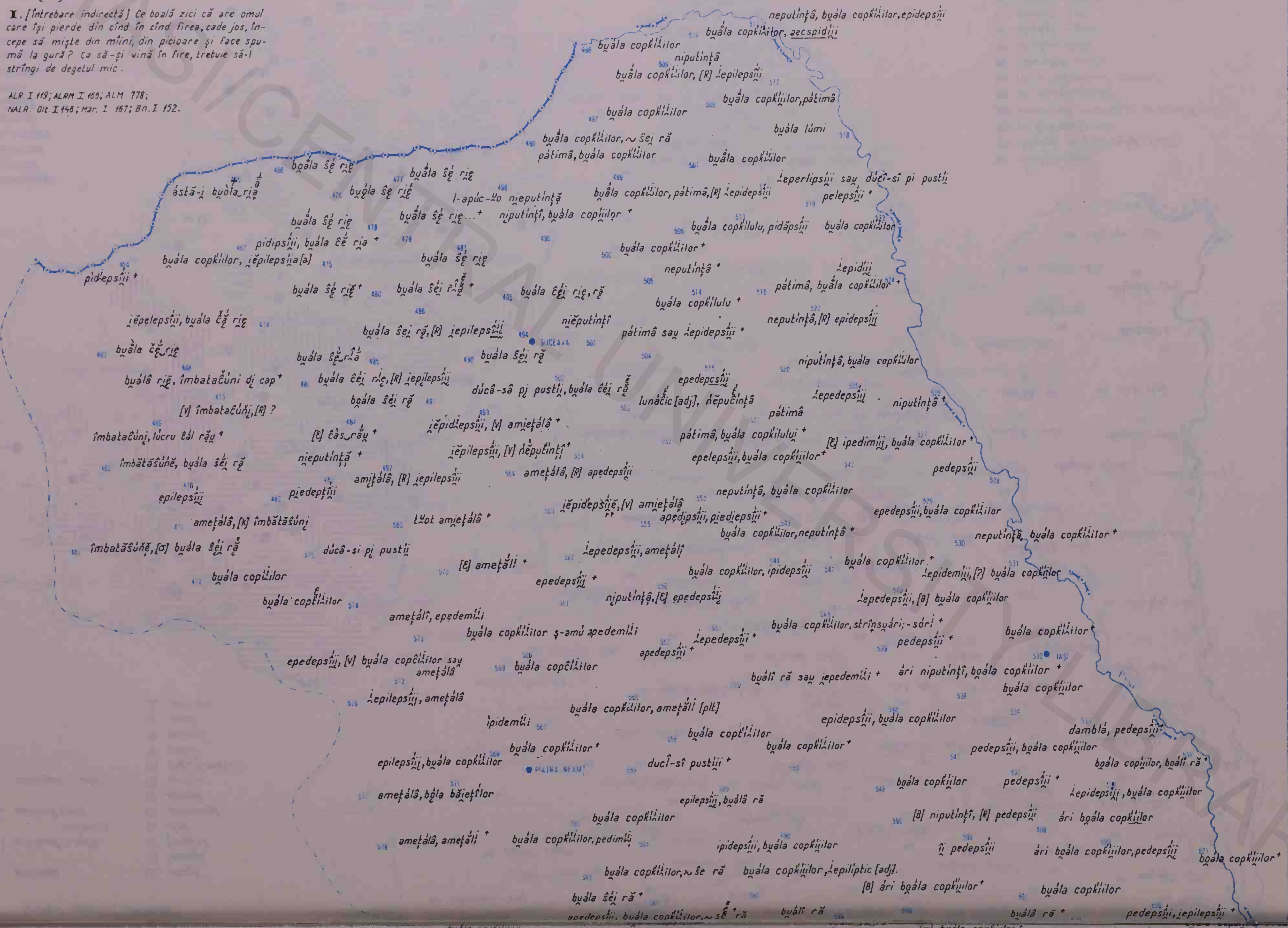
HARTA 106

EPILEPSIE „épilepsie"

[461]

I. [Întrebare indirectă] Ce boală zici că are omul care își pierde din cînd în cînd firea, cade jos, începe să miște din mîini, din picioare și face spumă la gură? Ca să-și vină în fire, trebuie să-l strîngi de degetul mic.

ALR I 119; ALRM I 165; ALM 778;
NALR: Olt. I 148; Mar. I 167; Bn. I 152.

II 464: bŭóla ręͅ.
468: [II] bǫála čę rĭę.
469: . . . bŭála čej rę; [*] ịepilepsíị, [V] îmbatašúni, čás_răŭ.
479: . . . bŭála copĭilor.
480: ịepidepsíịe să spúni așá [=literar].
483: [σ] bŭála copkịilor sau bŭála čej ręͅ.
484: [II] čásu čal răŭ, îmbătăčúni.
488: bŭála cŭoplilor, [R] ịepilepsíịe.
493: [II] bŭála šej rĭă, bŭála cŭopkịilor, amịețálă.
496: [Mai frecvent se folosește primul termen]
500: bŭálă lumịáscă, [R] epidepsíị.
504: fáši tári ŭurít [omul bolnav].
505: bŭála copkịilor.
514: duh nicurát, sî fáši di la bătáị.
516: ŭómu-ị pătimáș; ~
519: [V] bŭála copkịilor; îl duš [pe cel bolnav] sî-ị šetịáscă pópa.
526: fáši urít [omul bolnav]; trébi strokít cu agázmă.
527: îị bŭálă nicurátă.
530: [R] epedepsíị.
532: ipilepsíịi; n-ári lịac; pînă la úrmă tot morí.
533: bǫála copkịilor.
535: epilepsíị.
537: dúcî-sî pi pustíị.
538: [R] ịepedepsíị.
539: bŭála copkịilor.
541: sî ịe di mititél, din batáị.
542: s-o făcut dĭ_spáịmă sau batáị.
543: [R] ịepidepsíị; sî fáši dĭ_spáịmă.
545: [Cînd această boală o au copiii se numește bŭála copkịilor. La cei maturi se cheamă strînsuári.]
549: ịepilịepsíị; atúš tréši nicurátu pĭ_ŭom; n-ári lịac [boala].
550: [B] bŭála copkịilor.
551: îl strokéștĭ cu ápă șî-ị tréši.
553: [R] ịepidepsíị.
554: [σ] bŭála cŭopkịilor îị maị spuńę, da la ášeị cári-ị strîmbá dĭ miš.
555: [II] amețálă, dúcă-sî pi pustíị.
557: [B] amețálî, bŭála copkịilor.
559: anemíi, pedepsíị.
561: [*] pedepsíị.
565: [σ] bŭála_cŭopkịilor, núma la ąịš_ńiš; amú: ịepilịpsíị.
568: sau epedepsíị.
570: [*] pedepsíịi.
578: [R] epedemíịe.
581: [Pe articolul adjectival se află accentul sintagmei]
585: [R] ịepelepsíị.
588: [Accentul de pe šéị este al sintagmei]; dúcă-sî pi pustíị, [R] bŭála copkịilor.
592: dúcă-sî pi pustíị!
595: [Pe articolul adjectival se află accentul sintagmei]
597: dúcî-sî pi pustíị, crúši di ăŭur!
600: [R], [E] ịepedepsíị.
601: bŭála copkịilor.
602: [Accentul de pe šé este al sintagmei]
603: bŭála šé ră, lúcru răŭ.
604: bŭála šé ră, [R] epilăpsíị.
606: [D] bǫála copkịilor.
610: "Doctorii îi spun bŭála copčíilor".
611: sau epedepsíịi, îị ịepeléptic.
612: [σ] epedepsíị.
615: [Și]: bŭála copkịilor. [Inform. a oftat, și-a făcut cruce și a bătut în lemn.]
616: îị drácu-ntr-însu.
617: epịlepsíị: "așa-i zice" pi doctorát.
618: [R] epedepsíị, [D] bǫála copkịilor.
619: [R] copkịilor, [σ] pedepsíị.
620: bǫála copkịilor.
621: [R] epelepsíịe.
622: [R] epilepsíị.
623: bǫála copkịilor.
624: bǫála copkịilor.
625: [Și:] bŭála copịilor.
644: [Sau] dúcî-să pi pustíị.
646: pi nou, epedepsíị.
648: [Pe šá se află accentul sintagmei; cf. 664, 665]
654: [Am pronunțat cuvîntul: boala . . .]
660: [Și:] dúcî-sî pi pustíị, ịepilepsíịe.
661: [Și:] bŭálă ča ręa.
662: [E] epilecsíịe.
664: [*], [R] epidemíị; [și] bŭála copkịilor.
665: epidepsíị "în carte".
669: [E] tepsíị, epe…

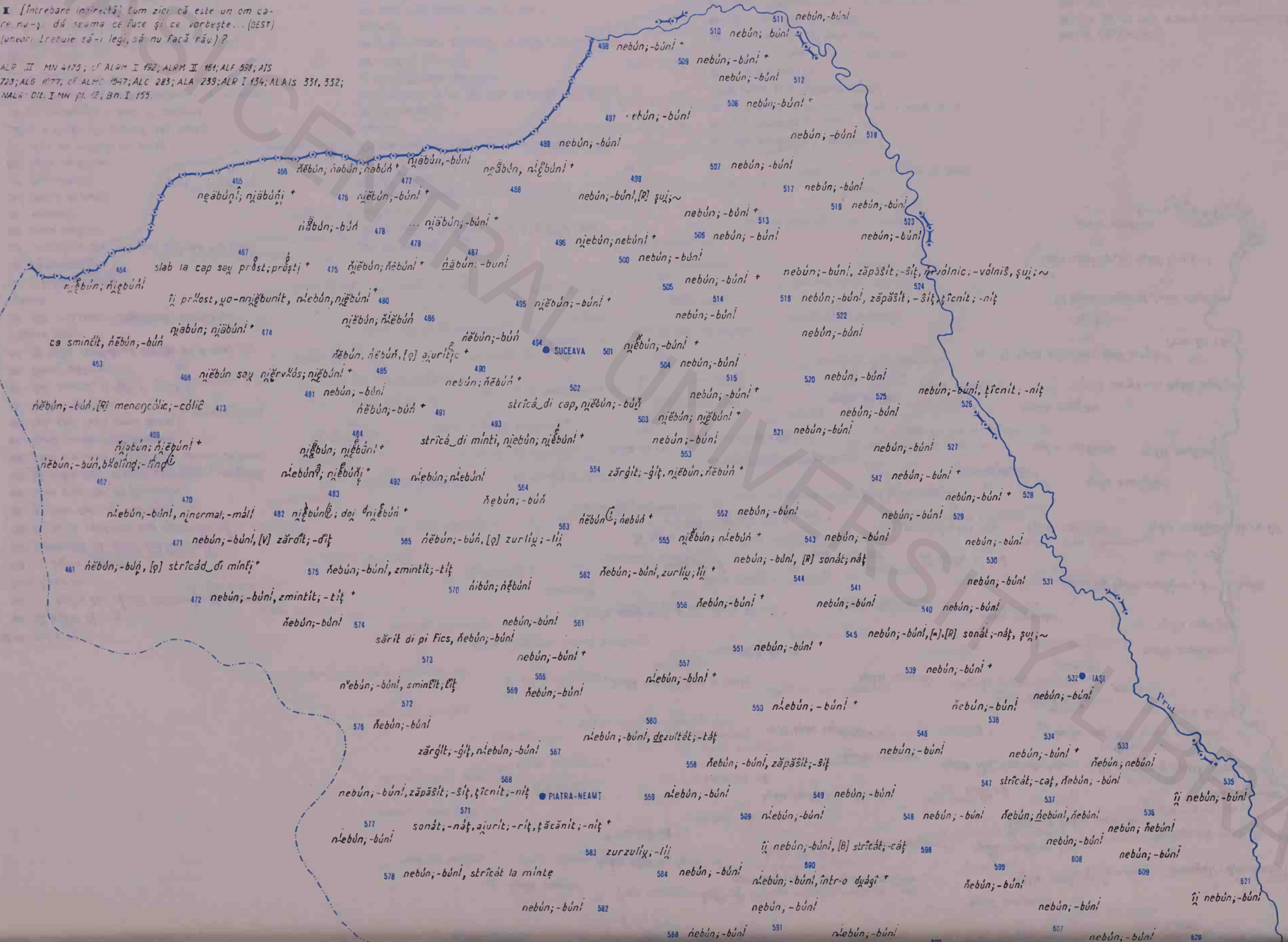
HARTA 107

NEBUN, pl. „fcu"

[463]

I [Întrebare indirectă] Cum zici că este un om care nu-și dă seama ce face și ce vorbește... (GEST) (uneori trebuie să-i legi, să nu facă rău)?

ALR II MN 4173; cf ALRM I 192; ALRM II 161; ALF 598; AIS 723; ALG 1077; cf ALMC 1547; ALC 283; ALA 239; ALR I 134; ALAIS 331, 332; NALR: Olt. I MN pl. 12; Bn. I 155.

BACĂU
587
592 nebún;-búni
601 nʼebún;-búni
580 ɲebún, nʼebúni
585 nʼebún;-búni, zîrgít;-gíț
605 nebún;-búni, zăpăcít;-șíț +
595 nʼebún;-búni, țîcnít;-níț +
593 nʼebún;-búni
602 nebún;-búni +
604 nebún;-búni
586 nʼebún;-búni
594 nebúnʸ;-búni
603 nʼebúnʸ;-búni
614 nebúnᵘ;-búni
664 nebún la cap; nebúni
615 nebún; nebúni
670 nebún [!];-búni
657 nebún;-búni
663 nebún;-búni
656 nebún;-búni
669 nebún;-búni
665 nebún;-búni
658 [Ɛ] nebún, strîcát...*
666 nebún;-búni
659 nebúnʸ;-búni
662 nebún;-búni
667 nebún;-búni
660 scrîntít la cap...*
nebún, paralizát; nebúni, paralizáți
668 nebún;-búni
654 nebún;-búni
655 nebún;-búni
653 nebún;-búni +
651 nebún;-búni
FOCȘANI
652 nebún *;-búni
650 nebún; nebúni
618 nebún;-búni
619 nebún;-búni
611 nebún;-búni
623 nebún;-búni
617 nebún;-búni
624 nebún;-búni
612 ʼom nebún;-búni +
626 nebún; nebúni
613 nʼebún;-búni
616 paralizát, [ɡ][K] nebún;-búni
625 strîcát;-cáț
627 nebún;-búni
BÎRLAD
628 nebún;-búni
629 nebún;-búni
646 [Ɛ] zurlúi, zurlíi;-líi +
631 cam nebún; nebúni +
630 nebún;-búni
647 nebún...+
645 nebún *;-búni
648 nebún;-búni
632 nebún;-búni
633 nebún;-búni
644 nebún; nebúni
634 nebún;-búni
649 nebún;-búni
643 demént, cam nebún;-búni
635 nebún;-búni
636 nebún;-búni
642 demént;-ménț
637 nebún;-búni
641 nebún;-búni
638 nebún;-búni
640 nebún;-búni
639 nebún;-búni
GALAȚI
DUNĂREA

II 561: [D] măi bᵘolînduli! [se zice cuiva care face vreo prostie]; bᵘolînț, [D] tahúi;-húi 'vituc'.
466: [*], [D] bᵘolînd 'slut, urît'.
468: [D] bᵘolînd;-lînd, tahúi; ~ "cînd batjocorești pe cineva pentru că nu înțelege ce-i spui"; [II] niabún;-búni, strîcát di minți; -cáț ~; îi tahúi di cap "dintr-o boală se strică la cap; mintea lui nu judecă"; [D] bᵘolînd "vorbă de ocară, se zice la un om urît".
469: [*] lunátic, [K] niabún;-búni, tahúi; ~; [σ] bᵘolînd;-lînd "nu înțelege, îi zici să facă bine și el face rău".
472: ... mai ușór.
474: ᵘom strîcát, tiahúi "cînd începe a se strica la minte"; [D] bᵘolînd;-lînd "se uită la un lucru și nu pricepe".
475: strîcá_di cap "nu-i chiar nebun", ťehuiéťic, balamutít.
476: zăpășit "cînd e mai puțin nebun", [σ] bᵘolînd;-lînd sau ťehúi "răuvoitor, de nimică, îndărătnic; chiar dacă face rău, face înainte".
479: s-ᵘo strîcád_di cap ...
480: "Prostu nu zice nimarúi niťică, da nʼebúnu, na, îi niăbún, și mai !"; [D] bᵘolînd;-lînț "cam prostan, tare și prost, da numa cît că lucră"; [D] tiehúi di cap "după ce ai băut, cînd numai îți vîjîie prin cap".
482: [D] tahúi de cap "te întreabă unul o vorbă și tu îi spui alte celea".
483: [σ] tahúi di cap "cînd o ametît": I-ᵘo tahuit di cap ș-ᵘo pkicá_gᵘos; [D] măi bᵘolîndule! "vorbă de ocară, cînd te certi cu cineva".
484: [D] tahúi 'prostit'; [D] vai, da bᵘolîndu-i!; bᵘolînd "om mare și cam prostuc".
485: [σ] tahúi ... nsámnâ câ ári și comvá cam prostán.
488: "Cînd nu e chiar nebun": cam țîcnít; țîcníț, sări di pi fícs ᵘoleácâ, [D] tiĕhúi; tiehúi.
490: îi ťehúi gi cap "nu-i întreg la minte"; [σ] bᵘolînd;-lînd "om prea mare, voinic".
491: zăpășít "nu face rău, are toane".
493: țîcnít; țîcníț, zărgít; gíț "mai puțin nebun"; [σ] tahúi, șui "într-o parte, fără judecată multă în capul lui".
495: bᵘolînd;-lînd "prost, [este] vorbă de ocară".
496: [ɡ] strîcá_dim_minti, [D] tʼehúi; ~.
498: ș-o lișít din_mínț.
501: strîcá_la cap.
503: [σ] tʼĕhúi gi cap, "nu-i limpede la cap, de exemplu, după ce a băut"; zărgít;-gíț "iute, apucat".
505: țăcănít la bílâ [!].
508: tralalá la cap [!].
509: ári păsărgli [!].
513: sărít din mínț.

515: i-o ťicát ᵘo duăgâ [!].
528: scîntít la cap [!].
534: făr-ᵘo duăgâ la cap [!].
539: ári păsăréle-n_cap [!].
542: scîntít la cap.
550: strîcát dim_minti; -cáț ~.
551: îi tralalá [!].
554: [D] tahúi; ~ "care nu face nici un rău, numai vorbește aiurea, deși e sănătos".
555: [ɡ], [Ɛ] ďurlúi, -líi, i tahúi; ~.
556: strîcá_di mínți.
557: sărít dim_minti.
562: "Nu-i chiar nebun".
563: [D] tahúi di cap "mai puțin nebun; [se zice] și cînd ești zăpăcit, te doare capul, sau după băutură".
565: sărít dim_minti.
571: smintít;-tíț, nebún;-búni, ș-o sărít dim_mínți.
587: nu-i ťar nebún.

590: amețít.
595: "mai ușor".
600: sări_di_mínț.
602: cam sărít dim_mínț, nu-i nebún di tot.
605: "nebun pe jumătate".
612: ᵘom strîcát;-cáț.
620: nebún;-búni.
631: sărít di pi acsᵘ.
635: demént.
645: ... cum îi fráti-nu? [!] [Fratele inform. este alienat mintal, de 5-6 ani]
646: ... nu-i în șírili tuáti, nebún;-búni.
647: ... cum pos_și hiíi!
652: la ʼiaș. [se referă la ospiciu]

655: aiurátic.
658: nu-i în tuáti mínțîli.
660: gumáti nebún.
III. În pct. 475, 485, 488, 496, 555, 563 s-a răspuns, la întrebare directă, că nu se folosește cuvîntul «bolînd». În multe cazuri a fost înregistrată forma de [sg.] a tuturor sinonimelor, iar apoi a fost notat [pl.].
Vezi h. XC.

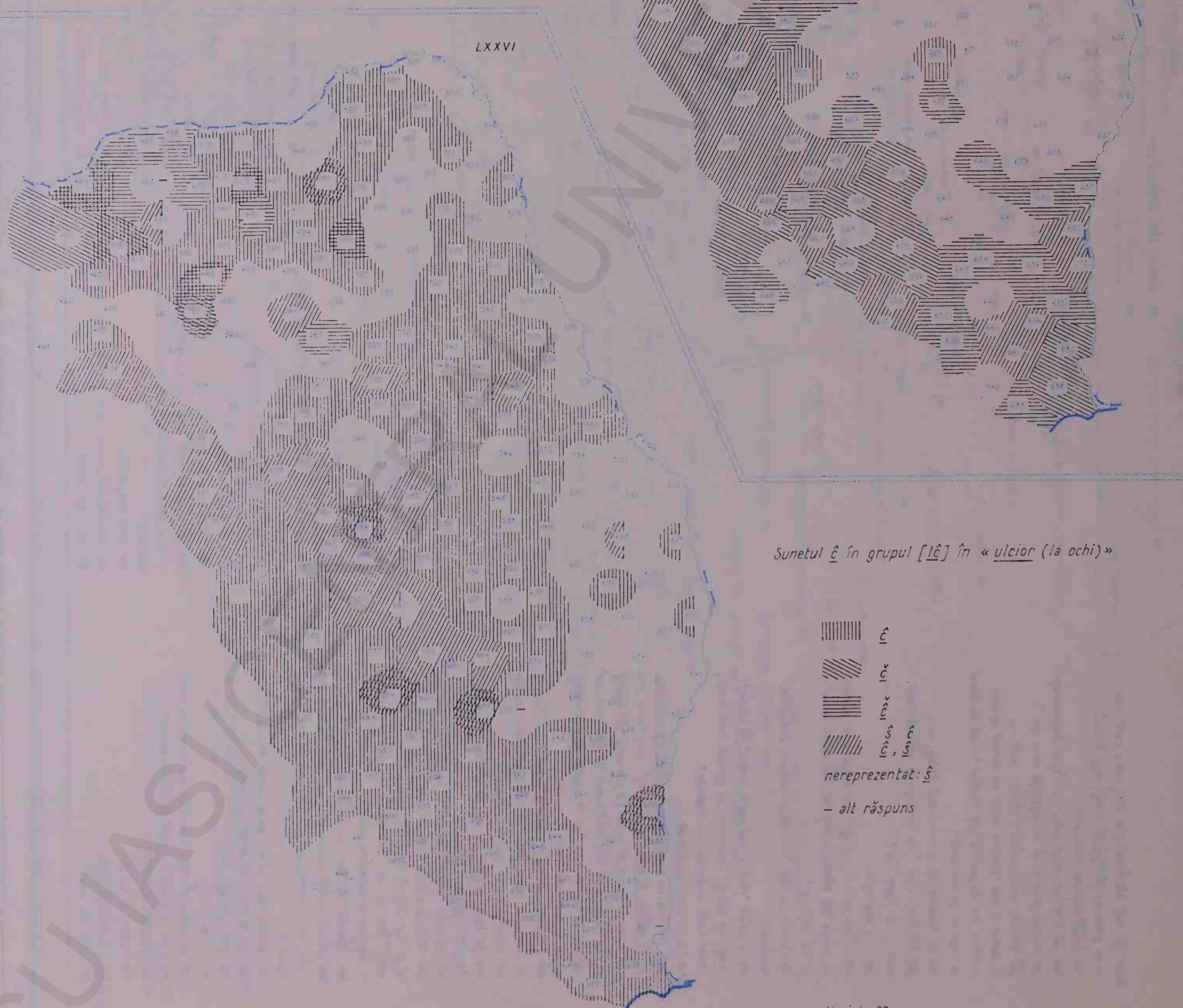
LXXV

Sunetul ĉ în « sprînceană », « cercel », « stîngace » (sg. și pl.), « brici », « cerul (gurii) », « încet »

- ĉ rar
- ĉ egal (ca frecvență) cu ŝ
- ĉ preponderent
- ĉ
- △ č
- ● ĉ

nereprezentat: ŝ în toate cazurile

Vezi h. 29, MN pl. 8/137, 17/263, 28/326, 11/165, 11/170.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

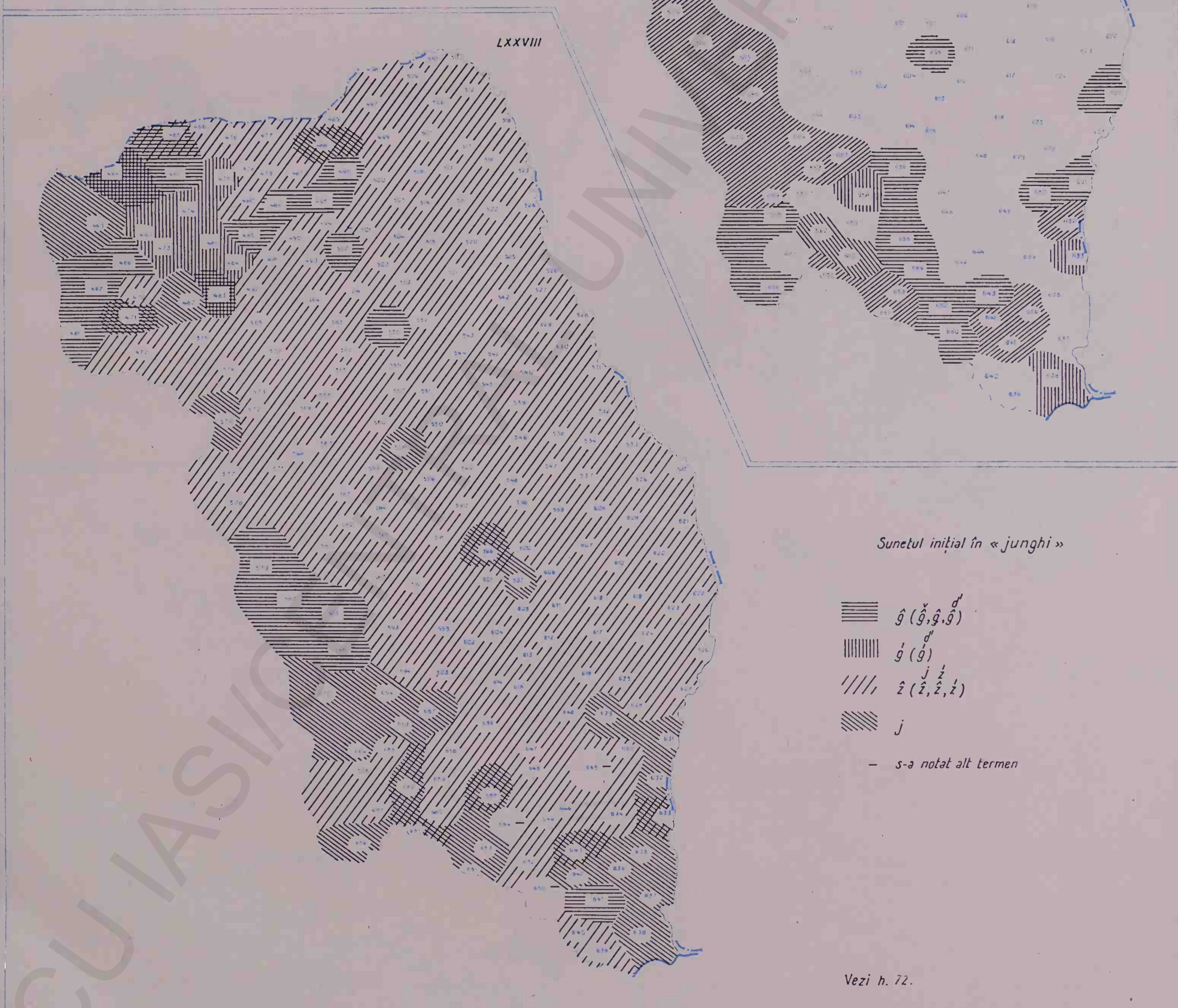
LXXVII

Sunetul ĝ în « geană », « gingie », « negel » (sg. și pl.), « sînge », « gem » (ind. prez. 1-3)

- ĝ rar
- ĝ egal (ca frecvență) cu ẑ
- ĝ preponderent
- ĝ
- ○ ĝ
- △ ǧ
- □ j
- ◇ ǵ (în ǵánâ)

nereprezentat: ẑ

Vezi h. 28, 55, 65, MN pl. 20/287, 43/459.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

LXXIX

Sunetul $\underline{d}$ ($\overset{z}{\underline{d}}$, $\overset{d}{\underline{z}}$) în «buză», «buzat», «buzată» («buzos», «buzoasă», «buzălău», «buzălaucă»)

budă

budat, budată etc.

nereprezentat: z

Vezi MN pl. 15/253, 16/254, 16/255.

LXXX

Consoana finală în pl. flămînzi, surzi

flămînd (-$\overset{z}{\underline{d}}$, -$\overset{d}{\underline{z}}$)

surd (-$\overset{z}{\underline{d}}$, -$\overset{d}{\underline{z}}$)

△ flămînt

▲ surt (-$\overset{d}{\underline{t}}$)

□ flămînj

■ surj

nereprezentat: z

Vezi MN pl. 9/142, 26/317.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

LXXXI

Palatalizarea lui f în « fir » [sg.], « fiere »

- |||| Într-un singur răspuns ŝ
- |||||| În două răspunsuri ŝ
- ○ ŝ
- ⦶ ś
- ⊖ s
- ═ Într-un singur răspuns h́
- ≡ În două răspunsuri h́
- △ h́
- ▲ ḱ
- ▽ f(h́)

Palatalizarea lui f în « ficat »

- ■ f(h́)
- ● h́

- □ f în « fir », « fiere »
- ◇ forma depalatalizată fére
- — limita dintre aria ŝ și aria h́

Vezi h. 7, 77, MN pl. 27/320.

LXXXII

Palatalizarea lui v în visez, bolnavi, bolnăvicios

ẑ

- |||||| în visez
- ○ ~ bolnavi
- ⦶ ~ bolnăvicios

- ≡ ǵ (ǵ, d́, d́, d́i) în visez
- △ ǵ în bolnavi
- ⚠ ǵ în bolnăvicios

- □ y (y^h́) în visez
- //// y (y^h́, y^ẑ) în bolnavi
- ◫ y (y^h́) în bolnăvicios

- ---- limita sudică a ariei ẑ
- — limita nordică a ariei ǵ, y
- × forme fără palatalizare sau alte răspunsuri
- – nu s-a răspuns

Vezi h. 91, 92, 93.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Palatalizarea lui m

ń (ň)

\\\\ în «mic», «mică», mi-(am scrîntit), «lumină» («luminiță»), lacrimi

△ pălmi [pl.]

▲ (podul) pălmii [gen.]

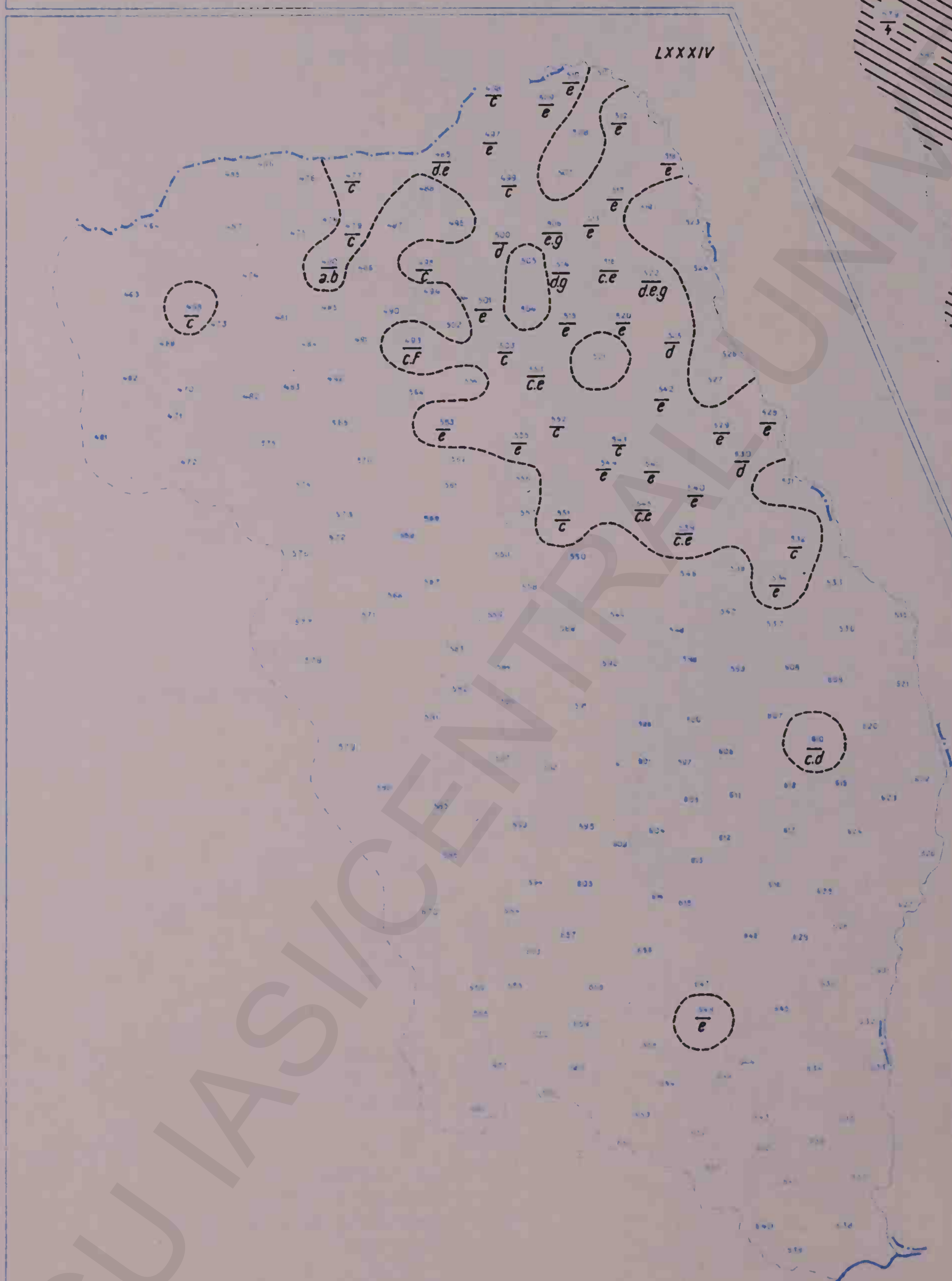
○ inimi [pl.]

mń (ḿn, mň) în

1 = mńic
2 = mńică
3 = mń(i)-am
4 = lumńină (lumńiniță)
5 = [pl.] lacrimń (lăcrimń)
6 = [pl.] inimń
7 = [pl.] pălmń
8 = [gen.] (podul) pălmńi

Notă: Absența palatalizării în unele pct. se explică și prin faptul că au fost notate alte răspunsuri. Pentru formele depalatalizate, vezi harta alăturată.

Forme (depalatalizate) cu ni (ni-, nî) în:

a = nic 'mic'
b = nică 'mică'
c = ni (-am) 'mi-am'
d = lunină 'lumină'
e = [pl.] lacrini (lăcrini) 'lacrimi'
f = [pl.] inini 'inimi'
g = [pl.] pălni 'pălmi'

Vezi h. 48, MN pl. 13/222, h. 80, 23, MN pl. 22/298, h. 30, MN pl. 30/333, 334. Trimiterile se referă la ambele hărți de pe această planșă.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

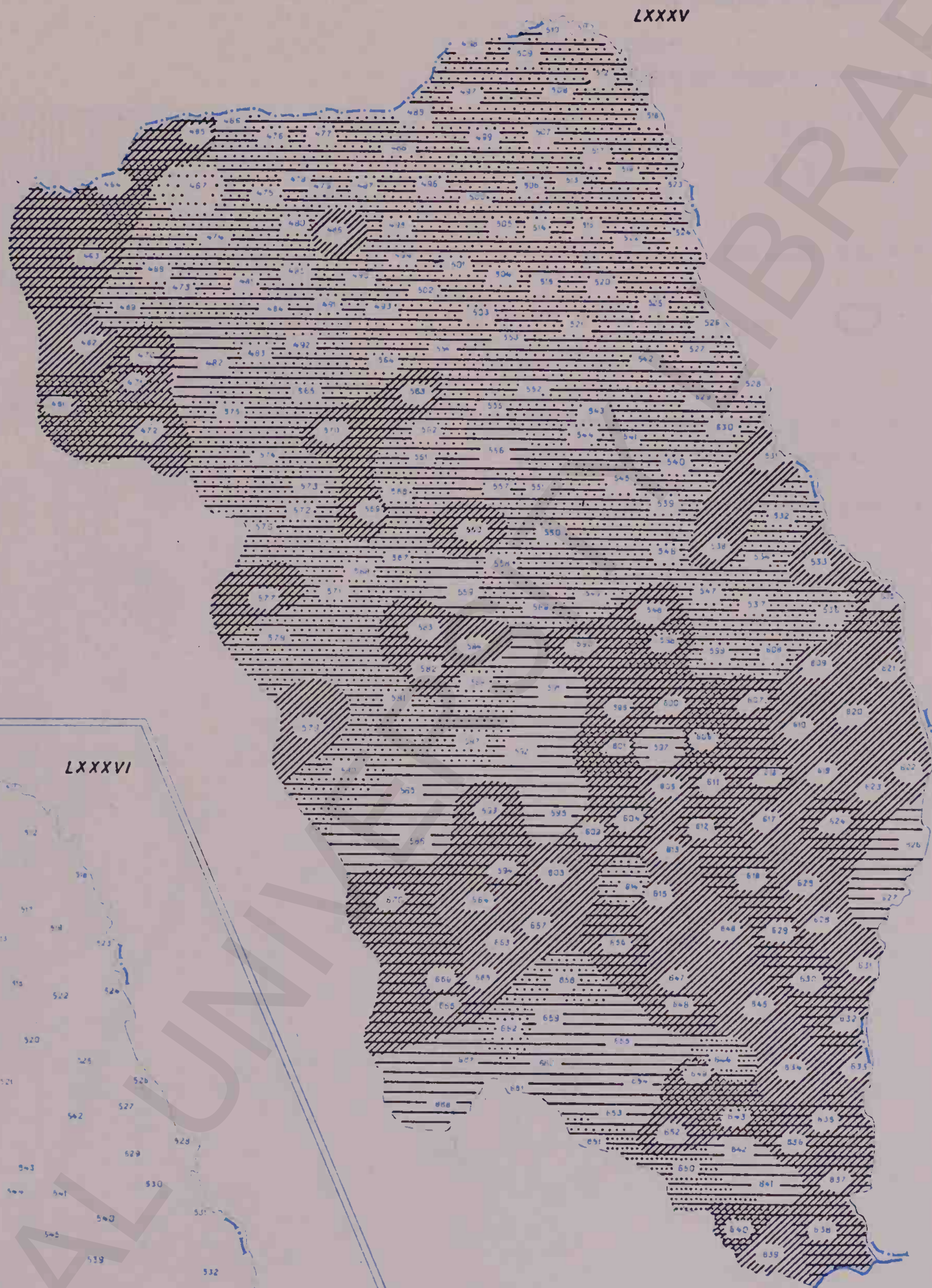
Trecerea lui ă protonic la a în poziție á

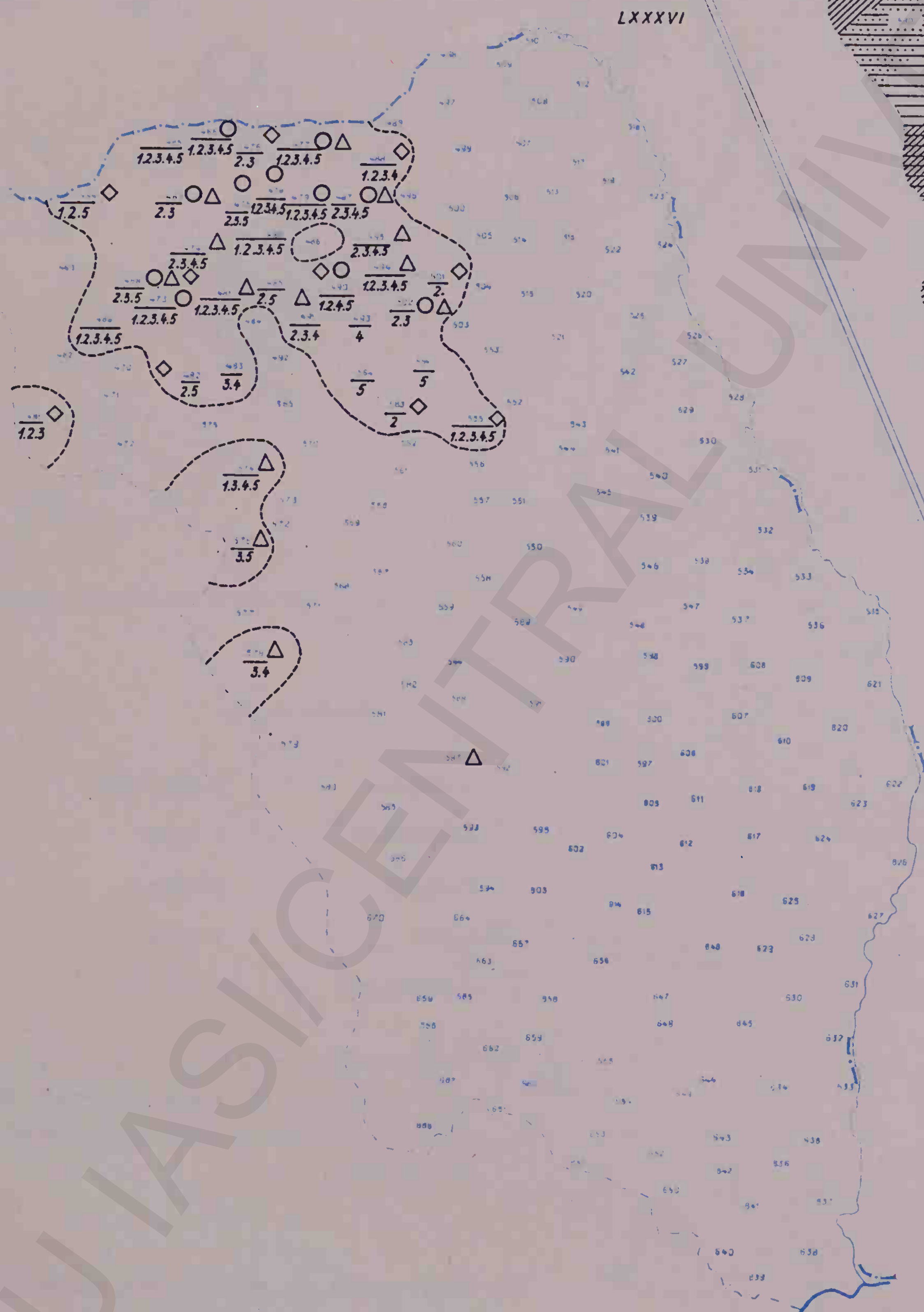
bataie (de inimă), varsat (de vînt)

vatamat

variante cu ă

Vezi MN pl. 22/300, 40/443, 41/448.

Trecerea lui ă protonic la a

ă : a în:

1. carunt
2. flamînd
3. paduche
4. stranut
5. barbie

ă–ă : a–a în:

○ sanatos

△ galagie

◇ variante cu ă

Vezi h. 14, MN pl. 26/317, h. 15, 45, MN pl. 16/258, pl. 42/454, pl. 13/228.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Sunetul ẹ́ în poziție e în:

a) « ureche », « deget » (sg. și pl.)

||||| ẹ, ẹ

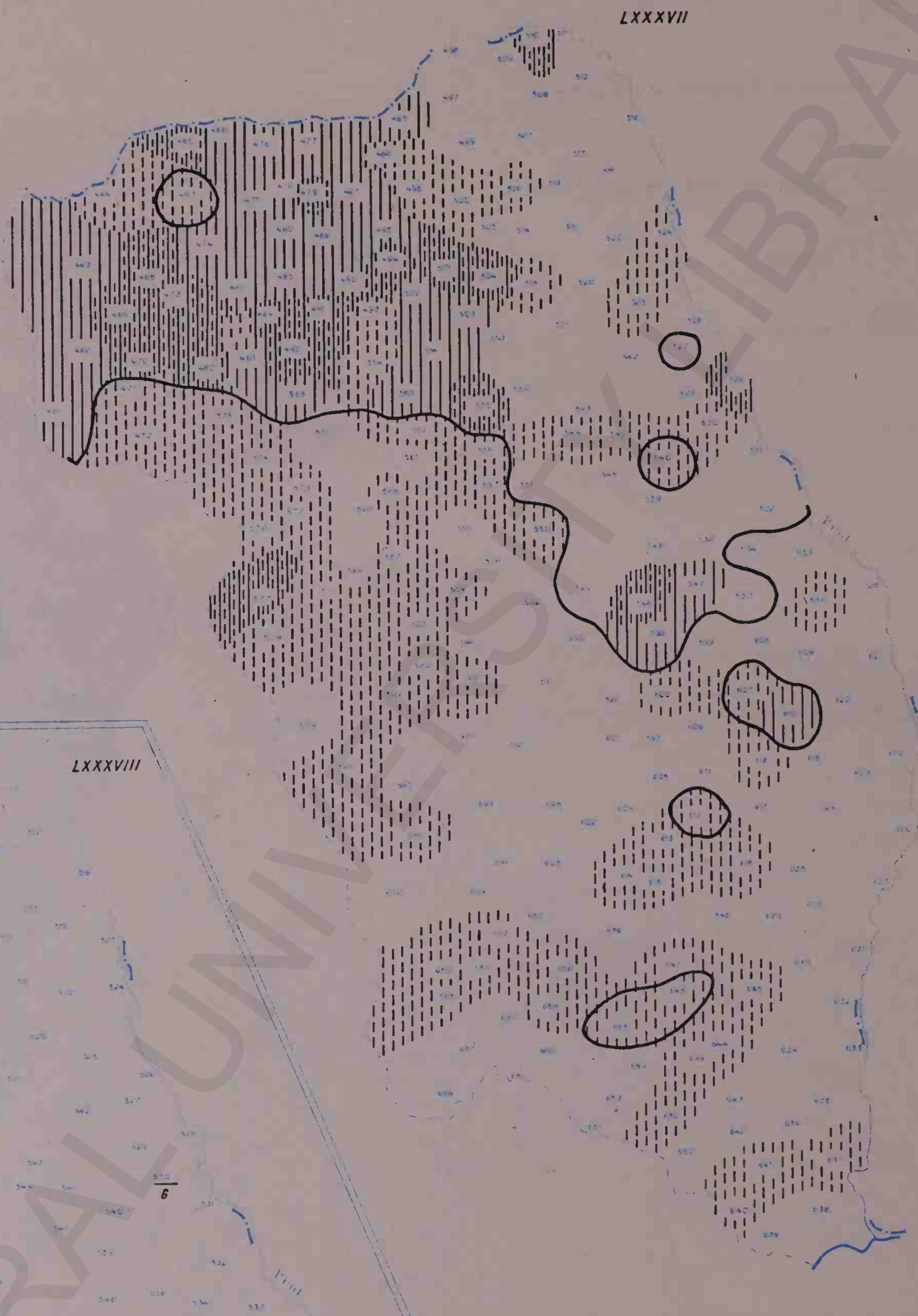
::::: ẹ́, ẹ́

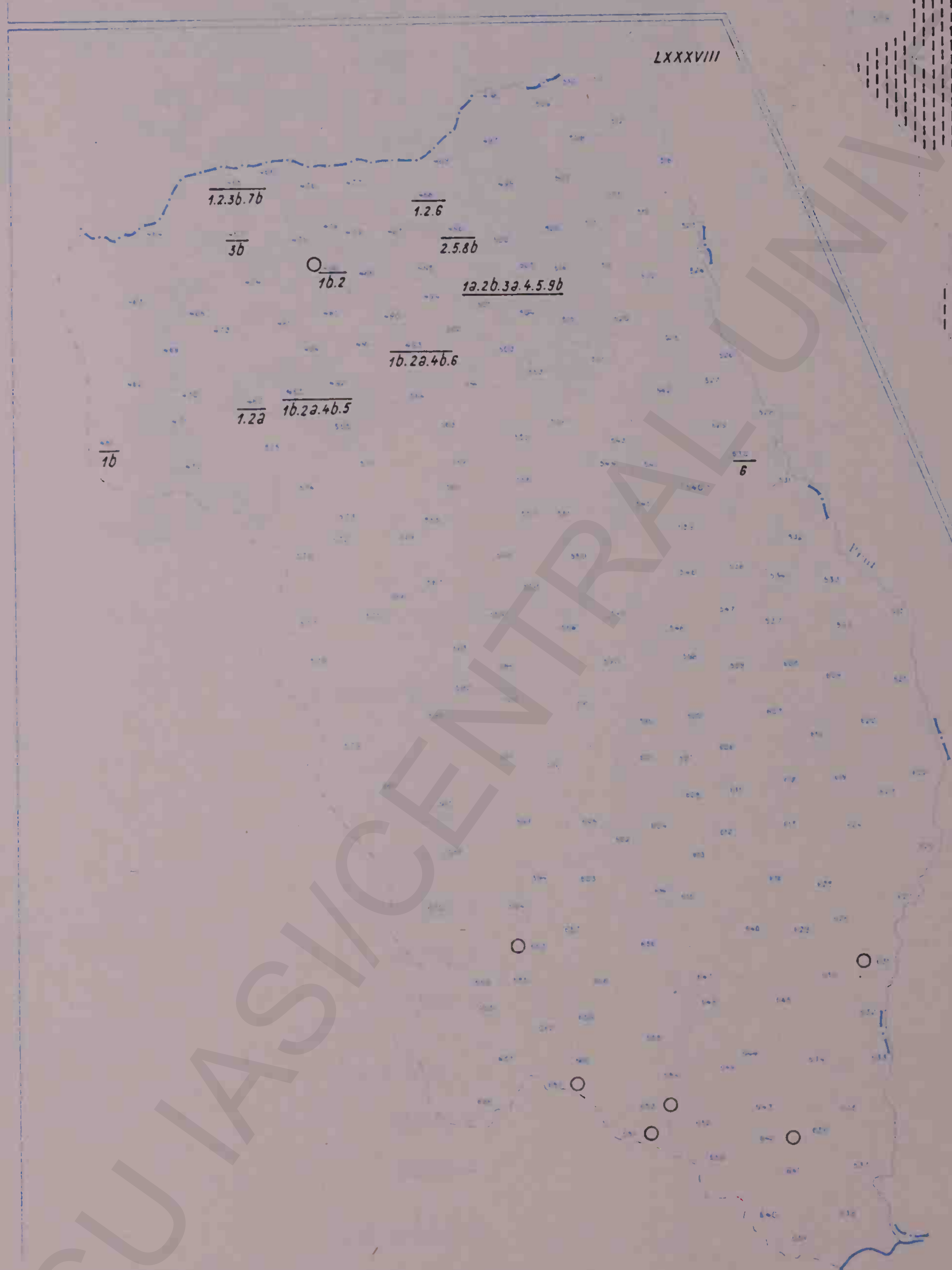
b) pl. dese, crețe, fețe

◯ *arii cu ẹ, ẹ, ẹ́, ẹ́*

Notă: Aria cu ẹ, ẹ corespunde, în general, cu aria acelorași sunete din cuvintele de sub a.

Vezi MN pl. 8/136, h. 83, MN pl. 1/75, 2/77, 9/145.

Epenteza lui i̯ în:

1. *păduichios*
2. *păduichioasă*
3. *păduiche*
4. *oichi*
5. *oichelari [plt.]*
6. *deist 'deget'*
7. *ureiche*
8. *stîngaici*
9. *stîngaice*

○ *[pl.] mîini*

Notă: Litera a marchează numai forma de [sg.], iar b numai forma de [pl.]; cifra singură indică ambele forme. În cele mai multe cazuri, i̯ a fost notat ca (foarte) slab perceptibil.

Vezi MN pl. 4/89, 4/90, h. 15, MN pl. 6/97, 7/114, h. 83, MN pl. 8/136, 27/325, 28/326, h. 79.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

LXXXIX

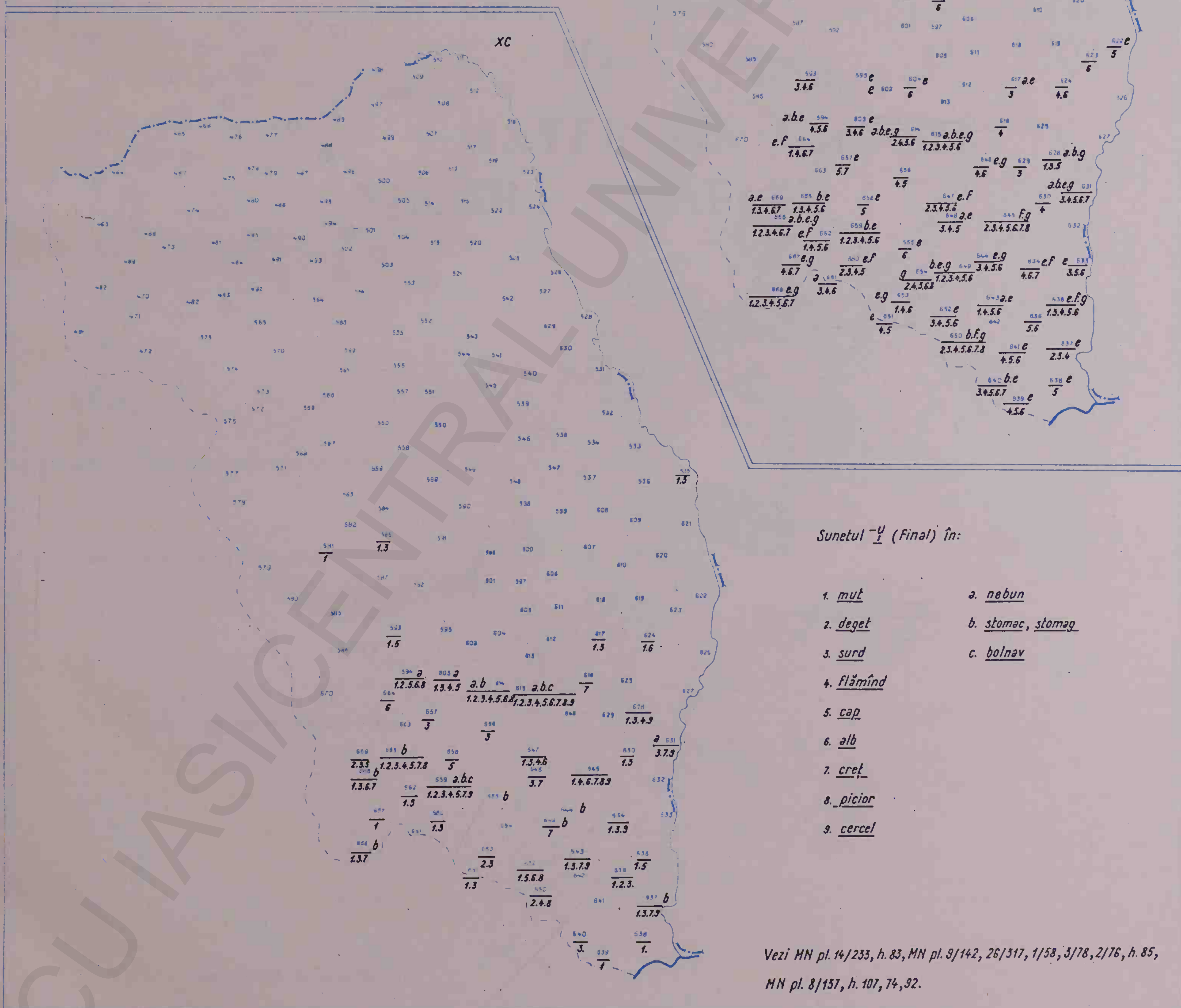
Sunetul -ỵ (final) în:

1. nas
2. des
3. pădukos
4. ok
5. ĝenunk
6. cucui
7. călcăi, călcîi
8. cui 'junghi'

a. obraz
b. visez
e. jung
f. pistrui
g. mai 'ficat'

Vezi MN pl. 10/153, 1/74, 4/89, 6/97, h. 86, 6, MN pl. 35/398, h. 72, 32, 91, 36, 77.

Notă: Pentru noțiunile „obraz", „junghi", „cucui" și „pistrui" există și termeni sinonimi cu alte finale decît cele urmărite pe această hartă.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

XCI

Pluralul subst. «barbă», «talpă», «inimă»

○ barbe
⦶ bărbe (-i)
⊕ berbe (-i)
△ talpe
▲ tălpe (-i)
□ inime

nereprezentat: tipul bărbi, tălpi, inimi

Vezi MN pl. 16/257, 35/397, 22/298.

XCII

Pluralul subst. «țîță», «buză», «față»

☰ țîț
○ buz
△ feț

nereprezentat: tipul țîte, buze, fețe

Vezi MN pl. 23/301, 15/253, 9/145.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

III

MATERIAL NECARTOGRAFIAT

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CAP, pl. „*tête*"
[58]

I. *[Întrebare indirectă] (INDIC.)*
ALRM I 10, 11; ALM 433; ALF 1032, 1300, 1728; AIS 93; ALPI 30; ALL 1053; ALG 857; ALW 55; ALA 354; ALC 399; ALCo 401; *
NALR: Olt. I 1.

II. *cap; cápuri: 471, 472, 484 + [II] capʰ; cápuri, 489, 491, 493 + [II] capᶜ; cápuri, 497-500, 504-508, 510, 511 + dácî-i prost, ári capu săc, 512-515, 516 + căpós; -pós [adică] cu cápu mári; îi şî poréclâ, 517-519, 520 + cu cápu mári ieşti căpós; -póş, 522, 523 + dácî-i săc, n-ai criiri, dizába-l mai ai, 525, 526 + trébi sî ai şî mínti, nu núma cap [!], 527, 528, 532-534, 536, 537 + cápiti di lemn, di ogór, 539-542, 544, 548 + cápiţi di žiti, cápiţi di-ogór, 550, 552, 556-562, 564, 566-583, 585-592, 595, 596, 597 + cápiti di vítâ, 598, 599, 600 + cap; cápiti di žiti, cápît; cápiti [de ogor, de aţă etc.], 601, 602, 604, 605, 606 + cap; cápiti [de vită], cápât; cápiţi [de lemn, de ogor], 608 + cápîti [de vite], 609 + cápiti [de creion]; cápât, cápiti di žítî; cap di žítî, 610-615, 616 [!], 617 + [D] cápiti [de lemn], cápiti di yiti, 618 + cápiţi di žiti, 619, 620 + cápît; cápiti [de ogor, de lemn, de frînghie], cápti di yiti, 621 + cápiti di áţî, cápiţi di žiti, 624 + cápiti di yítâ, 625 + [Q], [D] cápiti di víti, 626, 627, 629-633, 636-644, 645 [!], 646-648, 650, 651, 653-657, 658 + cap, 660 + cápiti [de animale], 661-664, 666-668, 670*

cap; cápuri, cápiti: 509, 521, 550, 545 + cápiti di žíti, 546, 553, 584.

capᶜ; cápuri: 470, 473, 475, 476, 481, 490.

capʰ; cápuri: 477, 487, 492, 494, 503, 554 + [D] cápiţĕ di yămín, cápiţi di liemn, cápîţu ôsîie.

cap; cápuri: 466, 479, 486, 501, 502.

cap; cápiti: 529 + aiíş îs trii féluri: cápuri, capi şî cápiti; di om, şăŕi şî la ápi šavá, ştiu di la şcuálâ, 535, 543, + cu cápu mári îi căpós; -póş, 549, 507.

cap; cápuri: 593, 594, 603, 669.

cap: cápuri: 615, 635, 652, 659.

cap; cápuri: 463, 547 + [D] cápti [de băţ], cápti di fiti.

cápu [a.], cap; cápuri: 524, 551.

cap; cápuri: 614, 665 [sga. ?].

cap; cápuri: 634, 649.

căpᶜ; cápuri: 451 + [la băţ] dóuâ cápiţĕ; cápâţ.

capᶜ; cápuri: 452 + cápu cálului, pórcului, uóii.

capʰ; cápur: 463.

cap; cápur: 464.

cap, cápu [a.]; cápuř: 465.

cápu [a.]; cápur: 467.

cap; cápuri: 468 + [II] cap; cápuri.

capᶜ; cápur: 474.

cap; cápuri: 478.

cāp; cápuri: 480.

cap; cápuri: 482.

capᶜ; cápurie: 483.

cap; cápur: 485 + „balauri cu <u>trii cápăr</u>".

cap; cápuř: 488.

cap; cápuri: 495.

cap; cápuri: 496 + [p, la sg., imploziv].

cap; cápiti: 531.

cap; cápuri: 538 + cápiti di viţi.

cap; cápuri: 555 + [II] cap; cápuri.

cap; cápuři: 563.

cápu [a.]; cápuri: 565.

cap; cápiţi: 622.

cap; cápiti, [K] cápuri: 623.

cápu [a.]; cápuri: 628.

III. *Vezi h. XC.*

PĂR, pl. „*cheveux*"
[63]

I. *[Întrebare indirectă] (INDIC.)*
ALR I 8; ALF 270; AIS 95, 97; ALL 1051; ALG 859; ALMC 1252; ALW 17; ALA 300; ALC 347; ALCo 712;
NALR: Olt. I MN pl. 1; Mar. I 10.

II. *păr: 462, 463, 467, 472, 475, 476, 478, 487, 489, 490, 495-497, 498 + ŭ zmoc îi perşícâ; -şíş, 499, 500, 503-523, 525-529, 531-536, 538-547, 549-552, 553 + îi păru cápulu, 556-558, 560-563, 565-569, 571-596, 598-613, 616 [!], 618-622, 625, 630-632, 634, 636, 638-642, 643 + [*] păru [a.], 645 [!], 646-649, 651, 652, 654, 655, 658, 660-662, 666, 667, 670.*

pâăr: 461, 466, 469, 477, 479, 481, 482, 485, 486, 502, 555 + [II] păr, 663.

păr; peri: 548, 559, 617, 628, 629, 633, 650, 657.

păru [a.]: 471, 484 + [II] păr, 530 ~ cápulu, 615, 624 ~ cápului, 644, 656.

păr: 614, 659, 665, 668, 669.

păr: 464, 492, 494, 623.

păr; peri: 470, 491, 537.

pâăr: 473, 474, 564.

păr: 637 + un hir, 664.

păr: 465.

păr: 468 + [II] păr.

păr: 480.

pâăr: 483.

păăř: 488.

păr: 493.

pîă: 501.

păru [a.], păr: 524.

pâări: 554 + di pi cáp.

pâr: 570.

păr; peri: 597.

păr; peri: 626.

păru [a.]; peri: 627.

păr; peri: 635.

păr: 653.

SUBȚIRE, pl. „*mince*"
[65]

I. *[Întrebare indirectă] Firul de păr nu e gros, e ...?*
ALR II MN 2279; cf. ALRM II 145, 146; ALM 254; ALMC 1037;
NALR: Olt. I MN pl. 1.

II. *supţíri; -ţíri: 461, 479, 480, 485, 487, 489, 495-497, 498 + gros îi la žíti, 499, 500, 502, 504, 506-516, 517 + la žíti-i gros, 518-520, 521 + dácî-i pre supţíri, sî rúpi răpidi, 522, 523, 525-528, 529 + nu puáti sî gros [!], 532-535, 537-543, 545-549, 551-553, 564, 566, 567, 570-573, 576, 579-581, 584, 590, 591, 594, 596-600, 602-609, 611-614, 617, 618, 620-622, 624, 627, 631, 636, 639, 643, 648, 653, 659, 667.*

supţíri; -ţíri: 469, 473, 475, 478, 481, 491, 492, 494, 505 + la žíti-i gros, 556, 560, 561, 568, 574, 583, 588, 589, 592, 593, 610.

subţíri; -ţíri: 531, 536, 544, 562, 595, 619, 626, 628, 629, 634, 635, 640, 651, 656, 658, 661, 668 [L].

supţíri; -ţíri: 471, 550, 587.

supţíre; -ţíri: 472, 557, 577.

supţíri: 569, 582, 585.

subţíre; -ţíri: 657, 664, 670.

supţíri; supţíri: 474, 601.

supţíri; -ţíri: 558, 586.

subţíri; -ţíri: 645, 660.

supţírie: 462.

supţắri; supţắri: 463.

subţíri; subţíri: 464.

subţíriĕ; supţíri: 465.

supţírie; -ţíri: 466.

supţíri; -ţír: 467.

subţắri; -ţíri: 468 + [II] supţíri; -ţíri.

supţíri; supţíri: 470.

supţíri: 476.

supţíri; -ţíri: 477.

subţíri; -ţíri: 482.

subţírie; -ţírie: 483.

subţíri; supţíri: 484 + [II] supţíri; -ţíri.

supţírie; -ţíř: 486.

supţíriĕ; subţíri: 488.

supţíre: 490.

supţíri; -ţíri: 493.

supţíriĕ; -ţíri: 503.

supţúri; -ţúri: 524.

supţíriă; -ţíri: 554.

supţíri; supţíri: 555 + [II] supţíri; -ţíri.

supţíri; -ţíri: 559.

subţíriă; supţíri: 563.

subţíri; -ţíri: 565.

subţíri; -ţíri: 575.

supţíre; -ţíri: 578.

supţíri; subţíri: 616.

supţíri; ~: 623.

subţíre, [Q] supţírĕ, [Q], [K] supţíri; -ţíri: 625.

subţíri: 630.

supţíri; -ţíri: 632.

subţíri; -ţíri: 637.

[L] subţíri; supţíri: 641.

subţíri; -ţíri: 642.

supţíri; [L] supţíri: 644.

sîbţíri; -ţíri: 646.

subţíri; -ţíri: 647.

subţíri, supţíri; supţíri [sg.]: 650.

subţíri; -ţíri: 652.

subţíri: 654.

subţíre, supţíre: 655 + [Sg. emfatic].

subţíri; supţíri: 662.

subţíri; -ţíri: 663.

subţíri; -ţíri: 666.

subţíri: 669.

supţíri; -ţíreli: 501.

sîbţíri; -ţíreli: 649 + [Sg. emfatic].

supţírel; -réli: 530.

supţírel; -ţíri: 633.

subţírel; -ţíri: 638.

subţírel; -ţíri: 665.

fin, supţíri; -ţíri: 615.

(păr) DES, pl. „*épais*"
[74]

I. *[Întrebare indirectă] Cum ziceți că e părul omului cînd nu e rar?*
ALM 296;
NALR: Olt. I MN pl. 1; Bn. I 14.

II. *des; deş: 489, 500, 505, 507, 511, 514, 521, 522, 524, 526, 530, 533, 535, 536, 539-540, 542, 547, 560, 561, 566, 567, 570, 571, 584, 590, 591, 593, 595-600, 602, 603, 605-609, 611, 612, 616-625, 626 + des, 628-636, 638-644, 645, 648 + áspri, 651, 653, 654 + [*] des, 655, 656, 658, 661-663, 665, 667, 669.*

des; deş: 471 + ca péria, 472, 497-499, 508-510, 512, 513, 516-520, 523, 527, 529, 531, 532, 534, 537, 541, 543, 544 + dácâ nu-i des, îi rar şî kelbeşti, 545, 546, 549, 551-553, 557, 562, 568, 569, 573, 574, 578, 581-583, 587-589.

dies; dieş: 480, 550, 556, 579, 580, 585, 594, 601, 604, 613.

dies; dieş: 461, 464, 476, 484 + [II] dies; dieş, 487, 488, 495, 496, 502.

des; deş: 615, 637, 647, 649, 650, 668.

dies; deş: 492, 575, 577.

des; deşi: 657, 664, 670.

diĕs; diĕş: 469, 478.

dies; dieş: 477, 481.

des; deş: 506, 528.

des; deş: 515, 652.

des; deş: 572, 576.

des; dieş: 586, 592.

des; deş: 660, 666.

dĕs; dĕş: 462.

diĕs; diĕş: 463.

dies; diăş: 465.

des; dieş: 466.

dies; ~: 467.

diĕs; dieş: 468 + [II] dies; dieş.

des; deş: 470.

des; deş: 473.

diĕs; diĕş: 474.

dies; diĕş: 475.

dies; dieş: 479.

dies; dieş: 482.

dies; diĕş: 483.

des; deş: 485.

dies; dieş: 486.

des; deş: 490.

des; deş: 491.

dies, dies; dieş: 493 + [II] dies; deş.

ĝes; ĝeş: 494.

dies; dieş: 501.

diĕs; diĕş: 503 + „Firele sînt <u>desâ</u>".

des; deş: 504.

des; deş: 525.

des; deş: 548.

diĕs; dieş: 554 + la pâăr.

diĕs; dieş: 555 + [II] des; deş.

ĝes; ĝeş: 558.

des; deş: 559.

diĕs; dĕş: 563.

dies; dieş: 564.

dies; dieş: 565.

des; deş: 610.

dies; dieş: 614.

des; ~, [K] deş: 627.

des; deş: 645.

des; dieş: 659.

III. *Vezi h. LXXXIX*

DEASĂ, pl. „*épaisse*"
[75]

I. *[Întrebare indirectă] O barbă care nu e rară zici că este ...?*
NALR: Olt. I MN pl. 1; Bn. I 15.

II. *diásî; diésî: 550, 557, 559, 567, 580, 582, 584-587, 590, 591, 594-596, 601, 603, 604, 613, 650, 661.*

diásâ; diésâ: 471, 556, 560, 564, 575, 577, 579, 589, 602, 638, 652, 664.

diásâ; désâ: 497, 508, 509, 518, 520, 545, 551.

deásî; désî: 536, 540, 566, 571, 583, 607, 608.

deásâ; désâ: 561, 597, 629, 636, 639, 642, 643.

diásâ; désâ: 522, 640, 644, 646, 656.

diásâ; diésâ: 472, 592, 637, 654, 659.

diásî; désî: 535 + bárbî (1); dóuî bărbi (2), 634, 635, 647, 651.

diásâ; désâ: 499, 516, 517, 527.

diásâ; désâ: 469, 510, 546.

* *Pentru alte corespondențe, vezi planșa 44.*

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

diásâ ; désâ : 507, 511, 526.
diásâ ; d'ésâ : 512+ te bărgerești grey, 552, 553.
deásâ ; désâ : 538, 600, 617.
deásă ; diésâ : 468+[II] diásâ ; diésâ, 496.
d'iásâ ; d'ésâ : 498, 532.
diásâ ; désâ : 500, 543.
diásâ ; désâ : 505, 514.
d'iásâ ; désâ : 506, 528.
d'iásâ ; d'ésâ : 525, 544.
d'iásâ ; d'ésâ : 529, 549.
diásâ ; désâ : 530, 539.
d'eásâ ; d'iésâ : 574, 578.
deásâ ; dési : 593, 657.
deásâ ; dési : 609, 624.
deásâ ; désî : 611, 621.
deásâ ; désî : 616, 666.
deásî ; désî : 623, 627.
d'iásă ; d'ésâ : 461.
d'ásă ; d'ésă, d'ésă : 462.
d'ásă ; d'ésă : 463.
deásâ ; diésî : 464.
deásă ; diésĕ : 465.
diásă ; d'ésă : 466.
diásî ; ~ : 467.
deásâ ; d'ésâ : 470.
diásâ ; d'ésâ : 473.
deásâ ; diésâ : 474.
diásă ; diésâ : 475.
diásă ; diésă : 476.
deásâ ; diésâ : 477.
diásă ; diésă : 478.
diásâ ; diésâ : 479.
diásă ; diésă : 480. deásâ ; désâ : 481.
deásâ ; désâ : 482.
diásă ; diésâ : 483.
diásă ; diésâ : 484+[II] diásă ; diésă.
d'ásă ; d'ésâ : 485.
d'iásă ; d'iésă : 486.
diásâ ; diésâ : 487.
diásă ; diésâ : 488.
diásâ ; désâ : 489.
ĝásă ; ĝésă : 490.
d'ásâ ; d'ésâ : 491.
diásâ ; diésâ : 492.
deásâ ; diésî : 493+[II] diásâ ; diésâ.
ĝásâ ; ĝésâ : 494.
diásă ; diésă : 495.
deásâ ; diésî : 501.
diásâ ; diésă : 502.
d'iásă ; d'ésâ : 503.
d'iásâ ; d'ésâ : 504.
d'iásâ ; d'iésâ : 513.
deásâ ; désâ : 515.
d'iásâ ; d'iésâ : 519.
diásâ ; désâ : 521.
d'iásâ ; d'ésâ : 523.
diásâ ; désâ : 524.
d'eásî ; d'ésî : 531.
deásî ; d'ésî : 533.
d'iásâ ; d'iésâ : 534.
d'eásâ ; d'ésâ : 537.
d'iásâ ; d'ésâ : 541.
diásâ ; désâ : 542.
deásî ; désî : 547.
deásâ ; désâ : 548.
d'iásă ; diésă : 554.
diásă ; diésâ : 555+[II] d'iásâ ; d'ésâ.
ĝásî ; ĝésî : 558.
d'iásî ; d'iésî : 562.
d'ásî ; d'ésâ : 563.
d'iásâ ; d'iésî : 565.
deásâ ; diésâ : 568.
d'iásî ; d'iésî : 569.
d'ásâ ; désâ : 570.
d'ásâ ; d'ésî : 572.
d'iásî ; d'iésă : 573.
d'ásâ ; d'ésâ : 576.
deásî ; diésî : 581.
deásâ ; diésâ : 588.
deásî ; diésâ : 598.
deásî ; désî : 599.
deásî ; diésî : 605.
deásâ ; désă : 606.
d'ásâ ; désâ : 610.
deásâ ; désâ : 612.
diásî ; diésî : 614.
deásî ; désî : 615.
deásî ; désâ : 618.
d'eásî ; désî : 619.
deásî ; désî : 620.
deásî ; désî : 622.
deásâ ; désă : 625.
d'eásâ ; d'ésâ : 626.
diásâ ; désâ : 628.
diasî ; désâ : 630.
diásî ; dési : 631.
diásî ; dése, [ǫ] désî : 632.
deásâ ; désâ : 633.
diásâ ; désâ : 641.
deásâ ; désâ : 645.
diásî ; désî : 648.
diásî ; diésî : 649.
diásâ ; dési : 653.
deásâ ; désă : 655.
diásî ; ~ : 658+[S-a cerut pl. indicînd cu două degete].
diásâ ; désî : 660.
diásî ; [L] dése : 662+[Pl. emfatic].
deásâ ; désî : 663.
deásâ ; désâ : 665.
diásâ ; [ε] des, [K] désâ : 667.
diásî ; dési : 668.
diásâ ; diési : 669.
diásă ; dése : 670.

III. Vezi h. LXXXVII.

(păr) CREȚ, pl. „(cheveux) frisés"

[76]

I. [Întrebare indirectă] Cum e părul care nu e drept, lins, ci-i așa... parcă în valuri?
ALR II MN 6804; ALRM II 4; ALM 347;
NALR: Olt. I 13; Mar. I 16; Bn. I 16.

II. creț ; ~ : 462, 472, 476, 477, 487, 489, 498, 499+ ári păr sușít [!], 500, 503, 505+ cu părũ-ǹinéli, 507, 508+ ári păru-n ǹinéli, 509+ ári părũ-ǹinéli, 511-514, 516-518, 519+ îi împvălurít, 520, 521+ ári păru cîrșolát, 522, 523, 526, 527, 529, 530+ cu păru-ŋcurcát, 531-533, 534+ ámu sî zîși cî ári păru ăndulát, 535, 537, 538, 539+ ári păru îm‿vălătúș, 540, 541+ ári păru șușít, 542+ ári păru cîrșeiĕt, 543, 545-547, 549, 551-553, 558, 559, 561, 562, 566-569, 571-578, 580-585, 587-589, 590+[*] crieț ; ~, 592, 593, 595, 596, 598-602, 604, 606-609, 611-613, 617, 619, 620, 621 [σ], 622-624, 628, 630, 632-636, 638, 639, 640+ cam ~, 644, 646, 647, 650, 651, 654-656, 658, 661 [ǫ], 662-664.
crieț ; ~ : 467, 468+[II] creț ; ~, 474, 488, 493+[II] creț ; ~, 501, 502, 550.
crieț ; ~ : 484+[II] crieț ; ~, 486, 491, 556, 563, 586, 594.
crieț ; ~ : 461, 466, 478, 479, 492.
creț ; ~ : 469, 470, 570, 597.
crețĭ ; creț : 631, 643+[*] î‿valuri, 648, 666 [ε][pl.].
creț ; ~ : 506, 525, 528.
creț ; ~ : 524+ cu păru ŭundulát, 544+ î‿vălătúș, 652.
creț ; crețĭ : 560, 667, 670.
crețĭ ; creț : 645, 659+ „cŭonfát, făcut la cŭonfŭór", 665.
crieț ; ~ : 481, 564.
criĕț ; ~ : 482, 495.
creț ; ~ : 504, 510+ îm‿valuri.
creț : 629, 642 [ε], [ǫ].
crețĭ : 649, 668.
criĕț ; criĕț : 463.
crieț ; criĕț : 464.
criĕț ; criĕs : 465.
creț ; creț : 480.
crieț ; crieț : 483.
crĕț ; crĕț : 485.
creț ; crieț : 496.
creț ; crĕțâ, [K] creț : 497+ ári păru rășușít.
creț ; crĕțâ [plF] : 515.
crieț ; crieț : 555+[II] creț ; ~.
criĕț ; criĕț : 565.
crieț ; creț : 610.
creț ; crețĭ, ŭundulát ; -láț : 471.
crețĭ ; creț, [R] dolát : 616.
îndolát, creț ; ~ : 605, 625 [ǫ][B](2).
ondulát, [σ] creț ; ~ : 536.
ŭondolát, crețĭ ; creț : 548.
undulát ; -láț, creț ; ~ : 591.
ii-ndolát, [ǫ], [B] crețĭ ; creț : 615.
îndolát ; încoláț, creț ; ~ : 618.
uondulát, [ǫ] creț : 626.
[ε] uondilát, [ǫ] creț : 627.
zborșít, [K] crieț ; ~ : 473+(1) 'zburlit'.
zborșít ; -șî, crieț, ~ : 475.
zborșít, [K] crieț ; ~ : 490.
zborșít, [K] creț ; ~ : 494+(1) 'aspru sau nepieptănat, care stă în sus'.
spărlitĭ, [ǫ], [K] criĕț ; ~ : 554.
cîrșeiát ; -iéț, crieț ; ~ : 557.
îmbîrligát ; -gáț, creț ; ~ : 579.
îŋcîrjoiĕtĭ ; -iéț : 614.
scîrlionțát ; -țáț : 653.
[L] îŋcorleniț́át, [AL] creț ; ~ : 603.
ǹineláțĭ, [D] -láț, [D] crețĭ : 637.
párcî drotát, fálduri, [ε] creț : 641.
în vólturi : 657.
învŭólt : 669.
voltát, crețĭ : 660.

III. Vezi h. XC.

CREAȚĂ, pl. „frisée"

[77]

I. [Întrebare indirectă] Dar lîna oii care nu e dreaptă, linsă, cum zici că e?
NALR: Olt. I 14; Bn. I 17.

II. criáțî ; criéțî : 550, 557-559, 562, 567, 569, 573, 580, 582, 584, 587, 590, 594, 596, 613.
criáțâ ; créțâ : 472, 499, 509, 517, 521, 522, 526, 527, 539+ îm‿valuri, 543, 549, 646.
creáțî ; créțî : 533, 536, 540, 571, 583, 601, 603, 607, 619, 620, 622.
creáțâ ; créțâ : 537, 560, 561, 574, 606, 611, 633, 639, 643+[*] î‿valuri.
criáțâ ; créțâ : 473, 479, 481, 489, 491, 494, 504+ ámu și-l fac ǹeli, fiméili, așă, 506.
criáțâ ; créțâ : 498, 518, 530, 534, 541, 545, 553, 638.
criáțâ ; créțâ : 505, 508, 516, 519+ și fiméili-ș fac ámu păru creț, undulát, 524, 542, 551.
creáțâ ; créțî : 572, 600, 609, 612.
criáțâ ; criéțâ : 556, 570, 575, 576, 585, 664.
criáță ; criéță : 462, 466, 475, 478.
criáțâ ; créțâ : 507, 514, 529, 552.
creáțî ; créțî : 535, 617, 623, 627.
criáțî ; créțî : 566, 591, 595, 658.
creáțâ ; criéțâ : 568, 577, 578, 589.
creáțâ ; créțâ : 602, 616, 644, 656.
creáțâ ; créțâ : 641, 645, 660, 666.
criáțâ ; créțâ : 487, 532, 544.
criáțâ ; créțâ : 500, 525, 528.
criáțâ ; créțâ : 511, 512, 520.
criáțî ; criéțî : 581, 605, 661.
creáțâ : 626, 629, 642.
criáțî ; créțî : 634, 649, 662.
criáță ; créțâ : 469, 476.
creáțî ; créțî : 531, 608.
creáțî ; créțî : 547, 618.
criáțâ ; criéțâ : 592, 654.
criáțî : 631+ uáii ~, 668.
criáțâ ; criéțâ : 652, 659.
criáță ; créțî : 461.
creáță ; créță : 463.
criéță ; criéți : 464.
creáță ; criéțĕ : 465.
criáțî ; ~ : 467.
criáțî ; criéțî : 468+[II] creáțâ ; créță.
creáță ; créțâ : 470.
criáțâ ; criéți : 471.
creáțâ ; créțâ : 474.
criáțâ ; criéțâ : 477.
criáță ; criéțâ : 480.
creáțî ; criéțî : 482.
criáță ; criéțâ : 483.
[L] creáță ; criéțâ : 484+[II] criáțâ ; criéță.
creáță ; criéță : 485.
criáță ; criéță : 486.
creáță, creáțâ, [ǫ] créțâ : 488+ cu lîna creáțâ.
criáță ; créță : 490.
criáțâ ; criéțâ : 492.
creáțâ ; criéță : 493+[II] criáță ; créțâ.
criáță ; criéțâ : 495.
creáțâ ; créțî : 496.
criáțâ ; créțâ : 497.
criáțî ; criéțî : 501.
criáță ; criéțâ : 502.
criáță ; créțâ : 503.
criáțâ ; créțâ : 510.
criáțâ ; créțâ : 513.
criáțâ ; créțâ : 515.
criáțâ ; créțâ : 523.
creáțâ ; créțî : 538.
criáță ; créță : 546.
creáțâ ; créțî : 548.
creáță ; créță : 554.
creáțâ ; criéțâ : 555+[II] criáțâ ; créță „care e cu crețîi mititei, cealaltă [este] îm‿valuri, astragán".
criáțî ; créțî : 563.
creáțî ; créțî : 564.
criáțî ; criéțî : 565.
creáțâ ; criéțâ : 588.
creáțâ ; créți : 593.
creáțâ ; créțâ : 597.
creáțî ; créțî : 598.
criáțî ; criéțî : 604.
creáțâ ; créțâ : 610.
criáțî ; criéțî : 614.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

creátâ : 615.
creáțâ ; créțî : 621.
creáțâ ; créțî : 624.
creáțâ ; créțe : 625 + [pl. emfatic].
[ĕ] criáțî : 628.
criáțâ ; créți : 630.
criáțâ ; créțî : 632.
criáțî ; créțî : 635.
creáțâ ; créțâ : 636.
criáțâ ; créțâ : 640.
criáțî : 647.
criáțî ; créțî : 648.
criáțî ; ~, [K] créțî : 650.
criáțî ; créți : 651.
criáțî ; créțe : 655.
creáțî : 663.
creáțâ ; créțâ : 665.
[ĕ] creáțâ ; créțǎ : 667.
criáțâ ; créțe : 670.
criáțî ; crḱețî, îrotáțî ; -táti : 586.
ȟinelátâ ; -láti : 637.
ȟinĕlátî, creáțî ; créțî : 599.
învuáltâ ; -vuálti : 669.
lîna-i în vólturi, [D] creț : 657 + „ creț cînd e mărunt “.
îmbîrligátâ ; -gáți, criáțâ ; crḱéțâ : 579.
scîrlionțátâ ; -țáti : 653.
III. Vezi h. LXXXVII.

(păr) ALB, pl. „(cheveux) blancs“

[78]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici că e părul cînd are culoarea laptelui ?
ALR II MN 6805 ; ALRM II 5 ; cf. ALR II s.n. 1213 ; ALF 135 ; AIS 1575 ; ALPI 25 ; ALC 273 ;
NALR : Olt. I 15 ; Mar. I 20.

II. alb ; alǵ : 489, 497-500, 504-508, 509 + ai îmbătrînit, 510-515, 515 + și ȟomu-i bătrîn, 517-529, 531, 532, 534-536, 539, 542-544, 545 + ți-ai trecut, ȟești bătrîn, 546, 547, 549, 551-553, 556, 560, 561, 567, 568, 570, 575, 577, 579, 581-583, 585, 588, 590-592, 596, 600, 601, 604, 607, 612, 613, 617, 622, 627, 630, 633, 634, 636, 640, 641 + i-a algit părul, 642-644, 648-650, 654, 656-658, 660, 665, 668.
alb ; albí, [K] alǵ : 530, 540, 541, 559, 566, 589, 598, 605, 606, 608, 609, 623, 638.
alb ; albí : 562, 580, 584, 586, 595, 616, 629 + [ǫ][ʌ] alǵ, 631, 635, 637, 639, 655, 659.
alb ; alǵ : 557, 578, 587, 602, 603.
alb ; alǵ : 563, 572, 574, 610.
alb ; albí, alǵ : 571, 611, 662, 663.
alb ; albí, [ǫ] alǵ : 550, 632, 661.
alb, albí, [D] alǵ : 618, 651, 670.
albᶜ ; alǵ : 624, 645, 664.
albᵘ ; alǵ : 594, 614.
ᶜalpᶜ ; albĉ : 461.
albᶜ ; albĝ : 462.
alpʰ ; alpʰ : 464.
albí ; albĝ : 466.
alpʰ ; alb la capᶠ : 467.
ᶜalpᶜ ; alǵí : 468 + [II] alb ; alď.
alp ; albĝ : 469.
alb ; albĝ : 470.
alb ; albí, [V] albĝ : 471.
alb ; albĝ : 472.
albᶜ ; albď : 473.
ȟarbᶜ, ȟalbí : 474.
alǵ ; alǵ : 477.
albᶜ ; alǵ : 481.
albᶜ ; alǵ : 487.
albᶜ ; albĝ : 490.
albᶜ ; albĝ : 491.
alb ; alǵ : 492.
ᶜalbᶜ ; alǵ : 493 + [II] alb, albᶜ ; alǵ.
albᶜ ; albĝ : 494.
ᶜalb ; albí : 496.
albᶜ, cu păru alb : 501.
alb ; alǵ : 503.
alb ; albí, alḱ : 533.
alb ; alǵ, alḱ : 537.
alb ; albí, [K], [D] alǵ : 538.
alb ; alǵ : 548.
păru ᶜalbᶜ ; ȟalpí : 554.
ȟalb ; alǵ : 555 + [II] albᶜ ; albí, [ǫ] albĝ.
alb ; albí, [K] alď : 558.
ᶜalbᶜ ; alď : 565.
alb ; alď : 573.
alb ; alď : 576.
albᶜ ; alǵ : 593.
alb ; albí, [K] alǵ : 597.
albᵘ ; alǵ : 615.
alb ; alǵ : 619.
alb ; albí, [K], [D] alǵ : 620.
alb ; albí, [ǫ], [K] alǵ : 625.
alb ; albí, alǵ : 626.
alb ; albí, [ǫ], [V] alǵ : 628.
albᶜ ; albí : 647.
albᵘ ; albí : 652.
alb ; alǵ : 653.
albᶜ ; albí : 666.
alp ; albí, [ǫ] alǵ : 667.
albᶜ ; alǵ, lăi ; ~ : 479.
albᶜ ; albĝ, cărúntᶜ ; -rúnț, lȟăy ; lȟăi : 486.
albíi, alb ; alḱ, lȟăi ; ~ : 482.
ȟalboi, ȟalb ; ᶜalbĝ : 485 + [ǫ] u-nlăiet dacă-i ᶜalb cȟomplect, [cap] lȟăy, [barbă] lăiĕ ; lȟăi.
albineț ; ~ : 564.
albișós, alb ; albí, [D] alǵ : 621.
lai ; ~ : 478.
lȟăii ; lăi : 483.
[ĕ] lăi ; lăi : 484 + [II] albᶜ ; albĝ, lăi ; ~, albíi [nu e alb complet].
lăy ; lăi : 488.
lăi ; ~ : 495.
lȟăi ; ~ : 502.
lăy ; lăi : 669.
lăy ; lăi, [K] alb ; alǵ : 475.
lăy, albᶜ ; lăi : 480.
cărúnt ; -rúnț, [K] cărún de tăt : 463 + [Corectat după f. 81].
carúntᶜ ; -rúnt : 465.
cărúnt ; -rúnț, [K] alb pi capᶜ ; albĝ : 476 + [Corectat după f. 81].
crunt, [D] alb ; [ǫ] alǵ : 599.
sur, [ǫ] ᶜalpᶜ ; ᶜalph : 565.
surᵘ, [ǫ] ~ ; suri, [D] alb ; alǵ : 646.
III. Vezi h. XC.

(barbă) ALBĂ, pl. „blanche“

[79]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici că este barba cînd tot părul din ea este de culoarea laptelui ?
NALR : Olt. I MN pl. 1.

II. álbâ ; álbi : 487, 489, 492, 497-499, 504, 506-509, 511-514, 517-524, 526-530, 532, 534, 539, 541-546, 549, 551-553, 568, 570, 585, 598, 599, 608, 611, 615, 618-620, 622, 628, 629 + „nu pot [zice] álgi [!]“, 630, 636, 639, 640, 642, 652, 654, 659, 667.
álbî ; álbi : 533, 536, 540, 547, 550, 557-559, 562, 566, 567, 569, 571, 573, 580-584, 586, 587, 590, 591, 594, 596, 601, 603-605, 613, 614, 623, 631, 634, 635, 648 + o-nalgit cu tótu, 650, 651, 658, 668.
álbâ ; álbi : 471, 473, 481, 491, 500, 505, 510, 515, 516, 525, 537, 538, 548, 556, 560, 561, 564, 574-576, 579, 588, 589, 592, 593, 606, 609, 610, 617, 621, 626, 627, 632, 637, 660, 661, 664, 669.
álbâ ; álbe : 472, 572, 577, 578, 666.
álbă ; álbe : 462, 490, 670.
álbă ; álbe : 466, 612, 624.
álbî ; álbi : 595, 602, 662.
álbâ ; álbi : 625, 645, 663.
álbă ; álbi : 469, 531.
álbâ ; álbe : 535, 657.
álbâ ; álbi : 638, 644.
álbâ ; álbie : 461.
álbâ ; álbi : 464.
ȟálbâ ; álbi : 468 + dóuâ bărbí álbi, [II] álbâ ; álbi.
álbâ ; álbe : 470.
ȟálbâ ; ȟálbi : 474.
álbă ; álbi : 477.
ᶜálbă ; álbi : 493 + [II] álbâ ; álbi.
álbâ ; álbi : 494.
álbă ; álbi : 496.
ᶜálbî ; ᶜálbiĕ : 554.
ᶜálbă ; álbe : 555 + [II] álbă ; álbe.
ᶜálbâ ; álbe : 563.
álbâ ; álbe : 565.
álbă ; álbe : 597.
álbă ; álbe : 600.
álbî ; álgi : 607.
álbâ ; álbe : 616.
álbâ ; alǵ, [K] álbi : 633.
álbâ ; álbi : 641.
álbă ; álgi, [ĕ], [K] álbi : 643.
álbî ; álbi : 647.
álbî ; alǵ, [K] álbi : 649.
álbâ ; álgi : 653 + bărǵ (2).
álbâ ; álbĕ : 655.
álbâ ; álbi : 656.
álbâ ; álbi : 665.
álbă ; álbe, cărúntâ ; cărúnțe : 486.
álbă ; álbe, cărúntâ ; cărúnțĕ : 503.
álbâ ; álbe, láii ; lȟăi : 482.
álbâ ; álbi, súrâ ; súri : 646.
láiĕ ; lai : 467.
láiĕ ; láii : 478.
láiâ ; láii : 480.
láii ; lȟăi : 483.
lȟăie ; lăi : 484 + [II] álbă ; álbiĕ.
láii ; láii : 488 + [-i fără nici o urmă de sonoritate].
láii ; lăi : 495.
láii ; lȟăi : 502.
láiâ ; lȟéie, [K] lăi, álbă ; álbi : 475.
lái ; lȟăi, álbâ ; álbi : 479.
cărúntâ ; cărúnțe : 463.
carúntî ; carúnțiĕ : 465.
cărúntă ; cărúnti, álbă ; álbi : 476.
cărúntă, ᶜálbâ ; ᶜálbe : 485.
súrâ ; súri : 501.

PURICE, pl. „puce“

[86]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la acela care te pișcă (ciupește etc) noaptea în pat și pe care nu poți să-l prinzi ușor, că sare ?
AIS 474 ; ALL 532 ; ALMC 359 ; ALA 1072 ;
NALR : Olt. I 18 ; Bn. I 21.

II. púriși ; púriŝ : 476, 479, 489, 497-499, 504-506, 508-512, 514, 516-524, 526-528, 529 + ȟómu cu púriŝ îi puricós ; -cóș, 530 + mînca-ți-ar púriŝi [!], 531-537, 539, 540, 542-546, 549-551, 552 + ȟómu-i puricós ; -cóș, 553, 557-559, 562, 566, 568, 569, 573, 576, 577, 581, 582, 584, 589-592, 594-598, 600-607, 609, 610, 612-614, 619-621, 628, 629 [!], 630, 631, 635, 639, 640 [!], 644, 645 [!], 646-648, 650, 652 [!], 658, 659, 662, 665 [!], 667, 668.
púriŝi ; púriŝ : 466, 470, 515, 556, 560, 561, 571, 572, 574, 583, 588, 593, 626, 638 + sări vîrtós.
púriĉi ; púriĉ : 502, 579, 580, 585, 586, 641, 642 [!], 651 [!], 654, 655, 657, 664, 669.
púriși ; púriŝ : 513, 538, 541, 547, 623, 624 [!], 660.
púriĉi ; púriĉ : 473, 475, 481, 484 + [II] púriĉĕ ; púriĉ.
púrʼŝi ; púriŝ : 469, 492.
púriŝe ; púriŝ : 478 + sari-anáľťin, 575.
púric ; púriŝ : 500, 548 [!].
púriŝi ; púriŝ : 507, 587.
púriși ; púriŝ : 616, 622.
púrʼŝi ; púriŝ : 627, 649 [AL] [!].
púriŝi ; púriŝ : 461.
púriŝĕ ; púriŝ : 462.
púriĉă ; púriĉ : 463.
púriĉî ; púriĉ : 464.
púriĉiĕ ; púriŝ : 465.
púriĉi ; púriŝ : 467 [!].
púrʼĉe ; púriĉ : 468 + [II] púriĉi ; púriĉ.
púriĉi ; púriĉ : 471.
púriŝi ; púriŝ : 472.
púriși ; púriĉ : 474.
púrʼŝi, púric ; púriŝ : 477.
púricᶜ ; púriŝ : 480.
púriŝe ; púriŝ : 482.
púriĉe ; púriŝ : 483.
púriŝĕ ; púriŝ : 485.
púriŝe ; púriŝ : 486.
púriși ; púriŝ : 487.
púriŝĕ ; púriŝ : 488.
púriŝĕ ; púriŝ : 490.
púriși ; púriŝ : 491.
púriŝȟe ; púriŝ : 493 + [II] púriși ; púriŝ.
púric, púrʼŝi ; púriŝ : 494.
púricᶜ ; púriĉ : 495.
púric ; púriŝ : 496.
púricu [a] ; púriŝ : 501 [!].
púriŝĕ ; púriŝ : 503.
púriŝi ; púriŝ : 525.
púrŝi ; púrŝ : 554.
púriși, um púrʼŝi ; púriŝ : 555 + [II] púriși ; púriŝ.
púriŝĕ ; púriŝ : 563.
púriși ; púriŝ : 564.
púrŝi ; púriŝ : 565 + dómnu ~.
púriŝi ; purŝ : 567
púriși ; púreŝ : 570.
púrŝe ; purŝ : 578.
púriși ; púriŝ : 599.
púriși, púric ; púriŝ : 608.
púric ; púriŝ : 611.
púriși ; púriŝ : 615.
un púricᵘ ; púriŝ : 617.
púriși ; púriŝ : 618.
púriși ; púriŝ : 625.
púriĉi ; púriĉ : 632 [!].
púriĉi ; púriŝ : 633 [!].
púriși ; púriŝ, púrʼŝili [a] : 634.
púriĉi, púriĉ : 636.
púriĉi ; púriĉ : 637 + pă cît ie de mititel, și vodă se teme de ȟel.
púrŝi ; purŝ : 643 + [ʌ] púriși ; púriŝ [!].

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

púrići ; púriš : 653 [!].
púriši ; púriš : 656 [!].
púriši ; púrič : 661 [!].
púriši ; púreš : 663.
púriši ; púrič : 666.
púreče ; púrič : 670.

LINDINI, sg. „lentes"

[88]

I. [Întrebare indirectă] Cum le ziceți la ouăle albe ale păduchilor ?
AIS 476 ; ALL 531 ;
NALR : Olt. I MN pl. 1 ; Mar. I 23 ; Bn. I 20.

II. *lindini ; lindină : 472, 487, 498 + ńómu-i lindinós ; -nos, 499, 500, 501 + ? nu li spu niș ăntr-um fieli, cî nu le-am văzut cum îs, [ɛ] ~, 507, 509, 511-514, 516-518, 520-523, 524 + îi albă și fáši păduk, 525, 527, 528, 531, 533, 539, 540, 542, 544, 548, 549, 551, 552, 556, 560, 561, 568, 571, 575, 577-579, 589, 591-593, 599, 602, 606, 615, 616, 628-630, 632, 633, 636-641, 642 [ɛ], 643-646, 652, 654, 656, 659-661, 663, 665, 667, 669 [!].*
lindini ; lindinî : 536, 538, 550, 557, 566, 567, 580-583, 586, 587, 590, 594-596, 598, 600, 601, 603-605, 607-609, 611, 612, 614, 617, 618, 620, 621 [!], 623, 624, 631, 634, 635, 647 [ɛ], 648, 650, 658, 662, 668.
lindini ; lindină : 489, 510, 526, 529, 530, 535, 543, 553.
lindini ; lindină : 474, 477, 496, 502, 651, 657.
lind'ini ; lind'ină : 504, 506, 534, 574.
lind'in ; lind'ină : 462, 463.
lindini ; lindină : 469, 495.
lindini ; lindină : 505, 664.
lindini ; lindină : 532, 545.
lind'ini ; lind'inî : 569 + [*] lingini ; lingini, 573.
lind'in ; lind'ină : 461.
lind'ini ; lindină : 465.
lind'iń ; lind'ină : 466.
lindin ; lindină : 468 + [II] puĭ di ḱóuă, [K] uóuâ di padúti.
lind'iń ; lind'ină : 470.
lindeni ; lindenă : 471.
lind'in ; lind'ină : 473.
lind'in ; lind'ină : 476.
lind'in ; lind'ină : 478.
lindiń ; lindină : 479.
lindin ; lindină : 480 [ɛ].
lindiń ; lindină : 481.
lindină ; lindin : 482 [!]
lindini ; lindin [sgm.] : 483.
lindini ; lindină : 484 + [II] lindiń ; lindină.
lind'in ; lind'ină : 486.
lindini ; lindină : 488 [ɛ].
lind'in ; linğină : 490.
linğin ; lind'ină : 491.
lindini, lindini, lindină : 492.
lindini ; ~ [s. F.] : 497.
linğin ; lind'ină : 503.
lindini : 508.
ŭ lindini ; lindini, lindini [n.] : 515.
lindini ; lindină : 519.
lindini ; lindinî : 537.
lindini ; lind'ină : 541.
lindini ; lindină : 546.
lindini ; lindinî : 547.
linğin ; linğină : 554.
lingin ; lingină : 555 + [II] lingin ; lingină.
lingini ; lingini : 558.
lindini ; lindenî : 559.
lind'ini ; lind'inî : 562.
lind'in ; lind'ină : 563.
lindin ; lindină : 564.
lind'in ; lind'ină : 565.
linğini : 570.
lindini ; lindină : 572.
lingini ; lingină : 576 + [Și despre o fată foarte tînără, cu înteles peiorativ.]
lindini ; lindinî : 584.
lindini ; lindenâ : 585.
lindini, lindini ; lindină : 588.
lindini ; lindină : 597.
lindini ; lindină : 610.
lintini ; lintinî : 613.
lindini ; lindină : 622.
lindini ; lindină : 625.
lindini ; lindină : 626.
lindini ; lindinî : 649.
lindini ; lindină : 653.
lindini ; lindină : 655.
lindini ; lindină : 670.
lintă ; linti : 464 [ɛ], [?].
limpidi ; ~ : 467 [?].
uáuâ di paduki, [K] lindini ; lindină : 475.
uáuâ di păduč, [σ] lind'in ; linğină : 485.
oáuâ di paduč, lingin ; lind'ină : 494.
ḱóuî di păduk, lindini ; lindinî : 619.
uóuâ, [D] lindini : 627, „în armată" (1).
uóuâ ; uou, [K] lindini ; lindină : 666.
lárvâ, [σ] lindini ; lindină : 493 + așiga-s a păduhilu ? [II] lindin ; lindină.

III. S-a răspuns întîi cu [sg.] în pct. : 482, 489, 496, 498, 500, 504-506, 510, 514, 515, 522, 523, 525-527, 529, 530, 533, 534, 541, 543, 544, 553, 556, 596, 620, 624.

PĂDUCHIOS, pl. „pouilleux"

[89]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi ziceți unui om care-i plin de păduchi ?
ALR II MN 6810 ; cf. ALRM II 7, 8, 9 ;
NALR : Olt. I 20 ; Mar. I 24 ; Bn. I 19.

II. *păduḱós ; -ḱoș : 472, 489, 497-500, 504-524, 525 + ámu nimini nu maĭ ári, niș țigáni, 526-530, 532, 534, 537 + nu maĭ sînt acú, 538-543, 544 + îi plin di păduk, 545-553, 556, 557, 559 [!], 560, 561, 567, 571 + [I se spune așa și unui leneș și unui rău de gură], 575, 577-584, 585 [!], 586-589, 590 [!], 591, 592, 594, 595, 596 [!], 597, 598, 600-602, 604, 605, 606 [!], 607-609, 611-614, 618-623, 625 [!], 626, 627, 630, 632, 636, 638, 639, 641-643, 651, 654, 655, 656 [σ], 662, 663, 667 [ρ].*
păduḱós ; -ḱoș : 593, 603, 628, 633, 644, 645, 647, 660, 666.
păduḱós ; -ḱoș : 616, 634, 653, 658, 664.
păduḱós ; -ḱoș : 531, 533, 536, 624.
păduḱós ; -ḱoș : 535, 645, 617, 631.
păduțós ; -țoș : 558, 562, 573, 574.
păduč'os ; -č'oș : 462, 486, 503.
paduḱuós ; -ḱuoș : 474, 477, 487.
păduḱós ; -ḱoș : 566 [!], 657, 670.
păduḱós ; -ḱoș : 637, 668 + plin di păduk, [K] păduḱós, în scurti cuvinti, 669 [!].
paduḱós ; -ḱoș : 478, 481.
păduḱiós ; -ḱioș : 568, 646.
păduĉós ; -ĉoș : 569, 610.
păduḱós ; -ḱoș : 635, 661 [!].
păduḱós ; -ḱoș : 652, 659.
păduĉuós ; păduĉuoș : 461.
păduțós ; -țoș : 463.
paduḱós ; [ɛ] păduḱósî [a. ?] : 464.
paduḱuóș ; paduḱuóș : 465.
paduĉuós ; -ĉuoș : 466.
paduḱós ; păduḱóș : 467.
padutós ; păduțóș : 468 + [II] padutós, paduḱiós ; -tos.
paduĉós ; -ĉoș : 469.
păduĉós ; -ĉoș : 470.
păduḱós ; -ḱoș ; [B] păduĉós ; -ĉoș : 471.
padutós ; -tos : 473.
păduḱós ; paduḱós : 475.
păduĉósuli [voc.], păduĉóș : 476.
paduḱuós ; -ḱuoș : 479.
păduḱós ; paduḱós : 480.
păduigósî [!] ; -ḱuoș : 482.
paduḱuóș ; păduiḱuóș : 483.
păduḱós ; -ḱoș [!] : 484 + vaĭ da-i ~ ăcăla, [II] păduḱuósî ; -ḱuóși.
păduĉós ; -ĉoș : 485.
păduḱós ; paduḱós, [ρ] paduiḱós : 488.
păduĉuós ; -ĉuoș : 490.
paduĉós ; -ĉoș : 491.
păduḱós ; -ḱoș : 492.
păduḱós ; păduḱós : 493 + [II] păduḱós ; -ḱoș.
paduĉós ; -ĉoș : 494.
paduḱós ; -ḱuoș : 495.
păduḱós ; păduḱóș : 496.
păduḱuós ; păduḱuoș : 501.
paduḱuós ; -ḱuoș : 502.
păduḱuós ; păduḱuóș : 554.
păduĉuós ; păduĉuóș : 555 + și lingin'os [!], [II] păduĉós ; -ĉos.
păduĉuós ; -ĉuoș : 563.
păduḱós ; -ḱoș : 564.
păduțuós ; -țuoș : 565.
păduḱós ; -ḱoș : 570.
padutós ; -tos : 572.
paduĉós ; -ĉoș : 576.
păduḱós ; -ḱoș : 599.
păduḱós ; -ḱoș : 629 [!].
păduḱós ; -ḱoș : 640.
păduḱós ; -ḱoș : 649.
păduḱós ; păduḱóș : 650.
păduḱós ; -ḱoș : 665.
plin di păduk, [σ] păduḱós ; -ḱoș : 648.

III. Vezi h. LXXXVIII, LXXXIX.

PĂDUCHIOASĂ, pl. „pouilleuse"

[90]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e femeie ? (Vezi întrebarea precedentă.)
NALR : Olt. I 21 ; Mar. I 25.

II. *păduḱuásă ; ~ : 472, 484 + [II] păduḱoásă, 497, 499, 514, 522, 525-530, 532, 534, 537, 542, 543, 544 + îi plină di păduk, 545, 546, 549, 551-553, 560, 561, 568, 575, 589, 592, 602, 626, 629 [!], 630, 633, 636-638, 640-642, 646, 652, 654, 659-661.*
păduḱuásî ; ~ : 540, 550, 557, 559, 564, 566, 567, 571, 580-583, 590, 591, 594, 596 [!], 601, 603, 607, 614, 622, 631 [ɛ], 634 + lindinuásî [!], 635, 648, 649, 658, 662, 668.
păduḱuăsă ; ~ : 489, 498, 500, 504-508, 510-512, 515-521, 523, 524, 539.
păduḱuásă ; ~ : 541, 644 [!], 645, 655, 656, 666.
păduḱoásî ; ~ : 609 [!], 611, 612, 620, 621, 623.
păduḱoásî ; ~ : 538, 547, 608, 617, 619.
păduḱuásă ; -ḱuásă : 492, 588, 665, 667
păduḱuásî ; ~ : 587, 604, 618, 627.
paduḱuásă ; ~ : 487, 502, 578.
păduțuásî ; ~ : 558, 562, 573.
păduḱuásă ; -ḱuásî : 593, 664, 669 [!].
păduḱoásă ; ~ : 477, 479.
păduḱoásî ; ~ : 531, 533.
păduḱoásî ; ~ : 535, 598.
păduḱoásă ; ~ : 548, 606.
păduḱuásî ; ~ : 586, 613.
păduḱuásă ; -ḱuáse : 657, 670.
păduĉuásă ; păduĉuásă : 461.
păduĉoásă ; ~ : 462.
păduțuásă ; ~ : 463.
paduḱuása [a.] ; păduḱuáși : 464.
paduḱuásă ; -ḱuásă : 465.
paduĉoásă ; ~ : 466.
păduḱuásî ; paduḱuásî : 467.
păduțuásă ; padutuásî : 468 + [II] padutoásă ; -toásă.
paduĉuásă ; ~ : 469.
păduĉoásă ; ~ : 470.
păduḱuásă ; ~, [B] păduĉuásă ; ~ : 471.
păduțuásă ; ~ : 473.
păduḱuásă ; -ḱuásă : 474.
paduḱuásă ; -ḱuásă : 475.
paduĉoásă ; păduĉoásă : 476.
paduḱuásă ; -ḱoásă : 478.
păduḱuásă ; paduḱuásă : 480.
paduḱuásă ; ~ : 481.
păduiḱuásă [pl] ; păduḱuásă : 482.
păduḱuásă ; paduḱuásă : 483.
păduĉuásă ; păduĉuásă : 485.
păduĉoásă ; ~ : 486.
păduḱoásă ; paduḱoásă, [ρ] păduiḱoásâ, paduiḱuásă : 488.
păduĉuásă ; paduĉuásă : 490.
paduĉoásă ; ~ : 491.
păduḱuásă : 493 + păduḱuás-amîndóuî-s, [II] păduḱuásă ; ~.
paduĉuásă ; -ĉuásă : 494.
paduḱuásă ; -ḱuásă : 495.
păduḱuásă [pl] ; um păduḱuásă, [K] ḱo păduḱuásă : 496
păduiḱuásă [pl.] ; păduḱásă : 501.
păduĉuásă ; ~ : 503.
păduḱuásă ; ~ : 509.
păduḱuásă ; ~ : 513.
păduḱuásî ; ~ : 536.
păduḱuásă ; -ḱuásă : 554.
păduĉuásă ; păduĉuásă : 555 + și lingi-nuásî [!], [II] păduĉuásă ; -ĉuásă.
păduḱoásă ; ~ : 556.
păduțuásă ; păduțuásî : 563.
păduțuásî ; ~ : 565.
păduĉuásî ; -ĉuásî : 569.
păduḱuásă ; ~ : 570.
păduțuásă ; -țuáse : 572.
paduḱuásă ; ~ : 574 [!].
paduĉuásă ; ~ : 576.
păduḱoásă ; ~ : 577.
păduțuásă ; ~ : 579.
păduḱuásî ; -ḱuásî : 584.
păduḱuásî ; păduḱuásî : 585.
păduḱuásî ; -ḱuáse : 595.
păduḱoásă ; ~ : 597.
păduḱoásî ; ~ : 599.
păduḱoásî ; ~ : 600.
păduḱuásî ; -ḱuásă : 605.
păduĉoásă ; ~ : 610.
păduḱuásă ; -ḱuásî : 615.
păduḱuásă ; ~, păduḱuásî : 616.
păduḱoásă ; ~ : 624 + [!], la păduḱoása [= o mahala, cîteva case în satul Crasna].
păduḱuásă, -ḱuásă : 625 [!].

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

păduku̯ásâ ; -ku̯ásį : 628.
păduku̯ásâ ; -ku̯ásį : 632[!].
păduku̯ásâ ; -ku̯ásâ : 639.
păduku̯ásâ ; -ku̯ásį : 643.
păduku̯ásâ ; ~ : 647.
păduku̯ásî ; pădúku̯ásî : 650.
păduku̯ásî ; -ku̯ási : 651.
păduku̯ásâ ; -ku̯ásâ : 653.
păduku̯ásâ ; -ku̯ásį : 663.
III. Vezi h. LXXXVIII.

MINTE
„intelligence, jugeotte"
[93]

I. [Întrebare indirectă] Despre un om care înțelege repede și învată ușor orice lucru, spui că are în cap multă... ?
Cf. ALR I 72; F. ALRM I 13;
NALR: Olt. I MN pl. 1.

II. mínti : 477, 478, 487, 489⁺ îį žudicát la mínti, 495, 496, 498, 500, 501, 502⁺ ușór di cap, 514, 516-518, 520, 521⁺ îį bun di pópâ, 522⁺ sî fáŝi dáscăl, 524, 526, 529, 530⁺ priŝépi ŭușór, 531, 533-536, 545⁺ ŝįį diștépț au̯ múltâ mínti, 547⁺ ~ búnî, 549, 550⁺ ári cápu bun, 551, 553⁺ žúdicâ gíni, 557⁺ ăi bun di cárti, 559, 566, 567, 568⁺ îį sŭoį, 570, 580⁺ „minte și cel care nu spune adevărul", 581-583, 584⁺ îį luminát, 585, 586⁺ ári priŝépiri, 587, 590, 591, 594, 596, 598, 600⁺ și-i înțălépt, 601⁺ „un om care e umblat are mai multă minte", 602, 604-609, 612, 613, 620, 621, 629, 631, 632⁺ ŭușór di cap, 636, 640[ε], 641⁺ ágir la ~, 643, 646⁺ [întîi] conștįnțâ, 648, 649[ε], 650[ε][σ], 651, 652, 653⁺ ușór la cap, 654, 656, 658[ε][D], 662, 667, 669.

míntį : 471, 481, 492, 505, 515, 525⁺ sî fáŝi îmvațát, 527, 556, 560⁺ priŝépįrį, 561, 571, 575, 588, 592⁺ îį bun di pópâ, 593, 597, 624, 625, 626⁺ u̯ușór la ~, 664.

mínťi : 479, 504, 506, 510⁺ pre múltâ ~ strícâ, 528, 537, 541, 544, 562, 564, 569, 573, 599, 603.

mińti : 497, 499, 508, 509⁺ priŝépi tắti lúcrurili, 511, 512⁺ îį bun di cap, 513, 523, 532, 542, 543⁺ priŝépi tăt ŝi fáŝi, 545.

míntį : 467, 474, 540, 548, 617⁺ îį bun di cap, 622, 647, 660, 661, 663, 665.

míntę : 470, 472, 578⁺ nu-į ca mínį, 579, 595.

míntį : 469, 473, 476, 574.

mínte : 475, 657, 670⁺ míntile [pla.].

mínťi : 519, 552.

mínťi : 576.

mínťĕ : 461.

mínťe : 462.

mínťĕ : 463.

mínťį : 464.

míntįĕ : 465.

mínťĕ : 466.

mínťį : 468⁺ n-aį mințîcâ, [II] matérįį ĉenușįį, mintį, îį cumintį.

míntį : 480.

mínťį : 483.

mínťį : 484⁺ acála-i cuminti, [II] mintį.

mińĉe : 485.

mínťe : 486.

míntįe : 488.

mińĉĕ : 490.

mínĉi : 491.

mínĉi : 494.

mínĉi : 503.

miñiți : 507.

míniį : 554.

mínĉi : 558.

mínĉįă : 563.

mínťį : 572.

mínťĕ : 577.

mínĉį : 610.

mínti : 618.

mínțįa [a.] : 634.

mínti, judicátâ : 539.

míntį, deșteptăŝúnį : 589.

dișteptăŝúni : 645.

dișteptăŝúni, mínti : 619[D](2), 630[σ](2), 668[D](2).

dîeșťiptaŝúńi, [σ] mínťį : 555⁺ [II] mínti, îį mintŭós.

dișteptăĉúni, mínti : 642[ε](1), [σ][ρ][B](2).

diștiptăĉúni, mínti : 659[σ](2).

diștîép..[K] míntį : 493⁺ [II] míntį.

diștépt, mínti : 628[ρ](2), [adj.](1).

priŝépiri, mínti : 614, 623.

priŝépiri, míntį : 616[ρ](2).

știįínțâ, mínti : 482, 633[ε](1), [D](2).

știínțâ, mínti : 639⁺ [σ](2), „învață ușor la școală".

știínțî, mínti : 644[ε][σ](2).

știįínțâ, diștеptăŝúni : 666.

glagóriįi, boábi, mínti : 538.

glagóniįi, míntį : 655[B](1), [ρ](2).

mimóriįi, mínti : 615[ρ](2).

memóriu, [K] mínti : 635.

judecátâ, mínti : 637[σ](2).

múltâ-nțălăpŝúni, mínťį : 565.

u̯ușór di cap : 627[ρ].

ŭușór dį cap, míntį : 638[σ](2).

țîníri di mínti, mínti : 611.

FRUNTE pl. „front"
[94]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC.)
Cf. ALRM I 18, 19; ALM 289; AIS 99;
NALR: Olt. I MN pl. 1.

II. frúnti ; frunț : 476-478, 480, 487, 489, 497-501, 504, 505, 507-513, 515-522, 523⁺ dácî-į iátâ sî zîŝi câ ieștí diștépt, 524, 526, 527, 529⁺ frúnti mári, mínti múltâ, 530, 532-534, 536, 539-546, 548-550, 551⁺ dácî-į látâ ieștí diștépt, 552, 553, 559, 564, 566-568, 571, 580-587, 590, 591, 594, 596, 599, 601, 603-609, 611-615, 618, 619, 621, 623, 628, 629, 632, 636, 639, 640[ε], 644-646, 648-652, 658-660, 662, 667, 668.

frúntį ; frunț : 481, 495, 514, 535, 556, 560, 561, 575, 579, 588, 589, 592, 593, 616, 624, 626, 637, 661.

frúntį ; frunț : 531, 538, 598, 617, 620, 622, 631, 663.

frúntę ; frunț : 472, 578, 595, 597, 602, 633.

frúnťi ; frunț : 506, 528, 537, 569.

frúnťę ; frunț : 470, 486, 525⁺ dácî-į mári ieștí diștépt.

frúnťe ; frunț : 466, 577.

frúnțea [a] ; frunț : 471, 600.

frúnte ; frunț : 475, 658.

frúnti ; ~ : 557, 630.

frúnti ; frunțį : 634, 641.

frúnti ; frunț(i) : 642, 666.

frúntį ; frunț : 656, 665. frúnte ; frunțį : 657, 670.

frúntį ; frunțį : 664, 669.

frúnțįĕ ; frunț : 461.

frúnťę : 462.

frúnťĕ ; frunț(i) : 463.

frúnťį ; frúnťį : 464.

frúnțįă ; frunț : 465.

frúnțįĕ ; frunț : 467.

frúnťį ; frunț(e) : 468⁺ [II] frúntį ; frunț.

frúntį ; frunț : 469.

frúnťį ; frunț : 473.

frónțį ; frunț(i) : 474.

frúnťi ; frunț : 479.

frúmțį ; frunț : 482.

frúntį ; frunț : 483.

frúnťį ; ~, [ρ] frunț : 484⁺ [în propoziția] „doi oameni au două frunț", [II] frúnti ; frunț(i).

frúnĉa [a.] ; frunț : 485.

frúnțįe ; frúnț(i) : 488.

frúnĉĕ ; frunț : 490.

frúnĉi ; frunț : 491.

frúntį : 492.

frúmțį ; frunț : 493⁺ [II] frúntį ; frunț.

frúnĉį ; frunț : 494.

frúnțįa [a.] ; frunț : 496.

frúnti ; frunț : 502.

frúnĉį ; frúnĉį, [ρ] ~ : 505.

frúntį ; ~ : 547.

frúnťįâ ; frunsî : 554.

frúnťį ; frunț : 555⁺ [II] frúnťį ; frunț.

frúnĉį ; frunț : 558.

frúnťi ; frunț : 562.

frúnĉĕ ; frunț(i) : 563.

frúnťį ; frunț : 565.

frúnťį ; frunț : 570.

frúnťę ; frunț : 572.

frúnťį : 573.

frúnťi ; frunț : 574.

frúnťi ; frunț : 576.

frúnĉį ; frunț : 610.

frúntį ; frunț : 625.

frúnțea [a] ; frúnti, [K] frunț : 627.

frúntę ; frun...ț : 635.

frúnti ; frunț(i) : 643.

frúnti ; frunț : 647.

frúntį ; [ε] fru.. [ρ] frunț : 653.

frúntį ; ~ : 654.

frúntę ; frunț(i) : 655.

ÎNCREȚESC (fruntea) (ind. prez. 1)
„je plisse (le front)"
[95]

I. [Întrebare indirectă] (IMIT.)
ALR II MN 6317; ALMC 1260;
NALR: Olt. I MN pl. 2; Mar. I 27; Bn. I 24.

II. îŋcrețắsc : 466, 487⁺ ~ frúnțįa, 489, 497, 499, 500, 504, 505, 510, 514, 515⁺ ~ frúnțįa, 518, 520, 522, 523⁺ la ŝúdâ mári ŭo-ŋcrețắștí, 524-526, 527⁺ fáŝi cuț, 528, 529, 531, 532, 533⁺ ~ frúntea, 534-536, 537⁺ ~ frúnțea, 538, 540, 541, 544⁺ strîŋg kélįa válurí, 548, 551, 552, 560, 566⁺ ~ frúnțea, 568, 569, 572-576, 577⁺ ~ frúntea, 579, 582, 583, 589, 590, 592, 593, 595, 597, 598, 599⁺ ~ frúnțįa, 600⁺ ~ frúnțea, 603, 605, 606⁺ ~ frúnțea, 607, 608⁺ ~ frúnțea, 609, 610⁺ ~ frúnca, 611-613, 615, 617⁺ ~ frúnțea, 618, 619⁺ ~ frúnťįa, 620-622⁺ ~ frúnțea, 623, 624⁺ ~ frúnțea, 625, 629⁺ frúnțea-ŋcrețîtâ, 630, 632-634, 638⁺ [Soția inform. pronunță cuvinte de acest fel cu ŭ: frigŭ.], 640, 642, 646, 647, 650, 652, 654, 659⁺ ŭo ~, 661, 663, 667, 669.

ŭo-ŋcrețắsc : 471, 472, 491, 556-559, 562, 580, 581, 586, 588, 596, 601, 604, 616, 651, 662.

îŋcrețắștí [3] : 513, 516⁺ amú sî zîŝi cî fáŝi ridurí ; rid, 519, 521, 553.

îŋcrețắștí [3] : 498, 507⁺ fáŝi cúti, 509, 542⁺ ăi sî stríŝi kélįa.

îŋcrețắsc : 508⁺ fac cúti pi frúnti, 530⁺ ~ frúnțįa, sî fac cúti pi frúnti, 543, 585.

îŋcrețĕ́sc : 512, 517, 545, 594.

îŋcrețắscŭ : 614, 637, 639, 649.

îŋcrețĕ́ștí [3] : 511, 546, 549.

îŋcrețésc : 567⁺ ~ frúnțea, 664, 670⁺ „o fac creáță".

o-ŋcrețắștí [2] : 636, 643, 665.

o-ŋcrețắsc : 641, 644, 656[σ].

îŋcrețắs‿frúnțea : 469, 547.

îŋcrįțắsc frúnțįa : 475, 477.

ŭo-ŋcrețắsc : 481, 486.

ŭo-ŋcrețắsc : 490, 503.

îŋcrįețắsc : 502⁺ ~ frúntea, 554.

u̯o-ŋcrețắsc : 626, 631.

u̯o-ŋcrețắsc(ŭ) : 653, 666.

îŋcrįețắs‿frúnťa : 461.

ŭo-ŋcrîețắsc(i) : 462.

o-ŋcrățĕ́ștʰ [2], eu‿ŭŋcrățắsc(h) [1] : 463.

îŋcrįețắsc frúnțįĕ : 464.

îŋcrįțắs : 465.

u̯-ŋcrįĕțắsc : 468⁺ [II] ŭo-ŋcrețắsc.

o-ŋcrįțắsc : 470.

ŭo-ŋcrețắsc : 473.

ŭo-ŋcrețắscᶜ : 476.

îŋcrįțắs‿frúnțįa : 478.

îŋcrețắsc(h) : 479.

o-ŋcrîețắsc : 480.

ŭo-ŋcrįețắs : 482.

îŋcrįĕțắș‿frúnțįa [2] : 483.

îŋcrįețắs‿frúnțįâ : 484⁺ [II] ŭo-ŋcrețắsc.

sâ-ŋcrețắ frúnĉa [prez. 3], îŋcrįțắsc [1] : 485.

îŋcrețắsc frúnțįa : 492.

ŭo-ŋcrîețắștí frúnțea [2] : 493⁺ [II] îŋcrețắsc frúnțįa.

îŋcrețắsᶜ‿frúnĉa : 494.

ŭo-ŋcrįțắscᶜ : 495.

u̯-ŋcrițắsc(h) : 496.

ŭo-ŋcrețắștí [2] : 501.

îŋcrețĕ́sc : 506.

îŋcrețĕ́ști [3] : 539.

ŭo-ŋcrețĕ́sc : 550.

u̯-ŋcrįțắs‿frúnțįa : 555⁺ [II] îŋcrețắs‿frúnťįa.

îŋcrĕțắsc frúnțea : 561.

ŭo-ŋcrețắsc(h) : 563.

îŋcrețắsc : 564.

u̯o-ŋcrįețắscʰ : 565.

îŋcrățĕ́sc : 570.

mă-ŋcrețắsc : 571.

ŭo-ŋcrățắsc : 578.

îŋcrețắs‿frúnțįa : 591.

îŋcrețắsc : 627.

o-ŋcrețésc : 635.

o-ŋcrețắsc : 645.

o-ŋcrețắsc(ŭ) : 648.

îŋcrețîm [4] : 655.

îŋcrețéște frúnțea [3] : 657.

ŭo-ŋcrețắscŭ : 668.

ŭo-ŋcrĕțắsc(i), ŭo posomorắsc(i) : 587.

crețắsc : 584, 658⁺ ŭo ~.

crițắștį [3] : 467.

ŭo-ŋcruntéz : 602.

s-ŭo-ŋgrudắștį așă pįélįă, [σ] ŭo-ŋcrețắștį [3] : 474.

mij dįntr-ắnsa, faŝ crįeț pį dắnsa [2], [ρ] îŋcrįețắs‿frúnțea : 488.

o strîŋg, [ρ] ŭo-ŋcrețắsc : 628.

o strîŋg, fac cúti, îŋcrețắștí [2] : 660.

TÎMPLĂ, pl. „tempe"

[96]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC)
ALRI 14; ALRM I 20; AIS 100; ALG 582; ALM 725;
NALR: Olt. I MN pl. 2; Bn. I 25.

II. tímplă; tímpli: 473, 487, 489, 497-499, 500+ dacă ti păleşti acolo, mori, 504, 506, 507+ partia slabă a capulu, 508-512, 514, 516-522, 523+ îi partia slabă a capulu; dacă ti păleşti unu acolo, ai murit, 524, 526-532, 534, 541, 542+ partia slabă a capulu, 543, 544, 545+ dacă ti păleşti la tîmplă, mori, 546, 549, 551-553, 570, 612, 630, 636, 639, 640, 642, 644, 646, 652, 654, 661, 666.

tímpli; tímpli: 533, 536, 537, 550, 558, 562, 564, 566, 567, 571, 580, 581, 583-587, 590, 591, 594, 596, 598, 599, 601, 603+ [întrebare: „m-am lovit la ...?" (indic.)], 604, 605, 607, 608, 614, 619, 621, 623, 648, 650, 651, 658, 668.

tímplă; tímpli: 469, 481, 492, 494, 505, 515, 525, 539, 548, 555+ [II] tîmplă; tímple, 556, 560, 561, 568, 572, 574-577, 579, 588, 589, 593, 600, 610, 616, 624, 626, 632, 633, 638, 643+ „i-o dat la buăgi - la tîmplă", 659, 669.

tímplă; tímple: 462, 463, 490, 657, 662 [L], 664, 670.

tímplă; tímple: 472, 578, 597, 641, 655.
tímpli; tímpli: 569, 582, 617, 622, 631.
tímplă; tímpli: 513, 628, 629, 645.
tímpli; tímpli: 557, 559, 602, 635.
tímpli; tímpli: 634, 663, 667.
tímplă; tímpli: 653, 656, 660.
tímplă; tímple: 535, 592.
tímpli; tímple: 595, 613.
tímplă; tímpli: 606, 618.
tímpli; tímpli: 609, 611.
tímplă; tímpliă: 461.
tiempli; tiempli [?]: 464.
tímplă; tímplie: 465.
[ɛ][σ] tímplă; tímpli: 468+ [II] muăl'ii capului [pl t.].
tímplă; tímple: 470.
tímpla[ə]; tímple: 471.
tímplă; tămpli: 479.
tămplă; tămpi: 480.
tímplă; tímpli: 482.
tímplă; tímpli: 483.
tímplă; tímple: 485.
tímplă; tímple: 486.
tímplă; tímpli: 491.
tímplă; tămpli: 493+ [II] tímplă; tímpli.
tímpla[ə]; tímpli: 496.
tămpfli; tămpfli: 501+ [Are aspectul unei africate • germ. Apfel].
tímplă; tímpli: 503.
tímpli; tímpli: 538. tímpli; tímpli: 540.
tímpli; tímpi: 547.
tímple[ə]; tímpli: 554.
tâmpla capului; tímpli: 563.
tímple[ə]; tímpli: 565.
tímpli; tímpli: 573.
tímplă; tímpli: 615.
tímpli; tímpli: 620.
tímplă; tímpli: 625.
tímpla parcî [ə]; tímpli: 627.
tímplă; tímpli: 647.
[ɛ] tímplă; tímpli: 665.
tímplă; tímpli, buăgi; ~: 637.
tímpli; tímpli, buăgi; bog: 649+ i-am fript ho guăgi la buăgi di-o kicat ẑuos.
muăl'ii capului; muăli di cap: 474.
muăl'ia capului; muăl'i: 475.
muălia capuli; muol' di cap: 477.
muăliii capului [ə]: 484+ aiš îi muălili capulu cîn ti lovieşti, [II] tímplă; tímpli.
muălia capulu; muol': 495.
[ɛ] ling-ho ureke: 478.
la ureki: 502.
tímpană; -păni: 466.
pîinta capului; pîint[ǫ] pîinti; muăl'ii capuli: 476.
(la) făgurița capulă; făguriți, (la) tămpla capulu; tímplă: 488.
?: 467.

OCHI, pl. „œil"

[97]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC.)
Cf. ALR I 76; cf. ALR II 12; ALRM I 21, 22, 27; ALM 80; ALF 932, 933; AIS 101; ALL 1061-1063; ALG 584, 585; ALMC 1257; ALA 1199;
NALR: Olt. I 24; Mar. I 28; Bn. I 26.

II. ʮok; ~: 472, 475, 497-499, 505, 508, 509, 511-521, 524, 526-540, 542, 543, 545-551, 553, 556, 557, 567, 568, 570, 571, 575, 577-582, 584-587, 589-591, 595-597, 599-602, 604-607, 612, 613, 618, 619, 622, 623, 638, 642.

ʮok; ~: 467, 477-481, 487, 488, 492, 495, 502, 564, 598, 608, 609, 611, 617, 620, 621, 625-629, 632, 633, 655, 658, 663.

ʮok; ʮok: 588, 593, 594, 603, 614, 630, 637, 640, 648, 649, 652-654, 659, 664, 667, 669.

ʮok; ~: 489, 500, 504, 506, 507, 510+ trebi sî ai doi, cî altfel iești kor, 522+ mușai ai doi ʮok, 523, 525, 541, 544, 552.

ʮok; ʮok: 615, 634, 641, 645-647, 650, 665, 668.

ʮoč; ~: 461, 466, 469, 476, 486, 490, 494, 503.
ok; ~: 560, 561, 566, 583, 592, 657.
ʮok; ʮok: 616, 635, 639, 660, 666.
ʮol; ~: 558, 572, 574.
ʮok; ʮok: 643, 656, 662.
ʮok; ʮok: 482, 496.
ʮoč; ʮoč: 491, 554.
ʮoč; ~: 576, 610.
ʮok; ʮok: 651, 661.
ʮoč; ~: 462.
ot; ~: 463+ ot; ʮotur [= băltoacă, mlaștină sau porțiune mică de pădure tăiată sau doborîtă de vînt].
ʮok; două ʮok, [ǫ] ~ [?]: 464.
ʮok; ok: 465+ [k cu ocluzie foarte slabă; ușoară impresie de africată].
ʮot; ʮot: 468+ [II] ʮot, ʮoki; ʮok.
ʮoč; ʮoki: 470.
ʮok; ~, [B] ʮoč; ~: 471.
ʮoč; ~: 473.
ʮok; ~: 474.
ʮok; ʮok: 485+ [k cu ocluzia slăbită; ușoară impresie de africată].
ʮoki [pl.ə], ʮok; ʮok: 484+ [II] ʮok; ~.
ʮok, [K] ʮoč; ~: 485.
ʮok; ʮok: 493+ [II] ʮok; ~.
ʮok; ʮoik: 501.
ʮoč; ʮoč: 555+ [II] ʮoč; ʮoč.
ʮok; ok: 559.
ʮot; ~: 562.
ʮoč; ~: 563.
ʮot; ~: 565.
oč; ~: 569.
ʮot; ~: 573.
ʮoki; ʮok: 624.
ʮoki [plə]; ʮok: 631.
ʮoki [plə]; ʮok: 636.
ʮok; ʮok; 644.
ʮok; ʮok: 670.

III. Vezi h. LXXXVIII, LXXXIX.

(ochi) NEGRI
„(yeux) noirs"

[98]

I. [Întrebare indirectă] Ce fel de ochi zici că sînt aceia care-s ca tăciunele?
ALF 916; AIS 1574; ALL 1113; ALG 633; ALMC 1304;
NALR: Olt. I MN pl. 2.

II. négri: 469, 472, 474-477, 479, 481, 487, 490, 491, 497, 498, 499+ au ʮok négri șî țigani, 500, 503, 507-509, 511, 512+ îs ca păcura, păcurii, 513-517, 518+ ca tesunili, 519, 520+ îs tesunii, 521-523, 526, 527, 529+ ʮomu-i negrișos la fața, 530-534, 535+ ʮok ~, 536, 538-546, 547+ cu ʮoki ~, 548+ negru [sg.], 549, 551, 553, 561, 566, 571+ ʮakiș, ʮakiși 'cu ochii negri', 572, 577, 578, 581, 582, 584, 587, 588, 591, 592, 595, 597+ ʮok ~, 598-600, 602-604, 606+ ʮok ~, 607-612, 614-620, 621+ negru [sg.], 622, 623+ negru [sg.], 624-631, 633, 634+ negru [sg.], 635, 636, 637+ negru [sg.], 638+ negru [sg.], 639-641, 642+ negru [sg.], 643, 645, 646+ negru [sg.], 648, 649, 651-658, 659+ negru [sg.], 660, 661+ negru [sg.], 662, 663, 664+ negru [sg.], 665-668, 669+ negru [sg.], 670.

nḙgri: 471, 478, 480, 482+ ʮok ~, 484+ ʮoki ~, [II] négri, 495, 496, 501, 505, 550, 556-560, 562, 565, 567, 568, 574, 575, 579, 580, 583, 585, 586, 589, 590, 593, 594, 596, 601, 605, 613.
négri: 466, 473, 486, 552, 569, 573, 576.
niegri: 463, 468+ [II] nḙgri, 554, 555+ [II] négri.
niegri: 461, 502, 564.
négri: 489, 504, 510.
négri: 537+ negru [sg.], 570, 650+ negru [sg.].
négri: 506, 525.
négri: 524, 644.
négri: 462.
niegri: 464.
niăgri: 465+ ʮok ~.
niegri, niegri: 467+ ʮok (2).
négri: 470.
négri: 483.
nḙgri: 485.
nḙgri: 488+ ʮoki ~.
négri: 492.
niegri: 493+ [II] nḙgri.
négri: 494.
négri: 528.
niegriă: 563.
négri: 632.
négri: 647.

(ochi) ALBAȘTRI
„(yeux) bleus"

[99]

I. [Întrebare indirectă] Ce fel de ochi sînt aceia care sînt ca cerul senin?
ALA 233;
NALR: Olt. I 25; Mar. I 30; Bn. I 29.

II. albástri: 463, 466, 471, 472, 477, 487, 490, 492, 493+ așiia-s ʮok ~, [II] albástri, 495, 497, 500, 505, 509, 510+ îs ca șeru, mierăi, 514+ ai sinială la ʮok [!], 516, 517, 522, 525, 526, 528+ ai ʮok sînilii, 530-534, 535+ ʮok ~, 536, 537, 539-542, 544, 545+ ai ʮok sănini, 546, 548, 551-553, 556, 557, 559-562, 564, 566-576, 578-580, 582, 583, 586-596, 598, 601-614, 615+ ca čicuăra, mai înkiș, mai dișkiș, 617, 621, 623+ ʮok ~, 626, 628-631, 633+ ca de viperă [!], 634+ albástru [sg.], 635-641, 642 [ɛ], 643-645, 648, 651-655, 657, 658, 659+ albástru [sg.], 660, 661+ albástru [sg.], 662-665, 667, 668, 669+ albástru [sg.], 670.

albástri: 469, 470, 475, 476, 478, 479, 481, 486, 491, 494, 502, 504, 524, 547+ ʮok ~, 558, 577, 581, 584, 585, 616, 646+ albástru [sg.], 656.

albăștri: 489, 499+ sî zîși că ʮoki-s nerîi; -rîu, 506, 507+ îs sînii, ca sînia la, 508, 511, 513, 515, 518+ ca șeriu sănin, 520, 521, 543, 549.

albástri, albăștri: 462, 597+ [K] ʮok (2), ʮok (1), 624+ ʮok (1), [K] (2), 650.
albáștri: 563, 599, 618, 619.
albáștri: 627, 632, 647, 666.
albáștri: 496, 565, 600.
albáștri: 620, 622, 625.
ᵊalbáștri: 461.
[ɛ] ᵊalbástir, -bástí: 464.
ᵊalbáștí: 465.
ᵊalbáștí: 467.
ᵊalbáștri: 468+ [II] albáștri, -báștri.
ᵊalbástri: 474.
ᵊalbáștri: 480.
albăștri: 482.
ᵊalbáștri: 483.
ᵊalbáștri: 485.
ᵊalbáștri: 488.
ᵊalbáștri: 501.
albăștriĕ, albástri: 503.
albáștri: 538.
albáști: 550.
ᵊalbáștri: 554.
ᵊalbástri: 555+ [II] albástri.
albăștri, mierăi: 438+ [V] (2), 523+ „ochi" (2) [vezi întrebarea 1587: „cer mierău"].
albăștri, [V] mierăi: 512.
albăștri, [B] mierii: 519.
albăștri, [V] sînii: 527.
albăștri, sînii: 529.
albăștrii, albáștri: 649.
vierd, [K] albáștri: 473.
vierd, [ǫ] albáștri: 484+ [II] albáștri.

(ochi) CĂPRUI
„(yeux) marron"

[100]

I. [Întrebare indirectă] Dar despre ochii care nu sînt nici negri, nici albaștri, nici verzi, cum zici că sînt?
NALR: Olt. I MN pl. 2; Mar. I 31; Bn. I 29.

II. căprîi: 463, 470, 472, 476+ „în sat îs di tăți mamili", 486, 489+ di două culori, 497, 499+ între verz și négri, 500, 504, 503, 505, 506, 507+ n-au niș ʮo coluări [!], 508, 509, 510+ îi ai tulburi, 511-515, 516+ îs cafinii, 517, 518, 520, 523+ îs amesticaț [!], 524, 525, 527, 529+ îs proșcaț di culori [!], 530+ di tăți culorili [!] 531, 533, 535+ ʮok ~, 538, 541-543, 544+ proșcat ca di cafe [!], 545+ bat mai mult la négru, 546, 547+ ʮok ~, 549-551, 552+ au tăti culorili [!], 553+ ʮok căprî [!], 556-558, 560-562, 564, 566-568, 570, 573, 577, 579-584, 585+ „cum au caprele", 587-594, 596, 602, 603, 605, 607, 609, 610, 614, 616, 617, 619, 620, 622, 627, 629 [ɛ], 637, 639-642, 644, 648, 649, 650+ căpriu [sg.], 651, 654 [σ], 655, 658, 660, 661+ căpriu [sg.], 662, 664-666, 668, 669+ căpriu [sg.], 670+ „în jos se zice căprui".

căprii: 466, 469, 473, 475, 487, 490, 491, 502, 574, 576, 578, 586.
căprîi: 461, 462, 575.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

caprĭi : 465.
caprĭ : 467.
caprĭ : 468⁺[II] caprĭ.
caprĭ : 478.
căpri : 482.
căprĭ : 484⁺[II] căprĭ.
caprĭ : 488.
căprĭ,[K] căprĭ : 492.
caprĭ : 494.
căprĭ : 496.
căprĭ : 554.
căpri : 555⁺[II] căprĭ.
cănrĭ, căprŭi : 528 [R](2), 553⁺tinĭri zîc amú căprŭi, 618, 659.
căprĭ, tulburi : 526.
căprŭi : 471, 498, 519, 521, 522, 532, 534, 536, 548⁺ ȣok ~, 559⁺[*] căprĭ, 565, 569⁺[*] căprĭ, 572, 595, 598-600, 604, 606, 608, 611, 615, 621, 623, 624⁺ ȣok ~, 625⁺ „ar veni tot mai pi familii", 626, 628, 630-632, 633⁺ fură ĭinima ȣorcŭi, 634, 643⁺[*] gălbŭi, [D] căprŭi „mai des gălbŭi", 645-647, 652, 653, 657, 663, 667⁺ [*] verz.
caprŭi : 479, 481, 495.
caprŭi, căprŭi : 480.
căprŭi : 483.
căprŭi : 485.
căprŭi : 493⁺[II] căprĭ.
căprŭi : 563.
căprŭi, căprĭ : 504, 537 [K],[S](2), 571 [V](2).
caprŭi,[K] caprĭ : 477⁺(2) pi batrînĭești.
castanĭ : 464, 636⁺ „cum spun țigăncile", 656.
castanĭ,[Q] caprĭ : 474.
cînikĭ : 601.
cînikĭ,[Q] căprĭ : 612.
gălbini : 613.
gălbini sau căprĭ : 638.
tulburi : 540⁺ „căprĭ îs mai mult negri".
sămînțĭ : 597⁺ „ȣok ~, ca sămînța de cînepă", [D] „căprĭ îs cam galbeni".
cakĭ, [Q] gălbini, [Q],[K] gălgini : 635.

OCHELARI „lunettes"

[114]

I. [Întrebare indirectă] Ce poartă omul, pe nas, cînd nu vede bine ?
ALRM I 23 ; ALM 377 ; ALS 51;
NALR : Olt. I 26 ; Mar. I 37; Bn. I 27.

II. ȣokelari : 472, 498⁺ ~[sg], 499, 504, 505, 514, 515, 517⁺ ȣokelar [sg], 532⁺ ~[sg], 533, 534⁺ ~[sg], 535, 538, 546, 551⁺ ȣokelar [sg], 556, 559, 560, 567, 568, 573, 578, 579⁺ okelar [sg], 580, 581, 584, 585⁺[După pl. subiectul încearcă să dea sg., dar declară că nu poate], 586-593, 594 [plt], 596, 597, 599⁺ ~ di videri, 600-607, 613, 614, 619, 622-624, 630, 637, 638, 640, 646, 651, 653, 661, 664, 670.
ȣokelari : 536, 550, 554, 608, 609, 611, 612, 615, 617, 620, 621, 626-629, 631, 634, 635, 639, 641-645, 648, 655, 656, 660, 663, 665, 668, 669.
ȣokilari : 464, 475, 481, 497⁺ ~[sg], 507, 509⁺ ~[sg], 510, 512, 513, 516⁺ ~[sg], 519, 520⁺ ~[sg], 521, 523-525, 526⁺ pui binoclu ca să ved [!], 527, 529⁺ ~[sg], 542⁺ binoclu korulu [!], 545, 548, 549, 552, 577, 652, 654, 658, 659.
ȣokilari : 477, 479, 480, 482, 495, 502, 625, 636, 647, 650, 662, 666.
ukilari : 489, 500, 508, 528, 541, 543, 544⁺ ~[sg], cu ăĭ ti binoclĕ [!], 553⁺ ukilar [sg].
ȣokĭlari : 474, 487, 616, 632.
ȣokĭlari : 478, 492, 493, 531.
ȣokelari : 558, 562, 572, 574.
okelari : 561, 566, 571, 583.
ȣočilari : 466, 476, 485.
okilari : 506, 511⁺ ~[sg].
ukelari : 522, 529.
ȣokelari [a] : 557, 657⁺ o perĕke dĕ ȣokelari.
ȣočelari : 576, 610.
ȣokelari : 582, 595.
ȣočelari : 461.
ȣočelar : 462.
ȣočelar : 463.
okilariĕ : 465.
ȣokilari : 467.
ȣočilari : 468⁺[II] ȣočilari ; ~, ȣokilari ; ~.
ȣočilari : 469.
ȣočilari, ȣokelari : 470.
ȣokelari, [B] ȣočelari : 471.
ȣočilari, ȣočilar : 473.
ȣokilariĕ, ȣokilari, ȣokilari : 483.
ȣokilari : 484⁺[II] ȣokilari.
ȣočilar : 486.
ȣokilari : 488.
ȣočelari : 490.
ȣočilari : 491.
ȣočilari : 494⁺[plt] doăuă părĕc gĭ ~.
ȣokilari : 496.
ȣok, [K] ȣokilari : 501.
ȣočelari, ȣočalari : 503.
ȣukilari : 518⁺ ȣukilar [sg].
ȣokalari : 530.
ȣokalari : 537.
okalari : 540.
ȣokelari : 547.
ȣokilari : 555⁺[II] očelari.
ȣočelariĕ, ȣočelari : 563.
ȣokilari : 564.
ȣokelari : 565.
očelari : 569.
očelari : 570⁺ ~[sg].
ȣočelari : 575.
ȣokealari : 598.
ȣokelari : 618.
ȣokelari : 633.
ȣokelari [a] : 649.
ȣokelari : 667.

III. Vezi h. LXXXVIII

OARBĂ, pl. „aveugle"

[118]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e femeie ? (Vezi întrebarea la h. 18.)
ALS 188;
NALR : Olt. I MN pl. 2 ; Mar. I 33.

II. ȣarbă ; ȣarbi : 517, 527, 529, 541, 543, 547, 570, 617, 627, 629, 636, 641, 642, 659, 663, 665, 666.
ȣarbî ; ȣarbi : 536, 586, 587, 594, 596, 605, 623, 631, 635, 648, 650, 658.
ȣarbă ; ȣarbi : 548, 560, 568, 572, 575, 585, 599, 628, 637.
ȣarbă ; ȣarbi : 514, 520, 521⁺ din nascări, 528.
ȣarbă ; ȣarbe : 471, 612, 621.
ȣarbă ; oarbe : 463, 466.
ȣarbă ; ȣarbe : 490, 657.
ȣarbă ; ȣarbe : 461.
ȣarbî ; ȣarbi : 467.
ȣarbă ; oarbi : 470.
ȣarbă ; ȣarbe : 472.
ȣarbă ; ȣarbi : 474.
ȣarbă ; oarbe : 485.
ȣarbă ; ȣarbi : 538⁺ kȣară di-o ȣok.
oarbă ; ȣarbi : 564.
ȣarbî ; ȣarbe : 573.
ȣorbă ; ȣorbe : 577.
ȣarbă ; ȣarbe : 620.
ȣarbă ; ȣarbi : 644.
ȣarbî ; ȣarbe : 662⁺[pl. emfatic].
ȣarbă ; ȣarbi : 670.
ȣarbă ; ȣarbi, kȣară ; kȣari : 487, 497 [V](2), 498, 499, 508, 509, 518 [R](1), 526, 532, 539, 542 [R](1), 545, 546, 549, 551, 552 [R](1), 553, 630, 660.
ȣarbă ; ȣarbi, kȣară ; kȣari : 504⁺[R](1), (2) di amîndoĭ ȣoki, 506⁺[V](2) kȣari din naștiri, 507, 510.
ȣarbă ; ȣarbi, kȣară ; kȣari : 477, 513.
ȣarbă ; ȣarbi, kȣară ; kȣari : 505⁺[R](1), [V](2), 600.
ȣarbă ; ȣarbi, [V] kȣară ; kȣari : 512, 524.
ȣarbî ; ȣarbi, kȣarî ; kȣari : 566 [B](2), 581 [R](1).
ȣarbă ; ȣarbi, kȣară ; kȣari : 655, 661.
ȣarbă ; ȣarbe, čȣară ; čȣare : 462.
ȣarbă ; ȣarbi, kȣară ; čȣari : 468⁺[II] ȣarbă ; ȣarbi, čoară ; čoară.
ȣarbă ; ȣarbi, koară ; kȣari : 488.
oarbă ; oarbi, čoară ; čoari : 491.
ȣarbî ; ȣarbi, koară ; kȣari : 493.
ȣarbă ; ȣarbi, [V] kȣară ; kȣari : 500.
ȣarbă ; ȣarbi, kȣară ; kȣari : 554.
oarbă ; ȣarbi, [V] čȣară ; čȣari : 555.
[R] oarbă ; oarbe, koară ; koare : 578.
ȣarbă ; ȣarbi, [V] kȣară ; kȣari : 579.
ȣarbî ; ȣarbi, [B] kȣarî ; ~ : 613.
ȣarbă ; ȣarbi, kȣară : 632.
kȣarî ; kȣari : 559, 562, 580, 584, 590, 591, 598, 603, 604, 607, 614, 622, 634, 649, 651, 668.
kȣară ; kȣari : 481, 482, 492, 495, 537, 556, 561, 588, 589, 592, 593, 595, 638, 669.
kȣară ; kȣari : 501, 502, 511, 544, 633, 639, 640, 643, 645, 652, 653, 656, 667.
čȣară ; čȣari : 469, 494, 503, 576, 610 [!].
kȣară ; kȣari : 489, 516, 519.
kȣarî ; kȣari : 557, 571, 583.
kȣară ; kȣore : 465.
čȣară ; čȣari : 473.
kȣară ; kȣari : 475.
kȣară ; kȣari : 478.
kȣară ; kȣari : 479.
čȣari [pl.] ; kȣară : 480.
kȣară ; kȣari : 483.
kȣară ; kȣari : 484⁺[II] kȣară, kȣariĕ, ȣarbă ; ȣarbiă.
čoară ; ~, čoari : 486.
kȣari [pl.] ; kȣară : 496.
kȣară ; kȣari : 522.
kȣară ; kȣari : 523.
kȣară ; kȣari : 525⁺ îi ȣarbî dacî nu-i nișcă [ochii]
kȣarî ; kȣari : 531.
koari ; koari : 535.
čȣari ; ~ : 558.
čȣară ; čȣari : 563.
čȣară ; čȣari : 574
koară ; koare : 597.
koară ; koare : 602.
koară ; koari : 609.
koarî ; koari : 611.
kȣară ; ~ : 616.
koară ; koari : 618
koari ; koari : 619.
koară ; koari : 624.
kȣară ; kȣari : 625.
kȣarî ; kȣari : 647.
kȣară ; kȣari, ȣarbă ; ȣarbi : 530 [R](2), 534, 646, 654.
kȣarî ; kȣari, ȣarbî ; ȣarbi : 550 [B](1), [R](2), 567, 582 [B](1), [R](2), 601.
koară ; koari, ȣarbă ; ȣarbe : 606, 608.
kȣară ; kȣari, ȣarbă ; ȣarbi : 615, 664.
kȣară ; kȣari, ȣarbă ; vȣarbi : 464.
čoară ; čoari, ȣarbă ; ȣarbi : 476.
[R] kȣară ; kori ; ȣarbă ; ȣarbi : 515.
kȣarî ; kȣari, ȣarbî ; ȣarbi : 533.
kȣarî ; kȣari ; ȣarbî ; ȣarbe : 540.
čȣară ; čȣare, ȣarbă ; ȣarbi : 565.
čȣarî ; čȣari, [R] ȣarbi ; ȣarbi : 569.
kȣară, ȣarbă ; ȣarbi : 626.

ALBUL OCHIULUI „le blanc de l'œil"

[123]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi ziceți la partea ochiului care e albă ? (INDIC.)
ALR I 18 ; ALRM I 28;
NALR : Olt. I 32 ; Mar. I 38 ; Bn. I 34.

II. albuș : 461, 470, 473, 478, 486, 489-491, 503, 508⁺ șî ȣokuli au albuș, 522, 529, 531, 578, 595, 596, 607, 613, 618, 626, 628, 633-635, 637, 639 [Q], 640, 641, 643⁺ albeața ȣokului, [*] albușu ȣokuluĭ, 647, 654, 659.
albușu [a] : 557, 560, 570, 589, 590 [E], 592, 614, 615, 625 [E], 629 [E][Q], 631, 632 [D]⁺ globula asta albă ?, 636, 642, 644 [E], 660 [Q].
albușu (ochiului) : 462, 481, 494, 533, 535-537, 548, 563, 597, 599, 601, 604, 606, 611, 617⁺ albuș, 619 [E], 620, 621, 623, 624, 627, 645 [E], 648 [E][Q], 649 [E], 653 [E][Q], 656, 661⁺[D] ~, asta-i kestii di doctorat [!], 667⁺[E][Q] albă, [D] ~.
albușu (ochiulu) : 479, 487, 497, 498, 502, 505⁺ albuș, 506, 507, 510-513, 515, 516, 518⁺ îi ȣo albitură la ȣok, 519-521, 523-526, 527⁺ albuș, 530, 532, 534, 539-541, 543⁺ albuș ; -bușuri, în nijlocu luĭ îi lumina ȣokulu, 545⁺[*] albu ȣokulu, 546, 547, 549, 603, 608-610, 612, 630⁺ albușu di ȣok, [K] ~, 652.
albușu (ochiuli) : 669 [D].
albușu (ochilor) : 622.
albușu (la ochi) : 495.
albuș : 467.
albușu : 480⁺ ~ ȣokilă.
albușu : 483⁺ ~ ȣokuluiĕ.
albușu : 484⁺ ~ ȣokiluĭ, [II] albuș ; -bușă di ȣok.
albuș : 485.
albușu (ochiului) : 501 [E].
albuș (la ochi) : 555⁺[II] albușu ȣočuluĭ, ȣočulu.
albuș : 563.
albuș : 616.
albuș : 646.
albuș, albu (ochiulu) : 509.
albuș, albu (de la ochi) : 538.
albuș, albu (la ochi) : 544.
albușu (ochiulu), albu (ochiulu) : 551.
albuș, albu (ochiului) : 584.
albu [a] : 573-575, 583, 586 [E], 668.
albu (ochiulu) : 472, 488⁺[E] pi ȣok, 500, 504, 514, 517, 528, 542, 550, 552, 553, 554 [E], 561 [Q], 566, 567, 572, 576, 585, 588, 591, 594, 598 [Q], 600
albu (ochiului) : 475, 562, 571, 580, 593, 662, 663 [E], 664 [E], 665 [E].
albu (ochiuli) : 469.

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

álbu (ochilui): 476 +u̯oč.
álbu (ochiului, [K] ochiuli): 477.
álbu (ochilu): 492, 565.
álbu (ochilor): 568.
álbu (la ochi): 581.
(ḝ)álbu[ə]: 464.
ɫalb: 471.
álbu, ~ (ochiului): 474.
ɫálbu, [ɛ] ɫalbúșu (ochilu): 493.
álbu (ochiulu), albúș: 577.
alb, [ɛ] albúșu (ochiulu): 638.
čăl alpᶜ, [ǫ] albúșu (ochilui): 463.
ašẹ̆l alb: 466.
u̯óku alb: 582[ɛ].
ɫălbaṭ ă: 468 + [II] u̯óku [ə].
ɫalbáța (ochilu): 496 + în lumína u̯óchilur.
albi̯áța (ochiului): 587.
albi̯áțí, [K] alb: 651.
albi̯áțí, [K] álbu (ochiului): 658.
albeáța (ochiului), [ǫ][K] álbu (ochiului): 670.
albeáță, [ǫ] albúș: 655.
albineáța (ochiului): 579[ɛ].
albúmu (ochiulu): 499.
?: 465, 482 + pi ẑana u̯ókilui, [ǫ] ʰabár di grí̯jă [!], 556 + [×] álbu (ochiului), 558, 559, 564 + u̯ok, 602, 605 + [ɛ] u̯óku [ə], 650 + [×] albúșu (ochiului); -búșuri, 657, 666 + u̯ok.
III. S-au obținut și formele de pl.:
albúșuri: 478, 486, 487, 490, 495, 503, 543, 595, 609, 616, 626, 628, 629, 631, 633-638, 640-642, 644, 646, 647, 653, 655, 656, 660, 667.
albúșur: 462.
albúșuri: 563.
albúșuri: 627.
albúșă: 479, 548, 606, 639.
albúșă: 555, 654.
albúșí: 547, 618.
albúșí: 461.
albúșí: 467.
ălbúșí: 480.
albúșí: 483.
albúșí: 599.

ALBEAȚĂ
„*taie (de l'oeil)*"
[125]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi ziceți la pata aceea care se face la cîte un om pe lumina ochiului?
ALR I 111; ALRM I 150; ALM 210;
NALR: Olt. I 34; Bn. I 55.

II. albáță: 469, 470, 472, 489, 494, 497, 498 + korắștí dácă ai̯ albáță, 499 + sî-ntîmplă sî korắștí, 500, 504-506, 509 + ~ [pl.], korắștí di albáță, 510 + albéță [pl.], 511, 512, 514-517, 518 + îi u̯o bu̯álă, 520, 522, 524, 525, 527, 528, 532, 534, 537, 539, 541-544, 548, 549, 551, 552, 556, 560, 561, 568, 570, 572, 574-578, 588, 589, 592, 593, 597, 600, 602, 606, 610, 615, 616, 625 + [Inform. știe să descînte de albeață], 626, 628[ɛ], 630, 645.
albáțí: 540, 550, 557, 559, 562, 566, 567, 569, 573, 580-587, 591, 594, 596, 598, 599, 601, 603-605, 607-609, 611-614, 617, 619, 620, 622 + prindi ~, [dacă nu se tratează devine] šăcír.
albeáță: 579, 627, 633 + [ɛ] ~ la u̯oku̯, 637-639, 642, 643[ɛ], 655, 660[ɛ], 666, 667, 669.
albáță: 507, 508, 519, 521, 523, 526, 529, 545, 546, 553, 623.
albáțí: 473, 481, 485[ɛ], 558, 547 + [σ] ~ pi u̯ok, 554, 564, 618, 624 + ~ pi u̯okiu̯, šăcír, -círí 'om care are albeață pe lumina ochiului'.
albi̯áțí: 631 + [D] ~, cînd sî lovéștí-n u̯oku̯, u̯o pus u̯o perdé pi u̯oku̯, 634, 635, 648, 649, 650[ɛ], 651, 662, 668.
albi̯áță: 530, 632, 640, 646, 652, 654 + [ɛ] kar șî ɫeu̯ am, 659, 664.
albáță: 462, 463, 466, 478, 486, 495, 503.
albeáțí: 533, 535 + ari ștérc pi u̯ok [= o pată pe albul ochiului, dar omul poate vedea], 558, 571, 590, 595.
albáďă: 476, 477, 479.
(ḝ) albáță: 482, 493.
albeáță, albáță: 492, 629[K] (2).
albeáțí, [K] albáțí: 531, 536.
albeáță: 656, 663.
albeáță: 657, 670.
ɫalbáță: 461.
(ḝ) albáță: 464.
ăⁱtbaẑă: 465[ɛ].
(ḝ) albáșí: 467[ɛ].
ɫalbáță: 468 + [II] pátă pi lumnína u̯ókuli, [σ] albáță.
albeáță, [V] albǵáță: 471.
ɫalbáță: 474.
atbáță: 475.
ɫalbáță: 480.
ɫatbáță: 483.
ɫalbáță: 484 + [II] albáță.
albáță: 487.
albáță: 488.
albáță: 490.
albáță: 491.
albáță, albáță: 496.
(ḝ) albáță: 501.
albáță: 502.
(ḝ) albeáță: 555 + „<u>șáptă</u>, cînd e întinsă pe tot <u>u̯óču</u> și e mai rară", [II] albeáță.
(ḝ) albáțí: 563.
albeáță, [K] albáțí: 565.
albeáță: 644.
albáțí: 647.
albi̯áțí: 658.
albi̯áță: 661.
șáță, albáță: 513.
șáță, [σ] albeáță: 621.
șáță, puhăi̯álă: 665.
[ɛ] pecîngínă, [ǫ] albeáță: 641.
pojgálă: 653 + ŭ fel di ~.
[ɛ] šăcír; -círí: 622 +, om cu albeață pe ochi".
?: 636 + [×] albeáță.

URECHE, pl. „*oreille*"
[136]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC.)
ALR I 53; cf. ALRM I 82 a, b; ALF 946; AIS 103; ALL 1074; ALMC 1256; ALA 988; ALM 379;
NALR: Olt. I 42; Bn. I 42.

II. uréki; urék: 498 + urekílă îi poréclă, 499, 500, 508, 509, 511, 514, 516, 518, 523, 526, 527, 529 + urikílă zîš la i̯épuri, 532, 533, 535, 537, 542, 543, 546, 549, 551-555, 568, 585, 590 + [pl. spontan], 591, 594, 602, 605, 606, 608, 609, 611, 617, 620-622, 629, 636, 639, 640, 651, 662, 668.
u̯uréki; u̯urék: 507 + u̯urekíoi̯ „ureche mare", 512, 517, 519-522, 534 + u̯urikétu [poreclă], 539, 545, 587, 595, 596, 619, 633, 635, 646, 650, 652, 654, 659.
uréki; urék: 536, 540, 550, 557, 559, 566, 567, 571, 575, 580-583, 586, 600, 607, 612-614, 641.
u̯uréki; urék: 497, 513, 601, 603 + [pl. spontan], 647, 667.
u̯uréki; u̯urék: 505, 561, 637, 638, 661, 664.
uréki; urék: 524 + [×] u̯urekétu, numíli ŭ́nui̯ u̯om, 530, 541 + urikílă [poreclă], 544, 644.
uréki; urék: 560, 592, 593, 597, 626.
u̯uréki; u̯urék: 493, 615, 649, 669.
u̯uréki; u̯urék: 538, 624, 630, 645.
uréki; urék: 531, 623, 660.
u̯uréki; u̯urék: 599, 628, 631.
uréči; uréč: 469, 494.
uréke; urék: 472, 578.
uréki; urék: 478, 598.
uréki; urék: 481, 492.
u̯uréki; u̯urék: 487, 501.
uréki; urék: 506, 528.
uréki; urék: 510, 525.
uréki; urék: 556, 588.
u̯uréki; u̯urék: 627, 634.
uréke; urék: 657, 670.
u̯uréki, [K] u̯uréči; u̯uréč: 461.
u̯uréčĕ; u̯uréš: 462.
uréțe; uréț: 463.
u̯urék, un urék; dóu̯î u̯uréhí: 464.
uriék; uriéč(ḝ)h: 465.
uréki, [K] uréči; uréč: 466.
urɫéki; u̯urɫék: 467.
u̯uréți; u̯uréți: 468 + [II] uréți; urék.
uréči; uréč: 470.
u̯uréki; u̯urék, [B] u̯uréči; u̯uréč: 471.
uréți; uréț: 473.
u̯uréki; u̯urék: 474.
urékĕ; urék: 475.
uréči; u̯uréč: 476.
uréki; urék: 477.
u̯uréki; urék: 479.
u̯uréki; u̯urék: 480.
u̯uréki; u̯urék: 482.
u̯uréki; u̯urék: 483.
u̯uréki; u̯urɫék: 484 + [II] u̯uréki; u̯urék.
u̯uréči; uréč: 485.
urɫéčĕ; urɫéč: 486.
uréki; u̯urék: 488.
uréki; urék: 489.
uréči; uréč: 490.
uréči; uréč: 491.
uréki; urék: 495.
u̯uréki; u̯uréh: 496.
uréki; urék: 502.
u̯uréči; uréči: 503.
u̯uréki; u̯urék: 504.
u̯uréki; u̯uréki: 515.
uréki; urék: 547.
uréki; urék: 548.
u̯uréki; u̯uréč: 554.
u̯urɫéči; u̯urɫéč: 555 + [II] uréči; uréč.
uréți; uréț: 558.
uréți; uréț: 562.
uréči; uréč: 563.
uréki; urék: 564.
u̯uréți; u̯uréki: 565.
uréči; uréč: 569.
u̯uréți; u̯uréț: 570.
urék [pl]; uréțe: 572.
uréți; uréț: 573.
uréți; uréț: 574.
u̯uréči; u̯uréč: 576.
u̯uréki; urék: 577.
urɫéki; urék: 579.
uréke; urék: 584.
urɫéki; urɫék: 589.
u̯uréki; u̯urék(ḝ): 604.
u̯uréči; uréč: 610.
u̯uréki; u̯urék: 616.
uréki; urék: 618.
u̯urékĕ; urék: 625.
u̯uréki; u̯urék: 632.
uréki; urék: 642.
uréki; urék [ə]: 643.
uréki; urék: 648.
u̯urék(ḝ); u̯urék: 653.
uréki; urék: 655.
uréki; urék: 656.
u̯uréki; u̯urék: 658.
u̯uréki; u̯urék: 663 + nu-i̯ curéki [!].
u̯uréki; urék: 665.
u̯urék [pl]; u̯uréki: 666.
III. Vezi h. LXXXVII.

CERCEI, sg.
„*boucles d'oreille*"
[137]

I. [Întrebare indirectă] Cum le spui la aceia pe care îi poartă unele femei în urechi?
ALR II s.n. 1201; ALA 132;
NALR: Olt. I 43; Mar. I 47; Bn. I 43.

II. șerșéi̯; -šél: 466, 497 + dácî-i̯ pu̯ártă băi̯ḗtă, plîng la núntă, 498-500, 505, 508, 511-524, 526, 527, 529, 531-548, 549 + șeršelúș pui̯ la copkíi̯, 550-553, 556-562, 564, 566-569, 571-578, 581-584, 588-592, 595, 596, 598, 599, 601, 602, 604, 605, 600 + u̯o dreálă; dreli̯ „capătul moale, de jos, al urechii, unde se pun cerceii; burete de copac", 607, 609, 611, 612, 614, 616-627, 629, 635, 638-640, 644, 647-650, 665, 667, 668, 606.
čerčéi̯; -čél: 476 + [×] šeršéi̯; -šél, 481, 579, 580, 586, 632, 633, 636, 641, 642, 651, 653, 656-658, 660, 661, 663, 664, 669, 670.
šeršéi̯; -šél: 504, 506, 510, 528.
šeršéi̯; -šél: 472, 507, 587.
šeršéi̯; -šél(ḝ): 615, 628, 645.
šeršéi̯; -šél: 487, 491.
šeršéi̯; -šél: 492, 530.
šeršéi̯; -šél: 509, 525.
čerčéi̯; -čel: 593, 662.
čeršéi̯; -šél: 630, 655.
šeršéi̯; -šél(ḝ): 634, 643.
šĕršéi̯; šeršél: 461.
šĕršéi̯; -šél: 462.
čerčéi̯; -šél: 464.
čĕrčéi̯; čĕrčĕt(ḝ): 465.
čerčéi̯; čirčéi̯: 467.
čĕrčéi̯; -čél: 468 + [II] čerčéi̯; -čél.
čerčél [sg]; -čéi̯: 463.
šeršéi̯; šeršél: 470.
čerčéi̯; -čél: 471.
čerčéi̯; -čél: 473.
čirčéi̯; čĕrčél: 474.
čĕrčéi̯; -čét: 475.
šeršéi̯; šeršél: 477.
šĕršéi̯; šor, [K] šĕršél: 478.
šĕršéi̯; -šél: 479.
šĕršéi̯; -šél: 480.
šĕršéi̯; -šél: 482.
čĕrčél(ḝ) [sg.]; -čéi̯: 483.
čerčéi̯; čerčél: 484 + [II] čerčéi̯; -čél
šeršéi̯; -šél: 485.
šĕršéi̯; šeršél: 486.
šerčéi̯; šeršél: 488.
šeršéi̯; -šél: 489.
šĕršéi̯; -šél: 490.
šeršéi̯; šĕršél: 493.
šeršéi̯; šeršél: 494.
čerčéi̯; čĕrčél: 495

ĉẹrĉẹi̯; ĉẹrĉél: 496.
ŝĕrŝéi̯; ŝerŝél: 501.
ĉerĉéi̯; -ĉél: 502.
ŝ̑erŝéi̯; ŝ̑ĕrŝẹl: 503.
ŝẹrŝéi̯; -ŝél: 554.
ŝĕrŝéi̯; -ŝél: 555⁺[II] ŝerŝẹi̯; ŝẹrŝél.
ŝĕrŝẹi̯; -ŝél: 563.
ŝiĕrŝẹi; ŝ̑ĕrŝ̑él: 565.
ŝerŝẹi̯; -ŝẹl: 570.
ĉerĉéi̯; ~, [×] ĉerĉél [sg.]: 585.
ŝerŝéi̯; -ŝél: 594.
ŝẹrŝéi̯; ŝerŝél: 597.
ĉerŝéi̯, [K] ŝerŝél [sg.]; ŝerŝéi̯: 603.
ŝerŝéi̯; -ŝél: 608.
ŝẹrŝéi̯; -ŝẹl: 610.
ŝerŝéi̯; ŝerŝél: 613.
ĉerŝéi̯; ŝerŝél(ᵘ): 631.
ĉerĉéi̯; -ĉél(ᵘ): 637.
ŝerŝéi̯; -ŝél, ĉerĉél: 646.
ŝerŝéi̯; ĉerĉél: 652.
ĉerĉéi̯; -ĉél, [K] ŝerŝéi̯: 654.
ŝerŝélᵘ [sg.]; -ŝéi̯: 659.
ŝerŝéi̯; ĉerŝél: 666.
bumpť; bump(ᵇ), [R] čĕrĉéi̯; -čăľ: 463⁺ în urẹť.

III. Vezi h. LXXV, XC.

SURD, pl. „sourd"

[142]

I. [Întrebare indirectă] Despre un om care nu aude deloc zici că-i…?
ALR II MN 6859; cf. ALRM I 28; ALF 1258; AIS 190; ALL 1076; ALMC 1555; ALA 1048;
NALR: Olt. I 44; Mar. I 48.

II. surd; surz: 472, 499⁺ Fudúl di ᵘurék, 506, 508-511, 517, 518, 522, 532, 534, 538, 539, 545, 550, 551, 559-562, 566, 567, 580, 582-587, 589, 590, 592-598, 601, 602, 604, 606, 607, 611, 613, 619, 629, 632, 633, 641, 642, 644, 645, 654, 661, 663, 664.

surd; surḍ: 514, 519, 524, 525⁺ súrdu li potrivéști [!], 526⁺ Fudúl di urék, 527, 529⁺ súrdu n-aᵘúdi, da li potrivéști, 530⁺ Fudúl di urék [!], 537, 542, 569, 570, 610, 612, 616, 618, 623-625, 627, 635, 638, 639, 646, 650, 667.

surd; surẓ: 497, 498, 500, 505, 507, 513, 515⁺ surdílâ îi poreclâ, 516, 520, 521, 523, 533, 536, 540, 544, 546⁺ surdoi̯ule [!], 552, 553⁺ îi zîŝ surdăláu̯ la nacáz, 557, 600, 608, 620, 626.

surd; surḍ: 512, 531, 543, 556, 573, 599, 621, 622, 649, 652.

surd(ᵘ); surz: 603, 647, 653, 660, 665.
surḍ; surḍ: 462, 480, 481, 494.
surd(ᵘ); surḍ: 588, 628, 631, 666.
surdᵘ; surz: 614, 637, 651, 668.
surḍ; surḍ: 473, 491, 564.
surd; surz: 489⁺ îl strîĉ súrdule, 504, 605.
surḍ; surḍ: 461, 490.
surḍ; surṭ: 467, 488.
surḍ; surḍ: 474, 493.
surḍ; surḍ(ᶤ): 477, 486.
surḍ; surẓ: 485, 555⁺[II] surd; surḍ.
surḍ; surḍ: 495, 503.
surd; surẓ: 528, 558.
surdᵘ; surẓ: 535, 659.
surd; surz(ᶤ): 578, 655.
surdᵘ; surḍ: 617, 656.
surd(ᵘ); surẓ: 634, 648.
surt(ᵇ); surṭ: 463.
sur, surḍ; surģ, [K] surṭ(ᶤ): 464.
surḍ(ᶤ); surṭ: 465
surḍ; surḍ(ᶤ): 466.
surḍ; surṭ: 468⁺[I] surḍ; surḍ.
surḍ; surḍ: 469.
surḍ(ᶤ); surḍ: 470.
surdî; surḍ(ᶤ): 475.
surḍî; surṭ(ᶤ): 476.
surḍ; surḍ(ᶤ): 478.
surd(ᶤ); súrḍ: 479.
surḍî; surḍ: 483.
surt(ᵇ); surḍ: 487.
surḍ; surḍ: 492.
sūrḍ; sūrẓ: 496.
surḍ; sụrḍ: 501.
surdî; surḍî: 502.
surd; surḍ: 541.
surḍ; surḍ: 547.
sụrḍ; sụrḍ: 548.
surḍ(ᵇ); surẓ: 554.
surḍ; surẓ: 563.
surḍ; surṭ: 565.
surd; surḍ: 577.
surd; surẓ: 579.
surd; surz(ᶤ): 581.
surd; surj: 591.
surd; surz(ᶤ): 609.
surdᵘ; surz(ᶤ), [D] surḍ: 615.
surd(ᵘ); surzí: 630.
surd(ᵘ); surḍ: 636.
surd(ᵘ); surḍ: 640.
surd(ᵘ); surḍ, [×] surz: 643.
surd(ᵘ); surzí: 657.
surd; surzí, surz: 658.
surd(ᵘ); surz: 662.
surdᵘ; surzí: 669.
surd; surzí: 670.

surd; surz, pli̯urd; pli̯urz: 568⁺ „nu chiar surd, aude puțin" (2), 571⁺ [cu intenție peiorativă] (2), 575⁺ [V] (2), 576⁺ [puțin surd] (2).

surd; surẓ, pli̯urd; pli̯urẓ: 471, 549⁺ [×], [V] (2).

surḍ; surẓ, pli̯urḍ; pli̯urẓ: 482.

surḍ; surṭ, pli̯urḍ; pli̯urḍ: 484⁺[II] surḍ; surḍî.

surd; surḍ, pli̯urd; pli̯urḍ: 574.

pli̯urd; pli̯urz: 572.

Fudúl di̯-o urékį: 571⁺ „nu aude bine cu o ureche".

III. Vezi h. LXXX, XC.

SURDĂ, pl. „sourde"

[143]

I. [Întrebare indirectă] Despre o femeie care nu aude deloc zici că-i…?
NALR: Olt. I MN pl. 2; Mar. I 49.

II. súrdâ; súrdi: 477, 479, 487, 489, 497, 498, 499⁺ Fudúlâ di ᵘurék, 500, 504, 506-514, 516-523, 524⁺ Fudúlâ di̯ urék [!], 526-529, 532-535, 539, 541-546, 549, 551-553, 555⁺[II] súrdă; súrdį, 568, 608, 609, 611, 612, 617, 622, 625, 627-630, 633, 635, 636, 639, 640, 642-646, 652, 656, 659, 666, 667, 669.

súrdî; súrdi: 531, 536, 547, 550, 557-559, 566, 567, 569, 580-582, 584, 585, 587, 590⁺ [pl. spontan], 591, 594, 596, 598, 601, 603-605, 607, 614, 619, 623, 631, 634, 648, 650, 651, 662, 668.

súrdâ; súrdį: 469, 470, 481, 492, 505, 515, 525, 530, 548, 556, 560, 561, 564, 588, 589, 592, 593, 597, 600, 616, 624, 626 [!], 632, 637, 638, 654, 657, 661.

súrdâ; súrdẹ: 472, 570, 579, 595, 602, 641, 655.

súrdî; súrdį: 538, 586, 613, 658.

súrdį; súrdi: 599, 618, 620, 621.
súrdă; súrdi: 478, 502, 540.
súrdî; súrdĭ: 562, 573, 576.
súrdâ; súrdį: 653, 660, 663.
súrdặ; súrdẹ: 577, 578.
súrdặ; súrdį: 461.
súrdă; súrde: 462.
súrdă; súrdįĕ: 463.
súrdă; súrdĭ: 464.
súrdặ; súrdįe: 465.
súrdă; súrd̑e: 466.
súrdặ; súrdį: 467.
súrdặ; súrdį: 468⁺[II] súrdặ; súrdį.
súrdâ; súrdį: 473.
súrdâ; súrdį: 474.
súrdă; súrdį: 475.
súrdă; surḍ, [K] súrdį: 476.
súrdă; súrdį: 480.
súrdặ; súrdį: 483.
súrdă; súrdį: 485.
súrdă; súrde: 486.
súrdặ; súrdẹ: 488.
súrdă; súrĝį: 490.
súrdâ; súrdį: 491.
súrdă; súrdį, súrdį: 493.
súrdâ; súrdį, súrĝį: 494.
súrdặ; súrdi: 495.
sūrdặ; sūrdį: 496.
súrdî; súrdį: 501.
súrdâ; súrdi: 503.
súrdį; súrdį: 537.
súrdă; súrdi: 554.
súrdậ; súrĝį: 563.
súrdặ; súrdį: 565.
súrdî; surẓ: 583.
súrdă; súrdį: 606.
súrdă; súrdį: 610.
súrdâ; súrdį: 615.
súrdậ; súrdį: 647.
súrdî; súrde: 649.
súrdă; súrdẹ: 664.
súrdậ; súrdį: 665.
súrdă; súrde: 670.
súrdâ; súrdį, pli̯úrdâ; pli̯úrdį: 574, 575.
súrdặ; súrdį, pli̯ūrdă; pli̯úrdį: 484⁺[II] súrdă; súrdį.
súrdâ; súrdį, pli̯úrdâ; pli̯úrdi: 571.
pli̯úrdâ; pli̯úrdẹ: 471.
pli̯úrdâ; pli̯úrdį: 572.
pli̯úrdặ; pli̯úrdį, súrdâ; súrdį: 482.

FAȚĂ, pl. „visage, binette, frimousse"

[145]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC.)
ALR I 22; ALR II MN 6936; ALRM I 35; ALRM II 83; ALMC 1249;
NALR: Olt. I MN pl. 2; Mar. I 50; Bn. I 44.

II. Fáțî; Féțî: 550, 558, 559, 562, 569, 571⁺ [și cu înțeles de] „persoane importante", 573, 581, 582, 584, 586, 590, 595, 596, 603-605, 613, 614, 634, 650, 662, 663, 668.

Fáțâ; F̑éțâ: 556, 568, 570, 572, 574, 575, 577, 579, 588, 592, 593, 629, 637-639, 646, 652, 654, 659.

Fáțâ; Féțậ: 499, 505, 507-509, 514-518, 523, 541, 542, 545, 546, 549, 553.

Fáțâ; Féțâ: 472, 526⁺ nu dau̯ Fáța pi ᵘobráḍ, 527, 560, 561, 576, 578, 589, 600, 602, 640, 642, 660, 661, 666.

Fáțâ; Fẹ́țâ: 470, 473, 477, 479, 489, 492, 494⁺ Fáța ᵘobrázuluį, 503, 510⁺ cum țî-i̯ Fáța, așá țî-i̯ súFletu, 525, 610.

Fáțį; Féțį: 531, 538, 547, 615, 617-623.

Fáțâ; Féțâ: 512, 519, 520, 522, 532, 537, 539, 543, 551, 655.

Fáțî; F̑éțî: 567, 583, 591, 594, 601, 635, 658.

Fáțậ; Féțậ: 498, 513, 521, 529⁺ n-ári Fáțậ îi̯ spui̯ la ᵘúnu̯ cári nu-i̯ așá di grozáv cum sî spune dispri ̑el, 530.

Fáțâ; Féțî: 557, 566, 611, 627, 628.

Fáțâ; Fẹ́țậ: 469, 504, 506, 524⁺ ári Fáța ali̯ásậ, îi̯ dilicát.

Fáțâ; Féțį: 533, 535, 626, 633.

Fáțâ; F̑ẹ́țį: 471, 664, 669.

Fáțâ; Fẹ́țậ: 500, 528, 544⁺ cum țî-i̯ Fáța, așá-i̯ șî ᵘobrázu.

Fáțâ; Féțậ: 534, 645, 667.
Fáță; Fẹ́țâ: 466, 481.
Fáță; Fẹ́ță: 475, 478.
Fáțî; Féțî: 540, 631.
Fáța [a.]; Féțî: 580, 587.
Fáțậ; Fẹ́țậ: 606, 636.
Fáțî; Féțî: 607, 648.
Fáțậ; Féțâ: 653, 656.
Fáță; Fẹ́țặ: 462.
Fáță; Fẹ́țặ: 463.
Fáțặ; Fiẹ́țẹ: 464.
Fáțặ; Fáțî: 467.
Fáțặ, Fáța u̯ómuli; Fẹ́țặ: 468⁺[II] Fáțâ; Fẹțâ.
Fáțậ; F̑ẹ́țî: 474.
Fáțį; Fẹ́țâ: 482.
Fáțį; Féțį: 485.
Fáțậ; Fẹ́țâ: 487.
Fáțậ; F̑ẹ́țậ: 488.
Fáța u̯ómulu; Fẹ́țį: 493⁺[II] Fáțậ; Fẹ́țâ.
Fáțâ; Féți: 497.
Fáțî; Fẹ́țậ: 501.
Fáțặ; Fiẹ́țậ: 502.
Fáțâ; Fẹ́ți: 511.
Fáța ᵘomuluį; Féțậ: 548.
Fáța u̯ómulu; Féțį: 554.
Fáță; Fẹ́țâ: 555⁺[II] Fáțâ; Fẹțâ.
Fáțâ; Fiẹ́țậ: 563.
Fáțâ; Féțî: 564.
Fáțâ; Fiẹ́țî: 565⁺ [inform. susține că e tot una cu u̯obráz].
Fáțâ; F̑éțî: 585.
Fáța [a.]; Féțâ: 597.
Fáțį; Féțî: 598.
Fáțâ; Féțį: 599.
Fáțî; Féțį: 608.
Fáțį; Féțî: 609.
Fáțâ; Féță: 612.
Fáțậ; Féțį: 616.
Fáța ᵘomuluį; Féțį: 624.
Fáțį; Fă [E] Féțį: 625.
Fáțâ; F̑éțî: 630.
Fáțậ; Féți: 632.
Fáțâ; Féțe: 641.
Fáța [a.]; Féțâ: 644.
Fáțậ; Féțî: 647.
Fáță; F̑éțî: 649.
Fáțį; Fiéți: 651.
Fáța [a.]; Féțį: 665.
Fáță; Féțe: 670.
pă ok, nu pă Fáță: 657.
Fáță; Fẹ́țặ, [V] u̯obráz; - bráj: 476.
Fáța [a.], u̯obrázu: 484⁺[II] Fáță; Fẹ́ță.
Fáță; Fẹ́ță, [K] u̯obráz; - bráj: 490⁺ mă spăl pi̯ u̯obráz.
Fáțâ; Fẹ́țâ [R], u̯obráz; ᵘobráj: 491.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

fáți ; féți, fáța ŭobrázulu : 536.
yobráș ; - brás : 480.
obráz ; doų - obrázâ, doi ŭobráj : 483.
ŭobráz ; - bráj : 552.
yobráz, fáță ; féță : 461+ [Inform. revine apoi, spunînd că obraz este o singură parte.]
ŭobráz, fáță ; fiéță : 465.
ŭobráz ; - brázur, - brázǎ, [R] fáță; féță : 486.
ŭobráz ; - bráj, [D] fáță; féță : 495.
yobráz, [K] fáța [ə] ; fiéță : 496.
yobráz [Q] fáță ; féță : 643+ [*] féți.
III. Vezi h. LXXXVII, XCII.

COȘURI (pe obraz), sg. „boutons (au visage)"

[150]

I. [Întrebare indirectă] Cum le zici la bubulițele care ies pe obraz, mai ales cînd ești tînăr, și pe care le storci? (GEST)
ALR I 25; cf. ALRM I 182; ALF 166; ALG 597; ALMC 1564; ALM 763;
NALR: Olt. I 49; Mar. I 54; Bn. I 48.

II. cóșuri ; coș : 471, 475, 489, 498+ îl poriclești coșăr; -șări, 499, 500, 504, 505+ fâs cóșuri și pi skinári, 506, 507, 509, 510+ coșurósule îi spui, 511, 512+ ári cuáșâ-n cap, îi nebún, 513, 514, 516+ sămnili drágosti [!], 519+ [*] coș ; ~, 520, 522, 523+ la tíneri li iésâ drágostia pi ŭobráz [!], 525+ ŭo isît drágostia pi ŭobráz, 526+ númai flăcăii știu di și au cóșuri [!], 527, 528, 529+ șii cu cóșuri trébi sâ si-suári, 531, 532, 534, 536-540, 541+ îs búbi coș cu punói, 544, 545+ tíniri fac mai alés cóșuri, 546, 547, 549, 550, 552, 553, 559-561, 568, 571, 579, 580, 586, 590, 595, 597-600, 604-609, 612, 618, 620, 621, 622+ îi coșărós „are multe coșuri pe obraz", 623-625, 632, 634, 641, 642, 667, 670+ [omul este] coșorós.

coș ; ~ : 472, 535, 548, 556-558, 562, 566, 567, 569, 570, 573-578, 581-585, 587-589, 592, 593, 596, 601, 602, 611, 614, 617, 619, 630, 633, 648, 651, 655, 660.

cuóșuri ; cuoș : 468, 473, 474, 479, 481, 485, 486, 488, 492, 502, 515, 530, 564, 613, 646, 650, 659, 663.

cuoș ; ~ : 610, 626, 627, 631, 635, 638, 640, 644, 652, 661, 662.

cóșuri ; coș, coș ; ~ : 497, 517, 518, 521, 551.

cóșuri ; cuoș : 469, 477, 490, 495, 616.
cuóșuri ; cuoș : 466, 470, 554.
coș ; coșu : 636, 645, 656.
cuóșur ; cuoș : 487, 501.
cuoș ; coș : 615, 649.
cóșuri ; coșu : 639, 647.
coși ; coș : 657, 658.
cuoș ; cuoșu : 664, 665.
cuóșur ; cuoș : 461.
cóșur ; coș : 462.
cuóșur ; cuoș : 463.
cuóșur ; cuoș : 464.
cuóșur ; coș : 465.
cóșur ; cuoș : 467.
cuóșuri ; coș : 476.
cóșuri ; coș : 478.
cuóșuri ; cuors : 480.
cuoș [sg.] ; cuóșuri : 482.
cuóșuri ; coș : 483.
cuóșur ; cuoș : 484+ [II] cuoș ; ~.
cuoș [sg.] ; cóșur : 491.
cuóșuri ; cuoș : 493.
cuóșuri ; cuoș : 494.
cóșur ; cuoș : 496.
cóșur ; coș : 503.
cóșuri ; coș, cóșâ : 508.
cóșuri ; coș, cóșâ ; coș : 524.
choș [sg.] ; cóșuri : 533.
cóșuri ; coș, cuáșâ : 543.
cuoș ; cuoș : 555+ [II] cuoș ; ~
cuoș [sg.] ; cóșuri : 563.
cuóșur ; cuoș : 565.
coș [sg.] ; coși : 572.
coș [sg.] ; coșu : 591.
coșu [sg.] ; cóșuri : 594.
cóșuri, [ɛ] cóșuri : 603+ [Cred că inform. nu a dat [sg], probabil mai puțin folosit].
cuoș ; cuoșu : 628.
cuóșuri ; cuoșu : 637.
cóșuri ; coșu : 643.
cuoș ; cuoșu : 653.
coș ; coșu : 666.
cuoș ; coșu : 668.
cuoși ; cuoșu : 669.
coș ; ~, burbonéli : 629.
[ɛ] burbuáni ; burbuánâ : 654.
cucóș cu punói, cóșuri ; coș : 542.

NAS, pl. „nez"

[153]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC.)
ALR II MN 6835; ALRM I 37; ALRM II 15; ALF 908; AIS 168, 1618; ALL 1072; ALA 968;
NALR: Olt. I MN pl. 2.

II. nas ; násuri : 466, 470, 472, 473, 475-477, 479, 481, 486, 489-492, 495, 497, 500, 504, 506, 510+ cu násu pi sus, îi fudúl, 511, 514, 517-519, 521-525, 526+ dácâ-ț créști násu, îț pălești ŭobrázu, 527-529, 531-533, 535-538, 540, 544, 545-550, 552, 553, 555-562, 564-587, 589-613, 616-623, 624+ [ɛ][pl.], 625-627, 630, 632-634, 636-642, 644-646, 648, 651, 654, 655, 657, 658, 660, 661, 663, 667, 670.

nas ; násâ : 498+ năsós ; -sóș, dácî-i mári [!], 499, 508+ ŭómu cu násu mári îi poriclít năros ; -róș, 513, 516, 539, 541.

nasu ; násuri : 615+ i-o dat carbuáva îosu, 635, 662, 664, 666.

nasu ; násuri : 628, 649, 659+ [*] naș [pl.], 665+ [Inform. scrie pe caiet: Nas], 668, 669.

nas ; naș : 515, 520, 530, 652.
násu [ə] ; násuri : 629, 631, 656.
nas ; násur : 478, 503.
nas ; naș, [K] násuri : 505, 588.
nas ; násâ, [K] násuri : 507, 509+ dácî-i mári îești năsós ; -sóș.
nas ; násâ : 512, 534.
nas ; násur : 461.
nas ; násur : 462.
nās ; násur : 463.
násu [ə] ; násur : 464.
nas ; násuri, doi nas : 465.
nas ; násur : 467.
nas ; násuri : 468+ [II] nas ; násuri.
nas ; násuri : 469.
násu [ə], nas ; násuri : 471.
nas ; násuri : 474.
nas ; násî : 480.
nas ; násâ : 482.
nas ; násure : 483.
násu [ə] ; năsúri : 484+ [II] nasî ; násuri.
nas ; násuri : 485.
nasî ; násuri : 487.
nas ; násurie : 488.
nas ; násî : 493.
nas ; násuri : 494.
nas ; násuri : 496.
nas ; násuri : 501.
nas ; násuri : 502.
nas ; násâ, násuri : 542.
nas ; násâ, [K] násuri : 543.
nas ; násuri, násâ : 551.
nas ; násuria : 554.
nas ; násuri : 563.
nasî ; násuri : 614.
nasu ; násuri : 643.
nas ; nas, [K] násuri : 647.
nas ; nări, [K] naș, [K] násuri : 650.
nasu ; násuri : 653.
III. Vezi h. LXXXIX.

BATISTĂ, pl. „mouchoir"

[156]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC.)
ALR II s.n. 1202; ALS 48; ALW 48;
NALR: Olt. I 53; Mar. I 60; Bn. I 58.

II. batístâ ; -tísti : 489, 497+ mai ștérî násu și cu mînica [!], 499, 508-513, 516-518, 520, 521, 523-529, 532, 534, 540, 542-546, 548+ nafrámâ ; -frámi 'batiste cusute frumos pentru mire și mireasă', 549, 551-553, 597+ „la nuntă se dă batístâ di vórnic cusută cu flori într-un colț"; „vórnic ; vórniș, flăcău care umblă cu chematul", 608, 609, 630, 640, 643, 646, 652, 656, 659, 669.

batístî ; -tísti : 535, 536, 567, 580, 584, 585, 587, 590+ [pl. spontan], 596, 598, 605, 612, 614, 648, 650, 651, 662.

batístâ ; -tísti : 492, 498, 505, 515, 530, 568, 579, 589, 593, 602, 626, 637.

batístâ ; -tísti : 531, 547, 615, 616, 629, 639+ [*] băsmá di mînâ, 641, 654, 663.

batístî ; -tísti : 562, 566, 581, 582, 594, 604.
batístâ ; -tísti : 627, 628, 645, 660, 661, 666.
batístâ ; -tísti : 556, 560, 561, 574.
batístî ; -tísti : 559, 586, 595, 603.
batístâ ; -tísti : 632, 653, 667.
batístî ; -tísti : 611, 621.
batístî ; -tísti : 618, 623.
batístâ ; -tísti : 625, 647.
batístî ; -tíste : 649, 658.
bătístă ; batísti : 464.
batís ; batís : 465.
batístă ; bătísti : 467.
batístâ ; -tísti : 469.
bătístă ; -tísti : 470.
bătístâ ; -tísti : 471.
batístâ ; -tíste : 472.
bâatístă ; batísti : 484+ [II] batístă ; batístie, [V] nafrámă ; năfrămn.
bătístă ; batístie : 488.
batísta [ə] ; -tísti : 496.
bâatístâ ; batísli : 501.
batístî ; -tísti : 537.
batístî ; -tísti : 538.
batístă ; -tíste : 555+ [II] batístâ ; -tísti.
batístî ; -tísti : 557.
batístî ; -tísti : 558.
batístâ ; -tísti : 564.
batístî ; -tísti : 569.
batístî ; -tíste : 571.
batístâ : 572.
batístâ ; -tísti, [B] bacístâ ; -císti : 576.
batístî ; ~ : 583.
batístâ ; -tísti : 588.
batístî ; -tíste : 591.
batístâ ; -tísti : 599.
batístî ; -tísti : 601.
batístâ ; -tísti : 606.
bacístâ ; -císci : 610.
batístî ; -tísti : 613.
batístî ; -tísti : 619.
batístî : 635.
batístâ ; -tísti : 636.
batístâ ; -tísti : 655.
batístă ; -tísti : 657.
batístâ ; -tísti : 665.
batístî ; -tísti : 668.
batístă ; -tíste : 670.
batístâ ; -tísti, [V] nafrámâ ; -frámi : 504, 507, 519, 539.
batístă ; -tísti, [Q][V] nafrámă ; -frămn : 468+ [II] batístâ ; -tísti, [B] cîrță ; cîrță.
batístâ ; -tísti, [Q][V] nafrámâ ; -frămni : 474.
batístâ ; -tísti, [Q][V] nafrámâ ; -frămi : 482.
batístă ; -tísti, [Q][V] nafrámă ; năfrămi : 493+ [II] batístâ ; -tísti.
batístă ; -tísti, [V] nafrámâ ; -frámi : 495.
batístâ ; -tísti, [V] nafrámâ ; năfrămi : 500.
batístâ ; -tísti, [V] năfrăni [pl.] ; nafrámâ : 506.
batístâ ; -tísti, [V] nafrámâ ; năfrăn : 514.
batístâ ; -tísti, [V] năfrăni [pl.] ; nafrámâ : 541.
batístî ; -tísti, [B] nafrámî ; năfrăni : 550.
batístă ; -tístie, [V] nafrámâ ; -frámie : 563.
batístî ; -tísti, [V] năfrámâ ; năfrămi : 565+ „că nu erau batiste mici ca acum" (2).
batístâ ; -tísti, [V] năfrámâ ; -frămi : 592.
batístâ ; -tísti, [B] nafrámâ ; -frămi : 600+ „batistă mare la nuntă" (2).
batístâ ; -tísti, [B] năfrámâ ; -frămi : 664.
batístă ; -tísti, nafraníță ; -níți : 479.
batístă ; -tísti, [V] năfrămníță ; -níți : 485.
batístâ ; -tísti, nafraníță ; -níță : 487.
batístâ ; -tísti, [E] băsmá ; -măli : 533.
batístî ; -tísti, [V] basmá ; băsmăli : 607.
batístâ ; -tísti, [B] basmá ; -máli : 617.
batístâ ; -tísti, [B] băsmá ; -máli : 620+ „mai mare" (2).
batístî, -tísti, [B] băsmá ; -máli : 622.
batístî ; -tísti, [B] basmá ; -máli : 624.
batístî ; -tísti, [V] băsmá : 631.
batístâ ; -tísti, [V] băsmá ; -máli : 633.
batístî ; bătísti, [V] basmá ; -máli : 634.
[R] batístâ ; -tísti, [V] basmá ; -máli : 638.
batístâ ; -tísti, băsmá : 644.
batístâ ; -tísti, basmalúțâ : 481.
batístă ; -tísti, [V] șărvetál ; șervitéli : 466.
batístâ ; -tísti, tulpanél ; -néli : 477.
batístâ ; -tísti, cîrpâ ; cîrpi : 527.
nafrámâ ; năfrămn, [R] batístă ; -tísti : 476.
nafrámâ ; năfrămi, [R] bâatístă ; batísti : 483.
nafrámă ; năfrăn, batístâ ; -tístie : 554.
[V] nafrámâ ; năfrăn, [R] batístâ ; -tísti : 570.
[V] nafrámâ ; năfrămn, batístâ ; -tísti : 575.
năfrămníță ; ~ : 462.
nafraníță ; -níți : 475.
năfrămníță ; nafrămníță, batístă ; -tísti : 461.
nafraníță ; -níți, [R] batístâ ; -tísti : 478.
năfrămníță ; -níți, [R] batístă ; -tíste : 486.
năfrăníță ; -níță, [R] batístâ ; -tíste : 577.
[V] nafraníță ; -níț, [R] batístâ ; -tíste : 578.
bazmă ; -măi : 490.
băsmá ; -mále : 573.
[V] basmá ; -máli, [R] batístâ ; -tísti : 642.
basmalúțâ ; -lúți : 491.
băsmălúțâ ; -lúți : 503.
basmalúțâ ; băzmalúț, [R] batístâ ; -tísti : 494.
basmalúțâ ; -lúță, [R] batístâ ; -tísti : 502.

șnúpťihel; șnúpťihelĭĕ,[R] baťistă; -ťisťĕ: 463.
cîrță; ~,[R] baťistâ; -ťisťe: 475.
tulpanáș; -náșă,[R] batístă; -ťisti: 480.

FALCĂ, pl. „mâchoire"

[163]

I. *[Întrebare indirectă] (INDIC.)*
ALF 724,790; AIS 113,116; ALL 1058,1085; ALG 588; ALMC 1277,1278;
NALR: Olt. I MN pl. 3.

II. *fálcâ; făls: 472,489,492,497-500,504+ îi și porecla Fălcós,505,506,508-512,513+ îi Fălcós cînd îs mari; Fălcóș,514-528,529+ omu-i Fălcós; -cóș,530+ ești Fălcós; -cóș,531, 533,534+ omu-i Fălcós; -cúș,537+ [există și] Fálca obrázului 'carnea mai multă de pe Fața',539-541,543,544,546,551,552,553+ Fălcós îi spui; Fălcóș,560,561,564,568,572,574-576, 578,588,589,592,598,608,610,612,617,620,621, 623,624,628+[*] Fálcî,630,639,645,659,667.*

fálcâ; fălĉ: 471,481,507,532,538,542,549, 559,579,599,600,629,636,638,640,641[ɛ],642, 646,652,656,669.

fálcî; făls: 536,557,558,562,565,567,569, 571,581-584,594,607,634+ Făls,668.

fálcí; fălĉ: 580,585,586,596,603,605[D], 649-651,658.

fálcâ; făls: 494,545,556,570,577,593,602,637.
fálcî; fălĉ: 550,573,587,591,601,604,613,614.
fálcą; făls: 535,606,611,622,632,654[ɛ].
fálcî; făls: 618,625[ɛ],627,635,648.
fálcă; făls: 466,469,548.
fálcą; fălĉ: 660+ „științific: maxilar", 661,666.
fálcą; fălși: 461,493+[II] fálcă; făls.
fálcă; fălĉi: 476,495.
fálcâ; fălși: 477,479.
fálcî; făls: 590,595.
fálcă; fălĉ: 657,670.
fálcă; fălși: 462.
fálcă; fălĉ: 463+[la pămînt] fálcă.
făls[pl.], fálcă: 464.
fálcą; fălĉ: 465.
fatcî; făls: 467.
fálcî; fălĉi: 468+[II] fálcă; fălĉ.
făls[pl]; fálcâ: 410.
fálcă; fălĉ: 473.
fálcą; fălĉi: 474+[se zice și la pămînt] fălĉi [sg].
fálcă; fălĉi: 475.
fálcă; fălși: 478.
fálcą; fălși: 480.
fálcă; făls: 482.
fálcą; fălĉ: 483.
fálcą; fălĉ: 484+[II] fálcă; fălĉi.
fálcą; fălĉ: 485.
fálcă; fălĉi: 486+ o fálĉe [de pămînt].
fálcą; fălși: 487.
fálcą; fălși: 488.
fálcă; fălĉi: 490.
fálcâ; fălș: 491.
fálca[ə]; fălĉ: 496.
fálcă; fălĉi: 502.
făls[pl]; fálcă: 503.
fálcą; făls: 547.
fálca[ə]; făls: 554.
fálcî; fălĉ: 555+[II] fálcă; făls.
fálcą; fălși: 563.
făls[pl]; fálcî: 565.
fálcâ; făls: 597.
fálcî: fălĉ: 647.
fálca măsăli; fălĉ: 653.[ɛ][Q].
fálcą; fălĉ, făls: 655.
fálcî; fălĉ: 663.
fálcâ; fălĉ,[R] macsilár; -lári: 664+ „falca de sus și de jos"(1), „de la doctori"(2).
fálca di jos; făls: 665.
măsalári; ~: 609.
măsălári; -lárit: 644.
[ɛ] măsălári,[K] fălĉé, fălĉícâ; -ĉéli: 643.
bárbă,[Q][K] fálcą[ə]; fălĉi: 501.
bárbî,[Q] fálcî; fălĉ: 662.
yósu fălĉi: 633.
yósu fălșii; făls: 631.
macsîláriu[ə], cápu fălși, fálca[ə]; făls: 615+[auzit la radio](1).
fălcári; ~[m.]: 616.
făl[ɛ] fălcárniță, yósu fălși: 626.
?: 619.

GURĂ, pl. „bouche"

[164]

I. *[Întrebare indirectă] (INDIC.)*
Cf. ALR II MN 6867; ALF 151; AIS 104; ALPI 26; ALL 1079; ALG 866; ALMC 1289; ALA 237; ALC 281;
NALR: Olt. I MN pl. 3.

II. *gúrâ; guri: 471,472,477,479,481,482,487, 489,491-493,495-497,498+ cînd vit Savá, ești cascát di gúrâ[!],499+ gurílâ-i poreclâ la noi [om cu gura mare],500,504-506,508,509,510+ o gúrâ cît o șúrâ,511,513,514,516-524,525+ dácî-i mári îi ca șúra[!],526-528,529+ ai o gúrâ ca o șúrâ[!], díspri yámini vorbăreț,530-535,537-539,541,543,544+ ai gúra ca oborócu [rău de gură],545,546,548,549,551, 552,553+ gúra báti fúndu[!],555+[II] gúrâ; gúri, guri,556,560,561,564,568,570,572,574-579, 585,588,589,592,593,599,600,602,606,608-612, 615,616,622,624,627,629,630,633,637-646,652, 654-661,663,664,666,667,669.*

gúrî; guri: 540,550,557-559,562,566,567, 569,571+[și cu înțeles de] „membri ai familiei",573,580-584,586,587,590,591,594-596,598, 601,603-605,607,613,614+[pl. spontan],617-621, 623,634,648-651,662,665,668.

gúra[ə]; guri: 554,563,565,597,625,628, 631,632,635,636,647,653.

gúră; guri: 470,475,476,478,486,490,502, 610.

gúrą; guri: 466,474,485.
gúrâ; gúri: 507,512,542.
gúrâ; gúri: 461.
gúră; gur: 462+ la suóbi, humórului, căméși, cupťórului; „și la oaie, vacă; la cîine buot".
la dintúră?, gúră?; gur: 463.
gúra[ə]; gur: 464.
gúrą[ə]; gúri: 465.
gúrî; gúre: 467.
gúră; gur: 468+[II] gúră; guri.
gúrâ; gúri: 469.
gúrâ; gur: 473.
gúră; guri: 480.
gúra[ə]; gúri; o gúră: 483.
gúra[ə]; guri: 484+[II] gúrâ; guri.
gúrą; gur: 488.
gurâ; guri: 494.
gúrî; gúri: 501.
gúrâ; guri: 503.
gúrâ; gúri: 515.
gúrî; guri: 536.
gúrî; guri: 547.
gúrâ; guri: 626.

CERUL GURII

„voûte du palais, le palais"

[165]

I. *[Întrebare indirectă] (INDIC.)*
ALR I MN 6928; ALRM I 75;
NALR: Olt. I MN pl. 3.

II. *ŝériu gúri: 466,470,472,476,477,479,482, 486,487,491-494,497,498,500,505,508,509,511-516,519-521,523,524+ négrũ ŝériu gúri, îi răũ, 525-527,530,532,533,534+ la cîni dácî-i roș, îi răũ,536-539,541-543,544+ om négrũ ŝériu gúri, om răũ,545-547,549,550,552,553, 557-559,562,567,568,570-574,576-578,581-584, 587,589,591,594,597,598,600-602,604,606,607, 610,613-615,620,624,625,628,631,634,640,643, 644,645+...négru[!],648,649,652,656,659,661, 665,667.*

ŝéru gúri: 499,517,518,522,540,560,561, 564,566,569,575,590,596,603,611,616,626,627+ tărcát pi ~[despre un cîine rău],629,635, 639,650.

ĉériu gúri: 473,481,495,496,502,529,579, 580,586,593,630,637,654,663.

ĉéru gúri: 585,632,636,641,642,646,651, 653,655,660,662,664,666,670.

ŝériu gúrii: 531,535,599,608,609,618,623, 647.

ŝériu gúri: 489,506,510.
ŝĕriu gúri: 490+ ŝériu gúri,503,555.
ŝéru gúrii: 619,621,622.
ĉĕriu gúri: 467,475.
ŝĕru gúri: 469,480.
ŝériu gúri: 471,507.
ŝĕriu gúri: 478,565.
ŝéru gúri: 528,551+ ŝériu ~.
ŝériu gúri; ŝéruri: 588,592.
ŝériu gúri: 612,617.
ŝĕriu gúri: 461.
ŝĕru gúri: 462.
ĉĕriu gúri: 463.
ĉĕriu gúri: 464.
ĉĕru gúri: 465.
ĉéru gúri: 468+[II] ĉériu gúri.
ĉĕru gúri: 474.
ĉĕriu gúri: 483.
ĉéru gúri: 484+[II] ĉériu gúri.
ŝériu gúri: 485.
ŝĕru gúrie: 488+ ŝéru gúri, noi îi spúnim.
ŝériu gúri: 501.
ŝériu gúri: 504.
ŝéru gúri: 548.
ŝéru gúrie: 554.
ŝériu gúri; ŝériuri: 556.
ŝĕriu gúri: 563.
ŝérea gúri: 595.
ĉéru gúri: 605.
ŝe... ĉériu gúri: 633.
ĉéru gúri, ŝéru gúri: 638.
ĉéru gúrii: 657.
ĉéru,[K] ŝéru gúri: 658.
ŝériu guri: 668.
fúndu gúri: 669.

III. *Vezi h. LXXV.*

(vorbesc) TARE

„(je parle) haut"

[169]

I. *[Întrebare indirectă] Cînd cineva nu aude prea bine, ca să te înțeleagă, cum trebuie să-i vorbești? (IMIT.)*
ALR II 27;
NALR: Olt. I MN pl 3; Mar. I 64.

II. *tári: 464,468+[II] tári,487,489,497,498, 499+ zgeri la el,500,504,506-510,511+ dácî-i pre tári, țipi,512-514,516-524,526-530,532-535,538-547,549-554,555+[II] tári,558,559,562,566-570, 573,580-582,584,585,587,590,591,594-596,598, 599,601,603-605,606+ vorgéș ~,607-609,611-614,617-619,622,623,624+ vorgéști ~,627-632, 634-636,639-646,648-652,654,656,658-662, 666-668.*

tári: 469,471,473,478,494,505,515,525,531, 536,537,556,557,560,561,571,572,574-576,579,583, 588,589,592,593,597+ vorgéș ~, 610,615,625, 626,637+ răzgóst,638,657,664,669.

tări: 470,476,477,481,484+ grăiéș ~[în sat se spune] grăiéști tamán,[II] tária, tári, 491,492,496,502,564.

tárę: 472,577,578,602,633,653.
tări: 475,479,495,501,621.
mai tári: 493+[II] tări,548,586,600+ vorgéș ~,620.
tári: 647,663,665.
tări: 461.
tăre: 462.
tárie: 463.
tărie: 465.
tárie: 466.
mai tări: 467.
tăriĕ: 474.
tari: 480.
măi tári: 482.
tări: 483.
tăriĕ, mai îndesát: 485.
tárie: 486.
mai tárę: 488+ îi mai arantăm pin sięmne-așă.
tari: 490.
tárĭĕ: 503.
táriĕ: 563.
tărie: 565
tári: 655.
táre: 670.
-: 616.

(vorbesc) ÎNCET

„(je parle) bas"

[170]

I. *[Întrebare indirectă] Cînd cineva nu aude bine îi vorbești tare; dar cînd aude poți să-i vorbești și mai...?*
ALR II MN 6875;
NALR: Olt. I MN pl. 3; Mar. I 65.

II. *îŝét: 470,472,497,499,500,505,511,515,516, 522,525-527,534,536,538,543,548,552,553,557,560, 562,570-572,578,582,584,589,592,599,603,607,611, 617-619,622,625-629,635,638-640,643-645,647, 648,652,655,658,662,663,665,667.*

îŝétu: 498,507-509,512,513,517-521,523,524, 530,532,539,541,542,544,546,547,549-551,558,559, 561,566,568,574-576,581,583,588,596,601,609,623, 656,668.

înĉét: 467,529,579,585,631-634,636,637,641, 642,651,653,657,664,666,669,670.

îŝĕtu: 462,477-479,486.
îŝétu: 556,567,577,659.
înŝĕtu: 466,490,503.
îŝét: 494,564,610.
îŝétu: 504,506,528.
înĉét: 473,481.
îŝétu: 489,510.
îŝétu: 540,602.
înĉétu: 545,580.
îŝét: 573,614.
îŝét: 591,595.
înĉăt: 463.

încẹtu : 469.
încẹtu : 475.
înșẹtu : 476.
îsẹt : 487.
îsẹt : 491.
îsẹt^h : 492.
îsẹtu : 493+[II] îsẹt.
încẹt : 495.
încẹt : 502.
îsẹtu, îsẹt : 514.
îsẹt : 535.
înșẹt : 555+[II] îsẹtu.
înșẹtu : 569.
încẹt : 586.
înșẹtu : 587.
îsẹt : 590.
încẹt : 593.
îsẹtî : 594.
încẹt, [K] îsẹt : 613.
[L] înșẹt : 630.
încẹt, [K] îsẹt : 650.
încẹt, [Q] îsẹt : 654+ „mai" (2).
încẹt : 660.
încẹt : 661.
îsẹt, mai în șoptă : 531.
îsẹt, î șoptă : 533.
îsẹtu, în șopt : 604.
îsẹt sau î șoaptă : 606.
îsẹt, î șopti ; șoptă [sg.] : 615+(2) [poate fi „încetu (1)" din „cu ~"].
mai îsẹt : 471, 537, 554, 605, 608, 620.
mai încẹt : 464, 484+[II] încẹt^h.
mai înșẹt : 485, 565.
mai încẹt : 461.
mai încẹt : 468+[II] încẹt.
mai încẹt : 474.
mai înșẹt : 480.
măi înșẹt : 482.
mai încẹt : 483.
mai înșẹtu : 488+ ~ cu jẹl.
mai încẹtu : 496.
măi înșẹtu : 501.
mai înșẹtu : 563.
mai cŭ-șẹtu : 597.
mai îsẹtu : 600.
mai îsẹtu : 612.
mai jîsẹt : 616.
ma îsẹt : 621.
mai nșẹtu : 624.
pi-ncẹtu : 465.
cŭ-șẹtu : 598.
îsẹtișoru : 649.
în șoptă, [Q] îsẹt : 646.
III. Vezi h. LXXV.

GRAS, pl. „*gras*"

[216]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici că este omul care mănîncă bine și mult în fiecare zi ? (GEST)

ALR II MN 2265; cf. ALRM II 140; AIS 184; cf. ALMC 1542; NALR : Olt. I 60.

II. gras ; graș : 462+[termeni peiorativi] îmflătule, bufnătule, măi, ursule, dihanĕ [!], 464-466, 468+[termeni peiorativi] umflaț [pl.], bortoș ; bortoș, [II] gras ; graș, ca um porc, 469, 470, 472, 473, 475-477, 479, 481, 486, 487, 488+[termeni peiorativi] măi, burduhanosulẹ [!], ca o bustiuhănă, 489-492, 494, 497, 499, 500, 502, 504-506, 508-516, 518, 519+ai mîncat gini, 521+ari osînză, 522-541, 542+ari bîrdîhan cu osîndă [!], 543-546, 549-552, 553+ari bîrdîhan, nu șagă, 554, 556-562, 564, 566-570, 572, 574-589, 590+[pl. spontan], 591, 592, 594-596, 597+s-o-ngrășat ca porcu, [Q] buftac ; -taș, manikiri ; ~, matihală ; -hăli, 598-605, 607-613, 616, 619, 621-624, 626-632, 634-636, 638-642, 644-648, 652-656, 658+ „ca un porc" [!], 659-663, 667.

gras ; graș : 614, 615+buhab 'umflat la față', 637, 649, 650, 666, 668.
gras ; grași : 467, 651, 657, 664, 670.
graš ; graș : 496+uăi, îmflatule, 565.
gras ; graș : 461.
gras ; graș : 471.
gras ; graș : 474+ ca um porc.
graš ; grăș : 483.
gras ; grăș : 485.
gras ; graș : 593.
graș ; ~ : 618.
gras ; graș : 625+[sg. emfatic].
gras ; graș : 633.
gras ; graș : 643.
gras ; graș : 665.
gras ; grași : 669.
gras ; graș, burduhos ; -hoș : 463 [peiorativ (2)].
gras ; graș, burduhos ; -hoș : 480.
gras ; graș, bîrdîhos ; -hoș : 520.
grăs ; graș, burduhos ; -huoș : 555+[peiorativ (2)], [II] gras ; graș, grășan.
gras ; graș, bortos ; -toș : 438, 571 [peiorativ (2)].
gras ; graș, bortoș [pl.] : 478.
gras ; graș, voinic ; -nis : 501+măi, gilani, măi [!], [O] gilan - voinicar așă, de-age merži, gras, voinicoi.
gras ; graș, voinic ; -nis : 503.
gras ; graș, încalat ; -laț : 548.
gras ; graș, încalat ; -laț : 606.
gras ; graș, bufnat ; -naț : 484+[peiorativ (2)], [II] grasî ; grasî.
gras ; graș, burtinos ; -noș : 507.
gras ; graș, grasan ; -sani : 517.
gras ; graș, bîrdîhanos ; -noș : 563.
gras ; graș, hălăoi : 573+ 'peste măsură de gras' (2).
gras ; graș [!], burdănos ; -noș : 620.
suolid ; -liz, gras ; graș : 482+ buoftu [ə] [termen peiorativ pentru om gras].
solid, gras ; graș, soldos ; -doș : 493+[termen peiorativ (3)], [II] gras ; graș.
s-o-mflat, gras ; graș, [O] încalat ; -laț : 495.
ji-ncalat ; -laț, gras ; graș : 547.
patrat [!], gras ; graș : 617+ burduhos ; -hoș 'cu burta mare'.

GRASĂ, pl. „*grasse*"

[217]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e femeie ? (Vezi întrebarea precedentă.)

NALR : Olt. I 61.

II. grasă ; ~ : 470, 472, 473, 477, 479, 481, 487, 489, 491, 492, 494, 497, 499, 500, 504-506, 509-511, 514-516, 522-526, 529-532, 534, 535, 537, 539, 541, 542+ari osîndă, 544-546, 549, 551, 552, 553+nu gruasă 'gravidă', 556, 560, 561, 568, 572, 574-576, 578, 579, 588, 589, 592, 593, 598, 600, 608, 609, 612, 616, 621, 622, 624-626, 629, 633, 636-640, 642, 645, 646, 652, 654-656, 659, 661, 667.

grasî ; ~ : 533, 536, 540, 557-559, 562, 566, 567, 569, 573, 580-584, 586, 590+[Inform. remarcă identitatea pl. cu sg.], 591+[Subiectul a spus și] grasă [pl.], 594, 596, 601-605, 607, 613, 614, 617, 619, 635, 648, 649, 658, 662.

grasă ; ~ : 461, 469, 498, 518, 519, 521, 527, 528, 620, 665.
grasă ; ~ : 462+ bîgiholiță, 466, 475, 476, 478, 486, 503, 610.
grasî ; ~ : 538, 615, 618, 623, 663.
grasî ; grasî : 550, 585, 587, 631.
grasă ; grasă : 564, 577, 599.
grasă ; grași : 570, 664, 669.
grasă ; ~ : 502, 537+ bașoaldă ; -șoalde, încalată ; -late, balabustă ; -buste.
grasî ; grase : 595, 668.
grasî ; grasî : 611, 650.
grasă ; grasi : 643, 653.
grasă ; grase, [K] grasă : 463+ burduhuasă, brehănoasă, boldoasă, plodoasă.
grasî [pl.] ; grasă : 464.
grasă ; grase : 465.
grasă ; grasî : 467.
grasă ; grase : 471.
grasă ; grasă : 474.
grasă ; grasă : 483.
grasă ; grasă : 484+[II] grasă ; ~.
grasă ; ~ : 485.
grasă ; grasă : 488.
grasă ; grasă : 490.
grasî ; grasă : 493+[II] grasă ; ~.
grasă ; grasă : 495.
grasă ; grasă : 496.
grasă ; ~ : 501.
grasă ; ~, [K] grăs : 508.
grasă ; ~, [K] grăs : 512.
grasă ; grași : 513.
grasă ; grăsă : 543.
grasî ; grasă : 554.
grasă ; ~ : 563.
grasă ; grasî : 565.
grasă ; grasî : 627.
grasă ; grasî : 628.
grasî ; grași : 630.
grasă ; grași : 632.
grasî ; grași : 634.
grasă ; grase : 641.
grasă ; grasă : 644.
grasă ; grasî : 647.
grasă ; grase : 651.
grasă ; grași : 660.
grasă ; grasă : 666.
grasă ; grase : 670.
grasă ; ~, bîrdîhuasă ; ~ : 520.
grași ; grasă, burduhoasă ; bîrduhoasî : 555+[II] grasă ; grasă.
grasă ; grasă, bortuasă ; ~ : 468+[II] grasă ; ~, ca o poarcă, ca poarcili.
grasă ; ~, burtinuasă ; ~ : 507.
grasă ; ~, grasană ; grăsani : 517.
grasî ; ~, grăsuăiși : 571.
grasă ; ~, încalată ; -lați : 606.
grasă ; grase, mălăcă [!] ; -lace : 657.
încalatî ; -lați, grasî ; ~ : 547.
încălată ; -lați, grasă ; ~ : 548.
burduhuasă ; ~, grasă ; ~ : 480.
solidă ; -lidi, grasă ; grasă : 482.

SLABĂ, pl. „*maigre*"

[219]

I. [Întrebare indirectă] Dar o femeie ? (Vezi întrebarea la h. 46.)

AIS 185 ;

NALR : Olt. I MN pl. 3 ; Mar. I 70.

II. slabă ; slabi : 489, 493+[II] slabă ; slabi, 497+ „nu cu gi, cu bi", 498-500, 504, 506-514, 516-524, 526-530, 532, 534, 538, 539, 541, 542+ îi keli și șolani, 544-547, 549, 551, 553+ îi [illegible] jĕtă [!], 564, 570, 576, 599, 607, 609, 617, 618, 620, 621, 623, 624, 628-630, 632, 636, 639, 640, 642, 643, 645, 652-654, 656, 659, 663.

slabî ; slabi : 531, 533, 536, 540, 550, 557-559, 562, 566, 567, 569, 581, 582, 586, 587, 590, 591, 594, 596, 598, 601, 603-605, 613, 619, 622, 631, 634, 635, 648-650, 658, 662.

slabă ; slabi : 491, 492, 505, 515, 525, 537, 548, 556, 561, 568, 571, 572, 574, 575, 577, 579, 588, 589, 592, 593, 595, 600, 606, 610, 611, 626, 637, 638, 646, 661, 664, 669.

slabă ; slabe : 471, 472, 494, 535, 578, 608, 612, 616, 633, 641, 660+ „nu cu gi [!]"
slabă ; slabe : 466, 490, 657.
slabă ; slabî : 625, 644, 655.
slabă ; slabi : 478, 495.
slabă ; slabe : 486, 651.
slabî ; slabe : 573, 668.
slabî ; slabi : 583, 602.
slabă ; slabi : 615, 666.
slabă ; slabe : 463.
slabi [pl.] ; slabă : 464
slabă ; slabi : 467.
slabă ; slabi : 502.
slabă ; slable : 503.
slabă ; slabi : 543.
slabă ; slabe : 554.
slabă ; slabi : 563.
șlabî ; slabi : 580.
zlabî ; zlabi : 585.
slabî ; șlabi : 614.
slabă ; slabi : 627.
zlabă ; zlabi : 665+[chiar zlabi [pl.]].
zlabă, zlabi : 667.
slabă ; slabe : 670.
slabî ; slăbături : 647.
slabă ; slabi, žițiuăni [pl.] ; -uănă : 461.
slabă ; slabi, hitiuănă ; -uăni : 479+[Se zice și despre carne] grasă și hitiuănă.
slabă ; slabi, hitiuănă ; -uăni : 487+[și despre vite slabe (2)].
slabe [pl.] ; slabă, hăitiuănă ; -uăni : 496.
slabă ; slabi, hitioancă ; hitiuăș : 555+sau um porc hitiuăn [!], [II] slabă ; slabe.
slabă ; slabi, amarîtă ; amarîti : 469.
slabă ; slabi, amarîtă ; -rîti : 481.
slabă ; slabi, amărîtă ; -rîti : 484+[O] žițiuănă ; žițiuăni [numai despre vite], [II] amărîtă ; -rîti.
slabă ; slabi, amărîtă ; -rîče : 485.
slabă ; slabi, amărîtă ; -rîti : 565.
slabă ; slabi, slăbănuoagă ; -nuaži : 552.
slabî ; slabi, slăbănuagî ; -nuaži : 584.
slabă ; slabi, săcă ; săsî, hitiuăni [pl.] ; -uănă, amărîti [pl.] ; amărîtă : 480.
slabă ; slabi, costelivă ; -livi : 560.
slabi [pl.] ; slabă, amarîti [pl.] ; -rîtă, hitiuăniẹ [pl.] ; hitiuănă : 483.
slabă ; slabe, perpelită ; -lite, ogrijită ; -jîti : 597.
hitioănă ; hitioăne : 476.
hitiuănă ; hitiuăne, slabă ; slabi : 465.

žîťiuánâ ; -uáni, slábâ ; slábį : 470 + [acum se spune mai mult la vite (1)].

hîťiuánă ; -uáni, slabi [pl.]; slábâ : 477 + [se spune și la vite (1)].

hîťiuánă ; -uáni, uscáťi [pl.] ; - câtă : 475.

žîťiuánă ; -uáne, slăbănoágă ; -noáže, amăríťă ; -ríťe : 462.

amaríťă ; -ríťį : 468 + [II] slábă ; slábe.

amaríťă ; -ríťį, žîťiuánâ ; -uáni : 473.

amăríťį [pl.] ; -rítâ, slábi [pl.]; slábâ : 482.

slăbănoágă ; slăbanoážį : 488.

slăbanoágâ ; slabănoážį : 501.

uscăcoásâ ; amaríťį ; amaríťi : 474.

MICĂ, pl.
„(femme) de petite taille"
[222]

I. [Întrebare indirectă] Dar o femeie ? (Vezi întrebarea la h. 48)

NALR: Olt. I 64 ; Mar. I 75.

II. ńícâ ; ńíš : 477, 506, 514, 515, 527, 528, 576, 593, 613, 661.

ńíčî ; ńíš : 536, 557, 587, 603, 624, 651, 668.

ńíčî ; ńíš : 599, 617, 621.

mńícâ ; mńíš : 469, 491, 494.

mičî ; miš : 493 + [II] ńícă ; ńíš, 604, 605.

mńícâ ; mńíš : 466, 480.

mícâ ; miš : 530, 629.

ńícâ ; ńíč : 579, 651.

mńícâ, mńíšį : 462.

mńícă ; mńíč : 463.

mícă ; míč : 464.

mícă ; míčį : 467.

mńícâ ; mńíčį : 468 + [II] mńícă ; mńíč.

mńícâ, mícâ ; mńíš, mńíšį : 470.

mńícâ, mpíč : 473.

ńícă ; ńíč : 475.

ńícă ; ńíš : 478.

ńícă ; ńíš : 480.

mńícă ; mńíč : 481.

ńícă ; ńíšį : 487.

ńíš [pl.] ; ńícă : 488.

ńícă ; ńíč : 495.

ńícă ; ńíč : 502.

ńícă ; ńíšį : 503.

ńícă ; ńíš : 555 + [II] mițiticúță, mitití-câ, mitițéľį, mărúnťi.

mńícă ; ńíš : 563.

mičî, [D] ńíčî, ńíš : 609.

mičî ; miš, [B] ńíčî ; ńíš : 613.

ńíčî ; ńíč : 632.

ńícâ ; ńíč : 641.

mńícâ, ńícâ ; ńíš : 646.

mícâ ; míč : 656.

mičî ; míč : 663.

mícă ; míč : 664.

mícâ ; míč : 669.

ńícâ ; ńíš, mititícâ ; -téľi : 542.

mícâ ; miš, mititícâ ; -téľi : 556.

mičî ; míč, mititéľi : 627.

ńícâ ; ńíš, scúrtâ ; scúrte : 577.

mičî ; miš, scúrťi, scúrti : 595.

ńícă ; ńíš, scúrtâ ; scúrțį : 606.

mnícâ ; mńíš, scurtă ; scúrte, fóșă, fóșâ : 476.

ńícâ ; ńíš, mărúnțícâ ; -téľi : 489.

ńícâ ; ńíš, mărunțícâ ; -țáľi : 510.

mič [pl.] ; mícă, žoásâ : 496.

ńíčî, ńíš, žoáșį ; ~ : 623.

mícâ di státură, miš di státurâ : 485.

mič di státură [pl.], mícâ ~ : 647.

mititícâ ; mititéľi : 497, 499, 500, 508, 512, 513, 517, 518, 520, 523, 532, 541 + ți žoásâ ; ~, 544, 549 + ți mícâ la stat, 552.

mititíčî ; mititéľi : 559, 590, 596, 611, 628, 634, 635, 648.

mititícâ ; -téľi : 521, 526, 534, 643, 652, 667.

mititícâ ; -téľi : 511, 546.

mititícâ ; -téľi : 522, 525.

mititícâ ; -tíš : 516.

mițițícâ ; -țéľi : 525.

mițițícă ; -téľi : 554.

mițiticâ ; -téľi : 560.

mititíčî, -téľi : 582.

mititíčî ; -téľi : 601.

mititíčî ; -téľi : 507.

mititícâ ; -téľi : 625.

mițițícâ ; -téľi : 536.

mititícâ ; mitiťeľi : 644.

mitícâ ; mitéľi : 645.

mitíčî ; mitéľi : 649.

mititícâ ; mititéľi : 653.

mitícâ ; mitéľi : 654.

mitícâ ; mititéľi : 659.

mititícâ ; -téľe : 670.

mititícâ ; -téľi, ńícâ ; ńíš : 524.

mititíčî ; mitéľi, ńíčî ; ńíš : 540.

mititíčî, ńíčî ; ńíč : 580.

mititícâ ; -téľi, ńícâ ; ńíš : 626.

mititícâ ; -téľi, mînînțícâ ; -țéľi : 507.

mititícâ ; -téľi, mărunțícâ ; -țáľi : 519.

mititícâ ; -téľi, mînînțícâ ; -țáľi : 539.

mititícâ, -téľi, mînînțícâ, -țáľi : 545.

mititéľi [pl.] ; mititícâ, scurti [pl.] ; scúrtă : 482.

mititíčî, -téľi, scúrtí ; scúrti : 612.

mititícâ ; -téľi, mițițícâ ; -țáľi : 498.

mititícâ ; -téľi, mițițícâ ; -țáľi : 553 [V] (2).

mititícâ ; -téľi, pikirnițâ, -nețâ : 509.

mititícâ ; -téľi, žoásâ ; ~ : 543.

mititícâ ; -téľi, scúndâ ; scúndi : 551.

scúrtí ; scúrti : 531, 566, 581, 583-585, 586 + [pl. s-a obținut spontan], 531, 534, 602, 614, 622, 667.

scúrtâ, scúrtį : 492, 548, 561, 568, 570, 588, 589, 616.

scúrtâ ; scúrti : 504, 533, 547, 618, 633, 659, 666.

scúrtă ; scúrte : 472, 578.

scúrtí ; scúrtį : 528, 571.

scúrtí ; scúrti : 558, 569.

scúrtí ; scúrte : 567, 658.

scúrtă ; scúrtį : 484.

scúrtă ; scúrtį : 465.

scúrtâ ; scúrte : 471.

scúrtă ; scúrtį : 483.

scúrtă ; scúrtį : 535.

scúrtí ; scúrti : 562.

scúrtă ; scúrtîe : 565.

scúrtă ; scúrte : 572.

scúrtă ; scúrtį : 574.

scúrtí ; scúrtį : 600.

scúrtâ ; scúrti : 603.

scúrtă ; scúrcį : 610.

scúrtă ; scúrte : 657.

scúrtâ ; scúrtį : 660.

scúrtă, scúrti : 665.

scúrtí ; scúrti, mititíčî ; -téľi : 550.

scúrtâ ; scúrti, mititícâ, -téľi : 564.

scúrtí ; scúrti, mititíčî ; -téľi : 598.

scúrtâ ; scúrte, mnícâ ; mńíš : 575.

scúrtâ, scúrtį, scúndâ ; scúndį : 592.

scúrtâ ; scúrte, pilíčî, pitíšį : 597.

scurtúțî, ńíčî ; ńíš : 620.

mărunțícâ ; -țáľi : 630, 640.

mărunțíčî ; -țáľi : 573.

mărunțícâ ; -țáľi : 642.

mărînțíčî ; -țáľi : 650.

mărunțícâ ; mărúnțį : 637 + [D] nu, nu-s miš.

mărúntâ ; -rúnti : 639.

mițițícâ ; -țéľi : 479.

mițițícâ ; -țáľį : 484 + [II] mńícă ; mńíčî.

mițițícâ ; -țáľi : 505.

mățițáľį [pl.], mitițícâ : 501.

mițițícă, -țáľi, mńícă ; mńíš : 486.

ğoásâ ; ğoásă : 474.

joásâ ; ~ : 638.

žoásâ ; ~, scúrtâ ; scúrtį, mititíčî ; -téľi, ńíčî ; ńíš : 537.

ńícuṣuárâ, mai ńíčî ; ńíš : 615.

III. Vezi h. LXXXIII, LXXXIV.

GĂLĂGIE „tapage"
[228]

I. [Întrebare indirectă] Copiii, cînd sînt mulți la un loc și vorbesc și strigă toți, fac mare ... ?

ALR II 28 ;

NALR : Olt. I 65 ; Mar. I 71.

II. gălăžíįi : 499 + amú mai zîš cî fac scandál, 500, 510, 512, 513, 516, 519, 521, 526, 529, 530 + [în núma ko gúrâ], 531, 532, 534, 536, 540, 542, 545, 547, 549, 557, 559, 562, 564, 569, 581, 584, 590, 591, 596, 598-601, 604, 605, 607, 611, 614, 618, 619, 621, 624, 625, 627, 628, 631, 633-635, 640, 648, 650, 652 [o], 656 [E], 663.

gălăžíįi : 466, 517, 522, 525, 527, 528, 543, 551, 552, 582, 593, 595, 606, 609, 612, 638.

gălăžíįi ; -žíį : 489, 497, 509, 518, 520, 523, 544.

gălăžíįi : 550, 566, 567, 571, 603.

gălăğíįi : 580, 586, 651, 661 [o], 669.

gălăžíįi : 615, 622, 630, 655, 658.

gălăžíįi : 568, 570, 588, 589.

gălăžíįe : 472, 575, 666.

gălăžíįi ; -žíį : 505, 514, 515.

gălăžíįi : 556, 561, 572.

gălăžíįi : 464 + „mare ~".

hălăžíįe : 465.

galažíįi : 467.

gălažíįi : 469.

gălăžíįi : 470.

gălăğíįe : 471.

halažį : 478.

gălažíįe : 480.

gălagíįi : 481.

gălažíįe : 488.

gălažíįe : 490.

gălăžíįi : 501.

gălăžíįe : 503.

gălăžíįi : 507 + fac scandál.

hălăžíįi : 535.

hălăžíįi, gălăžíįi : 537.

gălăžíįe : 555.

hălăžíįi : 558.

gălăžíįi : 560.

gălăžíįi : 565.

galažíįi : 574.

galažíįi : 576.

galažíįe : 578.

gălăğíįe : 579.

gălăžíįi : 594.

gălăžíįe : 602.

gălăžíįi : 610.

gălăžíįe : 613.

zg... gălăžíįi : 616.

gălăžíįi : 626.

gălăžíįe : 643.

gălăğíįi : 657.

gălăğíįi : 664 + fáčį ~.

gălăğíįe : 670.

gălăžíįi, huįt : 473, 492, 539.

gălăžíįi, huíit : 504, 508, 546.

gălažíįi, huįt : 494.

galağíįi, huíit : 495.

gălăžíįi, huįt : 496.

gălăžíįi ; -žíį, huíit : 498.

gălăžíįi, huįt : 524.

gălăžíįi ; -žíį, huįt ; huįti : 541.

gălăžíįi, huįt : 548.

gălăžíįe, huįt : 554.

gălăžíįe, huíit : 563.

gălăžíįi ; -žíį, huít ; huíti : 583.

gălăžíįi, huįet : 597.

gălăžíįi, mári huįet : 608.

gălăžíįi, huįet : 620.

gălăžíįe, hólcâ : 462 + hŭolšésc [ind. prez. 6], [R] (1).

gălağíįi, [D] hólcâ : 474.

gălăğíįe, gălăžíįi, [D] hólcâ : 483.

gălagíįe, [o] hŭólcă : 484 + [II] gălăğíįi, [V] hŭólcă.

gălăžíįi, [o] hŭolcâ : 485.

gălăžíįi, [o] zgómât : 476.

gălăžíįi, zgómot : 538.

gălăžíįi, zgómot : 646.

gălağíįi, hólotâ : 502.

gălăžíįi, [o] zarbî : 623.

gălăžíįe, hŭodorog, [D] hŭólcâ : 461 + hŭolšésc [ind. prez. 6].

galağíįi, haz, hólcâ : 468.

galažíįi, buclúc, huįt : 487.

gălăžíįi, zárvâ, huíit : 511.

gălažíįi, scandál, huįt : 553.

gălăžíįi, huít, balamúc : 573.

haz : 632, 642, 667.

haz, [o] gălăžíįi : 629.

haz, [o] gălăğíįi : 641.

haz, [o] gălăžíįi : 647.

haz, [o] zgómot : 653.

halaį : 592, 659.

alaį : 665.

halaį, [o] lármâ : 475.

alaį, galažíįi : 587.

alaį, hălít : 645.

lármâ, gulažíįi : 477.

lármâ, gălăğíįi : 585.

lármă, hólcă : 463.

hólcâ : 473.

hólcâ, [R] gălăžíįe : 486.

hólcâ, gălăžíįi : 577.

hólcâ, tarabóį, [R] gălažíįi : 491.

zgŭómut, gălăžíįi : 493 + [II] lármâ, gălăžíįi.

zgomot, gălăžíįi : 533.

[E] [o] zgómot, [K] gălăğíįi : 636.

zgómut, [o] gălăžíįi : 654.

zárvâ, gălăžíįi : 506.

zárvă, gălăžíįi : 617.

tărăbŭoį (ŭor gúrį), [o] gălăžíįi, [o] hŭólcă : 482 + hŭolšés [ind. prez. 6].

scandál, [D] gălăžíįi : 637.

hărmălaįi : 639.

[E] hîrgălas : 643 + [K] jímăt.

rîs, [o] gălăžíįi : 644.

kilamaįi, [o] gălăğíįi : 660.

alarmî, zgómut : 662.

nilinișți, [E] [o] gălăžíįi : 668.

III. Vezi h. LXXXVI.

RĂGUȘIT, pl. „enroué“

[232]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici că este omul acela? (Vezi întrebarea 231.)
ALR II MN 6879; ALRM I 38; AIS 698; ALL 1037; ALMC 1561; ALA 661; ALM 750;
NALR: Olt. I MN pl. 3; Mar. I 73; Bn. I 63.

II. răgușît; -șîț: 489+ uo văzut lupu[!], 492+[D] o amorțît di frig, di frică, 497, 498, 500, 504-506, 509-511, 514, 515, 517+ și fimeia-i răgușătă; -șăti, 522, 524, 525, 527, 533-536, 538-540, 542, 544, 550-552, 555+[σ][V] „amuorțît; -țîț sau răsît sau răgușît; (1)[se zice] și cînd îți amorțește un picior, o mînă“, [II] răgușît; răgușîț, [B] amorțît; -țîț, 556-564, 565+ [D] amorțît [se zice] măi mult la uamini slabă, 568-579, 581-583, 585-589, 591-597, 599-602, 604, 605, 607, 610, 613, 616-620, 622-626, 628, 630, 632+ răgușîtă [F], 635, 638-640, 642, 644-646, 648, 653, 654, 658, 659, 662, 663, 666-668.

răgușît; -șîț: 488, 537, 598.
răgușîț: 567, 580, 612.
răgușîtᵘ; -șîț: 614, 615, 649.
răgușît; -șîți: 634, 651, 657.
răgușît; -șîț: 611, 655.
răgușit; -șiți: 664, 669.
răgușît; răgușîț: 465.
răgușît; -șîț: 471.
răgușît; -șîț: 472.
ragușît; -șîț: 475+[D] „amorțît [se zice] despre mînă sau picior“.
răgușîtʰ; -șîțî: 502+ grăiești cam amuorțît.
răgușît; -șîț: 566.
răgușît; -șîț: 603.
răgușît; -șîț: 608.
răgușît; -șîț: 627.
răgușît; -șîț: 636.
răgușîtᵘ; -șîți: 637.
răgușît; răgușîț: 647.
răgușîtᵘ; -șîț: 650.
regușît; regușîț: 656.
răgușit; -șiț: 660.
răgușît; -șîți: 661.
răgușîtᵘ; -șîț: 665.
răgușit: 670.
răgușîtʰ; -șîț, amorțîtʰ; -țîț: 463.
răgușît; rîgușîț, [σ] amuorțît; -țîț: 464.
ragușît; -șîț, [ρ] amuorțîț [pl.]; amuorțît: 468+ „[se zice] și la o mînă, un picior cînd amuorțăști“ (2), [II] ragușît; -șîț, amorțît; -țîț.
ragușît; -șîț, amorțît; -țîț: 469.
răgușît; -șîț, [V] amorțît; -țîț: 470.
răgușît; -șîț, [σ] amorțît; -țîț: 476+ (2) „se zice și acum; [se zice] și cînd îngheață puțin pămîntul, sau despre un picior, o mînă“.
răgușît; răgușîț, [σ] amorțît; -țîț: 490+ „(2) [înseamnă] mai puțin [răgușit]“.
răgușît; -șîț, amorțît; -țîț: 491.
răgușît; -șîț, amuorțît; -țîț: 493+ [II] răgușît; -șîț, [V] amuorțît; -țîț.
răgușît; -șîț, amuorțît; -țîț: 501.
răgușît; -șîț, [σ] amuorțîtă: 554+ „sî dăși s-amuorțîtă; amorțît și cînd înțepenește un picior, o mînă sau pămîntul de frig“.
răgușît; -șîț, răgușăt; -șăț: 512.
răgușît, răgușăt; -șîț: 621.
răgușăt; -șăț: 499, 507, 508, 513, 516, 518-521, 523+ uo văzut lupu, 526, 529, 530+ uo răsît, 531, 532, 541, 543, 545-549, 553, 606, 609, 623.
răgușet; -șeț: 528.
răgușăt; -șîț: 584.
rogoșît; -șîțᵘ: 633.
amorțît; -țîț: 466, 477, 494.
amorțît; -țîț: 473, 474, 478.
amuorțît; -țîț: 467 [σ], 484+ [II] amorțît; -țîțî.
amuorțît; -țîț: 483+ [pl. cu ț interdental].
amorțîtʰ; -țîț: 487+ „și piciorul [sau] o mînă cînd n-o mai simți“.
amorțît; amuorțît: 496.
amuorțît; -țîț, răgușît; -șîț: 461, 482.
amorțît; -țîț, răgușît; -șîț: 486, 503.
amorțît; -țîț, răgușît; -șîț: 462.
amorțît; -țîț, ragușît; -șîț: 479+ „[se zice] și cînd [omul] e bolnav, aproape de moarte“; „o amorțît um pișuor [se zice] cînd îl ții rău, îndoit“ (1).
amuorțît; amorțîț, răgușît; ragușîț: 480+ „(1)[se zice și la] un picior, o mînă“.
amorțit; -țiț, ragușit; -șiț: 481.
amuorțît; -țîț, răgușît; răgușîț: 485+ „(1)[se zice și la] un picior, o mînă“.
gîjîit; -iț: 641, 643+ gîjîită [F], [D][R] răgușît, 652+[D] răgușît; -șîț.
gîjîitᵘ, [ρ] o răgușît, răgușît; -șîț: 631.
gîjîiit; -iiț: 590.
guștirit; -riț, răgușît; -șîț, [D] amorțît; -țîț: 495.

MUT, pl. „muet“

[233]

I. [Întrebare indirectă] Despre un om care, din naștere, nu poate vorbi, cum zici că e?
ALR II MN 6885; cf. ALRM II 41; ALF 1259; AIS 190"; ALG 883;
NALR: Olt. I MN pl. 4; Mar. I 77.

II. mut; muț: 462, 464-470, 472, 473, 476, 477, 479-483, 485, 486, 489, 491, 492, 494, 496-500, 502-512, 513+ fără grai, 514-518, 519+ n-ari grai, 520-522, 523+ mutalău îi šel cari grăiești puțîn; mutalăi, 524-534, 536-545, 546+ nu poati sî vorgiască, sau nu vre, 547-552, 553+ îl poriclești mutalău, 554, 555+ [II] mutᵘ; muț, 556-562, 564, 566, 568, 570, 571+ mutuzan; -zani ‘tăcut, taciturn, închis la vorbă’, 572-580, 582-587, 589-592, 595-602, 604-607, 609-613, 616, 618-623, 625-627, 629, 631-633, 640-642, 644, 646, 648-650, 653, 654, 655+ răgușîtă; -șîți [F][cu sens atenuat], 656, 658, 661, 663.
mutᵘ; muț: 535, 588, 594, 603, 614, 615, 617, 634, 635, 647, 652, 659, 667, 668.
mutᵘ; muț: 581, 593, 624, 628, 638, 639, 643, 645, 651, 660, 662, 665, 666.
mutʰ; muț: 461, 463, 484+ [II] mut; muț, 487, 493, 563.
mutᶜ; muț: 475, 478, 490, 495.
mut; muți: 657, 664, 669, 670.
mutᵘ; muț: 630, 636.
mut; muțᵘ: 471.
mutʰ; muțᵘ: 474.
mută; muț: 488.
mut; muț: 501.
mmutʰ; muț: 565.
mut; muțᵘ: 569.
mut; muț: 608. mutᵘ; muți: 637.

III. Vezi h. XC.

MUTĂ, pl. „muette“

[234]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e femeie?
NALR: Olt. I MN pl. 4. (Vezi î. precedentă.)

II. mută; muti: 487, 489, 493, 496-500, 502, 504, 506-510, 512, 514, 516-518, 520, 522, 523+ fimeia-i gini sî šîi mută [!], 524, 526-530, 532, 534, 538, 539, 543+ dacî-i șî surdă, îi bună di nevastă [!], 544-546, 548, 549, 551-553, 564, 568, 608, 609, 611, 618, 627, 628, 630, 633, 636, 639, 640, 642, 643, 645, 646, 652, 654, 656, 659, 660, 667.
mutî; muti: 531, 533, 535, 536, 550, 557, 559, 567, 571, 573, 580-583, 585, 590, 591, 594, 596, 598, 601, 602, 604, 605, 607, 614, 619, 621-623, 631, 648, 650, 658, 668.
mută; muți: 469, 511, 515, 547, 556, 560, 561, 579, 588, 589, 592, 593, 600, 606, 612, 616, 624, 637, 638, 655, 661, 666, 669.
mută; mute: 472, 570, 578, 632, 662+ [emfatic].
mută; muți: 473, 525, 574-576.
mută; muți: 477, 479, 482, 555+ [II] mută; mute, mute.
mutî; muți: 584, 586, 595, 613.
mută; muți: 464, 476, 478.
mutî; muti: 537, 558, 569.
mută; mute: 540, 657, 670.
mută; muți: 541, 542, 663.
mută; mutĕ: 471, 572.
mută; muti: 475, 651.
mută; muți: 505, 521.
mută; muti: 513, 519+ i-o perit graiu.
mută; mute: 587, 653.
muți; muti: 599, 617.
mutî; mute: 603, 635.
mută; mute: 634, 664.
mută; muti: 647+ [!], 665.
mută; muți: 461.
mută; mute: 462.
mută; mutĕ: 463.
mută; mutiĕ: 465.
mută; mute: 466.
mută; muț: 467.
mută; muți: 468+ [II] mută; muți.
mută; mute: 470.
mută; mute: 474.
mută; muți: 480.
mută; muți: 481.
mută; muți: 483.
mută; muti: 484+ [II] mută, muț, [K] muți.
mută; mute: 485.
mută; mutĕ: 486.
mutiĕ [pl.]; mută: 488.
mută; mucĕ: 490.
mută; muți: 491.
mută; muți: 492.
mută; muci: 494.
mută; muti: 495.
mută; muți: 501.
mută; muți, muți: 503.
mutî; mutiĕ: 554.
mutî; muți: 562.
mută; muți: 563.
mută; muți: 565.
mutî; muț: 566.
mută; mute: 577.
mută; muți: 597.
mută; muci: 610.
muți; muți: 615.
muți; muti: 620.
mută; muți: 625.
mută; muți: 626.
mută; mute: 629+ [emfatic].
mută; muț, [K] muti: 641.
mută; muti: 644.
mută; mutĕ: 649.

COLȚ (de măsea), pl. „chicot“

[241]

I. [Întrebare indirectă] Cînd ți s-a rupt o parte dintr-o măsea, ce zici că ți-a mai rămas din ea în gură?
ALR II 42;
NALR: Olt. I 70; Bn. I 69.

II. colț; ~: 472, 476, 478, 497, 498, 503, 506, 508-514, 517, 519+ uo rămășîță di măse, 521, 522, 524, 525, 527, 528, 532, 534+ zîšî ci ai ũ šot, 537+ di măsă, 538+ di măsă, 542, 543, 545, 546, 556-563, 568, 569, 571, 572, 575, 579-581, 583-586, 588, 594-596, 598, 601, 602, 604, 606, 607, 608+ di măsă, 609, 612, 613, 617-619, 624, 625, 642, 648, 653+ sau rădăcina [a], 655, 656, 660, 661, 667.
cuolț; ~: 462, 469-471, 477, 480-482, 484+ [II] uo bucată. [ρ] cuolț, ~, 486-488, 492+ „sau šuată, cînd se rupe partea de deasupra“, 494, 554+ sau rădășina măsăli, 555, 564, 565, 575, 626, 629, 630, 633, 652, 658, 662, 663.
colț; colțuri: 489+ šot di măsă, 499, 500, 507+ uo rămășîță di măse, 529, 536, 541, 544+ šotu măsăli, 566, 577, 582, 592, 593, 600, 605, 620.
cuolț; ~: 461, 468+ [II] colț, ~, radacină; -cini, 473, 501.
colți; colț: 533, 535, 621+ di măsă, 622+ di măsă.
cuolțᵘ; cuolț: 637, 650, 659.
colț; colți: 657, 664, 670 [ɛ].
colț; ~: 567, 597.
cuolț; cuolțuri: 516, 654.
colțᵘ, colț: 628, 668.
cuolțᵘ; colț: 634, 665.
colț; cuolț: 463 [ɛ].
cuolți [pl.], cuolț; ~: 474.
cuold di măsă; ~: 483.
colț; ~: 515.
cuolț; colțuri: 570.
colțᵘ, colțuri: 603.
cuolț; colțuri, [K] cuolț [pl m.]: 627.
cuolț; colț: 632.
cuolțᵘ; colț: 643 [ɛ].
cuolțᵘ; colț: 645.
colțᵘ; colț: 651.
cuolțᵘ; cuolț: 666.
cuolțᵘ; colți: 669.
colț; ~, šot; šoturi: 504+ di măse (2), 516, 520, 553.
colț; ~, [V] šot, šuati: 549.
colț; ~, šot di măsă: 552.
colț; colțuri, šot; šoturi: 574.
colț; ~, šumpei; -peii: 550.
colț; ~, duăscă; duăște: 578.
colț; ~, crac; craš: 589.
cuolțᵘ; colț, šecᵘ; šek: 615+ [refăcut pentru šepᵘ (2)].
cuolțᵘ; colț, rădăšînă; -šîni: 639.
cuolțᵘ; cuolț, șîp, șîk: 646.
rădăšîni; -šîni: 614, 647 [ɛ].
rădăcînă; rădăcîni: 464.
radašînă: 465.
rrădăšînă; -šîn: 485+ di măsă.
rădašînă; rădăšîn: 490.
rădăšînă; -šîni: 644.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

rîdăšînî: 649+[ӣ] cᵘolțᵘ; cᵘolț.
rădăšînă; -šînⁱ, colț; ~: 523, 551.
radašîna[ă], cᵘoltu[ă], cᵘolț; ~: 466.
radačina[ă], -čînⁱ, cᵘolț; ~: 475.
rădăšînî; -šînⁱ, colț; ~: 599.
rădăšîna măsᵃłăli; -šînⁱ, cᵘolț; ~: 610.
rădăšîna[ă], colț; ~: 631.
rădăšînî; -šînⁱ, colți; colț, šoăti di mă-
să; šoăti: 611.
čot; šuăti [n.]: 467 [?pl.].
šot; šuăti: 591.
šot; šoturⁱ: 518.
šᵘot; šᵘoturⁱ: 640.
čot; čoturⁱ: 636.
šot; šoturⁱ, colț; colțurⁱ: 505, 540 [D] (2).
šot; šoturⁱ, [R] colț; ~: 526.
šot, colț; ~ 587.
čot; [Q] čoturⁱ, ček: 641+ „și la vie" (2).
šoătă; šoăți: 479.
šoătă; šuăti: 493+ [II] cᵘolț; ~
čuătili [pla]; čuătă: 495.
čuăta[ă]; čuăti: 496+ di măsę.
čoătă; čoăti: 502.
šuăti; šuăte: 573.
šep; šepurⁱ: 531, 590.
šep; šepⁱ: 533.
šep; šepⁱ, [K] šek, [D] colț; ~: 548.
šîp; šîpⁱ: 635.
šîkᵘ; šîk: 638.
[D] šîp; šîk: 668+ „rădăcina ruptă"; avé
nișți šîk încîrligaț.
ᵘo bucată di măsă, ū šot; šᵘoturⁱ: 550.
ᵘo bucatî di măsă, colț; colțurⁱ: 623.
gogăši; gaᵘoš, colț; ~: 491.
ᵤo bucatî, ᵤo maržinî, [D] colț; ~ di
măsă: 547.
III. S-a notat și art. nehot. un în pct.:
462, 463, 467, 468, 482, 483, 488, 531, 533, 535,
537, 547, 548, 563, 570, 580, 592, 597-600, 607-609,
612, 617-624, 634, 637, 654, 664.

ȘTIRB, pl. „édenté"

[251]

I. [Întrebare indirectă] Cum spui că-i omul căruia i-au căzut cîțiva dinți?
ALR I 69; cf. ALRM I 101, 102; ALMC 935;
NALR: Olt. I 73; Mar. I 81.

II. știrb; știrg: 489, 497, 498+ îi bati vîntu-n gură, 499, 500, 504-507, 508+ îi suĭiră vîntu-n gură, 509-512, 513+ îi bati vîntu, 514, 516, 517+ amu sî zîși mai mult știrbⁱ, cu bî, 518-525, 526+ îi suflă vîntu-n gură, 527+ îi suĭiră vîntu-n gură, 528, 529, 530+ îi stărp la gură, 533-536, 538, 539+ îi suĭiră vîntu-n gură, 541, 542+ îi suflă vîntu-n gură, 543-546, 549+ i-o sărit un dinti, 551-553, 560, 561, 566, 567, 571, 578, 579, 582, 583, 585-590, 596-598, 600-602, 604, 605, 607, 609, 612, 616, 617, 619-621, 623+ ᵘo ră-măs ~, 625, 626, 630, 631, 633, 634, 636, 638, 642, 645, 647-650, 656, 657, 660, 665, 667, 670.

știrb; știrbⁱ: 472, 532, 540, 550, 556, 580, 584, 592, 627, 629, 639, 641, 651+ n-ai știrbăt ?, 655, 658, 661-664, 669.

știrb; știrbⁱ, [K] știrg: 594, 606, 608, 618, 632.

știrb, știrbⁱ, știrg: 591, 595, 611+ [D] (2), ᵘo știrbăt, 635.

știrbᶜ, știrg: 624, 644, 654, 666.

știrb; știrg: 515, 537, 613.

știrb; știrbⁱ: 557, 558.

știrb; știrg: 568, 611.

știrb; știrbĝ: 575, 577.
știrbᶜ; știrg: 640, 668.
știrbᶜ; știrg: 643, 653.
știrbᵘ; știrg: 646, 652.
știrbᶜ; știrbe: 461.
știrb; știrbĝ: 462.
știrpᶜ; știᶜirbț, știrbĝ: 463.
știrbʰ; știrbⁱ: 464.
știrpᶜ; știrpʰ: 465.
știrb; știrbĝ: 466.
știrp; știrpʰ: 467.
știrb; știrbᵗ: 468+ [II] știrbʰ; știrbᵍ.
știrb; știrbĝ: 469.
știrb; știrbⁱ: 470.
știrb; știrbⁱ, [ă] știrĝ: 471.
știrb; știrbĝ: 473.
știrb; știrbⁱ: 474.
știrb; știrgⁱ: 475.
știrb; știrbĝ: 476.
știrb; știrg: 477.
știrbᶜ; știrbg: 478.
știrb, știrbⁱ, știrg: 479.
știrpᶜ; știrk: 480.
știrb; știrbᵍ: 481.
știrbᶜ; știrg: 482.
știrb; știrbĝ: 483.
știrb; știrᶜbĝ, [Q] știrbĝ: 484+ [II] știrb; știrbᵍ.
știrb; știrbĝ: 485.
știrb; știrbĝⁱ: 486.
știrb; știrg: 487.
știrbᶜ; știrg: 488.
šcirb; šcirbĝ: 490.
šcirb; știrbĝ: 491.
știrb; știrbĝ: 492.
știrpᶜ; știrbⁱ: 493.
šcirb; šcirbĝ: 494.
știrb; știrbⁱ: 495.
știrb; știrbⁱ: 496.
știrbᶜ; știrg: 501.
știrb; știrg: 502.
știrb; știrg: 503.
știrb; știrg: 547.
știrb; știrbⁱ, [K] [D] știrg: 548.
știrbʰⁱ; știrg: 554.
știrpᶜ; știrg: 555+ [II] știrbᶜ; știrbĝ.
știrb; știrbⁱ: 559.
știrb; știrbⁱ: 562.
știrbᶜ; știrbⁱ: 563.
știrb; știrbⁱ: 564.
știrbᶜ, știrbĝ: 565.
știrb; știrg: 569.
știrb, știrbⁱ, [K] știrg: 570.
știrb; ștird: 572.
știrb; știrbⁱ: 573.
știrb; știrbd: 574.
știrb, ștird: 576.
știrp; știrg: 581.
știrbᶜ; știrbⁱ, știrg: 593.
știrb; știrbⁱ, [D] știrg: 599.
știrb; știrg: 603.
šcirb; šcirg: 610.
știrbᶜ; știrg: 614.
știrbᶜ; știrbⁱ, [K] știrg: 615.
știrb; știrg: 622.
știrb; știrbⁱ, [Q] știrg: 628.
știrbᵘ; știrbⁱ: 637.
știrbᶜ; știrbⁱ: 659.
colțăt: 556+ „cu dinții rari"

ȘTIRBĂ, pl. „édentée"

[252]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e femeie? (Vezi întrebarea precedentă)
NALR: Olt. I MN pl. 4.

II. știrbă; știrbi: 477, 487, 489, 497-502, 506-514, 516-523, 526, 528, 529, 532-534, 539, 541-547, 549, 551-553, 568, 585, 587, 607-609, 615, 620, 627, 628, 630, 632, 633, 636, 640, 642, 643, 645, 646, 652-654, 656, 659, 660, 666, 667, 669.

știrbî; știrbi: 531, 535, 536, 550, 559, 566, 580-584, 586+ cluămpî; cluămpi = aproape că nu mai are dinți", 587, 590, 591, 594, 596, 598, 599, 601, 603-605, 611, 614, 617, 619, 621-623, 631, 634, 635, 647, 648, 650, 651, 662, 668.

știrbă; știrbi: 492, 493+ [II] știrbă; știrbi, 505, 524, 527, 530, 556, 560, 561, 571, 572, 575, 579, 588, 589, 592, 593, 602, 606, 616, 624, 626, 637, 638, 664.

știrbă, știrbe: 471, 472, 577, 578, 644.
știrbî; știrbi: 557, 558, 569.
știrbî, știrbi: 595, 613, 658.
știrbă; știrbe: 629+ [pl [L], emfatic], 641, 657.
știrbă, știrbe: 462, 486.
știrbă; știrbi: 466, 476.
știrbă; știrbi: 468+ [II] știrbă; știrbi, 474.
știrbă, știrbi: 473, 564.
știrbă; știrbi: 480, 567.
știrbă; știrbi: 481, 570.
știrbă; știrbi: 491, 574.
știrbă; știrbi: 495, 612.
știrbă; știrbi: 496, 597.
știrbă; știrbi: 504, 548.
știrbî; știrbi: 538, 600.
știrbă; știrbî: 625, 655.
știrbă; știrbi: 461.
știᶜirbă; știrbe: 463.
știrbă; știrbi: 464.
știrbă; știrbᵉe: 465.
știrbă; știrbi: 467.
știrbă; știrbi: 469.
știrbă; știrbe: 470.
știrbă; știrbi: 475.
știrbă; știrbi: 478.
știrbă; știrbi: 479.
știrbă; știrbi: 482.
știrbă; știrbi: 483.
știrbă, știrbi: 484+ [II] știrbă; știrbe.
știrbă; știrbĝe: 485.
știrbă; știrbᵉe: 488.
šcirbă; šcirbe: 490.
šcirbă; šcirbe: 494.
știrbă; știrbe: 503.
știrbă; știrbi: 515.
știrbă; știrbi: 525.
știrbă; știrbi: 537.
știrbă; știrbe: 540.
știrbă; știᶜirbi: 554.
știrbă; știrbi: 555+ [II] știrbă; știrbe.
știrbî; știrbi: 562.
știrbă, știrbi: 563.
știᶜirbă; știrbi: 565.
știrbî; știrbe: 573.
știrbă; știrbi: 576.
šcirbă; šcirbi: 610.
știrbî; știrbi: 618.
știrbă; știrbi: 639.
știrbî; știrbe: 649.
știrbă, știrbe: 661.
știrbă, știrbi: 663.
știrbî; știrbi: 665.
știrbă; știrbe: 670.

BUZĂ, pl. „lèvre"

[253]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC)
ALR II MN 6860; cf. ALRM II 23, 30, 31; ALM 341; ALF 765, AIS 105; ALL 1080; ALG 867; ALMC 1276; ALA 882;
NALR: Olt. I 74; Mar. I 82; Bn. I 71.

II. buză; ~: 472, 497, 499, 504, 506, 508, 510, 511, 528, 532, 534, 539, 545, 547, 548, 551, 552, 560, 561, 564, 575, 576, 579, 589, 592, 593, 606, 608, 609, 618, 619, 624, 638, 639, 646, 652, 659, 660, 667.

buzî; ~: 535, 536, 559, 562, 566, 568, 569, 571, 573, 580, 581, 583, 585, 587, 590, 591, 596, 599, 601, 602, 604, 613, 622, 635, 648, 649, 658.

buḑă; ~: 473, 477, 479, 491, 494, 495, 505, 519, 521, 524-526, 541, 542, 556.

buᵈză; ~: 500, 512, 513, 516, 518, 520, 522, 523, 529, 537, 544, 546, 549, 553.

buzî; buz: 533, 540, 550, 558, 584, 598, 611, 612, 614, 623, 628, 631.

buză; buz: 531, 567, 574, 597, 600, 633, 645, 655, 656.

buză; buzⁱ: 588, 630, 654.
buză; buză: 471, 577, 643.
buză; buzi: 632, 664, 669.
buzî; buzi: 650, 651, 668.
buḑă; ~: 462, 490.
buḑă; buḑă: 469, 482.
buḑă; ~: 487, 507.
buḑă; ~: 503, 610.
buză; buz: 509, 517.
buᵈză; buᵈz: 514, 527.
buză; buze: 572, 641+ [Ușor emfatic].
buzî; buzî: 582, 647.
buzî; ~: 620, 665.
buză; buze: 657, 670.
buḑă; buḑă: 461.
buḑă; buḑe: 463.
buᵈză; buḑîli [pla]: 464.
buzᵉa[ă]; buzię: 465.
buḑă; buḑⁱ: 466.
buḑî; buzîli [pla]: 467.
buḑᵉ; buḑ: 468+ [II] buză; buz.
buḑă; ~: 470.
buḑă; buḑă: 474.
buḑă; buḑă: 475.
buḑă; buḑᶜ: 476.
buḑă; buḑă: 478.
buᵈză; buḑ: 480.
buḑă; buḑî: 481.
buḑă; buḑă: 483.
buḑă; buḑă: 484+ [II] buză; buze.
buᵈză; buză: 485.
buᵈză; ~: 486.
buᵈză; buz: 488.
buză; ~: 489.
buᵈză; buz: 492.
buḑă; buză: 493.
buḑă; buz: 496.
buḑă; ~: 498.
buḑî; buz: 501.
buḑă; buḑ: 502.
buᵈză; ~: 515.
buḑă; buḑ: 530.
buză; buz: 538.
buḑă; buḑ: 543.
buḑă[ă]; buḑă: 554.
buḑî; buᵈză: 555+ [II] buză; ~.
buzî; ~: 557.
buᵈză; buz: 563.
buᵈză; buzî: 565.
buḑă; buḑ: 570.
buză; ~: 578.

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

búzî; ~, búzâ: 586.
búzî; búză: 594.
búzî; búzĕ: 595.
búzî; búzi: 603.
búzî; búzâ: 605.
búzî; búzî: 607.
búza[ə]; búzî: 615.
búzâ; buḑ: 616.
búzî; buz: 617.
búzî; buḑ: 621.
búzâ; búzî: 625.
búzâ; búzâ: 626.
búzâ; buz: 627.
búḑâ; búzâ: 629.
búzî; búzî: 634+[emfatic].
búză; buz: 636.
búzâ; buz: 637.
búzâ; búzâ: 640.
búzâ; búzâ: 642
búză; buz: 644.
búzâ; búzẹ: 653.
búză; búzâ, búzî: 661.
búzî; búzîli [plə]: 662.
búzâ; buzî: 666. búzâ; búzi: 663.
III. Vezi h. LXXIX, XCII.

BUZAT, pl. „*lippu*“

[254]

I. [Întrebare indirectă] Cum spui că-i omul care are buze mari?
ALR II MN 6861; cf. ALRM II 32, 33;
NALR: Olt. I MN pl. 4; Mar. I 84; Bn. I 72.

II. buzát; -zát: 471, 472, 489, 492, 497, 499, 500, 504+ũ om buzós, 506, 508-511, 517, 528, 531-534, 536, 538-540, 545-548, 550-552, 558-560, 562, 566 [!], 567-569, 571-573, 575-592, 594-608, 612, 613, 618-620, 622, 623, 625-627, 630, 632, 633, 637-642, 644+și ári spor la sărutát [!], 646, 650, 652, 654-656, 659, 661-663, 665, 667.

buḑát; -ḑát: 462, 466, 469, 470, 473, 475-479, 480 [!], 481, 484 [!]+[II] buzáth; -záți, 486, 487+ „și porecla buḑaláu“ 490, 491, 494, 503, 519, 521+ „și porecla búḑâ láti“, 524-526, 530, 541, 542, 556, 570, 610, 616, 621 [!].

buzát; -zát: 467, 485, 501 [!], 505, 512, 513+ „și porecla buzălósu [!]“, 514, 516, 518+ „trompitístu = porecla unui om din sat cu buze mari“, 520, 523+ári spor la pupát, 527, 529, 537, 544, 549, 553, 574, 609.

buzáty; -zát: 614, 615, 628 [!], 635, 645, 647, 649, 653, 668.

buzát; -zát: 465, 522, 564, 624, 629.

buḑát; -ḑát: 496, 498+îl poriclești buḑîlâ, 507, 543.

buzát; -záți: 651, 657, 664 [!], 670.

buḑát; -zát: 535, 555 [!]+[II] buzát; -zát, 557.

buzát; -zát: 631, 648, 660.

buzát; -zát: 493, 593.

buzát; -zát: 636, 666.

buḑát; -ḑát: 461.

buḑát; -ḑát: 463.

buzát; -ḑát: 464.

buḑát; -ḑát: 474.

buḑăt; -ḑăt: 483.

buḑát; -zát: 488.

buḑát; -ḑát: 495.

buḑáth; -ḑáți: 502.

buḑát; buḑát: 554.

buzát; -zát: 563.

buzát; -zát: 565 [!].

buḑáty; -zát: 617.

buzát; -záți: 634.

buzát; -zát: 643.

buzát; -záți, [K] -zát: 658.

buzáty; -záți: 669.

buzát; -zát, buzîlî: 611.

buḑăláu, buḑâláu; buḑalăi: 468+[II] buzát; -zát.

buzăláu; -lăi: 561+[*] buzát; -zát.

buḑuós; -ḑuóș: 482.

buzós; -zóș: 515.

III. Vezi h. LXXIX.

BUZATĂ, pl. „*lippue*“

[255]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e femeie? (Vezi întrebarea precedentă.)
NALR: Olt. I MN pl. 4; Mar. I 85; Bn. I 73.

II. buzátâ; -záti: 489, 497, 499, 500, 504, 506, 508-511, 517, 522, 528, 531, 532, 534, 539, 545, 546, 548, 551, 552, 567, 568, 599, 608, 612, 619, 622, 630, 633 [!], 636 [!], 639, 640, 643 [!], 644, 645, 646 [L], 652, 654, 656, 667.

buzátî; -záti: 533, 559, 566, 571, 580, 581, 583, 585-587, 590, 591, 596, 598, 601, 603-605, 607, 611, 613, 614, 634, 635, 648, 649+pi fáta buzátî o sărutát-o tot sátu; șî tot o mai rămás o párti, ș-o sărutát-o șî áltu, 650, 651, 668.

buzátâ; -záti: 471+[*] buotuásâ; ~, 538, 560, 561, 575, 579, 588, 589, 592, 593, 600, 602, 606, 609, 626, 637, 638, 658, 659, 661, 664, 669.

buzátâ; -záti: 501, 512-514, 516, 518, 520, 523, 529, 544, 549, 553, 629.

buzátî; -záti: 536, 550, 582, 584, 594, 595, 618.

buḑátâ; -ḑáti: 487, 524, 526, 530, 541, 542.

buzátâ; -záti: 537, 547, 627 [!], 665 [!], 666.

buzátâ; -zátẹ: 472, 577, 578, 597.

buzátâ; -záti: 632 [!], 641, 653, 660.

buḑátâ; -ḑáti: 498, 525, 543.

buḑátâ; -ḑáti: 556, 570, 616.

buḑátă; -ḑáti: 469, 484+[II] buzátă; -záti.

buḑátâ; -ḑáti: 473, 479.

buḑátă; -ḑáti: 475, 476.

buḑátă; -ḑáti: 480, 502.

buḑátâ; -ḑáti: 519, 521.

buḑátî; -ḑáti: 535, 557.

buzátî; -záti: 558, 569.

buzátî; -záti: 615, 620.

buzátî; -záti: 628, 647.

buzátă; -zátẹ: 657, 670.

buḑátă; -ḑáti: 461.

buḑátă; -ḑátiĕ: 462.

buzátă; -zátiĕ: 463.

buzátă; -ḑáti: 464.

buzátă; -záti: 465 [? pl.].

buḑátă; -ḑátie: 466.

buzátă; -zátî: 467 [? pl.].

buḑátă; -ḑátẹ: 470.

buḑátă; -ḑátẹ: 474.

buḑátă; -ḑáti: 477.

buḑátă; -ḑátie: 478.

buḑátă; -ḑáti: 481.

buḑátă; -ḑátiẹ: 483.

buzáciĕ [pl.]; -zátă: 485.

buḑátă; -ḑátĕ: 486.

buzátă; -ḑátiẹ: 488.

buḑátă; -ḑáci: 490.

buḑátâ; -ḑáci: 491.

buzátâ; -záti: 492.

buzáti [pl.]; -zátâ: 493+[II] buzátâ; -záti.

buḑátâ; -ḑáti: 494.

buḑátă; -ḑáti: 495.

buzátiẹ [pl.]; -zátă: 496.

buḑátă; -ḑáci: 503.

buzátâ; -záti: 505.

buḑátâ; -ḑáti: 507.

buḑátâ; -ḑáti: 527.

buzátî; -zátẹ: 540.

buḑátă; -ḑátiĕ: 554.

buḑátâ; -ḑáti: 555+[II] buzátă; -zátẹ.

buzátî; -záti: 562.

buzátă; -záti: 563.

buzátâ; -záti: 564.

buzátâ; -záti: 565 [!].

buzátâ; -zátẹ: 572.

buzátî; -záti: 573.

buzátâ; -záti: 574.

buzátâ; -zátĕ: 576.

buḑátă; -ḑácẹ: 610.

buḑátî; -ḑáti: 617.

buzátî; -ḑáti: 621.

buḑátî; -ḑáti: 623.

buḑátâ; -ḑátẹ: 624.

buzátâ; -záti: 625.

buzátî; -záti: 631.

buzátâ; -záti: 642.

buzátâ; -záti: 655.

buzátî; [L] bùzáti: 662+[pl. emfatic].

buzátâ; -záti: 663.

buḑuásâ [pl.]; -ḑuásâ: 482.

buzuásâ; ~: 515.

buḑăláucĕ; buḑălaiși: 468+[II] buzátă; -záti.

III. Vezi h. LXXIX.

BARBĂ, pl. „*barbe*“

[257]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi ziceți la părul care crește la bărbați pe obraz?
Cf. ALRM I 49; ALM 435; ALF 111; AIS 117; ALMC 1253; ALA 183;
NALR: Olt. I 76; Mar. I 86; Bn. I 75.

II. bárbâ; bărg: 481, 498, 500, 504, 506, 508, 510-515, 518, 520-523, 525-528, 532, 534, 541-545, 551-553, 560, 561, 570, 577, 593, 602+[*] bárbi, 619, 643, 645+n-am dat bárba zos, 653, 654.

bárbâ; bărbi: 509, 524, 529, 533, 539, 540, 549, 599, 608, 616, 618, 623, 626, 628, 633, 638, 639, 659, 664 [ɛ] [pl.], 669.

bárbâ; bárbi: 479, 489, 507, 531, 567, 617, 622, 624, 629, 640-642, 646, 652, 656, 661, 666, 667.

bárbî; bărbi: 550, 559, 562, 573, 585, 591, 594, 596, 598, 620, 631, 651.

bárbî; bárbi: 558, 580, 590, 601, 605, 613, 614, 635+[K] bărg, [K] bárbi, 648, 662, 668.

bárbâ; bárbi: 469, 516, 537, 555, 556, 568, 588, 592, 609.

bárbâ; bărbi: 497, 499, 517, 535, 546-548, 630.

bárbâ; bărbi, [K] bărg: 530, 578, 589, 600, 606, 621.

bárbî; bărg: 566, 571, 581, 595, 634, 649.

bárbî; bărbi: 536, 586, 607.

bárbâ; bárbi: 579, 636 [ɛ] [pl.], 663.

bárbă; bárbe: 612, 657, 670.

bárbă; bărbĝi: 462, 486.

bárbâ; bărbi: 492, 564.

bárbâ; bărg: 505, 519.

bárbî; bárbi: 582, 583.

barbî; bărbĝ: 461.

bărbă; bărt: 463.

bárbă; bárbi: 464.

bárbă; bárbi: 465.

bárbă; bărbĝi: 466.

bárbâ; bárbẹ: 467.

bárbă; bárbi: 468+[II] bárbă; bărbg.

bárbâ; bárbi, bărbi: 470.

bárbâ; bárbi, [K] bărbi, [B] bărbĝ: 471.

bárbâ; bărbĝ: 472.

bárbâ; bărb: 473.

bárbă, bárbâ; bărbi: 474.

bárbă; bărgi: 475.

bárbă; bărbĝ: 476.

bárbâ; bărg: 477.

bárbă; bẹrbi: 478.

bárbă; bárbi, bărk: 480.

bárbâ; bárbi: 482.

bárbă; bárbi: 483.

bárvă; bárbi: 484+[II] bárbă; bărbgi.

bárbă; bărĝh: 485.

bárbâ; biérgi: 487.

bárbă; bărbi: 488.

bárbă; bărbĝi: 490.

bárbâ; bărbĝ: 491.

bárbă; bărbi: 493+[II] bárbă; bárbi.

bárbâ; bărbĝ: 494.

bárbă; bărgi: 495.

bărba[ə]; bărbi: 496.

bárbă; bărbhi: 501.

bárbă; bărbi: 502.

bárbă; bărbi: 503.

bárbă; bărbi, [K] bărg: 538.

bárbă; bárbi: 554.

bárbî; bărbi: 557.

bárbâ; bărĝ: 563.

bárbî; bărbi: 565.

bárbî; bărĝ: 569.

bárbâ; bărĝ: 572.

bárbâ; bărd: 574.

bárbâ; bărbg: 575.

bárbâ; bărg: 576.

bárbî; bărbi: 584.

bárbî; bărbi, [K] bărg: 587.

bárbâ; bárbẹ: 597.

bárbî; [ɛ] bárbẹ: 603.

bárbî; bărgi: 604.

bárbâ; bărĝ: 610.

bárbî; bárbi: 611.

bárba[ə]; bárbi: 615.

bárbâ; bárbi: 625.

bárba[ə]; bárbi: 627.

bárbâ; bárbi, [K] bărbi: 632.

bárba[ə]; bárbi: 637.

bárbâ; bárbi: 644.

bárbâ; bárbi: 647.

bárbî; [ɛ] barbi: 650.

bárbâ; bárbi: 655.

bárbî; berbi, [K] bărbi: 658.

bárbâ; bărbi: 660.

bárba[ə]; bărbi: 665.

III. Vezi h. XCI.

BĂRBIE[1], pl. „*menton*“

[258]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la partea osoasă, de jos, a feței? (INDIC.)
ALRM I 50; AIS 115; ALMC 1253; ALS 22; ALA 182;
NALR: Olt. I 77.

II. bárbâ; bărg: 498, 500, 506, 508, 510-512, 518, 520, 521, 523, 525, 526 [ɛ]+[*] bărgíi; -gíi, 527, 529, 530, 532, 534, 539, 542-545, 551-553, 560, 589, 600, 619, 643.

bárbâ; bărbi: 497, 499, 509, 517, 533, 538, 547, 549, 592, 598, 608, 616, 618, 620, 621, 626, 628, 630, 638, 639, 644, 654, 655, 660, 664 [ɛ] [pl], 669.

bárbâ; bárbi: 479, 489, 507, 567, 624, 641, 642 [ɛ], 646, 652, 661, 666.

bárbî; bárbi: 531, 580, 582, 590, 613, 614, 635,

647,648,662.

bárbî; bărbi: 550,559,562,591,596,623,631, 651,658.

bárbâ; bárbi: 516,537,556,568,588,615,625.

bárbî; bărg: 566,571,587,595,604,649.

bárbâ; bărbi,[K] bărg: 577,578,606,645.

bárbâ; bărbi: 546,548,659.

bárbâ; bărd: 481,574.

bárbâ; bărg: 513,653.

bárbă; bărbi: 540,670.

bárbî; bărbi: 586,607.

bárbâ; bárbe: 609,657.

bárbă; bărbĝ: 461.

bárbă; bărbĝi: 462.

bárbă; bărĉ: 463.

bárbă; bárbi: 464.

bárbă; bárbi: 465.

barbî; bárbe: 467.

bârbă; bărĉi: 468⁺[II] bárba[a]; băr^b^g.

bárbâ; bărbi,[B] bărbĝ: 471.

bárbâ; bărbĝ: 472.

bárbă; bărgi: 475.

bárbă; băr^b^ĝ: 476.

bárbă; bărg: 477.

bárbă;[E] bérbi, bárbi[o] bărbg: 478.

bárbă; bárbi, bărk: 480.

bárba[a]; bărbi: 483.

bárbă; bárbi: 484⁺[II] bárbă; băr^b^gi.

bárbă; bărbĝi: 486.

bárbâ; biérgi: 487.

bárbâ; bărb: 488.

bárbă; bărbĝ: 490.

bárbâ; bărbĝ: 491.

[E] bárbă; bárbi: 493⁺[II] bárbâ; bărbi.

[E] bárbâ, su_bárbâ: 494.

bárbă; bărg: 495.

bărba[a]; bărbi: 496.

bárba[a]; bărbi: 501.

bárbă; bărbi: 502.

bárbă, bărbi: 503.

[illegible]

[illegible]

bárbî, barbi: 553.

bárbâ; bărbi: 563.

bárba[a]; bărbi: 564.

bárba[a]; bărbi: 565.

bárbî; bărĝ: 569.

bárbâ; bărĝ: 572.

bárbî; bărbd: 573.

bárbâ; bărg: 576.

bárbî; bărbi: 584.

bárbă; bárbe: 597.

bárbâ; bărĝ: 610.

bárbă; bárbe: 612.

bárbâ; bérbi: 627[?pl].

bárbâ: 632.

bárbâ; bărbi,[E] bărg: 633.

bárbî; bărbi,[K] bărg: 634.

bárbâ; bárbi: 636.

bárbâ; bărbi: 637.

bárbâ; bărbi: 640.

bárbî; barbi,[E] bărg, barbi: 650.

bárbâ; bárbe: 667.

bárbâ, bărg, bărgiii; -gii: 515,522.

bárbî; bărbi, bărgiii, -gii: 585.

bárbâ; bărbi, vîrvu bărbi: 629.

bárba di ẑos; bárbi: 611.

bárba di îẑos,[K] fálca di ẑuos; fălŝi: 466.

bárba di disúpt; bărĝ: 482.

vîrvu bărbi: 583.

vîrvu bărgi: 593.

vîrfu bárbi: 663.

vîrvu bărĝi, bárbă; bărbi: 555⁺[II] bárbâ; bárbi.

vîrvu bărbii, bărgiii; -gii: 599.

ĉholánu di la bárbâ, to^d bárbă; bărbi: 474.

móntu bărgi; mónturi: 561.

fúrca bărgi; 570.

frúntea la bárbî; frunț la bárbi: 601.

plíscu bárbi: 656.

bărgiii; -gii: 504,524,528,535,541,605,668.

bărgiii; -gii: 505,514.

bărgiii; -bii: 513.

bărgiii; -gii: 536.

bărbgii; -gii: 575.

bărgiie; -gii: 579.

bărgii; -gii: 581.

bărbiii,[K] bărgiii; -gii: 617.

bărdiii; bârbĝi,[K] bárbâ; băr^b^ĝ: 485.

bărgiii; bărg: 665.

fálca di ẑos; fălŝ: 492,594,622.

[E] fálca[a]: 469.

fálcâ; fălŝ: 470⁺ „de jur împrejur".

fálcâ; fălĉ: 473⁺ „de jur împrejur".

falcári; falcári: 536⁺ „maxilarul inferior".

clámpâ; clámpi: 602⁺ la cárți-i macsiláru di ẑos.

[E] ŝocᵘ; ŝócuri: 603.

III. În pct.: 474,531,587,609 s-a dat înaintea răspunsului adverbul tot.

Vezi h. LXXXVI.

BRICI, pl. „*rasoir*"

[263]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la acela, ca un cuțit, cu care te razi (te bărbierești)?
ALR II MN 6934; cf ALRM II 80;
NALR: Olt. I MN pl. 4.

II. briŝ; bríŝi: 479,489⁺ti raz și cu láma, 491,498-500,504,506,508⁺ sî ŝiii ascuțît gini, 509,511-514,516-523,525-528,530⁺ sî ŝiii ascuțît, 532-535,537,539,540,542-546,549-553,557,558,562, 566,567,571,581,590,591,598-600,604,606-609,611, 612,614,618,621,629,630,646,648.

briŝ; bríŝuri: 477,478,492,497,510,515,529, 547,548,561,568,569,573,576,582,596,601,603,613, 617,619,627,634,659.

briŝ; bríŝi: 469,470,505,556,564,575,583,584, 588,589,592-594,610,625,626,637.

briŝ; bríŝi: 461,524,531,536,538,541,597,602, 622,623,644.

briĉ; bríĉi: 495,502,507,579,586,641,651.

briŝ; bríŝe: 485,559,560,577,595.

briŝᵘ; bríŝi: 624,640,650,666,668.

briĉ; bríĉuri: 481,580,656.

briĉ; bríĉi: 632,633,636.

bríŝᵘ; bríŝuri: 647,649,652.

briŝ; bríŝĕ: 462,572.

briĉ; bríĉi: 473,657.

briŝ; bríŝĕ: 486,578.

briŝᵘ; bríŝi: 631,660.

brič; bríčă: 463.

briĉ; bríĉuri: 464.

bríŝu[a]; bríŝurî: 465.

briŝi; bríŝi: 466.

bríŝu[a]; bríĉur: 467.

briĉ; bríĉi: 468⁺[II] briĉ; bríĉuri.

briŝ; bríĉi: 471.

briŝ; bríŝe: 472.

bričî; bríĉi: 474.

briĉ; bríĉă: 475.

briĉ; bríĉur: 476.

brîŝ; bríŝe: 480.

briŝ; bríŝur: 482.

briĉ; bríčuri: 483.

bríĉu[a]; bríĉur: 484⁺[II] bríĉi; bríĉuri.

briŝ; bríŝuri: 487.

brîŝ; bríŝĕ: 488.

briŝ; bríŝi, bríŝĕ: 490.

briŝ; bríŝi: 493⁺[II] briŝ; bríŝi.

briŝ; bríŝur: 494.

briŝ; bríŝi: 496.

brîŝ; bríŝi: 501.

briŝi; bríŝe: 503.

briŝ; bríŝi: 554.

briŝᵘ; bríŝe: 555⁺[II] briŝ; bríŝi.

briŝ; bríŝi: 563.

briŝ; bríŝi: 565.

bríŝu[a], briŝ; bríŝi: 570.

briĉ; bríĉuri: 585.

briĉ,[K] briŝ; bríŝi: 587.

briĉ; bríĉi: 605.

briŝᵘ; bríŝi: 615.

bríŝu[a]; bríŝuri: 616.

briŝ; bríŝuri, bríŝi: 620.

briŝ; bríŝi: 628.

briŝᵘ; bríĉi: 635.

briŝ; bríĉi: 638.

briŝᵘ; bríŝi: 639.

briĉ; bríĉi: 642.

briŝᵘ; bríŝuri: 643.

briŝᵘ; bríŝi: 645.

briĉᵘ; bríĉi: 653.

briĉᵘ; bríĉuri: 654.

briŝᵘ; bríĉi: 655.

briĉ,[K] briŝ; bríŝi: 658.

briĉᵘ; bríĉi: 661.

briŝ, briĉ; bríĉe: 662.

briŝ; bríĉi: 663.

briĉᵘ; bríĉi: 664.

briĉᵘ; bríŝi: 665.

briŝᵘ; bríŝi: 667.

briĉᵘ; bríĉi: 669.

briĉ; bríĉe: 670.

briŝ; bríŝi,[V] custúrâ; -túri: 574.

III. Vezi h. LXXV.

ARCER, pl. „*aiguisoir*"

[264]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spuneți la piatra cu care se ascute briciul?
ALR II s.n. 514; ALRM II s.n. 337;
NALR: Olt. I MN pl. 4; Mar. I 90; Bn. I 78.

II. arŝéri; arŝéri: 498,521,527,530,531,534, 539,541⁺ cúția bríŝulu [!],542,545,550,581,590, 597[o],601[o],604,606⁺ kátrâ di briŝ,607,608, 614,618,620,623[o],624,625,628⁺[×] arŝériᵘ, 640[E],648.

arŝéri; ~: 497,499,511,512⁺ sî spúni și la ŝei di ascuțît cuăsa,513,516,520,526,532, 546,549.

arŝéri; arŝéri: 509,514,517,518,523-525,551.

arŝéri; arŝéri: 515,593,595,602,626.

arŝéri; ~: 507,548,599,600.

arŝéri: 537,609,617[o],621[o].

arĉér; arĉéri: 635,642,651[E],[o],653.

arŝéri; arŝéri: 476,491,492.

arŝiiér; arŝiiéri: 535,612,649.

arŝér; arŝéri: 540,611,622.

arŝér; arŝéri: 594,605[o],639.

arŝéri, arŝéruri: 603,613,616.

arĉér; arĉéri: 660,661,664.

arŝéri; arŝéri: 489; 506.

arŝérâ; arŝéri: 500,552.

arŝérâ; ~: 508,519.

arĉéri; -ĉéri: 585,663.

arŝériᵘ; -ŝéri: 615,659.

arĉér; -ĉére: 632,662⁺[emfatic].

arŝiiéri; -ŝiiéri: 646,654.

arĉér; -ĉére: 657⁺[V] pă curéâ, 670[o].

arŝér; -ŝéri: 462.

arĉĕri; -ĉĕri: 468⁺[II] arĉéri; -ĉéri.

arŝéri: 470⁺ „cureaua pe care se trage cuțitul".

arŝér; -ŝéri: 471.

arŝéri; -ŝére: 472.

arĉéri; -ĉéri: 473.

arĉéri; -ĉére: 475.

arŝér; -ŝéri: 478.

arŝéri; -ŝéri: 479.

arŝér; -ŝérâ: 480.

arŝéri; arŝéri: 482.

arĉĕri; -ĉĕri: 483.

arĉér; arĉériur: 484⁺[II] arĉĕl; -ĉeliĕ.

arŝér; -ŝeriĕ: 485.

arŝér; -ŝéri: 486.

halŝéri; -ŝériur: 487.

[E] arŝéri [sgF]; arŝéri: 488.

alŝéri; -ŝéri: 490.

arŝéri; arŝéri: 493⁺[II] arŝéri; -ŝéri.

alŝéri; ălŝéri: 494.

arĉéri; -ĉéri: 495.

arŝér; arŝéri: 496.

arŝiéri; arŝéri: 501.

alĉéri; -ĉéri: 502.

arŝéri; -ŝériĕ, -ŝérâ: 503.

arŝéri; -ŝéri: 504.

arŝéri,[K] arŝéri; -ŝéri: 505.

arŝéri; ~ 510.

arŝéri; ~ [F.]: 528.

arŝiéri; -ŝiéri: 529.

arŝiiéri; -ŝiiéri: 533.

arŝiéri; ~: 536.

arŝér; -ŝéri: 538.

arŝiiér; -ŝiiéri: 543.

arŝér; -ŝérâ: 544.

arŝiiéri: 547.

arŝiiérâ; ~: 553.

arŝéri; -ŝéri: 554.

arŝéri [pl]; -ŝéri: 555⁺[II] arŝéri; -ŝéri.

arŝér; -ŝérî: 562.

arŝér; -ŝéri: 563.

alĉéri; -ĉéri: 564.

arŝéri; -ŝéri: 570.

alĉéri; -ĉéri: 579.

arĉea; -ĉeli: 586.

arŝéri; -ŝéri: 598.

arŝiiéri; -ŝiiéri: 610.

arŝiiĕr; -ŝiiĕrî: 619.

arŝéri; -ŝéri: 627.

arŝiiér; -ŝiiéri: 629.

arŝiiériᵘ; -ŝiiéri: 631.

arĉér; -ĉérâ: 636.

arŝériᵘ; -ŝéri: 637.

ariŝér; -ŝéri: 638.

arĉér; -ĉéri: 641.

arŝiéri; -ŝéri: 644.

arŝér; -ŝéri: 647.

arŝérᵘ; -ŝéri: 650.

arŝiéri; -ŝéri: 652.

arŝiiér; -ŝéri: 655.

arŝériᵘ; -ŝéri: 656.

arŝériᵘ; -ŝéri: 665.

arĉériᵘ; -ĉéri: 666.

arŝéri; -ŝéri: 667.

alŝérᵘ; -ŝéri: 668.

arŝéri; -ŝéri sau cúti ca la cuăsâ: 522.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ərŝéri; -ŝéri, cúti; cuț: 556.
ərŝéri; -ŝéri, cúti; cuț: 563.
cúti; cuț: 477, 566, 568, 580[ɛ], 596[ɛ], 658[ɛ].
cúti; cuț: 474, 560, 561, 588.
cúti; ~: 557, 567, 571, 584.
cúti; cuț: 466, 565+[σ] „măi năinti ər-ŝéri; -ŝéri; îi spune la cea pentru coasă; cred că la bărbierit tot cu acela“.
cúti; cuț: 461+ di-ascuțî brîŝu.
cúte; cuț: 463.
[ɛ] cúka, cúka[ə]; cuĉ: 464.
cúția[ə]; cuț: 465.
cúția; cúti: 467.
cúti; cuț: 469.
cúte; cuț: 572.
cúti; cuț: 573.
cúti; cuț: 574.
cúte; cuț: 577.
cúte; cuț: 578.
cúti, [ǫ] arŝér; -ŝiéri: 635.
[ɛ] cúti; ~, [D] arŝér; -ŝéri: 643.
kátrî; kétri: 559, 591.
kátrâ; kétri: 575, 589.
ĉátrî di-ascuțît; ĉétri ~: 576.
[ɛ] ko kátrî: 582.
[ɛ] piátra di-ascuțît brîŝi: 583.
kátrâ di-ascuțît brîŝu: 592.
Pkátrâ di-ascuțît brîĉu, arĉér; -ĉéri: 481.
[ɛ] kátrâ di brîŝ, cúti, [D] arŝéri; ~: 630.
toŝílî; -ŝílí: 558.
toŝílî, [ǫ][σ] arŝéri; -ŝéri: 634.
[ɛ] pláĉî: 587.
polizór, [K] arŝiiéri; -ŝiiéri: 645.
?: 669.

SPÎN, pl. „imberbe, glabre“
[265]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici că este un bărbat căruia nu-i crește păr pe față?
ALR II MN 6935; cf. ALRM II 32, 33; ALM 756;
NALR: Olt. I MN pl. 4; Mar. I 89; Bn. I 79.

II. spîn; spîni: 470-472, 475, 479, 487-489, 491, 493+[II] spîn; spîn, 496-500, 502, 504-508, 509+ îs a dráculu, 510-518, 520-522, 523+ îs uámini răi, 524-532, 534-536, 538-540, 542+ îs răi, 543-551, 552+ Feriáscâ dumnezău di iel [!], 553, 556, 559-561, 566, 568, 571-592, 594-596, 597+[Se crede că omul spîn e rău], 598-602, 604-608, 609+ „spînu-i fimeiétic, seamănă cu femeia“, 610-613, 616-624, 626-630, 632, 633, 635, 638, 639, 641, 642, 645-649, 651-653, 655-664, 667.
spîn; spîn: 466, 473, 477, 478, 481, 485, 490, 495, 564, 570.
spîn; spîni: 614, 615, 634, 637, 640, 665, 666, 668, 669.
spîn; spîni: 503, 533, 537,+ om spînátic; uámini spînátiŝ, 558, 562, 569.
spîn; spîn: 462, 480, 486, 555, 565.
spîn; spîni: 593, 631, 636, 644, 654.
spîn; spîni: 469, 519, 567.
spîn; spîni: 603, 650.
spân; spîn: 461.
spîn; spîn: 463.
spîn; spîn: 464 [ɛ].
spăn; spân: 467.
spîn; spîni: 468+[II] spîn; spîn.
spân; spân: 474.
spân; spini, [K] spîni: 482.
spîn; spîni: 483.
spîn, spîn: 484+[II] spîn; spîni
spîn; spîn: 492.
spân; spâni: 501.
spîni; spîn: 554.
spîn; spini, [K] spîni: 557.
spîn; spîn: 563.
[ɛ] spîn; spîni: 643.
spîn; spîn, spînog: 494.
spîn, spînátec; spînáți, [K] spînáteĉ: 670.
spîŋc; spîŝ: 541.
spînátic; -náticî: 476.
[ɛ] barbát fimeétic: 465 [!].
rar la bárbâ, [D] spîn: 625.

FLUIER (cu buzele un cîntec)
(ind. prez. 1)
„je siffle“
[266]

I. [Întrebare indirectă] (GEST)
ALR II MN 6864; ALRM II 35; cf. AIS 752, 753;
NALR: Olt. I MN pl. 4; Bn. I 80.

II. șuĭir: 461+ șuĭiráț [5], 469, 476, 480, 489, 491, 497-500, 503-509, 510+ din búzâ, 511-514, 516-519, 521-530, 532, 539, 541+ din búzâ, 542-547, 549, 551, 552+ a pagubâ [!], 553, 557, 630, 638, 646, 654.
șuĭer: 531, 536-538, 540, 548, 550, 559, 560, 572, 588-590, 592, 594, 596, 598, 601-603, 605, 608, 609, 612, 613, 617, 618, 620, 621, 623, 624, 634, 635, 643, 644.
șuĭir: 462, 474, 477, 485, 487, 495, 502, 533, 554+ șuĭeráț [5], 556, 574, 593, 600, 626, 633, 636, 639, 653.
șuĭir: 472, 484+[II] șuĭir, 534, 568, 570, 573, 581, 582, 587, 640, 648, 649, 656, 658, 661, 667.
șuĭer: 463, 478, 535, 561, 575+ șuĭerâ [3], 583-586, 595, 607, 619, 622.
șuir: 566, 569+ șuiri [2], 637, 641, 652, 666.
șuĭĕr: 625, 627, 631, 632, 645, 665.
șuĭir: 466, 479, 481, 492, 496.
șuĭĕr: 475, 628.
șuĭir: 467.
șuĭer: 468+ șuĭir [2], [II] șuĭir, Fluĭir.
șuĭer: 483.
șuĭer: 486.
șuĭiri [2]: 501.
șuĭăr: 591.
șuĭir: 597.
șuĭer: 614.
șuĭir: 615.
șuĭir: 650.
șuĭir: 668.
șuĭeráț sau Fluĭeráț [5], șuĭir: 465+ șuĭerátă pi moldovinéști și Fluĭerát amú pîĕ [ɛ] mai din cárție.
șuĭir, Fluĭir: 470.
șuĭer, Fluĭer: 567.
[B] șuĭir, [R] Fluĭir: 516.
șuĭer, Fluĭer: 611.
șuĭĕr, Fluĭĕr: 647.
Fluĭer: 571, 579, 580, 599, 604, 657, 670.
Fluĭir: 464, 558, 616, 662, 663, 669.
Fluir: 651, 659, 664.
Fluĭer: 490, 606.
Fluĭir: 520, 564.
Fluĭăr: 471.
Fluier: 577.
Fluĭĕr: 578.
Fluĭir: 610.
Fluĭir, șuĭir: 482, 562, 565.
Fluĭir, [V] șuĭir: 473.
Fluĭiri [2], [K] șuĭiri [2]: 488.
șFluĭir, șuĭir: 493+[II] șuĭir.
Fluĭir, șuĭir: 494.
Fluĭiri [2] sau șuĭiri [2]: 555+[II] Fluĭir.
Fluĭir, [ǫ] șuĭĕ: 563.
Fluir, [K] șuir: 515.
Fluĭeri [2], [K] șuĭer: 629.
Fluĭirâ [3], [K] șuĭirâ [3]: 642.
Fluĭer, [K] șuĭer: 655.
Fluĭer, șuĭir: 660+[(1) cu buzele rotunjite, (2) cu buzele și cu dinții].

III. Vezi și h. 59.

GÎT, pl. „cou“
[268]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi zice la partea asta (INDIC) care leagă capul de trup?
ALR I 35; ALR II 46; ALR II MN 6984, 6949; ALRM I 52;
ALF 328; AIS 118, 1033, 1664, 1671; ALL 1087, 1089;
ALG 593; 863; ALMC 1291, 1298; ALA 470; ALC 516;
NALR: Olt. I MN pl. 5; Mar. I 92; Bn. I 82.

II. gît; gîturi: 471, 472, 479, 489, 492, 496, 497, 499, 500, 502, 504-514, 517, 521-523, 525-529, 530+ cînd îi mári iești gîtlán; -láni, 531-534, 536-538, 540-543, 544+ și la șîp ai gît, 545-547, 550-552, 556-562, 564, 566-579, 581-589, 591-596, 598-602, 604, 605, 607-612, 616-619, 621-627, 629, 630, 632-634, 638-642, 645-648, 651, 653-655, 657, 658, 660-664, 666, 667, 669, 670.
gît; gîturi: 614, 615, 635, 637, 652, 659, 665.
gîtu [ə]; gîturi: 548, 606, 631, 636, 644, 656.
gît; gîturi: 478, 495, 590, 613.
gît; gîturi: 603, 628, 649.
gît; gîturi: 643, 650, 668.
gîtu [ə], gît; gîturi: 524, 580.
gît; gîtur: 467, 565.
gât; gîturi: 461.
gătu [ə]; gîtur: 464.
gîtu [ə]; gîtur: 465.
gîtu [ə]; gîturi: 480.
gîtu [ə]; gîturi: 482.
gît; gîturi: 487.
gât; gătur: 488.
gît; gîturi: 493+[II] gît; gîturi.
gît; gîturi: 501.
gît; gîtur: 503.
gît; (doi) gîț: 515.
gît; gîți: 516.
gît; gîți, [K] gîturi: 519.
gît; gîturi: 535.
gît; gîturi: 554.
gît; gîturi: 553.
gîtu [ə]: 597.
gît; gîturi, grumáz; -mázuri: 518+[V] (2), 549.
gît; gîturi, grumáz; -mázâ: 520, 553+[V] (2).
gît; gîturi, [ǫ] grumád; -máduri: 475+[mai frecvent (2)].
gîtu [ə], grumădu [ə], grumád; -mádâ: 484+[II] grumád; -mázâ.
gît; gîturi, [V] grumáz; -mázuri: 539.
gît; gîturi, [ǫ] grumáz; -mádîri: 555+[II] gît; gîturi.
gît; gîturi, [B] grumáz, -mázu gîtului; -mázâ: 620.
grumád; -mădă: 462.
grumás; -mádă: 463.
grumád; -mádă: 466.
grumát; grumáduri: 468+[II] gît, [B] grumád.
grumád; -mádî: 473.
grumád; -mádî: 474.
grumád; -mádî: 481.
grumăd; -mădâ: 483.
grumád; -máduri: 490.
grumád; -máduri: 494.
grumáz; -mázuri: 498.
grumád; -mádâ, gît; gîturi: 469, 491+[R] (2).
grumád; -mádâ, [R] gît; gîturi: 470.
grumed; -máduri, gît; gîturi: 476+ [mai frecvent (1)].
grumád; -máduri, gît, gîturi: 477.
grumáz; -mázâ, [ǫ] gît, gîturi: 485+[V] (1).
grumád; -mádă, [R] gît; gîturi: 486.

GUȘĂ, pl. „goître“
[270]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la umflătura care se face la unii oameni la gît (grumaz)? (GEST)
ALR II MN 6951; ALF 653; ALL 340, 1089; ALG 619;
ALMC 1156; ALA 846; ALM 290, 731;
NALR: Olt. I 83; Mar. I 94; Bn. I 83.

II. gúșâ; guș: 469, 470, 489, 491, 523, 528, 531+ „nu sînt în sat oameni cu gușă“, 544+ măi, gușătule [!], 548+ broáscâ; broáști „umflătură mai jos de ureche, e tare înăuntru [probabil cancer]“, 551+ gușăta lu Vasîli [poreclă], 568, 572, 574-579, 588, 592, 593, 597,+[D] gușăt; -șăț, 600+ „pe aici nu-i decît o țigancă cu gușă; o cheamă țîțán“, 606, 608+ „nu sînt oameni cu gușă în sat“, 610, 612, 618, 630, 637+[A auzit de oameni gușáți.], 658, 660, 664, 567 [ɛ], [ǫ], 652.
gúșî; guș: 492, 531, 540, 547, 562, 566, 567, 570, 571, 573, 580, 581, 583-587, 591, 594, 596, 601, 604, 607, 613, 614, 621, 668+[ɛ], gușáț [adj. plm.].
gúșâ; ~: 498, 508, 509, 511, 518, 521, 525, 526, 541, 542+ omu-i gușăt; -șăț, 545, 546+ omu-i gușăt; -șăț și fimeia gușătâ; -șăti, 552, 624 [~], 661.
gúșâ; ~: 495, 497, 499, 504, 513, 515, 520, 534, 539, 549+ îi om gușăt; -șăț, 553+ gușătu [poreclă], 556, 646 [ɛ].
gúșî; guș: 538, 555+ gușăt [adj], [II] gúșâ; guș, 558, 582, 598, 599, 611, 617 [~], 622 [~], 623 [ɛ].
gúșâ; guș: 500, 505+ omu-i gușăt; -șăț, 506, 522, 524, 527+ omu-i gușăt; -șăț, 530, 543, 561.
gúșă; guș: 468+[Pe cei din Pojorîta, Vama îi poreclesc gușéț], 475, 476+ gușét [adj], 484+ gușăt [adj], [II] gúșâ; gúșă, 485.
gúșî; ~: 496, 557, 595.
gúșî: 559, 565+ „nu mai sîn guș diloc pi sat, i-o kopirát; erau mulți gușăț la Baia“, 590 [ɛ].
gúșă; gușî: 461, 501.
gúșă; ~: 462+ gușăt; -șăț, gușătă; -șăte, 486.
gúșâ; guș: 477, 494.
gúșă; gúșă: 478, 503.
gúșâ, gușî: 479, 487.
gúșî; ~: 532, 603.
gúșâ; gúșâ: 560, 563.
gúșă; gúșe: 463.
gúșâ; gúșî: 464 [ɛ].
gúșă; gúșî: 465+ așá di fudulii.
gúșă; guș: 466.
gúșă; gúșe: 467.
gúșâ; gúșĕ: 471.
gúșă; guș: 472.
gúșî; guș: 473.
gúșî; gușî: 474 gușăt [adj].
gúșa [ə]; guș: 480+ gușĕt [adj].
gúșî; ~: 482+ gușăt; -șăs [adj].
gúșă; guș: 483.
gúșâ; guș: 488.
gúșă; gușî: 490.
gúșâ; guș: 493+[II] gúșă; guș.

gúșă, gúșă; gușĉ: 502.
gúșă; ~, guș: 512.
gúșî; gușĉ: 550.
gúșă; gúșă: 554.
gúșî; guș: 563.
gúșî; gușĉ: 564.
gúșî; gúșî: 569.
gúșî; gúșă: 602.
gúșî; ~: 609.
gúșî; [ɛ] gúșuri, [K] gúșî: 619.
gúșî: 620 [D][∞].
gúșă, gușaț: 633 [ɛ].
gúșî; gúșă: 635 [ɛ][∞].
gúșî; gúșî: 651.
gușă; gușî: 657 [ɛ]⁺ [inform. are gușă].
gúșă; gușî: 659.
gúșă; gúșî: 663 [∞].
gúșă; gúșe: 670⁺ „cei din Poiana Sărată îi poreclesc pe hîrjani gușați“.
gúșă; ~, bolfă; bolfi: 519⁺ bolfósu [!], 532.
gúșă; ~, bolfă; bolfi: 481.
gúșă; ~, bolfă; bolfi: 517.
gúșă; ~, [V] jólnă: jólni: 510.
gúșă; guș, jólnă, jólni: 514⁺ omu-i jolnós; -noș.
gúșă; guș, jólnă, jólni: 515.
gúșă; ~, guș, jólnă; jólni: 520⁺ omu-i jolnós, -noș.
gúșă; ~, gîlcă, gîlĉ: 507.
[ɛ] scrófuri: 632, 636, 647.
scrófuli, [ɛ] scrófuli [sg]: 640.
[ɛ] scrófuri, bruáscă; bruáști, [D] gúșă; guș: 654.
bolfă: 625, 627 [∞], 628 [*].
bólfi; bolfi, [D] gúșî; guș: 533.
húdmă, hútmă, hútmă; húdmi: 615.
údmă; údmi: 643 [ɛ][Q].
húdmă; húdmi: 653 [?][∞].
[ɛ] bruáscă; bruáști: 638⁺ „e tare la pipăit“.
[V] bruáscă; bruáști: 639.
bruáscă, hútmă; hútmi: 616.
bruáscă; bruáști, gîlmă: 641 [ɛ] (1).
gîlcă, gîlĉ: 631.
boșolcî; -șolĉ: 634⁺ [D] gúșî.
[ɛ][∞] fălcăniță, [Q] bruáscî: 649⁺ „era un om la Tecuci (1); se face și la cap (2)“.
hurión: 665 [?][ɛ].
bubuái, [Q] uimă: 666.
gîlmhoșî; -muáși, [D] gúșă; gúșî: 669.
∞, ?: 605, 629, 642, 648, 650⁺ [A văzut în Ardeal] gușaț, 656, 662.
?: 536, 626, 644, 645, 655.

CEAFĂ, pl. „nuque“

[274]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC)

ALR II MN 6803; cf. ALRM I 51; cf. ALRM II 2, 3; ALM 216; AIS 119; ALL 1090; ALG 587; NALR: Olt. I MN pl. 5; Mar. I 93.

II. šáfă; šéfi: 497, 498, 509⁺ îi dósu cápulu, 512, 514, 517, 520, 522, 526, 527, 532, 534, 541-543, 549, 552, 599, 643, 659.
šáfî; šéfi: 535, 558, 562, 566, 569, 581, 587, 590, 591, 594, 596, 603, 604, 613, 614, 649, 668.
šáfă, šéfi: 539, 561, 568, 575, 588, 592, 593, 600, 609, 616, 626, 646, 667.
šáfă, šéfi: 483, 500, 506, 510, 524, 525, 546.
šáfî, šéfi: 582, 584, 601, 607, 611, 617, 631.
šáfă, šéfi: 499, 516, 530, 533, 537, 545.
šáfă; šéfi: 470, 505, 515, 556, 564.
šáfă; šéfi: 511, 523, 544, 551, 666.
ĉáfă; ĉéfi: 507, 579, 630, 642.
ĉáfă; ĉéfi: 632, 636, 655, 663.
ĉáfă; ĉéfi: 654, 657, 664, 669.
šáfă; šéfi: 466⁺ buórta dipi ‹dupăʼ cap, 476, 490.
šáfă; šéfi: 479, 504, 528.
šáfă; šéfi: 492, 494, 610.
šáfă; šéfi: 531, 553, 606.
šáfă; šéfi: 538, 547, 639.
šáfî; šéfi: 540, 598, 608.
ĉáfî; ĉéfi: 580, 585, 651.
ĉáfă; ĉéfi: 641, 653, 661.
šáfă; šéfi: 560, 589.
šáfî; šéfi: 567, 571.
šáfă; šéfe: 578, 602.
ĉáfî; ĉéfi: 586, 662.
šáfa [ə]: 615, 665.
šáfî; šéfi: 620, 623.
ĉáfă; ĉáfe: 463.
ĉáfă; ĉéfi: 464.
ĉáfă; ĉéfie: 465.
ĉáfî; ĉáfi: 467.
ĉáfă; ĉéfi: 471.
šáfă; šéfe: 472.
ĉáfă; ĉéfi: 475.
šáfă; šéfi: 477.
šáfă; šéfi: 485.
ĉáfă, šáfă: 487.
šáfă; šéfi: 488.
šáfă; šéfi: 493⁺ [II] šáfă; šéfi.
ĉáfă; ĉéfi: 495.
ĉáfa [ə]; ĉéfi: 496.
šáfa [ə]; šéfi: 501.
šáfî; šéfi: 513.
šáfă; [ɛ] šéfuri, [K] šéfi: 519.
ĉáfă; ĉéfuri: 521.
ĉáfă; šéfi: 529.
šáfî; šéfi: 536.
šáfă; šăfi: 555⁺ [II] dúpă capĉ.
šáfa [ə]; šéfi: 559.
šáfa [ə], šáfă; šéfi: 570.
šáfî; šéfe: 573.
šáfă; šéfi: 577.
šáfî; ĉéfe: 595.
šáfî; šéfi: 605.
šáfă; šéfuri: 612.
šáfî; šéfi: 618.
šáfî; šéfi: 622.
šáfă; šéfe: 625⁺ [pl. emfatic].
šáfă; šéfuri: 627.
šáfa [ə]; šéfi: 629.
ĉáfă; ĉéfe: 633.
ĉáfî; ĉéfi: 634.
šáfî: 635.
ĉáfă; ĉéfi: 637.
šáfă; ĉéfi: 638.
šáfă; šáfi, [K] šéfi: 640.
šáfă: 644.
šáfă; ĉéfi: 645.
šáfî; ĉéfi, [Q] šéfi: 647.
šáfa [ə]; ĉéfi: 648.
ĉáfî, [K] šáfî; šéfi: 650.
ĉáfă; ĉéfi: 652.
ĉáfa [ə], šáfa [ə]: 656.
šáfî; šéfi: 658.
ĉáfă; ĉéfi: 660.
ĉáfă; ĉéfe: 670.
šáfă, [K] dúpă šáfă: 486.
ĉáfă, ĉéfi; dúpa cap: 481.
šáfî; šéfi, dúpa cap: 550.
šáfă; šéfi; dúpa capĉ: 563.
šáfă, šéfi, dúpa cap: 576.
[R] šáfî; šéfi, [V] dúpa cap: 583.
šáfă; šéfi, [V] šerbícă; -bíši: 508.
šáfă; šéfi, [V] šerbícă; šerbíš: 518.
dúpa capĉ: 468, 478.
dúpa cap: 473, 557.
túpa cap: 463⁺ [D] ĉáfă nu prea să zîși.
túpa capĉ: 474.
dúpă capĉ: 483.
dúpa cap, [R] šáfă; šéfi: 491.
dúpa capĉ, [R] dúpa šáfă: 565.
dúpă cap sau šáfă, šéfe: 597.
dúpă cap, [D] šáfă; šéfi: 619.
dúpă cap, šáfî; šéfi: 621.
dúpă cap, [Q] šáfa [ə], ĉéfi, [K] šéfi: 628.
dúpă capĉ [ə], grumaži, dúpa capĉ: 482.
dósu capului; dósuri: 461.
dósu [ɛ] cápului: 484⁺ [II] dúpa capʰ, [Q] ĉáfă; ĉéfi.
dósu cápu... sau ĉidva cápu, [K] dósu cápu; dósuri di cap: 554.
dósu cápului, [K] šáfă; šéfi: 462.
dúpa gît: 572.
dúpa gît, dúpa cáp: 502.
dúpa gît, dúpa capĉ: 503.
šergíša gîtului; šergíši, dúpa cáp, šáfă; šéfi: 548.
šergíši, [D][K] šáfî; šéfi: 624.
dinapoia cápului, [Q] šáfă; šéfi: 480.
dósu gîtulu: 574.

PIELE, pl. „peau“

[275]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC)

ALR I 3; cf. ALRM I 2, 3; ALF 986; AIS 91; ALMC 1304; ALW 26; ALA 1021; ALM 238; NALR: Olt. I 87.

II. kéli; kei: 499, 508, 514, 518, 522, 527, 533, 535, 536, 543, 546, 549, 550, 552⁺ kéli ră și răpănuásă, ori ho bati, ori ho lasă [!], 553, 559, 566, 579, 581-583, 585⁺ nu si pria spúni [pl], 586, 591, 594, 595, 603, 604, 607, 614, 622, 623, 624 [D][pl], 645, 668.
kéli; kéli: 498, 509, 511, 512, 517, 526⁺ kéli ră „neam rău“, 529, 530, 532, 534, 541, 542, 544, 580, 584, 587, 596, 605, 608⁺ și kei [de animale], 613, 618, 621⁺ kei [de miel], kelšíci; -šeli [de miel], 628, 630 [ɛ][pl], 635 [ɛ][pl], 652.
kéli; kei: 556, 560, 561, 589⁺ „două nu prea merge“, 593, 602, 626, 657, 664, 669.
kéli; ~: 516, 520, 539, 545, 547, 590, 601, 649, 667.
péli, [K] kéli; kei: 531, 599, 611, 612, 619, 631 [ɛ][pl], 640, 658.
kéli; kei: 500, 504, 506, 524, 525.
pĉéli; pĉei: 469, 490, 494.
piéli, [K] kéli; kei: 629⁺ [Pl. în contextul sugerat: a luat de pe el mai multe ...], 639, 651.
kéli; kei: 475, 478.
kéli; kei: 479, 487.
kéli; kei: 495, 570.
kéli; kei: 497, 502.
kéli; kéi: 505, 515.
kéli; kéli: 521, 598.
péli, [K] kéli; kéli: 540, 609⁺ kei [de animale].
kéle; kei: 557, 625.
kéli; kei: 567, 571.
kéli; kéli: 592, 597.
péli, [ɛ] pĉéli; pĉei: 461.
pĉéle; pĉei: 462.
pĉéle; pĉei: 463.
pkéli; pkei: 464.
piélia [ə]: 465.
pĉéli; pĉei: 466.
pĉélia [ə]; piei: 467.
péli; pĉei: 468⁺ [II] pĉéli, péli; pĉei, piei.
pĉéli, péli: 470.
péle; péli, [K] pei, [B] pĉéli; pĉei: 471.
péle; pei: 472.
pĉéli; pĉei: 473⁺ d-i la mai mult uámiñ.
piéli, [ɑ] pkéli; pkei: 474.
pĉéli; pĉei, [R] péli; pei: 476.
kéli; kéli: 477.
kéli; kéli: 480.
Pkéli; Pkei: 481.
Pkéli; Pkei: 482.
pkéli; pkei: 483.
pkéli, pkéli; pkei: 484⁺ [II] pkéli; pkei.
pĉéli; pĉei: 485.
Pĉéli; Pĉei: 486.
pkéhe, pkéhe, kéhe; kéli: 488.
kéli; ~: 489.
pĉéli; pĉei: 491.
pkéli; kéli, [K] Pkei: 492.
pkéli, [Q] kéli; ~, [K] kei: 493⁺ [II] kéli; kei.
„La animale [se folosește pl]. La om numai în expresia: a lua șapte rînduri de piele de pe om“.
péli, [K] kéli; kei: 496.
pkéli, [K] kéli; kéli: 501.
ĉéli; ĉei: 503.
kéli; kéli: 507.
kéli; kéli: 510.
kéli; ~: 513.
kéli; ~, [K] kei: 519.
kéli; kéli: 523.
kéli; kéi: 528.
péli, [K] kéli; kei: 537.
péli, kéli; kéli: 538.
péli, [K] kéli; kei, kéli: 548.
kéli; kéli: 551.
pie, [K] pĉéliă [ə]; pĉei: 554.
pkéli, [K] pĉéli; pĉei: 555⁺ [II] péle, pĉéli; pĉei.
ĉéli; ĉei: 558.
ĉéli; ĉei: 562.
ĉélia; ĉéfi: 563.
péli, kéli: 564.
pé, [ɛ] ĉéli; kei: 565.
pkéli, [K] kéli; kei: 568.
ĉéli; ĉei: 569.
ĉéli; ĉei: 572.
ĉéli; ĉei: 573.
pĉéli; pĉei: 574.
pkéli; kei: 575.
ĉéli; ĉei: 576.
kéli; kei: 577.
kéle; kei: 578.
kéli; kéli, [K] kei: 588.
kéli, péle; kei: 600.
kéli; kei, [R] péli; pei: 606.
ĉéli; ĉei: 610.
[L] kéli; kéli, [ɛ], [K] kei: 615⁺ [Q] kéli di uoi.
kéli; kei: 616.
péli, [K] kéli; ~: 617.
kéli; kéli, kéli: 620.
pkéli; pei: 627.
péli, [K] kéli; [ɛ] kei: 632.
piéli, [K] kéli; kéli: 633.
piéli, [K] kiéli; kéli: 634.
kélea [ə]: 636.
pkéli, [K] kéli; [ɛ] kei: 637.
pkéli; pkei: 638⁺ [*] kéli.
péli; péli: 641.
kélea [ə]; kei: 642.
piéli, kéli; [ɛ] kéli: 643.
péli; pei: 644⁺ dacă-i alcolist, una o piér-

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

di prímăvara [!], de pe mîini și de pe Față".
piéli, [K] kéli; kei: 646.
kéli; [ɛ] kéli: 647.
piéli; pei: 648.
piéli, [K] kéli; ~, [K] kei: 650+ [A dat singur pl. și apoi s-a corectat].
kéli; kéli: 653.
piéli; ~, [K] piéli: 654.
péli; pei: 655.
piélea [a.]; pei: 656.
piéli, [K] kéli [!]; kei, piei: 659.
piéli, kéli; kei: 660.
piéli, [K] kéli; kei: 661.
piéli; piei, [K] kéli; kei: 662.
péli; pei: 663.
kéli; kei [!]: 665+ [pl.] „pe doi oameni".
kéli; kei: 666.
piéle; piei: 670.

RÎIE „gale"

[278]

I. [Întrebare indirectă] Ce zici că are copilul, mai ales între degete, cînd îl mănîncă pielea tare și se scarpină (ca să-i treacă, îl ungi cu pucioasă)?
ALRM I 163; AIS 681; ALMC 1567;
NALR: Olt. I MN pl. 5; Bn. I 88.

II. rîii: 468+ [II] rîii, 471, 476-479, 482-484, 489+ ti scárkini tăt tímpu, 492, 493+ [II] rîii, 495, 497-502, 504, 506, 507, 510-514, 516-518, 520+ ti scárkini tătâ zîua [!], 521, 523, 526+ măi, rîii, spui la únu plictisîtór, 528, 529, 531-536, 539, 541-543, 544+ sî tréŝi cu leșîii, 545+ îi tréŝi cu leșîii di ŝucălăi, 546, 548+ „ăl ũzi cu puŝoásî sau cu jarbî-mári [o plantă cu tuberculi ca și cartoful, înaltă de doi metri, face o floare galbenă, seamănă la frunze cu tutunul; crește prin pădure], 549, 550, 552, 553, 555+ [II] rîii, 558, 559, 562, 565, 566, 569, 573, 576, 580-582, 584-586, 587+ álțî dau núma cu ápî rěŝi, 590, 591, 595, 596, 598, 601-606, 608, 611, 613-615, 617, 619-623, 627, 628, 630-633, 639-645, 647-649, 651-656, 658, 662, 666, 668.

rîii: 466, 470, 473, 481, 494, 505, 508, 509+ uo freŝ cu leșîii di ŝicălăi sî-ț tréŝi, 515, 519, 522, 525, 527+ sî tréŝi cu leșîii di popușói, [K] ŝicălăi, 530, 538, 551, 556, 560, 561, 567, 570-572, 574, 575, 583, 588, 589, 592-594, 609, 610, 612, 616+ nu scábii [!], 618, 624, 626, 638, 657.
rîiĕ: 462, 485, 503, 554 [!].
rîii: 467, 547, 607.
rîie: 472, 486, 557.
rîie: 490, 579.
rîia [a.]: 600+ „se face și pe <u>bírtî</u>, pi <u>pîntiŝi</u>", 670.
rîii: 461.
rîiă: 463.
rîia: 464.
rîiĕ: 465.
râii: 469.
rîii: 474.
rîie: 475.
rîiă: 480.
rîii: 488.
arîii: 496.
râiĕ: 563.
rîii: 597.
rîii: 599.
rîișuára [a.], rîii: 660 [!].
sfînta rîii: 665 [!].
rîii, scábiii: 629, 634+ mai pi limbáj mai nou (2), 636 [R] (2), 661+ tuatâ zîua [!] (1), 669.
rîii, scábiii: 540 [R] (2), 625+ da rîia-i mai româneŝti, 646+ îs suróri amîndouâ [!].
rîii, scábii: 650+ „zic doctorii" (2), 659.
rîii, scábiii: 637 [R] (2), 664+ [!] (1), [R] (2).
rîii, scábi: 487+ dúpa cárti (2).
rîii, [R] scábii: 491.
rîii, [R] scábi: 524.
rîii, [R] scábii: 537.
rîii, [R] scábâ: 564.
rîiĕ: 578.
rîii, [R] scábiii: 635.
rîii, scábiii: 663.
rápîn, rîii: 568.
hrápân, rîie: 577.
păduŝéi, [D] rîii: 667 [?] (1).

MUȘCHI (la mînă), pl. „muscle"

[283]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC)
ALR II 49;
NALR: Olt. I MN pl. 5; Mar. I 100; Bn. I 91.

II. mușk; ~: 472, 480, 489, 492, 498-500, 505, 508, 509, 511-514, 516-524, 526-534, 536, 538-553, 556, 557, 559-561, 564, 566-568, 571, 577-587, 589-592, 595-602, 604-606, 608, 609, 611-613, 616-618, 621, 623, 625-627, 629, 632, 634, 635, 638, 642, 646, 651, 655, 658, 661, 663, 670.
mușku; mușk: 588, 593, 594, 603, 614, 615, 631, 633, 636, 637, 640, 641, 643-645, 647-649, 652, 653, 657, 659, 662, 664-666, 668, 669.
mușk; ~: 478, 497, 504, 506, 507, 510, 525, 573, 607.
mușț; ~: 473, 476, 558, 562, 572, 574-576.
mușki; ~: 477, 479, 487, 502, 555+ șî bruásĉî; bruáșți 'biceps', péștili mîni, mușț; mușț.
mușku; mușk: 535, 628, 639, 654, 667.
mușĉ; ~: 490, 494, 569.
mușți; ~: 462, 466.
mușț; ~: 469, 470.
muskiu; mușk: 622, 624.
mușku; mușk: 630, 660.
mușĉi; mușț: 461.
mușți; ~: 463.
mușki; mușk: 464.
mușk; mușk: 465.
mușĉ; mușț: 467.
mușc; múșți mîni [pla.]: 468+ [II] mușți; ~.
mușk; ~, [B] mușț; ~: 471.
mușk; mușkh: 474.
mușki; ~: 475.
mușț; mușk: 481.
múșți [pla.]; mușț: 482.
mușkh; ~: 483.
múșki mîni; mușk: 484+ [II] mușki; ~.
mușĉ; ~: 485.
mușți; ~: 486.
múșțu mîni; mușț: 491.
mușki [pla.]; mușk: 493+ la mînă, [II] mușki; ~.
mușki; ~: 495.
mușki; mușk: 496.
mușk; ~: 501.
mușĉi; ~: 503.
múșki [pla.], mușk; ~: 515.
mușk; múșkuri: 537.
mușĉ; ~: 554.
mușĉ; mușĉ: 563.
mușț; mușț: 565.
mușț; ~: 570.
mușc; ~: 610.
mușk; ~, múșkiu mînii: 619.
mușk; mușkuri: 620.
mușku [a.], múșku mîni; mușk: 656.
mácrâ, [K] mușk; mușk: 488.
[ɛ] púlpî, [K] púlpa mîni; púlpi: 650+ ~ la piĉór.

MĂDUVĂ „moelle"

[285]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spuneți la aceea moale și alburie care se găsește înăuntrul unui os?
ALM 195; ALF 862; AIS 1025; ALG 731;
NALR: Olt. I 90; Mar. I 103; Bn. I 92.

II. măduvâ: 470-473, 477, 479, 481, 487, 489, 491, 492, 494, 497-499, 502, 504-511, 514, 515+ [×] măduvâ sau măduhâ, 516-518, 521, 522+ ŝei di la găinâ sî mînîncâ, 523-532, 539, 541, 542+ măduha ŝolánulu, 543-545, 548, 552, 556, 560, 561, 564, 565, 570, 572, 574-579, 588, 589, 592, 593, 602, 606, 608, 610, 625, 629, 630, 632, 638-643, 645, 646, 652-655, 658-661, 663, 664, 666, 667, 669.
măduvî: 534, 536, 538, 546, 549-551, 557-559, 562, 566, 567, 569, 571, 573, 580-587, 590, 591, 594-596, 598, 601, 603, 605, 607+ măduvi [pl.], 609, 611, 613, 614, 619, 631, 649-651, 662, 668.
măduvă: 462, 463, 466, 475+ ĉolán muáli 'zgîrci, tendon', 476, 478, 484, 486, 490, 495, 503, 540, 657, 670.
măduhâ: 500, 512, 519, 520, 553.
măduhî: 617, 621, 623, 634+ nu măduvî.
măduvă: 474, 555+ [II] măduvă.
măduvî: 547, 612.
măduvă: 563, 597.
măduvâ, măduhâ: 568 [B] (2), 633.
măduhâ: 616+ nu măduvâ, 627.
măduvă: 461.
măduwa: 464.
măduwa [a.]: 465.
măduvă: 467.
măduvă: 468+ [II] măduvă.
măduvă: 469.
măduvă: 480.
măduva [a.]: 482.
măduvă: 483.
măduvă: 485.
măduvă: 488.
măduvă: 493+ [II] măduvâ.
măduvă: 496.
măduvă: 501.
măduvâ: 513.
măduhî: 533.
măduhî: 535.
măduhă: 537.
măduvă: 554.
măduva ŝolánului: 599.
măduva ŝolánulu: 600.
măduĝî: 604.
măduva [a.], măduvâ: 615.
măduhâ: 618.
măduvî, [B] măduhî: 620.
măduhâ: 622.
măduvî di ŝolán, [K] măduhî: 624.
măduvâ: 626.
măduhî, [R] măduvâ: 628.
măduhî, [K] măduvî, [K] măduhî, măduvî: 635+ țărăniáscí (1), vórbî rádicálâ (2).
măduhâ: 636.
măduha [a.]: 637.
măduhâ: 644.
măduvâ: 647.
măduvî, măduva uósului: 648.
vînâ, [q] [K] măduvâ: 656.
măduva [a.]: 665.

CARNE „chair"

[286]

I. [Întrebare indirectă] Ce are omul pe oase? (INDIC)
ALR II MN 2283; cf. ALRM II 147, 148; cf. ALM 504; ALF 1383; cf. AIS 992, 993; ALMC 1162; ALA 377, cf. 730;
NALR: Olt. I MN pl. 5; Mar. I 101.

II. cárni: 464, 476, 477, 480, 487, 489, 493+ [II] cárňe, 495, 497-502, 504, 506-514, 516-524, 526-536, 538-547, 549-553, 559, 566-569, 573, 580-587, 590, 591, 594-596, 598, 601, 603-605, 607, 608, 611, 613, 614, 617-623, 627-636, 639-656, 658-663, 665-668.
cárni: 470, 473, 475, 484, 488, 492, 505, 515, 525, 537, 555+ [II] cárni, 556, 560, 561, 571, 572, 575, 588, 589, 592, 593, 597, 599, 600, 602, 606, 609, 610, 612, 615, 616, 624-626, 637, 638, 651, 664, 669.
cárňi: 469, 478, 481, 486, 491, 503, 574.
cárne: 472, 548, 557, 577.
cárňi: 479, 558, 564, 576.
cárne: 490, 578, 579, 670.
cárňe: 466, 471.
cárni: 461.
cárne: 462.
cárňiĕ: 463.
cárnĕ: 465.
cárni: 467.
cárni: 468+ [II] cárni.
cárni: 474.
cárnie: 482.
cárniē: 483.
cárňĕ: 485.
cárni: 494.
cárni: 496.
cárne: 554.
cárňĕ: 562.
cárnĕ: 563.
cárňi: 565.
cárni: 570.

SÎNGE „sang"

[287]

I. [Întrebare indirectă] Cînd te tai la un deget, ce curge din el?
Cf. ALR II 65, MN 4184, 4187; cf. ALRM I 8; cf. ALRM II 165, 166; ALF 1187; AIS 88; ALG 865;
NALR: Olt. I MN pl. 5.

II. sîẑi: 477, 479, 489, 493+ [II] sîẑi, 497-500, 504+ sîẑili dómnulu sî zîŝi la ẑin, 506-514, 516+ dácâ ti tai adînc, cúrẑi mult, 517-529, 531-547, 549-553, 557-559, 562, 564, 566-568, 570, 573, 575, 576, 581-584, 587, 590, 591, 594-596, 598-601, 604, 606-609, 611-614, 617, 619-623, 627, 630, 631, 634, 635, 639, 640, 643-650, 652, 654, 658-660, 662, 665-668.
sîẑi: 470, 471, 486, 494, 505, 515, 548, 555, 556, 560, 561, 572, 574, 588, 589, 592, 593, 597, 610, 624-626, 637.
sîngi: 464, 473, 475, 476, 484+ [II] sîngi, 502, 580, 585, 633, 641, 642, 651, 653, 669.
sîngi: 469, 579, 638, 657, 664.
sîẑe: 472, 577, 602.
sîẑi: 628, 632, 656.
sîẑĕ: 462+ încruntát 'plin de sînge', 490.
sîẑĕ: 466, 578.
sîẑi: 480, 618.
sîẑili [a.]: 530, 603.
sînẑi: 569, 571.
sîẑi: 615, 616.

sîẑi : 629,655.
sânẑi : 461.
sîje : 463.
sîngĝe : 465.
sânẑi : 467.
sîngî : 468+[II] sînĝi.
sîji : 474.
sîẑi : 478.
sînĝi : 481.
sînẑi : 482.
sînĝi : 483.
sînẑi : 485.
săẑi : 487.
sânẑi : 488.
sînẑi : 491.
sînẑi : 492.
sînĝi : 495.
sânĝi : 496.
sânẑi : 501.
sînẑe : 503.
sînẑi : 554.
sânẑi : 563.
sînẑĕ : 565.
sînĝe : 586.
sînĝi,[K] sîẑi : 605.
sînĝili [ə] : 636.
sînĝe : 661.
sînĝi : 663.
sînĝe : 670.

III. Vezi h. LXXVII.

VINE, sg. „veines"

[288]

I. [Întrebare indirectă] Cum le spui la astea (INDIC.) prin care curge sîngele omului ?

Cf. ALRM I 6,7; AIS 69;

NALR: Olt. I MN pl. 5.

II. vini ; vînâ : 477,487,489,495,497-500, 502,504,506-514,516-519,522-530,532-534,539, 541-546,549,551-553,570,597,606,610,622,624, 628,630,633,636,639,640,642-645,652-656,659, 660,667.

vini ; vînî : 531,535-537,548,550,553,559, 566-569,580-585,587,590,591,595,596,598,599, 601,603-605,609,612-614,618-621,623,631,634,635, 647-651,657,662,668.

vini ; vînâ : 469, 492,505,515,556,560, 561,572,574,579,588,589,592,602,616,626,637, 638,646,669.

vine ; vînâ : 472,577,578.
vini ; vînă : 475,476,493+[II] vini ; vînă.
vini ; vînî : 496,571,586.
vini ; vînî : 562,573,594.
vini ; vînâ : 479,540.
vini ; vînă : 485,563. vini ; vînâ : 491,576.
vini ; vînâ : 521,641.
vini ; vînî : 538,564.
vini ; vînâ : 547,632.
vinili [ə] ; vînă : 625,627.
vini ; vînâ, arteri : 629,661.
vini ; vînă : 461.
vine ; vînă : 462.
vine ; vînă : 463.
vinili [ə] ; vînă : 464.
vinilie [ə], vînă : 465.
vine ; vînă : 466.
vinili [ə] ; vînă, [K] vînă ; vini : 467.
vine, vînă : 468+[II] vini ; vînă.
vine ; vînă : 470.
vine ; vînă : 471.
vini ; vînâ : 474.
vini ; vînă : 478.
vini ; vînâ : 480.
vini ; vînâ : 481.
vinie ; vînâ : 482.
vîni ; vînă : 483.
vinili [ə] ; vînă : 484+ vini ; vînă.
vine ; vînă : 486.
vini ; vînă : 488.
vine ; vînă : 490.
vini ; vînâ : 494+ dim vini cúrâ sîẑi.
vini ; vînâ ; vînî, [K] vini : 501.
vini ; vînă : 503.
vini ; vânâ : 520.
vine ; vînă : 554.
vini ; vînî ; vini : 555+[II] vini ; vînă.
vini ; vînî : 557.
vinie ; vînî : 565.
vîni ; vînâ : 575.
vini, vînâ : 593.
vinili [ə] ; vînî : 600.
vini ; vînî : 607.
vini, vini ; vînî : 608.
vîni ; vînî : 611.
vini ; vînâ : 615.
vini ; vînâ : 617.
vini ; vînă : 658.
vini ; vînî : 663.
vini : 664.
veni, vini ; vînâ : 665.
vini ; vînâ : 666.
vine ; vînă : 670.
vini ; vînâ : 473.

PIEPT, pl. „poitrine"

[289]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC.)

ALR I 59; cf. ALRM I 54; cf. ALRM II 115; WLAD 7,15, 23,31,39,47,54; AIS 125; ALM 239;

NALR: Olt. I 91.

II. kept ; kepturi : 481,482,497+[V] mă duări keptu sau stomagu, 502,505,507,508,511,513,514, 516,517,519,520,526,527,529,530,534-537,539,541,544, 545,547,549,550,551+ șii fuduli sî bat cu pumnu-n kept, 556,557,559-561,564,566-568,570,571,577-595, 598,599,602,604,605,607-609,611-613,618,620,622,624-626,629+ nu piept, 634-636,638,640,642,646,653,658, 661,667. kept ; kept : 498,499,509+ mă duări keptu, 512,521,532,542,552,553,575,600,601. kept ; kepturi : 603,614,615,652,668. pept, [K] kept ; kepturi : 617,619,621,632,633. ĉept ; ĉepturi : 470, 569,572. pept ; pepturi : 472,664. ťept ; ťepturi : 473,558. kept ; kepturi : 489,506. ĉept ; ĉepturi : 494,610. kept ; kepturi : 500,524. kept ; kept, kepturi : 518,543. pept, kept ; kepturi : 531,541. pept, [K] kept : 538,657. keptu [ə] ; kepturi : 548,606. ťept ; ťepturi : 562,573. ťept ; ťepturi : 574,576. piept ; pliepturi : 537, 669. kept ; kepturi : 665, 666. ĉept ; ĉepturi : 461. ĉept ; ĉeptur : 462. ťept ; ťept : 463. ťept ; ťept : 463. keptu ; kepturi : 464. pieptu [ə] ; pieptur : 465. ĉeptu [ə] ; ĉepturi : 466. kept ; keptur : 467. peptu [ə], [o] ťiept, ťep ; [o] ťepturi : 468+[II] peptu, ťeptu ; pepturi, ťepturi ; ĉept ; ĉepturi : 469. pept ; pliepturi, [B] ĉept ; ĉepturi : 471. piept, [K] kept ; kepturi : 474. keptu [ə], keptur : 475. ĉept ; ĉeptur : 476. kept ; kepturi : 477. kept ; kepturi : 478. kept ; kepturi : 479. pept, [K] kept ; keptur : 480. kept ; kepturi : 483. keptu [ə] ; kepturi : 484+[II] kept ; kepturi. ĉept ; pĉepturi : 485. ĉept ; ĉepturi : 486. kept ; keptur : 487. pept, [o] [K] kept ; kepturi : 488+ la noi sâ ẑîși ĉept ; ĉepturi : 490. ĉept ; ĉeptur : 491. kept ; pkepturi : 492+[o numai schițat cu buzele]. kept ; kepturi : 493+[II] kept ; kepturi. kept ; kepturi : 495. piept, [K] keptu [ə] ; kepturi : 496. kept ; kepturi : 501. ĉepti ; ĉepturi : 503. kept ; kepturi : 504. kept ; kepturi : 510. kept ; kept : 515. keptu [ə], kept ; kepturi : 522. kept ; kepturi : 523+ mă țîni la kept. keptu [ə], kept ; kepturi : 525. kept ; kepturi : 528. kiept ; kiepturi : 533, kept ; kepturi, [R] pept ; pepturi : 540. kept ; kepturi : 546. keptu [ə] ; kepturi : 554. ĉept ; ĉepturi : 555+[II] peptu [ə] [K] ĉept ; [ε] ĉepturi. ťept ; ťepturi : 563. ťept ; ťepturi : 565. kept ; kepturi : 597. kept : 616. kept ; kepturi : 623. piept ; pepturi : 627. kept ; kepturi : 628. kept ; kepti : 630. piept, [K] kept ; kepturi : 631. pept, [o] kept : 633. piept, [K] kept ; kepturi : 639. kept ; kepturi : 643. piept ; piepturi : 644. kept, kept, piept ; kepturi : 645+ „boierește" (2). kept ; kepturi : 647. piept ; piepturi, [o] kept ; kepturi : 648. pept ; pepturi : 649. piept, [K] kept ; kepti : 650. kept ; kepti : 651. piept, [K] kept ; kepturi : 654. piept, [K] kept ; piepturi : 655. pept ; pliepturi : 656. piept ; piept : 659. piept, [K] kept ; [o] pepti, [ε] kepti : 660+[Crede că nu se poate cu k] piept, [K] kept : 662. piept, [K] kept ; piepturi, kepturi : 670.

FURCA PIEPTULUI

„sternum"

[290]

I. [Întrebare indirectă] Cum numiți osul acesta (INDIC.) de care sînt prinse coastele?

ALR II MN 2201; ALRM II 114;

NALR: Olt. I MN pl. 6; Bn. I 93.

II. fúrca keptulu : 497-499,505,507-509, 511-513,516-522,525-527,530,532,534,536,537+ lingurîcî ; -réli 'os mai mic, la capătul de jos al furcii pieptului', 538,540-545,549-553,559, 565,570,577,582,584,590,592,598,599[o],600,618, 630+[Nu s-a auzit clar finalul ultimului cuvînt], 638,659,669[o]+[Nu s-a auzit clar finalul ultimului cuvînt]. fúrca keptului : 484+[II] fúrca keptului, 533,556[ε],560,568,575,578, 580,581,586,593,595-597,601,602,604,605,611,613,614+ furŝ de kept [pl. spontan], 616,617,623-626,629, 631[ε],636[ε][!],642,644,645,648,655,660+[și] stern, 661,662,667,668+ fúrcî. fúrca keptulu : 492, 515,524,546. fúrca keptulu : 489,504,510,528. fúrca keptului : 615,635,639,646. fúrca keptului : 633,647,665,666. fúrca keptului : 475,478,502[ε][o]. fúrca ĉeptulu : 569,572,610. fúrca ĉeptului : 462, 490. fúrca ĉeptului : 466,486+[Inform. a indicat capătul de jos al furcii pieptului]. fúrca ťeptulu : 562,573. fúrca ťeptulu : 574,576. fúrca keptulu : 583, 589. fúrca keptulu : 609,622. fúrca peptului, [K] keptului : 619,643. fúrca ťeptului : 463. fúrca ťeptului ; furĉ a ťeptului : 468+[II] fúrca ťeptului. fúrca ĉeptuli : 469. fúrca ĉeptului : 470. fúrca peptului, [B] fúrca ĉeptului : 471. fúrca peptulu : 472. fúrca ťeptului : 473. fúrca kiептului : 474. fúrca ĉeptului : 476. fúrca keptuli : 477. fúrca keptulu : 479 fúrca keptului : 480. fúrca keptului : 481. fúrca keptuluie : 483. fúrca keptulu : 487[ε]+[Inform. și-a amintit mai tîrziu termenul.]. fúrca keptulu : 493+[II] fúrca keptulu. fúrca ĉeptului : 494. fúrca keptului : 501+ lingurițî 'capătul de jos, moale, al sternului', [x] fúrca keptulu. fúrca keptulu : 506. fúrca keptulu : 523. fúrca keptulu : 535. fúrca ťeptulu. 559. fúrca ťeptuluie : 563. fúrca keptului : 606. fúrca keptului. 620. fúrca pieptului : 637. fúrca peptului : 641. fúrca keptului : 652. fúrca keptulu, [ε] crânțu keptulu : 561. fúrca keptului, placa keptului : 571. placa keptulu : 514, 529,539. placa keptului : 531+ plăŝ [pl.], 579[V], 587. placa keptului ; plăŝ, [D] fúrca keptului ; furŝ : 548. placa keptului, [D] fúrca keptului ; furŝ : 608. keptu [ə] : 496+[D] # „furcă e cea cu care torc femeile", 653[ε][o]. kept : 591[ε], 628+[x] fúrca keptului [Inform. principal aprobă răspunsul]. keptu [ə] : 464. ťeptu [ə] : 485+ și fúrca ĉeptuli 'linguricăʼ. [o] ĉeptu [ə], [o] fúrca ĉeptulu : 555+ „îi mai zice și ~", cáptu ĉeptulu 'lingurică', [II] fúrca ĉeptului. furcúțâ ; ~ : 500. furculița keptulu ; -liț : 547. fúrculița keptulu : 607. furculița keptulu : 612. uósu keptului : 632,657. uósu ĉeptului : 491+ fúrca ĉeptului 'capătul de jos al sternului'. uósu keptului : 594. uósu keptului : 603. uósu keptului, fúrca keptului : 634. crúŝa keptulu : 554. crúŝa keptulu : 564. crúĉa peptului : 656. cápîtu keptulu : 557[ε]. cáptu keptului : 663[ε]. cápu keptulu : 567. cápu keptului ; cápti di kept : 621. cápu peptului, vîrfu peptului : 627. cápu peptului, fúrca peptului : 664. lingura ĉeptului : 503. lingurița keptulu : 566. [ε] cuoșu keptului ? : 650+ doctorii știi. [ε] cóșu keptului : 651. frúntea keptulu : 482. [ε] uō dung-ai keptulu, na, ũ ŝuolán a keptulu : 488+[o] furculițâ 'linguricăʼ. șîru keptulu : 583. [ε] uũ osț : 585. [ε] másа peptului, [K] keptului : 649. [ε] cuápsa keptului : 658. ? : 465,467,640,654,670. fúrca ĉeptului : 461.

III. În cîteva pct. s-a notat și [pl.], dat, în mod spontan, de către inform., sau cerut, în mod automat, de anchetator.

COASTE, sg. „côtes"
[296]

I. [Întrebare indirectă] Cum le spui la oasele acestea? (INDIC.) (atunci cînd ești slab se văd prin piele și le poți număra).
ALR II MN 2200; ALRM II 112; ALMC 1301;
NALR: Olt. I MN pl. 6; Mar. I 108; Bn. I 102; LXI.

II. cuásti; cuástâ: 487, 497-499, 508, 509, 514, 516-518, 522, 524, 526, 527, 529, 532, 534, 539, 541-546, 549, 551 + cînd ești slab, ți li numeri, 552, 553, 568, 575, 629, 639-641, 646, 652, 654, 655, 659, 667, 669.

cuásti; cuástî: 536, 550, 559, 566, 569, 580-587, 590, 591, 594-596, 601, 603-605, 607, 613, 614, 631, 634, 648-651, 658, 668.

cuástį; cuástâ: 492, 505, 530, 556, 560, 561, 588, 589, 592, 593, 602, 616, 626, 637, 638, 664.

cuásti; cuástâ: 489, 500, 504, 506, 507 + [Se zice, cînd se văd coastele unui om:] o ramás núma cu șolánili, 510-513, 519-521, 528, 579.

cuástį; cuástậ: 502, 627, 632, 653, 656, 661 + mi-am fracturát o cuástậ, 665, 666.

cuásťį; cuástâ: 469, 471, 564, 574.

cuásti; cuástį: 540, 628, 635, 662.

coásti; coástâ: 609, 612, 617, 621.

cuásti; cuástậ: 630, 642, 644, 645.

coástį; coástậ: 538, 547, 620.

cuásťi; cuástî: 558, 562, 573.

coástį; coástâ: 598, 599, 606.

cuástį; cuástâ: 633, 643, 660.

coásti; coástî: 533, 611.

cuásťę; cuástậ: 461.

cuástę; cuástă: 462.

coᵃsťĕ; coástă: 463.

cuásťilię [pla.]; cóstậ: 464.

cuástię; cuástậ: 465.

coástă; coásťe: 466.

cuástįlį [pla.]; cóstă: 467.

cuástį; cuástậ: 468 + [II] coástă; coástį.

cuásťi; cuástâ: 470.

cuástę; cuástâ: 472.

cuástį; cuástâ: 473.

cuástį; coástậ: 474.

cuástę; cuástă: 475.

coásťi; coástă: 476.

cuásti; cuástâ: 477.

cuásťį; cuástă: 478.

coᵃsťi; coᵃstâ: 479.

cuástį; cuástă: 480.

cuásťį; cuástậ: 481.

cuástį; cuástậ: 482.

coásťį; coᵃstậ: 483.

cuástį; cuástậ: 484

coásťilie [pla.]; cuástậ: 485.

cuásťę; coástậ: 486.

cuásťię; cuástậ: 488.

cuásťę; cuástă: 490.

coástį; coástâ: 491.

cuásti; coástậ: 493 + [II] cuástį; cuástậ.

cuásčį; cuástâ: 494.

cuástį; cuástă: 495.

cuástįlį [pla.]; cuástî [s]; cuástį: 496.

cuásťįlį [pla.]; coástậ: 501.

cuásčį; cuástă: 503.

cuástį; cuástâ: 515.

cuástâ; cuásti: 523.

cuásti; cuástâ: 525.

cuásti; coástî: 531.

coástį; coásti: 535.

coástį; coástâ: 537.

coástįlį [pla]; coástâ: 548.

cuásťi; cuástî: 554.

cuásťi; cuástâ: 555 + [II] cuásťį; cuástį.

cuástį; cuástî: 557.

cuásčį; cuástį: 563.

cuásťi; cuástî: 565.

cuástili [pla]; cuástî: 567.

cuásťi; cuástâ: 570.

cuástį; cuástî: 571.

cuásťę; cuástâ: 572.

cuásťi; cuástâ: 576.

cᵘostį; cᵘostâ: 577.

cuáste; cuástâ: 578.

coástį; coástậ: 597.

coástili [pla.]; coástậ: 600.

coástį; coástâ: 608.

cuásčį; cuástâ: 610.

cuástį; cuástậ: 615.

coásti; coástî: 618.

coástâ; coásti: 619.

coástî; coástį: 622.

coásti; coástį: 623.

coástili [pla]; coástâ: 624.

cuástįlį [pla.]; cuástâ: 625.

cuásti; cuástậ: 636.

cuástį; cuástậ: 647.

cuáste; cuástâ: 657.

cuástį; cuástį: 663.

cuásti; cuástă: 670.

III. Potrivit cu formularea întrebării în majoritatea pct. s-a obținut mai întîi [pl.]. S-a dat întîi [sg.] în pct.: 466, 509, 512, 513, 516, 517, 519, 520, 523, 530, 534-536, 539, 542, 545, 547, 551, 558, 562, 594, 599, 611, 619, 622, 643, 661, 666.

INIMĂ, pl. „coeur"
[298]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC)
ALR II MN 2203; cf. ALRM I 62, 63, 64, 65, 171, 172; cf. ALRM II 118, 119; WLAD 3, 11, 19, 27, 35, 43, 53; ALM 55; AIS 137; ALA 486;
NALR: Olt. I MN pl. 6.

II. ìnimâ; ìnimį: 469, 470, 489, 497-500, 504-507, 508 + n-ári ìnimâ, îį om răų, 509, 510, 512-514, 516-518, 522-525, 527-529, 531, 532, 534 + îį răų la ìnimâ, 539-546, 549, 551-553, 556, 570, 578, 602, 605, 606, 610, 624, 638 + ŝas [!], 640, 652, 653, 659, 669.

ìnimî; ìnimį: 533, 535, 536, 548, 550 + pómpa sîzilu, 562, 580, 582, 584, 587, 590, 591, 595, 601, 603, 607, 613, 614, 618, 619.

inimâ; inimį: 511, 560, 561, 568, 572, 574, 577, 579, 588, 589, 593.

ìnima [a]; ìnimį: 472, 573, 596, 629, 637, 644 + [Nu s-a auzit clar finala pluralului.], 654, 661, 670.

įìnimâ; įìnimį: 479, 599, 611, 627, 634 + [*] įìniń, [D], [B] įìniń, 639, 663, 666.

įìnima [a]; įìnimį: 484 + [II] įìnimă; įìnimń, 495, 559, 615, 635, 636, 642, 649.

ìnimâ; ìnimi: 519-521, 526, 530.

inimî; inimį: 558, 567, 569, 571, 585.

ìnimâ; ìniń: 622, 645, 646, 655, 656.

ìnima [a]; ìniń: 625 + [Inform a rîs de socrul ei că] "are două ìniń, că-i prea iute, nebun"; [pluralul a fost rostit pe un ton interogativ, întrucît] "n-a văzut la miei" [două inimi], 630, 641.

įìnima [a]; įìniń: 628; 665.

įìnimî; įìnimį: 598, 608, 650, 658 + "în altă parte įìniń".

įìnimă; įìnimį: 476, 478, 651.

įìnimâ; įìniń: 502, 617, 633.

ìńimî; ìńimį: 537, 538.

ìnimî; ìnimi: 547, 604.

inima [a]; inimį: 566, 660.

ìnimî; ìniń: 612, 621.

įìnimî; įìniń: 648, 668.

įìńima [a]; ìnimį: 461.

įìńimă; įìńimį: 462.

ińimă; ińimę: 463.

įìnima [a]; įìnimłe: 464.

įìńima [a]; įìnim: 465.

įìńima [a]; įìńimń: 466.

ǵinima [a]; įìnimę: 467.

įìńima [a]; įìnim: 468 + [II] įìnimâ; įìnimń.

ìnimâ; inimį: 471.

ìńimâ; ìńimń: 473.

įìnima [a]; įìnimńį: 474.

ìnimă; įìnimńį: 475.

įìnimâ; įìnimį: 477.

įìnimậ [a]; įìniń: 480.

įìnimâ; įìnimń: 481.

įìnima [a]; įìnįmį: 482.

įìnimậ; įìnimńį: 483.

įìńimậ; įìnim: 485.

ìńimă; ìńimį, ìńimⁿ: 486.

įìnimâ; įìńiń: 487.

įìnimậ; įìńiń: 488.

įìńimă; įìńimń: 490.

ìńimâ; ìńimń: 491.

įìnimâ; įìnimį, įìniⁿ: 492.

įìnima [a]; įìnįnį: 493 + [II] ìnimâ; įìnimį.

įìńimâ; įìńimį: 494.

įìnima [a]; įìnimį: 496.

ìnima [a]; ìnimį: 501.

ìnimậ; įìnimį: 503.

ìnimâ; ìnimį: 515.

įìńima [a]; įìnim: 555 + [II] įìńimậ; įìńimį.

ìnima [a] įìnimî; įìnimi: 557.

įìńima [a]; inimį: 563.

įìnimâ; ìnimᵘ: 564.

įìńimậ; įìńimį: 565.

inimâ; ińimį: 575.

ìńimâ; ìńimį: 576.

ìnimî; ìnińį: 581.

ìnimî; inimį: 535.

ìnimî; ìnimį: 586.

inimâ; inimį: 592.

inimî; ìnimį: 594.

ìnima [a]; ìńimį: 597.

ìnimâ; ìniń: 600.

įìnimâ; įìniń: 609.

įìnima [a]: 616 + ŝásu [a.], [!].

įìnimî; įìniń: 620.

ìnimî; ìniń: 623.

įìńima [a]; įìńimį: 554.

įìnima [a]; įìnimᵘ: 626.

įìnima [a]; įìniń: 631.

ìnima [a]; [ε] įìnimį: 632.

ìnimă; ìnimį: 643.

įìnimậ; įìnimį: 647.

ìnima [a]; iniń: 657.

įìnimî; ìniń: 662.

įìnima [a]; ìnimį: 664.

įìnimâ; ìniń: 667.

III. Vezi h. LXXXIII, LXXXIV, XCI.

BĂTAIE DE INIMĂ
„battement de coeur"
[300]

I. [Întrebare indirectă] Ce boală zici că are un om atunci cînd obosește (ostenește) repede și inima îi face așa...? (GEST)
ALR I 123; ALRM I 169, cf. 171, 172;
NALR: Olt. I MN pl. 6; Mar. I 112; Bn. I 100, LIX.

II. batáįi di ìnimâ: 489, 497-500, 504, 505, 507, 509, 510, 512-514, 516 + amú îį pâlpită ìnima, 517, 518 + amú zîŝ cî-ț palpită ìnima, 519-521, 523, 526, 528, 529, 532, 534, 539-546, 549, 552 + [R] palpitățįį, 553, 585, 629, 630, 640, 643 [ε], 644 [ǫ], 652-654, 656, 661, 669.

batáįi di ìnimî: 535, 536, 550, 557 [ε], 558, 559, 580-582, 586, 587, 591, 595, 601 + buálî di ìnimî, ~, 604, 612, 662.

batáįi di įìnimî: 492, 596, 598, 599, 608, 611, 635 [ε], [ǫ], 648, 649, 650 [ε], [ǫ], 658, 668.

batáįi di įìnimâ: 487, 502, 564, 627, 632, 642 [ε], [ǫ], 655, 659, 666.

batáįį di ìnimâ: 508, 522, 525, 527, 530, 551, 597, 606, 641 + <u>améníc</u> [adj.], [ǫ] ~.

bătáįi di ìnimî: 531, 533, 584, 605, 613, 623.

bătáįi di įìnimî: 603, 617 [σ], 620, 628, 631, 647.

batáįį dį ìnimâ: 469, 505, 515, 638.

batáįį dį inimâ: 556, 560, 592, 593.

bătáįi di įìnimâ: 615, 625 + tre‿sî híų și médic [!], 636, 663.

bătáįį dį ìnimâ: 538, 624, 637.

batáįi di inimî: 566, 569, 583.

batáįį di inimâ: 575, 588, 589.

bătáįi di ìnimî: 590, 619, 672.

batáįę dę ìnimâ: 472, 578.

batáįį dį įìnimă: 475, 478.

batáįi di inimâ: 511, 568.

batáįi di ìnimį: 547, 600.

batáįi dĭ ìnimî: 562, 573.

batáįę dį inimâ: 567, 577.

bătáįi di ìnimâ: 609, 646.

băᵃtáįi di įìnimâ: 645.

bătáįį dĭ įìńimậ: 461.

bătàį‿dĭ‿ińimậ: 463 + báťĕ ìńima.

batàįį‿di‿įìnimậ: 464.

batáįi di įìnimậ: 455.

batáįi dĭ įìńimă: 466.

batáįe d-įìńimậ: 458 [II] batáįį dį įìnimâ.

bătáįį dį ìnimâ: 470.

bătáįį dį įìnimâ: 471.

batáįį dĭ įìńimâ: 473 + sî báťi įìńima.

batáľį di įìnimậ: 474.

batáįį dį įìńimă: 476.

batáįį di įìnimâ: 477.

batáľi di įìnimâ: 479.

batáįă di įìnimă: 480.

batáįį dį įìnimâ: 481.

batáįi di įìnimậ: 483.

batáįi di įìnimă: 484 + sâ zbáti įìnima.

băᵃtáįi‿di ìnimâ: 467.

batáįį ǵi įìńimă: 489 + [ε] pua‿sâ áįbâ ťiensîunię, [ǫ] ~.

bătáįį dĭ įìńimâ: 486.

batáįį dį įìńimă: 490.

batáįi dį įìnimậ: 488.

batáľi ǵi ìnimâ: 491.

batáįį ǵi ińimâ: 494.

batáįį di įìnimă: 495.

batáįi di įìnimậ: 496.

batàįi‿dį‿ìnimậ: 501.

batáľi ǵi įìnimă: 503.

batáįi dį ìnimâ: 524.

batáįį di ìńimį: 537.

bătáįi di ìnimî: 549.

batáįi dĭ įìńimậ: 554.

batáįi dį įìnįmâ: 555 [ε], [II] batáįi di įìńimâ.

bătáįį di inimâ: 561.

bătáįi di įìńimậ: 563.

batáįi dĭ įìńmậ: 565.

batáįę dĭ ìnimâ: 570.

batáįį dį inimî: 571.

batáįį dĭ inimâ: 572.

batáii̯ di̯ ínimâ: 574.
batáii̯ d̆i i̯ínimâ: 576.
batáie̯ di i̯ínimî: 594.
batáie̯ di i̯ínimâ: 602.
batáii̯ di i̯ínimâ: 607.
bătáii̯ di̯ i̯ínimâ: 610.
batáii̯ di̯-ínimî: 614.
batáii̯ di̯ i̯ínimâ: 616.
batáii̯ di i̯ínimî: 618.
bătáii̯ di ínimî: 621.
batáii̯ di i̯ínimă: 651.
bătáie̯ dă i̯ínimă: 657.
bătáie̯ de i̯ínimâ: 664.
bătáii̯ di i̯ínimâ: 665 [ε], [ϱ].
batáie̯ dĕ i̯ínimă: 670.
bătáii̯ di̯ i̯ínimă, [θ] abătíri̯ di̯ i̯ínimă: 462 + [iei] pĉicuŕ dim‿pŭoticä.
tenții̯ŭnie̯, [ϱ] batáii̯‿di‿i̯ínimă: 482.
tlensii̯ŭnie̯, [ϱ] batáii̯ d̆i i̯ínimă: 485 + [ε] pŭa‿sâ áibâ... (!).
tlensii̯ŭni, [σ] batáii̯ di i̯ínimă: 493 + sâ zbáti i̯ínimă; [II] batáii̯ di i̯ínimâ.
bŭálă di i̯ínimă: 467.
bŭáiă di i̯ínimâ: 633.
durĕri di ínimâ: 579. î̆ŭoi̯: 626 [?].
sî báti i̯ínima, sî zbáti: 634. nădúŕ: 639. palpitáții̯i̯, [ϱ] batáii̯ di i̯ínimâ: 660.
III. vezi h. LXXXV.

ȚÎȚĂ, pl. „sein"

[301]

I. [Întrebare indirectă] Din ce suge copilul laptele de la mamă?
ALR II 60; ALRM I 55; AIS 126; ALL 383, 986; cf. ALMC 419;
NALR: Olt. I MN pl. 6.

II. țî́țâ; ~: 471, 472, 481, 489, 497, 500, 506-509, 513, 516, 519, 520, 522, 528, 529, 532, 534, 539, 542, 544-546, 549, 556, 576, 578, 579, 589, 592, 602, 608, 626, 629, 639, 654, 664.
țî́țâ; țîț: 498, 499, 505 + îi̯ zî́ci̯ şî măru lu adám; mérili̯ [!], 510, 511, 514, 515, 517, 518, 523, 524, 527, 530, 531, 543, 552, 553, 560, 561, 568, 574, 588, 591, 627, 633, 636, 637, 642, 643, 646, 655, 660, 661.
țî́țî; țîț: 492, 533, 535, 537, 540, 547, 558, 559, 562, 564, 567, 571, 580, 582, 583, 586, 590, 593, 595, 597, 598-601, 605, 607, 611, 612, 614, 620, 621, 624, 625 + péptu-i̯ țî́țî, 628, 635, 650, 668.
țî́țî; ~: 470, 473, 482, 484 + [II] țî́ță, țî́țâ, 548, 550, 566, 569, 581, 587, 604, 610, 613, 619, 649.
țî́ți̯; țîț: 538, 584, 585, 594, 616, 617, 618, 622, 647, 656.
țî́ță; ~: 462, 480, 486, 490, 502, 503, 577.
țî́țâ; ~: 512, 521, 541, 653.
țî́țâ; țî́țâ: 487, 525, 638.
țî́țî; țî́țî: 474, 596, 662.
țî́țâ; țîț: 504, 551, 640.
țî́ță; țîț: 466, 478.
țî́țâ; țîț: 477, 491.
țî́țî; țîț: 479, 644.
țî́țî; țî́țâ: 494, 496.
țî́țî; țî́țî: 536, 565.
țî́ți̯; țî́ți̯: 557 [AL] [sg.]; [L] [pl.], 615.
țî́țî; țî́țî: 631, 634.
țî́țî; țî́țe: 632, 663.
țî́ță; ~: 461.
din țî́țe; țî́ți̯: 464.
țî́ță; țî́țe: 465.
țî́țî, țî́țe: 467.
țî́ți̯; țî́țâ: 468 + [II] țî́țâ; ~.
țî́țâ, țî́ță: 469.
țî́ță; țîț: 475, 485.
țî́ță; țîț: 476.
țî́ță; țî́țâ: 483.
țî́ță; țî́țâ: 495.
țî́ță; țîț: 488.
țî́țâ; țîț: 493 + [II] țî́țâ; țî́ță.
țî́țî; țî́ți̯: 501 [!].
țî́țâ; țî́ți: 526.
țî́ță; țî́ță: 554.
țî́țâ; țîț: 555 + [II] țî́ță; țîț, țî́ță.
[AL] țî́ți̯; [L] țî́țî: 557.
țî́ță; țîț: 563.
țî́țâ; țî́țe: 570.
țî́ță; țî́țe: 572.
țî́țî; țî́ță: 573.
țî́țâ; țî́ți̯: 575.
țî́țî; țîț: 603.
țî́țî; țîț: 606.
țî́țî; țî́țî: 609.
țî́ți̯; ~: 623.
țî́țâ; țîț: 630.
țî́țâ; țî́țâ, [K] țî́țe: 641.
țîț [pl.]; țî́țâ: 645.
țî́ți̯; țîț: 648.
țî́țî; țî́ți: 651.
țî́țâ; țîț: 652.
țî́țî; țî́ți̯: 657.
țî́țâ; țîț: 659.
țî́țî; [ε] țî́ți: 663 + [ε] [la pl., din pudoare].
[ε] țî́țî; țî́țe: 665.
țî́țâ; țîț: 666.
țî́țâ [pl.]; țî́țî: 667.
țî́țî; țî́țe: 670.
dim‿pept, [ϱ] țấță; țî́țâ: 463.
țî́țî; țîț, [R] manéli; ?: 658 + [termenul recent este] "civilizat".
III. Vezi h. XCII.

SPATE „dos"

[302]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la toată partea asta dindărăt, de la ceafă în jos? (INDIC)
ALRM I 56; ALF 419, 437; AIS 131; ALG 602; ALMC 1301; ALA 708;
NALR: Olt. I MN pl. 6; Bn. I 104, LXIII.

II. skinári; -nắri: 525, 544, 557, 567, 594, 599, 603-605, 609, 612, 613, 617-621, 623, 630, 635, 640, 648, 649, 652-654, 659, 662, 667, 668.
skinári: 489, 497, 500, 508-511, 518, 520, 521, 526 + [*] spáti, 528, 532, 534-536, 539, 541, 542, 552, 553, 584, 598, 624, 625 + [B]; "în carte [se spune] spáti", 645 + "Unii [zic] spátili [a]", 647.
skinári̯; -nắri: 505, 561, 568, 579, 588, 589, 592, 593, 602, 606, 633, 638.
skinári̯: 467, 481, 616, 626.
skinárea [a]; -nắri: 597, 600.
spinári, [K] skinári; -nắri: 632, 642.
spinári; -nắri: 656, 669.
spinári̯, [σ] skinári̯; skinắri: 474.
skinária [a]: 496.
sćinárie̯: 503.
skinária [a]; -nắri: 537.
sťinári̯; -nắri: 574.
skinári: 607.
sćinárea ŭómulu, sćinári̯; -nắri: 610.
skináre; -nắri: 657.
spinári: 663.
skinári̯; -nắri: 666.
skinári, spáti: 498, 504, 512, 516, 524, 543, 549, 581, 628 [B](1), [R](2), 644.
skinári, spátili [a]: 499, 507, 523, 551.
skinári; -nắri, spáti: 540 [D] (2), 550 + mă dŭári spátili, 611, 636 [V](1).
sťinária, [K] spátili cu sťinárie̯: 463 + [II] spátili [a], ma dŭári î‿spáti̯.
skinári, spáti; -nắri, spáti: 547.
sťinárie̯ [a], spáti̯: 563.
spinári̯, spáti: 627.
spáti: 475, 477, 487, 495, 506, 513, 522, 527, 529, 531, 545, 546, 559, 569, 573, 575, 580, 582, 590, 629, 634, 639, 651, 658.
spátili [a]: 464, 530, 538, 548, 596, 631.
spáte: 472, 577, 578, 586, 670.
spáťi: 473, 479, 533, 558, 562.
spáti̯: 492, 556, 560, 637, 664.
spáti̯: 488 + ma dŭárĕ‿~, 502, 660.
spáťe: 462, 486.
spáťili̯ [a], spáťi̯: 466, 476.
spátili̯ [a]: 471, 641.
spátili̯ [a]: 484 + [II] skinári, 622.
spáti: 565, 576.
spáție̯: 461.
spáťĕ: 465.
spátilie̯: 465 + corp, [ϱ] ~.
spátili̯ [a]: 469.
spáťi̯: 470.
spátie̯: 478.
spátili [a]: 480 + trup, [ϱ] ~ [Inf. nu a înțeles, inițial, întrebarea]
spátili̯ [a]: 482.
spáće: 485 + corp, [ϱ] ~.
spáćĕ: 490.
spáťi̯: 491.
spáći̯: 494.
spáți̯: 554.
spáťili [a], spáťi: 564.
spáťi; ~ [n.]: 570.
spáťe: 572.
spáti: 655.
spáti, skinári: 514, 517, 519, 566, 587, 601, 615, 643, 661, 665.
spáti, skinári; -nắri: 595, 614, 650.
spáti̯, skinári: 515, 571 + [V] (2).
spáti, skinári̯: 583.
spáte; spátî, skinári; -nắri: 585.
spáti, [K] skinári; -nắri: 591.
spátili, skinári; -nắri: 608.
spáti, skinári; spéti; -nắri: 646.

şíru skinắri: 501.
şíria skinắri, [ϱ] skinárea [a]: 483.
şíra skinắri, [K] spátili [a]: 493 + [Inf. s-a corectat după întrebarea 308], [II] spáťi̯.
şíra sćinắri, [ϱ] spáťi̯: 555 + [II] spáťi̯.
III. Deşi nu se cerea pl. în întrebare, în multe localități s-a indicat în mod automat şi forma de pl., spontan sau la cererea anchetatorului.
În pct. 465, 480, 485 (poate şi în alte pct.), inform. nu au înțeles, inițial, sensul întrebării şi a fost nevoie să se repete indicația.

OMOPLAT, pl. „omoplate"

[303]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la osul acesta lat de la umăr? (INDIC.)
ALRM I 111; ALR II MN 2198; ALM 733;
NALR: Olt. I 97; Bn. I 106, LXIV.

II. spátâ; spéti: 498, 499, 505, 507, 508, 511, 513, 515, 518, 519, 521, 523, 529, 530, 541, 543, 545, 552 + îi̯ şî şei̯ cári țắsî, 553, 644, 652.
spátî; spéti: 550, 557, 559, 566, 580, 581, 584, 586, 587, 595, 596, 598, 601, 604, 607, 609 [σ], 612 [σ], 613, 614, 648 [ε], [ϱ], 649.
spátâ; spéti: 526, 534, 535, 539, 542, 548 [D], [ε], 549, 570, 599, 608, 627, 639, 642, 646 [D], 653, 654, 656.
spátâ; spéti̯: 537 [ε], 556 [ε], 560, 564, 589, 592, 593, 602, 616, 626, 664.
spátâ; spe̯ti: 487, 502, 524, 544, 546 + dócturi-i̯ spun ămăplát; -pláț.
spátâ; spéti̯: 547, 611, 617, 636, 640, 663.
spátî; spi̯éti: 567, 585.
spátî, spéti̯: 571, 582, 583.
spátă; spe̯ti: 480, 495.
spátâ; spe̯ti̯: 481, 492.
spátâ; spe̯ťi: 506, 522.
spátî; spéťi: 558, 562.
spátâ; spi̯éti̯: 561, 575, 638.
spátâ; spi̯éti: 568, 579.
spáti̯; spéti̯: 620, 621.
spátî; spéti̯: 623, 635.
spátâ; spéti̯: 630, 647.
spátă; spe̯ťi̯: 461.
spátă; spe̯ti̯: 462.
spátă; spe̯ťĕ: 463.
spátă; spi̯e̯tie̯: 465 + i̯ésti lat ca [ε] ca u̯ gitár-acoló.
spátă; spe̯ťe: 466.
spátâ; spe̯ti: 468 + [II] spátă; spe̯ti̯, spáta míni.
spátâ; spe̯ťi̯: 470.
spátâ; spi̯éti̯: 471.
spátâ; spéte: 472.
spátâ; spe̯ťi: 473.
spátă; spe̯ti̯: 474.
spátă; spe̯ti̯: 477 + spáta míni.
spe̯ťi̯; spátă: 478.
spátâ; spe̯ti̯: 482.
spe̯ťili̯ [pla.]; spátă: 484 + [II] spátă; spe̯te.
spátă; spe̯ćĕ: 485.
spátă; spe̯ťe: 486.
spátă; spe̯ći̯: 490.
spátâ; spe̯ći̯: 491.
spátă; spe̯ťi: 493 + [II] spátâ; spéti.
spátă; spe̯ťi: 503.
[ε] spátâ; spe̯ti̯: 525.
spáti̯; spéti̯: 538.
[ε] spáti̯; spéti: 540.
spátă; spe̯ti: 554.
spátă; spe̯ťi: 563.
spátă; spi̯eț: 565.
spátâ; spi̯éťi̯: 572.
spátî; spe̯ti: 573.
spátâ; spi̯éťi̯: 574.
spátâ; spéťi: 576.
spátâ; spe̯ti̯: 577. spéte [pl.]; spátâ: 578.
spátî; speț: 590.
spátî; spéte: 591.
spátî; spi̯éti̯: 594.
spátă; spéte: 597.
spáta [a]; spéti: 615.
spáta [a]; spéti̯: 631.
spátă; spéti̯: 624.
spátâ; spéti̯: 641.
spátâ; spéti: 655.
spátâ: 660.
spáta [a]; spéti̯: 665.
spátâ; spéti̯: 666.
spádâ; [ε] spez, [K] spádi ?: 632.
spátâ; spe̯ti: 497.
spátî; spáti: 536.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

spáți ; spéți : 625.
spáti [ε],[ǫ] întri spéti : 628 * [p= am un junghi ...].
spátă ; [ε] spátį : 653.
[ε] spátili [pla.] ; spátă [s] : 643.
[ε],[D] spáta drịápti ; spáti,[K] spéti : 651.
spáti, spáta míni ; spéti : 650, 668.
spátă ; spéti, ᵘomopláẓ ; ~ : 512.
spátă ; spéti,[R] ămăplát ; -plát : 516.
spátă ; spéti, spetịázâ ; -těză : 520.
spátă ; spéti,[R] umoplát ; -pláturí : 551.
spátă, ᵘósu úmărului ; spéti : 622.
spátă, spáta míni, spáti, spéti : 629.
spáta míni ; spéti : 662, 667, 669.
spáta míni ; spéti : 475, 659.
spáta míniẹ ; spéti : 488.
spáta máni ; spéti : 501.
spáta míni ; spéti : 505 * spátă ; spéti.
spáta míni ; spéte : 657.
spáta míni, spáti ; spéti : 603.
spáta ᵘúmărului ; spéti : 531.
spáta úmăruḷụ ; spéti : 618.
ᵘoplát ; -plát : 527.
ᵘonoplát ; -pláti : 532.
ᵘomplát ; -pláturí : 533.
? ụmᵘoplátă : 610 * "ĭi zic doctorii"
ᵘomoplát ; -plát ,[V] spátă ; spéti : 509.
ᵘomoplát ; -pláti, [V] spátă ; spéti : 517.
omoplát ; -plát, [B] spáti ; spéti : 569.
[ε] plácă ; pláś : 510 * [D] #, 528.
pláca míni ; pláś : 588.
[ε] pláca spáteluị : 670.
cụápsĭ ; ~ : 634.
cọápsa míni ; cọápsă : 600 * [D] spéti [pl.] ; spátă ; cọápsíli-s púsí pi spéti.
[ǫ] cọápsă ; ~, spátă ; spéti : 606 * "mai mult se vorbea de spátă",[R] ᵘomopláșt ;-pláști.
spećáḍă ; -ćḗḍă : 494.
spetịázâ ; -téză : 504.
ᵗᵘopáta‿míni ; ᵗᵘopéti : 464.
ᵗụopáta‿míni ; ḷụopéț a míni : 483.
ᵘúmăry [a],[ǫ],[K] spáta [a] ; spéti : 496.
[ε] ᵘúmĭr ; ᵘúmiri : 500 * [D] #,[*] spátă ; spéti.
ᵘúmeri skinări, spáti ; spéti : 605.
[ε] ĉᵘolánu dị la spáti, [D] spátă ; spéti : 469 * [*] spáta míni ; spéti.
?, [*] spádă ; spéḍ : 476.
[ε] ᵘósu di la úmĭr ; ụắsíli di la úmĭr : 489 * [D] #.
plátcă ; pláś : 514.
spatárĭ, [K] spátă ; spéti : 637.
andrẹáụa míni ; andréli : 661.
III. Inform. nu au știut să răspundă la întrebare în pct. : 467, 479, 619, 645, 658.

ȘALE „reins"
[304]

I. [Întrebare indirectă] Ce zici că te dor cînd stai mult aplecat la secerat ? (INDIC.)
AIS 134 ;
NALR : Olt. I 98 ; Mar. I 115.
II. șắlili [a] : 489, 497-500, 504, 506, 508-514, 516-518, 519 * șắli, 521, 523 * șắli, șắli, 524 * șắli, 526, 527 * șắli, 528-530, 532, 533, 535, 539, 541-545, 549, 551-553, 558, 559, 562 * șắli, 566, 568, 571-573, 575, 580, 585, 587, 590, 591, 597, 599, 604, 605, 607-611, 613, 617-624, 625 [ε],[D = inform. a cerut anchetatorului să-i spună cuvîntul, iar acesta i-a spus, direct, șále.], 630, 635, 639, 643, 652 * șắli, 659.
șắli : 507 * mă dụári la ~, 520 * tári mă dor șắli, 522, 554, 556, 546 * ti dor șắíli nu núma di la săserát, 567, 601, 614, 627 [ǫ], 645, 654.
șắịili [a.] : 525 * șắlị, 569, 595, 628, 631, 632 [ǫ], 642, 644, 645, 647, 655, 556.
șắlịị [a] : 556, 560, 561, 574, 577, 583, 592-594, 602.
șắl'li [a] : 531, 537 * mă dor ~, 548, 606, 629, 634, 649, 658, 662.
șắlíli [a] : 550, 581, 582, 584, 585, 665.
șắlị : 579, 589, 616, 638.
șắịili [a] : 547 * mạ dor ~, 596, 612.
șắl'li [a] : 598, 600 * șáịă [sg.], 603.
șắịl'ị [a] : 492 * ĩ‿șắlị, 626.
șắl'li [a] : 502, 564.
șắlili [a] : 505 * șắli, 637 * șắlị.
șắlị : 469 * [*] șắl'iẹ, mníjlucu [a].
șắl'ị [a] : 470.
șắle : 472.
șẹ̆l'lị [a] : 481 * șẹ̆lị.
șắịili [a] : 484 * [II] mníjlucu [a], șắlilẹ [a].
șắl'lẹ, șắl'l'ị [a.] : 486. șắịlẹ [a] : 468.
șắịl'l'ị [a] : 490. șắli [a] : 496.
șắlili [a] : 493 * [II], șắl'lị [a], șắlị.
șắl'li [a] : 494 * șắl'ị. șắl'lị [a] : 495.
șắlị [a] : 501. șắl'l'i [a] : 503. șẹ̆lị : 515.
șắl'lị [a] : 538. șắịli : 540. șắli [a] : 554.
șắlli [a] : 555 * [II] șắl'l'i [a], șắl'i.
șắlịị [a] : 557 * șắlị. șắl'lị [a] : 563.
șắl'l'ẹ [a]. 565. șắl'ili [a] : 570 * șắli.
șắle : 578. șắịii [a.] : 615. șắlili [a] : 657.
șắlili [a] : 660. șắl'li [a] : 661. șắlịị [a] : 664.
[V] șẹ̆lị, mníjlucu [a] : 473 * șẹ̆lịị [a].
șắl'lị [a] sau mníjlucu [a] : 491.
șắlili [a] sau níjlocu [a] : 576.
șắlị, níjlocu skinắri : 588.
[ε], [ǫ] șắl'li [a], mijlócu [a] : 651.
níjlocu [a.] : 641, 653.
míjlucu [a] : 464. míjlocụ [a] : 467.
míjlụcụ [a] : 468 * [I] șẹ̆l'lị [a].
míjlocu [a] : 471.
néjlụcu [a] : 478. níjlucụ [a] : 482.
míjlocu [a], [K] níjlocu [a] : 640.
míjlocu [a] : 663.
mníjlucu [a], șắl'l'ị [a] : 462 * crúsa șẹ̆l'lụr 'noada'.
míjᵘucu [a], [ǫ] șẹ̆lịịị [a] : 474.
níjlụcu [a], șẹ̆l'li [a] : 475 * [mai puțin frecvent (2)].
níjlucu [a], șẹ̆l'li [a] : 477 * "nu prea se zice" (2).
níjlucu [a],[L] șẹ̆lili [a] : 480 * drept în cruć "[se zice] cînd te caută cineva în mijlocul șalelor".
mníjlụcụ [a], [ǫ] șẹ̆lịị [a] : 485.
níjlucu [a], șẹ̆lli [a] : 487.
níjlocu [a] sau șắlili [a] : 633.
níjlucu [a],[ǫ] șắịili [a] : 636.
níjlócu, [D] șắli, șắl'li [a] : 650.
níjlócu [a], [D] șắli : 668 * [rar] (2).
mníjlọcụ, în‿crúșa‿șẹ̆l'lọr : 461.
níjlocu [a] : 648 * la rinik.
néjlucu [a] : 666.
néljucụ [a] : 667 * skinárẹa, [ǫ] ~.
méljucu [a] : 670 * [D] #.
crúś : 465 * în ~. crúś : 466 * în‿~.
crúśili [pla.] : 479.
crúći : 483 * spátịlẹ la ~.
crúćil'ẹ [pla.] ; mníjlocu [a] : 463.
crúćịli [pla.], șẹ̆lịịị [a] : 476.
múșki skinắri, [D] șắlịị : 669 * mi s-a pus o ruptụárị di miljᵘóc.

III. Șale este un [plt.] ; o formă refăcută de [sg.] apare în pct. 600 : șálă ; în pct. 523, șắli este tratat ca [sg.], refăcîndu-se un [pl.] analogic șắli.

SUDOARE, pl. „sueur"
[305]

I. [Întrebare indirectă] Ce zici că-ți picură de pe frunte vara, cînd e cald și muncești din greu ?
ALR I 4 ; ALRM I 9 ; AIS 177 * ;
NALR : Olt. I 99 ; Mar. I 121 ; Bn. I 109.
II. sudụári ; -dórí : 514, 527, 530, 532-534, 536, 540, 542, 549 * m-o apucát nădușắlili, 550 * sudụári di páznic, lácrín di pópí șí nílí di miliș̦i̦án, aiẹste-s lgácurí búni, 552 * [R] trănspir di cáldură, di múncă, 554, 559, 562, 565, 576, 580, 581, 584-587, 590, 603, 604, 607, 613, 614, 619, 622, 627, 628, 629, 631, 632, 634, 646 [ε] (pl.), 648, 650, 658 [D] [pl.], 660, 663, 665-668.
sudụári ; -dórí : 477 * [sg. obținut direct, după forma de pl.], 489, 497-500, 504, 506, 507 * mă tréși trăspirắț̦i̦a, 508 * ĭị saráta, 509-511, 512 * m-o apucát sudórili di răspúnș [1], 513, 516, 517 * mă trec dóụă rínduri di sudórí, 518-520, 522, 523, 525 * trăcbír tắt, 528, 539 * mă trec căldúrili, 541, 544, 545, 558.
sudụári : 498 [sgt.], 501 * curắí sudórị pi míni, 567 [sgt.], 570, 605, 630, 636, 639, 640, 642-644, 651, 655, 656, 662.
sudọári ; -dórí : 531, 538, 547, 606, 608, 609, 611 * cúrẹ̆i ápa di pi míni, 612, 617, 620, 621.
sudụári : 560, 572, 588, 589, 593, 616, 626, 664, 669.
sudórí [pl.] : 470 [pl.], 473 * sudọári ịéstí-o iárbă, 474 * aćẹ̆ẹă mult ma-g‿cúră níi, 476 * plín di sudórí, 482 [plt.], 491 * m-ᵘo prîs o sudọári, 565, 571 [plt.], 595 [plt.].
sudọárị ; -dórí : 486 * [sg. se folosește cu sensul 'muncă'], 481, 455 * [II] sudụárị ; -dụórí, 537, 561, 624.
sudụárị ; -dórí : 471, 492, 503 [d] [sg] "[inform. observă că formele de sg. și pl. sînt, ca valoare,]" tot una", 574, 575, 583, 610, 653.
sudọári ; -dórí : 535, 582, 596, 598, 599.
sudụárị ; -dụórí : 635, 649, 652, 661.
sudụári ; dórí : 520, 553 * mă năduș̦ắsc di cáldură, 553 * amú sí zíși trăspír.
sudụárị : 568, 579, 592.
sudórí [pl.] ; -dụárị : 469 [ǫ] [sg], 515, 524, 557.
sudụárẹa [a] ; -dórí : 504, 633.
sudụári ; -dórili [a] : 573, 601.
sudụáre : 657, 670.
sudórí [pl.] ; [D]-dụárị : 461 * [inform. observă că sg. " e tot una" cu pl.].
sudórí [pl.] ; -dọárịe : 462.
sudọárí : 464.
sudọárí : 465.
sudórᵘ [pl.] : 467.
sudórí [plt.] : 468 * [II] sudọárị : -dórí.
sudụárẹ ; -dórí : 472.
sudụárịe ; -dórí : 475.
sudórí [pl.] ; [D] - dụári : 477.
sudọ̆ári ; -dórí * : 479 * "mai multe rînduri de ~".
sudórịị : 483.
sudụ́órᵏ [plt.] : 484 * [II] sudórí [pl.] ; -dọári.
sudórᵘ [pl.] ; [ǫ] -dụárị : 485.
sudọárẹ ; -dụórí : 486.
sudọárẹ̆ [sgt.a.] : 488.
sudụáre ; -dórí : 490 * "tot una e : ~ [sg] ori ~ [pl]".
sudụárị ; -dórí : 494.
sudụári ; -dórí * : 495 * "te apucă, cîteodată, de slăbiciune".
sudọári ; ? curg sudórili : 502.
sudụári : 529 * trăspír di la cáldură.
sudọárẹa [a] ; -dórí : 548 * mă prind sudórili, mă trec sudórili.
sudụárị ; ? mai múltă ~, [D] sídórí * "e tot una cu sudoare" ; [II] sudụárị ; -dórí : 555.
sudụórị ; -dórí : 556.
sudụárịẹ [sgt.] : 563.
sudọári ; -dórịli [a] : 569.
sudórí [pl] ; -dụórẹ : 577.
sudórí [pl.] ; -dụárẹ : 578.
sudụári ; -dóríli [a] : 591.
sudọárẹ : 597.
sudọárẹa [a.] ; -dórí : 600.
sudọárị ; -dórí : 602.
sudọári ; sụdórí : 618.
sudọári ; -dórili [a] : 623.
sudụári ; -dórí : 625.
sudụárị ; -dụórí : 637.
sudụári : 641.
sudụárẹa [a] ; -dórí : 645.
sudụári ; [ε] sudórí : 646.
sudụárị ; -dórí : 647.
sudᵘ́ári : 653.
sudụári ; sụdórí : 654.
sudụárẹa [a] ; -dụórí : 659.
sudórí [pl],[K] asudóŕ ; [D] asudụárị : 478.
asudóŕ : 463.
asudórí [pl.] ; -dọári : 487.
sudụári,[R] transpiráț̦i : 480 * noi spunem (1), acuma spúni (2).
sudụári ; -dórí, [R] trănspiráț̦íi ; -ráț̦i : 505.
sudụári ; -dórí, [R] transpiráț̦íi ; -ráț̦i : 546.
sudụári ; -dórí,[R] trăspiráț̦íi ; -ráț̦i : 551.
sudụári, transpiráț̦ịe : 615 * mai famelics (2)
sudụári , -dórí, [R] năduș̦álă ; -șắli : 521.
sudụárị ; -dórí, [V] năduș̦álí ; -șắli : 594.

COCOAȘĂ, pl. „bosse"
[306]

I. [Întrebare indirectă] Ce i se face în spate omului care și-a rupt șira spinării (ori care e bătrîn) ? (INDIC.)
ALR I 70, ALR II 56 ; AIS 187 ; ALS 20 ;
ALR : Olt. I 101 ; Mar. I 110 ; Bn. I 110.
II. ǵeb ; ǵéburí : 489 * la olténí sí spúni cᵘocụáș̦ă ; ~, 499, 500, 506, 511, 514, 520 * ĭi tráși pắmíntu [1], 522, 523 * [*] grăbóin ; grẹ̆bóni, 524, 525 * ǵébu adúși noroc, 527, 529 * ĭi tráși dumnezắụ la grụápă [1], 530-538, 539 * în‿ǵeb stă noróru ᵘómului, 540, 541, 544, 545, 549 * [*] ǵába [a] ; ǵábị, 552, 562, 573-592, 595, 596, 598-600, 602, 603, 605, 606, 608, 609, 611, 616-618, 620, 621, 625, 627, 629, 630, 631 * sí covǫșáț̦i, 632 [ụ], 634-636, 638, 639, 641-643, 644 * s-o-ụǵeboșít, 647 [ǫ] * sí-ǵeboșắș̦ti, 648 * s-o-ụǵeboșắt, 649, 652, 654-656, 658.
ǵit ; ǵíburí : 497, 498, 510, 557.
ǵeb ; ǵéṣurí : 508, 557.
ǵeb ; ǵéburí : 528, 626.
ǵ́eb ; ǵ́éburí : 619, 622.
ǵeb ; ǵéburí : 623, 637.
ǵeb ; ǵémurí, [ǫ] ǵémburí, [ǫ] ǵéburí : 488.
ǵ́ep ; ǵ́éburᵘ : 496.
ǵibᵘ ; ǵíburí : 501.
ǵeb ; ǵéburí : 504.

flamínd; -mínd: 495.
flămínt; flamínd: 501.
flămínd; -mínd: 503.
flămín[d]; -mínz: 537.
flămín: -míz: 540.
flămínd; -mínd: 547.
flămínd; flămínd: 548.
flămínd; flămínd: 554.
flămínd; flamínd: 555 * [E] flămínd; -míz.
flămínd; -mínt: 558.
flămínt; -mínt: 561.
flamínt; flămínz: 563.
flămínd; -mínz: 566.
flămínd; -mínd: 577.
flămínd; -mínz: 603.
flămínd; -míz: 606.
îi flămín; -mínd: 608.
flămínd; -mínd: 610.
flămínd; -mínz: 615.
flămín, -mínz: 620.
flămínd; -míz: 622.
flămín[d], -mínd: 623.
flămínd; -mínd: 628.
flămínd; -mínd: 631.
flămín; [L] flămínz: 634.
flămínd; -mínz: 636.
flămínd; -míz: 645.
flămínd; -mínd: 650.
flămínd; -mínd: 659.
flămínd; flămínz, [K] flămínz: 658.
flămínd; -míz: 665.
III. Vezi h. LXXX, LXXXVI, XC.

FLĂMÎNDĂ, pl. „affamée"

[318]

I. [Întrebare indirectă] Dar o femeie cum zici că e? (Vezi î. precedentă.)
NALR: Olt. I MN pl. 7.

II. flămîndă, -mîndi: 489, 497-500, 504, 506-514, 516-530, 532, 534, 539-545, 548, 549, 551-553, 568, 576, 599, 609, 617, 627-630, 632-634, 639, 640, 645, 646, 651, 652, 654-656, 659, 667, 669.

flămîndî; -mîndi: 531, 533, 536, 547, 550, 557, 559, 566, 567, 571, 580, 581, 583-587, 590, 591, 594, 596, 598, 601, 603, 604, 608, 614, 618, 619, 621-623, 648, 650, 662, 668.

flămîndă; -mîndi: 492, 505, 515, 537, 538, 555, 560 * [Peiorativ] flămînzuásă; ~, 561, 564, 575, 579, 588, 589, 592, 593, 600, 602, 606, 616, 624, 636-638, 664.

flămîndă: -mînde: 472, 546, 578, 660.
flamîndă; -mîndi: 477, 479, 487, 495.
flămîndî; -mîndi: 535, 613, 620.
flămîndî, -mîndi: 558, 569, 573.
flămîndî; -mînde: 635, 649, 658.
flămîndă; -mîndi: 644, 663, 666.
flămîndă; -mînde: 462, 463.
flamîndă; -mîndi: 469, 502.
flămîndă, -mînde: 470, 597.
flămîndî; -mîndi: 607, 612.
flămîndă; -mînde: 657, 670.
flămîndă; flămîndi: 461.
flamîndă; -mîndi: 464 * o fimeea ~.
flamîndă; -mîndie: 465.
flamîndă; -mîndi: 466.
flamîndă; -mîndi: 467.
flamîndă; -mîndi: 468 * [II] flamîndă; -mîndi.
flămîndă; -mînde: 471.
flamîndă; -mîndi: 473.
flămîndă; flămîndi: 474.
flamîndă; -mîndi: 475.
flămîndă; flămînd, [K] -mîndi: 476.
flamîndă; -mînde: 478.
flămîndă; flamîndi: 480.
flamîndă; -mînd: 481.
flămîndie [pl.]; flamîndă: 482.
flămîndă; -mîndi: 483.
flămîndă; flămîndie: 484 * [II] flămîndă; -mîndi.
flamîndă; flămîngi: 485.
flămîndă; -mînde: 486.
flamîndă; -mînde: 488.
flamîndă: -mînde: 490.
flamîndă; -mîngi: 491.
flămîndî; flămîndi: 493 * [II] flămîndă; -mîndi.
flămîndă; -flamîndi: 494.
flămîndî; -mînd, [K] flămîndi: 496.
flămîndi [pl.]; flămîndă: 501.
flămîndă; -mîngi: 503.
flămîndă; -mîndi: 554.
flamîndă; -mîndi: 555 * [II] flămîndă; -mîndi.
flămîndî; -mîndi: 562.
flămîndă; -mîndiie: 563.
flămîndă; -mîndi: 565.
flămîndă; -mîndi: 570.
flămîndă; -mîndi: 572.
flamîndă; -mîndi: 574.
flămîndă, -mînde: 577.
flămîndî; -mînde: 582.
flămîndî; -mînde: 595.
flămîndă; -mîndi: 610.
flămîndă; flămînde: 611.
flămîndă; -mîndi: 615.
flămîndă; -mîndi: 625.
flămîndă; flămîndi: 626.
flămîndî; -mîndi, [K] -mîndi: 631.
flămîndă; -mîndi: 641.
flămîndă; -mîndi: 642.
flămîndă; -mînde: 643 * [Forma de pl. a fost pronunțată mai atent.].
flămîndă; -mînd: 647.
flămîndă; -mînde: 653.
flămîndă; -mînde: 661.
flămîndă; -mîndi: 665.
flămîndî; flămîndi, flămînzuási; ~: 605.

FIERE „fiel"

[320]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spuneți la bășica aceea care-i înăuntrul omului și care-i plină cu o apă galben-verzuie și amară?
ALR I 47; cf. ALRM I 70; ALM 187; ALF 1366; AIS 140; ALL 1110; ALA 765;
NALR: Olt. I 107; Mar. I 116.

II. šéri: 498, 499, 508, 509 * i-o plesnit šéria di-a dráculu și-i [!], 511-514, 516, 518-522, 524, 526, 527, 529, 530 * la păsîri îi prîsă di ficát, 534, 536, 539-541, 543, 545, 546, 550, 552 * îi amáră, ári venin, 553, 558, 562, 566, 568, 570, 571, 576, 590, 591, 595, 596, 599, 601, 607, 612, 618, 621.

šérea [a]: 470, 533, 535, 538, 547, 557, 559, 573, 581-584, 597, 600, 608, 609.

šéri: 505, 531, 548, 556, 560, 561, 564, 572, 574, 575, 585, 589, 592.

héri: 585, 594, 603-605, 611, 613, 617, 619, 620, 622, 623 * "are venin".

hiéri: 628, 629 [E], [o], 634, 648-650, 659, 662, 667, 668.

šéri: 489, 500, 504, 506, 510, 525.

fiéri: 497, 580, 627, 641, 656, 663.
šéri: 473, 492, 555 * [II] šéri, šéri, 577.
šéri: 466, 491, 503.
šéria [a]: 507, 542, 551.
hiérea [a]: 635, 642, 653.
hiéri: 640, 646, 652.
féri: 517, 532, 586.
hérea [a]: 587, 624, 669.
šéria [a]: 476, 478.
fiéri, šéri: 482 * [σ](2), 565 * [K](2), šériă-i spune măi 'năinti.
šéri; šéri: 544 * îi amáră, 549 * spui și: iel šéri [!].
šéri: 569, 598.
héri: 579, 593.
hiéri: 631, 666.
šériă [a]: 461.
šéri: 462.
šára [a], šáră: 463.
fiéri, héri: 464.
šiériă [a]: 465.
šiéri: 467.
fiéri, [o] šére yómului: 468 * [II] šiéri, féri.
šéria [a]: 469.
férea [a], [B] šérea [a]: 471.
fére: 472.
féri, [o] héri: 474.
šiéri, šéria yómuli: 477.
šéria [a]: 479.
šéri: 480.
héri: 481.
fhérea [a], [o] hiérea [a]: 483.
férea [a], [B] héri: 484 * [II] hiéri.
šiérea [a]: 485.
šiéri: 486.
šéri: 487.
šiéri: 488.
šére: 490.
fiéria, [K] šérea yómuluy: 493 * [II] šéri.
šiárâ, šiérea [a.]: 494.
hiérea [a]: 496.
šiériă [a]: 501.
hiéri: 502.
šéri: 515.
šéria [a], šéri; šeri: 523 * spúrcat la šéri, uom răy.
šéri: 528.
šéri, šéria [a]: 537.
šiérie [a]: 554.
šérie: 563.
šére: 567.
šére: 578.
kérea [a]: 602.
férea [a], [K] šérea [a]: 606.
šiéri: 610.
hérea [a.]: 614.
héri: 615.
fiéri, [K] hiéri: 616.
hiéri: 625.
hiéri: 626.
fiéri, [K] hiéri: 630.
fiéri, [K] hiéri: 632.
fiéri, [K] hiérea [a]: 633.
fiéri, [K] hiéria yómului: 635.
fiéri: 637.
hiéri: 638.
fiérea [a], [σ] hiérea [a]: 639.
fiérea, hiérea [a.]: 643.
hiéri: 645.
fiiéri, [o] hiéri: 647.
fie, [K] hiéri: 651.
fiéria, [K] hiéria [a]: 654.
fiéri, [K] hiéri: 655.
hiére: 657.
fiéria [a], [K] hiéria [a]: 658.
fiéri, [K] héria [a]: 660.
hiéria [a]: 661.
féri, [K], [B] héri: 664.
[E] fiéri: 665.
fére: 670.
bișíca di kișăt, [K] héri: 475.
capșúg, [K] héri: 495 * (2) [înseamnă] "beșica udului, la porc".
beșíca uudului, [o] hiérea [a]: 644.
III. Vezi h. LXXXI.

STÎNGACI, pl. „gaucher"

[325]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici că e un om care poate să lucreze numai cu mîna asta? (INDIC.)
Cf. ALRM I 103, 104; ALM 208; ALMC 1326;
NALR: Olt. I MN pl. 7.

II. stîngáš; ~: 462, 466, 470, 472, 476, 477, 479, 482, 489-492, 494, 497-500, 504, 506-522, 523 * aiștia au putéri, 524-528, 529 * îs yámini cu putéri, 530-536, 537 * [Omul stîngaci] îi cam abráș "cînd lovește ceva, un animal, are putere mai mare, moare animalul sau se vatămă"; 538-541, 542 * îi greu la pumn, 543-553, 556-562, 564, 567, 568 * némțî îs maj toț stîngáš, 569-578, 581-584, 587-596, 597 * "stîngaciul este uómu dráculuj", 598-610, 612, 613, 617-623, 625-627, 629, 630, 634, 646, 654, 659, 661, 662, 667.

stîngáč; ~: 469, 473, 481, 495, 502, 579, 580, 585, 586, 632, 633, 638, 641, 642, 651, 663, 664, 670.

stîngášu; -gáš: 614, 615, 628 [!], 631 * săširî unija 'unii' cu stînga, 635, 637, 640, 645, 647-649, 655, 658 * [Este cazul inform.], 665, 666, 668.

stîngáš; ~: 478, 485, 486.
stângáš; ~: 480, 501, 563.
stîngášu; -gáš: 616, 639, 644.
stîngáču; -gáč: 636, 653, 669.
stăngáš; ~: 554, 555 * [II] stîngáš; ~.
stîngáș; ~: 566, 656.
stăngáši; -gáš: 461.
stîngáșu; -gáču: 463.
stîngáči; stîngáș: 464.
stîngáč; stîngáš: 465.
stângáč; -gáš: 467.
stîngáč; stăngáč: 468 * [II] stîngáč; ~.
stîngáč; ~: 471.
yom stângáčî; -gáču: 474.
stîngáč; ~: 475.
stîngáčî; ~: 483.
stângáč; ~: 484.
stîngáș; ~: 487.
stângáš; stăngáš: 488.
stîngáši; -gáš: 493.
îi stîngáš; stângáš: 496.
stăngáš; ~: 503.
stîngáz; ~: 505.
stângášu; -gáš: 565.
stîngáč; -gáš: 611.
stîngášiu; -gáš: 624 * [E] "uom îsămnát, un om cam rău".
stîngášu; -gáč, -gáš: 643.
stîngášu; -gáš: 650.
stîngášu; -gáč: 652.
stîngáču; -gáč: 657. stîngášu; -gáč: 660.
III. Vezi h. LXXXVIII.

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

STÎNGACE, pl. *„gauchère"*

[326]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e femeie?

NALR: Olt. I MN pl. 7.

II. stîngáši; ~: 477, 489, 497-500, 504-513, 516-522, 524-530, 532-534, 536-543, 545, 546, 548-553, 559, 562, 567, 569, 570, 573 * [nu s-a cerut pl.], 576, 581, 584, 587, 590, 591, 594-596, 598-600, 601 [E], 603-605, 607-609, 611-614, 617, 620 * [Omul] "stîngáš îi vom însămnat, deosebit de ceilalți", 621, 628, 629 [E] * [Inform. a ezitat, fiind el însuși stîngaci], 630, 639, 643-645, 648-650, 652, 654, 658, 659, 688.

stîngáši; ~: 470, 492, 515, 556, 557, 560, 561, 564, 568, 571, 572, 574, 575, 588, 589, 592, 597, 602, 606, 610, 626, 637 * [Inform. crede că femeile sînt mai rar stîngace], 640, 646.

stîngáši; ~: 523, 535, 547, 616, 618, 619, 622-624, 627, 647 * [S-a dat mai întîi pl.], 665, 667.

stîngáči; ~: 580, 585, 642, 651, 661, 662, 669.

stîngáše; ~: 472, 577, 578.

stîngáči; ~: 502, 586, 664.

stîngáše; ~: 486, 490.

stîngáši; -gáš: 544, 634.

stîngáši; -gáši: 631, 635.

stîngáči; ~: 653, 663.

stăngáši; stăngáši: 461.

stîngáše; -gáše: 462.

stîngáșă; -gáče: 463.

stîngáče; stîngáč: 464.

stîngáči; -gáši: 465.

stîngáši; ~: 466.

stăngáči; -gáči: 467.

stîngáči; -gáči: 468 * [II] stîngáči; ~.

stîngáči; ~, stîngáš: 469.

stîngáči; ~: 471.

stîngáče; ~: 473.

stăngáči; ~: 474.

stîngáče; ~: 475.

stîngáši; -gáči: 476.

stîngáše; -gáši: 478.

stîngáši; ~: 479.

stăngáše; -gáši: 480.

stîngáče; -gáče: 481.

stăngáši; -gáše: 482.

stîngáči; -gáči: 483.

stîngáči; stîngáči: 484 * [II] stîngáče; ~, -gáči.

stăngáše; stîngáš: 485.

stîngáši; -gáši: 487.

stîngă, [E] îi stăngáši fimęea; stăngáše: 488.

stîngáši; -gáši: 491.

stîngáši; -gáši: 493 * [II] stîngáši; -gáši.

stîngáši; ~: 494.

stîngáči; ~: 495.

stîngáči [pl.]; stăngáši: 496.

stăngáši; -gáši: 501.

stăngáši; -gáš: 503.

stîngáši; -gáš: 514.

stîngáši; ~: 531.

stăngáši; ~: 554.

stăngáše; -gáš: 555 * [II] stîngáši; ~.

stîngáši; ~: 558.

stăngáši; -gáši: 563.

stăngáše; stăngáše: 565.

stîngáši; ~: 566.

stîngáče; ~: 579.

stîngáše; -gáš: 582.

stîngáši; -gáši: 583.

stîngáșă; ~: 593.

stîngáši; -gáši: 615.

stîngáše; -gáše: 625.

stîngáči; -gáči: 632.

stîngáče; -gáči: 633.

stîngáči; -gáči: 636.

stîngáči; -gáši: 638.

stîngáči; -gáči: 641.

stîngáče; -gáči: 655.

stîngáșă; ~: 656 * stîngă [sg.], [?].

stîngáči; -gáče: 657.

stîngáši; -gáči, -gáči: 660.

stîngáši; ~: 666.

stîngáče; ~: 670.

III. Vezi h. LXXV, LXXXVIII.

CIUNGĂ, pl. *„manchote"*

[328]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e femeie? (Vezi întrebarea la h. 81.)

NALR: Mar. I 127; Bn. I 121.

II. šúntă; šúnti: 477, 487, 489, 497-500, 504, 506-514, 517-519, 521-523, 525-529, 532, 539-541, 543, 545, 546, 551, 552.

šúntî; šúnti: 550, 560 * [pl. spontan], 613, 621, 634.

šúntă; šúnți: 466, 476.

šúntă; šunț: 524, 534.

čúnți; čúnți: 465.

čúntă; čúnți: 473.

čúntă; čúnti: 475.

šúntă; šúnti: 478.

šúntă; šúnti: 479.

čúntă; čúnți: 481.

čúntă; čunț: 483.

šúntă; šúnți: 485.

šúntă; šúnte: 486.

šúntă; šúnte: 488.

šúntă; šúnče: 490.

šúntă; šúnți: 494.

čúntă; čúnti: 495.

čúnți [pl]; čúnță: 496.

šúnță; šúnți: 505.

šúntă; šúnți: 537 * cîșî; ~ 'care n-are laba mîinii'.

šúntă; šúnti: 542.

šúntă di-o mînă; šunț d'-âo mînă: 563.

šúntî; šúnte: 649.

šúntă; šúnti, învalídă; învalídi: 480.

šúntă; šúnti, volúgă; -lúži: 516.

šúntă; šúnti, volúgă di-o mînă; -lúži: 520.

šúntă; šúnti, cîșă; ~: 549.

šúntă; šúnti, šúngă; šúž: 553.

šuántî; šuánti: 557, 566, 567, 569, 583.

šuántă; šuánți: 556, 561, 575, 589.

šuántă; šuánte: 472.

šuánți [pl.]; šuántî: 482.

šqántă; šqánți: 491.

šuántă; šuánți: 501.

čqántă; čqánti: 502.

šuántă; šuánti: 544.

šuántî; šuánti: 562.

šqántă; šqánți: 564.

šuántă; šuánți: 574.

šuántî; šuánti: 584.

šuántî; šuánti, [K] šúntî; šúnti: 605.

šuántă; šuánți, šúngă; šúži: 572.

šúmpă; šúmpi: 560.

šuámpî; šuámpi: 596.

šúmpî di-o mînî; šúmpi: 599.

šúmpî; šúmpi, cîșî; ~: 591.

šqántă dę-o mînă; šuánti: 484 * [II] čúntă; čúnțę.

šqántă; šqánți: 492.

šúntî di-o mînă; šunț, šúnči: 453 * [II] šúntă; šúnți.

šúngă; šúž: 606, 610, 630, 638, 652, 654, 656, 667.

šúngî; šúži: 533, 536, 600, 620, 622, 624, 668.

šúngî; šúž: 531, 535, 581, 582, 619, 650.

šúngă; šúži: 611, 612, 639, 640, 644, 659.

čúngă; čunğ: 632, 641, 642, 653, 663, 664.

čúngă; čúnği: 579, 633 [!].

čúngi; čunğ: 651, 662.

šúngă; šúži: 515.

šúngî di-o mînî; šúž: 538 * cîșî 'care n-are laba mîinii'.

šúngî; šúži: 559.

šjúggă; šjúži: 568.

čúngî; čúnği: 585.

šúngî; šúnži: 594.

šúngă di mînă, ~: 615.

čúngă; čúnği: 636.

šúngă; šúž: 657.

šúncă; šúč: 643.

čúngă; čúnği: 655.

čúncă; čunčí: 660.

čúngă; čúnği: 661.

šúngă; šúž: 665.

čúngă; čúnče: 670.

šúngă; šúž, cîșă; cîșî: 597.

šúngă; šúži sau cîșî; cîș: 617.

šuáncî; šuăši: 558, 573.

šuáncă; šuăši: 570, 576.

čqáncă; čqnğí: 463.

šuáncă; šuăše: 503.

šqncă; šqše: 577.

šqóncă; šqše: 578.

čuáncî; čuánče: 586.

šuángă; šuăži: 666.

cîșî; ~: 580, 598, 601-604, 607, 609, 618, 627.

cîșă; ~: 593, 626.

cîșă; cîșî: 588.

cîșă; cîșă: 592.

cîșă; cîșî: 595.

cîșă; cîșî: 616.

cîșî; cîșă: 629.

cîșă di-o mînă; ~: 645.

cîșî; cîșî: 647.

cîșă; cîșe: 657.

cîșî; ~, šúngî; šúži: 587.

cîșî; ~, šúntă; šúnți: 608.

cîșă; ~, šúngă; šúž: 646.

cîșî; cîș, šúngî; šúž: 648.

calícă di-o mînă; calíci di-o mînă: 451.

calícă; calíči: 462.

calícă; calíși: 467.

calícă di mînă, -líš ~: 469.

calícă di-o mînă; -líči di mînă: 474.

calícă; -líči, învalíță; -líțe, [g] ~: 468 * [Inform. a repetat, de fapt, forma de sg.], [II] čúntă; čúnți.

čuláci; -láši: 614.

šoláci; -láši: 628.

šoláci, -láši: 631.

čoláčă; -láči: 669.

šútă; šúti: 547.

šútă; šúți: 625 * [Forma de sg. pronunțată emfatic].

šútî; šúti, šúngî; šúž: 623.

fílmî; fílmi: 635.

imfílmă; -fílmi, [B] šuántă; šuánți, šuáncă; šuánši: 471.

fírmî; infírmi, invalídî; invalídi: 658.

făr-âo mînă: 470.

făr-o mînî, cîșî; ~, šúngă; šúži: 548.

cotonuágă; cotonuáži: 554.

cotonuágă; -nuáži, [K] šuántă; šuánti, volúgă; -lúži: 530.

săcă di-o mînă; săč di-o ~: 565.

săcă di-o mînă; săši dę-o mînă, învalídă; -lídă: 555 * [II] făr-âo mînă.

stúti [pl.]; stútă, čúntă; čúnți: 484.

invalídî; -lídi: 571.

SUBSUOARĂ, pl. *„aisselle"*

[329]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC)

ALR I 54; ALRM I 85; ALM 253; ALA 38; NALR: Olt. I 111; Mar. I 120; Bn. I 108; LXVI.

II. supțuáră; -uóri: 494, 625-627, 632, 637-639, 641, 642, 655, 659, 666.

subsîuárî; -uóri: 580, 595, 603, 604, 605, 613, 614.

supsuuárî; -uári: 507-509, 617, 618, 624.

subsuuáră; -uóri: 471, 472, 560, 572, 575.

supțîuárî; -óri: 516 * [aici] îi kęlia supțíri, 522, 526, 532, 540, 549.

supțîuárî, -uóri: 499, 538, 551-553.

supțîuárî; -uári: 506-508, 512, 525.

supsîuárî; -uóri: 578, 583, 589, 593, 602.

supțîuárî; -uári: 498, 527, 541, 545.

supțîuárî; -óri: 510, 511, 524, 528.

subsîuárî; -uóri: 592, 567, 584, 601.

supsuuárî; -uóri: 564, 643, 645, 665.

subsîuárî; -uóri: 586, 581, 583, 596 * [S-a dat mai întîi pl.].

supțîuárî; ~: 497, 509, 519.

supțîuárî; -uóri: 513, 521, 523.

supțîuárî; -uóri: 517, 518, 542.

supțuuárî; -uóri: 531, 648, 649.

subsuuárî; -uóri: 535, 540, 622.

supsuuárî; -uóri: 569, 631, 633.

supțuuáră; -uóri: 597, 605, 652.

supsuuáră; -uóri: 476, 495.

supsuuáră, -uóri: 478, 490.

supsîuárî; -óri: 489, 529 * [x] aîić și făši ăâdma.

supsuuárî; -uári: 504, 505.

supsîuárî; -uóri: 550, 559.

supsuuárî; -uári: 534, 548.

subsuuárî; -uóri: 545, 585.

supsîuárî; -uóri: 557, 582.

subsîuárî; -uári: 558, 573.

supsîuárî; -uári: 568, 574.

subțîuárî; -uóri: 594, 650 * [pronunțat emfatic; comentează forma de pl.:] "cum ar fi și la porumb".

supsuuáră; -uóri: 600, 610.

supsuuárî, -óri: 620, 621.

subsuuárî; -uóri: 647, 658.

supțuuárî; -uári: 651, 652.

supțîuáră; -óri: 657, 670.

supsuuáră; supsuuóri: 461.

supsuuáră; -uóri: 462.

supțuuáră; -uóri: 463.

supțîuóri [pl], supțîuóri; -uóri: 464.

supsuuáră; -uóri: 465.

supsuuáră; -uóri: 466.

supțiuóri; -uóri: 467 [? pl].

šuuáră; susuóri: 468 * [x] susuáră; -suóri, supsuáră; -suóri.

susuuáră; susuuári: 469 * [x] supsuuáră; -uóri.

supsuuárî; -uóri: 470.

supsuuárî; -uóri: 473.

supsuuáră; -uóri: 474.

supțuuáră; supțuuóri: 475.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

supsuyắrâ; -ŭor̆: 477.
supsuyắrâ; -ŭórⁱ: 479.
supsuyár-acólu?; supsuŭórⁱ: 480.
susuyárâ; -ŭórⁱ: 481.
șùșuyárą [a.]; -yárį: 482.
sùpsugáră; -gári: 484 + [II] sùpțuyáră; -ŭórⁱ.
sùsuyáră; sùpsuŭórⁱ: 485.
sùbsugáră; -ŭórⁱ: 486.
sùpsuyáră; -ŭórⁱ: 487.
sùbsuyáră; sùbțuyórⁱ: 488.
sùpsugárâ; -ór̆: 491.
sùsùyárâ; sùsuyárį: 492.
sùsuyáră; susuŭórⁱ: 493 + [II] sùbsuyárâ; sùbsuŭórⁱ.
sùpțuyáră; supțuŭórⁱ: 496.
susuyárâ; -yári: 500.
sùpsugárâ; -ŭórⁱ: 502.
susuyáră; susuyárĭe: 503.
supțîyárâ; -țuórⁱ: 514.
subsuyárâ; -ŭórⁱ: 515.
supsuyárâ; -yári: 520.
supțuyárâ; ~: 530.
subsugárâ; -gárį: 533.
sùpsugárî; -órⁱ: 535.
supsîyárî; -suyórⁱ: 537.
supsuyárâ; -yórⁱ, [K] supțîyórⁱ: 538.
subsuyárâ; -órⁱ: 544.
supsugárî; -yórⁱ: 547.
sùpsuyárâ; -yórⁱ: 554.
sùsuyáră; sùsuŭórⁱ: 555 + [II] supsuyáră; supțuŭórⁱ.
susuyárâ; -ŭórⁱ: 556.
susyárâ; susîórⁱ: 561 + [*] susórⁱ [pl.].
supsuyárâ; -ŭórⁱ: 563.
susîyárâ; susuŭórⁱ: 565.
susuyárâ; -yórⁱ: 570.
subțîyárî; -órⁱ: 571 + [*] subsîyárî; -ŭórⁱ.
subsîyárâ; -yórⁱ: 576.
subsîŭárâ; -ŭórⁱ: 577.
supsuyárâ; -yórⁱ: 579.
subsîyárî; -ŭórⁱ: 587.
supsîyárî; supsîŭórⁱ: 590.
supsîyárî; -ŭórⁱ: 591.
supsuyárâ; -ŭórⁱ: 592.
subsyárî; -syórⁱ: 596.
susugárî; -yórⁱ: 599.
subsugárî; -órⁱ: 611.
subțuyárî; -yórⁱ: 612.
supsîŭárâ; sûpsîŭórⁱ: 615.
supțuŭárâ; supțîŭórⁱ: 616.
supsugárî; -yórⁱ: 619.
supțiyárî; -yórⁱ: 623.
supsuyárî; -yórⁱ: 628 + [*] supțuyárâ.
supsuyárâ; supsuŭórⁱ: 629.
sᵘsuyárâ; -ŭórⁱ: 630.
supsuyárâ; supsuŭórⁱ: 633.
susuyárî; -ŭórⁱ: 634.
supțîyárâ; supțîórⁱ: 636.
supțuyárâ; supțîŭórⁱ: 640.
supsuyárâ; supsuŭórⁱ: 644.
subțuyárâ; subțîŭórⁱ: 646.
subțuyárâ; supțuŭórⁱ: 653.
subțîyárâ; subțuŭórⁱ: 654.
supțîyárâ; supțîŭórⁱ: 656.
subțîyárâ; -ŭórⁱ: 658.
supțuyárâ; supțuŭórⁱ: 660.
subsiyárâ; -yórⁱ: 661.
sîpțiyárâ; sipțiórⁱ: 663.
subțiyárâ; -ŭórⁱ: 664.
supțîyárâ; -ŭórⁱ: 667.
supțiyárâ; -ŭórⁱ: 663.

sùb‿úmăr, sùb‿mînă: 483.
sùp‿mạnâ, sùpțuyárâ; -ŭórⁱ: 501.
supsugárî; -gári: 598.

COT (la mînă), pl. „coude"

[330]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC)
ALR II MN 2162; ALM 437; ALF 330; AIS 147; ALL 1092; ALG 601; ALMC 1327; ALC 515; ALCo 11;
NALR: Olt. I MN pl. 7; Mar. I 122.

II. cot; cóturⁱ: 466, 471, 476, 489, 497 + măsórⁱ șî pînză, 498, 505, 509, 511, 514, 524, 525, 527, 529, 530 + [*] măsór țăsătúrâ cu cótu, 531 + merg pi cyáti, 534, 535 + merg pi cgáti, 537 + merg pi cgátį, 540 + "merĵ pi cyáti la armată", 541, 544 + sî șî măsyárâ cu cótu, 554 + [V] "doį cŭoț [se zice] cînd măsoară femeile pînza", 570, 575, 579, 580, 583, 592, 598 + merg în‿cgáti, 605, 607, 608 + merg pi cóti, merg în‿cóti, 609 + merg pi cgáti, 616, 617 + merg în‿cgáti, 618 + merg pi cgáti, 619 + daụ dĭ‿cgáti, 620 + merg pi cóti, 621 + merg pi cóti, 627 + [i] șî yúnu újti cólo, 632, 641, 644, 654, 655, 657, 658, 661, 664.

cot; cyáti: 500, 516-518, 532, 536, 539, 542, 543, 545 + sî măsurá pîza cu cótu, 549-553, 557, 567, 582, 585-587, 590, 594-596, 604, 615, 629, 640, 642.

cot; tyátį: 556, 560, 561, 571, 589, 602.

cot; cgáti: 487 + doį coț di pîndâ, 533, 559, 591, 622.

cot; cgáti: 538 + mă tîrîį pi cgátį; drúmu ári maį múlti cóturⁱ, 548 + merg în‿cgátį; cot; coț 'unitate de măsură'; cot; cóturⁱ 'îndoitura burlanului la sobă', 599, 606, 624 + "drumul are mai multe cóturⁱ".

cot; cóti: 566, 569, 584, 601, 646.

cotⁱ; cóturⁱ: 614, 636, 651, 653, 668.

cŭot; cŭóturⁱ: 555 + [II] cŭot; cŭóturⁱ, [K] cyátį, 564, 633, 663.

cot; cótur̆: 462 + cŭoț 'unitate de măsură', 477 + "coț la măsurat pînza", 478 + [V] un‿cod‿dį pîndă; cótur̆, [D], [K] coț.

cot; cóturⁱ, cyáti: 499, 581, 667.

cot; cyáti: 504, 506, 521.

cot; cyáti, cóturⁱ: 507, 519, 520.

cot; cóturⁱ, [K] cyáti: 546, 568, 588.

cot; cóți: 558, 573, 576.

cot; coțⁱ [plm.]: 630, 669, 670.

cŭotⁱ; cŭóturⁱ: 650, 652, 659.

cŭot; cóturⁱ: 469 + [*] cotᶜ; cyátę, 626.

cotᶜ; cóturⁱ: 475 + "și la drum; coț" 'unități de măsură', 480 + "și un clin de pămînt; coț" 'unități de măsură'.

cot; cóturⁱ: 495, 503.

cot; cyáti: 508, 523 + înainti sî măsurá cu cótu pînda.

cot; cóturⁱ, [K] cyáti: 512, 513.

cot; cyáti, cóturⁱ: 522, 526.

cotⁱ; cyáti: 603, 634.

cot; cóturⁱ: 628, 665.

cŭot; cŭóturį: 461.

cot; cótur: 463.

cŭóturį [pl.]; cŭótûr; cŭótîr [plf.]: 464 [?].

cot; cŭóturį: 465.

cótu [a]; cóturⁱ: 467.

cot; cóturį: 468 + [II] cot; cgátį, cóturⁱ.

cŭot; cyátį: 470.

cótę [pl.]; cot: 472.

cyot; cyóturⁱ: 473.

cŭot; cótur̆: 474.

cot, cóturⁱ: 479 + "Se zice cot și la colțul sobei sau la colțul unei încăperi".

cŭot; cótur, cótur̆: 480 + doį cŭoț [se zice cînd] măsurⁱ pánda.

cot; cŭóturⁱ: 481.

cotᶜ; cyátur, [K] cyátį: 482.

cot; cŭóturį: 483.

cŭótu [a]; cóturⁱ: 484 + [II] cotʰ; cóturⁱ.

cŭot; cŭóturⁱ, [K] cyátę: 485 + cŭóturⁱ 'îndoituri, cotituri'.

cŭot; cŭgte, [E] cŭótur̆: 486.

cŭot; cyátię: 488.

cot; cgáĉi: 491.

cŭot; cóturⁱ, [K] cótį: 492 + [Ultima formă de pl. a fost menținută și la repetarea întrebării.].

cótu, cŭótu [a]; [E] cgáti: 493 + [II] cŭot; cyátį.

cŭot; cyáțį: 494.

cótu [a]; cótur: 496.

cŭotᶜ; cóturⁱ: 501.

cot; coț [plm]: 510.

cŭot; cŭoț [plm.]: 515.

cot; coț, [K] cyáti: 528.

cot; cóturⁱ: 547 + merg în‿cótj.

cot; cyáti: 562.

cot; cóturį: 563 + "doį coț" se zice la măsurat pînza".

cyot; cŭóturⁱ: 565 + "cŭoț se zicea la măsurat pînza".

cot; cóĉį: 572.

cot; cóturⁱ, [K] cóĉį: 574.

cot; cótę, cóturⁱ: 577.

cot; cótę: 578.

cot; cóturⁱ, [K] cyátį: 593.

cot; cóturⁱ, cótę, [E] cgátį: 597 + "merg pi cgátį; drumul are cóturⁱ".

cot; cgátį: 600 + "drumul face cóturⁱ".

cot; cóturⁱ: 610.

cot; cgáti, cóturⁱ: 611.

cot; cótur: 612.

cot; coț [plm.]: 623 + merg în‿cóti.

cot; cóturⁱ: 625.

cótu [a]; cyátį: 631.

cot; cótę, [o] ~: 633.

cŭot; [E] cyáti: 635.

cŭotⁱ; cŭóturⁱ: 637.

cot; coț [plm], cóturⁱ [plf.]: 639.

cŭot; cóturⁱ: 643.

cotⁱ; cyátį, cóturⁱ: 645.

cotⁱ; cóturⁱ: 647.

cot; cóturⁱ: 648.

cŭotⁱ; cyáti: 649.

cótu míni; cóturⁱ: 656.

cot; cyátį: 660.

cot; cyáti: 662.

cot; cyátį: 666. cŭot; cgáti: 502.

-: 615.

III. Pentu a evita sugerarea formei de plural, anchetatorii au cerut pluralul prin ridicarea ambelor coate sau prin ridicarea a două degete.

UMĂR, pl. „épaule"

[331]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC)
ALR II MN 2132; ALM 124; ALF 472; AIS 122, 124; ALL 1091; ALMC 1299;
NALR: Olt. I MN pl. 8; Bn. I 107; LXV.

II. úmîr; úmiri: 489, 498-500, 504, 508-511, 518, 523, 526, 529, 541, 542, 543 + puį úmîru la ŝavá, rîdiŝ ũ‿lúcru, 544, 546, 549, 552, 553.

ŭúmîr; ŭúmiri: 497, 506, 507, 512, 516, 519-522, 524, 525, 527, 528, 530, 534, 539, 545, 646, 650, 652, 654.

úmăr; úmeri: 517, 532, 535, 548, 551, 558, 559, 587, 596, 598, 603, 606, 607, 609, 611-614, 618, 619.

ŭúmîr; ŭúmirⁱ: 514, 630, 638, 639, 656, 658, 661, 664, 667, 669.

úmăr; úmerⁱ: 550, 571 + úmere "umere de pus haine", 577, 579, 588, 591, 593, 620, 641, 657.

úmăr; úmirį: 560, 561, 567, 568 + úmyru [a.], 572, 574, 582, 585.

úmâr; úmirį: 473, 492, 564, 575, 610.

úmăr; úmerį: 537, 584, 589, 592, 621.

ŭúmăr; ŭúmerį: 472, 505, 586.

úmăr; úmerę: 578, 583, 595.

ŭúmăr; ŭúmeri: 580, 590, 651.

úmăr; úmere: 581, 643, 644 + [plural emfatic sau aparent emfatic].

ŭúmăr; ŭúmerⁱ: 599, 604, 671.

ŭúmăr; úmerį: 471, 601.

ŭúmâr; ŭúmirį: 476, 481.

ŭúmăr; ŭúmiri: 480, 487.

ŭúmâr; ŭúmiri: 495, 502.

úmăr; úmerⁱ: 536, 600.

úmăr; úmeri: 566, 617.

úmăr; úmeri: 622, 623.

ŭúmăr; ŭúmerę: 626, 633.

ŭúmîr; ŭúmiri: 635, 640.

ŭúmăr; ŭúmiri: 645, 653.

ŭúmâr; yúmirį: 461.

ŭúmâr; ŭúmir̆: 462 + [*] ŭúmirę.

úmăr; úmări [a]: 463.

úmirĭę [pl]; ŭúmîr; ŭúmîr̆ [n.]: 464.

ŭúmăr; ŭúmerî [plm], [K] yúmirĭę [plf.]: 465.

ŭúmăr; ŭúmerę: 466.

wúmăr; yúmări: 467 [?].

ŭúmâr; yúmâri: 468 + [II] ŭúmâr; ŭúmirį.

úmûr; úmirį: 469.

úmâr; úmerę: 470.

ŭúmâr; yúmerį: 474.

ŭúmăr; ŭúmeri: 475.

ŭúmâr; ŭúmirⁱ: 477.

ŭúmăr; ŭúmirį: 478.

úmâr; ŭúmirį: 479.

yúmîr; yúmiri: 482.

úmăr; ŭúmerį: 483.

ŭúmuru, úmâru [a]; ŭúmirì: 484 + [II] úmâr; ŭúmirę.

ŭúmâr; ŭúmirⁱ, doụ‿yúmirę: 485.

úmăr; úmerę: 486.

ŭúmâr; ŭúmirę: 488.

ŭúmăr; ŭúmere: 490.

úmâr; úmirį: 491.

yúmăr; ŭúmirⁱ: 493 + [II] ŭúmâr; ŭúmirⁱ.

úmûr; úmirį: 494.

ŭúmbâr; yúmbirⁱ [n.]: 496.

úmâr; ŭúmiri: 501.

úmâr; ŭúmire: 503.

ŭúmîr; úmiri: 513.

ŭúmîr; ŭúmirį: 515.

úmăr; ŭúmeri: 531.

ŭúmăr; ŭúmerⁱ: 533.

ŭúmăr; ŭúmerę: 538.

úmăr; úmerⁱ, úmeri: 540.

úmîr; úmîri: 547.

yúmâr; ŭúmiri: 554.

ŭúmâr; doụ‿yúmiri: 555 + [II] úmâr; ŭúmiri.

úmîr; úmirį: 556.

ŭúmûrî; ŭúmiri: 557.

úmăr; úmerⁱ: 562.

úmâr; ᵘúmiri̯e : 563.
u̯úmăr; u̯úmi̯ri : 565.
úmîr; úmiri : 569.
úmăr; úmiri : 570.
ᵘúmîr; ᵘúmi̯ri̯ : 573.
úmăr; úmeri̯ : 576.
úmăr; úmi̯ri̯ : 594.
úmăr; úmeri̯ : 597.
úmăr; úmeri, [K] úmeri̯ : 602.
ᵘúmăr; ᵘúmeri : 605.
úmăr; úmeri : 608.
u̯úmîrᵘ; ᵘúmiri : 615.
ᵘúmăr; u̯úmeri̯ : 616.
úmăr; úmere : 624.
ᵘúmiri [pl.]; ᵘúmăr : 625.
u̯úmîr; u̯úmeri̯ : 627.
u̯úmăr; u̯úmeri̯ : 628.
úmeri̯ [pl.]; úmîr : 629.
ᵘúmăr; u̯úmiri : 631.
u̯úmîr; u̯úmeri [n.] : 632.
u̯úmîr; u̯úmiri : 634.
[AL] úmăr; ᵘúmere : 636.
ᵘúmâr; ᵘúmiri̯ : 637.
ᵘúmăr; ᵘúmîri : 642.
ᵘúmăr; ᵘúmeri̯ : 647.
úmîr; úmi̯ri : 648.
ᵘúmîr; ᵘúmiri̯ : 649.
úmăr; ᵘúmiri : 655.
ᵘúmîr; u̯úmiri : 659.
úmăr; úmeri̯ : 660.
ᵘúmîr; úmiri : 662.
ᵘúmîr; u̯úmiri : 663.
u̯úmîr; dóu̯ă, [K] doi̯ u̯úmiri : 665.
ᵘúmur; ᵘúmiri : 666.
ᵘúmîr; ᵘúmiri [n.] : 668.

III. *Pluralul úmeri cu genul neprecizat este masculin.*

PUMN, pl. „poing"

[332]

I. *[Întrebare indirectă] (INDIC.)*
Cf. ALRM I 81; ALM 438; ALF 1046; AIS 1097, 1098; ALG 885; ALMC 1328; ALA 1076;*
NALR: Olt. I pl. 8; Mar. I 123.

II. *pumn; pumni : 471, 472, 489, 497–499, 504, 506–512, 515–518, 520, 523–535, 538–546, 549–553, 556, 558–562, 566–568, 571–586, 588–592, 595, 596, 601, 602, 604–606, 608–611, 613, 616–621, 623, 627–630, 631 + [Inform. a ezitat asupra genului:] dóu̯î ? [E] pumni, 632, 634, 635, 641, 647–650, 654, 655, 657, 660, 663, 665, 670.*

pumn; púmnuri : 537, 607, 624 + i̯-o tras dóu̯î púmnuri, 626 + "două ~, [o] ~, [ulterior] doi̯ pumni", 633, 644.

pumn; pumni : 513, 519, 521, 569, 587.
pumⁿ; pumⁿi : 536, 659, 661, 669.
pumn; pumń : 478, 514, 570.
pum; pumń : 486, 490, 491.
pum; puń : 495, 502, 564.
pumnᵘ; pumni : 593, 603, 666.
pumnᵘ; pumni : 594, 614, 637.
pumⁿ; pumni : 638, 645, 658.
pumn̦; pumn̦ : 477, 554.
pumⁿ; pumⁿ : 481, 492.
pumᵘ; pumni : 598, 599.
pumᵘ; pumni : 600, 612.
pumn; pumn̦i : 639, 653.
pumn; pumⁿi : 662, 667.
pumⁿ; pumn̦i : 664, 668.
pym̦; pum̦ : 461.
pumnᵊ; pumn̦ : 462.
pumnᵗ; pumń : 463.
púmnu [ə.]; pumn̦ : 464.
pumⁿ; púmn̦i : 465.
pumnᵘ; pumⁿ : 466.
pum; púmni [n.] : 467 [? pl.].
pum̦; pumn̦i : 468 + [II] pumⁿ; pumń.
pumn̦; pumⁿ : 469.
pumⁿ; pumⁿ : 470.
pumn; pumⁿ : 473.
pum̦; pumn̦ : 474.
pumn̦; púmńi : 475.
pumn̦; pumn̦ : 476.
pumnᵗ; pumn̦i : 479.
pum; puⁱń : 480.
pumn̦; pumⁿ : 482.
pumn̦î; púmn̦i : 483.
pumn̦; púmnurᵘ : 484 + [II] pumn̦; pumn̦.
pum; ~ : 485.
pumn̦î; pumń : 487.
pumn̦ᵘ; pumn̦ᵘ : 488.
pum; pumn̦i : 493 + [II] pumⁿ, pum; puń.
pum; pumⁿ : 494.
pym; pumn̦i : 496.
pumn̦; púmnuri : 500.
pumn̦; pumn̦i : 501.
pumn̦; pumn̦ : 503.
pumn̦; pumni : 505.
pumn; pumni, púmnuri : 522.
pumⁿ; púmuri : 547.
pumn; pumn̦i : 548.
pumⁿ; pum : 555 + [II] pumn̦; pumn̦.
pumn; pumnᵘ : 557.
pumn̦; púmn̦i : 563.
pumn̦; pumn̦i : 565.
pumn; púmnuri, pumni : 597.
pumⁿ, [AL] pum, [L] pumnᵘ; pumn̦i : 615.
pumn̦; pumni : 622.
pumn; pumᵘni : 625.
pumn; púmne [n.] : 636.
pumⁿᵘ; pumⁿi : 640.
pumn; púmni [n.] : 642.
pum; pumi : 643.
pumnᵘ; pumni : 646.
pumn; púmne [n.], pumni : 651.
pumⁿᵘ; pumni : 652.
pumⁿ; púmnuri : 656 + pumni 'lovituri'.

PALMĂ, pl. „paume"

[333]

I. *[Întrebare indirectă] Cum îi spuneți la partea dinăuntrul mîinii, de la vîrful degetelor pînă la încheietură ? (INDIC.)*
ALR II MN 2171; cf. ALRM II 99; ALF 645, 980; AIS 152, 728; ALL 1015; ALMC 1325, 1496; ALA 1004;
NALR: Olt. I pl. 8; Mar. I 124.

II. *pálmâ; pálmi : 489, 497, 500, 504, 510, 517, 523 + i̯ará șî píntru măsurát înaínti vrémi, 524, 527–530, 533, 534, 541, 549, 551 + măsór pîza cu cótu șî pálma, 570, 615, 621, 623, 630, 639, 642, 643, 645; 646, 652–656, 659, 660 + lábâ [!], 661, 666, 667.*

pálmî; pálmi : 535, 550, 557, 562, 566, 569, 580, 581, 584–587, 590, 591, 594, 596, 598, 601, 603–605, 607, 611 + [mai întîi:] fáța pálmii̯, 613, 614, 619, 620, 634, 635, 648–650, 651 + i̯-am dat o lábî, 658, 662, 665, 668.

pálmâ; pálmi̯ : 469, 515, 525, 560, 561, 564, 568, 574, 575, 588, 589, 593, 602, 606, 610, 616–618, 622, 625, 626, 633, 637, 638, 664, 669.

pálmâ; pălmi : 499, 507–509, 511–513, 516, 518–520, 521 + îț trag ᵘo li̯ápâ [!], 526, 532, 539, 542 + di̯-a pálma ti ẑoŝ îm‿bani, 543, 544, 545 + măsurắm cu pálma, 546, 547 + palmáș; ~ 'om care n-avea vite și muncea cu palmele', 552 + palmáŝ; ~ 'om care muncea cu palmele', 553.

pálmâ; pálme : 471–473, 537, 548, 592, 597, 609, 612, 624, 632, 644, 657.
pálmâ; pălń : 491, 494, 576.
pálmî; pálmi̯ : 559, 567, 583 + cînd ți̯-oi̯ da o lábâ !
pálmâ; pálmi̯ : 627, 628, 636.
pálmâ; pálmi̯ : 629, 640, 663.
palmă; pálme : 470, 600.
pálmâ; pălⁿ : 481, 492.
pálmâ; păĺńi : 495, 503.
pálmâ; pálmi̯, pălmi : 505, 572.
pálmî; pálme : 573, 595.
pálmâ; pálmi̯ : 579, 641.
pálmă : păln̦ : 461.
pálmă; pălᵐńi : 462.
pálmă; pálme, [K] pălᵐńi : 463.
pálma [ə], pálmă, pálmâ; pălmi̯ : 464.
pálmă; pălmi : 465.
pálmă; pălᵐń : 466.
pálma [ə]; pálme : 467.
pálmă [ə]; păĺn̦ : 468 + [II] pálmâ; păĺń.
pálmă; păĺn̦ : 474.
pálmă; păĺńi : 475.
pálmă; pălmi : 476.
pálmă; pâăĺńi : 477.
pálmă; păĺńi : 478.
pálmâ; pálme, [E] păĺńili [pla.] : 479.
pálmă; păĺń : 480.
pálmă; pálmi̯e, [o] pâăĺn̦ : 482.
pálmă; pálmi̯e : 483.
pálmă [ə]; pălmi, [o] păĺń : 484 + [II] pálmâ; păĺᵐn̦.
pálmă; pălmi : 485.
pálmă; păĺᵐńi : 486.
pálmâ; păĺńi : 487.
pálmă; pálmi̯ : 488 + [D] îm‿pártea bᵘocᵘovíne sî spúni̯ : pâălmi, la noi̯ : pálmi̯e.
pálmă; păĺᵐn̦ : 490.
pálmâ; pálmi, [o] pălmi : 493 + [II] pálmâ; pálmi̯, păĺń.
pálmâ; pálmi̯e : 496 + [D] "pălmi [se zice] mai rar".
pálmâ; pălmi : 498 + [*] pălmuri.
pálmă; pálmi̯ : 501.
pálmă; păĺńi : 502.
pálmâ; pálmi, [K] pălni : 506.
pálmâ; pălni : 514.
pálmâ; pálmi, pălni : 522.
pálmâ; palme : 531.
pálmâ; pálme [și] pălmi : 538.
pálmă; palmi : 540.
pálmă; pálmi̯ : 554 + [se zice și] [D] pâăĺn̦.
pálmâ; pálmi̯e : 555 + băț̆i̯ dim‿pálme, [II] pálmă; pálmi̯, păĺń.
pálmâ; páľmi̯ : 556.
pálmî; pálme : 558.
pálmâ; pálmi̯e, [o] păĺn̦ : 563.
pálmă; pálmi̯, [o] păĺn̦ : 565.
pálmî; păĺń, pălmi : 571.
pálmă; pálme : 577.
pálmâ; păĺń : 578.
pálmî; pălmi : 582.
pálmâ; pálmi̯, [D] pălmi : 599.
pálmă; pálmi̯ : 608.
pálmî; pálmi̯ : 631.
pálmî; pálmi̯ : 647.
pálmâ; păĺń : 670. fáța pálmi : 536.

III. *Vezi h. LXXXIII, LXXXIV.*

PODUL PALMEI, pl. „le plat de la main"

[334]

I. *[Întrebare indirectă] (INDIC.)*
ALR II 50; cf. AIS 152; ALM 739;*
NALR: Olt. I pl. 8; Mar. I 125; Bn. I 119; LXXII.

II. *pódu pálmi; póduri : 489, 497, 500, 510, 512, 516, 517, 523, 524, 527–529, 534, 539, 541, 544, 549–551, 558, 559, 571, 573, 591, 602, 604, 611, 626, 628, 634 + pátu, [K] ~, 643, 656, 657, 662, 667.*

pódu pălmi; póduri : 507–509, 511, 513, 518, 521, 526, 532, 543, 545, 546, 552, 553.

pódu pálmi; – : 504, 506, 522, 525, 538, 594, 596, 607, 613, 651, 655.

pᵘódu pálmi; pᵘóduri : 630, 635 + un pᵘodᵘ, 637, 640, 650, 652, 658, 659, 661, 664, 669.

pódu pálmi; póduri di pálmâ : 560, 570, 585, 606, 639, 642, 653.

pódu pálmi; póduri di pálmî : 567, 595, 598, 608, 622, 668.

pódu pălmi; – : 498, 499, 505, 520, 542.

pódu pálmi; póduri di̯ pálmâ : 472, 556, 592, 641.

pódu pálmii̯; póduri : 616, 644, 647.
pod; póduri : 568, 605.
pod di pálmî; póduri di pálmî : 601, 649.
pódu pálmi; póduri di pálmi̯ : 612, 618.
pódu pálmii; póduri di pálmî : 617, 620.
pódu pálmii̯; póduri di pálmî : 619, 623.
pódu pálmi; pódur : 463.
pᵘódu pálmi̯; pᵘóduri di̯ pálmâ, pᵘóduri a pálmilor : 470.
pᵘódu pálmi; póduri di̯ pálmă : 475.
pᵘódu păĺńi; – : 480.
pᵘódu pălmi; pᵘóduri di pálmâ : 481.
pu̯ódu păĺńi; – : 487.
pu̯ódu păĺńi; – : 495.
pu̯ódu păĺńi; pu̯óduri di pálmă : 502.
pᵘódu pálmi; – : 515.
pᵘódu pălmi; – : 519.
pódu pálmiᵘ; póduri : 533.
pódu pálmiᵘ; póduri di pálmî : 535.
pódu pálmᵘ; póduri di pálmâ : 537.
pódu pálmi; póduri di pálmi : 548.
pᵘódu pălmi̯; pᵘóduri di̯e pálmă : 555 + [II] pᵘódu pálmi; pᵘóduri di pálmâ.
pódu pălmi; póduri : 562.
pᵘódu pálmi̯e, [o] păĺńi; pódur‿di pálmâ : 563.
pᵘód di pálmâ; pᵘódur‿di pálmâ : 565.
pódu pálmi; póduri di pálmâ : 576.
pótu pálmi; póturi : 581.
pod di pálmî; póduri : 590.
pódu pálmii; póduri di pálmâ : 597.
pódu pálmiᵘ; – : 599.
pótu pálmi, pot; póturi : 603.
pódu pálmiᵘ; – : 609.
pódu pálmi; – : 610.
pódu pálmi̯; – : 615.
pódu pálmiᵘ, pódu pálmilor : 621.
pódu pálmei̯; póduri di pálmâ : 624.
pódu pálmii̯; póduri di̯‿pálmâ : 625.
pódu pálmi̯; póduri di̯ pálmâ : 627.
pódu pálmii̯; póduri di pálmâ : 629.
pᵘódu pálmi; póduri di pálmi : 631.
pódu pălmi; póduri di̯ pálmâ : 632.
pódu pálmei̯; póduri : 633.
pódu pálmi; póduri di̯‿pálmâ : 636.
pᵘódu pálmi; pᵘóduri di̯ pálmâ : 638.
pᵘódu pálmi; póduri de pálmâ : 646.
pódu pálmi; póduri, pódurili pálmilor : 648.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

pŭódu pálmi, pŭod di pálmâ; pŭóduri di pálmâ: 654.
pod di pálmâ; póduri di pálmâ: 660.
pódu pálmi; póduri di pálmâ: 663.
pódu pálmi; póduri di pálmâ: 665.
pŭódu pálmi; póduri: 666.
pódu pálmi; póduri dĭ pálmă: 670.
pódu pálmi, míni, –: 556.
pódu pálmi, pódu míni, póduri: 570.
pódu pálmi, pódu míni; póduri di míni: 584.
pódu pálmi; póduri, calcắi; –cắii: 588.
pódu míni; póduri: 547, 557, 561, 566, 574, 575, 579, 583, 586
pódu míni; póduri di mínî: 582, 585.
pŭódu míni, pŭóduri di mínâ: 493 * [II] călcắiu mínii; –cắi-a mínii.
pod di mínî, póduri di mínî: 580.
pódu míni; póduri di mínâ: 553.
pódu míni, póduri di mínâ, pódu pálmi; póduri di pálmâ: 660.
calcắiu míni; –cắiuri: 466.
căl̊căiu míni; calcắii: 468 * [II] pódu pálmi, [K] pălmilor: póduri di pálmâ.
calcắiu míni; –cắii: 469
calcắiu míni; –cắiuri: 473
călcîiu míni; –: 474
calcắiu míni; călcắii di mín: 476.
calcắiu míni; –kéii di mínâ: 478.
călcắi di mínâ, –cắii: 479 [E].
călcîiu mínie; –cîiuri: 482
călcắiu míni: 484 * [II] călcîiu pálme; –cîie di pálme.
călcîiu mínie, calcîii: 485.
călcîiu míni; –cîiĕ dăe mínă: 486.
călcîiu míni, călcîi: 491.
călcîiu míni, –: 492.
călcắiu míni, călcắii di mínă: 554.
călcắiu míni; –cắii: 564.
călcắiu míni, –cắii: 587.
călcắiu míni, pălmni, –: 462
călcîiu míni, –cîii, pódu míni; póduri: 569.
călcîiu míni, –cîie, pódu míni, póduri: 578.
călcîiu pálmi; –cắii di pálmâ: 4..
calcîiu pálmii, –cîiă: 4..
călcîiu pálme, –cîie: 517.
căl̂călcắiu pắlni, călcắiu mínii, călcắiĕ: 481
mŭóntu; –: 488 * ŭ dat cu mŭóntu mâníe.
móntu mínil, móntu la mínă; mónturi la mínâ: 494
múntu míni; mónturi: 496
múntu mâni, mónturi: 501
múntu mínĕ, la mínă; múnturi: 503.
múntu pálmi, munt; múnturi: 514.
múntu pálmi, –: 531.
ŭúmuru pắlni; ŭúmiri la pắlh: 477.
úmăru pálmi, –: 540.
ŭúmîru pálmi, ŭúmirili [pla]. [D] pódu pálmi; póduri, cúsu pálmi: 530.
ŭúmăru pálmi, ŭúmeri di pálmî, pódu pálmi; póduri di pálmî: 614.
ŭúmăru pálmi, ŭúmiri, [D] pódu pálmi, –: 5.. [E]
?: 464, 465, 487, 483.
III. Vezi h. LXXXIII.

MĂNUȘI, sg. „gants"

[367]

I. [Întrebare indirectă] Ce pui iarna în mîini ca să te aperi de frig?
ALA 356;
NALR: Olt. I MN pl. 8.
II. mănúș, –núșâ: 489 * sî fac dĭ‿lînă, 492, 497–500, 504, 506, 507, 509–511, 514–516, 522, 524, 528, 530 * arú-s di kéli, 531, 534, 537, 542, 543, 548, 556, 570, 572, 575, 579, 584, 588, 589, 592, 597, 600, 606, 616, 617, 622, 625, 628–630, 637, 638, 640–642, 646, 652, 656, 659.
mănúș, –núșî: 533, 535, 536, 538, 547, 550, 559, 560, 562, 564, 566, 569, 573, 580, 582, 585, 591, 601, 604, 605, 609, 609, 611, 615, 618, 621, 634, 635, 648–651, 658, 662, 668.
mănúș; –núșâ: 505, 508, 513, 517–521, 523, 525–527, 529, 532, 539, 541, 544–546, 549, 551, 552 * amú sî fac din‿kéli, 553, 632, 639, 643–645, 653, 655, 661, 667.
mănúș; –núșî: 553, 599, 602, 619, 620, 623, 624, 627, 631, 663
manúș; –núșâ: 481, 491, 574, 577.
mînúș; –núșî: 566, 590, 603, 614.
mănúșî; –núșă: 462, 463, 503.
mînúș; –núșâ: 568, 593, 654.
mănúșî; –núșâ: 661, 654, 669.
manúșî; –núșâ: 473, 479.
manúșĭ; –núșâ: 487, 502.
măănúș; manúșâ: 496, 591.
mănúș; –núșâ: 576, 578.
mănúș; mănúșî: 543, 607.
mănúșĭ; –núșâ: 615, 635.
mănúș; –núșâ: 647, 665.
mănúșĭ; manúșâ: 461.
mănúșîlî [pla]; manúșă; măanúș: 464.
manúș; –núșă: 465.
măănúș; –núșă: 466.
măănúș; manúșî: 467.
manúș; –núșâ: 468 * [II] manúș; –núșâ.
manúș; –núșâ: 469.
mănúș; –núșă: 470.
mînúș: mănúșâ: 471.
mânúș, mănúșâ: 472.
manúș; –núșî: 473.
mîănúșĭ; manúșî: 474.
manúșî; –núșă: 475.
mănúșĭ; manúșâ: 476.
manúșĭ; –núșâ: 477.
mănúșĭ; măănúșă: 480.
manúș; mîănúșî: 482.
manúșâ, –núș: 483.
mănúș; mănúșâ: 484
mîănúș; măănúșă: 485.
mănúșĭ; –núșă: 486.
manúșîlĭe [pla]; manúșă; măanúș: 488.
manúșî; –núșă: 490.
măanúș; mănúșî: 493 * [II] mănúș; –núșă.
măănúș; manúșî: 494.
mănúș; măănúșâ: 495.
mănúșâ; ~: 512.
mănúș, –núșă: 540.
măănúș; manúșă: 554.
mîănúș, nîănúșî: 555 * [II] mănúș, –núșî.
mânúș, –núșî: 557.
mînúșî; –núșâ: 561.
mănúșĭ, mânúșă: 563.
manúșî, mîănúșî: 565.
mănúș; mănúșî: 567.
mînúșĭ; –núșî: 571.
mînúș; mănúșî: 581.
mînúșî, [K] mănúșî [sg]; mănúș: 583.
mânúș; mănúșî: 587.
mînúș; –núșî: 594.
mănúș; –núșî: 595.
mănúș; –núșî: 596.
mănúșĭ; –núșî: 615.
măănúș, –núșâ: 626.
mănúș; –núșâ: 636.
mînúșî, –núșî: 657.
mînúș, mănúșâ: 666.
mănúșî; –núșă: 670.
III. În pct. 483, 530, 568, 580, 583, 588, 591, 614, 625, inform. au indicat, mai întîi, forma de sg.

NETED „lisse"

[375]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici că e ceva care nu are adîncituri sau ridicături, cînd dai cu mîna, și simți că este la fel peste tot?
ALR II MN 2182; NALR: Bn. I 138.
II. nétid: 498, 499, 507, 509, 511, 512, 514, 518, 522, 523, 526, 527, 530, 532, 534, 536, 541–543, 546, 548, 550–553, 561, 566, 580, 582, 587, 591, 602, 605, 627, 630, 636, 640, 641, 642 [E], [ǫ], 647, 657, 660, 666, 667, 669.
néted: 535, 559, 592, 598, 604, 606, 607, 609, 612, 615, 617, 619–622, 624, 628, 629, 631, 634, 645, 655, 658, 661.
ńétid: 497, 508, 513, 516, 517, 519–521, 529, 539, 545, 549, 569, 570, 572.
nĭétid: 556–558, 567, 574, 583, 585 * [mai întîi s-a răspuns] nĭétidî [F.], 586, 588, 594, 595.
nĭéted: 560, 577, 584, 589, 590, 595, 613.
nétid: 472, 500, 524, 578, 652, 662.
nétid: 599, 626, 638, 654 * "n-are cĭoturi, n-are răspắruri", 646, 664.
néted: 533, 611, 618, 623.
ńétid: 515, 544, 579.
nétidî [F.]: 581, 597 [σ], 648.
nétidŭ: 659, 665, 668.
ńétid: 466, 476.
nétid: 477, 487.
nétid: 489, 510.
ńétid: 506, 525.
ńétid: 547, 562.
nĭéted: 601, 603.
ńétid: 462.
ńétid: 463 * "la un lemn [se zice]: ŭóblu, mĭeréŭ".
niétidâ [F.]: 465.
niétid: 468 * [II] nétid, drept.
ńétid: 470.
nĭéted: 471.
nétid: 474.
ńétid: 475.
ńétidă [F.]: 478.
niéčid: 485.
ńétid: 486.
ńétid: 492.
niétid: 493 * [II] ńétid.
nétid: 495.
nĭétid: 501.
niétid: 502.
ńétid: 504.
nétit: 505.
nétid: 528.
ńéted: 531.
néted: 537.
nétid: 538.
ńétet: 540.
ńétidĭ: 554.
ńiétit: 555 * [II] ńétid.
ńétid: 564.
ńétid: 565.
ńétid: 568.
nĭétid: 571.
ńétid: 573.
nĭétid: 575.
ńétid: 576.
ńéted: 593.
nétid: 600.
nétedî [F.]: 608.
néčid: 610.
nĭétedĭ: 614.
nétidŭ: 615.
nétedŭ: 637.
nétedâ [F.]: 644.
nétidĭ: 649.
métid: 656.
drept: 469, 491 * [antonim:] dîmburós, 503, 625.
drĭept: 464 [E], 467.
drĭeptî: 461.
drĭept: 473.
drĭept: 481.
dreptĭ: 485.
drĭep: 496.
dreptĭ: 563.
drept, nétid: 632 [ǫ] (2), 651.
drept; șăs: 482.
dript, șăs, întĭs: 494.
șăs, drept, ńétid: 479.
șăz‿driept: 488 * niétid ca mása [A revenit după întrebarea 376.]
șăs, drept: 490.
șîăs [teren], dreáptă [masa]: 480.
îi așăḑătúră-i șăs: 484 * [II] șăs, [K] întíns, niétid.
lușŭ, nétid: 639
lușŭ, [σ] nétid: 650.
lúču, [ǫ] drept, [D] néted: 670 * [Punînd întrebarea, anchetatorul a trecut mîna peste plăselele briceagului.]
lușós, néted: 643.
lučós, nétid: 653 [ǫ] (1).
lin: 625.
lin, néted: 633.
mŭáli, [ǫ] nétid: 553.
III. Răspunsurile cu formă feminină se explică prin faptul că anchetatorul, punînd întrebarea, a trecut mîna peste suprafața mesei.

ȘOLD, pl. „hanche"

[379]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC.)
ALR II MN 2224; ALRM II 125; AIS 135; ALMC 1302; ALS 23;
NALR: Olt. I MN pl. 9; Bn. I 133.
II. șold; șólduri: 471, 472, 489, 497–500, 504–505, 507 * îi ŭom șoldurós, cu șólduri mari; șoldurós, 508–516, 517 * șoldurósu [poreclă], 518, 519, 520 * mă dor șóldurili, 521–523, 524 * mă dŭári la șólduri, 525–529, 532–534, 535 * [D] cqápsâ 'talpa piciorului': an‿călcát cu cqápsa pi-o țăpúșî, 536, 537, 539 * șoldós; –dóș, 540, 541, 542 * zîs cî: văd ŭ‿șoldón, un iépuri, 543, 545, 546, 549 * [*] șî șŭáldi [pl], 550–552, 553 * șoldósu șî șoldilâ [porecle], 556–558, 560–562, 566–569, 571–590, 592, 593, 595, 596, 597 * stau cu mînă‿șold, 598–601, 604–607, 609, 611–613, 616 * am șoldit, 618,

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

619, 620 + șóldu kšórlui, 621 + "la porc [se zice] tot șold", 622, 624–628, 630, 632, 634, 638, 639, 643, 650 [ɛ], 653, 655, 657, 664, 668, 670.

șóldu[ə]; șólduri: 531 + ~ pišórlui, 602, 608 + ~ kšórlui, 636, 656, 661 + [ɛ] ~ pičuórului.

șuold; șuólduri: 466, 470, 491, 492, 495.

șoldᵘ; șólduri: 631, 644, 645, 660, 665.

șoldᵘ; șólduri: 594, 617, 640, 666.

șǫld; șǫlduri: 570, 610, 623.

șuold; șuólduri: 473, 486.

șuold; șuólduri: 475, 481.

șuold; șuólduri: 502, 595 + [II] șuold; șuólduri.

șuold; șuólduri: 530, 663 [ϱ].

șuóldᵘ; șólduri: 614, 649.

șoldᵘ; șólduri: 646, 651.

șuold; șuóldurᵘ: 461.

șuold; șuóldur: 462.

șuoldᵘ; șuóldurᵘ, șuóldur: 463.

șǫlduri, șuǫldîri [pl]; șuold: 464.

șuǫld; șuǫldur: 465.

șuold; șuóldur: 467.

șuold; șuóldur: 468 + șí uúmăru pičórii: uúmări [pl.], [II] șuold; șuólduri.

șuolt; șuólduri: 469.

șuoldᵘ; șuóldurᵘ: 474.

șuolt; șuólduri: 476.

șuold; șuóldur: 477.

șuold; șuóldur: 478.

șuóldu[ə]; șuólduri: 479.

șuold; șuóldurᵘ: 480.

șuóldu[ə]; șuóldur: 482.

șuold; șuólduri: 483 [ɛ].

șuóldu[ə], șuóldurᵘ: 484 + [II] șuold; șuólduri.

șuold; șuóldâ: 485.

șuoldᵘ; șuólduri: 487.

șuoltᵘ; șuóldur: 488.

șuold; șólduri: 490.

șuǫldu[ə]; șuǫldu: 493 + [II] șuold; șuólduri.

șuǫld; șuǫlduri: 494.

șuóldu[ə]; șóldurᵘ: 496.

șuóldu[ə]; șuóldurᵘ: 501.

șuold; șuólduri: 503.

șold; șólduri: 538.

șold; șólduri: 544.

șold; șólduri: 548.

șold; șóldurᵘ: 559.

șuold; șuólduri: 563.

șuold; șuólduri: 564.

șuóldur [pl.]; șuold: 565.

șolt; șólduri: 591.

șuóldu kišórulu; șólduri: 603.

șuoldᵘ; șuólduri: 637.

șoldᵘ; șóldurᵘ: 647 [ϱ].

búcâ; buĉ: 654.

búcə cúrulu; buš: 659.

búcə cúrulj; buĉ: 669.

búcə[ə], șoldᵘ; șólduri: 615 [ɛ] (1).

búcə cúrului, [ϱ] șold; șólduri: 633.

búcâ, [ϱ] șold; șólduri: 667.

spátə ĉišórlu; spéți di pišó... [K] di kišór: 554.

spátî, [ϱ] șold; șólduri: 635.

spátə kišórᵘlui; spéti: 662 + m-am lovit la ~.

mușk; ~: 658 [ɛ].

mușk, [ϱ] șold; șólduri: 648.

múșku kišuórulu; mușk, [D] șuold; șuólduri: 652.

șăzút; -zúturi, [ϱ] spáta pišórului: 629.

șăzút; [ɛ] -zúti, [ϱ] șólduri; șold: 641.

árburu kišórulu; dóuî árburi: 547 + șold; șólduri 'capătul osului care se simte în talie'.

púlpâ, [K] șold; șólduri: 642.

ȘCHIOP, pl. „boiteux"

[380]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici că e un om care a pățit ceva la un picior și merge așa? (IMIT.)

ALR I 71; ALRM I 105, 106; ALM 378; AIS 191, 196; ALPI 50; ALL 1101*, 1102; ALG 882; ALMC 1559; ALA 459; ALC 505; ALCo 203;

NALR: Olt. I MN pl. 9; Bn. I 127, LXXVI.

II. șkop; șkok: 489, 497–500, 504–506, 508, 509, 512, 513, 516, 518, 519, 521, 524, 528–530, 534, 536, 537, 539–551, 553, 556, 557, 560, 566–568, 579–591, 593, 595, 596, 598, 600–602, 604, 605, 608, 609, 612, 613, 617, 618 + [!] cotonóg; -nóẑ, 620 + [!] îi cotonóg; -nóẑ, 621, 626, 628–634, 636, 639, 642–645, 647–650, 653, 656, 657, 660, 662, 666–668.

șkop; șkopi: 472 + [×] șťop; șťopi, 517, 526, 532, 552, 559, 627, 655, 663, 670.

șkiop; șkiok: 531, 533, 535, 597, 622 + șontoróg "cel care șchiopătează toată viața", 624.

șkop; șkopi, [K] șkok: 511, 592, 599, 611, 635.

șkop; șkok: 510, 522, 523, 525.

șťuopᵘ; șťuopĉ: 462, 466, 486.

șkuop; șkuok: 502, 654, 658.

șkop; șkopk: 577, 578, 651.

șkuopᵘ; șkuok: 479, 487.

șkop; șkok: 507, 607.

șĉop; șĉoĉ: 569, 610.

șťop; șťopť: 574, 576.

șkopᵘ; șkok: 594, 614.

șkopᵘ; șkok: 603, 665.

șkuopᵘ; șkuok: 637, 669.

șkuop; șkok: 638 + șoldít 'vătămat la șold', 640.

șkuop; șkuopi: 659, 661.

șťuopᵘ; șťuopê: 461.

șťuopʰ; șťopť: 463.

șkǒp, șkop; șkopʰ, [ϱ] șkópî, [K] șkópi: 464 + calíc "care n-are picioare deloc".

șkopᵘ; șkuop: 465 [? pl].

șkop; șkopʰ: 467.

șťuop; șťuopť: 468 + [II] șťuop; șťuopť.

șťuop; șťuopĉ: 469.

șťuop; șťuopš, șkuop; șkuopi: 470 + [V] (1), [R] (2).

șkop; șkopi, [B] șťop; șťopĉ: 471.

șťuop; șťuopť: 473.

șkuop; șkopki: 474.

șkuop; șkopk: 475.

șťuopʰ; șťopĉ: 476.

șkuopʰ; șkok: 477.

șkuop; șkopki: 478.

șkop; șkuok: 480.

șťuop; șťuopk: 481.

șkuopᵘ; șkopki: 483.

șkop; șkopk: 484

șĉopᵘ; șĉopĉ: 485.

șkuop; șkok: 488.

șĉop; șĉopĉ: 490.

șťuop; sťuopťi: 491.

șkuop; șkopk: 492.

șĉop; șĉopĉ: 494.

șkop; șkok: 495 + [D] calíc [= care] ari-o híbâ.

șkop; șkopi, șkok: 496.

șkuopᵘ; șkok: 501.

șkop; șkopi, [K] șkok: 515.

șkiop; șkiopi, [K] șkok: 538.

șkupᵘ; șkok: 554.

șťuop; șťuopĉ: 555 + [II] șťuop, șťiop; șťopť.

șťop; șťoť: 558.

șťop; șťopi: 562.

șťuopᵘ; șťuopʰ: 563.

șkopᵘ; șkok: 564.

șťuopᵘ; șťuopk: 565.

șťop; șťok: 570.

șťop; șťoĉ: 572

șťop; șťopť: 573.

șťop; șťopk: 575.

șkop; șkopi, [D], [K] șkok: 606.

șkopᵘ; șkopᵘ: 615.

șkop; șkok: 623.

șkiop; șkiok: 646.

șkuopᵘ; șkuok: 652.

șkop; șkopi: 664.

șkop; șkok, șontoróg; -róẑ: 520, 527.

șkuopî; șťiopť, șuovîrnuóg [sg]: 482.

șĉop; șĉoĉ, șĉofîrnóg; -nóẑi: 503.

șkop; șkok, șovîrnóg; -nóẑ: 571 + [Ultimul termen are sens peiorativ.]

șkop; șkok, șovîrnóg; șovîrnóẑ: 619.

șkop; șkok, cotonóg; -nóẑ: 514.

șkop; șkok, cotonóg [sg]: 616.

șkop; șkok, șoldít; -díț: 561.

șkop; șkok, șoldít [sg.]: 625.

méri șuoldít, [ϱ] șkop; șkok: 493 + [II] șkuop; șkuok.

șoldít; -díți, șkop; șkopi, [K] șkok: 641.

PEDESTRU, pl. „pédestre"

[383]

I. [Întrebare directă] Ziceți pedestru?; la ce spuneți?

ALRM I 97; cf. ALR II 115;

NALR: Olt. I 117; Mar. I 142.

II. 1. pedéstru: 533 + "soldat infanterist", 535 + "infanterist", 620 + "om care merge pe jos, la armată", 632 + "la armată" [sens neclar].

pedéstru: 622 + "la armată, [cel care merge] pe jos".

pedéstru; -déștri: 492 + [Sens neprecis; a auzit pe la școală:] fac múștrâ pedéștri, 559 + "care face armată la infanterie".

pedéstrâ: 471 + trúpa ~ "trupe pe jos".

pedéstră: 606 + [A auzit în armată de] armátă ~.

piedéștri: 473 + "era un fel de armată, la Ștefan cel Mare".

pedéștri: 570 + [ɛ] ~ cári fâšá armátâ.

pedéstru; -déștri, pedestráș: 475 + [ɛ] "un fel de armată".

pedéstru, pedestráș: 477 + "cel care merge pe jos, la armată".

2. pedéstru: 529 + jandári pedéștri "unitáti di armátâ", 530 + jandári ~, 540 + "la armátâ, pe timpuri [erau] jandári pedéștri", 543 + unitáti di jandári.

pedéstru; -déștri: 498 + jandári pedéștri, 532 + jandári pedéstru, 542 + jandári pedéștri.

? + [numai în sintagma] jandármi pedéștri: 538, 635, 637, 638, jandári pedéștri: 564.

3. pedéstru; -déștri: 509 + mérẑi mult pi ẑos, 517 + [merge] pi ẑos, 546 + [merge] pi ẑos; [se zice] în cărț, 551 + cári merg pi ẑos.

piedéstru; -déștri: 480 + "se spune numai la carte: oameni care merg pe jos", 585 + "care umblă pe jos" [a auzit în armată].

pedéstru; -déștri: 470 + uom cári méri pi ẑuos.

pedéstru; pedéștri: 560 + călător "pe jos"; [mai frecvent, adverbial] "pe jos".

pedéstru: 664 + "cel ce merge pe jos".

?: 661 + "merge pe jos".

4. pedéstru; -déștri: 493 + "un călăreț de onoare din garda regelui".

piedéstru: 565 + iou auudấm di [ɛ] aiișta cári măsurî pămîntu; uo vini ~ [confuzie cu cadastru].

III. În celelalte puncte, cuvîntul nu a fost recunoscut. Răspunsurile au fost grupate după sensurile: 1. 'infanterist' (uneori, sens neprecis, dar referitor la armată), 2. 'jandarm pedestru', 3. 'călător pe jos, pieton', 4. două sensuri îndepărtate, în pct. 493 și 565.

Unii inform. au fost curioși să afle ce înseamnă. Explicîndu-li-se că poate fi vorba de '(un om) bolnav de picioare, care nu poate merge', unii subiecți au indicat termenul folosit în grai pentru această noțiune: uolócᵘ; -lóĉ: 463, uolócᵘ; ulóĉ: 468, uológ; uolóẑ: 478, uoluógᵘ; uológi: 483.

PEDEASTRĂ, pl. „pédestre"

[384]

I. [Întrebarea se referă la răspunsul obținut la întrebarea 383]: Dar dacă e femeie?

NALR: Olt. I 118.

II. [ɛ] pedeástrâ; pedéștri: 470 + [Sens neprecis].

pediástrâ; pedéstri: 546 + 'fiméii pi jos': tot în cărț [se folosește cuvîntul].

pedéstrâ; -déstri: 560 + [Sens neprecizat.]

[ɛ] pediástrî; pediéstri: 585 + "dar nu se poate, căci femeile nu fac armata".

III. Nu s-a pus întrebarea în punctele: 461–467, 474–480, 482–491, 494–496, 501–503, 554, 555, 564, 565, 654, 657, 661, 669.

În celelalte puncte, s-a notat că nu există termenul. Este evident că forma feminină a cuvîntului pedestru este necunoscută în Moldova. Răspunsurile obținute în cele patru localități sînt analogice după forma masculină.

(merĝ) REPEDE „(je marche) vite"

[385]

I. [Întrebare indirectă] Cînd te grăbești, cum zici că mergi?

NALR: Olt. I 119; Mar. I 138.

II. răpidi: 489, 498, 499 + mă grăbésc, 500, 508, 509 + merg în fúgâ, 510, 511, 512 + fug, 514, 516 + dau fúga s-aẑúng, 517 + în grábâ, 519, 520, 522 + ca trínu fug [!], 523, 524 + am mári grábâ, 526–528, 529 + dau fúga, 530–532, 534–537, 539 + am grábâ, 540, 541, 542 +

BCU IASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

daŭ fuga. 543 * țin tot ũ_suflet. 544, 545* în_grabă. 548, 551, 552, 557, 559, 568, 569, 572, 573, 575, 576, 581-584, 586, 590-592, 595, 596, 600 * mă grăgesc mai răpidi. 607, 608 * ~. răbdi. 609, 617, 619-623, 630, 631, 635, 639, 640, 643, 647 * ti grăgeșt' ?. 648, 649 * [*] răbdi. 652, 654, 655 * ~, răbidi. 658, 659, 662, 665, 667.

răpịdị: 556, 560, 561, 574, 588, 589, 593, 626, 637.

repidi: 627, 641, 642, 644, 650 * [ulterior] răpidi. 651, 657, 661 * yino măị mai repidi!. 668.

răpidi: 504, 505, 525, 597, 599, 638.

rĕpidi: 475, 506, * daŭ fuga, 513, 521 * daŭ fuga, 546, 553, * fug s-ažung.

răpidi: 507, 518, 549, 571.

repidi: 550, 558, 587, 614.

răpidi: 502, 547, 598.

repịdi: 471, 567.

rịepidi: 477, 487.

rebidi: 615, 656.

rebidi: 632, 653.

răpịdị: 466 [*] mẹrĕ jutị.

repịdị: 468 * [II] repịdị, jutị, tari.

repede: 472.

rịepidị: 474.

repidị, [AL] rębdị. 476.

răpịdịă: 478.

rịepidi: 479.

rịepidi: 480 * saŭ, na, cari merị mai rịebdi, dịși c-ŭo mărs tot ŭo fugă.

răpịdi: 482 * ma grăbgesc, mărg răpidi ŭor saŭ ma duc răpidi.

măị rịepidi: 484 * ma duc ~. [I] răpidẹ, fugą, răpidi.

răpịgị: 485.

răpịda: 486.

(mịerg) rịepide-atunčą: 488.

repidĕ: 490.

răpịgị: 491.

răpịdị: 494.

repidi: 495.

răpịdị: 496.

răpidị, [AL] răbdi: 501.

răpidi: 503.

repidị: 515.

răpida: 554.

răpịdị, [AL] măị răpị saŭ mă grăbịesc: 555 * [II] grăbnic, răpidi.

răgidi: 562.

răpidi: 564.

rịepidị: 565.

răpidi: 570.

rapede: 602.

repidi: 610.

răbdi: 611.

răbdẹa: 616.

răpidị: 625.

răbidịa: 628.

repedi: 629.

repidi, [K] răpidi: 633.

[AL] rębdi: 636.

răpidi: 645.

repidi: 660.

repdi: 663.

răpidi: 666.

repidi: 669.

repidi, juti: 566, 585.

răpidi, juti: 594.

răbidi, juti: 646.

răpidi, fuga: 603, 604, 606.

răpidẹ saŭ fuga: 465. repidị, fuga; juti: 481.

răpịdẹ, fuga: 483.

răpidi, fuga: 493 * [II] răpịdị.

repidi, fuga: 497.

răpidi, fuga: 605.

răpidi, fuga: 634.

fuga, răpidi: 538, 601, 618.

fuga, răpịdẹ: 461.

fuga, rịepidị: 473.

fuga, răgịdị: 492.

fuga, răpịdị: 563.

fuga, răpidẹa: 612.

fuga, repidi: 613.

jutị: 464, 467.

juti: 579, 580.

jutĕ: 463.

jutị: 664.

jute: 670.

jutị, răpịdị: 469.

juti; răpidi: 533.

jute, răpede: 578.

jute, fuga: 470.

grăgitŭ, [O] răpidi: 624.

jutĕ, fuga, răpịdẹ: 462.

jute, fuga, repịdị: 577.

(merg) ÎNCET
„(je marche) lentement"
[386]

I. [întrebare indirectă]: Dar, cînd nu mergi repede (se folosește răspunsul de la întrebarea 385), cum zici că mergi ?

ALR I 103; ALRM I 141;

NALR: Olt I MN pl. 9.

II. încetu: 497-499, 507, 509, 511, 512, 514, 517, 519-521, 523, 530, 532, 534, 539, 541-546, 548-555, 556-558, 561, 566, 573, 574, 576, 577, 581, 588, 596, 600, 604, 609, 612, 616, 621 * mai ~, 623, 624, 628, 649, 656, 665.

încet: 472, 505, 508, 515, 518, 522, 524-526, 535, 536, 538, 540, 559, 560, 562, 564, 567, 568, 575, 589-591, 593, 599, 607, 611, 619, 620, 622, 625-627, 629-631, 634, 635, 638-640, 644, 646-648, 655, 658, 667.

încĕt: 473, 516, 579, 585, 632, 633, 637, 641, 642, 651-654, 657, 661-663, 666, 669.

încetu: 477, 478, 486, 487, 491, 503, 466.

încetu: 489, 504, 506, 510.

încet: 584, 602, 615, 645, 595.

încetŭ: 592, 614, 650, 659.

încet: 470, 494.

înșetu: 479, 490.

încet: 495, 502.

încetu: 529, 660.

încetu: 547, 668.

înșetu: 569, 587.

înșetŭ: 461.

încetu: 464.

încetu: 465.

încetu: 469 * [O] încătinel, audzăm mŭoșnịegi.

încet: 474.

încĕtu: 475.

încetu: 476.

mịerzi-nșetu: 480.

încet: 481.

încet: 483.

înșetu: 485.

încetŭ: 492.

înșetu: 493 * [II] încet.

înșetu: 496.

încetu: 500.

încet: 513.

încet: 528.

înșet: 554.

înșetu: 555 * [I] îngăduịit, dĭ voịi, îm_voịi, îm_pas liniștit.

înșet: 563.

încet: 565.

încetu: 570.

înșet: 582.

înșet: 583.

încet: 586.

înșetŭ: 594.

cu_șetu, [R] încet: 598.

înșetu: 603.

încet, încetu: 608.

încet: 610.

maị_incet: 636.

încet, încet: 643.

încetuț: 484 * [I] încetị.

încetișor: 578.

încetinel: 670.

încet, dămol: 531, 533.

încetu, domol: 572.

încet, domol: 664.

încăt, lin: 463 * [O] cîtịinăș * se zice în Maramureș*.

încĕt, maị lin: 467.

înșet ŭor saŭ măị lin: 482.

încet, la pas: 527.

încetu, încet, în voịi: 537.

înșet, agalị: 571 * (2) ‛încet, din cauza unei boli, slăbiciuni sau supărări'.

încet, lento: 605.

încet, aleni: 617.

încetu, numa cîn șî cîn, [O] cîtinel: 462.

aleni, înșet: 501.

alene, cu_șetu: 597.

liniștit, încet: 471.

mai dim_voịi: 488.

moali: 580.

la voịi, încet: 601.

la pas, încetu: 606.

la pas, încet, [K] încet: 613.

dămol, încet: 618.

cîtinịel: 466 * [*], [O] (= mẹrĕ pi-nșetịșoru).

potrivit, normal, [O] încet: 468 * [II] încet.

PAS, pl. „pas"
[387]

I. [întrebare indirectă] Ce este de aici ... pînă aici, cînd faci o dată așa ? [GEST]

ALR II MN 2242; ALRM II 134, 135; ALM 335;

NALR: Olt. I MN pl. 9.

II. pas; paș: 464, 465, 472, 489, 493, 496-498, 499 * îi șî ŭobiịect di măsurat, 500-506, 507 * sî măsuạră cu pasu, 508-522, 523 * sî măsură pămîntu cu pasu, 524-528, 529 * îi ș-o măsură di pămînt, 530-543, 544 * sî măsuạră pămîntu cu pasu, 545-548, 549 * sî măsură pămîntu cu pasu, 550, 551 * înainti sî măsură cu pasu, 552 * măsurăị înainti pămîntu, 553, 554, 555 * [O] um_paș dẹ bătrîni măị dĭmult, 556-561, 563 * [O] "se mai zice și ŭom_paș", 564, 566-569, 571-573, 575, 579-593, 595-602, 604-613, 616, 618-627, 629-634, 636-640, 642, 644-647, 651, 654-656, 661-663, 666, 667, 669.

paș; ~: 461-463, 466, 468, 469, 473-482, 485-488, 490-492, 494, 495, 562, 570, 574, 576-578, 641.

pasŭ; paș: 614, 615, 617, 635, 648-650, 659, 665, 668.

pas; paș: 594, 643, 653, 658.

pas; pașị: 657, 660, 664, 670.

pas; paș: 603, 652.

paș; paș: 467.

pas. [V] paș; paș: 470.

pas; paș: 471.

paș; ~: 483.

paș; paș: 484 * [II] paș; ~.

paš. [K] paș; ~: 565.

pas; paș: 628.

PULPA PICIORULUI, pl
„mollet"
[395]

I. [întrebare indirectă] Dar la partea asta tot cărnoasă (INDIC) dintre genunchi și gleznă ?

ALR II MN 2251; ALRM II 136; ALF 1854; AIS 159*; ALL 1105; ALG 875; ALMC 1319; ALA 554, 1209;

NALR: Olt. I MN pl. 10; Bn. I 131.

II. pulpa kișorulu; pulpili [pl]: 489, 497, 499, 500, 511-513, 518-521, 524, 526, 528-530, 534, 539, 541, 543, 545, 551, 552.

pulpi; pulpi: 536, 550, 558, 562, 567, 580, 585, 586, 590, 591, 601, 604, 605, 649, 651, 658, 668.

pulpă; pulpi: 487 * [după sg.] la kișor, kișorlu. 509, 516, 532, 544, 549, 555, 568, 570, 619, 627, 645, 667.

pulpă; pulpị: 502, 556, 560, 561, 574, 579, 592, 593, 597, 637.

pulpă; pulpị: 471, 472, 498, 508, 588, 643.

pulpi; pulpị: 540, 573, 582, 596.

pulpa kișorulu, pulpă; pulk: 504, 506, 515.

pulpî; pulpị: 557, 571, 584.

pulpî; pulpe: 595, 603, 615.

pulpa kșorului; pulpi: 606, 608, 620.

pulpă; pulpị: 470, 654.

pulpa kișorulu; pulpili [pl]: 510, 523.

pulpa kịșorului; pulpị: 531, 622.

pulpa kșorlu; pulpi: 547, 618.

pulpa kișorulu; pulpi: 559, 566.

pulpă; pulč: 572, 576.

pulpa kịșorului; pulpi: 599, 611.

pulpî; pulpị: 635, 650.

pulpa_pčorịuị; pulpčị: 461.

pulpa pčorului; pulpčị: 462.

pulpă; pulpčị de pčicor: 463.

pulpă; pulpi: 464.

pulpa pịșorịuị; pulpẹ: 465.

pulpa pčișorului; pulpčị: 466.

pulpî; pulpi: 467.

pulpa pịčorịuị; pulč a ~: 468 * [II] pulpa pčičorului; pulpč.

pulpă; pulpč: 469.

pulpă; pulpč: 473.

pulpă pičorịuị; pulpi: 474.

pulpa čičorului; pulpe: 475.

pulpa pčișorului; pulpč: 476.

pulpa kișorului; pulpi la kișuări: 477.

pulpă; pulpị: 478.

[L] pulpa kișorului; pulpi: 479.

pulpă; pulpị: 480.

pulpa pkičorului; pulpe: 481.

[L] pulpa pkičorulụẹ; pulpkị: 483.

pulpa [a]; pulpi: 484 * [I] pulpa pkičorului; pulpk.

pulpa pčișorului; pulč: 485.

pulpă; pulpe, pulpčị: 486 * [după sg.] la pčŭor.

pulpa pịșorịu, [K] a kịșorịu; pulpẹ di kịșor: 488.

BCU IAȘI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

púlpa pčįšór^ului̯; púlpči̯: 490.
púlpa pčišórului̯; pulpč: 491.
púlpâ, púlpa kišór^ului̯; pul'k: 492.
púlpa kįšórlu; púlpi̯: 493 + [II] púlpa kišór^ulu; púlpi̯-a kiš^uór^ulu.
púlpa pčišór^ului̯; pulpč: 494.
púlpă; púlpi̯: 495.
púlpa [ə]; púlpi̯: 501.
púlpa čįšórului̯; púlpi̯: 503.
púlpa kišórulu, púlpâ; púlpi̯: 505.
púlpa kičórulu; púlpili [plə]: 507.
púlpa kišórulu; púlpili [plə], pulpâ; pulk: 514.
púlpa pišórulu; púlpili [plə]: 517.
púlpa kišórulu, púlpâ; pulpi: 522.
púlpa kišórulu; púlpili [plə], púlpâ; púlpi̯: 525.
púlpa kišórulu, púlpâ; púlpi: 527.
púlpa kįšórului̯: 533.
púlpa kišórului̯; púlpi: 535.
púlpâ, púlpa kšórlu; púlpi̯: 537.
púlpa kišór^ulu; pulpi: 538.
púlpâ; pulpi, [K] púlpi: 542.
púlpa kišórulu; púlpili [plə.], púlpâ; púlpi: 546.
púlpa kišór^ului̯; púlpi̯: 548.
púlpa ťįšór^lu; púlpi̯ ťįšór: 554.
púlpa pįšórlui̯; dǫuâ pulč la pčǫári̯: 555 + [II] púlpa [L] pčišórului̯.
púlpa ťįšórlui̯; pulči: 563.
púlpa kišórulu; púlpi̯: 564.
púlpa ťįšórlu; púlpi̯: 565.
púlpî; pulpi, [K] pulč: 569.
púlpâ; pulpk: 575.
púlpă; púlpę: 577.
púlpâ; púlpę: 578.
púlpa kišórulu, púlpî; púlpi: 581.
púlpa kišórulu; pulpi: 583.
púlpa kišórului̯; púlpi: 587.
púlpâ; púlpi̯: 589.
púlpa [ə]; púlpi: 594.
púlpa kišórlu; púlpi: 598.
púlpa kįšórulu di žos; púlpi: 600.
púlpa kišórului̯, púlpâ; púlpi̯: 602.
púlpa kišórulu; púlpi: 607.
púlpa kšórlu; púlpi di kšor: 609.
púlpa čišórulu: 610.
púlpa kšórlui̯; púlpę: 612.
púlpa kišórului̯, púlpî; púlpi: 614.
púlpâ; púlpi: 617.
púlpa kšórlui̯; púlpi̯: 621.
púlpa kšórului̯; púlpi: 623.
púlpa kįšór^ului̯; púlpi: 624.
púlpâ; púlpi: 625.
púlpa kišórului̯; púlpi̯: 626.
púlpa [ə]; púlpi̯: 631.
púlpâ; púlpe: 632.
púlpâ; púlpi̯: 636.
púlpa [ə]; púlpi̯: 638.
púlpa [ə]; púlpę: 641.
púlpa [ə]; púlpi: 644.
púlpî; púlpi̯: 647.
púlpâ; pulp^i: 652.
púlpâ; púlpe: 653.
púlpă; púlpe: 655.
púlpa [ə], púlpâ; púlpi: 656.
púlpă; púlpi̯: 657.
púlpa pič^uórului̯; púlpi̯: 661.
púlpa kišórul^ui; púlpi: 662.
púlpâ; púlpi: 663.
púlpa pičórului̯; púlpi̯: 664.
púlpa [ə]; púlpi: 665.
púlpa kičór^ului; púlpi: 669.
púlpa [ə]; púlpe: 670.
púlpâ, múșk; púlpi: 616.
púlpa, [K] múșku piš^uórulu; mușk: 659.
mușk^u; mușk: 615, 630, 660, 666.
mușk; ~: 629, 634.
mușk^u; mușk: 633.
múșťu pkįšórlui̯; mușť ^uor sau dǫuâ múșťi: 482.
mușk, [K] púlpî; púlpi: 648.
mușk, [K] púlpa la kiš^uór; púlpi: 646.
mușk, [K] púlpâ; púlpi̯: 642.
mușk, púlpi̯: 628 + [*] púlpâ [apoi pl. dat de I].
mácrą, púlpa kičórlu; púlpi̯: 496.
ʒícri, ʒícrili di̯_la pišór; ~ kįšuári̯: 639.
ʒícrâ; ʒícri: 640.

COAPSĂ, pl. „cuisse"

[396]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la partea asta cărnoasă (INDIC.) dintre genunchi și șold ?

ALR I 56; ALF 370; AIS 161; ALL 1106; ALG 874; ALMC 1315; ALC 597;
NALR: Olt. I 122; Mar. I 133; Bn. I 132.

II. mușk; ~: 498, 509 + múșki di la kišór, 511, 515 [ɛ], 520, 523, 531, 543, 544, 550–553, 556, 557, 560, 568, 578, 580–582, 584, 587, 589–591, 595, 596, 604, 613, 626, 642, 658.
mușk^u; mușk: 594, 603, 630, 645 [L], 653, 660, 667.
mușť; ~: 476, 558, 572, 574.
múșku [ə], mușk; ~: 567, 577, 592.
múșku [ə]; mușk: 644, 647 [ǫ], 669 [ɛ].
mușk; ~: 472, 478.
múșki [plə.]; mușk: 559, 605.
múșťi [plə]; mușť: 463.
mușk; múșki [n.]: 464 [? pl].
mușk^u [ə.]; múșki [n.]: 467 [? pl.].
mușť; múșťi, [K] mușť [n.]: 468 + [II] múșťi pčičórului̯; mușť.
múșťiu [ə]; múșťiuri: 469.
múșťu [ə]; mușč, mușš: 554 + [D] "ș^uold: ș^uolduri, spáta-i̯ înăúntru și uósu-i̯ șuóldu; pe spată sînt bucile, fúndu, [D] ^hármuri se spune la carnea asta [arată coapsa]; se zice și la vite: ármu di sus, arm".
múșťu [ə]; múșťuri: 562.
mușči; mușč: 563 + [D] "ármuri se zice la șoldurile de dinapoi la cal".
mușťi; ~: 555 + [D] "ármuri, i̯-o rupt lúpu ármur'li dinnapói̯ [la o oaie] = oasele de la șolduri, ieșite în afară".
mușč; ~: 569.
mușť; ~: 570 [ɛ].
múșťu [ə]; mușť: 573.
mușk; ~, múșkuri: 583.
mușk^u; mușk: 641.
mušč, múșku_pčórlu; mușť: 461 + [D] árma pčórlui̯, pári-c-a^uudžm, da nu șťu.
múșku [ə]; múșku pkičórlui̯; mușk^u: 483.
mușk; ~, púlpâ; púlpi: 508, 530.
mușk, púlpâ; púlpi: 633.
mușk; ~, púlpâ; púlpi, [V] bráțu kišórulu; bráțili ~: 549.
mușť, [ɛ] púlpa pčįšórului̯ di̯ sus; púlpči̯: 490.
mușk^u; mușk, púlpa di sus: 648.
múșťu [ə]; mușť, cuápsâ; cuápsi: 576.
múșku kšórlu; mușk: 609, 618.
múșku kišórului̯; mușk la kišuári: 477.
múșku pkišór^ulu; mușk: 492.
múșku kiš^uór^ulu; múșkuri: 493 [II].
múșku kįšórlu; mușki: 496.
múșťu čišórului̯; mușťi: 503.
múșku pišórulu; múșki ~: 526.
múșkiu kįšórului̯: 533.
[?][*] múșku kšórlu; múșkuri: 537.
múșkiu kišór^ului̯; mușk: 548.
múșku kįšórlu; mușk: 598.
múșku kišórulu; mușk: 600 + [D] cǫápsa mînilor 'omoplat'.
múșku kišórulu; mușk: 607.
múșku kšórului̯; mușk: 608.
múșču čišórulu: 610.
múșku kišórului̯: mușk: 611.
múșki kišórlui̯; mușk: 612.
múșku kšórlui̯; múșkuri: 620.
múșkiu kįšór^ului̯; mușk la kįšór: 624.
múșku kiš^uórulu; mușk: 638 [ɛ].
múșku kišórului̯: 649 [ɛ].
múșku pičórului̯; múșkuri: 664.
múșku pičórului̯; mușk: 670.
múșku kičórului̯, mușk; ~: 579, 585.
múșki kišórului̯, mușk; ~: 571.
múșku čičór^ului̯; múșkuri, [K] mușki, ármu čįčórului̯; ármi̯: 475 + (2) 'piciorul de la genunchi cu tot cu șold'.
múșku pkįšórlui̯; mușk, [D] ármor, ármoru [ə]; ármuri: 484 + (2) 'partea din spate a coapsei': [un lup] i̯-o rupt [pe un cîine] di̯ ármoru pkįšórlui̯, [II] ármu pičórului̯: ármi̯ di pičór.
múšču pčįšórulie; mušč, [D], [B] ármu pčįšóruli̯; ármie: 485 + (2) 'partea din spate a coapsei'. [Inform. susține că e un cuvînt nemțesc.]
[ɛ] múšťu pįšórlu; mušť di pčǫári, [D] ármuri, ármuri: 555 + (2) 'partea de dinapoi de la genunchi în sus, partea din spate a coapsei'. [D] mă dor ármurli la pčǫári [= tendoanele de la genunchi în sus, în partea dinapoi], [II] [ɛ] púlpâ.
múșču pčišór^ului̯, cuápsą; cops, [K] cuápsâ: 494.
múški șuóldului̯; mušk: 501.
múșki̯ șóldului̯: 535.
múșťu di sus; mușťi, [D] ármuru [ə]; ármuř: 482 + (2) [se numește așa] "numai partea de dinapoi a coapsei; așa se spune și la vită".
púlpâ; púlpi: 489, 499, 507, 510, 512, 513, 516–519, 532, 541, 542, 545, 646.
púlpâ: 502 [ɛ], 616 + duar nu-s médic [!], 628 [*].
púlpâ; púlpi̯: 539, 640, 666.
púlpâ; pulpi: 521, 534.
púlpâ; púlpi̯: 593, 602 [ɛ].
púlpî; púlpi: 614 [ɛ], 634.
púlpâ; pulpť: 473.
púlpâ; pulk: 506.
púlpâ; púlpi̯: 639.
púlpâ; púlpi: 656.
púlpî, púlpa kišór^ulu di sus; pulpi: 538.
púlpî, púlpa mári: 631.
púlpî, púlpa di sus, púlpa kšórlui̯; púlpi, [R] mușk: 606.
púlpâ, [K] múșku [ə]: 636 + vîna kičórului̯, o fústâ scúrtâ pî_la vîna kičórului̯.
púlpî; púlpi, mușk; ~: 651.
púlpâ; púlpi, mușk; ~: 661.
púlpă, múșki piš^uórulu; mușk^u: 637.
púlpa [ə], múșku kišórlu; mușk: 652.
púlpâ; púlpę, múșku kičórului̯: 657.
púlpâ; púlpi, brațára kišórulu: 546.
púlpa di sus; púlpi: 480, 566, 654.
púlpa di sus, púlpi ~: 487.
púlpa [ɛ] de sus: 655.
púlpa di sus^u: 668.
púlpa di̯ sus; púlpi̯, [B] bráțu kišórulu; bráțâ: 561 + [*] mușk; ~.
púťpa di sus ą pįčórlui̯; púťpę: 465.
púlpa di̯ sus a pkičórului̯; púlpę: 481.
púlpa di sus a kšór^ului̯: 621.
púlpa kįšórulu di sus: 540.
púlpa kšórlu di sus: púlpi: 547 + [În partea de sus] árburu [ə]; árburi [plm.].
púlpa kišórului̯ di sus; púlpi: 599.
púlpa kšórului̯ di sus; púlpi: 623.
púlpa kišórului̯ di sus: 665.
púlpa kiš^uórului̯; púlpi: 635.
púlpa kiš^uórulu; púlpi: 659.
púlpa kįšórului̯, púlpa mári̯; púlpi̯: 615.
púlpa bráțului̯; pulpč: 491 + brať [= partea piciorului de la genunchi pînă sus].
púlpe dinapói̯; púlpili ~: 500 + la șpitál îi̯ zîši cuápsâ; ~.
púlpa di̯-asúpra ženúŋkului̯; púlpi: 536.
pulpánu [ə], pulpán; -páni: 650 [ɛ].
pulpánâ ?: 627 [ɛ][?].
cuápsâ; ~: 505, 514, 527–529, 564, 575.
cǫápsâ; ~: 470, 617.
cuápsâ; ~: 524, 525 + "doctorii zic așa mai mult".
cuápsâ; cuápsi̯: 471.
cuápsă; ~: 486.
cuápsâ; ~, púlpâ; pulk: 504.
bráțu kįšórlu; bráțî: 493 + [D] "árburu pįšórlu; ármuri [plə], but; [se zice] la partea dinapoi a piciorului la porc".
bráțu kičórului̯; bráțî: 586.
bráțu kišórulu: 588.
mácra kišór^ulu; mácri̯: 479.
mácra kišórulu; márșili ~: 497.
mácra di̯ sus di žänúŋk; mác^urie: 488.
ș^uold; ș^uolduri: 495.
arm; ármuri: 597 + [*] "la Rădeni, tot arm; ármuri, ármu kšórlu". [a auzit și de cǫápsă, dar nu știe ce sens are].
búca kišórulu, búcâ; buś: 522 [ɛ].
bulán [!]: 643.
?: 663 + nu-i̯ tot púlpâ ?
?: 629 + tot ũ_fel di mușk.
[ɛ], [ǫ] pártia din_spáti̯-a kišórului̯: 662.
?: 466 + di̯-asúpra žanúnčului̯, suot încii̯itúră.
?: 462 + [D] cǫápță; ~.
?: 601, 619, 622, 625, 632.
–: 474.

TALPĂ, pl. „plante du pied"

[397]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la partea asta a piciorului (INDIC) pe care calcă omul?

ALRM I 91; ALM 439; ALA 1144;

NALR: Olt. I MN pl. 10; Mar. I 134.

II. tálpâ; tălk: 489, 497–500, 504–506, 508–513, 515–519, 521–525, 527, 528, 529 + dráculuį îį maį zîši tálpa įáduluį [!], 533, 534, 539, 542, 543, 545, 547, 549, 551, 553, 560, 561, 568, 578, 588, 589, 619, 621, 630, 633, 638, 641, 642, 644–646, 652–654, 657, 661.

tálpî; tălk: 536, 566, 567, 571, 582, 583, 585, 590, 591, 594–596, 601, 603–605, 611, 613, 614, 620, 634, 649, 651, 662, 668.

tálpâ; tălpį: 470, 507 + tálpa įádulu îį drácu [!], 530, 532, 544, 546, 552, 592, 615, 636, 637, 659, 660 + cu sácu kįšóruluį, 663, 666, 669.

tálpâ; tălpį, [K] tălk: 526, 570, 593, 597, 599, 606, 609, 618, 639.

tálpa [a], tălk: 600 + (1) kišórulu, 608 + (1) kšórluį, 612 + (1) kšórluį, 622 + (1) kįšóruluį, 624 + (1) kįšóruluį, 628, 631.

tálpî; tălpį: 558, 559, 562, 573, 580.

tálpa [a]; tălpį: 548 + (1) kįšórluį, 627, 665 + (1) lábi.

tálpî; tálpi: 581, 584, 587.

tálpă; tălpćį: 466, 476.

tálpâ; tălpć: 469, 472.

tálpă; tăl'k: 478, 495.

tálpâ; tăl'k: 492, 602.

tálpâ; tálpį: 556, 564.

tálpî; tălpį, [K] tălk: 557, 598.

tálpâ; tălć: 572, 576.

tálpâ; tălpk: 575, 577.

tálpâ; tălpį, tălk: 615, 640.

tálpî; tălpį, [K] tălk: 623, 635.

tálpâ [a]; tălpćî: 461.

tálpă; tălpćį: 462.

tálpă, tălpć: 463.

tálpâ; tălpį: 464.

tálpă pįćóruluį, tălp: 465.

tálpį [pl]; tálpă: 467.

tálpa pįćórį, tălt: 468 + [II] tálpa pįćóruluį; tălpk.

tálpâ; tálpį, [B] tălpć: 471.

tálpâ; tălpć: 473.

tálpă; tăl'kį: 474.

tálpă; tăl'kį: 475.

tálpă; tălkį: 477.

tálpâ; tăl'kį: 479.

tálpă; tălpį, tăl'k: 480.

tálpâ; tălk: 481.

tálpa [a]; tăl'kį: 483.

tálpă; tălpį: 484 + [II] tálpă; tălpkį.

tálpă; tălpć: 485.

tálpă; tălpćį: 486.

tálpâ; tăl'k: 487.

tálpă, tălpʰ, [ǫ] tálpę, [D] tăl'k: 488.

tálpâ; tălpćį: 490.

tálpâ; tăl[illegible]: 491.

tálpî, tăl'k: 493 + [II] tálpâ; tăl'k.

tálpa pćįšóruluį; tălpć: 494.

tálpă; tăl'kį: 495.

tálpă; tăl'k: 501.

tálpâ; tăl'k: 502.

tálpă; tăl'ćį: 503.

tálpâ; tálpi, [K] tălk: 520.

tálpa kįšóruluį; tălpį, tălk: 531.

tálpa kšórlu; tălpį, [K] tălk: 537.

tálpâ; tălpį, tălk: 540.

tálpî; tălpį, [ǫ] tălk: 550.

tálpă; tálpį: 554.

tálpâ, tálpa pįšórlų; tăl'ć: 555 + [II] tálpă; tălpį; tălpć.

tálpâ; tălćį: 563.

tálpă; tăl'ć: 565.

tálpî; tălć: 569.

tálpâ; tălć: 574.

tálpâ; tálpį, [K] tălk: 579.

tálpî; tălpį, tálpi, [V] tălk: 586.

tálpį; tălk: 607.

tálpa ćîšórulu, tálpâ; tălć: 610.

tálpâ, tálpa kšórluį; tălk: 617.

tálpî; talpį, [K] tălpį, [K] tălk: 625

tálpâ; tălpį, [E] tălk: 626.

tálpâ; tălpį: 629.

tálpâ; tălpį: 632.

tálpâ; tălpį, [ǫ] tălk: 643

tálpî; tălk: 647.

tálpî; tálpį: 648.

tálpî; talpį, [K] tălk: 650.

tálpa lábi; tálpį: 655.

tálpâ; tálpi: 656.

tálpî; tălpį, tălk: 658.

tálpâ; tălk: 667.

tálpă; tálpe: 670.

tálpâ; tălk, lábâ; lăbį: 514.

tálpa kįšórᵘluį; tălk, lába kįšórᵘluį; lăbį: 538 + úmblî cu tălkili gǫáli 'desculț'.

tálpâ; tălpį, lábâ; lăbį: 664.

lába kįšóruluį; lábi: 535.

lábâ; lăbi, tálpâ; tălpį: 541.

căpúță, [ǫ] tálpa kįšórlų; tăl'k: 482.

III. Vezi h. XCI.

CĂLCÎI, pl. „talon"

[398]

I. [Întrebare indirectă] (INDIC.)

ALRM I 90; AIS 165; ALMC 1322; cf. ALM 839;

NALR: Olt. I MN pl. 10; Mar. I 135; Bn. I 134, LXXXI.

II. călcăį; -căįi: 499, 504, 506, 510–514, 516 + șî plúgu ári călcăį, 517, 519, 521, 523, 526, 528, 529, 531–535, 537, 539–547, 549, 550, 552, 558, 559, 562, 580, 581, 584, 586, 590, 596, 598, 599, 601, 604, 614, 618, 619, 627, 633, 636, 639, 642, 643, 646, 648, 649, 651, 652, 654, 658–662.

călcăį; -căįį: 505, 515, 522, 524, 525, 527, 530, 538, 548, 556, 560, 561, 566, 568, 582, 583, 585, 588, 589, 592–594, 597, 606, 608, 609, 611, 612, 617, 637, 670.

cálcîį; -cîįi: 565, 569, 605 + mă dųári-n călcîį "nu-mi pasă [!]", 620–622, 624, 628–630, 632, 635, 653, 655, 665.

călcăį; -căįĕ: 498, 500, 509, 518, 520, 551, 553.

călcăį; -căįę: 557, 567, 570, 579, 595, 602, 603.

călcăįᵘ; -căįi: 634, 650, 668, 669.

călcîį; -cîįį: 470, 574, 575.

călcăį; călcăįĕ: 489, 497, 507.

călcăį; -căįį: 462, 610.

calcăį; -căįį: 469, 495.

calcăį; -căįi: 479, 502.

călcîį; -cîįe: 486, 571.

călcîį; -cîįĕ: 572, 578.

călcîį; -cîįę: 573, 577.

călcăį; -căįį: 625 [L], 641.

călcăįų [a]; -căį: 461.

călcîį, -cîįĕ: 463.

calcăį, catcăįi: 464.

catcîįį [sg]; catkęįę: 465 [? sg]

calcăį; -căįį: 466.

catcăį; -căį: 467 [? pl].

calcăį; -căįi: 468 + [II] calcăį; -căįį.

călcăį; -căįį: 471.

călcăį; -căįę: 472.

calcăį; -căįurį: 473.

catcîįu [a]; cătcăįį: 474.

calcău; catkęįę: 475.

călcăį; -kęįi: 476.

calcăį; -kęįį: 477.

calcăį; -kęįį: 478.

calcău; calkęįă, [ǫ] calkęįę: 480.

calcîį; -cîįi: 481.

călcîįų [a] călcîįi: 482.

călcîįų [a]; călcîįi: 483.

călcîį; ~, [ǫ] călcîįi: 484 + [II] călcîį; -cîįę -cîįį.

călcîį; cîalcîįĕ: 485.

calcăį; -kęįį: 487.

calcăį; -căįį: 488.

calcîį; călcîįĕ: 490.

călcîį; calcîįi: 491.

călcîįu Pkišórᵘluį; călcîįi: 492.

călcăįų [a]; călcăįi: 493 + [II] călcăį; -căįį.

calcîį; -cîįį: 494.

călcăįu [a]; călcăįi: 496.

călcăį; -căįį: 501.

călcăį; călcăįĕ: 505.

călcăį; călcăįį: 508.

călcăį; -căįi: 536.

călcăįu [a]; -căįį: 554.

calcîį; ~: 555 + [II] călcîį; -cîįi.

calcăįį; -căįĕ: 563.

călcăį; -căįi: 564.

călcăįu [a]; -căįi: 587.

călcîį; -căįi: 591.

călcăįu [a]; -căįį: 600.

călcăį; -căi: 607.

călcăį; ~: 613.

călcăįų; -căįį: 615 + [(1) poate fi și a].

cîlcăį; -căįi: 616.

călcîį; -cîį: 623.

călcîį; călcîįį: 626.

călcăįᵘ; -căi: 631.

călcăį; -căįį: 638.

călcîįᵘ; -cîįi: 640.

călcăį; -cîįi: 644.

călcăį, [K] călcăįᵘ; călcăįį: 645.

călcăį; -căįĕ: 647.

călcăįu [a]; călcăįi: 656.

călcăį; -cîįį: 657.

călcîį; -cîįį: 663.

călcăįᵘ; -căįį: 664.

călcîįᵘ; -căįi: 665.

călcăįᵘ; -cîįi: 667. –: 576.

III. Vezi h. LXXXIX.

BOLNAVĂ, pl. „malade"

[426]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e femeie? (Vezi întrebarea la h. 92.)

NALR: Olt. I MN pl. 10.

II. bólnavâ; bólnavi: 498, 506–514, 517–521, 523, 524, 526, 529, 530, 532, 534, 539, 541–546, 549, 553, 627.

bolnávâ; -návį: 471, 515, 555, 561 + [~] bolnáẑį [pl], 579, 593, 597, 598, 600, 605, 617, 637, 638, 654, 661, 664, 669.

bolnávî; -návi: 533, 547, 550, 566, 584, 585, 594, 601, 604, 608, 613, 618, 649, 651, 658.

bolnávâ; -návi: 489, 500, 504, 522, 528, 531, 599, 609, 629, 630, 633, 640, 667.

bólnavî; bólnavi: 557, 562, 581, 582, 590, 619, 623.

bŏlávâ; -lávi: 615, 639, 641–643, 656, 660 + "nu pot să-l bag pe y [!]".

bųálnavâ; bųálnavį: 503, 568, 572, 574, 592.

bŏlávî; -lávi: 635, 648, 650, 658, 662.

bolnávî; -návį: 535, 540, 571, 620.

bųálnavî; bųálnavi: 567, 583, 596, 614.

bųálnâvâ; bųálnâvį: 481, 494, 564.

bólnavâ; bólnavį: 505, 537, 621.

bonlávî; -lávi: 586 + [pl. spontan], 587, 603.

bŏlávâ; -lávį: 616, 625, 626.

bolnávâ; -návę: 472, 657.

bᵘólnâvâ; bᵘólnâẑi: 477, 479.

bolnávî; -náẑi: 536, 607.

bŏlavâ; bŏlavį: 548, 628.

bᵘǫlnáwa; bᵘǫlnávi: 464 [sga. ?].

bᵘomáwă; -návę: 465.

bᵘólnăvâ; bᵘólnăvį: 466.

bᵘolnáγî; -náγį: 467.

bᵘǫlnávâ; bᵘǫlnáẑį, bᵘǫlnávį: 469.

bᵘólnâvâ; bᵘólnâvį, bᵘolnávâ; -návį: 470.

bᵘólnâvâ; bᵘólnâvį: 473.

bųolnávâ; -návį, [ǫ] bǫálnâγâ; bųólnâvį: 474.

bᵘólnuvă; bᵘólnâẑi: 475.

bųolnávă; -návį, bųólnâvă; bųólnâẑį: 476

bᵘólnâvă; bᵘólnâẑį: 478.

bųólnăvâ; bųolnávį: 480 + [D] cám bᵘetįág; îį bólnav, da puțîn, âmblă.

bᵘólnavį ᵘor saų bųálnâẑį [pl.]; bųálnâγâ: 482.

bųolnávă; -návį: 485 + îį șî slab, dimúlt spunę: ᵘómu ĉála-į slab; șî di bųálâ șî di cárni.

bųálnâvâ; bųálnâẑi: 484 + [II] bǫálnâvă; bᵘolnáve, bǫálnâvį.

bᵘolnávă; -návįę: 485.

bǫálnavă; bǫálnavę: 486.

bųólnâvâ; bųólnâẑi: 487.

bᵘolnávă saų bᵘólnavă; bᵘólnâẑę: 488.

bųólnavâ; bųólnaẑĕ: 490.

bǫálnâvâ; bǫálnâẑi: 491.

bųálnâvâ; bųálnâẑį: 492.

bᵘólnavâ; bᵘólnâẑi: 493 + [II] bᵘǫlnávâ; bᵘǫlnávį.

bųólnavâ; bųolnávį: 495.

bųálnăvă; bųálnăvi: 496.

bólnavâ; bolnávi: 497.

bólnavâ; bólnaẑi: 499.

bųálnâγâ; bųálnâvį: 501.

bolnávâ; -náẑi: 525.

bólnavâ; bólnavi, [K] bólnaẑi: 527.

bólnavî; bolnávi, bonlávâ; -lávi: 538.

bolnávâ; -návi, bólnavâ; bólnavi: 551 + cum zîši įel.

bᵘolnávâ; bųólnàẑj, bųòlnáẑ, [K] bųólnaẑi; bųólnavâ [sg.]: 554.

bŏlavî; bŏlavi: 558.

bǫálnavî; bǫálnaẑi: 559.

bólnavâ; bǫálnavį: 560.

bᵘǫlnávă; -návį, bųálnavâ; bųálnavį: 563.

bųálnâvâ; bųálnâvi: 565.

bᵘólnavî; bólnavi: 569 + [K] bolnávi pl.

bųálnîvî; bųálnîvi: 570.

bŏlnávî; -návę: 573.

bųálnavâ; bųálnaẑi: 576.

bonlávî; bǫanlávi: 580.

bųálnavâ; bųálnavį, [R] bolnávâ; -návį 583.

bolnávâ; -náẑį: 589.

bolnávî; -náẑi, [K] -návi: 591.

bŏnlávî; -lávi: 595.

bųánlavî; bųánlavį: 602.

bónlavî; bónlavi: 605.

bᵘǫ́lnavâ; bᵘǫ́lnăẑį: 610.
bonlávî; -lávę: 611.
bolnávâ; -návi, bólnavî, bólnavi: 612.
bólnavî; bólnayi: 622.
bolnávî; bólnayi: 624.
bŏ̃lávâ; bŏ̃lnávi: 631.
bólnavâ; bolnávi: 632.
bŏ̃lávî; bŏ̃lávi: 634.
bólnavâ; bólnavį: 636.
bólnavâ; bolnávi: 644.
bŏ̃lavâ; bŏ̃lavi: 645.
bŏ̃lávâ, bonlávi: 646.
bŏ̃lávî; -lávi: 647.
bolⁿávâ; -ⁿáyi: 652.
bŏ̃lávâ; -lávę: 653.
bolnávâ; -návi: 655.
bᵘolnávâ; -návi: 659.
bŏ̃lávâ; -lávį: 663.
bŏ̃lávâ; -lávį: 665.
bŏ̃lávâ; -lávi: 666.
bolnávă; -náve: 670.
buolnávį [pl.]; -návâ, [V] bičágă, -čę́ẑi: 461.
bǫ̃lnavâ; bǫ̃lnăvį, bietjágâ; -tjégi: 502.
buálnavî; buálnăvį, [V] bietágâ; bietę́ẑi: 555 * [II] bolnávâ, [K] bólnavâ; bólnaẑį.
bólnavâ; bólnavi, betéẑi (pl.); -tjágâ: 552.
bolnávâ; -návį, betęágâ; -tę́ẑį: 575.
bólnavâ; bólnavi, cobyášâ; ~: 515.
bįtágă; -tę́ẑę: 462.
betágă; -tę́jẑ: 463.
betęágâ; -tę́ẑi: 577.
betęágâ; -tę́ẑę: 578.
bietjágă; -tjéẑi, bᵘolnávă; -návį: 468 * [II] bᵘólnavâ; buólnâẑį, buolnávâ; -návį.

BOLNĂVICIOASĂ, pl. *„maladive"*

[428]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e femeie? (Vezi întrebarea la h. 95.)
NALR: Olt. I 126; Mar. I 144.

II. bolnăvišųásâ: ~: 498-500, 517, 521, 526, 527, 529, 530, 532, 534, 539, 542-546, 549, 551-553, 568, 575, 610, 627, 637.
bolnăvišųášâ; ~: 497, 506, 507, 509-515, 519, 520, 522-525, 528.
bolnăyišųásâ; ~: 629, 630, 633, 638, 640, 644, 648, 654, 667.
bolnăvišųásî; ~: 540, 550, 562, 566, 567, 569, 571, 573.
bolnăvišǫásî; ~: 531, 533, 535, 599, 608, 621.
bolnăvišǫásâ; ~: 537, 597, 600, 605.
bolnăẑišųásî; ~: 581, 591, 601.
bolnăyišųásî; ~: 594, 604, 605.
bŏ̃lăyišųásâ; ~: 639, 643, 645.
bolnę.išųąšâ; ~: 472, 570.
bolnăvišųášâ; ~: 508, 518.
bolnavišųásâ; ~: 574, 575.
bŏ̃lăyišųásî; ~: 634, 658.
buolnăvišųásâ; buolnavišųásâ: 451.
bᵘolnăvičųásâ; bᵘolnăẑįšųásį: 464.
buolnavišųásâ; -čųásâ: 468 * [II] buolnavičǫásâ; ~.
bᵘolnăvašųásâ; ~: 469.
bolnăvišųásâ; -šųásį: 471.
bᵘolnayičųásâ; ~: 481.
bᵘolnăvišųásâ [pl.]; bᵘolnavišųásâ: 482.
bᵘolnăvičǫ́ąsâ, -vičǫásâ: 483.
bᵘolnăvičųásâ; ~. 484 * [II] buolnăvičǫásâ; ~, buǫ̃lnăvičǫ́ąsâ; ~.
buolnăvišųásâ; ~: 487.
buolnăvišųásâ; -šųásâ: 496.
buălnăvišųásâ; buolnavišųásâ: 501.
buolnayičǫásâ; ~: 502.
bolnăẑišųásâ; ~: 505.
bolnăvišųásâ; ~: 516.
bonlăvišǫásâ; ~: 538.
bolnăvišųásâ; ~: 541.
bolnăẑišǫásî; ~: 547.
bŏ̃lăvišǫásâ: ~: 548.
buolnăvišųásâ; -šųásâ: 554.
bolnăẑišųásâ; ~: 561.
bᵘolnăvišųásâ: ~: 563.
bolnavišųásâ; ~: 564.
bolnăgičųásâ; ~: 579.
bonlăgičųásî: ~: 586.
bolnăẑišųásâ; ~: 592.
bŏnlăvišųásî; ~: 595.
bolnăẑišǫásî; ~: 596.
bonlăgišųásî; ~: 602.
bonlăgišǫásâ; ~: 611.
bolnăvišǫásâ; ~: 612.
bolnăyišųásî; ~: 615.
bᵘolnăgišųásî; ~: 614.
bolnăyišųásâ; -šųásâ: 615.
bolăyišǫásî; ~: 617.
bolnăyišǫásî; ~: 619.
bolnăyišǫásâ; ~: 620.
bolnăyišǫásî; ~: 622.
bolnăyišǫásî; ~: 623.
bolnăyišǫásî; ~: 624.
bŏ̃lăyišųásâ; -šųásâ: 625.
bŏ̃lăgišųásâ; ~: 628.
bolnăyičųásâ; ~: 632.
bŏ̃lăgišųásî; -šųásį: 635.
bŏ̃lăyičųásâ; ~: 642.
bŏ̃lăyišųásî; -šųásî: 647.
bŏ̃lăgičųásî; ~: 648.
bolnăyišųásî; ~: 649.
bolnăyičųásî; -čųási: 651.
bᵘolnăyišųásâ; ~: 652.
bolnăyičųásâ; -čųásį: 657.
bolnăvičųásâ; ~: 661.
bŏ̃lăgičųásâ; ~: 663.
bŏ̃lăyišųásâ; bŏ̃lăgišųásâ: 665.
buolnăvišųásâ; ~, bietjéẑi [pl.]; bietágâ: 555.
bolnăẑųásî; ~: 536, 558, 584, 590.
bolnăẑųásâ; ~: 489, 504.
bolnăẑųásâ; ~: 556, 560.
bolnăẑǫásî; ~: 593, 603.
bᵘolnaẑǫásâ; ~: 466.
bᵘolnavųásâ; ~: 475.
buolnavųásâ; ~: 474.
bᵘolnavųásâ; -vųásâ: 475.
buolnaẑųásâ; ~: 477.
bᵘǫlnavųásâ; ~: 478.
bᵘolnaẑųásâ; ~: 479.
bᵘolnavǫásâ; ~: 486.
buolnavųásâ; ~: 490.
bᵘolnavǫásâ; -vǫásâ: 491.
bonlăgųásî; ~, bonlăvičųásî, ~: 580.
bolnăẑųásî; ~: 607.
bolnăyųásî; ~: 668.
bᵘolnăvičǫásâ; -čǫásâ, betęgǫásâ; ~: 463.
bečágâ; -čéẑi: 494.
bietágâ; -tę́ẑi: 503.
betjági; -tę́ẑ: 557.
betęágâ; -tę́gi: 664.
bietjágâ; -tę́ẑį, [K] buolnavįšųásâ, buolnăvįšųásâ: 480.
bičęgųásâ; ~: 452.
betegǫásâ; ~: 577.
betęgųásâ; ~: 578.
berbetęágâ; -tę́ẑi, bolnăvišǫásâ; ~: 618.
círavâ; círavį: 492, 588, 593.
círavî; círavi: 582, 585.
círavâ; círavį: 485.
círavî; círavi, bolnăvašųásî; ~: 583.
bičísnicâ; -čísnici: 495.
bišíznicî; -šísnišî: 603.
bišísnicâ; -šísnišî: 656.
bičísnicâ; -čísnicį: 662.
plăpíndî; -píndį: 650.
plăpíndâ; -píndi: 655.
plăpíndâ; -pínde: 670.
șúbrędî; șúbredį: 559.
șúbredâ; șúbredį: 589.
șúbridâ; șúbridi: 653.
gúbavâ; gúbavį: 572.
gúbavî; gúbavį: 587.
gubávâ; gubávį, șúbițâ; șúbițę, plăpíndâ; -píndį: 664.
slăbănǫácâ; -nǫácį: 476.
slăbănųágî; -nǫ́įš: 493 * [II] bᵘolnăvišųásâ; ~.
debílî; -bílį: 631.
dibílâ; -bíli: 641.
ticaṭųásâ; -ṭųásâ: 465.
-: 467.
cuáptâ; cuáptį: 565.
palídâ, bŏ̃lávâ: 616.
scarž̃ẑíįį; -ẑíį: 626.
suferéndâ; -rénti: 659.
timídâ, bišísnicâ: 660.
șugubǫáțâ; -oáțį: 666.
nu știu și-į cu fiméęa ásta dį guo-ẑę́știe-ajâ, [d] bᵘolnăvišųásâ, bᵘolnăẑįšųásâ: 488.
?: 470 * sâ bᵘolnăvę́știi jučį.
?: 636 * cam plăpíndâ.

MEDIC, pl. *„médecin"*

[429]

I. [Întrebare indirectă] Când ești bolnav, la cine te duci să te vadă și să-ți spună ce boală ai?
ALR I 108; ALRM I 147; ALM 388; ALF 830; AIS 705; ALL 1041; ALMC 1588; ALA 937;
NALR: Olt. I 127; Mar. I 148.

II. dóctur; dócturį: 469, 482, 487 *: doctorįțâ [sgf.], 492, 497, 498, 503, 507, 509, 512 *: și sanitárį: ~, cî nu-s tăț dócturį [!], 513, 515, 517 * [F] sanitárį; ~, 518, 520, 522, 523 * doftoríțâ, ~ [F.], 527, 529 * tî dúši cu salvárįa si ti vádâ dóctoru, 530 * félšir; félširį, doctorįásâ; -résâ, 534, 539, 541, 544-546, 552, 553, 562, 564, 573, 574, 588, 630, 634, 636, 637, 642, 650-654, 658, 660, 662, 664, 668, 670.
dóctor; dóctorį: 532, 540, 549, 584, 589, 591, 595, 601, 605, 608, 609, 632, 643, 657.
dóctor; dóctorį: 568, 580, 581, 583, 586, 575, 585, 600, 603, 629, 633, 645.
dóctur, dóctorį: 472, 582, 633.
dócturu [â]; dócturį: 474, 501.
dóctor; dócturį: 576, 666.
dóctor; dóctorį: 625, 626.
dóctur; dóctorį: 627, 667.
dᵘóctur, dᵘócturį: 461.
dóctuṛ; dóctiṛį: 464.
dóctuṛ; dóctuṛ: 467.
dóctuṛ, dóctuṛį: 458 * [II] dóctor, dóctorį.
dᵘóctur; dócturį: 484 * mă măį duc jo și la dᵘóctur, măį la vrăjitórį [!], [II] dóctur, dócturį.
dᵘóctuṛᵘ; dᵘócturᵘ: 488.
dóctur, dócturį: 495.
dócturu [â]; dóctur: 496.
dóctuṛ; dóctuṛį: 547.
dóctor; dócturį: 554.
dóctor, dóctorį, [B] dóctur; dócturį: 557.
dóctorᵘ; dóctorį: 614.
dócturᵘ, dócturį: 615.
dóctoru [â]; dóctorį: 631.
dóctor: dócturį: 635.
dóctuṛ; dóctorį: 645.
dóctur, dóctor; dócturį: 647.
dᵘóctur; dᵘócturį: 659.
dóctur; dócturᵘ: 663.
dóctorᵘ, -tǫ́rį: 665.
dóctor, dóctorį, [B] dóftor; dóftorį: 531, 537, 592, 606, 612, 613, 620, 625.
dóctor, [B] dóftor; dóftorį: 536, 618, 621, 624.
dóctor; dóctorį, [B] dóftor: 535, 607, 619.
dóctur; dócturį, [V] dóftur, dófturį: 521, 661.
dóctuṛ, dóftur; doctór: 463.
dóctor, dóctorį, [B] dóftur; dófturį: 471.
dóctâ; dóftâ: 480 * [cu -r amuțit]
dóctor; dóctorį, [D] dóftor; dóftorį [!]: 548.
dóctor; dóctorį, [B] dóftur; dófturį: 561.
dóctuṛ; dóctuṛ, [B] dóftuṛ; dóftuṛį: 563.
dóctur, [K] dóftur; dófturį: 565.
dóctor; dóctorį, [V] dóftor; dóftorį [pl.]: 572.
dóctor; dóctorį, [D], [B] dóftor; dóftorį: 597.
dóctor, dóftor; dóctorį: 598.
dóctor, [B] dóftor; dóctorį: 599.
dóctor; dóctorį, [B] dóftorį: 633.
dóctor, [V] dóftor; dóctorį: 655.
dóctur; dóctorį, médic, médiš: 470.
dóctor; dóctorį, [B] médic, médiš: 555.
dóctoru [â]; dócturį, médiš: 616.
dóctorᵘ, dóctorį, médic: 644.
dóctur; dócturį, médicᵘ, médiš: 648.
dóftur, dófturį: 477, 481, 483, 490, 493, 500, 504, 505, 508, 510, 514, 516, 519, 524, 528, 542, 543, 567, 570, 585, 610, 649.
dóftor, dóftorį: 511, 526, 559, 566, 590, 604.
dófturu [â]; dófturį: 479, 491, 522.
dóftur, dófturᵘ: 462 * dóftorǫásâ, -résâ [F].
dófturu [â]; dófturį: 475.
dófturu [â], dóftuṛ: 476.
dófturu [â]; dóftuṛį: 478 * nu la médic, dóftorᵘ; dóftorį: 485 * doctoríțâ, [F] doftoríțâ [F].
dᵘófturu [â]; dᵘóftorį: 485.
dóftuṛ, dófturᵘ: 486.
dófturʰᶦ, dófturį: 489.
dófturu [â], dóftur, dófturᵘ: 494.
dᵘófturu [â], dᵘófturį: 502.
dóftur; dᵘófturį: 555 * [II] dóctur, dóctur; dócturį.
dóftor; dóftorį: 558.
dóftor; dóftorį: 575.
dóftur, dófturį: 587.
dóftur, dóftorį: 594.
dóftor, dóftorį, [B] dóctor, dóctorį: 560, 578, 611, 617 [B] (1), 623 [B] (1).
dóftur; dófturį, dóctur; dócturį: 493 [!], 523 [B] (2), 553 [B] (2).
dóftur, dófturį, [B] dóctur: 473, 540.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

dóftor; dóftori̯. [R] dóctor: 538.
[B] dóftor; dóftori̯. [R] dóctor, dóctóri̯: 550.
[B] dóftor; dóftori̯. [R] dóctor; dóctori̯: 577.
dóftur; dófturi̯. [R] dóctor; dóctori̯: 579.
dóftur; dófturi̯. [R] médic; médiŝ: 506, 551.
dóftor. [R] dóctor; dóctori̯, médic; médiŝ: 533.
[V] dóftur; dófturi̯, dóctor; dóctori̯, médic; médiŝ: 571.
dóftor; dóftur̯i̯. [R] dóctor, médic; médiŝ: 600.
médic; médiĉ: 641.
médic, dóctur; dócturi̯: 656 [V] (2), 669.
mi̯édicu̯ [ə], dóctûr; dócturî: 465 [? pl.].
[R] médic; méd'iŝ. [V] dóftur; dófturi̯: 466. —: 538.

VACCIN „vaccin"

[430]

I. [întrebare indirectă] Ce face doctorul copiilor mici, la mînă (GEST), ca să nu se îmbolnăvească mai tîrziu?
NALR: Olt. I 128; Mar. I 146; Bn. I 140.

II. vacŝínâ: 471, 472, 482 * li̯ fáŝi ~, 489, 497 * îl învacŝini̯áẑâ, 498, 505, 506, 507 * rămîni sămn tắtâ vi̯áța, 508–512, 513 * li fáŝi sămn la copki̯i̯, 514–516, 518, 519, 520 * la mînuri̯ sî fáŝi̯, 522, 523, 524 * îi̯ vacŝini̯ázâ, 525–530, 532, 541, 542, 544, 546, 548, 551, 552, 556, 561, 568, 571, 576, 597, 625 [ọ], 630, 638, 640, 643, 645, 646, 654, 659, 667.
vacŝín: 467, 517, 533, 543, 547, 553, 560, 572, 574, 582, 589, 591, 602, 604, 606, 611, 618, 629, 634, 639, 650, 655, 668.
vacŝínî: 536, 557, 559, 566, 569, 573, 581, 583, 590, 595, 596, 600, 601, 605, 607–609, 614, 631, 635, 647, 649 [ɛ].
vacĉínâ: 616, 632, 633, 636, 641, 65?, 665, 666, 669.
vacĉínî: 586 * îi̯ vacĉineázî, 598, 603, 612, 613, 623, 624, 651, 662.
vacĉín: 580, 642, 648, 652, 658, 661, 663.
vacĉínă: 495 * vacŝineádâ.
vacŝę́nă: 501.
vaĉŝín: 540.
vacŝínî: 587.
văcĉínâ: 615 * îl văcĉínâ [3] la văŝinát.
vacŝínu [ə]: 626.
vacŝínâ: 627.
vacŝínâ: 656.
văcĉínă: 657.
vacĉínâ: 660.
vacĉínă: 670.
vacŝínă, [V] âl ultuie̯: 493 * le fáŝi̯ u̯ō [ɛ] ~ (1), [II] inaculári̯.
vacŝínâ, [V] hultói̯; ~: 499.
vacŝínâ, îi̯ altui̯éști: 500.
vacŝínâ, [V] hultuít: 504.
vacŝínâ, [V] îi̯ altui̯éști la mîni̯: 534.
vacŝín, [B] îi̯ hultui̯éști: 535.
vacŝínâ, [V] zîŝé cî-i̯ hultui̯éști̯: 537.
vacŝínâ, li púni altói̯: 539.
vacŝínâ, îl vacŝini̯ázâ, îl altoi̯éști: 545.
vacŝínâ, [V] hultói̯, [K] altói̯; ~: 549.
vacŝínâ, [V] altoi̯ít [s.]: 554.
vacŝíni̯, [V] ultui̯ít: 563.
vacŝínî, îi̯ hultui̯éști: 567.
vacŝín, m-u̯o ultuít: 575.
[R] vacĉínâ, [V] hultu̯ắnâ: 579.
vacŝín, îi̯ hultui̯éști: 584.
vacŝín, hultu̯ánâ: 592.
vacsínâ, [V] îi̯ hultui̯éști̯: 593.
vacŝín, [B] îi̯ hultui̯é: 599.
vacŝín, [B] altói̯; -to̯ái̯i: 619.
vacŝín, [B] hulto̯ánî; -to̯áni: 620.
vacŝín, [B] hultuitúri̯: 621.
vacĉínâ, [B] hultu̯áni [pl.]; -tu̯ánâ: 628.
vacŝínă, [V] varsát': 490.
vacŝínâ, [R] inaculári, [V] ultui̯éști dócturu copki̯i̯i: 564.
vàcŝineáẑî [3]: 464.
[σ] vacŝinári; -nări̯: 617.
vacŝinári̯: 637.
varsát: 466, 468 * [II] varsát sau̯ vacĉínâ, 469, 470, 473–475, 477, 478, 480, 481, 483, 484 * [II] li̯ púni varsát, 485, 491, 494, 502, 503, 565.
varsát': 476, 495.
varsát: 461.
vărsát: 462.
vărsáti̯: 463.
varsát, varsát': 465 [ɛ].
varsát: 488.
vărsát, [R] vacŝínă: 486.
varsát, [R] vacŝínâ: 492.
varsát, [K] púni varsát, [R] vacŝineázâ: 479 * "varsát se cheamă semnul care rămîne la mînă".
varsát, [R] îi̯ vacŝineázâ: 487.
hultui̯álâ: 570.
hultu̯áni [pl.], îl hultui̯éști: 594.
[V] hultói̯, vacŝín: 521 * u̯ómu-i̯ hultui̯ét 'vaccinat'.
hultuít [s.], [R] vacŝínî: 550.
u̯oltui̯ít [s.], [R] vacŝínâ: 555 * [II] vacŝínâ, [V] hultui̯éști̯ (3).
hultu̯ánî, [R] vacĉín: 585.
hultu̯ánâ, [R] vacŝínâ: 588.
sî hultui̯ésc, hultuitúrî: 558.
îi̯ hultui̯éșĉi̯, hultuitu̯ári̯; -tu̯óri̯: 610 * dófturu ~ (1).
ăi̯ hultui̯éști, hulto̯áni [pl.]; -to̯ánî: 622 * li fáŝi ~ (2).
ăl hultui̯éști, [R] vacŝínî: 531.
îi̯ hultui̯éști, [R] vacŝín: 562.
îi̯ altoi̯éști̯, [R] vacĉín: 664.
îi̯ îsámnâ: 577.
îl îsámnâ, [R] vacŝín: 578.
consult, [ọ] vacŝínâ: 644.
—: 538.

III. În următoarele puncte s-a dat și pl.: vacŝíni̯ (548, 565, 595, 597, 600, 604, 607, 608, 627, 635, 640, 655, 667), vacĉíni̯ (598, 616, 632, 641, 644, 651, 653, 662), vacŝíni (536, 605, 619, 646, 654, 668), vacŝíni̯ (525, 556, 583, 628), vacĉíni̯ (636, 663), vacĉíni (639, 666), vacŝíni̯ (645, 647), vaĉŝíni (540), vacŝínuri̯ (571), văcĉíni̯ (615), vacŝíni̯ (631), vacŝíni̯ (656), văcĉíni̯ (657) și vacĉíni (660).

În următoarele puncte termenul vărsat a fost precedat de verbul pune [ind. prez. 3]: 461, 462, 463, 466, 468, 469, 470, 473, 475, 476, 478, 480, 481, 486, 487, 488, 491, 494, 495, 502, 503, sau de verbul dă [ind. prez. 3]: 483.

SPITAL, pl. „hôpital"

[432]

I. [întrebare indirectă] Cum îi zici la casa aceea mare, de la oraș (sau de la sat), unde oamenii greu bolnavi stau mai mult timp și sînt îngrijiți de doctori?
ALR II 113; ALM 319;
NALR: Olt. I MN pl. 11; Mar. I 145.

II. spitál; -táli: 480, 493 * [I] spitál; -táluri̯: 517, 530, 532, 549, 550, 552, 553, 566, 569, 581, 586, 587, 591, 601, 603, 606, 608, 613, 618, 629 * [apoi, auzită de la anchetator, spitáluri̯] 630, 639, 640, 648, 650, 652, 658–661, 667, 668.
spitál; -táluri̯: 496, 515, 543, 547, 557, 577, 580, 582–584, 596, 605, 617, 633–635, 637, 641–644, 646, 647, 649, 651, 654, 656, 657, 663, 666, 669.
spitál; -táli̯: 501, 538, 554, 556, 558, 564, 568, 571, 588, 593, 602, 625, 632, 638, 662, 664, 670.
spitál; -táli: 636, 655, 665.
spitál; -táli̯: 468 * "tata zice spitál; -táli̯", [II] spitál; -táli̯, [B] șpitári̯; -tári̯, 626.
spitál; -tálę: 472, 567.
spitál; -táluri̯: 461.
spitál; -tátâri̯: 464.
spitál; -tátâ: 467 [? pl.].
spitári̯; -tári̯: 469.
spitál; -táluri: 482.
spitálli̯ă; -tálę: 488 * [ọ][V] tu̯ot mai̯ dimúl să spunę tu̯ot la spitál.
spitál; -tál'ę: 573.
spitál; -tálę, -táluri̯: 576.
spitáli̯; -táli: 595.
spitál; -tále: 612.
spitál; -táli̯: 615.
spitál; -táluri̯, -táli̯: 616.
spitál; -táli̯: 631.
spitál; -táli̯, [K] -táluri̯: 645.
spitál; -táli, șpitál; -táli: 523 [V] (2), 526 [B] (2), 570 [V] (2), 609 [B] (2).
spitál; -táli, [B] șpitál: 536, 598, 599, 611, 619, 623.
spitál; -táluri̯, [B] șpitál: 537, 540, 621, 624 [D] (2), 653.
spitál; -táli̯, [V] șpitál, -táli̯: 470, 471, 592.
spitál; -táli̯, [B] șpitál: 548, 597 [σ] (2).
spitál; -táluri̯, șpitál; -táluri̯: 604 [B] (2), 610 [K] (2).
spitál; -tálie, [V] șpitár; -tárie: 462.
spitáti̯; -táturî: 465 [? pl.].
spitál; -táli̯, [ọ][V] șpitár; -tári̯: 474.
spitál; -táli̯, [B] șpitár; ~: 477.
spitál; -táli̯, [V] șpitát; -táluri̯ę: 483.
spitál; -táluri̯, [V] șpitári̯; -tárę: 484 * [II], [R] spitál; -táluri̯, șpitári̯; -tári̯.
spitál; -táluri̯, [B] șpitári̯; -tári̯: 485.
spitál, șpitál; șpitáli: 531.
spitál; -tálâ, [ọ], [B] șpitál; -táluř: 555 * [II] spitál, șpitál; șpitáluri̯.
spitál; -táluri̯, [V] șpitál; -táli: 559.
spitál; -táluri̯, [B] șpitál; -táli̯: 561.
spitál; -tálur, [V] șpitál; -táluř: 565.
șpitál; -táli: 489, 498–500, 506–509, 511–514, 516, 518, 519, 521, 522, 525, 527, 529, 539, 541, 542, 545, 546, 551, 562, 590, 622.
șpitál; -táluri̯: 492, 497, 505, 510, 528, 534, 544, 607.
șpitál; -táli̯: 560, 575, 589.
șpitál; -tálę: 463 * "am auzit la alți oameni șpitár".
șpitář; -tári̯: 466.
șpitál'; -tál'ę: 475.
șpitári̯; -tári̯: 476.
șpitář; -tári: 479.
șpitár; -tári̯: 481.
șpitári̯; -tářuř: 487.
șpitári̯; -tářjuř: 490.
șpitál; -táluri, -táli̯: 494.
șpitál'; șpitáli̯: 495.
șpitári̯; -tári: 502.
șpitál; -tálâ: 520.
șîpitál; -táli: 524.
șpitál; -táluri̯: 563.
șpitál; -táluri̯: 627.
șpitál; -táli, [R] spitál; -táli: 504, 579, 594 * [V] (1).
șpitári̯, spitál; șpitáluri̯: 473 [V] (1), 478 [R] (2).
[B] șpitál, [R] spitál; spitáli: 533, 620.
șpitál; -táli, [R] spitál: 535, 600.
șpitál; -táli̯, spitál; -táli̯: 572 [V] (1), [R] (2), 574 [B] (1).
șpitář; -táře, [R] spitál; -tál'e: 486.
[V], [B] șpitář; -tářjuř, [R] spitál; -táli̯: 491.
șpitál; spitáluri̯: 503.
șpitál; -táli, [R] spitáli: 585.
șpitáli̯; spitáluri̯: 614.
[V] șpitál; -táli̯, [R] spitál: 628.
[V] ișpitál; -tálę, spitálę [pl.]; spitál: 578.

DISPENSAR, pl. „dispensaire"

[433]

I. [întrebare indirectă] Cum zici la casa din sat unde te duci la doctor?
NALR: Olt. I MN pl. 11.

II. dispẽsári̯; -sári: 487, 508, 509, 517, 523, 528, 530, 532, 543, 549, 551, 552, 606.
dispĩsári̯; -sári: 489, 500, 504, 506, 512, 513, 519–521, 527, 529, 534, 553.
dispeṇsár; -sári: 550 * nu i̯eráu̯ înainti di vrémi, 587, 590, 591, 605, 634, 649, 651, 662, 668.
dispẽsár; -sárî: 535 * [B] fermelí̯i̯l, 562, 599 [σ], 608, 609, 611, 613, 619, 624.
dispeṇsári̯; -sári: 498, 516, 526, 546, 566, 567, 604.
dispeṇsár; -sári̯: 471, 496, 637, 645, 657, 661.
dispẽsár; -sári: 533, 607, 618, 652, 653.
dispẽsár; -sárâ: 548, 574, 589, 616, 639.
dispeṇsár; -sárâ: 493, 571, 659, 667.
dispĩsár; -sári: 507, 522, 544, 545.
despĩsári̯; -sári: 510, 518, 542.
dispẽsár; -sári̯: 565 * șî i̯ę́sĉi șî spitál pintru copĉi̯i̯, 575, 600, 664.
dispeṇsári̯; -sárî: 595, 601, 602.
despẽsári̯; -sári: 511, 541.
dispẽsári̯; -sári̯: 525, 561.
dispiṇsári̯; -sári: 539, 586.
dispensár; -sárî: 540, 621.
dispiṇsári̯; -sári̯: 556, 588.
dispeṇsári̯; -sári̯: 560, 592.
dispẽṇsári̯; -sári: 569, 583.
dispeṇsári̯; -sárę: 577, 578.
dispeṇsár; -sáruri̯: 582.
dispeṇsár; -sári: 630, 670.
dispeṇsár; -sáruri̯: 654, 669.
dispeṇsár; -sárâ: 461.
d'ispẽsář; -sáře: 462.
d'ęspĩzář; -zárę: 463.
dispẽnsár; -sáruri̯: 617.

BCU CLUJ / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

dispensár; dispindár: 464.
[ɛ] dispindár; -dáre: 465.
d'ispĕzár; -zári: 466.
dispindár; -dáre: 467.
dispīsári; -sári: 469.
dispĕnsári; -sáre: 472.
[R] d'ispenzár; -zári: 473.
dispindár; dispindári: 474.
dispĕsári; -sárĭĕ: 475.
dispendári; -dári: 476.
dispīsár; -sári: 477.
d'ispīzári; -zárĭĕ: 478.
d'ispĕsár; -sári: 479.
dispĕsár; -sárî: 480.
dispendári; -dári: 481.
dispenzar; dispinzárâ: 483.
[ɛ] dispīsári; dispīsări: 484 + ásta a-mú uo jişít, [III] dispīsári, -sár.
d'ispenzári; -zárĭe: 485
d'ispĕsár; -sáre: 486.
dispensár; -sare: 488.
d'espensári; -sárĭă: 490.
d'ispĕzári; -zári: 491 + "e nou".
despensár; dispensári: 658.
dispĕsári; -sári: 492.
d'ispĕzári; d'ispīzári: 494.
dispendár; -dárâ: 495.
dispinsár; -sári: 497.
despinsári; -sári: 499.
dispiĭīsári; dispiĭinsări: 501.
dispĕzári; -zári: 502.
d'ispĕnsári; d'ispensári: 503.
dispīsári; -sárâ: 505.
despīsár; -sárâ: 514.
despīsári; sárâ: 515.
dispīsán; -sáni: 524.
dispensár; -sári: 536.
dispiĭīsári; -sári: 537.
dispĕsár; -sári: 538.
dispīsár; -sáruri: 547.
dispĕsár; -sárĭe: 554.
d'ispensári; dispensári: 555 + [II] d'ispīsár; dispĕsárâ.
despensár; -sárî: 557.
dispĕsári; -sárî: 558.
dispensári; -sári: 559.
d'ispīsár; -sárâ: 563.
dispiintár; -țári: 564.
dispinsár; dispinsárâ: 568.
d'ispensári; -sárî: 570.
d'ispĕsár; dispensárâ: 572.
d'ispensár; -sári: 573.
d'ispinsári; -sári: 576.
dispensári; -sárâ: 579.
dispesár; -sári: 580.
dispensárĭu [a]; -sárî: 581.
dispĕsár; -sári: 584.
dispĕsári; -sárâ: 593.
dispĕsár; -sáruri: 596.
despīsári; -sári: 597.
despensár; dispĕsári: 598.
dispĕsár; -sáruri: 610.
dispensári; -sári: 612.
dispinsári; -sárî: 614.
despinsár; -sári: 615 + [şi:] dispinsár [AL].
dispensári; -sári: 620.
dispensár; -sári: 622.
dispĕsár; -sárî: 623.
dispensári; dispĕsárâ: 626.
dispensári; dispĕsári: 631.
dispensár; -sárî: 632.
dispensár; dispĕsári: 633.
dispensár; -sárî: 635 [L].
dispĕsár; -sárâ: 636.
dispensár; -sári: 641.
dispinsár; -sári: 642.
dispĕsári; -sáruri: 643.
dispĕsáru [a]; -sárâ: 644.
dispinsári; dispensáruri: 646.
dispinsár; dispiiensári: 650.
dispensár; dispĕsári: 655.
despinsári; -sáruri: 656.
dispensár; -sári: 660.
[ɛ] dispensár; -sári: 663.
dispensárâ [pl.]; [L] dispensár: 665.
dispīsár; -sárâ: 666 [ɛ].
dispĕsári; -sári, șîrcî; șîrș: 531.
dispensári; -sári, punct sanitár: 603.
dispensár uumán; -sárî, punct sănetár: 647.
punct sănitár; púncti: 629 [ɛ].
punct sanitár; púncti sanitári: 648.
punct sanitár; púncti sánitári, [σ] dispĕsár; -sáre: 470.
punct [sanitar], [D] dispensár: 640.
čírcâ, [ɛ] čírcâ: 625.
șírca [a.], dispĕsári; dispensári: 627.
čírcâ, despensári; -sári: 628.
cásâ di dispīsári, dispīsár; dispințárî, [II] dispĕndár; -dárâ: 468.
stațîuonári, [σ] dispiīnțár; dispiiințári: 482.
čircumscrípții; -scrípții [sg]: 585.
[V] imfermelíĭi; -líĭ, dispĕsari; -sári: 594 + [pe timp de molimă](!).
čéntru sanitár; čéntri: 638.

OPERAȚIE, pl.
„opération, intervention chirurgicale"
[434]

I. [Întrebare indirectă] Ce zici că îți face doctorul cînd te doare ceva înăuntru și te taie?
NALR: Olt. I MN pl. 11.

II. upiráțîi; -răți: 489, 497, 498, 500, 506, 510, 526, 528, 529, 541, 543, 544, 546, 552, 553.
uupiráțîi; -răți: 507, 512, 513, 519-521, 539, 545.
uoperáțîi; -răți: 531, 586, 590, 606, 609, 613, 614, 619, 624.
upiráțîi; -răți: 508, 514, 518, 522, 524, 527.
uoperáțîi; -ráți: 532, 533, 579, 600, 604, 612.
uperáțîi; -răți: 509, 511, 523, 542, 549, 551.
uoperáțiii; -rății: 627 + dóuâ uoperățiam jeu, 628, 639, 645, 646, 658.
uoperáțîii; -ráțî: 556, 572, 594, 602.
uoperáțiii; -ráții: 559, 582, 584, 595.
uoperáțîii; -răți: 557, 558, 581.
uoperáțiii; -ráții: 631, 647, 660.
uoperáțiii; -ráții: 634, 635, 670.
opiráțîi; -răți: 499, 516.
uopiráțîi; -răți: 505, 537.
uopiráțîi; -răți: 530, 534.
uoperáții; -răți: 547, 620.
operáțîii; -ráți: 569, 573.
uoperáțîii; -ráți: 575, 589.
uoperáțîie; -răți: 577, 578.
uoperáțîii; -ráți: 598, 610.
uoperáțîii; -ráții: 617, 644.
uoperáțiii; -ráții: 630, 641.
uoperáțiii; -ráții: 652, 663.
uoperáțiii; -rății: 640, 643.
uoperáțiii; -ráții: 653, 669.
[σ] uoperáții; uoperăți: 461 + ți uopieriádâ [ind. prez. 3].
uoperáție; -răți: 462.
uoperáțiiĕ; -ráți: 463.
uopieráți; ~: 464.
[ρ] operáțiie; uopĕráți: 465 + opĕriádâ [ind. prez. 3].
uoperáțiie; -rății: 466.
operáți; uoperáți: 467.
uoperáți; uoperăți: 468 + [II] uoperáții; -rății.
uoperáți: -răți: 469.
uoperáțiii; -ráții: 470.
uoperáțiii; -răți: 471.
uoperáțîie; -răți: 472.
uoperáții; -răț: 473.
uopĕráțiiĕ; -ráții: 474.
uoperáție; -ráți: 475.
uoperáți; -răț, [V] reparáție, repărăț: 476.
uoperáți; -ráții, [L] uoperáții: 477.
uoperáțiĕ; -răț: 478.
uoperáțîi; -ráți: 479.
uoperáții; -răți: 480.
uoperáții; -ráții: 481.
upieráții; uopieráți: 482.
uoperáțiie; -răți: 483.
upierăți; upiráți: 484 + [II] uoperáții; -ráți, -răț.
[ρ] uoperáți; -ráție: 485 + ți upierzáză.
operáțiie; uoperáții: 486.
uoperáții; -răți: 487.
uoperáți; uopieráți: 488.
uoperáție; -ráți: 490.
[V] reparáiți. [R] uoperáții; -ráții: 491.
uoperáții; uoperăți: 492.
uoperáții; -ráți: 493 + [I] uopiráțiii; upirăți.
operáții; -ráți: 494.
uoperáții; ~: 495.
huoperáți; uoperăți: 496.
[ρ] uopiráți; -răți: 501 + ți uopirzáză.
uoperáții; -răți, [V] rapaliázâ [3]: 502.
uoperáții; -răți: 503.
uopiráțiii; -ráți: 504.
uopiráțîi; uoperăți: 517.
uopiráțîi; uupirăți: 525.
uoperáții; -ráți: 535.
uoperáții; ~: 536.
uoperáți; -ráții: 538.
uoperáțiii; -ráți: 540.
uopiráții; uopirăți: 548.
operáții; -ráții: 550.
[ρ] uo uoperáți; uoperăți: 554 + uoperzáză [ind. prez. 3].
uoperáți; uopirăpți: 555 + [II] uoperáții; uoperății.
operáții; -răți: 560.
operáții; -răți: 561.
uopiráții; uopiráții: 562.
[ρ] uopiráți; uopirăți: 563 + ți uopiriázâ [ind. prez. 3].
uopiráțîi; uopirăți: 564.
uoperáții; uopirăți: 565 + ți uoperiádi.
operáții; -răți: 566.
uoperáțiii; -ráții: 567.
uoperáții; -ráții: 568.
uoperáții; -ráții: 570.
operáții; -ráți: 571.
operáțiii; -răți: 574.
uoperáțiii; uoperáți: 576.
uoperáțîii; -răți: 580.
operáții; -răți: 583.
uoperáțiii; -uoperății: 585.
uoperáții; -răți: 587.
uoperáții; -răți: 588.
uoperáțiii; -ráții: 591.
uoperáții; uopirăți: 592.
operáții; -ráții: 593.
uoperáțiii; -ráți: 596.
uopirații; uopirăți: 597.
uoperáții; -răți: 599.
uoperáțiii; -ráți: 601.
uoperáție; -răți: 603.
uoperáțiii; -ráți: 605.
operáțiii; uoperăți: 607.
uoperáții; -ráți: 608.
uoperáții; -ráții: 611.
uoperáți; -răți: 615.
uoperáțiii; -răți: 616.
uoperáții; uoperáți: 618.
operáții; -răți: 621.
uoperáți; ~: 622.
uoperáți; -răți: 623.
uoperáțiii; -ráții, [K] -ráți: 625.
uoperáții; -răți: 626.
uoperáțiii; -ráții: 629.
uoperáțiii; -ráții: 633.
uoperáți; -răți: 636.
uopiráțiii; uoperáții: 637.
uoperáțiii; -răți: 638.
uopiráțiii; -răți: 642.
uoperáțiii; -răți: 648 + di apentičití, jerníĭi.
uoperáțiii; -ráții: 649.
uoperáțiii; -răți: 650.
uoperáțiii; -răți: 651.
uopiráțiii; -răți: 652.
uoperáții; -răți: 654.
uoperáțiii; -răți: 655.
uopiráții; -răți: 656.
operáțiii; -ráții: 657.
uoperáții; -răț: 659.
uoperáții; -ráții: 661.
uoperáțiii; -ráți: 662.
uoperáțiii; -răți, [V] mă duc la căsăpít, la tăĭát [!]: 664.
uoperáțiii: -ráți: 665.
upiráțiii; upirăți: 666.
uoperáțiii; uoperáții: 667.
uopiráțiii; -ráții: 668.
upiráțîii; -ráți: 515.

REȚETĂ, pl.
„ordonnance (d'un médecin)"
[436]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la hîrtia aceea pe care doctorul îți scrie medicamentele pe care trebuie să le iei?
ALR II 111;
NALR: Olt. I MN pl. 11; Mar. I 149.

II. rățắtâ; -țăti: 498-500, 504, 505-513, 516-521, 523, 524, 527-529, 534, 539, 541-546, 551, 552 [ɛ], 553, 636, 646.
rățăti; -țăti: 536, 540, 550 + acúma-i spúni rețétâ; -țéti, 557 + [În cursul anchetei, inform. a spus și:] rățăli, rățâ [sg.], 568, 569, 581-585, 590, 594, 596, 599, 601, 602, 604, 607, 609, 611-613, 621, 649, 650.
rățătâ; -țăti: 492, 505, 525, 530, 537.

CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

556, 560, 561, 575, 588, 589, 592, 593, 606.
rețétî; -țéti: 595, 608, 619, 620, 648, 651.
rețắtâ; -țắti: 514, 522, 630, 639, 643 + nu rețétâ.
rățétâ; -țéti: 497, 549, 659.
rețétâ; -țéti: 532, 640, 641.
rețắtî; -țắti: 538, 566, 600 [R].
rățắtî; -țắti: 580, 603, 624.
rețétî; -țétį: 531, 662.
rățắtî; -țắti: 558, 573.
rățắtî; rățắti: 586, 614.
rețắtâ; -țéti: 628, 629.
rățétâ; -țắti: 633, 658.
rățétî; -țéti: 634, 668.
rățétâ; -țétį: 637, 638.
rețétâ; -țétį: 661, 664.
rietétă; -rietétį: 461.
rietétă; rățắte: 462.
rèțétah [a]; rețétį: 464.
[ε] rețiéta [a]; rietétį: 465.
rețétă; rețétį: 466.
rățiétă; riețắtį: 468 + [II] rețétâ; -țétį.
rățétâ; -țéti: 470.
rățắtâ; -țắte: 472.
riețétâ; rețétį: 474.
[R] rețétâ; -țắti: 475.
rețắtâ; -țétį: 476.
rețétâ; -țéti: 477 + [–] yo țîdúlâ.
rietétă; -țétį: 478
rețétâ; -țéti: 479.
rățắtâ; rățắtį: 482.
rietétă; rețétį: 483.
rietétă; -țéti: 484 + rețétâ, rețétį.
rietétâ; rietétį: 485.
rățắtă; rățắtį: 486.
rietétâ; -țéti: 487.
rățétâ; rațétįe: 488.
rațắtâ; -țắti: 489.
rețắtă; -țắte: 490.
rațắtâ; -țắtį: 493 + [II] rățắtâ; -țắtį.
rațétâ; rățéti: 496.
rîățắtâ; rațắtį: 501.
rațắtă; -țắti; 502.
rățắtâ; -țắti: 503.
rețắtâ: -țắtį: 515.
rățắtâ; -țắti: 525.
rețétâ; rățắti: 533.
rețétî, [K] rățắtî; rățắti: 535.
rățắtî; -țắti: 547.
rățắtâ; -țắte: 548.
rățắtâ; -țắtį: 554.
rațîắtâ; -țắti: 555 + [II] rățétâ; -țéti.
rețắtî; -țắtį: 559.
rățắtî; -țắti: 562.
rățắtâ; râțắtį: 563.
rățắtî; -țắtį: 564.
rîățắtî; rîățắtį: 565.
rațắtî; -țéti: 567.
rățắtî; -țéti: 570.
rățắtî; -țétį: 571.
rățétâ; -țắtį: 572.
rățắtâ; -țắtį: 574.
rațétâ; -țắtį: 576.
rățétâ, -țéte: 577.
rețắtâ; -țắte: 578.
rațétâ; -țéti: 579.
rățắtî; rețéti: 587

rĕțétî; -țéti: 591.
rețétă; -țéte: 597.
rățắtî; rățắti: 598.
rețắtî; -țắti: 605.
rățắtâ; -țắtį: 610.
rățắtî; -țắtį: 615.
rîățắtâ; rățắtį: 616.
rĕțắtî; rățắtį: 617.
rețétî; rățắti: 618.
rățắtî; -țắtį: 622.
rețétî, [B] rățắtî; -țắtį: 623.
rîățắtî; rățắtį: 625.
rățắtâ; -țắtį: 626.
rețắtâ; -țắtį: 627.
rețétî; rățétį. 631.
rățắtâ; -țắtį: 632.
rețétî; -țétį: 635.
rățétâ; -țétį; 642.
rețắtâ; -țắti: 644
rețétâ; -țéti: 645.
rățétî; -țéti: 647.
rățắtâ; -țéti: 652.
rățétâ, rățắtâ; -țắti: 653.
rețắtâ; rățéti: 654.
rățắtâ; -țétį: 655.
rățắtâ; -țéti: 656.
rițétă; -țétį: 657.
rețétâ; rețétį: 660.
rățétâ, rețétâ; -țétį: 663.
rățétâ; -țétį: 665.
rețétâ; -țétį: 666.
rațétâ; rațe... [k] rățắti: 667.
rațétâ; -țét[i]: 669.
rățétă; -țéte: 670.
rățắtâ; -țắtį. [V] țîdúlî; -dúlį: 471.
riețétă, yo rățétă; riețéti. [B] yo țădúlă; -dúl: 480. rĕțéptâ; -țéptį: 469.
rețéptâ; rețéptį: 481.
rĕțéptâ; rețéptį: 494.
rițắpt[i]; rîțắtį: 467.
rĕțéptâ; rățétį. [V]. țîdúlâ; -dúlį: 473
rĕțepistă; -pistĕ: 463.
rietîpișă; ~: 495. –
[V] rățîpișâ, [R] rețétâ; -țétį: 491.

FARMACIST, pl.
„pharmacien, apothicaire"
[438]

I. [Întrebare indirectă] Cum se cheamă cel care vinde medicamente? (Vezi întrebarea la h. 96.)
ALR I 112; ALMC 1757;
NALR: Olt. I 131; Bn. I 145, LXXXV.

II. farmașíst; -șíștį: 489, 492 + spițắrį îi urît, 496 + sau farmacístă, 497, 500, 504–506, 510, 514, 515, 517–521, 525–528, 534, 538, 539, 541, 543–545, 548–550, 556–558, 567–569, 571–574, 576–578, 582, 584, 591, 595–598, 601 [σ], 603, 604, 607, 609, 613, 618, 623–626, 630, 634, 639, 647, 650, 655, 656, 658, 659, 667.
farmacíst; -cíștį: 468, 469, 484, 495, 532, 579, 580, 586, 587, 628, 629, 631, 632, 635–637, 638 [ε], 642, 643, 646, 651–653, 654 [ε], 657, 661, 662, 663 ?, [ε], [σ] "vinde la farmacie"?, 664, 666, 669 [σ], 670.
farmașíst; -șístį: 472, 566, 589.
farmacíst; -cíștį: 471, 507.
farmașíst; -șíștį: 478, 562.
farmașístu; -șíștį: 614, 668.
farmacíst; -cíștį, farmacístâ: 633, 644.
farmacíst; -cíștį: 465.
fàrmacíst; -cíștį: 467 [? pl].
farmașíst; -șíșt: 470.
fîarmacíst; -cíștį: 474.
fîarmașíst; fărmașíș: 482.
fàrmășíst[h]; fàrmășíștį: 488.
farmașísta [Fa.]; -șístį: 501.
farmașíst; -șíștį: 503.
farmacíst, [K] [!] farmașíst; -șíștį: 537.
farmașís; -șís: 547.
farmașístâ; -șístį: 593.
farmașístu [a]; -șíștį: 602.
farmașístrî; -șístri: 612.
farmacístu; -cíștį: 615.
farmașíst; -cíștį: 616.
farmașíst; -șíștį, farmașístă: 627.
farmașíst; -cíștį, farmașístâ; -císti: 640.
farmacíst; -cíștį, farmacístâ; -cístį: 641.
[ε], [ρ] farmașíst; -șíștį, farmașístâ: 645.
farmașíst; -șíștį: 665.
farmașíst; -șíștį, spițắrį; ~: 498 [V] (2), 509 [V] (2), 512 [V] (2), 513 [V] (2), 515 [V] (2), 522 [V] (2), 524 [V] (2), 553 [V] (2), 560 [B] (2), 561 [V] (2), 588 [V] (2), 605.
farmașíst; -șíștį, spițắr; -țắrį: 540 [B] (2), 551 [V] (2).
farmacíst; -cíștį, [V] spițérį; ~: 466.
farmacíst; -cíștį, [V] spirțiéntu [a]; spirțiént: 476.
farmacíst[h]; -cíștį, [B] spițắr; ~: 477.
farmașíst; -șíștį, [B] spițiérį; ~: 479.
farmașíst; -șíșt, [B] spițiérį; spițîiérį: 480.
[R] farmacís; -cíștį, [V] spițér; spițérî: 483.
fîarmașíst; farmàșíșt, [V] spițiérį; ~: 485.
farmașíst; -șíștį, [V] spițiériu [a]; spițiér: 486.
farmașístu [a]; -șíștį, spițîiérį; ~: 487.
farmașíst; -șíșt, spițiiérį; spițiérį: 490.
farmașíst; -șíșt, [V] spițắrį; ~: 493.
farmașíst; -șíșt, [V] spițắrį; ~: 554.
farmașíst; -șíștį, spițérį; ~: 559.
farmacíst; -cíștį, [V] spițắrį; ~: 585.
farmșíst; -șíștį, spițắrį; ~: 508, 535 [B] (2), 536 [B] (2), 542, 592 [V] (2), 606 [B] (2), 617 [B] (2).
farmșíst; -șíștį, spițắr; -țắrį: 529 [V] (2), 599 [B] (2).
farmașíst; -șíștį, spițér; -țérį: 531.
farmașíst, [B], [V], [ε] spițắr; ~: 608.
farmașíst; -șíșt, [B] spițắrį; ~: 610.
farmașíst; -șíștį, [B] spițérį; ~: 619.
farmașíst; -șíștį, [D] spițắr: 649.
farmacíst; -cíștį, [B] spițắr: 660.
fărmačíst; -číșt, [V] puoticariu [a]: 463.
farmașíst; -șíștį, [B] spirțărist; -riștį, spirțăristî [F.]; -risti: 611.
farmacíst; -cíștį, dóctur; ~: 648.
spițắrį; ~: 575, 594.
spițiérį; ~: 481.
spițắrį; ~, farmașíst; -șíștį: 511 [V] (1), 523 [V] (1), 546 [R] (2), 555 + [V] (1), [R] (2), [II] farmașíst; -șíșt, [V] spițắrį; ~, 570, 600 [B] (1), [R] (2).
spițắrį; ~, farmașíst; -șíștį: 493 [II].
[V] spițiérį; ~, farmacíst; -cíșt: 473.
[ε] spițarist, [R] farmacíst; -cíștį: 475.
spițîiérį; ~, [R] farmașíst; -șíșt: 491.
[V] spițắrį; ~, farmacíst; -cíșt: 494.
spițiérį; ~, farmacíst; -cíștį: 502.
spițắrį; ~, [R] dóctyrį, [K] farmașíst; -șíșt: 563.
spițắrį: 621 [B], [σ].
spițắrį; ~, farmașíst; -șíștį: 499 [R] (2), 533 [B] (1), [R] (2), 581 [R] (2), 620 [B] (1), [R] (2).
[B] spițắr; -țắrį, farmașíst; -șíștį: 622.
dóctur; dócturį: 530, 564.
dóctor; doctorį: 552.
dóftor; dóftorį: 590.
dóctur, [K] farmașíst; -șíștį: 565.
dóctor farmașíst; dóctorį, farmașíst; -șíștį: 583.
puoticắr; -cắrį, [R] farmacíst; -cíștį: 461.
puoticắr; ~, [R] farmacístî; -cíștį: 462.
àpticắrį, [K] fărmăcíst: 464.

PASTILE, sg.
„dragées, comprimés"
[439]

I. [Întrebare indirectă] Cum le ziceți la acelea mici și rotunde pe care le dă doctorul bolnavului să le înghită cu apă?
NALR: Olt. I 132; Mar. I 151; Bn. I 143, LXXXIV.

II. pastéli; -tícâ: 498, 499, 509, 512 + mai mult sî dă atinevrắzîși, 514, 516, 517, 520, 522, 526–528, 529 + aspiríni la răsắlâ, 530, 534, 539, 545 + níști bulíni, 549, 552.
pastíli; -tílî: 533, 559, 580, 582, 585, 591, 601, 604, 606, 662.
pastíli; -tílâ: 474, 487, 568, 629, 655, 659, 663, 667.
pastéli; -tícâ: 500, 508, 511, 518, 523, 541, 543.
pastílį; -tílâ: 471, 481, 492, 572, 602, 661.
pastéli; -té: 507, 532, 542, 550, 553, 621.
pastélį; -télâ: 561, 575, 588, 589, 592, 638.
pastéli; -télî: 557, 566, 584, 603, 607.
pastéli; -tícî: 558, 569, 596, 608.
pastílį; -tílâ: 473, 494 [σ], 574.
pastéli; -télâ: 524, 579, 624.
pastíle; -tílâ: 571, 577, 578.
pastéli; -té: 489, 506.
pastéli; -tícâ: 504, 510.
pastélį; -té: 505, 556.
pastéli; -tícâ: 519, 521 + îs ca buábili.
pastélį; -té: 540, 609.
pastéli; -tícî: 548, 598.
pastíli; -tílâ: 564, 576.
pastéli; -télî: 567, 614.
pastíle; -tílă: 461.
pastílî; -tílâ: 464.
pastílię; pâstílă: 465.
pastílį; -tílă: 466.
pastílį; -t[h]ílâ: 467.
pastílį; -tílă: 468 + [II] pastílį; -tílă, [V] buábį; buắbâ.

pasťilį; -ťilă: 469.
pasťilę; -ťilă: 470.
pastęlę; -tęlâ: 472.
pastile; -tilă: 475.
pastili; -tilă: 477 + "mai demult nu erau decît faninųără 'prafuri' și samîsųără di limbriš".
pastįli; -tilă: 480.
pastilį; -tilă: 482.
pastįęlį; -tįlă: 484 + [II] pastilę; -tilă.
pasťęlę; -ťilă: 485.
pasťile; -ťilă: 486.
pastėlį; pastilă: 488.
pastįėli; -tįėlî: 493 + [II] pastėli; -tę.
pastili; -tilă: 495 + "mai demult erau kicușuri, asperini".
pastęli; -tįėlă: 496.
pastįęli; ųo pastįę: 501.
pastęlį; -tėlă: 503.
pastėli; -ticâ: 513.
pastėlį; -ticâ: 515.
pastęli; -ticâ, -tę: 525.
pastėli; -tėlî: 535.
pastįli; -tė, -ticî: 536.
pastėli; -tėlă, [0] -ticî: 537.
pastėli; -ticî: 538.
pastęli; -ticâ: 546.
pastęli; -tę, -ticî: 547.
pastėli; -tė, [*] pastică: 551.
pastęlį; -tę: 554.
pasťęli; -tėlă: 555 + [II] pastėlį; -tę.
pastėli; -tė: 562.
pasťilįę; -tilă: 563.
pasťilįe; -ťilă: 565.
pasťili; -ťėlă: 570.
pastilę; -tilî: 573.
pastėlę; -ticî: 581.
pastėlį; -tęâ: 583.
pęstėlį; pastęâ: 586.
pastėli; -tę: 587.
pastęli; -tė: 590.
pastėlį; -tęlă: 593.
pastilę; -tilî: 595.
pastėli; -ticî: 599.
pasčęlį; -čę: 610.
pastili; -tė: 611.
pastiėli; -tėlî: 617.
pastėli; -ticî: 618.
pastęli; -tė: 619.
pastėlį; -tėlă: 626.
pastėli; -tilâ: 653.
pastėle; -tęâ: 657.
pastilą; -tilį: 665.
pastėli; -tįâ: 668.
pastili; -tili, bulini; -linî: 605 [V] (2), 613 [B](2).
pastęli; -tilâ, [V] bulini; -lėnâ: 497.
pastęlį; -tę, [B] bulini; -linâ: 597.
pastėli; -tėlî, [B] bulini; -linî: 623.
pastėli; -tėlâ, bulini; -linâ: 646.
[σ] pastile; -tilă, buline; -lină: 670.
pastįlį; -tėlă, [V] bůombųânįę; -buânâ: 478.
pastilį; pastilą, [V] bůombąnâ: 483.
pastėlį; -tėlâ, [V] bumbųânâ; ~: 560.
pastęlį; -tę, [V] bumbą; bumb: 476.
pastįli; -tėlî, [*][V] bugą; bugąų: 658.
pastili; -ticâ, [R] pelůli; -lůlâ: 544.
pastilį; -tilâ, pilůlį; -lůlâ: 664.
pastilįę; tilă, [V] bumbușor; -șor: 462.
pasťili; -ťilă, [V] pigůlâ; -gůli: 479.

pastėli, bulinį; -linâ, tablėtį; -lėtâ: 616.
pastili; -tilă, hăpuri [I], bugą; bugąų: 660.
bulini; -linâ: 625, 627, 632, 636, 639, 640, 645.
bulini; -linâ: 628, 630, 633.
bulini; -linî: 635 [ε][ρ], 647, 651.
bulinį; -linį: 631.
bulini; -linį: 634.
bulini; -linî, pastili; -ticî, -tę: 531.
bulini; -linâ, pastėli, -tilâ, [B] bugą di duréri di cap: 643.
bugą; bugąų: 644, 648, 666.
bugą; ~: 642 [ε][ρ], 650 + ~ di cap.
bugą dă cap; bugąų: 669.
bumbą; bumb, [R] pasťilį; -tilâ: 491.
bugą; bugąų, bulini; -linî: 649.
bugą; bugąų, [ε] tablėti; -blėtâ: 652.
bugą; bumb, bulini; -linâ, [R] tablėti; -blėtî, pastili; -tilî: 622.
tablėti; -blėtâ: 615 + aspirinâ, amidoperin, antinévralžįsį, 641 + pį cåįį bucălă.
tablįętę; -blėtâ: 463 + antįnevrąįę.
tablėti; -blėtį, [0] pastėli; -tėlî, [B] bulini; -linî: 620.
bugąișorį; -șor: 654.
bugąișorį; -șor, bugą; ~: 612 + [R] aspirinî sau piramidon.
[B] bugąișorį; -șor, [R] pestėli; -tėlâ: 656.
[V] hăpuri; hapų, [R] pastili; -tilî: 594.
[B] hăpuri; hap, [R] pastęli; -tėlâ: 600.
[V] pråvuri, pastęlį; -tėlâ: 490.
[B] bugąlįtą; ~, [R] tablįętį; -blįętâ: 502.
pilůlį; -lůlâ: 637.

VĂRSAT „variole"

[443]

I. [întrebare indirectă] Ce boală au copiii cînd le ies pe față bășicuțe multe și care, după ce trec, lasă semne pe toată viața?

ALR I 117; ALRM I 162; ALMC 1568; AIS 53; ALA 1214;
NALR: Olt. I MN pl. 11; Mar. I 155.

II. varsat: 466, 468, 470, 474, 477-479, 481-484, 489, 494-496, 499, 500, 502-505, 507, 509, 511-514, 519, 521, 522, 525-529, 537, 541-546, 548 + "nu are voie copilul să iasă la vînt", 549, 551, 552, 554, 555 + [II] šėl pierit, 561, 564, 566, 569, 571, 575, 576, 583, 591, 594, 599, 600 + "corį, cu bășici mai mici, pe tot corpul", 612 + "altă boală, corį, îi iési niști burbunéli; -nicî", 624, 627, 636, 637, 642, 644, 648, 650 [ε], [ρ], 651, 653, 654 [σ], 658-662, 667, 668.
vărsat: 462, 533, 535, 538 + "corį, bășicuțe roșii pe toată pielea", 610, 618 + "corį pete roșii pe tot corpul, nu lasă urme", 619, 620 + "corį un fel de vărsat, mai ușor", 621 + "corį un fel de vărsat care nu lasă semne, mocnėști la ìnimî, încăiérî ìnima, 12 zile durează", 623, 625, 628, 630-634, 638-640, 646, 647 + šukít di ~, 652, 656, 657, 669, 670.
vąrsat: 531, 570, 598, 606 + "[0] corį pete roșii care nu lasă semne", îį šukį di varsat.
varsatᶜ: 465, 475, 563.
vărsatų: 603, 615, 666.
vårsat: 464.
vărsatᶜ: 486.
varsat: 487.
varsat: 488.
varsat: 493 + [II] varsat.
varsatů: 501.
vąrsat: 597.
[ε] vărsatů: 665.
varsat, corį: 498, 567, 581 + [formă ușoară de vărsat] (2), 586, 587, 593, 608.
vărsat, corį: 611, 616 + [termen medical] pojar, 617, 622.
vąrsat, [B] corį: 601.
varsat, [V] pojaru [a]: 508.
varsat, [V] pojarį: 518.
varsat, pojar: 523.
varsat, bůbį dulš: 492.
varsat, roš: 530.
vărsat, vărsat di vînt: 643 + šukít di vărsat.
varsad dį vînt: 469 [0], 480.
varsad dį vînt: 585.
varsat di vînt, varsat: 532 + [*] corį.
varsat di vînt, corį: 588.
corį: 471, 472, 497, 520, 536, 547, 550, 557-560, 562, 572-574, 577-580, 582, 585, 589, 595, 596, 602, 607, 609, 613, 663.
corįų: 614.
cor negru: 641.
corį, varsat: 491 [K](2), 510, 524, 534, 539, 540 + [0](2), îį spune și roš "ieșeau pe față bube care lăsau urme", 553, 556 [R](2), 590, 592, 626 [ρ][ε](2).
corį, vărsat: 605 + îį delecat (2), 629 [B](1), [R](2).
cůorį, [ρ] varsatů: 461.
cor, [ρ] vărsat, varsat: 463.
cůorį, [ρ] varsatu [a]: 485.
cor, varsat: 506.
cůorį, varsat: 515.
corį, vąrsat: 584.
corį, [ρ] vărsatů: 645.
corį, [*] vărsatų: 649.
cor, [R] vărsat: 664.
corį, [K] fąptᶜ: 490.
corį, varsat, råųul copkilįlor: 516.
corį, [K] šėl perit, [0] varsat: 655.
šel perit: 568.
[V] šal pierit, varsat: 473.
patatů [adj.]: 467.
rujă, [K] varsat: 476 + "buboi care apare pe la grumaz; poți să și mori" (1).
rôšįį: 604.
pojarį: 517.
bůbi dulš, [ρ], [ε] varsat: 635.

III. Vezi h. LXXXV.

TIFOS „typhus"

[444]

I. [întrebare indirectă] Cum îi ziceți la boala grea de care zace omul multă vreme și, dacă se face bine, de obicei îi cade părul?

ALR 121; ALRM I 166; ALA 1174; ALM 780;
NALR: Olt. I MN pl. 11; Mar. I 156; Bn. I 149, LXXXVIII.

II. tifos: 475, 530, 531, 533, 536-538, 540, 548, 569, 577-579, 581, 582, 584, 586, 588-592, 596, 597 + [σ] "este și tifos négru, e mai periculos, dă în icter négru mai pi politėțî; mai pi politėțî di cîn s-o šivilizat, îi zisi icter négru; înainte îi spunea tifos négru", 599, 601, 602, 604-609, 612, 617, 618, 620, 624, 625, 628, 629, 632-635, 637-640, 642, 643, 645 [ρ] 648 [ε], [0], 649, 654, 655, 669.
tifus: 472, 477, 482, 493 + [II], tifos 495, 496, 502, 504, 516 + l-o apucat liggųarįa și, zîšė dimult, 527-529, 534, 539, 541, 542 + și făši di la pădůk; la războį ųo fůost, 543-547, 549, 551-553, 556, 561, 568, 580, 583, 650, 651 [ε], 653 [?][ρ], 656 [ε], 658, 659, 661, 662, 666 [ε],[ρ], 667.
tifos: 492, 501, 532 + iară la războį, di pădůk, 559, 567, 571, 585, 595, 598 + tifos izantimatic, așala-į maį răų, 603, 664.
ťifus: 470, 473, 476, 478, 479, 491, 557, 564, 574, 575.
tifųs: 465, 474, 483, 485.
ťifos: 490, 550, 573, 613.
ťifus: 462, 463, 466.
ťifos: 555 + [II] ťifos, 565.
tifusų: 652 + "după război mai ales" [era], 668.
ťifuš: 461.
ťifusů [a]: 464.
ťifųs: 467.
ťifųs: 469.
tifųos: 480.
tifųsů: 488.
ťifųos: 503.
tifuš: 515 + [*] tifos.
ťifųos: 554.
ťifos: 558.
ťifos: 562.
kifosų [a]: 563.
ťifosu [a]: 570.
ťifus: 572.
ćifos: 610.
ťifosų: 614.
tifosų: 615 [0][ε] + nu-ń amintėscų în timpų-aista.
[ε] tifosů: 636.
tifosů: 665.
tifus, [V] lingųări: 489, 500, 505, 506, 519 + iară în timpu războiulu di la pădůk, 522, 526 + și ziši maį mult (2).
tifus, [V] ligări: 507, 509.
tifus, [V] linggări: 513, 525.
ťifųs, [0] lunggųări: 468 + [II] tifus zantįmatįc.
ťifos, [V] linggųări: 471.
tifus, [V] lunggări: 487.
tifus, [V] lingųari: 497.
tifos, [V] lugųări: 499.
tifus, [V] linggųări: 510.
tifus, [V] lugųări: 511.
tifos, [V] ligări: 517.
tifus, [V] lunggųări: 520.
tifus, linggųări: 521.
tifus, [V] ligųări: 524.
ťifus, lunggųări: 576.
tifos, [B] lunggųări: 587.
tifos, [V] lunggųări: 594.
tifos, lunggări: 621.
tifus, [V] linggųări, [V] tif: 498, 512, 518.
tifus, [V] ligųări, [V] tif: 508.
tifus, ligųări, [V] tifă: 523.
tifos įcsantimatic: 481.
tifos izantimatic: 600.
tifos, îzantimatic: 616.
tifos ezăntematic: 619.
[σ] tifos įezantimatic: 623.
tifus, egzantįmatic: 641.
tifus zantimatic, [V] lugųări: 514.
tifos zantimatic, tifos paratifos, febrî tifoįdă: 611.
lunggărį: 484 + [II] kifus, [K] tifus.

lunggárie, [R] tífuos : 486.
lungguárị, [R] tífus : 494.
lungqári, tífos : 535.
lungguárị, [R] tífos : 560.
lugguári, [R] tífos : 566.
lingguárị, [R] tífos : 593.
lenggári, tífos : 622.
scarlatínâ : 653.
scarlatínâ, tífos : 644 [ϱ] (2), 646 [ε] (1), [σ] (2).
scarlatínâ, tífus : 657 [ε], [ϱ] (2).
jícter, tífus : 626 + am avút șî ásta.
holérâ, [ϱ] tífos : 630.
[9] róhini, [D] tífosu [a.] : 631 + "cînd le cade părul din cap" (1).
[ε] maladíį [pl.], [ϱ] tífusu [a.] : 660.
fébră, [ϱ] tífos egzantemátic : 670 + "luat de la pădúk" (1).
? : 627, 647, 663.

VĂTĂMAT, pl. „hernieux"

[448]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici că e omul căruia i s-au lăsat mațele în jos (GEST) pentru că a ridicat o greutate mare ?
ALR I 136; ALRM I 194;
NALR : Olt. I 159; Mar. I 160; Bn. I 151, XC.

II. vatamát; -máț : 466, 468, 469, 471, 473, 475-481, 483, 484, 489, 491-495, 498-500, 502-509, 512, 514, 516, 517 + s-o boșorożít, l-o apucát vatamárịa, 518-522, 524, 525 + s-o vatamát la pînțiși, 526, 527, 528 + vatamátu [poreclă], 529, 532, 534 + vatamátu îị númili únuị uom, 536, 539, 541-547, 549, 550, 552 + a lu vatamátu [poreclă], 553, 557, 558, 561, 562, 564, 566, 568, 571-576, 578, 580, 581, 587-589, 599, 601, 606, 649, 651, 658, 662.
vătămát; -máț : 462, 470, 486, 531, 535, 538, 569, 579, 582-584, 596, 603-605, 609, 610, 613, 617 [D], 618, 620, 621, 623, 629 [ε], [σ], 630, 631 [ε], 634, 635, 648 [ε], [ϱ].
vățămát; -máț : 472, 570, 577, 593, 602.
vatamát : 551, 598, 608.
vatamát; -máț : 485, 565.
vățămát; -máț : 533, 612.
vatămat; vatamáț : 461.
vătămát; -máț : 463.
vatamát; vatămáț : 464.
vatămát; vatamáț : 465 [σ].
vàtamát; vățamáț : 467.
vatamát; vatamáț : 474.
vatamát; -máțî : 487.
vatamát; vățămáț : 488.
vatamát; -máțî : 490.
vatamát; -máț : 501.
vatamát; vățămáț : 540.
vățămát; -máț : 548.
vatamát; -máț : 555 + [II] vătamát; vatamáț.
vățamát; -máț : 560.
vătamát; vatamáț : 563.
vățămát; vățamáț : 607.
vatamát; -máț : 614.
vătămát; -máț : 615.
vățămát; vătămáț : 619.
vatamát; vătămáț : 640.
vatamát : 643 + [***] boștoróg.
vatamát; vătamáț : 650.
vătamát : 665.
vatamát; -máț, boșoróg; -róẑ : 497, 510, 511, 513 [V] (2), 515 [V] (2).
vatamát, boșoróg; -róẑ : 644.
vatamát; -máț, boșorît; -rîț : 523.
vatamát; -máț, boșorogós; -góș : 530.
vătămát; -máț, surpát; -páț : 594.
vătămát, ári vătămătúrâ : 622.
boșoróg; -róẑ : 556, 591, 592, 595, 597 + s-o boșorożít [!] "s-a ramolit", 627, 637, 656, 660.
boșoróg; -róĝ : 586, 636, 638, 657 [!], 661 [ε], 664, 669.
boștoróg; -róẑ : 639, 654 [ε], 655 [ε] [!].
boșoróg; -róẑ : 646, 667, 668.
boșoróg; -róẑ : 645.
buoșoruóg; -ruóẑ : 482 + [D] sî măị puoriclés hîịítuḷị.
boșoróg; -róĝ : 633 [!].
boștoróg : 641 +; -roĝ [pl], 642 [!].
boșoróg; -róẑ : 647.
boșoróg; -róĝ : 653.
buoșoróg; -róẑ : 659.
buoșoróg, vatămát; -máț : 496.
buoșuoróg; -róẑ, vatamát; -maț : 554.
boșoróg; -róẑ, vătămát; -máț : 611.
bólnav di vătămătúrî : 585.
bólnav di vătămătúrî; búlnaẑ : 590.
súferị di vătamatúrî : 567 + vatamát [ești] cînd aị númaị un boș.
ári vătămătúrî, îị boșoróg [!]; -róẑ : 624.
i s-o lasát hierníịa ẑoš : 537 + "vatamát, cu boáșîli marị; vătămătúrâ sî stîrnéști; e un boț care vine din pîntec în stomah".
boșorogós; -góș : 559.
îị betejît; -jîț, ári vătămătúrâ, [D] vătămát; -máț : 600.
betgág; -téẑ : 616.
bõláv : 626 [ϱ], [ε].
bicîšnic : 632.
vătă... mătur uós; vătămătur uóș : 652.
niputincós; -šóș, boșoróg; -róẑ : 656.
áre ịernịịĕ, [ϱ] boșoróg : 670.
? : 625, 628 + [*] vătămát; -máț, 623, 663.

III. Vezi h. LXXXV.

VARICE „varices"

[449]

I. [Întrebare indirectă] Ce boală zici că are femeia cînd i se umflă vinele de la pulpa piciorului și-i ies în afară ?
ALR I 126;
NALR : Olt. I MN pl. 12; Mar. I 168.

II. varíŝi : 489, 498 + fac șî barbáț varíŝi, 499-501, 504, 506, 507, 508 + fac șî barbáț varíŝi, 509-511, 513, 516-518, 520-522, 524, 526-528, 529 + fac șî barbáț varíŝi, 530, 533, 535, 537, 539, 541, 542, 545, 546, 548, 549, 551, 552, 558, 559, 567, 573, 576, 583, 605, 606, 613, 614, 624, 625, 628, 634, 643, 647 [ε] "au și barbáțîị", 649, 650 + îị ịes gîlmi, 652.
varíŝị : 505, 512, 515, 519 + maị rar, da au șî barbáțî, 523, 531, 532, 534, 538 [c], [ε], 543, 544, 553, 557, 568, 595, 601, 615-617, 619, 620, 622, 623, 627, 635 + "de la sárŝinî", 639, 655, 665.
varíŝ : 472, 497, 540, 547, 550, 560, 562, 569, 572, 575, 582, 584, 587, 590, 591, 596, 599, 600, 604, 608, 618, 621, 629 [ε], 630, 644, 646, 662 [ε].
varíŝị : 525, 561, 589, 592, 593 [ε], 638.
varíŝị : 482, 555, 571 + "au și bărbațîi", 574, 645.
varíĉi : 580, 586, 654, 657.
varíĉ : 585, 611, 648.
varíĉị : 641 [ε], [σ], 661 [ε], 664.
aríŝ : 514, 597.
valíŝi : 566, 659.
varíĉị : 579, 663.
varíŝị : 588, 626.
valíĉi : 651, 653.
varíŝị, varíŝị : 488.
varíŝ : 496.
laríŝ : 570.
[ε] varicoŝéị : 577.
variŝér : 612.
varíŝ : 631.
[ε] varíĉị : 632.
[ε] varíĉị : 633.
varíĉị : 636.
varíŝị : 637.
[ε] valíŝị : 656.
varíĉi, [K] varíŝi : 658.
varíĉe : 660.
varíĉị, [B] matríŝị : 471.
varîŝ, [σ] varíŝ, matríŝ : 493 + [II] varíŝ.
varíŝị, [σ] matríŝ : 554.
varíŝi, [F] ĝuáŝi la kisuári : 594.
varíĉ, [B] ŝoriŝéị : 598.
varíŝ, [B] cîrtíț, cîrtíțî : 609.
varíŝi, [B] ĝuálfi : 668.
matríŝ : 461, 464, 465, 470, 492, 494.
mătríŝị : 462, 503, 563.
matríŝị : 465, 477, 565.
matríĉị : 475, 502.
mătríĉ : 463.
matríĉị : 468 + [II] matríĉ.
matríĉị : 469.
màtríĉ : 473.
matríĉị : 474.
matríĉị : 476.
matríŝị : 479 + úni-ị ẑic varíŝị.
mătríŝ : 480.
matríĉ : 481.
matríĉị : 483.
metríĉ : 484.
mătríŝị : 485.
matríŝị : 487.
matríŝ : 490.
mâtríŝ : 555 + [II] matríŝị.
matriculị : 564.
matríŝị, [R] varíŝ : 478.
mietríŝ, mitríŝ, [R] varíŝe : 486.
matríŝ, [R] varíŝ : 491.
cîrĉéị : 467 + [D] matríĉ, cîrŝéị.
[ε] cîrŝéị : 578.
sîẑi răụ : 610.
sîngi răụ : 669.
[ε] gînduri pi kjŝuárị : 602.
[ε] nicurét, gînduri : 603 + [*] varíŝ.
[ε] sîẑi răụ pi víni, [K] varíŝi : 667.
? : 581 + [*] velíŝ.
? : 640 + [*] varíŝ.
? : 642 + niști gîlmi.
? : 495, 536, 607, 665, 670.

TURBARE „rage"

[450]

I. [Întrebare indirectă] Ce boală au cîinii cînd le curg balele, au ochii roșii și trebuie să te ferești de ei ca să nu te muște ?
ALR I, 127; ALRM I 178;
NALR : Olt. I 140; Mar. I 161.

II. túrbâ : 463 + turbáț [adj. plm.], 470, 471 + îs turbéț, 472-474, 481, 489 + darị-ar túrba-n tíni, 491, 492, 493 + [II] túrbă, 494, 495, 497-500, 502, 503 [ϱ] + turbáț [adj. plm], 504 + turbátu [poreclă], 505, 506 + mîncá-tị-ar túrba ! 507, 509, 510 + aị, turbátule ! [voc] 511, 513, 515, 516 + l-o apucát túrba, 517-520, 522, 523 + cîni turbát; turbáț, 524-530, 532 + ịésti șî cărbúni túrbâ, 534, 537 + túrbị [pl.], 539, 541, 542 + di ti múșcâ, faŝ ịijácțîị în búrdâ, 543-546, 549, 551 + turbịázâ di măligâ ŝerbínti, 552, 555 + turbáp [< turbapt, adj.], 556 + îị turbát, 560, 561, 564, 570, 572, 574-578, 588, 589, 593, 597 + uo turbát, 606 + îị bolnáv di ~, 610, 664.
túrbî : 531, 536, 540, 550, 557, 558, 562, 566-559, 571, 573, 580-584, 587, 590, 594-596, 599, 601 + turbát [adj. sgm.], 602-604, 607-609, 612-614, 618.
túrbă : 462 + turbeádă [ind. prez. 3], 466 [ϱ] + turbát [adj. sgm.], 475, 478, 480 + uo turbát cậnili tăụ, 486, 490, 598.
túrba [a.] : 479 + turbeádâ, o dat túrba-n iị, 487 + îị turbát, [σ] uo dat ~ într-însu, 630, 642, 646.
túrbă : 469, 477 [ϱ] + turbáț [adj. plm].
túrbâ : 482 + îs turbáț, 521 + șî uámini turbịázâ [!].
túrbă : 485 [ϱ] + turbáț [adj. plm.], 554 [ϱ] + turbát [adj. sgm.].
túrbă : 461.
túrbă : 465 [ϱ] + turbát [adj. sgm].
túrbă : 483.
túrbâ : 563 + ș turbáț.
túrbă : 565 [ϱ] + ș turbáț.
túrbâ; turbári : 508 + [R] (2), 512.
túrbî, turbári : 559 + [R] (2).
túrbî, turbăŝúni : 621.
turbári : 533, 553 + [*] túrbŝ, 585 + îs turbáț, 591, 600 + îị turbát, 622, 629, 649, 652, 662, 665, 667.
turbárịa [a] : 632 [ϱ] + turbáț [adj. plm.], 635 [ε], [σ], 650 + turbát; -báț [adj.], 668.
turbárea [a] : 657, 663 + [ϱ] turbeázî [ind. prez. 3], turbáț [adj. plm.], 670.
turbárea [a] : 645.
turbárị : 660.
turbáre : 661.
turbári, boálî di túrbî : 555.
turbári, túrbî : 619 [ε].
turbáre, [σ], [V] túrbî : 605.
turbăŝúni : 538, 547 + îị bolnáv di ~, 611, 624 + uo turbát [ind. perf. c. 3], 625 + uo turbát [ind. perf. c. 3], 634, 648 [ϱ], 654, 658, 659.
turbăŝúnị : 592, 637 [ε], 638 [c].
turbăŝúnea [a] : 639, 655 [ϱ] + turbáț [adj. plm.].
turbăŝúnea [a] : 616 [ϱ], 644 [ϱ] + turbáț [adj. plm].
turbăĉúnea [a] : 651 [ϱ] + a turbát [ind. perf. c. 3], 653 [ϱ].
turbăŝúnịa [a] : 640.

turbăśúnį : 620.

turbăśúnį : 631 [ǫ] + îs turbáţ.

turbăćúnẹ : 641.

turbăśúnį; -śúnį, túrbâ, túrbi : 548 + mîncá-tẹ-ar túrba dį jávrâ.

? : 464.

turbįála [a.] : 547 [ǫ] + turbáţ [adj. plm.].

turbẹála [a] : 656 [ǫ][ε].

bųálâ dᶦi turbát : 476 + turbẹáďâ [ind. prez. 3], ᵘo turbát [ind. perf. c. 3].

jîgărá̦įẹ : 579.

jugará̦įį saų turbári : 514.

jîgará̦įi, turbári : 666.

jaba [a] : 615 [ɑ] + turbẹázâ [ind. prez. 3].

jábâ : 636 [ǫ] + cîni turbát.

jába [a], túrba [a] : 626 [ɑ] + turbáţ [adj. plm.].

jábî : 628 + "se frige cu fierul roşu la nas între ochi, [ǫ].[*] turbári".

turbát [adj. sgm.] : 501, 586, 523, 633, 643 + [*] ţurbăśúnẹa [a], 669.

turbắt [adj. sgm.] : 467.

turbáţ [adj. plm.] : 496, 627, 488 + ᵘo turbát(ᶦ) [ind. perf. c. 3].

turbẹáďẹ̦ [ind. prez. 6] : 468 + [II] túrbâ [s.], turbẹáďâ [ind. prez. 6].

turbẹáďâ [ind. prez. 6] : 484 + [II] túrbă [s.].

turbẹáᵈźî [ind. prez. 3] : 617 + ug‿cîni turbátᵘ.

PUROI „pus"

[452]

I. [Întrebare indirectă] Ce curge din buboi cînd se sparge ?
ALR I 130; ALR II MN 4213; ALRM I 183; ALF 1885; AIS 687; ALMC 1572;
NALR: Olt. I 141; Mar. I 164.

II. punóį : 462, 463, 466, 469, 473, 479–481, 485, 487–489, 494, 497, 500, 502–504, 506–511, 513, 514, 516–518, 520–522, 523 + s-o ᵘobrintít búba şî fáśi punóį, 524, 525 + s-o spart bubóįu şî cúrźi coptúrệ, 526 + fáśi la ńijlóc ţîţînurᶦ, 527–529, 533, 539, 541 + îl storś bubóįu ca sî įásâ punóįu, 542, 543, 545, 546, 552, 553, 554 + "furńiźéį ; -źél, buboaiele cele mai mici şi mai rele; se fac în orice loc", 563, 565, 567, 570, 572, 573, 576, 610, 651.

pînóį : 498, 512, 535.

pînóį : 461 + "újmă, se zice la un buboi mare".

punóįi : 468 + [II] punóį, [R] puróį.

punųáįé : 475.

purnóį : 482.

punóįį : 485.

pungáįä : 490 + amú să maį ďíśĕ įimfẹcţįe.

pânóį : 495.

pungáįi : 555 + [II] punóį, răutăţᶦį.

punój : 563.

punóį, puróį : 477, 486 [R](2), 491 [R](2), 492 [R](2), 519 [R](2), 575 [V](1), [R](2).

pungáįẹ. [R] puróį : 476.

punóį, [R] pîróį : 549.

punóį, puróį, coptúrî : 571.

punóį, coptúrᶦ : 556, 566 [V](2).

punóį, [V] cuptúrâ : 499.

punóį, cᵘoptúrâ : 505.

punóį, coptúrâ : 660.

punóį, [R] matᶦérį : 478.

puróį : 472, 495, 538, 582, 586, 589 + [*] coptúrâ, 593, 597, 599, 601, 626, 632, 641–643, 652, 655.

puróįᵘ : 615 + [pronunţat a doua oară] purǫ́įᵘ, 633, 634, 650, 656.

purǒį : 464.

purǫ́į : 465.

purǫ́į : 457.

purōį : 474 + saų sî̃ji-ńkẹgát.

purᵘóį : 637.

puróįᵘ : 653.

puróį, punóį : 470 [V](2), 493 + [II] cᵘoptúrᶦ, punᵘóį, 515 [V](2), 530 [K](2), ţărănéşti, 564, 578 [V](2), 579 [V](2).

puróį. [K] punóį : 484 + [II] puróį, punóį, árį ţîţînâ.

puróį. [B] punóį, coptúrâ : 574.

puróį, coptúrî : 536, 603 [F](2) cîn‿s-a coptᵘ, 604, 608, 609, 618 [ɑ](2), 621, 623, 662.

puróį, coptúrâ : 548 [o](2), 568 [V](2), 588 [V](2), 606 [o](2).

puróį, coptúrᶦ : 471 [B](2), 580.

puróįᵘ, coptúrệ : 631.

puróį, coptúrâ, [V] punóį : 544.

puróį, ţîţînî, coptúrî : 657.

purᵘóįᵘ, răutáţį : 669.

puróį gálbîn : 627.

puróį cu sînge : 670.

coptúrî : 550, 584, 590 + [sgt.], 591, 613, 622, 647, 649, 651, 668.

coptúrâ : 616 + nu puróį, 625 [B], 629, 630, 638–640, 666.

coptúrệ : 663.

cuptúrâ : 534.

cuptúrî : 596.

coptúrᶦ : 557, 558 + [plt.], 559 + [plt.], 561, 562 + [plt.], 581 + [plt.], 585, 587 + [plt.], 635, 636.

coptúrî, punóį : 531, 594.

coptúrᶦ, punóį : 569, 577.

coptúrâ, [ɑ] punóį : 547.

coptúrî, puróį : 540 [ɑ](2), 598 [R](2), 600, 602 [R](2), 605 [R](2), 607 [ɑ](2), 611 [R](2) coptúrî cu ţîţînî: ţîţîna-į cu sîźi, 612, 617 [R](2), 619, 620 [R](2), 624 [ɑ](2).

coptúrâ, puróį : 532 + în mijloc ári ţîţînâ; -ţînᶦ, 537 [ɑ](2), 551 [R](2), 592 [R](2), 628 [V](1), 644, 646 [V](1), [R](2).

coptúrâ, [R] puróįᵘ : 645, 654.

coptúrî, puróį : 595.

[V] coptúrâ, [R] puróįᵘ : 667.

coptúrî, răᵘutáti : 614.

coptúrâ, răutáti : 654.

coptúrᶦ, ţîţînî : 583.

cᵘoptúrį. [ǫ] pînóį, ţîţînâ : 501 + [despre (3)] "cînd iese rădăcina".

ţîţînî saų puróį : 658.

murdăríįi, coptúrî : 648.

un fel di materįál, [B] coptúrệ : 665.

scúrtă [?] : 659.

SĂNĂTOS, pl. „bien portant"

[454]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici că e omul care nu are nici o boală ?
ALR I 132; ALRM I 189;
NALR: Olt. I MN pl. 12.

II. sănătós ; -tóş : 471, 472, 489, 497–500, 504–526, 527 + ~ tun, 528–546, 548–553, 556–559, 561, 562, 565–568, 571, 574, 575, 579–584, 586–593, 595, 596, 598, 599, 600 + ca ᵘóųu "n-are nici o boală", 602, 604–609, 611, 613, 618–625, 628, 630, 631, 636, 638, 639, 641, 642, 644, 646, 653–656, 658, 667.

sănătᵘós ; -tᵘóş : 462, 482, 637, 652, 659.

sănănós ; -tóşį : 560, 572, 657, 669, 670.

sănătósᵘ ; -tóş : 594, 614, 617, 640, 668.

sănănós(ᵘ) ; -tóş : 634, 645, 647, 665, 666.

sẹ̆năţtós ; -tóş : 577, 585, 601.

sănătósᵘ ; -tóş : 635, 643, 649.

sanatᵘós ; -tųóş : 466, 475.

sânatᵘós ; -tᵘóş : 469, 481.

sanatųós ; -tųóş : 479, 502.

sânătós ; -tóş : 569, 663.

sînătós ; -tóş : 650, 651.

sanățtųós ; sanătųóş : 461.

sănătᵘós ; -tóşį : 463.

sînatᵘóş ; sînățtᵘóş : 464.

sẹ̆natᵘǒs ; sẹ̆năţtᵘǒş : 465.

sanatᵘǒs ; sanățtųǒş : 467.

sắnatᵘós, sanatųóş : 468 + [II] sanatᵘós ; -tᵘóş.

sânătᵘós ; -tᵘóş : 470.

sanatᵘós ; sẫnatᵘóş : 473.

sânatųós ; -tųóş : 474.

sănătųós tárį ; -tųóş : 476.

sắnatųós ; -tųóş : 477.

sanatᵘós tárį ; tarᶦ sanatųóş : 478.

sănatųós ; sânatųóş : 480.

sănătᵘós ; -tųóş : 483.

sănâtᵘós ; sânătᵘóş : 485.

sẹ̆nătᵘós ; -tᵘóş : 486.

sanatųós ; -tųóş : 487.

sanătᵘós ; sanățtųóş : 488 + nu súfîrį dį ńíca.

sanatųós ; sánatųóş : 490.

sânatós ; -tóş : 491.

sânățtᵘós ; sẹ̆năţtᵘóş : 492.

sănătós tun : -tᵘóş : 493 + [II] sẹ̆nătᵘós ; -tᵘóş.

sânatǫ́s ; -tǫ́ş : 494.

sânatᵘós ; -tųóş : 495.

sănățtᵘós ; sânâtᵘóş : 496.

sắnătųós, -tųóş : 501.

sănătós ; -tᵘóş : 503.

sänâtųós, -tųóş : 554.

sįnatųós ; -tᵘóş : 555 + [II] sẹ̆nătós ; -tᵘóş.

sįnătᵘós ; -tᵘóş : 563.

sănătᵘós ; -tᵘóş : 564.

sẫnatųós ; sănătųóş : 565.

sănătᵘós ; -tóş : 570.

sănătós ; -tóş(ᶦ) : 573.

sẹ̆natós ; -tóş : 576.

sănătǫ́s ; -tǫ́ş : 597.

sănătósᶦᶦ ; -tóş(ᶦ) : 603.

sẹ̆nățtós ; -tóş : 610.

sẹ̆nătós ; -tóş : 612.

sẹ̆nătós ; sẹ̆nătóş : 615.

sînățtós ; sănătóş : 616.

sắnătós ; -tóş : 626.

sănătós ; sânătóş : 627.

sănățtós ; sănătóş : 629.

sănătós ; sẹ̆nătóş : 632.

sânătós ; sănătóş(ᶦ) : 633.

sẫnătós ; sânătóş : 648.

sănățtós ; -tóş : 660.

sᵃnătós ; -tóş : 661.

sănătós(ᵘ) ; -tóş : 662.

curắt, sẹ̆nătųǒs ; -tųǒş : 484 + [II] sănătųós ; -tųóş.

tẹáfųr ; téfurᶦ, [ɑ] sănătós ; -tóş : 547.

tẹafâr ; téferᶦ, sănătós ; -tóş : 578.

sănătósᵘ ; -tóş, zdrávîn ; zdrávenᶦ, [V] peliván ; -váńᶦ : 664 + "puternic" (3)

III. Vezi h. LXXXVI.

SĂNĂTOASĂ, pl. „bien portante"

[455]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e femeie ? (Vezi întrebarea precedentă)
NALR : Olt. I MN pl. 12.

II. sănătųásâ ; ~ : 472, 497, 500, 505, 511, 518, 521, 522, 525–530, 532, 534, 539, 542–546, 549, 551–553, 556, 561, 568, 570, 575, 588, 589, 592, 593, 610, 630, 636, 638–640, 643–646, 652, 654–656, 659, 665.

sănătųásî ; ~ : 536, 540, 558, 562, 566, 567, 571, 573, 580–587, 590, 591, 594–596, 602–604, 607, 613, 614, 635, 649, 668.

sănătųásâ ; ~ : 489, 498, 499, 504, 506–508, 510, 512–517, 519, 520, 523, 524, 579.

sănătǫásî ; ~ : 531, 533, 535, 609, 611, 612, 622, 623.

sănătǫásâ ; ~ : 537, 548, 600, 606, 621, 624.

sănatųásâ ; ~ : 469, 481, 494.

sănătǫásį ; ~ : 608, 617, 618.

sănătųásâ ; -tųásį : 633, 637, 669 + cum îį túnu.

sănătųắsă ; ~ : 462, 476.

sânătųásâ ; ~ : 470, 555.

sanatųásâ ; ~ : 473, 574.

sănătǫásệ ; ~ : 538, 620.

sânătųásî : ~ : 569, 648.

sănătųásî : ~ : 598, 599.

sănătųásâ ; -tųásį : 628, 631.

sănătųásî ; -tųásį : 634, 558.

sănătųásă ; -tųáse : 557, 670.

sanățtųásă ; sânâtųásẫ : 461.

sẹ̆nătǫắsă ; -tǫắsẹ : 463.

sįnatǒsẫ ; sînățtǒsį : 464.

sẹ̆nătųásẹ̆ ; sânătųásẹ̆ : 465.

sẹ̆natųắsă ; ~ : 466.

sanatųásî, sănatųásî : 467.

sanatųásẹ̆ ; -tųásî : 468 + [II] sanatǫá-sẹ̆ ; ~.

sănatųásâ ; ~ : 471.

sẫnătųásẹ̆ ; ~ : 474.

sanatųásă ; -tųásẹ̆ : 475.

sanatųắsâ ; ~ : 477.

sanatᵘắsă ; -tųǔsă : 478.

sanatǫắsâ ; ~ : 479.

sẹ̆năţtųásă ; sanățtųásâ : 480.

sănătųásệ ; -tųásệ : 482.

sănătųắsẹ̆ ; -tųắsệ : 483.

sănătųắsâ ; sânătųắsă : 484 + [II] sînătǫásâ ; ~.

sẹ̆nătųásệ ; sânătųásệ : 485.

sẹ̆nătǫásă ; ~ : 486.

sanắtųásă ; sắnatųásâ : 487.

sanătųásệ ; ~ : 488.

sânatųásă ; ~ : 490.

sânatǫásâ ; ~ : 491.

sẹ̆nătųásâ ; ~ : 492.

sănătųásį ; -tųásî : 493 + [II] sănătųásâ ; ~

sânatųásệ ; ~ : 495.

sănătųásệ [pl.] ; sănătųásệ : 496.

sẹ̆năţtųásį [pl.] ; sănătųásẹ̆ : 501.

sanatǫásâ ; ~ : 502.

sẹ̆nătųásă ; -tųásâ : 503.

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

sănătuăsă; ~: 509.
sănătuásă; ~: 541.
sănătuásî; -tuásă: 550.
sănătuásâ; sănătuásă: 554.
sănătuásî; -tuásî: 557.
sănătuásî; -tuásî: 559.
sănătuásâ; ~: 560.
sînătuásă; ~: 563.
sănătuásâ; ~: 564.
sănătuásâ; sănătuásă: 565.
sănătuásâ; -tuáse: 572.
sănatuásâ; ~: 576.
sănătuǫsâ; ~: 577.
sănătoásă; ~: 597.
sănătuásî; -tuásî: 601.
sănătuásî; -tuásâ: 605.
sănătuásâ; -tuásă: 615.
sânătuásâ; ~, sănătuásă: 616.
sănătoásî; ~: 619.
sănătuásâ; sănătuásâ: 625.
sănătuásâ; sănătuásâ: 626.
sânătuásâ; sănătuásâ: 627.
sănătuásâ; ~: 629.
sănătuásâ; -tuásâ: 632.
sănătuásâ; -tuáse: 641.
sănătuásâ; ~: 642.
sănătuásî; ~: 647.
sînătuásî; ~: 650.
sînătuásî; -tuási: 651.
sănătuásâ; -tuási: 653.
sănătuásâ; sănătuásâ: 660.
sânătuásâ; -tuási: 661.
sănătuásî; -tuáse: 662.
sânătuásâ; sănătuásî: 663.
sînătuásâ; sănătuásâ: 666.
sănătuásâ; -tuási: 667.
sănătuásâ; -tuási, zdrávînâ; zdrávini: 664.
teáfurî; téfuri, sănătoásî; ~: 547.
teáfârâ; téfere, sănătuásâ; ~: 578.

REUMATISM „rhumatisme"

[458]

I. [Întrebare indirectă] Ce boală zici că are omul cînd îl dor oasele la încheieturi, mai ales pe vreme ploioasă?

NALR: Olt. I 145; Mar. I 169; Bn. I 154.

II. romatismâ: 489, 498, 504, 505, 507–509, 512, 514, 515, 519, 524, 549, 553. ramatizmâ: 513 + ramáticu știi cînd sî skimbâ vrémia, 530, 531, 535, 539, 561, 593, 627, 628, 639 + îi reumátic, 640 + [R] reumatizm, 644, 656, 665. romatizmâ: 506, 521, 528, 597, 623, 624, 626, 633, 646, 667, 669. romatism: 497, 510, 511, 518, 526 + ti ũž cu uúntu pămîntulu, uo burujánâ, șî-ț trési, 551 + uom i luuát di iéli, di vîntu rău, 571, 577, 589, 632. romatizm: 547, 604, 611, 630, 657, 662, 670. ramatismâ: 520, 522, 533, 541, 552, 654. ramatism: 579–581, 592, 599, 642. reumatism: 536, 618, 620, 622, 649. ramatizmî: 569, 584, 598, 607, 650. romatismâ: 527, 542, 543, 572. romatizmî: 583, 587, 603, 608. riomatismâ: 499, 517, 532. ramatiz: 479, 502, 564. rematizm: 525, 585, 635. ramatizm: 550, 588, 616. romatismî: 567, 586, 614. reumatizmâ: 609, 645, 652. reumatizm: 634, 638, 655. reomatizmî: 573, 605. romatišm: 596, 653. reumatizm: 629, 664. riomatizm: 461. ruomatizm, reúmă: 462. rematiš: 463. riomatis: 464. ramatiz: 465. ruomatism: 466. ramatiț: 467. ruomatizm: 468 + [II] romatizm, [B] ruomátic. romatist: 469. romatism: 470. reaumatism: 471. rěmatismâ: 472. romatism: 473. riomatis, romatist: 474. reumatizm: 475. romatizm: 476. ramatizm, [K] ramatiz: 477. ramatiz: 478. ruomatiz: 480. ramatist: 481. îi ramatic [ori] ramatiz: 482. ramatiz: 483. ramatiz: 484 + [I] ramatis. ruomatist: 485. ramatist, [R] reumatizm: 486. ruomatiz: 487. ruomatizm: 488. ramatis: 490. ramatist, [R], [L] reumatizm: 491. rămatiz: 492. răumatismu [a]: 493 + [III] ramatiz, riomatism. rumatism: 494. romatiz: 495. ruomatismo [a]: 496. romantismâ: 500. ramatiz: 501. romatiz: 503. riomatism, [K] romatism: 516. romátic; romátiși: 523. rematism: 529. rămatismâ: 534. [o] reumatizm, [K] romatizm: 537. rematizmă: 538. reumatizmî: 540. rematismâ: 544. rămatism: 545. romatišmâ: 546. rămatizmă: 548 + "țiganii zic rețeázmâ". ruomatism: 554. rumatis: 555 + ramatism [II]. rămatizmî: 557. ramatizmî: 558. ramatismî: 559. reomatism: 560. reomatism: 562. riomatismu [a]: 563. reumátic, reumatism, ári romatism: 565. romatizmî: 566. rămatismî: 568. îi riomátic, riomatism: 570. ramatizmâ: 574. rematist: 575. râmatism, reomatizm: 576. ramatišmî: 590. reuumatism, [B] ramatism: 591. romatismu: 594. rumatišm: 595. ramatizmî: 600. rămatizmî: 601. reomatizmâ: 602. reumatismâ: 606. reumatizm: 610. rămatism: 612. rumatizm: 613. reomatism, [B] romatizgâ: 615. reumatism, [K] romatizm: 617. reuumatizmâ: 619. ramatizmî, [R] reumatism: 621. reumatism: 625. reumatizmâ: 631. rămatizmî: 636. reumatizmâ: 637. rōmatizm: 641. reumatismâ: 643. reumatizmî: 647. reumátic [adj.], reumatismî: 648. reumatismî: 651. reumatism, reumátic [adj.]: 658. ruomáticu: 659. reumatismâ: 660. ramatizmâ, ramatizm: 661. ruomatismâ: 663. [B] ramatizmâ: 665. romatizmu: 668. ramatizm, [R] sciáticâ: 556. reumatism, [B] rașálâ: 578. rămatism, [B] buála di dînsili: 582.

GEM (ind.prez.1-3) „je gémis"

[459]

I. [Întrebare indirectă] Cînd cineva este bolnav, zace în pat și face așa (IMIT.), ce zici că face?

ALR II MN 6890; cf. ALRM I 220; ALG 1596;

NALR: Olt. I MN pl. 12.

II. žem; žem; žémi: 497–499, 504, 507–509, 514, 516–524, 526, 530–532, 534, 539–546, 551–553, 559, 576, 584, 599, 600, 606, 608, 613, 615, 617, 618 + mă vait [1], 619, 621, 623, 629, 635, 649, 658, 659, 667. žem; žen; žémi: 527, 529, 535, 536 + gožéști [3], 550, 581, 582, 590, 591, 595, 598, 604 + mă vait [1], 607, 612, 628, 630, 634, 640, 643, 645, 648, 654, 656, 658. žem, žem; zémi: 464 + aftiáđâ [3], 467, 500, 513, 515, 548, 562, 583. žem; žem; žémi: 505, 511, 512, 549, 592, 609, 611, 638. žem; žen; žémi: 557, 568, 571, 596, 620, 647, 665 [D]. žem; žen; žémi: 547, 556, 572, 588, 602. žem; žen; žémi: 564, 589, 593, 624, 644. ĝem; ĝen; ĝémi: 580, 586, 653 + [ǫ] sâ váiitâ [3], 657. žem; žem; žémi: 471, 626, 646. ĝem; ĝem; ĝémi: 661, 664, 669. žiem; žemn; žémi: 466, 486. žem; žem; žémi: 489, 510. žem; žem; žémi: 490, 577. žem; žemn; žémi: 491, 492. ĝem; ĝen; ĝémi: 495, 502. žem; žem, [K] ĝen; žémi: 533, 625. žem; žen; žéme: 537, 622. žem; žen; žémi: 558, 569. žem; žen; žémi: 560, 561. žem; žemn; žémi: 574, 575. ĝem; ĝen; ĝémi: 579, 651. ĝem; ĝémi; ĝémi: 585, 655. žemu; žen; žémi: 603, 614. ĝem; ĝem; ĝémi: 636, 641, 642. ĝem; ĝem, ĝéme: 662 + icnésc [1], 670. žem; žem; žémi: 461. žěm; žemn; žéme: 462. jem; jemn; jémi: 463. ĝem; ĝem; ĝémi: 465. ĝem, ĝiem; ĝiem; sâ ĝémi: 468 + [I] ĝem; ĝemn; ĝémi. ĝěm; ĝěmn; ĝémi: 469. žem; žem; žémi: 470. žem; žem; zéme: 472. ĝem; ĝemn; ĝémi: 473. ĝiěm; ĝěmi; ĝémi: 474. ĝem; ĝěmni; ĝémi: 475. žem; žem; žémi: 476. žem; žen; žémi: 477. žěm; žemn; žémi: 478. žiem; žieni; žémi: 479. žem; žiěn; žémi: 480. ĝem; ĝemn; ĝémi: 481. žem; ženi; žémi: 482. ĝěm; ĝěmn; ĝémi: 483. ĝēm; ĝemn; ĝémi: 484 + [I] ĝem; ĝemn; ĝémi. žem; žemn; žéme: 485. žem; žěn; žémi: 487. žěm; žěn; žémi: 488. žem; žem; žémi: 493 + [II] žem; žen; žémi. žem; žemn; žémi: 494. žem; žen; džémi: 496. žiem; ženi; žémi: 501. žiěm; žěn; žémi: 503. žem; ženi; zémi: 506. žem; žen; žémi: 525. žem; žem; žémi: 528. žem; žem; žémi: 538. žem; žěm; žémi: 554. žem; zem; žémi: 555 + [II] žem; žem; žémi. žěm; žem; žémi: 563. žiem; žěn; žémi: 565. žem; žen; žémi: 566. žem; žen; žémi: 567. žem; žen; žémi: 570. žem, žem, žen; žémi: 573. žem; žemn; žéme: 578. žem; žen; žémi: 587. žem; žen; žémi: 594. žem; žem; žémi: 597. žem; žen; žémi: 604. žem; žen; žómi: 605. žem; žem; žémi: 610. žem; žen; žémi: 616. žémi [3]: 627. žem; žem; žémi: 631. žem; žem; ĝémi: 650. ĝem; ĝem; ĝémi: 663. žěm; žěn; zémi: 666. icnésc; -néști; -néști: 639, 660. icnésc; -néști; -néști: 637. icnéști, žémi [3]: 633. jignéști, [D] ĝémi, sî váitâ [3]: 632. gîfîi; ~; gîfuii: 652.

III. Vezi h. LXXVII.

AMEȚEALĂ, pl. „vertige"

[460]

I. [Întrebare indirectă] Cînd îți vine rău și ți se face negru în fața ochilor, de parcă se învîrte pămîntul cu tine, ce zici că ai?

Cf. ALR I 135; cf. ALRM I 193; ALF 1728; NALR: Olt. I MN pl. 12; Mar. I 165.

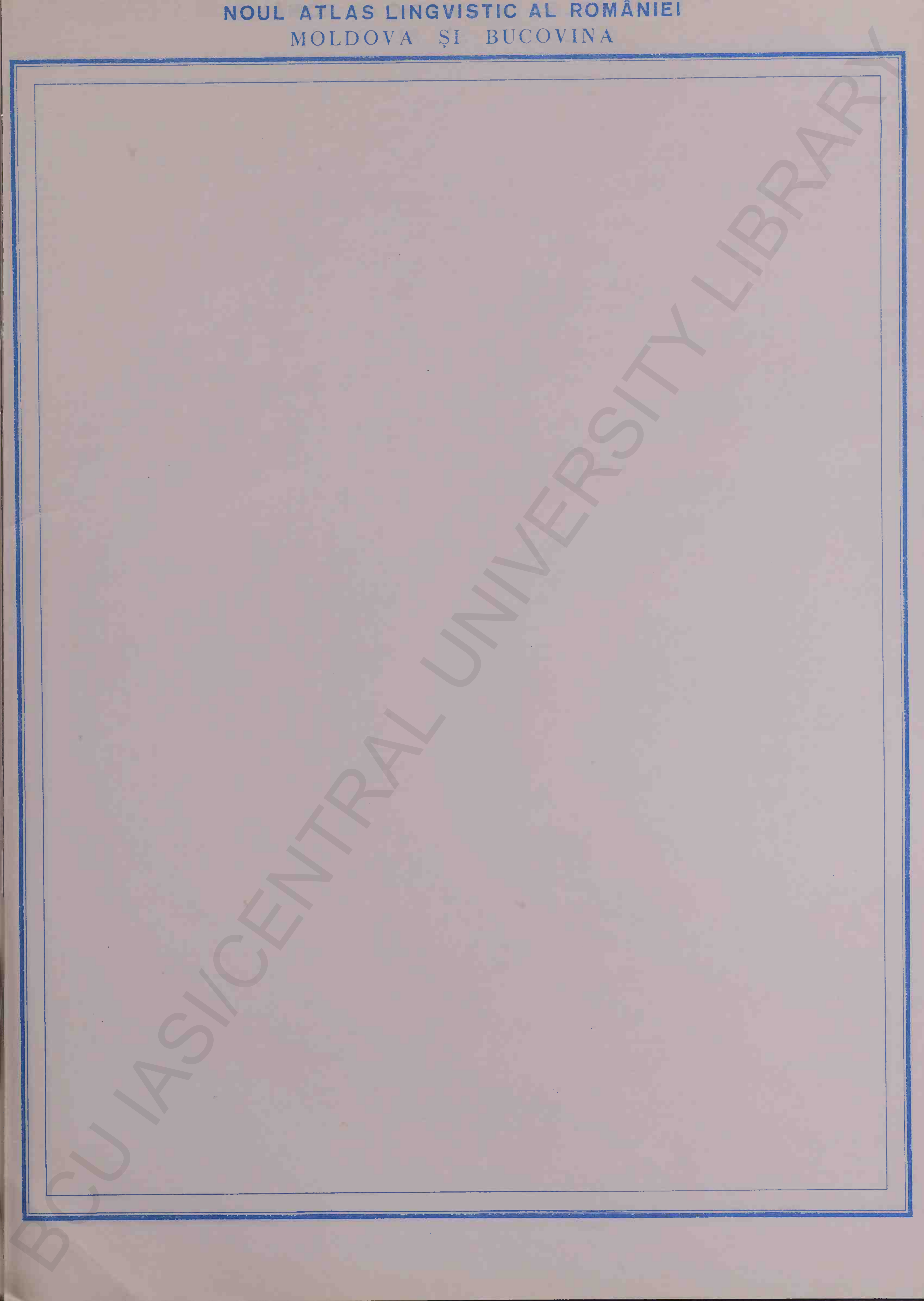
II. amețálâ; -țăli: 489, 498–500, 504, 505, 507, 509, 511–514, 516, 518, 520 + párcâ ai și bat, 521, 523–529, 532, 534 + sî-mvîrti tăt cu tíni, 538, 539, 541, 542, 544–546, 548, 549, 551, 552 + [*] amețîtúrâ; -túri, 553, 559–561, 572, 578, 589, 593, 597, 600 + [D] ~, am uo puhoiálî pi uok ș-am amețît, puhoiálâ = "întuneric înaintea ochilor", 626, 630, 642, 643, 652, 654, 656, 659, 602, 609, 618. amețálî; -țăli: 531, 533, 535, 536, 540 + amețăli [pl.], 550, 557, 558, 562, 567, 580 + amețălili [pla.], 582, 583, 585–587, 590, 591, 594, 595, 599 [σ], 603, 605, 608, 611–614, 617, 619–621, 623, 635. amețálâ: 508, 510, 543, 568, 579, 588, 592, 606, 616 + sî painjînésc uókii, 624, 625 + amețăști [ind. prez. 2], [ǫ] ~, 628, 629 + amețăști [ind. prez. 2], [ǫ] ~, 632, 633, 636, 640, 641, 644–646, 653 [ǫ], 660 + crízâ, [ǫ] ~, 661, 666, 667. amețálî: 566, 571, 598 + amețăsc [ind. prez. 1], 634, 647 + uo crízî, [ǫ], [B] ~, 648, 649 [ε], 650, 651 [σ], 658, 662, 668. amiețálâ; -țăli: 487, 493 + [I] amiețálâ; amiețăli, 554. amețálâ; -țěli: 497, 576. amețálâ; -țăli: 519, 622. amețálâ: 627 + amețăști [ind. prez. 2], [ǫ] ~, 665. amețeálâ: 655, 663. amețeálă: 657, 670. amețeálâ; -țéli: 664, 669. amițála [a]; -țáli: 464 amiețěli dìe cap [pl.]; amițiálă: 465. amiěțăli [pl.]; amițě: 474. amiěțálă; -țéli: 475. amiețálă; -țéli: 476. amiěțálă; -țăli: 478. amițálă; -țăli: 483. amiețálă; -țăli: 484 + [III] ți-amiețăști di caph, amiețálă; -țăli. amiețăli [pl.]; amiețálă: 485. amiețálâ; -țăli: 488 + m-uo amiețît ăn cap, am um fiel de-~. amiețálâ ĝi cap; amiețăli: 490. [D] amițálâ, [K] m-o apucát o slăĝiii, ni s-o-ntunicát înainte uókilor, am amețît di cap: 492. [ε] amițálî; amețăli: 496. amiețálâ; amiețăli: 501. amiețálă; -țăli: 502. amiețálâ; -țăli, -țăli: 503 + am amiețît, ~. amețálâ; -țăli: 506 + bat di bolnăzálă. amețálâ; -țăli: 515. amețálâ; -țăli: 517. amețála [a]; -țăli: 537 + ti păléști-~. amețálâ; -țăli: 547. [o] amiețálâ; amițăli: 555 + mă năuśéz di cap, amiețăz di cap, ~, [III] amețálâ. amiěțálâ; amiețăli: 563. amețálâ; -țăli: 564. amiețálâ di cap; amiețăl: 565. amețălili [pla.]; -țálî: 569. amețálâ; -țélj: 574. amețălili [pla.]; -țálâ: 575. amețálî; -țălj: 584. amețálâ; amețăli: 610. amețálâ; amețăli: 638. amețálâ, slăbăśúni: 471. amețálâ; -țăli, slăbăśúni, -śúni: 522. amețálâ, slăbăśúni: 556. amețálâ, îmbătăśúne de cap: 472. amețálâ; -țăli, venín, ári venín: 570. amețálî; -țăle, tăhuiálî d'i cap: 573. amețálâ; -țăli, uo căldúrâ: 577. slăbăśúni; -śúni: 550, 601. slabaĉúni; -ĉúni: 495. slăbăśúni: 581. slăbăśúni: 637. slăbăśúni; -śúni, amețálî; -țăli: 596, 604. slăbăśúni, [D] m-o găsît uo amețálă: 615. beldesálâ: 639. [ǫ] bindisálî, amețálî: 631 + am bindisît, am amețît. îmbătăśúne; -śún: 486. [B] venín, uo amețálâ, -țăli: 479. śáțî, amețálî; -țăli: 607. ți-mbéd di cap: 461. mă-mbăd dě caph: 463. mă-mbăd di cap, [σ] amețálâ; amețăli: 469. ma-mbátâ d'i cap, m-amețéști, amiețálâ; amețéli: 473. ti-mbátâ di cap, îmbataĉúni: 481. m-am îmbatát ĝi cap, m-am amețît, amiețálâ; -țăli: 491. m-am amiețá d'i caph: 462. te-amiețăști-n cap: 480. n-i greáță: 466. n-i greáță, ma mbă ĝi cap, [σ] am o omețálâ, amițăli: 494. mni sî facút nîegru naiintea uókilor: 467. mni s-uo-ntunicátă [ε] înaiinti, m-uo-mbatá die cap: 468 + [II] slabiii, am slabdít. [ε] s-uo tulburá criiiru-n cap, [ǫ] amiețálă; amiețăli: 482 + [II] s-uo-mbatá di cap. ?, ni s-uo făcút rău: 470. ?, ni s-uo facút rău: 477 + [*] amețálâ; -țăli.

CORESPONDENȚE CU ALTE ATLASE (COMPLETĂRI)

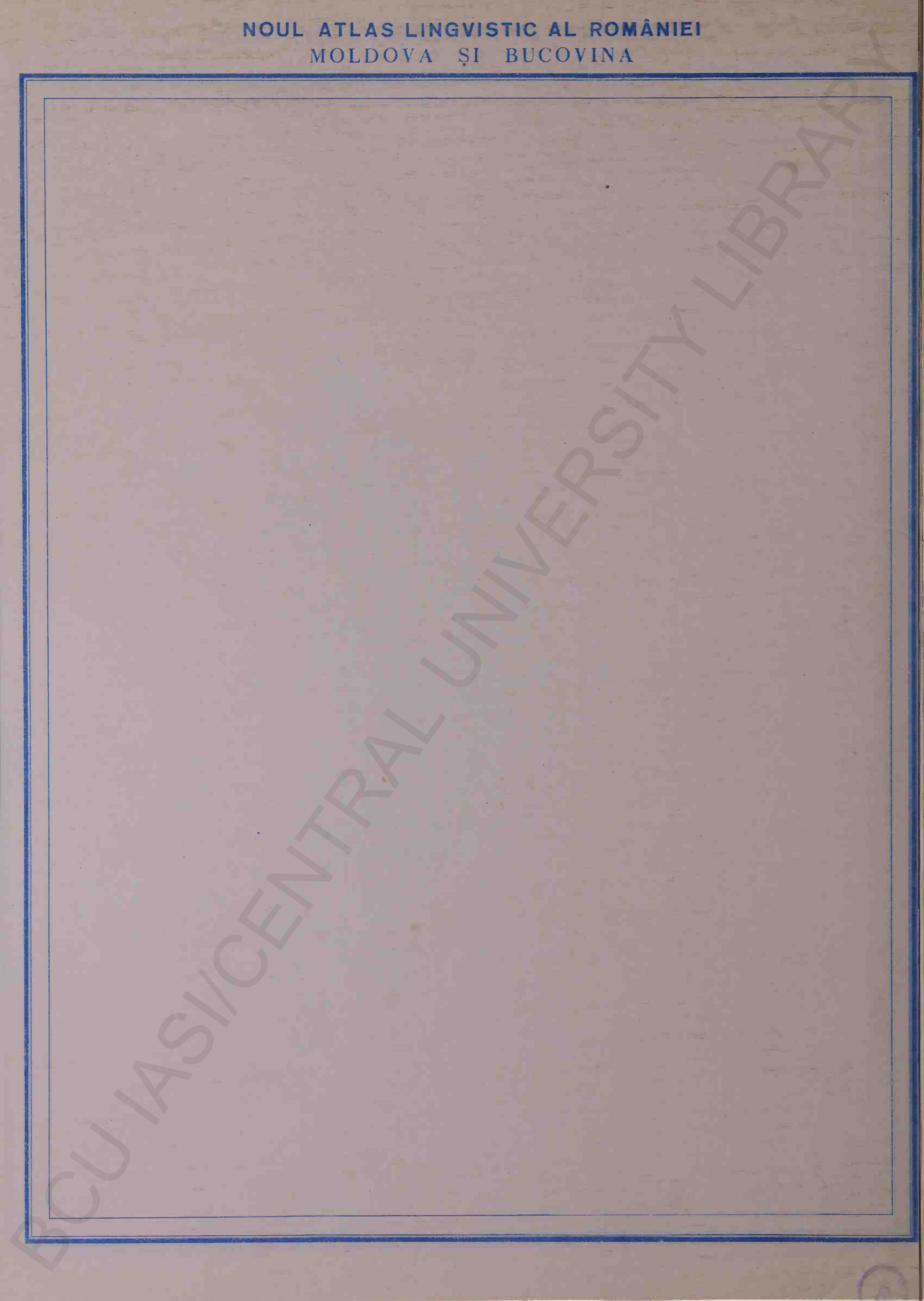
MN pl. 1/58: cf. ALR II s.n. 557, 1366, 1571, 1648, 1660.
MN pl. 1/63: cf. ALR II s.n. 973; cf. ALAIs 34-36; cf. ALEA 1191, 1192.
MN pl. 2/76: cf. ALAIs 38; cf. ALEA 1194, 1195.
MN pl. 2/77: cf. ALR II s.n. 655; cf. ALRM II s.n. 470; cf. ALEA 1194, 1195.
MN pl. 3/78: cf. ALR II s.n. 1213; cf. ALRM II s.n. 1031.
MN pl. 3/86: ALPO 457.
MN pl. 5/93: ALR II s.n. 911.
MN pl. 5/94: ALAIs 32.
MN pl. 6/96: ALEA 1184.
MN pl. 6/97: cf. ALR II s.n. 288, 1352, 1816; ALPO 387; ALAIs 42, 43.
MN pl. 6/98: cf. ALR II s.n. 1214.
MN pl. 6/99: cf. ALR II s.n. 1217.
MN pl. 7/114: cf. ALR II s.n. 292; cf. ALRM II s.n. 186.
MN pl. 7/118: cf. ALR II s.n. 1287; cf. ALRM II s.n. 1091.
MN pl. 7/123: ALEA 1206.
MN pl. 8/136: cf. ALR II s.n. 409; ALRM II s.n. 270; ALPO 394; ALAIs 50.
MN pl. 8/137: ALR II s.n. 1201; ALRM II s.n. 1019.
MN pl. 9/142: ALAIs 267.
MN pl. 9/145: cf. ALR II s.n. 492, 819; cf. ALRM II s.n. 318, 640; ALAIs 40.
MN pl. 10/150: ALAIs 251; ALEA 1180, 1307.
MN pl. 10/153: ALAIs 54; ALEA 1208, cf. 1211.
MN pl. 10/156: ALR II s.n. 1202; ALRM II s.n. 1021.
MN pl. 11/163: ALEA 1220, cf. 1221.
MN pl. 11/164: cf. ALR II s.n. 49, 469, 652; cf. ALRM II s.n. 38, 467; ALAIs 60; ALEA 1239.
MN pl. 11/169: ALAIs 87.
MN pl. 11/170: ALAIs 88, cf. 89; cf. ALEA 1510.
MN pl. 12/216: ALEA 1299, cf. 1298.
MN pl. 14/232: ALAIs A16
MN pl. 14/241: cf. ALR II s.n. 37; cf. ALRM II s.n. 30.
MN pl. 15/253: ALPO 316; ALAIs 63.
MN pl. 16/257: ALAIs 96.
MN pl. 16/258: ALAIs 91, cf. 64; ALEA 1219.
MN pl. 17/264: ALR II s.n. 514; cf. ALRM II s.n. 337.
MN pl. 18/266: ALR II s.n. 707, 737; ALRM II s.n. 510, 551; ALEA 1438.
MN pl. 18/268: cf. ALR II s.n. 1480; ALAIs 92, 94; ALEA 1229, cf. 1226.
MN pl. 19/274: ALAIs 93; ALEA 1185, 1186.
MN pl. 19/275: cf. ALR II s.n. 530; ALEA 1176.
MN pl. 20/278: ALEA 1280.
MN pl. 20/285: ALEA 1231.
MN pl. 20/286: cf. ALR II s.n. 1761, 1839.
MN pl. 20/287: cf. ALR II s.n. 1119, 1215, 1368, 1369; cf. ALEA 1210.
MN pl. 21/289: ALAIs 104.
MN pl. 21/290: ALEA 1248.
MN pl. 22/296: ALAIs 102.
MN pl. 22/298: ALAIs 103.
MN pl. 23/302: ALAIs A5; ALEA 1250.
MN pl. 24/309: ALAIs 254; ALEA 1251.
MN pl. 25/310: ALPO 95; ALEA 1252.
MN pl. 25/313: ALAIs A18; ALEA 1254.
MN pl. 26/315: cf. ALR II s.n. 169; cf. ALRM II s.n. 115; ALEA 1253.
MN pl. 27/325: ALEA 1283.
MN pl. 29/330: ALAIs 131; ALEA 1266.
MN pl. 29/331: cf. ALR II s.n. 350, 1829; cf. ALRM II s.n. 224; ALPO 215; ALAIs 99.
MN pl. 30/333: cf. ALR II s.n. 1408; ALEA 1269.
MN pl. 31/379: ALEA 1261, cf. 1260.
MN pl. 32/385: ALAIs 193.
MN pl. 33/386: ALAIs 195, 196.
MN pl. 34/396: ALEA 1261.
MN pl. 35/397: cf. ALR II s.n. 464, 471; cf. ALRM II s.n. 301.
MN pl. 35/398: ALAIs 178; ALEA 1292.
MN pl. 35/426: ALR II s.n. 1638.
MN pl. 40/443: cf. ALAIs 237; cf. ALEA 1311.
MN pl. 42/452: ALEA 1278.
MN pl. 43/459: ALAIs 309; ALEA 1199.
MN pl. 43/460: cf. ALAIs 218, 219.

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ATLAS + BROȘURĂ LEI 383